Bundel - Verenigde Vergadering van 29 september 2022

00 Opening
- Oproepbrief VV 29 september 2022

01 Vaststellen agenda
- Concept agenda VV 29 september 2022

02 Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 7 juli 2022 (bijlagen: audiotranscript en presentielijst VV 7 juli 2022)
- Lijst van besluiten en toezeggingen VV 7 juli 2022
- Bijlage: audiotranscript VV 7 juli 2022
- Bijlage: presentielijst verenigde vergadering 7 juli 2022

03 Mededelingen

04 Insprekers

05 Vragenrondje

06 Stukken ter kennisname
- Audiotranscript commissie BFO 13 september 2022
- Audiotranscript commissie WKK 13 september 2022
- Audiotranscript commissie WVK 14 september 2022
- Audiotranscript gezamenlijke commissie P&C 15 september 2022
- VERZAMELFORMULIER VV 29 SEPTEMBER 2022

B Bespreekstukken

B.00.a Benoeming plaatsvervangend commissielid
- Dossier 2698 voorblad
- Voorstel: Benoeming plaatsvervangend commissielid

B.00.b Advies van de commissie Geloofsbrieven over toelating plaatsvervangend commissielid
- Advies van de commissie Geloofsbrieven plaatsvervangend commissielid 23 september

B.00.c Toelating plaatsvervangend commissielid
- Dossier 2699 voorblad
- Voorstel: Toelating plaatsvervangend commissielid

B.01 Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
- Dossier 2190 voorblad
- Voorstel: Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 0: Leeswijzer dossier Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 1: Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 2: Nota van beantwoording Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 3: Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 4: Toelichting Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
- Bijlage 5: Toelichting Waterschapsverordening Delfland

B.02 Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht
- Dossier 2605 voorblad
- Voorstel: Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht
- Voorstel: Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht - schone versie
- Voorstel: Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht - wijzigingen bijhouden
- Bijlage 1 Verwerking input participatie VT AWZI DGL
- Bijlage 2 Rapport Risicoanalyse renovatie AWZI DGL
- Bijlage 5 Samenvatting DCMR verkenning AWZI geuraspecten 10 juni 2022
- Bijlage 6 Brief OR speerpunten Toekomst DGL
- Bijlage 7 Gewijzigde intentieovereenkomst Delfland Vlaardingen DGL augustus 2022 - getekend
- Planning en betrokkenheid gemeenteraad bij Toekomst AWZI DGL
- Technische vragen en toezeggingen raadscommissie 1 september 2022

H Hamerstukken

H.01 Bestuursrapportage 2022
- Dossier 2590 voorblad
- Voorstel: Bestuursrapportage 2022
- Bijlage1 : Bestuursrapportage 2022
- Bijlage 2: Projectenboek investeringen SGBP3 Waterkwaliteit Burap 2022
- Bijlage 3: Projectenboek investeringen SGBP2 Waterkwaliteit Burap 2022
- Bijlage 4: Projectenoverzicht investeringen Waterkeringen Burap 2022
- Bijlage 5: Projectenoverzicht investeringen verzamelkrediet Watersysteem Burap 2022
- Bijlage 6: Projectenoverzicht investeringen Waterketen Burap 2022

H.02 Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet
- Dossier 2642 voorblad
- Voorstel: Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet
- Bijlage 1: Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland
- Bijlage 2: Toelichting Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland
- Bijlage 3: Was wordt lijst
- Bijlage 4: Geconsolideerde tekst Vaarverordening Delfland
- Bijlage 5: Geconsolideerde tekst Legesverordening Delfland 2020
- Bijlage 6: Geconsolideerde tekst Delegatiebesluit Delfland 2020
- Bijlage 7: Geconsolideerde tekst Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017
- Bijlage 8: Geconsolideerde tekst Inspraakverordening Delfland
- Bijlage 9: Geconsolideerde tekst Legger Delfland
- Bijlage 10: Geconsolideerde tekst Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

H.03 Normenkader rechtmatigheid 2022
- Dossier 2627 voorblad
- Voorstel: Normenkader financiële rechtmatigheid 2022
- Bijlage 1: Normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022

H.04 Versterking Informatiebeveiliging
- Dossier 2672 voorblad
- Voorstel: Voortgang Informatiebeveiliging
- Brief Voortgang informatiebeveiliging, dd. 30 augustus 2022, nr. 2126018
- Bijlage bij VV-brief 2126018 dd. 30-08-2022 PA Roadmap
- Bijlage: Samenvatting validatie wk 34

H.05 Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau
- Dossier 2681 voorblad
- Voorstel: Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau

H.06 Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht
- Dossier 2682 voorblad
- Voorstel: Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht

H.07 Besluitvorming realisatie collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg
- Dossier 2632 voorblad
- Voorstel: Besluitvorming realisatie collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg

M INGEDIEND Motie uitbreiding instrument verhardingsactiviteiten
- Motie uitbreiding instrument verhardingsactiviteiten

S Sluiting

Hoogheemraadschap van Delfland

Aan de leden van de verenigde vergadering

DELFT
23 september 2022

ONDERWERP
oproepbrief verenigde vergadering 29 september 2022

Geachte leden,

Hiermee roep ik u namens de voorzitter op voor de bijeenkomst van de verenigde vergadering die zal worden gehouden op **donderdag 29 september**, aanvang **9.00 uur**.

Deze bijeenkomst zal plaatsvinden in de VV zaal van het Gemeenlandshuis, Phoenixstraat 32 in Delft.

Indien u verhinderd bent de verenigde vergadering bij te wonen, verzoek ik u vriendelijk daarvan kennis te geven aan Linda Leemborg, telefoon (015) 260 82 23. U kunt uw bericht ook sturen naar: verenigdevergadering@hhdelfland.nl.

Met vriendelijke groet,
de Griffier van Delfland,

drs. H.K.B. Fobler

Agenda Verenigde Vergadering

Datum 29-09-2022
Tijd 9:00 - 12:30
Locatie GLH: VV zaal / 1.38
Voorzitter Daverveldt, P.H.W.M. (DB)

Punt	Onderwerp
00	**Opening**
01	**Vaststellen agenda**
02	**Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 7 juli 2022 (bijlagen: audiotranscript en presentielijst VV 7 juli 2022)**
03	**Mededelingen**
04	**Insprekers**
05	**Vragenrondje**
06	**Stukken ter kennisname**
B	**Bespreekstukken**
B.00.a	Benoeming plaatsvervangend commissielid
B.00.b	Advies van de commissie Geloofsbrieven over toelating plaatsvervangend commissielid
B.00.c	Toelating plaatsvervangend commissielid
B.01	Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
B.02	Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht
H	**Hamerstukken**
H.01	Bestuursrapportage 2022
H.02	Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet
H.03	Normenkader rechtmatigheid 2022

H.04 Versterking Informatiebeveiliging

H.05 Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau

H.06 Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht

H.07 Besluitvorming realisatie collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg

S **Sluiting**

CONCEPT

Lijst van besluiten en toezeggingen van de openbare Verenigde Vergadering, bijeen op 7 juli 2022

Aanwezig: Dr. P.H.W.M. Daverveldt (dijkgraaf), ir. P.C. Janssen (secretaris), P. Ouwendijk (VVD), ir. C.L.C. van Kretschmar (Bedrijven), ing. R. Egas (Bedrijven), mr. P.J. Verhage (Bedrijven), N.J. Dijkshoorn-van Dijk (Ongebouwd), J.B. van den Berg (Ongebouwd), J.A. Heijboer (AWP), ir. L.P.I.M. Hombergen (PvdA), drs. E.E. van Hijlckama Vlieg (PvdA), drs. A.C.J. Jans RC (AWP Delfland), dr. Ir. A.J. Middendorp (AWP Delfland), S.E. Onderdelinden BSc (PvdD), ir. J.B. Simon (PvdD), drs. ing. M.W. Belt (Water Natuurlijk), A.M.F. Jenniskens (Water Natuurlijk), M. Vissers (Water Natuurlijk), A.C.J. van Winden (Ongebouwd), drs. M.E.H. Koop (CDA), ing. P.J. Hofman (CU-SGP), mr. S.F. Fekkes (50Plus)
Afwezig: ir. M.H.P. Jansen (CDA), T.C.J.M. Oostvogels (VVD), J.G.M. Schouffoer (Categorie Natuurterreinen)

Agendapunt	Onderwerp	Besluit	Toezegging	Trekker
00.	Opening	9:00 uur Leden Jansen, Oostvogels en Schouffoer zijn afwezig.		
01.	Vaststellen agenda	Heyboer (AWP) kondigt een motie vreemd aan de orde van de agenda aan. Hofman (CU-SGP) kondigt stemverklaringen aan bij agendapunt H.02, ‘Nota systematiek kostenverdeling Delfland 2023’ en H.05, ‘Het oplossen van wateroverlast 24 in De Lier, gemeente Westland’. Hombergen (PvdA) kondigt een stemverklaring aan bij H.05, ‘Het oplossen van wateroverlast 24 in De Lier, gemeente Westland’. Simon (PvdD) geeft als punt van orde aan dat hij geen kennis heeft kunnen nemen van de inhoud van de genoemde motie Heyboer. Vastgesteld		
02.	Lijst van besluiten en toezeggingen VV 2 juni 2022	‘Toegevoegde agendapunten’: Van Kretschmar (Bedrijven) herformuleert zijn uitspraak bij motie ‘Beter bij de kiezer in beeld’ naar: zijn fractie vindt het belangrijker om te benadrukken wat partijen gemeenschappelijk hebben, dan	De herformulering zal worden aangebracht ter correctie in de lijst van besluiten en toezeggingen VV 2 juni 2022	Dijkgraaf

		waartoe de motie oproept. Hij verzoekt om correctie in het document.		
03.	Mededelingen	Van Winden (Ongebouwd) spreekt een dankwoord uit voor alle ontvangen beterschapswensen na zijn hartoperatie en herstelperiode. Hoogheemraad Ouwendijk deelt namens het college mee dat Aquon in het verlengde van het businessplan voor de nieuw te bouwen centrale huisvesting budget ter beschikking heeft gesteld. Hoogheemraad Ouwendijk deelt mee dat het bestuurlijk overleg nog geen uitkomst heeft gebracht voor de N468 aangezien de problematiek ingewikkelder is dan verwacht en vanwege de ontwikkelingen op de markt van aanbestedingen. Hoogheemraad Koop deelt mee dat de planning Baggeren in de VV-stukken van 13 september als ingekomen stuk beschikbaar is. Hoogheemraad Koop deelt mee dat Molenvlietpark operationeel is. Er wordt een tweede inlaat opgeleverd. Deze heeft vertraging opgelopen door grondtransacties met een particulier. Hoogheemraad Koop verwacht oplevering in 2024, waarna de betaling zal plaatsvinden. Hoogheemraad Egas deelt mee dat er een brief naar het college van Vlaardingen is gestuurd met de planning voor de toekomst van de Grote Lucht op de Vergulde Hand-West. Doel is dat in 2028-2029 een nieuwe zuivering staat op de Vergulde Hand-West als beste mogelijkheid om op een goede manier de zuivering te realiseren. Hierover is	Er wordt hier op korte termijn – eind september - op teruggekomen. Bij de keringen is de veiligheid niet in het geding.	Hoogheemraad Ouwendijk

		regelmatig overleg met Vlaardingen en het lijkt erop dat partijen steeds dichter tot elkaar komen.		
04.	Insprekers	-		
05.	Vragenrondje	-		
06.	Stukken ter kennisname	-		
07	Afscheid VV-leden L.P.I.M. Hombergen en M.W. Belt	Het afscheidsritueel van het lid Hombergen, die fractievoorzitter van de PvdA is bij de gemeenteraad Delft, en het lid Belt, die wethouder is in de gemeente Leidschendam-Voorburg, bestaat uit een afscheidswoord van de voorzitter, alsmede van de heer Fekkes, als nestor namens de leden. Beiden ontvangen tevens de Penning van de Unie van Waterschappen. Beide heren houden hun afscheidsspeech.	.	
B.	Bespreekstukken			
B.00	Advies commissie Geloofsbrieven over toelating VV-leden	De commissie adviseert positief over de toelating van de heer P. Kiela en mevrouw A. Wijbenga als VV-lid.		
B.00.a	Toelating VV-leden	De voorzitter neemt de belofte af bij de benoemde leden Kiela en Wijbenga. Beiden aanvaarden met het uitspreken van: ‘Dat verklaar en beloof ik’. Beiden zijn toegelaten als lid van de VV.		
B.00.b	Benoeming Hoogheemraad	Hoogheemraad Ouwendijk licht de voordracht van Vissers als kandidaat-hoogheemraad toe. Vissers presenteert zich aan de leden. De voorzitter verwijst naar een bijgevoegd document ‘Uitkomsten risicoanalyse integriteit kandidaat-hoogheemraad’. Het stembureau wordt gevormd door de leden Onderdelinden, Van Hijlckama Vlieg , Ouwendijk, ondersteund door de griffier.		

		Er zijn 27 geldige stemmen uitgebracht, 3 tegen en 24 voor. M. Vissers is benoemd tot hoogheemraad.		
H.	Hamerstukken			
H.01	Kadernota 2023	Vastgesteld.		
H.02	Nota systematiek kostenverdeling Delfland 2023	Stemverklaring: Hofman (CU-SGP) stemt in met het voorstel met de aantekening dat bij de eerstvolgende wijziging van de kostenverdeling ook de ondergrens van gemengde beleids- en beheerproducten nader wordt uitgewerkt. Vastgesteld.		
H.03	Opheffen geheimhouding	Vastgesteld.		
H.04	Voortgangs-rapportage VIB	Vastgesteld.		
H.05	Het oplossen van wateroverlast-knelpunt 24 in De Lier, gemeente Westland	Stemverklaringen: Hofman (CU-SGP) stemt in met het voorstel met de aantekening dat in de nabije toekomst bij het creëren van ruimte voor water een bredere afweging wordt gemaakt en niet alleen het accent ligt op de afvoer. Graag overwegen van sloop van gebouwen tbv het creëren van ruimte. Zandstra (PvdA) stemt in met het voorstel, maar spreekt namens haar fractie de hoop uit dat bij vervolgtrajecten er in een eerdere fase met omwonenden en andere betrokkenen gesproken wordt. Vastgesteld.		
H.06	Benoeming voorzitter commissie WVK	De heer P. Kiela is benoemd als voorzitter commissie Waterveiligheid en Waterketen.		

Toegevoegde agendapunten				
	Motie *Financieel Gezond Delfland*	De motie is ingediend door AWPD, 50PLUS, Ongebouwd en CU-SGP. Heyboer (AWP) : de motie betreft een vraag over de langlopende niet aflosbare leningen van Delfland. Het doel van de motie is oproepen tot het uitwerken van scenario's en deze voorleggen aan de VV om te kiezen uit: leningen voortzetten of langzaam aflossen in termijnen. In 2023 zullen leningen vrijvallen en moet er gekozen worden. Van Kretschmar (Bedrijven) steunt de motie niet. Zandstra (PvdA) steunt de motie niet. Simon (PvdD) heeft de wens om meer inzicht te krijgen in schulden en lasten, zal deze motie niet ondersteunen. Dijkshoorn (Ongebouwd) heeft de motie medeondertekend omdat zij inzichtelijk wil maken wat de rentelasten zijn en de invloed die dit heeft op de tarieven. Als de motie het niet redt, hoopt zij dat het duidelijk in de paragraaf wordt vermeld hoe dat gedaan kan worden. Jenniskens: Water Natuurlijk ondersteunt de motie niet. Naar aanleiding van de toezeggingen van de hoogheemraad deelt Heyboer (AWPD) mee dat de motie niet in stemming wordt gebracht en wordt ingetrokken.	In een notitie komt het college met een verduidelijking en een beschrijving van het kader van de financiële paragraaf van de begroting. En geeft hierin aan hoe zij omgaat met grote investeringen, zoals De Groote Lucht. Deze notitie verschijnt in september, zodat deze voor de begrotingsvergadering in november kan worden besproken in de commissie BFO. Het college betrekt bij de notitie de motie Dijkema.	Hoogheemraad Ouwendijk

	Mededelingen voorzitter	De voorzitter heeft twee mededelingen: - De boekjes van de bestuurdersdag zijn verkrijgbaar bij de griffier; - Na de vergadering is er gelegenheid om de nieuw toegelaten leden en de nieuwe hoogheemraad te feliciteren.		
S.	Sluiting	11.00 uur		

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 7 juli 2022

Opening

De voorzitter: Goedemorgen. Goedemorgen allemaal, de klok heeft negen uur geslagen. Ik wil deze vergadering graag openen en u allen van harte welkom heten bij deze laatste Verenigde Vergadering voor het zomerreces. We willen ook de aanwezigen op de publieke tribune van harte welkom heten, ook alle mensen die de vergadering digitaal volgen in beeld en in geluid. Laat ik daar een keer bij zeggen dat wij het ook leuk vinden dat mensen die de vergadering digitaal volgen, misschien eens een keer hier langskomen. We hebben daar ook een initiatief voor, dat heet: 'Gast van de VV'. En als u geïnteresseerd bent daarin, dan kunt u op onze website www.HHDelfland.nl informatie vinden hoe u zich kunt opgeven voor 'Gast van de VV'. Ik wil ook een speciaal welkom heten: de heer Belt, de heer Hombergen in ons midden, de heer Kiela, de heer Vissers en mevrouw Wijbenga. Deze vergadering heeft namelijk dit keer wel een ceremonieel tintje: bestuurders gaan en komen en vandaag zullen we afscheid nemen van een aantal bestuurders en een aantal nieuwe in ons midden verwelkomen. En dat is, denk ik, heel belangrijk, want in deze onzekere tijden met tal van spanningen, geopolitiek en ook nationaal, moeten wij als Delfland natuurlijk koers houden en hebben dus een voltallig enthousiast bestuur nodig dat de schouders onder ons bestuursakkoord blijft zitten. Over een half jaar zijn er weer verkiezingen, dan valt er wat te kiezen. En tegelijkertijd willen wij laten zien dat ondanks verschillen in maatschappijbeelden, de passie voor water ons verbindt en motiveert om in goede samenwerking de uitdagingen van nu en straks het hoofd te bieden. Er is mij de afwezigheid te melden van de heer Schouffoer en de heer Jansen en de heer Oostvogels … De laatste twee zijn helaas ziek en ik wens ze vanaf deze plek ook van harte beterschap. En ik stel in ieder geval vast dat quorum hebben om de vergadering rechtmatig te kunnen besluiten. En ik wil inderdaad ook in het bijzonder de heer Van Winden weer welkom heten terug in ons midden. De vorige keer lukte dat nog niet, maar ik ben heel blij te zien dat u in blakende gezondheid weer bij ons bent. Dus van harte welkom ook aan u. Even kijken. Dan gaan wij … U ziet trouwens ook hier … Daar wil ik toch een keer even de aandacht op … Die gebruiken we niet, vanwege nog steeds COVID. Ik denk om … Want u weet dat het in goed gebruik is bij het Gemeenlandshuis bij de installatie van nieuwe bestuurders, dat er uit de hanzebeker gedronken wordt. Dus we gaan wel het glas heffen, daar ziet u aan die kant … Daar staan de glazen ook klaar. Maar om dat nou gewoon allemaal uit dezelfde beker te drinken, dat is waarschijnlijk toch een beetje de goden verzoeken. Maar we zijn er natuurlijk wel heel trots op, dus hij staat hier nu wel. De hanzebeker is wel aanwezig om bewonderd te worden.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt 2 en dat is de vaststelling van de agenda. Zijn er vanuit de … Ik zie de heer Heijboer. De heer Heijboer, u heeft het woord.

De heer Heijboer: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wou graag hamerstuk H.01 een bespreekstuk maken en niet om dat nog inhoudelijk te behandelen, want dat hebben we uitvoerig in de commissie gedaan, maar om een motie in te dienen. Dank u wel.

De voorzitter: Mag ik voorstellen om … Want inderdaad, die motie over leningen et cetera, die is ook laatst ter sprake gekomen. Mag ik voorstellen om deze motie als vreemd aan de orde van de agenda te behandelen? Dus de kadernota gewoon als hamerstuk behandelen zoals afgesproken, omdat u de gelegenheid krijgt om uw motie toe te lichten als we de hamerstukken gehad hebben.

De heer Heijboer: Nee, want wij … De kadernota op zich, maar het is wel een voorwaarde voor … In de kadernota stel je vast hoe je de begroting gaat opstellen en we willen graag scenario's in de begroting hebben, dus dat zou volgens mij niet kunnen als motie vreemd.

De voorzitter: Alles kan zolang u het als vergadering goed vindt. Dus mijn voorstel is om niet het bij de kadernota te gaan behandelen, want dan ga je toch weer inhoudelijk over de kadernota te spreken. En volgens mij is in de commissie gezegd dat dat niet nodig was, dus u krijgt alle ruimte om de motie in te brengen en toe te lichten. En dan krijgt u een reactie van het college. Maar mijn voorstel is er nog steeds, ik kijk ook even naar de rest van de vergadering, om dat aan het einde te doen. Kunt u daarmee leven?

De heer Heijboer: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken, ik zie in de eerste plaats de heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, dank u wel voorzitter. Ik weet niet of dit het moment is, maar ik wilde twee stemverklaringen vermelden.

De voorzitter: Ja.

De heer Hofman: Bij H.01 en H.05.

De voorzitter: Ik heb het genoteerd. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ook vanuit de Partij van de Arbeid zal er een stemverklaring worden gegeven bij H.05.

De voorzitter: Ja, dank u wel. De heer Simon, u stak uw hand op. Wilde u ook …

De heer Simon: Nou, het was meer een beetje een punt van orde. En er wordt over een motie gesproken, een motie vreemd, prima. Is dus een apart agendapunt. Maar mijn fractie heeft die motie nog niet gezien, dus ik weet niet of die al rondgestuurd is. Maar ik heb in mijn Delflandmail niks gezien.

De voorzitter: Dus laat ik het zo zeggen: we zullen vanzelfsprekend, als we daarbij komen, de motie ter beschikking stellen. En ik zal in ieder geval ook, voordat we hem gaan bespreken, het dictum van de motie voorlezen. Zijn er nog andere VV-leden die een opmerking willen maken over de agenda? Zo niet, dan is hiermee de agenda vastgesteld.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 2 juni 2022

De voorzitter: En dan komen we bij de lijst van besluiten en toezeggingen van de VV van afgelopen 2 juni. Zijn er opmerkingen over de toezeggingenlijst en de besluitenlijst? Ik kijk weer even rond. Ja, de heer Van Kretschmar, u heeft het woord.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat even om het punt op pagina acht bovenaan, daar gaat het over de motie vreemd aan de orde: ‘Beter bij de kiezer in beeld’. En daar staat een uitspraak die ik gedaan zou hebben, zou ook kunnen, maar toch klopt het niet. Er staat namelijk: ‘Ondersteunt de motie niet, aangezien zijn fractie het zichtbaar maken van de verschillen wat deze motie doet, niet acceptabel vindt’. Dat heb ik zeker niet gezegd, dus ik zou dat willen herformuleren: dat wij het belangrijker vinden om duidelijk te maken wat partijen gemeenschappelijk hebben. En dat vinden we belangrijker dan het uitvergroten van de verschillen waartoe de motie oproept. Dus ik zou willen vragen om die teksten daarvoor in de plaats te zetten, want dat was ook de strekking van mijn opmerking.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kretschmar, duidelijk. We zullen deze opmerking verwerken en de tekst in de toezeggingenlijst corrigeren. Dank u wel.

De heer Hofman: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken, de heer Hofman.

De heer Hofman: Nog even een correctie wat betreft de vermelding van de stemverklaringen: het is niet H.01, het is H.02. Ik was even de tel kwijt.

De voorzitter: Gecorrigeerd. Oké, H.02. Zijn er nog andere opmerkingen over de toezeggingenlijst en besluitenlijst? Dat zie ik niet, dan is deze lijst hiermee vastgesteld. Zijn er nog opmerkingen over het audiotranscript? Zie ik ook niet. En we nemen kennis van de presentielijst.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan ga ik door naar de mededelingen. En ik wilde in eerste instantie het woord geven aan de heer Van Winden.

De heer Van Winden: Voorzitter, dank u wel. Goedemorgen allemaal. Ik wil graag even het woord richten aan de VV en iedereen hier aanwezig. Ik wil ook iedereen bedanken voor alle beterschapswensen, kaarten andere berichten en dingen die ik de afgelopen twee maanden mocht ontvangen. En dat is inclusief de fruitmand van Delfland, het ging mij letterlijk en figuurlijk aan het hart. Voor degene die het niet weten: ik kreeg feitelijk al op 30 april, maar opnieuw op 2 mei een hartinfarct. Ik ben op 3 mei met spoed geopereerd in het HagaZiekenhuis, met vier omleidingen en bypasses was dat kennelijk hard nodig. Verrassend voor mij en voor velen in mijn omgeving, maar dit het lijkt erop dat iedereen dit kan overkomen. Bij een openhartoperatie geldt een minimale hersteltijd: zes tot acht weken, daar ben ik nu ongeveer doorheen. Maar conditioneel heb je wel wat langer nodig en dat merk ik ook, dus dat is een halfjaar tot een jaar. Ik ga binnenkort beginnen aan iets wat ze noemen: hartfysio, dan ga je gecontroleerd je hart weer belasten. In eerste instantie met de fietstest en de ECG erbij. Ik heb groot respect gekregen voor onze zorg en dat mag best wel eens gezegd worden, want ook die zijn veel negatief in het nieuws geweest de afgelopen jaren. Van de huisarts, van de ambulancemedewerkers, cardiologen en hartchirurgen en voor Haga in het bijzonder; het is een geoliede machine. Zonder hen had ik hier mogelijk niet meer gezeten. Korte boodschap: wees alert. Als je iets op je borst voelt, misselijk wordt, warm/koud krijgt: bel 112. Duurde even voor ik het doorhad, maar ik was nog op tijd. Wees zuinig op jezelf, luister naar je hart. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Winden. En vanzelfsprekend: we zijn ontzettend blij dat u weer bij ons terug bent. En we wensen u ook heel veel sterkte toe bij de verdere revalidatie, als ik het dan zo even zou noemen. Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan collegeleden, in eerste plaats de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wilde twee korte mededelingen doen: de eerste is dat … Gaat over Akon, dan in het verlengde van het businessplan wat hier indertijd aan de orde geweest is. Ik heb kortgeleden medegedeeld dat Houten als nieuwe vestigingsplaats voor het concentratiebedrijf is gekozen. En afgelopen maandagavond heeft het algemeen bestuur van Akon het benodigde budget daarvoor ter beschikking gesteld aan de directie. Dus men kan daar gaan bouwen, dat is wel een punt wat ik even wilde markeren. Want dat is voor Akon van heel groot belang en ook voor de aangesloten partijen, omdat dat echt een keerpunt is. De tweede mededeling die ik wilde doen, die heeft betrekking op N468. Ik heb in de commissie op de vraag van de heer Van den Berg aangegeven dat wij op 1 juli daarover bestuurlijk overleg zouden hebben. Dat bestuurlijk overleg, dat is vrijdagmiddag hier in het

Gemeenlandshuis gehouden. De wethouder van Midden-Delfland, gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland en ondergetekende. De uitkomst van de bestuurlijke overleggen is dat er nog geen uitkomst is. Dat heeft alles te maken met de ingewikkeldheid van de problematiek en met name de ontwikkeling op de markt van aanbestedingen. We komen daar met nader bericht nog op terug. En ik hecht er natuurlijk wel aan om te zeggen dat daar waar het de kering betreft, de waterveiligheid natuurlijk niet in geding is. Die twee mededelingen wilde ik graag even doen, mijnheer de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Ook ik heb twee mededelingen. Ten eerste heb ik u toegezegd voor het zomerreces met een planning 'Baggeren' te komen. Die hangt in de ingekomen stukken om technische redenen in 13 september … In de vergadering VV stukken van 13 september, maar daar kunt u gewoon bij, dus die heeft u. Twee: dat betreft het Molenvlietpark, die is op dit moment ook al operationeel. Daar moet nog een tweede inlaat worden opgeleverd, daar zaten nogal wat haken en ogen aan in verband met een grondtransactie met een particulier. Die is nu eindelijk rond, die grondtransactie, maar daar moet er nog een aantal stappen voor worden gezet, een aantal juridische stappen. Particul… Successievelijk en parallel. En wij hopen dat dat helemaal rond kan zijn in 2024. Maar de betaling is pas na de feitelijke oplevering. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wil mevrouw Koop. En dan geef ik het woord aan de heer Egas.

De heer Egas: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde graag een mededeling doen over de toekomst voor De Groote Lucht op de Vergulde Hand West. We hebben u daar op 10 juni een brief over gestuurd wat de status was en daar hadden we een planning in opgegeven. Vanaf dat moment heeft er nog wel wat gespeeld. Ik heb u ook geïnformeerd over de plannen van Vlaardingen om Oekraïense vluchtelingen te gaan huisvesten op de Vergulde Hand West. En de toezegging die we toen hadden, dat dat geen conflict zou zijn met de nieuwbouw die wij daar wilden realiseren. Daarna is er nog heel veel bestuurlijk overleg geweest, ambtelijk overleg en ook op directieniveau en met projectleiders. En toen bleek toch dat daar wel wat meer wrijving tussen zat, tussen die projecten. En dat heeft ertoe geleid dat wij afgelopen maandag een brief vanuit het college van Vlaardingen hebben gestuurd, waarin we de planning aangeven. Maar voor alle duidelijkheid: voor ons blijft de stip op de horizon dat wij in 2028-2029 een nieuwe zuivering hebben staan op de Vergulde Hand West. Omdat dat voor ons nog steeds de beste oplossing is voor de korte en zeker voor de lange termijn, om te kunnen garanderen dat we op een goede manier de zuivering kunnen realiseren. Natuurlijk zijn we daar in overleg met Vlaardingen en direct na deze VV-vergadering hebben we ook alweer het volgende overleg gepland staan, om daaruit te komen. En intussen zien we dat de bakens dichter bij elkaar komen te staan, dus ik heb er alle vertrouwen in dat we eruit gaan komen. En u kunt van mij uitgaan dat we alles in het werk zullen zetten als Delfland, om er ook met elkaar op een goede manier uit te komen. Maar nogmaals: de stip op de horizon voor ons blijft nieuwbouw realiseren op Vergulde Hand West. Voor zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. Dat waren de mededelingen uit het college.

4. Insprekers

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt 4: er zijn geen insprekers vandaag.

5. Vragenrondje

6. Stukken ter kennisname

De voorzitter: Agendapunt 5, kunnen we ook kort over zijn: er zijn geen vragen voor het vragenrondje.

7. Afscheid V.V. leden L.P.I.M. Hombergen en M.W. Belt

De voorzitter: En dat betekent dat ik bij agendapunt 7 kom: het afscheid van VV-leden de heer Hombergen, Leon en de heer Belt, Marcel. Marcel, mag ik jou vragen om van de publieke tribune even naar beneden te komen en naast Marcel Vissers te gaan zitten? Dan ga ik nu even naar de katheder toe. Kijk eens. Ik wil graag beginnen, Leon, met het afscheid van jou. Beste Leon, Marcels vertrek was een verrassing, jouw vertrek niet echt. Want vanaf het moment dat jij de tweede plek innam op de PvdA-kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen in Delft, wisten we natuurlijk allemaal wel dat de kans heel groot was dat je ons zou gaan verlaten. Helemaal zeker was het natuurlijk niet, want het is niet zo dat we betwijfelden of de PvdA wel die twee zetels zou behalen bij de verkiezingen. Maar strikt genomen mag je natuurlijk het lidmaatschap van de gemeenteraad combineren met dat van het algemeen bestuur of de Verenigde Vergadering. Dat je echter dat niet wilde doen, dat tekende jou ook wel. Als je ergens voor gaat, dan geef je je ook voor de volle honderd procent en dat heb je zeker bij Delfland gedaan. Ik weet ook wel dat je misschien ook wel eens een teleurstelling hebt moeten wegslikken toen jouw ambitie om hoogheemraad te worden niet ingevuld werd. Maar dat deed niets af aan jouw betrokkenheid en inzet. Je was zeer gedreven om de bestuursstijl bij Delfland te verbeteren en tekende uit volle overtuiging het document dat opriep tot collegiale samenwerking. We moesten toen natuurlijk nog maar afwachten in hoeverre de mooie woorden op papier bewaarheid zouden worden, maar dit is gelukt. En je hebt je daar hard voor gemaakt en je was altijd zichtbaar op zoek naar consent. Dat betekent niet dat je schuwde om verschillen in politieke opvattingen zichtbaar te maken, door interrupties tijdens het debat, moties en ook amendementen. Ook in een functionele democratie, zoals die van de Waterschap, is immers plaats voor politiek. En het was een genoegen te zien hoe jij collega-bestuursleden bevroeg naar hun overwegingen, zeker wanneer je meende inconsequenties te bespeuren. Ook al werden ingenomen standpunten hoogstzelden aangepast, het maakte de afweging binnen de VV wel helder. Je bent ook een waker van de democratie; als een commissievoorzitter iets te voortvarend met een stemming wilde bepalen of een voorstel als hamerstuk door kon gaan, wees jij er fijntjes op dat als een VV-lid het voorstel wil bespreken, het dus besproken moet worden. Je was ook voorzitter van de commissie Waterveiligheid en Waterketen. De invoering van het BOB-model maakt het debat in de commissie nog belangrijker. Je hebt de oordeelsvorming in goede banen geleidt, streng waar nodig, maar ook gelukkig ruimte voor een kwinkslag. Het voorzitten deed je op de voor jou kenmerkende wijze. De hoogheemraden werden er vaak aan herinnerd dat ze toch echt nog hun best moesten doen om de commissie voor zich te winnen. En af en toe meende ik ook een lichte teleurstelling te proeven als de commissie besloot een voorstel als hamerstuk door te sturen naar de VV: 'Weet u het echt zeker, commissie? Vooruit dan maar'. Tenslotte zijn diversiteit en inclusiviteit belangrijke thema's voor jou. Delfland moet een sociaalveilige omgeving zijn waar iedereen, ongeacht geaardheid, geloofsovertuiging, afkomst, zichzelf kan zijn. En ook daar heb jij zichtbaar aan bijgedragen, bijvoorbeeld door jouw deelname aan de roze netwerkborrels. Je stapt nu over naar de algemene democratie van de gemeente. Wij zijn jou erg dankbaar voor alle inzet en betrokkenheid. Maar liefst sinds januari 2009, meer dan dertien jaar. We wensen je heel veel succes en ook plezier als fractievoorzitter van de PvdA in de gemeenteraad van Delft. En gelet op jouw lange staat van dienst, is het een heel groot genoegen om jou de penning van de Unie Van Waterschappen te overhandigen. En daarnaast geef ik je een aandenken aan onze mooie Gemeenlandshuis. Van harte proficiat.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Sjoerd.

De heer Fekkes: Dank je wel. Ja Leon, we hebben een aantal jaren prettig samengewerkt. Af en toe namen we elkaar de maat wel eens, maar dat ging altijd op een goede harmonie en dat moet kunnen en met wederzijds respect. Ik vind het jammer dat je weggaat. Misschien duren de vergaderingen daardoor soms wat korter. Maar ja, wat jij aan meer spreektijd gebruikte, gebruikte ik dan minder spreektijd. Dus wat dat

betreft konden we elkaar goed aanvullen. Wat mij op opviel en ik herhaal niet alle goede woorden die de dijkgraaf net heeft verteld … Ik sluit me daar kortheidshalve bij aan, want je weet: ik ben kort van stof. Je stond op de lijst bij Delft en ineens had Delft de hoogste toren van Nederland. Ja, ik had een probleem. Ik komt uit het Utrechtse en als dan de Dom even een stukje gaat zakken, dan denk ik: ja, daar moet je dan toch ingenieur voor zijn om dat voor elkaar te krijgen. Maar goed, het is natuurlijk een prachtige stad om daar in de gemeenteraad te zitten. Privé kan ik jou ook erg waarderen, je bent echt een bourgondiër. We hebben zelfs met het vaststellen van het vergaderschema ook rekening gehouden met carnaval, dat vond ik ook fantastisch. En ik weet dat je fervent motorrijder bent, dat was ik ook, maar ik durf het niet meer. En ik zie me echt voor me hoe jij oerend hard zo, in Nederland en daarbuiten, over heerwegen voortsnelt. Wees vooral voorzichtig. Wat mij ook opviel, maar dat zal waarschijnlijk een misverstand zijn: ik stond laatst achter een auto en er stond op: 'Seat Leon'. En dat dacht ik van: wat heeft de Partij van de Arbeid in hemelsnaam met auto's? Want de commissaris van de koning Jetta Klijnsma, die heeft ook een Volkswagen Jetta, is ook naar haar genoemd. Maar ja, dat zal waarschijnlijk op louter toeval berusten. Nogmaals dus: hartelijk dank voor de samenwerking. Bij Delft kun je wat meer aan inkomenspolitiek … Noem ik dat. De zuiveringsheffing hebben we … De afschaffing ervan voor de kwijtschelding, hebben we helaas niet kunnen tegenhouden, maar je kunt volop aan de bak. En als nestor wil ik je dan als aandenken aan het hele gebeuren een hele goede fles wijn geven uit Italië. Dank je wel voor de samenwerking.

De voorzitter: Leon, misschien … O, dit is de laatste glas. Leon. Dit is nog het aandenken. Een bijzonder aandenken, want het is volgens mij het laatste glas wat wij aanbieden. Alsjeblieft.

'…' (buiten microfoon).

De heer Hombergen: Beste VV-leden, geachte dijkgraaf, beste Sjoerd, iedereen. Dank u wel voor de mooie woorden die worden gezegd. Ik heb het mijne eigenlijk al gezegd bij de vorige vergadering. Aan het einde toen ik terugblikte op mijn tijd bij Delfland, vanaf het begin van alle thema 's die zijn langsgekomen. En Sjoerd, ik zal het kort houden deze keer, dan heb je straks meer tijd. Dank voor de mooie woorden. Ik heb maar een paar dingen te zeggen: de nieuwe bestuursstijl, bestuurscultuur, die is heel erg belangrijk. Goed met elkaar overleggen, hard op de inhoud, dat mag, maar houdt de menselijke relaties ook goed. Je kunt van mening verschillen, maar zorg ervoor dat je intermenselijk goed met elkaar om blijft gaan. En daar wil ik nog wel een opmerking bij maken: zorg dan ook voor de contramal, zorg dan ook voor de contramal van iemand die het goede en het gewenste gedrag vertoont, dat dat ook beloond wordt. En iemand die dat niet doet, dat die dan ook minder de ruimte geeft, want dan zorg je dus meteen ervoor dat de goede werkwijze ook succesvol is. Dat is één punt wat ik echt nog wel wil meegeven voor de komende periode. Een ander punt, als ingenieur vind ik dat ik die opmerking wel moet maken: we zijn een uitvoeringsorganisatie, we krijgen heel veel handleidingen, normen en dergelijke van de Rijksoverheid. Maar dat is geen reden om je achter de normen te verschuilen, als je vindt dat de zaken volgens normen goed zijn. We hebben onze eigen verantwoordelijkheid en mogen daarop verder kijken. En verder: de thema's die de komende jaren gaan spelen heb ik al genoemd, die zijn jullie hartstikke goed bekend. Het wordt best wel spannend op een paar onderwerpen. En ik wens jullie allemaal hier als VV-lid, van het dagelijks bestuur en de toekomstige bestuursleden en van het dagelijks bestuur, Marcel … Ik wens jullie alle goeds en laten we gewoon zeggen: tot ziens. Dank u.

De voorzitter: Dank je wel, Leon. Ik stel voor dat … Ik wil nu Marcel ook toespreken, doen we eigenlijk op dezelfde manier. En daarna wil ik de vergadering even schorsen, zodat ook u allen gelegenheid heeft om de vertrekkende leden nog een keer even de hand te schudden. Marcel, beste Marcel, zoals gezegd: we hadden niet verwacht dat jij ons nu al zou verlaten.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Oeps. En dat … Daar zijn we ook wel een beetje treurig over. Eerlijk gezegd sloot ik ook niet uit dat jij bij de aanstaande verkiezingen nog wel eens zou terugkeren als hoogheemraad. Je toonde immers ontzettend veel passie voor water en natuurlijk waterkwaliteit en biodiversiteit in het bijzonder. Zoals ik eergisteren ook memoreerde: je kwam letterlijk bijvoeglijke naamwoorden te kort om jouw passie voor water uit te dragen. Water moest niet alleen schoon en gezond zijn, nee, water moest ook levend zijn. En we hebben er in het college best wel eens om moeten lachen, maar jij liet je niet van stuk brengen. Je hebt het belang van de verbetering van waterkwaliteit met verve uitgedragen. Toen de verbetering de laatste twee jaar stagneerde, heb je ook jouw onvrede duidelijk gemaakt, intensivering van maatregelen uitgewerkt en alle partijen aangesproken op hun verantwoordelijkheden. Je deed dat met een open vizier, altijd gericht op samenwerking. En terecht kreeg jij ook veel complimenten tijdens de Bestuurlijke Watertafel, hoe jij wethouders aan boord hebt gekregen om meer inspanningen te plegen ten behoeve van waterkwaliteit. Je bent ook degene die de lat altijd hoger wil leggen; ambitie is voor jou vanzelfsprekend en mag dus ook wel wat kosten. Of het nu gaat energieneutraliteit, klimaatneutraliteit, circulariteit, biodiversiteit; jij bent de belichaming van The Green Quest en niet voor niets heb ik jou in de … Heb jij in de vorige bestuursperiode ook de motie ‘Belt’ ingediend om Delfland energieneutraal te maken in 2025. En je hebt ons ook in deze periode altijd uitgedaagd om nog meer te doen om ons gebied ook in de toekomst goed leefbaar te houden. Vandaar dat ik jou ook eergisteren, als speciale erkenning voor jouw groene insteek, The Green Belt heb overhandigd. Je bent ook bestuurlijk zeer actief voor Delfland geweest, het vicevoorzitterschap stroomgebied regio Rijn-West, de Landschaptafels, de Vlietzone-ontwikkeling, bodemsanering, Broekpolder, droogteprotocol met Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen. En nogmaals, dit is geen uitputtende opsomming. Je maakt nu een volgende stap in je politieke loopbaan. En we zijn blij dat je niet uit het zicht verdwijnt en de waterbelangen ook in Leidschendam-Voorburg blijft behartigen. We wensen je alle succes en plezier toe. Vandaag is het de derde keer alweer, dat ik je toespreek. Ik heb je al ter inspiratie het boek ‘Als alle vertrouwen wegvalt’ van Sybe Schaap cadeau gedaan. Nu jij bij Leidschendam-Voorburg participatie … Of zoals jullie dat noemen ‘burgerkracht’, weer een mooi nieuw woord, in jouw portefeuille hebt. En Pieter heeft jou eergisteren het aandenken aan dit schitterende gebouw gegeven. Vandaag komt daar nog een belangrijke erkenning bij. Het doet mij opnieuw heel veel plezier om jou de Unie Van Waterschappen-penning te mogen overhandigen vanwege jouw DB-lidmaatschap en alle verdiensten voor het Hoogheemraadschap. Van harte proficiat, Marcel.

De heer Fekkes: Dank je wel. Ja, Marcel, als je zo het betoog van de dijkgraaf hoort, dan word je daar stil van. Ik in ieder geval wel. Je hebt je buitengewoon verdienstelijk gemaakt, ik hoef dat allemaal niet te herhalen. Ik sluit me, zoals gewoonlijk, weer bij de vorige spreker aan. Maar ik wil toch wel even memoreren dat we je allen toch een prettig persoon hebben gevonden. Toegankelijk, je hebt ook goed gefunctioneerd. We hebben wel eens slechtere tijden meegemaakt hier Delfland. Mede door jou is het ook allemaal erg gestroomlijnd en vriendschappelijk geworden hier. Ik wil hier toch als nestor … We schelen een generatie en jouw zoon en mijn kleinzoon, die zijn van dezelfde leeftijd. Wil ik je toch een waarschuwing meegeven, ik heb dat ook in de gemeenteraad in Den Haag gezien: wethouders daar, die hebben het altijd druk. Druk, druk, druk. Kortom: ontzettend druk. En die hadden eigenlijk weinig feeling meer op een gegeven ogenblik met het thuisfront. Van de wethouder hoorde ik het verhaal dat … Hij had altijd in zijn agenda staan: ‘Zondagavond, dan eet ik met gezin en de kinderen mee’. Maar op een gegeven moment vroeg zijn zoontje aan zijn vrouw: ‘Mama, wie is die mijnheer die zondagavond mee-eet en het vlees snijdt?’ Kijk, dan ben je verkeerd bezig. Politiek is belangrijk, maar jouw gezin is nog belangrijker. En probeer in ieder geval dat evenwicht te bewaren. Dat wil ik je op het hart drukken, dan hou je ook je huwelijk in stand. Dan haal je ook de vijftig jaar die ik ook pas heb gehaald. We zullen elkaar op het sportveld misschien nog wel eens tegenkomen. Jouw zoon hockeyt, mijn kleinzoon hockeyt. Wel bij verschillende verenigingen en we zullen elkaar best eens tegenkomen als we ze staan aan te moedigen. Ik wil je toch als blijk van waardering, als nestor, ook namens de VV, ook een prima fles wijn uit Italië even … Ja, die glazen daar, die zijn ook leeg. Maar ik zou die flessen even dichtlaten. Ik zeg altijd: ‘Pas na half zes kurk uit de fles’. Je hebt dat nog tegoed. Dus nogmaals dank, het ga je bijzonder goed.

'…' (buiten microfoon).

De heer Belt: Heb ik even deze bij nodig. Ja, daar sta je dan. Daar sta je dan op de plek die toch ook de afgelopen jaren heel natuurlijk voor me was. Dit heb ik trouwens niet opgeschreven. Maar als ik hier zo sta dan denk ik dat, want het is gewoon heel natuurlijk om hier te zijn. En de rol die ik hier ook vervulde, voelde altijd heel gemakkelijk. We hebben natuurlijk met elkaar ook heel veel pittige dossiers gehad en flinke discussies over de onderwerpen, maar ik heb het hier heel prettig gevonden met u allen en de samenwerking ook. Dat hoor ik nu ook terug, dus dat vind ik fijn. Maar laat ik het toch even vanaf het begin een beetje oppakken, want sinds 2015 mocht ik namens Water Natuurlijk hier in de Verenigde vergadering plaatsnemen en sinds 2019 als hoogheemraad. En ik ben nu sinds drie weken wethouder in Leidschendam-Voorburg en daar moest ik wel even schakelen om die stap te maken. Het was niet zo dat ik aan de deur stond te rammelen om hier weg te lopen, want zoals net gezegd: ik zat hier prima in mijn rol. Maar er komen ook hele mooie andere kansen langs en dingen waar ik mij ook heel graag voor ga inzetten, dus daar ben ik ondertussen mee gestart. Maar even … In 2015 werd ik door Water Natuurlijk-voorzitter John Steegh benaderd als een soort vers bloed voor Delfland. Daar moest ik toen even over twijfelen, maar uiteindelijk heb ik mij laten overhalen en daar heb ik helemaal nooit spijt van gehad. Vanaf 2015, ondanks dat het een hele andere bestuurlijke periode was, heb ik ook in de VV toen goed en naar de zin ook met collega's zaken kunnen doen. Onder andere die motie 'Energieneutraal' met Maarten Jansen, maar met steun van volgens mij de hele VV. Maar richting 2019 smaakte dat voor mij wel naar meer. Ik wilde heel graag door hier, maar wel in een andere rol en het moest ook een andere cultuur zijn. Dat vonden de … Eigenlijk de meeste VV-leden die dat wilden: Constant hier, Leon … Eigenlijk alle fractievoorzitters hadden die conclusie getrokken en dat leidde volgens mij tot heel mooi statement al voor de verkiezingen, dat we een andere cultuur wilden. En volgens mij is dat tot op heden heel goed gegaan, dat heeft geleid tot een heel mooi bestuursakkoord met elkaar en een hele goede overlegcultuur. Waarin we samen strijden voor die belangrijke doelen van Delfland, maar wel in een hele goede sfeer. Dus ik ben … En volgens mij kunt u daar allemaal nog steeds trots op zijn, op dat bestuursakkoord wat er tot op heden met elkaar staat en die sfeer. En ik mocht deel uitmaken van dat nieuwe college op basis van het vertrouwen ook, wat er in die VV was. En daar ben ik u allen heel dankbaar voor dat dat tot eigenlijk … Tot het laatste daar, toe was. Ook in het college heb ik al die jaren … Hebben wij een hele prettige samenwerking gehad. Eigenlijk dezelfde sfeer die wij volgens mij uitstralen, die was er. Waarin we elkaar aanspraken, maar waar echt continu altijd wel sprake was van constructieve samenwerking, elkaar vinden, elkaar dingen gunnen en leuk met elkaar optrekken, samen naar buiten. Dus ik zou dat … In coronatijd was dat lastig, maar ik zou dat echt aanraden: ga samen op pad. Onlangs waren wij nog in Maassluis, Peter, Manita en ik. En dat … Dan ga je met elkaar kijken en samen daarover hebben en dat werkt het beste. Dan een beetje richting het slot, waar ik toch iets wil meegeven ook. Ik heb mijn inzet altijd gedaan vanuit brede maatschappelijke waarden, zoals ik maar zo zeg. Dus die ik persoonlijk belangrijk vind en die verder gaan dan de waterschapbelangen. Maar ik zie het Waterschap als een van de overheden om dit land verder te brengen en die leefomgeving verder te brengen. En volgens mij kunnen we alleen door een brede blik ook die hele grote maatschappelijke doelen en die crisis, die er op dit moment zijn, oplossen. Dus ik zou hier eigenlijk willen meegeven: treedt vooral ook buiten die kerntaken. Ik weet dat iedereen daar anders in zit, maar volgens mij redden we het er alleen mee door die verbindingen te maken en door grotere … Ons te conformeren aan grotere doelen die in dit land spelen. Dan de waterkwaliteit: ik denk dat dat en volgens mij velen met u … De lastige opgave van Delfland. De waterkwaliteit is nog niet goed, liggen veel, heel veel zaken. Maar ik ben er wel heilig van overtuigd dat de zaken die hier de afgelopen jaren in dit bestuur zijn vastgesteld en hoe de organisatie daarmee bezig is, dat wel de stappen zijn waardoor Delfland in ieder geval zijn rol kan pakken. En ik denk dat vooral die buitenwereld veel meer in beweging moet komen en die rol moeten pakken. Dus ik zou willen aangeven: spreek die … Blijf die partijen daarop aanspreken en dat is van het Rijk tot aan partijen als glastuinbouwers zelf. Alleen dan, als die partijen ook in beweging komen, ga je die doelen halen. Tot slot wil ik ook iets over de zuivering zeggen: er staan een aantal megabesluiten daarvoor op en het gaat op dit moment veel over renovatie, nieuwbouw. Maar wat ik wil

meegeven is: durf die keuze te maken om straks ook een progressieve zuivering neer te zetten, waarin je al gelijk nadenkt over hoe we dat eindplaatje kunnen bereiken en stoffen gaan terugwinnen, energie. Ik ga niet te veel de politiek induiken, u weet wat ik bedoel. Ik wil tot slot iedereen hier bedanken nogmaals voor de samenwerking, de fijne sfeer. Ik wens u veel succes en hou die toekomstgerichte blik vast. Dank.

De voorzitter: Dank je wel, Marcel. Dan schors ik nu de vergadering voor vijf minuten, zodat iedereen de gelegenheid heeft om even afscheid te nemen. Mag ik iedereen verzoeken weer plaats te nemen?

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Dames en heren, mag ik iedereen vragen om weer plaats te nemen? Ik wil de vergadering heropenen.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Nee, nee inderdaad. Kijk eens, ik zie dat de heer Kiela en mevrouw Wijbenga inmiddels ook een stoel hebben kunnen nemen. Ik heropen de vergadering.

B.00 Advies commissie Geloofsbrieven over toelating V.V. leden

De voorzitter: De heer Kiela en mevrouw Wijbenga hebben onlangs hun benoeming aanvaard om toe te treden tot de Verenigde Vergadering. Vandaag staat de toelating op de agenda. En voordat we over kunnen gaan tot de toelating, wil ik eerst het woord geven aan de heer Verhage, voorzitter van de commissie Geloofsbrieven. De heer Verhage, u heeft het woord.

De heer Verhage: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst excuus dat ik wat later binnenkwam, maar we hebben nog een laatste check gedaan en uiteraard was die overbodig. Als Geloofsbrievencommissie zijn wij nagegaan of de twee benoemden … Graag, koffie, ja. Aan de vereisten voor het VV-lidmaatschap voldoen en of er niet sprake is van, zoals we dat noemen, onverenigbare betrekkingen. Met dank ook aan de griffier, voor het onderzoek. En het is ons niet gebleken dat de benoemden … Dat er sprake is van onverenigbare betrekkingen of wat dan ook. En wij adviseren dan ook om de heer Kiela en mevrouw Wijbenga beiden te benoemen als … Beide benoemden als VV-lid toe te laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Verhage.

a. Toelating V.V. leden

De voorzitter: Dan komen we nu bij het agendapunt: de toelating. En het voorgestelde besluit is de heer Kiela en mevrouw Wijbenga toe te laten als lid van de Verenigde Vergadering. En ik wil nu de heer Kiela en mevrouw Wijbenga verzoeken om naar voren te komen, zodat ik de eed, dan wel belofte, kan afnemen. We delen de ceremonie in twee stukken: het eerste gedeelte hier, want hier heb ik een microfoon en daarna gaan we naar de andere kant waar de moezelwijn klaar staat. Ik ga u eerst de eed en gelofte voorlezen en … Oeps. En dan verzoek ik u aan het einde te verklaren: 'Dat verklaar en beloof ik', dat te herhalen. Dat zal ik direct na elkaar vragen. Ik ga eerst dan de gelofte oplezen, die luidt als volgt: 'Ik verklaar dat ik om tot lid van het algemeen bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. En ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het algemeen bestuur naar eer en geweten zal vervullen'. En ik verzoek u dan te herhalen: 'Dat verklaar en beloof ik'. Mevrouw Wijbenga.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel. Dan gaan wij nu naar de andere kant toe, want hier hoort …

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: En ik realiseer me dat ook voor de nieuwe VV-leden ik bloemen heb, dus die krijgt u zo dadelijk. Ben ik even vergeten om die te geven, maar die heeft u tegemoet. Ik zie in ieder geval dat de heer Kiela ook al een andere bos bloemen heeft, dus past in het rood.

b. Benoeming hoogheemraad

De voorzitter: Ik ga door naar het volgende agendapunt en dat is de benoeming van de hoogheemraad. Dit is een … Ik ben heel blij dat wij zo snel na het vertrek van Marcel Belt een andere Marcel kunnen benoemen. Dat gaat zo dadelijk wel met de schriftelijke stemmen gebeuren, want dat is goed gebruik bij benoeming van dit soort posities. Volgens mij zijn er nu met de nieuwe toelating 27 leden aanwezig, dus er gaan zo dadelijk 27 stembriefjes rond. En dat betekent ook dat wij een … Dat ik ook zo dadelijk via een lot een aantal leden zal benoemen voor het stembureau. Maar voordat ik dat doe, wil ik eerst de heer Ouwendijk het woord geven om een toelichting te geven op de voordracht. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik moet eigenlijk even teruggrijpen naar drie jaar geleden wat dat betreft. Daar hebben we, dat is zojuist al aangehaald, gesproken over de afspraken met betrekking tot collegiale samenwerking tussen ons allen. Ik heb dat wel eens met enige overdrijving 'Het akkoord van Delfland' genoemd. En zeker aan het begin waren dat misschien grote woorden, maar achteraf na drie jaar kun je toch voorstellen dat dat initiatief, met dank aan de initiatiefnemers, zijn uitwerking niet heeft gemist. En daaropvolgend, op dat akkoord van Delfland, kwam uiteindelijk in plaats van een verwacht coalitieakkoord, een bestuursakkoord. En dat bestuursakkoord hebben we bemenst, zoals u dat allen wel duidelijk is geworden ondertussen. Helaas vertrekt collega Belt en zo'n boodschap, die is natuurlijk wat dat betreft altijd een beetje dubbel, want na 'helaas' volgt dan weer een 'gelukkig'. Ik heb het '…'. Sorry, de dijkgraaf al horen zeggen. En gelukkig is er een andere Marcel bereid gevonden om die positie voor de rest van deze periode in te vullen. En met genoegen en met afstemming van die ik gedaan heb met alle fractievoorzitters, draag ik dan ook de heer Vissers voor als kandidaat-hoogheemraad. Tot zover, mijnheer de voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Volgens artikel 3.2 en lid 1 van het Reglement van Orde is het zo dat bij een benoeming van hoogheemraad de kandidaat zich presenteert aan de VV. En de VV nog de gelegenheid krijgt om wellicht nog een vraag te stellen en daarna gaan we over tot de stemming. Mag ik dan nu de heer Vissers uitnodigen om naar voren te komen naar de katheder voor zijn korte presentatie aan de VV.

De heer Vissers: Ja, dank u wel voorzitter. Van de griffier had ik begrepen dat we tot elf uur hadden voor dit agendapunt, dus ik heb een presentatie van drie kwartier met lichtbeelden voorbereid. Maar ik hoor u toch zeggen: 'Een korte introductie', dus laat ik dat doen. Maar ik wil wel even toch, geachte collega's, ook bij het begin beginnen. En dat is voor mij in 1963 na de koudste winter die we ons uit de tweede helft van de vorige eeuw kunnen herinneren. Waar ik kort na de ergste kou geboren ben in Rotterdam, onder de rook van de Gekro, voor de mensen die dat wat zegt. Ik heb daar tot mijn vijfde gewoond, daarna heb ik van mijn vijfde tot mijn achttiende gewoond op zo'n beetje op het diepste punt van Nederland. Een grote stadsuitbreiding die in de jaren zestig en jaren zeventig gerealiseerd is aan de overkant van Rotterdam. Want ook toen dachten we dat diepe polders zeer geschikt waren om vol te zetten met heel veel woningen. Ik heb er overigens met veel genoegen gewoond. Ik ben niet alleen een stadskind, wat u misschien zou mogen verwachten, ook aan mijn uitspraak. Want een groot deel van de vrije tijd brachten

wij door in het grensgebied van Gelderland en Overijssel, omdat mijn moeder als Rotterdams meisje in de oorlog daar liefdevol is opgevangen, een paar jaar lang in gezinnen die zij vervolgens als haar tweede familie is gaan beschouwen. En die ook haar minstens tot het eind van haar leven … Tot het eind van het leven, haar minstens zo dierbaar zijn geweest als haar eigen familie. Dus dat maakte ook dat wij als stadskinderen ook regelmatig op het platteland verbleven bij iedere vrije tijd die wij hadden. Ik ben op mijn achttiende richting deze stad getrokken, met het idee stedenbouwkundige te worden. Dat is niet helemaal gerealiseerd, maar ik heb mij wel met veel plezier een aantal jaren aan de universiteit opgehouden. Heb me ook beziggehouden met belangenbehartiging in de studentenvakbond en ben daarna in Delft steeds andere dingen gaan doen en hier nooit meer vertrokken. Heb hier samen met mijn vrouw twee kinderen gekregen die inmiddels bioloog en theatermaker zijn. En waar wij natuurlijk buitengewoon trots op zijn dat zij … Ondanks dat ik, wat Sjoerd net zei, ook af en toe afwezig ben geweest, toch in voldoende mate samen heb kunnen zien opgroeien. Ik ben in de jaren negentig actief geworden in de provinciale politiek, eerst als steunfractielid van de gezamenlijke fractie van GroenLinks en De Groenen. En in –'98 werd ik tussentijds Statenlid en toen ging het ineens tamelijk hard, want na wat wisselingen was ik ineens –'99 lijsttrekker voor GroenLinks, hadden wij een aardige uitslag en zat ik in Gedeputeerde Staten. Precies op de leeftijd van mijn kinderen dat je zou zeggen van: als je zelf je timing en planning zou maken, misschien dan toch niet. Enige nuance: wij zijn vegetarisch, dus ik snijd het vlees niet op zondag, maar ik moest toch inderdaad af en toe flink mijn best doen om mijn kinderen, behalve 's ochtends vroeg, ook nog wel eens op andere momenten te zien opgroeien. Als gedeputeerde was ik onder andere ook voorzitter van de DCMR Milieudienst Rijnmond. Dus vanuit die tijd is ook al zeer duidelijk het besef gekomen hoe belangrijk een adequate vergunningverlening toezicht en handhaving is om in die druk bijvoorbeeld het deel van Nederland, economie en leefbaarheid op een goede manier met elkaar te kunnen blijven combineren. Heeft natuurlijk ook veel linken met de opgaven waar wij voor staan en waar Marcel net ook al het een en ander over zei: dat gaat niet vanzelf en heeft ook nodige samenwerking nodig. Maar ook iets anders overkwam ons in die periode, dat was voor degene die het zich nog herinneren: de CT-affaire, waarin het college voor ons had besloten dat het misschien tot de provinciale taak zou behoren om te gaan bankieren, want het zou extra geld kunnen opleveren. Een aantal mensen hebben daar harde lessen uit moeten trekken, maar voor zover ik er al niet van overtuigd was, heeft het nog wel eens benadrukt dat de overheid toch vooral overheid moet zijn en geen onderneming. En dat integer overheidshandelen toch bij alle dingen die je doet voorop zou moeten staan. Ik was ook gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en toentertijd hebben wij al gezegd: 'Water en bodem zouden sturend moeten zijn in ruimtelijke ordening'. We weten allemaal dat daarna toch lokale lobby's de dynamiek van de markt en van de grondpolitiek er toch toe geleid heeft dat we nog steeds, net als op de plek waar ik eind jaren zestig ben komen wonen … We nog steeds op diepe polders nieuwe plannen maken wat niet per se de water- en verkeersproblematiek eenvoudiger maakt. Ik was ook in de Duin- en Bollenstreek en de Leidse regio verantwoordelijk als gebiedsgedeputeerde en heb met name daar gemerkt dat het samen oplossingen zoeken, van twee regio's die nogal tegenover elkaar stonden, beter werkt dan tegenover elkaar te blijven staan. En tenslotte heb ik als gedeputeerde Cultuur mij indertijd beziggehouden met de opzet van de Zuid-Hollandse Waterdagen, samen met mijn collega Water. Dus u ziet dat ook toentertijd, eigenlijk ik al met veel zaken bezig was die ons ook nu vandaag nog raken. Ik ben … Ik maak even een stapje, want anders ben ik echt tot elf uur aan het woord en dat was niet de bedoeling. Naar functie die ik in de Bollenstreek gehad heb: ik ben als Delftenaar zes jaar lang wethouder in het hart van de Bollenstreek geweest, in de inmiddels opgeheven gemeente Noordwijkerhout. En voor het geval u denkt: dat is niet zo duurzaam om dat elke keer als forens te doen; maakt u geen zorgen, ik deed dat met het openbaar vervoer en de vouwfiets. Overigens had ik ook af en toe eens een auto met chauffeur. Zo een hele grote bus, waar dan één chauffeur in zat en één passagier, want het openbaar vervoer in de Bollenstreek was helemaal niet zo slecht, maar het gebruik ervan is voor verbetering vatbaar. Ik was daar onder andere verantwoordelijk voor de samenwerking in de waterketen. Wij hadden als Noordwijkerhout een bijzondere samenwerking in een waterketenbedrijf samen met '…'. En ik heb indertijd met mijn collega van financiën ook het heffen naar verbruik van de rioleringsheffing ingevoerd. De discussie die we hier aan de hand van

een andere motie Belt ook nog wel eens gehad hebben. Dus mocht er nog eens een keer ideeën zijn voor hoe dat kan: het kan wel. Daarna, nadat ik wethouder was, ben ik nog een jaar of vijfeneenhalf voor de toen nog zes, inmiddels vijf gemeenten in de Bollenstreek, bezig geweest met integrale en raadsbrede herziening van de het ruimtelijk beleid in Greenport, met de dubbele doelstelling: een vitale economie en een vitaal landschap. En dat heb ik met alle maatschappelijke partners gedaan en heeft ertoe geleid dat in die zes gemeenten niet … Alle punten altijd met elkaar het eens zijn, alle raden die herziening raadsbreed unaniem heeft vastgesteld. En dan kom ik bij toch wel een beetje een rode draad van hoe ik terugkijk op wat ik tot nu toe als bestuurlijke ervaring heb gehad: natuurlijk is het belangrijk om af en toe een streep te trekken en op je strepen te staan, maar mijn ervaring is wel dat het krachten bundelen je tot meer brengt dan de hakken in het zand zetten en trouwtrekken. Dat is voor mij ook de reden geweest, omdat ik vond dat daar, op een gegeven moment in de Bollenstreek in 2019, er bijna sprake was dat ik daar zelf een streep onder gezet heb, omdat het meer ieder voor zich, dan met zijn allen naar een doel streven was. Daarom ben ik des te blijer dat we hier inmiddels, sinds het begin van deze periode, een sfeer hebben gecreëerd dat we samen de schouders zetten onder de uitdaging waar we voor staan. En ik verheug me dan ook enorm op de collegiale samenwerking in het college. Ik zie uit naar de samenwerking met alle fracties in de VV. Beschouw me, zoals dat ook afgesproken is bij het bestuursakkoord, ook daadwerkelijk als bestuurder voor u allen. En ga daarover ook graag … Ook buiten de vergaderingen, als dat nodig is, met u het gesprek aan. Ik verheug me op de samenwerking met de vele bevlogen medewerkers, waarvan ik al een aantal heb mogen ontmoeten, maar ook de samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners. Kortom: ik ben er klaar voor. Ik hoop dat we vanaf nu voortvarend doorgaan met wat het college en mijn voorganger in gang hebben gezet.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Vissers. Voordat ik u de gelegenheid geef om nog vragen te stellen, wil ik er ook nog even op wijzen dat conform de aanpak integriteit door de VV is vastgesteld. Ook die risicoanalyse is uitgevoerd, dat doe ik als dijkgraaf, dus hoeder van integriteit. En u heeft bij de stukken ook een kort verslag daarvan kunnen aantreffen, waarin ik tot de conclusie ben gekomen dat er geen issues zijn. Ik heb met de heer Vissers afspraken gemaakt om twee functies stop te zetten waar mogelijk belangenverstrengeling zou kunnen optreden. Dus wat dat betreft is dat allemaal in orde. En dan geef ik u nu graag de gelegenheid, wie dat wil, nog een vraag te stellen aan de heer Vissers. Wie? Ik zie dat het volgens mij een zeer duidelijk betoog is, omdat er verder geen vragen zijn. Dan betekent het dat ik over wil gaan tot het benoemen van het stembureau en dat dat gaat via het lot. Ik ga drie … En dat worden: nummer twintig, de eerste plaats, dat is de heer Simon.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Nummer achttien, dat is mevrouw Van Hijlckama Vlieg. En dan nummer één en dat is Peter. Peter Ouwendijk. Dus samen met de griffier … Ja, de heer Simon.

De heer Simon: Mag ik dit ook weigeren?

De voorzitter: Nee.

De heer Simon: Dus als ik dit niet wil … Nou ja, het kan zijn bijvoorbeeld dat ik mij niet senang voel en mijn integriteit mij aanzet tot het twijfelen over de hele procedure van deze benoeming. En dat ik nu onderdeel van als zijnde stembureau … Heb ik wel bezwaar tegen. Maar u mag ook gewoon …

De voorzitter: Laat ik zeggen: ik wil daar niet moeilijk … Het gaat er gewoon puur om dat de stemming procedureel correct verloopt. Verder betekent het niets. Maar als u toch zegt, zoals mijn collega zegt, dat u een gewetensbezwaar voelt om die rol op te pakken, dan ga ik daar ook niet moeilijk over doen. Dan ga ik nog een keer … Dus als u het liever niet heeft? Liever niet. Dan trek ik bij deze … Zullen we nu zien: 22. Dat is mevrouw Onderdelinden. Het lot beslist, ik hoop dat u geen … Heeft u gewetensbezwaren? Nee? Oké,

dan hebben we hiermee de heer Ouwendijk, mevrouw Onderdelinden, mevrouw Van Hijlckama Vlieg. En ik wil jullie allemaal verzoeken het stemformulier in te vullen. Dat wordt opgehaald en dan gaat het stembureau even in conclaaf om de stand op te maken en die zullen mij informeren over de uitslag.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Voorzitter, ik kan u melden dat deze commissie zijn werk gedaan heeft, dat er 27 geldige stemmen zijn uitgebracht. Dat is ook precies het aantal wat het had moeten zijn. Daarvan zijn 3 tegenstemmen geteld, 24 voor en die zijn allemaal geldig uitgebracht. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik … Vind ik het leuk om als eerste de heer Vissers te feliciteren met zijn benoeming tot hoogheemraad. Ik … We gaan eerst even daarnaartoe, om hier ook een feestelijke dronk op te doen. En daarna verzoek ik u om plaats te nemen achter de Vierschaar.

'…' (buiten microfoon).

De voorzitter: Even zien. Goed te zien dat iedereen nu inderdaad hun nieuwe plekken heeft ingenomen. Dan gaan wij verder.

H.01 Kadernota 2023

De voorzitter: Dan komen we bij de hamerstukken. In de eerste plaats is hamerstuk nummer één, dat is de Kadernota. En het besluit luidt als volgt: 'De Verenigde vergadering besluit de Kadernota 2023, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen'. Kan ik … Is er behoefte aan een stemming? Dat zie ik niet, dan is bij acclamatie de Kadernota vastgesteld.

H.02 Nota systematiek kostenverdeling Delfland 2023

De voorzitter: Dan komen wij bij hamerstuk 0.2, dat is de systematiek kostenverdeling Delfland. Ik ga het besluit niet helemaal voorlezen, maar ik weet wel dat de heer Hofman gezegd heeft dat hij een stemverklaring wil afleggen. Dus ik geef de heer Hofman graag het woord nu.

De heer Hofman: Ja, dank u wel voorzitter. Wij stemmen in met het voorstel. Echter willen wij aantekenen dat bij de eerstvolgende wijziging van de kostenverdeling, ook de ondergrens van de gemengde beleids- en beheerproducten nader wordt uitgewerkt en dat het wat preciezer wordt verdeeld.

De voorzitter: Niet helemaal verstaan, dus even voor de …

De heer Hofman: Wij stemmen in met het voorstel, maar tekenen aan dat bij de eerstvolgende wijziging van de kostenverdeling, de ondergrens van gemengde beleids- en beheerplan nader wordt uitgewerkt. En wij vinden dat nu te mager.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hofman. Ik kijk weer even rond. Het tocht hier als een gek. Is er … Ja, het lijkt bijna alsof ik al het als hamerstuk heb afgehamerd. Even kijken, is er behoefte aan een stemming? Dan ga ik het nu echt met een hamer afhameren. Dus de nota systematiek kostenverdeling Delfland 2023 is hiermee vastgesteld.

H.03 Opheffen geheimhouding

De voorzitter: Dan gaan wij door na het volgende hamerstuk: opheffen geheimhouding. Ik begrijp nu waarom ik gezegd heb: 'Ik ga niet het hele besluit voorlezen'. Is er behoefte aan stemming? Nee? Dan stellen we dit voorgesteld besluit voor het opheffen van de geheimhouding van een aantal stukken bij deze vast. Dank u wel.

H.04 Voortgangsrapportage VIB

De voorzitter: Gaan wij door naar hamerstuk nummer vier: voortgangsrapportage VIB, informatiebeveiliging. Is er behoefte aan een stemming? Zie ik ook niet, dus bij deze: bij acclamatie is kennisgenomen van de voortgangsrapportage VIB.

H.05 het oplossen van wateroverlastknelpunt 24 in De Lier, gemeente Westland

De voorzitter: Dan kom ik bij hamerstuk 0.5: het oplossen van het wateroverlastknelpunt 24 in De Lier, gemeente Westland. En ik heb genoteerd dat CU/SGP, de heer Hofman en … Ik moet even kijken. Mevrouw Zandstra van de PvdA, die stemverklaring willen afleggen. Eerste plaats: de heer Hofman.

De heer Hofman: Voorzitter, dank u wel. Wij stemmen in met het voorstel, maar tekenen aan dat in de nabije toekomst bij het creëren van ruimte voor water een bredere afweging wordt gemaakt, want nu lag het accent alleen op de afvoer. En ook dat in de toekomst wordt beoordeeld of eventuele sloop van gebouwen wordt overwogen bij het creëren van ruimte. Want ons gebied is echt vol, dus wij willen dus toch een bredere scope in de toekomst voor dit soort vraagstukken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. Geef ik nu het woord aan mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, dank. Wij kunnen instemmen met het voorstel, wel hopen wij dat bij vervolgtrajecten er in eerdere fasen ook met bewoners en andere omliggende mensen gesproken wordt. Omdat je dan nog meer kans hebt om werk met werk te maken of bijvoorbeeld rondom recreatie ook kansen mee te pakken voordat het in besluitvorming komt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk weer … En dan stel ik bij acclamatie vast dat het investeringsplan en het uitvoeringskrediet door het VV beschikbaar gesteld om dit wateroverlastknelpunt 24 in De Lier te helpen oplossen.

H.06 Benoeming voorzitter commissie Waterveiligheid en Waterketen

De voorzitter: Dan kom ik bij hamerstuk 0.6. We hebben net de heer Kiela toegelaten als lid en u bent nu onderwerp van het volgende besluit om inderdaad de heer Hombergen op te volgen als voorzitter van de commissie Waterveiligheid en Waterketen. Is er behoefte aan een stemming? Zie ik niet. Dan bij acclamatie … En wens ik de heer Kiela bij deze ook direct van harte geluk te wensen en succes met het in goede banen leiden van deze belangrijke commissie. Dan komen we nu bij de motie vreemd aan de orde van de agenda. Inmiddels heb ik de motie ondertekend gekregen. Ik moet er wel bij … Direct een opmerking bij maken: er staat de naam ‘Maarten Jansen’ onder, maar Maarten Jansen is niet aanwezig in de vergadering, kan hem ook niet ondertekenen. Dus voor mij betekent het dat deze motie is ingediend door de AWP, door 50PLUS en CU/SGP. Dan geef ik … En sorry, ongebouwd inderdaad, dat is er nog bijgeschreven. Excuses, ongebouwd. De heer Heijboer, misschien wilt u een korte toelichting geven? Dan zal ik daarna het dictum oplezen en dan wil ik daarna de heer Ouwendijk de gelegenheid geven voor een reactie uit het college. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, voorzitter dank u wel. Het is een vraag of een opmerking over de niet-aflosbare langlopende lening van Delfland. In de commissie hebben we al geconstateerd dat Delfland in 2021 30,4 miljoen aan rente betaalde, waarvan twee derde deel over niet-aflosbare leningen. En als we dat vergelijken met andere waterschappen, dan is dat veel hoger. En hadden we die niet-aflosbare langlopende leningen afgelost, of deels afgelost, dan zaten we precies op het gemiddelde. Dus wat wij gevraagd hebben in de commissie aan de portefeuillehouder is eigenlijk wat het plan was met die leningen. En daar besefte ik achteraf … Ik had het misschien daar beter door moeten vragen. Was dat

flexibele leningen met … Of leningen met flexibele voorwaarden duurder zijn? En verder is gezegd dat: ‘Als het moment daar is, zullen we de beste optie kiezen’. Dat is ook heel mooi, maar dat betekent ook indirect dat er geen plan ligt. En daar hadden we wel om gevraagd en dat willen we met deze motie eigenlijk ook bewerkstelligen. Dat er in ieder geval wat scenario's uitgewerkt worden, dat de VV … Het voorgelegd wordt aan de VV, zodat de VV kan kiezen welk scenario het beste is: of het niet aflosbare door laten bestaan of toch langzamerhand aflossen in verschillende termijnen. Want hoe erg is het nou dat er geen plan ligt? Maar ja, als je had moeten sparen of had moeten bezuinigen en je hebt dat niet gedaan, dan blijken er ineens op het moment zelf allerlei keuzes onmogelijk. Dus wij vragen dus niet om bestaande leningen open te breken, maar om inzicht in scenario's als leningen vrij vallen en dat begint al in 2023.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Ik zal de oproep aan het college nu voorlezen, dat zijn drie punten: ‘Vooruitlopend op de begroting van 2023 in een aantal scenario's te schetsen hoe om te gaan met vrijvallende leningen uit de portefeuille, niet-aflosbare leningen. Bijvoorbeeld scenario's niet aflossen of aflossen in 10, 20 of 30 jaar. Ten tweede: in de scenario's aan te geven wat het effect is op de belastingtarieven van Delfland. En ten derde: deze scenario’s ruim voor de commissie P&C, Planning en Control-commissie is dat, voorafgaand aan de VV, waarin de begroting 2023 wordt vastgesteld in iBabs beschikbaar te stellen’. Dat is de oproep. En ik geef nu graag de heer Ouwendijk gelegenheid om te reageren namens het college op deze motie.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Sympathieke motie, maar ik begrijp wel dat daar enige bezorgdheid uitspreekt. Toch zou ik, zonder nou iets aan de zaak af te willen doen, even willen schetsen dat in het algemeen voor lagere overheden en dat zijn we met zijn allen, de financiële zaken best wel goed, dicht geregeld zijn door de hogere overheid. Ik verwijs in dit geval dan even naar de Wet fido, waarin aangegeven staat hoe het renterisico en hoe het leningenplan eigenlijk ingericht zou moeten zijn. Ik loop even langs de motie: de constateringen, die laat ik graag voor rekening van de indiener. Maar ik heb wel een opmerking bij de vierde constatering: dat vind ik meer dan een overweging, daar zit een waardeoordeel in en dat is dan wat mij betreft ook geen constatering. Dan met betrekking tot uiteindelijk de kern van de vraag van: is er een aflossingsplan? Zowel bij de begroting, als bij de jaarrekening zit een financiële paragraaf. Daar staat onder andere de groene lening van twintig miljoen die in 2023 wordt afgelost, gewoon uit de kasmiddelen, genoemd. En daar staat ook de eerstvolgende aflossing, dat is alleen die in –’23 –‘25 vervalt, die staat er ook genoemd, wordt gewoon uit de kasmiddelen afgelost. Dat zijn ook de afspraken die daarvoor gemaakt zijn. Dan moet ik toch nog een korte opmerking maken met betrekking tot de reserve die daar genoemd wordt: er wordt aangegeven dat er uit de reserve afgelost zou kunnen worden. Zo werkt het natuurlijk niet, de reserve staat aan de ene kant op de balans en op het moment dat er aflossing plaats moet vinden, dan komen die natuurlijk ten laste van de debetzijde. Dus niet uit de reserve vandaan. Nou zijn aflossingen ook in het algemeen geen kosten, maar dat zijn uitgaven die geen kosten zijn, om het zo maar even te formuleren. Dus om kort te gaan: het college ontraadt de motie, omdat die niets toevoegt aan de stand van zaken. Duidelijk is hoe wij in de toekomst met de lening en aflossing omgaan. En daar gaat een extra rapportage natuurlijk niets aan toevoegen, dat heb ik in de commissie ook wel zo aangegeven. Tot zover de reactie van het college.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik nu de VV-leider gelegenheid om te reageren op de motie. Ik wil beginnen bij Bedrijfsgebouwd, wie mag ik het woord geven? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij hebben de motie nauwkeurig bekeken en ook in de fractie besproken. We zullen hem in deze vorm niet steunen, maar ik wil daar toch wel even wat nader op ingaan. Ook wij zien dat er bij Delfland sprake is van een aanzienlijke schuldenlast. Dat is iets wat in het verleden is ontstaan, een verleden waar wij zelf geen deel aan hebben gehad. Maar wat we natuurlijk willen voorkomen, is dat we ook in de toekomst zowel met de mogelijkheden tot aflossing, alsook laten we zeggen de nieuwe financieringsbehoefte bij grote investeringen die op ons afkomen … Dat

we eigenlijk weer een dergelijke last ook richting de toekomst schuiven. Want we praten eigenlijk over iets waar we zelf niet bij waren, maar wat ons wel in de weg zit. Dus in dat kader zou ik toch wel iets verder willen gaan dan de toelichting van de heer Ouwendijk, van: 'U ziet het in de begroting wat er gaat gebeuren'. Maar wij vragen ons af: is er niet ergens … En misschien dat we het hadden moeten weten, maar is er niet ergens binnen Delfland een kader, een beleidsnota, hoe om te gaan met de financieringsbehoefte. Dat we dat ook eens kunnen zien als VV van: hoe maakt u die afwegingen? Niet dat we op uw stoel willen gaan zitten, maar we willen wel toch een soort van vinger aan de pols hebben wat er op dat gebied gebeurt. En met name om te voorkomen dat we dus … De situatie die we nu hebben, dat we dat ook in de toekomst met ons mee blijven dragen. We willen er natuurlijk toch een keer vanaf. Dus dat is even de opmerking, dus daar zouden we graag een antwoord op willen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Fekkes, u bent indiener ook … Mede-indiener van de motie, heeft u nog een aanvullende opmerking die u wil maken?

De heer Fekkes: Nee, dank u. De enige opmerking die ik kan bedenken is: wie zijn schulden betaalt, verarmt niet. Maar dat was al bekend.

De voorzitter: Dank u wel. Ik … Mevrouw Zandstra, PvdA.

Mevrouw Zandstra: Ja, voorzitter. Het is natuurlijk belangrijk om onze schuldenlast naar beneden te brengen. Wij hebben er vertrouwen in dat heer Ouwendijk dat op een goede en zorgvuldige manier doet. Dn wij zullen de motie niet steunen.

De voorzitter: Mevrouw Zandstra. Ik kijk even naar Partij voor de Dieren, de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Onze fractie vindt het ook een hele sympathieke motie, maar wij wilden in principe toch wel wat verder gaan als deze motie iets toevoegde aan onze inzichten in onze leningen en onze schulden. Maar de uitleg van de portefeuillehouder ligt ook wel enigszins in lijn met wat wij in onze fractie ook al aanvoelden. Maar zoals de heer Van Kretschmar ook zei, van: er is ergens een onderbuikgevoel, dat we toch iets met die enorme schuldenlasten en de rentelasten moeten doen. Of dat het gewoon een keertje heel erg netjes voor elkaar moeten uitleggen van wat het nou precies inhoudt. Maar wij zullen in principe deze motie niet ondersteunen.

De voorzitter: De heer Simon. Ik ga … Mevrouw Dijkshoorn, u bent ook mede-indiener, wilt u toch wel iets toevoegen?

Mevrouw Dijkshoorn: Ja, dank u wel. Wij hebben de motie medeondertekend en wij staan ook wel achter de motie. Wij zien onze leningenportefeuille wat wij hebben, die is gigantisch en er komt straks ook nog weer aan de Groote Lucht … En wat dat betreft vonden wij het wel goed om eens inzichtelijk te maken: wat zijn de rentelasten? Wat dat invloed heeft op de tarieven. We gaan nog een kleine lening in 2023 … Komt er vrij en valt af, dat is nog maar een kleine druppel op de gloeiende plaat. En er wordt ook gezegd door alle partijen die niet de motie hebben ondertekend van: 'Die schuldenlast moet wel naar beneden'. En wij vinden het daarom belangrijk: maak het inzichtelijk op wat voor manier dan ook. Of misschien als deze motie er niet doorheen komt, dat er iets in de paragraaf straks bij de begroting heel goed duidelijk wordt vermeld hoe we dat kunnen doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn.

De heer Verhage: Voorzitter, interruptie.

De voorzitter: Pardon, interruptie van de heer Verhage.

De heer Verhage: Ja, ik heb een vraag voor de fractie Ongebouwd. Zij ondersteunen deze motie, het verbaast mij wel, want er wordt ook gevraagd in deze tweede …

De voorzitter: De heer Verhage?

De heer Verhage: Ja?

De voorzitter: We hebben wel het goede gebruik dat één iemand per onderwerp het woord voert. Dus misschien wil de heer Van Kretschmar de interruptie plegen.

De heer Van Kretschmar: Ja, ik heb het even meegekregen. Dat was iets wat mij ook al opviel, dat is de koppeling met de belastingtarieven. Dus wat heeft Ongebouwd daar precies voor ogen?

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Dit heeft voor alle tarieven … De rentelasten heeft natuurlijk invloed op alle tarieven, want het gaat natuurlijk over het grote verdeelstuk waar de rentelasten komen. Als je de tariefindeling ziet, wordt het bij alle categorieën ook wel verdeeld. Dus het gaat elke categorie aan, het maakt niet uit hoe groot; de rentelasten komen niet alleen bij ingezetenen terecht, maar ook bij Bedrijven en bij Ongebouwd en bij Natuur.

De heer Van Kretschmar: Maar goed, die belastingtarieven worden niet alleen … Die hebben niet alleen als enige component de schuldenlast. Dus het is … Dus zullen die koppeling met die belastingtarieven, daar zijn … Zien wij in ieder geval niets in.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar.

De heer Heijboer: Interruptie.

De voorzitter: Ja, interruptie, de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Zou Bedrijfsgebouwd de motie wel steunen als we dat weg zouden halen?

De heer Van Kretschmar: Nee, dan zullen we hem ook niet steunen. Want als u mij goed beluisterd heeft, willen wij uiteindelijk iets anders van de hoogheemraad dan in de motie gevraagd wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar de VVD-fractie, de heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank u wel voorzitter. Allereerst wil ik graag uitspreken dat het goed is om te horen dat eigenlijk VV-breed er consensus is over hoe gezond financieel beleid te voeren. Dat doet de VVD natuurlijk deugd. Daarbij wil ik nog wel in herinnering roepen dat we een tijdje terug … Kan ik me nog een discussie herinneren over het feit toen de rente praktisch nul was, of wij dan maar niet geld moesten gaan lenen, want de rente was immers nul. Gratis geld bestaat niet, dus ik ben in ieder geval blij dat er door het voortschrijdend inzicht, mensen hier niet te veel schulden willen aangaan als Delfland zijnde. Wat betreft de motie zelf, ik denk dat de uitleg van de hoogheemraad in die zin heel helder is. Ik denk dat de motie een aantal dingen misschien niet helemaal rechtdoet aan de werkelijkheid. Maar misschien als punt van orde: ik merk zelf dat er VV-breed wel behoefte is aan zekere informatie rondom dit onderwerp. Dus misschien dat de hoogheemraad door middel van een toezegging, een deel van die informatie te delen, ook in overleg met een aantal VV-leden, dat misschien de motie daardoor overbodig is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer De Klerk. Ik kijk … U bent ook mede-indiener, de heer Hofman, wilt u nog iets toevoegen?

De heer Hofman: Ja, ik kan iets toevoegen ook wat al ter tafel is gebracht door andere ondertekenaars, dat Delfland financieel gezond wat ons betreft centraal staat. Schuldenlast baart ons ook zorg en we willen eigenlijk streven dat doordat inzicht er komt, dat een evenwichtig en veerkrachtig financieel beleid erop wordt nagehouden, ook naar de toekomst. Gezien de grote investeringen die wij tegemoet kunnen zien en dat dat ook niet die schommeling teweegbrengt in de lasten voor de burgers. Dank u wel.

De heer Van Kretschmar: Voorzitter, bij interruptie: even toch de heer Hofman in herinnering roepen dat er in november unaniem met de VV een motie hebben ingediend onder de titel 'Financieel evenwicht lange termijn'. En dat is denk ik waar u hierop doelt. Dus dat is mede een reden waarom dit niks toevoegt, want dat punt is al eerder gemaakt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hofman.

De heer Hofman: Op zichzelf is dat correct, alleen de ernst van de situatie en het gemak waar we soms stappen nemen, vinden wij toch goed dat het even nu ter discussie komt wat ons financieel beleid betreft naar de toekomst. En wat ook door de VVD naar voren is gebracht, dat inzicht ook te verstrekken, daar hechten wij ook aan in relatie tot toezending.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel voorzitter. Ook Water Natuurlijk is natuurlijk voor een financieel gezond beleid, wie niet? Wij vinden het antwoord van de hoogheemraad voldoende. Wij zijn het ook wel eens eigenlijk, met wat de VVD naar voren brengt, dat er misschien sprake is van een informatieachterstand. Dat wat extra informatie op dit terrein een verhelderend, tot een verhelderender inzicht kan leiden. Wij zijn het eigenlijk ook wel eens met wat de heer Van Kretschmar zei, over dat er misschien een kader komt voor hoe je met leningen, aflossingen et cetera … Of hij zei: 'financiële behoeften', dat is nog wijder. Dat dat misschien wel prettig is om te hebben, dat we weten hoe de afwegingen worden gemaakt. Maar wij ondersteunen niet deze motie. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens. Ik kijk even naar de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Mogen wij misschien even kort schorsen?

De voorzitter: Ja, dan stel ik voor dat eerst de portefeuillehouder reageert en dat we dan even schorsen.

De heer Ouwendijk: Dat maakt de zaak misschien iets eenvoudiger. De heer Van Kretschmar had het over: 'Is er een afwegingskader?' Ja, dat is natuurlijk in zekere zin wel, alleen het ligt niet … Dat ligt niet zichtbaar aan tafel en is ook niet in een nota of iets dergelijks vervat. Wellicht helpt dat als er wel is … Als dat er wel zou zijn, dan kom ik er zo dadelijk even op terug. Tijdens de commissie hebben we het onder andere gehad over de motie 'Financieel evenwicht'. En toen heeft u er terecht op gewezen van: 'Hoogheemraad gaat niet alleen over kosten besparen'. Dat heb ik op dat moment ook beaamd en daar komen wij in het kader van de begroting op terug. Wellicht is het dan handig en verstandig om in dit geval gewoon een korte notitie te schrijven van: hoe het college Delfland tegen die toekomstige financiering aankijkt. En daar ook gelijk maar … Ik kan het makkelijk zeggen, want in de Kadernota hebben we het eigenlijk al opgenomen: hoe we ook aankijken tegen die financiering van de Groote Lucht, omdat dat de eerstvolgende grote financiering is die eraan komt. Maar wellicht kunnen we, over die notitie dan, in de commissie BFO een gesprek voeren. Ik denk dat we dan al een heel eind opgeschoten zijn. Dat beantwoordt ook de vraag van de heer Simon met de betrekking van: 'Inzicht is nooit verkeerd', maar daar ben ik natuurlijk ook direct mee eens. Ik zou niet het idee willen hebben dat het college op uw '…' heeft, want daar is geen enkele reden of aanleiding toe. Vervolgens: ik sluit aan bij wat de heer De Klerk daarover zei, mijnheer de

voorzitter. Ik denk dat als deze opmerkingen meegenomen worden in het afwegen met betrekking tot deze motie, dat we er nog wel vrij snel uit kunnen komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk, met deze toezegging van de hoogheemraad. Kijk ik even naar de indieners van de motie: of zij de motie willen handhaven of willen terugtrekken, of dat u zegt: ik heb nu behoefte aan een schorsing?

De heer Heijboer: Even een korte schorsing graag.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering voor tien minuten. Ik wil de vergadering weer heropenen, kan iedereen weer zijn plek innemen? De heer Simon. Ik zie dat er uitvoerig overleg gepleegd is. Ik wil beginnen om de heer Ouwendijk de gelegenheid te geven om nog een verduidelijking te maken op zijn toezegging. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijn toezegging om verduidelijking te geven en aan te geven van welk kader dat er sprake zou zijn om dat te vervatten in de notitie en dat te doen zo ver als mogelijk voor de begroting, bij voorkeur in september. Die toezegging zal ik nog wat verbijzonderen, want waar gaat het dan om? Het gaat er dus om: de financiële paragraaf uit de begroting, gecombineerd met hoe wij omgaan met grote investeringen. Tussen aanhalings… Als voorbeeld even: hoe zouden we dat dan met de Groote Lucht op termijn kunnen doen? Dat is wat we daarbij aangeven. En ik kreeg van mevrouw Hijlckama Vlieg nog even de tip van: ‘Kijk ook nog even naar de motie Dijkema’. En daar ben ik blij mee, omdat dat eigenlijk wel een beetje de start aangeeft van de kanteling van het beleid bij Delfland, met betrekking tot hoe om te gaan met ‘…’ schulden. En wellicht dat daarin ook nog een stuk van het kader terug te vinden is, dus ik kom in die combinatie … En ik probeer het in september te doen met een notitie terug, die we dan in de commissie BFO kunnen bespreken. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: … wel de heer Ouwendijk. Dan geef ik nu het woord aan de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, wij danken portefeuillehouder voor de toezegging en we brengen de motie niet in stemming. Maar ik zou graag toch een extra toezegging willen hebben dat het … September werd heel voorzichtig gezegd: ‘We proberen het’. Maar dat in feite de notitie niet in dezelfde vergadering moet stroken als de begroting die pas in november is. En als dat nodig is, om dan een extra commissievergadering daarvoor in te gelasten, als het in september niet lukt.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Volgens mij staat er al bijna een extra commissievergadering gepland, maar ik denk niet dat dat nodig is. September is zeker geen november en als in november de begroting besproken wordt, dan is die notitie al behandeld. Dat kan ik toezeggen.

De heer Heijboer: Oké dank u wel.

De voorzitter: Dank u. De heer Heijboer, mag ik daaruit de conclusie trekken dat u en de andere indieners de motie intrekt met deze toezegging?

De heer Heijboer: Ja, dat is correct.

De voorzitter: En dat … Ik zie ook andere indieners knikken, dus dan is dat hiermee afgehandeld. En dan komen wij aan het …

De heer Van Kretschmar: Pardon, interruptie. Ik heb toch … Het gaat over de motie, maar toch nog even een vraag aan de heer Ouwendijk. Want ik hoor hem spreken over een notitie en een kader, dat zijn voor mij twee verschillende dingen. Zou die notitie niet een mooie opstap zijn naar een vervolgens te maken kader? Want dan kunnen we dat kader … Daar kunnen we een officieel stuk van maken en dan hebben we ook voor de toekomst dat netjes vastgelegd. Want dat is natuurlijk uiteindelijk wel wat we zoeken. Niet een verklaring voor het nu, maar ook iets waar we in de toekomst gebruik van kunnen maken. Dus wat zijn uw gedachten daarover?

De voorzitter: Mijnheer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Mijn gedachten, die zijn denk ik in overeenstemming met uw gedachten, mijnheer de voorzitter, met de gedachte van de heer, met de gedachte van de heer Van Kretschmar daarover. Maar het begint natuurlijk met meningsvorming en dan is een notitie denk ik in dit geval het juiste stuk om ermee te beginnen. En als wij in die discussie vaststellen dat we uiteindelijk tot een gezamenlijk uitgangspunt kunnen komen en dat als kader kunnen definiëren, dan zal ik de eerste zijn om de zaak en voorstel aan u voor te leggen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Van Kretschmar knikken. Dan hebben wij hiermee alle agendapunten afgehandeld. Ik heb nog tenslotte een, twee mededelingen: zoals u weet, vorige week vond er een bestuurdersdag plaats. Degenen die aanwezig waren hebben een boekje gekregen, maar er zijn zeker ook leden die niet aanwezig waren. Ik kijk even naar onze griffier, Hélène, die heeft een stapel boekjes liggen, dus denk daaraan als u de zaal verlaat. Ik wil ook aan het einde van de vergadering, u graag nog de gelegenheid geven om de nieuw toegelaten leden en ons nieuwe hoogheemraad persoonlijk te feliciteren. En tenslotte kan ik u zeggen, ondanks het feit dat het redelijk vroeg is voor een lunch … Heb ik uit goede bronnen vernomen dat de broodjes in aantocht zijn.

S Sluiting

De voorzitter: Dus daarmee sluit ik de vergadering en ik zei al aan het begin: dit is de laatste vergadering voor het reces, dus ik wens iedereen ook, die vakantie gaat vieren, een hele goede vakantie toe. En dan zien we elkaar weer in dit verband terug in september. Ik sluit de vergadering.

Presentielijst verenigde vergadering 7 juli 2022

Nr.	Partij	Naam	Nr.	Partij	Naam
1.	VVD	P. Ouwendijk	10.	Ongebouwd	N.J. Dijkshoorn – van Dijk
2.	VVD	J.P.C. de Klerk MA	11.	Ongebouwd	J.B. van den Berg
3.	VVD	T.C.J.M. Oostvogels BSc, MA Met kennisgeving afwezig	12.	Ongebouwd	M.J.T. van der Burg – van Leeuwen
4.	VVD	drs. F. Örgü	13.	Ongebouwd	A.C.J. van Winden
5.	VVD	mr. K.M. Bresjer	14.	AWP	dr. ir. A.J. Middendorp
6.	Bedrijven	ir. C.L.C. van Kretschmar	15.	AWP	J.A. Heijboer
7.	Bedrijven	ing. R. Egas	16.	AWP	drs. A.C.J. Jans
8.	Bedrijven	T.H.M. van Heijningen	17.	PvdA	ir. L.P.I.M. Hombergen
9.	Bedrijven	mr. P.J. Verhage	18.	PvdA	drs. E.E. van Hijlckama Vlieg

Presentielijst verenigde vergadering 7 juli 2022

Nr.	Partij	Naam	Nr.	Partij	Naam
19.	PvdA	drs. L. Zandstra	25.	Water Natuurlijk	M. Vissers
20.	PvdD	ir. J.B. Simon	26.	CDA	drs. M.E.H. Koop
21.	PvdD	mr. H. Jonker	27.	CDA	ir. M.H.P. Jansen Met kennisgeving afwezig
22.	PvdD	S.E. Onderdelinden BSc	28.	CU-SGP	ing. P.J. Hofman
23.	Water Natuurlijk		29.	Natuur terreinen	J.G.M. Schouffoer MBA Met kennisgeving afwezig
24.	Water Natuurlijk	A.M.F. Jenniskens	30	50PLUS	mr. S.F. Fekkes

23	Water Natuurlijk	ir. A.Wijbenga	17	PvdA	P. Kiela

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BFO VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 13 september 2022

---

01 Opening, vaststellen agenda

De heer Daverveldt: Goedemorgen alle leden van de commissie BFO. Ik neem even het woord, omdat u ... Oeps, er zit een echo. Het is goed. Ik moest hem aanzetten. Precies, er zit wel een enorme echo op. Jurjen, onze voorzitter, is helaas ziek. Daarom wil ik vragen of er iemand van u deze vergadering zou willen voorzitten. Als dat niet het geval is, dan zou ik willen voorstellen dat de heer Ouwendijk en ikzelf de vergadering voorzitten en dan telkens voor onderwerpen die niet tot onze portefeuille horen. Maar als er iemand is uit de commissie? Dan gaan we het zelf doen. Peter, wil jij dan gewoon ...

De voorzitter: Dan zal ik aanvangen met de agenda. Vaststellen van de agenda. Zijn daar nog op- of aanmerkingen, toevoegingen of andere dingen, of kunnen we op deze manier afwerken? Daar nemen we goede nota van.

De heer Oostvogels: Mijnheer de voorzitter. Gelet op de inhoud stel ik voor dat we 05.04 en 05.05, sorry, 03.05 ... Het is ochtend. Dat we 3 en 5 samen behandelen. Dat is de planning Kostentoedelingsverordening en de toelichting daarop. Dat we die gewoon samen als één agendapunt pakken, anders gaan we het halve debat opnieuw mogen doen. 05.03 en 05.04.

De voorzitter: Ik neem dat er geen bezwaar bestaat tegen het tegelijk behandelen van die twee stukken. Mijnheer Fekkes. Eerst aan de rechterkant zit een heel klein knopje. Het vakantieknopje, zal ik het maar even noemen, of het recesknopje.

De heer Fekkes: Het is gelukt. Bij, even kijken, 05.05 wilde ik een opmerking maken. 05.05.

De voorzitter: Ik krijg van de secretaris even door dat we nog een voorstelrondje moeten doen zo, een aanwezigheidsrondje. Maar eerst even mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik vind het goed als 05.05 en 05.06, dat gaat over eigenlijk min of meer hetzelfde, de geborgde zetel, samenvoegen. Dan is het ook een herhaling.

De voorzitter: Dan wordt het 03.05 en 06. Uitstekend, behandelen we die, wat mij betreft, tegelijkertijd, als er geen bezwaren tegen zijn. Die zijn er niet. Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Ik wil graag een opmerking maken bij 05.02.

De voorzitter: Waarvan akte. Dan denk ik dat we eerst even het voorstelrondje moeten maken, om voor de verslaggever vast te leggen wie er aanwezig is. Rechts aan de zijkant Ruud, zit ie.

De heer Maaswinkel: Ruud Maaswinkel, CDA.

De heer Jansen: Goedemorgen voorzitter, ik ben Maarten Jansen van het CDA.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, fractie Ongebouwd.

De heer Fekkes: Sjoerd Fekkes, 50PLUS.

De heer Van Heijningen: Ted van Heijningen, Bedrijven.

De heer Heijboer: Ko Heijboer, AWPD.

Mevrouw Wijbenga: Anneke Wijbenga, Water Natuurlijk.

Mevrouw Jonker: Heleen Jonker, Partij voor de Dieren.

De heer Van Boxmeer: Stijn van Boxmeer, Natuurterreinen.

De heer Oostvogels: Tom Oostvogels, VVD-fractie.

Mevrouw Bresjer: Karin Bresjer, VVD.

De heer Boot: Pieter Boot, Partij van de Arbeid.

De heer Kiela: Peter Kiela, Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel.

02 Toezeggingenlijst commissie Bestuur, Financiën en Organisatie (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan gaan we nu verder met agendapunt 2, de toezeggingenlijst, het audiotranscript, het logboek, 1 en 2. Als eerste de toezeggingenlijst. Geen op- of aanmerkingen daarover? Geen toevoegingen van deze kant? Dan het audiotranscript.

De heer Fekkes: Nog even naar aanleiding van de toezeggingenlijst. Misschien dat er nog iets over die postcodes kan.

De voorzitter: Dat kan ik zeker doen. Ik heb in de achterliggende periode contact gehad met de heer Fekkes met betrekking tot zijn vraag of voor een bepaalde categorie woningen, namelijk die op een zekere postcode in Den Haag, in de regio van de Vogelwijk, of we daar een vergelijking van konden maken. Ik heb die vraag in eerste instantie uitgezet bij RBG. Dat leek wat ingewikkeld te zijn. Uiteindelijk hebben we de vragen toegespitst en wat kleiner gemaakt. Daar blijkt aan voldaan te kunnen worden. Binnenkort komt er een vergelijking tussen, dan moet ik het even goed zeggen, ’21 en ’22 met betrekking tot een aantal postcodes in de Vogelwijk in Den Haag, om in ieder geval de heer Fekkes in de gelegenheid te stellen om een beoordeling te maken over wat daar in die twee jaren aan waterschapsbelasting en zuiveringsheffing is geheven. Dat even met betrekking tot het audiotranscript. Dan het logboek. Met betrekking tot de wijziging in het WBP 6, dat is gebaseerd op een toezegging. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Voorzitter, dank u wel. Dank aan de organisatie en het college voor het opstellen hiervan. We hebben natuurlijk hier best wel een discussie over gehad dat wij als VV op zoek waren naar hoe voorkomen we nu dat daar stiekem dingen in gemoffeld worden? We hebben alle vertrouwen, maar controleren is natuurlijk beter. Wat de VVD-fractie betreft is het gewoon een hele mooie manier waarop we dat bij kunnen houden. We kijken ook uit naar het veegbesluit. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels, voor deze toevoeging.

03 Mededelingen

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan de mededelingen. De heer Daverveldt, gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Nog een keer. Dit is beter. Vandaag staat de Waterschapsverordening op de agenda. Dat is natuurlijk allemaal in het teken van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij gaan ervan uit dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 van kracht wordt, in werking treedt. Op 1 november aanstaande vindt er nog een beraadslaging plaats in de Eerste Kamer. De inwerkingtreding hangt nauw samen met de laatste ontwikkelingen rond het Digitaal Stelsel Omgevingswet, de zogenaamde DSO. Op 8 november zal dan het definitieve besluit worden genomen. Wij voldoen als Delfland op 1 januari 2023 aan de eisen die gesteld worden, aannemend dat de VV straks de Waterschapsverordening inderdaad zal vaststellen. We hebben het participatiebeleid. Inwoners kunnen een vergunningencheck kun. Wij kunnen vergunningsaanvragen ontvangen en behandelen. We kunnen samenwerken via DSO. Dat is mijn mededeling over Omgevingswet.

De voorzitter: Dank u wel. Want dan gaan we, wat mij betreft, als daar geen verdere vragen over zijn, door naar het volgende agendapunt.

03.a Terugkoppeling Unie Commissies

De voorzitter: 03.a, terugkoppeling van de Unie Commissies. Zijn er nog terugkoppelingen? Vraag ik aan mezelf, dan is het antwoord voor deze commissie nee. Vraag ik ook aan de dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Nee.

De voorzitter: Ook geen terugkoppeling daarvan. Dan zijn we toe aan de ..

Mevrouw Jonker: Mag ik even wat vragen? Voorzitter, mag ik even wat vragen? Is er geen terugkoppeling in verband met droogte of andere calamiteiten afgelopen zomer?

De voorzitter: Die zal er ongetwijfeld zijn.

Mevrouw Jonker: Of komen die op een andere manier ergens anders?

De voorzitter: Maar die is wellicht niet voor deze tafel. Maar de heer Daverveldt wil graag even het woord.

Mevrouw Jonker: Ik vind het wel interessant om te horen, als u het niet erg ...

De heer Daverveldt: Ik heb, eerlijk gezegd, weinig toe te voegen aan de regelmatige e-mails die u ontvangt over de ontwikkelingen van droogte. Ik weet niet precies wanneer de laatste e-mail uitgegaan is, maar de stand van zaken op dit moment is dat we natuurlijk heel blij zijn dat er neerslag gevallen is, maar het is nog steeds zo dat landelijk gesproken er sprake is van een watertekort. De debieten in bijvoorbeeld de Rijn zijn nog steeds ontzettend laag. Dat betekent dat wij de zaak heel nauwkeurig monitoren, maar dat we op dit moment de beperkingen die we hebben ingesteld op basis van code oranje, bijvoorbeeld de schutbeperkingen, dat die nog van kracht blijven. We volgen dat op de voet wanneer wij zaken kunnen afschalen.

De voorzitter: Dank u wel voor deze toelichting.

04.B Bespreekstukken

De voorzitter: Dan ga ik nu, met uw welnemen, door naar de bespreekstukken.

04.B.01 Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland

De voorzitter: Dan is als eerst aan de orde de vaststelling van de Waterschapsverordening Delfland. Ik ga er voetstoots vanuit dat de portefeuillehouder, dat is de dijkgraaf, hier wel een inleiding bij wil verzorgen. U heeft het woord.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dat doe ik inderdaad heel graag. In de eerste plaats wil ik beginnen met misschien het gras weg te maaien voor de voeten van de heer Fekkes. Want ik wil het ...

De heer Fekkes: Bij interruptie, ik was van plan er helemaal niets over te vertellen eigenlijk, omdat ik op de techniek vertrouw. Maar gaat u door.

De heer Daverveldt: Misschien ga ik u toch een plezier doen, want ik wil voorstellen het besluit te comprimeren. Namelijk besluitpunten 4, 5 en 6, die te maken hebben met de inwerkingtreding, die kunnen vervallen, omdat in de verordeningen zelf er een artikel is wat gaat over de inwerkingtreding. Door de verordening vast te stellen, is dat direct gecoverd en hoef je dat niet nogmaals te doen in het besluit. Ik zeg er voor de goede orde ook maar bij dat we daarmee ook een kleine inconsistentie weghalen voor wat betreft de invoeringsdatum van de verordening. Want in de verordening zelf staat dat het college zal besluiten wanneer hij in werking treedt. Ik kan u direct zeggen, het college zal nooit besluiten om dit in werking te laten treden, voordat de Omgevingswet van kracht wordt. Ik denk ook dat ik, zonder dat ik dat overlegd heb met mijn collega's, dat we de intentie hebben om dat besluit min of meer te laten samenvallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat even gewoon ten aanzien van het besluit. U heeft eigenlijk al deze stukken al een tijd geleden, enige maanden geleden, ontvangen. Er is eigenlijk, ten opzichte van wat toen voorlag, heel weinig veranderd. Het enige wat veranderd is, dat is uit de discussie die we hier gehad hebben over de legger, dachten wij dat het misschien toch goed is om bij deze omvangrijke documenten nog een leeswijzer toe te voegen, zodat u weet waar de belangrijke punten zitten. Het andere wat veranderd is, u heeft ook gezien dat wij vijf zienswijzen ontvangen hebben. Wij stellen nu voor om de inwerkingtreding van datgene wat gaat over de bescherming van de afvalwaterleidingen, om dat later in werking te laten treden, zodat wij het komende jaar de tijd hebben om met de drinkwaterorganisaties tot afspraken te komen die de administratieve lasten van deze artikelen zo goed mogelijk beperken. Het laatste wat ik wil zeggen, dat is, deze verordening is in feite beleidsarm. Er zijn een aantal dingen toegevoegd, waar de VV al eerder uitspraken over gedaan heeft. Er zijn een aantal artikelen aangepast. Eigenlijk, de essentie daarvan vindt u in de toelichting bij het bestuursvoorstel. De tabel is wat dat betreft ... Zou volledig moeten zijn. Daarmee wil ik het graag in bespreking geven.

De voorzitter: Dank u wel voor deze toelichting. Het voorstel is in bespreking. Ik denk dat we wel een rondje kunnen maken. Dan begin ik aan mijn linkerkant.

Mevrouw Jonker: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Zou ik even mogen inhaken op de opmerking van de dijkgraaf over die zienswijze van Dunea en Evides. Want daar stond in dat ze in eerste instantie zich niet konden vinden in die zienswijze. Is nu door dat contact, wat later dan, denk ik, met dat waterleidingbedrijf heeft plaatsgevonden en de invoering in 2024 voor de afstemming van die afwatering, is dat naar hun tevredenheid? Kunnen we zeggen van, dat die zienswijze ... Dat ze zich nu kunnen vinden in de zienswijze van Delfland?

De voorzitter: Ik dacht even aan een verhelderende vraag, maar dit is bijna een stuk van de termijn. Ik weet niet of een kort antwoord kan.

Mevrouw Jonker: Ik dacht eigenlijk dat het antwoord ja was en klaar, maar dat is blijkbaar niet zo.

De heer Daverveldt: Laat ik het zo zeggen ...

De voorzitter: Ik heb een ander exemplaar neergezet, die het misschien beter doet.

De heer Daverveldt: Zoals u waarschijnlijk gezien heeft, zijn er zienswijzen ingediend. Op een aantal punten zijn wij akkoord. Op een aantal andere punten zijn wij het niet eens. Ik heb het Dunea zelf niet gevraagd, maar ik kan me voorstellen, en Evides, dat op bepaalde punten zij het zullen betreuren dat wij, bij wijze van spreken, niet volledig hun zienswijze hebben overgenomen. Maar ik denk wel dat zij zullen waarderen dat wij op een constructieve manier het gesprek willen aangaan, om die administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zullen ze helemaal blij zijn? Waarschijnlijk niet.

Mevrouw Jonker: Dat vind ik al een mooi antwoord. Dank u wel. Zeker.

De voorzitter: Dank voor de verhelderende vraag en dank voor de toelichting van de portefeuillehouder. Dan is nu het woord, als eerste, voor de eerste termijn, aan de heer Maaswinkel. Gaat uw gang.

De heer Maaswinkel: Dank u, voorzitter. Op de eerste plaats, dank voor de leeswijzer. Daardoor is het geheel veel leesbaarder geworden. Vinden wij erg positief. Verder een punt van zorg voor ons, toch wel, is dat hele Digitaal Stelsel Omgevingswet. Want als we toename ... We hopen dat die toename kan worden beperkt daardoor, want een grotere werkdruk bij de medewerkers van Delfland moeten we, denk ik, met zijn allen proberen te voorkomen. Want daar zitten we niet echt op te wachten. Verder ten aanzien van de grondwateronttrekking en het lozen van stoffen en warmte gaan van Rijk naar waterschappen. Voor ons zit er wel aan dat er een risico zit voor de waterschappen. De vraag is, is er inzicht in de extra kosten die gepaard gaan met de bruidsschat? Wat krijgen wij daarvan vergoed? Verder de verharding. Daar geldt nu alleen, bij grote infrastructurele werken. De vraag is, kunnen we dan nu al gaan instellen, de verharding, hoe wij daar tegenaan kijken bij de woonwijken? Dan de voorliggende Waterschapsverordening komt overeen met de Keur Westland. Daar kunnen we ons helemaal in vinden.

De voorzitter: Dank u wel, heer Maaswinkel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij met wat er nu voorligt, met de leeswijzer die er goed duidelijk instaat, wat er dan ook van ons verwacht wordt of waar we het kunnen vinden. Het is beleidsarm overgegaan. Wat dat betreft hoeven er eigenlijk geen wijzigingen in te zijn. Dan is het ook al een stuk eenvoudiger. We zijn blij met de nota van beantwoording hoe ermee om wordt gegaan ook. Vooral die zorgpunten over de afvalwatering, wat u nu heeft gezegd, blij dat dat dan zo mee wordt genomen dat we daar

extra tijd voor hebben. Dus dat zien we dan ook later, neem ik aan, nog wel weer verder op terug. Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes had geen bijdrage, maar wellicht dat hij ...

De heer Fekkes: Nee, ik wilde even mijn complimenten maken, want het is natuurlijk juridisch mer à boire om een aantal dingen aan elkaar te koppelen. Ik kan op dit moment ook niet zien of er wat vergeten is, maar dat zien we dan in de toekomst wel. Bedankt voor de inleiding van de dijkgraaf. Die opmerking had ik, dacht ik, de vorige vergadering op gewezen, over de inwerkingtreding. Wat mij betreft ben ik akkoord, geheel, met het voorstel zoals in 04.B.01 is aangegeven. Bespreken we ook 04.B.02 erbij?

De voorzitter: Nee, we hebben het in eerste instantie alleen over B.01.

De heer Fekkes: Dan heb ik een klein technisch vraagje. Over dat 01 ben ik akkoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Wij zijn blij met de leesbaarheid en alles van de stukken. Ik wil wel even benadrukken, waar ik één van de collega's al over gepraat heb, dat we uit moeten kijken dat de werkdruk bij de mensen niet te groot wordt, om uitval te voorkomen. Want tijdelijk, maar ook definitief invullen met nieuwe mensen is lastig.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Lont: Dank u wel voor het woord. Ik vind het een goed opgestelde verordening en goede beantwoording in de nota. Er zijn veel dingen afgevangen en veel discussies. Ik was het ook wel eens met de manier hoe dat is ingestoken. Wij willen als fractie nog wel nadenken over het aanvullen van het hoofdstuk over de verharding. Dat gaat nu over wegen. Maar zoals het al eerder werd genoemd, we denken ook aan meer stedenbouwkundige ingrepen. Alleen daar willen we nog even als fractie over nadenken. Dan komen we met een amendement, in de komende week. Bij deze is dat al aangekondigd. Maar verder compliment.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel. Complimenten voor het stuk en de leeswijzer daarbij. Ook hartelijk dank voor de beantwoording van de technische vragen. Daarin is beantwoord dat we ons eigenlijk geen zorgen hoeven te maken over het grondwater. Er is ook gezegd dat de kennis in feite al grotendeels bij Delfland aanwezig is, omdat de taken toch al gedaan werden. In die zin zie ik niet dat dit heel veel wijzigingen voor Delfland betreft. Dat zou ik graag nog even bevestigd zien of dat klopt, die aanname. Maar voor de rest hebben wij geen vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn onder de indruk van dit enorme pak werk wat verricht is. Er is natuurlijk duidelijk gezegd dat het een beleidsarme omzetting is. Dat is ook wel duidelijk. De was-wordt-tabel is wat dat betreft ook onontbeerlijk. Dat geeft duidelijk aan wat er wel en wat er niet verandert. Dank daarvoor. Geeft een prima overzicht. We hebben nog wel wat zorgen hoe het straks in de praktijk zal uitpakken, maar dat heeft ook te maken natuurlijk met de zorgen over de invoering van de Omgevingswet in zijn algemeenheid, omdat we natuurlijk van een nee, tenzij naar een ja, mits gaan. Dan is de vraag altijd toch

wel, is er voldoende duidelijkheid voor een initiatiefnemer wat mag en wat niet mag, of wordt hij of zij later aangesproken dat hij zich niet aan de zorgplicht houdt, terwijl hij misschien niet weet wat die zorgplicht inhoudt. Eerder is door een collega al iets gezegd over de verhardingsactiviteiten. Daar hadden wij ook wel even wat zorgen over, omdat de compensatie wordt nu gevraagd alleen bij grote infrastructurele werken, wegen en et cetera. Maar hoe zit dat straks bij de stadsontwikkeling? Moet dat niet meer bekeken worden met de bril van klimaatadaptatie nu. Maar dat zijn de zorgen in algemene zin. Dat is eigenlijk verdergaand dan het juridisch kader waar we het nu over hebben. Maar toch nog een zorgpunt. Dat gaat over het lozen van grondwater bij saneringen. Er is een lijstje toegevoegd met grenswaarden. Ik noem het even, ik ben zelf ook uit de vorige eeuw, lijstje grenswaarden uit de vorige eeuw. Nou zitten die vervuilende stoffen uit de vorige eeuw natuurlijk ook in die woningsaneringslocaties. Maar we hebben vandaag de dag natuurlijk ook een heel scala aan ellende. Vroeger waren het de gechloreerde organische koolwaterstoffen. Nu zijn het de gefluoreerde koolwaterstoffen. Ik denk dat we daar ook wel aandacht voor moeten hebben. Maar dat zijn allemaal zaken die te maken hebben met waar de Omgevingswet straks voor bedoeld is. Juridisch kader op zich kunnen wij wel mee instemmen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de organisatie inderdaad voor het heldere overzicht in het voorstel en de duidelijke leeswijzer en al die documenten die enorm nu technisch op elkaar zijn afgestemd. Het moet een enorme klus geweest zijn. Net als het voor ons was om het allemaal door te nemen. Ik heb echter wel een aantal algemene opmerkingen. Dat is dan vooral, op het moment dat ook die Omgevingswet en de Waterschapsverordening in werking gaat treden, zijn er een aantal vragen waarmee onze partij haar zorgen wil uitspreken in algemene zin. Als die Waterschapsverordening en de koppeling aan de Omgevingswet plaatsvindt, kan het grote consequenties hebben voor milieu en natuur. Want de systematiek en de uitgangspunten voor vergunning verlenen worden helemaal veranderd. In feite worden Natuur & Milieu buitenspel gezet, want alleen de burger, dat is de burger en het bedrijf, staan centraal. Die kunnen gewoon een verzoek indienen. Natuur & Milieu staan als organisatie eigenlijk buitenspel in de hele regelgeving. De beoordelingsregels waaraan de vergunning wordt getoetst, is een vage norm. Dat zie je ook in de toelichting op de Waterschapsverordening. Namelijk als de negatieve effecten tot een aanvaard risico zijn te reduceren, dan mag de vergunning gewoon plaatsvinden. Dat doet me heel erg denken aan de pas. Zo van, als je ergens dan maar natuur creëert, dan komt het wel goed. Ik weet niet hoe het gaat aflopen. Dan is er ook nog een zorgplicht voor de leefomgeving. Dat is natuurlijk een waanzinnig vage norm. Dat artikel fungeert ook nog als vangnet. Er zijn eigenlijk helemaal geen regels voor. Maar misschien kan de jurist daar wat antwoord op geven. Het feit dat voor het verkrijgen van de vergunning nu geldt nee, tenzij, dat is natuurlijk het grootste punt. Dat heeft nu heel veel vergunningsaanvragen tegengehouden, dat nee, tenzij. Je kreeg alleen maar een vergunning als er een groot maatschappelijk belang was gediend met die vergunning en als er geen alternatieven waren. Dat wordt gewoon nu ja, mits. Je krijgt gewoon de vergunning, als hij past in die Omgevingswet, waarin bijvoorbeeld dan de Watervisie van Delfland geborgd zou moeten zijn, maar de gemeente toetst het. Dan is mijn vraag aan Delfland, hoe gaat Delfland zo'n groot open norm-systeem, waarin er alleen ruimte is aan direct belanghebbenden, de waterkwaliteit en de waterkwantiteit handhaven? Dat is een hele algemene vraag. De rest van de vragen over transport enzovoort, daar sluiten we ons uiteraard bij aan, want dat zijn ook onze zorgen. Maar ik wacht het antwoord graag af. Dank u wel.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel, mevrouw Jonker. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Laat ik dan even aansluiten bij twee eerdere sprekers, mijnheer de voorzitter. Voor CU/SGP, wij doen graag mee rondom de verharding. Ook hetgeen wat het CDA stelde. De vragen, althans de opmerking, vragen die Partij van de Dieren net aangaf, ik denk dat wij beoordelen nu deze regelgeving op de enkelvoudige aanvraag die gedaan wordt. Maar er zou best eens een effect kunnen zijn. Ik had me in eerste instantie gericht op beleidsarm plus het één-op-één overnemen van allerlei regels. Toen ik ging kijken naar die beoordelingscriteria en de vier verschillende vormen van die vergunningverlening, het lukt mij niet om een beeld te hebben van wat er wijzigt in de uitvoeringspraktijk ten opzichte van nu. Dat geeft een beetje het gevoel, wat ook mevrouw Jonker aangeeft, kan het dadelijk zijn dat we heel veel ja, mits-vergunningen toekennen die voorheen nee, tenzij waren, waarbij we een effect hebben op bijvoorbeeld de KWR? Omdat we de beoordeling nu voor de enkelvoudige aanvraag doen en dan een heleboel dingetjes die wel even kunnen een beetje moeten worden gemitigeerd, kunnen dan misschien als een negatief effect op onze grote programma's hebben. Daar zou ik nog graag een nadere toelichting op willen hebben, want als het duidelijk was geweest, hadden jullie het waarschijnlijk wel opgeschreven. Maar dat is een beetje het gevoel wat bij mij heerst. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank u wel, voorzitter. Het is echt genieten om zo verder achteraan in het rijtje te zitten, want de helft van mijn spreektekst kan ik wegstrepen en kan ik gewoon lekker aansluiten bij anderen. Ik ga ten eerste aansluiten bij het werk dat verzet is en de dank daarvoor. Niet alleen voor de stukken, maar ook voor de leeswijzer. Ik was zelf fan van de kleurtjes. Dat maakt het voor ons een heel stuk makkelijker. Dan hadden we oorspronkelijk vier punten. Ik ga even kijken wat daarvan overblijft. De eerste kan ik al schrappen. Dat ging over beslispunt 6. Daar stond een ambiguïteit nog in. Er werd verwezen, van deze verordening, maar daarvoor werden twee verordeningen genoemd. Maar ik heb begrepen dat die geschrapt wordt. Dan schrap ik dat punt ook. Het inhoudelijke punt, we sluiten graag aan bij de rest, dat de vergunningplicht voor de afvalwatertransportleiding gewoon lekker niet eerder dan '24 gaan invoeren. Dat lijkt ons een heel goed idee. Nieuwe vergunningen, leidingen liggen vaak al in de grond. Laat onze partners het leven niet te moeilijk maken. Dan hadden we nog een juridisch punt. In de verordeningen zelf wordt naar ons gevoel nog los omgegaan met het verschil tussen bedoeld en als bedoeld. Het is echt heerlijk om een jurist in de fractie te hebben. Bedoeld is limitatief. Dat betekent precies waar het naar verwijst. Als bedoeld is wat meer voorbeeld schetsend. Naar ons gevoel werd het af en toe een beetje door elkaar gehaald. Daar graag aandacht voor. Dan door naar mijn eigen stokpaardje, het voorstel. Fijn om te zien dat daar het organisatorisch en personele consequenties-kopje is ingevuld. Dat helpt ons als VV om gewoon goede beslissingen te nemen. Het kwam net al even voorbij, in het kopje wordt geschetst dat we mogelijk of heel veel meerwerk krijgen, als er meer aanvragen komen, of veel minder, als blijkt dat deze al perfect werkt. Wij zijn even benieuwd, hoe gaat DNH dan om met die beide uitkomsten? Betekent dat dat of de wachttijden enorm gaan oplopen, al er heel veel aanvragen komen, of betekent dat dat de collega's zich gaan vervelen? We zijn even benieuwd, is daar al nagedacht over mitigerende maatregelen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Boot, gaat uw gang.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit aan inderdaad bij de collega's dat ik denk vooral de ambtenaren die hier enorm aan gewerkt zullen hebben, dat dat groots werk is. Wij zijn nog ietsje kritischer over de lof van de anderen over die leesbaarheid. Ik geef een voorbeeld. Er is een woord hier ingevoerd wat ik nog niet kende, de beperkingengebiedactiviteit. Dan staat er bij de leeswijzer, dit is een gebied waarvoor beperkingen van de activiteit gelden. Dat had ik natuurlijk zelf ook bedacht. Maar dan weet ik gewoon nog steeds niks.

Misschien kan iemand, laten we zeggen, een buurman van een ambtenaar, gewoon van buitenaf ook eens even kijken of al die woorden al echt superduidelijk zijn. Maar goed, dat zijn kleine dingen. Eén groter punt. Het is heel goed, zijn wij met u eens, dat de filosofie die u verwoord hier is Delfland als samenwerkende overheid. Dat is eigenlijk wat steeds centraal staat. Maar wij denken dat net zo belangrijk is, dat Delfland een zelfbewuste overheid is. Soms zou je dan het net iets anders verwoorden. Dat is eigenlijk precies natuurlijk wat de Partij voor de Dieren op een net iets andere manier zegt. Ik bedoel, waar kunnen we straks nog optreden en waar doet het ertoe wat we vinden? Zitten we niet achter in de rij? Misschien kunt u daar nog eens even, laten we zeggen, iets over zeggen hoe toch de belangrijke positie van dit waterschap niet eigenlijk omdat we weleens samenwerken en dan steeds achteraan zijn, een beetje marginaliseren. Dat zou toch superjammer zijn. Wij doen graag mee ChristenUnie/SGP met dat amendement. We hadden dat ook bedacht en denken eigenlijk dat we toch moeten proberen ook die stadsuitbreiding, om daar nu al ook iets voor te bedenken. Wij zijn ook, net zoals het CDA, erg nieuwsgierig naar, krijgen we dan iets voor die bruidsschat? Het woord doet het vermoeden. Maar wat is dat dan? Dan nog twee kleinere puntjes. Eén is, het is een beleidsarme omzetting, maar bij de primaire waterkeringen staat nu dat als daar iets besloten wordt, dat het college achteraf de VV informeert. Dat is nu natuurlijk ook zo. Nu toch is dit het moment waarop we over deze dingen nadenken. Het zou onze enorme voorkeur hebben dat dat waar mogelijk ook vooraf gebeurt. Ik zie eigenlijk niet in wat daar het bezwaar is, want juist bij die primaire waterkeringen gaat het natuurlijk altijd om langdurige processen waar al veel gesproken is over wat er aan de hand is. Dan moet het toch mogelijk zijn dit zo te organiseren, dat de VV ook vooraf het standpunt te horen krijgt. Dan kunnen we zeggen, dan moet je binnen een week reageren of zo. Je kan in de tijd daar best afspraken over maken. Maar het gaat hier om grote dingen ... Kan het hier gaan. Het tweede, dat is, denk ik, van een later punt, maar het viel me zo op, het is kennelijk zo dat bij boerenbedrijven, wanneer die grondwater onttrekken, dan kan dat zonder vergunning 200.000 kuub zijn. Ik denk met een toenemende droogte, weet ik niet of dat altijd zo gewenst is. Andere bedrijven is 50.000. Het is beleidsarm, maar is dit niet iets om nog eens even over na te denken over met die droogtes of dat niet iets meer gelijk getrokken moet worden, of dat nog wel bij de tijd is, dit getal? Maar goed, dat is meer naar aanleiding van dit stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boot. We hebben zo van iedereen een eerste termijn gehad. Het woord is aan de portefeuillehouder om op uw vragen antwoord te geven. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de eerste plaats dank voor ook alle complimenten, want het is inderdaad een Herculestaak geweest, de afgelopen jaren, om dit voor te bereiden. Ik ben ook blij dat veel van de ambtenaren die hier heel hard aan gewerkt hebben hier aanwezig zijn, zodat ze direct ook de complimenten en de waardering die u geeft kunnen horen. Daar sluit ik me helemaal bij aan. De heer Maaswinkel, punt van zorg DSO. Ik heb bij mijn inleiding al gezegd dat wij in ieder geval onze connectie met DSO werken. Wat dat betreft zijn wij zelf minder bezorgd. Maar ik begrijp de zorg in brede zin. Kan het bij anderen nog wel wat problematischer zijn. De grondwateronttrekking, de extra kosten en de bruidsschat, diversen van u hebben daar aan gerefereerd. Ik wil duidelijk maken, hier was ook een technische vraag over gesteld. Ik weet niet of iedereen een kans gezien heeft om het antwoord te lezen. Maar in dat antwoord staat ook dat er geen taken bijkomen. Het is eigenlijk een ... Wat Delfland moet doen, verandert eigenlijk niet. Het is alleen zo dat het vroeger in andere wetgeving was opgenomen dan in de toekomst. In die zin zijn er geen extra taken en zijn er ook geen extra kosten. U heeft inderdaad gelijk dat het voorstel voor deze verordening zich toespitst om beperkingen of compenserende maatregelen te eisen voor grote infrastructurele werken. Volgens mij hebben wij in het verleden ook aangegeven dat we zeker de intentie hebben om te kijken of we dat verder willen uitbreiden. Maar al dit soort zaken, dat vraagt wel zorgvuldigheid om dat voor te bereiden. Daarom hebben wij gedacht, laten we gewoon beginnen met die compenserende maatregelen te eisen waar

we verwachten dat het de grootste impact heeft. Dat staat nu in de verordening. Wij gaan aan het werk om te kijken hoe we dat verder kunnen uitbreiden, maar dat kost wel even tijd. Dan zal het terugkomen naar de VV als een partieel wijzigingsvoorstel voor de verordening. De intentie is er zeker. Even kijken, ik ga even door. Mevrouw Dijkshoorn en de heer Fekkes, dank voor de steun voor de verordening en de complimenten. De heer Van Heijningen, blij met de leesbaarheid, maar ook een vraag over, wat betekent dit voor de werkdruk. Dat is inderdaad lastig in te schatten. Aan de ene kant hoop je, doordat je gebruik kunt maken van de DSO, dat het proces meer gestroomlijnd is. Aan de andere kant weet je nooit precies of deze aanpassingen weer leiden tot extra vergunningen en daarmee extra werkdruk. Er werd ook door een van u gevraagd van, wat betekent dat dan voor de wettelijke termijnen? Ik realiseer me heel goed dat op dit moment Delfland moeite heeft om soms aan de wettelijke termijnen te voldoen. Dat betekent ook dat wij verder zullen kijken hoe we zo goed mogelijk ... Als we hier ervaring mee hebben, hoe we de processen verder kunnen optimaliseren, om ervoor te zorgen dat je zowel kunt voldoen aan de termijnen en tegelijkertijd ook niet het idee hebt van, er zijn allemaal mensen die eigenlijk wachten op vergunningen die er toch niet komen. Even kijken, mijnheer Lont, ik heb al aangegeven de verharding. Ik ben wel benieuwd naar het amendement. Het punt is, als u een amendement wil indienen om verdere verharding mogelijk te maken, dat zal tijd kosten om dat precies uit te zoeken hoe je dat dan wel wil doen. Maar dat laat ik even bij u. Maar de intentie om dit verder uit te breiden, die is er. Dan komt het t.z.t. terug als een voorstel, met een partiële wijziging. Even kijken, de heer Heijboer, dank voor de steun. Mevrouw Wijbenga, is er voldoende helderheid wat nu mag en wat nu niet mag? Wij proberen natuurlijk met dat digitale stelsel het duidelijk te maken, door grafisch aan te geven, je kunt klikken en je ziet in een oogopslag welke vergunningen van toepassing zijn. Je kunt volstaan met één aanvraag voor alle vergunningen, dat je daardoor helderheid creëert. Ik ben het met u eens dat de verharding, dat we daar mee moeten wegen de klimaatadaptatie-aspecten. Delfland is op dit moment bezig om een strategie wateroverlast te ontwikkelen. Daar komen dit soort onderwerpen natuurlijk zeker aan de orde. We hebben in Zuid-Holland ook het convenant klimaatadaptief bouwen. We zijn ook in gesprek, om te kijken hoe zo'n convenant steviger verankerd kan worden. Daar wordt naar gekeken. Mevrouw Jonker, we proberen in deze verordening een balans te vinden tussen aan de ene kant de rechtmatige overheid, als ik even teruggrijp naar het NSOB-model en een responsieve samenwerkende overheid. Dat betekent dat je aan de ene kant inderdaad heel duidelijk moet zijn van, hier wordt een lijn getrokken. Het is ook zeker niet zo dat dat adagium van, het was nee, tenzij, ja, mits, dat bij wijze van spreken nu opeens alles kan. Maar je probeert hier ook weer de sweet spot te vinden tussen alles dichtregelen en, bij wijze van spreken, enorm veel ruimte bieden. Dat is een zoektocht. Wij denken dat we met deze verordening daar een goede invulling aan geven. Voor de rest is het natuurlijk zo, met alles, de ervaring zal ons ook weer doen leren of we op bepaalde punten toch aanscherpingen nodig hebben. Wat wel belangrijk is te weten, dat de beoordelingsregels staan. Die worden niet veranderd.

Mevrouw Jonker: Pardon. Bedoelt u dan de beoordelingsregels zoals die nu al zijn?

De heer Daverveldt: De beoordelingsregels die gebruikt worden ...

Mevrouw Jonker: Nu al?

De heer Daverveldt: Nu voor het ...

Mevrouw Jonker: Vergunningaanvraag of zo?

De heer Daverveldt: Voor de vergunningsaanvragen.

Mevrouw Jonker: Die blijven gewoon staan?

De heer Daverveldt: Ja. Laat ik het zo zeggen, ik moet het, als ik het heel ... De beleidsregels daar zijn de beoordelingsregels op gebaseerd.

Mevrouw Jonker: Dat worden de beoordelingsregels op gebaseerd.

De heer Daverveldt: De beleidsregels zijn wat ze zijn.

Mevrouw Jonker: Leidend voor de beoordelingsregels waarschijnlijk.

De heer Daverveldt: De beoordelingsregels zijn daarop gebaseerd.

Mevrouw Jonker: De zorgplicht?

De heer Daverveldt: De zorgplicht is er. Ik ben het met u eens, die is altijd wat breder geformuleerd. Maar ik denk dat we met de veroordeling voldoende aanknopingspunten hebben om daar op te handelen. Dan, even kijken, de heer Van Boxmeer. De verhardingen ben ik al op ... Ik denk eigenlijk dat ik bij de beantwoording van de vragen van mevrouw Jonker ook op uw vragen ben ingegaan. De heer Oostvogels, bedoeld, als bedoeld. Ik heb weer wat geleerd, zal ik zeggen. Het is heel scherp gelezen. Wat ons betreft is het altijd limitatief bedoeld.

De heer Lont: Mag ik daar nog wat over zeggen?

De heer Daverveldt: Eigenlijk zou u moeten kijken of dat woordje als er dan zou moeten kunnen worden verwijderd. Ik weet even alleen niet hoeveel werk op zich dat weer vergt. Het is in ieder geval de intentie om het op die manier te interpreteren.

De heer Lont: Mag ik daar nog wat over zeggen, per interruptie, als wetgevingsjurist, ex-wetgevingsjurist inmiddels. Maar als bedoeld, dan schrijf je een organisatie als bedoeld. De organisatie schrijf je komma bedoeld. Maar bedoeld zegt niks over limitatief of cumulatief of noem maar op. Dat laat je zien door en of of, en of kan ook en/of betekenen. Dat is in ieder geval als je de aanwijzing van de regelgeving volgt.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik zie in ieder geval op de ambtelijke tribune dat er heftig geknikt wordt. Dus dank u wel voor deze interpretatie. Ik hoop dat dat ook duidelijkheid verschaft richting de heer Oostvogels en mevrouw Bresjer. Even kijken, wachttijden die oplopen, daar heb ik denk ik ook op gereageerd. Wij willen vanzelfsprekend ... Wij zullen ons nooit zomaar neerleggen bij het feit dat, jammer dan, de wettelijke termijnen worden niet gehaald. Wil ik graag bekijken hoe we die processen blijvend kunnen verbeteren om zo goed mogelijk die termijnen te kunnen halen. Even kijken, mijnheer Boot, leesbaarheid beperkingengebiedactiviteit. Ik zeg er maar direct bij, zoals bijvoorbeeld het graven in een beschermingszone. Ook hier geldt weer voor, we hebben ontzettend ons best gedaan om zo goed mogelijk het leesbaar te houden en met ook wetgevingsdocumenten is dat soms ook lastig en zie je ook dat er twee taalniveaus gebruikt worden. Maar daarom hebben we ook de toelichting. Even kijken, de zelfbewuste overheid. Ik vind het heel mooi zoals u dat zegt. Ik zie dat even een beetje ook los van deze verordening. Wij zijn natuurlijk heel blij, als waterschappen, dat nu voor het eerst in het regeerakkoord gesproken wordt over water en bodem als sturend leidend principe. Ook om instrumenten, als het ware, meer een verplichtend karakter te geven. Daar zetten wij vol op in. Als je denkt over alle transities die spelen, woningbouw en ga zo maar door, ook al wij zijn wij over sommige zaken als ruimtelijke ordening niet bevoegd gezag, wij gaan niet over de ruimtelijke ordening. Toch willen wij heel stevig deelnemen in die gesprekken en zijn we er ook, as we speak, nog verdere instrumenten voor aan het ontwikkelen om inderdaad ook te laten zien dat we een zelfbewuste overheid zijn.

De bruidsschat heb ik al op geantwoord. Informatie richting de VV, vanzelfsprekend willen wij de VV heel goed informeren. Als er specifieke informatie is, dan hoor ik graag op weke punten we dat in uw ogen zouden kunnen verbeteren. De grondwateronttrekking, ik denk dat het hele droogtescenario aanleiding ... Dat is heel duidelijk. Dit is nu een blijvertje. Nat wordt natter, droog wordt droger. Dat betekent ook dat, dat zie ik even los van deze verordening, dat het gewoon heel goed is om nog eens een keer alle onttrekking limieten ... Om daar nog eens een keer met de partijen die daarover gaan erover te spreken in het kader van lessons to learn. Maar dat zie ik even los van deze verordening. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze uitgebreide beantwoording. We zullen eens even gaan zien of dat toereikend geweest is om de vragen van de leden te beantwoorden. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie hier en daar een hand omhoog gaan. Ik stel voor dat we dan nog even een kort rondje maken. Ik zie mijnheer Maaswinkel al naar de knop grijpen, maar nu ga ik de andere kant op. Dan ga ik beginnen bij de heer Boot. U heeft het woord.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij met uw opmerking over droogte, dat daar apart nog eens naar gekeken wordt. Ik hoop dat, laten we zeggen, wat u nu zei over de zelfbewuste en stevige Delfland, dat die nog één keer kan kijken in de tekst of dat steeds doorklinkt. Maar eigenlijk heb ik u horen zeggen dat u dat wel wil doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boot. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Ik zal nu echt kort zijn. Dank voor de antwoorden en de geruststellingen daarop. Mij is altijd geleerd, als je vijf juristen hebt, heb je minimaal vijf meningen. Ik heb er vertrouwen in dat in de organisatie die juristen gelijk hebben. Fijn om te horen dat er oog voor zowel de oplopende wachttijden die kunnen ontstaan als de druk die al dan niet ontstaat bij de collega's. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank voor het antwoord. Ik moet zeggen dat ik overtuigd ben dat beleidsarm ook daadwerkelijk beleidsarm is. Er blijft één klein puntje ... Nee, twee puntjes die ik toch nog even wil vragen. Eén is wat niet beschreven staat voor de rest in de verordening is, de rechtsingang als je bijvoorbeeld bezwaar ergens tegen wil maken. De burger en het bedrijf staat centraal. Maar kun je daar als Natuurterreinen, zal maar zeggen, nog steeds als belanghebbende optreden? Is er aan de achterkant wat gewijzigd? Dat was vraag één. De andere is, we hebben het over werkdruk. Dan wordt er gesproken over de verwachting dat de werkdruk toeneemt, omdat er meer vergunningen worden gevraagd. Is er een beeld over hoeveel van die nieuwe vergunningen gaan over de nieuwe taken? Want we hebben natuurlijk ... De DSO zal het makkelijker maken, mogelijk, om er iets aan te vragen, maar er zijn ook nieuwe taken bijgekomen. Dat zorgt natuurlijk ook voor nieuwe aanvragen. Is daar een inschatting van? Want dat is op zich misschien niet werkdruk, maar extra capaciteit die je zou willen verbinden aan de nieuwe activiteit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Boxmeer heeft iets uit mijn handen genomen. Inderdaad, waar ik me zorgen over maak, is die gebruiker. Het gaat om alleen maar de burger of bedrijf. Er staat ook in de Omgevingswet dat alleen de direct belanghebbende naar de rechter kan stappen. We maken ons heel veel zorgen, dat zei ik natuurlijk in het begin al van, hoe kun je dan bijvoorbeeld als natuurorganisatie, als jij je eigenlijk wil verweren tegen vergunningverlening, of überhaupt tegen een activiteit

wellicht waar überhaupt geen vergunning voor noodzakelijk ineens blijkt te zijn, hoe kun je daar dan tegen ageren? Want dat gebeurt natuurlijk nu heel veel op heel kleine termijn binnen gemeentes dat buurtbewoners bijvoorbeeld willen protesteren tegen iets wat gaat gebeuren. Het lijkt erop alsof dan in die nieuwe wet, in combinatie dan natuurlijk met die Omgevingswet, dat die gewoon geen bezwaar meer kunnen maken. Dat gewoon die burger en het bedrijf, de direct belanghebbende, gewoon kan doen wat hij wil, want het is toch ja, mits. Dat geeft sowieso al veel meer mogelijkheden. Wordt helemaal niet meer afgehouden voor nee, nee, nee en mag niet, tenzij je kunt aantonen dat er een groot maatschappelijk belang mee is gediend. Ik vind dat jullie daar toch nog even goed over, althans als waterschap daar nog eens even goed over moet nadenken wat de consequenties daarvan zijn. Want het kan echt enorme consequenties hebben voor waterkwaliteit en waterkwantiteit wellicht ook. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Mevrouw Wijbenga.

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter, mag ik ook interrumperen? Ik volg mevrouw Jonker wel in haar betoog, maar volgens mij stond er in de verordening ook iets dat het waterschap dingen kan stilleggen, op enig moment, of nadere aanwijzingen te geven. Als je een vergunning krijgt, je voert iets uit en er zijn daarna, zal maar zeggen, bezwaren of negatieve effecten, ziet het waterschap dan nu meer instrumenten om alsnog in te grijpen? Want zo staat het volgens mij in de nieuwe Waterschapsverordening verwoord. Welk beeld heeft u daarbij? Dank u wel. Onder een vals voorwendseltje.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording. Nog eigenlijk twee punten. Het eerste is, wanneer zouden we dan ongeveer kunnen verwachten dat er iets komt over compensatie voor allerlei kleinere activiteiten? Want veel kleine activiteiten veroorzaken samen wellicht ook een probleem. Dat is de eerste vraag. Het tweede is, zijn er ook onderdelen van de Watervisie, of helemaal, die in het DSO terechtkomen? Met andere woorden, geef je ook de initiatiefnemers een handvat. Niet iedereen heeft een mooie, prachtige pizzadoos met de Watervisie. Maar dat is natuurlijk wel materiaal wat je graag beschikbaar wil stellen voor een initiatiefnemer. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Lont.

De heer Lont: Ik kan alleen nog even aangeven dat we de tekst breed delen. Dan kan iedereen ook daar feedback op geven. We staan hier niet voor verrassingen of zo. De teksten van het toegezegde amendement, waar ik het over had.

De voorzitter: Mijnheer Van Heijningen? Nee. Mijnheer Fekkes? Mevrouw Dijkshoorn? Mijnheer Maaswinkel, nu bent u wel aan de beurt.

De heer Maaswinkel: Dank u, voorzitter. Hartelijk dank voor de beantwoording van de vragen. Ik wilde op één ding nog even terugkomen. Dat is die beroemde bruidsschat. Voorzitter, er is gezegd, er komen geen taken bij, echter als ik kijk naar het stuk wat u naar ons toegestuurd heeft, daar staat duidelijk in, op pagina 5, met de invoering van de Omgevingswet gaan bevoegdheden van het Rijk over naar het waterschap. Dus de regels omtrent onttrekken grondwater en lozen stoffen en warmte. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, als ik bevoegdheden krijg van een andere partij, dat er werk tegenover moet staan. Je kunt geen bevoegdheden gaan uitvoeren als je er geen tijd aan besteed. Daarom maken wij ons zorgen of je uiteindelijk dan toch ook geen tegemoetkoming moet krijgen voor hetgeen wat je extra doet.

De voorzitter: Duidelijke vraag. Dank u wel, mijnheer Maaswinkel. Dan is het woord weer aan de portefeuillehouder, de dijkgraaf. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de eerste plaats, ik heb al eerder gezegd, wij krijgen er geen taken bij. Het is wel zo dat de regels die we gebruiken, daar zijn veranderingen in opgetreden. We hebben op een aantal vlakken meer regels. Dat kan betekenen dat ze meer vergunningsaanvragen krijgen. De vraag over belanghebbenden, het is niet zo dat met deze Waterschapsverordening natuurorganisaties of andere belanghebbendenorganisaties als het ware opeens achtergesteld zouden zijn. Op dat punt verandert niets. Zij kunnen nog steeds appelleren ten aanzien van de vraag over de instrumenten rond vergunningen. Ik weet even niet uit mijn hoofd welk artikel dat is. Maar als omstandigheden zich wijzigen, dan is er ook een artikel dat gaat over het intrekken van een vergunning, onder welke omstandigheden dat kan. Ik wil er ook op wijzen dat zelfs als ergens eigenlijk er geen vergunningen zijn, maar er is toch een belang bij gediend om een zogenaamd maatwerkvoorschrift af te geven, dan kan Delfland dat ook doen. Delfland heeft echt de nodige instrumenten om ervoor te zorgen, weet je wel, dat de waterbelangen goed gedekt worden. Even kijken ...

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter, mag ik een vraag ter verduidelijking stellen?

De heer Daverveldt: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: De dijkgraaf zegt er verandert niks. In mijn beleving, bij de nee, tenzij is er een vergunningsaanvraag en vindt daar een beoordeling plaats. Bij de ja, mits kan de situatie zijn dat vergunningsaanvraag, zal maar zeggen, buiten publieke domein, klinkt misschien wat overdreven, maar voor mijn gevoel hebben belanghebbenden bij een vergunningsaanvraag bij een nee, tenzij wel invloed of kunnen hun standpunt kenbaar maken in de vergunningsaanvraag. Zit ik er dan naast of ... Want als dat zo is, dan verandert er wel iets wezenlijks. Dat is een beetje, zal maar zeggen, waar ik op duid. Wat zou je dan kunnen repareren aan de achterkant. Als diezelfde personen die aan de voorkant niks hebben kunnen zeggen, want dat is nou eenmaal zo ingeregeld, dat je dan aan de achterkant die belangen alsnog weegt. Heb je dan instrumenten, als je vindt dat dat legitieme of ... Om dan in te grijpen? De eerste vraag is, verandert er echt niks? Twee, heb je instrumenten om er dan vervolgens nog wat mee te doen? Of is het dan, het stond nou eenmaal in de beleidsregels en er zit geen wegingsmoment aan de achterkant?

De voorzitter: De vraag is duidelijk. De portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Ik weet, dat hoor ik velen van u de hele tijd zeggen, ja, mits, nee, tenzij, weet je wel, zo werd over de Omgevingswet een beetje, hoe zal ik het zeggen, gelanceerd. Het behoeft wel enige nuancering. Het is niet zo dat je het zo extreem kunt stellen. We hebben een vergunningsverleningsproces. Belanghebbenden hebben nog steeds een mogelijkheid, als hun belangen in het spel zijn, om daar iets van te vinden. Dat is ook de reden dat wij ... U heeft als VV, wanneer was het, een jaar geleden, het participatiekader vastgesteld, om daarmee ook eigenlijk hogere eisen te stellen aan de kwaliteit van de omgang met belanghebbenden, om zeker te weten dat die goed gehoord worden. In mijn ogen is het niet zo dat omdat de Omgevingswet gelabeld wordt als, het is overgang van nee, tenzij naar ja, mits. Daar bedoelen we, volgens mij, meer dat we zeggen, Delfland is niet alleen een rechtmatige overheid, maar in het kader van het NSOW wil ook samenwerken en responsief zijn. Maar dat betekent niet dat daarmee de rechten die de belanghebbenden hebben ingeperkt zouden worden, of dat er minder instrumenten voor zijn.

De voorzitter: Ik zie dat de heer Van Boxmeer nog even wil reageren. Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: Ik kan me ook niet voorstellen dat dat de intentie is van de Omgevingswet. Ik denk dat we hier aan het zoeken zijn van, zou dat een neveneffect kunnen zijn als we dit nu zo doen. Ik kon het niet uit de Waterschapsverordening halen, in de tekst. Het is een gevoel. Je spreekt uit dat dat niet de intentie is. Dat begrijp ik. Maar kunnen we dan ook uitsluiten dat dit niet een neveneffect is. Dan zou je in feite naar de twee procedures moeten kijken. Die zijn waarschijnlijk via de DSO te bekijken van, hoe verliep het voorheen en hoe gaat het in de toekomst verlopen? Er zit bij ons een angst dat straks het een fait accompli is. Dat iemand een vergunning heeft gekregen, die effecten hebben die niet beoogd zijn, want anders was als wel meegenomen, waarbij een belanghebbende, een belanghebbende kan een natuurterrein zijn, niets meer kan doen. Mijn voorstel zou eigenlijk zijn, kunnen we die twee procedures naast elkaar leggen, want daar praten we volgens mij hier over om dat uit te sluiten.

Mevrouw Jonker: Of kunnen we daar een technische vraag over stellen misschien? Dan is het misschien voor iedereen duidelijk wat onze zorgen zijn, en of dat inderdaad kan worden weggenomen? Dan kan de jurist van de organisatie wellicht daar misschien een heel concreet antwoord op geven. Want vooralsnog ben ik niet zo gerustgesteld.

De voorzitter: Misschien als punt van orde, ik denk niet dat er bezwaar tegen bestaat als er tussentijds nog schriftelijke, technische vragen gesteld worden, voor de behandeling in de VV. Als dat straks de behandeling vergemakkelijkt, dan lijkt me dat een goed punt.

Mevrouw Jonker: Dat gaan wij dan doen.

De voorzitter: Mag ik dan het net op gaan halen met betrekking tot dit agendapunt?

De heer Fekkes: Punt van ... Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: De opstellers van de verordening zitten in de zaal. Misschien kunnen die meteen daar antwoord op geven? Is dat effectief, efficiënt?

De voorzitter: Dat zou effectief kunnen zijn, maar ik ken niet de inhoud van de vraag precies. Ik kan ook niet beoordelen of dat op deze manier al gedaan kan worden. Maar wellicht kunnen we een poging wagen.

De heer Van der Gouw: Ik heb een vrij harde stem. Met de microfoon moet het helemaal goedkomen. Ik kan u geruststellen. De dijkgraaf heeft het overigens heel goed verwoord. In de Waterschapsverordening wijzigt op dit punt niets van het stelsel dat we bij Delfland op dit moment hebben. U bent jarenlang doodgegooid met ja, mits, nee, tenzij, al die mantra's die over de samenleving door de wetgever zijn uitgestort. De Waterschapsverordening kent als hoofdregel een vergunningsplicht, zoals de Keur dat op dit moment ook kent. Wordt er een vergunning afgegeven en zijn er nadien nadelige effecten, kan een belanghebbende, want dat was echt uw vraag, vragen om intrekking of wijziging van die vergunning. Daar moet de dijkgraaf en hoogheemraden dan ook hun beslissing over nemen.

Mevrouw Jonker: Dat mag ook belanghebbenden natuurterreinen zijn?

De heer Van der Gouw: Zeker. Ja hoor. Dat gebeurt ook volop in den lande. Maar daar zal ik niet over uitweiden, want dan staan hier aan het einde van de dag nog. Als uitzondering op de hoofdregel geldt een aantal activiteiten vergunningsvrij zijn, als aan een hoop voorwaarden is voldaan. Die vindt u met name in hoofdstuk 4. Ook daarvoor heeft te gelden, als een belanghebbende vindt van, nou ik denk dat het wel vergunningsplichtig is, kan verzocht worden om handhaving, want dan is de stelling, er wordt iets gedaan wat vergunningsplichtig is zonder vergunning. U wilt wel handhavend optreden. Of het is inderdaad vergunningsvrij, maar ik constateer dat er iets nadeligs gebeurt. Dan kan er gevraagd worden, door een belanghebbende, om oplegging van een maatwerkvoorschrift. Dat kunnen de dijkgraaf en hoogheemraden ook ambtshalve doen. Tegen al die beslissingen, positief of negatief, staan rechtsmiddelen open. Ik denk dat u op uw wenken bediend wordt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Gouw, voor deze uiteenzetting en toevoeging. Dank de heer Fekkes voor het initiatief. Dat betekent dat we wat dat betreft die hobbel ook genomen hebben. Ik ga even verder met het ophalen van het net. Het besluit wat voorligt moet uiteindelijk naar de VV toe. Daar zijn een aantal beslispunten uit verdwenen, namelijk 4, 5 en 6. Daar hoeven we het niet meer over te hebben. Er is een amendement aangekondigd. Dat betekent dat het natuurlijk sowieso geen bespreekstuk kan worden. Mijn verzoek is wel aan straks de stellers en de indieners van het amendement omdat ook met de portefeuillehouder te delen, zodat we op ten tijde van de verenigde vergadering daar op een adequate manier mee om kunnen gaan. Dan wil ik dit agendapunt afsluiten en overgaan naar het volgende agendapunt.

04.B.02 Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet

De voorzitter: Dat gaat over, we blijven een beetje in dezelfde sfeer, de wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ik geef de portefeuillehouder even de gelegenheid om daar kort inleidend op in te gaan.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik zal het heel kort houden. Als de Omgevingswet in werking treedt, moeten er in bestaande verordeningen gewoon heel veel technische aanpassingen gemaakt worden, om bijvoorbeeld niet meer te verwijzen naar Keur, want die hebben we dan ingetrokken, maar naar de Omgevingswet. U ziet hier een hele lijst van verordeningen waar kleine technische aanpassingen uitgevoerd moeten worden, maar die moet de VV wel vaststellen. Ik geef het graag in bespreking.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Gaan we een rondje maken?

De heer Heijboer: Mag ik even een interruptie? De voorzitter zei een technische wijziging, maar het is tekstuele wijziging, denk ik, dat u bedoelt.

De voorzitter: Ja, in ieder geval geen beleidsmatige wijziging. Het is beleidsarm of beleidsneutraal, zo u wilt. Mijnheer Maaswinkel of mijnheer Jansen.

De heer Jansen: We switchen weer. Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk is de grootste discussie is gisteren, of is net al geweest, sorry. Die hele discussie over de Omgevingswet. Ik wil beginnen met complimenten maken waarop u deze stukken hebt aangeboden aan ons. Dat was voor ons erg helder en erg duidelijk. We zagen inderdaad dat het ook veel vooral technische wijzigingen zijn. Ik heb echter een vraag. Ik maakte oude stukken op dat ze in ieder geval niet ter inzage hebben gelegen. Ik weet niet of dat, hoewel het wel ... Het zijn een aantal vorderingen die toch ook ... In ieder geval waar mensen toch echt mee te maken krijgen. Hoewel het

technische wijzigingen zijn vroeg ik me af of dat niet gewoon verplicht is om ze ook ter inzage te leggen. Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Ook onze fractie wil complimenten uitdelen, net als bij het voorgaande stuk, over wat er voorligt. We zijn blij met de was-wordt-lijst. Daarin zie ook gewoon de technische aanpassingen die het heeft om het weer op één te krijgen, de Keur en de legger, die teksten goed. Wij en de fractie zijn geen juristen. Als er toch juridische dingen in zaten die anders zijn, dan ga ik ervan uit dat andere mede VV-leden daar wel hun idee over hebben. Maar voor ons is dit gewoon duidelijk. We gaan naar één ding. Ik hoop dat het ook gewoon makkelijker en voor ons terug te zoeken is op internet. Het zal voor ons ook een vereenvoudiging worden, denk ik. Dank alvast.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Voorzitter, ook mijn complimenten. Voor wat betreft het juridische, ik kon het toch even niet laten, maar dat zijn eigenlijk meer tentamenvragen die ik zou stellen als ik hoogleraar was aan een student die aan het afstuderen is. De eerste vraag is dan bij het voorstel. Er wordt verwezen in het besluit naar de artikelen 10.3 en 2.39 van de Omgevingswet. De Omgevingswet is wel aangenomen, maar die werkt nog niet. De tentamenvraag zal zijn, kun je verwijzen naar een wet die nog niet in werking is getreden? De tweede heeft betrekking op bijlage 1. Even kijken, de besluiten treden op dezelfde dag in werking als de Omgevingswet. Maar stel nu dat de Omgevingswet 1 april in werking treedt en terugwerkt tot 1 januari. Dan gaat u de mist in. Ik denk dat we het uiteindelijk toch maar tot tentamenvragen zouden moeten beperken. Maar ik vond het eigenlijk wel een interessante gedachte.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes, voor deze bijdrage. We gaan proberen die tentamenvragen te beantwoorden. Ik weet niet of ik straks aan de portefeuillehouder ga vragen om die als eerste te beantwoorden, of dat ik toch maar de hulp van de heer Van der Gouw in ga roepen. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Bedankt voor het duidelijke stuk. Vragen die we hadden, zijn ondertussen gesteld. Dank.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Wij hebben ook geen aanvullende opmerkingen hierop.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Bedankt ook voor de beantwoording van de technische vragen die wij hierover gesteld hebben. Complimenten voor het stuk en met name ook voor de was-wordt-lijst. Dat was heel erg verhelderend. Als u dat overbrengen aan de organisatie dat we dat toch eigenlijk heel erg op prijs stellen, dat dat gelijk heel veel duidelijk maakt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, daar sluit ik me graag bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Daar sluit ik me ook graag bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat ik dat verkort tot idem.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Kijk, bij complimenten kan ik me bijna altijd aansluiten. Die ten eerste. We gaan het voorstel ook gewoon steunen. Wel een dingetje over het format, het voorstel dat ingevuld is. Daar staat bij het kopje risico niets, terwijl er natuurlijk altijd risico's zijn. Dan vraag ik dit niet om de ambtenaren aan het werk te houden, want die hebben het druk genoeg, maar deze kopjes hebben natuurlijk wel een reden. Die helpen ons goede beslissingen te nemen. Ik zou graag aandacht willen vragen voor het vullen daarvan. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Boot. Mijnheer Kiela, gaat uw gang.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook van onze kant natuurlijk complimenten. Het is een knap staaltje wat hier is gebeurd. Vooral de was-wordt-lijst is heel inzichtelijk. Wat ons betreft kan dit stuk zo verder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kiela. Dan is het woord aan de portefeuillehouder. Ik heb nog wat vragen gehoord.

De heer Daverveldt: Ik had nooit gedacht dat ik nog eens een keer tentamen zou doen. Ik ga hier maar direct naar, naar Jaap van der Gouw, of ...

De heer Goos: Erik Goos.

De heer Daverveldt: Erik Goos vragen. Want ik denk dat deze vragen zodanig technisch zijn, dat ze beter door Erik dan beantwoord kunnen worden.

De heer Goos: De eerste vraag, daarvan zou ik denken dat dat prima kan, omdat dit besluit tegelijk met de Omgevingswet in werking treedt en dan op dat moment dat artikel ook geldt. Dat valt samen. Voor wat betreft de tweede vraag, die was mij niet helemaal helder. Kreeg ik niet helemaal mee.

De heer Fekkes: De Omgevingswet treedt in werking. Ons besluit treedt dezelfde dag in werking. Maar als de Omgevingswet terugwerkt, dan werkt ons besluit niet terug. Dat is theoretisch het punt.

De voorzitter: De vraag is duidelijk. Ik kan me voorstellen dat dat antwoord daar wat complexer op is. Mijn voorstel is dat we deze vraag even in het midden laten, want hij doet geen effect aan het voorstel an sich. Ik denk wel dat mijnheer Fekkes daar te zijner tijd een antwoord op zal krijgen.

De heer Daverveldt: Dan wilde ik nog even teruggaan naar de vraag van de heer Jansen. Nee, deze wijziging hoeft niet ter inzage gelegd te worden. Dan nog de opmerking richting de heer Oostvogels over risico's. We proberen, normaal gesproken, natuurlijk alle kopjes van teksten voorzien. De inschatting was dat de risico's van specifiek dit besluit zo marginaal zijn dat we dan ook moeten zeggen van, dan laten we het maar open. Anders heb je ook zoiets van, dan komt er iets alleen maar om, weet je wel, het lege blad te vullen. Dat voegt dan ook niks toe.

De voorzitter: Dank aan de portefeuillehouder. Ook dank aan de heer Goos voor de beantwoording van de gestelde vragen. Ik neem aan dat er geen aanvullende vragen meer zijn over dit voorstel en dat het door kan als hamerstuk naar de verenigde vergadering. Dank u wel.

04.B.03 Normenkader rechtmatigheid 2022

De plaatsvervangend voorzitter: Dan komen we nu bij ... Zal ik de voorzittershamer even overnemen, want ze komen nu ...

De heer Ouwendijk: Alstublieft.

De plaatsvervangend voorzitter: Dan komen we nu bij agendapunt B.03, normenkader rechtmatigheid 2022. Misschien wil de portefeuillehouder Ouwendijk nog een korte toelichting geven.

De heer Ouwendijk: Dat kan vrij kort. De verschillen met het normenkader van vorig jaar zijn aangegeven. Dat maakt het lezen van het stuk, denk ik, een stuk makkelijker. Wat ook opgenomen is, is met betrekking tot de rechtmatigheid, waar je in de afgelopen twee keren bij het vaststellen van het normenkader ook over gesproken hebben, namelijk dat die orders die geplaatst zijn voor 2019 op een andere manier getoetst worden ten aanzien van de rechtmatigheid. Tot zover, mijnheer de voorzitter, dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik het nu een bespreking. Ik begin aan mijn linkerkant. De heer Maaswinkel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik heb een hele kleine vraag hoor. Dit gaat over het normenkader financiële rechtmatigheid. Als je het normenkader kijkt en de bijlage 1, dan is dat inderdaad gewoon helemaal compleet. Echter in het stuk wordt geschreven, dat verbaast me wel even, dat er niet meer wordt opgenomen onder andere de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de BIO. Omdat dat al in het model normenkader van de Unie van Waterschappen zit. De BIO kennen we natuurlijk allemaal erg goed. Maar ik vroeg me even af hoe dat dan precies zit. Het is een technische vraag, excuses daarvoor, maar ik las het en toen dacht ik, hoe zit dat precies? Geldt hij dan niet meer of wordt het op een andere manier geregeld?

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben geen opmerkingen. Wij zijn blij met dit overzicht. Je ziet gewoon waar we op letten. Als er wijzigingen zijn, dan wordt dit ook duidelijk gecommuniceerd. Mooi dat dit dan op zo'n manier ook is. Dan is het ook makkelijker om bij te houden, denk ik, voor de organisatie. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Geen opmerkingen. Akkoord. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ook geen opmerkingen.

De heer Lont: Dank voor het woord. Ik ben blij dat de algemene groepsvrijstellingsverordening is opgenomen ten opzichte van de vorige keer. Hopelijk dan dat ook artikel 25 daarvan kan worden toegepast bij

innovatiesubsidies, mocht dat het geval zijn. Verder zie ik nog wel in het normenkader onder Europees een Europese richtlijn staan. Maar het kenmerk daarvan is dat ze niet rechtstreeks werken, maar worden omgezet in Nederlandse regelgeving. Ik vraag me af of dat die daar wel hoeft te staan.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik ga door naar de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel. Ook bedankt voor de beantwoording van de technische vragen die wij gesteld hebben. We hebben voor de rest geen opmerkingen. Dank u wel.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, wij hebben ook verder geen opmerkingen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ik heb even een kleine vraag. Er is natuurlijk op basis van die maatregelen die we vorig jaar hebben getroffen in verband met die aanbestedingsprocedure ... Is er een groeimodel tot stand gekomen. Waarbij in 2021 de inkoopopdrachten van 2020 tot en met 2022 worden meegenomen in het nieuwe normenkader, of tenminste in het normenkader. Ik neem aan dat dat het groeimodel was, of komt er later ook nog een omzetting van oude contracten naar het nieuwe deel? Ik hoor het antwoord zo wel. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Geen vragen, dank u wel.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Helder stuk. Ook wij kunnen het gewoon steunen. Voor ons was het gewoon een heldere basis voor de accountantscontrole. We hadden het daarnet over het kopje risico en beheersmaatregelen. In dit voorstel, complimenten daarvoor. Er wordt een helder risico geformuleerd en ook meteen uitgelegd dat we ons geen zorgen over te maken. Daar kunnen wij weer goed door slapen. Dank.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook van onze kant complimenten voor dit stuk. We kunnen hier prima mee leven.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu de portefeuillehouder het woord om die paar vragen die gesteld zijn te beantwoorden.

De heer Ouwendijk: Dank u wel. Dank aan allen voor de complimenten voor het voorstel. Die zullen ter bestemde plekken aankomen. De opmerking van de heer Jansen met betrekking tot de BIO. Dat is inderdaad een technische vraag. Mijn korte antwoord zou zijn, de BIO is een interne toets, een assessment wat we onszelf opleggen. Maar ik zal nog wel zorgen dat daar even een correct en volledig antwoord op komt. Het is naar mijn smaak niet iets wat door de accountant getoetst moet worden. Daar later meer over. De heer Lont maakte even, in eigen woorden, een opmerking over directe werking van Europese regels. Dat deel ik met hem. Dan de opmerking van mevrouw Jonker over die rechtmatigheid. We hebben daar toen uitgebreid met zijn allen over gesproken en vastgesteld dat we dat vanaf 2020 anders zouden doen, maar dat je dat natuurlijk niet met terugwerkende kracht moet doen, omdat de inkooporders van 2019 en eerder wellicht wel doorlopen, maar in een ander regime opgedragen zijn aan leveranciers. Volgens mij was uw conclusie zoals ik hem hoorde juist. Tot zover mijn reactie, mijnheer de voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Zijn er andere leden, aan deze kant nog, die willen reageren in tweede termijn? Zie ik niet. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, misschien is het helemaal niet relevant. Misschien heb ik ook niet helemaal goed gekeken in de lange lijst die er is, die overigens indrukwekkend is. Maar de Wet normering topinkomens, is dat nog iets wat relevant is? Stel dat iemand in dit gezelschap met een vergoeding van Delfland boven de Balkenendenorm komt, dan heeft u waarschijnlijk verplicht om het aan te geven. Ik noem maar wat.

De plaatsvervangend voorzitter: Ik kijk nog even door. Is er aan deze kant nog behoefte in tweede termijn? Nee, dan geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dat is een duidelijke vraag van mevrouw Wijbenga. Maar in de jaarrekening is er een verplichte melding van de WNT opgenomen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk. Dan concludeer ik dat dit stuk naar de VV door kan als hamerstuk. Bent u akkoord daarmee? Dank u wel. Dan geef ik het voorzitterschap weer over aan de heer Ouwendijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf.

04.B.04 Voortgang Informatiebeveiliging

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan agendapunt 04.B.04. Dat gaat over de voortgang informatiebeveiliging. Er is nu een brief toegestuurd, die wij in de VV, wat is het, ter kennisgeving vast willen laten stellen. Het woord is, denk ik, even aan de portefeuillehouder om dit voorstel kort in te leiden.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Ik heb eigenlijk inhoudelijk aan de brief weinig toe te voegen. Het geeft eigenlijk aan dat we gestaag voortgang maken met het verbeteren van de cyberveiligheid. Helaas is het zo dat we nog niet de volledige validatie hebben kunnen leveren voor alles in fase 2. Die houdt u tegoed. Wat we wel gedaan hebben, dat is u een beeld geschetst, op hoofdlijnen, hoe wij van plan zijn om te gaan met de meer complexe verbetermaatregelen die te maken hebben met segmentatie. We hebben de vorige keer besloten om oude documenten, waar geheimhouding op rustte, openbaar te maken. Ik wil u informeren dat Follow the Money Delfland benaderd heeft met inderdaad een verzoek om dit soort documenten te kunnen bestuderen. Verder heb ik op dit moment geen informatie. Maar ik dacht dat het misschien wel goed is dat u daarvan op de hoogte bent.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze toelichting. Is er behoefte aan een rondje over deze brief? Laat ik het maar in het algemeen zeggen. Zijn er vragen naar aanleiding van deze brief? Ik zie mevrouw Jonker, mevrouw Wijbenga en mijnheer Oostvogels, mijnheer Jansen en mijnheer Van Boxmeer. Dat is meer dan de helft. Ik stel vast dat we een rondje gaan doen. Ik begin bij de heer Jansen. Gaat uw gang.

De heer Jansen: We vallen wel in de boter vandaag, want wij zijn telkens als eerste aan de beurt. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een paar vragen. Allereerst, bedankt en complimenten voor de brief. Nogmaals voor de inzet, ook vanuit de organisatie, om het helemaal op orde te krijgen. We hebben daar ook vertrouwen in. We lazen dat er een interne PEN-test is uitgevoerd. Dat het niet is gelukt om dan binnen te dringen in de digitale organisatie van Delfland. Dat is hartstikke goed. Maar dat er toch wel wat kwetsbaarheden, die ook verder worden genoemd, zijn geconstateerd. Dat het nu wachten is op een externe PEN-test. Mijn vraag is, goed, wat

is daar de planning van? Gaat Hudson die weer uitvoeren? Maar goed, we zijn in ieder geval heel erg benieuwd wat daar uitkomt. Verder wilde ik ook nog wel vragen zo van, goed, er zijn een aantal kwetsbaarheden genoemd. Maar ik wilde hier ook alvast even de oproep doen dat ik ook zie dat wij ook zelf een bepaalde verantwoordelijkheid hebben. Dat er ook een kwetsbaarheid zit bij de VV-leden, de manier waarop zij met digitale zaken omgaan. Goed, ik wilde daar gewoon aandacht voor vragen, dat we als gehele organisatie proberen om de digitale vaardigheid eens een keertje op orde te krijgen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik wil de organisatie ... Gewoon een compliment voor de brief die we krijgen. Er is een manier van communiceren. Er is ook afgesproken wat we hebben gedaan. We worden goed op de hoogte gehouden wat de gevolgen zijn en wat er is. Ik vroeg me alleen af dat het echt als een besluit moet komen steeds, of had het ook gewoon als een ingekomen stuk moeten zijn? Dat daar even een geschil over is. Misschien is het ook wel even goed om het dan af te timmeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Ik heb geen vragen. Ik neem de stukken ter kennisgeving aan.

De voorzitter: Dank voor uw reactie. Mijnheer Van Heijningen. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Het is een fijne, risicogestuurde aanpak en met goede kleurtjes. Helder stuk. Ik vroeg me nog wel af, zaken van organisatie en cultuur, die worden niet gevalideerd. Dat is ook lastig. Dat snap ik. Maar op wat voor manier wordt er wel meer aan die software-elementen, de mens daartussen ... Hoe wordt dat bekeken? Hoe wordt dat getoetst?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel voor deze informatie. Is helder. Hoewel wij toch wel wat verrast waren door de kosten die er nog te maken zijn, de komende jaren. 1,1 miljoen is niet mis. Wat wij ons nog wel afvragen is van, hoe gaan we hier in de toekomst mee verder? We lazen onder andere dat er veel oude, kwetsbare software aanwezig was in de procesautomatisering, maar geen security patches op toegepast waren. Waarschijnlijk is dat een technische vraag, maar is het ook nog wel een bestuurlijk aspect aan. Want was hij software zo oud dat de leverancier ze niet meer verstrekte, of zijn wij nalatig geweest om ze toe te passen, die security patches? Een tweede vraag is van, hebben wij specifieke Delfland-software laten schrijven ooit? Vroeger werd dat wel gedaan. Kunnen we dan nu ook overschakelen op meer algemene besturingssoftware, waar een informatiebedrijf de patches voor verzorgt? Een tweede vraag was meer ook over de beveiliging van, als er een aanval is, kunnen we dan nog op handbediening overschakelen? Dan wil ik handbediening met name bij de gemalen, maar vooral ook bij de zuiveringsinstallaties ... Handbediening is dan los van internet. De vraag is, is dat nog technisch mogelijk of kan dat niet meer? Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Dat is een mooi bruggetje naar wat ik wilde zeggen, als het gaat om ... Dat het goed is dat de kantoorautomatisering is losgekoppeld van de procesautomatisering. Ik sluit me, ten aanzien van de laatste vraag van mijn collega, graag hierbij aan. Ook sluit ik me aan bij de vraag die gesteld is door het CDA over externe penetratietesten, wanneer die plaatsvinden. Ook als het gaat om de

bewustwording. Dat geldt niet alleen voor, wat zijn er nog voor acties om de bewustwording ten aanzien van informatiebeveiliging binnen de organisatie op peil te houden, maar ook ten aanzien van onze VV-leden en straks ook bij toekomstige VV-leden. Is hier bijvoorbeeld een training op? Dat is nog een vraag. Dan ook nog een vraag, maar dat komt misschien dat ik het niet helemaal allemaal in het dossier heb kunnen terugvinden, maar is er ook een CISO aangesteld, een Chief Information Security Officer? Dan als laatste, het viel mij op in de informatie, waarvoor dank overigens, dat er nogal veel mensen bevoegdheden hebben, de privilege assessors. Wat voor een beleid zit daar op omdat enigszins terug te brengen? Dat was de bijdrage van onze kant.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wijbenga. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al heel veel vragen gesteld. Ik had nog een kleine vraag. Wat betekent het in de praktijk dat die eindvalidatie nog niet beschikbaar is en dat enkele vertraagde projecten nog in september moeten worden ingevoerd? Wat voor risico lopen wij daarmee? Maar misschien sluit het ook in het geheel wel aan op de andere vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank, mijnheer de voorzitter, voor het woord. Ik denk dat we grote stappen maken. Ik heb eigenlijk een observatie, die ik toch wel wil delen met u. Dat is, in het rapport van Hudson staat bij 3.1 nog een aantal punten waar ik even dacht van, wow, de vulnerabilities, de accounts en de netwerken. Als ik dan kijk op het dashboard, ziet het er heel gewoon uit. Maar de dingen die er staan bij 3.1 vind ik toch eigenlijk best wel heftig. Dan zal er ongetwijfeld een vorm van een balans zijn, dat de uitkomst groen is. Of u daar even naar wil kijken. Zo ook de privilege access. Het was 34 en nu 78. Dan staat er in de begeleidende zin, dat komt door de uitbreiding van ICT. Dat zijn wel aanzienlijk meer mensen die we hebben aangesteld bij ICT dan dat we begroot hadden. Er zal ongetwijfeld een andere, goede argumentatie voor zijn. Dan aansluitend op de heer Jansen, Lont en mevrouw Wijbenga, is eigenlijk mijn vraag aan mijn collega's, doet u weleens een cursus op Arda? Want ik kreeg een heel leuk mailtje, de hele tijd, van Arda. Nu hadden jullie het over van, trainingen, cultuur, risico's. Is eigenlijk een beetje de open vraag, we zullen het maar allemaal zien als privacy, dat u geen antwoord hoeft te geven, maakt u er gebruik van? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank voor de update. Het geeft een goed beeld. De meeste dingen zijn volgens ons in lijn met wat we verwacht hebben, wat er verwacht is bij dit soort projecten. Het enige waar we wel van schrikken is het complete scheiden van KA, PA. Dat die pas in 2025 compleet is. Hij was al eerder genoemd. Het duurt nog eventjes. Dat snap ik. Maar ineens drie jaar naar voren schuiven, dat vinden we wel erg ver. Wel fijn, vaak op het onderwerp, ik begin me te herhalen, is fijn dat we meer inzicht hebben, maar we schrikken er wel van dat het steeds meer opschuift. Misschien nog een reactie, specifiek op die KA, PA scheiding, van de portefeuillehouder. Ik wil even aansluiten bij de vraag die volgens mij door Ongebouwd gesteld werd. We besluiten nu kennis te nemen van deze brief, terwijl een besluit gericht is op rechtsvervolging. Rechtsgevolg, ik moet het goed zeggen. Dat is hier niet het geval. Misschien kunnen we ook hier de volgende keer gewoon de route bewandelen die we verder ook bij 05.04 doen, dat de brief ter kennisgeving naar ons gestuurd wordt, onder de lijst met ingekomen stukken staat, dat hij hem dan gewoon kunnen agenderen, zodat we het juridische stukje geen geweld aan hoeven doen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook wij waren een beetje verbaasd over het besluit wat voorligt. Immers, het stuk ter kennisname nemen, is niet echt een besluit. Maar ik ben nieuw in deze club, ik denk, het zal wel zo horen hier. Verder begrijp ik dat er nog een belangrijke stap komt in het derde kwartaal. De samenhang tussen de stappen, blijven wij steeds voortgangsrapportages krijgen of wordt het een keer afgerond? Hoe zit het traject ongeveer in elkaar? Zoals het er nu ligt, de rapportage, is hij helder en goed bij ons geen verdere vragen op.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kiela, voor de vragen en opmerkingen. Het woord is aan de portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank voor alle vragen. Ik ga gewoon het rijtje af. In de eerste plaats, de externe PEN-test wordt gepland in oktober. Die zal niet door Hudson worden uitgevoerd. Uw opmerking over de VV, wij hebben al vaker gezegd, het is zeker in het kader van informatiebeveiliging bijvoorbeeld heel belangrijk dat VV-leden vooral hun e-mailverkeer rond Delfland gebruik maken van een Delfland-account. Ik sluit mij heel erg aan ook bij de oproep van de heer Van Boxmeer om te kijken naar die Arda-module. Dat zijn uitstekende e-learnings, met ook de mogelijkheid om te testen in hoeverre je de goede beslissing neemt. Ik kan u ook zeggen, let er altijd op dat u de iPads en de iPhones die u eventueel gebruikt voor Delfland direct update op het moment dat er een nieuwe update beschikbaar is. Even kijken, ik ga door naar, er zijn velen van u die gezegd hebben, hoe zit het met dit besluit? Ik vind het prima om in het vervolg, net zo goed als dat we dat met andere zaken doen, een brief aan u sturen. Dan is het impliciet dat u kennis neemt van die brief. Dan komt hij bij de ingekomen stukken, bij de commissie. Als u die dan wil bespreken, dan kunt u dat aangeven en dan wordt hij geagendeerd. Even kijken, de heer Lont, organisatie en cultuur wordt inderdaad niet gevalideerd, want om die validatie uit te voeren, dat wordt heel gestructureerd gedaan met opzet, bestaan, werking. Dat is heel moeilijk toe te passen op organisatie en cultuur. Maar u kunt van mij aannemen dat er doorlopend gewerkt wordt aan verdere bewustwording in de organisatie van het belang hiervan. Er zijn grote stappen, ook op dat gebied, gezet. Even kijken, de heer Heijboer. Inderdaad, we zijn er nog niet. Je zou ook kunnen zeggen, wat wij nu gaan doen, zeker op het gebied van de PA en met de echte segmentatie, dat zijn nog complexere zaken. Die kosten ook navenant tijd. Daar zijn ook inderdaad kosten mee gemoeid waar we u al, ook in het kader van de Kadernota, over geïnformeerd hebben. Opmerkingen over software et cetera, wij monitoren nu continu het aantal vulnerabilities dat wij zien. Hoeveel erbij komen, hoeveel er worden opgelost. De trend gaat naar beneden. Dat is goed. Maar het zijn soms lastige problemen om op te lossen, omdat je met het patchen je bedrijfsvoering ook niet in gevaar wil brengen. Dat vraagt heel veel aandacht. Uw opmerking over handbediening, volgens mij zijn er in het verleden ook vragen over gesteld door de VV, in het kader van bijvoorbeeld ook, weet je wel, het incident wat we gehad hebben de stroomvoorziening in Den Haag. Dat is nog steeds de situatie. Ik kan u zeggen dat in ieder geval voor de gemalen de mogelijkheid is om op handbediening over te gaan. Ik zeg er direct ook bij, ook dat vraagt nog steeds kennisborging in de huidige organisatie. Even kijken, ik heb al gezegd over de Arda test. Ciso, die hebben we al jaren. Even kijken, u maakt terecht een opmerking over, weet je wel, de general admin-accounts. Wij zijn helemaal niet gelukkig dat die lijn gestegen is, de laatste tijd. Dat heeft er allemaal mee te maken dat om de oplossing die we daarvoor willen hebben te implementeren, had je dit tijdelijk nodig. Als we over de heuvel heen zijn, dan gaat het aantal admin-accounts ... Zal hard gaan dalen. Het is heel duidelijk voor de organisatie dat wij dit heel erg teruggebracht willen zien. Dat zal straks ook niet mogelijk zijn. Maar in deze transitie was het even nodig. Even kijken, mevrouw Jonker, in de eindvalidatie, welk risico nog niet? Ik denk niet zozeer dat het risico is dat de eindvalidatie er nog niet is, maar er is natuurlijk ... Het feit dat sommige dingen toch net even wat langer duren, dat leidt er toe dat de algemene inschatting van het risico iets minder hard daalt dan we zouden wensen. De heer Van Boxmeer maakt een opmerking over het validatierapport. Er

zijn twee dingen. Aan de ene kant heb je de tabel met alle projecten en deelprojecten. Daar wordt heel secuur naar gekeken, hoe zit het met opzet, bestaan en werking? Gelukkig maar, dat ziet er steeds groener uit. Ik verwacht de komende maanden dat we de resterende dingen die we kunnen valideren groen zullen krijgen. Los daarvan hebben we nu een security operation center die rapporteren op het aantal vulnerabilities. Dan zeg je nog steeds van, het aantal vulnerabilities is nog steeds hoog. Gelukkig is de trendlijn naar beneden. Daar wordt hard aan gewerkt. General admin heb ik al over gesproken. Dan de heer Oostvogels. Het opschuiven van de KA, PA netwerkscheiding, ook hier moet je zien, het is zo complex, dat je dat gefaseerd wil doen. Je moet eigenlijk zeggen, het eerste, dat zal echt eerder gebeuren dan 2025, is de KA, PA scheiding. Daarna ga je als het ware dieper segmenteren binnen KA en PA. In dat schema hebben we het zodanig gedaan, dat we natuurlijk beginnen met die dingen te doen waar we denken dat de grootste risico's zitten.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Dank portefeuillehouder voor deze beantwoording. Ik snap de techniek erachter. Ik ben nog heel even benieuwd, op bestuurlijk niveau, de deadline dat dat afgerond moet is schuif nu even heel hard naar achteren. Was dat nieuw? Was dat van tevoren te voorzien?

De heer Daverveldt: Laat ik het zo zeggen, wij hebben in mijn ogen nooit heel strak aangegeven wanneer wij KA, PA gescheiden zouden willen hebben. We hebben wel een technisch advies gehad, met een soort eerste, globale schets. Maar volgens mij hebben we altijd gezegd, dat moet je nog eens niet zien als een echte planning. Daar is nu voor het eerst in meer detail naar gekeken. Dan komt deze planning eruit. Laatste opmerking. De heer Kiela over voortgangsrapportages. We hebben natuurlijk de afgelopen jaren ontzettend intensief gecommuniceerd naar deze commissie. Wat mij voor ogen staat, maar dat is uiteindelijk ook natuurlijk aan u wat uw informatiebehoefte is, dat als wij fase 2 hebben afgerond, in die zin dat u op de validatie heeft, dan gaan wij de rest van het programma uitvoeren, zoals we andere grote projecten ook uitvoeren. Mijn voorstel zou dan zijn om ook de rapportage richting de VV op dezelfde manier te doen. Neem een groot programma als De Groote Lucht, daar krijgt u op belangrijke beslismomenten alle informatie. Over de algemene voortgang wordt natuurlijk bij Burap-jaarstukken ook gerapporteerd. Dat zou mijn voorstel zijn in dit kader.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor de beantwoording. Zijn er nog nagekomen vragen? Ik zie iedereen nee schudden. Dan was de beantwoording blijkbaar voldoende. Is de brief hiermee duidelijk. Het voorstel uit om deze brief de kennisgeving vast te stellen. Dat kan dan zo door naar de VV. Dat gezegd hebbende, mijn snoertje is wat kort, ik moet af en toe even overhangen, wellicht is het een idee om even 5 minuten te schorsen om de handen te wassen. Dat we om 10 voor 11 weer verder gaan.

Schorsing

De voorzitter: Uitstekend.

04.B.05 Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau

De voorzitter: Als iedereen weer zijn plaats heeft ingenomen en is bekomen van deze schorsing, dan stel ik voor dat we overgaan tot behandeling van het agendapunt met betrekking tot aanwijzen hoofdstembureau. Dan is het woord aan de portefeuillehouder om dat even kort in te leiden.

De heer Daverveldt: Dank u wel, voorzitter. Bij de Waterschapsverordening had ik een voorstel om drie besluitpunten te verwijderen. Hier heb ik een voorstel om één besluitpunt toe te voegen. Laten we dat even toelichten. U moet als VV de vestigingsgemeente aanwijzen voor het hoofdstembureau. Dat is natuurlijk Delft. Maar het is waarschijnlijk zo dat er een nieuwe wet in werking treedt, Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Die praten dan, in het kader van die wet, niet meer over het hoofdstembureau, maar over het centraal stembureau. Dat betekent dat we vandaag, of straks in de VV, dit besluit kunnen nemen, maar dan moet ik na 1 januari, als die wet in werking getreden is, nog een keer in februari naar u terugkomen om dan de vestigingsplaats van het centraal stembureau vast te stellen. Dat zouden we kunnen voorkomen, niet dat het heel veel werk is, door er nu een extra besluitpunt aan toe te voegen. Even kijken, de VV besluit Delft als vestigingsgemeente van het centraal stembureau aan te wijzen, met ingang van het tijdstip waarop artikel 1, onderdeel KA van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen, in werking treedt. Dat is om het nog verder te stroomlijnen. Dan sorteren we, bij wijze van spreken, daar al op vooruit. Als u toch zegt, liever niet, dan weet u nu al dat ik in februari met een soortgelijk voorstel kom voor het centraal stembureau. Verder denk ik dat het voorstel voor zichzelf spreekt en geen toelichting behoeft. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dat lijkt me een duidelijke oproep. Ik zie de heer Fekkes om het woord vragen. Gaat uw gang, mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Je moet het maar allemaal zien bij te houden, voorzitter. Akkoord ermee. Wat ik me even zat af te vragen, op grond van de Kieswet moet je volgens mij ook de leden, niet de voorzitter, maar wel de leden van het centraal stembureau, zal ik het nu maar noemen, aanwijzen. Dat moet door de VV gebeuren. Of heb ik dat verkeerd? Wilt u dat nog eens nakijken? Daar hoef ik nou geen antwoord op. Maar ik bedoel, dan kunnen we dat meteen meenemen.

De voorzitter: Dat was de vraag van de heer Fekkes. Daar zal de portefeuillehouder zo op reageren. Zijn er nog andere vragen in dit verband? Nee, die zijn er niet. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Ik vat dit ook maar weer op als een tentamenvraag. Maar wat ik kan toezeggen, dat is dat u heel binnenkort schriftelijk geïnformeerd wordt met het hele plan rond de verkiezingen. Daar zal ook duidelijk worden van, hoe deze stappen gezet moeten worden en wie daar besluiten over moet nemen.

De voorzitter: Goed, dan concludeer ik dat dit voorstel met een toegevoegd besluitpunt, namelijk dat de VV besluit om Delft als centraal stembureau aan te wijzen, zeg ik maar even verkort, door kan als hamerstuk naar de VV. Het spreekt natuurlijk voor zich dat er voor die tijd een gewijzigd voorstel, of althans een aangepast voorstel met de juiste besluitpunten in iBabs komt te staan.

04.H Hamerstukken

05 Ingekomen stukken

De voorzitter: Dat gezegd hebbende kunnen we door naar het volgende rijtje agendapunten. Dat gaat over de ingekomen stukken.

05.01 Definitieve programmabegroting 2023 incl. meerjarenraming 2024-2027 AQUON

De voorzitter: Als eerste is dan aan bod de programmabegroting van AQUON. Dat is wel een aardige. De technisch voorzitter van AQUON zit aan mijn linkerhand. Ik mag zelf de portefeuille AQUON doen. We zullen kijken of we ... Want we kennen de vragen niet, maar wellicht dat een van ons beiden daar dan in ieder geval een antwoord op zou kunnen geven. Degene die dan niet antwoordt, is voorzitter. Zullen we dat afspreken? Maar gaat uw gang. Ik meen dat het op de agenda gezet was door Water Natuurlijk. Mevrouw Wijbenga, gaat uw gang.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk maar één vraag bij het lezen van het stuk. Ik weet niet meer op welke pagina hij staat, maar ergens wordt gemeld dat er sprake is van 3,3 miljoen voor frictiekosten, waaronder afvloeiing van personeel. Toen dacht ik, in deze tijd afvloeien van personeel, waarbij iedereen personeelsgebrek heeft, dat riep bij mij een vraag op. Vandaar dat ik dacht, daar zou ik wel graag een antwoord op willen hebben. Dat was het enige.

De voorzitter: Dank u wel voor de vraag. Ik denk dat ik die vraag wel kan beantwoorden. Er is sprake van een centralisatie bij AQUON. Dat betekent dat twee vestigingen bij elkaar gevoegd worden. In eerste instantie waren het er drie. De meeste mensen werken nu in Leiden. De nieuwe vestigingsplaats van AQUON, centrale vestigingsplaats, wordt Nieuwegein. Je kunt je natuurlijk altijd voorstellen dat daar dan sprake is van mensen die erg prettig .... Sorry, Houten, vlakbij Nieuwegein. Scheelt niet zoveel. Maar mensen die prettig wonen in het Leidse en geen zin hebben om mee te gaan met het bedrijf, dan ontstaan er frictiekosten. Terwijl van de kant van het bedrijf er natuurlijk wel de nodige inspanning gepleegd wordt, van de kant van AQUON, om die mensen natuurlijk bij zich te houden, want dat is wel het streven. Maar daar komen de frictiekosten vandaan. Althans, worden frictiekosten verwacht. Want ik bedoel, het hoeft ook weer niet zo te zijn. Ik hoop dat die vraag hiermee beantwoord is.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter.

05.02 Beantwoording schriftelijke vragen CU/SGP over schouwmeesters

De voorzitter: Dan is aan de orde, althans geagendeerd, de schriftelijke beantwoording van de vragen van CU/SGP over de schouwmeesters. De heer Lont waarschijnlijk.

De heer Lont: Wij vroegen ons af, als fractie in ieder geval nog, welke concrete tijdlijn erbij hoort en waar er aan wordt gedacht qua nieuw beleid? Maar we zijn wel blij dat dit wordt opgepakt.

De voorzitter: Dank u wel voor deze opmerking. Heeft de portefeuillehouder daar nog iets aan toe te voegen?

De heer Daverveldt: Jazeker. Dank u wel. Op dit moment is de ambtelijke organisatie druk bezig om verder invulling te geven hoe wij met vrijwilligers willen omgaan. Heel specifiek, de revitalisatie van het dijkleger. Hoe heet dat, binnenkort zal daar een voorstel voorkomen naar D&H, om dat in D&H te bespreken. Dan kan ik de VV daar ook over informeren. Het tweede punt wat ik wil zeggen, dat is dat we volgende week ook een bijeenkomst hebben met de schouwmeesters, om op een passende wijze stil te staan bij al het mooie werk wat zij de afgelopen jaren gedaan hebben. Dat vindt volgende week plaats, om daar erkentelijkheid voor uit te spreken. Dan kunnen wij ook ... Dat heb ik volgens mij in het verleden ook gezegd, als er schouwmeesters zijn die in de nieuwe opzet nog steeds een rol willen vervullen, parallel aan mensen van Delfland die de schouw uitvoeren, daar wordt ook over gesproken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Ik wilde alleen nog maar zeggen van, bedankt dat er op zo'n korte termijn al een voorstel komt en bijeenkomst. Dat is alleen maar fijn.

De voorzitter: Dank u wel voor deze reactie.

De heer Jansen: Voorzitter, ik had ook gevraagd om ...

De voorzitter: Mijnheer Jansen, u heeft het woord. Gaat uw gang.

De heer Jansen: Goed, in ieder geval, we lezen inderdaad dat er een nieuw besluit is genomen om afscheid te nemen van de schouwmeesters. Tenminste, als ik het zo letterlijk lees. Ik vroeg me even af inderdaad wanneer dat besluit is genomen en door wie en wat eigenlijk de reden is om afscheid te nemen van de schouwmeesters? Want ik hoor weleens in de wandelgangen, opleiding en dat nieuwe ICT, waar ze minder goed mee kunnen omgaan. Goed, ik zou weleens willen weten van de portefeuillehouder wat eigenlijk de reden is om afscheid te nemen van die schouwmeesters. De reden dat ik het vraag, is ook dat ik denk dat de schouwmeesters een hele waardevolle toevoeging zijn binnen Delfland. Ze zijn de extra oren en ogen in het veld en zorgen ook voor een stuk betrokkenheid van inwoners en bedrijven bij het waterschap. Dat zijn even mijn vragen zo van, wanneer is het besluit genomen, door wie en waarom? Ik had een tweede vraag over het dijkleger. Gaat dan het dijkleger een stuk van taken van de schouwmeesters overnemen? Naar aanleiding van de beantwoording net wilde ik vragen, hoe kunnen dan mensen die dan toch verder willen als schouwmeester, of in ieder geval als vrijwilliger, betrokken worden verder?

De voorzitter: Dat zijn drie vragen van de heer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij hadden deze brief op de agenda geplaatst. Dat was onder andere over de vraag, wie heeft het besluit genomen om de schouwmeesters af te schaffen of niet meer in te zetten? Is dat een collegebesluit, of moeten wij dat als algemeen bestuur ook doen? Hebben wij daar invloed op? Want de schouwmeesters zijn beëdigde ambtenaren ook, die hun functie daarvoor hebben gedaan. Dat is ons niet helemaal duidelijk. Er wordt gecommuniceerd dat de schouwmeesters eigenlijk niet meer nodig zijn. De heer Jansen stelde al een aantal vragen. Daar sluit ik mij bij aan. Dan ook, de schouwmeesters zaten in het dijkleger. Dat is vaak gevraagd en gedaan. Maar dat is bij Delfland, of dat is door de jaren heen, dat er nieuwe dijkgraven en nieuwe secretaris-directeuren zijn, in de vergeethoek gekomen. Maar bij de schouwmeesters ligt, als het goed is, nog steeds een hesje van dijkbewaking en van het dijkleger in de auto. Die horen nog, als het goed is, bij het dijkleger. Als ik gekeken heb in de geschiedenis, heeft het dijkleger voor het laatst een oefening gehad in juli 2017. Dat is ook ongeveer één van de laatste keren dat ze opgeroepen zijn. Volgende week wordt er op, u zegt het al, passende manier stilgestaan bij het afscheid van de schouwmeesters. Toch heeft Delfland daar weer een steek laten vallen in het agrarisch gebied. Want op het tijdstip dat de agrarische schouwmeesters, is precies onder de melkerstijden. Zelf als fractie, en ikzelf als persoon, maak mij altijd druk dat die tijd niet geschikt is voor een agrarische medewerker of een agrarisch bestuurder om dan juist bij elkaar te komen. Ik hoop dat er dan ook volgende week mensen zijn, die dan komen, of dat ze iets kunnen regelen. Maar het is niet handig. Ook naar buiten toe wordt het al gezegd van, zie je wel, Delfland heeft niets met agrariërs en met schouwmeesters. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn, voor deze vragen. Nog meer vragen? Dan nemen we die gelijk mee. Het woord is aan de portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Dank u wel voor alle vragen. In de eerste plaats, ik weet even niet precies de datum, maar D&H heeft een besluit erover genomen. Ik wil graag een toelichting geven. In de eerste plaats is het belangrijk om u te realiseren dat, dan moet ik het even uit mijn hoofd doen, waarschijnlijk al voor 2015 er belangrijke wijzigingen zijn doorgevoerd toen de organisatie de schouw in het stedelijk gebied zelf is gaan uitvoeren. Toen is er van veel schouwmeester afscheid genomen. Dat werd toen ingegeven, omdat er organisatorisch taken bij elkaar gebracht zijn, operationele taken. Met toezicht, werden bij elkaar gebracht. De ervaringen daarmee zijn in het stedelijk gebied heel goed geweest. In het landelijk gebied zijn de schouwmeesters ... Bleven functioneren. Het is wel zo dat ook in het landelijk gebied het lang geleden is dat er, bij wijze van spreken, nieuwe schouwmeesters bij kwamen. Organisatorisch zijn we tot de conclusie gekomen dat eigenlijk die bundeling van taken ook in dat landelijk gebied heel goed zou kunnen passen. Daar speelt ook bij dat het hele schouwproces in hoge mate gedigitaliseerd is. Daar komen nieuwe instrumenten bij, die breder gebruikt worden. Wat ook meespeelt, is dat vroeger, voor aanscherping van de AVG, externe schouwmeesters toegang konden hebben tot bepaalde data. Dat mogen ze niet meer, want daar moet je een andere status voor hebben. Andere argumenten zijn over dat de manier waarop wij de schouw uitvoeren, dat is ook aan verandering onderhevig. Wij proberen steeds meer risicogestuurd te gaan werken, door bijvoorbeeld satellietmonitoring of dronemonitoring te gebruiken. We hebben ook in de VV vorig jaar vastgesteld, de ecokleurenkoers, om als het ware meer handgrepen te hebben hoe je die afweging maakt van wanneer je als het ware moet snoeien en wanneer niet. De hele afweging is ook complexer geworden. Dat is de reden geweest dat we gezegd hebben van, we gaan het op een andere manier organiseren. Ik ben het helemaal met u eens dat wij de betrokkenheid van mensen in het gebied heel erg koesteren. Dat betekent ook dat wij ... Even kijken, een paar maanden geleden ... Er zijn twee bijeenkomsten geweest. Er is een bijeenkomst geweest, waar ook plaatsvervangende VV-leden bij aanwezig waren, om nog eens een keer een toelichting te geven waarom we dit deden. Toen hebben we ook gezegd, want de communicatie over deze verandering was vorig jaar niet gelukkig ... Heb ik al meerdere malen richting de schouwmeesters mijn excuses voor aangeboden. Toen hebben wij een bijeenkomst bij elkaar ... Alle schouwmeesters uitgenodigd om nog eens een keer hierover te praten. Toen hebben we ook gezegd dat als er schouwmeesters zijn die als het ware mee willen werken, niet meer als zelfstandig schouwmeester, maar met een Delflandse medewerker, mee willen lopen tijdens een schouw, dan heel graag. Dan gaan we daar mogelijkheden voor creëren. Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er maar een zeer beperkte groep was die, als het ware, daar nog interesse in had. We hebben ook gezegd dat het dijkleger, dat we dat, zoals ik net zei, willen revitaliseren. Mevrouw Dijkshoorn heeft gelijk dat in het verleden schouwmeesters ook daar een rol in speelden. Maar zoals mevrouw Dijkshoorn ook terecht zegt, de laatste keer dat, bij wijze van spreken, het dijkleger getraind is, dat is vele jaren geleden. Ik vind het belangrijk, dat is een principiële keuze waar we nog in D&H over moeten spreken ... Ik spreek nu even ... Dat wij dat dijkleger meer een plek geven. Dat betekent ook dat je regelmatig ze zult moeten trainen et cetera. Daar zijn we op dit moment mee bezig. Als er schouwmeesters zijn die daar een rol, bij wijze van spreken, weer in dat gerevitaliseerde dijkleger willen spelen, zijn ze meer dan welkom. Het laatste, waar we ook naar aan het kijken zijn, dat is, er is veel wetgeving veranderd op het gebied van vrijwilligers. Wij moeten op ons beleid herijken, in termen van vergoedingen die we mogen geven aan vrijwilligers. Dat zal ook anders zijn. Dat is ook werk in uitvoering. Ik hoop dat ik hiermee uw vragen beantwoord heb. Eigenlijk al te vragen van mevrouw Dijkshoorn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf. Ik ga even kijken of de vragen naar behoefte zijn beantwoord. Ik zie de heer Jansen wenken. Mijnheer Jansen, u heeft het woord.

De heer Jansen: Dank aan de portefeuillehouder voor de beantwoording van de vragen. Ik ben blij dat u in ieder geval toch wel kijkt zo van, of ze inderdaad nog wel een plek kunnen krijgen. Ik snap dat er inderdaad

dingen veranderd zijn. Maar goed, ik hoorde ook in mijn omgeving dat een aantal voormalig schouwmeesters of huidige schouwmeesters, dat weten ze zelf niet eens, volgens mij, in ieder geval wel toch heel erg enthousiast altijd zijn geweest over hun rol. Dat ze ook graag mee wilden helpen. Ik denk dat we dat enthousiasme juist moeten koesteren. Als we ze op een of andere manier kunnen betrekken, hetzij als meelopend schouwmeester of als lid van het dijkleger, dan denk ik dat we dat zeker moeten gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Is er behoefte aan een aanvullende opmerking van de portefeuillehouder?

De heer Daverveldt: Eigenlijk heel kort. Daar ben ik het mee eens. Daarom hebben we ook expliciet die uitnodiging gedaan. Sorry. De constatering is wel dat er maar een zeer beperkt aantal mensen onder die nieuwe vormgeving zeiden van, dan vind ik het leuk om dat te doen. In de praktijk komt het er wel op neet dat we ook echt afscheid nemen van een aantal schouwmeesters, omdat die ook zelf dan zeggen, als het op deze manier alleen maar kan, ben ik niet meer geïnteresseerd. Dan nog vind ik het belangrijk dat we op een passende manier er wel afscheid van nemen. Ik neem nota van, weet je wel, dat mevrouw Dijkshoorn zei, dat het tijdstip voor sommigen bezwaarlijk kan zijn. Ik hoop maar dat het mogelijk is om vervanging dan te vinden voor de werkzaamheden die op de boerderij moeten plaatsvinden en dat ze toch aanwezig kunnen zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze beantwoording. Ik neem aan dat hiermee de vragen van de commissie beantwoord zijn.

05.03 Informerende brief VV inzake planning KTV 2023

Samen behandeld met 05.04.

05.04 Toelichting op besluit om Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing Delfland 2022 onveranderd te houden voor 2023

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan agendapunt 03 en 04. Die hebben betrekking op twee brieven ten aanzien van de Kostentoedelingsverordening, waarvan er één is geagendeerd door de fractie Ongebouwd en één door mijzelf. Ik denk dat het goed is dat we even weer van voorzitter wisselen.

De plaatsvervangend voorzitter: Prima. Dank u wel, mijnheer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Die zou ik het liefste maken naar aanleiding van de vragen van ... Of althans de vragen van mevrouw Dijkshoorn bij dat antwoord te betrekken.

Mevrouw Dijkshoorn: Dank u wel, voorzitter. Wat onze vraag eigenlijk was, dat is meer over de procedure die gelopen is. Afgelopen augustus zou er eventueel een extra commissie komen over de Kostentoedelingsverordening. Dat komt ook, omdat we best wel een beetje ... Het is natuurlijk een hele lastige tijd ook. Dat weten wij ook. Als we de Burap, die we donderdag bespreken, ook zien, daar worden we ook niet echt heel erg vrolijk van. Dat heeft natuurlijk ook met de Kostentoedelingsverordening ... Als ik deze brief zo lees, dan blijft de Kostentoedelingsverordening gelijk, want anders hadden we die vandaag moeten bespreken, want dan had hij ter inzage moeten liggen. Daar graag een antwoord op. Als dat juist is, dat we er dan vanuit gaan dat dezelfde percentages blijven gelden voor de watersysteemheffing die vorig jaar is

geweest. Dat daar niet echt een afwijking op is. Of dat in overeenstemming is met wat ons idee was. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. In het verlengde van de vraag van mevrouw Dijkshoorn. Hebben wij het goed begrepen dat het een beetje als volgt is gegaan? U had eerst een extra vergaderingstijdstip in gedachte, voor de zekerheid, omdat dit een buitengewoon belangrijk onderwerp is. Nu blijkt dat de kostenstijging vooral bij de zuiveringskant zit. Daarom is er eigenlijk geen reden om heel fundamenteel weer opnieuw naar de watersystemen te kijken, want daar zit die kostenoverschrijding in. Dan handhaven we eigenlijk de verdeling zoals hij vorig is vastgesteld. Heb ik het zo goed begrepen? Want dan zijn wij daar helemaal mee akkoord.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, de heer Boot. Ik geef het woord aan portefeuillehouder Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De heer Boot heeft het, wat mij betreft, goed verwoord en daarmee eigenlijk ook de vraag van Ongebouwd beantwoord. Wat we gedaan hebben, is ook op basis van een toezegging, die vorig jaar van achter de tafel gedaan is, om de Kostentoedelingsverordening in ieder geval tegen het licht te houden. Op het moment dat dat nodig was ook met een voorstel voor een nieuwe Kostentoedelingsverordening te komen. Als je dat op de goede manier doet, dan hoort daar een periode van terinzagelegging bij van tenminste zes weken. Om die goed te passen, was het toch wel nodig om ergens in augustus een concept Kostentoedelingsverordening met de commissie te bespreken. Gaandeweg is gebleken dat een nieuwe Kostentoedelingsverordening niet nodig was. Er zijn wel wat verschuivingen en er zijn nog wat uitdagingen op begrotingsgebied. Dat zal iedereen duidelijk zijn. Daar komen we de komende dagen ook nog wel over te spreken. Maar de Kostentoedelingsverordening zit natuurlijk op de Watersysteemheffing. Wat de heer Lont, volgens mij ook mevrouw Dijkshoorn, al aangaf, de kostenontwikkelingen doen zich natuurlijk voornamelijk voor op het energie-intensieve gedeelte van onze taak, namelijk de afvalwaterzuivering. In die zin denk ik dat de volgorde, zoals we die gekozen hebben, een extra parachute ... Dat als het nodig is, dat we die vergadering dan uit hadden kunnen schrijven zonder dat iemand daarvoor verrast hoefde te zijn. Later in het traject hebben we vastgesteld, op basis van de eerste outlines van de begroting, dat het niet nodig was om de Kostentoedelingsverordening aan te passen. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte? Dat zie ik niet. Dank u wel voor de beantwoording. Dan denk ik dat we daarmee, even kijken, punt 3 en 4 behandeld hebben. Dan geef ik het voorzitterschap weer over aan u. : We komen nu bij 5 en 6, die we ook gemeenschappelijk zouden behandelen.

05.05 Juridisch advies besluitvorming geborgde zetels

05.06 Brieven van fractie Bedrijven aan college van D&H, CvdK provincie Zuid-Holland en Min van BZK

De voorzitter: Als eerste juridisch advies met betrekking tot besluitvorming geborgde zetels, agendapunt 05.05. Ik zie zo snel even niet wie dat geagendeerd heeft, maar ik begrijp nu dat mevrouw Dijkshoorn daar graag iets over wil vragen. Gaat uw gang, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. We hebben een aantal punten die wij even hierbij willen vragen. Van wie is dit initiatief uitgegaan om door de advocaten dit op te laten stellen? Is dit vanuit het college uitgangspunt? Hadden wij als bestuur hier geen invloed op moeten hebben, op wat wij willen vragen? Wat wij merken aan dit advies, best wel een gekleurd is, dat we bijna het idee hebben dat de Waterschapswet overbodig is. Want die wordt al vaak genoemd en wordt dan eigenlijk een beetje buiten beschouwing, ja, maar. Dat baart ons best wel zorgen. Als wij een aantal punten eruit halen. Er is bijvoorbeeld een juridisch kader. Een amendement is overgenomen, dat is punt 12 van het RVO, wanneer GS zich met de inhoud van een amendement kunnen verenigen. Als je dan naar de NotuBiz gaat naluisteren van de provincie, heeft de gedeputeerde zich in de vergadering niet over het amendement uitgelaten en slechts aangegeven dat GS in het voorstel ervan uit is gegaan dat vermindering van twee zetels gelijk verdeeld zou worden over Ongebouwd en Bedrijven. Dat is bijvoorbeeld een punt. Dat wordt dan eigenlijk een soort door de advocaten gewoon wazig onderschreven, dat we denken van, is dit een heel gekleurd advies. Hadden we niet voor een andere advocaat kunnen kiezen hierin? Of waarom is er voor deze advocaat gekozen? Er wordt bijvoorbeeld een koppeling gemaakt met het traject in de Eerste Kamer, wat vandaag aan de orde is. Dat staat eigenlijk los van het provinciebesluit. Wat dat betreft had dat helemaal niet in deze brief van de advocaat hoeven te staan. Dan wil ik eigenlijk ook nog wel benoemen, dat is ook zorgelijk, in de bewuste Provinciale Staten vergadering van 15 juni is door een aantal partijen, het CDA, ChristenUnie/SGP, VVD, een motie ingediend, waarbij de evaluatie van het gelopen proces is voorgesteld, om hieruit voor de toekomst lering te trekken. Deze motie is verworpen door dezelfde partijen die destijds het initiatiefvoorstel hebben ondertekend. Oftewel, de provincie is niet bereid tot zelfreflectie. Als we dan ook goed kijken ... Als je dan kijkt naar het initiatiefvoorstel, hoe vaak dat in die vergadering moest aangepast worden om ook maar goed te krijgen in het voordeel van wat ze willen, dan roept dat bij ons toch wel erg zorgelijke vraagtekens op voor de provincie. We vragen ons dan ook af, hoe past dit binnen de relatie tussen ... Ook met ons van Delfland als waterschap zijnde met de provincie? Hoe gaan wij daarmee om als de Waterschapswet voor de provincie eigenlijk niet geldt of minder geldt? Want ook wij hebben zelf ... Of Delfland heeft zelf een juridisch advies in eerste instantie al uitgebracht op 8 november en had daar ook al een aantal vraagtekens over. Ten eerste willen wij vragen waarom er gekozen is voor deze advocaat en is hij niet gekleurd? Wij hebben het idee dat deze advocaat meer voor de provincie werkt dan voor Delfland. Zou u kunnen uitleggen waarom hiervoor gekozen is? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Bij het vaststellen van de agenda hadden we nog geconcludeerd, ik kom zo bij u, om deze brief in samenhang met agendapunt 05.06 te doen, de drie bieven van de fractie Bedrijfsgebouwd. Dat vergat ik even bij het begin van dit punt aan te kondigen. Ik weet niet of dat betekent dat u straks nog aanvullende hebt, mevrouw Dijkshoorn?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nee, dit is gewoon compleet en passend bij elkaar.

De voorzitter: De andere fracties die dat geagendeerd hebben, zijn Bedrijfsgebouwd en CU/SGP. Ik denk dat ik die eerst even het woord geven en dan daarna het rondje even afmaak, voor zover daar behoefte aan is. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Wij hadden duidelijk vragen, omdat hier in deze brief de Tweede en Eerste Kamer gekoppeld worden aan de Provinciale Staten, terwijl dat absoluut losstaat van elkaar en dat ook twee aparte dingen zijn. Net wat mevrouw Dijkshoorn al aanhaalde, de Waterschapswet is op gespannen voet met wat nu in de Provinciale Staten gebeurd is. Ik vind dat wij, waar wij ons te houden hebben aan de Waterschapswet, daar toch ook tegengeluid moeten laten horen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Heijningen. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Wij hadden eigenlijk als vragen van, dit advies, wat gaan we daar als Delfland mee doen en hoe breed wordt ook deze mening gedeeld? Kunnen we het ook niet zien als een soort van evaluatie van gezonde interbestuurlijke verhoudingen? Want ik kwam toevallig een aantal mensen van de Provinciale Staten tegen. Die hadden ook die brieven gezien. Daar is nog niks mee gebeurd. Maar die gaven wel bij zichzelf aan van, eigenlijk is de Waterschapswet en hoe hij is opgesteld, die past gewoon niet goed bij initiatiefwetsvoorstellen en amendementen. Er is ook gewoon onduidelijkheid over hoe je die dan wel zo, u moeten toepassen. Dat kan bijvoorbeeld doordat de initiatiefnemer de rol overneemt van GS, of niet. Ook met name het hardste punt, dat artikel 13. Dat je per waterschap moet kijken, wat zijn de verhoudingen in het waterschap? Wat niet is gebeurd, want in het voorstel is eigenlijk meer uitgegaan van een soort van algemeen verhaal over representativiteit van de geborgde zetels. Dat is meer op het vlak van de Tweede Kamer. In zijn algemeenheid van, hoe gaan we hiermee om als Delfland, ook naar de toekomst toe, voor gezonde interbestuurlijke verhoudingen? Om het desnoods ook in Den Haag te geven van, we hebben niet voor niks artikel 133 Grondwet. Het is belangrijk dat bestuurslagen onderling ... Dat er goed gehandeld wordt. Je wilt het recht van amendement ook niet ondergraven. Hebben wij het net ook over gehad. Maar in ieder geval dat je dan kijkt van, hoe kunnen we die procedure van voor het vervolg wel helder en duidelijk krijgen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik weet niet of er nog ... Ik zie de heer Fekkes. Gaat uw gang.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Wat mij verbaasde was, we hebben in de commissie de geborgde zetels, zal ik het maar noemen, besproken. We hebben het in de VV van 16 december besproken. Daar was al sprake van een juridisch advies, op 16 december. Maar ik begrijp dat dat een intern juridisch advies was, wat wij overigens nooit hebben gezien. Het verbaast mij dat ik dan een juridisch advies zie, gedateerd 14 juli 2022. De vraag is net ook al gesteld, wie heeft dit initiatief daartoe genomen? Ik begreep de volgorde weer even niet. Overigens concludeer ik wel dat de conclusies van Van der Feltz hetzelfde waren als die ik in, dacht ik, vier regels had opgeschreven en gesteld.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij zijn wij bij Delfland, het waterschap, een van de weinigen in Nederland die nog negen geborgde zetels heeft ten opzichte van andere waterschappen die er allemaal zeven hebben, terwijl wij het hoogste percentage inwoners per oppervlakte hebben. In die zin vinden wij het een goed besluit om terug te gaan naar zeven. Wij hadden zelf inderdaad wel verwacht dat dat gelijkelijk over Ongebouwd en Bedrijfsgebouwd verdeeld zou worden. Goed, dat is anders besloten. Volgens mij is het zo dat ook bij Delfland het zo is, met die besluitvorming, dat als er een besluit voorligt en er is een amendement, dan wordt direct gestemd en dat is dan bindend. Ik volg in die zin wel het advies wat gegeven is door de jurist, dat dat zou kloppen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Nog andere leden van de commissie die daar iets aan toe willen voegen? Nee, dan geef ik graag het woord aan de portefeuillehouder voor een reactie en eventuele beantwoording. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor de vragen. Het initiatief. Toen D&H kennisnam van de besluitvorming in Provinciale Staten kwam de vraag op van, in hoeverre is dit conform de Waterschapswet, of daarmee strijdig? We hebben op dat moment gedacht van, laten we inderdaad die vraag stellen aan een gerenommeerd advocatenkantoor, die gespecialiseerd zijn in dit soort wetgeving. Wij hebben er bewust voor gekozen om extern te gaan, omdat onze eigen juridische afdeling niet noodzakelijk op dit terrein de ultieme expertise heeft. Dat is de reden dat we dit advies hebben gevraagd. Toen we het advies

hebben ontvangen, hebben we gezegd van, uiteindelijk is het aan de VV om te bepalen wat ze hiermee willen doen. We hebben het gewoon neutraal aan u als VV-leden gestuurd. De vraag wat Delfland daarmee zou moeten doen, is eigenlijk een vraag aan uzelf. Ik heb in ieder geval in het verleden gemerkt dat op dit dossier, zowel inhoudelijk als procesmatig, er best wel een scheidslijn loopt door de VV. Ik heb zelf gemerkt hoe moeilijk het is om tot een eenduidige stellingname te komen. Dat in gedachten hebbend, zou ik me kunnen voorstellen dat u daarmee zegt van, we nemen kennis van dit advies. Partijen die als het ware zelf zeggen van, ik heb hier toch een hele duidelijke mening over, al dan niet gestaafd door dit advies, die staat het vanzelfsprekend vrij om dat kenbaar te maken. Dat is ook precies wat gebeurd is toen de fractie Bedrijfsgebouwd die twee brieven gestuurd heeft om eigenlijk vernietiging van dat besluit aan te vragen. Daar wilde ik de beantwoording bij laten, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf. Zijn er naar aanleiding van dit antwoord nog vervolgvragen? Er zijn geen vervolgvragen.

06 Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we doorgaan naar agendapunt 6. Die bestaat uit twee stukken. Het eerste stuk is de rondvraag. Is er behoefte aan een rondvraag? Ik zie dat er behoefte is aan een rondvraag. Mijnheer Lont, u heeft het woord.

De heer Lont: Ik had twee dingen die ik wil meegeven. Dat is van, we hebben beantwoording gehad van schriftelijke vragen over recreatievaart. Daarin werd gezegd dat het onderwerp bij het UvW ook ...

De voorzitter: Kunt u even de microfoon aan doen, want ik hoor het niet.

De heer Lont: Sorry. Excuus. Wij hebben de schriftelijke vragen voor recreatievaart ingediend. We willen graag in november de beantwoording bespreken. We weten dat bij de UvW, de Unie van Waterschappen wordt geagendeerd. We zitten een beetje met van, welke concrete stappen gaan we nemen? Dat willen we dan bespreken. Even kijken hoor. Ik had nog een ...

De voorzitter: Mijnheer Lont, hoort deze vraag thuis in deze commissie of ...

De heer Lont: Ja, ik dacht ... Voor vanavond dan.

De voorzitter: Ja, dat lijkt ons ook beter te passen.

De heer Lont: Het tweede was, dat is misschien wel voor deze. Dat is, dat willen we ook in november, dat die reductieregeling willen bespreken, dat voor bergingsgebieden je korting kan geven. Dat we daar ook nadenken over van, het water vasthouden en dat ook voor langere termijn, voor droogte. Dat je daar misschien ook voor kan inzetten, die korting. Dat willen we ook in november aan de orde stellen.

De voorzitter: Ik ken die vraag wel, maar die hoort ook thuis bij de andere commissie. Ik neem aan dat daar gewoon normaal volgens de geldende tijdsprocedures antwoord op gegeven wordt. Ik zou me niet kunnen voorstellen waarom niet. Ik zou haast willen zeggen tegen de heer Lont, wordt vervolgd.

De heer Lont: Dat waren de dingen.

De voorzitter: Als er verder geen vragen meer zijn, dan dank ik u allen voor uw aanwezigheid en uw inbreng van hedenmorgen en sluit ik deze vergadering.

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE WATERKWANTITEIT EN WATERKWALITEIT VAN HOOGHEEMRAADSCAP VAN DELFLAND
d.d. 13 september 2022

---

1 Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Beste mensen, fijn dat u zo op tijd aanwezig bent en plaats wil nemen. Hartelijk welkom bij deze vergadering van de Commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit en ik stel voor dat we de vergadering beginnen en de agenda vaststellen. Heeft er iemand nu toevoegingen, opmerkingen bij de agenda? Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ik wilde nog even melden dat ik een punt heb voor de rondvraag.

De voorzitter: Prima, dan proberen we dat te onthouden. Andere mededelingen. Nee? Ja?

Mevrouw Örgü: Voorzitter, Doorspoelen staat daar en ik neem aan dat het ook gewoon een bespreekpunt is, dat we het met elkaar bespreken?

De voorzitter: Ja op verzoek van de fractie Ongebouwd.

Mevrouw Örgü: Ja. Oké dank je wel.

De voorzitter: Dan heeft de secretaris nog enkele mededelingen.

De heer Paalvast: Berichten van …

De voorzitter: Berichten van verhindering.

De heer Paalvast: Ja voorzitter, ik heb bericht van verhindering ontvangen van Hans Middendorp en van Annemiek Jenniskens en ik heb begrepen dat Arnold van der Ree verhinderd is en dat Laurens de Keijzer hem vervangt.

De voorzitter: Ja en ik heb begrepen dat Arnold van der Ree in het ziekenhuis ligt, dus vanuit deze plek wensen we hem beterschap. Dan ben ik bij … Dan stellen we dus de agenda vast zoals die is, waarvoor dank.

2 Toezeggingenlijst commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: En dan ben ik bij agendapunt twee, de toezeggingenlijst. Die zit bij de stukken en ik wilde u vragen van zijn er mensen die daar opmerkingen over hebben, over de toezeggingen? Niemand. Nou dat is mooi. Dan blijft hij zo staan. We houden natuurlijk iedere vergadering nauwkeurig bij en op deze agenda staat bijvoorbeeld de Baggerregeling en als we dat vandaag behandeld hebben dan is die toezegging ook afgedaan. Dan ben ik bij het audiotranscript. Heeft iemand nog opmerkingen bij het audiotranscript van de vorige vergadering? Mijnheer Oostvogels, VVD.

De heer Oostvogels: Ja dank voorzitter. Ja op pagina 21 staat dat ik gezegd zou hebben bank for your buck en ik weet dat mijn Engels niet goed is, maar ik heb proberen te zeggen bang, B, A, N, G. Kleine letter, groot verschil.

De voorzitter: Oké. Ik weet niet of het veranderd gaat worden. U heeft in ieder geval gezegd dat dat de bedoeling was. Andere mensen? Nee, dank u wel. Dan nou ja, ik weet niet of we het moeten vaststellen, maar we hebben het nu besproken.

3 Mededelingen

De voorzitter: Dan ben ik bij de mededelingen. Ik heb er geen, maar misschien zijn er mededelingen vanuit het college. Mijnheer Vissers.

De heer Vissers: Ja dank u voorzitter. Ja een mededeling en een vraag eigenlijk. De mededeling is dat we in het kader van het Actieprogramma Biodiversiteit een veldbezoek gepland hadden pak hem beet een jaar of twee geleden, maar een jaar of twee geleden was het niet zo gemakkelijk om een veldbezoek te organiseren en bij dat veldbezoek zou dan ook nog de gelegenheid zijn om aan de beleidsontwikkeling input te leveren. Nou is het Actieprogramma als zodanig is afgerond en opgenomen in de reguliere werkzaamheden, maar er zijn natuurlijk wel een aantal projecten uit voortgekomen, dus de vraag is eigenlijk of u het nog steeds wel interessant vindt, maar dan in een andere fase om een veldbezoek te brengen in het kader van biodiversiteit en de vervolgvraag is of u het een goed idee vindt om dat op vrijdag 14 oktober in de middag te doen. Dan zou het namelijk gecombineerd kunnen worden met een bezoek aan de omgeving van de Oude Spui, waar we eerder geïnformeerd zijn over een natte ecologische zone en andere werkzaamheden die daar verricht zijn, want daar zou op dat moment, volgens de aannemer die daar nu aan het werk is, een aardig beeld gegeven kunnen worden van de voortgang van die werkzaamheden, dus dan zou het een gecombineerd werkbezoek zijn, veldbezoek voor zowel biodiversiteit als natte ecologische zones in ontwikkeling. Nou.

Mevrouw Van den Burg-van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Ja zeker.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Wij hadden vorige week dameslunch en Dames Delfland Lunch en daar is het idee geboren om een veldexcursie te gaan doen, maar dan op een andere plek dan dat u net voorstelt. Misschien kunnen we een en ander bespreken en kijken of er overeenkomsten zijn of beiden interesse of beide dingen gecombineerd kunnen worden. Ik heb zojuist net al over gesproken met hoogheemraad Koop en nou ja, ik stel voor om na de vergadering even samen van gedachten erover te wisselen.

De heer Vissers: Maar voorzitter, dat zou dan niet voor de hele VV zijn als ik begrijp welke doelgroep …

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Nou dat vergeet ik erbij te zeggen, de dames hebben besloten dat de heren er ook bij mogen zijn.

De voorzitter: Beetje diversiteit is prima.

De heer Vissers: Nee het lijkt me goed om dat dan op korte termijn kort te sluiten en uit te werken. Ook zou dus naast de Oude Spui zouden we dus de Delflandse Dijken ook kunnen bezoeken, dus dat zijn de onderdelen voor tot nu toe voor het veldbezoek zoals het vanuit de organisatie is voorgesteld.

De voorzitter: Ik merk dat de commissie enthousiast is en we zien de uitnodiging met belangstelling tegemoet. Dank u wel. Zijn er nog andere mededelingen? Ik zie ze, niemand. Oké.

4.B Bespreekstukken

4.B.01 Onderzoek Rekeningcommissie baggerbeleid en uitvoering

De voorzitter: Dan komen we al bij agendapunt vier, de bespreekpunten en dat beginnen we met het onderzoek van de Rekeningcommissie over het baggerbeleid en de uitvoering daarvan en daarvoor zal de heer Maarten Jansen, lid van de Rekeningcommissie een presentatie geven en die … ja dus, ja. Ik dacht net nog zal ik aan de andere kant gaan zitten, maar goed dat hadden we beter kunnen doen, maar daar is ook één scherm.

De heer Jansen: Ja. Kunnen jullie het allemaal zien of niet? Ja. Ja ik sta hier namens de Rekeningcommissie, niet namens een politieke fractie. De Rekeningcommissie heeft een onderzoek gedaan naar baggerbeleid en de uitvoering en daar ga ik nu een hele korte prestatie voor geven. Even kijken of het lukt. Nou even … nou ja wat … Ik zal even vertellen hoe we het hebben aangepakt, wat het doel …

Mevrouw Örgü: Mag ik even interrumperen?

De heer Jansen: Ja.

Mevrouw Örgü: Misschien mag dat scherm een kleine slag draaien, dan kunnen wij het ook zien.

De voorzitter: Wat zijn we wendbaar met ze allen hè.

De heer Jansen: Ja goed hè, ja. Dienstbaar ook. Ja ik zal even vertellen over welk doel en welke vraagstelling we hebben geformuleerd vanuit de Rekeningcommissie, hoe we het hebben aangepakt, de bevindingen en de aanbevelingen. Allereerst, nou goed wat hoe zijn we hiertoe gekomen. Vanuit de Rekeningcommissie hebben wij zijn we bij alle fracties langs geweest, namelijk Peter Verhage en Bart Simon hebben jullie waarschijnlijk allemaal gezien. We hebben onderwerpen opgehaald. Nou uit de groslijst heeft de Rekeningcommissie een aantal onderwerpen gekozen en een van de onderwerpen die we hebben gekozen om verder te onderzoeken was het baggerbeleid. Dat was aangedragen in eerste instantie door de fractie van Water Natuurlijk. Die zei nou goed, hoe kunnen we baggerbeleid bijvoorbeeld koppelen aan waterkwaliteit en wat gebeurt daarmee, maar uiteindelijk andere fracties die sloten zich daar ook bij aan. We zijn toen begonnen met als Rekeningcommissie, nou ja goed, wat zou het doel moeten zijn van het onderzoek en de vraagstelling. Nou daar zijn we uiteindelijk, zijn we er uitgekomen. Ik zal dat op de volgende sheet even laten zien en we hebben uiteindelijk hebben we aan Haskoning en aan DHV hebben we gevraagd om het onderzoek uit te voeren. Dat hebben zij vrij grondig gedaan en wij, naar onze tevredenheid ook heel erg, ja hebben ze een prima product opgeleverd. Ze zijn begonnen met een toetskader vast te stellen. Vervolgens hebben ze interviews gehouden, zowel intern met verschillende afdelingen hier in Delfland, zijn met gemeentes gaan praten, Pijnacker, Den Haag, Delft en Westland onder anderen. Rijnland hebben ze een onderzoek, hebben ze even … hebben ze een interview gehouden en ook uiteindelijk met baggeraars. Uit die interviews kwamen bevindingen. Eerste bevindingen. En op basis van die bevindingen zijn er een viertal praktijkcasussen zijn er gedefinieerd en die praktijkcasussen dat zijn dus verschillende gebieden waarin ze in die gebieden hebben gekeken hoe vindt het baggeren daar plaats, wat zijn de resultaten en we hebben die gebieden hebben we ook samen met RHDHV hebben we die gekozen en gekeken naar de diversiteit tussen de gebieden, dus dat zijn stedelijke gebieden, ook landelijke gebieden en ook gebieden waar bijvoorbeeld gebaggerd wordt door particulieren. Het noden van bevinding is daarna afgerond met de eindrapportage en de aanbevelingen. Eerst maar even de doel- en de vraagstelling waar we mee begonnen. Wij hebben vrij lang gediscussieerd met de Rekeningcommissie nou ja

goed welk doel en welke vraagstelling moeten we nou eigenlijk definiëren. Moeten we heel eng gaan door bijvoorbeeld te kijken naar alleen naar waterkwaliteit of moeten we ook of bijvoorbeeld naar kosten of de samenwerking tussen gemeentes en het waterschap. Uiteindelijk kwamen we er wel achter ook met na verschillende gesprekken met mensen uit de organisatie dat het baggerbeleid zo breed is en zoveel raakvlakken heeft dat we het heel breed hebben opgezet en dit zijn eigenlijk ja heel kort de punten waar we naar gekeken hebben. Allereerst, nou welke wettelijke taken heeft Delfland ten aanzien van baggeren. Tweede, nou ja, hoe zit het beleid en welke doelstellingen heeft Delfland gedefinieerd, wat zijn de resultaten, hoe vindt de sturing en controle plaats, hoe wordt het uitgevoerd, kosten natuurlijk, welke problemen loopt men tegenaan en uiteindelijk opgaven voor de toekomst en daar doorheen zit bijvoorbeeld ook samenwerking met gemeentes. Ik weet niet, als u het stuk hebben gelezen dan ziet u dat in sommige gemeentes voert Delfland het baggerwerk uit in de primaire en de secondaire watergangen en in andere gemeentes voeren juist gemeentes het secondaire … baggerwerk in de secondaire watergangen uit en dat verschilt nogal en daar vindt ook een bepaalde verrekening plaats tussen Delfland en de gemeente. Ik kom al eigenlijk al direct eigenlijk bij de bevindingen en ik probeer het wat uitgebreider te zeggen en ook wat meer wat eigen interpretatie aan te geven. Nou wettelijke taken, dat was eigenlijk al wel heel erg duidelijk wat de wettelijke taken zijn, dus daar ga ik niet teveel op in. Dan ten aanzien van het beleid en de doelstelling van welk beleid hebben we op het gebied of heeft Delfland op het gebied van baggeren. Dat bleek dat het huidige doel eigenlijk vooral de waterkwantiteit is, de doorstroming en ook nog niet eens dat als doel, maar veel meer een afgeleid doel, namelijk de leggerdiepte, dus met een bepaalde leggerdiepte hebben we een … zouden we weliswaar een bepaalde doorstroom kunnen hebben, dus het doel was heel erg gericht op nou we moeten die diepte moeten we garanderen in de verschillende watergangen. Doelstellingen op het gebied van bijvoorbeeld waterkwaliteit of recreatie ten aanzien van baggeren, die is er op dit moment niet en daarom is er ook, we merken ook … we merkten ook dat het in het hele beleid en de doelstellingen die Delfland heeft dat het nieuwe beleid, bijvoorbeeld inderdaad ten aanzien van biodiversiteit, KRW, klimaatverandering, dat dat ook ontbreekt in het baggerbeleid. Wil niet zeggen dat ze dat, dat dat niet gebeurt hè, maar er worden geen doelen voor gesteld. Een ander beleid is het afzetbeleid, dus waar breng je de bagger naartoe. Ook dat is nog niet helder gedefinieerd. Er wordt wel onderzoek naar gedaan. Er is recent een onderzoek naar gedaan door een ander ingenieursbureau en maar hoe gaan we om met dat … waar gaan we het afzetten en wat is de doelstelling voor de afzet is er niet, terwijl als je gewoon kijkt naar de hoeveelheid baggermateriaal die vrijkomt, zou je 75 procent van de bagger van de baggerhoeveelheid zou je gewoon direct kunnen hergebruiken en zou verspreidbaar zijn en 25 procent moet je dus afvoeren vanwege de kwaliteit. In werkelijkheid wat er gebeurt dat is dat maar 23 procent wordt verspreid en dus 77 procent wordt afgevoerd, wat veel hogere kosten met zich meebrengt. En dan als laatste inderdaad ten aanzien van beleid en doelstelling dat is dus inderdaad die leggerdiepte. Die is gedefinieerd en gebaseerd op de waterkwantiteit en de doorstroming. Welke resultaten worden er dan gehaald op basis van het beleid. Nou de doeltreffendheid is dus niet heel erg duidelijk vanwege eigenlijk het ontbreken van de doelen. Doorstroming, daar gaat Haskoning vanuit als conclusie dat dat waarschijnlijk wel doeltreffend is, dus dat dat wel gehaald wordt. Ten aanzien van waterkwaliteit en ecologie is niet doeltreffend, omdat er geen doelen worden gedefinieerd en ja, er wordt dus ook niet op gestuurd. En waterberging en hergebruik, daar zijn geen doelen gedefinieerd. Hoe zit het dan ten aanzien van sturing en controle. De sturing op leggerdiepte, de sturing is vooral op leggerdiepte en op de kilometers en dat gebeurt in een cyclus van acht jaar, dus elke acht jaar wordt er in principe alle watergangen worden elke acht jaar worden onder handen genomen en er wordt gewoon gekeken welke diepte willen we daar hebben en dan wordt het uitgebaggerd tot die diepte. Daaruit komt, daar komt dan wel informatie uit, maar die informatie, die gaat niet richting VV of het college van D&H en dat betekenis dus dat je eigenlijk vanuit D&H en de VV dat we heel weinig goed of heel weinig kunnen sturen op wat willen we bereiken met het baggeren. Ten aanzien van de uitvoering van beleid, nou die baggercyclus van acht jaar die heb ik al net

genoemd, dat tijdens die acht jaar wordt er weliswaar wordt er inpeiling en een uitpeiling gedaan, maar er vindt gedurende die acht jaar vindt er geen verdere monitoring, althans niet heel veel monitoring plaats. Dat betekent dus dat eigenlijk nadat je gebaggerd is dan wordt er eigenlijk niet bijgehouden hoe snel het … hoe snel je weer terug zou moeten komen. Op het moment dat er wel problemen ontstaan doordat er vanuit het veld wordt gezegd ja hier wordt het te ondiep, dan gebeuren er wel ad hoc, ja ad hoc projectjes om te zorgen dat tussentijds dat het weer op diepte gebracht wordt. PFAS heeft natuurlijk in de afgelopen jaren behoorlijke invloed gehad, heleboel vertraging gehad, die vertraging wordt nu weer ja opgelost eigenlijk door extra te baggeren. Ten aanzien van samenwerking tussen de afdelingen, nou dat loopt heel goed, maar dat zijn vooral de direct betrokken afdelingen. De afdelingen die wat verder van het baggeren af staan, bijvoorbeeld als het gaat om waterkwaliteit of om recreatie, die worden niet betrokken bij het baggeren of veel minder, dus de Werkgroep Ecologisch Baggeren opgestart. Samenwerking met de gemeente loopt heel goed. Vanuit Delfland wordt dat gezegd, maar ook vanuit de gemeente en nou dan is er verder nog zijn er nu ook … is er wel een verbeterspoor nu aan de gang al om het baggeren te verbeteren, meer data binnen te halen en dat wordt heel voorspoedig opgepakt, maar tot nu toe hebben we eigenlijk nog heel weinig data beschikbaar om dat nou ja om dat nog verder te verbeteren en er vindt ook weinig innovatie plaats ten aanzien van techniek en inkoop. Ik moet wel zeggen dat de manier waarop de afdelingen hun werk doen, dat is wel heel goed, want ja op basis van wat er in de legger staat wordt het gewoon netjes bijgehouden, dus het is niet zo dat hier, dat er … Ze leveren gewoon goed werk af, alleen de doelen zijn nog niet helemaal, ja zijn anders dan je in feite van een modern waterschap zou verwachten. Middelen, totale kosten zijn bekend. Alleen de kosten zijn niet voldoende of zijn onvoldoende gedifferentieerd naar het werk, dus we weten wat we totaal kwijt zijn per jaar aan baggeren, alleen we weten niet wat een bepaald werk precies aan baggerkosten of aan totale kosten heeft, dus ja dus het ene werk zal misschien per kuub een stuk goedkoper zijn dan het andere werk. Dat weten we niet en we weten dus ook niet in hoeverre de investering bijdraagt aan de maatschappelijke doelen die we hebben. Problemen bij de uitvoering, nou er zijn eigenlijk nauwelijks problemen bij de uitvoering, behalve dan de afzet van bagger wat de laatste jaren steeds lastiger wordt. En opgaven voor de toekomst. Nou goed, die zijn in beleid nog niet … onvoldoende gedefinieerd en meegenomen. Ja nogmaals, wat je dus eigenlijk het algemene beeld wat we zagen is dat het werk wat gedaan wordt dat is heel erg goed, alleen de doelen die zijn minder duidelijk en ook ja wat wij, tenminste wat de VV als totale maatschappelijke doelen heeft, dat komt niet terug in de doelen die in het baggeren, ja waarop gebaggerd wordt. Ga ik naar de aanbevelingen toe. De eerste twee aanbevelingen zijn eigenlijk die kun je eigenlijk samen nemen. Aanbeveling, de eerste aanbeveling is nou kijk nou eens gewoon hoe je het baggerwerk en het baggeren zelf hoe je dat kunt koppelen bijvoorbeeld aan doelen die we hebben ten aanzien van klimaatverandering of waterkwaliteit of circulariteit, dus probeer die relaties te leggen en op het moment dat je dat weet kun je ook de doelstellingen voor het baggeren kun je verbeteren en kun je ook meer inzichtelijk maken door en dan kun je, nou ja, dan zijn de doelstellingen ten aanzien van inderdaad waterkwantiteit, waterkwaliteit, ecologie, dat soort doelstellingen en probeer … En die doelstellingen zou je ook eigenlijk meetbaar moeten maken, zodat je dus ook prestatie-indicatoren ook gewoon kunt monitoren of die doelen ook inderdaad gehaald worden. Vanuit die nieuwe doelstellingen zou je bijvoorbeeld inderdaad nou nieuwe leggermaten kunnen en frequentie kunnen, baggerfrequentie kunnen vaststellen waarbij je dus ook differentieert tussen de verschillende watergangen, dus niet elke watergangen gewoon eens in de acht jaar aan doen, maar watergangen waar je bijvoorbeeld ja waar je een bepaalde doelstelling hebt, om die vaker te baggeren op een bepaalde diepte en watergangen waar je een andere doelstellingen hebt, dat je die dan weer wat minder vaak gebaggerd. Eén van de dingen die we in het verleden ook altijd een beetje hoorden, dat was van nou de diepte waarop je baggert hè, dus baggeren zelf, dat levert een slechtere waterkwaliteit op. Eigenlijk blijkt het dat je om voor in bepaalde watergangen, als je daar juist een betere waterkwaliteit moet, hebt, wilt hebben, dan zou je eigenlijk dieper moeten baggeren, dan zou je meer moeten baggeren, want er zit vaak zitten heel veel nutriënten zitten er in

het bodemmateriaal en die zorgen juist voor wat slechtere waterkwaliteit en als je dat weghaalt, dan krijg je juist een betere waterkwaliteit, dus het is niet zo dat waterkwantiteit, waterkwaliteit of recreatie dat dat elkaar bijt, het kan juist elkaar versterken. Zorg ook voor goeie gegevens en goed gegevensbeheer, dus hoe snel zand een bepaald watergang aan, hoeveel bagger je, wat is de kwaliteit van het baggermateriaal, kun je het hergebruiken en probeer daar dus ook op te sturen en bijvoorbeeld een van de dingen die ook is aangegeven door Haskoning is er is een vaste bodem, dat is dus de vaste laag onder de vloeibare laag die erboven zit, kijk eens waar ligt die vaste bodemlaag en kun je niet tot die vaste bodemlaag wegbaggeren. Een algemene aanbeveling dat is aanbeveling vijf en dat vond ik zelf nog wel schokkend, dat is namelijk ja, neem een positie in in de discussie over de maatschappelijke opgaven, dus circulariteit, klimaatverandering, ecologie. Waterschap, dus Delfland, neem daar een discussie of neem daar een positie in en volgens mij doen we dat wel, maar is dat nog onvoldoende duidelijk voor ja voor de buitenwereld, maar ook binnen de organisatie, dus we hebben echt teruggekregen dat binnen de organisatie werd gevraagd zo van ja, maar geef nou eens aan wat jullie willen, welke richting we op willen als waterschap, dus dat is meer een algemene aanbeveling. Nou op het moment dat duidelijk is welke doelen er zijn en welke kosten het met zich meebrengt, dan kun je ook als VV kun je ook veel kaders stellender en sturender bezig zijn, dus dan moet je eigenlijk scenario's weten en inzicht hebben in de kosten en dan kun je bijvoorbeeld kun je als VV kun je ook zeggen nou ja goed, we hebben een minimale variant of we hebben een variant waarbij we minimale kosten hebben of we willen juist extra investeren of extra focussen op biodiversiteit of op recreatie of op afzet en dan kun je daar veel meer op sturen. Nou laatste twee, dat zijn meer organisatorische aanbevelingen. Aandacht voor de interne organisatie. Op het moment dat je dus nieuwe doelen hebt en nieuwe, kijk dan ook naar de samenwerking binnen de organisatie, capaciteit en kennis die er is binnen de organisatie en als het gaat om baggeren door particulieren, er zijn best wel veel watergangen die door particulieren onderhouden moeten worden. Daar blijkt dat er toch dat Delfland daar zeker nog wel een rol moet spelen, omdat er toch aandacht moet zijn voor de afstemming en de uitvoering van dat werk. Dat zijn heel in het kort de bevindingen en de aanbevelingen met wat meer ja, context erbij. Ik … Ja.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. Ik wilde eigenlijk voorstellen aan de commissie als er vragen zijn dat we één vragenrondje doen voor vragen aan de heer Jansen en ik zie al dat er iemand …

De heer Jansen: Zal ik anders daar gaan zitten, dan …

De voorzitter: Ja prima. Ik ga hier het rijtje langs. Ik begin met de heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ik sta er verbaasd over dat er zoveel schone bagger geen afzet kan vinden, omdat ik meen wel eens gehoord hebben dat er in ons gebied toch ook nog steeds bedrijven zijn die graag bagger ontvangen als het voldoet aan de kwaliteit die ze nodig hebben, dus daar ben ik eigenlijk verbaasd over. Ik zou daar wat meer over willen weten.

Mevrouw Örgü: Dank u wel voorzitter. Ik had een vraag aan de Rekeningcommissie die dit onderzoek dan zeg maar heeft uitgevoerd. Jullie hebben aanbevelingen, dat is de laatste sheet ook die we nu zien. Is de volgorde van de prioriteiten van één tot en met acht ook de volgorde zoals die hier staan?

De voorzitter: De Keijzer van 50PLUS.

De heer De Keijzer: Ja voorzitter, ik las dat er een DAS was, een Dynamisch Aankoopsysteem en dat gaat over de afvoer van de baggerspecie. Niet alle ondernemers zijn daarop aangesloten. Kunt u aangeven wat daar de reden van is waarom dat niet gebeurt?

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mijnheer Anker, ChristenUnie-SGP.

De heer Anker: Ja voorzitter, dank u wel. Ja ik was ook verbaasd in het rapport dat dus staat dat meer baggeren de waterkwaliteit verbetert, want we hebben volgens mij in deze Commissie weleens een voorstel besproken dat we juist minder wilden baggeren voor de waterkwaliteit en hier staat dus dat we dus zeg maar meer gaan baggeren hè, dat we dus minder waterplanten wilden verwijderen enzovoort en hier staat meer baggeren, dat verbetert de kwaliteit. Hetzelfde geldt ook voor de biodiversiteit. Er staat ook in het rapport dat volgens het rapport is het gunstig voor de biodiversiteit om meer te baggeren, wat u dus zeg maar in die bijlage, dus daar was ik benieuwd naar, dus het is een vraag van mijn kant. Klopt dat?

De voorzitter: Mijnheer Teerink.

De heer Teerink: Ja even voor de goede orde. Dit waren … Dit is alleen een rondje vragen aan de Rekeningcommissie toch? Ik heb geen vragen aan de Rekeningcommissie.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel voorzitter. Ja we wisten vooraf niet dat we zo'n ruime toelichting zouden krijgen op het rapport van de, zeg maar de onderneming die ingeschakeld is om een en ander te onderzoeken, dus ja ik heb me door dat hele rapport heen geworsteld, nee dik negentig bladzijdes. Achteraf had ik dat niet hoeven doen met deze toelichting, maar dat terzijde. Het onderzoek van de Rekeningcommissie op de doelmatigheid van het baggerwerk in Delfland. In het begeleidend schrijven wordt een opmerking gemaakt dat in de VV in een lange reeks van jaren weinig gesproken wordt over de baggerproblematiek en alles wat daarmee samenhangt. Nou ik denk dat onze fractie daar misschien wel een uitzondering op maakt, want wij hebben toch wel regelmatig in een lange reeks van jaren hebben we aangegeven dat op tijd baggeren en zorgen dat je diepte hebt, dat dat belangrijk is. De opgaven en de uitvoering en de verbetering en de ambitie en de uitvoering in het rapport …

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Zegt u.

De voorzitter: Dit rondje was om vragen te stellen, technische vragen aan de commissie, de Rekeningcommissie.

De heer Van den Berg: En daarna krijgen we nog een andere?

De voorzitter: Nou daarna staat op de agenda de planning baggeren en bijbehorende notitie, dus de planning.

De heer Van den Berg: En daar kan ik dan naar voren brengen wat ik …

De voorzitter: Bijvoorbeeld.

De heer Van den Berg: Wat mijn bevindingen zijn.

De voorzitter: Ja.

De heer Van den Berg: Oké.

De voorzitter: Maar ik wijs u er ook op dat bij de stukken van de Rekeningcommissie ook een collegebrief is bijgevoegd, waarbij het college zegt in het vierde kwartaal zal het college bevindingen naar aanleiding van de aanbevelingen rapporteren en in het eerste kwartaal 2023 beeldvorming en besluitvorming over dit rapport en ja dan bespreken we het echt hè, maar dan met de reactie van het college erbij.

De heer Van den Berg: Ik ging er vanuit dat vanuit de portefeuillehouders zeg maar dat je daar zeg maar in deze commissie dat kon behandelen en dat de portefeuillehouders daar een reactie op zouden geven.

De voorzitter: Ik stel voor … ja dat gebeurt in 2023, eerste kwartaal en als u nu een technische vraag of een opmerking over de planning van het baggeren heeft, dan kan het bij het volgende agendapunt.

De heer Van den Berg: Dan kom ik straks daarop terug.

De voorzitter: Prima. Dan constateer ik dat er heel duidelijk drie vragen waren, mijnheer De Keijzer steekt ook zijn hand op.

De heer De Keijzer: Nou ik had een inhoudelijke vraag over het rapport en dat is niet aan de Rekeningcommissie gericht, maar meer aan het college, dus …

De voorzitter: Dan stellen we die straks na …

De heer De Keijzer: Dat is goed.

De voorzitter: Na deze beantwoording door de Rekeningcommissie.

De heer De Keijzer: Hou dus de opmerking dat wij veel waardering hebben voor de scribenten van het rapport.

De voorzitter: Dan nodig ik de heer Jansen namens de Rekeningcommissie uit om antwoord te geven op de drie vragen die gesteld zijn.

De heer Jansen: Ja ik heb er iets meer, maar goed dat … ik zal ze allemaal beantwoorden. Allereerst wil ik nog even ook benoemen dat ik samen met Annemiek Jenniskens en Bart Simon dit onderzoek hebben begeleid, dus dat hebben we met z'n drieën gedaan. De heer Van Heijningen vroeg inderdaad ja hoe komt het nou dat er zoveel schone bagger weggaat eigenlijk ja. We hebben nou ja … Haskoning heeft inderdaad gewoon gezien dat nou ja, heeft puur naar de cijfers gekeken, niet naar waarom het afgevoerd wordt. Ik kan me voorstellen dat dat ook komt omdat gewoon de ja dat daar gewoon geen of niet onvoldoende beleid op wordt gemaakt en dan … denk ik hoor, dat … De volgende was van Water Natuurlijk, mevrouw Wijbenga, die vroeg naar is de volgorde van de aanbeveling is dat of nee dat was mevrouw Örgü, sorry ja. De folder voor de aanbevelingen is dat ook de geeft dat ook de prioriteit aan. Nee het is puur een volgorde in hoe je het zou moeten doen, dus het is, maar de volgorde is in feite ja dat, ze zijn allemaal even belangrijk, daarom hebben we … Laat ik het zo maar zeggen. DAS, dat niet alle ondernemers daar zijn aangesloten, ja daar weet ik te weinig van, dus dat kan ik niet beantwoorden. De heer Anker vroeg inderdaad nou ja we hebben … moet je nou meer of minder baggeren. Dat hangt heel erg af van ja ten eerste van het doel. Als je kijkt naar de biodiversiteit, dan is het dan kan het soms dus nuttig zijn om meer te baggeren, maar stel dat je bijvoorbeeld daar een ander ja een andere bodemkwaliteit hebt, dus minder nutriëntrijk slib, ja dan zou je juist kunnen zeggen nou ja probeer dan … dan kun je ook minder baggeren. Het voordeel van meer bagger is wel dat je dan diepte krijgt en dat je dan ook

minder vaak hoeft terug te komen, dus dat dat een verbetering is, dat zagen we dus inderdaad dat wij in andere onderzoeken dat dan ja omdat je dan minder vaak terugkomt, dat de biodiversiteit daarvan vooruitgaat. En de heer Van den Berg, ja ik ben blij dat u door het rapport heen bent gegaan en ik ben ook blij dat u mij de complimenten geeft dat mijn uitleg zo duidelijk was dat dat niet had hoeven, dat nou ja.

De heer Van den Berg: Nou er zijn nog wel wat vragen en die wil ik zo meteen toch wel aan de portefeuillehouder stellen.

De voorzitter: Oké. Nou staat bij dit onderwerp ook de brief met de reactie van het college en daar had de heer De Keijzer een vraag over.

De heer De Keijzer: Nee, nee, dat is niet het geval. Ik had een inhoudelijke vraag over het rapport van wat bijgevoegd was, dus niet aan de Rekeningcommissie. Vandaar.

De voorzitter: Nee, maar oké. Die heeft de heer Van den Berg ook. En het college heeft in zijn brief aangegeven dat ze dit najaar komen met een eerste richting van hoe zij de aanbevelingen zullen gaan uitvoeren en in het eerste kwartaal 2023 een beeldvormende en een besluitvormende vergadering zullen organiseren en bovendien dat op de Informatieve VV van 22 september een toelichting zal worden gegeven op de bagger. Heb ik dat verkeerd gelezen? Oh. Dat in de Informatieve VV van 22 september het onderwerp baggeren gepland was. Oké, ja, ja. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Dank u wel voorzitter. Ik zal even beginnen met voordat ik hier nog inhoudelijk verder op in ga, even voor het proces. In het vierde kwartaal willen wij met de eerste bevindingen komen en de richting met u delen en in het eerste kwartaal van de 19 of 19, 2023 willen wij u informeren hoe wij de aanbevelingen uit het rapport willen implementeren en volledigheidshalve, wij hadden aanvankelijk gepland op 22 september om een Informatieve VV met u te organiseren over dit onderwerp waarin het onderwerp baggeren gepland was. Ja gezien de planning en het feit dat het een behoorlijke opgave is, stellen wij dus voor om de bijgaande planning ook in te voeren en die zal ook nog worden gedeeld met het fractievoorzitteroverleg.

De voorzitter: Dan stel ik het volgende voor, want mocht u na lezing van het rapport van de Rekeningcommissie vragen hebben aan het college, wilt u ze dan schriftelijk stellen? Dan kan het college die ook meenemen in de stukken die gaan volgen en als voorbereiding op de bespreking van die in het eerste kwartaal van 2023 zal gaan plaatsvinden. Dat zeg ik ook richting Fractie Ongebouwd. De heer Teerink, PvdA.

De heer Teerink: Ja dank voorzitter. Ik zou toch heel graag vandaag ook wat aan het college mee willen geven. Als ze daarmee aan de slag gaan de komende maanden, dan lijkt het me handig om ze nu ook al iets mee te geven, dus ik heb geen concrete vragen over de aanpak, maar ik heb daar wel wat opmerkingen bij.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dat was ook mijn idee, dat we vooraf vanuit onze fractie naar de portefeuillehouder en het college zaken mee willen geven die belangrijk zijn om tot een goed oordeel te komen.

De voorzitter: Prima. Dat vind ik met die suggestie die kan ik overnemen. Dan doe ik gewoon dat rondje, maar dan wil ik u ook wel vragen om het zakelijk te houden en dan verwacht niet een eerste termijn van de fractie, van het college en een tweede termijn. Dan moet u het in deze ronde meegeven. Ja. Dan begin ik bij nu rechtsom en dan ben ik bij de fractie van het CDA. Had u al behoefte om dingen mee te geven aan het college?

De heer Zwinkels: Als ik dat mag doen, bij dezen. Ik vraag mij af of de snelheid van aanpak voldoende is en zal bevorderen of juist meer discussie zal worden opgeroepen dat het proces zal stagneren dan wel dat het puntjes zijn om uit te voeren en uit te distilleren, maar wordt het er werkbaarder op? Er is veel onduidelijkheid over een juiste aanpak wat we zullen bereiken. De bandbreedte is acht jaar waarin, waarvoor, waarna de maatregelen zullen moeten nemen. Bij klimaatverandering is het de vraag of we nog op tijd erbij zullen zijn. Wat betreft baggeren, wateropslag, doorstroming, depot van bagger, het op de kant zetten van meer bagger en daarbij zullen de kosten dan toenemen of zijn we in staat de kosten te reduceren aan de hand van dit rapport. Aanbevelingen moeten we omzetten naar effectief beleid. Is er duidelijkheid over samenstelling bagger dat er geconcludeerd kan worden dat het in diepere bagger zit in plaats van het lozen door de tuinbouw? Wordt er niet te nadrukkelijk alleen naar gekeken naar die tuinbouw in plaats van ook naar de rest van onze bevolking. Medicijnresten, heroïne, cocaïne, autowas et cetera, gebruikmiddelen door burgers die in elke winkelcentrum te koop zijn of via internet. Meer bagger op de kant, minder kosten, is ons idee. Dank u wel.

De voorzitter: Oké dank u wel. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel voorzitter. Vanuit het rapport en de aandachtspunten willen wij benoemen het baggerbeleid voor kwaliteit en ecologie, dat het niet doeltreffend is en dat moet beter. Ik denk dat dat de algemene ook hier aan deze in deze room onderschreven wordt. Heel specifiek het hergebruik van de baggerspecie. In het rapport wordt beschreven dat het ja dat dertig procent zeg maar van de bagger niet op de kant kan en dat die afgevoerd moet worden, maar we voeren nog veel meer af en het vervoer per as, milieulast, vele malen duurder. Hier wordt, mijnheer Jansen heeft dat, het is niet gespecificeerd, maar ik denk dat we achterop de sigarendoos wel kunnen uitrekenen zeg maar of het op de kant zetten of dat we het afvoeren, dat dat met een factor tien, misschien nog wel meer, omhoog gaat, dus daar moet veel meer aandacht voor wezen. In het verleden en de laatste jaren heeft onze fractie regelmatig toch wel de aandacht gevraagd voor schone bagger die in het gebied kan blijven, dat daar ook met ingelanden over gepraat gaat worden. Ik las ergens zeg maar in het rapport ook dat het DAS systeem waarin aannemers vermoedelijk zeg maar geselecteerd worden, dat is voor gewone particulieren niet bereikbaar. Ik doe een aanbeveling dat we in die richting veel meer op kostenbesparing werken om bagger die schoon is gewoon in het gebied te houden en afspraken te maken met ingelanden. Even kijken. Nou er wordt gepraat zeg maar dat we die verspreidbare bagger dat die binnen tien kilometer naar de toekomst toe in de omgeving verwerkt mag worden, dus dat belemmerd in ieder geval dat niet. Uit de baggerpraktijk blijkt dat dat goedkoper en beter kan, nou dat is alleen maar om daarnaar te streven en dat dat gewoon naar de toekomst hard nodig is, want de kosten nemen toe. Een compliment voor de Rekeningcommissie in ieder geval die het onderzoek zeg maar, de aanzet en het uitvoeren ervan heeft gedaan. Onze fractie is ook blij met het college zeg maar die de aanbevelingen ter harte neemt en er mee aan de slag gaat en we wachten in vertrouwen af wat er uitkomt. Hier aan deze tafel en ook in de presentatie is gezegd dat we als we dieper gaan baggeren, dat we dan minder snel hoeven terug te komen. Nou daar zou ik een hele stevige waarschuwing op willen geven. Als wij de vaste laag in de sloot, als die aangetast wordt, dan moet je misschien wel na twee of drie jaar terugkomen, want dan zakt de sloot dicht. Dieper baggeren en de vaste laag uit de bodem halen, dat is op een hele hoop plaatsen in het werkgebied van het hoogheemraadschap is dat iets wat we beslist niet moeten doen. Daar wilde ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Teerink van de Partij van de Arbeid.

De heer Teerink: Ja dank u wel voorzitter. Ik wil in eerste instantie even aansluiten bij de woorden van mijnheer Van den Berg, dat ook wij het een zeer goed, relevant, actueel en grondig onderzoek vinden en compliment voor de Rekeningcommissie, en ook een beetje voor onszelf, dat we zulke verstandige mensen hebben aangewezen. Ook super dat er al een duiding ligt van het college en eigenlijk dat nou ja de aanbevelingen worden overgenomen en dat ze ermee aan de slag gaan, maar we hebben wel een probleempje met de vertaling van hoe het college ermee om wil gaan. Ze spreken over een programmatische aanpak en wat ons betreft zit dat is dat eigenlijk nog een brug te ver. Het is een van de belangrijkste conclusies, die staat ook als eerste genoemd in de brief aan de VV is dat de bestuurlijke ambitie onvoldoende geland is in de organisatie. Daar is niet een één op één aanbeveling voor teruggekomen, maar wij denken dat dat niet aan de organisatie ligt, maar dat ligt er volgens ons aan dat die bestuurlijke ambitie nou ja onvoldoende concreet is vormgegeven. We hebben het bij de vaststelling van de Watervisie en daar waren we natuurlijk allemaal bij, ook een punt van gemaakt. Ja dat er wat ons betreft meer visie, meer ambities, meer concrete doelstellingen in konden en wij denken dat dat zich hier laat zien. Er worden bij de aanbevelingen wel gezegd van we moeten meer relatie leggen tussen de verschillende aspecten. Volgens ons doe je dat in zo'n Watervisie. We moeten positie innemen in de maatschappelijke opgaven. Volgens ons laat je je ambities zien in zo'n Watervisie, dus wat ons betreft is een nadere concretisering noodzakelijk van de visie, de ambities en de doelstellingen van het bestuur van Delfland. Daar kan niet alleen het baggerbeleid op gebouwd worden, maar dat biedt ook een basis voor een scala aan andere handelingskaders, dus wat we eigenlijk willen voorkomen is dat we weer nou ja ad hoc allemaal dingen gaan doen. Ik las ook dat we alweer bezig zijn met het herzien van de convenanten met de gemeente, hartstikke goed natuurlijk als dat verouderd is, maar zouden we dan niet eerst dat baggerbeleid vaststellen. Dan kunnen we ook gelijk afspraken maken op de manier zoals we het willen en dan kan de ambtelijke organisatie ook aan de slag met heldere, concrete doelstellingen, dus daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Anker.

De heer Anker: Ja voorzitter dank u wel. Ja ook vanuit onze fractie dank voor het rapport van de Rekeningcommissie. Onze fractie waardeert de uitvoering van het onderzoek, het is al genoemd door de collega's, om eens goed het baggerbeleid en de uitvoering te evalueren en de doelmatigheid van het beleid en de uitvoering in kaart te brengen. Wel een aantal gedachtes van onze kant en inbreng voor deze discussie. Nou de afvoercapaciteit van het watersysteem is een doel van het baggeren. Het is niet duidelijk wat de relatie is tussen de baggerwerkzaamheden en het resultaat voor de afvoercapaciteit van het watersysteem. Verder staat ook in het rapport dat er ad hoc baggerwerkzaamheden zijn en het lijkt ons belangrijk dat dat ja dat we goed zicht hebben op de afvoercapaciteit van het watersysteem en stellen dan ook voor om daar een prestatie-indicator te ontwikkelen. Nou het punt over de waterkwaliteit heb ik net rechtstreeks richting de heer Jansen genoemd. Er staat in het rapport dat we dus zeg maar als we meer baggeren dat de waterkwaliteit, ja dat dat een verbetering is van de waterkwaliteit en onze vraag is van ja klopt het allemaal wel? Verder staat ook een stukje in over Delfland circulair. Nou wij vinden dat ook belangrijk. Wel willen we dus een opmerking hier maken van ja het lijkt ons ook goed van ja over welke hoeveelheden gaat het, als we het over milieuwinst hebben en bijbehorende kosten, ook daarvoor pleiten wij voor goeie prestatie-indicatoren van wat zijn de kosten en wat zijn de voordelen en milieuwinsten. Nou verder het punt van biodiversiteit heb ik genoemd rechtstreeks richting de heer Jansen en die zou ik ook richting het college willen noemen. Dat is ja volgens het rapport als we meer baggeren, dan geeft dat een verbetering van de biodiversiteit. Nou ook daarin zeggen wij van ja goed een prestatie-indicator helpt ons. Het is ook een van de aanbevelingen hier, zorg voor goeie prestatie-indicatoren en het geeft dan ook zicht van oké als we meer gaan baggeren, wat is het resultaat voor de effect op de biodiversiteit. Nou tenslotte nog het punt van dat de brief

met reactie van de dijkgraaf en hoogheemraden, dat u daarmee aan de slag gaat. Nou dat steunen wij. Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga het rijtje af. Mevrouw Van Hagen, AWP.

Mevrouw Van Hagen: Dank u wel voorzitter. Ook vanuit de AWP complimenten voor het stuk. Ook complimenten over de openheid en transparantie. Stiekem is het niet niks wat er gezegd wordt, maar het geeft wel inderdaad het gevoel aan meerdere commissieleden dat wij hier niet voor niks de druk op hebben gezet. Als AWP missen wij de koppeling met het gemeentelijk en provinciaal water. Er wordt nu aangegeven dat er voor enkele gemeenten wordt gebaggerd en nog niet voor de provincie. Wat ons betreft gaat het hoogheemraadschap van Delfland in gesprek met alle gemeenten binnen ons verzorgingsgebied en met de provincie, zodat er één partij is die baggert zodat we dus dezelfde doelen kunnen stellen, bijvoorbeeld op biodiversiteit, doorstroming, maar ook, de CDA noemde het al, kosten zouden kunnen reduceren en het efficiënter kunnen doen en het ook zouden kunnen kijken of we de bagger beter kunnen afzetten. Een ander ding gaat over het verbeteren van de baggermethode. Daarin zou ik zeggen, probeer ook te leren van organisaties om ons heen, die wat ik bedenk, vooruitlopend, vooruitstrevend zijn op het gebied van baggeren. Ik denk daarbij zelf aan Havenbedrijf Rotterdam. Tuurlijk doen zij het heel hightech, maar mogelijk is het voor de organisatie mogelijk om daar langs te gaan om gewoon eens te kijken wat we kunnen leren. Hetzelfde als contact opnemen met een organisatie als Natuurmonumenten, dat is even iets wat mij te binnen schiet om te kijken of we voor de waterkwaliteit en de biodiversiteit nog dingen beter zouden kunnen doen. En verder mijn andere vragen zijn beantwoord, dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Onderdelinden, heeft u behoefte om iets mee te geven aan het college?

Mevrouw Onderdelinden: Ja graag, dank u wel. Wij zijn ook erg blij met het rapport. Ik denk dat er scherpe aanbevelingen liggen en dat het goed is dat de Rekeningcommissie hiermee aan de gang is gegaan, dus daarvoor dank. Geheel eens met de AWP ook. Het water heeft nou eenmaal de neiging om niet zich niet te committeren aan bepaalde gebieden, dus laten we er vooral voor zorgen dat we één lijn trekken in ons hele gebied, dus niet alleen voor onszelf en wat wij doen, maar ook voor anderen. Ja en als ik luister naar de collega's en de vragen en de opmerkingen van naar de commissie en naar het college, hoor ik toch wel vooral dat er ja dat we toch moeten kijken naar maatwerk wat betreft baggeren. Ik hoor nog steeds soms dingen waarvan ik denk oh is dit echt zo, bijvoorbeeld dat er een generieke baggercyclus bestaat. Dat wist ik niet, maar dat is eigenlijk heel gek natuurlijk, want geen enkele watergang is hetzelfde, dus daar zouden wij heel blij mee zijn als daar, ja als er iets van een protocol komt om te kijken wat er op welk gebied moet gebeuren, dat sommigen misschien wel wat dieper uitgebaggerd moeten worden, dat het voor sommigen op sommige plekken het het ecosysteem goed doet om te baggeren en op andere plekken niet. Dat kunnen we niet hier generiek beslissen denk ik, daar is echt maatwerk nodig. Ja en tenslotte, het wordt ook al genoemd in de brief van het college, maar kijkend naar de droogte van de afgelopen maanden lijkt het me een zeer goed plan om ook echt om ook echt te focussen op het vasthouden van water en niet baggeren puur te zien als middel om alles zo snel mogelijk weg te krijgen, want daar heeft het hele gebied last van. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer De Keijzer, u had zich aangemeld.

De heer De Keijzer: Dank u wel. Ja voorzitter, ik neem graag uitnodigingen aan om schriftelijke vragen voor 22 september in te dienen, maar toch, mag ik …

De voorzitter: Excuus. Ja 22 september was een foutje van mij, want dan zou die Informatieve VV zijn, die wordt waarschijnlijk eerste kwartaal 2023.

Mevrouw Koop: Nee. Als het mag voorzitter. We willen en of dat in de vorm van een Informatieve VV is of hier in de commissie, nou ja dan moeten we nog even kijken wat de beste vorm is, maar wel in het laatste kwartaal van dit jaar met u bespreken van is dit nou de richting zoals ook de commissie voor ogen heeft en zoals u zelf voor ogen heeft opdat we in het eerste kwartaal van '23 de zaak kunnen vaststellen met elkaar, als u daar het mee eens bent.

De voorzitter: In alle gevallen tijdig die technische vragen indienen is altijd goed.

De heer De Keijzer: Eén vraag zou ik nog graag willen stellen. Dat betreft de Omgevingswet. Naar alle waarschijnlijkheid gaat die op 1 januari in. Dat betekent dat de keur die in, wat is het, 2015 is aangenomen of vastgesteld door Delfland, dat die onderhevig is aan wellicht toch wat nadere en moderniserende teksten. Ik zou daar graag wat aandacht voor willen vragen. Een nieuwe keur.

De voorzitter: Mevrouw Örgü, VVD.

Mevrouw Örgü: Dank u wel voorzitter. Namens de VVD fractie wil ik ook de Rekeningcommissie danken voor dit onderzoek en het college wil ik een paar punten meegeven naar aanleiding van dit onderzoek en dat is dat wij het wel op prijs stellen dat het college ook echt keuzes gaat maken en dat de prioriteiten of de aanbevelingen die hier staan, dat daar keuzes in worden gemaakt of in ieder geval prioriteiten worden gesteld waar wij een beeld krijgen van dat er bestuurlijke ambitie is en dat daar dus die keuzes in zijn gemaakt, dus niet alleen dat wij inbrengen hier, maar ook heel graag dus ook de richting van het college hierin meekrijgen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wijbenga van Water Natuurlijk.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel voorzitter. Nou wij kunnen wel zeggen dat het baggerbeleid eigenlijk te lang is uitgevoerd zonder sturing en controle vanuit de VV met uitzondering van een aantal calamiteiten, maar het leek wel alsof het onderwerp een beetje een ver van het bedshow was en Water Natuurlijk heeft echt geprobeerd in de afgelopen periode meer aandacht te vragen voor het baggeren, onder andere door één, al het verzoek in 2019 om ecologisch baggeren meer naar voren te halen. Twee, en dat heb ik nog persoonlijk gedaan, hoewel ik niet gauw verontwaardigd ben, maar ik heb mijn verontwaardiging geuit toen de portefeuillehouder begin van dit jaar de mededeling deed dat er weer tijdens het broedseizoen gebaggerd zou gaan worden. We hebben technische vragen gesteld en vervolgens hebben we ook nog dit onderwerp aangedragen voor de Rekeningcommissie en nu ligt het rapport er en daar zijn wij als Water Natuurlijk blij mee, maar ook niet blij mee. We zijn blij met het feit dat er zo'n duidelijk rapport ligt en ook met sterke aanbevelingen, compliment voor de Rekeningcommissie en ook voor het onderzoeksbureau en alle acht aanbevelingen van de Rekeningcommissie zijn to the point zou je kunnen zeggen. We zijn wel blij met het feit dat het college de aanbevelingen omarmt en er wat mee wil gaan doen, maar voorzitter, Water Natuurlijk wil graag wel vaart maken en u las zelf mooi voor dat er wat in het vierde kwartaal gebeurt en het eerste kwartaal, maar waarom niet allemaal in eens in nog dit jaar en dat eigenlijk naar aanleiding van de opmerking over de beeldvorming en oordeelsvorming die dan nog gaat plaatsvinden. Het klonk een beetje bij mij net alsof het over de verkiezingen heen getild wordt en dat zouden we toch erg betreuren, dus mijn vraag aan de portefeuillehouder is of we nog in deze periode concreet met beleid wat kunnen doen. Dan ten aanzien van wat suggesties, want daar vroeg u om expliciet. Nou dan gaat het om de snelheid van het proces, het gaat om

de diepte van het baggeren, het gaat om geen fictieve frequentie, maar een gedifferentieerde aanpak, het gaat om kritiek op het uitsluitend in het midden baggeren, het gaat om ecologisch baggeren ten behoeve van de waterkwaliteit, het gaat om de doeltreffendheid, het gaat om betere afzet, het gaat om integrale manier van werken bij baggeren, maar ook integraal werken binnen de organisatie. Dit is een voorbeeld van hoe je binnen ook de organisatie moet kijken hoe je de verschillende onderdelen van de dienst op elkaar kan afstemmen en dus wat ons betreft gooi je dit rapport niet zomaar in de organisatie en bekijk het maar, maar zou daar ook wat mee kunnen doen en wij zouden ook heel graag van de portefeuillehouder willen weten wat betekent dit nu voor het komende jaar met baggeren en wij hopen dat wederom niet in het broedseizoen wordt gebaggerd. Dat was onze bijdrage, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel en tot slot mijnheer Van Heijningen van de Fractie Bedrijven.

De heer Van Heijningen: Ja ik wil nog even aanhaken op het rapport van de Rekeningcommissie dat er aangegeven werd dat er niet frequent gemonsterd wordt wat de baggerhoeveelheden in de verschillende watergangen zijn. Ik kan me uit het verleden herinneren dat wij watergangen hadden waar een bepaalde hoek bagger altijd verzamelde. Die hoeken werden één keer per jaar, één keer in de twee jaar schoongemaakt en hoefden verder nooit eigenlijk veel minder gebaggerd te worden als andere watergangen, omdat je het frequent dan beetpakt, maar dat kan je alleen uitvinden als je gaat monitoren. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Nou er is een hoop langsgekomen in het rekenkamerrapport en dank voor al uw aanvullingen en suggesties. Mijnheer Van den Berg is er nog één vergeten.

De heer Van den Berg: Precies. Mag het nog? Ik had nog twee zaken heel kort. De rol van de schouwmeesters. Ik denk die hebben ook in de schouwvakken zeg maar hebben die altijd het baggeren begeleid en de metingen gedaan. Ik denk dat dat een heel belangrijke is als je kijkt nou ja of die op een of andere manier toch nog daarbij betrokken blijven en een heel belangrijke is gewoon het baggerwerk en de manier hoe het gebeurt. Probeer zoveel mogelijk lokale aannemers zeg maar in te zetten. Dat komt de kwaliteit van het werk ten goede en ook zeg maar op de plaatsen waarin ze de mensen ontmoeten die eigenaren zijn of gebruikers dat er een goede afstemming is en daar heb het de laatste jaren ook nog wel eens aan gemarkeerd. Dat was het. Dank je wel.

De voorzitter: Prima. Een korte reactie vanuit het college. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, voorzitter, dank u wel. Ook het college heeft zeer veel waardering, daar wil ik ook mee beginnen en dat staat ook in de brief, maar ik wil het hierbij nog een keer benadrukken, ook zeer veel waardering voor het gedegen werk dat de Rekeningcommissie en ook de Begeleidingscommissie in de persoon van de heer Simon en mevrouw Jenniskens en de heer Jansen hebben gedaan en verricht. Het is echt heel grondig en daarbij wil ik ook complimenten geven ook aan de mensen uit de organisatie die ook echt heb ik het gevoel ook in alle openheid met u hebben kunnen spreken en ook onverhuld ook zaken op tafel hebben kunnen leggen en dat is ook de meerwaarde van de situatie waarin we nu zijn, maar ook van de cultuur hier in huis, dat er in ieder geval open gesproken kan worden over dingen die beter kunnen en dat betekend alleen maar dat je een cultuur hebt en een basis, een voedingsbodem ook om in de toekomst en in de nabije toekomst ook weer verbeterslagen te kunnen maken en ook veranderslagen in deze dynamische wereld om het maar zo te zeggen, dus ook namens het college nogmaals dank u zeer. Ja er komen ook vanwege die openheid, komen er wel ook pittige aanbevelingen naar voren en nou die zullen wij ook als college, als D&H, maar ook ik persoonlijk als portefeuillehouder en ook in de ambtelijke organisatie, die zullen we ook omarmen en ook een methode zoeken hoe we die ook zo goed mogelijk kunnen implementeren en ook hoe we dat

voorvarend kunnen oppakken en dat betekent natuurlijk, ik zie ook mevrouw, ik hoorde ook mevrouw Wijbenga die deelt ook hetzelfde ongeduld als ik ook heb. Ja we gaan daar voortvarend mee aan de slag, maar ook weer niet overhaast, want zoals de heer Teerink ook terecht zegt, er wordt ook gesproken bijvoorbeeld over ergens over de convenanten met gemeenten, maar zullen we nou niet eerst een goed baggerbeleid, een integraal baggerbeleid neerzetten, voordat we weer met gemeenten allerlei convenanten gaan optuigen, om dat vervolgens weer te veranderen omdat we hier dan een gewijzigd baggerbeleid hebben, dus het is juist goed om dat ook integraal op te pakken, zoals ik ook uit de aanbevelingen heb overgenomen, uit de aanbevelingen lees om dat integraal op te pakken en dan de aspecten die in het rapport staan, maar ook die u hier ons hebt meegegeven om die ook daarin te verwerken en dan komen we uiteindelijk toch ook bij de vraag van ja wat voor waterschap wil je zijn en wat is eigenlijk je rol in de samenleving als waterschap, ook gezien de omstandigheden die nu op ons afkomen. U noemde al klimaat, klimaatverandering en ik denk juist ook dat energie en biodiversiteit juist nu, maar ook kostenreductie, juist belangrijk facetten zijn om die ook mee te nemen en ja ik hoorde ook behartenswaardige dingen ook vanuit Ongebouwd, maar eigenlijk door u allemaal van hoe maak je het meetbaar, hoe maak je ook het duurzamer, ecologischer, hoe breng je de kosten omlaag. Nou dat betekent een behoorlijke aanpak hier in huis en daarom willen we ook een programmatische aanpak, maar dat wil niet zeggen dat het jaren gaat duren. Wel de werkwijze, we hopen ook echt op een duurzame implementatie. We zijn al aan het nadenken van hoe gaan we dat nou doen, maar we hebben nog niet een concrete opdracht, maar we hebben ieder geval al een programmamanager gevonden in de organisatie die zeer veel ervaring heeft met dit soort en complexe trajecten en die zit ook hier op de ambtenarentribune en maakt eerst ook eventjes … En hij maakt eerst nog eventjes althans eventjes De Groote Lucht af en nog een ander dingetje en we hebben daar alle vertrouwen in gezien zijn ervaring dat dat ook goed komt. Daarmee komen we natuurlijk ook ja, van wat is nou de prioriteit en mevrouw Örgü die stelde daar ook die vraag over, ja wat voor prioriteiten leg je. Ik denk dat het eerst goed is om na te denken van wat voor waterschap wil je nou zijn, hoe werk je van buiten naar binnen, wat zijn dan de belangrijke stakeholders met wie je ook die slagen kan maken en eigenlijk hebben we natuurlijk ook wel een deel van die stakeholders in beeld, maar ik hoorde ook net bijvoorbeeld het Havenbedrijf, dus daarom ben ik ook wel blij met uw input en ook aanbevelingen, ik kan, nou ja ik zal ze niet allemaal herhalen, maar sommigen die spreken mij persoonlijk weer meer aan, bijvoorbeeld kopen bij de bakker om de hoek als het enigszins kan, dus u geeft allemaal behartenswaardige aanbevelingen. Dat duidt ook echt op uw betrokkenheid, dus ook waarvoor dank. Ja als je zegt van waar zou je mee beginnen, ja ze zijn allemaal heel belangrijk en ze hangen allemaal goed met elkaar samen en ook de noties in het rapport zelf die bieden ons natuurlijk ook weer handvatten om met de organisatie aan de slag te gaan, dus ja ik heb u gehoord. Ik heb echt goeie accenten gehoord op het rapport, dus nogmaals dank aan de Rekeningcommissie en ook alle ambtenaren die in openheid hebben kunnen spreken, dat we ook goed gesteld staan voor de toekomst en ja er staat in de brief staat wel een opmerking over PFAS, dat het daarmee een beetje begonnen is, maar eigenlijk is het de heer Doelman. Dank u wel.

De voorzitter: Ook bedankt. Ik heb uit de brief een planning gezien. Ik heb ook begrepen dat de commissie hecht aan dat het college die planning ook volgt, dat we in het eerste kwartaal, dat is januari, februari of maart, we stappen kunnen maken, dus deze collegeperiode. Ik stel voor dat we de data die in de brief staan ook in onze toezeggingenlijst opnemen en dan is het aan onszelf om daar ook naar die voortgang te kijken. Prima. Daar wilde ik dit agendapunt bij afsluiten.

4.B.01a Planning Baggeren en bijbehorende notitie

De voorzitter: Dan ben ik bij agendapunt 04.B.01. Die gaat over de Planning Baggeren en de bijbehorende notitie. Is er behoefte om over die notitie, dat agendapunt, opmerkingen te maken en ik zie al mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Ja voorzitter, ik wou eigenlijk …

De voorzitter: Van Heijningen.

Mevrouw Wijbenga: Zeggen het is achterhaald nu. Dus ik heb geen reden om het nu toch te bespreken.

De voorzitter: Het is een bespreekpunt. Geen behoefte. Mijnheer Van Heijningen wel. Ik doe even … ik inventariseer even. Van Heijningen. Anderen? Mijnheer Teerink, mijnheer Van den Berg en de heer Zwinkels. Ik begin bij de heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ja ik weet uit het verleden dat we toen we een ander baggervenster hadden en dat was dat als de slootdieren in ruste waren, zodat er met baggeren deze dieren weggehaald zouden worden. Ik neem aan dat dat venster nog steeds bestaat en dat het broedvenster daarbij gekomen is. Dank u.

De voorzitter: De heer De Keijzer niet. De heer … Die heb ik gezien. PvdA.

De heer Teerink: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik heb eigenlijk nu twee vragen. De eerste vraag is waarom het dan nu achterhaald is, maar nou ja, misschien heb ik iets gemist en de tweede vraag is eigenlijk dat ik heel graag wil weten wat er nou misgaat als we gewoon per direct stoppen met baggeren tijdens het broedseizoen, dus ik begrijp uit de stukken die er liggen niet waarom dat niet zou kunnen, dus.

De voorzitter: Dan wil ik eigenlijk mevrouw Wijbenga uitnodigen om die eerste vraag te beantwoorden.

Mevrouw Wijbenga: Ja voorzitter, we hebben gevraagd om een planning en ik kan me voorstellen dat de planning die er was de basis vormde voor de beantwoording nu. Inmiddels ligt het rapport van de Rekeningcommissie er waarin staat dat nou dat het niet gekoppeld is aan doelstellingen et cetera, et cetera. In die zin dacht ik dat dus achterhaald was en dat er sowieso een andere planning moet komen en dat de fictieve frequentie noem ik dat maar even van acht jaar en de rigiditeit van de kilometers enzovoort in de toekomst, in de nabije toekomst gaat veranderen, dus vandaar dat ik geen behoefte heb om dit nu te bespreken. Als het gaat om het baggeren buiten het broedseizoen, er is een hele duidelijke aangenomen motie, dus ik ga er vanuit dat ook dat aspect meegenomen wordt in het nieuwe beleid, noem ik het maar even en niet alleen dit, maar ook een aantal andere dingen die bij het vorige agendapunt aan de orde zijn gekomen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik het rijtje af. De heer Van den Berg. Geen. De heer Zwinkels, CDA.

De heer Zwinkels: Ja ik wou nog een opmerking maken aangaande dit hele verhaal. Het baggeren van die sloten, dat zou in nieuwbouwwijken, in nieuwbouwgebieden beter benut kunnen worden door de bagger daar juist op de kant te zetten, daar men vaak die gebieden wil verhogen met eventuele mogelijke verzakkingen waar we als CDA het afgelopen weekend nog een notie van genoten hebben in Pijnacker.

De voorzitter: Dus u bedoelt nieuwbouwgebieden die nog niet nieuw gebouwd zijn?

De heer Zwinkels: Precies.

De voorzitter: Voor de duidelijkheid.

De heer Zwinkels: In voorbereiding, zijn er gebieden, benutten om bagger op te zetten.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan de portefeuillehouder.

Mevrouw Örgü: Voorzitter, ik heb nog even, mag ik nog?

De voorzitter: Ja u krijgt verschoning. U had ook een punt?

Mevrouw Örgü: Even iets kort. Voorzitter, fijn dat we een brief hebben ontvangen van hoe de planning werkt, maar ook dat overzicht, maar ook die meerjarenplan hoe dat in mekaar zit. Het geeft wel gewoon heel duidelijk aan dat er heel veel structuur in zit en dan is mijn vraag dan aan de andere kant, in de structuur wat we hier voor ons ligt, hoe flexibel zijn de mensen die hier mee werken? Ik bedoel, stel dat iets al eigenlijk goed zit, kan je dan voorbeeld zeggen van nou dit doen we niet of hoe flexibel kan je dan als opdrachtgever werken of als organisatie en in hoeverre is die verantwoordelijkheid ook daar, dus dat je dus werkt met van ja wij willen een eindresultaat hebben en dit willen we behalen. Kan het college daar ook nog een toelichting over geven?

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan het college, mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Ja de vragen die ook nu gesteld zijn, die hangen ook weer samen met het vorige onderwerp. In het vorige onderwerp kwam duidelijk naar voren dat ecologie en biodiversiteit een hele belangrijke factor is, naast natuurlijk het goed onderhouden van je watersysteem. Het is een hele belangrijke factor voor het baggeren, zeker in dit drukbevolkte gebied, dus als de dieren in ruste zijn, ja daarom hebben wij natuurlijk onze baggervensters zoals ook de heer Van Heijningen noemde en die hebben we ook nodig om dat ritme nu te handhaven. Wat gaat er dan mis als je direct stopt met baggeren in het broedseizoen. Nou een aantal dingen. Wij lopen al achter en we hebben een verantwoordelijkheid, ook een wettelijke verantwoordelijkheid om alles te doen op dit moment om te zorgen voor droge voeten, dus dat betekent voldoende afvoer van water, van overtollig water. Daarbij hebben we ons thans te houden aan de legger en de kaders die wij hier als Verenigde Vergadering hier met elkaar hebben vastgelegd, dus wij lopen daarin al achter, dus we moeten nu dat water kunnen afvoeren op een goeie manier, want zoals u wellicht ook heeft kunnen merken afgelopen periode, kan het hier ondanks de droogte opeens heel onverwacht hozen en dat water moeten we afvoeren of waar nodig zo goed mogelijk kunnen vasthouden. Ik wil ook nog even benadrukken en dat is ook in het kader van de motie, die zullen we ook meewegen in het nieuw beleid, maar ik wil ook wel even benadrukken dat het en aantal van u heeft dat gelukkig ook met eigen ogen kunnen waarnemen, dat het echt heel zorgvuldig gebeurt door de aannemers. De aannemers die hebben en ik durf dat nu hier te zeggen in dit gezelschap nu de heer Middendorp niet aanwezig is. De aannemers die hebben meer verstand van vis dan wij hier met elkaar en die weten precies dat als er een bepaalde vis wel of niet ergens zwemt wat de conditie van het water is en die zien ook eerder dan wie dan ook hier, nou misschien ga ik nu te ver, maar of er ergens dieren zitten te broeden en die gaan zo zorgvuldig te werk dat je echt denkt van nou dit is echt aquapunctuur pur sang, die term heb ik overigens niet van mezelf, dus we doen het niet voor ons plezier, het baggeren in het broedseizoen, maar we doen het om te voorkomen dat er dingen misgaan en we stoppen daar ook zo snel mogelijk mee, mijnheer Teerink, dus dat doen we ook echt vooral ook om onze verantwoordelijkheid te nemen die we hier met elkaar ook hebben vastgesteld.

De heer Teerink: Ja ik zou daar toch heel graag iets over zeggen, voorzitter als dat mag. Ik begrijp ook uit de stukken over het onderzoek van de Rekeningcommissie dat we hebben afgesproken met elkaar dat we eens in de acht jaar elke watergang doen en waarom dat dan precies is, dat weten we niet, maar dat hebben we nou eenmaal afgesproken, dus dat gaan we doen. Nou ja iets beter hebben we nu nog niet, dus dat snap ik, maar mijn vraag is wat gaat er nou mis als we dat baggeren nou gewoon niet tijdens het broedseizoen doen. Dat betekent gewoon dat er voor die tijd gewoon een aannemer aan de slag moet. Het lijkt me niet zo heel moeilijk en als we al een achterstand hebben ingelopen, zeg maar niet omdat we niet binnen het broedseizoen hebben gebaggerd, ja en er is verder niet iets heel erg mis gegaan, lijkt me dat we daar gewoon mee kunnen stoppen. Ik begrijp het niet zo goed, dus ik heb ook in dat lijstje gezien met allemaal van ja en we hebben corona gehad en er was personeelstekort en nou ja, het waren allemaal … en de brug stond open. Ik vind het echt een beetje, er is een motie aangenomen en ik vind gewoon dat er geen goeie reden is genoemd waarom er nu tijdens dit broedseizoen weer gebaggerd gaat worden. Ik vind het echt te min. Ja.

De voorzitter: Het college.

Mevrouw Kroon: Voorzitter, dank u wel. Ja ik verwerp eventjes de laatste opmerking van de brug stond open, alsof het hier in de organisatie of de organisatie zomaar wat doet. Dat is absoluut niet zo. Wij hebben hier te maken ook echt met PFAS en alle redenen die u ook heeft zien staan in de verklaring. Dat klopt ook en dat zijn redenen, dat zijn geen smoesjes voor te laat komen en ga een briefje halen bij de conciërge, absoluut niet. Wij doen het niet voor onze lol en het kan ook niet zo dat even gewoon even een aannemer even opgepiept wordt om eerder te baggeren. Was het maar zo eenvoudig. Het is heel lastig om aannemers te krijgen. Het is ook heel lastig om af te wijken van de contracten. We hebben raamcontracten nu met de aannemers. Die aannemers zelf doen er ook alles aan om zo goed mogelijk en zo secuur mogelijk te baggeren zonder verstoring. We hebben het zelf ook kunnen zien. Mochten we weer in het broedseizoen moeten baggeren, nogmaals we houden echt die motie, die nemen we heel serieus, maar mocht dat weer het geval zijn dan nodig ik ook u van harte uit om een keer mee te gaan om te zien hoe dat ook werkt in de praktijk.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Zou in dit geval in het contract met de baggeraars niet kunnen worden opgenomen dat er tijdens het broedseizoen baggeren wordt uitgesloten, want u zegt het heel mooi, maar ik voel met de heer Teerink mee en we hebben niet voor niks een motie, dus ik kan me voorstellen dat u dat gewoon meeneemt in de contracten met de baggeraars. Niet baggeren tijdens het broedseizoen.

Mevrouw Kroon: Ik neem het mee. Ik vind het … u gaat nu wel heel erg diep de organisatie in. Ik neem het mee.

De voorzitter: Ik wou ook nog een duit in het zakje doen als u mij toestaat. Ja ik weet ook dat er andere bij wet gesloten periodes zijn waarin je niet mag baggeren. Ik zou het college mee willen geven om ook in de beantwoording van uw vragen die gesloten periodes mee te nemen, want dan komt de vraag wanneer doen we het dan wel, maar goed dat laat ik bij het college. Zijn er nog behoefte om te reageren op de eerste termijn van de portefeuillehouder?

De heer Teerink: Ja ik wil in ieder geval van de gelegenheid gebruik maken om mijn woorden over de brug stond open iets te nuanceren hè. Het gaat er echt niet om dat ik denk dat de ambtelijke organisatie niet zijn

best doet en op het moment dat je een offertevraag doet aan een aannemer en ze geven aan dat ze niet kunnen op dat moment, maar dat ze misschien wel tijdens het broedseizoen, oké dan heb je iets volgens mij waar je dan voor het besluit staat van nou doen we het dan wel of doen we het dan niet en wat zijn daarvan de consequenties. Volgens mij is dat de vraag en gaat het niet om de zwarte piet richting de organisatie te sturen, maar gaat het gewoon over de uitvraag die je richting de aannemers doet, dus ik ben in ieder geval blij dat het meegenomen en dat het serieus wordt overwogen. Ik was in de veronderstelling dat op basis van die planning dat we gewoon het komende broedseizoen gewoon gaan baggeren. Ik begrijp net van u dat u zegt van nou als het niet echt nodig is, dan lukt het misschien om dat niet te doen. Nou dat is in ieder geval al hoopvol. Ik zou in ieder geval op prijs stellen om in ieder geval ook de optie om niet te baggeren tijdens het komende broedseizoen in ogenschouw te nemen.

De voorzitter: Als voorzitter ga ik afconcluderen. Ik beschouw dat als een oproep. Ik heb ook de portefeuillehouder horen zeggen dat er naar aanleiding van uw inbreng het college erop terugkomt, dus dan blijft nog eventjes de … dat beschouw ik als een toezegging en dan blijft de toezegging terugkomen, blijft nog even staan. Dank u wel.

4.H Hamerstukken

De voorzitter: Dan ben ik bij agendapunt 04.H Hamerstukken. Die zijn er niet.

5 Ingekomen stukken

5.01 Notitie Doorspoelen

De voorzitter: Het agendapunt ingekomen stukken is vijf. Op verzoek van de fractie Ongebouwd is de Notitie Doorspoelen geagendeerd voor vanavond en ik wil eigenlijk de fractie Ongebouwd het woord geven over die notitie.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, op de eerste plaats bedankt voor deze notitie. Ik zie het als een stuk waar we met ze alle in deze commissie is goed over moeten nadenken, goed moeten kijken van wat de mogelijkheden, de kansen zijn. Het is een uitdaging. Op de eerste plaats wil ik vaststellen hoe onmisbaar is de zoetwatervoorziening uit het Brielse Meer, ook dit jaar weer. Weer een droog jaar. We hebben er ontzettend goed gebruik te kunnen maken. Vorig jaar was een natte zomer, maar die jaren ervoor was het ook weer volop aan de bak wat het Brielse Meer betreft. Recent nog contact gehad met de directeur ingenieur die aan de tekentafel stond van de leiding van het Brielse Meer, de heer Ringesinken. Chapeau voor de bestuurders van die tijd die zo'n vooruitziende blik hadden en de ontwikkeling allemaal ingezet hebben en met succes. Er is eerst nog sprake geweest van een kanaal van Voorburg naar Waddinxveen of moet ik zeggen van Waddinxveen naar Voorburg, want het zoetwater van het Brielse Meer kan ook in Schieland Krimpenerwaard goed gebruikt worden. We hebben ik geloof een jaar geleden nog Beter Benutten Bergsluis gehad hier als een voorstel. Schieland doet maakt goed gebruik als het nodig is ook weer van het zoetwater van het Brielse Meer. Ik heb de notitie goed gelezen en onze fractie heeft er meerdere keren, er zijn meerdere fracties die erop gehamerd hebben van doorspoelen is dat nou niet een mogelijkheid. We zitten toch met de waterkwaliteit en het is een oplossing, want er is een experiment geweest, een pilot, ik meen van 2015 en dat staat hier ook genoemd dat het een succesvolle pilot was. Echter we zijn ermee gestopt, want we willen de bronnen kennen en we willen de vervuiling bij de bron aanpakken. Nou inmiddels zijn we een aantal jaren verder en de bronnen die zijn gedetermineerd en we zijn ermee aan de slag en de waterkwaliteit is verbeterd. Het is nog niet op het niveau wensen, want 2027, we naderen toch wel een beetje het jaar van dat

we aan de Kaderrichtlijn Water doelen moeten gaan beantwoorden, dus we moeten toch een tandje erbij. Daar wordt ook herhaaldelijk in de VV en zeker in onze Commissie ook over gesproken, een tandje erbij, het wordt dringen. Ik zie drie, vier dingen in deze notitie die opvallend zijn. Waarom niet doorspoelen, de kosten zijn hoog. Het energiegebruik is groot. Zoetwater is schaars en doorspoelen is probleem verplaatsen. Nou ja als we die zaken eens nader gaan analyseren dan wil ik toch het volgende er wel over opmerken. De kosten en het energieverbruik, die zijn hoog. Dan is natuurlijk mijn eerste vraag hoe hoog zijn die kosten dan? Zij die kosten bekent? Ik neem aan van wel, want anders wordt het niet genoemd. Is daar een antwoord op mogelijk en zo ja, we hebben ook nog een ander plan lopen. Dat is het project Zoetwaterfabriek S.C.H.O.O.N. dat is het gezuiverde rioolwater van De Groote Lucht terugbrengen in het gebied en ook met pompen en dat wordt door het gebied heen, de Krabbeplas gedaan en dat wordt weer uitgepompt, ik meen door bij gemaal Zaaijer. Dat is eigenlijk ook schoon water in het gebied brengen om het gebied te zuiveren, in dit geval van blauwalg. Daar zijn waarschijnlijk ook kosten van bekend, dus ik zou graag bij de kosten per kuub zal ik maar zeggen willen horen. De volgende is oh ja, daar zou ik ook nog bij willen zeggen, als we het hebben over dat de kosten hoog zijn, ik weet niet hoe het in deze pilot Doorspoelen is gegaan, maar ik neem toch aan dat het niet het hele jaar doorspoelen is geweest, want we hebben ook lang natte perioden en ik neem ook aan dat men er niet vanuit gaat dat je in de winterperiode, nu de natuur erg stil ligt, dat je dan constant aan het doorspoelen gaat, dus ik vraag me wel af is die pilot gegaan nou ik noem nou maar wat van 1 april tot bijvoorbeeld 1 oktober, dat lijkt me de meest wenselijke periode om door te spoelen. Ik meen ook dat dat in het project S.C.H.O.O.N. Zoetwaterfabriek ook de periode is dat men er over denkt om door te spoelen, mits er natuurlijk zo ontzettend veel regenwater valt dat dat doorspoelen niet nodig is. Even kijken, zoetwater is schaars. Ja, laten we het goed gebruiken. We kunnen het goed gebruiken als het ten behoefte is van een goede waterkwaliteit waar we om staan te springen. Zoetwater door het gebied is ook heel goed voor de ecologie in het gebied. Ik stelde me dan al voor, als ik een bos bloemen in een vaas op een tafel heb dat doe ik toch echt elke twee dagen schoon water in die vaas, dat is heel goed voor die bloemen, die hebben een langer leven, dus onze natuurvriendelijke oevers en ecologische zones, die zijn er zeer bij gediend als er doorgespoeld wordt. Doorspoelen is het probleem verplaatsen. Ja maar we zijn al druk bezig met schoon water in de tuinbouwgebieden. Ik begrijp dat nog niet de helft van de tuinbouwbedrijven bezocht is, maar daar wordt wel veel energie in gestoken en het is toch ook de bedoeling dat daar vorderingen gemaakt worden, dat elke tuinder, elk tuinbouwbedrijven bezocht wordt en dat elk tuinbouwbedrijf strakjes geen lekkages meer heeft, geen uitspoeling. Ik ga er niet vanuit de kwade trouw in de tuinbouw dat er mensen zijn die met gewasbeschermingmiddelen die niet mogen dat die aan het rommelen zijn. Daar ga ik niet vanuit. Er is hier een inspreker geweest, die heeft nog wat aanbevelingen gedaan. Die heeft gezegd ga kijken naar de kassen die verhuurd worden of die niet gebruikt worden of misschien niet helemaal voor de juiste doelen gebruikt worden. Het zijn aanbevelingen die we ons ook ter harte kunnen nemen en dan zeg ik van dan hebben we aardig de bronnen in het oog en daar kunnen we aan werken en dat moeten we ook blijven werken. Het is dus niet als we gaan doorspoelen dat ik bedoel we gaan doorspoelen en we zijn van alle problemen verlost. Nee dat zeg ik dan hebben we twee sporen. Dat is het spoor wat we al volgen en het tweede spoor dat is doorspoelen en dan hoop ik dat we in 2027 onze KRW doelen halen. En ik wil er nog aan toevoegen, we doen dit niet alleen. Er moet ook die waarde die we nu toekennen aan het Brielse Meer, die is niet alleen er voor het hoogheemraadschap van Delfland, maar dat is ook voor de aanpalende waterschappen die ook met onze die ook van dat doorspoelen wat wij doen ook gebruik kunnen maken, dus het is een samenhang met Rijnland en Schieland. Tot zover is wat ik … mijn reactie op deze notitie.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte bij de andere fracties om op te notitie te reageren? Ik peil het even. Mevrouw Wijbenga, Van Heijningen en Zwinkels. Ik begin dan nu aan deze kant. Mijnheer Zwinkels.

De heer Zwinkels: Ik hoor een paar maal het woord Groote Lucht vallen en nu ben ik toevallig vorig jaar eens een keertje bij De Groote Lucht geweest en daar heb ik me uitvoerig laten informeren over de gang van zaken bij De Groote Lucht. Tot mijn stomme verbazing zuivert Groote Lucht water op grote schaal en flikkert het daarna in de waterweg. Heel goed idee om dat terug te brengen op de sloot, dat is een opmerking die ik graag wil maken. Daarnaast als ik kijk naar de tuinbouw en je hebt het over die laatste druppel water uit de sloot weg te houden. Ik geloof dat dat met veel grondgebonden teelt niet direct zal gaan lukken. De techniek schrijdt voort, maar men is nog niet zover. Daarbij hebben we vaak te maken op dat soort stukken land waarbij de grond gebruikt wordt om in te telen, veel bloementeelten, radijsteelt niet te vergeten, dat je te maken hebt met inzijging. Zoute kwel. Kijk wat doen we daarmee. Het is echt gebonden aan grondgebonden teelten en dat bezijden ook nog natuurlijk er veel huurtuinen bestaat wat bij het nogal, ja met de hand gelicht wordt of matig ermee omgegaan wordt, dat geloof ik ook wel, dat we daar wat aan moeten doen. Dank je wel.

De voorzitter: Even kijken. Mevrouw Wijbenga. Mijnheer Anker ook. Nou ik ga even toch het rondje zo. Mijnheer Anker.

De heer Anker: Ja voorzitter dank u wel. Ook ja van onze kant ook inderdaad een aantal vragen en ook terugkoppelingen. U zegt van nou, de kosten zijn hoog en ook over het doorspoelen, dat er misschien een stukje optimalisatie mogelijk is. Het hoeft niet altijd maximaal doorgespoeld te worden, maar het kan ook een stukje optimalisatie zijn en dat je dus wat rustiger doorspoeld, waardoor de kosten omlaag gaat en dat u goed monitort wat het effect is op de waterkwaliteit. Ja verder wil ik ook de opmerkingen die gemaakt zijn over droogte, die steunen wij als fractie ook. Ja omdat dus de leiding van het Brielse Meer, die wordt goed gebruikt tijdens droogtes. Miljoenen kubieke meters heb ik begrepen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Hagen.

Mevrouw Van Hagen: Dank u wel voorzitter. Ja het standpunt van AWP is eigenlijk gelijk nog steeds gelijk aan de laatste alinea van dit stuk. Energie is duur. Bovendien zitten we in 2022 in een deel van energietransitie. Laten we dan niet dit gebruiken om water door te gaan spoelen. Het water is kostbaar, weinig. Brielse Meer, wij zijn er super dankbaar mee, maar dit is niet de enige tak van sport die er gebruik van wil maken. Dan doe ik het liever op het land gooien of andere dingen en niet doorspoelen. Daarnaast zijn er allerlei punten genoemd. LTO geeft aan dat zijn een paar bedrijven. Onze inspreker zei kijk bij de huurders, maar dat is nog niet aangetoond. Er is ook een paar keer gezegd het is nalevering vanuit de bodem. Ook dat is nog niet aangetoond. Het andere deel is het aanpakken van verborgen lekkages. Die hebben we nog niet boven de ham. Als je gaat doorspoelen, ga je die dingen niet boven tafel krijgen, dus wat ons betreft blijven wij bij het punt wat in 2020 is geregeld en voor wat betreft het aanpakken van de droogte. Ik denk dat dit jaar het jaar is waarin gebleken is dat de droogte echt heel veel effect heeft. We weten dat het steeds meer effect kan gaan, dus ik wil eigenlijk, Ongebouwd, maar eigenlijk de sector breed uitnodigen, hoe richten we de gebieden opnieuw in, zodat we in natte perioden dat alles niet te nat wordt, maar in droge perioden het water zo dicht mogelijk bij is en liefst niet in eerste instantie uit het Brielse Meer hoeft te komen. Ik denk dat zij daar genoeg verstand van hebben om te kijken hoe we het anders kunnen inrichten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Nee, dan de heer Oostvogels, VVD.

De heer Oostvogels: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik sluit me aan bij het betoog dat we toch wat graag meer informatie zouden willen over de mogelijkheid van het doorspoelen, want het argument is natuurlijk in 2016 was het te duur. Nou ik heb even opgezocht. In 2016 kostte benzine ook nog ongeveer 1,40 euro. Om aan te geven dat er heel veel veranderd is in die tijd, dus we zouden graag gewoon als VV een goede afweging

kunnen maken wat de voordelen zijn, wat de nadelen zijn, wat de kosten zijn en dan kunnen we de afweging maken of wij daar geld voor over hebben of niet, helemaal richting de al eerder genoemde KRW doelstellingen die we daarmee misschien net wel kunnen halen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga, Water Natuurlijk.

Mevrouw Wijbenga: Ja dank u wel voorzitter. In tegenstelling tot de VVD kijken wij met name naar de waarde die je hebt in het milieubeleid en dat is dat de bronaanpak voorop staat. Wij zijn het eens met de verschillende argumenten die in de laatste alinea van de notitie staan en ik wil eigenlijk afsluiten met een, excuus voor het Engels, maar dilution is no solution for pollution. Ik zal het even vertalen, verdunning is geen oplossing voor vervuiling. Daar wil ik het bij laten voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Heijningen van Bedrijven.

De heer Van Heijningen: Ja. We vinden dat de doorstroom, tenminste, doorspoeling waar nodig als dat nodig is om de in eerste instantie de doelstellingen te halen, belangrijk is. Waar ik wel bij de organisatie op wil vragen of dat bekend is, zijn alle doorstromingen die plaatsvinden ook bekend? Lopen we niet het risico dat we van het ene water het water overzetten in het andere water en het via een rondje weer terugkomt, waardoor meer vervuiling ontstaat als dat er werkelijk nodig is en door de stroomrichtingen ook nou ja omkeringstroomrichtingen, oké als dat beter is dan moet dat onderzocht worden, maar als je dus water hebt wat je rond blijft pompen, dan gaat vervuiling stapelen. Ik ben het met iedereen eens. We moeten naar nul als dat haalbaar is, maar anderzijds moet je wel voldoen aan je richtlijnen en als doorspoelen daar nu een oplossing voor is, dan moeten we die gebruiken, maar wel zo efficiënt mogelijk. Een van de dingen waar ik van de week las ik dat De Wollebrand gebruikt is als zoetwateropslag na een droge periode. Ik denk dat we alle binnen Delfland alle mogelijkheden moeten bekijken om zoetwater op het moment dat het valt te vast te houden op een manier zodat we geen risico lopen van overstromingen bij de volgende bui en het daarna langzaam af gaan geven om de waterkwaliteit langdurig te verbeteren. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar het college. Ja ik kijk even naar het college. We doen gewoon een ronde, maar ga niet de hele tijd heen en weer. Ik ben langs geweest, straks. Ja. Goed. Oké. Het college, mijnheer Vissers.

De heer Vissers: Ja voorzitter, om op de bijna retorische vraag van mevrouw Van der Burg in te gaan hoe onmisbaar is het Brielse Meer. Het Brielse Meer is heel onmisbaar voor ons, dus ik sluit mij graag aan bij de complimenten die zij heeft uitgedeeld voor de vooruitziende blik van de bestuurders van die tijd, want we hebben in de afgelopen zomer in de periode van droogte buitengewoon veel nut en baat en noodzaak gehad aan het water vanuit Brielse Meer. Ik denk dat het onderwerp van deze notitie iets specifieker is dan de hele droogteproblematiek. Over de droogteproblematiek bent u periodiek op de hoogte gehouden wat de stand van zaken was, maar ik kan er iets over zeggen. Ik vind het bewonderenswaardig hoe wij erin slagen met de vier kuub per seconde, dat lijkt heel wat, plus wat er uit het Amsterdam-Rijnkanaal aangevoerd kan worden, dan zitten we ongeveer voor de drie waterschappen samen op een kuub of tien. Ik zie daar een zes voorbijkomen, maar volgens mijn informatie is het vier kuub per seconde, maar hoe we er met de andere waterschappen in slagen om waar we een tekort hebben in de Rijn van honderden kuubs per seconde, om met die relatief kleine hoeveelheid door heel sterk te sturen met het water er toch voor te zorgen en uiteraard wel met beperkingen en maatregelen, want de pleziervaart kan al een tijdlang niet gebruikmaken van de sluizen van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam, maar daarmee toch te kunnen zorgen voor voldoende water van voldoende kwaliteit en verzilting in het gebied te voorkomen. Het is een aantal malen is het tamelijk

spannend geweest en dan is het knap hoe met die paar kuub per seconde het lukt om alle functies in stand te houden en zelfs niet te hebben hoeven overgaan op een onttrekkingverbod voor het besproeien van percelen en parken en dergelijke. Dus geen enkel misverstand hoe belangrijk het Brielse Meer is. De vraag die hier gesteld is dat is van en die is de vorige commissie is die wat gespecificeerd, er komen nu wat vervolgvragen. Ik denk dat het ook goed is dat we ook daar serieus op ingaan, maar feitelijk verwijst u naar een pilot die in 2014-2015 is uitgevoerd. Toen gekeken is hoeveel effect heeft het nou om als er geen kwantiteit hoeft te hebben, het Brielse Meer ook te gebruiken voor het doorspoelen voor waterkwaliteit. Indertijd is de conclusie geweest inderdaad de waterkwaliteit in de boezem gaat vooruit, maar er staat ook in de notitie doel van de pilot was om te onderzoeken of het een positief effect heeft op de waterkwaliteit. Ja dus. En of de kosten opwegen tegen de baten. Wij hebben nagezocht wat op 13 september 2016 het toenmalige college tot de conclusie gekomen is dat de kosten niet opwegen tegen de baten en dat dus blijvend inzetten op bronaanpak de beste weg zou zijn. Ook een van de redenen geweest dat bij het opstellen van het KRW programma nu niet meegenomen is als een van de opties en dat we wel allerlei andere maatregelen hebben om ervoor te zorgen dat wij met bronaanpak de chemische en ecologische waterkwaliteit op peil krijgen. Er werd net iets gezegd over de benzineprijzen in 2016. De vraag over welke kosten met de pilot gemoeid waren, die zijn naar ik aanneem ook terug te vinden in besluiten, maar die beschouw ik met uw goedvinden toch maar even als technische vragen die later beantwoord zullen moeten worden, anders moeten we daar een gooi naar gaan doen, maar één ding wat we wel weten is dat de energiekosten toegenomen zijn, aanzienlijk toegenomen zijn en dat we een opgave hebben, collega Egas, voor het energieneutraal maken van dit waterschap, dus als het nodig is voor de waterkwaliteitsdoelen, dan is het in elk geval weer in strijd met andere doelen die we in de VV hebben vastgesteld met elkaar, dus ik ben in elk geval nog niet zover om te zeggen we gaan de pilot van 2014-2015 nog eens een keertje dunnetjes overdoen. Ik ben uiteraard wel bereid om de nadere vragen die u gesteld heeft over de precieze uitkomsten van die pilot om dat in een technische beantwoording naar u toe te laten komen en wat denk ik wel belangrijk is en dat is ook in relatie tot de vraag die vanuit Natuurmonumenten gesteld is. Er wordt wel gekeken naar wat is er meer mogelijk met hoe wij ons water laten stromen, dat is de bedieningstrategie. Daar wordt komend jaar wordt daar een onderzoek naar gedaan om te kijken of ja dat is eigenlijk een integrale studie van alle aspecten van eigenlijk een beetje vergelijkbaar met wat we over bagger zeggen van hoe verhoudt hoe wij omgaan met water zich tot de bredere doelen die we hier hebben en kunnen we daar op een slimmere manier mee omgaan. Wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden in het systeem. Er is in het kader van het zoetwater hoeft er natuurlijk rondom het Brielse Meerleiding en het gemaal Bergsluis is er ook in het Deltaprogramma Zoetwater is er een aanvraag gedaan en gehonoreerd, dus dat zijn ook mogelijkheden waarom in ons systeem iets robuuster kunnen maken. Dat wordt meegenomen in de integrale studie en zou als dat leidt tot nieuwe knoppen om aan te draaien ertoe kunnen leiden dat wij, doorlooptijd van zo'n studie zal toch wel ongeveer een jaar zijn heb ik me laten vertellen, dat in 2024 begonnen kan worden met het anders sturen. Daar zullen ook maatschappelijke wensen zoals bijvoorbeeld neergelegd bij Natuurmonumenten over het niet binnen willen krijgen van water van slechte kwaliteit, maar ook andere vraagstukken zoals deze in meegenomen kunnen worden. Dan zijn we in ieder geval nog ruimschoots voor 2027. Er werd verwezen door de heer Zwinkels naar De Groote Lucht. Ja dat geldt voor al onze zuiveringen anders dan bovenstroomse waterschappen gaat al onze effluent het buitenwater in, al dan niet via de nieuwe waterweg Het Scheur of rechtstreeks met een pijp de Noordzee in. In het kader van de zoetwaterbehoefte hebben we ons natuurlijk wel afgevraagd en collega Egas heeft dat ook naar voren gebracht, wat is ervoor nodig om ons effluent van zodanige kwaliteit te maken dat als die droogte die steeds frequenter gaat voorkomen, want die aanvoer uit Amsterdam-Rijnkanaal is in de jaren negentig ook door bestuurders met vooruitziende blik op basis van de prognose van toen aangelegd naar schatting één keer in de tien jaar nodig te zijn. We hebben hem nodig had in 2003, in 2011, in 2018, bijna in 2020 en nu weer dit jaar, dus we weten dat de extremen die optreden, ze zijn voorspeld door klimaatwetenschappers, maar

daadwerkelijk optreden, zowel de extreme natte periodes als de extreme droge periodes, dus is het eigenlijk erg zonde dat wij zoveel zoetwater naar de zee laten stromen. Op dit moment is ons effluent van alle vier de zuiveringen, zelfs ook van Harnaschpolder, van een zodanige kwaliteit, maar ook van een temperatuur, dat als we het nu zouden gebruiken om onze peilen op peil te houden, dat we onze waterkwaliteit ernstig zouden verslechteren, dus er is op dit moment de strategie nog zo liever als het echt niet anders kan wat zilter water binnen laten dan dat we ons effluent, nog even los van de technische mogelijkheden, inzetten, maar het streven is weldegelijk om ook de komende tijd te onderzoeken wat er nodig is om een deel van het effluent te kunnen vasthouden en te kunnen terugleveren aan het gebied en u weet dat we met de bromaatnormen vertraging hebben met S.C.H.O.O.N., maar dat dat meegenomen wordt in de opgave voor De Groote Lucht en dat het wel degelijk de intentie is dat de vernieuwde of nieuwe Groote Lucht daadwerkelijk goed zoetwater aan ons gebied terug kan leveren. Voorzitter ik denk dat ik daarmee de meeste opmerkingen van een antwoord heb voorzien. Als dat niet zo is dan hoop ik dat u de kans neemt om dat in een tweede ronde recht te zetten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik had begrepen dat de heer Teerink nog een opmerking had of iets kwijt wilde aan het college en als er naast de heer Teerink nog behoefte is aan een tweede termijn dan neem ik dat graag …

De heer Teerink: Dank voorzitter. Ja wat ik graag wilde opmerken, ik hoor de VVD en de Fractie Ongebouwd vragen naar de kosten van dat doorspoelen en bij nader inzien lijkt me dat ook wel interessant om te weten, omdat je dat dan ook kan afzetten tegen nou ja de bronmaatregelen die genomen moeten worden en misschien ook wel om een rekening te sturen naar de mensen die dat doorspoelen zeg maar graag willen, dus dat was graag de opmerking die ik wilde maken.

De heer Van Heijningen: Ja ik had gevraagd, maar ik kan me voorstellen dat die kennis niet hier aan tafel voorhandig is, of er een kaart is waarin de stroomrichtingen in onze watergangen bekend is, zodat we kunnen zien of er cirkelvervuiling ontstaat.

De voorzitter: Ik heb de portefeuillehouder toezegging horen doen, alvast voor de secretaris dat er een aantal technische vragen gewoon beantwoord zullen worden naar aanleiding van de eerste termijn. Ik ga even verder. Nee? Geen behoefte? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Sorry voorzitter. Ik ondersteun wel een beetje zeg maar wat de heer Van Heijningen daarstraks naar voren bracht over het gebruik van De Wollebrand. Wij hebben daar, De Wollebrand eventjes hoeveel kuub, maar als we die volzetten zeg maar en proberen te gebruiken zeg maar in de drogere perioden, dan hebben we een buffertje en bij een calamiteit hebben we een Woudse berging, die er vlakbij ligt en die we ook heel snel kunnen gebruiken, dus ik denk het risico van dat we ze allebei tegelijk zouden moeten gebruiken, zeker in een droge periode waarin als die grote buien krijgt de grond toch ook nog wel wat op kan nemen, dat het onderzoeken waard is om te kijken of De Wollebrand zeg maar als zoetwaterbuffer tijdelijk in een droge periode, ja daarvoor moet je hem eigenlijk al vullen, want als het droog is dan heeft dat geen zin meer. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Hoort u dat mijnheer Vissers? Ik geef het woord aan de heer Zwinkels.

De heer Zwinkels: Ik had nog een vraag aangaande dat hele gebeuren met blauwalg. We gaan natuurlijk straks een klein beetje die kant uit dat we in die drogere perioden water op gaan slaan en dat is over het algemeen stilstaand water. Ik vroeg me af hoe de situatie zou kunnen in dat opzicht in De Wollebrand, maar ik vraag mijn

eigen ook af hoe de situatie, de huidige situatie is in het Brielse Meer. Komt daar soms ook blauwalg mee richting Westland?

De voorzitter: De heer Vissers, kunt u dat beantwoorden of moet dat wachten op een technische beantwoording?

De heer Vissers: Het lijkt me verstandig dat ik op de technische beantwoording daarvan wacht. Ik kan wel wat zeggen over De Wollebrand is natuurlijk gebruikt nu bij een stortbui om het op dat moment vol zetten. Daar is bij de scenario's wat kunnen we doen en je ziet een tijd van tevoren aankomen dat de Rijnafvoer gaat dalen. Er is een paar keer gevraagd waarom zet je dan niet meer van die bergingen vol en nou hoor ik u hier ook wel zeggen van je moet ze niet allemaal volzetten, wat je hebt ook die calamiteitenberging nog nodig, maar er is becijferd en die weet ik dat toevallig weer wel, omdat ik daar in de zomer bij betrokken was, dat als je alle bergingen die we hebben vol zou zetten, dat we voor ongeveer twee dagen genoeg zouden hebben voor onze watervraag en dat heeft er ook mee te maken dat het eigenlijk primair calamiteitenbergingen zijn met een redelijke hoog oppervlakte, dus op warme dagen verdampt het daar ook weer enorm uit, dus het zou en een hoop water kosten om ze vol te zetten en eigenlijk op de speling die we hebben relatief weinig opleveren. Neemt niet weg dat we wel kijken inderdaad wat kunnen we vasthouden, maar we hebben ook in ons gebied wel weer perioden gezien van flinke buien die je zo snel mogelijk weer kwijt moet, maar het is wel iets waar we net zo goed als er in 2018 geleerd is van wat toen nog in ad hoc besluiten moest rondom schutregimes, waar toen een protocol voor opgesteld is. Iedere extreme situatie leert je weer nieuwe lessen, zoals we nu ook de schutregimes, er zit nog wel een verschil tussen, alleen bij laagwater schutten of helemaal niet meer, ja je zet elke keer weer stappen verder in wat je kan doen en daar zullen we ook de mogelijkheid van het inzetten van bergingen denk ik bij betrekken.

De voorzitter: Dank u wel. Nou ik had in het betoog van de portefeuillehouder in de eerste termijn een andere toezegging ook genoteerd. De secretaris vooral, namelijk dat er in 2024 een onderzoek aan onze VV zou worden gepresteerd over ja de waterbediening noemde u het hè.

De heer Vissers: De bedieningstrategie.

De voorzitter: De bedieningstrategie. Dank u wel. Dan wou ik dit agendapunt hierbij ook afsluiten en dan ben ik aan de alweer de rondvraag toe als ik heel goed in de agenda kijk.

6 Rondvraag en sluiting

De voorzitter: En daarvoor is een vraag aangemeld door de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, dank. Ik zou het graag met u willen hebben over de fauna uittreedplaatsen, de plekken waarop dieren uit het water kunnen komen als er een harde oeverbeschoeiing is. Daar hebben we verschillende keren aandacht voor gevraagd, ook met de Partij voor de Dieren, maar steeds leek het niet helemaal het juiste moment voor onze vraag om daar dan ook vervolg op te geven, om daarop door te gaan, terwijl het goed is als zoogdieren en watervogels uit het water kunnen komen, ook als er een harde oeverbeschoeiing is en een hoge kant en het liefst zou ik zien dat we bij alle nieuwe harde oeverbeschoeiingen verplicht fauna uittreedplaatsen aanleggen, maar dan loop ik een heel stuk op de troepen vooruit. De afgelopen maanden heb ik een aantal gesprekken gevoerd over dit onderwerp en daaruit is voor mij duidelijk geworden dat er eigenlijk nog te weinig kennis in Nederland is over wat nu een goede fauna uittreedplaats is en op welke plek je die zou moeten gebruiken en voor welk dier die dan het beste werkt en wat dan het beste

ook weer is voor de biodiversiteit. Ik heb ook geleerd, in ieder geval dat is mijn conclusie, de hoogheemraad kan mij misschien vertellen of dat klopt, dat op dit moment binnen de innovatieprogramma's en onderzoeksprogramma's van Delfland er niet specifiek aandacht wordt besteed aan fauna uittreedplaatsen en wat die zouden kunnen toevoegen voor de biodiversiteit in ons gebied en daarom zou ik willen vragen aan de hoogheemraad of fauna uittreedplaatsen wel onderdeel zouden kunnen worden van ons innovatieprogramma en/of dat er op een andere manier aandacht besteed zou kunnen worden binnen Delfland, zodat we daar op een later moment en ik realiseer me dat dat dan waarschijnlijk een volgende Verenigde Vergadering is, een goed gesprek kan worden gevoerd en beter kan worden afgewogen op welke manier fauna uittreedplaatsen al dan niet een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de biodiversiteit in ons werkgebied.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef het woord aan de hoogheemraad. Dat is de heer Vissers denk ik.

De heer Vissers: Ja. Dank u voorzitter. Ik hoorde mevrouw Zandstra zeggen de volgende Verenigde Vergadering. Bedoelt zij daarmee de volgende Verenigde Vergadering als in een andere samenstelling, want zoals zij waarschijnlijk weet is het onderwerp, want zij heeft het zelf aangekaart, weldegelijk een onderwerp wat aandacht heeft binnen onze organisatie, maar waar we inderdaad zoeken naar de mogelijkheid om het een zo goed mogelijk vervolg te kunnen geven. Er is een stagerapport onlangs opgeleverd wat met name de conclusie die mevrouw Zandstra hiermee gaf dat we nog heel veel uit moeten zoeken en dat er in het land eigenlijk heel weinig standaard bekend is in welke situaties welke fauna uittreedplaatsen nou het meest effectief zijn, dus het leent zich er het meest voor om inderdaad nader onderzoek te doen en dat stagerapport dat zal van een duiding vanuit de organisatie voorzien worden en ik zou in elk geval wel graag in deze periode ook in samenspraak met de initiatiefnemers willen kijken of we er wel een stap in verder kunnen zetten. Dat zal nog niet zijn dat we direct in het veld aan de slag kunnen, maar wel dat we onze kennislacunes die er in het land gewoon zijn over wanneer is het toepasbaar en hoe groot, hoe omvangrijk is de problematiek en hoe los je dat op, dat we dat scherper in beeld hebben, dus ik hoop de volgende VV, maar eigenlijk commissieronde, want het is niet iets wat zich voor een besluitvorming VV leent, maar een van de commissierondes nog in dit jaar met een notitie te kunnen komen waarin ze zeggen van hoe gaan we hiermee verder en past het bij de Aanpak Biodiversiteit en/of het Innovatiefonds om daar een activiteit op te ontwikkelen en dan denk ik dat we in eerste instantie inderdaad de kennis moeten verdiepen zodat als we aan de slag gaan, dat we ook de juiste dingen doen.

De voorzitter: Nou dan doe ik even rondje naar aanleiding van deze rondvraag. Mevrouw Zandstra, uw reactie, het was uw …

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, bedankt. Voorzitter dank, dank ook aan de hoogheemraad. Voor mij zou dat een heel prettige tussenstap zijn als we er hierover kunnen praten ook aan de hand van een stageverslag.

De voorzitter: Zag ik een paar handen, zijn dat volgende rondvraagvragen of zijn dat interrupties? Een interruptie. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel voorzitter. Ik vind het een heel mooi onderwerp wat inderdaad uitwerking verdient en mijn suggestie zou zijn om ook even, omdat het ook landelijk speelt, ook eens even na te gaan bij Wageningen of dat een onderwerp voor onderzoek is voor studenten.

De voorzitter: Maar wat leuk toch dat er toch een stagerapport bij Rijnland is over dit onderwerp. Ik ga door met de rondvraag en ik zag daar een vinger. De heer Anker. Dan ga ik gewoon even zo de rondvraag na.

De heer Anker: Ja voorzitter, dank u wel. Ja op de lijst ingekomen stukken VV, onze fractie was iets te laat om dus de beantwoording van schriftelijke vragen op de agenda zetten. Dat waren de beantwoording schriftelijke vragen over de monumentale status Maasdijk en de beantwoording schriftelijke vragen over recreatie-vaarwegbeheer en die zouden wij graag door willen schuiven naar de volgende commissie.

De voorzitter: Daar neem ik kennis van. Dank u wel. Mevrouw Van Hagen.

Mevrouw Van Hagen: Dank u wel voorzitter. We hebben dit jaar te maken gehad met droogte en ook met een groot waterverbruik van onder andere datacenters. Nu ben ik op via LinkedIn het bedrijf Pathema tegengekomen en zij hebben een techniek ontwikkeld om koelwater circulair te maken, zodat er geen gebruik meer gemaakt hoeft te worden van hulpstoffen. Ik zou deze techniek graag onder de aandacht brengen van onze vergunningverlener voor de koelwaterlozingen en de onttrekking van oppervlaktewater of grondwater ten behoeve van het koelen, want zij moeten natuurlijk gebruik maken van de best beschikbare technieken. Ik heb van dat Pathema inmiddels al stukken toegestuurd gekregen en ik zou graag willen vragen aan welke hoogheemraad ik dit via de griffier kan toesturen.

Mevrouw Kroon: Stuur maar gewoon aan het college. Dan komt het wel op de goede plek.

Mevrouw Van Hagen: Ja.

De voorzitter: Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja en ik kwam iBabs niet in, dus ik kon het niet met honderd procent checken, maar ik ga hem even bluffen. Ik denk dat ik namens de gehele commissie spreek als ik zeg dat we het heel fijn vinden dat we nu Marcel hebben, mijnheer Vissers als hoogheemraad en volgens mij gaan we hele leuke zaken kunnen doen met z'n allen.

De voorzitter: Oké. Ik ben tolerant, het was geen vraag. Andere mensen voor de rondvraag? Dan ben ik daar. Ja, ja, ja. De heer …

De heer Zwinkels: Ik heb nog een aanvraag aangaande dat vasthouden van water in geval van droge periodes. Zijn er al wat resultaten bekend of hoe het staat met dat Rainlevelr systeem in de tuinbouw waarbij ze dus water steeds op proberen te slaan en willen benutten, ook voor dit soort dingen?

De voorzitter: Weet u daar wat van?

Mevrouw Koop: Voorzitter dank u wel, de heer Zwinkels ook bedankt voor uw vraag. Er is vorige week weer een nieuwe tuinder aangesloten op het Rainlevelr systeem. Wat exact de stand van zaken nu is dat kan ik niet uit m'n hoofd zeggen, maar we kunnen die gegevens u doen toekomen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Via Delfland hebben we een mail gekregen van de Zuid-Hollandse Milieufederatie en Natuur van een ondertekend door een voormalig medewerkster van hier van deze organisatie en daar heb ik een beetje moeite mee. Daar wordt geschreven nou ja over dat het allemaal nou ja zeg maar niet genoeg vooruit gaat of dat het heel sterk achteruit gaat zelfs en over de waterkwaliteit wordt een opmerking gemaakt dat die alleen maar achteruit gaat en daar heb ik moeite mee. Ik denk dat we niet genoeg vooruit gaan en

misschien wel eens stilstaan, maar ik geloof niet dat we achteruit gaan en ik denk dat dat een foute voorstelling van zaken is.

De voorzitter: Ja ook geen vraag maar een duidelijke mening, waarvan akte. Ik weet niet of het college behoefte heeft om daarop te reageren?

De heer Vissers: Volgens mij geeft de heer Van den Berg de juiste situatie weer en ik weet niet op welk stuk hij precies doelt, maar we hebben hier natuurlijk ook insprekers gehad. Er is een stagnatie en te weinig voortgang, daar hebben we het met elkaar al regelmatig over gehad, maar het beeld zoals u schetst uit de brief die u gekregen heeft of de mail die u gekregen heeft, komt minder overeen met de werkelijkheid dan het beeld wat u zelf schetst, dus de heer Van den Berg heeft gelijk wat het college betreft.

De heer Van den Berg: Het is een brief die we donderdag via de Delflandmail gehad hebben. Ik neem aan dat we hem allemaal gehad hebben. Hij is ja, hij is wel aan mij gericht, maar dat ken wel. Ik ken Nienke goed, maar ik neem niet aan dat ze enkel mij zoiets stuurt.

De voorzitter: Oké. De eerlijkheid gebiedt mij dat ik hem nog niet heb gezien en ik dacht dat u het had over de petitie die Natuurmonumenten is gestart over schoon water.

De heer Van den Berg: Nou ja het vervolg van de eerste twee insprekers, die hier toen geweest zijn over de waterkwaliteit.

De voorzitter: Ja, ja, ja. Nou het is helder wat u ervan vindt en wat de portefeuillehouder ervan vindt. Dank u wel. Mevrouw Van der Burg, u had ook een vraag of een …

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Een opmerking, voorzitter. Voorzitter ik zou toch aandacht weer willen vragen voor de ganzenpopulatie. In het voorjaar doe ik het omdat ze dan eieren gaan leggen. In het najaar zie ik wel de vruchten zijn van de eieren en ze komen met gigantische aantallen overvliegen en het kan niet anders dan dat dit enorm vervuilend is. Dank u wel.

De voorzitter: En het wordt ook weer Kerst hè. Mensen, dank u wel voor al uw inbreng. We hebben een boeiende vergadering gehad. Ik vond het ook erg verrijkend op alle onderwerpen. We hebben een aantal toezeggingen genoteerd en die komen fantastisch in het zogenaamde korte verslag en straks ook in het verslag en de wilde ik hierbij de vergadering sluiten en dan zie ik jullie bij de bijeenkomst van de Verenigde Vergadering. Dank u wel, wel thuis.

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE WVK VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 14 september 2022

---

01. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Ja. Dames en heren, welkom bij de commissievergadering. Het is half acht. Ik ben altijd nogal van de tijd, dus ik wilde ook op tijd beginnen. Doe dat ding het niet?

Mevrouw Burger: Nee. Hij doet het, hij staat aan, maar de mijnheer van het geluid is bezig.

De voorzitter: Zo te zien doet hij het toch. Oké. Van harte welkom na de vakantie. Ik hoop dat we net zo'n inspirerend soort vergadering hebben als voor de vakantie. Alleen dan met een andere voorzitter. Daar zult u even aan moeten wennen, net als ik aan deze nieuwe rol zal moeten wennen. We beginnen maar met wat Leon altijd noemde het appèl generaal geloof ik.

Mevrouw Burger: Nominaal.

De voorzitter: Nominaal.

De heer '…': Maar het hoeft helemaal niet hoor

Mevrouw Burger: De afmeldingen.

De voorzitter: Hoeft het niet?

Mevrouw Burger: Nee het hoeft niet.

De voorzitter: Nou als het niet hoeft doen wij het niet. Dat is zonde van de tijd. Ik heb wel een paar afmeldingen. Dat is de heer Van der Ree. Die wordt vervangen door de heer De Keijzer. En mevrouw Van Hijlckama Vlieg. Die wordt vervangen door mevrouw Zandstra. En verder missen wij …

Mevrouw Burger: Peter Verhage.

De voorzitter: Oh ja, de heer Verhage.

De heer Egas: Die is op vakantie.

De voorzitter: Die is op vakantie.

De heer Egas: Ja.

De voorzitter: Dan zijn we compleet zou ik zeggen. Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. Eerst vanuit het voorzitterschap een voorstel, namelijk het voorstel om 04.B.03 als eerste van het rijtje bespreekstukken te behandelen en dan successievelijk twee en drie, want dan doen we als het ware de wat kleinere onderwerpen eerst en het grote geschut doen we als laatste. Kunt u zich daarin vinden?

De heer '…': Eerst B.03, begrijp ik?

De voorzitter: Ja.

De heer '…': En dan B.01?

De voorzitter: Ja. Inderdaad. Zijn daar bezwaren tegen? Nee. Dan gaan we het zo doen. Verder zijn er een aantal besloten stukken bij of vertrouwelijke stukken. Het verzoek is om aan te geven als u daar iets uit wilt bespreken en dat doen we dan aan het eind van de vergadering. En verder is vanuit het college de heer Ouwenhand verhinderd … Ouwendijk, neem me niet kwalijk. En tot slot … nee, niet tot slot. Heel goed. Dan ga ik even kijken naar agendavoorstellen van uw kant.

Mevrouw Zandstra: Ja, voorzitter, zoals u al aangaf vervang ik hier mevrouw Van Hijlckama Vlieg vanavond en zij heeft volgens mij in overleg ook met het college afgesproken dat een aantal van haar vragen schriftelijk worden beantwoord, van de hamerstukken die zijn geagendeerd, dus wat betreft de Partij van de Arbeid-fractie hoeven die hamerstukken vanavond niet hier besproken te worden, maar kan dat schriftelijk worden afgedaan.

Mevrouw Burger: Ingekomen stukken.

Mevrouw Zandstra: De ingekomen stukken. U heeft gelijk.

De voorzitter: En kunt u het even specifiek maken welke het zijn, want dan voeren we die meteen af.

Mevrouw Zandstra: Volgens mij ging het om de stukken van de PPS en ging het daarna om de stukken waar de heer Ouwendijk de portefeuillehouder op is, omdat hij afwezig is vanavond.

Mevrouw Burger: Eén, drie, vier en vijf. Nee, één, drie en vier. Vijf is ook door Water Natuurlijk geagendeerd.

De voorzitter: Oké. Dus één, drie en vier zijn dan bij dezen afgesproken om schriftelijk af te doen. Oké dan nog een mededeling van mijn kant. Ik moet beslist om half elf weg en als we dan nog niet klaar zijn, dan is de heer De Klerk bereid om het laatste staartje hopelijk te doen. Dat heeft te maken met mijn mantelzorgtaken voor mijn bejaarde moeder en ik kan haar niet alleen naar bed laten gaan en we kunnen geen hulp krijgen, vandaar.

02. Toezeggingenlijst commissie Waterveiligheid en Waterketen (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: Dan gaan we naar de toezeggingenlijst. Zijn daar opmerkingen over?

De heer Roeten: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Roeten.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ik zag in de toezeggingenlijst iets staan van Q3, dus ik vroeg me af, we zitten nu al aan het einde van Q3, dus.

De voorzitter: En wat … sorry. Wat zag u staan van Q3, want dan kan …

De heer Roeten: Ik zie staan Brief fractie PvdA aan hoogheemraad Ouwendijk.

De voorzitter: Ja.

De heer Roeten: Nummer drie.

De voorzitter: Hij is er niet, dus. Zegt het u wat?

De heer Egas: Ik denk dat we deze moeten laten staan.

De voorzitter: Dank u wel. Andere dingen nog over de toezeggingenlijst? Niet. Oké.

03. Mededelingen

De voorzitter: Mededelingen. De heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb drie mededelingen. Het eerste is eventjes over de Morsestraat, waar ik even met u bij stil wil blijven staan en dan moet ik wel het goede papiertje pakken. Ik was heel spontaan met het uitscheuren van mijn papiertjes, maar wel de verkeerde eruit gescheurd. Morsestraat, daar hebben we op 16 december 2021 een besluit over genomen hoe we dat verder in willen gaan vullen en hoe we dat uit zouden gaan werken. Bij die uitwerking zijn we ertegenaan gekomen dat één van de potentiële leveranciers van pompen aangaf dat die toch zijn twijfel had of ons voorstel, ons technisch uitgewerkte voorstel, zou gaan werken en op basis daarvan zijn we weer in gesprek gegaan met alle leveranciers en de engineeringfirma die erbij betrokken was en zijn we tot de conclusie gekomen dat we ons huiswerk opnieuw gaan doen. Niet alles, maar in ieder geval het deel voor de inrichting van het gemaal Morsestraat en dat betekent dat wij daarmee een jaar vertraging op gaan lopen, wat heel spijtig is. Wat de consequenties daarvan zijn kunnen we nog niet zeggen en dat is met name de financiële consequenties, omdat we even af moeten wachten wat er uit het herontwerp gaat komen. Heel vervelend, maar uiteindelijk hebben we zo'n spreekwoord van beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald en laten we in dit geval blij zijn dat we niet begonnen zijn, maar dit is wel heel vervelend, want hiermee zitten we gewoon in een stukje vertraging wat dat oploopt. Dat is mededeling één.

Ik heb ook gelukkig een goede mededeling. We zijn heel hard bezig op Harnaschpolder met het plaatsen van de zonnepanelen en het zijn er 6378 om precies te zijn en die moeten in oktober geplaatst zijn en dan hopen we in oktober/november daar ook de stroom van af te kunnen gaan nemen, dus dat is een hele belangrijke stap in de verduurzaming van onze energie en eventjes voor de volledigheid.

U weet dat ik deelnemer ben van de Regionale Energiestrategie Rotterdam-Den Haag en we hebben altijd gezegd de waterschappen hebben daar een terughoudende rol in, maar u heeft ons altijd wel opgeroepen om daar actief in te zijn en dat heb ik maar letterlijk genomen, dus ik ben op dit moment ad interim voorzitter van de Regionale Energiestrategie Rotterdam voor zowel de Stuurgroep als het Bestuurlijk Netwerk Energie. Ad interim, omdat we dat eigenlijk doen, het is gewoon een praktische oplossing omdat we wachten tot er voldoende nieuwe wethouders zijn toegetreden en dat we kunnen gaan kijken wie die rol over gaat nemen, maar het geeft in ieder geval aan dat we als waterschappen daar wel een actieve rol in willen spelen. Dat waren mijn drie mededelingen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. Zijn er nog … Is er nog aanleiding tot reactie? De heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank voorzitter. Het gaat mij met name even om het eerste, de eerste mededeling van hoogheemraad. Ik kan me nog herinneren toen we dit bespraken in de commissie dat onze fractie toen het hoogheemraad heeft gevraagd, hoe gaan we voorkomen dat we weer van die inrichtingsfouten maken

waardoor we u gaan corrigeren en volgens mij was het antwoord toen, nee we gaan het, nu hebben we het echt allemaal in de smiezen, dus dat is precies de vraag die wij gesteld hadden en nu gebeurt het alsnog en hebben we een jaar vertraging, dus eigenlijk wederom dezelfde vraag die toen is gesteld, hoe weten we nu dat we het nu wel goed hebben en hoe weten we dat we nu niet weer vertraging op gaan lopen, want die vraag hebben we eerder dit jaar exact hetzelfde gesteld en nu kan ik hem weer stellen, dus ik hoop niet dat het een gebed zonder end wordt.

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik deel die frustratie, laat ik het zo maar noemen, want dat speelt niet alleen bij u, maar dat speelt bij mij en dat speelt bij het hele team, maar uiteindelijk, het is een heel complexe situatie die we daar hebben en ja, ik kan alleen maar aangeven dat we proberen ook nu weer met een breed consortium van partijen om daarnaar te kijken om die risico's tot een minimum te beperken. Het risico wat er nu opgetreden is hadden we toen niet voorzien, dus ja, ik kan niet anders zeggen dan dat ik dezelfde frustratie heb als die u heeft van laten we alsjeblieft er wel voortgang in maken, maar laten we het wel goed doen en niet met een gemaal dadelijk zitten waar we zeggen van hadden we het maar anders gedaan, dus ik denk dat we even op dit moment af moeten wachten waar het ontwerp nu mee komt en dat we daar heel kritisch met elkaar naar moeten kijken van hoe we dat invulling kunnen gaan geven.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Dank u voorzitter. Wat zijn de consequenties, want kan het zomaar een jaar vertraging hebben die vernieuwing van die pompen?

De heer Egas: Het betreft niet alleen de vernieuwing van de pompen hè. Wat we toen aangegeven hebben, we hebben eigenlijk twee problemen, dat is dat grote pompen die voor zowel de droogweer als voor regenwaterafvoer zorg moeten dragen buiten hun gebied draaien, buiten hun range draaien op het moment dat de droogweersituatie daar is. Daardoor meer slijtage hebben. Dat houden we heel nauwgezet in de gaten, hoe die pompen zich gedragen nog. Het tweede probleem dat we hebben is de vervuiling van de kelder en die maken we gewoon keurig netjes schoon. We hebben toen in het voorstel ook meegenomen dat we daar veiligheidsvoorzieningen voor zouden treffen en die zijn wel getroffen inmiddels, dus we hebben een extra vluchtweg gecreëerd in de ruimte dat als de mensen daar aan het werk zijn dat dat veiliger gebeurt dan dat het in het verleden was, dus dat zijn de twee maatregelen die we nemen. We houden de pompen beter in de gaten en we hebben een veiligheidsmaatregel genomen voor het schoonmaken van de kelder.

De heer De Keijzer: En de financiële?

De heer Egas: De financiële consequentie, die kan ik op dit moment nog niet overzien, want dat is echt als we het herontwerp afgerond hebben, dan kunnen we zien wat daar de consequenties van zijn.

De heer Van Winden: Het project Morsestraat bestond bij mijn weten uit twee delen. Dat was het gemaal met het pomphuis in de kelder, maar ook een persleiding. Gaan wij wel verder met die persleiding in die tussentijd of blijft het hele project vertraagd?

De heer Egas: Wij stoppen ook eventjes met het verder uitvoeren van de persleiding. We hebben daar wel onderzoek naar gedaan, we weten hoe we het willen laten lopen, maar het … ja we moeten natuurlijk eerst weten hoe we de pompen gaan plaatsen, welke pompen dat worden om dan vervolgens de persleiding daarop

af te kunnen stemmen, dus het hangt echt met elkaar samen, dus ook de persleiding, dat project gaan we nu even niet uitvoeren.

De voorzitter: Dank aan de heer Egas.

03.a Terugkoppeling Unie commissies

De voorzitter: Dan gaan wij verder met de terugkoppeling van de Unie commissies. Weer de heer Egas.

De heer Egas: Nou dat is het voordeel als ik als enige hoogheemraad daar zit, dus dan kunnen we het niet aan mijnheer Ouwendijk vragen, maar volgens mij zit hij nu bij een commissievergadering en de eerstvolgende CWE staat gepland voor 26 september, dus ik heb geen terugkoppeling van de commissievergaderingen van de Unie.

De voorzitter: Dank u zeer.

04.B. Bespreekstukken

04.B.03 Besluitvorming realisatie collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg

De voorzitter: Dan geven wij ons spoorslags naar de bespreekstukken. Dan geef ik in bespreking de besluitvorming realisatie collectieve zuivering op de AWZI Nieuwe Waterweg. Korte inleiding door de heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. Wij hebben u daar natuurlijk altijd in meegenomen wat de ontwikkelingen waren voor de collectieve zuivering en zoals u weet was daar het idee van om dat met Ozon te gaan realiseren. Nou we kennen de problematiek rond Ozon in combinatie met bromaat en we zijn vervolgens gaan kijken van welke alternatieven hebben we daarvoor. Daar zijn een aantal alternatieven die we bekeken hebben en dat was combinatie Ozon met actief kool, dat was gebonden kool en het was alleen koolstof en uiteindelijk is daarvoor gekozen om het met alleen koolstof te gaan doen. Dat is ook verwerkt in het voorstel wat nu voorligt, dus het is een scopewijziging van Ozon naar actief kool en we hebben ook in het voorstel op dit moment meegenomen de consequenties die dat heeft voor de financiën en u ziet in het voorstel behalve de investeringen en dat is uiteindelijk wat het voorstel wat we hier aan u vragen om daar instemming aan te verlenen is een hogere kosten voor de investering en daar zijn ook niet alleen het feit van koolstof is meegenomen, maar ook de prijsontwikkelingen die we in de markt gezien hebben, dus het is de combinatie van die twee die die prijsstijging geven en het voorbehoud is natuurlijk nog altijd dat we een overeenkomst sluiten met de collectieve of de coöperatie voor de collectieve zuivering voor Westland. Daar voeren we gesprekken mee. Dat zijn gesprekken die in goede harmonie lopen, maar uiteindelijk zitten daar wel hogere kosten aan, want zij moeten alle kosten betalen. Zoals u ziet het voorstel praten we hier over hogere kosten voor de investering, maar zeer zeker hogere kosten voor de exploitatie en dat is nog onderwerp van discussie met de collectieve zuivering, maar het voorstel wat wij aan u vragen is om in te stemmen met de scopewijziging en het verhoogde investeringskrediet en ontwerpkrediet.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kijk ik naar de commissie. Zullen we gewoon een rondje doen? Ja. Dan begin ik bij de heer Hekman, het CDA.

De heer Hekman: Dank u voorzitter. Ja volgens mij is er niet zo heel veel andere keuze dan om dit te doen en daar zou ik graag nog even een korte toelichting op willen. Wat nou als we hierover niet besluiten, wat gebeurt er dan?

De voorzitter: Dank. De heer De Klerk, VVD.

De heer De Klerk: Dank u wel voorzitter. Ik sluit me geheel aan bij de woorden van de heer Hekman. Het voelt inderdaad een beetje alsof we geen keuze hebben, maar dat gezegd hebbende, er staat natuurlijk ook een passage in het voorstel dat de coöperatie nog hierover moet besluiten, u geeft het zelf net ook al aan bij uw inleiding. En wat als ze het niet doen? Hoeveel kost het ons dan? Welke beheersmaatregelen hebben we daarop genomen, gaan we die kosten dan alsnog verhalen, ook al gaan ze niet akkoord? Daar zou ik eigenlijk nog wel iets meer inzicht in willen. Ik denk dat de heer Hekman, nogmaals, een goed punt heeft. Ik denk niet dat we hier heel veel opties hebben, maar ik ben wel heel benieuwd naar de beheersmaatregelen mocht de coöperatie niet akkoord gaan met het voorstel dat nu voor … dat nu gemaakt wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Even aanzetten. Dank u wel. Dank u. Daar misschien. Hè zie je het? Ik werd ontkoppeld. De vorige collega's die stellen ook juiste vragen. We hebben toch vanuit Water Natuurlijk nog wel een vraag, want uw besluit gaat vooral over de financiële aspecten, verhoging van het krediet en uiteraard ook natuurlijk de voorwaarden dat het collectief erin meegaat, maar ik zou toch vanuit Delfland, zouden we toch ook nog wel willen aangeven dat een dergelijk besluit gepaard moet gaan met dat we volledig gaan voldoen aan de wettelijke bepalingen en aan de wettelijke eisen die we hebben. Er zijn drie mogelijkheden die de bedrijven hebben. Dat is collectieve zuivering, individuele zuivering of nullozers en oké, we spreken in dit voorstel over collectieve zuivering. We hopen toch dat met een collectieve zuivering zoals nu voor ogen, dat de sector, daar zijn zij ook bij gebaat, voldoet aan wettelijke verplichtingen. Dat staat in het Activiteitenbesluit en dat is natuurlijk niet alleen het zuiveren op pesticiden, maar ook natuurlijk circulair gebruik van water en voedingsstoffen op de bedrijven zelf hè, dus er moet naast die reststroom die wij dan gaan zuiveren natuurlijk het nodige gebeuren op die bedrijven zelf en nou staat in het stuk dat die collectieve zuivering het meest duurzaam is. Nou dat zouden we toch nader toelichting over willen hebben, want er zitten toch best wel maren aan. Gaat HVC die grote hoeveelheid organische materialen, hoe gaat de afvoer en de verbranding daarvan en welke voorwaarden zouden daar nog aan gekoppeld kunnen worden? We zouden toch … Ik verzoek toch om nog eens een keer goed naar die juridische context te kijken hoe deze zuivering, die in de landen dus op allerlei manieren toch invulling krijgt, denk maar aan de Bommelerwaard, een aparte leiding heen en een aparte leiding terug wordt gerealiseerd en hier wordt het natuurlijk op het riool geloosd wat al een extra complicatie geeft. De vraag is dus, voldoen wij aan het wettelijk kader? Dat is ook voor ons als Delfland en voor de sector zelf van groot belang, dus daar … Die vraag koppel ik aan het specifieke aspect als het gaat over een kleine kredietverhoging is, ja is denk ik voor ons geen hekel punt, maar wel dat we aan doelen gaan voldoen en die doelen die zijn breder dan alleen het zuiveren op pesticiden, want we moeten uiteindelijk met de beoogde investeringen ons oppervlaktewater in orde krijgen en we denken ook dat integraliteit binnen de organisatie hierbij van belang is, dat het niet alleen gaat om rioolwaterzuivering, maar dat de afdeling Waterkwaliteit en hoe we dat gaan organiseren in het gebied goed integraal bekeken moet worden. Dat is mijn vraag even. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Winden.

De heer Van Winden: Voorzitter dank u wel. Ja onze investering gaat omhoog en niet zo verschrikkelijk veel ten opzichte van de vorige investering, maar in dit hele proces zijn er ook twee partijen die zich voor een deel garant stellen. Dat is de gemeente Westland en de Provincie en ik vroeg me even af of deze garantstellingen nu ook integraal mee omhoog gaan en waarom stel ik die vraag, er zijn grote zorgen op dit moment in de tuinbouw. Financiële zorgen, energetische zorgen en het is nog maar de vraag hoeveel tuinders er dadelijk nog over zijn na dit jaar. Het klinkt een beetje cru, maar dat heeft ook zijn gevolgen voor dit tuinbouwcollectief en houden wij daar met ze alle rekening mee, want dat betekent dat het risico voor Delfland wel toeneemt en ik zou toch met nadruk willen aangeven om daar serieus naar te kijken. Dat is het van mijn kant eventjes.

De voorzitter: Dank u wel de heer Van Winden. De heer Roeten.

De heer Roeten: Voorzitter dank u wel. Ja aansluitend op de collega's heb ik nog één aanvullende vraag. Het betreft een overeenkomst die Delfland in principe geen centen gaat kosten. Nou ja, ik hoorde net al er moet een overeenkomst hier nog op worden aangepast. Nou daar komt denk ik zo nog een antwoord op. Een andere vraag is even van worden dit soort aanpassingen, financiële aanpassingen in de afspraken, nog afgestemd met de deelnemende tuinbouwondernemers? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Simons.

De heer Simon: Ja zonder die laatste S. Simon. Ja dat is misschien moeilijk te zien, maar de fout wordt vaker gemaakt. Leuk zo'n scopewijziging. Ik dacht de hoogheemraad die durft het woord scope niet meer te gebruiken, maar toch heeft u het bij een ander voorstel wat toch dichtbij elkaar ligt het ingeflanst, maar nee, prima. We snappen het. Het gaat van Ozon naar actief kool. Mijn zorgen lagen ook bij wat de heer Van der Burg noemt, drie verschillende typen zuiveringen die voor de tuinbouw richting de Emissieloze Kas 2027 gaan. Het zou heel fijn zijn als iedereen een nullozer wordt, want dan scheelt het ons echt heel veel, maar blijkbaar is dat een utopie, maar we moeten toch wel heel hard ervoor inzetten. En wat ik begrijp is, hè, er zijn best wel veel zorgen, het economisch klimaat zoals de Fractie Ongebouwd het ook zegt, is heel erg zorgelijk, niet alleen voor bedrijven, maar ook voor de burgers, moeten we inderdaad heel erg nauw op letten. Ik zal er morgen ook nog iets over zeggen bij de Burap, Maar het belangrijkste is ik denk … Het is in principe een voorstel dat kostenneutraal is. We moeten nog de exploitatiekosten afspreken met het collectief, maar er zit ook een voordeel aan. Ik denk dat ook een deel van ons rioolwater wordt gezuiverd met pesticiden, dus ik denk dat dit een voorstel is. Ja of we kunnen eigenlijk geen andere kant op, zoals de heer Hekman ook al zegt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Ja voorzitter. Ik sluit me aan bij de vragen van de heer Van Winden. Met name de economische situatie daar baart ons zorgen. En de tweede vraag was door de vertraging van de besluitvorming, hoe wordt die mijlpaal van 1 januari 2024 niet gehaald en zijn daar nog consequenties aan?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik wil graag even focussen op de duurzaamheidparagraaf, want ik hoor hier dat het financieel neutraal is, maar dat is het op zich niet, want er wordt nu meer CO2 geproduceerd wat uiteindelijk kosten met zich meeneemt, al is het maar om te compenseren door ons als Delfland in ons plan. Als ik dan kijk naar de beheersmaatregelen, dan is het enige risico imagoschade en ik denk dat daar een financieel risico zit en dan natuurlijk de vraag is ga je dat dan doorleggen bij die tuinders of gaan wij dat doen en hoe gaan wij dat doen? Dus die kosten die wij moeten gaan maken om die CO2 te compenseren horen dan denk ik ook ergens

inzichtelijk gemaakt te worden. Voor de rest denk ik dat dit een keuze is waarbij de afweging die de heer Winden inbracht, die ik zelf nog niet had bedacht, wel effect kan hebben of je hier wel op dit moment mee door wilt of moet gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Faber.

De heer Faber: Ja ik sluit me grotendeels aan bij wat de vorige sprekers hebben gezegd en ik was vooral erg benieuwd naar wat dan als het niet financieel neutraal zou zijn, wat dan de consequenties zijn voor het hoogheemraadschap, want ik heb het stuk aanvankelijk gelezen als het wordt gedekt door de collectieven en dat lijkt me ook een duidelijk uitgangspunt wat volgens mij ook een goeie stimulans zou zijn voor de deelnemers om hun lozingen te verlagen, want daarmee verlagen ze dan ook de kosten, maar als dat betekent dat Delfland tekorten gaat bijleggen dan wordt het plaatje natuurlijk opeens heel anders.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van de heer De Klerk.

De voorzitter: Dank u allen. Dan ga ik naar de hoogheemraad, de heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter en ik begrijp de zorgen die ook uitgesproken worden over de economische situatie van de glastuinbouw of zoveel bedrijven, maar in dit geval met name de glastuinbouw, maar laat ik eventjes de vragen gewoon proberen te beantwoorden in volgorde. Dus dat betekent dat we met de coöperatie een contract aan moeten gaan en daar proberen we zoveel mogelijk zekerheden in te bouwen. Een van de zekerheden die we hebben is dat de coöperatie al twee jaar lang een fee vraagt aan de glastuinbouw en daardoor al een buffer heeft opgebouwd en wij zullen met die glastuinbouw in de komende weken ook in gesprek moeten om die garanties dat er aan de betalingsverplichtingen voldaan kan worden zo groot mogelijk te maken. Ik ga niet zeggen dat er absoluut geen risico in zit. We hadden begin van het jaar ook niet gedacht in de economische situatie te komen waar we nu in zitten, maar dat is wel een stuk van zorg die wij graag met u delen en die wij ook meenemen in de gesprekken met de glastuinbouw om daarnaar te kijken. Ik kom zo eventjes terug, want de meeste vragen gingen toch hier met name over, over de vragen van de heer Van der Burg over het juridische kader, maar die garantstelling, ja die gaan mee om … of die garantstellingen van Provincie en gemeente, die blijven op dit moment even gelijk hebben we met elkaar afgesproken, ook omdat ons risico ongeveer gelijk blijft. Het moet nog verder in detail met de cijfers achter de komma bepaald worden, maar we gaan er vanuit die 1,9 miljoen, die ieder als garantstelling heeft gegeven, ook blijft staan. Dat zijn ook duidelijk de afspraken die we hebben met zowel Provincie als met de gemeente Westland. Nogmaals, die risico's bij de glastuinbouw die onderkennen we. Daar maken we de afspraken mee en daar proberen we gewoon zo goed mogelijk afdekking te krijgen. De vraag is van wat gebeurt er nu als de glastuinbouw nee zegt tegen het voorstel wat er ligt, ja dan is het eigenlijk heel simpel, dan gaan we niet zuiveren voor ze en dan moeten ze dat zelf gaan doen. De kosten die we gemaakt hebben en dat staat ook in het voorstel hè, we hebben iets van 465.000 euro uitgegeven daarvoor, die zijn … Dat zijn separate opdrachten die we van de coöperatie hebben gekregen en daar kunnen we ook gewoon een factuur voor sturen, dus die zijn gedekt, die kosten, dus in dat kader als we ermee stoppen dan is het jammer voor ons, is het ook jammer voor de waterkwaliteit, laat ik dat ook vooropstellen, want we gaan niet alleen het water van de glastuinbouw zuiveren, maar ook het water van alle ingezetenen en dus dat is wel een voordeel wat we erbij hebben wat we niet uit het oog mag verliezen, maar het is een taak die we niet hebben op dit moment en we gaan dit in opdracht van de glastuinbouw doen. De vraag over de duurzaamheid. Ja we voldoen daar zoveel mogelijk aan, maar we hebben dat wel hier heel nadrukkelijk even aangegeven dat deze vorm van

zuiveren minder duurzaam is dan het gebruik van Ozon, maar dat dat wel gecompenseerd wordt door, in onze optiek in ieder geval, door een hogere kwaliteit water te leveren dan dat we het wanneer we het niet zuiveren, dus dat is een beetje waarom we zeggen van daar moeten we goed naar kijken hoe we die CO2-uitstoot kunnen compenseren en kunnen verminderen, want dat is wel waar we ook nog samen met STOWA naar kijken om andere vormen van koolstof daarvoor te gebruiken, maar het is wel een heel reëel punt wat de heer Van Boxmeer aanbrengt van we gaan dadelijk meer CO2 uitstoten in deze situatie. De wettelijke eisen van ja u geeft het zelf aan, mijnheer Van der Burg. We hebben daar een drie, twee opties collectieve zuivering of individueel zuiveren. Los daarvan staat dat we naar nullozing toe willen, de Emissieloze Kas en dat staat ook in de overeenkomsten die we tot nu toe hebben gesloten en de afspraken die we met de glastuinbouw gemaakt hebben hier in dit kader van dat blijft gewoon boven de tafel en dat blijft ook het uitgangspunt dat we dat gaan realiseren met elkaar, dus dat is even los van die collectieve zuivering, maar op dit moment is het de keuze gaan ze collectief zuiveren of gaan ze dat individueel doen en als ze het collectief gaan doen dan hebben ze aan ons gevraagd of wij dat willen doen. Het wettelijke kader van 1 januari 2024, de vraag van de heer De Keijzer, wij geven aan dat als wij nu snel schakelen en dat is dat wij het verhoogde krediet hebben om het uit te gaan voeren en die scopewijziging hebben, dan is het vervolgens de glastuinbouw die heel snel daar een akkoord op moet geven om de vervolgstap te kunnen doen. Dan halen we voor de realisatie van de collectieve zuivering januari 2024, maar ook hier gaan we nog een persleiding aanleggen van De Lier naar de Nieuwe Waterweg toe. Die halen we niet op 1 januari 2024 en daar is het bevoegd gezag van op de hoogte en dat is in dit geval de gemeente Westland. Ik hoop zo de vragen beantwoord te hebben voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. Dan maken wij ons op voor de tweede ronde. Zal ik weer gewoon … ja. De heer Hekman. Helder. De heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank u wel voorzitter. Dank hoogheemraad voor de beantwoording. Nog een nabrander uit wat ik eigenlijk bij de eerste termijn wilde inbrengen. Nog mijn complimenten voor de uitgebreidheid van het voorstel. Dat in vergelijking met de andere voorstellen die we nog gaan bespreken was er een klein contrast met de diepgaandheid van dit voorstel vergeleken met de rest, maar dat bespreken we straks zo. Ik hoorde de hoogheemraad in zijn beantwoording zeggen dat hij aanneemt dat de garanties die er zijn dat die ook voor het gewijzigde voorstel gelden. Nou is er een heel mooi Engels spreekwoord dat niet geheel geschikt is om in zijn compleetheid te herhalen hier, maar aannames, dat strekt aannames zijn de moeder van alle, nou ja, alle ongelukken, laat ik het netjes omschrijven, dus ik zou het wel fijn vinden om als de hoogheemraad iets verder kan toelichten, het zou fijn zijn om te horen dat het wat meer, dat hij het niet aanneemt, maar dat het ook daadwerkelijk zo is en als dat nog niet het geval is dat hij dat nog na gaat of dat inderdaad die garanties ook voor het vernieuwde voorstel gelden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter, ook dank voor de beantwoording. Toch nog even voor alle duidelijkheid. Het is natuurlijk nu al mogelijk dat bedrijven zich als nullozer aanbieden hè, dus dan vallen ze niet onder de individuele verplichting en ook niet onder collectief. De vraag is natuurlijk hoe dat dan uiteindelijk zal gaan verlopen en met handhaving zichtbaar wordt. Kunnen ze later alsnog aansluiten? In ieder geval, dus dat is ook nu al een mogelijkheid voor bedrijven om daarvoor te kiezen. Over het juridisch kader wil ik toch het volgende nog opmerken of over dat wettelijk kader. In het voorstel staat bijvoorbeeld dat er naar een zuivering tot 95 procent van de pesticiden overgegaan zou worden, dat dat de norm zou zijn. Ik wil erop wijzen dat bij gebruik van systemische pesticiden 99,5 procent de norm is. Anders mogen die middelen niet gebruikt worden en ook niet dus in het riool terecht komen, dus de sector beperkt zich ook bij die 95 procent norm en dat houdt in dat

daar dus ook weer controle, handhaving op plaats moet vinden, dus die gehaalde norm, wat vele individuele zuiveringen wel hebben om dat type pesticiden die vooral bij integraal pestmanagement gebruikt worden, dat ja dat ze ook aan die eis zouden willen en moeten voldoen en anders mogen die middelen dus niet gevonden worden, dus we zullen er ook op moeten monitoren welke middelen we dan in het effluent gaan vinden en u heeft geloof ik eerder gezegd dat dat al gedaan is. Ja ik ken geen data daarvan. We kunnen ze denk ik ook niet vinden. Dat u al wel beschikt over wat er nu in het effluent aanwezig is of nee in het rioolwater aanwezig is waarop gezuiverd zou moeten worden en vervolgens, de zekerheidstelling daarover is ook geborgd binnen zogenaamde BZG-certificering, een keurmerk en de vraag is of dat dan deze zuivering ook aan dat keurmerk gaat voldoen, waarbij externe auditing natuurlijk aan de orde is, dus een aantal van die aspecten staan in het voorstel die ik niet helemaal kan plaatsen in de keuze en de doelen die gehaald moeten worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Winden.

De heer Van Winden: Voorzitter dank u wel. Een heel kleine opmerking. Ik hoor de hoogheemraad zeggen dat de realisatie al in 2023 is van de collectieve zuivering, maar de persleiding pas in 2024 in gebruik wordt genomen. Ik vroeg me even af hoe wij dan dat water, dat rioolwater, bij die zuivering krijgen, als we nog geen persleiding hebben. Gaat dat dan via het bestaande riool of zuiveren we gewoon nog even niet? Wellicht kan daar nog wel enige verklaring voor komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roeten.

De heer Roeten: Ja voorzitter dank u wel. Ik heb het misschien niet goed begrepen of goed gehoord, maar mijn vraag was even worden de investeringswijzigingen afgestemd met de landtuinbouw of in ieder geval de tuinbouwondernemers of hebben wij daar een vrije hand in om daar zelf dingen in te doen? Dank u wel.

De voorzitter: Ik vind dat u leuke gebaren erbij maakt. Ik weet niet of dat op beeld komt, maar het is leuk.

De heer Roeten: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Simon. De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Bedankt voor de beantwoording.

De voorzitter: De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik las het besluit nog even door en ik denk dat daar een beetje de dekking in zit in de vraag die de heer Van Winden zei, want er wordt geen besluit genomen als we niet een overeenkomst hebben met de coöperatie en ik denk dat degene die het best kan inschatten of ze over tien jaar nog bestaan de coöperatie zelf is, dus dat neemt misschien een deel van dat risico weg. Over mijn vraag met betrekking tot de duurzaamheid ben ik niet zo tevreden, want ik volg u wel in uw betoog, maar ik heb even snel gekeken hoeveel één ton CO_2 normaal in compensatie is, nou dat zijn veertig bomen. Wij doen jaarlijks 2200 ton uitstoten. Even voor het gemak, dat zijn dan tachtigduizend bomen per jaar die we daar neer moeten zetten en ik zou dat toch ergens in dat voorstel inzichtelijk willen hebben. U nam als voorbeeld aan nou ja we zijn bezig met het STOWA, maar deze investering, ik neem aan dat we daar twaalf jaar van blijven genieten voordat we een alternatief gaan doen en als er dan een alternatief komt, weer nieuwe processen of systemen, dan kost het weer geld, dus ik denk dat het wel van belang is dat we in die duurzaamheidparagraaf naar voren toebrengen wat nou, wat het nou is en 2200 ton klinkt weinig, maar ik

denk als we het hebben over 80.000 bomen per jaar, dat we dan al denken van god, dat Delfland dat wordt toch wel een heel mooi groen bos, dus ik wil dat toch ergens dat dat tot uiting komt in een afweging en of het dan doorgerekend wordt aan de tuinbouwers, ja goed, dat lijkt me dan een hele andere discussie, maar in ieder geval dat het inzichtelijk is wat we hebben overwogen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Faber. Mevrouw Zandstra. Gaan we naar de hoogheemraad, de heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. De eerste vraag was de aanname. Nou dat kan ik makkelijk zeggen, we hebben overeenstemming met de gemeente en met de Provincie. Mijn voorzichtigheid daarin zat dat er op dit moment met de gemeente gesproken wordt of die garantstelling niet omgezet kan worden in een subsidie en maar dat betekend nog steeds dat daarmee de investering omlaag gaat en daarmee de garantstelling van of het risico van ons ook omlaag gaat. Daar zat even mijn aarzeling in het antwoord, maar we hebben van beide partijen gewoon de toezegging dat ze die garantstelling gaan doen. De vraag van de heer Van der Burg. Ja we hebben een BZG-goedkeuring erop gekregen en die gaan ook de monitoring daarop uitvoeren, dus die goedkeur die zit erop en want we weten niet goed wat er in het effluent zit, maar de testen die BZG doet is op controleren op monsters of die zuivering voldoende werkt om die gewasbeschermingsmiddelen te verwijderen, dus wij hebben BZG-goedkeuring. Dat hebben we begin deze maand daarop gekregen. De persleiding van de heer Van Winden. We gaan twee gebieden doen. We hadden het hier met name over Westland en met name de glastuinbouw was aan het kijken of ze dat uit konden breiden en dat is het stukje van De Lier en daar moet die persleiding voor aangelegd worden, dus de rest van het Westland valt gewoon op de riolering, op de normale riolering die naar de Nieuwe Waterweg gaan. De duurzaamheid, ik hoor heel goed wat u zegt mijnheer Van Boxmeer, dat is nu nog even een lastig onderwerp, want we gaan geen tachtigduizend bomen per jaar plaatsen, want dan wordt het wel erg vol, maar we gaan wel heel goed kijken hoe we die CO2-uitstoot zo ver mogelijk kunnen reduceren met elkaar, maar we moeten wel zien dat dit duidelijk een compromis is, een betere waterkwaliteit met helaas een wat hogere CO2-uitstoot, maar andersom wordt het een mindere waterkwaliteit en geen CO2-uitstoot, dus het is het sluiten van een compromis in dit kader.

De heer Van Boxmeer: Ja dat …

De voorzitter: Ik begrijp dat de heer Van der Burg eerst nog een verhelderende vraag wil stellen.

De heer Van der Burg: Ja voorzitter, dat is zo. Ik heb toch nog een verhelderende vraag over die BZG. Het ging wat snel, maar ik gaf even het seintje aan de voorzitter. Natuurlijk zal BZG certificeren en de vraag is dus en die blijft staan op basis van die 95 procent waar we over spraken of op basis van die 99,5 procent, want dan heb je het wel over de systemische pesticiden zeg maar die zoals de neonicotinoiden hè, waar natuurlijk heel veel gedoe om geweest is en die juist van groot belang zijn voor de sector om te blijven gebruiken, dus gaat de sector zich beperken dan tot die 95 procent en niet mogen gebruiken van die middelen die die beperking oplevert, dus die BZG die zouden ze op die 99,5 procent moeten scoren en niet op die 95 procent en anders dan vraagt dat een extra claim, inspanning voor de sector en dat moeten ze dan weten vooraf denk ik. Dank u wel.

De voorzitter: Oh sorry. Ik ga even naar de heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ja ik ben toch niet helemaal tevreden met het antwoord van de heer Egas. Ik volg wel wat hij zegt, maar als je het niet vastlegt, dan is deze 2200 CO2 verdwijnt, dus wij moeten aan het einde van de rit circulair zijn. Dan moeten wij in de CO2 volledig neutraal zijn en wij krijgen hier nu jaarlijks 2200 ton

erbij. Als dat dan niet in dit voorstel staat in de afweging die gemaakt is, ja we hadden niet zoveel alternatieven, maar die afweging is gemaakt, dan zou ik zeggen dan moet op een andere plek naar voren komen dat dit een post is die we dus additioneel moeten gaan compenseren, want het is niet zo dat hoewel ik het eens ben met de opmerking die je maakt over dat het water dan zuiverder wordt, dat is niet het argument in de circulariteit. Het is dat we op nul uit moeten komen, dus ik … Mijn voorstel zou dan zijn of mijn verzoek zou dan zijn of we het dan als een aparte post inzichtelijk kunnen maken in ons duurzaamheidschema die we hebben, zodat het duidelijk is dat er hier wel wat te compenseren valt en dat het niet een vrijblijvende ja eigenlijk een, het was geen keus, we moesten het doen, dus kregen we 2200 ton aan onze broek per jaar.

De voorzitter: Ik ga terug naar de heer Egas, want die was in zijn beantwoording bezig. Misschien kan hij deze interventies meenemen.

De heer Egas: Die wil ik heel graag meenemen voorzitter van de … En laat even beginnen met de CO2. Ja er komt meer bij en we hebben gezegd dat we in 2050 klimaatneutraal zijn, dus CO2 neutraal zijn, dus dan tellen we gewoon die 2200 erbij op en die moeten we compenseren, samen met de glastuinbouw in dit kader, dus het is een opgave die we beiden hebben, dus het kan ook zijn dat de glastuinbouw hiervoor compenseert, maar we moeten dus met elkaar hiervoor compenseren en het zit gewoon in onze afspraak die we gemaakt hebben, maar we realiseren ons dat er wel 2200 ton bijkomt, dus dat we een hogere opgave daarmee krijgen.

De heer Van Boxmeer: Mag ik hieruit opmaken dat ik dat dan in die schema's ga zien? Want dat was natuurlijk mijn vraag.

De heer Egas: Daar ga ik niet gelijk een volmondig ja op zeggen, want het zit gewoon in de totale CO2 footprint die we hebben en daar komt het in naar voren toe, maar als u zegt van dan wil ik graag dit separaat erin zien, kan ik dan wel vragen of ze dat in de toekomst erin op willen gaan nemen, na 2024 of na 1 januari 2024, want dan gaan we het pas doen, dus het komt terug in de CO2 footprint, laten we daar heel duidelijk in zijn.

De heer Van Boxmeer: Nou ja het voordeel van als je het terug laat komen is dat je je heel bewust bent dat keuzes die je maakt, of zal ik maar zeggen, consequenties hebben en niet zal ik maar zeggen, ja hè opeens hebben we dat. Maar goed, laat ik het vertrouwen uitspreken dat u er wijs mee omgaat en mogelijk kom ik er dan in een latere vergadering met u op terug.

De heer Egas: Dank u wel. En mijnheer Van der Burg, wij hebben dus heel duidelijk met BZG de afspraak dat die 95 procent zoals afgesproken is voldoende is waar deze collectieve zuivering aan moet voldoen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van der Burg: Mag ik toch nog …

De voorzitter: Nou het begint erg op een derde ronde te lijken.

De heer Van der Burg: Daar kan op gecertificeerd worden, maar dan blijft de vraag staan of dat u daar het wettelijk kader verder op wil screenen zeg maar of dat daar pier op plaats vindt dat dat zorgvuldig dat die beoordeling zorgvuldig gebeurt.

De heer Egas: Ik wil graag bij mijn beantwoording blijven. Wij hebben met de BZG de afspraak, met de glastuinbouw de afspraak dat we 95 procent gaan zuiveren op onze collectieve zuivering. Daar hebben we de

certificering van BZG voor ontvangen en daar gaan we aan voldoen. Als de glastuinbouw aan hogere eisen moet voldoen, is dat de glastuinbouw en is dat niet de collectieve zuivering.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik even naar de commissie kijken wat we met dit stuk willen gaan doen. Wilt u het ter bespreking naar de VV hebben of had u het wel gezien zo?

De heer Simon: Hamerstuk.

De voorzitter: Hamerstuk? De heer Roeten.

De heer Roeten: Voorzitter, ik had even die vraag gezegd nog of de investeringen aan de voorkant afgestemd moeten worden met de glastuinbouwbedrijven en daar heb ik volgens mij nog geen antwoord op gehad.

De heer Egas: Daar heeft u helemaal gelijk in en dat ben ik in de tweede termijn ook weer vergeten te beantwoorden, maar wij voeren de gesprekken met de glastuinbouw op basis van de investeringen die we moeten doen, daar hangen tarieven aan en aan de operationele kosten, dus al die gesprekken vinden plaats met de glastuinbouw en ze beschikken over alle kosten die wij moeten maken om deze collectieve zuivering voor ze te realiseren, dus ja is het antwoord.

De voorzitter: Kan iedereen zich vinden in de suggestie van de heer Simon om hier een hamerstuk voor de VV van te maken? Ik zie instemmend geknik. Dan gaan we dat doen.

04.B.01 Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht

De voorzitter: Dan kom ik op de volgende, het volgende onderwerp. Dat is het activeren van de uren van de projectorganisatie. U bent vanavond wel de sigaar, dus graag uw toelichting.

De heer Egas: Ja dat is het risico als je als enige hoogheemraad er zit. Dit is een stuk wat wij in combinatie natuurlijk met De Groote Lucht willen brengen. Er is in 2019 het Nota Activabeleid vastgesteld waarin we gezegd hebben dat alle interne en externe uren niet geactiveerd worden, maar als kosten genomen worden, dus gelijk in de operationele lasten worden meegenomen. Voor dit specifieke project, wat een langlopend project is, wat een heel ingrijpend project is, een heel kostbaar project is, is onze mening dat we dat niet moeten doen en dat we de kosten moeten activeren en af gaan schrijven over de levensduur van de zuivering en dat is eigenlijk in het kort eventjes het voorstel wat hier ligt. Zover mijn toelichting voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu aan de andere kant beginnen. Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, wij kunnen instemmen met het voorstel.

De voorzitter: Lekker snel. Dank u wel. De heer Faber.

De heer Faber: Daar sluit ik mij bij aan.

De voorzitter: De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dat doen wij ook.

De voorzitter: De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Wij ook.

De voorzitter: De heer Simon.

De heer Simon: Een mooie, pragmatische oplossing.

De heer Roeten: Ik wijk af van mijn voorgangers. We hebben even een wat juridische vraag denk ik. We vroegen ons even af of het voorstel ook niet langs de Commissie BFO zou moeten, omdat het voorstel is om af te wijken van een beleidsstuk wat er ligt.

De voorzitter: Dat was die?

De heer Roeten: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Winden.

De heer Van Winden: Ik heb geen vragen of opmerkingen. Ik heb er geen moeite mee.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter, dat geldt ook voor ons, dus we hadden natuurlijk … we kunnen instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De heer De Klerk: Dank voorzitter. Nog ook een paar vragen. Eigenlijk, ik had die voorzet al gegeven bij het vorige agendastuk. Het is een wat summier voorstel, zeker als je het vergelijkt met dat andere stuk en ik vraag als ik dat dan zo lees, we hebben volgens mij met elkaar afgesproken dat ieder besluit of in ieder geval ieder voorstel tot besluit zelfstandig leesbaar is, maar ik, voor de lezer is het toch lastig te duiden welke uitzondering we hier nu precies maken en waarom we dit doen, dus wellicht is het toch wel fijn als de hoogheemraad iets meer duiding kan geven wat welke afwijking van beleid we hier nu maken en waarom het besluit in deze vorm nu nodig is en in het verlengde daarvan, waarom wordt alleen een voorbereidingsbesluit genomen, waarom geen volwaardig besluit en kunnen we nog terug als we dit besluit nemen? En tot slot, we gaan nu de uren activeren en dan vraag ik me af, krijgen we die uren ook ingevuld? Is deze capaciteit er binnen de organisatie? En als deze er niet is en wij vacatures moeten gaan uitzetten, hoe reëel is het dan dat we deze vacatures ingevuld gaan krijgen, want zeker in de huidige markt is het zeker voor overheidsinstanties heel moeilijk om het juiste personeel te vinden, dus ik vroeg me dan wel af welke, nou ja, welke gevolgen dat mogelijk heeft of dat er nog een risico is dat we het niet ingevuld krijgen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hekman.

De heer Hekman: Dank u voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige vraagstellers. Voor mij is wel of nog steeds onduidelijk waarom deze nu bij ons op tafel ligt, want volgens mij had dit in een andere commissie afgehandeld kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de hoogheemraad.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. Ik vind de eerste vraag die u stelt van waarom is dit niet in BFO behandeld en waarom wordt het hier behandeld, die kan ik niet één, twee, drie beantwoorden zeg ik heel eerlijk. Ik weet wel dat we het graag in combinatie met De Groote Lucht zien, omdat dit ook de uitzondering is

en dat was de vraag van de heer De Klerk ook van welke uitzondering is dit. Dit gaat echt over het project De Groote Lucht, dus daar heeft het betrekking op en dat is de reden dat we het in deze commissie aangevoerd hebben als onderwerp, dus dat is eigenlijk de beantwoording van de vraag waarom niet in BFO, maar in deze commissie, vanwege de link met De Groote Lucht. Welke … nou ja u geeft aan mijnheer De Klerk, het is een summier voorstel. Het moet zelfstandig leesbaar zijn. Ik denk dat het ook een summier voorstel en onderwerp is. Het is echt voor De Groote Lucht, voor dat project waarbij we de uren willen gaan activeren in plaats van ze als kosten meenemen, beperkt tot het project De Groote Lucht. Uw zorg over de invulling van de uren, die delen we natuurlijk graag, want dat zien we allemaal dat het lastig is om het juiste personeel te vinden, maar ik denk niet dat dat betrekking heeft op dit voorstel, want wel of niet vinden, die uren die we ervoor moeten maken om het project uit te voeren, willen we toch activeren hierin, dus ik denk dat dat even een ander onderwerp is wat misschien bij het volgende wel naar voren komt, maar uiteindelijk zullen we het project De Groote Lucht uit moeten voeren en willen we de interne en de externe kosten die we daarop maken activeren in plaats van meenemen in de operationele kosten. Voor zover even mijn beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Geeft dit nog aanleiding tot nadere vragen?

De heer De Klerk: Ja.

De voorzitter: De heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank voorzitter. Worden we … Als we uren gaan activeren, dat betekent dat we personeel gaan inzetten of althans, uren gaan schrijven voor dit project van personeel, toch? Maar dat betekent dat ze niet iets anders kunnen doen, dus dan betekent dat ’t ten koste gaat van iets anders, oftewel heeft de organisatie daar capaciteit om die uren die we nu gaan activeren of dat ze nu gaan schrijven in dit project, gaat dat niet ten koste van wat anders of is het zo dat het personeel dat nu al hier zich mee bezighoudt, dat het nu een andere kostenplaats krijgt?

De voorzitter: Ik zie de heer Roeten ook kijken.

De heer Roeten: Ja voorzitter dank u wel. Ik ben niet helemaal gerustgesteld door het antwoord van de hoogheemraad op de vraag van hoort het wel in deze commissie. Ik snap dat u zegt van joh qua project hoort het eigenlijk in deze commissie, maar ik denk ook dat de kant, de juridische kant is van joh, op basis waarvan kunnen we nou afwijken van die nota en ik denk daar dan dat daar toch een advies van de commissie BFO voor nodig is.

De voorzitter: Ja dat is uw opinie. Dank u wel. Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, wat ons betreft zijn de commissies ter voorbereiding op de besluitvorming in de VV, hebben we die in de fractie collectief gesproken en kan het dus afgedaan worden met behandeling in deze commissie.

De voorzitter: Dank u wel. Terug naar de hoogheemraad, uw reactie graag.

De heer Egas: Ja ik vind het moeilijk om op de vraag van de heer Roeten nog antwoord te geven, want ik denk dat we daar elkaar niet kunnen overtuigen, maar het is dus een hele bewuste keus geweest om het in deze commissie te behandelen in verband met de samenhang ervan, want ik kan me ook voorstellen dat anders de vraag precies andersom gesteld was van waarom in BFO en niet in de commissie WVK omdat het toch over De

Groote Lucht gaat. De heer De Klerk, ja ik denk dat het voor dit voorstel even niet uitmaakt of we die uren bij iemand weghalen bij een ander project of juist niet, het gaat erom dat de uren die verspijkerd worden, even mijn woorden, aan dit project, geactiveerd gaan worden en dat kunnen inderdaad uren zijn van mensen die er al aan werken, het kunnen uren zijn van mensen die op een nu aan andere projecten werken en in de toekomst aan De Groote Lucht gaan werken en het kunnen ook uren zijn van mensen die ervoor aangenomen gaan worden, dus in dat kader is het een mix van alle uren die we gaan verzamelen om dit project uit te gaan voeren.

De heer De Klerk: Dan een aanvullende vraag daarop. Voorziet u dat, nou ja, is uw inschatting dat de organisatie de capaciteit daartoe heeft en dat we ook daar voor die vacatures die mogelijk worden uitgeschreven, ziet u dat als een mogelijk risico? We hebben natuurlijk al wat vertraging opgelopen dit traject. Ik kan me voorstellen dat als we de vacatures hiervoor gaan openstellen en we kunnen de mensen niet vinden, dat dat ook voor vertraging zou kunnen opleveringen. Kunt u daar een inschatting van geven wat dat risico is?

De heer Egas: Ik wil dat graag even bij het volgende onderwerp behandelen als we het over De Groote Lucht hebben, daar naar voren brengen en dit gaat echt alleen maar over het activeren van de uren.

De voorzitter: Vind ik vrij logisch. Oké. Gezien de stemming in de commissie stel ik voor dit als hamerstuk door te geleiden. Kunt u zich daarin vinden? Ja. Gaan we dat zo doen.

04.B.02 Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht

De voorzitter: Pièce de résistance voor vanavond. De Toekomst van De Groote Lucht. Dan ga ik om te beginnen kijken naar onze hoogheemraad.

De heer Egas: Ik kan nog wel achter me gaan kijken, maar ik denk dat ik daar toch de inleiding voor mag geven, mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor het woord. De Groote Lucht, we hebben daar al natuurlijk, we praten daar al geruime tijd met elkaar over. We hebben er heel veel vergadering aan besteed en in maart dit jaar hebben we nog een hele hoop informatie met u gedeeld en vragen beantwoord, met name technische vragen, maar ook operationele en politieke vragen beantwoord van hoe het gaat. Na die tijd zijn wij heel hard aan de slag gegaan en wij, dat zijn zeker bestuurlijk, maar ook ambtelijk in samenspraak met Provincie en gemeente Vlaardingen om te kijken hoe we de vervolgstappen in dat kader kunnen zetten. Ik denk dat we daarbij de belangrijke bezwaren die Vlaardingen had geuit, weg hebben kunnen nemen. Dat waren onder andere geur, dat was industrie, de zware industrienorm, de milieuklasse en dat was de ruimte, ruimte voor nieuwe vestigingen. Daar hebben we met elkaar een goede modus in kunnen vinden en vervolgens zijn we ook gaan kijken van hoe kunnen we nu naar een aangepaste intentieovereenkomst toe om het vervolgtraject in te gaan. Een fase die toen lastig werd was dat Vlaardingen aangaf, we gaan ook in datzelfde gebied waar wij De Groote Lucht willen positioneren, gaan we een tijdelijke huisvesting doen voor Oekraïense vluchtelingen. Nou dat gaf eigenlijk een nieuwe, nieuw beeld op de hele discussie die we met elkaar gevoerd hebben en ik denk dat we daar op een goede manier met Vlaardingen uit zijn gekomen om te kijken van hoe kunnen we daar uitkomen. Dat gaf wel aanleiding tot een kleine vertraging in het project, want we hebben altijd geroepen we willen in 2028 operationeel zijn en zoals u nu in het voorstel ook kunt lezen wordt dat 2030. Dat is een afweging die wij heel zorgvuldig gemaakt hebben en gekeken hebben of dat mogelijk is om het te doen en daarvan, zoals wij dat nu in kunnen schatten, zeggen we, dat is verantwoord om die vertraging op te lopen met elkaar, maar er is niet veel rek meer en dat is ook duidelijk wat u in die intentieovereenkomst die u er bijgesloten heeft gevonden ziet, dat wij vanaf medio 2026, uiterlijk medio 2026, de beschikking hebben over het hele terrein

om onze nieuwbouw te gaan realiseren. Is het dan een gelopen race? Nee nog niet, want uiteindelijk willen wij vanuit die intentieovereenkomst naar een anterieure overeenkomst toe en die moet goedgekeurd worden door de raad van Vlaardingen, dus we moeten daar echt nog wel een stap nemen, maar we hebben wel ook intussen gesprekken gevoerd met het college, er is een presentatie geweest aan het college, waarbij het college nou positiefneutraal is, laat ik het zo eventjes formuleren, maar in ieder geval de raadscommissie hebben we ook een presentatie verzorgd op 1 september en die waren nog best kritisch, maar dat heeft geresulteerd in een hoop vragen die wij gaan beantwoorden in de komende dagen en wij denken nog steeds dat we een hele hoop van de bezwaren of eigenlijk zorgen weg kunnen nemen in die discussie. Ze zijn ook op bezoek geweest bij de Harnaschpolder, een deel van de raad, en dat heeft zeker een heel positief effect gehad zoals sommige raadsleden ook zeiden, we waren op een zuivering die je niet ruikt en we kwamen hier vanwege de geur, maar we konden geen geur ontdekken, dus ik denk dat dat heel positief is. Geluid was toen een nieuwe issue waar ze tegenaan liepen en daar gaan we ook gewoon de geluidsnormen en de geluidscontouren duidelijk in beeld brengen naar Vlaardingen toe. We zitten nog steeds ook met de Provincie in dit kader aan tafel, want de Provincie volgt het project natuurlijk ook, dus die houden we ook op de hoogte hoe die ontwikkelingen zijn, want die onderschrijven nog steeds ook voor ons de noodzaak of de voorkeur voor de nieuwbouw voor De Groote Lucht en vandaar dat het we voorstel bij u neerleggen nu om het voorlopig voorstel, dus het … nou ben ik even de benaming kwijt ervan, het voorlopig voorkeursalternatief om te gaan zetten in een voorkeursalternatief en geen, in dit geval, geen investeringsplan aan u te vragen, omdat we nog zeker weten dat er nog een hele hoop verhalen en aanpassingen gaan komen, dat we zeggen van dat moeten we nog uit gaan werken, maar we vragen aan u wel een ontwerpkrediet om in ieder geval het vervolgtraject in te kunnen gaan met elkaar en ook de gesprekken met Vlaardingen over de verwerving van de gronden te kunnen voeren en de verwachting is dat wij in november of laten we de verwachting omzetten in het streven is om in november de anterieure overeenkomst gereed te hebben, zodat die bij de raad van Vlaardingen vastgesteld kan worden en dat die bij ons door het college vastgesteld kan gaan worden, zodat we dan de vervolgstappen in gaan zetten en daar worden ook de bepalingen in opgenomen waar we allemaal aan moeten voldoen. Daar is intussen ook een matrix voor die bij de intentieovereenkomst is aangegeven, dus ik denk dat we heel veel stappen gezet hebben de afgelopen maanden om tot de realisatie van de nieuwbouw te komen van onze afvalwaterzuivering De Groote Lucht en de komende maanden worden best spannend en nog heel intensief om de anterieure overeenkomst voor elkaar te krijgen. Daar komt ook gelijk de vraag van de heer De Klerk bij over de uren wat hij in het vorige onderwerp te berde bracht van hebben we wel de juiste mensen en genoeg mensen ervoor. Nou we zijn nu heel hard bezig om een projectteam, een separaat projectteam te formeren voor De Groote Lucht. Daar worden de gesprekken over gevoerd, daar zijn de sollicitaties voor uitgezet. De reacties daarop zijn hoopvol, dus ik ben daar best positief over gestemd en niet alleen ik, wat dat is uiteindelijk een opdracht die aan de ambtelijke organisatie is gegeven om dat te doen, maar daar krijg ik positieve geluiden van terug, maar het wordt wel spannend in die hele markt, dus we zullen daar hard aan moeten trekken en we zullen daar goed de vinger aan de pols moeten houden en wij zullen als VV ook op de juiste momenten de juiste stappen moeten nemen en ook voor dit project geldt van laten we alsjeblieft erop waken dat we niet onnodige vertragingen oplopen, dus het voorstel wil ik graag in bespreking geven, maar nogmaals, het voorstel is dus om het voorlopig voorkeursalternatief om te zetten in een voorkeursalternatief en een ontwerpkrediet beschikbaar te stellen. Voor zover mijn inleiding voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan begin ik maar met een algemeen rondje. Dan voor de verandering begin ik maar eens bij de heer Simon.

De heer Simon: Zo had ik het niet voorbereid. Dan was ik in het midden gaan zitten, maar goed. Ik heb wat punten hier opgeschreven. Ik zat te twijfelen of ik zeg maar alvast met complimenten moest beginnen of juist

moest vragen van waarom nu op de agenda. U heeft zelf al gezegd, de gemeenteraad, er moet eerst nog een anterieure overeenkomst komen, vervolgens moet de gemeenteraad in november/december hier nog over beslissen en dan weten wij of wij de grond kunnen kopen, dus we hadden het ook in december kunnen bespreken, dus dat is een beetje de vraag van waarom nu. Complimenten. Ik heb gezien wat de organisatie heeft gedaan, de flyers die ze in de wijk hebben uitgedeeld, ze hebben echt de bewoners meegenomen, ze hebben de gemeenteraad meegenomen. Ik heb inderdaad naar die beeldvormende sessie gekeken. Dus dit is echt vanuit Delfland de intentie om Vlaardingen en de Provincie, iedereen mee te nemen in het proces. Het gaat niet makkelijk, want het is nu allemaal op feiten gebaseerd om een referentieontwerp, wat toch nog niet het definitieve ontwerp is, waar toch, ja er komt dan een onderbuikgevoel bij, dat zeggen ook heel veel gemeenteraadsleden, dus het is nog inderdaad nog geen gelopen race. Op basis van deze informatie die we nu hebben gekregen, die hebben we trouwens grotendeels in maart gekregen, ik zat echt te kijken van wat is nou echte nieuwe informatie voor ons ter besluitvorming. Kwam ik niet zo één, twee, drie tegen, maar misschien kan daar de hoogheemraad iets meer over zeggen van wat is nou precies specifiek nieuw aan deze tranche van informatie ten opzichte van de vorige periode. Terugkomend op de gemeenteraad Vlaardingen, die hebben inderdaad ook heel veel vragen gesteld. Ook een aantal vragen die ik zelf ook had gesteld, die ik zelf heel erg belangrijk vindt over renovatieprojecten in Nederland. Die antwoorden die komen natuurlijk nog naar de gemeenteraad, maar die lijken me ook heel erg relevant voor onze besluitvorming, dus misschien moeten we daar toch een koppeling aan maken. Wat ik miste was wat ik de vorige keer ook heb ingebracht. Voor mijn fracties zou het heel fijn zijn, al is het maar een A4'tje of twee A4'tjes, inzichtelijk te maken van wat zijn nou precies de kosten, het blijft appels en peren vergelijken, maar goed we zitten natuurlijk ook nog met een best wel stijgende inflatie, en werden getallen ook genoemd van 184 miljoen, geloof ik, als referentieontwerp voor nieuwbouw, 153 of 155 voor de renovatie en dan komt er inderdaad nog wel wat additionele kosten bij. Het zou fijn zijn om dat even te zien samen met wat er nou winst is op de duurzaamheid, een soort van kleine kosten-batenanalyse van wat betekent nou voor mijn keuze in mijn fractie om te kiezen voor deze stap. Overigens, alle informatie die wij hebben op basis van het referentieontwerp spreken inderdaad voor nieuwbouw, maar zo makkelijk is het natuurlijk niet. Dat was denk ik mijn belangrijkste vraag. Ja ik denk dat ik het hierbij laat.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik rechtsaf naar de heer Roeten.

De heer Roeten: Dank u wel voorzitter. Ja bedankt voor de uitgebreide informatie die we hebben gekregen met bijbehorende documenten. Het is echt een hele kluif denk ik voor de organisatie geweest ook om dit boven water te krijgen en goed op een rijtje te zetten en duidelijk voor ons uiteen te zetten. Ik sluit me aan bij mijn voorganger voor wat betreft de inzet die Delfland pleegt om zo goed mogelijk ook vanuit ons gezien de raad van Vlaardingen en het college mee te nemen. Ik heb net als mijn collega Simons, Simon moet ik zeggen, sorry voor de S, excuus, net zoals hij heb ik de vergadering, de beeldvormende vergadering van 1 september teruggekeken en ja het is altijd van belang om ook als VV-leden of plaatsvervangende leden even dat soort signalen op te kunnen pakken. Wat mij zeg maar opviel is eigenlijk dat het toch nog steeds een aantal partijen zijn die nog steeds die renovatievariant op een of andere manier in beeld hebben, dus dat vind ik op zich wel opvallend dat daar nog steeds blijkbaar een bepaalde verwachting leeft binnen de gemeenteraad of in ieder geval binnen een aantal partijen of die renovatievariant nog ergens in beeld is en dat vinden wij wel een zorgpunt dat daar toch nog steeds bepaalde verwachting in zit richting de gemeenteraad, dus daar zitten we even wel mee in onze maag eigenlijk tot op zekere hoogte, dat daar nog wel wat ja, werk verzet moet worden om in ieder geval daar duidelijkheid over te geven en misschien komt het ook omdat wij steeds gezegd hebben en vanuit onze fractie is dat meermaals aangehaald van joh moeten we niet ook die renovatievariant wat meer en wat dieper uitdiepen om helder te krijgen wat het dan precies is, want voor de gemeenteraad wordt

het wel heel lastig om dan een afweging te maken tussen renovatie of nieuwbouw als je niet precies weet waar je dan ja of nee tegen zegt voor wat betreft de renovatie, dus dat vinden we wel een belangrijk aspect en we hopen dat daar nog wel iets op in beweging gaat komen. Wat we ook positief vinden is dat er sessies zijn geweest op De Groote Lucht en op de Harnaschpolder, dat daar de gemeenteraad is uitgenodigd om te kunnen zien wat het is en wat ons betreft zou dat misschien nog iets aan toegevoegd kunnen worden dat we eens gaan kijken op een project wat gerenoveerd is. Er zijn in de landen voorbeelden om te kijken van, dan kun je ook zien en dan kun je laten zien aan de gemeenteraadsleden van joh, dit is een renovatie geweest en dan kun je ook daar het verhaal horen waar men dan tegenaan loopt of tegenaan is gelopen in dit geval, dus onze oproep is om dat in ieder geval ook nog te doen, zodat je ook dat beeld schetst van bestaande toestand, nieuwbouwtoestand, maar ook die tussenfase dat er ook renovaties zijn geweest in de landen om daar dus een verhaal bij te hebben. Een andere vraag is nog even, wij hebben informatie gekregen. Daar zijn we hartstikke blij mee, tenminste onze fractie wel. Krijgt de gemeenteraad van Vlaardingen ook die informatie te zien op enig moment? Ik denk dat het belangrijk is dat zij mee kunnen kijken in de gegevens die wij hebben, zodat ze ook een goeie en objectieve mening kunnen vormen en kunnen kijken wat van belang is voor hun, dus dat is wel een belangrijk punt ook denk ik. Een korte vraag nog over het geuronderzoek. Ik zit even te kijken, mijnheer Simon noemde net wat te getallen en zo, dus toen dacht ik even van mag dat, mag dat niet. Nou ja …

De voorzitter: Die getallen staan niet in de besloten stukken.

De heer Roeten: Nee maar goed. Ik heb met name wat vragen over de risicoanalyse van Horvat & Partners. Daar staat geen, staat niets bij van vertrouwelijk, dus ik neem aan dat we daar gewoon vragen over kunnen stellen. Even kijken. Ik zie … Dat is volgens mij bijlage twee.

De voorzitter: Die is gewoon openbaar, dus stelt u uw vraag.

De heer Roeten: Oké. Maar begin ik toch even met de vraag over het geuronderzoek van DCMR, even voor de afleiding. Ik kan even niet goed duiden of terughalen, we gaan … wat de extra kosten zijn die gemaakt moeten worden om de geuremissie met 95 procent te reduceren in het kader van de nieuwbouw. Het lijkt wel ergens te staan, maar ik kan het niet helemaal precies duiden, dus wat zijn die extra kosten is de vraag. Dan kom ik bij de risicoanalyse van de renovatie van Horvat & Partners. Zij hebben de risico's in beeld gebracht. Horvat & Partners is een onafhankelijk en deskundig bureau. Er wordt geconcludeerd dat de risico's bij de renovatie teruggebracht kunnen worden tot een acceptabel niveau, zo staat het in het rapport en in het kader vind ik het dan opvallend zeg maar dat Delfland toch een aantal aannames en uitwerkingen die de Horvat heeft gemaakt toch gaat opplussen, bijvoorbeeld 24 procent aan kosten brengt het met zich mee om bepaalde risico's te kunnen tackelen zeg maar. Wij schatten dan in dat dat toch weer 12 procent hoger is, zodat het richting de 35, 36 procent gaat. Tenminste dat lees ik dan in de uitleg, alleen zit daar geen onderbouwing bij vanuit Delfland van hè dat ze daarin of zit daarin of zit daarin, dus het lijkt een beetje van en dat gebeurt op nog een plek volgens mij in dat rapport, dat opeens toch vanuit Delfland wordt ingeschat dat renovatie extra lastig is op bepaalde punten om daar die risico's te kunnen tackelen en wordt niet onderbouwd, dus dat vinden wij toch wel iets bijzonders eigenlijk, dat je daar dan wel iets van zegt, maar dat er niet echt een onderbouwing bij zit. Een andere vraag is even van overlappen bepaalde ramingen rond renovatie elkaar niet? Is daar een controle op uitgevoerd? Ik snap wel dat je soms bepaalde dingen en bepaalde aannames en bepaalde bedragen bij mekaar moet brengen, maar is er gecheckt dat er niet bepaalde dingen dubbel zijn gerekend? En de laatste opmerking vanuit het rapport is even, wat wordt er gedaan met aanbevelingen uit het rapport? Hier wou ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Winden.

De heer Van Winden: Voorzitter dank u wel. Ik heb niet zo heel veel vragen, maar in eerste instantie was het, had ik het gevoel dat ik iets gemist had, want ik kwam ergens in het eerste voorstel kom ik al een, aan het eind kom ik tegen dat wij de data hebben opgeschoven van de finale datum van oplevering zeg maar opgeschoven hebben van 2028 naar 2030. Dat werd feitelijk nu door de hoogheemraad al genoemd in zijn introductie. Wat mij opvalt is dat wij in alle andere documenten nog steeds uitgaan van 2028, dus ik vraag mij even af wat nou ons uitgangstijdstip van oplevering is en wellicht kan daar nog enige duiding op gegeven worden. Het tweede wat ons een beetje zorgen baart is het feit dat er een motie geweest is in Vlaardingen, eerder, die zeg maar tegen nieuwbouw was en die is ondertekend onder anderen door mijnheer Kegel en wat ik nu begrepen heb is dat deze mijnheer Kegel thans wethouder is in Vlaardingen en wij dus ook zaken met hem moeten doen en ik vraag me af welk spanningsveld wij hierin terugkomen en misschien kunnen we daar nog wat duiding over geven. Dat is het eventjes voor dit moment. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Ja voorzitter dank u wel. Dank aan de organisatie voor de uitgebreide en duidelijke stukken die we ontvangen hebben. We werken naar een besluit toe en daar wil ik dan toch mee beginnen. Zoals de hoogheemraad ook vroeg om een voorkeursalternatief uit te spreken en dat willen wij ook wel doen. Dus punt één, over de besluiten geven we nu een zo'n oordeelvorming over dat we wel richting nieuwbouw naar de Vergulde Hand toe zullen gaan. Natuurlijk uitgebreid kennis hebben genomen van de risicoanalyse die daar die is geweest, laat daar geen misverstand over bestaan en natuurlijk zitten in zo'n risicoanalyse best wel elementen waar je vragen over kan stellen of waar je nog op verder zou kunnen gaan, maar een aantal punten die wil ik noemen, zoals het mogelijk stil komen vallen, dus het zuiveringsproces, effluentlozing, de veiligheid van de medewerkers, dat zijn aspecten die wel heel belangrijk zijn geweest en natuurlijk staat er ook in dat er laat maar zeggen niet volledig gecheckt, geordend kan worden omdat er geen projectplan is, dus er is een risicoanalyse gedaan zonder het hebben van een projectplan. Dat blijft altijd een lastige natuurlijk, maar goed iedereen weet, ja als je natuurlijk de bestaande situatie moet ombouwen, dat levert altijd heel wat meer sores op dan dat je en zeker voor een organisatie dan dat je dat on scratch met nieuwbouw kan beginnen. Wij treden dan liever niet teveel in op dat ruimtelijk spoor, ja dat laten we echt aan de gemeenteraad over en ik denk dat, het is al voldoende gezegd dat door de collega's dat Delfland daar zorgvuldig in geweest en uitgebreid in voorlichting en de raad en het college daarbij betrekt, dus dat is de besluitvorming wat daar plaats moet vinden en als dat dan vanuit Delfland gaat dan denken we dat we mede vanuit de risicoanalyse moeten denken in nieuwbouw op de Vergulde Hand. Ik wil toch even terugkomen op dat projectplan, want er staat ook in die risicoanalyse, er is geen projectplan en de hoogheemraad heeft net gezegd we gaan wel met een snel aan de gang met een projectteam zeg maar, dat stond er ook in. Dat moet nu snel vorm krijgen, daar wordt aan gewerkt, maar in punt twee staat dat er en dan moet ik even kijken, laat maar zeggen dat het besluitvormingsmoment dat er op een investeringsbeslissing, of een investeringsplan moet ik zeggen, voor het project vast te stellen dat op een later tijdstip plaats zal vinden. Toch heb ik ook de vraag aan de commissieleden dan van ja moeten we niet eerst een projectplan hebben? En een projectplan met duidelijke doelen, want er zijn eerder doelen afgesproken. Dat weten we natuurlijk al te goed, maar ja de wereld verandert heel snel en dan kom ik toch terug op wat wij vanuit Water Natuurlijk als belangrijk vinden dat er opnieuw naar gekeken wordt, de doelen, dat wij echt schoon effluent moeten hebben. Er is behoefte aan zoetwater, het halen van Kaderrichtlijn Waternormen, zowel intern in Delfland, maar ook als we gaan lozen extern. Het moet integraal bekeken worden op doelen. We hebben dat gisteravond ook nog eens gehoord, laat maar zeggen het gaat niet alleen over de zuivering, maar je moet op alle beleidsterreinen moet je je

doelen helder hebben en mijn vraag is ook aan de commissie, aan mijn collega's zeg maar van ja moeten we niet eerst toch een projectplan hebben op basis van doelen die we goed helder hebben en op basis van die doelen kan je een goed investeringsplan realiseren en dat geldt ook voor duurzaamheid, mijn collega aan de overkant zegt dat natuurlijk, want ja op een gegeven moment, welke grondstoffen willen we terugwinnen, water, maar ook andere grondstoffen en hoe gaan we daarmee om, dus dat zijn onze opmerkingen die wij graag ter beantwoording aan de hoogheemraad willen meegeven en naar besluitvorming toe ja zo duidelijk mogelijk willen krijgen nou ja naar de VV toe. Dank u wel.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Wie van de VVD? De heer De Klerk, gaat uw gang.

De heer De Klerk: Dank voorzitter. Overigens wel een mooi staaltje ambtelijk jargon van beoogd voorkeursalternatief naar voorkeursalternatief. Ik moet zeggen, bij voorkeursalternatief kan je nog zeggen van nou ja er is een voorkeur, dus het kan ook nog wat anders worden, dus nou ja dat gezegd hebbende wel complimenten waar Delfland nu staat, zowel aan de hoogheemraad als naar de organisatie. Als je vergelijkt waar we vandaan komen is, nou ja zeker wat nu voorligt is wel echt een prestatie. We zijn blij dat we verder kunnen en dat we steeds een stapje dichterbij komen dat er ook daadwerkelijk een schop in de grond gaat en we zijn dan ook blij dat de hoogheemraad de aangenomen motie ook weer van een tijdje terug door ons ingediend ter harte heeft genomen om te bereiken wat we nu voor ons hebben liggen. Dan nog wel een aantal vragen naar aanleiding van het stuk en ook van de bespreking hier. Er staan nog in het voorstel dat de gemeenteraad van Vlaardingen nog moet besluiten. Nou ja, u noemde zelf al dat dat loopt en dat er inderdaad onzekerheid is. Ik was nog wel even benieuwd, die bijeenkomst van 1 september die in het voorstel wordt genoemd. Nou uw bespiegeling daarop en hoe de houding daar was en wat zijn de bezwaren die de raad heeft ingebracht die wij nog niet, thans die ons nog niet bekend waren of in ieder geval die niet in dit voorstel staan en hoe wij … nou wat de beheersmaatregelen daarvoor zijn. Daarnaast las ik in het stuk dat Delfland een marktanalyse heeft uitgevoerd om te bepalen welke marktstrategie passend is bij de huidige markt en de doelen en ambities van Delfland. Hieruit volgt onder andere dat marktpartijen alleen openstaan voor het project als de omvang en de risico's beperkt worden, punt. Daar wordt volgens mij best wel een stevig risico benoemd, maar daar staat vervolgens niet bij wat dan een beheersmaatregel is, hoe gaan we hiermee om, hoe ernstig schatten wij dat risico in, welke zekerheid is nodig qua omvang en risico's voordat we … dat de marktpartijen daadwerkelijk gaan inschrijven. Als we de risico's en de omvang daadwerkelijk beperkt weten te houden, gaan er dan marktpartijen inschrijven? Dat haal ik er niet uit daar, dus daar zou ik nog wel graag wel wat meer informatie over. Dan heb ik nog een aantal collega's een aantal punten horen inbrengen. Ik ben het niet eens met collega Roeten om de discussie weer op te rakelen dat we ook een tweede alternatief, dat we die als optie openhouden, die discussie hebben we al meermaals in de commissie en de VV gevoerd. Volgens mij hebben we die ook wel als VV daar een punt, althans daar een conclusie over getrokken. We kunnen niet twee ballen in de lucht houden, zeker niet als duidelijk is dat één van de twee ballen duurder is en onveiliger is en minder efficiënt is. Als we nu geen duidelijkheid scheppen, kost dat geld en tijd en als we nog meer tijd hieraan kwijt zijn, gaat het uiteindelijk ook weer meer geld kosten en daar is volgens mij echt helemaal niemand bij gebaat. Bovendien creëer je daarmee valse verwachtingen, want nieuwbouw is de voorkeursoptie van ons college, van onze VV en van het college van Vlaardingen, dus in hoeverre is het nog reëel om die optie open te houden. Dat is volgens mij ook niet eerlijk richting de andere partijen en wat de heer Simon inbracht over de overzichtelijkheid van de financiën, nou daar sluit ik me ook graag bij aan bij die vragen. Wat kost De Groote Lucht ons nou eigenlijk echt, nu en in de toekomst. Zijn er effecten voor bijvoorbeeld de kapitaallasten, zijn er effecten voor lasten voor de ingezetenen, want ik kan me voorstellen, het is de grootste investering die wij nou ja, in hele lange tijd doen, ja ik kan me voorstellen dat dat effecten gaat hebben op wat we aan onze inwoners en bedrijven vragen wat betreft de belastingen, dus ook daar graag nog wel wat meer duidelijkheid

over. En tot slot op de vraag van de heer Van der Burg, nou ik neem aan dat op het moment dat wij nu deze knoop doorhakken, dat ook inderdaad een uitgebreid projectvoorstel op termijn gaat komen waarin de vragen worden beantwoord. Ik kan me voorstellen gezien de capaciteit, het capaciteitsvraagstuk waar we al eerder een discussie over hebben gehad, dat dat nu nog geen reële optie was om dat in de puntjes uit te werken, maar ik hoor daar ook graag de hoogheemraad over. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Hekman, CDA.

De heer Hekman: Dank u voorzitter. Er staat me nog goed bij dat we, wat is het, driekwart jaar geleden, een jaar geleden ook in deze commissie hierover spraken en toen volgens mij zaten we er toen met z'n allen redelijk strak in, wij willen nieuwbouw en we hebben daarmee de hoogheemraad met een nou in mijn ogen bijna een onmogelijke opgave gegeven om Vlaardingen te bekeren en mijn waardering en complimenten dat dat gelukt is en ik denk dat dat met de goede dingen gedaan is. We zijn er nog niet helemaal, zeg maar in Vlaardingen weet je het maar nooit, maar ik heb daar goede hoop op dat dat wel goed komt, dus nogmaals waardering daarvoor. Goed traject. Nog wel een paar inhoudelijke vragen. Ja kijk als je het stuk weer leest dan is het wel heel gemakkelijk om weer terug te gaan naar een heleboel vragen die al eerder gesteld zijn, dat doe ik maar niet, dus ik kom even op gewoon wat nieuwe dingen. Nou de huisvesting van Oekraïners, ik zie dat als een maatschappelijk risico. Niet de huisvesting op zich, maar de kans dat er over een paar jaar toch weer een situatie is dat vanuit maatschappelijk belang gekozen wordt om toch nog wat langer te blijven en in een intentieovereenkomst staan er wel dingen over in, maar hoe hard is dat nu, want ook vanuit Vlaardingen zal men op dat moment zeggen, ja maatschappelijk belang, jammer van die intentieovereenkomst, we moeten toch nog maar even een half jaartje of een jaartje langer door. En dat zie ik wel als een risico en misschien is dat risico er ook gewoon en kunnen wij daar ook niet zo heel veel mee, maar het zou wel heel jammer zijn voor ons. Dat toch nog de vraag en die is al eerder gesteld, is er een inschatting te maken hoe het ligt in de raad? En de vervolgvraag daaraan is, wat is de prikkel die wij vanuit het hoogheemraadschap kunnen geven aan de raad waarbij ze zeggen ah, dit is voor ons ook een winsituatie. En de derde vraag is, we hebben ook een verantwoordelijkheid over wat we achterlaten, zeg maar de huidige waterzuiveringsinstallatie. Wat gaat daarmee gebeuren? En gaat, er is natuurlijk wel eens gesproken over hoogwaardige milieucategorieën die daar zouden kunnen. Ik weet dat Vlaardingen daar niet echt op zat te wachten. Is daar al iets over bekend of afgesproken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Zandstra. Gaat uw gang.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, dank. U heeft als commissie al een heel proces doorgemaakt op dit onderwerp. Ik heb dat zelf wat meer van een afstandje gevolgd, maar toch vandaag hier de woordvoerder door omstandigheden. Mijn fractie is blij dat het stuk er nu ligt, ook dat er gekozen blijft worden voor nieuwbouw, dat heeft ook onze voorkeur. We zijn blij dat er overeenstemming is met het college van Vlaardingen. We hopen dat die overeenstemming ook met de raad uiteindelijk gemaakt kan worden. Het is in ieder geval goed om te horen dat er in Vlaardingen men echt investeert om kennis te nemen van het dossier door ook bezoeken te brengen, dus nou ja, hopelijk kunnen straks de feiten overtuigen, ook aan hen, dat nieuwbouw het beste alternatief is. Een nieuwe zuivering is natuurlijk belangrijk voor onze inwoners, voor onze bedrijven. Niet alleen omdat we ons afvalwater moeten zuiveren, maar ook omdat we hopen schoon water in ons gebied te houden, we hadden het er gisteren over in de andere commissie. Ik ben wel benieuwd naar het antwoord op de vraag van de heer De Klerk over de marktanalyse. Ik heb het wel gelezen, maar niet zo scherp bedacht, dus ik ben blij dat de heer De Klerk die vraag stelt. Wij zijn blij dat er aandacht is in het stuk ook voor hoe dit in de organisatie moet, dat het nadrukkelijk wordt geschreven dat er gestreefd wordt om

zoveel mogelijk mensen ook in eigen dienst te houden, ik denk dat dat ook belangrijk is om mensen langjarig aan de organisatie te binden en op die manier ook de kennis in huis te houden. We lezen wel ook aanbevelingen van de OR, een aantal daarvan daar spreken zorgen uit over gaat dat nou goed, wordt de organisatie goed betrokken? We hopen dat die aanbevelingen ter harte worden genomen en ook wordt gekeken hoe er aan die zorgen tegemoet kan worden gekomen, want dit is een enorme klus waar de organisatie voor staat. Voorzitter, wij hebben één voorstel en dat gaat over het besluit en eigenlijk sluit dat aan bij vragen die bij het vorige agendapunt werden gesteld door de heer Van Winden en de heer De Klerk en dat gaat over dat het besluit ook zelfstandig leesbaar is en dat het … er wordt gesproken in het besluit onder dictum twee van het ontwerpkrediet. Nou kun je als je het hele stuk leest, het hele voorstel en de hele nota, lezen dat dat gaat over verschillende soorten kosten waaronder verwervingskosten en het lijkt mijn fractie goed om dat ook in het dictum zichtbaar te maken en om dus te spreker niet alleen van een ontwerpkrediet, waarvan van een ontwerp- en verwervingskrediet, zodat ook een buitenstaander kan lezen dat die kosten niet alleen gemaakt gaan worden om een ontwerp te maken, maar ook om de voorbereiding te starten om het te kunnen uitvoeren, omdat we die grond nu eenmaal nodig hebben als we tot deze nieuwbouw gaan komen. Voorzitter, er zijn nog heel veel onzekerheden. Er moet ook nog heel veel werk verzet worden. Er zijn nog heel veel vragen over kosten en wat het nou gaat betekenen. De vorige spreker had hier ook al vragen over, maar deze stukken bieden ons het vertrouwen dat dit proces zorgvuldig wordt doorlopen en we hopen dat u met ons voorstel akkoord kan gaan om het dictum onder twee iets aan te passen en dab kunnen wij ook met dit voorstel instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Faber van de AWP.

De heer Faber: Ja dank u wel. Dank voor de uitgebreide stukken. Er staan heel veel interessante en nuttige zaken in. Ik heb een vraagje wel, er staat in het referentieontwerp is alleen terugwinning van grondstoffen meegenomen voor zover er een afnemer is. In de ontwerpfase wordt wel de productie van zoetwater ten behoeve van doorspoeling Krabbeplas meegenomen. Wij vinden het belangrijk dat Delfland op termijn circulair wordt. AWP pleit al jaren voor terugwinning van fosfaat en cellulose uit de zuiveringsinstallatie. De huidige maatschappelijke omstandigheden maken dat daar ook de tijd helemaal rijp voor is. Zo is de winning van fosfaat uit Rusland die stagneert op dit moment. Sowieso is de open mijnbouw daarvan zeer milieuvervuilend en we hadden het net over ik geloof tachtigduizend bomen die we zouden moeten planten voor de CO2, maar cellulose terugwinning van papiervezel kan sowieso het kappen van bomen voorkomen, dus wat ons betreft bij de problemen met de Zoetwaterfabriek en ook de alternatieven die er wellicht zijn voor het doorspoelen van de Krabbeplas. We willen in ieder geval graag dat het terugwinnen van fosfaat en cellulose duidelijk meegenomen wordt in het ontwerp, dat is mijn vraag, kan dat duidelijk worden meegenomen? Daarnaast het risico van de huisvesting van de Oekraïners en dan met name de vertraging die dat op kan leveren. Ook dat is een vraag die wij hadden en dan heb ik een paar vragen die slaan op de bijlage kosten nieuwbouw en renovatie. Niet specifiek over de bedragen, maar wel over een paar inhoudelijke vragen. Gaan wij dat straks dan nog behandelen? Ja, oké. Dan laat ik het hierbij.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het is altijd het voordeel als je ongeveer aan het einde van de rit bent, dan kun je in ieder geval reageren op je collega's en dan voelt soms hetgeen wat je zegt een beetje achterhaald. Toen u net de opmerking maakte van dit zal wel het pièce de résistance zijn, toen zat ik er heel anders in. Ik ben heel positief over het stuk, zal ik maar zeggen, heel duidelijk, herkenbaar de verschillende stappen die we hebben gedaan, maar er zit natuurlijk een heel groot risico in dat we elke keer

terugkomen op eerdere discussies of nieuwe dingen eraan hangen, terwijl het besluit eigenlijk is, is dit het voorkeursalternatief en komt er een ontwerp- en verwervingskrediet. Ik steun hier collega Zandstra in. Laat ik beginnen even met het participatieproces. Ik denk dat het een heel interessant proces is geweest waarbij er allerlei prikkels zijn geweest die risico's op hebben geworpen. Soms waren wij dat zelf, ik kan me nog herinneren niet driekwart jaar geleden maar ik geloof een paar maanden geleden dat de discussie inderdaad startte hoe staat het met het alternatief renovatie, zullen we dat ook nog uitwerken. Toen hebben volgens mij, nou in ieder geval voor een gedeelte gezegd nee, we hebben daar een besluit over genomen. Nu komt het weer zal ik maar zeggen en ik denk dat het van belang is dat we er zelf duidelijk in zijn. Tegelijkertijd, ik lees even bijlage twee, Rapport Risicoanalyse renovatie, ja we gooien natuurlijk zelf wel olie op het vuur om weer zal ik maar zeggen de bewijslast voor de eerste besluitvorming om iets niet te doen weer te benoemen. Soms zijn wij daar zelf deelgenoot van, soms is dat met een gemeente die ook een mening heeft en die mening ook mag hebben, waarbij ik dan denk dat het participatieproces wat wij doorwandelen zal ik maar zeggen mij in ieder geval nou positief verrast heeft waar we nu staan en er zijn onzekerheden en daar zitten we volgens mij in het volwaardige dialoog en uiteraard bromaat was ook een beetje zand in de motor. Dan wil ik specifiek twee complimenten geven van stukken die erin staan en normaal zeggen wij altijd wilt u het personeel bedanken voor het harde werk. Ik denk dat het ook wel interessant is om naar het stuk van de OR te kijken en in de vergadering van de BFO kwam werkdruk naar voren toe en ik denk dat hier heel specifiek en misschien ook aansluiten op de woorden van de heer De Klerk voor 4.B.01, waar werkdruk ook naar voren kwam, dat dus ook de OR zich daar zorgen over maakt en ik denk dat wij die zorgen delen en dat het goed is dat het hier bij de stukken staat en dat we dat dan zien en ook het onderwerp over veilig werken, lijkt me een interessant punt om daar in ieder geval heel veel aandacht voor te hebben. Dan had ik een interessante vraag gekregen van collega Van der Burg over het projectplan. Ik heb wat moeite om te duiden wat u precies bedoelt. Ik denk dat we aan de voorkant de uitgangspunten hebben gedefinieerd waar deze zuivering aan zou moeten voldoen en daar hadden we twee alternatieven voor, dus ik weet niet precies wat ik me moet voorstellen wat het projectplan dan andere input geeft dan de uitgangspunten die we hebben gedaan op basis waarvan dit ontwerp gaat plaatsvinden en misschien kunt u mij daar even wat verheldering geven.

De heer Van der Burg: Nee, nu niet.

De heer Van Boxmeer: Oké. En dat was volgens mij mijn reactie dan op de collega's die vragen aan mij hebben gesteld en dan wil ik het daarbij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Dank u wel voorzitter. Ja ook waardering en dank voor de uitgebreide stukken die wij hebben mogen ontvangen, compleet volgens ons en de toelichting van de heer Egas aan het begin van deze discussie. Die heeft veel vragen van mij weggenomen. Aanvankelijk gelet op de weerstand van de raad van Vlaardingen en het college waren wij degene die ook onze bedenkingen had of we wel moesten doorgaan met nieuwbouw of wat renovatie aan de hand was. Ik ben het eens met de VVD die zegt ja je moet een keer kleur bekennen. Dat willen wij vandaag doen en gelet op het behaalde resultaat en de stukken die we hebben gekregen zijn wij nu ook gaan switchen en staan we volledig achter dit stuk en hebben wij waardering voor het behaalde resultaat van zowel college als de ambtenaren die daaraan gewerkt hebben. Ik had inderdaad nog één vraag daarover. Het stuk gaat uit van 2030 dat het operationeel zou moeten zijn. Wij zijn altijd inderdaad uitgegaan, mijnheer Van der Burg zei het al, van 2028. Hoe verhoudt zich dat? Kunnen we dat aan, kan de organisatie dat aan en kan de zuivering dat aan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nou dat is een baaierd aan vragen, dus ik ga weer naar mijn rechterkant kijken. Ik zou inderdaad zeggen neem een slokje water.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter, daar wou ik inderdaad maar mee beginnen en dat heb ik intussen gedaan. Ik wilde maar gewoon alle vragenstellers eventjes in volgorde afgaan. Mijnheer Simon, u vroeg waarom nu en waarom niet later. Omdat wij graag die gesprekken aan willen gaan met Vlaardingen op basis van het feit dat wij een keuze gemaakt hebben, namelijk voor nieuwbouw en het feit dat we daarmee ook de mogelijkheid hebben om ergens over de praten, namelijk dat we van u de toestemming krijgen om dat ontwerp- en verwervingskrediet, zoals mevrouw Zandstra dat aangeeft, om dat in ieder geval te hebben om daarmee de gesprekken aan te kunnen gaan. Als wij wachten tot december dat de raad een besluit genomen heeft, dan krijgen wij onze eigen cyclus en dan zijn we zo drie maanden verder voordat we daar een besluit over kunnen nemen, dus vandaar dat wij nu graag op voorhand in ieder geval de keuze willen maken van ja wij staan als Delfland achter nieuwbouw, daar gaan we voor en ja we stellen vast een ontwerp- en verwervingskrediet beschikbaar. Dat mag als een toezegging beschouwen dat ik inderdaad het meeneem als verwervingskrediet. Het is … Dan vroeg u wat is nou allemaal nieuw en ik moet eerlijk zeggen, ik krijg af en toe hulp vanuit de ambtelijke organisatie, dus dat ga ik gewoon voorlezen wat daar staat, maar dat is inderdaad het volledige rapport van Horvat, dat is nieuw, daarom zit dat er ook bij. Daar hebben we vorige keer wel een samenvatting van gegeven, maar is nu nieuw dat u dat rapport erbij gekregen heeft. Dat betekent niet dat de bevindingen anders zijn, maar we hebben aan u dat rapport beschikbaar gesteld. De exploitatiekosten, die hebben we erin opgenomen. De toelichting over de participatie is nieuw, want dat was toen nog in volle gang en dat was ook een vraag van u om die te krijgen en dat is de intentieovereenkomst, die zijn nieuw. Dus dat zijn de nieuwe documenten die meegegeven zijn. De kostenvergelijking op in de zin van wat is de winst op duurzaamheid en de vergelijking. We hebben heel veel vergelijkingen erin zitten, maar u moet blijven realiseren dat we een referentieontwerp genomen hebben ten opzichte van de bestaande Groote Lucht en daar de vergelijkingen tussen gemaakt hebben om de keus te maken gaan we nieuw bouwen of gaan we renoveren, dus dat is denk ik wel heel belangrijk om ons dat te blijven realiseren. Dan kom ik bij mijnheer Roeten. Renovatie in beeld, nou een van uw collega's, VV-leden, gaf al aan van ja we moeten nu een keer de keuze maken en renovatie eigenlijk achter ons laten. Wij hebben dat er in opgenomen met name dat plan van Horvat omdat er nu een volledig, het volledige rapport aan u beschikbaar is gesteld. Daar ziet u een aantal dingen in staan. Horvat zelf stapelt en niet Delfland in die kosten. We hebben een kostenpost erin dat ze zeggen van dat is onvoorzien aan kosten waar we rekening mee moeten houden en er is een kostenpost aan maatregelen die we moeten nemen om het veilig te kunnen realiseren, dus dat zijn twee aparte onderwerpen die in het rapport van Horvat staan. Als we het helemaal uit willen werken, dan moeten we naar detailengineering gaan. Daar hebben wij de tijd niet voor, daar hebben we de capaciteit niet voor en ik denk ook niet dat we daar het geld voor beschikbaar willen stellen, want dan vraagt u datzelfde om dat ook voor nieuwbouw te doen en dan hebben twee complete plannen liggen, plus dat je bij zo'n renovatietraject gedurende dat hele traject dat stappenplan bij zal blijven stellen en dat is wat Horvat ook duidelijk aangeeft van dat heb je nodig om alle risico's in kaart te brengen, maar dat is op dit moment echt niet mogelijk om dat te doen en de aanbevelingen, u zei nemen we de aanbevelingen mee. Ja die zullen we zeker meenemen als we gaan renoveren, maar het is juist de keuze die we willen maken om nieuwbouw te gaan realiseren, dus dan hoeven we de aanbevelingen van Horvat op het kader van de renovatie niet mee te nemen, maar Horvat geeft ook een aantal aanbevelingen bij nieuwbouw en die zullen we natuurlijk meenemen daarin. De kosten voor en dan ga ik even kijken of … ja de emissie in het kader van nieuwbouw. De kosten voor de extra geurmaatregelen zitten in de SSK-raming, dus daar is rekening mee gehouden. Moeten we extra stappen doen … sorry, sorry, die zitten niet in de SSK-raming. Ik draai het weer eens een keer om, maar dat is in het referentieontwerp voor zowel de nieuwbouw als voor de renovatie niet meegenomen, dus willen we die

kosten meenemen, moeten we ook in beide gevallen weer die vergelijking opstellen, dus we hebben echt … zijn we uitgegaan van twee vergelijkbare situaties voor de kostenopstelling die we hebben gemaakt voor renovatie en nieuwbouw. Als daar extra wensen en eisen bijkomen en dan kom ik zo ook op het projectplan, dan geldt dat voor beiden als we daar extra maatregelen voor moeten nemen. De controle waar u even om vroeg of dat gedaan is, wij hebben het gecontroleerd vanuit Delfland, maar we hebben het ook door een externe organisatie nog eens een keer naar al die cijfers laten kijken, dus ik ga er even vanuit dat er geen dubbeltellingen meer in zitten en dat dat zorgvuldig gedaan is. Nogmaals, in de vergelijking nieuwbouw en renovatie. Dan mijnheer Van Winden, uw opmerking 2028-2030. Ik denk dat ik in mijn introductie al aangegeven heb dat wij ons realiseren dat we in een vertraging zitten en dat het 2030 wordt waar we ons nu op richten, dat de risico's die daaraan zitten door ons zo goed mogelijk zijn ingeschat en dat wij het verantwoord achten om de huidige zuivering nog twee jaar langer door te laten draaien. Daar zullen we echt nog wel maatregelen moeten nemen. Dat u in de overige rapporten nog 2028 ziet is dat die rapporten nog zijn van voor het moment dat wij het besluit genomen hebben om naar 2030 te gaan werken, dus vandaar die twee jaartallen die er in komen, maar in het voorstel staat 2030 en dat is ook duidelijk wat we meenemen met elkaar. Spanningsveld, ja tussen de mensen die toen de motie ondertekend hebben, maar die motie was ook gebaseerd op een aantal bezwaren die ze hadden en wij denken dat we een groot deel van die bezwaren hebben kunnen wegnemen, dus vandaar dat ook dat spanningsveld met u noemde de heer de wethouder Kegel die dat ondertekend had, er waren meer ondertekenaars van de motie en daar hebben we ieder geval de bezwaren hebben we naar geluisterd, daar hebben we wat mee gedaan en die hebben we samen met de Provincie hebben we die voor een heel groot deel weg kunnen nemen of in ieder geval de zorgen weg kunnen nemen bij de raadsleden en bij het college, dus vandaar dat we denken dat we daar nu een goede relatie mee hebben, op basis van feiten en argumenten. Risico's, mijnheer Van der Burg en dat zeker in combinatie met de detailengineering en het ontwerp. We hebben een referentieontwerp gemaakt en we hebben nog zeker geen detailengineering gedaan. Dat komt echt in een volgende fase en u vraagt ook van wij hebben dan een projectplan nodig van wat gaan we allemaal doen en daar hebben we ook steeds van gezegd dat komt echt in een volgende fase, want bij alle stappen die we doen en alle extra stappen aan zuiveringen en wensen die we hebben, hoort ook een prijskaartje en dat ligt aan de VV welke keuzes ze gaan maken, maar dat kunnen we pas gaan bepalen op het moment dat we een stap verder zijn, namelijk dat we gekozen hebben voor nieuwbouw en dat we die plannen verder uit gaan werken, dan komen die vanzelf naar voren toe. Het projectteam gaat daar in eerste instantie ook nog niet direct aan werken, want er liggen ook nog andere dingen op het bord van zo'n projectteam en dat heeft heel veel te maken met ruimtelijke ordening en vergunningen, dus het is een breedte daarvan, maar dat hebben we ook echt nog wel een jaar voor nodig om te kijken van waar kunnen we toekomen en dan komt bij de VV vanzelf de keuze weer waar gaan we wel voor kiezen en waar gaan we niet voor kiezen om in deze zuivering te realiseren. Dan de heer De Klerk, ja de gemeenteraad moet inderdaad nog besluiten en dan een weerspiegeling van de raadscommissie die we op 1 september hebben gehad, ik denk als ik die vergelijk met het jaar daarvoor dat het een totaal andere sfeer was en dat daar nog steeds geroepen werd van of gezegd werd van we kunnen toch ook naar renoveren kijken, dat is eigenlijk hetzelfde argument wat ik net van mijnheer Roeten hoorde van maar we hebben dan toch nog stappen te zetten, dat hebben we daar ook uitgelegd van we vergelijken twee gelijke niveaus met elkaar en dan komen we op zoveel risico's bij renoveren en zoveel beperkingen bij renoveren dat onze voorkeur ligt bij nieuwbouw. Nou dat moeten we nog een keertje nog verder verduidelijken in de beantwoording van de vragen en hetzelfde geldt voor geluid en datzelfde geldt voor een aantal andere argumenten die genoemd zijn, maar we zijn in ieder geval on speaking terms met ze gekomen in plaats van waar we een jaar daarvoor zaten van we willen niet en dat heeft heel veel te maken met de motie die zij hebben ingediend, maar zeker ook de motie die we hier hebben gekregen van u van: ga in overleg met de gemeente Vlaardingen en dat hebben wij heel zorgvuldig met elkaar gedaan en dat zullen we ook de komende

maanden blijven doen. De marktanalyse, die hebben we inderdaad meegenomen en die hebben we verwoord en daar hebben we ook naar gekeken waar moeten we nou rekening mee houden. Kon je misschien een aantal jaren geleden het hele project in één keer op de markt zetten, zijn we nu tot de conclusie gekomen dat het niet meer zo makkelijk is. Mensen hebben geleerd, bedrijven hebben geleerd en die willen de risico's beperken, net zo goed dat wij onze risico's willen beperken en daar zullen we in overleg met elkaar moeten treden van hoe we dat zo goed mogelijk kunnen doen, maar dat is ook echt nog een volgende fase waar we naartoe moeten werken, maar dat is ook heel belangrijk waar we separaat aan werken van hoe moeten we dit nu in de markt gaan zetten, dat is ook een opdracht voor het projectteam waar we naartoe zullen moeten gaan, maar we hebben wel geleerd dat het niet in één keer is van wie wil er een zuivering van deze omvang even voor ons gaan bouwen. Effecten op de tarieven. We hebben op dit moment erin staan wat en nogmaals dan voor renoveren en nieuwbouw hebben we gezegd dat zijn ongeveer gelijke kosten, alleen de risico's zijn veel groter bij renoveren en de mogelijkheden om de ambities te verzilveren en meer te doen die zijn veel groter bij nieuwbouw, dus vandaar dat we voor nieuwbouw kiezen, maar die beide effecten moeten we goed uitrekenen. We hebben nu een exploitatiepost erin opgenomen in het voorstel wat u ziet staan. Dat is natuurlijk heel erg afhankelijk van hoe de toekomst eruit gaat zien, maar ook welke ambities we allemaal willen realiseren in dit voorstel en dat zal zeker terugkomen in de komende tijd en zeker terugkomen als we een investeringsvoorstel neerleggen waarop een keuze gemaakt moet worden, dus duidelijk de boodschap die we aan de organisatie meegegeven hebben dat we op dat moment het effect op het tarief willen zien, want daar gaat het uiteindelijk om.

De heer De Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer De Klerk: Dank u wel. Wat is het tijdspad daarvoor? Wanneer kunnen we dat ongeveer verwachten?

De heer Egas: Dat vind ik nog even lastig om daar een heel strak tijdsplan op te zetten, maar dan moet u toch wel denken dat dat medio volgend jaar zal zijn, dus tweede helft volgend jaar, misschien begin 2024 dat we inderdaad zover zijn met de engineering dat we u de keuzes kunnen laten maken: wat wilt u allemaal en dan moet er uitgerekend worden en wat zijn dan de effecten daarvan op de tarieven, dus dat duurt echt, daar moet u nog even geduld voor hebben, helaas. Dan mijnheer Hekman, de risico's voor de ja, wat zit erbij met de Oekraïners. We hebben nu in de intentieovereenkomst staan juni 2026 moet het, uiterlijk juni 2026, moet het terrein opgeleverd worden aan ons. Dat zullen we nog verder moeten preciseren in de anterieure overeenkomst die we met elkaar sluiten en daar zit altijd een risico bij als de landelijke overheid iets anders gaat roepen, dan zullen we ons daar weer op aan moeten passen, maar dat gaan we echt zo goed mogelijk in die anterieure overeenkomst verwoorden en in die anterieure overeenkomst komt tegelijk ook uw andere vraag van wat zit erin voor Vlaardingen, nou we hebben gesproken met elkaar over een groene inpassing in het gebied, mooie inpassing in het gebied, maar we hebben ook gezegd van we gaan met elkaar kijken wat we aan educatie kunnen doen, hoe kunnen we ontsluitingswegen met elkaar realiseren, dus dat zijn ook de dingen die we in die anterieure overeenkomst vast willen leggen, zodat er een win-winsituatie komt voor of eigenlijk een win-win-winsituatie, dat hebben we vanaf het begin geroepen, het moet positief zijn voor de inwoners, het moet positief zijn voor de gemeente, maar het moet ook positief zijn voor Delfland, want daar zitten wij met elkaar voor. U vroeg ook van de hoe laten we het terrein achter. We hebben nu gezegd wij maken het helemaal schoon. Dat staat ook in de schattingen. We gaan het helemaal saneren zoals dat hoort, maar dat doen we wel in overleg met Vlaardingen, want we weten ook nog dat er in één van de bijeenkomsten die we hadden iemand riep van het zou toch zonde zijn als je die tanks weg gaat laten, want

daar kunnen we van die mooie dingen mee doen, maar in principe leveren wij het schoon op zodat daar schone industrie gevestigd kan worden, want dat is duidelijk naar voren gekomen uit het Woon-werkakkoord wat onder andere met de gemeente Vlaardingen en de Provincie, maar ook de andere aanliggende gemeentes is gesloten dat het milieucategorie omgeklapt wordt van de huidige locatie naar de nieuwe locatie, dus dat de oude locatie een lage milieuklasse gaat krijgen. Mevrouw Zandstra, de marktanalyse. Ik denk dat ik die vraag daarnet al beantwoord heb. De aanbevelingen van de OR, ja die vinden heel mooi dat we die al hebben en dat we daar dus ook daadwerkelijk een handvat hebben om samen aan te gaan werken en mee verder te kunnen gaan. Het dictum, daar heb ik het net al over gehad en dat mag u als een toezegging van ons beschouwen dat we dat erin op gaan nemen. Mijnheer Faber, terugwinning van grondstoffen en u noemt dan fosfaat en cellulose. Het zijn inderdaad de kreten die we altijd van uw partij mogen horen, dus het verbaast me niet dat deze naar voren komen, maar ik wil toch graag blijven benadrukken dat wij kijken om grondstoffen terug te winnen die we ook echt af kunnen zetten. Op dit moment zien we nog te veel locaties waar bijvoorbeeld cellulose wordt teruggewonnen en waar het vervolgens afgeleverd wordt bij de vuilverbranding en dan is natuurlijk zonde om grondstoffen terug te winnen waar geen afzet voor is. Als er een afzet voor is en dat is ook de reden dat wij ook aandeelhouder geworden zijn bij AquaMinerals, om te kijken van zoveel mogelijk grondstoffen terugwinnen die we af kunnen zetten. Fosfaat terugwinnen is natuurlijk een onderwerp wat iedere keer bij de GR Slib ook hoog op de agenda staat, dat willen we heel graag, maar dat moet wel technisch mogelijk zijn en economisch mogelijk zijn, dus we nemen die aspecten zeker mee, maar wel onder de voorwaarde dat er ook een afzet voor is. Nou u noemde ook die vertraging voor de huisvesting voor de Oekraïners. Dat is inderdaad een zorg, maar we proberen dat zo goed mogelijk in de anterieure overeenkomst vast te leggen. Mijnheer Boxmeer, het participatieproces, nou blij dat u in ieder geval aangeeft dat u daar heel tevreden over bent hoe we dat met elkaar gevolgd hebben. Dat zullen we ook blijven doen. Eén van de eerste dingen die we nu op stapel hebben staan is om de inwoners en de aanliggende bedrijven uit te nodigen om ook een keer op Harnaschpolder te komen kijken en vragen te stellen, dus dat is alweer een vervolg erop. Er is ook nadien alweer een hele hoop geflyerd en advertenties geplaatst om de mensen er zoveel mogelijk bij te betrekken en dat zullen we blijven doen. Zorgen voor het personeel, veilig werken. Ja dat is wat duidelijk in de OR staat en dat is ook waarom wij juist zo belangrijk vinden om voor die nieuwbouw te kiezen, omdat we dan veel beter kunnen werken met elkaar aan die veiligheid voor het personeel en het veilig werken, maar dus alles met elkaar nemen. Projectplan, ik denk dat ik dat net al aangegeven heb. In een latere fase, eind volgend jaar komen we echt met de keuzes die we met elkaar moeten maken en dan ga je ook zo'n projectplan verder uitwerken en mijnheer De Keijzer, 2028-2030. Ik heb dat denk ik net beantwoord en kunnen we het aan, ja dat hebben we zo goed mogelijk ingeschat, maar we blijven zorgen dat die zuivering blijft werken tot 2030. Voor zover mijn beantwoording mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan stel ik nu voor om even kort te schorsen tot half tien. Vindt u dat goed? Redt u dat? En dan wil ik wel ook voorstellen om direct na de pauze even een kort stukje besloten in te lassen, dan kunnen we dat even afhandelen en daarna naar de integrale besluitvorming toe sluipen. Akkoord? Doen we zo.

De vergadering is geschorst

De voorzitter: Zo te zien gaat die mijnheer weer achter al die toestellen zitten, dus dan kunnen we opnieuw starten. Dan stel ik voor dat we weer bij de heer Simon beginnen.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dat is zo goed bevallen.

De heer Simon: Ja, zo goed bevallen. Nou misschien moeten we dat niet vaker doen, maar nee dank je wel voor het vertrouwen. Bedankt voor de beantwoording van alle vragen en opmerkingen. Mijn eerste opmerking ging eigenlijk over waarom nu en de hoogheemraad zei we willen graag een signaal geven dat wij hiervoor gaan. Je kunt dat op verschillende manieren interpreteren. Ik ga daar inderdaad niet de discussie hoe de gemeenteraad dat voelt, het kan voor mij gelijktijdig, het mij niet zo heel veel uit. Wat vooral opvalt is dat we inderdaad werken met een referentieontwerp en niet met een detailontwerp en dat roept altijd vragen op. Er zijn nog heel veel mogelijkheden open en dat moeten wij gewoon in de toekomst met elkaar gaan ja invullen, over onze duurzaamheidcriteria, misschien komen er nog wel een paar boompjes bij, je weet het maar nooit. Maar het voelt voor ons zoals nu, we weten heel veel dingen niet. Het is heel veel onzekerheden nog. Soms, ik hoor wat ook in die beeldvormende sessie in de gemeenteraad in Vlaardingen van soms moet je gewoon tekenen bij het kruisje, maar je weet nog niet precies waar het heengaat en daar zitten we nu. Ik denk dat op basis van al deze stukken het gewoon leidt naar een nieuw ontwerp, een voorkeursalternatief richting nieuwbouw. Mijn fractie is haast overtuigd. Nog willen wij heel graag zien wat daar de duurzaamheidvoordelen zijn, maar dat is soms appels met peren vergelijken en misschien ook wel heel erg onmogelijkheid. Misschien moeten we dat inderdaad maar voor lief nemen, maar hopelijk komt er nog een mooie memo dat ons het laatste stukje kan overtuigen dat dit op duurzaamheidgebied en dat duurzaamheid is natuurlijk ook een containerbegrip, begrijp ik ook wel, dat dit gewoon de juiste weg is.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Simon.

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Bij interruptie. Bedoelt u nu, mijnheer Simon, dat u toch nog wil kijken naar de renovatie, want dan wil ik daar toch … Ik kan me voorstellen dat wat u nu voorstelt ook later in het verdere ontwerp naar voren kunt komen, dat je keuzes hebt in de duurzaamheid, maar het klinkt bijna als een betoog om alsnog, maar nu vanuit duurzaamheid te kijken naar renovatiealternatief en dat zou ik toch met klem willen, laat ik zeggen, bestrijden.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik snap waar deze vraag vandaan komt. Ik wil hem zo absoluut niet of in ieder geval, zo wil ik mijn betoog niet insteken, maar ik heb wel een achterban die gewoon al heel erg veel twijfels heeft over nieuwbouw ten opzichte van renovatie en die wil ik graag ook van een goed weerwoord weerleggen waarom ik als fractie kies voor nieuwbouw.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. De heer Roeten.

De heer Roeten: Ja voorzitter dank u wel. De heer Egas, bedankt voor de beantwoording. Ik heb nog wel een antwoord gemist moet ik zeggen. Ik vroeg of ook de gemeenteraad van Vlaardingen de stukken kreeg die wij hier hebben gekregen. Het kan hun helpen in een beoordeling en een afweging is mijn, is de mening van onze fractie, dus daar graag nog een antwoord op. U gaf ook in uw inleiding al aan, het is nog geen gelopen race. Nou die indruk hebben wij ook wel een beetje vanuit de 1 september sessie zeg maar, dat gevoel kun je een beetje krijgen, maar het is gevoel tot op zekere hoogte, dus we zijn op zich wel blij met uw nuchterheid dat u zegt van nou ja het is nog geen gelopen race en dat heeft misschien ook te maken met het feit dat er nog geen anterieure overeenkomst is gesloten met de gemeenteraad, dus wij zien er wel naar uit dat dat ook op een goede manier vorm krijgt en zijn beslag krijgt, want ja we weten allemaal dat de gemeenteraad in principe het bevoegd gezag is over een nieuw bestemmingsplan wat nodig is voor dit verhaal, dus daar ligt nog wel een

uitdaging denk ik om daarin alle neuzen de goeie kant op te krijgen. Ik wou ook nog even reageren op wat ik voorstelde van joh we hebben een mooi sessie gehad op De Groote Lucht en op de Harnaschpolder en min of meer was er een voorstel van joh kijk is of er vanuit de gemeenteraad misschien of ze dat graag willen om nog eens een keertje te kijken op een project waar een renovatie is uitgevoerd om te horen van wat is dat dan. De heer De Klerk reageerde daarop. Nou ik vind het een prettige reactie moet ik zeggen. De vraag is wel van mij, wat gaan we zeggen als die vraag vanuit de gemeenteraad komt?

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Roeten: En ik had nog even één aanvullende vraag …

De voorzitter: Oh oké.

De heer Roeten: Naar aanleiding van mijnheer Faber en dat gaat even over de nieuwbouw en de te verwerven gronden. Zijn er ook garanties gegeven om de beoogde nieuwe AWZI ook in de toekomst ja voldoende uit te kunnen breiden als dat mogelijk moet of als dat moet worden of dat moet gebeuren, laat ik het zo zeggen. Is dat een risico?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Winden.

De heer Van Winden: Voorzitter dank u wel. Ik heb voor de rest niet heel veel opmerkingen meer. Eigenlijk nog maar één. We hebben nu duidelijk besloten dat 2028 niet haalbaar is, maar dat het op z'n minst 2030 wordt. Ergens heb ik gelezen dat wij op de huidige AWZI nog afschrijvingen doen, die doen we dan per 2028 en ik vroeg me af wat de effecten zijn van die afschrijving als het proces opschuift in tijd, dus eigenlijk een financiële vraag.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Winden: En ik ben blij met de aanpassingen van de naamgeving, zoals die nu door de Partij van de Arbeid is bewerkstelligd.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter dank je wel. Ja ook ik dank voor de beantwoording. Ik wil op één ding nog even terugkomen, maar de hoogheemraad heeft het goed wat mij betreft verwoord. Op de vraag over het projectplan, hij zegt van ja natuurlijk voor een investeringsplan is er een projectplan, maar hij heeft ook gezegd wij komen hiermee naar de VV en dat is wel belangrijk en dan kijk ik ook, we knikten al even, mijnheer Van Boxmeer, maar u zegt van … een verduidelijkende vragen voor mij, want er wordt natuurlijk heel snel over kosten gesproken. De fosfaat, cellulose, maar goed in het projectplan zou je ook kunnen denken dat grote opbrengsten mogelijk zijn in de zin van energiebesparing. Heb je weer de keuze over techniek, ja warmteterugwinning, Aquathermie, er zijn zoveel elementen te noemen welke duurzaamheid of welke doelen wij willen stellen en ik denk dat we in dit proces dat vroeg moeten doen, dus we kunnen de organisaties ook aan het werk zetten, maar ik denk dat ook dat het ook gerechtvaardigd is dat de organisatie van de VV zo goed mogelijk de doelen geformuleerd krijgt en dat is zeker in de tijd wel aan verandering onderhevig geweest ten opzichte van de periode waarmee we begonnen zijn, dus dat mijn uitleg daarover. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank u wel voorzitter. Dank aan de hoogheemraad voor de beantwoording van de vragen, die waren wat dat betreft voor mij helder genoeg, dus ik heb geen aanvullende vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hekman.

De heer Hekman: Dank u wel. Ik sluit me aan bij de heer De Klerk. Ik heb nog één nabrandertje en dat is we gaan, nou ja na september of december, we hopen dat de gemeenteraad van Vlaardingen ook een positief besluit neemt en dan gaat er een lang traject in waarbij ja waarschijnlijk wat minder besluitvorming gaat plaatsvinden in deze, bij het hoogheemraadschap en ik doe in ieder geval de suggestie om deze commissie en misschien komende commissies goed te blijven informeren door regelmatig een soort van stand van zaken mee te geven.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja fijn om te merken dat mijn suggestie wordt overgenomen en wij zijn tevreden met de beantwoording en kunnen instemmen met het voorstel.

De voorzitter: De heer Faber.

De heer Faber: Ik heb geen verdere vragen meer.

De heer Van Boxmeer: Ik heb ook geen verdere vragen, dank u wel.

De voorzitter: De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Ik ook niet.

De voorzitter: Hoogheemraad voor de beantwoording van de nog gestelde vraag.

De heer Egas: En dat wil ik met alle plezier doen, mijnheer de voorzitter. Mijnheer Simon, duurzaamheid daar kan ik wel wat over zeggen hoor, want wij hebben natuurlijk al gezegd dat op het moment dat wij nieuwbouw gaan realiseren dat er ieder geval dat een optimalisatie zal zijn van energieverbruik en energieopwekking als twee belangrijke duurzaamheidtrajecten die daarin zitten. Dat is een groot voordeel voor nieuwbouw ten opzichte van gerenoveerde afvalwaterzuivering die op de oude locatie komt te staan en waarbij we wel het water af en toe heen en weer moeten pompen om het te kunnen zuiveren en dat is dus duidelijk een heel belangrijk aspect in duurzaamheid en we kunnen natuurlijk veel meer dingen voorzien in die nieuwbouw dan bij een renovatie, dus er zit echt qua duurzaamheid een heel groot voordeel aan vast. Mijnheer Roeten, u had inderdaad gelijk. Ik had de vraag over de stukken of die ook naar de gemeenteraad zijn gegaan, die kan ik volmondig met ja beantwoorden. Alle stukken die u hier heeft zijn ook naar de gemeenteraad gegaan en die zijn ook via de website bij ons gewoon beschikbaar. Het besluit van de gemeenteraad eind van het jaar met de anterieure overeenkomst en dat is gewoon heel belangrijk. Daar moeten we, dat is een raadsbesluit wat daarvoor genomen moet worden en daar moeten we maar met elkaar aan werken om die anterieure overeenkomst goed voor te bereiden en dat is nogmaals de planning in november en dan komt die besluitvorming in december in de gemeenteraad, maar als wij moeten wachten totdat die besluitvorming in de gemeenteraad van Vlaardingen genomen is, dan kan die bij ons pas, zou die bij ons pas, dit besluit wat we nu voor hebben liggen in de besluitvorming kunnen komen en dan wordt het maart voordat we daar een besluit over kunnen nemen als het niet nog later wordt gelet op ook de verkiezingen en de nieuwe VV die hier

benoemd moet worden, dus vandaar dat we nu graag dat voorstel echt op tafel hebben liggen en uw akkoord erop krijgen, zodat we verder kunnen gaan, wat anders stellen we ook het besluit of die op die anterieure overeenkomst weer uit. Kijken bij een renovatieproject. In het rapport van Horvat wordt al verwezen naar een aantal renovatieprojecten van wat er niet goed is gegaan en wat er in ieder geval aan risico's zit en wat de overschrijdingen zijn geweest, dus als die vraag komt om daar te gaan kijken, ja als je gaat kijken bij een renovatieproject, als het afgerond is werkt het, dus kan je er niet zo heel veel meer aan zien en dan zijn het ook de specificaties die heel erg belangrijk waren die erbij zaten, dus ik denk dat we dan toch heel snel verwijzen naar het rapport van Horvat waar heel nadrukkelijk verwezen is naar een aantal renovatieprojecten die zijn uitgevoerd en we kunnen overal gaan kijken en ik weet dat heel veel water, afvalwaterzuiveringbedrijven ons graag willen verwelkomen, maar of het iets toevoegt betwijfel ik ten zeerste. Garanties voor toekomstige uitbreidingen. We hebben in het ontwerp rekening gehouden met een aantal uitbreidingen. Het is niet zo dat de gemeente Vlaardingen nog zegt van we houden nog een aantal hectares beschikbaar voor als jullie in 2060 nog lang willen komen. Die vraag hebben we ook niet gesteld, maar die zullen we ook in ieder geval geen positief antwoord op krijgen, maar wat we wel meegenomen hebben is ruimte op onze zuivering om te groeien in capaciteit. Mijnheer Van Winden, afschrijvingen naar de toekomst. Ja we gaan wat langer afschrijven op de zuivering die er nu staat, maar dan moeten we ons niet gelijk rijk rekenen, want we zullen ook weer investeringen moeten doen om hem in ieder geval tot 2030 te laten draaien, dus ja. Mijnheer Van der Burg. Projectplandoelstellingen en de doelen formuleren en u wil dat al eerder doen, maar ik blijf aangeven alle vragen die wij stellen hebben effect op het project en hebben derhalve ook effect op de kosten, dus op voorhand zeggen dit, dit, dit en dit willen we heeft ook effect op het uiteindelijke tarief, dus je zal die dingen in evenwicht met elkaar moeten brengen, maar natuurlijk is het goed om met elkaar in gesprek te blijven gaan, wat vinden we echt als absoluut noodzakelijk en wat willen we graag hebben, want absoluut noodzakelijk is dat moeten we doen.

De heer Van der Burg: Interruptie of mag dat niet?

De voorzitter: We laten eerst even het rondje beantwoorden.

De heer Egas: En mijnheer Hekman. Ja, ik wil daar graag aan toegeven, maar toegeven, een toezegging op doen dat we u, de hele commissie mee blijven nemen in de ontwikkelingen die plaatsvinden en de stappen die we zetten, want dit is natuurlijk als ik nu zeg van we nemen nu een besluit en we komen er eind volgend jaar, begin 2024 op terug om naar het projectplan te gaan kijken en alle wensen en eisen, dat zou wel een heel end weg zijn, dus graag nemen we u daar als commissie en de VV in mee in de stap die gezet worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nog even naar de heer Van der Burg. Die had nog een interventie.

De heer Van der Burg: Mijnheer Egas, ik snap uw standpunt en uw positie daarin, maar ik denk dat wij als VV toch leidend moeten zijn in de keuzes die we maken, dus ik denk ook niet dat het helemaal logisch is dat we dat helemaal in de organisatie leggen, dus die keuzes moeten ook politiek door de partijen, door de VV gemaakt kunnen worden waar we voor staan, ongeacht wat het kost. Dat heeft ook met waarden te maken, dus ik denk wel dat het vroegtijdig informeren op de keuzes die we doen naar zo'n belangrijk project toe, dat het aan de VV is om hierop sturend aanwezig te zijn. Dank je wel.

De voorzitter: Nog een reactie, de heer Egas?

De heer Egas: Ja daar wil ik graag nog op reageren, want volgens mij zeg ik al die tijd dat we dat in overleg met elkaar doen en dat de VV aan zet is daarin, alleen ik wil niet en ik denk dat ik dat ook niet van u krijg, dat ik een

blanco cheque krijg waarin ik mag doen wat een VV-lid vraagt, dus het zal de VV moeten zijn die bepaalt welke stappen we wel gaan zetten en wat we niet gaan zetten en dat heeft te maken met risico's, dat heeft te maken met kosten en dat heeft te maken met onze ambities en de wetten en regelgeving, dus echt die aspecten zullen we keer op keer mee moeten nemen, maar ik ga niet om een blanco cheque aan u vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat ik als conclusie kan trekken dat de meerderheid van deze commissie voor de verheffing tot voorkeursalternatief is en tevens het ontwerpkrediet ter beschikking wil stellen. Is dat een juiste conclusie van mijn kant?

De heer Van Boxmeer: Nee, mijnheer de voorzitter. Niet het ontwerp, het ontwerp- en verwervingskrediet.

De voorzitter: In de nieuwe terminologie, precies. Maar u heeft geen bezwaar tegen deze conclusie?

De heer Van der Burg: Nou de conclusie is volgens mij wel juist, voorzitter. Wat ons betreft is het wel een bespreekstuk, maar …

De voorzitter: Ja, ja, ja.

De heer Van der Burg: Misschien komt die vraag nog.

De voorzitter: Nee, maar … nou ja, als één partij het wil bespreken dan staan we dat altijd toe, tenminste, dat is mij ingefluisterd. Klopt dat? Oké.

De heer Faber: Nou ik zou het ook wel als bespreekstuk open willen houden, zonder dat ik daar iets negatiefs over … (Buiten de microfoon)

Mevrouw Zandstra: Volgens mij is de afspraak dat mensen het kunnen aandragen om te bespreken, dat het de voorkeur heeft … sorry. Volgens mij is de afspraak dat we iedereen het stuk ter bespreking kan vragen, maar dat het de voorkeur heeft van de gehele VV dat dat dan gaat aan de hand van een motie of een amendement.

De heer Faber: Dat kan ik helemaal volgen.

De voorzitter: Oké, dan hebben we dus deze conclusie getrokken. Commissie is in meerderheid voor het besluit en een motie of amendement. Microfoon.

De heer Egas: De heer Faber moet hem even uitzetten.

De voorzitter: Dus herhaling, de commissie is in meerderheid voor dit besluit en in de VV kan middels een motie verdere bespreking volgen of precies. Ja. Nou.

04.H Hamerstukken

05. Ingekomen stukken

De voorzitter: Nog even naar de ingekomen stukken. Drie stukken zijn inmiddels qua bespreking afgevoerd van de ingekomen stukken.

05.01 Jaarrapportage 2021 publiek private samenwerking afvalwater Haagse regio

05.02 Proces en planning besluitvorming toekomst AWZI De Groote Lucht

De voorzitter: En dan heb ik nog over 5.02, want die is door Ongebouwd en Water Natuurlijk ook opgevoerd. Zijn er van uw kant nog interventies op dit punt? De heer Van der Winden.

De heer Van Winden: Het is overigens Van Winden. Dat is een detail. Nee, wij hebben deze vraag mede gegeven, omdat toen de stukken nog niet bekend waren en inmiddels zijn die stukken wel gepubliceerd en hebben we uitgebreid besproken, dus voor mij vervalt de noodzaak.

De voorzitter: De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter, daar sluit ik me bij aan.

05.03 Aanbieden veiligheidsoordeel dijktrajecten 14-3 en 14-4

05.04 Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014

05.05 Veiligheidsrapportage zorgplicht primaire waterkeringen 2021

De voorzitter: Dan hebben we nog 5.05. Dan kijk ik weer naar de heer Van der Burg denk ik.

De heer Van der Burg: Ja, dat is door ons opgevoerd, dat klopt. Maar in het stuk staat duidelijk en ik weet niet of dat nadere toelichting vereist, dat er twee punten zijn die kritisch zijn zeg maar en wat zijn nou concrete acties die we gaan ondernemen? In het stuk staat wel dat u komt met een voorstel om die kritische punten zeg maar op te gaan lossen en het is een lange termijn kwestie, want uiteindelijk schat u in dat dat een periode van vijftien jaar geloof ik zou kunnen zijn, dus kunt u nadere toelichting geven op die twee kritische stukken waar wij niet voldoen aan die veiligheidseisen?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja u kijkt mij ervoor aan voorzitter. Ik drukte hem gewoon weg. Maar volgens mij heeft de heer Ouwendijk aangegeven dat hij deze vragen schriftelijk zou beantwoorden, dus daar laat ik het ook graag bij.

De heer Van der Burg: Wij kunnen ons vinden in het antwoord. De hoogheemraad komt er schriftelijk erop terug, dus daar hebben wij vrede mee.

De voorzitter: Fijn zo. Dan denk ik dat wij naar de rondvraag gaan.

06. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Is er iemand van de commissie die nog een rondvraag wil stellen? De heer Roeten wil nog een rondvraag stellen.

De heer Roeten: Ja voorzitter, dank u wel. Ik had hem misschien even moeten stellen bij de mededelingen, maar vorige vergadering was er door ons een vraag gesteld over de Zwethsluis en toen is er een toezegging gedaan door de heer Ouwendijk, dat hij in het derde kwart daar met een voorstel in zou komen en dat derde kwart is …

De voorzitter: Het kan nog.

De heer Roeten: Het kan nog steeds ja.

De voorzitter: Het kan nog.

De heer Roeten: Maar krijgen we dan een extra vergadering nog?

De voorzitter: Weet ik niet. Wij zullen deze vraag nog even extra onder de aandacht van de heer Ouwendijk brengen.

De heer Roeten: Ja hij was redelijk expliciet daarin, hij zei van derde kwart kom ik daarop terug.

De voorzitter: Helder.

De heer Roeten: Dat is een toezegging eigenlijk, dus misschien dat we hem gewoon op de lijst kunnen zetten van toezeggingen, is dat een optie?

De voorzitter: Ja dat is een optie. Dat doen we.

De heer Roeten: Ja?

De voorzitter: Ja.

De heer Roeten: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Dan … oh sorry.

Mevrouw Burger: Ik heb …

De voorzitter: Ja, toe maar.

Mevrouw Burger: We hadden net bij de toezeggingenlijst over een toezegging die ook voor het derde kwartaal stond. Het ging over EU overstromingsrichtlijnen, overstromingsrisico, die wordt gekoppeld aan de langetermijnvisie over de kust en daarvoor is op 15 november aanstaande een informatieve VV georganiseerd, dus daarin komt dat onderwerp weer terug.

De voorzitter: Oké. Dan sluit ik de vergadering en dan dank ik de commissie zeer voor haar bereidwilligheid om zo snel te willen vergaderen.

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE P&C VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 15 september 2022

---

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond. Doet de microfoon het? Goedenavond. Het is half acht en ik heb begrepen dat we ook al live zijn in de uitzending. Ik wil iedereen van harte welkom heten bij deze derde P&C-meeting, vergadering, dit jaar. Vanzelfsprekend staat vandaag de Burap centraal. Ik wil toch even beginnen met aan iedereen te vragen om de aanwezigheid vast te stellen, omdat het bij deze vergadering in principe natuurlijk alle commissieleden welkom zijn, je dus nooit precies weet wie er zullen komen. Mag ik beginnen aan mijn rechterzijde? Mevrouw …

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Anneke Wijbenga, Water Natuurlijk.

De heer Ouwendijk: Die daar tegenwoordig op drukt.

De voorzitter: Ja, iedereen. Je moet hem even zelf aanzetten en dat is dat kleine rechterknopje.

De heer Hofman: Dank voor het geheim van Delfland. Pieter-Jan Hofman, CU-SGP.

De heer Fekkes: Sjoerd Fekkes, 50PLUS. En wilt u mij even excuseren? Haal ik mijn reservebril uit de auto, want de ouderdom heeft even toegeslagen, denk ik, bij het origineel.

De heer Simon: Goedenavond, voorzitter. Bart Simon, Partij voor de Dieren.

De heer Jansen: Goedenavond, voorzitter. Ik ben Maarten Jansen van het CDA.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Goedenavond. Nieske Dijkshoorn, fractie Ongebouwd.

De heer van Kasteren: Goedenavond. Frans van Kasteren, AWP.

De heer Oostvogels: En hier Tom Oostvogels, VVD.

Mevrouw Zandstra: En Lobke Zandstra, Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Ik heb ook nog even langs de DB-leden.

De heer Vissers: Marcel Vissers.

De voorzitter: Ja, die. Ja.

Mevrouw Koop: Manita Koop.

De heer Ouwendijk: Peter Ouwendijk, goedenavond.

Mevrouw Koop: Manita Koop.

De heer Egas: Ruud Egas.

De voorzitter: Dank u, dank u wel. En ik zie dat nog niet alle fracties vertegenwoordigd zijn, dus ik hou er ook rekening mee dat er misschien nog andere leden zich bij ons zullen voegen, maar dat zullen we dan wel merken. Fractie Natuur zie ik niet, Bedrijfsgebouwd. Dat zou inderdaad kunnen. Even kijken. De agenda voor deze commissie is altijd redelijk simpel, maar hij moet wel de commissie worden vastgesteld. Dus ik wil aan u vragen of er opmerkingen zijn over de agenda. Ik kijk even links en rechts. Zie ik niet. Dan is de agenda hierbij vastgesteld.

2. Toezeggingenlijst gezamenlijke commissie P&C 23 juni 2022 (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: En dan gaan we direct door naar agendapunt twee, de toezeggingenlijst van de P&C commissie. Zijn er opmerkingen over de toezeggingenlijst? De heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Het is naar aanleiding van. Het betreft ons voorstel wat betreft de introductie van een waterveiligheid effectrapportage en dat zal voorgelegd worden in een van de uniecommissies. Wij zijn zeer benieuwd naar het resultaat daarvan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Zijn er nog andere opmerkingen over de toezeggingenlijst? En dan kijk ik nu even naar mijn collega's. Dat is de heer Ouwendijk. Wilt u reageren? Of is het mevrouw Koop? Eerst … Deze aan laten.

Mevrouw Koop: Ja, dank u wel. Dank u wel voorzitter. Goed dat u er nog even naar vraagt, mijnheer Hofman. Ik heb het onderwerp besproken bij de commissie RO van de Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen. Men vond het een interessant idee. En verder hebben we op het gebied van de strategie wateroverlast wordt ook over dit idee gedacht, maar waar we wel voor moeten oppassen is dat het niet een uitgebreide MER-procedure gaat worden met alle administratieve toeters en bellen. Maar het idee is in die zin ook nog eens besproken. Dus u wordt dubbel bediend, wat dat betreft.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koop. Dank u wel. Mijn synchronisatie is nooit helemaal perfect. Maar ik constateer in ieder geval dat er geen opmerkingen zijn over het audiotranscript.

03.B Bespreekstuk

3.B.01 Bestuursrapportage 2022

De voorzitter: En dat betekent dat we bij het hoofdagendapunt komen, zo mag ik het toch wel noemen, van vanavond, de Burap. En ik wil hoogheemraad Ouwendijk gelijk de gelegenheid geven om misschien nog een korte inleiding te geven.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Met genoegen wil ik een korte inleiding geven bij de Burap 2022. Ja, in retrospectief lijkt het erop alsof wij ieder jaar iets nieuws hebben. Ik hoorde vanmiddag al de kreet 'policrisis' gebruiken voor dit land, omdat er eigenlijk ieder jaar wel iets optreedt wat de planning bij Delfland in zekere zin beïnvloedt. Niet altijd op een positieve manier. Daar is ook nu sprake van geweest in het begrotingsjaar 2022 tot op de dag van vandaag. Wij hadden natuurlijk niet allemaal kunnen voorzien dat er, nou wat was het, 15 februari een oorlog in Europa uit zou breken die ook voor natuurlijk het land zelf ontzettend grote gevolgen heeft. Maar die overal in Europa, in financiële zin, nou ik kan misschien wel zeggen, op meerdere plekken in de wereld in financiële zin, goed merkbaar is. Wij werden daar ook in Delfland mee geconfronteerd en dat reflecteert zich in belangrijke mate in deze Burap. Voorts, en dat noemen we ook in de

managementsamenvatting, cybercriminaliteit, bestrijding van cybercriminaliteit is een heel hot item in deze periode geweest. En voorts kijken we naar ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Daar zijn natuurlijk ook een aantal zaken aan de gang. Iedereen hoort van krapte, maar Delfland heeft in ieder geval tot en met deze Burap goed haar taken in kunnen vullen. Zo wordt dat ook over de verschillende programmalijnen gerapporteerd. Maar we stellen wel ook vast dat met name de vacatures die nu openvallen weer moeilijker te vervullen zijn dan de vacatures die een paar maanden geleden overvielen. Ik denk, mijnheer de voorzitter, dat ik met deze toelichting de Burap wel in bespreking kan geven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, dank u wel. Volgens mij het eerst dat ik in deze commissie het woord mag voeren namens de Partij van de Arbeidfractie. En dan viel mij bij lezing wel op dat dit een ander stuk is dan wat ik in eerdere jaren heb gezien. Meestal bleef daar geld over en nu komen we geld tekort. Dus dat is wel even kritisch lezen en weer even denken, wat is hier nou gebeurd? U zei er zelf al wat over en we hebben er ook technische vragen over gesteld dat het ging over de energieprijzen die toch hebben gezorgd voor een enorme overschrijding van de kosten. En dat klinkt natuurlijk logisch, want we horen niets anders in het nieuws dan dat het allemaal duurder is. Maar toch roept ook de toelichting wel meer vragen op. Het zijn enorme extra kosten die we hebben gemaakt. Dat moet uiteindelijk gaan samenlopen ook met extra opbrengsten voor groen gas. Betekent nu dat die extra energieprijzen, stijging, dat dat ook zorgt dat onze ambitie rondom groen gas kunnen vergroten of dat we daar meer op kunnen bereiken. In de beantwoording van de technische vragen stond dat er gewerkt werd met een index vanaf 1 januari. Begrijp ik het nou goed dat we dan dus eigenlijk voor dit jaar werken met de prijzen van afgelopen 1 januari en dat voor de begroting van 2023 die prijsstijging nog weleens veel meer zou kunnen zijn, omdat we dan te maken hebben met de indexering van 1 januari komend jaar? Want het lijkt me niet dat we nu al kunnen rekenen met de indexering van 1 januari die nog moet komen. Dus hoe werkt dat dan door ook op de lange termijn en hoe kan dan eigenlijk ook de kosten nu al zoveel hoger zijn, terwijl we nog werken met de prijs van afgelopen 1 januari? Maar misschien dat ik het principe, zoals in de technische vragen zijn benoemd, niet goed begrijp. Zorgwekkend vindt de Partij van de Arbeidfractie dat de primaire waterkeringen nog maar voor 87 procent op orde zijn. Er wordt een plan van aanpak aangekondigd. Daar kijken we zeer naar uit, want dit is natuurlijk zeer belangrijk, dat we dit goed op orde hebben. Er werd net al wat gezegd in de toelichting over dat we het allemaal nog maar net rond krijgen, maar dat het wel begint te piepen en te kraken een beetje. En ook de vraag is of we volgend jaar nog voldoende menskracht ook hebben om al onze ambities waar te maken en dat we daar misschien ook keuzes moeten gaan maken wat we wel en wat we niet. Of drukken we ons dan misschien te pessimistisch uit? We zijn in ieder geval wel blij dat het college zegt dat inhuren niet de oplossing is, maar dat je zoveel mogelijk moet proberen op je eigen organisatie te bouwen en ook kennis in huis te halen. Laat ik dan ook een pluspunt noemen. Partij van de Arbeid is blij dat de belastingopbrengsten ruwweg zich ontwikkelen zoals geraamd. Daar zagen we in het verleden steeds niet geraamde overschotten, wat de facto neer kwam op een belastingverhoging voor burgers en bedrijven. We zijn blij dat dit nu niet aan de orde is. En misschien drukken we ons ongelukkig uit, maar klopt het dat de vermindering van de dotatie voor toekomstige kapitaallasten voor zuivering eigenlijk een boekhoudkundige oplossing is die op termijn ten laste van de investering zou kunnen gaan? En is de portefeuillehouder dit met ons eens? En is het al niet zo dat we hier ook met begroting voor volgend jaar een heel indringend gesprek over moeten voeren hoe we dit gaan oplossen? Voorzitter, voor zover een eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Zandstra. Dan ga ik door naar de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Nou, dank voorzitter. En dan als eerste, hartelijk welkom aan mevrouw Zandstra. Dank voor deze Burap aan het college en aan iedereen die daar hard aan gewerkt heeft om het stuk hier op tafel te krijgen. En een specifiek gelet op de omstandigheden waarin het tot stand is gekomen en waarbinnen toch de beschreven resultaten behaald zijn. Oorlog, alsmaar stijgende kosten, natuurlijk de belofte aan onze ingelanden dat de lasten gelijk houden. Als VV hebben we het de organisatie wel flink lastig gemaakt en nu ook als D en H. We nemen wel de verantwoordelijkheid voor dat de lasten gelijk blijven, maar natuurlijk niet voor de oorlog. Het goede nieuws is, PvdA noemde het al, dat dit het eerste Burap is die ik zie waarin gerapporteerd wordt dat we alles wat we gepland hebben, ook een keer uitgegeven hebben. Nou, dan zult u wel denken, een VVD'er die graag geld uitgeeft? Maar zeker, want afspraak is afspraak. Dus als we afgesproken hebben het uit te geven, dan doen we dat ook. Kleine kanttekening, misschien ben ik wat te vroeg, want we krijgen natuurlijk de echte afrekening met de jaarrekening volgend jaar, dus dan weten we wat echter de eindstand is en mogelijk een ander beeld. Maar dat genoeg over volgend jaar, want de Burap gaat natuurlijk gewoon nog over 2022. Want ja, die energiekosten. Vorig jaar in augustus hebben ik en mijn verloofde een huis gekocht in het mooie Den Haag. We hadden geen idee hoeveel energie we zouden verbruiken, dus verdachte, laten we een jaarcontract nemen. Nou, dat hebben we geweten. Daar hebben we nog steeds een beetje spijt van. Maar nu zitten we hier in de VV en onze taken zijn controleren en het stellen van kaders. Nou, en op basis van deze Burap zou de VVD daarom graag wat kaders voor willen stellen over hoe we omgaan met wat er financieel tot nu toe gebeurd is en hoe we dat met de rest van het jaar omgaan. De makkelijkste manier daarin om met de stijgende, tussen haakjes, energiekosten om te gaan, is natuurlijk door de lasten te laten stijgen. Maar daar hebben we in het akkoord duidelijke afspraken over gemaakt. Dus ik hoor graag van de portefeuillehouder welke andere manieren hij ziet om de kosten op te vangen. En ook niet onbelangrijk, hoe de kosten en lasten meer kunnen laten dalen zodra de energieprijzen zakken? Want er zijn al de eerste voorzichtige analyses en die kondigen aan dat de energieprijzen ooit ook eens een keer gaan dalen. Nou voorzitter, het is een bijzondere situatie waar we nu in zitten. Eentje die ik ook niet had kunnen bedenken toen ik mijn huis kocht. Dus daarom vragen wij aandacht voor de prijssystematiek die we afgesproken hebben binnen de Publiek Private Samenwerking, de PPS van de zuivering. En dan ben ik benieuwd, wat is de mening van de portefeuillehouder? Is hij van mening dat het systeem voor het doorrekenen van de prijsstijging nog realistisch is in deze toch extreme tijden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Ik geef het woord aan de heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Bedankt voor de Burap. Het gaf een mooi overzicht over dat de prestaties conform planning zijn en het gaf ook een goed overzicht wat er nu aan de hand is, de sterk stijgende kosten en de impact die dit heeft op allerlei reserves die wij nu hadden begroot en die nu op een andere manier moeten worden ingezet. Bij het lezen van de Burap wil ik me eigenlijk beperken tot een tweetal vragen. Op pagina vijf hebt gelezen dat oninbaarheid bij zuiveringsbeheer en kwijtscheldingen bij watersystemen opnieuw hoger is begroot dan wat nu in de realiteit plaatsvindt. Onze fractie heeft dat de afgelopen drie jaar ook geconstateerd. Wij vroegen ons af, hoe komt het dat Delfland steeds weer diezelfde positieve ramingsverschillen moet rapporteren in de begroting? En hoe wordt daar in de komende begroting mee omgegaan? Is het mogelijk om een wat meer reële raming op te volgen? Want uiteindelijk al die positieve klussen, oninbaar en kwijtscheldingen, ja, dat betekent dat er meer door huishoudens wordt betaald dan er van tevoren was geraamd. En vandaar ook de vraag, hoe ver kunnen we die ramingen realistischer maken? Het andere punt is, we zien dat er behoorlijke kosten worden gemaakt bij met name de zuiveringstaak. En er wordt nu voorgesteld om 11,4 miljoen uit een reserve te onttrekken ter dekking van die extra kosten. In feite is dat een soort spaarpotje, wordt het nu eigenlijk gebruikt als een soort spaarpotje om die hogere kosten te kunnen betalen. De vraag die wij daar in algemene zin hebben is, betekent dit nou dat we dit jaar, dat we niks

meer kunnen sparen? De AWP is namelijk bezorgd over te zware schuldenlast. We hebben in de vorige BFO al een keer aangestipt dat we kampioen rentebetaler zijn, dertig miljoen. Elke honderd euro in de exploitatie, nog eens elf à twaalf euro wordt er betaald aan rente, terwijl daar gemiddeld bij alle andere waterschappen dat in de buurt van drie à vier euro ligt. We hebben in de begroting bij zuiveringsheffing ook de situatie gekend, gecreëerd, dat acht miljoen minder aan zuiveringsheffing binnenkomt door een verandering in de kostentoedeling voor de begroting. En nu, halverwege dit jaar, in omgekeerde richting. Met de kennis van nu is het wel een gevalletje, ja, dat hadden we graag anders gezien. Die acht miljoen hadden we nu goed kunnen gebruiken. En daarbovenop komt nu de twaalf miljoen extra en kosten die we nu in de Burap netjes gerapporteerd zien staan. En we zien ook dat het een enorm effect heeft op de kasgeldstromen. Was in 2021 de kasgeldstroom twintig miljoen positief. Nu neigt het ernaar dat de kasstroom negatief is. En nou ja, ik denk dat een positieve kasstroom wel gewenst is om de houdbaarheid van de schulden voor de komende periode te kunnen garanderen. Zeker als je die zou kunnen inzetten om de vrijkomende aflossingsvrije schulden, die nu de komende jaren vanaf 2023 vrijkomen, met eigen geld te kunnen financieren. Een andere vraag die daarvan is afgeleid, dat heeft natuurlijk ook gevolgen voor de rekening-courantpositie. In de jaarrekening was er nog sprake van een plus, maar heeft u ook al zicht wat deze informatie voor impact heeft op de rekening-courantpositie eind van dit jaar? Dit waren de twee belangrijkste opmerkingen van mijn fractie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kasteren. Ik geef nu het woord aan mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dan wel voorzitter. Allereerst complimenten aan de organisatie om in deze tijd een Burap voor elkaar krijgen. Veel inzet erop gepleegd. We hebben eerst corona gehad als VV, wat wij hier twee jaar mee hebben zitten te tobben en nu zitten we dus te tobben met een oorlog, cyber en vooral ook personeel, wat dus kenmerkend is voor deze tijd. En het baart ons ook wel zorgen. Wat dat betreft zijn we wel blij dat eigenlijk alle programma's wel lopen op schema en dat dan de grote spelbreker bij die programma's is, de over stijging van materiaalkosten en dan vooral ook de energiekosten die we dan hebben bij de zuivering, want dat is toch wel de grote uitschieter. Daar hebben de voorgangers ook al wat over gezegd en daar zouden we ook wel graag wat meer willen weten van welke acties hebben we nog of kunnen we nemen? Want in het begin van het jaar daarvoor ook wel geïnformeerd over Gazprom dat wij hadden. We konden natuurlijk niet zomaar van het contract af. Maar wat is er in de tussentijd gebeurd en wat kunnen we er nog aan doen? En ook jaar, halen we daar nog iets uit dat we dan in de toekomst toch nog weer wat voordeliger kunnen zijn of blijft dit nog als een zwaard van Damocles hangen? Want ja, dat is toch wel iets waar ons heel erge zorgen om maken, vooral de energie. Dan, we zien de projecten die lopen gewoon. We zien een aantal en inhaalslagen van 2021, wat dan ook nu doorloopt. En die zie je dan hierin terug. Dan heb je toch te maken met materiaalkosten die wat hoger zijn. En dat zal ook doorwerken voor de begroting van 2023. En ik denk dat dat voor de organisatie ook een hele uitdaging is om een goede begroting straks voor ons neer te leggen voor 2023, want er zijn nog wel heel veel onzekerheden. En wat dat betreft wil ik nu alvast de organisatie heel veel sterkte en succes daarmee wensen, want dat is niet eenvoudig in deze tijd. En wat we vandaag op tafel leggen, kan morgen weer heel anders zijn. Dus wat dat betreft hebben wij daar best wel zorgen over. We zijn wel blij met de lagere kwijtscheldingen, dat we dus toch onze bijdrage ophalen en dan kun je toch zien dat dat aan de ene kant wel goed gaat. En daar ben ik ook blij mee, dat de RBG daarbovenop zit. Personeel, dat hebben ook andere genoemd, dat is een zorgpunt. Ja, wat je eraan kan doen, dat is moeilijk. Maar probeer een zo goed mogelijk, positief beeld te scheppen van Delfland. De netto schuldquote, hij gaat iets achteruit. Maar ja, dat is ook wel te verwachten als je ziet wat er gebeurd is. Zo heb ik een aantal punten denk ik wel genoemd wordt voor ons wel belangrijk is, vooral de energiekosten. Dat is gewoon het grote hangijzer op deze Burap, waar het aan de ene kant een grote kostenpost is en aan de andere kant van het groene gras een meevaller. En we zouden hopen dat we dat iets dichter bij elkaar konden brengen, dat het

wat meer in het voordeel zou zijn. Dus ja, misschien dat daar nog iets meer over verteld kan worden wat we daaraan kunnen doen. En ik denk dat dat het belangrijkste punt van de hele Burap is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Ik geef het woord aan de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel voorzitter. Ook vanuit het CDA complimenten voor deze mooie Burap. We zien dat de organisatie hier veel werk van heeft gemaakt en dat er een mooi stuk ligt. Hij wordt steeds leesbaarder. Ik zie steeds meer kleur in de Burap verschijnen en ook met de klare taal is het nog steeds oké. We zien wel steeds dat hij nog steeds langer wordt en uitgebreider, maar goed, dat geeft ons een beter beeld ook van de stand van zaken. Ook complimenten en fijn dat ook de KPI's zijn opgenomen in de bijlage en het projectoverzicht. Het CDA bekijkt deze Burap met gemengde gevoelens. Enerzijds hebben we inderdaad de energiekosten die inderdaad en de uitgaven die oplopen. Maar voor de rest vinden eigenlijk dat deze Burap een heel positief beeld geeft van Delfland. We zien dat de portefeuilles op orde zijn, dat er investeringen gedaan worden. Het personeel is tevreden, daar gaat het goed mee. En heel veel KPI's worden gehaald, dus complimenten daarvoor in ieder geval. Natuurlijk, de kosten lopen op, netto met elf miljoen euro. En ja nou goed, dat is jammer. Ik denk dat we daar ook heel alert over moeten zijn, ook voor de komende jaren. Want we verwachten eigenlijk dat in de komende jaren nog meer tegenvallers er zullen zijn. En we vragen ons af aan het college, maar we willen graag meedenken, hoe gaan we hiermee om? Hoe kunnen we zorgen dat we dat opvangen? Waar zouden we nog kunnen bezuinigen? Kunnen we snijden in de kosten? Maar ook vooral: waar kunnen we meer opbrengst creëren? En dan zit ik toch wel te denken aan de energie. Ook is even de vraag van ja, wat gaan we dan met assets doen? Kunnen we dingen uitstellen? Maar veel uitstellen betekent ook dat je uiteindelijk ook gewoon nog meer kosten ermee kwijt bent. Er zijn ook heel blij, we zijn blij in ieder geval met het laag bedrag voor wat we kwijt zijn aan kwijtscheldingen. Daar ook complimenten voor. Dan ga ik even over het kopje energiekosten. Daar hadden we nog wat vragen over. We zien dat de energiekosten oplopen met zo'n 18,6 miljoen. We leveren ook extra of de opbrengsten zijn ook weer, gaan ook omhoog, met 7,6 miljoen. En we denken dat dat toch wel efficiënter kan. Als ik in de KPI lees dat we energieneutraal zijn voor 93 procent, meer dan we aanvankelijk gedacht hadden. Toen dacht ik ja, hoe matcht dat met elkaar? En ja, kunnen we niet het ene tegen het ander gewoon wegstrepen? De vraag over de PPS en de indexering die de PvdA had, die hadden wij ook. En ja, ten aanzien van wat de heer Oostvogels zei kan ik hem ook wel inderdaad geruststellen dat inderdaad de energieprijzen waarschijnlijk weer wat omlaaggaan. Dus ik hoop dat hij op het goede moment zijn contract heeft laten ingaan. Ten aanzien van energieneutraal en klimaatneutraal willen wij graag, als we dan kijken naar besparingen, zouden we eigenlijk willen dat de grootte van de klimaatsubsidie in ieder geval in stand blijft voor de komende jaren. Krapte op de arbeidsmarkt, daar heeft, dat noemt u ook als een risico. Complimenten wel dat Delfland het tot nu toe goed heeft opgevangen. Maar ja goed, daar moeten we alert op blijven. Ik ben het eens met de AWP als het gaat om het aflossen van schulden. Ik denk dat we daar heel goed naar moeten kijken in het komend jaar, zodat we zorgen dat in de komende jaren gewoon een financieel gezond waterschap hebben. Dat was het, mijnheer de voorzitter. En dank voor deze goede Burap.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Ik geef het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ook vanuit mijn partij complimenten voor deze Burap. We zien inderdaad dat we alle bestuurlijke doelen halen, zij het wel dat het heel veel moeite kost. Dat vind ik toch wel goed dat dat gezegd wordt. Dat klinkt als een eerlijk, helder antwoord op dat het gewoon niet eenvoudig was. Het klinkt ook een beetje als een noodkreet. Misschien is inderdaad de belasting van ons personeel te groot, krapte op de arbeidsmarkt. Maar al met al ligt er een heldere, goed onderbouwde Burap en daarvoor mijn complimenten. Toch heb ik een aantal aandachtspunten. Een aantal zijn gepasseerd, over de energie. Dat gaat

met name over onze zuiveringstaken. We zien vooral bij het PPS-contract dat daar eigenlijk de grootste klap zit. Maar hebben we dan iets gemist of hebben we gewoon vette pech? Dat hoor ik graag van hoe we dat kunnen oplossen. Daarnaast, de stijging van de energieprijzen heeft natuurlijk ook gewoon doorwerking tot deze hele maatschappij. We zien ook burgers die tekorten hebben, bedrijven die omvallen, kinderen die zonder eten op school zitten. En dat is toch wel een puntje van zorg. Wij heffen zelf belasting en dat hebben we in de coronatijd ook heel goed gedaan. Ik hoop dat we dat, die coulance en die aandacht daarvoor blijven vasthouden, ook in deze moeilijke tijd. Want de winter moet nog komen en misschien gaat het nog helemaal de verkeerde kant op. Laten we alstublieft hopen van niet. Maar zorg in ieder geval dat wij samen met de RBG daar gewoon wel goed mee omgaan. Wat nog niet gezegd is, is de droogte. Ik las er wel een heel klein stukje over terug, dat daar nog een aantal beheersmaatregelen komen. Ik vind het wel heel goed hoe wij in de zomervakantie zijn meegenomen met alle brieven over de droogte, maar ik had er graag in de Burap graag iets over willen zien. Maar ik snap dat misschien de evaluatie nog niet klaar is. Daarvan hoor ik graag hoe we dat nog verder gaan zien dit jaar, want er komen dus, zoals de Burap zegt, een aantal beheersmaatregelen nog aan. Ja, en tot slot, een aantal andere fracties hebben het ook al gezegd. We kijken graag naar de begroting 2023. We zien inderdaad dat dat best een uitdaging gaat worden. We zien ook dat het college dat snapt en ons daar goed in wil meenemen. En ik denk dat dat een hele goede stap is. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Simon. Ik geef het woord aan de heer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Ja, groot aantal punten die ik ook had staan, die zijn al gezegd. Dat hoef ik allemaal niet te herhalen. Het punt van kwijtschelding en afschrijving. Ja, het blijft mij nog steeds verbazen dat er toch minder kwijtschelding is, maar er zijn wel meer oninbare vorderingen, dus die niet voor kwijtschelding in aanmerking komen. En ik vraag me af hoe zich dat na Prinsjesdag gaat verhouden met het in te stellen energiefonds. Ik denk dat we ons op dit punt nog eens goed achter de oren moeten krabben wat op ons afkomt. Wat ik ook zie, maar dat zie ik elk jaar en daar wijs ik ook elk jaar, dat ervan Gebouwd extra belasting binnenkomt over de raming en dat is dit keer 725 duizend euro. Ja, hoe het komt, daar heb ik al persoonlijk een paar opmerkingen over gemaakt. Daar zal ik niet op ingaan. Ik blijf erbij dat ik het even constateer. Wat mij opvalt, er is een nieuwe lening is aangegaan. De oude was 2,662 procent en de nieuwe … nee, is 2,662 procent en de oude was 2,75 procent en het scheelt eigenlijk maar heel weinig. Nu weet ik dat de organisatie als een bok op de haverkist zit voor wat betreft het aangaan van leningen en daar wil ik me als bestuurder ook niet mee bemoeien. Ik constateer alleen dat met het opviel. Een positief puntje waar ik ook een paar keer over begonnen ben de afgelopen tijd is de coronacompensatie. En tot mijn genoegen zie ik dat de 2,2 miljoen van het Rijk is overgemaakt. Dat is wel eenmalig geld, maar in de wandelgangen zeg je, daar kun je toch mooi een keer weer van gaan eten met z'n allen. Voor wat betreft de energieontwikkeling en kosten van materialen. Daar is al genoeg over gezegd, dat baart mij toch zorgen. Ik denk toch dat we ons komend jaar en dat zal in de begroting ook zijn weerslag krijgen, toch moeten instellen op een lichte toch wel matige storm. Maar gelet op het vermogen van het college dat hier getoond is en ook van de medewerkers en dat waardeer ik ten zeerste, denk ik dat we er met z'n allen zeer goed moeten uitkomen. Complimenten dus. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Ik geef het woord nu aan de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Onze fractie sluit aan bij de complimenten en waarderingen die uitgesproken zijn wat betreft de organisatie en ook de medewerking en de staf om dit product van stapel te laten lopen. Ik wil beginnen met een citaat van Albert Einstein wat ik wel van toepassing vond voor deze tijd. 'De wereld is een gevaarlijke plek om te leven. Niet vanwege de mensen die slecht zijn, maar vanwege de mensen die daar niets tegen doen.' En dat laatste triggerde mij. Als waterschap kunnen we veel doen. Ik denk

ook aan het grondrecht artikel twintig, waarin wij de taken voor de overheid en voor onze burgers daar breed in te zetten, zeker wat betreft waterbeheer. En ook de opmerkingen die wij maken zijn een beetje tegen die achtergrond van het citaat opgesteld. Ik verwijs allereerst naar onze opmerkingen van de kadernota die nog steeds opgeld. Kortheidshalve verwijs ik daarnaar om dat ook in de begroting mee te nemen, die opmerking toentertijd. Wij denken als fractie, gezien ook wat hier ter tafel naar voren is gebracht, dat het raadzaam is dat er een noodplan wordt opgesteld waarbij de weerbaarheid van Delfland in kaart wordt gebracht. En dan denk ik nu aan dat energievraagstuk, maar ook aan het stagneren van de inning van de waterschapslasten. Want wij denken toch dat daar, gezien de voorspellingen en verwachtingen, toch nog een beetje te rooskleurig is wat nu geschetst is. En we moeten ons niet van tevoren rijk rekenen, maar we kunnen beter een ijzeren voorraad maken om daar opvang mogelijk te maken. Wat ons opviel, dat is ook al ter sprake gekomen, dat is de kapitaalsreserve die wordt aangesproken, om die 11,4 miljoen in te lossen of in ieder geval zien wij dat een beetje als noodgreep gezien de korte termijn om daar herstelregeling te treffen. Wij vinden het eigenlijk in eerste instantie niet zo verstandig om de kapitaalslastenzuivering af te lagen, want we hebben nog aardig wat investeringen te doen in de zuiveringsinstallaties. En is er geen andere manier om dit bedrag op te vangen en te verwerken in andere posten? We weten niet of dat mogelijk is, maar we willen toch wel erop duiden dat het in eerste instantie van belang is om de reserves zoveel mogelijk op peil te houden. In het licht van het citaat wat ik heb genoemd, kunnen wij niet tegen deze zaken wat doen, heb ik een aantal zaken die ik wil aanstippen om te bezien of daar mogelijk ruimte is in de begroting om dat te verwezenlijken. Allereerst de aanpassing van onze verordening. Er is nu een eerste opzet gemaakt beleidsarm, maar wij vinden het van belang om, gezien de stedenbouwkundige opgave en andere zaken die op ons afkomen, uitbreiding van bedrijventerrein en dergelijke, dat lijkt wel een hypotheek op het waterstaatkundige verzorging van ons gebied. En wij denken dat het raadzaam is om daar gelden voor vrij te gaan maken om dat op te vangen en ook tijdig plannen ook in te breien in de ruimtelijke ordening om die taak te kunnen verwezenlijken. Wij denken dat dat op korte termijn verstandig is om daar een opzet van te maken. Vervolgens willen wij ook nog wijzen in dit verband naar het advies van plan de rol van de leefomgeving. Die schetst dat sinds 2000 het aantal woningen en de kwetsbare gebieden voor waterhuishouding en bodemdaling met ruim een kwart is toegenomen. Ja, dat is ook weer een punt dat eigenlijk vereist dat wij zo snel mogelijk ons wapenen met onze eigen instrumenten om een sturing te geven aan het proces van de ruimtelijke inrichting. En zeker met de stikstofsores dat een heleboel land eventueel een andere bestemming krijgt. Daar moeten wij gewoon tijdig op kunnen inspelen met onze waterstaatkundige voorzieningen. Dan wil ik nog een mooi project noemen waarde sinds kort weer een tuinder zich heeft aangesloten, het Rain Level verhaal. Wij vinden het eigenlijk een geweldige prestatie wat geleverd wordt, maar toch willen wij nog een tandje erbij zetten en stellen wij voor om de bestaande bassins zoveel mogelijk te betrekken in dat verhaal. Wij begrepen uit gesprekken ook met de organisatie dat er in feite voorzieningen worden getroffen op het moment dat tuinders hun bassin wijzigen of vervangen. En ja, dat kan ook met de bestaande bassins plaatsvinden, want hun voorziening is naar ons oordeel zodanig qua omvang en prijs dat dat makkelijk op bestaande bassins kan worden aangesloten. En daar ook in de begroting te bezien of daar ruimte voor is, om dat te financieren. Dan werd het zorgpunt van de bezetting van de organisatie naar voren gebracht. Ja, dan komen we toch nog weer op een zeg maar aanduiding van de vrijwilligers. Wij vinden toch dat het van belang is om deze zoveel mogelijk ook in te schakelen bij de dijkwacht en eventueel de schouw, omdat dat onze organisatie ook meer lucht geeft om de reguliere taken naar behoren te kunnen uitvoeren. Wij denken ook dat een opleidingsprogramma daartoe kan helpen om ook de meer digitale vereisten daar te bekwamen, de vrijwilligers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de organisatie waar opleidingen, de STOWA en eventueel de Delfland Academie, om die in de arm te nemen om gezamenlijk te kijken of wij die eisen die dan gesteld worden aan dijkwachten en schouw daar kunnen opvangen, dat men ook met moderne instrumenten en dergelijke langs de waterkant en op de dijk kan paraderen. De kaderrichtlijn water. De stikstof komt op ons af. De problematiek geeft al aan dat we aardig in

een soort vangnet zijn geraakt. En dat gevaar bestaat bij de KRW. Wij denken dat een heroriëntatie op zijn plaats is. Zijn we op de goede weg bezig en halen we inderdaad ook de doelen? Want dadelijk hebben we eenzelfde discussie als nu bij de stikstof, dat wij dus gevangen zijn in onze eigen regelgeving en daar ook de wrange vruchten van ondervinden. En ook in dat kader lijkt ons een bezinning op zijn plaats om te kijken, wat kunnen wij doen om de Europese commissie duidelijk te maken dat we inderdaad die doelen halen? En zo niet, wat kunnen we dan als tegenmaatregel zelf tijdig al realiseren? Werd al genoemd door de Partij van de Dieren, de droogte en de wateroverlast, daaraan aansluitend. Ook daar vinden wij onderzoek op zijn plaats om ons gebied meer in te zetten en te benutten voor opvang van water en bevoorrading. Wij denken dan aan een klimaatbuffer en daar is het Oostland en midden Delfland eventueel geschikt voor. En dan denk ik aan het oude Egypte met de irrigatiewerken. Dat kan ook voor ons systeem. En er zijn al in bepaalde waterschappen systemen aangelegd die grondwaterpeilen omhoog brengen, zodat de bodemdaling wordt geremd en eventueel buffering in de sloten aanwezig is bij droogte, om dat weer in te zetten naar de boezem en andere polders. Dan nog een hartenkreet wat betreft de wateroverlast wereldwijd. We hebben nieuws gehoord van Pakistan en dergelijke hoe ernstig dat is en ook andere landen. Ik meen dat wij ook een budget hebben ten aanzien van het te hulp komen ten aanzien van dit soort problemen wereldwijd en dat samen met de Unie van Waterschappen. Ik zou het zeer op prijs stellen als er in de begroting ook ruimte wordt gezocht, en er is al een keer een lezing in een informele vergadering daarover geweest, om het bedrag wat er nu staat tot een hoogte van vijfhonderdduizend gulden te brengen in plaats van de ton die nu beschikbaar is. Dit was wat ons betreft onze bemerkingen ten aanzien van de Burap.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. En dan kom ik tenslotte bij mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Net als eerdere sprekers ook vanuit Water Natuurlijk complimenten over de duidelijke bestuursrapportage. En we begrijpen dat tijdens het begrotingsjaar de nodige wijzigingen zich voordoen en in deze commissie worden voorgelegd en in dit jaar mogelijk ingrijpender dan de jaren daarvoor. We zouden overigens niet, zoals de heer Ouwendijk, alles een crisis willen noemen, maar het is duidelijk dat de energie- en grondstoffenprijzen sterk verhoogd zijn. Maar bijvoorbeeld informatiebeveiliging en beschikbaarheid van personeel zijn serieuze problemen, maar gelukkig nog geen crisis maar meer zorgpunten. De consequenties voor dit alles voor dit jaar zijn helder en met hoofdlijnen kunnen we ons in deze bestuursrapportage dan ook vinden. We delen wel de zorgen van de Partij van de Arbeid over de stand van zaken ten aanzien van het nog niet op order zijn van de waterkeringen. We zijn het ook eens met de VVD als het gaat om wat gepland is uit te geven, ook grotendeels resultaat had en dat laten de KPI's ook zien. En we zijn nieuwsgierig naar de consequenties van de gestegen prijzen van energie en grondstoffen voor de begroting van 2023. En mijn rechter buurman heeft al een aantal wensen en wijzigingen gesuggereerd, maar wij zien dat er graag bij de hele begrotingsbespreking aan de orde komen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wijbenga. Dan is nu aan het college en de Hoogheemraad Ouwendijk wil eerst beginnen met het beantwoorden van een paar algemene opmerkingen. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ja, het is natuurlijk … Dank voor de vragen en complimenten. Ik zal zorgen dat die ter bestemde plekken terechtkomen. Dat is bij deze gebeurd met de moderne technieken van vandaag de dag. Er zijn een aantal opmerkingen gemaakt die vooral betrekking hebben op 2023. Daar ziet deze Burap natuurlijk niet op. Ik snap heel goed dat u de schaduw vooruitwerpt, dus misschien is het goed om aan te geven dat we als college in gesprek zijn. Kijkend naar de beleidsdoelstellingen die we opgenomen hebben in het bestuursakkoord hoe we dat in 2023 moeten vertalen in een begroting. Wij gaan daar de komende weken voorstellen over maken en die gaan we in eerste instantie

met de VV bespreken. En onze gedachten gaan er naar uit om dat op 22 september aanstaande te doen. Dan staat er een informatieve VV gepland en dan zullen we de agenda iets aan moeten passen. Maar dan zouden we graag met betrekking 2023 met voorgestelde oplossingsrichtingen met u in gesprek gaan. Dat even als algemene opmerking vooraf. En laten we ons vanavond zoveel mogelijk beperken tot de Burap zelf. De zorgen worden natuurlijk gedeeld en er wordt ook hard aan gewerkt. Ik ga even een paar vragen beantwoorden voor zover ze betrekking hebben op mijn portefeuille. De primaire keringen, waar mevrouw Zandstra een opmerking over maakte dat die voor 87 procent in orde zijn, dat wordt ook zo gerapporteerd. Dat deel wordt afgeboekt is ten opzichte van 2021, dertien procent, heeft betrekking op twee dijkvakken. En daarover is bericht middels een brief aan de VV. Twee stuks brieven. Eén heeft betrekking op, waar we al eerder over gesproken hebben, de kunstwerken sluizen in Schiedam en in Rotterdam Parklaan, die zijn onvoldoende getoetst, maar voldoen door speciale procesmaatregelen op dit moment wel aan de veiligheidsnormen. Dus de omstandigheden daar zijn niet veranderd. Hetzelfde geldt voor andere dijkvakken. Dat is het vak, ik meen uit mijn hoofd, 14.2 of 14.3, ik haal ze altijd door elkaar, waar de kering verdacht is van verzettingsvloeiing en daar moet nader onderzoek naar gedaan worden. Maar formeel gesproken voldoen ze niet aan de eisen die de wet stelt, dus vandaar dat we ze op deze manier moeten rapporteren. Maar we hebben ze wel allebei de gebreken procesmatig onder controle. Dus dat wil ik daar in ieder geval even over zeggen. Dat de belastingopbrengst beter is ingeschat dan de voorgaande jaren. Nou, dat herkennen wij natuurlijk ook. We zijn blij ermee dat we dat gedaan hebben. We hebben dat op een iets andere manier benaderd en dat komt beter uit. Met betrekking tot het onttrekken aan de reserve in deze Burap. Ja, daar is formeel natuurlijk geen sprake van. Er wordt minder gestort. Er zou achttien miljoen gestort worden, ik praat even in ronde getallen, en er wordt tien miljoen minder gestort om de doodeenvoudige reden dat het geld er op dit moment niet is, want dat is het bedrag wat we te kort hebben. Dus geen onttrekking, ook geen vermindering van de reserves ten opzichte van eind vorig jaar. Maar in mindere storting dan in eerste instantie begroot was.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Zandstra interruptie.

Mevrouw Zandstra: Ja, ik begrijp dat het geld is wat er eerder niet was, maar wat we wel hoopte dat we nu hadden kunnen storten, maar wat we wel bedacht hadden dat nodig was voor onze financiële positie om dat te storten.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, anders hadden we die storting en die reserve natuurlijk niet voorzien. Dat moge duidelijk zijn.

Mevrouw Zandstra: Dat is natuurlijk wel iets wat je hoopt toch niet had hoeven gebeuren, dat we gewoon wel die storting hadden kunnen maken.

De heer Ouwendijk: Ja, ja. Maar het is niet zo dat dat dus betekent dat de reservepositie ten opzichte van vorig jaar verslechtert of dat er bepaalde taken niet uitgevoerd zouden kunnen worden. We hadden het liever anders gezien, dat moge duidelijk zijn. De heer Oostvogels met betrekking tot de uitgaven in overeenstemming met de begroting. Ja, daar is natuurlijk de hele bedrijfsvoering op gericht geweest. Blij ook dat dat op deze manier in de Burap inzichtelijk hebben kunnen maken. Dan de heer Van Kasteren met betrekking tot de kwijtschelding niet volgens de begroting. Ja, dat is natuurlijk normaal gesproken al ingewikkeld om in te schatten wat de kwijtschelding is en dat lukt ons in principe wel aardig. Maar op het

moment dat er dan zaken tussendoor loopt als wat het verwachte gevolg is van bijvoorbeeld de gevolgen van de effecten op die mensen ondervinden vanwege corona, het feit dat ze niet hebben kunnen werken of wat dan ook. Nou, dat is ontzettend moeilijk om dat nog eens boven op de normale schatting van de kwijtschelding mee te nemen. En dan kun je twee dingen doen. Dan heb je een aantal scenario's voorliggen. Dan kun je het meest positieve scenario kiezen met een groter risico dat na verloop van een half jaar blijkt, of na een jaar blijkt als je de balans opmaakt dat je met een tekort geconfronteerd wordt. Of je neemt aan de andere kant het meest negatieve scenario waarbij je met een overschot geconfronteerd wordt. Het blijft een moment van kiezen en je probeert op dat moment de meest juiste keuze te maken. En ik ben het eens met de heer Van Kasteren dat je met de kennis van vandaag wellicht iets anders begroot zou hebben. Ja, die had je niet op het moment dat je de begroting ging maken. Nou, met betrekking tot de reservepositie heb ik net de opmerking gemaakt. Jaarrekening courantpositie, dat weten we natuurlijk niet waar we uit gaan komen. Daar zitten nog te veel tijd voor in dit jaar om aan te geven hoe die positie er op dat moment uit zou zien. Ja, mevrouw Dijkshoorn had het over de schuldquote toe, dat die in zekere zin terug zou … Dat is natuurlijk niet zo. Hij gaat alleen minder snel naar beneden dan dat ze begroot worden, maar hij gaat nog steeds naar beneden toe en er is geen reden om nu aan te nemen dat we aan het eind van deze bestuursperiode ook niet het voorziene percentage daarvoor in de boeken kunnen neerzetten. De heer Jansen over aflossen schulden. We hebben daarbij de vorige commissie een toezegging over gedaan dat we terugkomen met een financiële paragraaf waarin we proberen goed te laten zien, wat gebeurt er nu op leningengebied bij Delfland en hoe zit dat met de rentes die erbij horen? Daar wordt aan gewerkt, aan die notitie. Maar die toezegging wordt nog ingelost en de bedoeling is dat in ieder geval op het moment dat we de begroting presenteren over twee maanden, dat de financiële paragraaf dan aanwezig is. Ja, de heer Simon had het over een noodkreet. Maar ik zou het niet zozeer een noodkreet willen noemen, ik zou het meer neer te leggen als een soort van weerswaarschuwing. Wat nu in de Burap staat is een situatie van dit moment en het is onmogelijk om iets te zeggen over hoe de getallen uiteindelijk in de jaarrekening terecht komen. We proberen dat zo goed als mogelijk aan te geven, maar daar zit natuurlijk altijd een zeker risico in. De heer Fekkes had het onder andere over de coronacompensatie van 2,2 miljoen. Nou, daar waren we zelf natuurlijk ook verheugd over. Hij staat nog niet op de rekening. Hij is wel met een afgestempelde verklaring van de accountant naar het ministerie van Binnenlandse Zaken gestuurd die dit op mag gaan lossen. We hebben geen reden om aan te nemen dat dit niet uitgekeerd wordt. En het is zelfs zo, die coronacompensatie ziet alleen op 2020. Die van 2021 moet nog ingediend worden en die zou wel eens in dezelfde grootte uit kunnen komen. Ja, de heer Hofman maakt een paar algemene opmerkingen die voor het algemeen betrekking hebben op andere portefeuilles. En mevrouw Wijbenga. Ja, het woord 'policrisis' wat ik gebruikte, duidde niet op Delfland. Voor Delfland heb ik het alleen over de zaken die we tegenkomen bij de energie intensieve zuivering. En de opmerking over de begroting 23, daar ben ik mee begonnen. Tot zover even.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Er zijn veel vragen opgesteld over energiekosten en de zuivering, dus ik geef nu het woord aan de heer Egas.

De heer Egas: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ga proberen de vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Laat ik met de makkelijkere beginnen. Dat is de ambitie groen gas die gevraagd werd. Wij proberen, en dat hebben we ook aangegeven op de zuiveringen te optimaliseren in de groengasterugwinning. Dat gaan we met name op Harnaspolder doen waar we de serievergisting willen realiseren in combinatie met een warmtepomp. Maar met name die serievergisting moet meer groen gas op gaan leveren. Dus dat is de ambitie om meer groen gas te produceren. Meer zit er eventjes op dit moment niet in, want dan doen we het op al onze vier de zuiveringen of laat ik het zo zeggen, de verwerking van het slib van de vier zuiveringen levert dan het groen gas op. Dan de acties die we kunnen ondernemen. Dat is inderdaad even breed over Delfland, dat is gewoon

proberen te besparen. Zo min mogelijk energie te gebruiken. Dus daar zijn echt ook alle programma's op gericht intern, maar ook richting de zuivering om zo zuinig mogelijk daarmee te zijn. En daar hebben we ook nog programma's voor lopen, om dat op te starten. Maar helaas zijn dat ook programma's die we wel vandaag kunnen verzinnen, maar nog niet vandaag kunnen uitvoeren, want dat is echt ingrijpend. Bedenk bijvoorbeeld bij de beluchting op de zuiveringen waar we wat kunnen gaan realiseren. Gas elektra, dat is even goed om dat te realiseren. Wij zijn netto gasleverancier, want we leveren zo'n beetje zeveneneenhalf miljoen kuub en wij gebruiken anderhalf miljoen kuub. En dat is de combinatie van de PPS constructie en onze eigen zuiveringen. Maar we gebruiken wel heel veel elektriciteit. En die elektriciteitsprijzen zijn nog harder gestegen dan de gasprijzen vanwege de verrekening zoals dat plaatsvindt in Nederland. Dus het zit niet zozeer in het gasverbruik als wel in het elektraverbruik wat we hebben. De heer Jansen vroeg zich even af, hoe zit dat nou? We zijn 93 procent energieneutraal. Hoe kan je dan nog zoveel kosten kwijt stellen aan elektriciteit? Dat heeft te maken met de klimaatmonitor waarbij we bijvoorbeeld de twee windmolens die op de grote lucht staan, de opbrengsten daarvan mee mogen rekenen in energieneutraliteit, maar ze leveren geen elektriciteit aan ons. Dus wij moeten gewoon elektriciteit in blijven kopen daarvan. En dat geldt ook voor de compensatie die we krijgen van HVC, onze aandeelhouder. Dus we gebruiken meer elektriciteit dan die 93 procent even doet vermoeden.

De heer Jansen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Jansen, interruptie.

De heer Jansen: Mag ik nog een aanvullende vraag stellen? Ik … We leveren dus wel energie door die windmolens, maar dan krijgen we daar toch inkomsten van? Of we krijgen geen inkomsten daarvan, omdat die niet van ons zijn. Dan prima.

De voorzitter: Ja.

De heer Jansen: De voorzitter heeft al het antwoord gegeven.

De heer Egas: Dank u wel voorzitter, voor het beantwoorden van de vraag. Dus als we dan even kijken naar de PPS constructie, maar laten we het niet alleen beperken tot de PPS constructie, want wij komen dadelijk ook op Zuid, op de zuiveringen die de Waterweg en de Grote Lucht, waar we dadelijk ook voor hogere kosten komen te staan voor de energiekosten. Maar we hebben daar toevallig, de heer Oostvogels noemde een jaar, we hadden daar een wat langer lopend contract. Dus daar valt kostenstijging voor 2022 reusachtig mee, omdat de contracten nog lopen. Hebben we dan zitten slapen bij de PPS constructie? Ja, dat is natuurlijk achteraf gezegd van, we hadden een andere index moeten gebruiken. Maar we gebruiken hem al heel veel jaren en tot op heden is dat altijd heel betrouwbaar geweest. En nu schiet die de verkeerde kant op voor ons en dat is zorgelijk en daar gaan we ook zeker over in gesprek. We zijn daarover in gesprek met onze partners in de PPS constructie om in ieder geval te begrijpen of het reëel is ja of nee. Maar laten we heel eerlijk zijn, we gebruiken op onze zuiveringen heel veel energie en met name elektriciteit. Dus daar gaan we over kijken of dat realistisch is en kan ik op dit moment nog geen antwoord op geven of dat zo is. Maar nogmaals, daar gaan we en daar zijn we over in gesprek met elkaar. Voor zover mijn beantwoording, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Egas. Dan ga ik helemaal naar …

Mevrouw Zandstra: Voorzitter? Mag ik daar nog wat over vragen?

De voorzitter: Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja, ik had nog vragen gesteld over hoe dat nou werkt met die indexering per 1 januari. Of dat nu betekent dat we werken met een index van afgelopen 1 januari en dat dat dus voor volgend jaar waarschijnlijk een nog grotere prijsstijging tot gevolg heeft.

De heer Egas: Ja, dat klopt. Het is de index per 1 januari die we gebruiken. Dus op 1 januari 2023 geldt weer een nieuwe index.

Mevrouw Zandstra: Ja, dus dan zijn eigenlijk de kosten nu al enorm hoog als je bedenkt dat de prijsstijging dit jaar zich nog verder heeft doorgezet?

De heer Egas: Dat is inderdaad de zorg die wij ook hebben.

De heer Vissers: Ja, dank u voorzitter. De heer Hofman vroeg zich af of wij een heroriëntatie of een bezinning moeten over de KRW-doelen. Ik denk dat we met elkaar die bezinning vorig jaar gehad hebben bij het vaststellen van het nieuwe stroomgebiedbeheerplan. En toen zijn er doelen gesteld die ook aan Europa opgestuurd zijn, waarmee wij denken, of maatregelenpakket, waarmee wij denken dat de doelen haalbaar zouden moeten zijn. We hebben natuurlijk regelmatig wake-up calls in onze eigen waterkwaliteitsrapportage dat er echt nog heel veel moet gebeuren, wil de waterkwaliteit in ons gebied, maar overigens in heel Nederland, op het juiste niveau zijn. Dus dat er nog veel moet gebeuren, dat hebben we denk ik al vaker hier met elkaar vastgesteld. Maar ik zou niet nu een bezinning of heroriëntatie willen, maar heel hard aan de slag met de maatregelen zoals we hier met elkaar op provinciaal- en Rijksniveau hebben vastgesteld. Maar ook daar bij elkaar scherp blijven houden als de doelen achterblijven en de maatregelen onvoldoende effect hebben. En dat is denk ik een grote opgave, ook voor ons voor de volgende periode. De heer Simon die vroeg, of nee die vroeg niet, die had graag gezien dat er over de droogte iets in de Burap stond. Ja, de Burap is opgesteld op het moment dat eigenlijk het grootste watertekort nog zou moeten komen. We beginnen zo langzamerhand in een situatie te komen dat wij misschien een laatste update uw kant op kunnen sturen en daarna met elkaar kunnen gaan, vanuit alle portefeuilles kunnen gaan bezien hoe we weer nieuwe lessen kunnen trekken. Je moet iedere crisissituatie natuurlijk benutten om daar weer lessen uit te trekken. En zal er denk ik de komende tijd een evaluatie daarvan uw kant komen. En voorzitter, ik denk dat er geen andere vragen op mijn terrein lagen. Maar als ik dat verkeerd zie, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Vissers. Ik ga door naar mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Hij doet het in één keer. Ja, de heer Hofman van de ChristenUnie-SGP had een mooi citaat van Einstein. Ja, ik ben het daar eigenlijk niet mee eens, maar daar moeten we het maar eens bij deze vergadering over hebben. Maar u had het over nog meer zaken. U had het over weerstand en veerkracht. En ook de heer Jansen die wees in dit kader ook al op het klimaat. En u noemde, u zoomde ook wat meer in op het glastuinbouwgebied en u noemde ook Rain leveler. Nou, het is inderdaad in mijn portefeuille vind ik het een belangrijk paradepaardje, maar nog wel een relatief klein paradepaardje. Het mag best nog wat meer uitgroeien tot een stevig, ik wou zeggen, Fries, ja precies. Ja, ik ben het met u eens dat er nog een aantal stappen genomen kunnen worden, dat er wellicht ook nog een tandje bij zou kunnen worden gezet. Onze medewerkers gaan ook echt het gebied in. Ja, ik zit even te kijken ook. Het is ook een goede, bewezen en effectieve techniek. Het is een techniek die zich kan door ontwikkelen in de breedte en in de diepte. Volgende week, en iedereen schetst toch wel een beetje de omstandigheden waarmee we te maken hebben, maar volgende week starten we in de informatieve VV een discussie over de begroting. En ik denk dat

we in dat kader moeten bekijken hoe we de veerkracht van zowel de organisatie als het gebied ook kunnen betrekken in onze afwegingen. En daarbij zal rain leveler wellicht ook een rol spelen. U had het ook nog over wateroverlast. Graag meer onderzoek ook in relatie tot droogte. Nou, u wordt op uw wenken bediend, want we zijn in een zodanige fase met de strategie wateroverlast dat we daar op 13 oktober al de eerste contouren met u kunnen delen in een informatieve VV. En dat willen we dan ook tegelijkertijd doen op die avond met het thema droogte, zodat we dat ook wat meer in samenhang kunnen beschouwen. En dan kunnen we de 22e delen, of een nagenoeg groot deel van de avond besteden aan de begroting. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koop. En misschien aanvullend van mijn kant, de heer Hofman stelde ook nog een vraag over bezettingen vrijwilligers. Soortgelijke vragen zijn ook gesteld door de heer Jansen bij de commissie in FO. Daar heb ik uitvoerig een toelichting gegeven waarom wij niet doorgaan met de organisatie van de schouwmeesters. Maar ik ben het met u eens dat het belangrijk is dat de we vrijwilligers die hun betrokkenheid willen tonen door bijvoorbeeld een rol te vervullen in het dijkleger, dat we daar zeer positief tegenover staan. En ik heb in de BFO-vergadering gezegd dat we op dit moment bezig zijn om met een plan te komen om het dijkleger te revitaliseren en daar hoort dan ook een opleiding bij. Dus dat voor wat betreft uw vraag over vrijwilligers.

De heer Jansen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik heb inderdaad die vraag gesteld. Volgens mij was het antwoord niet dat u volledig zou stoppen met de schouwmeesters, maar dat ze eventueel mee konden lopen met de schouwmeesters vanuit de organisatie zelf, toch?

De voorzitter: Sorry. Het zou onder leiding gaan van Delflandmedewerkers, maar inderdaad, die schouwmeesters die nog steeds geïnteresseerd zijn, dat zullen we waarderen. En die kunnen meelopen met zeg maar de mensen van Delfland. Zo is het precies. Dank u wel.

De heer Ouwendijk: Er staat nog één vraag uit aan collega Egas met betrekking tot Gazpromcontract. Die vraag was gesteld door mevrouw Dijkshoorn.

De voorzitter: De heer Egas

De heer Egas: Ja, dank u wel voorzitter. Dat was inderdaad schriftelijk niet beantwoord. We hebben het contract met Gazprom nog niet opgezegd. Dat hoeven we ook niet te doen, dus dat loopt tot het eind van het jaar door zodat we ook daar geen extra kosten aan hebben met dezelfde beweegredenen nog die we toen ook aangegeven hebben.

De voorzitter: Dank. Dan komen we aan het einde van de eerste termijn hier. En ik zie wel de heer Hofman, dat u nog een aanvullende vraag heeft. De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja voorzitter, dank u wel. Ik had nog een vraag, suggestie gedaan voor buitenlandhulp, wat betreft inzet voor het lenigen van de problemen rond wateroverlast. Wij hadden, dacht ik, ook zelf een plan in het verleden en om dat meer aandacht te geven.

De voorzitter: Mag ik voorstellen dat we dat, uw suggestie meenemen in het kader van de begrotingsbespreking? Omdat het eigenlijk een beetje los staat van de Burap. Dus ik wil eigenlijk …

De heer Hofman: Dat is prima.

De voorzitter: Ja? Zijn er nog, is er behoefte bij anderen voor een tweede termijn? Ja, mevrouw … Dan begin ik … Mevrouw Zandstra, niet? De heer Oostvogels? Niet. De heer Van Kasteren. En dan kom ik zo bij u, mevrouw Dijkshoorn.

De heer Van Kasteren: Ja, in het vervolg op mijn tweede vraag over de onttrekking van de reserve kapitaallasten investering zuiveringsheffing. We hebben nu in de begroting een potje staan van 57 miljoen aan kapitaal of reserves voor de kapitaallasten voor zuivering voor de investeringen en rond de 23 miljoen aan reserves voor watersysteem. Je ziet nu dat de kosten enorm stijgen en waar ik enorm voor vrees is dat in de begroting 2023 een heel groot beroep wordt gedaan op die kapitaalreserves. Je ziet nu een voorstel komen van die 11,2 miljoen die nu wordt voorgesteld. Ik ben benieuwd als je vanuit het verhaal vanuit de Christen Unie redeneert van, we zitten in een financiële crisis. We moeten gaan herprioriteren. We zitten bij wijze van spreken in een financiële oorlog. Wat is dan belangrijk? Welke keuzes zou je kunnen maken als alternatief voor die 11,2 miljoen onttrekking die nu wordt voorgesteld in de Burap? Dus dat is een financiële uitdaging die het college hierbij heeft om gezien de financiële omstandigheid nog eens een keer te kijken van hé, de wereld ziet er anders uit, moet alles gaan prioriteren. Welke alternatieven hebben we eigenlijk nog over in deze begroting om met de beschikbare middelen de onttrekking van die, of die potentiële begrote storting tot een politiek acceptabel minimum te beperken? Laat ik het zo formuleren. En u heeft aangekondigd in de VV van 22 september om daar een aantal beelden met ons te delen. Ik ben benieuwd in hoeverre u in de VV deze gedachte mee wil nemen en met een aantal alternatieven kan komen van hoe dat eruit zou kunnen zien. Welke pijnlijk keuzes zou je dan hebben om die pijnlijke keuze van het niet willen sparen voor houdbare leningen voor nu in de komende jaren, maar ook voor de komende bestuursperiodes, welke alternatieven zijn er? Welke pijnlijke keuzes moeten wij dan maken als alternatief om dat te voorkomen? Want dan heb je, als je dat doet, dan heb je een keuze. Dan heb je een politieke keuze.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kasteren. Ik ga even door naar mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wou even terugkomen op mijn opmerking over de netto schuldquote. Het was niet negatief bedoeld, maar ik bedoelde het eigenlijk positief dat wij in lijn blijven met wat wij afgesproken hebben. Je ziet nu wel een kleine wijziging daarin ten opzichte van wat we begroot hadden, maar wat is te verklaren door wat er gebeurd is dit jaar. Dus dat was eigenlijk een positieve opmerking. Wat ik in de eerste termijn nog even was vergeten, dat is altijd iets waar wij ons toch wel zorgen over maken, dat zijn de bulkkredieten. En ik heb even de bulkkredieten eentje naast elkaar gelegd, omdat dat degene is die er langst loopt en ook het meest als voorbeeld, want dat hebben we ook gevraagd bij de jaarrekening om dat als voorbeeld te nemen voor de andere. Dat zie ik nu in terugkomen, dat het ook steeds beter is gekomen. Dat is die van de keringen zeg maar. En als je ze naast elkaar legt, dan vind ik toch wel een positieve opmerking te maken. Dat project Schipluiden, dat is in afronding. En daar is een voordeel van 1,3 miljoen op gehaald als het goed is, als het tenminste klopt wat in de Burap staat ten opzichte van de jaarrekening. Dus wat dat betreft, dan neem ik aan dat je dat weer terugneemt in het bulkkrediet en dat je dat er meer over hebt voor de andere projecten die nog op stapel staan binnen het bulkkrediet. En dat is een vraag, wij vinden het altijd moeilijk te volgen, die bulkkredieten, of mijn redenatie dan juist is als je een voordeel daar dan zo in meeneemt. En ik mis dan nu, er staat ontwikkeling kosten kentallen. Wat stond er de vorige keer wel in, maar misschien is dat wel niet opgenomen omdat het nu heel onzeker is in deze tijd. Als ik

vandaag een kental maakt over materialen, is morgen de prijs alweer zoveel hoger dat het weer heel lastig is om dat neer te zetten. Dus misschien is dat een reden ervoor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, ik heb een hele kleine opmerking en eigenlijk een aanmoediging aan de portefeuillehouder Egas. U maakt een opmerking over najaar, over maatregelen om energie te besparen en dat dat veel voeten in de aarde heeft. Ik zou u toch willen oproepen dat inderdaad ja, met verve op te pakken, want ik denk dat dat erg belangrijk is. Maar u kennende gaat u dat zeker doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. De heer Simon nog? De heer Fekkes? Ook niet. De heer Hofman.

De heer Hofman: Wij sluiten aan bij de opmerkingen van de Algemene Waterschapspartij. Ik had ook in dat kader een noodplan voorgesteld, om wat breder zeg maar de organisatie te bezien welke stappen we moeten maken. Dus daar hoor ik eventueel nog een reactie. En wat betreft de primaire keringen dacht ik dat ook de vloeiingsproblemen, met name bij die dijkvakken aan de orde zijn, waarbij voorland in het geding is. En laat ik zeggen, dan wil ik toch nog een aantekening maken. Dat voorland is grotendeels bebouwd. Dus hoe moet ik dat onzin? Want de bebouwing gaat eerder onderuit dan de dijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman. Mevrouw Wijbenga? Dan komen we terug bij het college. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ja, de opmerkingen van de heer Van Kasteren, dat is op zich niet zo ingewikkeld om naar aan u een antwoord op te geven, omdat wij, zoals ik in het begin van mijn antwoord al gezegd heb, die keuzes gaan wij voorleggen op de 22e. En het budgetrecht ligt bij de VV, dus het lijkt mij logisch dat daar ook aangegeven wordt welke lijnen, welke richting er dan op basis van die keuzes gemaakt zou moeten worden. Daar zal ook natuurlijk een advies van het dagelijks bestuur in doorklinken. Dan mevrouw Dijkshoorn. Die heeft het over bulkkrediet. Wij spreken liever over verzamelkredieten. Dat klinkt wat leuker, maar het is precies hetzelfde. De kentallen, de kostenkentallen, die hebben wij een keer per jaar. Dus die komt straks weer bij de jaarrekening, komen die weer terug. Ja, de opmerking van de heer Hofman met betrekking tot het noodplan. Daar hebben we volgens mij al eens eerder over gesproken. We komen op de 22e met u in gesprek over wat er voor 2023 wel of niet te doen staat. Tot zover, mijnheer de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En mijnheer Egas, wilt u nog reageren?

De heer Egas: Ja, dat wil ik zeker, maar ik denk dat de heer Jansen zelf het antwoord al gaf. We zullen dat, en niet alleen ik, maar deze hele organisatie pakt dat op en daar kijken we ook echt breed naar hoe we die besparing kunnen realiseren.

De voorzitter: De heer Ouwendijk heeft nog een nabrander.

De heer Ouwendijk: Ja, nog een aanvulling. Ik zit naar mijn aantekeningen te kijken. Mevrouw Dijkshoorn vroeg ook nog, hoe gaat het dan als er saldo's op projecten zitten? Dus als er een overschot bijvoorbeeld op het project in Schipluiden zit, dan blijft dat in het krediet zitten en dan wordt het besteed aan daaropvolgende projecten. En andersom kan natuurlijk ook dat je tekortkomt en dan zien we die schuivingen tot het eind van

het krediet. Dat is in de rapportage ook te volgen, maar dan komen we weer terug om eventueel een nieuw verzamelkrediet af te spreken.

De heer Hofman: Voorzitter, bij interruptie nog.

De voorzitter: De heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraag gesteld of een opmerking ten aanzien van het voorland in relatie tot de primaire keringen.

De heer Ouwendijk: Ja, ik heb die vraag gehoord, maar ik kan hem in relatie met de twee dijkvakken die ik genoemd heb zie ik op het voorland geen bebouwing. Maar misschien dat we allebei over een ander, de heer Hofman en ik, over een ander dijkvak hebben. Maar de twee dijkvakken die ik voor ogen heb, dus 14.2 en 14.3, waarbij 14.3 dan het dijkvak is waar de Parksluis en Schiedam in vallen. Nee, dat is 14.2, sorry. En 14.3 is het dijkvak waar sprake is van de zettingsvloeiing. En die ligt stijf tegen de waterweg aan, dus daar is geen voorlandbebouwing op die plek.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat daarmee alle vragen beantwoord zijn. Ik heb genoteerd dat velen complimenten gegeven hebben over de Burap, de leesbaarheid, ook de inhoud, dat het begrijpelijk is waarom de Burap is wat die is. Velen van u hebben ook gezegd, er zijn wel zorgen over de doorwerking volgend jaar. Maar daar heeft de heer Ouwendijk ook aangegeven hoe wij, hoe het college met de VV in september daarover in gesprek zal gaan. Dus alles afwegend zou ik aan u willen voorstellen om de Burap naar de aanstaande VV als hamerstuk te presenteren. Kunt u zich daarin vinden? Ja? Ik zie … Oké. Dan is het daarmee een hamerstuk.

De voorzitter: En dan komen we bij het laatste agendapunt. Dat is de rondvraag. Zijn er leden … De heer Fekkes.

3. Rondvraag en sluiting

De heer Fekkes: Ja voorzitter, het staat hier misschien los van, maar ik vroeg me af of wij ons ook niet wat zorgen moeten maken of alle ambtenaren hun lasten en energielasten kunnen betalen? Want ik heb begrepen, uit de vele programma's die erover gaan, dat als je in de financiële problemen zit, ook al heb je een behoorlijk salaris, dat dat toch allerlei psychische bijwerkingen kan geven. Heeft de organisatie daar zicht op? Doen we daar wat mee? Ik wil het als aandachtspunt meegeven en daar eigenlijk geen discussie over hebben, want ik heb daar zorgen over. Laat ik het zo zeggen.

De voorzitter: Ik denk dat, ik waardeer in geval de zorgen die u uitspreekt ook voor de gesteldheid van de ambte… Ik zie aan u … Wilt u reageren? Dan geef ik u bij deze het woord. Wilt u even … De heer Janssen. Secretaris directeur die zal een verdere toelichting geven.

De heer Janssen: Ja, dank u wel voorzitter. Wat wij in ieder geval vanuit de afdeling personeel en organisatie doen, is een soort budgethulp beschikbaar stellen. Dus dat is eigenlijk hulp in de vorm van iemand, een deskundige, die daarbij kan adviseren om bij de medewerkers mee te kijken waar dat op prijs wordt gesteld. We hebben niet gelijk een budget beschikbaar om ook financieel iets te doen, maar we gaan mensen daar indien gewenst ook actief mee helpen.

De heer van Kasteren: Mag ik interruptie? Ja. Ik herinner me bij mijn huidige werkgever dat er een fonds bestaat waar medewerkers vrijwillig donaties doen, waarbij de werkgever ook donaties doet, waarbij personeel die in financiële komt een beroep kan doen om een lening om bijvoorbeeld op die manier een moeilijke financiële situatie te kunnen overbruggen. Is er binnen de waterschappen of binnen dit waterschap ook zo'n orgaan dat ingezet kan worden dat eventueel personeel wat mogelijk in financiële problemen komt doordat ze de gasrekening kunnen betalen of door de gasrekening niet meer hun boodschappen kunnen doen, een beroep op kunnen doen?

De heer Janssen: Ja, dank u wel voorzitter. Voor zover mij bekend niet, maar ik zal het nog een keer expliciet verifiëren. En nou ja, wie weet is het een suggestie richting de cao-partner. Dat zou kunnen. Ik dacht dat het er niet is, maar ik weet het niet zeker.

De voorzitter: De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, dank u wel voorzitter. Ik weet in ieder geval vanuit de tijd van de provincie dat ik daar werkzaam was, dat er zo'n soort fonds is. Dat was wel ook voor hypotheken bedoeld eventueel, de strekking. Maar ik denk dat een dergelijk fonds, misschien handig is eens bij de provincie op te vragen in Zuid-Holland of op dit moment daar ervaring mee heeft en dat op die manier uit te breiden ook voor de waterschappen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofman, voor de suggestie. We zullen verder inventariseren welke mogelijkheden hiervoor bestaan. Dan, zijn er nog andere rondvragen? Dat zie ik niet. Dan wil ik iedereen bedanken voor de inbreng vanavond en een goede avond wensen en dan sluit ik de vergadering.

Verzamelformulier ten behoeve van de beantwoording van vragen gesteld in de commissievergaderingen 13 en 14 september 2022 ter informatie voor de VV vergadering van 29 september 2022

Commissie Bestuur, Financiën en Organisatie Agendapunt: 04.B.03 Onderwerp: Normenkader rechtmatigheid 2022
Beknopte formulering van de problematiek en de vraagstelling: Portefeuillehouder Ouwendijk zegt toe na te gaan waarom de BIO niet in het normenkader rechtmatigheid is opgenomen.
Beantwoording: Het normenkader van Delfland volgt het model van de Unie voor wat betreft de externe wet- en regelgeving. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is niet (meer) opgenomen in het normenkader financiële rechtmatigheid, omdat deze geen financiële bepalingen bevat die leiden tot financiële beheershandelingen. De BIO is overigens in 2022 wel extern getoetst en de accountant betrekt bij zijn controle over 2022 ook elementen van de automatiseringsomgeving die noodzakelijk zijn ten behoeve van de certificering van de jaarstukken.

Commissie Waterveiligheid en Waterketen Agendapunt: 04.B.02 Onderwerp: Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht
Beknopte formulering van de problematiek en de vraagstelling: Beslispunt 2 aanpassen zodat het duidelijk is dat het krediet zowel voor ontwerp als voor gondverwerving is.
Beantwoording: Is aangepast in voorstel.

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2698
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	B.00.a
Titel	Benoeming plaatsvervangend commissielid

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

Te benoemen als plaatsvervangend commissielid
Dhr. H.M. Claassen 50Plus

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Benoeming plaatsvervangend commissielid
Versienummer	1
Dossiernummer	2698
D&H datum	nvt
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De Verenigde Vergadering besluit:
Te benoemen als plaatsvervangend commissielid
Dhr. H.M. Claassen 50Plus

2) Aanleiding

De fractie 50Plus heeft aangegeven vanwege ziekte van een van de zittende plaatsvervangend commissieleden een derde plaatsvervangend commissielid te willen voordragen. 50Plus draagt de heer Claassen voor als plaatsvervangend commissielid, waarmee de fractie beschikt over drie plaatsvervangend commissieleden.

3) Beoogd effect

Commissies tijdens vergaderingen voltallig te laten vergaderen

4) Kernboodschap

50Plus draagt de heer Claassen voor ter benoeming.

5) Historie – eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

6) Regelgeving en Beleid

In artikel 5.3 lid 5 van het Reglement van orde VV en commissies Delfland wordt de mogelijkheid geboden plaatsvervangende leden in de commissies te benoemen.
Op grond van artikel 5.6 lid 1 van het Reglement van orde VV en commissies Delfland is de zittingsduur van de plaatsvervangende commissieleden gelijk aan de zittingsperiode van de leden van de Verenigde Vergadering. In artikel 5.3 lid 10 is bepaald dat elke fractie maximaal drie plaatsvervangende commissieleden mag benoemen.

7) Financiën

Niet van toepassing

8) Duurzaamheid

Niet van toepassing

9) Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing

10) OR

Niet van toepassing

Dossiernummer: 2698

11) Risico's en beheersmaatregelen

Niet van toepassing

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Op de website van het Hoogheemraadschap van Delfland wordt na toelating het plaatsvervangend commissielid vermeld.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Aan het benoemde plaatsvervangend commissielid wordt verzocht de geloofsbrieven te overleggen. Evenals de leden van de VV moet een plaatsvervangend commissielid voldoen aan de eisen van artikel 31 en 33 van de Waterschapswet. De geloofsbrievencommissie onderzoekt de geloofsbrieven en adviseert de VV over de toelating. Bij positief advies van de geloofsbrievencommissie, zal de VV beslissen over toelating.

14) Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering

15) Toelichting

Niet van toepassing

16) Bijlagen

Niet van toepassing

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Benoeming plaatsvervangend commissielid
Dossiernummer	2698

De verenigde vergadering van Delfland,

Overwegende dat:
50Plus de heer Claassen voordraagt als plaatsvervangend commissielid

Gelet op:
Artikel 5.3 Reglement van orde VV en commissies Delfland

Besluit:

Te benoemen als plaatsvervangend commissielid
Dhr. H.M. Claassen 50Plus

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de Secretaris, de Voorzitter,

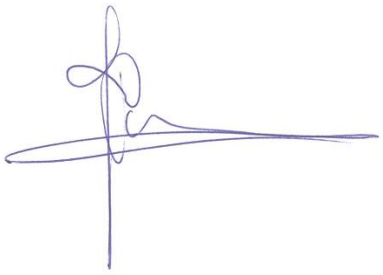

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2698

Advies van de commissie Geloofsbrieven van 23 september 2022 inzake het onderzoek van de geloofsbrieven van het benoemde plaatsvervangend commissielid

Aanleiding
Het algemeen bestuur van Delfland, de Verenigde Vergadering, bestaat uit 30 leden. De leden nemen deel in de commissies van het Hoogheemraadschap van Delfland. De leden van de commissies kunnen tevens plaatsvervangende commissieleden zijn. Voor toelating van de plaatsvervangende commissieleden gelden gelijke voorwaarden als voor de leden van de Verenigde Vergadering. De commissie Geloofsbrieven adviseert de VV over toelating van benoemde op basis van het onderzoek naar de Geloofsbrieven.

Regelgeving
Met betrekking tot het onderzoek zijn artikelen 31 en 33 van de Waterschapswet en artikel 5.3 van het Reglement van Orde Verenigde Vergadering en commissies Delfland van toepassing.

Communicatie
De toelating opnemen in de nieuwsbrief van de V.V.

Bevoegd orgaan
De Verenigde Vergadering is bevoegd om over de toelating van de benoemden te beslissen. Het algemeen bestuur onderzoekt de geloofsbrieven en gaat na of de benoemde aan de vereisten voldoet, gelet op artikel 31 van de Waterschapswet geen onverenigbare betrekkingen vervult en beslist omtrent de geschillen welke met betrekking tot de geloofsbrieven kunnen rijzen.

Overeenkomstig artikel 6.2 lid 2 van het Reglement van Orde Verenigde Vergadering en commissies Delfland (hierna 'reglement') zijn de heren S.F. Fekkes, J.P.C. de Klerk en P.J. Verhage bij loting gekozen als leden van de geloofsbrievencommissie. De griffier van Delfland heeft de commissie overeenkomstig artikel 6.2 vierde lid van het reglement bijgestaan. De commissie brengt op grond van het bepaalde in artikel 5.3 lid 9 van het reglement verslag uit aan de vergadering en adviseert over de toelating van de betrokkenen.

Onderzoeksverslag
De commissie heeft de geloofsbrieven beoordeeld van de heer H.M. Claassen voor de fractie 50Plus.

De geloofsbrievencommissie is nagegaan of benoemde aan de vereisten van het plaatsvervangend commissielidmaatschap voldoet en geen onverenigbare betrekkingen vervult.
De geloofsbrievencommissie is voor wat betreft de benoemde niet gebleken van betrekkingen als bedoeld in artikel 31 van de Waterschapswet. Gelet op artikel 33 van de Waterschapswet en de overlegde gegevens heeft de commissie geconcludeerd dat er voor het plaatsvervangende lid geen sprake is van betrekking als in dat artikel bedoeld.

Advies
Gezien het bovenstaande adviseert de commissie om de benoemde als plaatsvervangend commissielid toe te laten.

Namens de commissie Geloofsbrieven,
drs. H.K.B. Fobler, griffier

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2699
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	B.00.c
Titel	Toelating plaatsvervangend commissielid

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

Toe te laten als plaatsvervangend commissielid
Dhr. H.M. Claassen 50Plus

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Toelating plaatsvervangend commissielid
Versienummer	1
Dossiernummer	2699
D&H datum	n.v.t.
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De Verenigde Vergadering besluit
Toe te laten als plaatsvervangend commissielid

Dhr. H.M. Claassen 50Plus

2) Aanleiding

De fractie 50Plus heeft verzocht een plaatsvervanger toe te laten.

De Verenigde Vergadering heeft op 29 september 2022 de heer Claassen benoemd tot plaatsvervangend commissielid voor de fractie 50Plus.

De commissie Geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de benoemde onderzocht en geconstateerd dat er geen belemmeringen bestaan voor toelating.

Voorgesteld wordt om benoemde toe te laten als plaatsvervangend commissielid.

3) Beoogd effect

Plaatsvervangend commissieleden kunnen na toelating hun taak in de commissies van het Hoogheemraadschap van Delfland uitoefenen.

4) Kernboodschap

Op 29 september 2022 is het plaatsvervangend commissielid benoemd. De Verenigde Vergadering beslist over de toelating.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De Verenigde Vergadering heeft 29 september 2022 besloten tot benoeming van de heer Claassen tot plaatsvervangend commissielid.

6) Regelgeving en Beleid

In artikel 5.3 lid 5 van het Reglement van orde VV en commissies Delfland wordt de mogelijkheid geboden plaatsvervangende leden in de commissies te benoemen.
Op grond van artikel 5.6 lid 1 van het Reglement van orde VV en commissies Delfland is de zittingsduur van de plaatsvervangende commissieleden gelijk aan de zittingsperiode van de leden van de Verenigde Vergadering.

7) Financiën

n.v.t.

8) Duurzaamheid

n.v.t.

Dossiernummer: 2699

9) Organisatorische en personele consequenties

n.v.t.

10) OR

n.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

n.v.t.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Op de website van het Hoogheemraadschap van Delfland wordt na toelating het plaatsvervangend commissielid vermeld.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Na een positief besluit van de Verenigde Vergadering legt de heer Claassen de eed of belofte af.

14) Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering besluit over toelating van de plaatsvervangend commissieleden.

15) Toelichting

n.v.t.

16) Bijlagen

n.v.t.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Toelating plaatsvervangend commissielid
Dossiernummer	2699

De verenigde vergadering van Delfland,

Overwegende dat:
De Verenigde Vergadering de heer Claassen heeft benoemd als plaatsvervangend commissielid
De commissie Geloofsbrieven positief heeft geadviseerd over toelating

Gelet op:
Artikel 5.3 Reglement van Orde VV en commissies Delfland

Besluit:

Toe te laten als plaatsvervangend commissielid
Dhr. H.M. Claassen 50Plus

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris, de voorzitter,

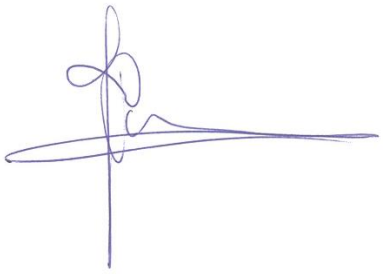

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2699

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2190
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	B.01
Titel	Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

De Verenigde Vergadering besluit:

1. Vast te stellen de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland 2020 zoals toegevoegd als bijlage 1 met dms nr. 1852259;
2. Vast te stellen de Toelichting op de Invoerings¬verordening Water¬schapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 4 met dms nr. 1852263;
3. Vast te stellen de Nota van Beantwoording zienswijzen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 met dms nr. 1852262, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland en zoals is rood gemarkeerd in de nota van beantwoording;
4. Vast te stellen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 3 met dms nr. 1852255, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals rood gemarkeerd in de waterschapsverordening en
5. Vast te stellen de Toelichting Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 5 dms nr. 1852333, zover deze behoord bij de bevoegdheid van de Verenigde Vergadering.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
Versienummer	1.0
Dossiernummer	2190
D&H datum	dinsdag 23 augustus 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1. Het gevraagde besluit

De Verenigde Vergadering besluit:

1. Vast te stellen de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 1 met dms nr. 1852259;

2. Vast te stellen de Toelichting op de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 4 met dms nr. 1852263;

3. Vast te stellen de Nota van Beantwoording zienswijzen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 met dms nr. 1852262, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland en zoals in rood gemarkeerd in de nota van beantwoording;

4. Vast te stellen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 3 met dms nr. 1852255, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals rood gemarkeerd in de waterschapsverordening en

5. Vast te stellen de Toelichting Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 5 met dms nr. 1852333, zover deze behoord bij de bevoegdheid van de Verenigde Vergadering.

Nota Bene: de onderdelen van de Waterschapsverordening Delfland die niet door de Verenigde Vergadering worden vastgesteld, maar waarvan de bevoegdheid tot vaststelling in de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland wordt gedelegeerd aan dijkgraaf en hoogheemraden, en de bijbehorende toelichting en Nota van Beantwoording, zijn in de bijlagen bij dit besluit met rood gemarkeerd.

2. Aanleiding

Met het vaststellen van de Waterschapsverordening Delfland voldoet Delfland aan artikel 2.5 van de Omgevingswet, waarin staat dat - behoudens delegatie aan het dagelijks bestuur op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet - het algemeen bestuur van het waterschap één waterschapsverordening vaststelt, waarin alle Delflandse regels over de fysieke leefomgeving zijn opgenomen. De waterschapverordening zal tegelijkertijd met de Omgevingswet van kracht worden.

3. Beoogd effect

Met het vaststellen van de Waterschapsverordening Delfland voldoet Delfland aan artikel 2.5 van de Omgevingswet, waarin staat dat - behoudens delegatie aan het dagelijks bestuur op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet - het algemeen bestuur van het waterschap één waterschapsverordening vaststelt, waarin alle Delflandse regels over de fysieke leefomgeving zijn opgenomen. De waterschapverordening zal tegelijkertijd met de Omgevingswet van kracht worden.

4. Kernboodschap

De Verenigde Vergadering stelt regels vast voor activiteiten in de fysieke leefomgeving die het goed functioneren van het watersysteem en de zuiveringen kunnen beïnvloeden. Deze regels staan in de nieuwe Waterschapsverordening Delfland. De waterschapsverordening vervangt de Keur Delfland, de Aansluitverordening Delfland, de Algemene regels behorende bij de Keur Delfland en de Algemene regel: steigers, vlonders of afmeerpalen.

Inhoudelijk komt het grootste deel van de regels overeen met de Keur Delfland en de daarbij behorend algemene regels. Nieuw in de waterschapsverordening zijn regels voor de afval-watertransportleidingen en verhardingsactiviteiten. Nieuw zijn verder de beoordelingsregels voor de verschillende activiteiten die worden geregeld in de waterschapsverordening. Deze beoordelingsregels zijn ontleend aan de bestaande, voor de beoordeling van vergunningaanvragen geldende beleidsregels. De bestaande beleidsregels blijven onveranderd van kracht en worden niet door dit besluit aangepast.

Tot slot zijn in de Waterschapsverordening Delfland bepalingen opgenomen met betrekking tot het onttrekken van grondwater en het lozen van stoffen en warmte, die thans op rijksniveau zijn opgenomen in een drietal algemene maatregelen van bestuur. Deze regels staan bekend als de bruidsschat.

5. Historie – eerdere besluitvorming

De Verenigde Vergadering is via informatieve bijeenkomsten op 26 september 2019, 20 februari 2020 en 15 april 2021 geïnformeerd over de aanpak en de voortgang bij het opstellen van de Waterschapverordening Delfland.

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 26 april 2021 besloten om het ontwerp van de Waterschapsverordening Delfland van 11 mei tot 22 juni 2021 ter inzage te leggen. Er zijn hierop vijf zienswijzen naar voren gebracht, die in bijgaande Nota van Beantwoording zijn beantwoord.

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 11 november 2020 besloten dat er een voorstel komt voor het opnemen van regels voor de bescherming van afvalwatertransportleidingen in de Waterschapsverordening Delfland. (Dossiernummer 1940)

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 23 april 2020 besloten de Delflandse normen van polderkaden vast te stellen en vast te leggen in de waterschapsverordening van Delfland. (Dossiernummer 1639)

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 2 maart 2021 besloten dat er een voorstel komt voor het opnemen van regels voor versnelde afvoer door nieuwe verharding in de Waterschapsverordening Delfland. (Dossiernummer 2159)

6. Regelgeving en Beleid

De Waterschapswet bepaalt in artikel 78 lid 1 dat het algemeen bestuur de verordeningen maakt die het nodig oordeelt voor de behartiging van de taken die het waterschap zijn opgedragen.

Dossiernummer: 2190

De Omgevingswet stelt in artikel 2.5 dat het algemeen bestuur van het waterschap één waterschapsverordening vaststelt waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen.

Het Omgevingsbesluit stelt in artikel 2.2 dat in ieder geval regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen als bedoeld in artikel 1.2, derde lid, onder a, van de wet alleen in de waterschapsverordening worden opgenomen.

Het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) geeft in hoofdstuk 6 een instructieregel voor de inhoud van de waterschapsverordening.

Uit afdeling 7.2 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet is het grootste deel van de regels met betrekking tot lozen en onttrekken overgenomen (bruidsschat voor waterschappen). De overige regels over lozen en onttrekken zijn overgenomen uit de Keur Delfland.

7. Financiën

De vaststelling van de Waterschapsverordening Delfland heeft geen financiële consequenties.

8. Duurzaamheid

N.v.t.

9. Organisatorische en personele consequenties

De nieuwe onderwerpen die in de Waterschapsverordening Delfland zijn opgenomen, leiden mogelijk tot een toename van het aantal vergunningaanvragen. De digitale ontsluiting van de waterschapsverordening in het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zorgt naar verwachting juist voor een verlichting van de werkdruk. Of dit op termijn in totaal meer of minder inspanning van de organisatie vraagt, is op dit moment nog niet in te schatten.

Om de vergunningplicht voor de afvalwatertransportleidingen in de organisatie en met externe partijen goed te borgen is meer tijd nodig. De vergunningplicht en bijbehorende regelgeving treden daarom in werking op 1 januari 2024 of zoveel later dat de Omgevingswet in werking treedt.

10. OR

N.v.t.

11. Risico's en beheersmaatregelen

De inwerkingtreding van de Omgevingswet kan opnieuw worden uitgesteld. In dat geval treedt de Waterschapsverordening Delfland later in werking, tegelijk met de Omgevingswet.

De Omgevingswet en bijbehorende regelgeving die relevant is voor de waterschaps-verordening wordt mogelijk gewijzigd na de vaststelling van de waterschapsverordening. In dat geval wordt de waterschapsverordening aangepast.

12. Communicatie (in- en extern) en participatie

De Waterschapsverordening Delfland treedt tegelijk met de Omgevingswet in werking met uitzondering van de regels voor afvalwatertransportleidingen. De inwerkingtreding van de Omgevingswet zal met de nodige landelijke communicatie gepaard gaan. Delfland zal hierbij aansluiten en waar relevant ook de communicatie richting de verschillende stakeholders in ons gebied doen. Dit gebeurt in afstemming met de gemeenten aangezien zij ook over de inwerkingtreding zullen gaan communiceren.

Dossiernummer: 2190

De Waterschapsverordening Delfland is een beleidsarme omzetting van de huidige Keur en Algemene Regel en voor die omzetting is daarom geen participatieproces gevoerd.
Voor de nieuwe onderdelen in de verordening zijn in aparte projecten opgesteld en de participatie is in die trajecten verricht en de aparte besluitvorming over die onderdelen meegenomen.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

De besluiten van de Waterschapsverordening Delfland en de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland worden bekend gemaakt in het Waterschapsblad van Delfland.

14. Bevoegd orgaan

Op grond van de Waterschapswet artikel 78 lid 1 maakt het algemeen bestuur verordeningen voor de behartiging van de taken die aan het waterschap zijn opgedragen. Ook de Omgevingswet (artikel 2.5) gaat ervan uit dat de waterschapsverordening wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet kan het algemeen bestuur de bevoegdheid tot de vaststelling van bepaalde onderdelen van de waterschapsverordening delegeren aan het dagelijks bestuur.

15. Toelichting

Omgevingswet stelt dat het waterschap slechts één verordening heeft voor alle regels over de fysieke leefomgeving. De Waterschapsverordening Delfland is een samenvoeging van de huidige Keur (vastgesteld door de VV), de algemene regels bij de keur (vastgesteld door d&h) en de Aansluitverordening Delfland.

Hieronder worden de diverse documenten besproken waarover wordt besloten. Daarna wordt inhoudelijk op de waterschapsverordening ingegaan. Ook wordt toegelicht waarom de regelgeving voor de afvalwatertransportleidingen later in werking treden.

<u>Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland (bijlage 1)</u>
Bevoegdheid tot vaststelling: Verenigde Vergadering
Omdat de waterschapsverordening een bundeling is van twee documenten die door verschillende bestuursorganen worden vastgesteld, moeten zowel de VV als d&h delen van de waterschapsverordening vaststellen. Wie waarover gaat wordt met de invoeringsverordening vastgesteld. In bijlage 4 staat de toelichting bij deze verordening.

De invoeringsverordening regelt verder dat documenten die komen te vervallen met de vaststelling van de waterschapsverordening worden ingetrokken. Ook wordt het Delegatie-besluit Delfland 2019 aangepast, zodat dat in lijn is met de Omgevingswet en de daaruit voorvloeiende regelgeving. Ook wordt d&h met het besluit bevoegd om onderdelen van de waterschapsverordening vast te stellen.

Met het overgangsrecht wordt geregeld dat besluiten, en daarmee ook vergunningen die vóór het inwerking treden van de waterschapsverordening afgegeven zijn, geldig blijven. Dit geldt tevens voor meldingen van activiteiten, maatwerkvoorschriften en aansluitvergunningen.

Tevens wordt geregeld hoe Delfland omgaat met aanvragen die vóór het intrekken van de keur zijn aangevraagd maar die worden afgedaan na het van kracht worden van de waterschapsverordening. Het overgangsrecht zorgt ervoor dat er geen verwarring bestaat over welke regels in deze overgangsperiode gelden.

<u>Nota van beantwoording Waterschapsverordening Delfland (bijlage 2)</u>
Bevoegdheid tot vaststelling: Verenigde Vergadering + dijkgraaf en hoogheemraden

Dossiernummer: 2190

Het ontwerp van de waterschapsverordening heeft van 11 mei 2021 tot en met 22 juni 2021 ter inzage gelegen. Op het ontwerp zijn vijf zienswijzen ontvangen. In de nota van beantwoording is aangegeven hoe deze zijn behandeld. De VV stelt die delen van de nota vast die gaan over onderdelen van de waterschapsverordening die door de VV vastgesteld worden. Het college stelt de beantwoording van de zienswijzen vast behorend bij de onderdelen van de verordening die door d&h worden vastgesteld. (In bijlage 2 zijn de delen die d&h vaststellen rood gemarkeerd.)

De zienswijze van Dunea, Evides en Provincie Zuid-Holland gaan met name in op de nieuwe regels over de afvalwatertransportleidingen. De drinkwaterbedrijven en de provincie voorzien hierdoor een toename van de administratieve lasten rond het leidingenbeheer. Met de drinkwaterbedrijven is op directieniveau over hun zienswijzen gesproken. Afgesproken is dat wordt bekeken hoe efficiënt kan worden samengewerkt en de administratieve lasten bij vergunningaanvragen beperkt kan blijven.
Het voorstel is de vergunningplicht voor afvalwatertransportleidingen (hoofdstuk 10 van de verordening) per 1 januari 2024 in werking te laten treden zodat zowel Delfland als de externe partijen tijd wordt gegeven om zich hierop voor te bereiden.
<u>De Waterschapsverordening Delfland (bijlage 3)</u>
Bevoegdheid tot vaststelling: Verenigde Vergadering + dijkgraaf en hoogheemraden
Eén document dat deels door de VV en deels door d&h vastgesteld moet worden, is op het eerste gezicht niet zo overzichtelijk. Om duidelijk te maken wie waarover gaat, is in de bij dit besluit gevoegde versie van de waterschapsverordening met kleur aangegeven welke onderdelen door d&h worden vastgesteld.

De opzet en begripsbepalingen van de waterschapsverordening sluiten aan op de Omgevingswet. In de definitieve waterschapsverordening is ten opzichte van de ontwerpversie de volgorde van een aantal hoofdstukken aangepast. Daarmee wordt voorgesorteerd op toekomstige aanpassingen en aanvullingen en de digitalisering ervan in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Inhoudelijke aanpassingen zullen in de toekomst als partiële wijzigingen van de waterschapsverordening worden doorgevoerd.

Gezien de complexheid van de omzetting van de huidige regelgeving naar het format dat de Omgevingswet vraagt, is ervoor gekozen om de huidige regels beleidsarm om te zetten, aangevuld met een aantal nieuwe onderdelen.

Nieuwe onderdelen in aanvullingen op de huidige Keur en Algemene Regels zijn:
- *Normering polderkaden (hoofdstuk 2)*
  De VV heeft op 23 april 2020 de normen voor polderkaden vastgesteld en toen ook besloten dat deze worden opgenomen in de waterschapsverordening. De normen voor polderkaden staan in hoofdstuk 2 van de verordening. De normen voor primaire en regionale waterkeringen staan in regelgeving van het rijk en de provincie en zijn daarom niet in de waterschapsverordening opgenomen. Met de invoering van de Omgevingswet worden de normen voor de primaire en regionale waterkeringen aangeduid met de term omgevingswaarde. Een waterschap mag volgens de Omgevingswet geen omgevingswaarde vaststellen, daarom wordt in de waterschapsverordening de term norm gehandhaafd.
- *Bruidsschat (hoofdstukken 5,7 en 9)* a
  Met de invoering van de Omgevingswet gaan bevoegdheden van het rijk over naar het waterschap. Het gaat om regels over het onttrekken van grondwater en het lozen van stoffen en warmte. Dit wordt de bruidsschat genoemd. De regels uit de bruidsschat zijn opgenomen in hoofdstukken 5, 7 en 9.
- *Afvalwatertransportleidingen (hoofdstuk 10)*
  De regelgeving voor afvalwatertransportleidingen is opgenomen in de waterschapsverordening op basis van het collegebesluit van 5 december 2017 om de bescherming van de afvalwatertransportleidingen publiekrechtelijk te regelen (DMS#1336721). Met de waterschapsverordening wordt dit nu verwezenlijkt. De regels hiervoor staan in hoofdstuk 10 van de verordening.
- *Toename verharding (hoofdstuk 11)*
  Delfland vraagt in de watertoets bij ruimtelijke ontwikkelingen dat toename van de verharding van een gebied gecompenseerd wordt, bijvoorbeeld door water te graven. Dit

zorgt ervoor dat de kans op wateroverlast niet toeneemt door die ontwikkeling. Om deze compensatie beter te borgen, is in de waterschapsverordening een vergunningplicht opgenomen voor verhardingsactiviteiten. Vooralsnog geldt deze plicht alleen voor de aanleg van grote infrastructurele werken, zoals autosnelwegen, autowegen en spoorwegen. In de toekomst zullen meer verhardingsactiviteiten worden opnemen in de verordening. Het Beleidskader Participatie zal daarbij van toepassing zijn. De regels over verhardingsactiviteiten staan in hoofdstuk 11 van de verordening.

- Nieuw onderdelen in de verordening zijn de doelen en beoordelingsregels. Deze zijn opgesteld vanuit bestaande regelgeving b.v. de diverse beleidsregels. De bestaande beleidsregels blijven daarbij onverkort gelden. Hieronder is een tabel opgenomen met meer specifieke vernieuwingen.
- Een uitzondering op de beleidsarme opzetting betreft de algemene regels voor natuurvriendelijke oevers. Deze zijn niet meegenomen omdat die in de praktijk niet functioneerden. In de praktijk wordt de aanleg van een natuurvriendelijke oever nu via een vergunning geregeld. Hiermee is aangepast op een al langer bestaande praktijk.

In de tabel hieronder staat ten opzichte van de Keur en Algemene Regels nieuwe of in lijn met de omgevingswet gebrachte onderdelen. Het betreft de onderdelen van de waterschapsverordening die door de verenigde vergadering worden vastgesteld.

Artikel	Nieuwe elementen en aanpassingen
1.3 Toepassingsgebied	In aanvulling op de keur is expliciet opgenomen dat de waterschapsverordening alleen wordt toegepast in de uitoefening van de taken van Delfland.
1.5 Informeren over een ongewoon voorval	Nieuw artikel. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval, het bevoegd gezag direct moet worden geïnformeerd. Vertraging is gezien de gevolgen niet wenselijk. Dit voorschrift geldt voor eenieder. De Invoeringswet Omgevingswet (artikel 2.47) zorgt dat het als een delict wordt opgenomen in de Wet economische delicten en daarmee in principe strafbaar.
1.6 Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval	Nieuw artikel. Bij de formulering van dit artikel is aangesloten op artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.
1.9 Sluiting coupures en sluizen; beperking schutten scheepvaart	Voert terug op artikel 2.11 van de Keur Delfland, aangevuld met regels over de sluiting van coupures en sluizen omdat hier vanuit de praktijk behoefte aan is, mede met het oog op sluiting bij droogte.
1.12 Normadressaten	Nieuw artikel, overgenomen uit de systematiek van de Omgevingswet.
1.13 Geometrische begrenzing werkingsgebieden	Nieuw artikel. Dit artikel is verplicht gesteld vanuit de Omgevingswet en is bedoeld voor het DSO.
Hoofdstuk 2	Nieuw hoofdstuk over normering polderkaden, zoals hierboven in het bestuursvoorstel is beschreven.
3.2 Geen omgevingsvergunning of melding vereist voor uitvoeren last	Nieuw artikel. Dit sluit aan bij de huidige praktijk.
3.4 Vergunningvoorschriften	Nieuw artikel, terug te voeren op hoofdstuk 6 van de Waterwet. De nieuwe structuur van de wetgeving maakt dat dit nu in de waterschapsverordening staat.
3.8 Afwijken van regels door maatwerkvoorschrift	Nieuw artikel, in aansluiting op de Omgevingswet.

3.10 Besluit kwaliteit leefomgeving	Nieuw artikel op basis van een instructieregel uit het Besluit kwaliteit leefomgeving.
Hoofdstuk 10	Nieuw hoofdstuk over bescherming afvalwatertransportleidingen, zoals hierboven in het bestuursvoorstel is beschreven
Hoofdstuk 11	Nieuw hoofdstuk over compensatie voor extra verharding, zoals hierboven in het bestuursvoorstel is beschreven

Toelichting Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland (bijlage 4)
Bevoegdheid tot vaststelling: Verenigde Vergadering
De toelichting geeft uitleg over de invoeringsverordening waterschapsverordening. Dit besluit zorgt ervoor dat regelgeving die door de waterschapsverordening wordt vervangen wordt ingetrokken en andere regelgeving wordt aangepast, zodat het totaal van de regelgeving goed op elkaar blijft aangesloten.

Toelichting Waterschapsverordening Delfland (bijlage 5)
Bevoegdheid tot vaststelling: Verenigde Vergadering + dijkgraaf en hoogheemraden
De toelichting geeft uitleg over de waterschapsverordening, zowel in algemene zin als specifiek over de regels.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
De waterschapsverordening is een op zichzelf staand document, maar moet ook digitaal worden ontsloten in het DSO. In het DSO kan een gebruiker opzoeken onder welke voorwaarden een activiteit op een bepaalde plek toegestaan is en of daarvoor een vergunning aangevraagd of een melding gedaan moet worden. Ook kan die vergunning of melding via het DSO aangevraagd danwel gedaan worden. In het DSO staat de waterschapsverordening in twee versies: de vastgestelde versie die juridisch bindend is, en een versie in eenvoudige en heldere taal.

Besluit
Vanwege de omvang van de stukken zijn de teksten niet integraal opgenomen in het besluit maar zijn de stukken gemerkt met dms nummer en in het archief worden deze eenduidig opgeslagen. In de stukken is op iedere pagina het dms nummer opgenomen.

16. Bijlagen

0. Leeswijzer bij het dossier Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 2114874)
1. Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852259)
2. Nota van beantwoording Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852262)
3. Waterschapsverordening Delfland (vaststelling door d&h gemarkeerd) (dms nr. 1852255)
4. Toelichting Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852263)
5. Toelichting Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852333)

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland
Dossiernummer	2190

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 23 augustus 2022, dossiernummer 2190;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie.

Overwegende dat:
- op grond van de invoering van de Omgevingswet Delfland een waterschapsverordening houdende regels over het gebruik van de fysieke leefomgeving met betrekking tot het waterbeheer moet vaststellen;
- het voor een goede invoering van de Waterschapsverordening Delfland wenselijk is enkele bestaande regelingen te wijzigen of in te trekken en waar nodig in overgangsrecht te voorzien;
- het wenselijk is om de bevoegdheid tot vaststelling van bepaalde onderdelen van de Waterschapsverordening Delfland over te dragen aan dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland

Gelet op:
1. artikel 84 van de Waterschapswet (bij D&H-voostellen);
2. artikel 56, 77 en 78, eerste lid, Waterschapswet;
3. artikel 2.5 juncto 2.8 en de artikelen 4.1, 4.5 en 4.7 Omgevingswet;
4. artikel 3 Reglement voor Bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland
5. hoofdstuk 6 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving;
6. artikel 2.14 lid 4 het Besluit Kwaliteit Leefomgeving;
7. afdeling 7.4 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Besluit:

1. Vast te stellen de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland 2020 zoals toegevoegd als bijlage 1 met dms nr. 1852259;
2. Vast te stellen de Toelichting op de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 4 met dms nr. 1852263;
3. Vast te stellen de Nota van Beantwoording zienswijzen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 met dms nr. 1852262, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland en zoals is rood gemarkeerd in de nota van beantwoording;
4. Vast te stellen Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 3 met dms nr. 1852255, met uitzondering van delen tot de vaststelling waarvan dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd zijn op grond van de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland zoals rood gemarkeerd in de waterschapsverordening en
5. Vast te stellen de Toelichting Waterschapsverordening Delfland zoals toegevoegd als bijlage 5 dms nr. 1852333, zover deze behoord bij de bevoegdheid van de Verenigde Vergadering.

Dossiernummer: 2190

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

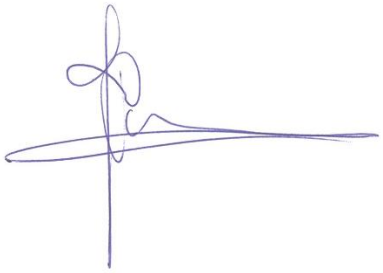

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2190

Bijlage 0 bij dossier 2190:
Leeswijzer bij het dossier Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 2114874)

Op verzoek is deze leeswijzer toegevoegd bij het voorstel en de stukken waarover een besluit wordt genomen. Deze leeswijzer maakt daarbij geen onderdeel uit van het besluit zelf.

Doel van de leeswijzer is om een aantal bestuurlijke zaken en achtergrondinformatie bij het dossier te verduidelijken. Deels staan deze al in het voorstel, maar hier wordt daar wat dieper op ingegaan.
In deze leeswijzer staan de volgende onderdelen:

1. Toelichting op de aard van de stukken waarover een besluit wordt gevraagd.
2. Nieuwe onderdelen in de waterschapsverordening t.o.v. huidige Keur en Algemene Regels.
3. Afstemming die is gedaan met de drinkwaterbedrijven rond de vergunningplicht bij afvalwatertransportleidingen.
4. Het taalgebruik en jargon in de waterschapsverordening en de toelichting is anders dan in de huidige regelgeving. De redenen hiertoe zijn aangegeven.
5. Beoordelingsregels zijn een nieuw onderdeel in de regelgeving. Aangegeven is wat als bron voor deze regels heeft gediend.
6. De waterschapsverordening is een instrument voor een rechtmatige overheid. Regelmatig wordt gevraagd hoe zich dat verhoudt met de meer gewenste opstelling tot een samenwerkende en participerende overheid. De samenhang wordt toegelicht.

1. Aard van de stukken waarover een besluit wordt gevraagd

Het besluit gaat over het vaststellen van vijf documenten. Aangegeven is wat de werking van deze documenten is.
De invoeringsverordening zorgt er voor dat vigerende regelgeving na het besluit over de waterschapsverordening wordt aangepast zodat het totale stelsel van regelgeving administratief goed op elkaar blijft aangepast. Delen van de bestaande regelgeving worden daarom ingetrokken of gewijzigd.
De Nota van beantwoording geeft de antwoorden op de zienswijzen die zijn ingediend op de ontwerp waterschapverordening die vanaf 11 mei 2021 tot en met 22 juni ter inzage heeft gelegen. Een deel van de tekst is rood gearceerd. Dit betekent dat het college het bevoegd orgaan is om daarover te beslissen. De verenigde vergadering besluit over de niet gearceerde delen. Dit is een gevolg van de eis dat het waterschap slecht één verordening voor de fysieke leefomgeving mag hebben onder de Omgevingswet.
De waterschapsverordening wordt deels door de verenigde vergadering en deels door het college vastgesteld. De niet gearceerde tekst wordt door de verenigde vergadering vastgesteld de gearceerde delen door het college. Het college krijgt de bevoegdheid hiertoe door het gestelde in de invoeringsverordening en publicatie van het invoeringsbesluit. Daartoe gaat art. 2.3 van de invoeringsverordening daags na bekendmaking in werking.
Het overgrote deel van de waterschapsverordening treedt gelijk met de Omgevingswet in werking. Uitzondering hierop is het hoofdstuk over afvalwatertransportleidingen (hoofdstuk 10) dat per 1 januari 2024 in werking treedt. Dit is hieronder bij punt 3 toegelicht.
De toelichting Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland verklaart wat er in de invoeringsverordening is opgenomen.
De Toelichting Waterschapsverordening Delfland geeft een beschrijving van de betekenis van de artikelen in de waterschapsverordening.

2. Nieuwe onderdelen in de waterschapsverordening

De insteek bij het opstellen van de waterschapsverordening is geweest om de bestaande Keur en de bijbehorende Algemene Regels beleidsarm om te zetten. Naast deze omzetting zijn een aantal nieuwe onderwerpen en regels toegevoegd. Dit zijn:

- *Normering polderkaden* (*hoofdstuk* 2 van de waterschapsverordening)
  De verenigde vergadering van Delfland heeft op 23 april 2020 de normen voor polderkaden vastgesteld. Deze normen zijn conform dat besluit opgenomen in de waterschapsverordening, omdat daarmee het voor eenieder duidelijk is welke eisen worden gesteld aan de polderkaden. De norm geldt voor Delfland voor het in stand houden van de waterkeringen en wordt gebruikt om activiteiten bij de waterkering aan te toetsen.
  Onder de Omgevingswet wordt niet meer de term norm maar de term omgevingswaarde gebruikt. Deze omgevingswaarden voor de primaire waterkeringen en regionale waterkeringen worden door respectievelijk het Rijk en de provincie vastgesteld.
  De wet bepaalt dat alleen de het Rijk en provincie omgevingswaarden mag vaststellen. Daarom wordt in de waterschapsverordening voor de polderkaden nog de term 'norm' gebruikt.

- *Lozingsactiviteiten op oppervlaktewater en onttrekking van grondwater*
  Wanneer de Omgevingswet in werking treedt, gaat ook een deel van de regelgeving die nu bij het Rijk ligt, over naar lokale overheden. Hiervoor wordt de term bruidsschat gebruikt. Regelgeving die naar de waterschappen gaat en in de waterschapsverordening zijn op te nemen zijn:
    - Grondwateronttrekkingen (hoofdstuk 5);
    - Lozingsactiviteiten op oppervlaktewater (hoofdstuk 7) en
    - Lozingsactiviteiten op zuiveringtechnische werken (hoofdstuk 9).

- *Afvalwatertransportleidingen (hoofdstuk 10)*
  Er zijn regels opgenomen ter bescherming van de afvalwatertransportleidingen. Aan het opnemen daarvan is een afstemmingstraject van een aantal jaar voorafgegaan om tot een gedragen werkwijze te komen. Het afstemmingstraject heeft geleid tot de huidige tekst in de waterschapsverordening.
  De drinkwaterbedrijven hebben een zienwijze bij di onderwerp ingediend. Hieronder wordt daar dieper op ingegaan.

- *Verhardingsactiviteiten (hoofdstuk 11)*
  Bij ruimtelijke ontwikkeling vraagt Delfland in de watertoets compenserende waterberging zodat de kans op wateroverlast door de ontwikkeling niet toeneemt. Om compensatie beter te borgen wordt dit in de waterschapsverordening opgenomen. Hiermee wordt aangesloten bij de werkwijze van buurwaterschappen en de andere waterschappen in Nederland.
  In de waterschapsverordening worden vooralsnog alleen de grote infrastructurele werken opgenomen. De regels voor verhardingsactiviteiten zijn in hoofdstuk 7 van de verordening opgenomen.
  Het voornemen is om in de toekomst ook andere verhardingsactiviteiten in de waterschapsverordening op te gaan nemen. De vergunningplicht zal stapsgewijs worden uitgebreid voor andere activiteiten dan de in artikel 1.11 genoemde activiteiten. Deze zullen t.z.t. aan de verenigde vergadering als partiële wijzigingen op de verordening worden voorgelegd.

In het voorstel is bij de toelichting een tabel opgenomen met wijzigingen die zijn doorgevoerd ten opzichte van de vigerende Keur en Algemene Regels bij de keur.

3. Afstemming vergunningplicht afvalwatertransportleidingen.

De drinkwaterbedrijven Evides en Dunea hebben gezamenlijk een zienswijze over de nieuwe regelgeving over afvalwatertransportleidingen ingediend. De drinkwaterbedrijven zien in de regels een extra administratieve last. Vanuit Delfland is aangeboden om te onderzoeken hoe deze administratieve last kan worden beperkt. Dit vraagt ook bij Delfland nog een extra inspanning. Voor een goede invoering van de vergunningplicht en afstemming met de drinkwaterbedrijven, is daarvoor meer tijd nodig. Er is gekozen om hoofdstuk 10 wel vast te stellen, maar de vergunningplicht pas op per 1 januari 2024 in werking te laten treden of zoveel later dat de Omgevingswet in werking treedt.

4. Taalgebruik in de waterschapsverordening

Voor de tekst in de verordening is gekozen om het taalgebruik aan te laten sluiten bij dat van de Omgevingswet. Dit houdt bijvoorbeeld in dat er nieuwe begrippen worden gebruikt die in de plaats zijn gekomen voor bestaande begrippen. Dit zorgt voor eenduidigheid met andere regelgeving, maar zal in het begin aanpassing van de gebruikers vragen.
Zeker zal dit in het begin voor de gebruikers van de verordening aanpassing vragen. Voor de gebruikers die hier niet bekend mee zijn is daarom in de toelichting bij de waterverordening gestreefd naar een zo begrijpelijk mogelijk taalgebruik. Daarvoor is advies van een gespecialiseerd bureau ingewonnen. Het bureau heeft op een belangrijk deel van de tekst meegelezen en reactie op gegeven. Specifieke waterstaatkundige begrippen zijn moeilijk in eenvoudige taal om te zetten. Daarvoor is een begrippenlijst opgenomen.
De toelichting is zo opgebouwd dat onderdelen zo zelfstandig mogelijk leesbaar zijn. Dit zorgt wel voor herhaling van teksten en daarmee voor een uitgebreid document. Het voorkomt echter veelvuldige verwijzingen in de toelichting.

De initiatiefnemer zal niet direct met verordening in aanraking komen omdat aanvragen via het digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) lopen. Het taalgebruik in het DSO houdt rekening met de motie Klare Taal die door de VV op 21november 2019 is aangenomen. Daarin staat dat publieksteksten zo duidelijk mogelijk moeten zijn. Het uitgangspunt daarbij is taalniveau B1. Voor verordeningen en regelgeving is taalniveau C1 toegestaan. De toelichting is zoveel mogelijk op B1-niveau geschreven.

5. Beoordelingsregels als nieuw verplicht onderdeel

Een nieuw wettelijk verplicht onderdeel in de verordening zijn de beoordelingsregels. Deze vormen het kader waaraan een vergunningaanvraag wordt getoetst.
Bij het opstellen van de beoordelingsregels is gebruik gemaakt van de bestaande beleidsregels van Delfland en de landelijk wetgeving, bijvoorbeeld de beoordelingsregels in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving. De bestaande beleidsregels blijven onverkort van kracht en de beoordelingsregels vervangen deze dus niet.
Bij de formulering is gezocht naar een betekenisvol abstractieniveau. Een te algemene formulering leidt snel tot een set ‘open deuren’ en een te specifieke formulering leidt tot inflexibele criteria. Delfland heeft gezocht naar beoordelingsregels die bij de toetsing van een vergunningaanvraag voldoende richting geven en daarnaast voldoende invullingsruimte geven voor praktijksituaties. De praktijk zal leren of deze beoordelingsregels voldoen of in de toekomst moeten worden aangepast.

6. Waterschapsverordening in relatie tot sturingsmodel overheid

Een opmerking die bij nieuwe regelgeving in de waterschapsverordening wordt geuit is dat dit geen recht zou doen aan de grondgedachte van de Omgevingswet. Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) heeft voor de Omgevingswet een sturingsperspectief gepubliceerd.

1. Rechtmatige overheid
   - Uitvoeringwet- en regelgeving
   - Bewaken rechten en plichten
2. Presterende overheid
   - Prestatiesturing (verticaal)
   - Marktdenken: overheid als bedrijf, burger als klant
3. Netwerkende overheid
   - Overheid is ‘in the lead’ en zoekt samenwerking
   - Horizontale samenwerking, doelen gezamenlijk bepalen
4. Responsieve, participerende overheid
   - Initiatief van onderop (uit maatschappij)
   - Netwerksturing

De waterschapsverordening is een instrument dat bij de rol als rechtmatige overheid is te plaatsen. Een doel dat bij de omgevingswet wordt gezien is ook een meer responsieve en netwerkende overheid ofwel een overheid die meer een samenwerkende of participerende rol aanneemt.
De waterschapsverordening is een instrument van een rechtmatige overheid, maar dit is niet tegenstrijdig met een rol van een responsieve overheid. Het zijn rollen die elkaar aanvullen. Welke rol de overheid aanneemt kan per situatie of project worden gekozen. Het beleid Delfland is gericht op samenwerking en participatie. Ofwel met de omgeving kijken hoe zaken mogelijk zijn te maken met inachtneming van maatschappelijke waarden inclusief die van het waterbelang. Als een project in samenwerking of via participatie wordt gerealiseerd zal dit nog steeds aan de regelgeving moeten voldoen ofwel rechtmatig moeten zijn.
Een andere discussie is om als overheid meer te dereguleren. De waterschapsverordening is nu ingezet vanuit een neutrale omzetting. Deregulering van regelgeving wordt bij toekomstige evaluatie van het beleid en verdere beleidsontwikkeling meegenomen.

Bijlage 1 bij dossier 2190:
Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852259)

INVOERINGSVERORDENING WATERSCHAPSVERORDENING DELFLAND

Regeling van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland van 10 maart 2022 houdende regels met betrekking tot de invoering van de Waterschapsverordening Delfland en met betrekking tot de aanwijzing van dijkgraaf en hoogheemraden als bevoegd orgaan voor de vaststelling van bepaalde delen van de Waterschapsverordening Delfland.

PARAGRAAF 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. *Waterschapsverordening Delfland*: de Regeling van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland van 10 maart 2022, dossiernummer 2190, houdende regels over het gebruik van de fysieke leefomgeving met betrekking tot het waterbeheer;
2. *Keur Delfland*: de Regeling van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland van 19 februari 2015, houdende regels met betrekking tot het beheer en gebruik van het watersysteem, Waterschapsblad 2015, nr. 4217, d.d. 1 juni 2015;
3. *Aansluitverordening Delfland*: de Regeling van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland van 24 september 1987 (besluit nr. 2074), goedgekeurd door gedeputeerde staten van Zuid-Holland bij besluit van 23 februari 1988 (besluit nr. 221989), zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 9 september 1999 (besluit nr. 99.00609);
4. *Delegatiebesluit Delfland 2019*: het Besluit van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland van 14 februari 2019, houdende regels omtrent delegatie, Waterschapsblad 2019, nr. 2393, d.d. 28 februari 2019.

PARAGRAAF 2: INTREKKING OF WIJZIGING BESTAANDE REGELINGEN

Artikel 2.1 Keur Delfland

De Keur Delfland wordt ingetrokken.

Artikel 2.2 Aansluitverordening

De Aansluitverordening Delfland wordt ingetrokken.

Artikel 2.3 Delegatiebesluit Delfland 2019

Het Delegatiebesluit Delfland 2019 wordt als volgt gewijzigd:

Aan artikel 2 wordt na onderdeel 20 een onderdeel toegevoegd, luidende:

21. te besluiten tot vaststelling van de volgende onderdelen van de Waterschapsverordening Delfland:

a. de algemene regels voor daarbij aangegeven categorieën van wateractiviteiten in de daartoe bestemde afdelingen van de Waterschapsverordening Delfland, bij voldoening waaraan een wateractiviteit van de omgevingsvergunningplicht op grond van de Waterschapsverordening Delfland is uitgezonderd;

b. de voorwaarden waaraan moet worden voldaan voor het zonder omgevingsvergunning op grond van de Waterschapsverordening Delfland kunnen lozen van water op een oppervlaktewaterlichaam.

c. de vereisten aan een aanvraag:

1e om een omgevingsvergunning op grond van de Waterschapsverordening Delfland;

2e om een besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift op grond van de Waterschapsverordening Delfland;

3e om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen, indien de algemene regels, bedoeld onder a, voorschrijven dat een maatregel moet worden getroffen;

d. de vereisten aan een melding van een wateractiviteit, indien die melding op grond van de Waterschapsverordening Delfland moet worden gedaan;

e. monitorings-, meet- en registratieverplichtingen;

f. de regels aan de hand waarvan een aanvraag om een omgevingsvergunning op grond van de Waterschapsverordening Delfland wordt beoordeeld (beoordelingsregels);

een en ander met her- of vernummering van de artikelen van de Waterschapsverordening Delfland, en met wijziging naar verwijzingen naar die artikelen, indien dat naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden voor een ordentelijke inrichting van die verordening wenselijk is.

PARAGRAAF 3: OVERGANGSRECHT

Artikel 3.1 Maatwerkvoorschriften op grond van de Keur Delfland

Een besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift op grond van de Keur Delfland dat onherroepelijk is, geldt als een besluit tot het stellen van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 3.7 of artikel 3.8 van de Waterschapsverordening Delfland, voor zover dat voorschrift gaat over een onderwerp waarvoor dijkgraaf en hoogheemraden maatwerk-voorschriften kunnen stellen als bedoeld in die artikelen.

PARAGRAAF 4: SLOTBEPALINGEN

Artikel 4.1 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland.

Artikel 4.2 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2023, of zoveel later als de Waterschaps-verordening Delfland in werking treedt, met uitzondering van artikel 2.3, dat in werking treedt daags na de bekendmaking van deze verordening in het Waterschapsblad van Delfland.

Bijlage 2 bij dossier 2190:
Nota van beantwoording Waterschapsverordening Delfland (dms nr. 1852262)

Nota van beantwoording

Waterschapsverordening Delfland

dms nr. 1852262 VV d.d. 29 september 2022

1. INLEIDING

Het college van Delfland heeft van 11 mei tot 22 juni 2021 het ontwerp van de Waterschapsverordening Delfland ter inzage gelegd. In deze nota wordt de beantwoording van de zienswijze beschreven.

De ontwerp-Waterschapsverordening is gepubliceerd op de website van Delfland en in het waterschapsblad. De ontwerpverordening heeft ook ter inzage op het kantoor van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Op de ontwerp-Waterschapsverordening heeft Delfland zienswijzen van vijf partijen ontvangen. In de zienswijzen wordt aan Delfland verzocht om de Waterschapsverordening aan te passen, althans gewijzigd vast te stellen. De zienswijzen zijn ingediend door:

A. Dunea en Evides
B. Gemeente Maassluis
C. Gemeente Vlaardingen
D. Provincie Zuid-Holland
E. TenneT TSO B.V.

De originele zienswijzen zijn opgenomen als bijlagen bij deze nota. De voorstellen voor wijziging van de ontwerpverordening zijn in deze nota per thema samengevat en punten die door verschillende partijen zijn ingediend zijn gebundeld. De zienswijzen zijn gesorteerd in de in de hoofdstuk- en artikelvolgorde van de vastgestelde Waterschapsverordening.

Alle indieners van een zienswijze krijgen deze nota van beantwoording toegestuurd, nadat deze, samen met de Waterschapsverordening, is vastgesteld in de verenigde vergadering van Delfland.

2. ZIENSWIJZEN INHOUD WATERSCHAPSVERORDENING

Ten aanzien van deze zienswijzen overwegen wij als volgt:

1. In de waterschapsverordening verankeren dat drinkwaterbedrijven geconsulteerd moeten worden

Zienswijze betreft: hoofdstuk 1
Ingediend door: A
Wij erkennen het maatschappelijke belang van de drinkwatervoorziening en het belang van het leidingnetwerk. Delfland zet daarom in op een goede samenwerking met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en dat heeft Delfland vastgelegd in Beleidskader Participatie Delfland dat op 11 maart 2021 is vastgesteld. De waterschapsverordening richt zich op de activiteiten in de leefomgeving en niet op het regelen van samenwerking en consultering. Dat is gedaan in het Beleidskader Participatie. We hebben afgesproken dat we bekijken hoe de administratieve last van de vergunningen kan worden beperkt.

2. Uit de waterschapsverordening volgt niet duidelijk welke aanvraagvereisten gelden

Zienswijze betreft: hoofdstukken 4 t/m 8
Ingediend door: A
De algemene aanvraagvereisten zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de waterschaps-verordening. Aanvraagvereisten die alleen gelden voor een specifieke wateractiviteit zijn opgenomen in het hoofdstuk dat ziet op die specifieke activiteit.

3. Het opnemen van een verplichting tot het eerst doen van een KLIC-melding voordat werken worden uitgevoerd

Zienswijze betreft: artikel 4.9 t/m 4.36
Ingediend door: E
De verplichting om een KLIC-melding te verrichten vloeit reeds voort uit andere wet- en regelgeving.

4. Opnemen van extra mogelijkheid tot vrijstelling omgevingsvergunning

Zienswijze betreft: artikel 4.21
Ingediend door: A
Indiener verzoekt om aan artikel 4.21 een lid toe te voegen waaruit volgt dat Delfland, ook indien voldaan wordt aan een of meerdere aspecten uit het bepaalde in artikel 4.21, tweede lid tot en met het tiende lid, kan besluiten dat voor de betreffende activiteit toch geen omgevingsvergunning is vereist. De afweging tot een dergelijk besluit is gelijk aan de afweging die nodig is voor het kunnen verlenen van een vergunning. In het voortraject maakt dit dus geen verschil. We bekijken hoe met een programmatische aanpak de administratieve last van de vergunningen kan worden beperkt. Delfland acht het daarnaast niet mogelijk om voor specifieke partijen een uitzonderingspositie te geven op de vergunningsplicht.
Voor een goede invoering van de vergunningplicht met betrekking tot afvalwatertransportleidingen zal deze pas per 1 januari 2024 in werking treden. Dit geeft ook meer tijd om met de indieners van de zienswijze de processen wederzijds vorm te geven.

5. Is voor het graven van proefsleuven bewust niets over de diepte van zo'n sleuf opgenomen?

Zienswijze betreft: artikel 4.36

Ingediend door: A
Dat is inderdaad bewust gedaan. De diepte van de proefsleuf wordt bepaald door de voorgenomen activiteit.

6. Waar in de waterschapsverordening is hoofdstuk 2 van de Bruidsschat opgenomen?

Zienswijze betreft: hoofdstuk 5
Ingediend door: A
In hoofdstuk 2 van de Bruidsschat worden ook regels gesteld over wateronttrekkings-activiteiten. Voor de indiener is het niet duidelijk op welke wijze (een deel van) die regels een plek hebben gekregen in de waterschapsverordening. De hoofdstukken in de waterschaps-verordening zijn ingedeeld op type wateractiviteit. Hoofdstuk 2 van de Bruidsschat is deels opgenomen in hoofdstuk 5 en deels in hoofdstuk 7 van de verordening.

7. Hoe moet de dragende functie van een watersysteem worden bepaald?

Zienswijze betreft: artikel 5.4
Ingediend door: A
Grondwater is onderdeel van het watersysteem en kan verschillende functies hebben. Het kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor de bereiding van drinkwater, als irrigatiewater of voor de opslag van warmte of kou. Daarnaast kan grondwater beperkend of noodzakelijk zijn voor het gebruik van de grond erboven in verband met de draagkracht voor bouwwerken. Om te voorkomen dat de functie van grondwater onbedoeld genegeerd wordt, is in dit artikel bepaald dat Delfland bij de beoordeling van de aanvraag rekening houdt met de gevolgen die de wateronttrekkingsactiviteit kan hebben voor de dragende functie van het watersysteem. Hierbij wordt gekeken het effect van de onttrekking op de grond- en oppervlaktewaterpeilen en de mogelijke doorwerking naar de in het beïnvloedingsgebied aanwezige functies. In de praktijk kan het complex zijn om de doorwerking te bepalen. Hiervoor zullen we de binnen Delfland aanwezige expertise inzetten en deze verder ontwikkelen, onder andere op basis van ervaringen in de praktijk. Als de expertise bij Delfland ontbreekt zullen we externe experts inschakelen.

8. In dit artikel wordt verwezen naar artikel 3.3 waar 3.2 bedoeld wordt

Zienswijze betreft: artikel 5.7
Ingediend door: A
De tekst is aangepast en verwijst nu naar artikel 3.4. Omdat er twee artikelen toegevoegd zijn, is artikel 3.2 artikel 3.4 geworden.

9. In lid 1 wordt verwezen naar het vijfde lid terwijl dit artikel vier leden heeft

Zienswijze betreft: artikel 5.9
Ingediend door: A
De tekst is aangepast, "vijfde" is vervangen door "vierde".

10. Waarom wijken deze artikelen af van de Bruidsschat?

Zienswijze betreft: artikel 7.2
Ingediend door: A
Indiener geeft aan dat in artikel 7.2 onder lid 2 slechts twee gevallen staan waarvoor het eerste lid van artikel 7.2 niet geldt, terwijl in de Bruidsschat in het overeenkomstige artikel 2.61 onder lid 2 vier genoemd worden. Het klopt inderdaad dat niet alle vier bepalingen zijn overgenomen in artikel 7.2. De bepaling "b. het lozen, bedoeld in de afdelingen 2.2 tot en met

2.18” is overgenomen in artikel 7.3 in plaats van artikel 7.2. De bepaling “c. het lozen van water dat afkomstig is uit dat oppervlaktewaterlichaam en waaraan geen stoffen zijn toegevoegd” is overgenomen in artikel 7.2 onder lid 1 en in artikel 7.3 onder lid 2.

11. In dit artikel zijn vrijstellingen opgenomen die niet in de Bruidsschat lijken voor te komen

Zienswijze betreft: artikel 7.3
Ingediend door: A
Een deel van de bepalingen in dit artikel is overgenomen uit artikel 2.61 van de Bruidsschat.

12. Dit artikel heeft andere bepalingen dan het overeenkomstige artikel 2.63 van de Bruidsschat

Zienswijze betreft: artikel 7.4
Ingediend door: A
Niet overgenomen is de riooltekening. Hoofdstuk 7 gaat alleen over lozing op oppervlakte-water; de regels voor het lozen op een zuiveringtechnisch werk is geregeld in hoofdstuk 9. Het lozen van warmte is in lid 4 toegevoegd.

13. Artikel 7.5 lijkt af te wijken van het overeenkomstige artikel 2.64 uit de Bruidsschat

14. Hoe is Delfland tot deze regels gekomen?

Zienswijze betreft: artikelen 7.5 + 7.6 + 7.7
Ingediend door: A
Artikel 2.64 van de Bruidsschat verwijst naar artikel 8.88 van het Besluit kwaliteit leef-omgeving. Dat artikel verklaart artikel 8.9, eerste en tweede lid, 8.10 en 8.13, eerste lid, van overeenkomstige toepassing. Artikel 8.9 heeft een bredere strekking dan alleen lozen op een oppervlaktewaterlichaam. Om die reden is artikel 8.9 herschreven en toegespitst op de lozing op een oppervlaktewaterlichaam.

15. In dit artikel wordt verwezen naar artikel 7.4 waar 7.5 bedoeld wordt

Zienswijze betreft: artikel 7.6
Ingediend door: A
De tekst is aangepast en verwijst nu naar artikel 7.5.

16. In deze artikelen ontbreekt de bepalingen over het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit een spoorvoertuig of op een militair oefenterrein die wel zijn opgenomen in artikel 2.17, 2.18 en 2.20 van de Bruidsschat

Zienswijze betreft: artikelen 7.14 + 7.15 + 7.17
Ingediend door: A
De ontbrekende bepalingen zijn toegevoegd. De versie die ter inzage heeft gelegen was gebaseerd op een eerdere versie van de Bruidsschat.

17. In deze artikelen ontbreekt de bepalingen over het vier weken vantevoren doorgeven van gewijzigde gegevens aan Delfland die wel zijn opgenomen in artikel 2.52, 2.56 en 2.58 van de Bruidsschat

Zienswijze betreft: artikelen 7.49 + 7.53 + 7.55
Ingediend door: A
De ontbrekende bepalingen zijn toegevoegd. De versie die ter inzage heeft gelegen was gebaseerd op een eerdere versie van de Bruidsschat.

18. Wat is de relatie tussen dit hoofdstuk en de taken van de gemeente en Delfland?

Zienswijze betreft: hoofdstuk 8
Ingediend door: C
Indiener geeft aan de relatie tussen hoofdstuk 8 en de taken van de gemeente (als rioolbeheerder) en het waterschap (als zuiveringsbeheerder) onduidelijk te vinden, omdat het slechts een algemene beschrijving geeft. De verbanden met de afvalwaterprognoses, afvalwaterakkoorden en het bestemmingsplan ontbreken. De taken zijn wettelijk geregeld. De relatie met andere instrumenten worden niet beschreven in de waterschapsverordening. De waterschapsverordening verandert ook niets aan reeds bestaande afspraken en (wettelijke) kaders.

19. Gaat dit artikel ook over aansluitingen van individuele woningen?

Zienswijze betreft: hoofdstuk 8
Ingediend door: B + C
Indieners geven aan dat niet duidelijk is of dit artikel ook over aansluitingen van individuele woningen gaat. Afspraken over aansluiting op het afwatersysteem van Delfland worden doorgaans op een hoger schaalniveau gemaakt, zoals bestemmingsplannen. Als een woning aangesloten wordt op een zuiveringtechnisch werk, dan is hoofdstuk 8 van toepassing. In de praktijk zal dat echter niet gebeuren vanwege de hoge druk in de afvalwatertransportleiding.

20. Welke overeenkomst wordt hier bedoeld en vallen afvalwaterakkoorden daar ook onder?

Zienswijze betreft: artikel 8.2
Ingediend door: C
Indiener geeft aan dat in artikel 8.2 is beschreven dat een omgevingsvergunning niet is vereist als voorafgaand aan de aansluiting een schriftelijke overeenkomst is gesloten, maar dat niet duidelijk is welke overeenkomsten worden bedoeld. Het gaat om overeenkomsten waarin concrete afspraken zijn gemaakt over die aansluiting. Afvalwaterakkoorden vallen daar in elk geval onder.

21. Hoe is Delfland tot deze regels gekomen?

Zienswijze betreft: artikelen 9.4 + 9.5 + 9.6
Ingediend door: A
Deze regels zijn overgenomen uit Besluit kwaliteit leefomgeving. Artikel 2.64 uit de Bruidsschat verwijst naar artikel 8.88 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat artikel verklaart artikel 8.9, 1e en 2e lid, 8.10 en 8.13, 1e lid, van overeenkomstige toepassing. Artikel 8.9 heeft een bredere strekking dan lozen op zuiveringtechnische werken alleen. Om die reden is artikel 8.9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving herschreven en toegespitst op de lozing op een zuiveringtechnisch werk.

22. In dit artikel wordt verwezen naar artikel 9.3 waar 9.4 bedoeld wordt

Zienswijze betreft: artikel 9.5
Ingediend door: A
De tekst is aangepast en verwijst nu naar artikel 9.4.

23. Het beheer van de afvalwatertransportleidingen is geen taak van Delfland

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10

Ingediend door: D
Krachtens artikel 2.17, eerste lid, Omgevingswet is Delfland belast met de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringtechnisch werk. Uit de begripsomschrijving behorende bij de Omgevingswet blijkt dat een zuiveringtechnisch werk ook de bij dat zuiveringtechnische werk behorende afvalwatertransportleidingen omvat. Een afvalwatertransportleiding als bedoeld in hoofdstuk 10 is voor het transport van stedelijk afvalwater als bedoeld in die begripsomschrijving. In de begripsomschrijving behorende bij de Waterschapsverordening is een afvalwatertransportleiding net als in de Omgevingswet aangemerkt als een zuiveringtechnisch werk.

Ten overvloede zij vermeld dat uit artikel 2.16, eerste en tweede lid, Omgevingswet en artikel 2.17 Omgevingswet de complementaire taakverdeling van gemeenten en waterschappen volgt aangaande het transport van stedelijk afvalwater. Het beheer van de afvalwatertransportleidingen is een taak van Delfland. De gemeenten zamelen het afvalwater in en zijn verantwoordelijk voor het transport ervan naar de locatie waarop het door Delfland wordt overgenomen in de afvalwatertransportleiding van Delfland.
Hoofdstuk 10 heeft geen betrekking op de riolering die onder het beheer van een gemeente vallen.

24. Verzoek om de waterschapsverordening vast te stellen zonder hoofdstuk 10.

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A + D
Dit hoofdstuk is toegevoegd aan de waterschapsverordening om de afvalwatertransport-leidingen waar Delfland beheerder van is te beschermen. Delfland ziet dit als de beste manier om de gewenste bescherming te bieden. Het hoofdstuk zal daarom niet uit de verordening verwijderd worden.

25. Als hoofdstuk 10 toch wordt ingevoerd dan een ontheffing van de vergunningplicht opnemen voor Provincie Zuid-Holland

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: D
De bepalingen in hoofdstuk 10 gelden omwille van de rechtsgelijkheid voor iedereen (voor zover van toepassing).

26. De Waterschapswet kan niet als grondslag fungeren voor de regels over afvalwatertransportleidingen

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A
Hierboven is uiteengezet dat het beheer van de afvalwatertransportleidingen als bedoeld in hoofdstuk 10 een wettelijke taak van Delfland is. Uit artikel 78, eerste lid, Waterschapswet volgt dat Delfland verordeningen kan vaststellen die nodig zijn voor de behartiging van de taken die het waterschap zijn opgedragen.

27. De Omgevingswet biedt geen grondslag voor de regels over afvalwater-transportleidingen

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A
Uit artikel 2.17 Omgevingswet volgt dat Delfland de taak is toebedeeld inhoudende de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuivering-technisch werk. Uit de begripsomschrijving in de Omgevingswet van een zuiveringtechnisch

werk blijkt dat dit werk mede het transport van stedelijk afvalwater omvat. Afvalwater-transportleidingen zijn te kwalificeren als zuiveringtechnische werken. Op grond van artikel 78, eerste lid, Waterschapswet kent Delfland een verordenende bevoegdheid voor zover het zijn taken betreft. De regels over afvalwatertransportleidingen raken aan de fysieke leef-omgeving. Op grond van artikel 2.5 Omgevingswet dient Delfland de regels over de fysieke leefomgeving in één waterschapsverordening op te nemen. Slotsom is dat de Omgevingswet, in samenhang met de Waterschapswet, een grondslag biedt voor regels over afvalwater-transportleidingen.

28. De regels over afvalwatertransportleidingen sluiten niet aan bij rijksbeleid

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A
Indiener stelt dat de regels over afvalwatertransportleidingen prioriteit krijgen boven de bescherming van drinkwaterleidingen. Zulks terwijl uit rijksbeleid, artikel 2 Drinkwaterwet daaronder begrepen, het grote maatschappelijke belang volgt van bescherming van drinkwaterleidingen.

De inrichting van de bescherming van drinkwaterleidingen is geen taak van Delfland. De beoordelingsregels in artikel 10.8 kunnen dan ook geen criterium bevatten dat ziet op de bescherming van drinkwaterleidingen. Delfland kan niet de afvalwatertransportleidingen prioriteren boven drinkwaterwaterleidingen bij gebreke van zeggenschap over de laatstgenoemde leidingen. Overigens onderschrijft Delfland niet dat uitvoering van de regels de bescherming van drinkwaterleidingen zonder meer doorkruist.

29. De regels over de afvalwatertransportleidingen vormen een te grote inbreuk op het eigendomsrecht uit het Burgerlijk Wetboek en het EVRM

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A
De regels over afvalwatertransportleidingen zouden een te grote inbreuk maken op het eigendomsrecht dat is neergelegd in artikel 5:1 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Delfland komt tot de slotsom dat deze regels niet in strijd zijn met het eigendomsrecht zoals betoogd. Hoofdstuk 10 van de Waterschapsverordening Delfland strekt, anders dan indiener lijkt te veronderstellen, enkel en alleen tot de bescherming van de integriteit van de afvalwatertransportleidingen met bijbehorende werken.

In de zienswijze is ook gesteld dat de regels over afvalwatertransportleidingen zijn aan te merken als onrechtmatige aantasting van het recht op ongestoord eigendom als bedoeld in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Het klopt dat de vaststelling van de regels over afvalwatertransportleidingen een aantasting van het genoemde recht oplevert. Delfland wijst er echter op dat die inbreuk niet onrechtmatig is. Ten eerste is de vaststelling bij wet voorzien (*lawfulness*-toets). Ook materiële wetgeving zoals de Waterschapsverordening is te kwalificeren als "wet" (*law*). De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft dat meermaals bevestigd.[1] Bij zienswijzen hierboven is besproken dat Delfland bevoegd is op grond van de Waterschapswet in samenhang met de Omgevingswet de regels over afvalwatertransportleidingen vast te stellen. Daarnaast dient het doel van deze regels het algemeen belang (*general interest*-toets). De regels over afvalwatertransportleidingen vergroten de betrouwbaarheid van een goed werkend transportsysteem van het stedelijk

[1] ECLI:NL:RVS:2006:AY0344, AB 2006/260 met annotatie van A. van Hall; ECLI:NL:RVS:2013:1461, AB 2013/395 met annotatie van W.J. van Doorn-Hoekveld.

afvalwater. Een verstoring in dat transportsysteem kan direct grote maatschappelijke of ecologische gevolgen hebben. Het vergunningstelsel biedt de mogelijkheid om bepaalde voorgenomen activiteiten in de onmiddellijke nabijheid te beoordelen op dat de integriteit van de leidingen niet in het geding komt. Met een dergelijk vergunningstelsel en daaraan inherent handhavingsstelsel wordt kans op verstoringen door calamiteiten aanmerkelijk verminderd. Tot slot is sprake van een redelijk evenwicht tussen de eisen van het algemeen belang en de bescherming van het recht op ongestoord eigendom (*fair balance*-toets). De regels bevatten een vergunningplicht voor enkel die activiteiten die potentieel de grootste risico's behelzen voor de leidingen. De overige activiteiten zijn niet vergunningplichtig. Een vergunning-aanvraag kan alleen worden geweigerd in het geval de activiteit niet is te verenigen met de aanwezigheid van een afvalwatertransportleidingen. Naar verwachting zullen er doorgaans technische mogelijkheid bestaan waardoor de activiteit wel kan worden vergund, zo nodig met voorwaarden.

De regels over afvalwatertransportleidingen zijn voorts niet in strijd met het eigendomsrecht in artikel 5:1 Burgerlijk Wetboek. In het tweede lid van dat artikel is het eigendomsrecht beperkt omdat het gebruik van dat recht niet mag strijden met wettelijke voorschriften. Wetgeving in materiële zin, zoals de Waterschapsverordening, wordt mede daaronder begrepen. In dit kader is van belang dat die materiële wetgeving niet het gehele genot van de eigenaar mag ontnemen. Zoals hierboven bij *fair balance-toets* reeds is besproken is daar geen sprake van: slechts een beperkt aantal gevallen is een vergunning nodig. Ook mag de materiele wetgeving niet indruisen tegen een bevoegdheid die de eigenaar uitdrukkelijk is toegekend door de wet in formele zin.

30. De regels over afvalwatertransportleidingen bemoeilijken de taakuitoefening van derden. De regels over afvalwatertransportleidingen leiden tot onevenredige gevolgen voor initiatiefnemers door de stapeling van vergunningplichten, hogere administratieve lasten, beperkte gebruiksmogelijkheden en een grotere rechtsonzekerheid

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A + D
De regels over afvalwatertransporleidingen zullen de regeldruk van een initiatiefnemer taakuitoefening (enigszins) verzwaren. De indieners hebben echter niet onderbouwd waarom deze vergunningplicht een buitenproportionele last zou vormen. Allereerst hebben initiatief-nemers sowieso te maken met talloze vergunningplichten. Niet duidelijk is waarom deze regels een "*game changer*" vormen. Voorts is van belang dat de regels geen absoluut verbod inhouden. Veruit de meeste activiteiten vallen niet onder de vergunningplicht of zijn daarvan vrijgesteld. Activiteiten kunnen in beginsel worden uitgevoerd. Een beoogd verschil met de situatie vóór de inwerkingtreding van de waterschapsverordening is dat in een relatief vroeg stadium kan worden bekeken of er bijvoorbeeld een extra constructieve voorziening nodig is ter bescherming van de afvalwatertransportleiding. Voorzieningen die vele andere kabel- en leidingbeheerders overigens doorgaans ook eisen. Slechts in het geval dat een beoogde activiteit feitelijk niet is verenigen is met hetgeen genoemd in de beoordelingsregels, zal de vergunning worden geweigerd. Op voorhand acht Delfland dit scenario tamelijk theoretisch, dit zal slechts heel sporadisch voorkomen.

31. De bevoegdheid om een vergunning te wijzigen of in te trekken leidt tot grote rechtsonzekerheid

Zienswijze betreft: hoofdstuk 10
Ingediend door: A

Volgens de indiener is deze bevoegdheid te ruim geformuleerd en onvoldoende gebonden aan objectieve toetsingsmaatstaven waarmee ligrechten van derden worden gewaarborgd. Een bevoegdheid tot wijzigen of intrekken is niet in strijd met de rechtszekerheid, omdat daarvoor duidelijke beperkingen gelden. Dit is geregeld in artikel 3.5 van de waterschapsverordening. De bevoegdheid tot intrekken of wijzigen is onder die voorwaarde gebruikelijk bij vergunningen.

32. Het beperkingengebied behorende bij de afvalwatertransportleidingen is tien meter breed en daarom te ruim

Zienswijze betreft: artikel 10.2
Ingediend door: A + B
De vergunningplicht ten aanzien van de afvaltransportleidingen is niet generiek. De gebruikersmogelijkheden worden alleen onderworpen aan een vergunningplicht voor een beperkte groep activiteiten die in de nabijheid van de leiding worden verricht. De beperkte groep activiteiten is gereguleerd omdat die, met de kennis van nu, potentieel de grootste risico's voor de leidingen vormen. Per activiteit is bekeken wat een logische omvang is van het gebied waar de vergunningplicht geldt. Voor de overige activiteiten geldt geen vergunningplicht. Een aanvraag zal alleen worden geweigerd wanneer, kort gezegd, de activiteit niet is te verenigen met een voldoende beschermingsniveau van de afvalwatertransportleidingen.

In de toelichting op artikel 10.2 stond dat de breedte van het beperkingengebied aan weerszijden van de leiding vijf meter bedraagt, maar dit moet echter tien meter zijn. Deze omissie wordt gecorrigeerd. Het beperkingengebied is met 10 meter gemeten over het terreinoppervlak ruim genomen, omdat de exacte ligging van de leiding in de praktijk kan variëren. In het veld is dat nader te bepalen. Dit houdt echter niet in dat activiteiten verboden zijn. Bijvoorbeeld is uit artikel 10.10 op te maken dat ontgravingen dieper dan 1,0 meter vergunningvrij zijn, mits deze op een afstand van minimaal 5,0 meter van de leiding worden verricht. Het bepalen van de exacte ligging van de leiding is daarbij van belang.

33. Het beperkingengebied behorende bij de afvalwatertransportleidingen is te ruim omdat het ook bovengrondse activiteiten behelst

Zienswijze betreft: artikel 10.2
Ingediend door: A
Opgeworpen is dat het beperkingengebied te vergelijken is met een driedimensionale koker van tien meter rondom de leidingen, waardoor bovengrondse activiteiten ook vergunningplichtig zouden zijn. Delfland benadrukt dat het beperkingengebied niet te vergelijken is met een denkbeeldige koker. De omvang van het beperkingengebied strekt zich uit over de oppervlakte van het terrein vanaf de buitenzijden van de wand van de leiding tot tien meter daarvandaan.

34. Op dit artikel is ook de kabels- en leidingen-verordening van indiener van toepassing

Zienswijze betreft: artikel 10.8
Ingediend door: B
Indiener geeft aan dat op dit artikel ook de gemeentelijke kabels en leidingen-verordening van toepassing is, waarin een redelijkheids- en billijkheidsclausule en een afschrijvingstermijn voor kabels en leidingen van 50 jaar zijn opgenomen. Indiener is van mening dat de aanleg van leidingen en rioolbuizen een maatschappelijke opgave is en daarom een gezamenlijk financieel gedragen belang zou moeten worden. Gemeenten en waterschap hebben echter elk

hun eigen wettelijk bepaalde verantwoordelijkheid voor onderdelen van de afvalwater-transportketen. De kabels- en leidingen-verordening van de gemeente is niet van toepassing op de leidingen waar Delfland beheerder van is (en andersom). Financiële afspraken worden niet in de waterschapsverordening geregeld.

35. De toelichting op de regels over afvalwatertransportleidingen bevat ten onrechte beoordelingsregels over de financiering van activiteiten van derden

Zienswijze betreft: artikel 10.8
Ingediend door: A
De bedoelde passage is niet juist en wordt uit de toelichting geschrapt.

36. Verzoek om een uitzondering te maken voor indiener

Zienswijze betreft: artikel 10.8
Ingediend door: D
Indiener geeft aan dat op het verleggen van een leiding op verzoek van de provincie de Beleidsregel nadeelcompensatie kabels en leidingen Zuid-Holland 2019 van toepassing is. De invalshoek om de kosten te verhalen op de initiatiefnemer kan voor de indiener hoge extra kosten met zich meebrengen. Indiener verzoekt om in de waterschapsverordening op te nemen dat zij een uitzonderingspositie bekleden. In de tekst van dit artikel in de waterschapsverordening wordt niets gezegd over kosten. In de toelichting wel, maar de betreffende alinea is niet juist en wordt uit de toelichting geschrapt. Vanwege het gelijkheidsprincipe wordt door Delfland geen uitzonderingspositie opgenomen.

37. Artikel 10.8 bevat spelfouten

Zienswijze betreft: artikel 10.8
Ingediend door: B
De spelfouten in de tekst zijn verbeterd.

38. Verzoek om de relatie tussen compensatieplichten te beschrijven

Zienswijze betreft: hoofdstuk 11
Ingediend door: B
Indiener geeft aan dat de relatie met de mogelijkheid van de gemeente tot het gebruik van een hemelwaterverordening niet worden aangegeven. Indiener verzoekt om in de toelichting de relatie met andere compensatieplichten te beschrijven, zodat voor derden duidelijk is dat er een cumulatie van afspraken kan optreden. Delfland kijkt vanuit het watersysteem, de gemeente vanuit het rioolsysteem, en aan beide worden eisen gesteld die juridisch gezien los van elkaar staan. De compensatieplichten van beide overheden hebben geen relatie met elkaar. Dit betekent inderdaad dan er voor beide overheden een compensatieplicht kan gelden.

39. Verzoek om de ondergrens voor de compensatieplicht te verhogen

Zienswijze betreft: artikel 11.3
Ingediend door: A
Indiener wil een verruiming van de gevallen waarvoor geen compensatieplicht geldt. Hoofdstuk 11 gaat echter alleen over de aanleg van spoor- en rijkswegen. Daarbij zal het altijd gaan om een verhardingstoename waarvoor een compensatie van meer dan 5 m^3 nodig is. Uw overweging om dit aan te passen nemen we mee bij het onderzoeken of we aanvullende verhardingsactiviteiten willen opnemen.

40. Intrekken van huidige Keur Delfland, bijbehorende algemene regels en relevante kaarten ontbreekt

Zienswijze betreft: hoofdstuk 12
Ingediend door: A
Het intrekken van vigerende regels en kaarten die komen te vervallen met de vaststelling van de waterschapsverordening wordt geregeld in het invoeringsbesluit. De overgangsrechten worden eveneens in het invoeringsbesluit geregeld.

41. Datum inwerkingtreding moet gelijk zijn aan die van de Omgevingswet

Zienswijze betreft: artikel 12.2
Ingediend door: A
De datum is vervangen door "op een door dijkgraaf en hoogheemraden te bepalen tijdstip."

42. De verwijzingen naar de Omgevingsverordening moeten Zuid-Hollandse Omgevingsverordening worden.

Zienswijze betreft: bijlagen
Ingediend door: D
In de begrippenlijst is "Omgevingsverordening Zuid-Holland" vervangen door "Zuid-Hollandse Omgevingsverordening".

43. Legger als bijlage toevoegen aan de waterschapsverordening

Zienswijze betreft: bijlagen
Ingediend door: A
Er is bewust gekozen voor een dynamische bepaling (link) naar de revelante leggerkaart, zodat niet bij elke leggerwijziging de bijlage van de waterschapsverordening gewijzigd hoeft te worden. Dit voorkomt dat er dubbele vaststellingsprocedures nodig zijn, waarmee fouten en daarmee rechtsonzekerheid voorkomen worden. Daarnaast zijn de werkingsgebieden die afkomstig zijn uit de legger straks zichtbaar in het DSO.

44. Milieubeschermingsgebieden van Provinciale Zuid-Holland opnemen op de leggerkaart in de bijlage

Zienswijze betreft: bijlagen
Ingediend door: A
De milieubeschermingsgebieden zijn opgenomen in de kaart met werkingsgebieden, die straks in het DSO zichtbaar is. Bovendien worden deze gebieden vastgesteld door Provincie Zuid-Holland en is het niet de bedoeling dat Delfland deze zelf nog een keer vaststelt.

3. OVERIGE ONDERWERPEN AANGEDRAGEN IN DE ZIENSWIJZEN

Ter kennisgeving aangenomen:

- Van het landelijk hoogspanningsnet is een DWG/SHP/PNG-bestand is op te vragen via mail bij ruimtelijkeplannen@tennet.eu;
- Verzoek om TenneT in de toekomst ook vroegtijdig te betrekken bij plannen en beleidsdocumenten die relevant zijn met betrekking tot het hoogspanningsnet;
- Gemeente Vlaardingen wil aanvullende afspraken maken over de waterbergingsopgave en verwijst naar "Handreiking Stedelijk waterbeheer onder de Omgevingswet van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, pagina 77: Waterberging: gemeente of waterschap aan zet?"
- Gemeente Maassluis heeft zelf ook beleid over verharding opgesteld en wil graag met Delfland afstemmen om te voorkomen dat er dubbelingen of gaten in de eisen van beide overheden optreden.

De leeswijzer bij de ontwerp-waterschapsverordening was gemaakt specifiek voor de terinzagelegging. Dit document wordt niet bij de definitieve waterschapsverordening gevoegd. Met de zienswijzen die betrekking hebben op de leeswijzer is daarom niets gedaan.

4. AMBTSHALVE WIJZIGINGEN

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
1	2	1 + 2	"Watersystemen" is gewijzigd in "het watersysteem".
1	2	1	Verwijderd: "de volgende doelen".
1	2	2	Toegevoegd: "bij het bepaalde in het vorige lid wordt rekening gehouden met".
1	2	3	Toegevoegd: "Deze verordening is voorts gericht op".
1	2	3	"Een zuiveringtechnisch werk" is vervangen door "zuiveringtechnische werken".
1	4	titel	Toegevoegd: "voor eenieder".
1	5		Toegevoegd: "Informeren over een ongewoon voorval Dijkgraaf en hoogheemraden worden onverwijld geïnformeerd over een ongewoon voorval dat nadelige gevolgen heeft of kan hebben voor de instandhouding en functioneren van het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk."
1	6		Toegevoegd: "Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval Zodra de volgende gegevens en bescheiden bekend zijn, worden ze verstrekt aan dijkgraaf en hoogheemraden: a. informatie over de oorzaken van het ongewoon voorval en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan; b. informatie over de vrijgekomen stoffen en hun eigenschappen; c. andere gegevens die nodig zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving te kunnen inschatten; en d. informatie over de maatregelen die zijn getroffen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet."
1	7		Toegevoegd: "of degenen die werken houden voor een ander".
1	9	titel	Toegevoegd: "beperking schutten scheepvaart".
1	9	1	"De eigenaren van in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen zijn verplicht, op eerste aanzegging door of namens het bestuur, deze onmiddellijk te sluiten" is vervangen door "Dijkgraaf en hoogheemraden kunnen de eigenaren en beheerders van in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen gelasten om die onmiddellijk op de door dijkgraaf en hoogheemraden bepaalde wijze te sluiten en gesloten te houden."
1	9	2	Toegevoegd: "Een last als bedoeld in het vorige lid wordt slechts opgelegd als tijdelijke bescherming van een of meer doelen van deze verordening."
1	9	3	Toegevoegd: "In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kunnen dijkgraaf en hoogheemraden de eigenaren van in waterkeringen voorkomende sluizen, beperkingen gelasten, al dan niet onmiddellijk, aan het schutten van de scheepvaart. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing."
1	9	4	Toegevoegd: "Een last als bedoeld in het eerste of het tweede lid wordt opgelegd hetzij voor een daarbij bepaalde duur, die kan worden verlengd op de in het tweede lid genoemde grond, hetzij voor onbepaalde duur."

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
1	9	5	Toegevoegd: "Een last als bedoeld in het eerste lid of het tweede lid wordt beëindigd, zodra de aanleiding voor de tijdelijke bescherming die die last beoogt te bieden zich naar oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden niet langer voordoet."
1	9	6	Toegevoegd: "Indien de situatie zo spoedeisend is, dat een besluit tot oplegging van de last als bedoeld in het eerste of het tweede lid niet kan worden afgewacht, kan de last mondeling worden verstrekt, maar wordt zo spoedig mogelijk nadien alsnog een besluit tot oplegging van die last op schrift gesteld en bekend gemaakt."
1	10	titel	"Afkondiging verbod bij calamiteiten" is vervangen door "Verbod lozen en onttrekken oppervlaktewater; verbod onttrekken grondwater en infiltreren water".
1	11		"Het door of namens het bestuur bepaalde peil in te stellen en in stand te houden" is vervangen door "om het ter plaatse van die kunstwerken geldende peil in stand te houden en die kunstwerken daartoe, met inachtneming van dat peil, in te stellen".
1	12	titel	"Verplichtingen" is vervangen door "Normadressaten".
1	12	1	Toegevoegd: "Tenzij in deze verordening anders is bepaald, wordt daaraan voldaan door: a. degene die de activiteit verricht; b. degene die de activiteit doet verrichten; of c. de eigenaar van de gronden waarop de activiteit wordt verricht."
1	12	2	Verwijderd: "Ieder van de in het eerste lid genoemde gerechtigden of gebruikers kan worden aangesproken voor het nakomen van het geheel van de verplichtingen in of krachtens deze verordening."
1	13	2	"Voor zover de geometrische begrenzing van een werkingsgebied niet is vastgesteld in een geometrisch informatieobject, is het navolgende van toepassing" is vervangen door "Voor de toepassing van deze verordening gelden de noemers van de werkingsgebieden in bijlage 2 als begripsbepalingen voor de daarbij aangewezen en geometrisch begrensde werkingsgebieden".
1	13	3	Toegevoegd: "Zolang een beperkingengebied met betrekking tot een waterstaatswerk of afvalwatertransportleiding zoals volgt uit artikel 4.2 of artikel 10.2 nog niet geometrisch is begrensd, dan volgt de geometrische begrenzing van dat beperkingengebied in voorkomend geval uit respectievelijk artikel 4.2 of artikel 10.2."
2	1		"Waarvan de locatie in de Legger Delfland geometrisch is begrensd" is vervangen door "die zijn opgenomen in de Legger Delfland".
2	2	2	Verwijderd: "in de Legger Delfland".
2	4		"Algemeen bestuur" is vervangen door "Verenigde Vergadering".
3	2		Toegevoegd: "Geen omgevingsvergunning of melding vereist voor uitvoeren last 1. Geen omgevingsvergunning of melding is vereist voor een wateractiviteit die rechtstreeks verband houdt met en noodzakelijkerwijs wordt verricht ter uitvoering van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom die is opgelegd door

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
			dijkgraaf en hoogheemraden door of namens degene aan wie die last is opgelegd. 2. Geen omgevingsvergunning of melding is vereist voor een wateractiviteit die rechtstreeks verband houdt met en noodzakelijkerwijs wordt verricht ter uitvoering van een last als bedoeld in artikel 1.9.”
3	3		Toegevoegd: “Aanvraagvereisten omgevingsvergunning, toestemming gelijkwaardige maatregel en maatwerkvoorschrift 1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 4.5, 5.3, 6.3, 7.4, 8.3, 9.3, 10.7 en 11.3 verstrekt de aanvrager om een omgevingsvergunning de volgende gegevens en bescheiden: a. een beschrijving van de wateractiviteit waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd; b. het telefoonnummer van de aanvrager; c. het adres, de kadastrale aanduiding of coördinaten van de locatie waarop de activiteit wordt verricht; d. een aanduiding van de begrenzing van de locatie waarop de wateractiviteit wordt verricht; e. als de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: naam, woon- of kantooradres en telefoonnummer van de gemachtigde; en f. als de aanvraag elektronisch wordt ingediend: het e-mailadres van de aanvrager en, in voorkomend geval, de gemachtigde. 2. Het bepaalde in het vorige lid is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen. De aanvrager om een dergelijke toestemming verstrekt voorts gegevens waaruit blijkt dat met de gelijkwaardige maatregel tenminste hetzelfde resultaat wordt bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd. 3. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om het stellen van een maatwerkvoorschrift. De aanvrager om een dergelijk maatwerkvoorschrift vermeldt voorts het met het maatwerkvoorschrift beoogde resultaat. 4. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om een wijziging of een intrekking van een omgevings-vergunning, een toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen of het stellen van een maatwerkvoorschrift.”
3	4 + 5 + 7	2	Verwijderd: "de bescherming van".
3	5	3	"Kan voorts plaatsvinden" is vervangen door "vindt voorts plaats".
3	6		Toegevoegd: “Verbod omgevingsvrije wateractiviteit zonder voorafgaande melding 1. Indien van een wateractiviteit die op grond van deze verordening is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht vooraf melding dient te worden gedaan aan dijkgraaf en hoogheemraden, is het verboden om die wateractiviteit te verrichten, zolang die melding niet met inacht-neming van de daarvoor bepaalde termijn en met inachtneming van de daarvoor geldende voorschriften is gedaan. 2. Indien van een voorgenomen wateractiviteit vooraf melding dient te worden gedaan, als bedoeld in het vorige lid, dient van een voorgenomen wijziging van die wateractiviteit eveneens, met inachtneming van de dezelfde termijn en met inachtneming van

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
			dezelfde voorschriften als die, welke gelden voor de oorspronkelijke melding, te worden gedaan. 3. De melding vervalt als de gemelde wateractiviteit niet binnen een jaar na ontvangst van de melding is aangevangen”
3	7	1	“Maatwerkvoorschriften worden verbonden” is vervangen door “op aanvraag van een belanghebbende of ambtshalve, door middel van een maatwerkvoorschrift aanvullende eisen worden gesteld bovenop de regels die in deze verordening aan die wateractiviteit zijn gesteld”.
3	8		Toegevoegd: “Afwijken van regels door maatwerkvoorschrift 1. Door middel van een maatwerkvoorschrift kan, ambtshalve of op aanvraag, worden bepaald, al dan niet onder het stellen van voorwaarden, dat kan of moet worden afgeweken van de regels die in deze verordening zijn gesteld aan een wateractiviteit die in deze verordening, wanneer die wateractiviteit aan die regels voldoet, is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht. 2. Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het vorige lid wordt, indien daarin is bepaald dat kan worden afgeweken van de in dat lid bedoeld regels, slechts gesteld, indien het met die regels gediende doel zich daartegen niet verzet. 3. Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het eerste lid wordt, indien daarin is bepaald dat moet worden afgeweken van de in dat lid bedoelde regels, slechts gesteld in het belang dat met die regels is gediend.”
3	9	titel	Toegevoegd: “Wijzigen en intrekken maatwerkvoorschrift”. Lid 3 en 4 van artikel 3.3 zijn naar dit nieuwe artikel verplaatst.
3	9	1	“Dijkgraaf en hoogheemraden kunnen maatwerkvoorschriften wijzigen” is vervangen door “Een maatwerkvoorschrift op grond van deze verordening kan worden gewijzigd”.
3	9	3	Toegevoegd: “Wijziging of intrekking van een maatwerkvoorschrift kan zowel op aanvraag als ambtshalve plaatsvinden.”
3	10	4	Toegevoegd: “In afwijking van het vorige lid kan een omgevings-vergunning worden verleend als: a. de aanvraag betrekking heeft op: 1. nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een KRW-oppervlaktewaterlichaam; 2. wijzigingen in de stand van grondwaterlichamen; of 3. het niet voorkomen van achteruitgang van een zeer goede toestand van een KRW-oppervlaktewaterlichaam naar een goede toestand het gevolg is van nieuwe duurzame activiteiten van menselijke ontwikkeling; b. aan de voorwaarden van artikel 4, zevende, achtste en negende lid, van de kaderrichtlijn water is voldaan; en c. de motivering voor het waterlichaam wordt opgenomen in het nationale waterprogramma, als het gaat om rijkswateren, of in het regionale waterprogramma, als het gaat om regionale wateren.”
4	1	b	Toegevoegd: "ervan, en".
4	2	2	“Fysieke toestand” is vervangen door “feitelijke omvang” en “hetgeen is opgenomen in de Legger Delfland” door “het leggerprofiel”.

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
4	5	1	Verwijderd: "onverminderd het bij of krachtens de wet of elders in deze verordening bepaalde".
4	5	6a + 6b	"Water" is vervangen door "oppervlaktewaterlichaam".
4	5	6b	"Groter is" is vervangen door "minimaal gelijk is aan".
4	6	1b + 1c	"Omgevingswaarde(n)" is vervangen door "norm(en)".
4	6	5	"Vijfde lid" is vervangen door "derde lid".
4	6 + 7	1c / 1d	Toegevoegd: "in de toekomst".
4	7	1c	Toegevoegd: "tenzij de aanvraag betrekking heeft op het brengen of houden van de waterstand op een ander peil dan het peil dat in het peilbesluit is vastgesteld".
4	7	2a	"Inundatie" is vervangen door "de kans op overstroming vanuit een oppervlaktewaterlichaam".
4	7	2c	Toegevoegd: "indien de aanvraag betrekking heeft op het brengen of houden van de waterstand op een ander peil dan het peil dat in het peilbesluit is vastgesteld: alle bij het peilbesluit betrokken en afgewogen belangen".
4	9 + 11	2d	Toegevoegd: "keerschot".
4	9	2f	Toegevoegd: "hoogste".
4	11	3d	"Tussen" is vervangen door "achter".
4	16 + 17 + 19 t/m 23 + 25 + 27	1	De verwijzingen naar de leden zijn gecorrigeerd.
4	17	4a	"Is het straatmeubilair" is vervangen door "bestaat het straatmeubilair enkel uit".
4	27 t/m 30		"Veeafrasteringen(en)" is vervangen door "veekerende voorziening(en)".
4	29	4a	"Vloeroppervlak" is vervangen door "oppervlakte".
4	29	4c	Toegevoegd: "en zonder paalfundering".
4	37	3	Verwijderd: "of aangevraagde".
5 t/m 12			Het oude hoofdstuk "Wateronttrekkingsactiviteiten" is opgedeeld in 2 hoofdstukken "Wateronttrekkingsactiviteiten grondwater" en "Wateronttrekkingsactiviteiten oppervlaktewater". De volgorde van de hoofdstukken 7 t/m 11 is veranderd.
5 t/m 7			De verwijzingen naar artikelen zijn gecorrigeerd.
5 t/m 11	3 / 4 / 7	aanhef	Verwijderd: "onverminderd het bij of krachtens de wet of elders in deze verordening bepaalde".
5	6	titel	"In grondwaterbeschermingsgebied" is vervangen door "in samenhang met onttrekken grondwater bij verontreiniging van de bodem".
5	6	1	"Een permanente onttrekking van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, of het permanent in de bodem brengen van water in een grondwaterbeschermingsgebied, als de onttrekking of het in de bodem brengen van water plaatsvindt voor andere dan de in artikel 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen doeleinden" is

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
			vervangen door "het onttrekken van grondwater door middel van een daartoe bedoelde voorziening, of het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daartoe bedoelde voorziening, indien die onttrekking of dat in de bodem brengen van water in samenhang met die onttrekking tot gevolg heeft dat een ernstige verontreiniging wordt verplaatst of verspreid".
5	6	2	Toegevoegd: "Het eerste lid is niet van toepassing indien de onttrekking strekt tot een sanering van een verontreiniging van de bodem."
5	7	1	Toegevoegd: "in ieder geval".
5	7	1c	Toegevoegd: "voorschriften, als bedoeld in artikel 5.21".
5	8	4	Toegevoegd: "als een activiteit als bedoeld in het eerste lid omgevings-vergunningvrij is, blijft het bepaalde in artikel 5.21 voor die activiteit buiten toepassing".
5	9 t/m 11 + 17	4 / 5	Toegevoegd: "binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent."
5	9 t/m 11 + 14 + 15	5c / 6c / 4c	Verwijderd: "in aanvulling op het bepaalde onder b de onttrekking".
5	9 t/m 11 + 14 t/m 17	laatste lid	Toegevoegd: "het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet als de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder."
5	12	titel	Toegevoegd: "testen van".
5	12 + 13	3	Toegevoegd: "voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid blijft artikel 5.21 buiten toepassing als minder dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken".
5	14	3c	Toegevoegd: "wordt niet permanent onttrokken".
5	16	1	"Vierde" is vervangen door "vijfde".
5	19 + 20	4	Verwijderd: "De melding vervalt als de gemelde onttrekking niet binnen een jaar is aangevangen."
5	21	4	Toegevoegd: "voor kortdurende of seizoensgebonden infiltraties kunnen dijkgraaf en hoogheemraden in de voorschriften van de omgevingsvergunning voor de wateronttrekkingsactiviteit of, als geen omgevingsvergunning is vereist, bij maatwerkvoorschrift een andere frequentie bepalen dan in tabel 5.1 is aangegeven".
5	21	5a	Toegevoegd: "of, bij beëindiging, de in het desbetreffende kalenderjaar".
6	4	5	Toegevoegd: "van het oppervlaktewater".
7	2	2c	Toegevoegd: "in het kader van het peilbeheer dan wel het bevorderen van de waterkwaliteit: het lozen van water dat is onttrokken aan een oppervlaktewaterlichaam".
7	3	3	"Een kadastraal perceel loost" is vervangen door "vanaf een kadastraal perceel wordt geloosd".
7	3	5	Verwijderd: "Het bepaalde in de vorige leden laat onverlet het bepaalde in artikel 3.6 en het bepaalde artikel 3.7."

Hoofd-stuk	Artikel	Lid	Wijziging
7	11 + 13 + 17 + 19 + 25 + 32 + 39 + 42 + 49 + 53 + 55	titel	"Gegevens en bescheiden" is vervangen door "Melding".
7		1 + 2	"Voor het begin van de lozingsactiviteit" is vervangen door "een voorgenomen lozing" en het is expliciet gemaakt dat het om een melding gaat.
7	11	4	Toegevoegd: "Als het lozen langer duurt dan 48 uur, maar niet langer dan 8 weken, bedraagt de termijn, bedoeld in het eerste lid, vijf werkdagen."
7	13	3	"Ten minste zes maanden voor … worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan dijkgraaf en hoogheemraden" is vervangen door "Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op".
7	17 + 19 + 25 + 32 + 39 + 49 + 53 + 55	3	"Ten minste vier weken voor de lozingsactiviteit wijzigt, worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan dijkgraaf en hoogheemraden" is vervangen door "Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit."
7	22	titel	Toegevoegd: "renoveren".
7	35		"Op" is vervangen door "in".
7	35 t/m 39	titel	"Ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden" is vervangen door "ontgravingen en baggerwerkzaamheden en bij werkzaamheden".
7	37	titel	Toegevoegd: "of namens" en "de waterbeheerder" is vervangen door "Delfland".
7	37		"De waterbeheerder" is vervangen door "Delfland".
7	39	4	"De beheerder of ter uitvoering van een onderhoudsverplichting" is vervangen door "door of namens Delfland of de onderhoudsplichtige".
7	40	titel	"Van reinigingswater" is vervangen door "bij schoonmaken en in gebruik nemen van".
8	3	b	"Huishoudens" is vervangen door "inwonerequivalenten".
10	4		"Als bedoeld in artikel 5.9, eerste lid, onder a, b en c" is vervangen door "a. om schade of verzakking aan de afvalwatertransportleiding te voorkomen; b. om een vlotte toegang voor Delfland tot de afvalwatertransportleiding te verzekeren wanneer het gaat om een calamiteit; c. om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een ongehinderde exploitatie van de afvalwaterpersleidingen te verzekeren."
10	9	1a	"a. Om schade of verzakking aan de afvalwatertransportleiding te voorkomen; b. om een vlotte toegang voor Delfland tot de afvalwater-transportleiding te verzekeren in geval van een calamiteit; c. om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een ongehinderde exploitatie van de afvalwaterpersleidingen te verzekeren;" is vervangen door "als bedoeld in artikel 10.4".
12	2		"1 januari 2022" is vervangen door "een door dijkgraaf en hoogheemraden te bepalen tijdstip".

BIJLAGEN

In deze bijlage zijn de oorspronkelijke teksten van de ingediende zienswijzen opgenomen:

A. Dunea en Evides
B. Gemeente Maassluis
C. Gemeente Vlaardingen
D. Provincie Zuid-Holland
E. TenneT TSO B.V.

A. Zienswijze Dunea en Evides

Van 11 mei tot en met 22 juni 2021 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna: Delfland) een ontwerp waterschapsverordening (hierna: de Verordening) ter inzage gelegd. Hiermee maken Dunea N.V. (hierna: Dunea) en Evides N.V. (hierna: Evides) hun zienswijzen kenbaar over de Verordening.

Hieronder in hoofdstukken I t/m X van deze zienswijze, wordt per relevant hoofdstuk van de Verordening besproken op welke gronden Dunea en Evides zich niet kunnen verenigen met de Verordening, en in welk verband wordt verzocht om een toelichting in de zienswijzenota alsook om aanpassing van de Verordening. In hoofdstuk X van deze zienswijze zal worden afgesloten met enkele afsluitende en concluderende opmerkingen.

Het belangrijkste bezwaar van Dunea en Evides is gericht op hoofdstuk 5 van de Verordening waarin nieuwe regels zijn gesteld over afvalwatertransportleidingen. Wij hechten eraan daarover reeds op deze plek op te merken dat, en anders dan in de leeswijzer bij de Verordening wordt gesuggereerd, de Verordening niet een gedragen werkwijze representeert. Bovendien moeten Dunea en Evides helaas vaststellen dat onze eerdere bezwaren over de regeling aangaande afvalwatertransportleidingen niet hebben geleid tot enige (relevante) aanpassing van de regels in hoofdstuk 5, en niet eens tot een uitleg van Delfland om welke redenen Delfland de bezwaren van Dunea en Evides naast zich neer heeft gelegd.

HOOFDSTUKSGEWIJS COMMENTAAR

I. <u>Hoofdstukken 1 t/m 3</u>

1. Over hoofdstuk 1 waarin algemene bepalingen zijn opgenomen, hoofdstuk 2 waarin de veiligheidsnormen voor polderkaden zijn opgenomen en hoofdstuk 3 met algemene regels over wateractiviteiten, hebben Dunea en Evides op dit moment geen opmerkingen.

II. <u>Hoofdstuk 4: Beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot waterstaatswerken</u>

2. Hoofdstuk 4 van de Verordening waarin regels over beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot waterstaatswerken zijn opgenomen, vervangt onder andere hoofdstuk 3 van de Keur waarin regels zijn gesteld over handelingen in het watersysteem.
3. Zo worden in hoofdstuk 4 van de Verordening regels gesteld over het omgevingsvergunningvrij aanleggen, wijzigen en houden van een leiding of mantelbuis. Ingevolge artikel 4.21 lid 1 van de Verordening kunnen deze activiteiten zonder omgevingsvergunning worden uitgevoerd indien voldaan wordt aan het bepaalde in artikel 4.21 lid 2 t/m 10 van de Verordening. Het is Dunea en Evides na bestudering van die artikelleden opgevallen dat, en anders dan thans het geval is in de praktijk, voor nagenoeg alle leidingen die moeten worden aangelegd in een kering een vergunning moet worden aangevraagd. Dunea en Evides twijfelen over de noodzaak daartoe.
4. Gelet daarop alsook op het ophouden van de mogelijkheid tot het kunnen voortzetten van de bestaande praktijk, verzoeken Dunea en Evides om aan artikel 4.21 een artikellid toe te voegen waaruit volgt dat Delfland ook indien niet voldaan wordt aan een of meerdere aspecten uit het bepaalde in artikel 4.21 lid 2 t/m 10 van de Verordening, kan besluiten dat voor de betreffende activiteit toch geen omgevingsvergunning is vereist.
5. Tot slot verzoeken Dunea en Evides wat hoofdstuk 4 betreft om in de zienswijzenota aan te geven of in het kader van het graven van proefsleuven er in artikel 4.36 van de Verordening bewust niets is geregeld over de diepte voor het omgevingsvergunningvrij graven van een proefsleuf.
6. <u>Delfland wordt gelet op het voorgaande verzocht om aan artikel 4.21 van de Verordening een artikellid toe te voegen of een bestaand artikellid van die bepaling aan te passen zodat wordt geregeld dat Delfland na overleg met initiatiefnemer kan besluiten dat ook indien niet voldaan wordt aan een of meerdere aspecten uit het bepaalde in artikel 4.21 lid 2 t/m 10 van de Verordening, de betreffende activiteit vergunningvrij kan plaatsvinden. Ook wordt Delfland verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over het omgevingsvergunningvrij graven van proefsleuven en de rol van de diepte van de proefsleuf in dat verband.</u>

III. <u>Hoofdstuk 5: Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot afvalwatertransport-leidingen</u>

7. Delfland heeft als wettelijke taak de zorg voor de zuivering van afvalwater. Delfland heeft in dit verband een leidingstelsel in beheer om het afvalwater naar de zuiveringsinstallaties te transporteren en vervolgens het effluent naar de rivier of de zee te transporteren. Delfland geeft in de toelichting van de Verordening ten aanzien van hoofdstuk 5 aan dat het doel van de Verordening onder meer is om de afvalwatertransportleidingen te beschermen.

8. De Verordening beoogt de in dat verband gewenste juridische bescherming te bieden met een verbod-behoudens-vergunning om bepaalde handelingen te verrichten in de zogenoemde belemmerende strook rondom leidingen die bij Delfland in het beheer zijn. Die handelingen, door Delfland aangemerkt als beperkingengebiedactiviteit, worden in de Verordening blijkens artikel 3.1 onder b en de definitie van het begrip 'wateractiviteit', tevens aangewezen als zodanig.
9. De belemmerende strook is een denkbeeldige koker die zich naar alle kanten 10 meter uitstrekt vanaf de buitenzijde van een afvalwatertransportleiding (artikel 5.2). Binnen deze koker geldt op grond van artikel 5.5 gelezen in samenhang met artikel 5.1 van de Verordening onder meer in algemene zin een verbod op het bouwen van bouwwerken, het uitvoeren van werken geen bouwwerken zijnde en het opslaan van goederen, tenzij Delfland daarvoor een omgevingsvergunning heeft verleend of indien sprake is van omgevingsvergunningvrije beperkingengebiedactiviteiten (artikel 5.10). Uitsluitend grondeigenaren behouden hun bestaande bevoegdheden om de belemmerde strook te gebruiken, maar slechts uitsluitend voor zover die bevoegdheden in een zakelijk recht of een gedoogplicht worden toegekend (artikel 5.6 onder a van de Verordening).
10. Dunea en Evides menen allereerst dat de Verordening met deze verbod-behoudens-vergunning bepalingen een te grote inbreuk maakt op het eigendomsrecht dat is neergelegd in artikel 5:1 BW en artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM (zie hierna onder III.a).
11. Dunea en Evides bestrijden bovendien dat de verordenende bevoegdheid in de zin van artikel 78 lid 1 Waterschapswet zoals thans tot uitdrukking wordt gebracht in hoofdstuk 5, het verbod-behoudens-vergunning kan dragen. De Omgevingswet biedt evenmin een grondslag voor het stellen van dergelijke regels, nu de bescherming van die leidingen ook onder die wet niet tot de wettelijke taak van Delfland behoort (zie onder III.b).
12. Zou worden aangenomen dat artikel 78 lid 1 Waterschapswet of de Omgevingswet al een grondslag zou bieden voor de Verordening – hetgeen aldus wordt betwist door ons - dan moet van de vaststelling van de Verordening worden afgezien, althans vaststelling zonder hoofdstuk 5 omdat het vergunningenstelsel dat daarin is neergelegd onevenredige negatieve gevolgen heeft voor derden waaronder Dunea en Evides (zie onder III.c).
13. Hier komt bij dat de prioritering van de afvalwatertransportleidingen in hoofdstuk 5 in strijd is met het Rijksbeleid (zie onder III.d).
14. En inhoudelijk valt het Dunea en Evides voorts op dat toepassing van de bevoegdheid van (het bevoegde orgaan van) Delfland om een verleende vergunning te wijzigen of in te trekken, niet aan objectieve voorwaarden is verbonden en dat de omvang van de belemmerende strook te ruim is (zie onder III.e).
15. Gelet op deze aspecten waarop hierna nader wordt ingegaan, verzoeken Dunea en Evides Delfland met klem om de Verordening niet vast te stellen, althans zonder hoofdstuk 5. Dunea en Evides verzoeken u om eerst met de andere netbeheerders in overleg te treden over een gepaste oplossing voor de bescherming van de integriteit van de afvalwatertransportleidingen die u beheert, alvorens een eventuele (aangepaste) versie van Hoofdstuk 5 van de Verordening wordt vastgesteld.

III.a Inbreuk op het eigendomsrecht

16. Dunea en Evides wijzen Delfland er allereerst op dat de Verordening een beperking vormt van het eigendomsrecht die niet gedragen kan worden door de bevoegdheid uit artikel 78 lid 1 van de Waterschapswet. De beperking van het eigendomsrecht bestaat eruit dat het recht van de grondeigenaar om vrij van zijn grond gebruik te maken, door de Verordening voor een groot deel wordt overgedragen aan Delfland. Waar de eigenaar momenteel met uitsluiting van een ieder vrij van zijn grond gebruik mag maken, bijvoorbeeld zodat Delfsland toestemming nodig heeft om daarin een leiding te plaatsen en te houden, is het Delfland die ingevolge de Verordening het eerste recht heeft om de gronden binnen de belemmerende strook te gebruiken, zodat de eigenaar toestemming nodig heeft om daar naar eigen inzicht over te beschikken. In essentie is dus sprake van een plicht van de grondeigenaar om de aanwezigheid van de afvalwatertransportleiding te gedogen.
17. Deze beperking van het eigendomsrecht raakt tevens de belangen van Dunea en Evides voor zover in de belemmerende strook een drinkwaterleiding is gelegen. Op grond van artikel 5:20 BW behoort de eigendom van die drinkwaterleiding toe aan Dunea en Evides. Daarnaast beschikken Dunea en Evides over een ligrecht. De Verordening doorkruist dit eigendomsrecht en deze ligrechten, omdat op grond daarvan een aanvullende publiekrechtelijke toestemming van Delfland is vereist om de drinkwaterleidingen in stand te houden. Delfland kan deze vergunning weigeren of de vergunning intrekken nadat deze is verleend. De Verordening kan Dunea en Evides er zelfs toe verplichten om de drinkwaterleiding te verleggen.

18. De verordenende bevoegdheid uit artikel 78 lid 1 Waterschapswet is hiervoor volgens Dunea en Evides te algemeen en dus onvoldoende concreet geformuleerd. Die bepaling biedt ook te weinig waarborgen om de beperking van het eigendomsrecht te kunnen rechtvaardigen. Voor het opleggen van een door Delfland kennelijk beoogde gedoogplicht is een specifieke wettelijke grondslag vereist, waarin procedurele en materiële waarborgen voor de eigenaar zijn opgenomen. Juist daarom is er met de Belemmeringenwet Privaatrecht en de Waterwet een specifieke grondslag in het leven geroepen, waarbij eigenaren bij het opleggen van een gedoogplicht het recht op een volledige schadeloosstelling wordt toegekend (artikel 1 Belemmeringenwet Privaatrecht en artikel 7.14 Waterwet, zie ABRvS 1 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:524) en hen bovendien toegang tot de rechter wordt geboden (artikel 4 lid 1 Belemmeringenwet Privaatrecht en artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht).
19. Deze waarborgen ontbreken in de algemene regelgevende bevoegdheid op grond van artikel 78 lid 1 van de Waterschapswet. Op grond van de Verordening kan in beginsel slechts een algemene aanspraak op nadeelcompensatie worden gedaan. Dit wordt onderstreept in een eerdere toelichting bij de bepalingen die thans in hoofdstuk 5 van de Verordening staan, uit welke toelichting volgt dat Delfland het standpunt inneemt dat de grondeigenaar niet of nauwelijks financiële compensatie hoeft te worden geboden voor de beperking van zijn eigendomsrecht die uit de Verordening voortvloeit. Zo wordt opgemerkt: "De afvalwatertransportleidingen waarop de verordening betrekking heeft, liggen er al, dus verzoeken om nadeelcompensatie lijken niet waarschijnlijk en zullen ook niet tot een grote kostenpost leiden". Met andere woorden volgens Dunea en Evides; de Verordening doorkruist het wettelijk systeem waarin een grondeigenaar uitsluitend verplicht kan worden om de aanwezigheid van een leiding in zijn grond te gedogen voor zover hem een volledige schadeloosstelling wordt toegekend.
20. Gelet hierop is de Verordening volgens Dunea en Evides in strijd met het eigendomsrecht zoals dat is neergelegd in artikel 5:1 BW en artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM. Bovendien doorkruist de verordening de Belemmeringenwet Privaatrecht en de Waterwet. De verordening is dus in strijd met hogere regelgeving en mag om die reden niet worden vastgesteld (artikel 59 lid 1 Waterschapswet), althans niet indien daarin hoofdstuk 5 is opgenomen.

III.b Reikwijdte verordenende bevoegdheid te beperkt

21. Algemeen verbindende voorschriften over (de bescherming van) afvalwatertransportleidingen vallen als gezegd niet onder de reikwijdte van de algemene regelgevende bevoegdheid uit de Waterschapswet.
22. Deze verordenende bevoegdheid uit artikel 78 lid 1 Waterschapswet is beperkt tot de behartiging van de taken die het waterschap in het reglement zijn opgedragen (artikel 56 lid 1 van de Waterschapswet). In artikel 3 van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland wordt het hoogheemraadschap enkel de zorg voor de zuivering van afvalwater toegekend, dus niet voor het transport daarvan. Dat is ook logisch, omdat de zorg voor het transport van afvalwater naar het zuiveringstechnisch werk van het hoogheemraadschap in artikel 10.33 lid 1 van de Wet milieubeheer is toebedeeld aan het college van burgemeester en wethouders.
23. De vergelijking door Delfland met de bescherming van oppervlaktewatertransportleidingen die in een eerdere toelichting bij de tekst van het huidige hoofdstuk 5 van de Verordening werd gemaakt, gaat volgens ons niet op. Oppervlaktewatertransportleidingen zijn als ondersteunend kunstwerk onderdeel van het watersysteem en moeten dus worden aangemerkt als een waterstaatswerk (artikel 1.1 lid 1 Waterwet). Deze leidingen vallen daarmee onder de reikwijdte van de watervergunningplicht uit artikel 6.5 onder c van de Waterwet. Anders dan de vergunningplicht voor de afvalwatertransportleidingen in de Verordening, heeft het vergunningstelsel waarmee de oppervlaktewatertransportleidingen worden beschermd dus een uitdrukkelijke wettelijke grondslag.
24. Kortom, artikel 78 lid 1 Waterschapswet biedt geen grondslag om verordeningen vast te stellen met betrekking tot het transport van afvalwater, want dat transport is geen taak die in het reglement aan Delfland is toegekend. Dat Delfland feitelijk het beheer van de afvalwatertransportleidingen ter hand heeft genomen, maakt dit niet anders. Feitelijk optreden kan immers niet tot gevolg hebben dat de reikwijdte van formeel wettelijke bevoegdheden wordt vergroot, zeker niet als belangen en rechten van derden zoals drinkwaterbedrijven daarmee worden veronachtzaamd. De Verordening kan dan ook niet worden vastgesteld.

III.c Onevenredige gevolgen van de Verordening

25. Zou de Verordening met daarin opgenomen het huidige hoofdstuk 5 al worden vastgesteld, dan zou dat onevenredige nadelige gevolgen hebben voor derden. Dunea en Evides wijzen er in dit verband in de eerste plaats op dat er alsdan voor netbeheerders een stapeling van vergunningplichten ontstaat, zonder dat daartoe een noodzaak bestaat. Ook Dunea, Evides en andere netbeheerders worden geconfronteerd met het feit dat het steeds drukker wordt in en boven de grond, met name in de stedelijke gebieden. Dunea, Evides en andere netbeheerders constateren daarbij een trend waarbij gemeenten privaatrechtelijke overeenkomsten omzetten naar eenzijdige publiekrechtelijke regelingen in de vorm van leidingenverordeningen en beleidsregels over nadeelcompensatie (verlegregelingen). In het beheergebied van Delfland zijn vanaf 1 januari 2019 in de volgende gemeenten algemene verordeningen op ondergrondse infrastructuren (AVOl) in werking getreden: Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Zoetermeer, Delft, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen. De verwachting is dat Den-Haag, Midden-Delfland en Westland ook in de nabije toekomst een AVOl zullen vaststellen.
26. Als de afvalwaterleidingen van Delfland ook nog in bestemmingsplannen worden opgenomen, moet de verlening van een omgevingsvergunning straks mogelijk aan drie verschillende juridische kaders worden getoetst: Dunea en Evides hebben dan in het beheergebied van Delfland niet alleen een omgevingsvergunning nodig op grond van de AVOl, maar tevens op grond van de Verordening en in sommige gevallen ook nog eens op grond van het bestemmingsplan. Dit zou bij Dunea, Evides en andere netbeheerders leiden tot aanzienlijk hogere administratieve lasten en grote rechtsonzekerheid (als één van de drie vergunningen niet wordt verleend of daaraan disproportionele voorwaarden worden verbonden, kan een project geen doorgang vinden), terwijl daarvoor geen objectieve noodzaak bestaat. Van een dergelijke noodzaak is althans nog steeds niet gebleken want niet toegelicht laat staan aangetoond door Delfland.
27. In de tweede plaats ligt de onevenredigheid van de Verordening besloten in de financiële gevolgen daarvan. In de eerdere toelichting bij artikel 5.8 lezen wij namelijk: "*Als de activiteit betekent dat er hogere kosten geeft* (sic) *voor Delfland, dan worden afspraken gemaakt over de kosten die de initiatiefnemer van de activiteit gaat betalen*". Deze bepaling roept aldus voor Delfland de bevoegdheid in het leven om eenzijdig vast te stellen welke "hogere kosten" het gevolg (zullen) zijn van een activiteit, inclusief de kosten van de *volgens haar* benodigde maatregelen ter bescherming van de afwatertransportleiding (waartoe een verlegging van de voornoemde leiding blijkens de toelichting tot de mogelijkheden behoort), en deze kosten volledig in rekening te brengen bij de netbeheerder. Mocht de netbeheerder hiermee niet "akkoord" gaan, dan kan Delfland immers afzien van vergunningverlening.
28. Kortom, het financiële risico van Delfland als houder van het ligrecht voor de afvalwatertransportleidingen wordt nog steeds over de band van de vergunningplicht in de Verordening bij de andere netbeheerders gelegd. Op grond van de Verordening kan Delfland de kosten voor het verleggen van haar leidingen, die zij behoudens een recht op nadeelcompensatie in beginsel zelf moet dragen, verhalen op andere netbeheerders. De genoemde negatieve gevolgen van de Verordening voor onder meer Dunea en Evides staan niet in een redelijke verhouding tot het belang dat met de bescherming van de afvalwatertransportleiding is gemoeid, zeker niet nu Delfland andere, minder verstrekkende mogelijkheden heeft om de afvalwatertransportleidingen te beschermen.
29. Als Delfland wenst te voorkomen dat in de directe omgeving van afvalwatertransportleidingen ontwikkelingen plaatsvinden die de integriteit van die leidingen kunnen schaden, dan kan zij hierover privaatrechtelijke afspraken maken met de grondeigenaar. Dat kan bijvoorbeeld via een recht van opstal. Ook het publiekrechtelijk instrumentarium biedt voldoende uitkomst via een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht. Een gedoogplicht kan voorts ook worden opgelegd aan provincies en gemeenten (zie ABRvS State 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1285). Kortom, de Verordening is - met name ook gezien de belangen van andere netbeheerders, waaronder Dunea en Evides - niet proportioneel ten opzichte van het doel van de Verordening, o.a. de besparing van kosten en tijd voor Delfland. Daarom moet van het vaststellen van hoofdstuk 5 van de Verordening worden afgezien.

III.d Prioritering afvalwatertransportleidingen is in strijd met rijksbeleid

30. Indien Delfland de Verordening zou vaststellen met daarin opgenomen hoofdstuk 5, dan zal de bescherming van afvalwatertransportleidingen prioriteit krijgen boven de bescherming van de drinkwaterinfrastructuur. Op grond van de Verordening gaat in de belemmerende strook immers een vergunningplicht gelden voor andere kabels en leidingen en kan Delfland een vergunning weigeren of intrekken met het oog op bescherming van afvalwatertransportleidingen. Deze

prioritering sluit niet aan bij de visie van de Rijkswetgever dat de veiligheid, betrouwbaarheid en betaalbaarheid van de drinkwatervoorzieningen zoveel mogelijk beschermd moeten worden.

31. Dunea en Evides benadrukken in dit verband dat drinkwater behoort tot de vitale infrastructuur. De Rijkswetgever heeft dit als zodanig erkend door de netten van drinkwater (alsmede van elektriciteit, gas en warmte) in de specifieke sectorwetgeving aan te merken als 'werken van openbaar nut en algemeen belang' in de zin van de Belemmeringenwet Privaatrecht. Afvalwatertransportleidingen kennen die speciale status niet van rechtswege.
32. Dunea en Evides wijzen hierbij tevens op de verplichting van Delfland voortvloeiende uit artikel 2 van de Drinkwaterwet, waarin het volgende is bepaald:
"*1. Bestuursorganen dragen zorg voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening.*
2. Bij de uitoefening van bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften door bestuursorganen geldt de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang."
33. Deze drinkwaterzorgplicht geldt ook voor Delfland en moet ook bij de vaststelling van de Verordening in aanmerking worden genomen. Het prioriteren van de afvalwatertransportleidingen boven de bescherming van de drinkwaterinfrastructuur staat evenwel haaks op de status van die leidingen ten opzichte van de netten van andere netbeheerders, waaronder de drinkwaterleidingen van Evides en Dunea. Om die reden mag de Verordening niet worden vastgesteld, althans alleen zonder hoofdstuk 5.
34. Een pas op de plaats is volgens Dunea en Evides derhalve nodig, zodat Delfland eerst met de netbeheerders in overleg kan treden over een gepaste oplossing voor de bescherming van de integriteit van de afvalwatertransportleidingen die bij Delfland in beheer zijn.

III.e Ander inhoudelijk commentaar op hoofdstuk 5 de Verordening

35. Wat betreft de hoofdstuk 5 van Verordening wijzen Dunea en Evides er nog op dat de bevoegdheid van Delfland om een vergunning als bedoeld in dat hoofdstuk te wijzigen of in te trekken, tot grote rechtsonzekerheid leidt omdat deze bevoegdheid (nog steeds) te ruim is geformuleerd. De toepassing van deze bevoegdheid is nog steeds onvoldoende gebonden aan objectieve toetsingsmaatstaven waarmee bestaande ligrechten van andere netbeheerders gewaarborgd worden. Ten onrechte wordt slechts volstaan met een subjectieve belangenafweging op grond waarvan Delfland moet beoordelen of wijziging of intrekking van de vergunning geboden is. Immers, wat nodig is voor "de bescherming en doelmatige werking van de afvalwatertransportleiding", welke aanvullende voorwaarden aan vergunningverlening worden verbonden en, daarmee samenhangend, welke financiële consequenties dit voor een initiatiefnemer heeft, blijft ter eenzijdige vaststelling door Delfland. Mocht Delfland onverhoopt toch overgaan tot vaststelling van deze versie van hoofdstuk 5 de Verordening, dan menen Dunea en Evides dat de voorwaarden waaronder voornoemde bevoegdheid kan worden toegepast eerst verder moeten worden aangescherpt.
36. Verder valt het Dunea en Evides op dat de belemmerende strook nog steeds zeer omvangrijk is. Blijkens artikel 5.2 onder a strekt het beperkingengebied zich immers uit tot 10 meter aan weerszijden van de afvalwatertransportleidingen. Daarnaast heeft het beperkingengebied een driedimensionaal karakter. Gezien de beperkte diepte waarop die leidingen zijn gelegen, betekent dit dat ook bovengronds ruimtegebruik binnen het beperkingengebied valt. Hier komt bij dat op grond van de Verordening voor vrijwel alle denkbare vormen van het gebruik van de grond een omgevingsvergunning is vereist. Het beschermingsregime dat in de Verordening is neergelegd gaat derhalve ook in zoverre veel verder dan voor de bescherming van de leidingen is vereist. Aanpassing van hoofdstuk 5 van de Verordening is derhalve essentieel.
Resumé
37. Delfland gelet op het voorgaande verzocht om de Verordening niet vast te stellen, en als al, zonder hoofdstuk 5 zodat eerst in samenspraak met de netbeheerders tot een (wel) gepaste oplossing voor de bescherming van de integriteit van de afvalwatertransportleidingen kan worden gekomen.

IV. Hoofdstuk 6: Wateronttrekkingsactiviteiten

38. In hoofdstuk 6 van de Verordening zijn bepalingen opgenomen over activiteiten waarbij grondwater en oppervlaktewater wordt onttrokken, alsmede over het infiltreren van water in de bodem. In de leeswijzer wordt in dit verband aangegeven dat deze bepalingen afkomstig zijn uit hoofdstuk 3 van de Keur en hoofdstuk 4 van de bij de Keur behorende Algemene regels. Onderdeel van de Omgevingswet is dat een deel van de Rijksregelgeving op lager bestuurlijk niveau terechtkomt, de zogenoemde bruidsschat. Voor waterschappen zijn dat Rijksregels opgenomen in de bruidsschat waterschapsverordening als zijnde onderdeel van het Invoeringsbesluit Omgevingswet (hierna:

Bruidsschat). Het is Dunea en Evides opgevallen dat in de Bruidsschat in hoofdstuk 6 ook regels worden gesteld over wateronttrekkingsactiviteiten, evenwel zonder dat duidelijk is op welke wijze (een deel van) die regels een plek hebben gekregen in de Verordening. Een toelichting op dit punt is gewenst.

39. Verder vragen Dunea en Evides zich af hoe / aan de hand waarvan de dragende functie van een watersysteem steeds zal (moeten) worden bepaald, in verband met artikel 6.4 van de Verordening. Uit die bepaling volgt namelijk dat een omgevingsvergunning voor het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, alleen wordt verleend als de waterontrekkingsactiviteit verenigbaar is met de dragende functie van het watersysteem. Het ontbreken van een nadere inkadering van die toetsing is volgens Dunea en Evides onwenselijk want rechtsonzeker. Een uitwerking in artikel 6.4 van de Verordening hoe de dragende functie van een watersysteem moet worden bepaald, is derhalve gewenst.
40. Voorts verzoeken Dunea en Evides aan Delfland in het kader van hoofdstuk 6 van de Verordening om de legger als bijlage toe te voegen aan de Verordening, en op d(i)e legger waarnaar in de Verordening op verschillende plaatsen wordt verwezen (o.a. in hoofdstuk 2 inzake polderkaden en hoofdstuk 4 inzake beperkingsgebieden) ook de ingevolge de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland voor de betreffende gebieden geldende grenzen van de milieubeschermingsgebieden op te nemen. Een en ander zoals te raadplegen is via de bij die provinciale milieuverordening behorende kaarten, waarbij in het bijzonder wordt gewezen op kaart 2 (Den Haag/Katwijk) en kaart 5 (Monster).
41. Dunea en Evides wijzen tot slot wat dit hoofdstuk betreft nog op twee tekstuele omissies in hoofdstuk 6:
    a. in artikel 6.9 van de Verordening over het omgevingsvergunningvrij onttrekken van grondwater voor het drooghouden van een (bouw)put, grondsanering, kabel- of leidingsleuf wordt in lid 1 voorgeschreven dat daarvoor voldaan moet worden aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid. Artikel 6.9 bevat evenwel slechts vier leden;
    b. in artikel 6.7 over vergunningsvoorschriften wordt verwezen naar de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.3. Bedoeld lijkt te zijn te verwijzen naar artikel 3.2 van de Verordening.
42. Delfland wordt gelet op het voorgaande verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over de wijze waarop de Bruidsschat is verwerkt in hoofdstuk 6 van de Verordening, daarnaast om het toetsingskader van artikel 6.4 van de Verordening uit te werken en in het verlengde daarvan om in de zienswijzenota een toelichting te geven over het bepalen van de dragende functie van een watersysteem te geven, de legger bij te voegen en aan te vullen met de grenzen van de milieubeschermingsgebieden en tot slot om de beschreven tekstuele omissies in hoofdstuk 6 aan te passen.

V. Hoofdstuk 7: Verhardingsactiviteiten

43. Hoofdstuk 7 van de Verordening regelt ten opzichte van de bestaande regelingen een nieuw onderwerp, namelijk bepalingen over specifieke activiteiten die een gebied verharden. In de leeswijzer wordt in dit verband aangegeven dat de bepalingen uit dit hoofdstuk zo zijn opgesteld dat geen compensatie vereist is voor plannen die een te verwaarlozen effect hebben op het watersysteem.
44. Blijkens het bepaalde in artikel 7.3 lid 9 van de Verordening is van een te verwaarlozen effect volgens Delfland alleen sprake indien uit een bij een omgevingsvergunningaanvraag ingediend compensatieplan, blijkt dat de compensatie minder dan 5 m³ bedraagt.
45. Dunea en Evides vragen zich af of deze bepaling, die een uitzondering op de compensatieplicht regelt, gelet op de bestaande praktijken bij verhardingscompensatie (onder de Waterwet) niet te stringent is. Zo is bijvoorbeeld onduidelijk welke rol waterdoorlatende bestrating speelt bij het berekenen van de vereiste compensatie, bijvoorbeeld in het kader van de uitbreiding van waterwinningcapaciteiten en de daarvoor op te richten bebouwing en dus aan te brengen verharding.
46. Volgens Dunea en Evides bestaat er voldoende aanleiding om artikel 7.3 lid 9 van de Verordening aan te passen zodat Delfland ook op andere gronden kan besluiten dat artikel 7.3 lid 1 van de Verordening geen toepassing vindt (vgl. de uitzonderingsmogelijkheid van artikel 2.5 van de Verordening). Namelijk indien aannemelijk wordt gemaakt door een aanvrager dat op een andere wijze sprake is van een te verwaarlozen effect op het watersysteem vanwege toegevoegde verharding. Dit is wenselijk temeer nu Delfsland blijkens de leeswijzer in de toekomst meer verhardingsactiviteiten in artikel 7.1 van de Verordening beoogt op te nemen. Aanpassing van dit artikel maakt de Verordening derhalve toekomstbestendig(er).
47. Delfland wordt gelet op het voorgaande verzocht de uitzondering op de compensatieplicht te verruimen in artikel 7.3 lid 9 van de Verordening.

VI. Hoofdstuk 8: Aansluiten openbaar vuilwaterriool of ander riool op zuiveringtechnisch werk

48. Over hoofdstuk 8 waarin regels zijn opgenomen over het aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of een ander riool op een zuiveringtechnisch werk hebben Dunea en Evides een opmerking over de aanvraagvereisten die ingevolge artikel 8.3 van de Verordening gelden voor een omgevingsvergunning.
49. Uit de aanhef van artikel 8.3 van de Verordening volgt dat de vereisten uit die bepaling gelden onverminderd 'het bij of krachtens de wet of elders in de verordening bepaalde'. Niet alleen de aanhef, ook de titel van deze bepaling waarin het woord 'aanvullend' tussen haakjes vermeld staat, suggereert dat er ook andere vereisten zijn waaraan een omgevingsvergunningaanvraag moet voldoen. Welke vereisten dat zijn, volgt echter niet duidelijk uit de Verordening.
50. Hetzelfde geldt voor de volgende bepalingen over aanvraagvereisten uit de Verordening: artikel 4.5, artikel 5.7, artikel 6.3, artikel 6.24, artikel 7.3.
51. Dunea en Evides verzoeken Delfland om in ieder geval daar waar het gaat om bepalingen uit de Verordening die mede van toepassing zijn op een omgevingsvergunningaanvraag, die bepalingen ook uitdrukkelijk in artikel 4.5, artikel 5.7, artikel 6.3, artikel 6.24, artikel 7.3 en artikel 8.3 van de Verordening op te nemen. Dit verhoogt het gebruiksgemak van een reeds op zichzelf lastig leesbare regeling.

VII. Hoofdstuk 9: Lozingsactiviteiten op een oppervlaktelichaam

52. In de Bruidsschat zijn regels opgenomen over lozingen op een oppervlaktewater of een zuiveringtechnisch werk van een waterschap. Deze nieuwe regeling is door Delfland opgenomen in hoofdstuk 9 (en 10) van de Verordening.
53. Dunea en Evides zijn nagegaan hoe de Bruidsschat is verwerkt in de hoofdstuk 9 van de Verordening, en op welke punten de Verordening afwijkt van de Bruidsschat. Dit achten wij van belang temeer nu in de leeswijzer van de Verordening over hoofdstuk 9 staat "De regelgeving uit de bruidsschat is onveranderd overgenomen." Dunea en Evides stellen vast dat dit echter niet volledig het geval is.
54. En hoewel Delfland vanaf het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet bepalingen uit de Bruidschat in de waterschapsverordening kan wijzigen en laten vallen, willen Dunea en Evides wel begrijpen waarom Delfland tot bepaalde (afwijkende) keuzes is gekomen. Dat is op dit moment mede onder verwijzing naar de leeswijzer onvoldoende duidelijk, gelet op het navolgende.

VII.a Omgevingsvergunningplicht

55. In artikel 9.2 van de Verordening is de omgevingsvergunningsplicht opgenomen, en in artikel 9.3 vrijstellingen van die omgevingsvergunningsplicht. Met deze bepalingen uit de Verordening lijkt zowel afgeweken te zijn van de inhoud als van de systematiek van de Bruidsschat.
56. Wat betreft de inhoud: daar waar artikel 2.61 lid 2 van de Bruidsschat vier gevallen omschrijft waarvoor het verbod van artikel 2.61 lid 1 niet geldt (a t/m d), bevat artikel 9.2 lid 2 van de Verordening slechts twee gevallen waarvoor het verbod van artikel 9.2 lid 1 niet geldt (a en b). Het is evenwel onduidelijk waarom Delfland een wijziging ten opzichte van de Bruidsschat beoogt te regelen in de Verordening.
57. Wat betreft de systematiek: daar waar artikel 2.61 van de Bruidsschat een verbodsbepaling kent (lid 1) en gevallen waarvoor dat verbod niet geldt (lid 2) zoals deels is overgenomen in artikel 9.2 van de Verordening (zie het randnummer hiervoor), zijn in artikel 9.3 van de Verordening ook zogenoemde "vrijstellingen" van de omgevingsvergunningsplicht opgenomen. Een vergelijkbare bepaling in de Bruidsschat lijkt evenwel te ontbreken. Het is onduidelijk waarom Delfland tot deze wijziging ten opzichte van de Bruidsschat beoogt te komen.
58. Voorts verzoeken Dunea en Evides aan Delfland in het kader van hoofdstuk 9 van de Verordening (zoals hiervoor in verband met hoofdstuk 6 reeds is gedaan) om op de legger waarnaar in de Verordening op verschillende plaatsen wordt verwezen, ook de ingevolge de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland voor de betreffende gebieden geldende grenzen van de milieubeschermingsgebieden op te nemen. Een en ander zoals te raadplegen is via de bij die provinciale milieuverordening behorende kaarten, waarbij in het bijzonder wordt gewezen op kaart 2 (Den Haag/Katwijk) en kaart 5 (Monster).
59. Delfland wordt verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over bovenstaande bevindingen van Dunea en Evides over artikel 9.2 en 9.3 van de Verordening.

VII.b Aanvraagvereisten omgevingsvergunning en beoordelingsregels

60. In artikel 9.4 van de Verordening zijn (aanvullende) aanvraagvereisten voor een omgevings-vergunning opgenomen voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam, en in artikel 9.5

de regels voor de beoordeling van een dergelijke aanvraag om een omgevingsvergunning. Met deze bepalingen uit de Verordening lijkt evenwel afgeweken te zijn van de artikelen 2.63 en 2.64 uit de Bruidsschat.

61. Daar waar in artikel 2.63 van de Bruidsschat twaalf (a t/m l) vereisten voor een aanvraag worden genoemd, kent artikel 9.4 van de Verordening niet alleen een andere opbouw (vier artikelleden), ook komen de in die bepaling opgesomde vereisten niet geheel overeen met die uit artikel 2.63 van de Bruidsschat.
62. En wat de beoordelingsregels betreft waarop artikel 2.64 van de Bruidsschat ziet en waarin slechts wordt verwezen naar artikel 8:88 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bevat artikel 9.5 van de Verordening een specifiek aantal beoordelingsregels. Onduidelijk is hoe tot deze beoordelingsregels is gekomen, dus wat de beweegredenen voor Delfland zijn geweest om specifiek tot die beoordelingsregels te besluiten.
63. Voornoemde onduidelijkheid geldt in gelijke zin voor artikel 9.6 van de Verordening dat ziet op het bepalen van de beste beschikbare technieken alsook artikel 9.7 van de Verordening dat beoordelingsregels bevat in verband met een Seveso-inrichting.
64. Eén tekstuele opmerking is nog opgevallen in voornoemd verband: in artikel 9.6 van de Verordening wordt in lid 1 verwezen naar artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder d. Bedoeld lijkt te zijn om te verwijzen naar artikel 9.5, eerste lid, aanhef en onder d.
65. Delfland wordt verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over bovenstaande bevindingen van Dunea en Evides over artikel 9.4 t/m 9.7 van de Verordening, alsook om de verwijzing in artikel 9.6 van de Verordening aan te passen.

VII.c Lozen van huishoudelijk afvalwater

66. De artikelen 9.14 e.v. van de Verordening zien op het lozen van huishoudelijk afvalwater. Artikel 9.14 van de Verordening wijkt in zoverre van artikel 2.17 van de Bruidsschat af nu daarin geen (vierde) lid is opgenomen over het in afwijking van lid 1 op een oppervlaktewaterlichaam lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit een spoorvoertuig of op een militair oefenterrein. Dunea en Evides willen de achtergrond hiervan begrijpen en verzoeken Delfland om daarover een toelichting te geven in de zienswijzenota.
67. Het voorgaande geldt in gelijke zin voor artikel 9.15 van de Verordening bezien in samenhang met het bepaalde in artikel 2.18 lid 5 van de Bruidsschat, alsook voor artikel 9.17 van de Verordening bezien in samenhang met het bepaalde in artikel 2.20 lid 3 van de Bruidsschat.
68. Delfland wordt verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over bovenstaande constateringen van Dunea en Evides over artikel 9.14, 9.15 en 9.17 van de Verordening.

VII.d Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen, lozingen bij niet industriële voedselbereiding & lozingen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

69. Het is Dunea en Evides opgevallen tijdens het bestuderen van de Verordening dat in de artikelen 9.49, 9.53 en 9.55 van de Verordening per abuis, althans zo lijkt het, geen artikellid is opgenomen over het ten minste vier weken voor het wijzigen van de betreffende lozingsactiviteit verplicht doorgeven van de gewijzigde gegevens aan Delfland.
70. Dit anders dan in vergelijkbare bepalingen wel verplicht is gesteld in de Verordening. Vergelijk artikel 9.11 lid 2, artikel 9.17 lid 2, 9.1artikel 9 lid 2, artikel 9.24 lid 2, artikel 9.32 lid 2 en artikel 9.39 lid 2 van de Verordening.
71. Delfland wordt verzocht om op basis van bovenstaande constateringen van Dunea en Evides over de artikelen 9.49, 9.53 en 9.55 van de Verordening na te gaan of daarin een artikellid ontbreekt.

VIII. Hoofdstuk 10: Lozingsactiviteiten op een zuiveringtechnisch werk

VIII.a Verordening versus de Keur

72. In hoofdstuk 10 van de Verordening zijn bepalingen opgenomen over lozingsactiviteiten op een zuiveringtechnisch werk. Dat betreft blijkens bijlage 1 bij de Verordening waarin de begripsbepalingen staan een "werk voor het zuiveren van stedelijk afvalwater, in exploitatie bij een waterschap of gemeente, of een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast, met inbegrip van bij dat werk behorende werken voor het transport van stedelijk afvalwater, effluentleidingen daaronder begrepen, en toebehoren".
73. In de leeswijzer bij de Verordening staat over hoofdstuk 10 dat daarin bepalingen over lozingen op een afvalwaterzuivering of op transportleidingen voor afvalwater zijn opgenomen. Regels die gebaseerd zouden zijn op de huidige Keur Delfland d.d. 19 februari 2015 (hierna: "Keur") alsook de Bruidsschat. Het is Dunea en Evides in dit verband echter opgevallen dat in de Keur over een zuiveringtechnisch werk niets lijkt te zijn geregeld. In de Keur staat slechts dat een

zuiveringtechnisch werk geen ondersteunend kunstwerken is die ten dienste staat van oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden of waterkeringen en dus dat een zuiveringtechnisch werk niet onder het begrip waterstaatswerk valt.

74. In de leeswijzer wordt ook niet naar specifieke delen van de Keur verwezen wat hoofdstuk 10 betreft, anders dan bijvoorbeeld wel het geval is aangaande hoofdstuk 6 van de Verordening waarvoor wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de Keur, en in het bijzonder artikel 3.3 van die regeling.
75. Delfland wordt gelet op de toelichting in de leeswijzer verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over de verhouding van de bepalingen uit hoofdstuk 10 met die uit de Keur.

VIII.b Verordening versus de Bruidsschat

76. Daar waar Delfland lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en lozingen op een zuiveringtechnisch werk in separate hoofdstukken heeft opgenomen (hoofdstuk 9 resp. 10), bevat de Bruidsschat één hoofdstuk, namelijk hoofdstuk 2 waarin regels voor dergelijke lozingsactiviteiten zijn opgenomen.
77. Vergelijkbaar met de bevindingen van Dunea en Evides over hoofdstuk 9, is het ons opgevallen dat in artikel 10.4 van de Verordening regels zijn opgenomen over de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor lozingen op een zuiveringtechnisch werk waarbij gelet op het bepaalde in artikel 2.64 van de Bruidsschat onduidelijk is hoe tot deze beoordelingsregels is gekomen, dus wat de beweegredenen voor Delfland zijn geweest om specifiek tot die beoordelingsregels te besluiten.
78. Voornoemde onduidelijkheid geldt in gelijke zin voor artikel 10.5 van de Verordening dat ziet op het bepalen van de beste beschikbare technieken alsook artikel 10.6 van de Verordening dat beoordelingsregels bevat in verband met een Seveso-inrichting.
79. Ook één tekstuele omissie is in voornoemd verband opgevallen: in artikel 10.5 van de Verordening wordt in lid 1 verwezen naar artikel 10.3, eerste lid, aanhef en onder d. Bedoeld lijkt te zijn om te verwijzen naar artikel 10.4, eerste lid, aanhef en onder d.
80. Delfland wordt verzocht om in de zienswijzenota een toelichting te geven over bovenstaande bevindingen van Dunea en Evides over artikel 10.4 t/m 10.6 van de Verordening, alsook om de verwijzing in artikel 10.5 van de Verordening aan te passen.

IX. Hoofdstuk 11: Slotbepalingen

81. Dunea en Evides gaan er wat betreft hoofdstuk 11 van uit waarin slotbepalingen zijn opgenomen, dat de inwerkingtreding van de Verordening logischerwijs gelijk zal lopen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Gelet op de kamerbrief van 23 april jl. derhalve niet reeds op 1 januari 2022 maar thans op zijn vroegst op 1 april of 1 juli 2022.
82. Verder vragen wij ons af of een bepaling in hoofdstuk 11 ontbreekt waaruit volgt dat de huidige Keur en de daarbij behorende regels door inwerkingtreding van de Verordening komen te vervallen.
83. Dunea en Evides verzoeken Delfland gelet op het voorgaande om in de Verordening duidelijk te maken door middel van een bepaling welke gevolgen de inwerkingtreding heeft voor de Keur en de daarbij behorende regels, alsook om de relevante kaarten als bijlage aan de Verordening toe te voegen.

X. Afsluitende opmerkingen en verzoek

84. Zoals we in de inleiding al hebben vermeld, is het belangrijkste bezwaar van Dunea en Evides gericht op hoofdstuk 5 van de Verordening waarin nieuwe regels zijn gesteld over afvalwater-transportleidingen. Met dit voor ons meer belangrijke onderwerp sluiten wij deze zienswijze ook af. Dunea en Evides hechten eraan Delfland nog op opmerkingen te wijzen die wij hebben bij het verslag van het gesprek met Delfland van 6 mei jongstleden, specifiek aangaande hoofdstuk 5 van de Verordening.
85. Onder andere gaf Delfland tijdens dat gesprek aan dat in de Omgevingswet een artikel wordt opgenomen (artikel 2.2) over afstemming en samenwerking met andere overheden. Delfland gaf aan dit artikel in de toelichting bij de Verordening op te zullen nemen. Zoals tijdens het gesprek door Dunea en Evides is aangegeven, heeft dit artikel uit de Omgevingswet betrekking op bestuursorganen. Dunea en Evides zijn echter geen bestuursorgaan. Indien Delfland onverhoopt mocht besluiten tot vaststelling van de Verordening met daarin het voorgestelde hoofdstuk 5, dan verzoeken wij u om in de tekst van de Verordening (bijv. in hoofdstuk 1) te verankeren dat Delfland bij toepassing van artikel 2.2 van de Omgevingswet ook de drinkwaterbedrijven steeds zal moeten consulteren. De Omgevingswet alsook de Bruidsschat biedt u daartoe ook alle ruimte, en vanwege de rol van ons als drinkwaterbedrijven bestaat daartoe ook alle aanleiding.

86. Verder benoemde Delfland tijdens het gesprek in mei dit jaar zoals weergegeven in het gespreksverslag twee keer dat "de vergunningplicht ervoor zorgt dat Delfland het gesprek aan moet gaan". Dunea en Evides zijn echter van mening dat Delfland ook zonder een vergunningsplicht het gesprek over een adequate borging van onze respectievelijke belangen kan en ook moet aangaan. Daarvoor is volgens Dunea en Evides geen vergunningplicht vereist. Het enige gevolg van de door u gecreëerde vergunningplicht (in hoofdstuk 5) is dat de drinkwaterbedrijven en Delfland niet langer als gelijkwaardige gesprekspartners aan tafel zullen zitten, maar dat Delfland hiermee voor zichzelf een bevoegdheid creëert om een vergunning te verlenen, eenzijdig vast te kunnen stellen onder welke voorwaarden die verlening plaatsvindt en welke financiële consequenties daar voor de netbeheerder uit zullen voortvloeien.
87. In de zienswijze uit 2018 hebben Dunea en Evides tegen deze achtergronden aan Delfland reeds gevraagd om de Verordening niet eenzijdig vast te stellen, maar Dunea en Evides als serieuze samenwerkingspartners een kans te geven om mee te denken aan passende oplossingen om de afvalwatertransportleiding juridisch te beschermen. In de leeswijzer schrijft Delfland in dit verband dat "[a]an het opnemen [van regels ter bescherming van de afvalwatertransportleidingen] een afstemmingstraject van een aantal jaar [is] voorafgegaan om tot een gedragen werkwijze te komen". Ten onrechte volgens Dunea en Evides, gezien het feit dat er na het indienen van de zienswijze door ons in 2018 geen contact meer is geweest tussen Delfland en Dunea en Evides. Van de door u in de leeswijzer aangehaalde afstemming en het door u in dat verband gesuggereerde draagvlak is dan ook geen sprake.
88. Daar waar een schriftelijke én inhoudelijke reactie op onze eerdere zienswijze is uitgebleven, verzoeken Dunea en Evides u thans met klem om daartoe nu wel te besluiten. Niet alleen door een zienswijzenota op te stellen waarin de zienswijzen van Dunea en Evides (en van evt. andere belanghebbenden) worden besproken maar ook door de Verordening aan te passen op de wijze zoals in deze zienswijze is voorgesteld. Derhalve een heroverweging van de Verordening naar aanleiding van het in onderhavige zienswijze (en in 2018) genoemde commentaar van Dunea en Evides.
89. Wij benadrukken wederom graag alsnog met Delfland in gesprek te willen gaan over een alternatieve wijze van bescherming van uw afvalwatertransportleidingen, waarbij de belangen van Dunea en Evides wél een waardige plaats krijgen. Bijvoorbeeld door activiteiten voor drinkwaterbedrijven in de verordening te ontzien en een proces op basis van gelijkwaardige afspraken in te richten waardoor we tijdig bij elkaar aan tafel zitten in het geval van mogelijke ruimtelijke interferentie bij eenieders activiteiten. Hiermee borgt u anders dan thans het geval is in de Verordening, een gelijkwaardige samenwerking tussen Delfland en Dunea en Evides in hun hoedanigheid van waterbedrijven, aan de hand van duidelijke procesafspraken en verantwoordelijkheden. Zoals eerder gezegd: een vergunningenstelsel is daarvoor niet noodzakelijk.
90. Tenslotte moeten wij u erop wijzen dat wij ook nu onze rechten voorbehouden voor het geval u de Verordening onverhoopt toch zou vaststellen zonder (voldoende) met het commentaar van Dunea en Evides rekening te houden.

B. Zienswijze Gemeente Maassluis

Op 6 mei 2021 heeft u per email de documenten van de Waterschapsverordening van Hoogheem-raadschap van Delfland ons doen toekomen. Dit zijn: Het Ontwerp, De Toelichting, Een Leeswijzer en een presentatie van deze waterschapsverordening. In uw mail geeft u aan dat de officiële terinzagelegging loopt van 11 mei tot 22 juni 2021. Van deze mogelijkheid willen wij gebruik maken en dienen hierbij een zienswijze in. Om efficiënt te kunnen werken hebben wij besloten onze zienswijze per mail te doen. Wij hebben kennis genomen van deze stukken en wij danken u voor de heldere onderbouwing van de stukken en de online gehouden presentatie. Wij willen reageren op de Ontwerp - Waterschapsverordening en inhoudelijk de vragen/opmerkingen onderstaand aan u voorleggen:

Artikel 5.2 Hier zijn de beperkingengebieden aangewezen. Het beperkingengebied betreft hier een strook van tien meter aan weerszijden van een afvalwatertransportleiding (deze is nu zeven meter). In de presentatie en de toelichting werd gesproken over vijf meter. Ons inziens is vijf meter voldoende en dient dit te worden aangepast.

Artikel 5.8 Over de beoordelingsregel afvalwatertransportleidingen. In het kort willen wij op onderstaande punten ingaan. Er zitten diverse spelfouten in dit artikel. Op dit artikel is in basis onze K&L verordening van toepassing, met daar in een redelijkheid en billijkheid clausule en een duidelijke afschrijvingstermijnen voor K&L (50 jaar).

Wij wonen, werken en recreëren in een stedelijk druk bevolkt gebied, waarin veel keuzes moeten worden gemaakt in de ondergrond en de openbare ruimte. In Maassluis zijn we volop aan het bouwen en zoeken wij naar mogelijkheden om dit zo zorgvuldig mogelijk te realiseren in samenwerking met onder andere de Provincie Zuid Holland (bouwopgave). Daar deze leidingen en rioolbuizen een kostbare aangelegenheid is en dit voor een ieder en iedere organisatie een maatschappelijke opgave is, zijn wij van mening dit dan ook gezamenlijk financieel gedragen belang zou moeten worden en zijn. In korte tijd moeten de investeringen voor de baten uit gaan. Dat is voor onze gemeente in verhouding en voor de toekomstige uitgaven van de gemeente een zware last voor uiteindelijk de burgers.

Hoofdstuk 7 Hier staan de regels voor verhardingsactiviteiten en compensatie opgenomen. Compensatie is nodig om de stad bestendig te maken tegen klimaatverandering en daaruit volgende extreme weersomstandigheden. Daarom heeft Maassluis zelf ook al beleid opgesteld. Graag verzoeken wij u om samen met ons beleid op elkaar af te stemmen en in de toelichting de relatie tussen andere compensatieplichten beter te beschrijven. Om zo buitensporige eisen (dubbel) en tekortkomingen te voorkomen.

Hoofdstuk 8 Hier staan de regels voor het aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringstechnisch werk. Dit hoofdstuk geeft slechts een algemene beschrijving. In hoofdstuk 8 wordt het ons niet duidelijk of het ook om aansluitingen van individuele woningen gaat. Afspraken over aansluiten op het afwatersysteem van Delfland worden doorgaans op een hoger schaalniveau gemaakt. Zoals bij de totstandkoming van bestemmingsplannen.

Wij zouden graag zien en verzoeken u om, de bovenstaande punten met betrekking op artikelen 5.2 en 5.8 en de hoofdstukken 7 en 8, zou willen wijzigen en in redelijkheid en billijkheid zou willen beoordelen en aanpassen. Verder vragen wij u ons op de hoogte te houden van de wijzigingen en het verloop van de procedure.

C. Zienswijze Gemeente Vlaardingen

U heeft de gemeente Vlaardingen op 6 mei jl. – per e-mail – de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland, de toelichting, een leeswijzer en een presentatie toegestuurd. In uw mail geeft u aan dat de officiële terinzagelegging loopt van 11 mei tot 22 juni. Hierbij doen wij u onze zienswijze toekomen op de ontwerpverordening.

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland. De verordening heeft een goede opbouw, is duidelijk en leesbaar. Wij merken over de ontwerpverordening het volgende op.

- In hoofdstuk 5 van de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland staan regels voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot afvalwatertransportleidingen. In artikel 5.1. staan de activiteiten beschreven die omgevingsvergunningplichtig zijn en waar dan ook beperkingen voor gelden. In artikel 5.2. zijn de beperkingengebieden aangewezen. Het beperkingengebied betreft een strook van 10 meter aan weerszijden van een afvalwatertransportleiding.
  Wij begrijpen het doel van deze beschermingszone. Als gemeente werken wij graag mee aan het beschermen van dergelijke leidingen met belangrijke maatschappelijke functies, daar een goede staat van deze objecten ook in het belang van de gemeente zijn. Echter, hebben wij bezwaar tegen de breedte van de beschermingszone.
  Wij wijzen u erop dat de gemeente Vlaardingen zich overwegend kenmerkt door sterk stedelijk gebied. Een beschermingszone van 10 meter aan weerszijden van een afvalwatertransportleiding is zeer fors. De afmeting van deze zone levert in ons gebied veel beperkingen op. De beschermingszone van 10 meter aan weerszijden maakt een forse inbreuk op de gebruiks-mogelijkheden van het gebied waarin de transportleiding ligt en daarmee ook op onze openbare grond.
  Wij merken op dat in de toelichting van de ontwerp-Waterschapsverordening een beschermingszone met een breedte van 5 meter aan weerszijden van de leiding wordt aangehouden. Deze afmeting wijkt af van de afmeting, zoals vermeld in de verordening. Daarnaast staat in artikel 5.10. een aantal activiteiten beschreven die tussen een afstand van 5 en 10 meter vanaf de leiding vergunningsvrij zijn.
  Wij verzoeken u om in het stedelijk gebied rekening te houden met de schaarse ruimte en de beschermingszone te maximaliseren tot 5 meter aan weerszijden van de afvalwatertransportleiding. Indien u zou blijven vasthouden aan een beschermingszone van 10 meter aan weerszijden van de afvalwatertransportleiding, dan zien wij graag een nadere onderbouwing van de noodzaak om een beschermingszone van 10 meter te hanteren, in plaats van 5 meter.

- In hoofdstuk 5, artikel 5.8 wordt aangegeven hoe de beoordeling plaatsvindt van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit in, over of onder een afvalwatertransportleiding. Van belang bij de beoordeling is (a) de bescherming en de doelmatige werking van de leiding en het zuiveringtechnische werk waarmee het verbonden is en (b) de mogelijkheid van het op adequate wijze kunnen verrichten van onderhoud, reparatie en vervanging door of vanwege Delfland.
  In de toelichting bij dit artikel wordt aangeven dat als de activiteit betekent dat er hogere kosten zijn voor Delfland dat er dan afspraken worden gemaakt over de kosten die de initiatiefnemer van de activiteit gaat betalen. Ook wordt aangegeven dat *"Als een afvalwatertransportleiding wordt verlegd dan zijn de kosten daarvan voor de initiatiefnemer. De locatie waar de nieuwe leiding komt te liggen wordt door Delfland beoordeeld."*
  Wij missen ten aanzien van het kostenaspect de grondslag op basis waarvan het hoogheem-raadschap kosten zou willen verhalen als gevolg van een activiteit van een initiatiefnemer. Moet deze grondslag niet in de verordening zelf al worden opgenomen? Het vermelden in een toelichting is niet gelijk aan een bevoegdheidsgrondslag. Daarnaast zijn wij van mening dat als zich de situatie zou voordoen dat verlegging aan de orde is, dat voor het berekenen van verleggingskosten ook gekeken moet worden naar de (nog te verwachten) levensduur van de leiding, waarmee ook in de Nadeelcompensatieregelingen kabels en leidingen Delfland wordt gewerkt. Wij missen een grondslag (of beleidsregel) waarop op een redelijke manier de kosten van verlegging worden geregeld. De toelichting roept vragen op hoe het kostenaspect geregeld wordt.

- In hoofdstuk 7 staan regels voor verhardingsactiviteiten opgenomen. Wij onderschrijven het belang van compensatie indien de hoeveelheid verharding toeneemt. Compensatie is nodig om de stad bestendig te maken tegen extreme weersomstandigheden.

Zoals u weet, hebben gemeenten ook de mogelijkheid om regels te stellen aan het lozen, vasthouden en bergen van water. Gemeenten kunnen daarbij gebruik maken van een hemelwaterverordening. In de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland en de toelichting op de verordening ontbreekt de relatie met deze mogelijkheid van de gemeente.
Wij achten het van belang om aanvullende afspraken met u te maken over de waterbergingsopgaven die kunnen volgen uit de instrumenten die beide partijen gebruiken. Graag verzoeken wij u om in de toelichting de relatie tussen andere compensatieplichten te beschrijven. Zo dat het ook voor derden (lees: ontwikkelaars of andere initiatiefnemers) duidelijk is wat van hen wordt verwacht en of er mogelijk cumulatie van afspraken zou kunnen optreden
Voor de volledigheid wijs ik u voor dit onderwerp graag op de *Handreiking Stedelijk waterbeheer onder de Omgevingswet* van het *Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, pagina 77: Waterberging: gemeente of waterschap aan zet?*

- In hoofdstuk 8 staan de regels voor het aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringstechnisch werk. Wij begrijpen dat een afvalwaterzuiveringsinstallatie een gelimiteerde capaciteit heeft en dat het – vanuit de zuiveringstaak - wenselijk is om grip te hebben en houden op toevoerende waterstromen. Echter, zijn de taken van de gemeente (rioolbeheerder) en het waterschap (zuiveringsbeheerder) in relatie tot hoofdstuk 8 onduidelijk. Dit hoofdstuk geeft slechts een algemene beschrijving.
  De gemeente Vlaardingen en het Hoogheemraadschap van Delfland maken onderling afspraken over de hoeveelheid rioolwater dat naar de AWZI wordt getransporteerd. De relaties met de afvalwaterprognoses, afvalwaterakkoorden en het bestemmingsplan ontbreken. Dit laatste instrument beschrijft de consequenties van ruimtelijke ontwikkelingen, ook op het afvalwatertransportsysteem. In hoofdstuk 8 wordt het ons niet duidelijk of het ook om aansluitingen van individuele woningen gaat.
  Wij verzoeken u om hoofdstuk 8 te verduidelijken en specifieker te omschrijven. Zo staat in artikel 8.2. beschreven dat een omgevingsvergunning niet is vereist als voorafgaand aan de aansluiting een schriftelijke overeenkomst is gesloten. Niet duidelijk is welke overeenkomst daarmee wordt bedoeld en of daar bijvoorbeeld afvalwaterakkoorden mee worden bedoeld. De huidige toelichting bij dit hoofdstuk is onvoldoende duidelijk en zal moeten worden aangevuld.

Wij verzoeken u, op grond van het bovenstaande, de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland aan te passen. Daarnaast vragen wij u om ons op de hoogte te houden van wijzigingen en het verdere verloop van de procedure.

D. Zienswijze Provincie Zuid-Holland

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de publicatie in het Waterschapsblad (11 mei 2021, 5864) van de ontwerp-Waterschapsverordening Delfland welke door u is vastgesteld. Hierbij maken wij gebruik van de mogelijkheid om op deze ontwerpverordening een zienswijze in te dienen. Alhoewel wij het belang van de bescherming van afvalwatertransportleidingen onderkennen hebben wij wederom zorgen over de wijze waarop u dit beoogt te bereiken. Wij merken over deze ontwerpverordening het volgende op.

Grondslag Waterschapsverordening
De grondslag van de verordende bevoegdheid is, volgens de ontwerp-Waterschapsverordening, artikel 78 van Waterschapswet, artikel 2.5 van de Omgevingswet en artikel 3 van de Regeling voor het bestuur van het hoogheemraadschap Delfland. Van de verordenende bevoegdheid als gegeven in de artikel 78 van de Waterschapswet en artikel 2.5 van de Omgevingswet kan slechts gebruik worden gemaakt ter uitvoering van een wettelijk aan een waterschap toebedeelde taak. In hoofdstuk 5 van de ontwerp-Waterschapsverordening zijn regels opgenomen met betrekking tot afvalwatertransportleidingen. Echter, op basis van de Omgevingswet (en ook op basis van de huidige regelgeving) is dit geen wettelijke taak van een waterschap. Immers, volgens artikel 2.16, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Omgevingswet betreft het transport van stedelijk afvalwater een taak van het gemeentebestuur. Weliswaar ligt de zuivering van dit water als taak bij de waterschappen op grond van de Omgevingswet, dat maakt echter nog niet dat het waterschap over regelgevende bevoegdheden beschikt ter bescherming van afvalwatertransportleidingen. Dit onderdeel behoort dan ook in onze visie niet thuis in deze ontwerp-Waterschapsverordening. Voorts geldt – naast dit formele punt – ook inhoudelijk nog het volgende.

Vergunningplicht
In hoofdstuk 5 van de ontwerp-Waterschapsverordening, welke ziet op de afvalwatertransportleidingen, introduceert u een vergunningsplicht voor het verrichten van beperkingengebiedactiviteit. Met de introductie van een vergunningsplicht voor beperkingengebiedactiviteiten binnen 10 meter van de afvalwatertransportleiding wordt in onze visie voorbij gegaan aan het feit dat deze leidingen (op bepaalde plekken) binnen het beheergebied dan wel eigendom van de provincie liggen, op grond van onze ontheffing c.q. vergunning.

Wij zien ons bij het invoeren van deze bepalingen bij onze taakuitoefening als wegbeheerder geconfronteerd met een extra vergunningenregime, wat onze taakuitoefening compliceert. Daarnaast heeft het invoeren van een vergunningplicht ook gevolgen voor de energietransitie met daarin belangen voor veel partijen waaronder de provincie. Toekomstige ontwikkelingen inzake onze infrastructurele opgaven kunnen veel hinder en mogelijk geen doorgang vinden bij een vergunningplicht. Het had op uw weg gelegen om voorafgaand aan de vaststelling van dit ontwerp met ons in overleg te treden, zeker gelet op de verstrekkendheid van deze regeling. Bovendien is het in onze visie rechtens niet juist om de provincie een vergunningsplicht op te leggen ingeval zij in haar eigen (beheer)gebied werkzaamheden zal verrichten. Wij zijn dan ook van oordeel dat er – indien uw Waterschap dit hoofdstuk ondanks het ontbreken van een grondslag toch invoert – in artikel 5.6 tevens een vrijstellingsgrond dient te worden opgenomen ten behoeve van de provincie als ontheffing- c.q. vergunningverlener van de vergunning c.q. ontheffing die is verleend aan uw Waterschap.

Kosten door activiteiten of verlegging
In de toelichting op artikel 5.8 van de ontwerp-Waterschapsverordening is opgenomen:

> *"Bij het beoordelen van een activiteit wordt gekeken of de leiding voldoende wordt beschermd, zodat die goed kan blijven werken. Na het uitvoeren van de activiteit moet het mogelijk blijven om de leiding in de toekomst te onderhouden, te repareren of te vervangen. Als de activiteit betekent dat er hogere kosten geeft voor Delfland, dan worden afspraken gemaakt over de kosten die de initiatiefnemer van de activiteit gaat betalen. Als een afvalwatertransportleiding wordt verlegd dan zijn de kosten daarvan voor de initiatiefnemer. De locatie waar de nieuwe leiding komt te liggen wordt door Delfland beoordeeld."*

Dit is in geval van een verzoek van ons tot het verleggen van kabels- en leidingen niet juist. Op het verleggen van de leiding binnen het beheergebied op verzoek van de provincie is onze Beleidsregel nadeelcompensatie kabels en leidingen Zuid-Holland 2019 van toepassing. Wij krijgen hiermee de indruk dat de verordening wordt gebruikt voor het verhalen van kosten van activiteiten c.q. verleggingen. De invalshoek om de kosten te verhalen op de initiatiefnemer, kan voor ons zeer hoge extra kosten met zich meebrengen. Hierbij is de oplossing wat ons betreft om te bepalen dat wij een uitzonderingspositie bekleden.

Verwijzingen naar Omgevingsverordening Zuid-Holland
In de ontwerp-Waterschapsverordening wordt verwezen naar de huidige Omgevingsverordening Zuid-Holland van april 2019. Zoals u weet is de provincie bezig om een nieuwe Omgevingsverordening vast te stellen: de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (hierna: ZHOV) De ZHOV zal gelijktijdig inwerking treden met de Omgevingswet. De verwijzingen naar de Omgevingsverordening van april 2019 zijn dan ook niet juist. Door de ontbrekende toelichting is het ook onduidelijk hoe de ontwerp-Waterschapsverordening aansluit op de ZHOV. Ook de verhouding tot de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) komt niet uit de toelichting naar voren. Wij verzoeken u dan ook te verwijzen naar de ZHOV en tevens de verhoudingen tussen de verschillende regelingen in uw toelichting te beschrijven.

Gevolgde procedure
In de leeswijzer van de ontwerp-Waterschapsverordening staat vermeld dat aan het opnemen van de regels ter bescherming van de afvalwatertransportleidingen een afstemmingstraject van een aantal jaren is voorafgegaan. Volgens u heeft het afstemmingstraject geleid tot de ontwerp teksten. Ondanks ons advies en aanbod, in onze zienswijze van 10 december 2018, is de ambtelijke afstemming met de provincie beperkt gebleven tot een (afrondend) gesprek in maart 2020. Pas na de informatiebijeenkomst van 6 mei jl., welke één dag van te voren is aangekondigd, en na ons herhaaldelijk aandringen is een ambtelijk overleg gepland. Deze informatie in de leeswijzer is dus feitelijk onjuist en verdient aldus aanpassing.

Conclusie
Wij verzoeken u bij het vaststellen van de Waterschapsverordening bovengenoemde zienswijzen mee te nemen en te komen tot een gewijzigde vaststelling van de Waterschapsverordening ten opzichte van het ontwerp, waarbij wij verzoeken om:
1. Hoofdstuk 5 van de ontwerp-Waterschapsverordening niet, althans niet in de deze vorm vast te stellen, wat betreft de regels over de afvalwatertransportleidingen.
2. Op de juiste wijze te verwijzen naar de ZHOV en te beschrijven hoe de diverse regelingen zich tot elkaar verhouden;
3. De leeswijzer aan te passen, zodat deze de juiste feitelijke situatie omschrijft aangaande het betrekken van de provincie bij de totstandkoming van de (ontwerp-)Waterschapsverordening.

E. Zienswijze TenneT TSO B.V.

In het kader van het vooroverleg zijn aan TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) de stukken behorend bij de Waterschapsverordening Delfland toegestuurd. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT bij deze graag gebruik.

Binnen het plangebied bevinden zich diverse hoogspanningsverbindingen (en –stations) (110kV en hoger) die onderdeel uitmaken van het landelijk hoogspanningsnet en die in beheer en eigendom zijn van TenneT. Voor uw informatie is eventueel een DWG/SHP/PNG bestand op te vragen via mail bij ruimtelijkeplannen@tennet.eu

TenneT is bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") aangewezen als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet van 110 kV en hoger. Het landelijke hoogspanningsnet is door het ministerie van EZK ook als vitale infrastructuur aangeduid. TenneT is hiermee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet. Om de veiligheid en leveringszekerheid van onze hoogspanningsverbindingen te kunnen borgen is het van groot belang dat onze hoogspannings-verbindingen zoveel als mogelijk ongestoord kunnen blijven liggen.

De kerntaken van TenneT zijn het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van bestaande en nieuwe ondergrondse en bovengrondse hoogspanningsverbindingen. De hoogspanningsverbindingen van TenneT zijn, zowel boven- als ondergronds, dan ook ruimtelijke relevant. Deze vitale infrastructuur moet daarom een gepaste bescherming krijgen en behouden in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitgangs-punt hierbij is een ongestoorde ligging gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding.

Ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van onze assets is het van groot belang dat onze assets te allen tijde bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten.

De ter inzage liggende Waterschapsverordening geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerking.

Omgevingsvergunningsvrije werken
In zijn algemeenheid willen wij graag opmerken dat in afdeling 4.2 bij de omgevingsvergunningvrije werken sommige werken de kabels en leidingen kunnen beschadigen. Om dat te voorkomen wordt vanuit TenneT aangeraden om bijvoorbeeld een koppeling te maken met het KLIC proces. Door deze koppeling te maken wordt beoogd dat men zich in ieder geval meer bewust is dat de KLIC melding moet worden gedaan en dat alleen wanneer er geen kabels liggen of er toestemming is verkregen van netbeheerders in dat proces, er sprake is van vergunningsvrijheid. Dit bewustzijn draagt bij aan het voorkomen van een onveilige situatie.

Vroegtijdige consultatie
Bij toekomstige plannen of beleidsdocumenten die keuzes omvatten die relevant zijn voor het hoogspanningsnet, is het wenselijk dat TenneT vroegtijdig geconsulteerd wordt. Deze plannen of documenten kunnen gestuurd worden naar ruimtelijkeplannen@tennet.eu. Hierbij tevens het verzoek om dit e-mailadres binnen uw organisatie op te nemen, zodat we bij u bekend zijn als vooroverlegpartner.

Bijlage 3 bij dossier 2190
Waterschapsverordening Delfland (DMS nr. 1852255)

Waterschapsverordening Delfland

INHOUD

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN 4

HOOFDSTUK 2 NORMEN VEILIGHEID POLDERKADEN 7

HOOFDSTUK 3 WATERACTIVITEITEN ALGEMEEN 8

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT WATERSTAATSWERKEN 12

AFDELING 4.1 ALGEMEEN 12

AFDELING 4.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN 15

Paragraaf 4.2.1 Steigers en vlonders 15
Paragraaf 4.2.2 Afmeerpalen 16
Paragraaf 4.2.3 Bruggen 17
Paragraaf 4.2.4 Oeverbescherming 18
Paragraaf 4.2.5 Straatmeubilair 19
Paragraaf 4.2.6 Kabels 19
Paragraaf 4.2.7 Leidingen en mantelbuizen 22
Paragraaf 4.2.8 Hekken 24
Paragraaf 4.2.9 Schuttingen 25
Paragraaf 4.2.10 Veekerende voorzieningen 26
Paragraaf 4.2.11 Werken 27
Paragraaf 4.2.12 Beplanting 28
Paragraaf 4.2.13 Beweiden 29
Paragraaf 4.2.14 Evenementen 29
Paragraaf 4.2.15 Grondmechanisch onderzoek en proefsleuven 30
Paragraaf 4.2.16 Indieningsvereisten melding 31

HOOFDSTUK 5 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN GRONDWATER 32

AFDELING 5.1 ALGEMEEN 32

AFDELING 5.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN 34

AFDELING 5.3 MEET- EN REGISTRATIEVERPLICHTING 39

HOOFDSTUK 6 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN OPPERVLAKTEWATER 41

HOOFDSTUK 7 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM 42

AFDELING 7.1 ALGEMEEN 42

AFDELING 7.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE LOZINGEN 44

Paragraaf 7.2.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering 44
Paragraaf 7.2.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening 46
Paragraaf 7.2.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater 47
Paragraaf 7.2.4 Lozen van koelwater 49
Paragraaf 7.2.5 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken 49
Paragraaf 7.2.6 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen 51
Paragraaf 7.2.7 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen 52
Paragraaf 7.2.8 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater 53
Paragraaf 7.2.9 Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden en bij werkzaamheden door of namens Delfland op een oppervlaktewaterlichaam 54
Paragraaf 7.2.10 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen 55
Paragraaf 7.2.11 Lozen bij calamiteitenoefeningen 55
Paragraaf 7.2.12 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen 55
Paragraaf 7.2.13 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton 58
Paragraaf 7.2.14 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding 58
Paragraaf 7.2.15 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers 58
Paragraaf 7.2.16 Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind 59
Paragraaf 7.2.17 Asverstrooiing 59

HOOFDSTUK 8 AANSLUITEN OPENBAAR VUILWATERRIOOL OF ANDER RIOOL OP ZUIVERINGTECHNISCH WERK 60
HOOFDSTUK 9 LOZINGSACTIVITEITEN OP ZUIVERINGTECHNISCH WERK 61
HOOFDSTUK 10 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT AFVALWATERTRANSPORTLEIDINGEN 64
AFDELING 10.1 ALGEMEEN 64
AFDELING 10.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN 66
HOOFDSTUK 11 VERHARDINGSACTIVITEITEN 68
HOOFDSTUK 12 SLOTBEPALINGEN 71

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Bijlage I bij deze verordening bevat de begrippen en definities voor de toepassing van deze verordening en de daarop berustende bepalingen. Begripsbepalingen kunnen zowel in enkel- of meervoud worden gebruikt.

Artikel 1.2 Doelen

1. Deze verordening is gericht op:
   a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; en
   b. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem.
2. Bij het bepaalde in het vorige lid wordt rekening gehouden met de vervulling van maatschappelijke functies door het watersysteem.
3. Deze verordening is voorts gericht op het beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van zuiveringtechnische werken.

Artikel 1.3 Toepassingsgebied

De regels in deze verordening zijn opgesteld en worden toegepast met het oog op:
a. de taken die provinciale staten van Zuid-Holland in de verordening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, Waterschapswet aan Delfland hebben opgedragen;
b. overige taken met betrekking tot de fysieke leefomgeving die bij of krachtens de wet aan Delfland zijn opgedragen.

Artikel 1.4 Zorgplicht voor eenieder

1. Eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen heeft of kan hebben voor het watersysteem, waaronder in ieder geval worden verstaan de instandhouding en het functioneren van een waterstaatswerk en de kwaliteit en de hoeveelheid van het grondwater, is verplicht:
   a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen of de kans daarop te voorkomen;
   b. voor zover die gevolgen of de kans daarop niet kunnen worden voorkomen: de gevolgen of de kans daarop zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
   c. als die gevolgen of de kans daarop niet kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.
2. De verplichtingen genoemd in het eerste lid gelden ook voor:
   a. eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen heeft of kan hebben voor de instandhouding of het functioneren van een zuiveringtechnisch werk;
   b. eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit door overstroming, wateroverlast of waterverontreiniging schade aan de fysieke leefomgeving, personen of zaken tot gevolg heeft of kan hebben.

Artikel 1.5 Informeren over een ongewoon voorval

Dijkgraaf en hoogheemraden worden onverwijld geïnformeerd over een ongewoon voorval dat nadelige gevolgen heeft of kan hebben voor de instandhouding en functioneren van het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk.

Artikel 1.6 Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval

Zodra de volgende gegevens en bescheiden bekend zijn, worden ze verstrekt aan dijkgraaf en hoogheemraden:

a. informatie over de oorzaken van het ongewoon voorval en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan;
b. informatie over de vrijgekomen stoffen en hun eigenschappen;
c. andere gegevens die nodig zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving te kunnen inschatten; en
d. informatie over de maatregelen die zijn getroffen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

Artikel 1.7 Onderhoud werken

De eigenaren van werken, of degenen die werken houden voor een ander, zijn verplicht die werken in een zodanige staat te houden dat geen nadelige gevolgen ontstaan voor waterstaatswerken en zuiveringtechnische werken.

Artikel 1.8 Veekerende voorzieningen

De eigenaren van gronden die worden gebruikt voor het houden van dieren en die zijn gelegen op of nabij natte ecologische zones of waterkeringen zijn verplicht op of langs hun gronden een voldoende veekerende voorziening te hebben en te houden.

Artikel 1.9 Sluiting coupures en sluizen; beperking schutten scheepvaart

1. Dijkgraaf en hoogheemraden kunnen de eigenaren en beheerders van in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen gelasten om die onmiddellijk op de door dijkgraaf en hoogheemraden bepaalde wijze te sluiten en gesloten te houden.
2. Een last als bedoeld in het vorige lid wordt slechts opgelegd als tijdelijke bescherming van een of meer doelen van deze verordening.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kunnen dijkgraaf en hoogheemraden de eigenaren van in waterkeringen voorkomende sluizen, beperkingen gelasten, al dan niet onmiddellijk, aan het schutten van de scheepvaart. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Een last als bedoeld in het eerste of het derde lid wordt opgelegd hetzij voor een daarbij bepaalde duur, die kan worden verlengd op de in het tweede lid genoemde grond, hetzij voor onbepaalde duur.
5. Een last als bedoeld in het eerste lid of het derde lid wordt beëindigd, zodra de aanleiding voor de tijdelijke bescherming die die last beoogt te bieden zich naar oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden niet langer voordoet.
6. Indien de situatie zo spoedeisend is, dat een besluit tot oplegging van de last als bedoeld in het eerste of het derde lid niet kan worden afgewacht, kan de last mondeling worden verstrekt, maar wordt zo spoedig mogelijk nadien alsnog een besluit tot oplegging van die last op schrift gesteld en bekend gemaakt.

Artikel 1.10 Verbod lozen en onttrekken oppervlaktewater; verbod onttrekken grondwater en infiltreren water

1. In geval van grote schaarste of overvloed aan water of in geval van aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit van water, dan wel indien zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kunnen dijkgraaf en hoogheemraden, zo nodig in afwijking van het bepaalde

bij of krachtens deze verordening, vergunningen, toestemmingen en maatwerkvoorschriften daaronder begrepen, verbieden:
   a. water te lozen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen;
   b. grondwater te onttrekken of water te infiltreren.
2. Zodra dijkgraaf en hoogheemraden het verbod krachtens het eerste lid niet langer noodzakelijk achten, maken zij onverwijld de intrekking van het verbod bekend.

Artikel 1.11 Peilregulerende kunstwerken

De eigenaren van peilregulerende kunstwerken zijn verplicht om het ter plaatse van die kunstwerken geldende peil in stand te houden en die kunstwerken daartoe, met inachtneming van dat peil, in te stellen.

Artikel 1.12 Normadressaten

1. Tenzij in deze verordening anders is bepaald, wordt daaraan voldaan door:
   a. degene die de activiteit verricht;
   b. degene die de activiteit doet verrichten; of
   c. de eigenaar van de gronden waarop de activiteit wordt verricht.
2. Wanneer deze verordening een verplichting oplegt aan de eigenaar van gronden, rust die verplichting in voorkomend geval mede op degene die die gronden gebruikt krachtens een zakelijk of persoonlijk recht.

Artikel 1.13 Geometrische begrenzing werkingsgebieden

1. De geometrische begrenzing van het beheergebied van het hoogheemraadschap is opgenomen in het geometrische informatieobject 'beheergebied’ in bijlage 2 bij deze verordening.
2. Voor de toepassing van deze verordening gelden de noemers van de werkingsgebieden in bijlage 2 als begripsbepalingen voor de daarbij aangewezen en geometrisch begrensde werkingsgebieden.
3. Zolang een beperkingengebied met betrekking tot een waterstaatswerk of afvalwater-transportleiding zoals volgt uit artikel 4.2 of artikel 10.2 nog niet geometrisch is begrensd, dan volgt de geometrische begrenzing van dat beperkingengebied in voorkomend geval uit respectievelijk artikel 4.2 of artikel 10.2.

HOOFDSTUK 2 NORMEN VEILIGHEID POLDERKADEN

Artikel 2.1 Toepassingsbereik

De normen voor de veiligheid van polderkaden gelden voor de polderkaden die zijn opgenomen in de Legger Delfland.

Artikel 2.2 Normen veiligheid polderkaden

1. Voor polderkaden geldt de overschrijdingskans per jaar als bedoeld in bijlage 3.
2. Als het leggerprofiel van een polderkade, of een gedeelte daarvan, correspondeert met een hoger beschermingsniveau dan het beschermingsniveau als bedoeld in lid 1, dan is de norm gelijk aan dat hogere beschermingsniveau.

Artikel 2.3 Aard normen veiligheid polderkaden

Het voldoen aan de normen voor de veiligheid van polderkaden is een inspannings-verplichting.

Artikel 2.4 Uitzonderingsmogelijkheid normen veiligheid polderkaden

Op het voldoen aan de normen voor de veiligheid van polderkaden kan door de Verenigde Vergadering een uitzondering worden gemaakt indien:

a. het voldoen aan de normen onevenredig kostbaar is;
b. zich zodanige omstandigheden voordoen die buiten de invloedssfeer van Delfland zijn gelegen, waardoor redelijkerwijs niet kan worden voldaan aan de normen voor de veiligheid van polderkaden.

HOOFDSTUK 3 WATERACTIVITEITEN ALGEMEEN

Artikel 3.1 Aanwijzing categorieën wateractiviteiten

Wateractiviteiten waarover deze verordening regels bevat zijn:

a. de beperkingengebiedactiviteiten als bedoeld in hoofdstuk 4;
b. de wateronttrekkingsactiviteiten als bedoeld in hoofdstuk 5;
c. de wateronttrekkingsactiviteiten als bedoeld in hoofdstuk 6;
d. de lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in hoofdstuk 7;
e. het aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of een ander riool op een zuiveringtechnisch werk als bedoeld in hoofdstuk 8;
f. de lozingsactiviteiten op een zuiveringtechnisch werk als bedoeld in hoofdstuk 9;
g. de beperkingengebiedactiviteiten als bedoeld in hoofdstuk 10;
h. de verhardingsactiviteiten als bedoeld in hoofdstuk 11.

Artikel 3.2 Geen omgevingsvergunning of melding vereist voor uitvoeren last

1. Geen omgevingsvergunning of melding is vereist voor een wateractiviteit die rechtstreeks verband houdt met en noodzakelijkerwijs wordt verricht ter uitvoering van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom die is opgelegd door dijkgraaf en hoogheemraden door of namens degene aan wie die last is opgelegd.
2. Geen omgevingsvergunning of melding is vereist voor een wateractiviteit die rechtstreeks verband houdt met en noodzakelijkerwijs wordt verricht ter uitvoering van een last als bedoeld in artikel 1.9.

Artikel 3.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning, toestemming gelijkwaardige maatregel en maatwerkvoorschrift

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 4.5, 5.3, 6.3, 7.4, 8.3, 9.3, 10.7 en 11.3 verstrekt de aanvrager om een omgevingsvergunning de volgende gegevens en bescheiden:
   a. een beschrijving van de wateractiviteit waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd;
   b. het telefoonnummer van de aanvrager;
   c. het adres, de kadastrale aanduiding of coördinaten van de locatie waarop de activiteit wordt verricht;
   d. een aanduiding van de begrenzing van de locatie waarop de wateractiviteit wordt verricht;
   e. als de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: naam, woon- of kantooradres en telefoonnummer van de gemachtigde; en
   f. als de aanvraag elektronisch wordt ingediend: het e-mailadres van de aanvrager en, in voorkomend geval, de gemachtigde.
2. Het bepaalde in het vorige lid is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen. De aanvrager om een dergelijke toestemming verstrekt voorts gegevens waaruit blijkt dat met de gelijkwaardige maatregel tenminste hetzelfde resultaat wordt bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd.
3. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om het stellen van een maatwerkvoorschrift. De aanvrager om een dergelijk maatwerkvoorschrift vermeldt voorts het met het maatwerkvoorschrift beoogde resultaat.

4. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag om een wijziging of een intrekking van een omgevingsvergunning, een toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen of het stellen van een maatwerkvoorschrift.

Artikel 3.4 Vergunningvoorschriften

1. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld.
2. De voorschriften en beperkingen als bedoeld in het vorige lid, hebben uitsluitend betrekking op de doelen genoemd in artikel 1.2.

Artikel 3.5 Wijziging en intrekking omgevingsvergunning

1. Een omgevingsvergunning kan worden gewijzigd of ingetrokken.
2. Wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning kan plaatsvinden met het oog op de doelen van deze verordening. Intrekking van een omgevingsvergunning kan voorts plaatsvinden op verzoek van de vergunninghouder.
3. Wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning vindt voorts plaats als een voor Nederland verbindend verdrag of besluit van een volkenrechtelijke organisatie, dan wel een wettelijk voorschrift ter uitvoering daarvan, daartoe verplicht.
4. Een omgevingsvergunning wordt niet ingetrokken als kan worden volstaan met wijziging of aanvulling van die vergunning.

Artikel 3.6 Verbod omgevingsvrije wateractiviteit zonder voorafgaande melding

1. Indien van een wateractiviteit die op grond van deze verordening is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht vooraf melding dient te worden gedaan aan dijkgraaf en hoogheemraden, is het verboden om die wateractiviteit te verrichten, zolang die melding niet met inachtneming van de daarvoor bepaalde termijn en met inachtneming van de daarvoor geldende voorschriften is gedaan.
2. Indien van een voorgenomen wateractiviteit vooraf melding dient te worden gedaan, als bedoeld in het vorige lid, dient van een voorgenomen wijziging van die wateractiviteit eveneens, met inachtneming van de dezelfde termijn en met inachtneming van dezelfde voorschriften als die, welke gelden voor de oorspronkelijke melding, te worden gedaan.
3. De melding vervalt als de gemelde wateractiviteit niet binnen een jaar na ontvangst van de melding is aangevangen.

Artikel 3.7 Aanvullende eisen door middel van maatwerkvoorschriften

1. Aan een wateractiviteit die in deze verordening is vrijgesteld van de omgevings-vergunningplicht kunnen, op aanvraag van een belanghebbende of ambtshalve, door middel van een maatwerkvoorschrift aanvullende eisen worden gesteld bovenop de regels die in deze verordening aan die wateractiviteit zijn gesteld.
2. Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het vorige lid heeft uitsluitend betrekking op de doelen van deze verordening.

Artikel 3.8 Afwijken van regels door maatwerkvoorschrift

1. Door middel van een maatwerkvoorschrift kan, ambtshalve of op aanvraag, worden bepaald, al dan niet onder het stellen van voorwaarden, dat kan of moet worden afgeweken van de regels die in deze verordening zijn gesteld aan een wateractiviteit die in deze verordening, wanneer die wateractiviteit aan die regels voldoet, is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht.

2. Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het vorige lid wordt, indien daarin is bepaald dat kan worden afgeweken van de in dat lid bedoeld regels, slechts gesteld, indien het met die regels gediende doel zich daartegen niet verzet.
3. Een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het eerste lid wordt, indien daarin is bepaald dat moet worden afgeweken van de in dat lid bedoelde regels, slechts gesteld in het belang dat met die regels is gediend.

Artikel 3.9 Wijzigen en intrekken maatwerkvoorschrift

1. Een maatwerkvoorschrift op grond van deze verordening kan worden gewijzigd met het oog op de bescherming van de doelen van deze verordening.
2. Een maatwerkvoorschrift op grond van deze verordening kan worden ingetrokken als de bescherming van de doelen van deze verordening zich daartegen niet langer verzet.
3. Wijziging of intrekking van een maatwerkvoorschrift kan zowel op aanvraag als ambtshalve plaatsvinden.

Artikel 3.10 Besluit kwaliteit leefomgeving

1. Het verlenen van een omgevingsvergunning of het verrichten van een wateractiviteit die in deze verordening is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht mag er niet toe leiden dat, rekening houdend met de waterbeheerprogramma's, de regionale waterprogramma's, de stroomgebiedsbeheerplannen, de overstromingsrisicobeheer-plannen en het nationale waterprogramma die betrekking hebben of dat betrekking heeft op een KRW-oppervlaktewaterlichaam of grondwaterlichaam:
   a. niet wordt voldaan aan de omgevingswaarden als bedoeld in de artikelen 2.10, eerste lid, 2.11, eerste lid, 2.13, eerste lid, 2.14, eerste lid, en 2.15, eerste lid, in voorkomend geval in samenhang met de termijn als bedoeld in artikel 2.18, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
   b. de doelstelling van een goed ecologisch potentieel, bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, van dat besluit niet wordt bereikt, in voorkomend geval in samenhang met de termijn als bedoeld in artikel 2.18, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
   c. een minder strenge doelstelling als bedoeld in artikel 2.17, tweede lid, aanhef en onder d, van het Besluit kwaliteit leefomgeving niet wordt bereikt.
2. Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing:
   a. voor zover dit betrekking heeft op een omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, als het niet voldoen aan die omgevingswaarde wordt veroorzaakt door een buiten Nederland gelegen verontreinigingsbron en toepassing is gegeven aan artikel 2.17, derde lid, in verbinding met het eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
   b. als het niet voldoen aan een omgevingswaarde of het niet bereiken van een goed ecologisch potentieel of een minder strenge doelstelling het gevolg is van:
      1. nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een KRW-oppervlaktewater-lichaam of wijzigingen in de stand van een grondwaterlichaam; en
      2. toepassing is gegeven aan artikel 2.17, vierde lid, in verbinding met het eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
3. Het verlenen van een omgevingsvergunning of het verrichten van een wateractiviteit die in deze verordening is vrijgesteld van de omgevingsvergunningplicht mag er niet toe leiden dat de doelstelling van het voorkomen van achteruitgang van de chemische ecologische toestand van KRW-oppervlaktewaterlichamen en van de chemische en kwantitatieve toestand van grondwaterlichamen als bedoeld in artikel 4.15, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, niet wordt bereikt.
4. In afwijking van het vorige lid kan een omgevingsvergunning worden verleend als:

a. de aanvraag betrekking heeft op:
    1. nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een KRW-oppervlaktewaterlichaam;
    2. wijzigingen in de stand van grondwaterlichamen; of
    3. het niet voorkomen van achteruitgang van een zeer goede toestand van een KRW-oppervlaktewaterlichaam naar een goede toestand het gevolg is van nieuwe duurzame activiteiten van menselijke ontwikkeling;
b. aan de voorwaarden van artikel 4, zevende, achtste en negende lid, van de kaderrichtlijn water is voldaan; en
c. de motivering voor het waterlichaam wordt opgenomen in het nationale waterprogramma, als het gaat om rijkswateren, of in het regionale waterprogramma, als het gaat om regionale wateren.

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT WATERSTAATSWERKEN

AFDELING 4.1 ALGEMEEN

Artikel 4.1 Aanwijzing beperkingengebiedactiviteiten

Beperkingengebiedactiviteiten als bedoeld in dit hoofdstuk zijn:

a. waterstaatswerken aanleggen, wijzigen of verwijderen;
b. gebruik maken van een waterstaatswerk of bijbehorende beschermingszones door, anders dan in overeenstemming met de functie ervan, en daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te houden, vaste substanties of voorwerpen te laten staan, of te laten liggen, of de waterstand op een ander peil te brengen of houden dan het peil dat in het peilbesluit is vastgesteld;
c. werken aanleggen, wijzigen of houden in het profiel van de vrije ruimte.

Artikel 4.2 Aanwijzing beperkingengebieden

1. Beperkingengebieden als bedoeld in dit hoofdstuk zijn waterstaatswerken, voorgenomen waterstaatswerken daaronder begrepen, en daaraan grenzende beschermingszones alsmede, in voorkomend geval, profielen van vrije ruimte:
   a. die zijn opgenomen in de Legger Delfland;
   b. die zijn begrepen in een vastgesteld projectbesluit, of een omgevingsvergunning, zolang dat waterstaatswerk en de daaraan grenzende beschermingszones alsmede, in voorkomend geval, profielen van vrije ruimte, nog niet zijn opgenomen in de Legger Delfland.
2. Als de feitelijke omvang van een waterstaatswerk groter is dan het leggerprofiel, dan bestaat het beperkingengebied, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, uit die grotere omvang van dat waterstaatswerk.

Artikel 4.3 Omgevingsvergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit te verrichten.

Artikel 4.4 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

1. Geen omgevingsvergunning op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk is verplicht als:
   a. de beperkingengebiedactiviteit plaats vindt in het kader van:
      1. de uitvoering van onderhoud aan een waterstaatswerk door of in opdracht van degene die daartoe verplicht is op grond van de Legger Delfland en het waterstaatswerk naar ligging, aard en constructie niet wordt gewijzigd;
      2. inspectie of toezicht door of vanwege Delfland; of
      3. de uitvoering van een door dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld projectbesluit door of in opdracht van Delfland; of
   b. aan de beperkingengebiedactiviteit regels zijn gesteld in de artikelen 4.9 tot en met 4.36 en de beperkingengebiedactiviteit aan die regels voldoet.
2. Het bepaalde in het vorige lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing, indien de betreffende beperkingengebiedactiviteit fysiek of functioneel een samenstel vormt met een of meer activiteiten waarvoor op grond van deze verordening, of waarvoor op grond van het bepaalde in of krachtens de wet, een omgevingsvergunning is vereist.

Artikel 4.5 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

1. De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:
   a. een situatietekening van de bestaande situatie en de toekomstige situatie na de aanleg of wijziging van het werk, inclusief de maatvoeringen ten opzichte van het oppervlaktewaterlichaam of de waterkering waarin, -op, -boven of -over het werk wordt aangelegd of gewijzigd;
   b. technische tekeningen met representatieve lengte- en dwarsprofielen en de maatvoeringen van het werk ten opzichte van het schouwpeil of het maaiveld met vermelding van de NAP-hoogte en, voor zover van toepassing, vermelding van de gronddekking; en
   c. een opgave van de te gebruiken materialen en beplanting.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid, wordt een berekening van de constructie van het werk overlegd wanneer het gaat om het aanleggen, wijzigen of verwijderen van een werk in, op, boven, over of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones.
3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid worden voor het aanleggen, wijzigen of verwijderen van een werk in, op, boven, over of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte overgelegd:
   a. een technische tekening met het dwarsprofiel van het werk ten opzichte van het leggerprofiel en het feitelijke profiel van de waterkering;
   b. een beschrijving van de werkwijze; en
   c. stabiliteitsberekeningen waaruit blijkt dat het waterkerend vermogen van die waterkering niet wordt aangetast, zowel tijdens uitvoering als na afronding van de werkzaamheden.
4. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid worden bij het onderlangs kruisen van een primair water met een leiding of mantelbuis gegevens overgelegd waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de criteria in de NEN 3650-serie en NEN 3651.
5. In aanvulling op het bepaalde in het eerste en derde lid worden voor het aanleggen, wijzigen of verwijderen van een kabel, leiding of mantelbuis in, op, boven, over of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte overgelegd:
   a. een opgave van de aanlegmethode of, bij verwijdering of buiten gebruik stellen, een werkplan;
   b. een opgave van het type kabel of leiding;
   c. het ontwerp, een sterkteberekening van de leiding, een toetsing van de effecten op de waterkering en, zo nodig, aantoonbare dringende planologische redenen conform de NEN 3650-serie; en
   d. bij het kruisen van het waterstaatswerk met een gestuurde boring: een boorplan met een beschrijving van de boring en de bepaling van het in- en uittredepunt conform de NEN 3650-serie.
6. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid worden bij een aanvraag voor het wijzigen of dempen van een oppervlaktewaterlichaam overgelegd:
   a. een situatietekening met daarop in vierkante meters aangegeven:
      1. het oppervlaktewaterlichaam dat wordt gegraven; en
      2. het oppervlaktewaterlichaam dat wordt gedempt; en
   b. een berekening waaruit blijkt dat de oppervlakte van het oppervlaktewaterlichaam dat wordt gegraven minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het oppervlaktewaterlichaam dat wordt gedempt.
7. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt, wanneer het gaat om het beweiden van een waterkering, overgelegd:

a. met welke diersoort of diersoorten wordt beweid; en
b. met hoeveel dieren wordt beweid.

Artikel 4.6 Beoordelingsregels waterkeringen en ondersteunende kunstwerken

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit in, op, over of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte, of bijbehorende ondersteunende kunstwerken wordt in acht genomen dat:
   a. het waterkerend vermogen van de waterkering niet mag verslechteren;
   b. het blijven voldoen aan de normen niet mag worden belemmerd;
   c. het in de toekomst laten voldoen aan de norm niet mag worden belemmerd als de waterkering nog niet voldoet aan de daarvoor geldende norm;
   d. onderhoud, inspectie en monitoring van de waterkeringen mogelijk blijven;
   e. de kosten voor onderhoud, inspectie en monitoring van de waterkering niet onevenredig toenemen; en
   f. het functioneren van andere waterstaatswerken niet mag worden belemmerd.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid, wordt rekening gehouden met de maatschappelijke functie.
3. Van het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onder a, kan gemotiveerd worden afgeweken:
   a. als met de beperkingengebiedactiviteit, naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden, een zwaarwegend maatschappelijk belang wordt gediend; en
   b. als de aanvrager, naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden, onderbouwd heeft aangetoond dat voor de beperkingengebiedactiviteit geen redelijk alternatief kan worden gevonden.
4. Bij primaire waterkeringen wordt van een afwijking als bedoeld in het vorige lid zo snel mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de Verenigde Vergadering.
5. Toepassing van het bepaalde in het derde lid wordt niet gemandateerd.

Artikel 4.7 Beoordelingsregels oppervlaktewaterlichamen en ondersteunende kunstwerken

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit in, over of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of bijbehorende ondersteunende kunstwerken wordt in acht genomen:
   a. dat het blijven voldoen aan de omgevingswaarden niet mag worden belemmerd;
   b. dat het in de toekomst laten voldoen aan de omgevingswaarde niet mag worden belemmerd als het oppervlaktewaterlichaam nog niet voldoet aan de daarvoor geldende omgevingswaarde;
   c. het ter plaatse geldende peilbesluit, tenzij de aanvraag betrekking heeft op het brengen of houden van de waterstand op een ander peil dan het peil dat in het peilbesluit is vastgesteld; en
   d. dat het functioneren van andere waterstaatswerken niet mag worden belemmerd.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid wordt rekening gehouden met:
   a. dat de kans op overstroming vanuit een oppervlaktewaterlichaam niet toeneemt;
   b. het in stand houden van het bergend en het aan- en afvoerend vermogen;
   c. indien de aanvraag betrekking heeft op het brengen of houden van de waterstand op een ander peil dan het peil dat in het peilbesluit is vastgesteld: alle bij het peilbesluit betrokken en afgewogen belangen;

d. de normen voor oppervlaktewaterlichamen die geen KRW-oppervlaktewaterlichamen zijn;
e. de migratie van vissen;
f. dat de kosten voor onderhoud, inspectie en monitoring niet onevenredig toenemen;
g. de maatschappelijke functie; en
h. een geldend omgevingsplan of projectbesluit waarvan de uitvoering in de nabije toekomst, naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden, aannemelijk is.

3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste en het tweede lid wordt betrokken:
a. dat de inrichting van het watersysteem robuust en toekomstbestendig is; en
b. de weerbaarheid van het gebied tegen schaarste aan zoet water.

Artikel 4.8 Beoordelingsregels bergingsgebieden en bijbehorende kunstwerken

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit in, over of onder een bergingsgebied of bijbehorende ondersteunende kunstwerken wordt in acht genomen dat:
a. de doelmatige werking, inclusief het bergend vermogen, van het bergingsgebied en de kunstwerken niet mag worden aangetast; en
b. het functioneren van andere waterstaatswerken niet mag worden belemmerd.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid wordt rekening gehouden met dat de kosten voor gebruik, onderhoud, inspectie en monitoring niet onevenredig toenemen.
3. Van het bepaalde in het eerste lid kan naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden gemotiveerd worden afgeweken als:
a. met de beperkingengebiedactiviteit een zwaarwegend maatschappelijk belang wordt gediend; en
b. de aanvrager heeft aangetoond dat voor de beperkingengebiedactiviteit geen redelijk alternatief kan worden gevonden.

AFDELING 4.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIED-ACTIVITEITEN

Paragraaf 4.2.1 Steigers en vlonders

Artikel 4.9 Aanleggen, wijzigen en houden steiger of vlonder

1. Het aanleggen, wijzigen en houden van een steiger of vlonder is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
a. ligt de steiger of vlonder niet in, boven of over een natte ecologische zone en aangrenzende beschermingszone;
b. is de kortste afstand tussen de steiger of vlonder en een gemaal minimaal 50 meter;
c. is de kortste afstand tussen de steiger of vlonder en een lozingspunt minimaal 10 meter;
d. is de kortste afstand tussen de steiger of vlonder en een stuw, duiker, keerschot of inlaat minimaal 10 meter;
e. is de kortste afstand tussen de steiger of vlonder en een bestaande steiger of vlonder minimaal 2,0 meter;
f. is de afstand tussen het laagste punt van de steiger of vlonder, palen niet meegerekend, en het hoogste schouwpeil minimaal 0,35 meter;

g. is de afmeting van de steiger of vlonder haaks gemeten vanaf de oeverlijn maximaal 1,50 meter;
h. is de afmeting van de steiger of vlonder haaks gemeten vanaf de oeverlijn maximaal 1/8 van de waterbreedte; en
i. is de afmeting van de steiger of vlonder parallel aan de oeverlijn maximaal 6,0 meter.

3. In, op, boven of over een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. ligt de steiger of vlonder niet in, boven of over het buitentalud of de kruin boven het waterpeil;
   b. wordt de steiger of vlonder trillingsvrij aangelegd;
   c. wordt de steiger of vlonder zonder gronduitspoeling aangelegd; en
   d. wordt over de gehele lengte van de steiger of vlonder in de doorgaande oeverlijn gelijktijdig een oeverbescherming aangelegd en in stand gehouden.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Artikel 4.10 Verwijderen steiger of vlonder

1. Het verwijderen van een steiger of vlonder is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de steiger of vlonder niet in, boven of over een natte ecologische zone en aangrenzende beschermingszone;
   b. is de afmeting van de steiger of vlonder vanaf en haaks op de oeverlijn maximaal 1,5 meter;
   c. is de afmeting van de steiger of vlonder parallel aan de oeverlijn maximaal 6 meter; en
   d. wordt de steiger of vlonder zonder gronduitspoeling verwijderd.
3. In, op, boven of over een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. ligt de steiger of vlonder niet in, boven of over het buitentalud of de kruin;
   b. wordt de steiger of vlonder trillingsvrij verwijderd;
   c. wordt de steiger of vlonder zonder gronduitspoeling verwijderd; en
   d. worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodem-materiaal.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Paragraaf 4.2.2 Afmeerpalen

Artikel 4.11 Plaatsen, wijzigen en houden afmeerpaal

1. Het plaatsen, wijzigen en houden van een afmeerpaal is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
   a. staat de afmeerpaal niet in een natte ecologische zone en aangrenzende beschermingszone;
   b. is de afstand tussen de afmeerpaal en een gemaal minimaal 50 meter;
   c. is de afstand tussen de afmeerpaal en een lozingspunt minimaal 10 meter;

d. is de afstand tussen de afmeerpaal en een stuw, duiker, keerschot of inlaat minimaal 10 meter;
e. is de afstand tussen de afmeerpaal en een bestaande afmeerpaal minimaal 2 meter;
f. is de afstand tussen de afmeerpaal en de oeverlijn maximaal 1,5 meter; en
g. is de afstand tussen de afmeerpaal en de oeverlijn maximaal 1/8 van de waterbreedte.

3. In of op een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
a. staat de afmeerpaal niet in, boven of over het buitentalud of de kruin;
b. wordt de afmeerpaal trillingsvrij geplaatst;
c. wordt de afmeerpaal zonder gronduitspoeling geplaatst; en
d. wordt in de doorgaande oeverlijn achter de afmeerpaal een oeverbescherming aangelegd.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Artikel 4.12 Verwijderen afmeerpaal

1. Het verwijderen van een afmeerpaal is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied, secundair water of bijbehorende beschermingszones:
a. ligt de afmeerpaal niet in, boven of over een natte ecologische zone; en
b. worden gaten die ontstaan direct gevuld.
3. In of op een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
a. ligt de afmeerpaal niet in, boven of over het buitentalud of de kruin;
b. wordt de afmeerpaal trillingsvrij verwijderd;
c. wordt de afmeerpaal zonder gronduitspoeling verwijderd; en
d. worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodem-materiaal.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Paragraaf 4.2.3 Bruggen

Artikel 4.13 Aanleggen, wijzigen en houden brug

1. Het aanleggen, wijzigen en houden van een brug is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied, secundair water of bijbehorende beschermingszones:
a. ligt de brug niet in, boven of over een natte ecologische zone;
b. ligt de onderkant van de brug minimaal 0,5 meter boven schouwpeil;
c. is de breedte van de brug tussen de doorgaande oeverlijnen maximaal 4 meter;
d. is de afstand van de brug tot een naastgelegen brug minimaal 5 meter;
e. is de afstand van de brug tot een naastgelegen ondersteunend kunstwerk minimaal 5 meter;
f. heeft de brug geen steunpunten tussen de doorgaande oeverlijnen; en
g. worden maatregelen genomen om te voorkomen dat de oever erodeert of instort.
3. De brug wordt niet aangelegd en niet gehouden in, op, boven of over een:

a. primair water en bijbehorende beschermingszones;
b. waterkering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
c. ondersteunend kunstwerk.

4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Artikel 4.14 Verwijderen brug

1. Het verwijderen van een brug is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied, secundair water of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de brug niet in, boven of over een natte ecologische zone; en
   b. worden gaten die ontstaan direct gevuld.
3. De brug wordt niet verwijderd uit, van of over een:
   a. primair water en bijbehorende beschermingszones;
   b. waterkering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. ondersteunend kunstwerk.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37.

Paragraaf 4.2.4 Oeverbescherming

Artikel 4.15 Aanleggen, wijzigen en houden oeverbescherming

1. Het aanleggen, wijzigen en houden van een oeverbescherming is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of bijbehorende ondersteunende kunstwerken:
   a. ligt de oeverbescherming niet in een natte ecologische zone en aangrenzende beschermingszone;
   b. ligt de oeverbescherming in de doorgaande oeverlijnen;
   c. is de oeverbescherming gronddicht;
   d. steken lozingspijpen uit tot buiten de oeverbescherming;
   e. wordt de ruimte achter de oeverbescherming geheel aangevuld; en
   f. wordt er geen water gedempt.
3. In of op een waterkering, bijbehorende beschermingszones, bijbehorend profiel van vrije ruimte of bijbehorende ondersteunende kunstwerken is de oeverbescherming een beschoeiing (en dus geen damwand).

Artikel 4.16 Verwijderen oeverbescherming

1. Het verwijderen van een oeverbescherming is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam, bijbehorende beschermingszones of bijbehorende ondersteunende kunstwerken:
   a. wordt de oeverbescherming niet verwijderd uit een natte ecologische zone en aangrenzende beschermingszone; en
   b. heeft het waterstaatswerk na het verwijderen van de oeverbescherming de afmetingen die in de legger staan.

3. In of op een waterkering, bijbehorende beschermingszones, bijbehorend profiel van vrije ruimte of bijbehorende ondersteunende kunstwerken staat de oeverbescherming niet als waterkerend of profielverdedigend kunstwerk in de legger.

Paragraaf 4.2.5 Straatmeubilair

Artikel 4.17 Plaatsen, wijzigen en houden straatmeubilair

1. Het plaatsen, wijzigen en houden van straatmeubilair is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zesde lid.
2. In, boven of over de beschermingszone van een primair water is de afstand tussen het straatmeubilair en de dichtstbijzijnde insteek minimaal 1,5 meter.
3. In, boven of over de beschermingszone van een secundair water is de afstand tussen het straatmeubilair en de dichtstbijzijnde insteek minimaal 0,5 meter.
4. In, op, boven of over een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. bestaat het straatmeubilair enkel uit reflectorpalen of bermplanken of bebording op fles- of buispalen;
   b. wordt het straatmeubilair zonder een verzwaarde voet gefundeerd; en
   c. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
5. In, op, boven of over de zeewering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. wordt bij de dijk-in-boulevard het straatmeubilair op, boven of over de dijk-in-boulevard geplaatst; en
   b. wordt de vrijkomende grond in de directe omgeving van het straatmeubilair verwerkt.
6. Het straatmeubilair wordt niet geplaatst in, op, boven, over of onder een:
   a. oppervlaktewaterlichaam;
   b. ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.18 Verwijderen straatmeubilair

1. Het verwijderen van straatmeubilair is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met vierde het lid.
2. In, boven of over een bergingsgebied of een beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam worden gaten die ontstaan direct gevuld.
3. In, op, boven of over een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. Het straatmeubilair wordt niet verwijderd uit, van of onder een:
   a. oppervlaktewaterlichaam;
   b. ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.6 Kabels

Artikel 4.19 Aanleggen, wijzigen en houden kabel

1. Het aanleggen, wijzigen en houden van een kabel is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het twaalfde lid.

2 Bij het doorvoeren en houden van kabels door bestaande mantelbuizen moeten deze mantelbuizen voldoen aan NEN 3650-serie en NEN 3651.
3. In, over of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de kabel onder het waterstaatswerk haaks op het waterstaatswerk;
   b. ligt de kabel minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte;
   c. ligt de kabel bij ophanging aan een brug niet lager dan de onderkant van de brug; en
   d. wordt de kabel onder het waterstaatswerk met een sleufloze techniek aangelegd.
4. In, over of onder een primair water of bijbehorende beschermingszones waar met motorvaartuigen mag worden gevaren, zoals vastgelegd in de Vaarverordening Delfland, ligt de kabel minimaal 2 meter onder de leggerdiepte.
5. In of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones, bijbehorend profiel van vrije ruimte of bijbehorende ondersteunende kunstwerken:
   a. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag met de vrijgekomen grond gedicht;
   b. wordt de ontgraven grond in de oorspronkelijke laag teruggebracht;
   c. worden in het waterstaatswerk na afronding van de werkzaamheden de grondsoorten laagsgewijs verdicht;
   d. wordt na afronding van de werkzaamheden de bekleding van de waterkering volledig en erosiebestendig hersteld; en
   e. worden alle zakkingen en zettingen van de waterkering hersteld die door het werk ontstaan.
6. In of onder de zeewering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte ligt de kabel in de landwaartse beschermingszone, of binnen stedelijk gebied in het waterstaatswerk.
7. In of onder de beschermingszone van de Delflandsedijk wordt de kabel met een andere techniek dan boogboring aangelegd.
8. In of onder een regionale waterkering of een polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de kabel geen hoogspanningskabel;
   b. ligt de kabel haaks op de waterkering;
   c. is in het waterstaatswerk de afstand tussen de onderkant van de kabel en het maaiveld maximaal 0,80 meter;
   d. wordt de kabel in het waterstaatswerk en de beschermingszones in een sleuf aangelegd; en
   e. wordt de kabel in de beschermingszones en het profiel van vrije ruimte met een andere techniek dan boogboring aangelegd.
9. In afwijking van het bepaalde in het achtste lid onder b kan een kabel bedoeld voor het openbare verlichtingsnetwerk in de lengterichting van de waterkering liggen:
   a. in of nabij de binnenkruinlijn; of
   b. als de binnenkruinlijn niet mogelijk is, buiten het leggerprofiel in of nabij de buitenkruinlijn.
10. In afwijking van het bepaalde in het achtste lid kan de kabel ook worden aangelegd met een gestuurde boring waarbij:
    a. de punten van intrede en uittrede buiten de waterkering en de bijbehorende beschermingszones liggen;
    b. de kabel minimaal 10,0 meter onder de kruin van de waterkering ligt;
    c. de diameter van de kabel niet groter is dan 63 mm; en
    d. een in onbruik geraakt boorgat waterdicht wordt opgevuld.
11. In, over, onder of naast een duiker of een inlaat is de afstand tussen de kabel en de duiker of inlaat minimaal 0,20 meter.

12. De kabel wordt niet aangelegd en niet gehouden in, op, door, over of onder:
    a. de Delflandsedijk en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
    b. een gemaal;
    c. een stuw.
13. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37 indien de activiteit uitgevoerd wordt in een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte.

Artikel 4.20 Verwijderen kabel

1. Het verwijderen van een kabel is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zevende lid.
2. In of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
    a. ligt de kabel onder het waterstaatswerk haaks op het waterstaatswerk;
    b. ligt de kabel minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte;
3. In, over of onder een primair water of bijbehorende beschermingszones waar met motorvaartuigen mag worden gevaren, zoals vastgelegd in de Vaarverordening Delfland, ligt de kabel minimaal 2 meter onder de leggerdiepte.
4. In of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
    a. worden ontgravingen aan het einde van elke werkdag met de vrijgekomen grond gedicht;
    b. wordt de ontgraven grond in de oorspronkelijke laag teruggebracht;
    c. worden in het waterstaatswerk na afronding van de werkzaamheden de grondsoorten laagsgewijs verdicht;
    d. wordt na afronding van de werkzaamheden de bekleding van de waterkering volledig en erosiebestendig hersteld; en
    e. worden alle zakkingen en zettingen van de waterkering hersteld die door het werk ontstaan.
5. In of onder een regionale waterkering of een polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
    a. ligt de kabel haaks op de waterkering; en
    b. heeft in het waterstaatswerk een ontgraving een diepte van maximaal 0,8 meter onder het maaiveld.
6. In, over, onder of naast een duiker of een inlaat is de afstand tussen de kabel en de duiker of inlaat minimaal 0,20 meter.
7. De kabel wordt niet verwijderd uit, van of onder:
    a. de Delflandsedijk en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
    b. de zeewering en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
    c. een gemaal;
    d. een stuw.
8. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37 indien de activiteit uitgevoerd wordt in een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte.

Paragraaf 4.2.7 Leidingen en mantelbuizen

Artikel 4.21 Aanleggen, wijzigen en houden leiding of mantelbuis

1. Het aanleggen, wijzigen en houden van een leiding of mantelbuis is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het negende lid.
2. In, over of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de leiding of mantelbuis onder het waterstaatswerk haaks op het waterstaatswerk;
   b. ligt de leiding of mantelbuis minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte;
   c. ligt de leiding of mantelbuis bij ophanging aan een brug niet lager dan de onderkant van de brug; en
   d. voldoet de leiding of mantelbuis aan de NEN 3650-serie;
   e. wordt de leiding of mantelbuis onder het waterstaatswerk met een sleufloze techniek aangelegd.
3. In, over of onder een primair water of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de leiding of mantelbuis in oppervlaktewaterlichamen waar met motorvaartuigen mag worden gevaren, zoals vastgelegd in de Vaarverordening Delfland, minimaal 2 meter onder de leggerdiepte;
   b. wordt de leiding of mantelbuis met een andere techniek dan boogboring aangelegd.
4. In of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones, bijbehorend profiel van vrije ruimte of bijbehorende ondersteunende kunstwerken:
   a. is de bedrijfsdruk in de leiding of mantelbuis maximaal 3 bar;
   b. heeft de leiding of mantelbuis een uitwendige diameter van maximaal 110 millimeter;
   c. voldoet de leiding of mantelbuis aan de NEN 3650-serie;
   d. heeft een leiding voor gas of vloeistof bij het toepassen van een sleufloze techniek een mantelbuis als tweede gas- of vloeistofkering;
   e. is een mantelbuis aan beide zijden blijvend waterdicht afgewerkt;
   f. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag met de vrijgekomen grond gedicht;
   g. wordt de ontgraven grond in de oorspronkelijke laag teruggebracht;
   h. worden in het waterstaatswerk na afronding van de werkzaamheden de grondsoorten laagsgewijs verdicht;
   i. wordt na afronding van de werkzaamheden de bekleding van de waterkering volledig en erosiebestendig hersteld.
   j. worden alle zakkingen en zettingen van de waterkering hersteld die door het werk ontstaan.
5. In of onder zeewering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. ligt de leiding of mantelbuis in het waterstaatswerk binnen stedelijk gebied; en
   b. wordt de leiding of mantelbuis met een andere techniek dan boogboring aangelegd.
6. In of onder de beschermingszone van de Delflandsedijk wordt de leiding of mantelbuis met een andere techniek dan boogboring aangelegd.
7. In of onder een regionale waterkering of een polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. ligt de leiding of mantelbuis haaks op de waterkering;
   b. is in het waterstaatswerk de afstand tussen de onderkant van de leiding of mantelbuis en het maaiveld maximaal 1,0 meter;
   c. wordt de leiding of mantelbuis in het waterstaatswerk in een sleuf aangelegd;
   d. wordt de leiding of mantelbuis in de beschermingszone of profiel van vrije ruimte met een andere techniek dan boogboring aangelegd.

8. In, over, onder of naast een duiker of een inlaat:
   a. is de afstand tussen de leiding of mantelbuis en de duiker of inlaat minimaal 0,20 meter; en
   b. voldoet de leiding of mantelbuis aan de NEN 3650-serie.
9. De leiding of mantelbuis wordt niet aangelegd en niet gehouden in, op, door, over of onder:
   a. de Delflandsedijk en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   b. een gemaal;
   c. een stuw.
10. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37 indien de activiteit uitgevoerd wordt in een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte.

Artikel 4.22 Verwijderen leiding of mantelbuis

1. Het verwijderen van een leiding of mantelbuis is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zevende lid.
2. In of onder een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones:
   a. ligt de leiding of mantelbuis onder het waterstaatswerk haaks op het waterstaatswerk;
   b. ligt de leiding of mantelbuis minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte;
3. In, over of onder een primair water of bijbehorende beschermingszones waar met motorvaartuigen mag worden gevaren, zoals vastgelegd in de Vaarverordening Delfland, ligt de leiding of mantelbuis minimaal 2 meter onder de leggerdiepte.
4. In of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. heeft de leiding of mantelbuis een uitwendige diameter van maximaal 110 millimeter;
   b. worden ontgravingen aan het einde van elke werkdag met de vrijgekomen grond gedicht;
   c. wordt de ontgraven grond in de oorspronkelijke laag teruggebracht;
   d. worden in het waterstaatswerk na afronding van de werkzaamheden de grondsoorten laagsgewijs verdicht;
   e. wordt na afronding van de werkzaamheden de bekleding van de waterkering volledig en erosiebestendig hersteld; en
   f. worden alle zakkingen en zettingen van de waterkering hersteld die door het werk ontstaan.
5. In of onder een regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. ligt de leiding of mantelbuis haaks op de waterkering; en
   b. heeft in het waterstaatswerk een ontgraving een diepte van maximaal 1,0 meter onder het maaiveld.
6. In, over, onder of naast een duiker of een inlaat is de afstand tussen de leiding of mantelbuis en de duiker of inlaat minimaal 0,20 meter.
7. De leiding of mantelbuis wordt niet verwijderd uit, van of onder:
   a. de Delflandsedijk en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   b. de zeewering en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een gemaal;
   d. een stuw.
8. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met artikel 4.37 indien de

activiteit uitgevoerd wordt in een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte.

Paragraaf 4.2.8 Hekken

Artikel 4.23 Plaatsen, wijzigen en houden hek

1. Het plaatsen, wijzigen en houden van een hek is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zesde lid.
2. In, boven of over de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam:
   a. staat het hek niet in, boven of over een beschermingszone grenzend aan een natte ecologische zone; en
   b. staat het hek haaks op het oppervlaktewaterlichaam.
3. In, op, boven of over de Delflandsedijk, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is het hek maximaal 1 meter hoog;
   b. heeft het hek een vrije doorgang van minimaal 4 meter; en
   c. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. In, op, boven of over een niet verheelde of niet aangeheelde regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. staat het hek niet in, boven of over het buitentalud of de kruin;
   b. is het hek op het binnentalud en landwaarts tot op 1 meter afstand van de teenlijn maximaal 1 meter hoog;
   c. wordt het hek zonder een verzwaarde voet gefundeerd; en
   d. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
5. In, op, boven of over een verheelde, aangeheelde of aangevulde regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. heeft het hek op de kruin van het waterstaatswerk een vrije doorgang van minimaal 2 meter;
   b. is een hek dat evenwijdig aan het waterstaatswerk op minder dan 3 meter afstand landwaarts van de buitenkruinlijn ligt maximaal 1 meter hoog;
   c. wordt het hek zonder een verzwaarde voet gefundeerd; en
   d. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
6. Het hek wordt niet geplaatst en niet gehouden in, op, boven of over:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.24 Verwijderen hek

1. Het verwijderen van een hek is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. In een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.

3. In een bergingsgebied of de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam worden gaten die ontstaan direct gevuld.
4. Het hek wordt niet verwijderd uit of van:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.9 Schuttingen

Artikel 4.25 Plaatsen, wijzigen en houden schutting

1. Het plaatsen, wijzigen en houden van een schutting is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zesde lid.
2. In, boven of over de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam:
   a. staat de schutting niet in, boven of over een beschermingszone grenzend aan een natte ecologische zone; en
   b. staat de schutting haaks op het oppervlaktewaterlichaam.
3. In, op, boven of over de Delflandsedijk, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de afstand landwaarts tussen de schutting en de teenlijn minimaal 1 meter; en
   b. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. In, op, boven of over een niet verheelde of niet aangeheelde regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de afstand landwaarts tussen de schutting en de teenlijn minimaal 1 meter;
   b. wordt de schutting zonder een verzwaarde voet gefundeerd; en
   c. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
5. In, op, boven of over een verheelde, aangeheelde of aangevulde regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de afstand landwaarts tussen de schutting en de buitenkruinlijn minimaal 2 meter;
   b. is een schutting die evenwijdig aan het waterstaatswerk op minder dan 3 meter afstand landwaarts van de buitenkruinlijn ligt maximaal 1 meter hoog;
   c. wordt de schutting zonder een verzwaarde voet gefundeerd; en
   d. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
6. Het hek wordt niet geplaatst en niet gehouden in, op, boven of over:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.26 Verwijderen schutting

1. Het verwijderen van een schutting is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. In een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.

3. In een bergingsgebied of de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam worden gaten die ontstaan direct gevuld.
4. De schutting wordt niet verwijderd uit of van:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.10 Veekerende voorzieningen

Artikel 4.27 Plaatsen, wijzigen en houden veekerende voorziening

1. Het plaatsen, wijzigen en houden van een veekerende voorziening is omgevings-vergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid.
2. In, boven of over de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam
   a. staat de veekerende voorziening niet in, boven of over een beschermingszone grenzend aan een natte ecologische zone;
   b. is de veekerende voorziening in de beschermingszone maximaal 1 meter hoog.
3. In, op, boven of over de Delflandsedijk, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de veekerende voorziening maximaal 1 meter hoog;
   b. heeft de veekerende voorziening in, op, boven of over het waterstaatswerk een vrije doorgang van minimaal 4 meter; en
   c. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. In, op, boven of over een regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. staat de veekerende voorziening niet in, boven of over het buitentalud;
   b. is bij een niet verheelde of niet aangeheelde waterkering de veekerende voorziening op de kruin maximaal 0,60 meter hoog;
   c. is bij een verheelde, aangeheelde of aangevulde waterkering de veekerende voorziening tot op 2 meter afstand landwaarts van de buitenkruinlijn maximaal 0,60 meter hoog; en
   d. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
5. De veekerende voorziening wordt niet geplaatst en niet gehouden in, op, boven of over:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.28 Verwijderen veekerende voorziening

1. Het verwijderen van een veekerende voorziening is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. In een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
3. In een bergingsgebied of de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam worden gaten die ontstaan direct gevuld.

4. De veekerende voorziening wordt niet verwijderd uit of van:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de zeewering, bijbehorende beschermingszones en bijbehorend profiel van vrije ruimte;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.11 Werken

Artikel 4.29 Aanleggen, wijzigen en houden werk

1. Dit artikel is niet van toepassing op het aanleggen, wijzigen en houden van een steiger, vlonder, afmeerpaal, brug, oeverbescherming, straatmeubilair, kabel, leiding, mantelbuis, hek, schutting of veekerende voorziening.
2. Het aanleggen, wijzigen en houden van een werk is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het derde tot en met het zesde lid.
3. In, boven of over de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam:
   a. ligt het werk niet in, boven of over een beschermingszone grenzend aan een natte ecologische zone;
   b. is het werk geen opstal;
   c. is het werk eenvoudig te verwijderen; en
   d. wordt het werk zonder ontgraving aangelegd.
4. In, op, boven, over of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. is de oppervlakte van het werk maximaal 6 vierkante meter;
   b. is het werk eenvoudig te verwijderen; en
   c. wordt het werk zonder ontgraving en zonder paalfundering aangelegd.
5. In, op, boven, over of onder een regionale waterkering of polderkade, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte:
   a. wordt het werk bij een niet verheelde of niet aangeheelde waterkering niet aangelegd in, op, boven, onder of door het buitentalud, de kruin en het binnentalud;
   b. wordt het werk bij een verheelde of aangeheelde waterkering niet aangelegd in, op, boven, over of onder het buitentalud;
   c. is de afstand tussen een opstal en de buitenkruinlijn landwaarts minimaal 2 meter; en
   d. is bij een regionale waterkering in een voorland de afstand tussen een opstal en de buitenkruinlijn minimaal 1,50 meter.
6. Het werk wordt niet aangelegd en niet gehouden in, op, boven, over of onder:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de Delflandsedijk;
   c. een bergingsgebied;
   d. een ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.30 Verwijderen werk

1. Dit artikel is niet van toepassing op het aanleggen, wijzigen en houden van een steiger, vlonder, afmeerpaal, brug, oeverbescherming, straatmeubilair, kabel, leiding, mantelbuis, hek, schutting of veekerende voorziening.
2. Het verwijderen van een werk is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het derde en vierde lid.

3. In, op, boven, over of onder een waterkering, bijbehorende beschermingszones of bijbehorend profiel van vrije ruimte worden gaten die ontstaan direct gevuld met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. Het werk wordt niet verwijderd uit, van, over of onder een:
   a. oppervlaktewaterlichaam;
   b. bergingsgebied;
   c. ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.12 Beplanting

Artikel 4.31 Aanbrengen en houden beplanting

1. Het aanbrengen en houden van beplanting is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het negende lid.
2. In een bergingsgebied of de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam:
   a. staat de beplanting niet in een beschermingszone grenzend aan een natte ecologische zone; en
   b. bestaat de beplanting niet uit bomen of struiken.
3. In een waterkering of bijbehorende beschermingszones:
   a. is de hart-op-hart afstand tussen bomen minimaal 15 meter; en
   b. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.
4. In de beschermingszone of het profiel van vrije ruimte van de Delflandsedijk:
   a. is de afstand tussen het waterstaatswerk en het hart van een boom minimaal 3 meter; en
   b. is de afstand tussen het waterstaatswerk en het hart van een struik minimaal 1,5 meter.
5. In of op een niet verheelde of niet aangeheelde regionale waterkering of bijbehorende beschermingszones:
   a. staat de beplanting niet in, boven of over het buitentalud, de kruin of het binnentalud;
   b. is de afstand landwaarts tussen de teenlijn en het hart van een boom minimaal 7 meter;
   c. is de afstand landwaarts tussen de teenlijn en het hart van een struik minimaal 6 meter;
   d. is in een voorland de afstand tussen de buitenkruinlijn en het hart van een boom minimaal 3 meter; en
   e. is in een voorland de afstand tussen de buitenkruinlijn en het hart van een struik minimaal 1,5 meter.
6. In of op een verheelde, aangeheelde of aangevulde regionale waterkering of bijbehorende beschermingszones:
   a. staat de beplanting niet in, op, boven of over het buitentalud;
   b. is de afstand landwaarts tussen de buitenkruinlijn en het hart van een boom minimaal 7 meter;
   c. is de afstand landwaarts tussen de buitenkruinlijn en het hart van een struik minimaal 3,5 meter;
   d. is in een voorland de afstand tussen de buitenkruinlijn en het hart van een boom minimaal 3 meter; en
   e. is in een voorland de afstand tussen de buitenkruinlijn en het hart van een struik minimaal 1,5 meter.

7. In of op een niet verheelde of niet aangeheelde polderkade of landscheiding of bijbehorende beschermingszones:
   a. staat de beplanting niet in, boven of over het buitentalud, de kruin of het binnentalud; en
   b. is de afstand landwaarts tussen de teenlijn en het hart van een boom of struik minimaal 6 meter.
8. In of op een verheelde, aangeheelde of aangevulde polderkade of landscheiding of bijbehorende beschermingszones:
   a. staat de beplanting in of op de aanheling;
   b. is de afstand landwaarts tussen de buitenkruinlijn en het hart van een boom minimaal 6 meter; en
   c. is de afstand landwaarts tussen de buitenkruinlijn en het hart van een struik minimaal 4 meter.
9. De beplanting wordt niet aangebracht en niet gehouden in, op, boven of over:
   a. een oppervlaktewaterlichaam;
   b. de Delflandsedijk;
   c. een ondersteunend kunstwerk.

Artikel 4.32 Verwijderen beplanting

1. Het verwijderen van beplanting is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam, bijbehorende beschermingszones of een beschermingszone van een waterkering worden gaten die ontstaan direct gedicht.
3. In een waterkering worden gaten die ontstaan direct gedicht met voor de waterkering geschikt bodemmateriaal.

Paragraaf 4.2.13 Beweiden

Artikel 4.33 Beweiden

1. Beweiden is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. Op een waterkering:
   a. is de diersoort waarmee beweid wordt schaap of geit;
   b. zijn per hectare maximaal 15 dieren van 1 jaar of ouder aanwezig;
   c. wordt beweid in de periode van 1 april tot en met 31 oktober;
   d. worden de dieren niet bijgevoerd; en
   e. wordt de waterkering niet extra bemest.
3. Het is niet toegestaan om te beweiden in een natte ecologische zone.

Paragraaf 4.2.14 Evenementen

Artikel 4.34 Voorbereiden en houden evenement

1. Het voorbereiden en houden van een evenement is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In, op, boven, over of onder de beschermingszone van de zeewering:
   a. vindt het evenement plaats op het strand;
   b. vindt het evenement plaats in de periode van 1 maart tot en met 1 november;

c. duurt het evenement maximaal drie maanden;
d. is de afstand tussen tijdelijke werken en de duinvoet minimaal 2 meter;
e. is het vloeroppervlak van tijdelijke werken maximaal 20 vierkante meter;
f. het is niet toegestaan om te ontgraven; en
g. is het evenement geen gemotoriseerd evenement.

3. Het evenement wordt niet voorbereid en niet gehouden in, op, boven, over of onder:
a. de zeewering;
b. de Delflandsedijk of bijbehorende beschermingszones;
c. een regionale waterkering of een polderkade, bijbehorende beschermingszones of een bijbehorend profiel van vrije ruimte;
d. een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones;
e. een bergingsgebied;
f. een ondersteunend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.15 Grondmechanisch onderzoek en proefsleuven

Artikel 4.35 Uitvoeren grondmechanisch onderzoek

1. Het uitvoeren van grondmechanisch onderzoek is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In of onder een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam, bijbehorende beschermingszones of ondersteundend kunstwerk:
a. worden gebruikte hulpconstructies direct na het uitvoeren van grondmechanisch onderzoek verwijderd; en
b. worden boor- en sondeergaten zorgvuldig waterdicht gedicht.
3. In, op of onder een waterkering of bijbehorende beschermingszones:
a. weegt het materieel gebruikt op een waterkering zonder openbare weg maximaal 3,5 ton;
b. worden gebruikte peilbuizen direct na de metingen verwijderd; en
c. worden gaten die door de werkzaamheden zijn gemaakt direct na afronding van de werkzaamheden waterdicht met bentoniet of zwelkleikorrels gevuld.
4. Een omgevingsvergunningvrije activiteit als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste drie weken voor het begin ervan gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4.37.

Artikel 4.36 Graven proefsleuf

1. Het graven van een proefsleuf is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. In of onder een bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam, waterkering of bijbehorende beschermingszones:
a. is in het waterstaatswerk maximaal 1 proefsleuf tegelijk aanwezig, en is deze proefsleuf maximaal 0,50 meter breed en is de afstand tussen de theoretische ligging van aanwezige kabels en de proefsleuf maximaal 0,50 meter.
b. worden in- en ontgravingen aan het einde van elke werkdag met de vrijgekomen grond gedicht;
c. wordt de ontgraven grond in de oorspronkelijke grondlaag teruggebracht;
d. worden in het waterstaatswerk direct na afronding van de werkzaamheden de verschillende grondsoorten per grondlaag laagsgewijs verdicht;

e. wordt direct na afronding van de werkzaamheden de bekleding van de waterkering volledig en erosiebestendig hersteld.

3. De proefsleuf wordt niet gegraven in of onder een ondersteundend kunstwerk.

Paragraaf 4.2.16 Indieningsvereisten melding

Artikel 4.37 Indieningsvereisten melding

1. Indien op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk een melding is vereist, wordt door diegene die de activiteit verricht melding gedaan aan dijkgraaf en hoogheemraden.
2. Bij de melding zoals bedoeld in het eerste lid worden de volgende gegevens verstrekt:
   a. naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de melder;
   b. naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon tijdens de werkzaamheden;
   c. het adres van de werkzaamheden;
   d. een kaart met de ligging van de werkzaamheden;
   e. een situatietekening van de werkzaamheden;
   f. een (constructie)tekening met de maatvoering van de werkzaamheden;
   g. foto’s of ander beeldmateriaal van de locatie van de werkzaamheden;
   h. een omschrijving van de reden van de werkzaamheden;
   i. de startdatum van de werkzaamheden; en
   j. de duur van de werkzaamheden.
3. De melding vervalt als de gemelde werkzaamheden niet binnen een jaar na de geplande startdatum zijn uitgevoerd.

HOOFDSTUK 5 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN GRONDWATER

AFDELING 5.1 ALGEMEEN

Artikel 5.1 Omgevingsvergunningplicht

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning grondwater te onttrekken door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, of water in de bodem te brengen ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening.
2. Het verbod als bedoeld in het vorige lid geldt niet voor wateronttrekkingsactiviteiten als bedoeld in artikel 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5.2 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

Geen omgevingsvergunning op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk is verplicht als het onttrekken van grondwater door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, of het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, voldoet aan de regels die zijn gesteld in artikel 5.8 of artikel 5.9 tot en met artikel 5.17.

Artikel 5.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:

a. een opgave van het doel waarvoor het te onttrekken grondwater wordt gebruikt;
b. het aantal in te richten putten;
c. de coördinaten volgens het stelsel van de Rijksdriehoekmeting van iedere put;
d. de diepte in meters van de onderkant en de bovenkant van de filters van iedere put ten opzichte van het maaiveld en het Normaal Amsterdams Peil;
e. de lengte in meters van het effectieve filter in iedere put;
f. de capaciteit van de pomp in m^3 per uur per put;
g. de hoeveelheid water in m^3 per uur, etmaal, maand en jaar, die ten hoogste wordt onttrokken;
h. de verwachte datum en het verwachte tijdstip van het begin van de activiteit en de verwachte duur ervan;
i. een beschrijving van de mogelijke negatieve gevolgen van de onttrekking en de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om die gevolgen te voorkomen of te beperken; en
j. als het gaat om het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater in samenhang met het onttrekken van grondwater:
    1. de hoeveelheid water in m^3 per uur, etmaal, maand en jaar die ten hoogste in de bodem wordt gebracht;
    2. de diepte in meters waarop het water in de bodem wordt gebracht;
    3. een beschrijving van de samenhang van het brengen van water in de bodem met de onttrekking;
    4. de herkomst en samenstelling van het water dat in de bodem wordt gebracht; en
    5. een beschrijving van de mogelijke negatieve gevolgen van het brengen van water in de bodem en de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om die gevolgen te voorkomen of te beperken.

Artikel 5.4 Beoordelingsregel onttrekken grondwater (met of zonder infiltratie)

Een omgevingsvergunning voor het onttrekken van grondwater door middel van een daarvoor bedoelde voorziening wordt alleen verleend als de wateronttrekkingsactiviteit verenigbaar is met de dragende functie van het watersysteem.

Artikel 5.5 Beoordelingsregels infiltratie water in samenhang met onttrekken grondwater

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening wordt in acht genomen dat:
   a. als in het water dat in de bodem wordt gebracht stoffen voorkomen die zijn vermeld in bijlage XIX, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, de concentraties van die stoffen lager zijn dan de concentraties die in die bijlage, onder A, voor die stoffen is aangegeven;
   b. als het water dat in de bodem wordt gebracht stoffen voorkomen die zijn vermeld in bijlage XIX, onder B, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, die niet tevens zijn vermeld onder A in die bijlage, zowel de hoeveelheden als de concentraties van die stoffen zodanig gering zijn, dat gevaar voor verslechtering van de kwaliteit van het grondwater is uitgesloten.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 onder a kan in de omgevingsvergunning voor een of meer stoffen een hogere concentratie worden toegestaan gedurende een in die omgevingsvergunning vastgestelde periode als:
   a. de bodemgesteldheid of de bodemsoort zodanig is dat, ondanks die hogere concentratie of concentraties, geen gevaar bestaat voor verontreiniging van het grondwater; of
   b. aan de omgevingsvergunning voorschriften worden verbonden die het gevaar voor verontreiniging van het grondwater, dat ontstaat door die hogere concentratie of concentraties, opheffen.

Artikel 5.6 Beoordelingsregel onttrekken grondwater of infiltratie in samenhang met onttrekken grondwater bij verontreiniging van de bodem

1. Een omgevingsvergunning wordt niet verleend voor het onttrekken van grondwater door middel van een daartoe bedoelde voorziening, of het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daartoe bedoelde voorziening, indien die onttrekking of dat in de bodem brengen van water in samenhang met die onttrekking tot gevolg heeft dat een ernstige verontreiniging wordt verplaatst of verspreid.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de onttrekking strekt tot een sanering van een verontreiniging van de bodem.

Artikel 5.7 Vergunningvoorschriften

1. Tot de voorschriften als bedoeld in artikel 3.4, die aan een omgevingsvergunning kunnen worden verbonden, behoren in ieder geval:
   a. een voorschrift als bedoeld in artikel 5.5, tweede lid, onder b;
   b. de verplichting tot een stapsgewijze vermindering van de vergunde wateronttrekkingsactiviteit op de in het voorschrift aangegeven wijze, alvorens die activiteit te staken; en
   c. voorschriften, als bedoeld in artikel 5.21.

2. Aan een omgevingsvergunning voor het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, worden voorschriften verbonden over:
   a. de kwaliteit van het in de bodem te brengen water;
   b. de beheersing van de hydrologische situatie;
   c. de beëindiging van het in de bodem brengen van water; en
   d. de controle van de kwaliteit van het grondwater.
3. Een voorschrift als bedoeld in het tweede lid, onder a, houdt in ieder geval in dat geen gevaar bestaat voor verontreiniging van het grondwater.
4. Een voorschrift als bedoeld in het tweede lid, onder b, houdt in ieder geval in dat verspreiding van het in de bodem te brengen water zo veel mogelijk wordt beheerst, om het in de bodem te brengen water grotendeels weer te onttrekken.
5. Een voorschrift als bedoeld in het tweede lid, onder c, houdt in ieder geval in dat de gevolgen van het in de bodem brengen van water voor de kwaliteit van de bodem geëvalueerd worden, gevolgd door een planmatige aanpak van de beëindiging van de activiteit en het opheffen van eventuele nadelige gevolgen van die activiteit.

AFDELING 5.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE WATERONTTREKKINGS-ACTIVITEITEN

Artikel 5.8 Onttrekken grondwater voor alle toepassingen

1. Het onttrekken van grondwater is omgevingsvergunningvrij voor alle toepassingen als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede en het derde lid.
2. Er wordt maximaal 1 m^3 per uur onttrokken.
3. De onttrekking vindt plaats buiten een grondwaterbeschermingsgebied.
4. Als een activiteit als bedoeld in het eerste lid omgevingsvergunningvrij is, blijft het bepaalde in artikel 5.21 voor die activiteit buiten toepassing.

Artikel 5.9 Onttrekken grondwater voor drooghouden van (bouw)put, grondsanering, of kabel- of leidingsleuf

1. Het onttrekken van grondwater voor het drooghouden van een bouwput, een grondsanering, of een kabel- of leidingsleuf is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid.
2. Buiten een grondwaterbeschermingsgebied wordt meer dan 1 m^3 en maximaal 50 m^3 per uur en maximaal 200.000 m^3 in totaal onttrokken.
3. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied wordt maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 20.000 m^3 in totaal onttrokken.
4. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent.
5. Als een activiteit als bedoeld in het eerste lid omgevingsvergunningvrij is, dan mag die activiteit alleen worden verricht als:
   a. ten minste 48 uur voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.19 als:
      1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 20.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
      2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 5 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
   b. ten minste drie weken voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20 als:

1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 10 m^3 per uur en/of meer dan 20.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 5 m^3 per uur en/of meer dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;

c. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.

6. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet als de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.10 Onttrekken grondwater voor beregening voor agrarische activiteiten

1. Het onttrekken van grondwater voor beregening voor agrarische activiteiten is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zesde lid.
2. Het grondwater wordt onttrokken uit het eerste watervoerende pakket of dieper.
3. Er wordt meer dan 1 m^3 en maximaal 50 m^3 per uur en maximaal 200.000 m^3 per jaar onttrokken.
4. De onttrekking vindt plaats buiten de strategische zoetwatervoorraad.
5. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent.
6. Als een activiteit als bedoeld in het eerste lid omgevingsvergunningvrij is, dan mag die activiteit alleen worden verricht als:
   a. ten minste 48 uur voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.19 als buiten een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 per jaar wordt onttrokken;
   b. ten minste drie weken voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20 als binnen een grondwaterbeschermingsgebied en/of meer dan 10 m^3 per uur en/of meer dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
   c. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.
7. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet als de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.11 Onttrekken grondwater voor beregening voor andere dan agrarische activiteiten

1. Het onttrekken van grondwater voor beregening voor andere dan agrarische activiteiten is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid.
2. Er wordt meer dan 1 m^3 en maximaal 50 m^3 per uur en maximaal 50.000 m^3 per jaar onttrokken.
3. De onttrekking vindt plaats buiten de strategische zoetwatervoorraad.
4. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent.
5. Als een activiteit als bedoeld in het eerste lid omgevingsvergunningvrij is, dan mag die activiteit alleen worden verricht als:
   a. ten minste 48 uur voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.19 als buiten een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 per jaar wordt onttrokken;
   b. ten minste drie weken voor het begin van de onttrekking een melding is gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20 als binnen een grondwaterbeschermingsgebied en/of meer dan 10 m^3 per uur en/of meer dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;

c. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.

6. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet als de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.12 Onttrekken grondwater voor testen brandblusvoorziening

1. Het onttrekken van grondwater voor het testen van een brandblusvoorziening is omgevingsvergunningvrij.
2. Van een activiteit als bedoeld in het eerste lid dient ten minste drie weken voor het begin van de onttrekking een melding worden gedaan in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20.
3. Voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid blijft artikel 5.21 buiten toepassing als minder dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken.

Artikel 5.13 Onttrekken grondwater voor blussen van brand

1. Het onttrekken van grondwater voor het blussen van brand is omgevingsvergunningvrij.
2. Van een activiteit als bedoeld in het eerste lid dient uiterlijk vier weken na het beëindigen van de onttrekking een mededeling aan Delfland worden gedaan.
3. Voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid blijft artikel 5.21 buiten toepassing als minder dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken.

Artikel 5.14 Onttrekken grondwater voor grondwatersanering

1. Het onttrekken van grondwater voor grondwatersanering is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. Buiten een grondwaterbeschermingsgebied:
   a. wordt meer dan 1 m^3 per uur en maximaal 25 m^3 per uur onttrokken;
   b. wordt niet langer dan 7 jaar onttrokken.
3. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied:
   a. wordt maximaal 10 m^3 per uur onttrokken;
   b. wordt niet langer dan 1 jaar onttrokken;
   c. wordt niet permanent onttrokken.
4. De onttrekking:
   a. wordt ten minste 48 uur voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.19 als:
      1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 10 m^3 per uur wordt onttrokken;
      2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 5 m^3 per uur wordt onttrokken;
   b. wordt ten minste drie weken voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20 als:
      1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 10 m^3 per uur wordt onttrokken;
      2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 5 m^3 per uur wordt onttrokken;
   c. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.
5. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet indien de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.15 Onttrekken grondwater voor proefonttrekkingen

1. Het onttrekken van grondwater voor een proefonttrekking is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. Buiten een grondwaterbeschermingsgebied wordt meer dan 1 m^3 per uur en maximaal 100 m^3 per uur en maximaal 50.000 m^3 in totaal onttrokken.
3. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied wordt maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 20.000 m^3 in totaal onttrokken.
4. De onttrekking:
   a. wordt ten minste 48 uur voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.19 als:
      1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 20 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
      2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied maximaal 5 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
   b. wordt ten minste drie weken voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20 als:
      1. buiten een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 20 m^3 per uur en/of meer dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
      2. binnen een grondwaterbeschermingsgebied meer dan 5 m^3 per uur en/of meer dan 12.000 m^3 in totaal wordt onttrokken;
   c. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.
5. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet indien de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.16 Onttrekken grondwater voor industrieel gebruik

1. Het onttrekken van grondwater voor industrieel gebruik is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid.
2. Er wordt meer dan 1 m^3 per uur en maximaal 50 m^3 per uur en maximaal 100.000 m^3 in totaal per kalenderjaar onttrokken.
3. De onttrekking vindt plaats buiten de strategische zoetwatervoorraad.
4. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent.
5. De onttrekking:
   a. wordt ten minste drie weken voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20;
   b. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.
6. Het bepaalde in het vorige lid onder c geldt niet indien de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.17 Onttrekken grondwater voor overig gebruik

1. Het onttrekken van grondwater is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het zevende lid.
2. Het grondwater wordt niet onttrokken voor het drooghouden van een bouwput, grondsanering of kabel- of leidingsleuf, voor het testen van een brandblusvoorziening, voor het blussen van brand, voor een proefonttrekking, voor grondwatersanering, voor beregening en voor industrieel gebruik.
3. Er wordt meer dan 1 m^3 per uur en maximaal 10 m^3 per uur en maximaal 12.000 m^3 per jaar onttrokken.
4. De onttrekking vindt plaats buiten de strategische zoetwatervoorraad.
5. Binnen een grondwaterbeschermingsgebied is de onttrekking niet permanent.

6. De onttrekking vindt niet plaats volgens het polderprincipe.
7. De onttrekking:
   a. wordt ten minste drie weken voor het begin gemeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.20;
   b. wordt gemeten en geregistreerd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 5.21.
8. Het bepaalde in het vorige lid onder b geldt niet indien de onttrekking een omvang heeft van 12.000 m^3 per jaar of minder.

Artikel 5.18 Algemene voorschriften grondwateronttrekkingen

1. Degene die grondwater onttrekt als bedoeld in artikel 5.8 tot en met 5.17:
   a. retourneert grondwater onttrokken uit de strategische zoetwatervoorraad volledig in het watervoerende pakket waaruit is onttrokken en met minimaal dezelfde kwaliteit als bij de onttrekking, met uitzondering van een onttrekking als bedoeld in artikel 5.16;
   b. zorgt ervoor dat bij elk ontgravingsniveau sprake is van verticale stabiliteit van de ontgraving;
   c. brengt peilbuizen en bronnen zodanig aan dat via het boorgat geen grondwaterstroming kan optreden tussen watervoerende pakketten;
   d. dicht bronnen of peilputten direct na stoppen van de grondwateronttrekking; en
   e. herstelt het oorspronkelijke bodemprofiel bij het dichten van bronnen en peilputten.
2. Als sprake is van het in bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater, neemt diegene daarbij de voorschriften in het vorige lid onder b tot en met e in acht.

Artikel 5.19 Indieningsvereisten eenvoudige melding

1. Als op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk een melding is vereist in overeenstemming met dit artikel, wordt door diegene die de activiteit verricht melding gedaan aan dijkgraaf en hoogheemraden.
2. De melding wordt schriftelijk of met een elektronisch formulier gedaan.
3. De melding bestaat uit de volgende gegevens:
   a. naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de melder;
   b. naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon tijdens de onttrekking;
   c. het adres van de werkzaamheden;
   d. een situatietekening op schaal waarop het onttrekkings- en lozingspunt zijn aangegeven;
   e. een kaart met de ligging van de onttrekking;
   f. het doel van de onttrekking;
   g. de startdatum van de onttrekking; en
   h. de duur van de onttrekking.

Artikel 5.20 Indieningsvereisten uitgebreide melding

1. Als op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk een melding is vereist in overeenstemming met dit artikel, wordt door diegene die de activiteit verricht melding gedaan aan dijkgraaf en hoogheemraden.
2. De melding wordt schriftelijk of met een elektronisch formulier gedaan.
3. De melding bestaat uit de volgende gegevens:
   a. naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de melder;
   b. naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon tijdens de onttrekking;
   c. het adres van de werkzaamheden;

d. een situatietekening op schaal waarop het onttrekkings- en lozingspunt zijn aangegeven;
e. een kaart met de ligging van de onttrekking;
f. het doel van de onttrekking;
g. de startdatum van de onttrekking;
h. de duur van de onttrekking;
i. een beschrijving van het te verwachten hydrologische invloedsgebied en de daarin gelegen kwetsbare bodemgebruiksfuncties;
j. een beschrijving van de risico's als gevolg van de onttrekking voor de bodemgebruiksfuncties; en
k. een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de negatieve gevolgen te voorkomen of te beperken.

AFDELING 5.3 MEET- EN REGISTRATIEVERPLICHTING

Artikel 5.21 Meetverplichting onttrekken grondwater en infiltratie water

1. Degene die grondwater onttrekt door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, of water in de bodem brengt ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, meet de in elk kwartaal onttrokken hoeveelheid grondwater of geïnfiltreerd water met een nauwkeurigheid van ten minste 95 procent.
2. Voor kortdurende of seizoensgebonden onttrekkingen of infiltraties kunnen dijkgraaf en hoogheemraden in de voorschriften van de omgevingsvergunning voor de wateronttrekkingsactiviteit of, als geen omgevingsvergunning is vereist, bij maatwerkvoorschrift bepalen dat de hoeveelheid over een kortere tijdsspanne wordt gemeten.
3. Degene die water in de bodem brengt, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater, door middel van een daarvoor bedoelde voorziening, meet de kwaliteit van dat water door het nemen van representatieve monsters en het analyseren van de in tabel 5.1 opgenomen parameters met de in die tabel aangegeven frequentie.

Tabel 5.1 Parameters en meetfrequentie

Parameter	**Afkorting**	**Frequentie**
bacteriën van de coligroep	-	vierwekelijks
Kleur	-	vierwekelijks
zwevende stof	SS	vierwekelijks
geleidingsvermogen voor elektriciteit	-	vierwekelijks
temperatuur	T	vierwekelijks
zuurgraad	pH	vierwekelijks
opgelost zuurstof	O2	vierwekelijks
totaal organisch koolstof	TOC	vierwekelijks
bicarbonaat	HCO3	vierwekelijks
nitriet	NO2	vierwekelijks
nitraat	NO3	vierwekelijks
ammonium	NH4	vierwekelijks

Parameter	Afkorting	Frequentie
totaal fosfaat	totaal P	vierwekelijks
fluoride	F	driemaandelijks
chloride	Cl	vierwekelijks
sulfaat	SO4	driemaandelijks
natrium	Na	driemaandelijks
ijzer	Fe	driemaandelijks
mangaan	Mn	driemaandelijks
chroom	Cr	driemaandelijks
lood	Pb	driemaandelijks
koper	Cu	driemaandelijks
zink	Zn	driemaandelijks
cadmium	Ca	driemaandelijks
arseen	As	driemaandelijks
cyanide	CN	driemaandelijks
minerale olie	-	vierwekelijks
adsorbeerbaar organisch halogeen	AOX	vierwekelijks
vluchtig organisch gebonden chloor	VOC	vierwekelijks
vluchtige aromaten	-	vierwekelijks
polycyclische aromaten	PAK	driemaandelijks
fenolen	-	driemaandelijks

4. Voor kortdurende of seizoensgebonden infiltraties kunnen dijkgraaf en hoogheemraden in de voorschriften van de omgevingsvergunning voor de wateronttrekkingsactiviteit of, als geen omgevingsvergunning is vereist, bij maatwerkvoorschrift een andere frequentie bepalen dan in tabel 5.1 is aangegeven.
5. Uiterlijk op 31 januari van elk jaar of, als de onttrekking of infiltratie is beëindigd, binnen een maand na het tijdstip van beëindiging, worden aan dijkgraaf en hoogheemraden de volgende gegevens verstrekt:
   a. de in het voorgaande kalenderjaar, of, bij beëindiging, de in het desbetreffende kalenderjaar, gemeten hoeveelheden onttrokken grondwater en geïnfiltreerd water; en
   b. de kwaliteit van het geïnfiltreerde water door middel van in ieder geval de analyse als bedoeld in het derde lid.
6. De analyse van de monsters als bedoeld in het derde lid vindt plaats overeenkomstig bijlage 4 bij de Drinkwaterregeling.
7. Het eerste tot en met het vijfde lid gelden niet:
   a. voor wateronttrekkingsactiviteiten als bedoeld in de artikelen 6.34, eerste lid, onder b en c, en 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
   b. voor zover in deze verordening is bepaald dat geen metingen hoeven te worden verricht.

HOOFDSTUK 6 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN OPPERVLAKTEWATER

Artikel 6.1 Omgevingsvergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning water te onttrekken aan een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 6.2 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

Geen omgevingsvergunning op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk is verplicht als aan het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam regels zijn gesteld in artikel 6.5 en de wateronttrekkingsactiviteit aan die regels voldoet.

Artikel 6.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:

a. het doel waarvoor het te onttrekken water wordt gebruikt;
b. de coördinaten volgens het stelsel van de Rijksdriehoekmeting van ieder onttrekkingspunt;
c. de capaciteit van de pomp in m^3 per uur per onttrekkingspunt;
d. de hoeveelheid water in m^3 per uur, etmaal, maand en jaar die ten hoogste wordt onttrokken;
e. de verwachte datum en het verwachte tijdstip van het begin van de activiteit en de verwachte duur ervan; en
f. een beschrijving van de mogelijke negatieve gevolgen van de onttrekking en de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de gevolgen te voorkomen of te beperken.

Artikel 6.4 Beoordelingsregels onttrekking oppervlaktewater

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam wordt in acht genomen dat het functioneren van waterstaatswerken niet mag worden belemmerd.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid wordt rekening gehouden met:
   a. de maatschappelijke functie, als bedoeld in artikel 1.2, tweede lid, van het oppervlaktewaterlichaam waarop de aanvraag betrekking heeft en van de overige waterstaatswerken waarop het onttrekken van het water effect heeft; en
   b. de weerbaarheid van het gebied tegen schaarste aan zoet water betrokken.

Artikel 6.5 Omgevingsvergunningvrije onttrekking oppervlaktewater

1. Het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam is omgevingsvergunningvrij als wordt voldaan aan het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid.
2. Het debiet van de onttrekking is maximaal 100 m^3/uur.
3. Eén kadastraal perceel onttrekt aan een oppervlaktewaterlichaam binnen één peilgebied.
4. Als het onttrekken wordt gecombineerd met het lozen van water, worden onttrekking en lozing binnen hetzelfde peilgebied gedaan.
5. Het peil van het oppervlaktewater wordt niet permanent gewijzigd.

HOOFDSTUK 7 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTE-WATERLICHAAM

AFDELING 7.1 ALGEMEEN

Artikel 7.1 Specifieke zorgplicht

1. Degene die een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de doelen als bedoeld in artikel 1.2 is verplicht:
   a. alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
   b. voor zover deze niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
   c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Deze plicht houdt in ieder geval in dat:
   a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
   b. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
   c. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
   d. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
   e. lozingen op een oppervlaktewaterlichaam doelmatig kunnen worden bemonsterd;
   f. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund; en
   g. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd.

Artikel 7.2 Omgevingsvergunningplicht

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten.
2. Het verbod als bedoeld in het vorige lid geldt niet voor:
   a. het lozen van stoffen of warmte op een oppervlaktewaterlichaam afkomstig van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in artikel 3.1 Besluit activiteiten leefomgeving;
   b. het lozen van stoffen of warmte afkomstig van wonen; en
   c. in het kader van het peilbeheer dan wel het bevorderen van de waterkwaliteit: het lozen van water dat is onttrokken aan een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.3 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

1. Geen omgevingsvergunning op grond van het bepaalde in dit hoofdstuk is verplicht als aan de lozingsactiviteit regels zijn gesteld in de artikelen 7.8 tot en met 7.57 en de lozingsactiviteit aan die regels voldoet, en, als sprake is van de lozing van water, voldaan is aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.
2. Het debiet van de lozing is maximaal 100 m³/uur.
3. Vanaf een kadastraal perceel wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam binnen hetzelfde peilgebied als waarin het perceel is gelegen.
4. Als het lozen wordt gecombineerd met het onttrekken van water, worden lozing en onttrekking binnen hetzelfde peilgebied gedaan.

Artikel 7.4 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

1. De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:
   a. de regelmaat waarmee lozingen of deellozingen plaatsvinden;
   b. de aanduiding of de lozing continu of niet-continu plaatsvindt;
   c. de aanduiding van de locaties van de lozingspunten;
   d. de periode waarin de lozingen plaatsvinden;
   e. een beschrijving van de maatregelen of voorzieningen die zijn of worden getroffen om de lozingen te voorkomen of te beperken;
   f. een onderbouwing van de noodzaak om te lozen; en
   g. een beschrijving van de wijze waarop de lozing wordt vastgesteld en geregistreerd en de wijze waarop over de lozing wordt gerapporteerd.
2. Als de lozingsactiviteit betrekking heeft of tevens betrekking heeft op het lozen van water wordt bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voorts vermeld:
   a. wat het debiet bedraagt, uitgedrukt in m^3 per uur; en
   b. als het water afvalwater betreft: wat de samenstelling is van het afvalwater.
3. Als de lozingsactiviteit betrekking heeft of tevens betrekking heeft op het lozen van stoffen worden bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voorts verstrekt:
   a. de aanduiding van en de herkomst en samenstelling van de stof die wordt geloosd;
   b. de hoeveelheid stof die wordt geloosd;
   c. de resultaten van de bepaling van de waterbezwaarlijkheid van de geloosde stoffen, verricht volgens de Algemene BeoordelingsMethodiek 2016 als bedoeld in bijlage XVIII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
   d. de resultaten van de immissietoets voor de te lozen stoffen, verricht volgens het Handboek Immissietoets 2016 als bedoeld in bijlage XVIII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.
4. Als de lozingsactiviteit betrekking heeft of tevens betrekking heeft op het lozen van warmte of koude, wordt bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voorts vermeld:
   a. de temperatuur van het te lozen water op het moment waarop dat water wordt geloosd; en
   b. een beschrijving van de effecten van de lozing volgens de CIW-beoordelings-systematiek Warmtelozingen (2004) of de daarvoor in de plaats getreden systematiek.

Artikel 7.5 Beoordelingsregels

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam wordt in acht genomen dat:
   a. milieuverontreiniging door de lozing wordt geïntegreerd voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
   b. emissies in het oppervlaktewater en het ontstaan van afval door de lozing worden voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het oppervlaktewater te bereiken;
   c. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
   d. de voor de lozing in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
   e. er wordt geen significante milieuverontreiniging veroorzaakt; en
   f. de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid wordt rekening gehouden met:
   a. de artikelen 10.14 en 10.29a Wet milieubeheer; en
   b. de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam.

3. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit waaraan regels zijn gesteld in de artikelen 7.8 tot en met 7.57 en de lozingsactiviteit aan die regels voldoet, is op de beoordeling van de aanvraag alleen het bepaalde in het tweede lid onder b van toepassing.

Artikel 7.6 Bepalen beste beschikbare technieken

1. Bij de beoordeling of de lozing voldoet aan het criterium als bedoeld in artikel 7.5, eerste lid, aanhef en onder d, wordt bij het bepalen van de beste beschikbare technieken rekening gehouden met de BBT-conclusies en informatiedocumenten als bedoeld in bijlage XVIII, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.
2. Als op een lozing geen BBT-conclusies van toepassing zijn, of als de van toepassing zijnde BBT-conclusies niet alle mogelijke milieugevolgen van de activiteit behandelen, wordt bij het bepalen van de beste beschikbare technieken rekening gehouden met:
   a. de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
   b. de toepassing van stoffen die minder gevaarlijk zijn dan stoffen of mengsels als bedoeld in artikel 3 van de CLP-verordening;
   c. de ontwikkeling van technieken voor de terugwinning en het opnieuw gebruiken van de uitgestoten en gebruikte stoffen en van afvalstoffen;
   d. de vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
   e. de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
   f. de aard, de gevolgen en de omvang van de emissies;
   g. de verwachte datum en het verwachte tijdstip waarop met de lozing wordt begonnen;
   h. de tijd die nodig is om een betere techniek te gaan toepassen;
   i. het verbruik en de aard van de grondstoffen, met inbegrip van water, en de energie-efficiëntie;
   j. de noodzaak de nadelige gevolgen van de emissies en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
   k. de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken; en
   l. de informatiedocumenten als bedoeld in bijlage XVIII, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 7.7 Beoordelingsregel Seveso-inrichting

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit van een Seveso-inrichting als bedoeld in artikel 3.51, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als voldoende afstand tot een Natura 2000-gebied in acht wordt genomen, of andere passende maatregelen worden genomen.

AFDELING 7.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE LOZINGEN

Paragraaf 7.2.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

Artikel 7.8 Lozen van grondwater bij saneringen

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan grondwater, afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.

2. Voor het lozen van dat grondwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden als bedoeld in tabel 7.1, gemeten in een steekmonster.

Tabel 7.1 Emissiegrenswaarden

Stof	**Emissiegrenswaarden bij lozen in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam**	**Emissiegrenswaarden bij lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam**
Naftaleen	0,2 µg/l	0,2 µg/l
PAK's	1 µg/l	1 µg/l
BTEX	50 µg/l	
Vluchtige organohalogeenverbindingen uitgedrukt als chloor	20 µg/l	
Aromatische organohalogeenverbindingen	20 µg/l	
Minerale olie	500 µg/l	50 µg/l
Cadmium	4 µg/l	0,4 µg/l
Kwik	1 µg/l	0,1 µg/l
Koper	11 µg/l	1,1 µg/l
Nikkel	41 µg/l	4,1 µg/l
Lood	53 µg/l	5,3 µg/l
Zink	120 µg/l	12 µg/l
Chroom	24 µg/l	2,4 µg/l
Onopgeloste stoffen	50 mg/l	20 mg/l
Benzeen		2 µg/l
Tolueen		7 µg/l
Ethylbenzeen		4 µg/l
Xyleen		4 µg/l
Tetrachlooretheen		3 µg/l
Trichlooretheen		20 µg/l
1,2-dichlooretheen		20 µg/l
1,1,1-trichloorethaan		20 µg/l
Vinylchloride		8 µg/l
Som van de vijf hier bovenstaande stoffen		20 µg/l
Monochloorbenzeen		7 µg/l
Dichloorbenzenen		3 µg/l
Trichloorbenzenen		1 µg/l

Artikel 7.9 Lozen van grondwater bij ontwatering

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan grondwater bij ontwatering, dat niet afkomstig is van een bodemsanering, een grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een bodemsanering of grondwatersanering en dat geen drainagewater is als bedoeld in paragraaf 4.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.
2. Voor het te lozen grondwater is de emissiegrenswaarde voor onopgeloste stoffen 50 mg/l, gemeten in een steekmonster.

3. Het tweede lid is niet van toepassing op het lozen van grondwater bij wonen.

Artikel 7.10 Meet- en rekenbepalingen

1. Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
2. Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
3. Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
   a. voor BTEX: NEN-EN-ISO 15680;
   b. voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen: NEN-EN-ISO 17993;
   c. voor tetrachlooretheen, trichlooretheen, 1,2-dichlooretheen, 1,1,1-trichloorethaan, vinylchloride, de som van de vijf hiervoor genoemde stoffen, monochloorbenzeen, dichloorbenzeen, trichloorbenzenen: NEN-EN-ISO 10301 of NEN-EN-ISO 15680, waarbij voor vinylchloride enkel NEN-EN-ISO 15680 gebruikt kan worden;
   d. voor minerale olie: NEN-EN-ISO 9377-2;
   e. voor cadmium, koper, nikkel, lood, zink en chroom: NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 11885, waarbij de elementen worden ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2;
   f. voor kwik: NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 12846 of NEN-EN-ISO 17852, waarbij kwik wordt ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2; en
   g. voor onopgeloste stoffen: NEN-EN 872.

Artikel 7.11 Melding

1. Een voorgenomen lozing wordt ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in de artikelen 7.8 en 7.9 gemeld aan dijkgraaf en hoogheemraden.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden gegevens en bescheiden verstrekt over:
   a. de aard en omvang van de lozing; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het eerste en het tweede lid gelden niet voor het lozen van grondwater bij ontwatering, als:
   a. het lozen niet langer dan 48 uur duurt; of
   b. het lozen bij wonen plaatsvindt.
4. Als het lozen langer duurt dan 48 uur, maar niet langer dan 8 weken, bedraagt de termijn, bedoeld in het eerste lid, vijf werkdagen.

Paragraaf 7.2.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Artikel 7.12 Lozen van afvloeiend hemelwater

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvloeiend hemelwater worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, als dat hemelwater:
   a. niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
   b. geen drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving is; en
   c. geen overig afvalwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Besluit activiteiten leefomgeving is.

2. In afwijking van het eerste lid wordt afvloeiend hemelwater, afkomstig van buiten de bebouwde kom gelegen rijkswegen en provinciale wegen, alleen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam geloosd als lozen op of in de bodem redelijkerwijs niet mogelijk is.
3. In afwijking van het eerste lid wordt afvloeiend hemelwater, afkomstig van buiten de bebouwde kom gelegen rijkswegen en provinciale wegen, alleen op een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam geloosd als lozen op of in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam of in een schoonwaterriool redelijkerwijs niet mogelijk is.

Artikel 7.13 Melding

1. Ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg van buiten de bebouwde kom gelegen rijkswegen en provinciale wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden gegevens en bescheiden verstrekt over:
   a. de aard en omvang van de lozing van afvloeiend hemelwater; en
   b. de verwachte datum van het begin van de lozingsactiviteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op het veranderen van de lozingsactiviteit door een reconstructie of ingrijpende wijziging van die wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken.

Paragraaf 7.2.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater

Artikel 7.14 Lozen van huishoudelijk afvalwater

1. Met het oog op het voorkomen van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam wordt huishoudelijk afvalwater alleen op een oppervlaktewaterlichaam geloosd als het lozen plaats vindt buiten een bebouwde kom of binnen een bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2000 inwonerequivalenten, en de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of een zuiveringtechnisch werk waarop kan worden aangesloten meer bedraagt dan:
   a. 40 meter bij niet meer dan 10 inwonerequivalenten;
   b. 100 meter bij meer dan 10 maar minder dan 25 inwonerequivalenten;
   c. 600 meter bij 25 of meer inwonerequivalenten maar minder dan 50 inwonerequivalenten;
   d. 1.500 meter bij 50 of meer inwonerequivalenten maar minder dan 100 inwonerequivalenten; of
   e. 3.000 meter bij 100 of meer inwonerequivalenten.
2. De afstand als bedoeld in het eerste lid wordt berekend:
   a. vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt; en
   b. langs de kortste lijn waarlangs de afvoerleidingen zonder overwegende bezwaren kunnen worden aangelegd.
3. In afwijking van het tweede lid, aanhef en onder a, wordt de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk bij voortzetting van het lozen van huishoudelijk afvalwater in het oppervlaktewaterlichaam dat voor 1 maart 1997 al gebeurde, berekend vanaf het gedeelte van het gebouw dat zich het dichtst bij een vuilwaterriool of een zuiveringtechnisch werk bevindt.
4. In afwijking van het eerste lid kan huishoudelijk afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd:
   a. vanuit een spoorvoertuig als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet; of

b. op militaire oefenterreinen in het kader van militaire oefeningen.

Artikel 7.15 Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

1. Met het oog op het beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam wordt huishoudelijk afvalwater dat wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, geleid via een zuiveringsvoorziening.
2. Voor dat afvalwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden als bedoeld in tabel 7.2.

Tabel 7.2 Emissiegrenswaarden

Stof	**Emissiegrenswaarden bij lozen in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam**		**Emissiegrenswaarden bij lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam**	
	Representatief etmaalmonster	Steekmonster	Representatief etmaalmonster	Steekmonster
Biochemisch zuurstofverbruik	30 mg/l	60 mg/l	20 mg/l	40 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	150 mg/l	300 mg/l	100 mg/l	200 mg/l
Totaal stikstof			30 mg/l	60 mg/l
Ammoniumstikstof			2 mg/l	4 mg/l
Onopgeloste stoffen	30 mg/l	60 mg/l	30 mg/l	60 mg/l
Fosfor totaal			3 mg/l	6 mg/l

3. Het tweede lid is niet van toepassing als het huishoudelijk afvalwater minder dan zes inwonerequivalenten bevat en voorafgaand aan vermenging met ander afvalwater door een septictank wordt geleid:
   a. met een nominale inhoud van 6 m^3 of meer, volgens NEN-EN 12566-1, en met een hydraulisch rendement van niet meer dan 10 g, volgens annex B van NEN-EN 12566-1; of
   b. die is geplaatst voor 1 januari 2009 en is afgestemd op de hoeveelheid afvalwater dat wordt geloosd.
4. Het eerste en het tweede lid gelden niet voor het lozen van huishoudelijk afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam:
   a. vanuit een spoorvoertuig als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet; of
   b. op militaire oefenterreinen in het kader van militaire oefeningen.

Artikel 7.16 Meet- en rekenbepalingen

1. Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
2. Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
3. Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
   a. voor biochemisch zuurstofverbruik: NEN-EN-ISO 5815-1/2;
   b. voor chemisch zuurstofverbruik: NEN-ISO 15705;
   c. voor nitrietstikstof en nitraatstikstof: NEN-EN-ISO 13395 of NEN-ISO 15923-1;
   d. voor organisch stikstof: NEN-ISO 5663 of NEN 6646;
   e. voor ammoniumstikstof: NEN 6646, NEN-EN-ISO 11732 of NEN-EN-ISO 15923-1; en
   f. voor totaal fosfor: NEN-EN-ISO 15681-1, NEN-EN-ISO 15681-2, NEN-EN-ISO 6878, NEN-EN-ISO 11885 of NEN-EN-ISO 17294-2.

Artikel 7.17 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.14 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de gegevens en bescheiden verstrekt over:
   a. het aantal inwonerequivalenten dat wordt geloosd;
   b. de wijze van behandeling van het afvalwater; en
   c. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.
4. Het bepaalde in de vorige leden geldt niet voor het lozen van huishoudelijk afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam:
   a. vanuit een spoorvoertuig als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet; of
   b. op militaire oefenterreinen in het kader van militaire oefeningen.

Paragraaf 7.2.4 Lozen van koelwater

Artikel 7.18 Koelwater

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan koelwater, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.
2. Aan het te lozen koelwater mogen geen chemicaliën of andere stoffen worden toegevoegd.
3. De warmtevracht van het te lozen koelwater is niet meer dan:
   a. 1000 kJ/s bij lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam; en
   b. 10 kJ/s bij lozen op een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.19 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.18 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden gegevens en bescheiden verstrekt over:
   a. de maximale warmtevracht; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.

Paragraaf 7.2.5 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

Artikel 7.20 Bij reinigen en conserveren geen afvalwater lozen

Afvalwater afkomstig van het reinigen of conserveren van bouwwerken wordt niet geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, tenzij het gaat om:

a. afvalwater afkomstig van het afwassen met enkel water; of
b. afvalwater afkomstig van het schoonspuiten met enkel water onder een druk van ten hoogste 200 bar.

Artikel 7.21 Werkinstructie bij reinigen en conserveren

1. Met het oog op het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlakte-waterlichaam bij het reinigen of conserveren van bouwwerken:
   a. is er een werkinstructie opgesteld; en
   b. wordt voor het deel van het bouwwerk dat boven de waterspiegel ligt een hulpconstructie voor de opvang van stoffen gebruikt die is afgestemd op de gebruikte techniek, de gebruikte stoffen en de stoffen die kunnen vrijkomen.
2. In de werkinstructie is opgenomen:
   a. welke technieken worden toegepast;
   b. welke stoffen kunnen vrijkomen; en
   c. welke stoffen worden gebruikt.
3. Als een hulpconstructie wordt gebruikt, is in de werkinstructie ook opgenomen:
   a. op welke manier de vloer, de zijwanden en de bovenzijde van de hulpconstructie zijn uitgevoerd;
   b. wat de omvang van het bouwwerk dat wordt gereinigd of geconserveerd is en wat de omvang van de hulpconstructie is;
   c. of de constructie een afzuiging met permanente onderdruk heeft;
   d. de wijze van opvang van afvalwater, als natte technieken worden gebruikt; en
   e. de aanvullende maatregelen die worden getroffen als wordt gewerkt bij een windsnelheid van meer dan 8 m/s.

Artikel 7.22 Werkinstructie bij bouwen, renoveren en slopen

Met het oog op het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlakte-waterlichaam bij het bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken moet een werkinstructie worden opgesteld, waarin is opgenomen:

a. op welke manier wordt gebouwd, gerenoveerd of gesloopt; en
b. welke maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen die worden gebruikt of die kunnen vrijkomen, in het oppervlaktewaterlichaam terechtkomen.

Artikel 7.23 Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Met het oog op het voorkomen of beperken van de verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam bij het afzuigen van lucht vanuit een hulpconstructie, is voor de emissie in de lucht de emissiegrenswaarde voor stof 10 mg/Nm^3, gemeten in een eenmalige meting.

Artikel 7.24 Meet- en rekenbepalingen

Op het meten van stof is NEN-EN 13284-1 van toepassing.

Artikel 7.25 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in de artikelen 7.20 tot en met 7.23 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. voor het lozen afkomstig van reinigen of conserveren van een bouwwerk: de werkinstructie als bedoeld in artikel 7.21; of
   b. voor het lozen afkomstig van het bouwen, renoveren of slopen van een bouwwerk: de werkinstructie als bedoeld in artikel 7.22.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.

4. Het bepaalde in de vorige leden geldt niet voor reinigingswerkzaamheden die periodiek worden uitgevoerd en waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd.

Paragraaf 7.2.6 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Artikel 7.26 Inerte goederen

Voor de toepassing van deze paragraaf worden de volgende goederen als inerte goederen beschouwd, voor zover deze niet verontreinigd zijn:

a. bouwstoffen als bedoeld in paragraaf 4.123 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
b. grond en baggerspecie als bedoeld in paragraaf 4.124 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
c. A-hout en ongeshredderd B-hout;
d. snoeihout;
e. banden van voertuigen;
f. autowrakken waaruit alle vloeistoffen zijn afgetapt bij een autodemontagebedrijf en wrakken van tweewielige motorvoertuigen waaruit alle vloeistoffen zijn afgetapt bij een demontagebedrijf voor tweewielige motorvoertuigen;
g. straatmeubilair;
h. tuinmeubilair;
i. aluminium, ijzer en roestvrijstaal;
j. kunststof anders dan lege, ongereinigde verpakkingen van voedingsmiddelen, smeerolie, verf, lak of drukinkt, gewasbeschermingsmiddelen, biociden of gevaarlijke stoffen;
k. kunststofgeïsoleerde kabels anders dan oliedrukkabels, gepantserde papier-loodkabels en papiergeïsoleerde grondkabels;
l. papier en karton;
m. textiel en tapijt; en
n. vlakglas.

Artikel 7.27 Lozen bij opslaan van inerte goederen

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan te lozen afvalwater, dat in contact is geweest met opgeslagen inerte goederen, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.28 Lozen bij overslaan van inerte goederen

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan bij het overslaan van inerte goederen in de buitenlucht worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.
2. Bij het overslaan van die goederen in de buitenlucht wordt zo veel mogelijk voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken.
3. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen voldaan als:
   a. de afstand tussen wal en schip zo klein mogelijk is, en niet groter is dan 5 meter; of
   b. het schip, waarin of waaruit wordt overgeslagen, met de wal wordt verbonden door een ponton of een morsklep.
4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing op het overslaan van inerte goederen bij wonen.

Paragraaf 7.2.7 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen

Artikel 7.29 Lozen bij opslaan van goederen die kunnen uitlogen

1. In aanvulling op artikel 4.1057, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, kan, met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater, te lozen afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen worden geloosd op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam, als de afstand tot een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk waarop kan worden aangesloten of geloosd meer dan 40 meter is, gerekend vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt.
2. Voor het te lozen afvalwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden als bedoeld in tabel 7.3, gemeten in een steekmonster.

Tabel 7.3 Emissiegrenswaarden

Stof	**Emissiegrenswaarden**
Som van de metalen arseen, chroom, koper, lood, nikkel en zink	1 mg/l
Minerale olie	20 mg/l
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen	50 µg/l
Onopgeloste stoffen	100 mg/l
Som van stikstofverbindingen	10 mg/l
Som van fosforverbindingen	2 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	200 mg/l

Artikel 7.30 Meet- en rekenbepalingen

1. Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
2. Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
3. Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
   a. voor onopgeloste stoffen: NEN-EN 872;
   b. voor chemisch zuurstofverbruik: NEN-ISO 15705;
   c. voor olie: NEN-EN-ISO 9377-2;
   d. voor arseen, chroom, koper, lood, nikkel en zink: NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 11885, waarbij de elementen worden ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2;
   e. voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen: NEN-EN-ISO 17993;
   f. voor nitrietstikstof en nitraatstikstof: NEN-EN-ISO 13395 of NEN-ISO 15923-1;
   g. voor organisch stikstof: NEN-ISO 5663 of NEN 6646;
   h. voor ammoniumstikstof: NEN 6646, NEN-EN-ISO 11732 of NEN-EN-ISO 15923-1; en
   i. voor de som van fosforverbindingen: NEN-EN-ISO 15681-1, NEN-EN-ISO 15681-2, NEN-EN-ISO 6878, NEN-EN-ISO 11885 of NEN-EN-ISO 17294-2.

Artikel 7.31 Lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam bij:
   a. het bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen;
   b. het overslaan van zout voor het strooien op wegen;
   c. het overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk; en

d. het overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.
2. Bij het overslaan van die goederen in de buitenlucht wordt zo veel mogelijk voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken.
3. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen voldaan als:
   a. de afstand tussen wal en schip zo klein mogelijk is, en niet groter is dan 5 meter; of
   b. het schip, waarin of waaruit wordt overgeslagen, met de wal wordt verbonden door een ponton of een morsklep.

Artikel 7.32 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in de artikelen 7.29 en 7.31 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij melding, bedoeld in het vorige lid, worden gegevens en bescheiden verstrekt over:
   a. de stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.
4. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing op het overslaan van:
   a. zout voor het strooien op wegen;
   b. niet-inerte goederen die vrijkomen bij werkzaamheden of bij een werk; en
   c. niet-inerte goederen die nodig zijn bij werkzaamheden of in een werk.

Paragraaf 7.2.8 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Artikel 7.33 Lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioolstelsels

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan het afvalwater afkomstig uit een openbaar ontwateringsstelsel, een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar vuilwaterriool worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, als dat stelsel of dat riool voorkomt op het in het gemeentelijk rioleringsplan of een gemeentelijk rioleringsprogramma opgenomen overzicht van voorzieningen en maatregelen als bedoeld in artikel 2.16, eerste lid, onder a, onder 1 tot en met 3, van de Omgevingswet, en dat stelsel of dat riool volgens dat plan of programma is uitgevoerd en wordt beheerd.

Artikel 7.34 Lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan huishoudelijk afvalwater afkomstig uit een systeem als bedoeld in artikel 2.16, derde lid, van de Omgevingswet, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, als dat systeem voorkomt op het in het gemeentelijk rioleringsplan of een gemeentelijk rioleringsprogramma opgenomen overzicht van die systemen en volgens dat plan of programma is uitgevoerd en wordt beheerd.

Paragraaf 7.2.9 Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden en bij werkzaamheden door of namens Delfland op een oppervlaktewaterlichaam

Artikel 7.35 Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen kunnen stoffen die vrijkomen bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd op dat oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.36 Werkinstructie bij verontreinigde waterbodem

Met het oog op het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam is bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden in een waterbodem met de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' als bedoeld in artikel 25d, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit, een werkinstructie opgesteld, waarin is opgenomen:

a. de toe te passen baggertechniek, en
b. de bij het gebruik van die techniek gehanteerde werkwijze.

Artikel 7.37 Lozen bij werkzaamheden door of namens Delfland

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen kunnen stoffen die vrijkomen bij andere werkzaamheden dan bedoeld in artikel 7.35 op een oppervlaktewaterlichaam, die worden verricht door of namens Delfland in het kader van het waterbeheer, worden geloosd op dat oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.38 Lozen van algen en bacteriën

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen kunnen algen en bacteriën uit een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd op een ander oppervlaktewaterlichaam dat in beheer is bij Delfland, als die werkzaamheden plaatsvinden door of namens Delfland in het kader van het beheer van dat oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.39 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.35 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem;
   b. als de waterbodem de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' als bedoeld in artikel 25d, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit, heeft: de werkinstructie als bedoeld in artikel 7.36; en
   c. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.
4. Dit artikel is niet van toepassing als de ontgraving of baggerwerkzaamheden gedaan worden door of namens Delfland of de onderhoudsplichtige als bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet.

Paragraaf 7.2.10 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Artikel 7.40 Lozen bij schoonmaken en in gebruik nemen van drinkwaterleidingen

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvalwater dat vrijkomt bij het schoonmaken en in gebruik nemen van de middelen voor opslag, transport en distributie van drinkwater of warm tapwater als bedoeld in artikel 1 van de Drinkwaterwet, of van huishoudwater als bedoeld in artikel 1 van het Drinkwaterbesluit, op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd.
2. Aan het water dat voor het schoonmaken en in gebruik nemen wordt gebruikt, worden geen chemicaliën toegevoegd.

Paragraaf 7.2.11 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Artikel 7.41 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvalwater dat vrijkomt bij een calamiteitenoefening, anders dan afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als bedoeld in artikel 3.259 van het Besluit activiteiten leefomgeving, op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd.

Artikel 7.42 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.41 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. of er blusschuim bij de oefening wordt gebruikt; en
   b. welke stoffen dat blusschuim bevat.

Paragraaf 7.2.12 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Artikel 7.43 Lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

1. In aanvulling op artikel 4.795, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving kan, met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater, te lozen afvalwater afkomstig van het telen of kweken van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk waarop kan worden geloosd, en de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool waarop kan worden aangesloten en geloosd, meer dan 40 meter is.
2. Voor het te lozen afvalwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden bedoeld in tabel 7.4, gemeten in een steekmonster.

Tabel 7.4 Emissiegrenswaarden

Stof	**Emissiegrenswaarden**
Onopgeloste stoffen	100 mg/l
Biochemisch zuurstofverbruik	60 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	300 mg/l

3. De afstand als bedoeld in het eerste lid wordt berekend:
   a. vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt, en
   b. langs de kortste lijn waarlangs de afvoerleidingen zonder overwegende bezwaren kunnen worden aangelegd.
4. In afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, wordt de afstand bij voortzetting van het lozen dat voor 1 januari 2013 al gebeurde, berekend vanaf de plaats waar het afvalwater vrijkomt.

Artikel 7.44 Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

1. In aanvulling op artikel 4.761, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving kan, met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater, te lozen afvalwater afkomstig van het spoelen van biologisch geteelde gewassen op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk, waarop kan worden geloosd, en de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool waarop kan worden aangesloten en geloosd, meer dan 40 meter is.
2. Voor het te lozen afvalwater is de emissiegrenswaarde voor onopgeloste stoffen 100 mg/l, gemeten in een steekmonster.
3. De afstand als bedoeld in het eerste lid wordt berekend:
   a. vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt, en
   b. langs de kortste lijn waarlangs de afvoerleidingen zonder overwegende bezwaren kunnen worden aangelegd.
4. In afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, wordt de afstand bij voortzetting van het lozen dat voor 1 januari 2013 al gebeurde, berekend vanaf de plaats waar het afvalwater vrijkomt.

Artikel 7.45 Lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

1. In aanvulling op artikel 4.773, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, kan, met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater, te lozen afvalwater afkomstig van het sorteren van biologisch geteelde gewassen op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd.
2. Voor het te lozen afvalwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden als bedoeld in tabel 7.5, gemeten in een steekmonster.

Tabel 7.5 Emissiegrenswaarden

Stof	**Emissiegrenswaarden**
Onopgeloste stoffen	100 mg/l
Biochemisch zuurstofverbruik	60 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	300 mg/l

Artikel 7.46 Lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvalwater, afkomstig van het zuiveren van water door omgekeerde osmose of ionenwisselaars voor agrarische activiteiten, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.
2. Voor het te lozen afvalwater zijn de emissiegrenswaarden de waarden als bedoeld in tabel 7.6, gemeten in een steekmonster.

Tabel 7.6 Emissiegrenswaarden

Stof	Emissiegrenswaarden
Chloride	200 mg/l
IJzer	2 mg/l

3. De artikelen 4.801 en 4.804 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn niet van toepassing.

Artikel 7.47 Lozen bij ontijzeren grondwater

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvalwater, afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten, worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk waarop kan worden geloosd en de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool waarop kan worden aangesloten en geloosd, meer dan 40 meter is.
2. Voor het te lozen afvalwater is de emissiegrenswaarde voor ijzer 5 mg/l, gemeten in een steekmonster.
3. De afstand als bedoeld in het eerste lid wordt berekend:
   a. vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt, en
   b. langs de kortste lijn waarlangs de afvoerleidingen zonder overwegende bezwaren kunnen worden aangelegd.
4. In afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, wordt de afstand bij voortzetting van het lozen dat voor 1 januari 2013 al gebeurde, berekend vanaf de plaats waar het afvalwater vrijkomt.

Artikel 7.48 Meet- en rekenbepalingen

1. Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
2. Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
3. Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
   a. voor chloride: NEN-EN-ISO 15682;
   b. onopgeloste stoffen: NEN-EN 872;
   c. voor biochemisch zuurstofverbruik: NEN-EN-ISO 5815-1/2; en
   d. voor chemisch zuurstofverbruik: NEN-ISO15705; en.
   e. voor ijzerverbindingen: NEN-EN-ISO 17294-2.

Artikel 7.49 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in de artikelen 7.43 tot en met 7.47 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. de aard en omvang van de lozing; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.

Paragraaf 7.2.13 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Artikel 7.50 Uitzondering voorgeschreven lozingsroute

Als in het omgevingsplan voor afvalwater, afkomstig van het reinigen van installaties en voorzieningen voor het maken van betonmortel, het inwendig reinigen van voertuigen waarin betonmortel is vervoerd, of het uitwassen van beton, een andere lozingsroute is toegestaan, wordt, in afwijking van de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, het te lozen afvalwater als bedoeld in die artikelen geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, of via die andere lozingsroute.

Paragraaf 7.2.14 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Artikel 7.51 Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Deze afdeling is niet van toepassing op het lozen van afvalwater afkomstig van de voedingsmiddelenindustrie als bedoeld in artikel 3.128 van het Besluit activiteiten leefomgeving, met uitzondering van het lozen van afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen voor personen die werken op de locatie waar de activiteit wordt verricht.

Artikel 7.52 Lozen bij bereiden van voedingsmiddelen

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam, als het bereiden plaatsvindt met:
   a. grootkeukenapparatuur;
   b. één of meer bakkerijovens die chargegewijs worden beladen; of
   c. één of meer bakkerijovens die continu worden beladen met een nominaal vermogen van ten hoogste 100 kilowatt.
2. Het afvalwater wordt alleen gezamenlijk met huishoudelijk afvalwater geloosd, en wordt alleen geloosd voor zover de voorzieningen voor het zuiveren van huishoudelijk afvalwater zijn berekend op het zuiveren van het afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee samenhangende activiteiten.

Artikel 7.53 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.52 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. de aard en omvang van de lozing; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.

Paragraaf 7.2.15 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Artikel 7.54 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan spuiwater uit recreatieve visvijvers worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 7.55 Melding

1. Ten minste vier weken voor het begin van de lozingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.54 wordt daarvan aan dijkgraaf en hoogheemraden melding gedaan.
2. Bij de melding, bedoeld in het vorige lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
   a. de aard en omvang van de lozing; en
   b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
3. Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de lozingsactiviteit.

Paragraaf 7.2.16 Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Artikel 7.56 Lozen van spoelwater

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kunnen de volgende afvalwaterstromen, afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig, op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd:

a. afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van door dat vaartuig of werktuig vervoerd zeezand, tijdens het varen; en
b. afvalwater dat vrijkomt bij het op dat vaartuig of werktuig scheiden van zand of grind.

Paragraaf 7.2.17 Asverstrooiing

Artikel 7.57 Asverstrooiing

Het op een oppervlaktewaterlichaam individueel verstrooien van as door de nabestaande die de zorg voor de asbus heeft als bedoeld in artikel 66a, tweede lid, van de Wet op de lijkbezorging, is toegestaan.

HOOFDSTUK 8 AANSLUITEN OPENBAAR VUILWATERRIOOL OF ANDER RIOOL OP ZUIVERINGTECHNISCH WERK

Artikel 8.1 Omgevingsvergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een openbaar vuilwaterriool of een ander riool aan te sluiten op een zuiveringtechnisch werk dat in beheer is bij Delfland of bij een rechtspersoon die door Delfland met het beheer van dat zuiveringtechnisch werk is belast.

Artikel 8.2 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

1. Een omgevingsvergunning is niet vereist als voorafgaand aan de aansluiting als bedoeld in artikel 8.1 tussen degene die het voornemen heeft tot die aansluiting en Delfland met betrekking tot die aansluiting een schriftelijke overeenkomst is gesloten die voldoet aan het gestelde in het tweede lid.
2. In de overeenkomst als bedoeld in het eerste lid zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de in artikel 8.4 genoemde aangelegenheden.

Artikel 8.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:

a. de technische gegevens van het stelsel van het openbaar vuilwaterriool danwel een ander riool, en een tekening waarop de locaties van eventuele overstorten zijn aangegeven;
b. het aantal inwonerequivalenten dat is en/of naar verwachting aangesloten zal worden op het onder a bedoelde stelsel; en
c. het aantal en de aard van de bedrijven die zijn aangesloten op het onder a bedoelde stelsel alsmede het aantal en de aard van bedrijven die naar verwachting zullen worden aangesloten op dat stelsel.

Artikel 8.4 Beoordelingsregels

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of een ander riool op een zuiveringtechnisch werk wordt de capaciteit van dat zuiveringtechnische werk in acht genomen.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid wordt rekening gehouden met:
   a. de bescherming en de doelmatige werking van het zuiveringtechnische werk waarop wordt aangesloten;
   b. dat de kosten voor onderhoud, inspectie en monitoring niet onevenredig toenemen; en
   c. het voorkomen van gevaar, schade en hinder.

HOOFDSTUK 9 LOZINGSACTIVITEITEN OP ZUIVERING-TECHNISCH WERK

Artikel 9.1 Specifieke zorgplicht

1. Degene die een lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen als bedoeld in artikel 1.2 is verplicht:
   a. alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
   b. voor zover deze niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
   c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Deze plicht houdt in ieder geval in dat:
   a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
   b. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
   c. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
   d. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
   e. lozingen op een zuiveringtechnisch werk doelmatig kunnen worden bemonsterd;
   f. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund; en
   g. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd.

Artikel 9.2 Omgevingsvergunningplicht

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit te verrichten op een zuiveringtechnisch werk.
2. Het verbod als bedoeld in het vorige lid geldt niet voor het lozen op een zuiveringtechnisch werk van stoffen, water of warmte afkomstig van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in artikel 3.1 Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 9.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:

a. het debiet in m^3 per uur van het te lozen afvalwater;
b. de regelmaat waarmee lozingen of deellozingen plaatsvinden;
c. de aanduiding of de lozing continu of niet-continu plaatsvindt;
d. een riooltekening;
e. de locaties van de lozingspunten;
f. de periode waarin de lozingen plaatsvinden;
g. een beschrijving van de maatregelen of voorzieningen die zijn of worden getroffen om de lozingen te voorkomen of te beperken;
h. een onderbouwing van de noodzaak om te lozen;
i. de samenstelling van het afvalwater dat wordt geloosd;
j. de aanduiding van de herkomst van het afvalwater dat wordt geloosd;
k. de resultaten van de bepaling van de waterbezwaarlijkheid van de geloosde stoffen, verricht volgens de Algemene BeoordelingsMethodiek 2016 als bedoeld in bijlage XVIII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
l. een beschrijving van de wijze waarop de lozing wordt vastgesteld en geregistreerd en de wijze waarop over de lozing wordt gerapporteerd.

Artikel 9.4 Beoordelingsregel

1. Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend als wordt voldaan aan de volgende criteria:
   a. milieuverontreiniging door de lozing wordt geïntegreerd voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
   b. emissies in het oppervlaktewater en het ontstaan van afval door de lozing worden voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het oppervlaktewater te bereiken;
   c. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
   d. de voor de lozing in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
   e. er wordt geen significante milieuverontreiniging veroorzaakt;
   f. de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken; en
   g. bij de definitieve beëindiging van de lozing worden de nodige maatregelen genomen om elk risico van milieuverontreiniging door de lozing voor het oppervlaktewater waarin werd geloosd, te voorkomen of te beperken.
2. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt rekening gehouden met de artikelen 10.14 en 10.29a Wet milieubeheer.

Artikel 9.5 Bepalen beste beschikbare technieken

1. Bij de beoordeling of de lozing voldoet aan het criterium als bedoeld in artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder d, wordt bij het bepalen van de beste beschikbare technieken rekening gehouden met de BBT-conclusies en informatiedocumenten als bedoeld in bijlage XVIII, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.
2. Als op een lozing geen BBT-conclusies van toepassing zijn, of als de van toepassing zijnde BBT-conclusies niet alle mogelijke milieugevolgen van de activiteit behandelen, wordt bij het bepalen van de beste beschikbare technieken rekening gehouden met:
   a. de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
   b. de toepassing van stoffen die minder gevaarlijk zijn dan stoffen of mengsels als bedoeld in artikel 3 van de CLP-verordening;
   c. de ontwikkeling van technieken voor de terugwinning en het opnieuw gebruiken van de uitgestoten en gebruikte stoffen en van afvalstoffen;
   d. de vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
   e. de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
   f. de aard, de gevolgen en de omvang van de emissies;
   g. de verwachte datum en het verwachte tijdstip waarop met de lozing wordt begonnen;
   h. de tijd die nodig is om een betere techniek te gaan toepassen;
   i. het verbruik en de aard van de grondstoffen, met inbegrip van water, en de energie-efficiëntie;
   j. de noodzaak de nadelige gevolgen van de emissies en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
   k. de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken; en
   l. de informatiedocumenten als bedoeld in bijlage XVIII, onder A, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 9.6 Beoordelingsregel Seveso-inrichting

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit van een Seveso-inrichting als bedoeld in artikel 3.51, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als voldoende afstand tot een Natura 2000-gebied in acht wordt genomen, of andere passende maatregelen worden genomen.

HOOFDSTUK 10 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT AFVALWATERTRANSPORTLEIDINGEN

AFDELING 10.1 ALGEMEEN

Artikel 10.1 Aanwijzing beperkingengebiedactiviteiten

Beperkingengebiedactiviteiten als bedoeld in dit hoofdstuk zijn:

a. het aanleggen van een kabel of leiding waarvan het tracé parallel is gelegen aan een afvalwatertransportleiding en voor zover daarbij de kortste onderlinge afstand 1,0 meter of minder bedraagt;
b. het aanleggen van een kabel of leiding waarvan het tracé een afvalwatertransportleiding kruist en voor zover de kortste onderlinge afstand 0,60 meter of minder bedraagt;
c. het geheel of gedeeltelijk ontgraven van een afvalwatertransportleiding;
d. een ontgraving van meer dan 1,0 meter diepte;
e. graafwerkzaamheden die niet handmatig worden uitgevoerd;
f. het aanbrengen van grond waarbij een ophoging ontstaat van 1,0 meter of meer;
g. het verrichten van sonderingen en horizontale grondboringen en het slaan van aardpennen;
h. het planten en houden van bomen;
i. het belasten van de grond, op welke wijze dan ook, met 3 ton per vierkante meter of meer;
j. het aanleggen van een overkluizing of een voorziening die voorziet in het faciliteren van een belasting van meer dan 3 ton per vierkante meter;
k. het uitvoeren van heiwerkzaamheden, het aanbrengen van funderingspalen of damwanden daaronder begrepen;
l. het aanleggen van een bouwput;
m. het wijzigen van een afvalwatertransportleiding;
n. het plaatsen en houden van materieel of materiaal dat het ontgraven van de leiding ten tijde van een calamiteit verhindert;
o. het verrichten van boringen, uitgezonderd boringen voor onderzoek naar de geologische gesteldheid van de grond;
p. het aanleggen en houden van een waterpartij.

Artikel 10.2 Aanwijzing beperkingengebieden

Beperkingengebieden als bedoeld in dit hoofdstuk zijn:

a. de strook van 10 meter aan weerszijden van een afvalwatertransportleiding die is opgenomen in de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland, gemeten vanaf de buitenzijde van de leiding; en
b. de strook boven een afvalwatertransportleiding, gelegen tussen en aansluitend op de twee stroken als bedoeld onder a aan weerszijden van die leiding.

Artikel 10.3 Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland

Dijkgraaf en hoogheemraden houden een Legger van afvalwatertransportleidingen bij. Deze bestaat uit een kaart waarop de ligging van afvalwatertransportleidingen en, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10.2, de daaraan grenzende stroken staat aangegeven.

Artikel 10.4 Specifieke zorgplicht

Degene die een beperkingengebiedactiviteit verricht, is verplicht tot het treffen van de maatregelen:

a. om schade of verzakking aan de afvalwatertransportleiding te voorkomen;
b. om een vlotte toegang voor Delfland tot de afvalwatertransportleiding te verzekeren wanneer het gaat om een calamiteit;
c. om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een ongehinderde exploitatie van de afvalwaterpersleidingen te verzekeren.

Artikel 10.5 Omgevingsvergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit te verrichten.

Artikel 10.6 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

Het verbod als bedoeld in artikel 10.5 geldt niet voor:

a. de eigenaar van de grond waarin de afvalwatertransportleiding wordt gehouden, als dat houden plaatsvindt op grond van een zakelijk recht of een gedoogplichtbeschikking en de beperkingengebiedactiviteit op grond van de voorwaarden behorende bij dat zakelijk recht of die gedoogplicht aan de eigenaar is toegestaan;
b. een beperkingengebiedactiviteit die is of wordt verricht door of vanwege Delfland;
c. een beperkingengebiedactiviteit als bedoeld in artikel 10.10;
d. een beperkingengebiedactiviteit voor zover die is voltooid vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dat artikel.

Artikel 10.7 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvrager om een omgevingsvergunning legt over bij zijn aanvraag:

a. wanneer het gaat om het aanleggen en houden van werken: technische tekeningen, waaronder een situatietekening en representatieve lengte- en dwarsprofielen, een opgave van de te gebruiken materialen en een berekening van de belasting op de afvalwater-transportleiding als gevolg van het aanleggen en houden van het werk waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd;
b. in voorkomend geval: een voorstel tot het nemen van maatregelen door de aanvrager om een omgevingsvergunning ter verzekering van de bescherming en de doelmatige werking van de afvalwatertransportleiding;
c. in voorkomend geval: een concreet plan voor de wijziging of verlegging van de afvalwatertransportleiding door de aanvrager om een omgevingsvergunning.

Artikel 10.8 Beoordelingsregel afvalwatertransportleidingen

Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit in, over of onder een afvalwatertransportleiding wordt in acht genomen:

a. de bescherming en de doelmatige werking van de afvalwatertransportleiding en die van de zuiveringtechnische werken waar de afvalwatertransportleiding mee verbonden is; en
b. de mogelijkheid tot het op adequate wijze kunnen verrichten van onderhoud, reparatie en vervanging van de afvalwatertransportleiding in kwestie door of vanwege Delfland.

Artikel 10.9 Vergunningvoorschriften

1. Aan een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.5 kunnen voorschriften worden verbonden over te treffen maatregelen:
   a. als bedoeld in artikel 10.4;
   b. ter monitoring van de exacte ligging van de afvalwatertransportleiding volgens een plan dat in ieder geval voorziet in een nulmeting en de ontsluiting van de meetresultaten in coördinaten volgens het stelsel van de Rijksdriehoekmeting en de diepteligging ten opzichte van het maaiveld;
   c. ter voorkoming van een hoekverdraaiing van een deel van de afvalwatertransport-leiding ten opzichte van het aangrenzende deel plaatsvindt die groter is dan 0,1 graad, gemeten ten opzichte van het hart van de leiding;
   d. ter voorkoming van het gebruik van verdichtingsapparatuur binnen een straal van 1,0 meter, gemeten vanuit het hart van de afvalwatertransportleiding.
2. Aan een omgevingsvergunning voor het ontgraven van een afvalwatertransportleiding of graafwerkzaamheden in een beperkingengebied kunnen voorschriften worden verbonden over het ongedaan maken van de ontgraving, waarbij binnen een straal van een halve meter rondom de leiding schone grond dient te worden aangebracht waarvan de proctordichtheid minimaal 98 procent bedraagt.
3. Aan een omgevingsvergunning voor het realiseren van een overkluizing over een afvalwatertransportleiding kunnen voorschriften worden verbonden over de afstand tussen de onderkant van de overkluizing en de bovenkant van de afvalwatertransportleiding, waarbij een minimale afstand geldt van 0,60 meter.

AFDELING 10.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN

Artikel 10.10 Omgevingsvergunningvrije beperkingengebiedactiviteiten

Beperkingengebiedactiviteiten als bedoeld in artikel 10.6, aanhef en onder c, zijn:

a. een ontgraving van meer dan 1,0 meter diepte voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 5,0 meter bedraagt;
b. graafwerkzaamheden die niet handmatig worden uitgevoerd voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 1,0 meter bedraagt;
c. het verrichten van sonderingen en horizontale grondboringen en het slaan van aardpennen, voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 1,0 meter bedraagt;
d. het planten en houden van bomen voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 5,0 meter bedraagt;
e. het belasten van de grond, op welke wijze dan ook, met 3 ton per vierkante meter of meer, voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 2,0 meter bedraagt;
f. het aanleggen van een overkluizing of voorziening die voorziet in het faciliteren van een belasting van meer dan 3 ton per vierkante meter, voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 2,0 meter bedraagt;

g. het plaatsen en houden van materieel dat het ontgraven van de leiding ten tijde van een calamiteit verhindert voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 1,0 meter bedraagt;
h. het aanleggen en houden van een waterpartij voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenzijde van de leiding, gemeten op maaiveldniveau, ten minste 1,0 meter bedraagt.

HOOFDSTUK 11 VERHARDINGSACTIVITEITEN

Artikel 11.1 Aanwijzing verhardingsactiviteiten

Een verhardingsactiviteit als bedoeld in dit hoofdstuk is het op onverhard maaiveld aanleggen van een werk, dat is bedoeld om daar blijvend aanwezig te zijn, en waarvan de aanwezigheid ertoe leidt dat op dat werk neerslaand hemelwater direct of indirect versneld wordt afgevoerd naar het oppervlaktewatersysteem, in de navolgende gevallen:

a. de aanleg van een autoweg of autosnelweg als bedoeld in artikel 1 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, op- en afritten en in- en uitvoerstroken daaronder begrepen;
b. een wijziging van een autoweg of autosnelweg die bestaat uit:
   1. de ombouw van een autoweg tot autosnelweg; of
   2. de uitbreiding van een weg met een of meer rijstroken;
c. de realisatie van een langs een onder a genoemde weg of onder b genoemde wijziging gelegen parkeerplaats, verzorgingsplaats, tankstation, carpoolplaats of bushalte;
d. de aanleg van een hoofdspoorweg als bedoeld in artikel 2 Spoorwegwet, een lokale spoorweg als bedoeld in artikel 2, tweede lid, Wet lokaal spoor, of een bijzondere spoorweg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Spoorwegwet;
e. een wijziging van een spoorweg die bestaat uit een uitbreiding van die spoorweg met een of meer sporen;
f. de realisatie van een langs of nabij een onder d genoemde spoorweg of een langs of nabij een onder e genoemde wijziging gelegen stationsgebouw, toegangsvoorziening, perron, rangeerterrein, reinigings- of onderhoudsterrein of -gebouw, alsook, indien overwegend ten behoeve van treinreizigers, een gebouwde of ongebouwde stallingsruimte voor rijwielen, gebouwde of ongebouwde parkeervoorziening voor motorvoertuigen en taxistandplaats.

Artikel 11.2 Omgevingsvergunningplicht

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een verhardingsactiviteit te verrichten.
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor een verhardingsactiviteit:
   a. die strekt tot vervanging van een bouw- of ander werk als bedoeld in artikel 7.1 waarvoor een omgevingsvergunning op grond van het eerste lid is verleend of waarop het bepaalde onder b van toepassing is, mits de grootte van het verhard oppervlak niet wijzigt en de vervanging binnen 5 jaar na verwijdering van het bouw- of ander werk is voltooid;
   b. die is voltooid vóór het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 7.1.

Artikel 11.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

1. De aanvrager om een omgevingsvergunning legt bij zijn aanvraag een compensatieplan over. Het compensatieplan omvat:
   a. kaarten waaruit de bestaande situatie en de situatie na het verrichten van de verhardingsactiviteit blijkt;
   b. tekeningen van de maatregelen die door of namens de aanvrager worden getroffen om de toename van de verharding als gevolg van de voorgenomen verhardingsactiviteit te compenseren;
   c. de topografische aanduiding van de locatie of locaties waarop de onder b bedoelde maatregelen worden getroffen en bewijsstukken waaruit blijkt dat de aanvrager over die locatie of locaties voor het treffen van die maatregelen kan beschikken;
   d. een toelichting op de wijze waarop de omvang van de compensatie is bepaald.

2. De in het eerste lid bedoelde maatregelen:
   a. worden getroffen in hetzelfde peilgebied of gebied met afwijkend peil als waarbinnen de verhardingsactiviteit plaatsvindt, of, in het boezemgebied, binnen een straal van maximaal 2,5 km gerekend vanaf de verhardingsactiviteit;
   b. bestaan uit het graven van nieuw oppervlaktewater dat in verbinding staat met het oppervlaktewatersysteem;
   c. bevatten geen peilregulerende kunstwerken;
   d. zijn gebaseerd op de einddatum van het klimaatscenario dat Delfland op het moment van het opstellen van het compensatieplan hanteert; en
   e. zijn dusdanig dat de verhardingsactiviteit niet leidt tot een extra peilstijging in maatgevende situaties met extreme neerslag.
3. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, aanhef en onder a, kunnen de in het eerste lid bedoelde maatregelen worden getroffen in een ander gebied als:
   a. het compensatieplan aantoont dat dit geen nadelige gevolgen heeft voor de waterhuishouding in het gebied waarbinnen de verhardingsactiviteit plaatsvindt, of dat die nadelige effecten volledig worden gecompenseerd;
   b. dat andere gebied benedenstrooms ligt van het gebied waarbinnen de verhardingsactiviteit plaatsvindt; en
   c. het compensatieplan aantoont dat het water ook daadwerkelijk het benedenstroomse gebied kan bereiken.
4. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, aanhef en onder b, kunnen in het compensatieplan alternatieve maatregelen worden opgenomen als het graven van voldoende nieuw oppervlaktewater redelijkerwijs niet mogelijk is. De alternatieve maatregelen zijn in overeenstemming met de "Richtlijn toepassen vasthoudmaatregelen ter compensatie van verharding in het watertoetsproces" of daarvoor in de plaats komende richtlijnen.
5. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, aanhef en onder e, kan in het compensatieplan een peilregulerend kunstwerk worden opgenomen als het graven van voldoende nieuw oppervlaktewater redelijkerwijs niet mogelijk is.
6. De inhoud van het compensatieplan wordt voor de indiening van een verzoek om een omgevingsvergunning afgestemd met een medewerker van Delfland.
7. Het compensatieplan is op het moment waarop de omgevingsvergunning wordt aangevraagd niet ouder dan drie jaar.
8. Als tussen het moment van opstellen van het compensatieplan en de aanvraag om een omgevingsvergunning een omgevingsplan wordt vastgesteld dat voorziet in een ontwikkeling die, als die ontwikkeling bekend was geweest ten tijde van het opstellen van het compensatieplan, gevolgen zou hebben gehad voor de inhoud daarvan, stellen dijkgraaf en hoogheemraden de aanvrager in de gelegenheid om het compensatieplan binnen een door hen te bepalen termijn aan te passen. Ook kunnen dijkgraaf en hoogheemraden de aanvrager om een omgevingsvergunning in de gelegenheid stellen om het compensatieplan aan te passen als zij van oordeel zijn dat daartoe aanleiding is. Zij vermelden daarbij de redenen die aan dat oordeel ten grondslag liggen.
9. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing als de aanvrager bij zijn aanvraag om een omgevingsvergunning aannemelijk maakt dat de compensatie van de toename van de verharding, als gevolg van de verhardingsactiviteit waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd overeenkomstig het bepaalde in het tweede tot en met het vijfde lid, minder dan 5 m^3 bedraagt.
10. In een situatie als bedoeld in het vorige lid legt de aanvrager om een omgevings-vergunning de bescheiden over die zijn genoemd in het eerste lid, onder a.

Artikel 11.4 Beoordelingsregels verhardingsactiviteit

1. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een verhardingsactiviteit wordt het compensatieplan als bedoeld in artikel 7.3 in acht genomen.
2. Een omgevingsvergunning wordt niet verleend als de toename van de verharding als gevolg van de verhardingsactiviteit naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden niet toereikend wordt gecompenseerd in het compensatieplan.
3. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing in de gevallen als bedoeld in artikel 11.3, negende lid.

Artikel 11.5 Vergunningvoorschrift (aanvullend)

Behoudens de gevallen als bedoeld in artikel 7.3, negende lid, wordt in een omgevings-vergunning aan het verrichten van de daarin vergunde verhardingsactiviteit door middel van een vergunningvoorschrift de voorwaarde verbonden dat het compensatieplan binnen de in het voorschrift gestelde termijn wordt uitgevoerd. Het voorschrift kan voorts inhouden dat met de verhardingsactiviteit niet eerder zal worden aangevangen dan nadat de uitvoering van het compensatieplan is voltooid.

HOOFDSTUK 12 SLOTBEPALINGEN

Artikel 12.1 Citeertitel

Deze waterschapsverordening wordt aangehaald als Waterschapsverordening Delfland.

Artikel 12.2 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op een door dijkgraaf en hoogheemraden te bepalen tijdstip.
2. In afwijking van het eerste lid treedt hoofdstuk 10 van deze verordening in werking op 1 januari 2024.
3. Indien de Omgevingswet na 1 januari 2024 in werking treedt, is het tweede lid niet van toepassing.

BIJLAGE 1. BEGRIPSBEPALINGEN

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

aangeheelde waterkering: waterkering waarachter gronden zijn aangebracht die ten minste een gelijke hoogte hebben als de buitenkruinlijn;

aangewezen oppervlaktewaterlichaam: Coolhaven, Delfshavense Schie, Havengebied Delfshaven te Rotterdam, Polderwatering, Schiedamse Schie van Coolhaven tot aan Schie-Schiekanaal, Stadswateren van Schiedam;

afvalstoffen: afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is;

afvalwater: alle water waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich dient te ontdoen;

afvalwatertransportleiding: zuiveringtechnisch werk voor het transport van stedelijk afvalwater, effluentleidingen en ontluchtingsleidingen daaronder begrepen, en toebehoren;

BBT-conclusies: document met de conclusies over beste beschikbare technieken, vastgesteld in overeenstemming met artikel 13, vijfde lid en zevende lid, van de Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PbEU 2010, L 334);

beheer van het watersysteem: samenstel van aan het watersysteem verbonden taken, gericht op het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van dat watersysteem en de vervulling van de op grond van de wet aan dat watersysteem toegekende maatschappelijke functies;

beperkingengebied: bij of krachtens deze verordening aangewezen gebied waar vanwege de aanwezigheid van een waterstaatswerk of zuiveringtechnisch werk regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat waterstaatswerk of zuiveringtechnisch werk;

beperkingengebiedactiviteit: activiteit binnen een beperkingengebied;

bergend vermogen: de hoeveelheid oppervlaktewater die maximaal in een bergingsgebied, een waterberging of een constructie voor waterberging kan worden opgeslagen;

bergingsgebied: gebied waaraan krachtens de wet een functie voor waterstaatkundige doeleinden is toegedeeld, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en dat ook als bergingsgebied in de legger is opgenomen;

beschermingszone: aan een waterstaatswerk grenzende zone, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden;

beste beschikbare technieken: het meest doeltreffende en geavanceerde ontwikkelingsstadium van de activiteiten en exploitatiemethoden waarbij de praktische bruikbaarheid van speciale technieken om het uitgangspunt voor de emissiegrenswaarden en andere vergunningsvoorwaarden te vormen is aangetoond, met als doel emissies en gevolgen voor het milieu in zijn geheel te voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, te beperken, waarbij wordt verstaan onder:

a. technieken: zowel de toegepaste technieken als de wijze waarop de installatie wordt ontworpen, gebouwd, onderhouden, geëxploiteerd en ontmanteld,
b. beschikbare: op zodanige schaal ontwikkeld dat de betrokken technieken, kosten en baten in aanmerking genomen, economisch en technisch haalbaar in de betrokken industriële context kunnen worden toegepast, onafhankelijk van de vraag of die technieken wel of niet binnen Nederland worden toegepast of geproduceerd, mits zij voor de exploitant op redelijke voorwaarden toegankelijk zijn, en
c. beste: het doeltreffendst voor het bereiken van een hoog algemeen niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel;

binnentalud: hellend vlak van de waterkering aan de landzijde van de waterkering;

bodem: het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen;

bodembeschermende voorziening: vloeistofdichte bodemvoorziening, aaneengesloten bodemvoorziening, elementenbodemvoorziening, lekbak, geomembraanbaksysteem of vulpuntmorsbak;

bouwwerk: constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren, met inbegrip van de daarvan deel uitmakende bouwwerkgebonden installaties anders dan een schip dat wordt gebruikt voor verblijf van personen en dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart;

buitenkruinlijn: snijlijn van de raaklijnen van de kruin en het buitentalud van een waterkering;

buitentalud: hellend vlak van het dijklichaam aan de waterzijde van de waterkering;

Delfland: het Hoogheemraadschap van Delfland;

Delflandsedijk: primaire waterkering die beveiliging biedt tegen overstromingen vanuit de Nieuwe Waterweg, het Scheur en de Nieuwe Maas, en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart behorende bij de legger;

dijk-in-boulevard: verharde dijk onder de boulevard van Scheveningen, gelegen tussen raai 9990 en raai 10070, die aan weerzijden aansluit op de zandige kust door middel van een diepwand; onderdeel van de primaire waterkering, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart behorende bij de legger;

dijkgraaf en hoogheemraden: dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland;

drainagewater: water dat wordt afgevoerd via een stelsel van waterdoorlatende buizen die in de bodem zijn aangelegd;

duiker: ondersteunend kunstwerk in de vorm van een kokervormige constructie met als doel de verbinding tussen oppervlaktewaterlichamen mogelijk te maken;

duinvoet: de locatie, vanuit zee gezien, waar het droge strand overgaat in de eerste hoge, min of meer gesloten duinenrij, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

eigenaar: degene die naar burgerlijk recht als eigenaar van de zaak is aan te merken, of degene die jegens deze een zakelijk of persoonlijk recht kan doen gelden;

emissie: directe of indirecte uitstoot, uit puntbronnen of diffuse bronnen, van stoffen, warmte of koude in de lucht, het water of de bodem*;*

emissiegrenswaarde: massa, gerelateerd aan een parameter, concentratie of niveau van een emissie die tijdens een of meer vastgestelde perioden niet wordt overschreden;

gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

gedoogplichtbeschikking: beschikking tot oplegging van een gedoogplicht als bedoeld in afdeling 10.3 van de wet;

gelijkwaardige maatregel: gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de wet;

gewasbeschermingsmiddel: gewasbeschermingsmiddel als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

gemaal: pompinrichting, inclusief alle bijbehorende constructies, die de stand van het water of de doorstroming van water regelt;

goed ecologisch potentieel: goed ecologisch potentieel als bedoeld in artikel 2, onder 23, van de Kaderrichtlijn Water;

grondmechanisch onderzoek: uitvoeren van grondonderzoek door middel van sonderingen, handboringen, mechanische boringen, peilbuizen of waterspanningsmeters;

grondwater: water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of ondergrond staat*;*

grondwaterbeschermingsgebied: beschermingsgebied voor grondwater zoals bedoeld in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;

grondwaterlichaam: afzonderlijke grondwatermassa in een of meer watervoerende lagen;

handhole: afsluitbare ondergrondse holle behuizing voor het onderbrengen van voornamelijk telecommunicatie (glasvezel)kabels;

huishoudelijk afvalwater: afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden;

infiltratie: water in de bodem brengen ter aanvulling van het grondwater in samenhang met het onttrekken van grondwater;

ISO: norm die door de Internationale Organisatie voor Standaardisatie is uitgegeven;

insteek: de snijlijn van het bovenwatertalud van het oppervlaktewaterlichaam met het aangrenzende maaiveld;

inwonerequivalent: inwonerequivalent als bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 91/271/EEG van de Raad van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PbEG 1991, L 135);

kabel: transportmedium zonder holle ruimte;

Kaderrichtlijn Water: Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEG 2000, L 327);

kruin: het hoogstgelegen deel van het profiel van een waterkering; hoogstgelegen deel van een ondersteunend kunstwerk waar het water overheen stroomt in extreme afvoersituaties;

KRW: Kaderrichtlijn Water;

KRW-oppervlaktewaterlichaam: oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in artikel 2, onder 10, van de Kaderrichtlijn Water;

landscheiding: waterkering die is gelegen op de grens van het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland en aangrenzende waterschappen, en als zodanig is aangegeven in de legger;

lasgat of montagegat: sleuven, met over het algemeen beperkte afmetingen, die worden gemaakt voor de toegang tot een handhole, het opgraven van een kabelrol voor klantaansluitingen, het maken van aftakkingen, het herstellen van kabels of leidingstoringen, of voor inspectiedoeleinden.

legger: de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet, artikel 78 Waterschapswet, artikel 7.1.3.2 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst;

Legger Delfland: legger;

leggerdiepte: de normatieve diepte van het watervoerend deel van primair of secundair water tot waar het buitengewoon onderhoud moet worden uitgevoerd, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

leggerkaart: het kaartdeel van de Legger Delfland;

leggertekst: het tekstueel deel van de Legger Delfland;

leiding: buis en bijhorende elementen onder of boven de grond waardoorheen of waarlangs iets wordt geleid;

lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam: activiteit, niet zijnde een stortingsactiviteit op zee, inhoudende het brengen van stoffen, warmte, koude of water direct op een oppervlaktewaterlichaam, voor zover het gaat om de gevolgen van die stoffen, warmte of koude of dat water voor het watersysteem;

lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk: activiteit inhoudende het brengen van stoffen, warmte, koude of water met behulp van een werk, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringtechnisch werk in exploitatie bij een waterschap of een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast, voor zover het gaat om de gevolgen van die stoffen, warmte of koude of dat water voor het zuiveringtechnisch werk of het watersysteem;

lozingspunt: het punt waar door middel van een werk een lozingsactiviteit wordt verricht;

maaiveld: bovenkant (hoogte) of oppervlak van natuurlijk of aangelegd terrein;

maatwerkregels: maatwerkregels als bedoeld in artikel 4.36 van de wet;

maatwerkvoorschriften: maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de wet;

mantelbuis: buis waardoorheen kabels of leidingen voeren;

natte ecologische zone: deel van een oppervlaktewaterlichaam waarin door inrichting of ecologisch geoptimaliseerd beheer, of een combinatie daarvan, leefgebied is gecreëerd voor waterplanten en –dieren, waarmee verbetering van de waterkwaliteit en biodiversiteit wordt bevorderd, en dat als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

NEN: norm die door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut is uitgegeven (laatste versie);

NEN-EN: NEN die door het Europees Comité voor Normalisatie is vastgesteld (laatste versie);

NEN-EN-ISO: NEN-EN die door de International Organization for Standardization is vastgesteld (laatste versie);

NEN-EN-IEC: NEN-EN die door de International Electrotechnical Commission is vastgesteld (laatste versie);

NEN-EN-ISO/IEC: NEN-EN die door de International Organization for Standardization en de International Electrotechnical Commission is vastgesteld (laatste versie);

NEN-ISO: NEN die door de International Organization for Standardization is vastgesteld (laatste versie);

niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam: ander oppervlaktewaterlichaam dan een aangewezen oppervlaktewaterlichaam;

Nm^3: gashoeveelheid bij 273,15 K en 101,3 kPa en betrokken op droge lucht;

oeverbescherming: beschoeiing of damwand die wordt aangelegd in de oeverlijn om de oever tegen afkalving te beschermen;

oeverlijn: snijlijn van het water met de oever op het schouwpeil;

omgevingsvergunning: de omgevingsvergunning op grond van deze verordening;

omgevingsvergunningplicht: de omgevingsvergunningplicht op grond van deze verordening;

omgevingswaarde: omgevingswaarde als bedoel in afdeling 2.3 van de wet;

ondersteunend kunstwerk: kunstwerk, niet zijnde een waterkering, oppervlaktewaterlichaam of bergingsgebied, dat dienstbaar is aan de functie of werking van een waterstaatswerk of het functioneren van het watersysteem;

onttrekken van water: onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam;

onttrekkingsinrichting: inrichting of werk, bestemd voor het onttrekken van grondwater;

openbaar vuilwaterriool: voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, in beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast;

oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, en de bijbehorende bodem en oevers, alsmede flora en fauna;

peilgebied: waterhuishoudkundige eenheid waar eenzelfde waterpeil geldt. Dit peil is vastgesteld in een peilbesluit;

polderkade: waterkering die dient als scheiding tussen polders of als scheiding tussen peilgebieden, en die als polderkade is aangegeven op de leggerkaart;

polderprincipe: realiseren onttrekken van grondwater van een kunstmatig grondwaterniveau dat lager ligt dan het omliggende grondwaterniveau voor het permanent drooghouden van civieltechnische en bouwkundige werken;

primair water: door het Hoogheemraadschap van Delfland als zodanig geclassificeerd oppervlaktewaterlichaam dat een belangrijke transport- en bergende functie heeft; het dient als aan- en afvoerweg naar boezem- of poldergemalen, of er komen belangrijke inlaatconstructies op uit, of het verzorgt de afwatering van minimaal 50 hectare in landelijk gebied of minimaal 20 hectare in stedelijk gebied, of het levert een belangrijke bijdrage aan het waterkerend vermogen van een waterkering;

primaire waterkering: waterkering die bescherming biedt tegen overstroming door water van een oppervlaktewaterlichaam waarvan de waterstand direct invloed ondergaat van hoge stormvloed en/of hoog water van een van de grote rivieren;

profiel van vrije ruimte: vrij te houden ruimte, boven, onder en naast een waterkering voor het blijvend kunnen realiseren van de functie van de waterkering, of toekomstige waterkering, en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

projectbesluit: projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de wet;

regionaal waterprogramma: regionaal waterprogramma als bedoeld in artikel 3.8, tweede lid, van de wet;

regionale waterkering: regionale waterkering als bedoeld in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;

schouwpeil: schouwpeil zoals vastgesteld in het peilbesluit;

secundair water: door het Hoogheemraadschap van Delfland als zodanig geclassificeerd oppervlaktewaterlichaam met een lokale transport- en ontwaterende functie, of dat zorgt voor een zekere drooglegging;

sleuf: langwerpige smalle ontgraving in de grond;

sleufloze techniek: het aanleggen van kabels, leidingen of mantelbuizen door persen of boren;

stedelijk afvalwater: huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater;

straatmeubilair: objecten die ter inrichting in publiek toegankelijke gebieden staan;

strategische zoetwatervoorrraad: strategische zoetgrondwatervoorraad die als zodanig is aangewezen door Provincie Zuid-Holland;

stroomgebiedsbeheerplan: stroomgebiedsbeheerplan als bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, onder a, van de wet;

teenlijn: snijlijn van de raaklijnen van het binnentalud van een waterkering en het horizontaal gelegen maaiveld aan de landzijde van de waterkering;

verheelde waterkering: waterkering waarachter van nature gronden aanwezig zijn die ten minste een gelijke hoogte hebben als de buitenkruinlijn;

verontreinigende stof: een stof of groep van stoffen die, vanwege zijn eigenschappen en de introductie ervan in het milieu, schadelijk kan zijn voor het milieu of de menselijke gezondheid;

voorland: het meestal droogstaande gebied aansluitend aan de buitenzijde van de waterkering;

vuilwaterriool: voorziening of werk voor de inzameling en het transport van afvalwater;

wateractiviteit: een activiteit als bedoeld in artikel 3.1 van deze verordening;

waterbeheerprogramma: waterbeheerprogramma als bedoeld in artikel 3.7 van de wet;

waterkerend vermogen: vermogen van een waterkering om aan alle faalmechanismen te voldoen, overeenkomstig de veiligheidseisen;

waterkering: zeewering, dijken, kaden en andere kunstmatige of natuurlijke hoogten, onder welke benaming ook, die dienen tot kering van zee-, rivier-, boezem- of polderwater;

wateronttrekkingsactiviteit: een activiteit als bedoeld in artikel 3.1 van deze verordening;

waterstaatswerk: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;

watersysteem: samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;

werken: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren, niet zijnde waterstaatswerken of zuiveringtechnische werken;

wet: Omgevingswet;

zeewering: primaire waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming vanuit de zee en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

zuiveringtechnisch werk: werk voor het zuiveren van stedelijk afvalwater, in exploitatie bij een waterschap of gemeente, of een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast, met inbegrip van bij dat werk behorende werken voor het transport van stedelijk afvalwater, effluentleidingen daaronder begrepen, en toebehoren;

zuiveringsvoorziening: werk voor het zuiveren van afvalwater dat geen zuiveringtechnisch werk is.

BIJLAGE 2. GEOMETRISCHE BEGRENZING WERKINGSGEBIEDEN

De geometrische begrenzing van werkingsgebieden zijn aangegeven in deze kaarten:

Legger Delfland:
https://hhdelfland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=a947230fdb5e40adb58c445da656fbd2

Legger Afvalwatertransportleidingen:
https://hhdelfland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=355421223f2e4b3299bbde203d66c06d

BIJLAGE 3. NORMERING POLDERKADEN

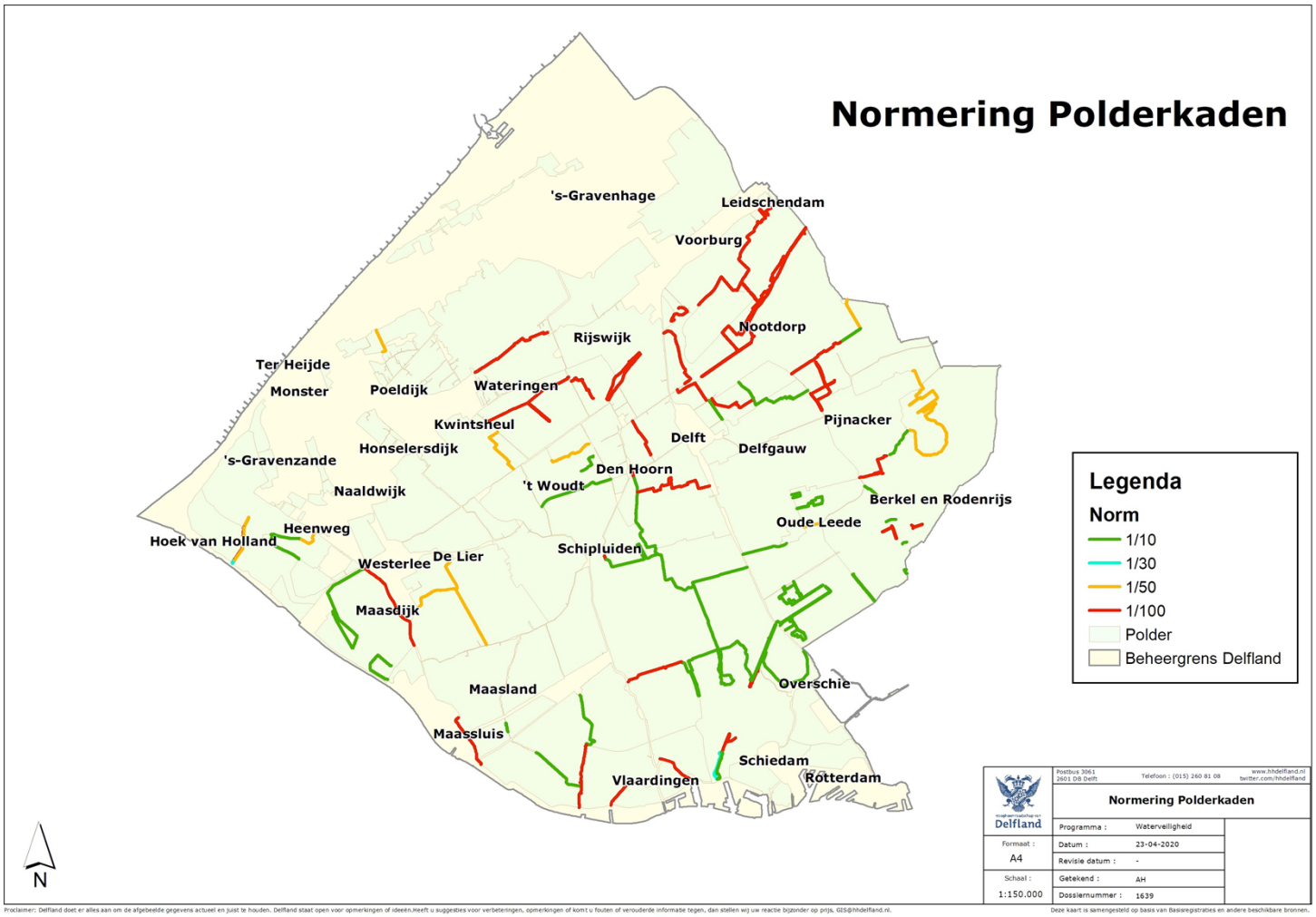

TOELICHTING INVOERINGSVERORDENING WATERSCHAPSVERORDENING DELFLAND

Artikel 2.1 Keur Delfland

De Keur Delfland gaat grotendeels op in de Waterschapsverordening Delfland.

Artikel 2.2 Aansluitverordening

De Aansluitverordening gaat op in de Waterschapsverordening Delfland.

Artikel 2.3 Delegatiebesluit Delfland 2019

Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat alle Delflandse regels voor de fysieke leefomgeving worden opgenomen in één verordening. De bevoegdheid tot de vaststelling daarvan is toegekend aan de Verenigde Vergadering (artikel 2.5 Omgevingswet). Het is haar echter toegestaan om de bevoegdheid tot de vaststelling van delen van de waterschapsverordening te delegeren aan dijkgraaf en hoogheemraden (art. 2.8 Omgevingswet). De wet bepaalt niet welke delen het betreft.

Idealiter zijn de delegatiebesluiten van de Verenigde Vergadering bijeengebracht in één (verzamel)delegatiebesluit, thans het Delegatiebesluit Delfland 2019. Het voorgestelde artikel voorziet in de aanvulling daarvan met de delegatie van de bevoegdheid om bepaalde onderdelen van de Waterschapsverordening Delfland vast te stellen aan dijkgraaf en hoogheemraden.

Deels sluit de keuze van de onderdelen aan bij de huidige situatie. Het betreft dan de algemene regels waaraan een activiteit moet voldoen om van de vergunningplicht te zijn uitgezonderd (thans onder meer de Algemene regels behorende bij de Keur) en de beoordelingsregels waaraan een aanvraag om een vergunning wordt getoetst. Die laatste zijn nu nog met name te kennen uit beleidsnota's en -regels die door dijkgraaf en hoogheemraden zijn vastgesteld.

Waar het de delen aanvraagvereisten (o.m. vergunningen), de vereisten voor het doen van een melding (vergunningvrije activiteiten) en monitorings-, meet- en registratieverplichtingen betreft, is de keuze ingegeven door praktische overwegingen. Het is wenselijk dat deze onderdelen – waaraan niet of nauwelijks principiële keuzes ten grondslag liggen – relatief snel kunnen worden aangepast, als de praktijk daartoe aanleiding geeft.

a. categorieën van wateractiviteiten:
Het gaat hier om de wateractiviteiten waaraan regels zijn gesteld in de daartoe specifiek bestemde afdelingen in de Waterschapsverordening. Het betreft thans de afdelingen 4.2, 5.2, 7.2 en 10.2.

b. lozen van water op een oppervlaktewaterlichaam:
Deze vrijstelling van de omgevingsvergunningplicht heeft betrekking op de zogenoemde kwantitatieve lozing. Deze is thans vergunningplichtig op grond van de Keur Delfland (vastgesteld door de Verenigde Vergadering), terwijl in de Algemene regels behorende bij de Keur (vastgesteld door dijkgraaf en hoogheemraden) is aangegeven wanneer de kwantitatieve lozing van de vergunningplicht is uitgezonderd. De regels uit die artikelen in de Keur en de Algemene regels behorende bij de Keur zijn in de waterschapsverordening beleidsneutraal opgenomen. Het betreft de artikelen 7.2 (vergunningplicht) en 7.3, leden 2, 3 en 4 (vergunningvrije kwantitatieve lozing).
De regeling van de kwantiteitslozing in de Keur en de Algemene regels behorende bij de Keur moet worden onderscheiden van het lozingsverbod in de Waterwet en de uitzonderingen daarop in de lozings-amvb's. Die laatste regelingen hebben hoofdzakelijk betrekking op de kwaliteit van de lozing (stoffen en temperatuur van de lozing). Een groot deel van de uitzonderingen in de lozings-AMVB's is terechtgekomen in de bruidsschat voor de waterschappen en overgenomen in de Waterschapsverordening Delfland. De bevoegdheid tot de vaststelling van dat deel valt onder onderdeel a van het voorgestelde artikel 21 (algemene regels in daartoe bestemde afdelingen).

De regels uit de lozings-amvb's die niet via de bruidsschat in de Waterschapsverordening terechtkomen, worden grotendeels overgenomen het Besluit Activiteiten leefomgeving (een op de Omgevingswet gebaseerde amvb). Overigens is het voor Delfland in veel gevallen mogelijk om in de Waterschapsverordening van de bepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving af te wijken door middel van zogenaamde maatwerkregels. Zolang van die mogelijkheid geen gebruik wordt gemaakt, gelden voor de in het Besluit activiteiten leefomgeving gereguleerde lozingen de in dat besluit opgenomen regels.

Artikel 3.1 Maatwerkvoorschriften op grond van de Keur Delfland

De Invoeringswet Omgevingswet en het Invoeringsbesluit Omgevingswet geven een uitvoerige overgangsrechtelijke regeling voor de Delflandse besluiten (onherroepelijk of nog in procedure). Gebleken is dat deze regeling niet voorziet in overgangsrecht voor onherroepelijke maatwerkvoorschriften op grond van artikel 3.7 van de Keur Delfland. Het voorgestelde artikel voorziet daarin alsnog.

Artikel 4.2 Inwerkingtreding

Door de wijziging (aanvulling) van het Delegatiebesluit Delfland 2019 vóór de inwerking-treding van de Waterschapsverordening Delfland in werking te laten treden, worden dijkgraaf en hoogheemraden in de gelegenheid gesteld om "hun" delen van die verordening tijdig, dat wil zeggen: vóór de inwerkingtreding van de (volledige) Waterschapsverordening Delfland, vast te stellen en bekend te maken.

Bijlage 5 bij dossier 2190
Toelichting Waterschapsverordening Delfland (DMS nr. 1852333)

Toelichting

Waterschapsverordening Delfland

DMS nr. 1852333 VV 29 september 2022

INHOUD

DEEL 1 ALGEMENE TOELICHTING....4

HOOFDSTUK 1 INLEIDING....4

HOOFDSTUK 2 DOEL WATERSCHAPSVERORDENING....5

HOOFDSTUK 3 WETTELIJK KADER WATERSCHAPSVERORDENING....6

3.1 Regelingen van het Rijk....6

3.2 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening....6

3.3 Waterschapswet....7

HOOFDSTUK 4 AAN WATERSCHAPSVERORDENING GERELATEERDE INSTRUMENTEN....8

4.1 Beleidsregels....8

4.2 Legger Delfland....8

4.3 Legger afvalwatertransportleidingen Delfland....8

4.4 Omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften....8

HOOFDSTUK 5 OPBOUW WATERSCHAPSVERORDENING....10

5.1 Opbouw van de waterschapsverordening....10

5.2 Kort overzicht van de waterschapsverordening....10

5.2.1 Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen....10

5.2.2 Hoofdstuk 2. Normering polderkaden....10

5.2.3 Hoofdstuk 3. Wateractiviteiten algemeen....11

5.2.4 Hoofdstuk 4. Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot waterstaatswerken....11

5.2.5 Hoofdstuk 5. Wateronttrekkingsactiviteiten grondvlaktewater....12

5.2.6 Hoofdstuk 6. Wateronttrekkingsactiviteiten oppervlaktewater....13

5.2.7 Hoofdstuk 7. Lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam....13

5.2.8 Hoofdstuk 8. Aansluiten openbaar vuilwaterriool of ander riool op zuiveringstechnisch werk....14

5.2.9 Hoofdstuk 9. Lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk....14

5.2.10 Hoofdstuk 10. Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot afvalwatertransportleidingen....15

5.2.11 Hoofdstuk 11. Verhardingsactiviteiten....15

5.2.12 Hoofdstuk 12 Slotbepalingen....16

DEEL 2 TOELICHTING PER ARTIKEL....17

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN....17

HOOFDSTUK 2 NORMEN VEILIGHEID POLDERKADEN....22

HOOFDSTUK 3 WATERACTIVITEITEN ALGEMEEN....24

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT WATERSTAATSWERKEN....27

AFDELING 4.1 ALGEMEEN....27

AFDELING 4.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN....31

HOOFDSTUK 5 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN GRONDWATER....32

AFDELING 5.1 ALGEMEEN....32

AFDELING 5.2 OMGEVINGVERGUNNINGVRIJE WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN....33

AFDELING 5.3 MEET- EN REGISTRATIEVERPLICHTING....35

HOOFDSTUK 6 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN OPPERVLAKTEWATER....36

HOOFDSTUK 7 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM....37

AFDELING 7.1 ALGEMEEN....37

AFDELING 7.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE LOZINGEN....38

Paragraaf 7.2.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering 39

Paragraaf 7.2.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening 40

Paragraaf 7.2.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater 41

Paragraaf 7.2.4 Lozen van koelwater 43
Paragraaf 7.2.5 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken 44
Paragraaf 7.2.6 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen 46
Paragraaf 7.2.7 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen 47
Paragraaf 7.2.8 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater 49
Paragraaf 7.2.9 Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door Delfland op een oppervlaktewaterlichaam 49
Paragraaf 7.2.10 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen 50
Paragraaf 7.2.11 Lozen bij calamiteitenoefeningen 51
Paragraaf 7.2.12 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen 51
Paragraaf 7.2.13 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton 53
Paragraaf 7.2.14 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding 53
Paragraaf 7.2.15 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers 54
Paragraaf 7.2.16 Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind 55
Paragraaf 7.2.17 Asverstrooiing 55
HOOFDSTUK 8 AANSLUITEN OPENBAAR VUILWATERRIOOL OF ANDER RIOOL OP ZUIVERINGSTECHNISCH WERK 56
HOOFDSTUK 9 LOZINGSACTIVITEITEN OP ZUIVERINGSTECHNISCH WERK 57
HOOFDSTUK 10 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEIT MET BETREKKING TOT AFVALWATERTRANSPORTLEIDINGEN 58
AFDELING 10.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN 60
HOOFDSTUK 11 VERHARDINGSACTIVITEITEN 62
HOOFDSTUK 12 SLOTBEPALINGEN 64
BIJLAGE 1. UITLEG VERGUNNINGVRIJE ACTIVITEITEN WATERSTAATSWERKEN 65
BIJLAGE 2. FIGUREN BIJ HOOFDSTUK 10 96

DEEL 1 ALGEMENE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Het Hoogheemraadschap van Delfland is verantwoordelijk voor het beheer van het watersysteem en de zuivering van afvalwater in zijn beheergebied. Daarmee werkt Delfland aan het bewoonbaar houden van het land en aan de bescherming en verbetering van de leefomgeving. Om in dit gebied te kunnen wonen, werken en zorgen voor de natuur moet het watersysteem goed blijven werken.

De toepassing van deze verordening is gericht op:
- bescherming van het gebied tegen overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- voldoende water van goede chemische en ecologische kwaliteit, van zowel het oppervlaktewater als het grondwater;
- zuiveren en transporteren van afvalwater; en
- vervulling maatschappelijke functies door watersystemen.

Om te zorgen dat in de toekomst het watersysteem de gebruiksdoelen goed blijft ondersteunen zijn regels opgesteld waaraan veranderingen in de inrichting van het gebied moeten voldoen. Deze staan in de waterschapsverordening en in andere regelgeving.
In deze verordening staan regels die bepalen wanneer een vergunning nodig is om veranderingen aan te brengen en onder welke voorwaarden veranderingen zonder vergunning mogen worden uitgevoerd.

In deel 1 van deze toelichting wordt een beeld op hoofdlijnen geschetst van deze verordening. In deel 2 wordt door middel van een artikelsgewijze toelichting gedetailleerder ingegaan op de werking van de verordening.

Aan de tekst van deze toelichting kunnen geen rechten worden ontleend. Bij strijdigheid tussen de waterschapsverordening en toelichting geldt het gestelde in de verordening.

HOOFDSTUK 2 DOEL WATERSCHAPSVERORDENING

De inrichting van het gebied en die van het watersysteem moeten goed op elkaar afgestemd zijn. Het reguleren van activiteiten in en rondom het watersysteem is hier een belangrijk onderdeel van. Het draagt bij aan het goed laten functioneren van het watersysteem, waardoor het gebied bewoonbaar kan blijven. Delfland heeft regels opgesteld over het uitvoeren van activiteiten. Daaronder kan ook worden verstaan het laten voortduren van een bepaalde situatie. Dat geldt ook voor een goede werking van zuiveringtechnische werken. De regels in deze verordening bepalen welke activiteiten vergunningplichtig zijn en onder welke voorwaarden een activiteit zonder vergunning is toegestaan.

Een ander doel van de waterschapsverordening is invulling geven aan de wettelijke verplichting om alle Delflandse regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving in één verordening te concentreren, waarover later meer.

HOOFDSTUK 3 WETTELIJK KADER WATERSCHAPSVERORDENING

3.1 Regelingen van het Rijk

De Omgevingswet reguleert activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Inwoners, bedrijven en overheden voeren activiteiten uit die invloed hebben op de fysieke leefomgeving of die leefomgeving wijzigen. Doel van de Omgevingswet is om een veilige en gezonde leefomgeving te behouden en ook de door mensen gewenste veranderingen in de omgeving mogelijk te maken. De Omgevingswet en de regels van de andere overheden zorgen dat de door mensen gewenste veranderingen niet leiden tot onaanvaardbare of ongewenste schade voor de omgeving.

Artikel 2.5 van de Omgevingswet bepaalt dat alle Delflandse regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving in één verordening moeten staan. Die verordening is deze waterschapsverordening. Regels over het onderhoud van waterstaatswerken zijn uitgezonderd van die verplichting. Die regels staan in de Legger Delfland.

Artikel 4.6 van de Omgevingswet bepaalt dat Delfland in bepaalde gevallen kan afwijken van regels die door het Rijk of provincie zijn gesteld. Als Delfland gebruik maakt van die bevoegdheid, worden die regels 'maatwerkregels' genoemd.

Het Rijk heeft bepaalde regels in de Omgevingswet uitgewerkt in een viertal Algemene maatregelen van bestuur en een ministeriële regeling. Hierin staan regels waaraan de deze verordening moet voldoen. Deze regels worden ook al instructieregels genoemd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen sommige rijksregels over lozingen. Het gaat om lozingen op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringtechnisch werk in beheer van een waterschap. De bevoegdheid om die regels vast te stellen, wordt toebedeeld aan de waterschappen. Ter voorkoming van een vacuüm heeft het Rijk regels vastgesteld die van rechtswege in de waterschapsverordening komen. Deze regels staan bekend als de bruidsschat. Delfland heeft ervoor gekozen de bruidsschat te integreren in de waterschaps-verordening (zie hoofdstukken 5, 6 en 7).

Tot slot heeft het Rijk overgangsrecht vastgesteld (Invoeringswet, Invoeringsbesluit en Invoeringsregeling). Deze wet- en regelgeving van het Rijk voorziet grotendeels in het overgangsrecht met betrekking tot de Keur Delfland, de Algemene regels behorende bij de Keur en de Aansluitverordening Delfland. Voor zover de rijksregelgeving daarin niet voorziet, is het geregeld in de Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland.

3.2 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening

De provincie stelt ook regels waar de waterschapsverordening aan moet voldoen. Deze staan in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en worden ook wel instructieregels genoemd. De instructieregels hebben onder meer betrekking op de onttrekking van grondwater.

3.3 Waterschapswet

De Verenigde Vergadering van Delfland is op grond van artikel 78, eerste lid, Waterschapswet bevoegd om verordeningen vast te stellen. Die verordeningen moeten betrekking hebben op de taken die aan Delfland zijn toebedeeld. Met de vaststelling van deze waterschapsverordening heeft de Verenigde Vergadering gebruik gemaakt van deze bevoegdheid.

HOOFDSTUK 4 AAN WATERSCHAPSVERORDENING GERELATEERDE INSTRUMENTEN

4.1 Beleidsregels

In de waterschapsverordening is geregeld dat bepaalde activiteiten vergunningplichtig zijn. De beoordelingsregels in de waterschapsverordening geeft op hoofdlijnen aan waar een vergunningaanvraag op wordt beoordeeld. In de beleidsregels zijn deze beoordelingsregels verder uitgewerkt.

Vooral bij projecten waar gebruik wordt gemaakt van innovatieve oplossingen of nieuwe contractvormen, zoals design en construct, is veel onderling overleg nodig. Vroegtijdig overleg tussen de aanvrager van de vergunning en Delfland draagt bij aan een vlotte vergunningverlening.

4.2 Legger Delfland

Voor elk waterstaatswerk legt Delfland vast waar het ligt, waaraan het moet voldoen en wie welk onderhoud doet. De legger is het wettelijke document waar deze gegevens en plichten in worden vastgelegd.

In de legger staat waaraan de waterstaatswerken en bijbehorende zonering naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. Dit is de normatieve functie van de legger. Daarnaast staat in de legger op wie de onderhoudsplicht en verplichting rust. De legger bestaat uit twee delen die elkaar aanvullen: de leggertekst en de leggerkaart. De legger is te bekijken op https://www.hhdelfland.nl/legger.

Er is geen formele relatie tussen de Legger Delfland en de waterschapsverordening. In de praktijk is de Legger Delfland wel van belang om vast te stellen waar de regels gelden met betrekking tot waterstaatswerken, bijbehorende beschermingszones en (voor zover aanwezig) profielen van vrije ruime. Zie hiervoor de artikelsgewijze toelichting op artikel 1.13 en artikel 4.2.

4.3 Legger afvalwatertransportleidingen Delfland

De gebieden waar de regels over de afvalwatertransportleidingen gelden zijn weergegeven in de Legger afvalwatertransportleidingen Delfland. Zie hiervoor de artikelsgewijze toelichting op artikel 10.2.

4.4 Omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften

De omgevingsvergunning voor een wateractiviteit en het maatwerkvoorschrift aangaande een wateractiviteit zijn belangrijke instrumenten om de (potentieel) nadelige effecten van activiteiten op het watersysteem of zuiveringtechnische werken weg te nemen, althans tot een aanvaardbaar niveau te reduceren. Kort gezegd zijn er vier situaties uit de regels te destilleren.

De eerste situatie is dat een activiteit alleen is toegestaan als Delfland daarvoor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit (in deze toelichting ook wel 'vergunning' genoemd) heeft verleend. De effecten van zo'n activiteit voor het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk kunnen ingrijpend zijn. Daarom dat Delfland vóóraf die activiteit wil toetsen. In de verordening staat waaraan een aanvraag voor zo'n vergunning wordt getoetst. Dit zijn de zogenaamde beoordelingsregels. Als de negatieve effecten tot een aanvaardbaar niveau zijn te reduceren, zal Delfland in beginsel de vergunning verlenen. Wel kan Delfland voorwaarden verbinden aan die activiteit. Dit wordt ook wel het *verbinden van voorschriften aan een vergunning* genoemd.

De tweede situatie is dat een activiteit alleen is toegestaan wanneer er wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden *en* vooraf een melding is gedaan bij Delfland. De effecten van zo'n activiteit voor het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk kunnen weliswaar ingrijpend zijn, maar zijn doorgaans minder verstrekkend dan in de vorige alinea is beschreven. Delfland kan geen voorschriften verbinden aan een melding, dat kan alleen bij de vergunning. Wel kan Delfland zogenaamde *maatwerkvoorschriften* stellen. Dat zijn regels die in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van de activiteit.

De derde situatie is dat de activiteit onder voorwaarden is toegestaan *zonder* dat vooraf een melding is gedaan. De effecten van zo'n activiteit voor het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk zijn doorgaans beperkt. Delfland kan wel *maatwerkvoorschriften* stellen (zie vorige alinea).

De vierde situatie is dat de activiteit bij voorbaat niet is toegestaan. De effecten van zo'n activiteit op het watersysteem of een zuiveringtechnisch werk zijn dermate groot of risicovol dat er een verbod geldt.

HOOFDSTUK 5 OPBOUW WATERSCHAPSVERORDENING

5.1 Opbouw van de waterschapsverordening

De waterschapsverordening heeft een gelaagde structuur. Die structuur komt er in grote lijnen op neer dat de hoofdstukken 1 en 3, voor zoveel zij zich daarvoor lenen, van toepassing zijn op alle wateractiviteiten in de verordening, en de hoofdstukken 4 tot en met 11 elk aanvullende bepalingen bevatten voor de afzonderlijke categorieën wateractiviteiten.

Hoofdstuk 1 omvat enkele algemene bepalingen zoals definities en doelen van de verordening.
Hoofdstuk 2 omvat de veiligheidsnormen voor polderkaden.
Hoofdstuk 3 omvat algemene regels over vergunningen en maatwerkvoorschriften.
Hoofdstuk 4 omvat regels over activiteiten ter plaatse van waterstaatwerken.
Hoofdstuk 5 gaat over grondwateronttrekkingen.
Hoofdstuk 6 gaat over onttrekkingen aan oppervlaktewaterlichamen.
Hoofdstuk 7 omvat regels over lozingen op oppervlaktewaterlichamen.
Hoofdstuk 8 heeft betrekking op het aansluiten van het openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringtechnisch werk.
Hoofdstuk 9 gaat over lozingen op zuiveringtechnische werken.
Hoofdstuk 10 gaat over activiteiten ter plaatse van afvalwatertransportleidingen.
Hoofdstuk 11 omvat regels over (grootschalige) verharding.
Hoofdstuk 12 omvat de slotbepalingen.

5.2 Kort overzicht van de waterschapsverordening

In onderstaande paragrafen staat een kort overzicht per hoofdstuk van de waterschaps-verordening. Er staat waar het hoofdstuk over gaat en hoe u het hoofdstuk moet lezen. In Deel 2 van deze toelichting worden de hoofdstukken per artikel toegelicht.

5.2.1 Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

In het eerste artikel wordt verwezen naar bijlage 1. In die bijlage staan begrippen die nodig zijn om de waterschapsverordening te begrijpen. Ook wordt de doelen benoemd waarop de toepassing van de waterschapsverordening is gericht. De doelen kunnen worden gezien als reden dat Delfland regels heeft gemaakt en waarom niet iedereen alles zomaar mag doen in het beheergebied van Delfland.

In dit hoofdstuk staat ook wat de algemene zorgplicht inhoudt. Meer uitleg over de zorgplicht is te vinden in de artikelsgewijze toelichting. Tevens zijn in dit hoofdstuk bevoegdheden opgenomen die kunnen worden benut in het geval zich extreme weersomstandigheden voordoen.

5.2.2 Hoofdstuk 2. Normering polderkaden

In dit hoofdstuk staan de veiligheidsnormen die Delfland stelt aan polderkaden. Een polderkade is een waterkering. Dit type waterkering is niet rijks- of provinciaal gereglementeerd. Delfland wijst de polderkaden aan en legt dit vast in de Legger Delfland. Polderkaden zijn meestal peilscheidingen tussen twee polders of scheiden peilgebieden met een aanzienlijk peilverschil, hogere polderdelen van de iets lagergelegen delen.

5.2.3 Hoofdstuk 3. Wateractiviteiten algemeen

In hoofdstuk 3 staan artikelen die gaan over vergunningen en maatwerkvoorschriften. Vanwege de gelaagde structuur (zie hierboven) gelden die artikelen voor alle bepalingen in de verordening die over vergunningen of maatwerkvoorschriften gaan.

Artikel 3.1 omvat een overzicht van wateractiviteiten die zijn geregeld in deze verordening. Dit zijn activiteiten die met het watersysteem te maken hebben of op/nabij een plek worden verricht waar een zuiveringtechnische werk ligt. Er zijn zeven type wateractiviteiten. In hoofdstuk 4 tot en met 11 staan de regels per type wateractiviteit.

In dit hoofdstuk staat dat Delfland voorschriften in een vergunning kan stoppen. Dit wordt ook wel het verbinden van voorschriften aan een vergunning genoemd. U moet aan die voorschriften houden. Delfland houdt toezicht om te kijken of de initiatiefnemer zich aan de voorschriften houdt. Waarom maakt Delfland voorschriften? De inspanningen van Delfland zijn gericht op de doelen uit hoofdstuk 1. De voorschriften vormen een belangrijk instrument hierbij. Dit geldt ook voor maatwerkvoorschriften. Dit zijn voorschriften die Delfland kan stellen bij een activiteit waarvoor geen vergunning nodig is.

Soms is het nodig om een vergunning of maatwerkvoorschrift te wijzigingen of in te trekken. Ook kan het nodig zijn om een activiteit te stoppen. Dan is bijvoorbeeld de kwaliteit van het water niet meer goed genoeg. Of stelt het Rijk of de Provincie strengere eisen voor waterkeringen. In dit hoofdstuk staat dat Delfland dan een activiteit mag laten stoppen door bijvoorbeeld de vergunning in te trekken.

5.2.4 Hoofdstuk 4. Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot waterstaatswerken

In hoofdstuk 4 staan de regels voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot waterstaatswerken. Voorbeelden zijn een steiger plaatsen in een kanaal, een stuw bouwen in een sloot of het leggen van een kabel in een waterkering. Een oppervlaktewaterlichaam (bijvoorbeeld een kanaal, sloot) en een waterkering (bijvoorbeeld een dijk of kade) zijn waterstaatswerken die in de Legger Delfland staan. De legger en regels in deze verordening zorgen ervoor dat een waterstaatswerk goed blijft functioneren én dat Delfland in de toekomst onderhoud kan uitvoeren.

Voor elke beperkingengebiedactiviteit bij waterstaatswerken moet u deze vragen stellen:

- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Meestal heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels in de waterschapsverordening. De beoordelingsregels zijn uitgewerkt in beleidsregels. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op de waterstaatswerken, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.
- Als ik geen vergunning nodig heb, zijn er eisen voor een wateractiviteit zonder vergunningplicht? Ja, dit zijn de eisen voor omgevingsvergunningvrije wateractiviteiten

die in de waterschapsverordening staan. Als u activiteit hier niet bij staat, geldt de zorgplicht in hoofdstuk 1.
- Moet ik Delfland informatie geven over een activiteit die geen vergunningplicht heeft? Ja, soms moet u een melding doen. Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij die specifieke activiteit. In de verordening vindt u ook wat u moet melden en wanneer. Zonder een correcte melding mag u de activiteit niet uitvoeren.
- Kan Delfland extra eisen stellen bij een activiteit zonder vergunningplicht? Ja, dan kan. Dit noemen we maatwerkvoorschriften. Dat Delfland dit kan doen, staat in de verordening. De voorschriften staan niet in de verordening.

Let op: kijk eerst goed waar u de activiteit wilt doen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld: de regels voor het plaatsen van een steiger bij een kanaal, én de regels voor het plaatsen van een steiger bij een dijk of kade. Kijk ook of de activiteit niet een gebied van een afvalwatertransportleiding ligt. Dan moet u zich ook aan de regels uit hoofdstuk 10 houden.

5.2.5 Hoofdstuk 5. Wateronttrekkingsactiviteiten grondvlaktewater

In hoofdstuk 5 staan de regels voor wateronttrekkingsactviteiten grondwater. Het gaat om onttrekken van grondwater en infiltratie van water in de bodem. De regels uit dit hoofdstuk gelden voor het hele beheergebied van Delfland. Grondwater zit namelijk overal. In dit hoofdstuk worden twee gebieden genoemd. Dit zijn de strategische zoetwatervoorraad en grondwaterbeschermingsgebied. Deze gebieden zijn door de Provincie Zuid-Holland bepaald. Hier gelden extra regels. Deze staan ook in deze verordening.

Let op: voor bepaalde (grootschalige) onttrekkingen is de Provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag. U moet dan naar de regels kijken van de provincie.

Voor elke wateronttrekkingsactiviteit moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Meestal heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening. De beoordelingsregels zijn uitgewerkt in beleidsregels. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op het grondwater, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.
- Als ik geen vergunning nodig heb, zijn er eisen voor een wateractiviteit zonder vergunningplicht? Ja, dit zijn de eisen voor omgevingsvergunningvrije wateronttrekkings-activiteiten die in de waterschapsverordening staan. Als u activiteit hier niet bij staat, geldt de zorgplicht in hoofdstuk 1.
- Moet ik Delfland informatie geven over een activiteit die geen vergunningplicht heeft? Ja, meestal moet u een melding doen. Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij die specifieke activiteit. In de verordening vindt u ook wat u moet melden en wanneer. Zonder een correcte melding mag u de activiteit niet uitvoeren.

- Kan Delfland extra eisen stellen bij een activiteit zonder vergunningplicht? Ja, dan kan. Dit noemen we maatwerkvoorschriften. Dat Delfland dit kan doen, staat in de verordening. De voorschriften staan niet in de verordening.

5.2.6 Hoofdstuk 6. Wateronttrekkingsactiviteiten oppervlaktewater

In hoofdstuk 6 staan de regels voor het onttrekken van oppervlaktewater. Oppervlakte-waterlichamen zijn waterstaatswerken en staan in de Legger Delfland of staan nu nog in een vergunning of projectbesluit en komen nog in de Legger Delfland te staan. Voorbeelden zijn een kanaal of sloot. De legger en regels in deze verordening zorgen ervoor dat een waterstaatswerk goed blijft functioneren én dat Delfland in de toekomst onderhoud kan uitvoeren. Zo zorgen we samen voor droge voeten, stevige dijken en schoon water.

Voor elke wateronttrekkingsactiviteit moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Meestal heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels in de waterschapsverordening. De beoordelingsregels kunnen zijn uitgewerkt in beleidsregels. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op het grondwater, dat u geen vergunning krijgt. Het is dan verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.
- Als ik geen vergunning nodig heb, zijn er eisen voor een wateractiviteit zonder vergunningplicht? Ja, dit zijn de eisen voor omgevingsvergunningvrije wateronttrekkings-activiteiten die in de waterschapsverordening staan.
- Kan Delfland extra eisen stellen bij een activiteit zonder vergunningplicht? Ja, dan kan. Dit noemen we maatwerkvoorschriften. Dat Delfland dit kan doen, staat in de verordening. De voorschriften staan niet in de verordening.

5.2.7 Hoofdstuk 7. Lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam

Hoofdstuk 7 geeft de regels voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam. Het gaat om het lozen van water, stoffen of warmte. Een oppervlaktewaterlichaam is een waterstaats-werk en staat op de leggerkaart van de Legger Delfland of staat nu nog in een vergunning of projectbesluit en moet nog in de Legger Delfland komen te staan. Voorbeelden zijn een kanaal of sloot. De legger en regels in deze verordening zorgen ervoor dat een waterstaats-werk goed blijft functioneren én dat Delfland in de toekomst onderhoud kan uitvoeren. Zo zorgen we samen voor droge voeten, stevige dijken en schoon water.

Let op: voor bepaalde lozingen is Delfland niet het bevoegd gezag. U moet dan in ieder geval naar de regels kijken in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Voor elke lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Meestal heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de

waterschapsverordening. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op de waterstaatswerken, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.
- Als ik geen vergunning nodig heb, zijn er eisen voor een wateractiviteit zonder vergunningplicht? Ja, dit zijn de eisen voor omgevingsvergunningvrije wateractiviteiten die in de waterschapsverordening staan.
- Moet ik Delfland informatie geven over een activiteit die geen vergunningplicht heeft? Ja, soms moet u een melding doen. Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij die specifieke activiteit. In de verordening vindt u ook wat u moet melden en wanneer. Zonder een correcte melding mag u de activiteit niet uitvoeren.
- Kan Delfland extra eisen stellen bij een activiteit zonder vergunningplicht? Ja, dan kan. Dit noemen we maatwerkvoorschriften. Dat Delfland dit kan doen, staat in de verordening. De voorschriften staan niet in de verordening.

5.2.8 Hoofdstuk 8. Aansluiten openbaar vuilwaterriool of ander riool op zuiveringstechnisch werk

In hoofdstuk 8 staan de regels voor het aansluiten van openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringstechnisch werk. Dit is een werk voor het vervoer en zuiveren van stedelijk afvalwater. Het laatstgenoemde werk wordt ook wel waterzuivering genoemd.

Als u een openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringstechnish werk wilt aansluiten, moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Meestal heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening. De beoordelingsregels kunnen zijn uitgewerkt in beleidsregels. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op een zuiveringstechnisch werk, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.
- Als ik geen vergunning nodig heb, zijn er eisen voor een wateractiviteit zonder vergunningplicht? Ja, dit zijn de eisen voor omgevingsvergunningvrije wateractiviteiten die in de waterschapsverordening staan.

5.2.9 Hoofdstuk 9. Lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk

In hoofdstuk 9 staan regels voor lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk. Dit is een werk voor het zuiveren van stedelijk afvalwater, ookwel waterzuivering genoemd.

Als u wilt lozen op een zuiveringstechnish werk, moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Ja, u heeft altijd een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Alleen als de

activiteit in artikel 3.1 van Besluit kwaliteit leefomgeving staat, gelden andere regels. Deze regels staan in dat artikel.
- Naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op een zuiveringstechnisch werk, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.

5.2.10 Hoofdstuk 10. Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot afvalwatertransportleidingen

Hoofdstuk 10 gaat over de regels voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot afvalwatertransportleidingen. Dit zijn wateractiviteiten op of nabij een afvalwatertransportleiding. De gebieden waar regels gelden met betrekking tot de afvaltransportleidingen staan in de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland. De regels in dit hoofdstuk gelden voor de gebieden uit de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland. Een wateractiviteit is bijvoorbeeld het planten van een diepwortelende boom of het aanleggen van een geasfalteerde weg.
Om de vergunningplicht voor de afvalwatertransportleidingen in de organisatie en met externe partijen goed te borgen is meer tijd nodig. De vergunningplicht en bijbehorende regelgeving treden daarom in werking op 1 januari 2024 of zoveel later dat de Omgevingswet in werking treedt.

Voor elke beperkingengebiedactiviteit op of naast een afvalwatertransportleiding moet u deze vragen stellen:
- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? In een aantal gevallen heeft u een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening. Soms mag u ook een wateractiviteit doen zonder vergunning. Wanneer dit is, staat in de verordening.
- Als ik een vergunning nodig heb, naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op de afvalwatertransportleidingen, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.

Let op: kijk eerst goed waar u de activiteit wilt doen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld: de regels voor het planten van een boom bij een sloot (waterstaatswerk) en het planten van een boom naast een afvalwatertransportleiding. Dan moet u zich houden aan de regels uit hoofdstuk 4 én hoofdstuk 10.

5.2.11 Hoofdstuk 11. Verhardingsactiviteiten

Hoofdstuk 11 noemt de regels voor verhardingsactiviteiten. Hierbij verdwijnen grasvelden en/of groene terreinen en komt er bijvoorbeeld een snelweg voor in de plaats. Het regenwater kan niet meer in de bodem zakken, maar stroomt in een sloot of kanaal. Hierdoor kan er te

veel water in de sloot komen. Als het water in de sloot te hoog wordt, kan het op straat komen te staan. Dit willen we niet. Delfland wil en moet namelijk de doelen uit hoofdstuk 1 halen. Met de regels uit dit hoofdstuk zorgen we samen voor droge voeten, stevige dijken en schoon water.
Dit hoofdstuk geldt op het moment dat verordening in werking treedt alleen voor projecten waarvoor een projectbesluit is vastgesteld. Voor elke verhardingsactiviteit met projectbesluit moet u deze vragen stellen:

- Heb ik een vergunning nodig voor deze wateractiviteit? Ja, u heeft altijd een vergunning nodig. Dit is de omgevingsvergunningsplicht uit de waterschapsverordening.
- Naar welke criteria kijkt Delfland bij de beoordeling van de aanvraag voor die vergunning? Die criteria staan in de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening. Delfland mag voorschriften in een vergunning stoppen. Hier moet u zich bij de activiteit aan houden. Delfland schrijft minimaal een compensatieplan voor. Meestal is het mogelijk om een vergunning te krijgen. Maar een activiteit heeft soms zo'n groot negatief effect op de waterstaatswerken, dat u geen vergunning krijgt. Zonder vergunning is het verboden om de activiteit te doen.
- Welke informatie moet ik Delfland geven bij de aanvraag van een vergunning? Dit staat in de eisen in de waterschapsverordening bij aanvraagvereisten.

Let op: kijk eerst goed waar u de activiteit wilt doen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld: de regels uit dit hoofdstuk en de regels voor een wateractiviteit naast een afvalwatertransportleiding.

5.2.12 Hoofdstuk 12 Slotbepalingen

Hoofdstuk 12 geeft de formele titel en de datum van inwerkingtreding van de waterschaps-verordening.

DEEL 2 TOELICHTING PER ARTIKEL

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Dit artikel verwijst naar bijlage 1 waarin begrippen die in deze verordening worden gebruikt worden gedefinieerd. De begrippen in deze verordening sluiten zoveel mogelijk aan bij de begrippen uit de Omgevingswet en hierbij horende algemene maatregelen van bestuur, ministeriele regelingen en de Legger Delfland. Er is voor gekozen om ook de begrippen op te nemen die zijn gedefinieerd in de Omgevingswet en de bijbehorende regelingen, omdat de definities van die begrippen soms enigszins zijn aangepast en daarmee specifiek zijn toegesneden op de waterschapsverordening. Voor zover de redactie van een begripsbepaling in bijlage 1 overeen komt met een begripsbepaling in de Legger Delfland, is de Toelichting op Legger Delfland van overeenkomstige toepassing voor zover het om die begripsbepaling gaat.

Artikel 1.2 Doelen

Dit artikel noemt de doelen waarop de werking van de waterschapsverordening (hierna: deze verordening) is gericht. Door deze regels wordt de staat van de waterstaatswerken, het grondwater en de afvalwatertransportleidingen beschermd, althans worden negatieve effecten van activiteiten dusdanig geminimaliseerd dat die aanvaardbaar worden geacht.

Artikel 1.2 is ontleend aan artikel 2.1, eerste lid, Waterwet. Het tweede lid brengt de positie van het belang van de vervulling van een maatschappelijke functie door watersystemen tot uitdrukking. Bij de toepassing van het eerste lid moet hiermee rekening worden gehouden, tenzij het bestuursorgaan goede redenen heeft dat niet te doen. Het bestuursorgaan moet dit dan wel goed motiveren.

Er is in ieder geval sprake van een vervulling van maatschappelijke functie door een watersysteem als die functie ondubbelzinnig blijkt uit een door de provincie vastgesteld waterprogramma. Een voorbeeld is de toewijzing van een zwemwaterfunctie aan een gebied of de aanwijzing van een drinkwaterbeschermingsgebied. Het komt ook voor dat de functie niet blijkt uit een dergelijke toekenning, maar wel feitelijk aanwezig is. In dat geval kán sprake zijn van het vervullen van een maatschappelijke functie door het watersysteem. Er moet dan ten eerste sprake zijn van een gebruik dat de maatschappij, de samenleving, van het watersysteem maakt. Incidenteel, particulier of kleinschalig gebruik zal er in de regel niet onder vallen. Professionele scheepvaart, drinkwatervoorziening, visserij, bepaalde vormen van recreatie en zoutwaterteelt zullen doorgaans wel hieronder vallen. Ten tweede moet het gaan om een functie die eigen is aan het watersysteem. Te denken is aan schaatsactiviteiten met een zekere professionele organisatie. Functies die toevallig in/op/bij een watersysteem aanwezig zijn, maar ook op een andere plek zouden kunnen voorkomen, zijn niet eigen aan het watersysteem. Te denken is aan: landbouw, industrie, een weg of wonen.

Als een maatschappelijke functie aanwezig is, moet daar onder meer bij de beoordeling van vergunningaanvragen rekening mee worden gehouden. Dat betekent niet dat Delfland zonder meer het gebruik dat voortvloeit uit de maatschappelijke functie hoeft toe te staan of te beschermen. De functie is slechts een onderdeel van de belangenafweging aangaande de in het eerste lid genoemde doelen.

Artikel 1.3 Toepassingsgebied

In artikel 1.3 wordt tot uitdrukking gebracht dat de waterschapsverordening alleen wordt toegepast in de uitoefening van de taken die aan Delfland door de provincie en het rijk in medebewind zijn opgedragen. Het Rijk en de Provincie Zuid-Holland hebben Delfland de opdracht gegeven een aantal taken in het waterbeheer uit te voeren. Dit artikel verwijst naar de wetgeving waarin die opdracht staat. Delfland moet zich aan deze wetgeving in het gebied van Delfland houden. De term 'wet', onder b, is hier niet beperkt tot de Omgevingswet en aanverwante AmvB's, maar betreft ook andere wetten. Dit is een afwijking van de term 'wet' in bijlage 1.

Artikel 1.4 Zorgplicht voor eenieder

Iedereen moet schade aan het watersysteem zoveel mogelijk voorkomen. Het watersysteem moet zijn werk kunnen blijven doen. In dit artikel is bepaald dat iedereen bij activiteiten voldoende zorg voor het watersysteem en zuivering technische werken in acht neemt. Het artikel fungeert als een vangnet.

Zorgplicht is vooral belangrijk bij activiteiten of gevolgen van activiteiten die duidelijk in strijd zijn met de zorgplicht, maar waar Delfland geen regels voor heeft. Delfland heeft de activiteit niet verwacht. Het kan bijvoorbeeld gaan om activiteiten die nog niet voorkomen of om nieuwe technische ontwikkelingen die niet vergunningplichtig zijn en waarvoor de geldende regels niet voldoen. Een ander voorbeeld zijn activiteiten die in het algemeen geen problemen veroorzaken zodat Delfland hier geen regels voor heeft. Maar in specifieke gevallen kunnen deze activiteiten zo grote gevolgen hebben dat Delfland dat niet accepteert. Zorgplicht zorgt dat er toch geen schade komt door een activiteit.

Dit artikel geldt ook voor activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor een zuiveringstechnisch werk. Ook moet worden voorkomen dat schade aan het watersysteem of zuiveringstechnisch werk negatieve gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving, personen of zaken. Als bijvoorbeeld het grondwater te vuil wordt, kunnen boeren hun land niet meer besproeien.

Handelen in strijd met de zorgplicht, kan leiden tot handhavend optreden. Doet u iets dat in strijd is met de zorgplicht? Dan treedt Delfland handhavend op. Dit kan bijvoorbeeld een boete zijn. Naast de zorgplicht kan Delfland ook aansprakelijkheid gebruiken zoals dat in het burgerlijk recht geldt. Ook kan Delfland het privaatrecht gebruiken als men zich niet aan de rechtsregels houdt.

Aan de zorgplicht wordt in ieder geval voldaan voor zover het bestuur regels heeft gesteld met het oog op de doelen van de waterschapsverordening en die regels worden nageleefd.

Wat betreft de relatie tussen de zorgplicht in dit artikel, de specifieke zorgplichten elders in deze verordening en voorschriften voorvloeiend uit een vergunning of maatwerkvoorschrift, wordt aangesloten bij de systematiek die hieromtrent geldt op rijksniveau.

Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat de zorgplicht de uit het burgerlijk recht voortvloeiende aansprakelijkheid en ook de mogelijkheden van Delfland om als rechtspersoon met gebruikmaking van het privaatrecht de naleving van rechtsregels te bevorderen, onverlet laten.

Artikel 1.5 Informeren over een ongewoon voorval

Dit artikel bepaalt dat dijkgraaf en hoogheemraden onverwijld over een ongewoon voorval moet worden geïnformeerd. Om de gepaste mate van spoed uit te drukken, is gekozen voor het begrip onverwijld. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval het bevoegd gezag direct moet worden geïnformeerd. Vertraging is gezien de gevolgen voor de waterkwaliteit niet wenselijk.

Artikel 1.6 Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval

In dit artikel is omschreven welke gegevens en bescheiden over het ongewoon voorval aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, zodra deze informatie beschikbaar is. Dat hoeft dus niet met dezelfde spoed als het informeren over het ongewone voorval zelf. Uit onderdeel d volgt dat ook informatie moet worden verstrekt over de maatregelen die worden genomen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewone voorval te voorkomen of te beperken. Voor het 'voorkomen van de nadelige gevolgen van ongewone voorvallen' is aangesloten bij de uitleg die daarover wordt gegeven in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

Artikel 1.7 Onderhoud werken

Dit artikel regelt een onderhoudsplicht met betrekking tot werken, dat wil zeggen alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren, niet zijnde waterstaatswerken of zuiveringtechnische werken. De eigenaren dan wel degenen die voor de eigenaar houdt, hebben de plicht die werken te onderhouden opdat er geen nadelige gevolgen ontstaan voor het waterstaatswerken of zuiveringtechnische werken. Een voorbeeld is een steiger voor recreatief gebruik die vanwege achterstallig onderhoud in elkaar dreigt te storten. In het geval dat zulks zich voltrekt kan onder meer de waterafvoercapaciteit worden gefrustreerd. Een ander voorbeeld betreft afbladderende verf van een meerpaal, of anderszins degradatie van een dergelijk werk, die de waterkwaliteit aantast.

Onder 'houden voor een ander' wordt verstaan de betekenis die afdeling 3 van het Burgerlijk wetboek Boek 3 daaraan toekent. Voorbeeld 1: persoon A bouwt of gebruikt een brug ten behoeve van de bereikbaarheid van zijn erf. Vanwege de goederenrechtelijke natrekking komt de eigendom van de brug bij persoon B. Delfland kan persoon B in de hoedanigheid van eigenaar verplichten de brug te onderhouden. Ervan uitgaande dat conform Burgerlijk wetboek boek 3 persoon A de brug houdt voor persoon B, kan Delfland ook persoon A verplichten zulks te doen. Voorbeeld 2: persoon C koopt een huis met een tuin die grenst aan een oppervlaktewaterlichaam. In dat oppervlaktewaterlichaam is een steiger gelegen waaraan het genot naar verkeersopvattingen primair toekomt aan persoon C. Delfland is vanwege de goederenrechtelijke natrekking eigenaar van de steiger. Ervan uitgaande dat conform Burgerlijk wetboek boek 3 persoon C de steiger houdt voor Delfland, kan Delfland persoon C verplichten onderhoud te plegen.

De onderhoudsplicht vloeit rechtstreeks voort uit dit artikel. Er hoeft geen beschikking te worden opgelegd. Bij onvoldoende naleving van de onderhoudsplicht zijn dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd tot handhaving over te gaan. Het bepalen van de exacte reikwijdte van de onderhoudsplicht komt toe aan dijkgraaf en hoogheemraden en hangt af van de omstandigheden van het geval. In de Legger Delfland is geregeld welke personen waterstaatswerken dienen te onderhouden.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat dit artikel op geen enkele wijze de publiekrechtelijke bevoegdheden aantasten die de bestuursorganen van Delfland op een andere grondslag toekomen. Zo kunnen dijkgraaf en hoogheemraden besluiten dat een vergunde steiger moet worden gewijzigd indien niet wordt gehandeld conform de voorschriften die aan die vergunning zijn verbonden.

Artikel 1.8 Veekerende voorzieningen

Nabij natte ecologische zones of waterkeringen moet een voorziening worden geplaats om vee tegen te houden. Dit met de bedoeling te voorkomen dat die dieren waterstaatswerken beschadigen of de werking ervan belemmeren bijvoorbeeld door vraat of vertrapping. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot vermindering van de stabiliteit van een waterkering of de doorstroming en schade toebrengen aan natte ecologische zones en de chemische en ecologische kwaliteit van het water. Het plaatsen van een voorziening is niet verplicht op het moment dat de gronden niet gebruikt worden door vee.

Artikel 1.9 Coupures en sluizen; beperking schutten scheepvaart

De verplichting tot het dichten van coupures op last van dijkgraaf en hoogheemraden was ook al opgenomen in artikel 2.11 van de Keur Delfland. Aan dat artikel lag nog de gedachte ten grondslag dat de bevoegdheid tot oplegging van een dergelijke last bedoeld was voor (dreigend) hoogwater. Die gedachte is met artikel 1.7 verlaten. In de praktijk is namelijk gebleken van een behoefte om sluizen ook te kunnen sluiten in tijden van droogte. Op die manier kan verzilting van Delflands oppervlaktewater worden voorkomen of beperkt. In artikel 1.7 is voorts buiten twijfel gesteld dat in plaats van het volledig sluiten van sluizen beperkingen kunnen worden gesteld aan het schutten van de scheepvaart.

Artikel 1.10 Verbod lozen en onttrekken oppervlaktewater; verbod onttrekken grondwater en infiltreren water

Andere waterschappen kennen sinds jaar en dag een bepaling met deze strekking. Zeker bij steeds vaker voorkomende langdurige perioden van droogte kan zij niet langer worden gemist.

Artikel 1.11 Peilregulerende kunstwerken

Delfland heeft het beheer over alle peilregulerende kunstwerken in het beheergebied. Maar dat houdt niet in dat ook het eigendom of de bediening bij Delfland rusten. In het geval dat eigendom of bediening van een peilregulerend kunstwerk bij een ander dan Delfland berust, is die ander verplicht het ter plaatse geldende peil in te stellen en in stand te houden. Deze bepaling kan ook zien op het peil van grondwater, al geldt op het moment van inwerkingtreding van deze verordening niet een dergelijk peil. Deze verplichting vloeit rechtstreeks voort uit deze verordening

Artikel 1.12 Normadressaten

Dit artikel geeft aan voor wie de waterschapsverordening geldt.

Artikel 1.13 Geometrische begrenzing werkingsgebieden

Met gebruikmaking van een hyperlink in bijlage 2 kunnen de omvang en ligging van werkingsgebieden digitaal worden weergegeven. Daaruit volgt dat het werkingsgebied van de regels in deze verordening het gehele beheergebied van Delfland omvat. Een uitzondering zijn de regels in hoofdstukken 4 en 10. Omwille van de leesbaarheid zijn de omvang en ligging

van de werkingsgebieden in die twee hoofdstukken tevens daar omschreven in respectievelijk de artikelen 4.2 en 10.2. De omvang en ligging van die werkingsgebieden (type: beperkingengebieden) zoals volgt uit die artikelen, correspondeert met de digitale weergave die via de bedoelde hyperlink is te ontsluiten.

De werkingsgebieden van bepaalde regels in deze verordening omvatten niet alleen het beheergebied van Delfland maar tevens gebieden die buiten dat beheergebied zijn gelegen. Voorbeelden zijn de beschermingszone behorende bij de primaire waterkering ter hoogte van de Maasdeltatunnel (rijksweg A24) die zich vanwege die tunnel uitstrekt tot nabij het knooppunt van rijkswegen A24/A15 en de beschermingszone behorende bij de duinen die zich uitstrekt tot buiten het beheergebied in de Noordzee.

De ligging en omvang van de werkingsgebieden volgen rechtstreeks uit deze verordening. Er behoeft geen nader besluit te worden genomen waarin wordt vastgesteld op welke geografische gebieden regels uit deze verordening van toepassing zijn. De ligging en omvang van de werkingsgebieden gelden als een algemeen verbindend voorschrift. Tegen een eventuele wijziging staat ingevolge artikel 8:3 Algemene wet bestuursrecht dan ook geen bestuursrechtelijke rechtsbescherming open.

Het tweede lid stelt buiten twijfel dat de noemers van de werkingsgebieden in bijlage 2 dezelfde betekenis hebben als in deze verordening.

Het derde lid betreft onder meer de situatie dat de omvang en ligging van een oppervlakte-waterlichaam of afvalwatertransportleidingen door de elementen dan wel door Delfland (deels) is gewijzigd waardoor de geometrische begrenzing niet meer volledig correct is.

De bedoeling van deze bepaling (en eveneens van artikel 4.2 en 10.2) is dat Delfland niet voortdurend deze verordening hoeft aan te passen vanwege wijzigingen door de elementen of door Delfland: de ligging en omvang van werkingsgebieden hebben een dynamisch karakter. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de informatiedichtheid verandert naar mate wordt ingezoomd op de kaart die via Bijlage 2 is te raadplegen.

HOOFDSTUK 2 NORMEN VEILIGHEID POLDERKADEN

Artikel 2.1 Toepassingsbereik

Er zijn drie type waterkeringen: primaire waterkeringen, regionale waterkeringen en overige waterkeringen. De eisen over hoe hoog en sterk een primaire kering dient te zijn worden vastgesteld door het Rijk. De provincie Zuid-Holland stelt de eisen vast voor regionale keringen. De hier bedoelde eisen worden ook wel 'normen' genoemd.

Polderkaden vallen onder de overige waterkeringen. Het Rijk of provincie stellen geen normen vast voor deze waterkeringen. Delfland bepaalt in dit hoofdstuk de normen waaraan de polderkaden moeten voldoen.

In dit artikel staat dat de normen uit de verordening alleen gelden voor polderkaden die als zodanig op de leggerkaart van Legger Delfland staan. Delfland stelt normen vast voor de polderkaden uit het oogpunt van kenbaarheid en zelfregulering. De betreffende normen zijn streefnormen. Dat betekent dat de verplichting om de keringen aan deze normen te laten voldoen moet worden aangemerkt als een inspanningsverplichting.

Artikel 2.2 Normen veiligheid polderkaden

De normen voor polderkaden bepalen wat ten hoogste de kans op falen van de kering mag zijn. Bij het vaststellen van de normen is gekeken naar de economische schade bij een overstroming. Ook is gekeken naar de norm die geldt bij wateroverlast. Op bepaalde plekken is een strengere norm gekozen, omdat er bijvoorbeeld belangrijke wegen zijn. Als er meer huizen in een gebied worden gebouwd, stijgt de economische waarde. Delfland kan dan beslissen om dan de norm voor de polderkaden van dit gebied te wijzigen.

In de Legger Delfland staan afmetingen van polderkaden. Deze kunt u vinden in de tabel en in het leggerprofiel bij de leggerkaart. Soms is het profiel van de polderkade in de legger hoger of breder dan voortvloeit uit de norm uit de verordening. In dat geval gelden de eisen uit de legger. Delfland wil niet dat gebied minder veilig wordt tegen een overstroming.

Artikel 2.3 Aard normen veiligheid polderkaden

De normen voor polderkaden zijn streefnormen. Dat betekent dat het om inspannings-verplichtingen gaat. En dat betekent dat er niet direct maatregelen genomen moeten worden zodra blijkt dat een polderkade niet aan de norm voldoet. Delfland toetst periodiek of de polderkaden aan de normen voldoen. Een polderkade die niet aan de norm voldoet, wordt opgenomen in een verbeteringsprogramma.

Artikel 2.4 Uitzonderingsmogelijkheid normen veiligheid polderkaden

Soms is het redelijkerwijs niet mogelijk is om de polderkaden aan de norm te laten voldoen. Het algemeen bestuur van Delfland kan dan een besluit nemen om een uitzondering te maken om te voldoen aan de eisen.

Zo'n besluit kan onder meer worden genomen als:

a. Als het hoger of breder maken van de kade zo duur is dat dit niet in verhouding is tot de schade die er ontstaat bij een overstroming.
b. Soms gebeuren er dingen waar Delfland niets aan kan doen. Hierdoor kan het resultaat van de toetsing zijn dat een kade niet meer aan de eisen voldoet.

c. Soms duurt het langer om een kade hoger of breder te maken dan de tijd die Delfland hiervoor krijgt van het algemeen bestuur. Als er bijvoorbeeld geen goede klei te krijgen is om de kade hoger te maken.

HOOFDSTUK 3 WATERACTIVITEITEN ALGEMEEN

Artikel 3.1 Aanwijzing categorieën wateractiviteiten

In zekere zin is het begrip 'wateractiviteit' het kernbegrip in de verordening. Dit artikel bepaalt wat een wateractiviteit is. Dit zijn activiteiten die met water te maken hebben of op een plek zijn waar water ligt. In de begripsbepalingen behorende bij de Omgevingswet wordt dit nieuwe wettelijke begrip omschreven als een:

a. beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk;
b. beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een installatie in een waterstaatswerk, niet zijnde een mijnbouwinstallatie;
c. lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringtechnisch werk;
d. stortingsactiviteit op zee; of een
e. waterontrekkingsactiviteit (oppervlaktewater of grondwater).

Daarnaast wordt iedere andere activiteit waarover een waterschapsverordening regels bevat op grond van de Omgevingswet aangemerkt als wateractiviteit.

De wateractiviteiten die reeds in de Omgevingswet als zodanig zijn benoemd en die in de verordening worden gereguleerd zijn die, behorende tot de categorieën, genoemd onder a, c en e. De desbetreffende begripsomschrijvingen in de Omgevingswet gelden ook voor de toepassing van deze verordening, tenzij anders uit deze verordening blijkt.

Andere activiteiten waarover de verordening regels bevat – en die derhalve op grond van de Omgevingswet eveneens moeten worden aangemerkt als wateractiviteiten – zijn:

f. de beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot afvalwatertransportleidingen;
g. de verhardingsactiviteit; en het
h. aansluiten van een openbaar vuilwaterriool of ander riool op een zuiveringstechnisch werk.

De hoofstukken waarin deze regels zijn neergelegd kennen een bepaalde gelaagde structuur. Die structuur komt er in grote lijnen op neer dat de hoofdstukken 1 en 3, voor zoveel zij zich daarvoor lenen, van toepassing zijn op alle wateractiviteiten in de verordening, en de hoofdstukken 4 tot en met 11 elk aanvullende bepalingen bevatten voor de afzonderlijke categorieën wateractiviteiten. Artikel 3.1 is voor die aanvullende bepalingen de opmaat.

'Beperkingengebiedactiviteit' is eveneens een nieuw wettelijk begrip. In de begrips-omschrijving wordt het omschreven als 'activiteit in een beperkingengebied'. Onder de Omgevingswet gaat het bij een beperkingengebied in algemene zin om een als zodanig aangewezen gebied waarbinnen vanwege de aanwezigheid van een bepaald werk bepaalde regels gelden met betrekking tot activiteiten die nadelige gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk. Voor waterstaatswerken betreft het van oudsher de locatie van het waterstaatswerk zelf met aansluitend een beschermingszone en, eventueel, een profiel van vrije ruimte. Bij Delfland is dit thans geregeld in de Keur Delfland in samenhang met de legger waarop de waterstaatswerken zijn opgenomen. In de verordening wordt dit stelsel voor waterstaatswerken voortgezet (hoofdstuk 4). Nieuw in de verordening is dat activiteiten in de nabijheid van Delflands ondergrondse afvalwatertransportleidingen ook onder de werking van een dergelijk stelsel worden gebracht ('beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot afvalwatertransportleidingen'; hoofdstuk 10).

De term "wateronttrekkingsactiviteit" is zoals gezegd afkomstig uit de Omgevingswet. In de begripsomschrijving wordt het omschreven als "activiteit inhoudende: a. het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam, b. het onttrekken van grondwater door een daarvoor bestemde voorziening, of c. het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bestemde voorziening.

De verschillende categorieën wateractiviteiten worden verder toegelicht in de artikelsgewijze toelichting in de hoofdstukken waarin de aanvullende bepalingen met betrekking tot die wateractiviteiten zijn opgenomen. In hoofdstuk 4 tot en met 11 staan de regels per type wateractiviteit. Deze indeling van de verordening geeft een goed overzicht van de regels per type wateractiviteit. De regels beschermen het watersysteem of geven regels voor een activiteit die mogelijk schadelijk is voor het watersysteem. Delfland wil en moet namelijk de doelen uit hoofdstuk 1 halen. Er mag bijvoorbeeld niet te veel maar ook niet te weinig water in de sloot zitten.

Artikel 3.2 Geen omgevingsvergunning of melding vereist voor uitvoeren last

Het proces van vergunningverlening en eventuele bezwaar- en beroepsprocedures tegen een vergunning ten behoeve van de uitvoering van een last onder dwangsom of bestuursdwang, of ten behoeve van het dichten van een coupure in een waterkering, kunnen aan tijdige uitvoering van die last in de weg staan. Het behoeft geen betoog dat dat onwenselijk is. Door de last in voorkomend geval goed te omschrijven, kan voldoende rekening worden gehouden met het met de last te dienen belang.

Artikel 3.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning en toestemming gelijkwaardige maatregel

In de gelaagde structuur van de verordening (zie daarover ook de toelichting op artikel 3.1) zijn de algemene aanvraagvereisten (de vereisten waaraan elke aanvraag om een omgevingsvergunning, maatwerkvoorschrift of een gelijkwaardige maatregel moet voldoen) opgenomen in hoofdstuk 3 (artikel 3.3). Aanvullende aanvraagvereisten zijn opgenomen in de hoofdstukken 4 tot en met 10 voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor de in die hoofdstukken gereguleerde wateractiviteiten.

Artikel 3.4 Vergunningvoorschriften

De gelaagde structuur is ook van toepassing op de voorschriften die aan een omgevings-vergunning op grond van de verordening kunnen worden verbonden. De algemene bevoegdheid daartoe komt toe aan dijkgraaf en hoogheemraden. In een aantal op de verschillende wateractiviteiten betrekking hebbende specifieke hoofdstukken is buiten twijfel gesteld welke voorschriften in elk geval aan een omgevingsvergunning als bedoeld in die hoofdstukken kunnen worden verbonden. In een enkel geval is het opleggen van een vergunningvoorschriften verplicht.

Onderhoud van waterstaatswerken kan op grond van artikel 5.34 van de wet, in samenhang met artikel 2.2 Omgevingsbesluit, geen onderwerp zijn van een vergunningvoorschrift. Los daarvan is het uitgangspunt van de Legger Delfland dat dergelijk onderhoud uitsluitend op grond van artikel 78, lid 2 Waterschapswet wordt geregeld.

De voorschriften kunnen betrekking hebben over de periode dat de wateractiviteit wordt uitgevoerd, maar ook over de periode na het staken van de wateractiviteit. Onder meer

kunnen voorschriften worden verbonden over het wegnemen, compenseren of beperken van door de wateractiviteit of het (gedeeltelijk) staken daarvan veroorzaakte nadelige gevolgen voor het watersysteem.

De vergunningsvoorschriften zijn er om de doelen uit artikel 1.2 te beschermen. De voorschriften kunnen gaan over hoe de activiteit uitgevoerd moet worden, maar ook voor het beperken van de schade die een wateractiviteit aan het watersysteem doet. Een voorbeeld is dat een activiteit langs de kust niet in de wintermaanden mag worden gedaan. Hiermee worden de duinen beschermd. In de wintermaanden kan het namelijk erg stormen. Een ander voorbeeld is dat het halen van water uit een sloot bijvoorbeeld maximaal twee maanden mag duren. Zo komt het water in de sloot niet te laag te staan.

Artikel 3.5 Wijziging en intrekking omgevingsvergunning

Dijkgraaf en hoogheemraden kunnen een vergunning wijzigen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van gewijzigde omstandigheden of inzichten. Dijkgraaf en hoogheemraden kunnen ook een vergunning intrekken. Dit doet het college alleen als een wijziging van de vergunning onvoldoende mogelijkheden biedt.

Voor zover het wateractiviteiten betreft waarvoor op grond van de verordening een vergunningplicht geldt, is artikel 3.5 een uitvloeisel van een instructieregel in het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 6.2). Ook wateractiviteiten die op grond van de verordening van de vergunningplicht zijn vrijgesteld (in de 'algemene regels') zijn in artikel 3.5 onder het bereik van deze instructieregel gebracht.

Artikel 3.6 Verbod omgevingsvergunningvrije wateractiviteit zonder voorafgaande melding

Een omgevingsvergunningvrije activiteit die meldingsplichtig is, mag niet uitgevoerd worden voordat die melding aan dijkgraaf en hoogheemraden gedaan is.

Artikelen 3.7 - 3.9 Maatwerkvoorschriften

Verschillende categorieën van wateractviteiten zijn van de omgevingsvergunningplicht uitgezonderd, indien aan alle voor die activiteiten geldende regels ('algemene regels') is voldaan. Door middel van een maatwerkvoorschrift kunnen dijkgraaf en hoogheemraden aan een tot een dergelijke categorie behorende wateractiviteit een nadere eis stellen. Ook kunnen zij door middel van een maatwerkvoorschrift bepalen dat van een of meer van de voor de wateractiviteit geldende algemene regels mag worden afgeweken. Een maatwerkvoorschrift kan in duur beperkt zijn.

Artikel 3.10 Besluit kwaliteit leefomgeving

In dit artikel zijn regels opgenomen over wateractiviteiten in KRW-oppervlaktewaterlichamen in relatie tot artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hierboven is uiteengezet dat deze verordening een gelaagde structuur kent. Die structuur komt er in grote lijnen op neer dat de hoofdstukken 1 en 3, voor zoveel zij zich daarvoor lenen, van toepassing zijn op alle wateractiviteiten in de verordening, en de hoofdstukken 4 tot en met 11 elk aanvullende bepalingen bevatten voor de afzonderlijke categorieën wateractiviteiten. De werking van dit artikel kan prevaleren boven een aanvullende bepaling. Indien een activiteit op grond van een regel in bijvoorbeeld hoofdstuk vier wel is toegestaan, zou het kunnen zijn dat dit artikel die activiteit toch niet toestaat.

HOOFDSTUK 4 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT WATERSTAATSWERKEN

AFDELING 4.1 ALGEMEEN

Artikel 3.1 van de Keur Delfland bevat een vergunningplicht ('watervergunning') voor de in dat artikel genoemde activiteiten ter plaatse van een waterstaatswerk, in de bijbehorende beschermingszone en, indien die als zodanig is aangewezen op de legger, het profiel van vrije ruimte. Op grond van artikel 3.6 van de Keur Delfland kunnen dijkgraaf en hoogheemraden gevallen aanwijzen waarvoor deze vergunningplicht niet geldt. Dergelijke gevallen zijn aangewezen in de Algemene regels behorende bij de Keur Delfland en de Algemene regel: steigers, vlonders of afmeerpalen en de Algemene regels natuurvriendelijke oevers. Deze regelingen van dijkgraaf en hoogheemraden geven aan onder welke voorwaarden de in die regelingen genoemde activiteiten moeten voldoen, willen zij van de vergunningplicht op grond van de Keur Delfland zijn uitgezonderd.

Hoofdstuk 4 van de Waterschapsverordening is het hoofdstuk waarin de vergunningplicht in artikel 3.1 van de Keur Delfland alsook de Algemene regels behorende bij de Keur Delfland en de Algemene regel: steigers, vlonders of afmeerpalen zijn overgenomen. De Algemene regels natuurvriendelijke oevers zijn niet overgenomen (en worden ingetrokken), omdat er nu voor de aanleg van natte ecologische zones (zoals natuurvriendelijke oevers tegenwoordig heten) altijd een vergunning nodig is. Hoofdstuk 4 is daarmee een voortzetting van de vergunningplicht in artikel 3.1 van de Keur Delfland en de algemene regels (behoudens die voor natuurvriendelijke oevers). Op enkele kleine onderdelen is sprake van een wijziging of aanvulling. Die onderdelen zullen hierna, in de artikelsgewijze toelichting, worden benoemd en toegelicht.

De begrippen *beperkingengebied* en *beperkingengebiedactiviteit* zijn nieuw, en zijn afkomstig uit de Omgevingswet. Beperkingengebied wordt daarin gedefinieerd als een bij of krachtens de wet aangewezen gebied waar vanwege de aanwezigheid van een werk of object regels gelden over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor dat werk of object. Voorbeelden van dergelijke gebieden zijn wegen, spoorwegen, luchthaventerreinen met (meestal) bijbehorende beheerzones. Ook (natte) waterstaatswerken met beschermingszones en, eventueel, profielen vrije ruimte vormen, mits als zodanig aangewezen, beperkingengebieden. Beperkingengebiedactiviteit wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als een activiteit in een beperkingengebied. Op als zodanig aangewezen beperkingengebiedactiviteiten zijn derhalve de in een beperkingengebied geldende regels van toepassing. Het betreft in wezen slechts nieuw (indachtig de bedoeling van de Omgevingswet) uniform jargon, dat geen verandering brengt in het vergunningsstelsel in artikel 3.1 van de Keur Delfland.

Artikelen 4.1 – 4.3

Artikel 4.1 bevat de aanwijzing van de beperkingengebiedactiviteiten waarop hoofdstuk 4 van toepassing is. Het artikel is overgenomen uit artikel 3.1 van de Keur Delfland.

Artikel 4.2 wijst de beperkingengebieden met betrekking tot de waterstaatswerken aan. Tot die gebieden behoren de waterstaatswerken zelf, de aangrenzende beschermingszones en, in voorkomend geval, de profielen van vrije ruimte. Voorwaarde is wel dat de waterstaatswerken en beschermingszones en eventuele profielen van vrije ruimte zijn opgenomen in de Legger Delfland of, zolang dat nog niet is gebeurd, zijn opgenomen in een projectbesluit als bedoeld

in de Omgevingswet of een omgevingsvergunning op grond van artikel 4.3. Dat laatste is nieuw ten opzichte van de Keur Delfland en heeft als doel om ook beperkingengebied-activiteiten ter plaatse of in de nabijheid van waterstaatwerken die nog niet zijn gerealiseerd (maar waarvoor wel een daartoe strekkend projectbesluit is genomen of omgevings-vergunning is verleend), of die wel al zijn gerealiseerd, maar nog niet in de legger zijn opgenomen, aan de vergunningplicht te onderwerpen (tenzij zij op grond van artikel 4.4 van de vergunningplicht zijn uitgezonderd). Nieuw ten opzichte van de Keur Delfland is eveneens de bepaling dat als de feitelijke omvang van een waterstaatswerk groter is dan het leggerprofiel, voor de bepaling van het beperkingengebied moet worden uitgegaan van die grotere omvang.

Artikel 4.3 bevat de hoofdregel dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit te verrichten. Het gaat dan om de beperkingengebiedactiviteiten die zijn aangewezen in artikel 4.1 binnen de in artikel 4.2 aangewezen beperkingengebieden.

Op deze plaats verdient nog vermelding dat Delfland niet van de omgevingsvergunningplicht in artikel 4.3 is uitgezonderd. Anders gezegd: ook Delfland heeft voor de aangewezen beperkingengebiedactiviteiten binnen de aangewezen beperkingengebieden een omgevings-vergunning nodig (de uitzonderingen op grond van artikel 4.4 daargelaten). In verreweg de meeste gevallen zal deze vergunning 'eigen dienst' betrekking hebben op door of in opdracht van Delfland aan te leggen, te wijzigen of te verwijderen waterstaatswerken, als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel a. In zoverre is deze vergunning 'eigen dienst' de opvolger van het projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet. De reden om Delfland niet vrij te stellen van de omgevingsvergunningplicht is dat tegen de verlening van een omgevings-vergunning op grond van de algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende bezwaar en beroep op de bestuursrechter openstaan. Dat is ook het geval bij projectplannen als bedoeld in artikel 5.4 Waterwet. Het laten vervallen van die mogelijkheid tot het zoeken van bestuursrechtelijke rechtsbescherming is niet beoogd.

Artikel 4.4

Artikel 4.4 bepaalt welke beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk van de omgevingsvergunningplicht zijn uitgezonderd. Daartoe behoren, genoemd in het eerst lid, vanzelfsprekend de beperkingengebiedactiviteiten die worden verricht ter uitvoering van een projectbesluit op grond van de Omgevingswet, nu het projectbesluit voor die uitvoering reeds een wettelijke grondslag biedt. Een omgevingsvergunning zou dan dubbelop zijn. Het eerste lid regelt eveneens dat indien aan een beperkingengebiedactiviteit regels zijn gesteld in de artikelen 4.9 tot en met 4.36 (afdeling 4.2) en de beperkingenactiviteit voldoet, daarvoor geen omgevingsvergunning is vereist. De artikelen 4.9 tot en met 4.36 vormen de opvolger van de hiervoor, onder algemeen, genoemde Algemene regels behorende bij de Keur Delfland en de Algemene regel: steigers, vlonders of meerpalen. Nieuw is de bepaling, in het tweede lid, dat deze uitzondering op de omgevingsvergunningplicht niet geldt, indien de betreffende beperkingengebiedactiviteit fysiek of functioneel een samenstel vormt met een of meer activiteiten waarvoor op grond van de verordening, of waarvoor op grond van het bepaalde in of krachtens de wet, een omgevingsvergunning is vereist. In een dergelijk geval dient ook de beperkingengebiedactiviteit die is gereguleerd in de artikelen 4.9 tot en met 4.36 op vergunbaarheid te worden beoordeeld.

Artikel 4.5

De in artikel 4.5 genoemde vereisten waaraan een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingenactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk moet worden zijn een aanvulling op de algemene aanvraagvereisten in artikel 3.3. De vereisten zijn ontleend aan de huidige Waterregeling en verder afgestemd op de bestaande Delflandse praktijk van vergunningverlening.

Artikelen 4.6 – 4.8

Evenals de Waterwet kent de Omgevingswet vier soorten (natte) waterstaatswerken. De verordening, evenals de Legger Delfland, sluit daarbij aan. Het betreft waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, en kunstwerken die deze waterstaatswerken ondersteunen (ondersteunende kunstwerken). Voor beperkingengebiedactiviteiten ter plaatse van of nabij waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden bevatten de artikelen 4.6 tot en met 4.8 afzonderlijke regels voor de beoordeling van die activiteiten op vergunbaarheid. De beoordelingsregels zijn geabstraheerd uit de verschillende, voor de beoordeling van watervergunningen op grond van artikel 3.1 van de Keur Delfland geldende beleidsregels en sluiten daarmee aan bij het bestaande beleid voor vergunningverlening. Nieuw is dat deze regels zijn opgenomen in een verordening. Het doel daarvan is dat burgers en bedrijven zich reeds op basis van de verordening – die, anders dan genoemde beleidsregels, digitaal is ontsloten via het Digitaal Stelsel Omgevingswet – een beeld kunnen vormen van de bril waardoor een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt bekeken. Dat sluit aan bij de Omgevingswet en, meer in het bijzonder, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving, waarin de beoordelingsregels zijn neergelegd voor de activiteiten die het Rijk vergunningplichtig heeft gesteld.

Bij de beantwoording van de vraag welke beoordelingsruimte dijkgraaf en hoogheemraden in het licht van de beoordelingsregels toekomt, is de formulering van de beoordelingsregels relevant. Die zijn in de artikelen 4.6, 4.7 en 4.8, in navolging van de systematiek in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving, onderverdeeld in drie typen: ‘betrekken bij’, ‘rekening houden met’ en ‘in acht nemen’.

Type 1 ‘betrekken bij’

Een beoordelingsregel ‘betrekken bij’ (type 1) betekent dat de te betrekken feiten en omstandigheden moeten worden meegenomen bij de besluitvorming. Een dergelijke beoordelingsregel is een concretisering van de eis van een zorgvuldige voorbereiding van besluiten. ‘Betrekken bij’ betekent dat dijkgraaf en hoogheemraden zich bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag rekenschap moeten geven van de in die regel aangeduide belangen. Deze categorie wordt daarom ook wel aangeduid als aandachtscriteria. Als bepaalde gegevens bij de besluitvorming moeten worden betrokken, zal het besluit duidelijk moeten maken in hoeverre en waarom dat (ook) is gebaseerd op die gegevens.

Type 2 ‘rekening houden met’

Bij een beoordelings van type 2 (‘rekening houden met’) gaat het, anders dan bij de categorie ‘betrekken bij’, niet om elementen die omwille van een zorgvuldige voorbereiding bij de besluitvorming moeten worden meegenomen, maar om inhoudelijke sturing op de door het bestuursorgaan uit te voeren belangenafweging. Er is sprake van een minder zware vorm van binding dan bij instructieregels van het hierna te bespreken type 3.

De formulering betekent dat dijkgraaf en hoogheemraden beoordelingsvrijheid hebben. Andere belangen dan het belang dat wordt gediend met de beoordelingsregel kunnen de

doorslag geven. Daar moeten dan wel goede redenen voor bestaan en dit moet deugdelijk worden gemotiveerd.
Een eventuele afwijking van de norm mag op grond van het evenredigheidsbeginsel nooit groter zijn dan noodzakelijk om het gestelde doel te bereiken. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat mitigerende of compenserende maatregelen worden vastgelegd in het besluit. Een instructieregel van type 2 brengt de zwaarwegende positie van een belang bij de belangenafweging tot uitdrukking, zonder echter dwingend te sturen op de uitkomst daarvan.

Type 3 'in acht nemen'
Instructieregels van type 3 ('in acht nemen') voorzien in een harde, *dwingende doorwerking*. Dijkgraaf en hoogheemraden moeten zich bij de uitoefening van de bevoegdheid aan de gestelde regel houden. Afwijken is slechts mogelijk, indien de betreffende regel daarin voorziet. De beoordelingsregels zijn volgens deze typeindeling gerangschikt.

Over een aantal beoordelingsregels wordt het volgende opgemerkt. Bij de beoordeling om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit ter plaatse van of nabij een waterkering moet (onder meer) in acht worden genomen dat het waterkerend vermogen niet mag verslechteren (artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder a). Gelet op hetgeen hiervoor is opgemerkt ('in acht nemen') mag van die regel in beginsel niet worden afgeweken. Alleen als met de beperkingengebiedactiviteit waarvoor om vergunning wordt verzocht naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden een zwaarwegend maatschappelijk belang is gediend én voor die activiteit geen redelijk alternatief kan worden gevonden, mag van deze beoordelingsregel worden afgeweken (artikel 4.6, derde lid). Vanwege het zwaarwegende belang van de waterkerende functie van keringen dient een dergelijk afwijkingsbesluit door dijkgraaf en hoogheemraden zelf (dus niet in mandaat) te worden genomen (lid 4). Betreft het een primaire kering, dan wordt het afwijkingsbesluit voorts zo snel mogelijk ter kennis gebracht van de Verenigde Vergadering. Aan deze genoemde procedurele en materiële waarborgen is in de praktijk behoefte gebleken.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, met name ook die van anderen dan Delfland, kunnen gevolgen hebben voor het oppervlaktewatersysteem en het functioneren daarvan. Wanneer een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is begrepen in een omgevingsplan, omgevingsvergunning (bijvoorbeeld voor een omgevingsplanactiviteit) of een projectbesluit, betekent dat weliswaar niet automatisch dat die ontwikkeling ook daadwerkelijk haar beslag krijgt, maar wél dat daarvoor een wettelijke basis bestaat (in de vorm van omgevingsplan, omgevingsvergunning of projectbesluit). Artikel 4.7, tweede lid, aanhef en onder g, schrijft voor dat met dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit ter plaatse van of nabij een oppervlaktewaterlichaam, indien de daadwerkelijke uitvoering in de nabije toekomst aannemelijk is. Met name dient dan rekening te worden gehouden met de gevolgen van die reeds voorziene ontwikkelingen voor het oppervlaktewaterwatersysteem. Niet zelden zullen die ontwikkelingen al door Delfland zijn beoordeeld op verenigbaarheid (al dan niet onder voorwaarden) met het oppervlaktewatersysteem in het kader van de watertoets, en mogelijk zijn daarvoor door Delfland ook al vergunningen verleend. Bij de beoordeling van een (latere) aanvraag om een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit ter plaatse van of nabij een oppervlaktewaterlichaam zal daarmee rekening moeten worden gehouden, in de zin dat wordt nagegaan of het oppervlaktewatersysteem de gevolgen van die activiteit kan dragen, als ook die reeds voorziene ruimtelijke ontwikkelingen doorgang vinden.

In de artikelen 4.6, tweede lid, en 4.7, tweede lid, is bepaald dat bij de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning rekening moet worden gehouden met de maatschappelijke functie. Het gaat dan om de maatschappelijke functie van respectievelijk de waterkering en het oppervlaktewaterlichaam, als bedoeld in artikel 1.2, tweede lid. Zie voor een uitleg van 'maatschappelijke functie' de toelichting bij artikel 1.2.

AFDELING 4.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIED-ACTIVITEITEN

Artikelen 4.9 – 4.36

Op de artikelen 4.9 tot en met 4.36 (afdeling 4.2) is hiervoor, bij de bespreking van artikel 4.4, reeds ingegaan. Voor deze artikelen is een uitvoerige publiekstoelichting (met afbeeldingen) opgesteld (bijlage 2). Voor een artikelsgewijze toelichting op deze artikelen wordt naar die publiekstoelichting verwezen.

HOOFDSTUK 5 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN GRONDWATER

De regels in hoofdstuk vijf zijn een samenvoeging van regels uit de Keur Delfland, de bruidsschat en de invulling van instructieregels uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. De term wateronttrekkingsactiviteit is afkomstig uit de Omgevingswet. Zie hiervoor de toelichting op artikel 3.1.

AFDELING 5.1 ALGEMEEN

Artikel 5.1 Omgevingsvergunningplicht

Voor een aantal categorieën van onttrekking en infiltratie is, op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 16.3), gedeputeerde staten bevoegd gezag. Deze categorieën zijn dan ook niet vergunningplichtig op grond van de verordening. Dit is tot uitdrukking gebracht in het tweede lid. De regels hiervoor staan in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Artikel 5.2 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

Voor sommige activiteiten als bedoeld in dit hoofdstuk mogen zonder vergunning worden uitgevoerd. Let erop dat voor die activiteiten ook artikel 3.6 - 3.10 gelden. Zo mag Delfland de activiteit stoppen. Ook moet de activiteit voldoen aan sommige regels die in Besluit kwaliteit leefomgeving staan. Meer uitleg is te vinden bij artikel 3.6 - 3.10.

Artikel 5.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De (ten opzichte van die in hoofdstuk 3 aanvullende) aanvraagvereisten voor een omgevings-vergunning zijn overgenomen uit de bruidsschat (artikel 3.2).

Artikel 5.4 Beoordelingsregel onttrekken grondwater (met of zonder infiltratie)

Grondwater is onderdeel van het watersysteem en kan verschillende functies hebben. Het kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor de bereiding van drinkwater, als irrigatiewater of voor de opslag van warmte of kou. Daarnaast kan grondwater beperkend of noodzakelijk zijn voor het gebruik van de grond erboven in verband met de draagkracht voor bouwwerken. Om te voorkomen dat de functie van grondwater onbedoeld genegeerd wordt, is in dit artikel bepaald dat Delfland bij de beoordeling van een vergunningaanvraag rekening houdt met de gevolgen die de wateronttrekkingsactiviteit kan hebben voor de dragende functie van het watersysteem. Het bieden van een dragende functie aan bouwwerken is immers een functie van de bodem en daarmee ook van het grondwater.
Voor uitleg van het begrip ‘dragende functie’ wordt verwezen naar: Nota van Toelichting Bkl, Staatsblad 2018, 292 pag. 870. Voor meer uitleg over de woorden ‘in acht nemen’ wordt verwezen naar de toelichting op artikelen 4.6 – 4.8.
Dit artikel is overgenomen uit de bruidsschat (artikel 3.3).

Artikel 5.5 Beoordelingsregels infiltratie water in samenhang met onttrekken grondwater

Deze beoordelingsregels waaraan een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt getoetst zijn overgenomen uit de bruidsschat (artikelen 3.3 en 3.5).

Artikel 5.6 Beoordelingsregel permanent onttrekken grondwater of infiltratie in grondwaterbeschermingsgebied

Deze beoordelingsregel behelst in feite een categorisch verbod op vergunningverlening voor permanente wateronttrekkingsactiviteiten in grondwaterbeschermingsgebieden, anders dan voor de in artikel 16.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, en is een uitvloeisel van een daartoe strekkende instructieregel in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Artikel 5.7 Vergunningvoorschriften

Artikel 5.7 is overgenomen uit de bruidsschat (art. 3.4). Het eerste lid artikel noemt twee voorschriften die in elk geval aan een omgevingsvergunning kunnen worden verbonden. Het artikellid is in zoverre een (niet-limitatieve) concretisering van het bepaalde in artikel 3.4. Het tweede lid schrijft voor het in dat lid genoemde geval voor welke voorwaarden aan een omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

AFDELING 5.2 OMGEVINGVERGUNNINGVRIJE WATERONTTREKKINGS-ACTIVITEITEN

In deze afdeling staan de regels voor activiteiten die u zonder vergunning mag doen. De woorden ‘binnen een grondwateronttrekkingsgebied’ hebben in deze afdeling de volgende betekenis: als het daadwerkelijk te onttrekken grondwater, of een deel daarvan, redelijkerwijs afkomstig is uit een grondwaterlichaam dat binnen de geometrische grenzen van een grondwaterbeschermingsgebied is gelegen.

Aan het woord ‘permanent’ kan in deze afdeling de volgende betekenis worden gegeven: de onttrekking heeft een voortdurend en feitelijk onafgebroken karakter en bij aanvang is geen einddatum bekend. Met ‘feitelijk onafgebroken’ wordt bedoeld dat onttrekking voortdurend is behoudens korte onderbrekingen, bijvoorbeeld vanwege onderhoud, storing of calamiteiten(oefening) of anderszins het kortstondig uitblijven van de behoefte tot onttrekking. Het woord permanent is ontleend aan de instructieregel in artikel 7.93 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

De artikelen 5.8 tot en met 5.17 regelen welke wateronttrekkingsactiviteiten, indien voldaan wordt aan de daaraan gestelde voorwaarden, zijn uitgezonderd van de omgevingsvergunning-plicht. De artikelen zijn ontleend aan de Algemene regels behorende bij de Keur. De meldplichten zijn mede gebaseerd op een daartoe strekkende instructieregel in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

In de artikelen 5.8 tot en met 5.17 zijn bepalingen opgenomen die een maximaal aantal kubieke meter water per jaar behelzen. Hiermee is tot uitdrukking gebracht dat een initiatiefnemer, althans drijver van een inrichting, niet meer dan dat maximum grondwater per kalenderjaar mag onttrekken zonder omgevingsvergunning. Het staat de initiatiefnemer vrij om meerdere malen een melding te doen die voldoet aan de voorwaarden, mits het cumulatieve aantal kubieke meters in die meldingen niet het betreffende maximum overschrijden. Een dergelijk maximum geldt per inrichting. Indien meerdere rechtspersonen een aandeel hebben in het drijven van een bepaalde inrichting, althans daaraan zijn gerelateerd, kunnen zij dus niet ieder een melding doen waardoor het maximum feitelijk wordt overschreden. Voor de betekenis van de term inrichting kan worden aangesloten bij de Wet Milieubeheer.

Artikel 5.8 Onttrekken grondwater voor alle toepassingen

De kleine grondwateronttrekkingen zoals bedoeld in dit artikel hebben weinig of geen schadelijke gevolgen voor het grondwater en de omgeving. Een belangrijke voorwaarde is dat het grondwater niet uit een grondwaterbeschermingsgebied komt.
Let op: bij grote ondergrondse pompen met een waterdichte vloer kan er toch ongeveer 0,01 – 0,10 mm per dag water lekken. Indien dit water wordt weggepompt wordt dat niet gezien als een grondwateronttrekking.

Artikelen 5.9 – artikel 5.17

Indien een onttrekking voldoet aan het bepaalde in artikel 5.8 en tevens aan het bepaalde in één van de artikelen 5.9 – 5.17, is die onttrekking reeds vergunningvrij op grond van artikel 5.8. Er hoeft dan met andere woorden geen melding te worden gedaan.

Artikel 5.16 Onttrekken grondwater voor industrieel gebruik

Dit artikel bepaalt het onder de genoemde voorwaarden geen vergunningplicht geldt voor onttrekkingen voor industrieel gebruik. Deze term heeft hier dezelfde betekenis als een industriële toepassing. Voor de uitleg van de term industriële toepassing wordt aangesloten bij de betekenis die deze term had in de Waterwet. Het gaat dus niet alleen om hoogwaardige toepassingen (zoals de productie van voedingsmiddelen) maar ook om laagwaardige toepassingen zoals het gebruik als koelwater. Wateronttrekkingsactiviteiten die niet onder industriële toepassing vallen (ook al vinden ze plaats binnen een industrieel bedrijf) zijn onder andere onttrekkingen voor bouwputten, beregening, grond(water)sanering en ontwatering. De term openbare drinkwatervoorziening sluit aan bij de terminologie van de Drinkwaterwet.
In het tweede lid is een restrictie opgenomen over de omvang van de onttrekking in totaal per kalenderjaar. Hiermee is tot uitdrukking gebracht dat een initiatiefnemer, althans drijver van een inrichting, niet meer dan 100.000 m3 grondwater per kalenderjaar mag onttrekken zonder omgevingsvergunning. Het staat de initiatiefnemer vrij om meerdere maken een melding te doen die voldoet aan de voorwaarden, mits het cumulatieve aantal kubieke meters niet het genoemde maximum overschrijden.

Artikel 5.17 Algemene voorschriften grondwateronttrekkingen

Als u grondwater onttrekt volgens artikel 5.8 t/m 5.17, dan moet tevens aan het bepaalde in dit artikel worden voldaan.

In het tweede lid is geregeld dat de maatregelen die voortvloeien uit de voorschriften in het eerste lid ook gelden voor het geval er een retournering plaatsvindt van het water in de bodem. Vanzelfsprekend dienen die voorschriften uit het eerste lid zodanig te worden gelezen dat zij betrekking hebben op het retourneren in plaats van onttrekken.

Artikelen 5.19 - 5.20 Indieningsvereisten

Een aantal activiteiten waarvoor geen vergunning nodig is moet bij Delfland worden gemeld. Afhankelijk van het doel en de grootte van de onttrekking moet een eenvoudige of een uitgebreide melding worden gedaan. In artikel 5.8 t/m 5.17 staat voor welke activiteiten een melding moet worden gedaan en welke type melding dit dan is.
Artikel 3.6 omvat enkele algemene regels over meldingen.

AFDELING 5.3 MEET- EN REGISTRATIEVERPLICHTING

Artikel 5.21 Meetverplichting onttrekken grondwater en infiltratie water

In sommige gevallen geldt de meetverplichting. De meet- en registratieverplichtingen zijn ontleend aan de bruidsschat (artikel 3.5) en de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

HOOFDSTUK 6 WATERONTTREKKINGSACTIVITEITEN OPPERVLAKTEWATER

De term wateronttrekkingsactiviteit is afkomstig uit de Omgevingswet. Zie hiervoor de toelichting op artikel 3.1.

Artikel 6.1 Omgevingsvergunningplicht

De Keur Delfland kent reeds een vergunningplicht voor het onttrekken van oppervlaktewater. Die vergunningplicht wordt in de verordening voortgezet.

Artikel 6.2 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

De (enige) uitzondering op de vergunningplicht is ontleend aan de Algemene regels behorende bij de Keur.

Artikel 6.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

De aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning zijn overgenomen uit de bruidsschat (artikel 3.6). Dit artikel is een aanvulling op artikel 3.3 die alleen geldt voor de activiteiten in dit hoofdstuk.

Artikel 6.4 Beoordelingsregels onttrekking oppervlaktewater

De betekenis van de woorden ‘in acht genomen’ en ‘rekening houden met’ is opgenomen in de toelichting bij artikelen 4.6 – 4.8.

Artikel 6.5 Omgevingsvergunningvrije onttrekking oppervlaktewater

De (enige) uitzondering op de vergunningplicht is ontleend aan de Algemene regels behorende bij de Keur.

HOOFDSTUK 7 LOZINGSACTIVITEITEN OP EEN OPPERVLAKTE-WATERLICHAAM

AFDELING 7.1 ALGEMEEN

Artikel 7.1 Specifieke zorgplicht

Dit artikel bevat een specifieke zorgplicht voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en lozingsactiviteiten op een zuiveringtechnisch werk. De formulering van deze specifieke zorgplicht is gelijk aan die van artikel 2.11 van het Bal. Het eerste lid bevat de omschrijving van de zorg die iedereen die een lozingsactiviteit verricht moet betrachten. Het tweede lid bevat een nadere uitwerking van de elementen die in ieder geval tot die zorg behoren. De specifieke zorgplicht van dit artikel geldt naast de meer uitgewerkte artikelen over lozingsactiviteiten in de paragrafen in afdeling 7.2. De specifieke zorgplicht treedt dus (anders dan de algemene zorgplicht van de Omgevingswet) niet terug als er meer uitgewerkte regels zijn gesteld. De specifieke zorgplicht geldt ook voor lozingsactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning op grond van afdeling 2.19 is vereist. Dit sluit aan op de keuze die het Rijk heeft gemaakt over de werking van de specifieke zorgplichten van het Bal. De specifieke zorgplicht fungeert zoals een basisnorm voor alle lozingsactiviteiten die onder de reikwijdte van dit hoofdstuk vallen. De algemene regels van de afdelingen 2.2 en verder en de voorschriften die aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit worden verbonden, zijn een nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht voor een concrete lozingsactiviteit. Die algemene regels en vergunningvoorschriften moeten steeds passen binnen de oogmerken (doelen) van artikel 1.2 (waarnaar in het eerste lid van dit artikel wordt verwezen) en de strekking die in het tweede lid van dit artikel is opgenomen. Deze brede werking van de specifieke zorgplicht maakt het mogelijk om maatregelen, die voor zich spreken en die ieder redelijk denkend mens zal nemen, niet uit te schrijven in de algemene regels van dit hoofdstuk en in vergunningvoorschriften. De specifieke zorgplicht waarborgt dat zulke vanzelfsprekende maatregelen worden genomen. Deze specifieke zorgplicht is de opvolger van de zorgplichten die in artikel 2.1 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 2.1 van het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en artikel 4 van het voormalige Besluit lozing afvalwater huishoudens waren opgenomen.

Tegen een overtreding van de specifieke zorgplicht kan handhavend worden opgetreden. Handhavend optreden ligt voor de hand bij evidente overtredingen van de specifieke zorgplicht. Daarvan is sprake in situaties waarin het handelen of nalaten van degene die de activiteit verricht onmiskenbaar in strijd is met de specifieke zorgplicht. Er kunnen ook situaties aan de orde zijn waarin niet direct duidelijk is of van onmiskenbare strijd sprake is. Het bevoegd gezag zal dan een keuze moeten maken tussen een handhavingstraject of het eerst verduidelijken wat de specifieke zorgplicht inhoudt. Die verduidelijking kan in de vorm van het stellen van een maatwerkvoorschrift maar dat hoeft niet. Ook wanneer het bevoegd gezag degene die de activiteit verricht mondeling of schriftelijk informeert over wat er in een concreet geval onder de specifieke zorgplicht moet worden verstaan, is het voor diegene na ontvangst van die informatie duidelijk wat er verwacht wordt. Als daar geen gevolg aan wordt gegeven, is er sprake van onmiskenbare strijd met de specifieke zorgplicht. Een uitgebreidere uiteenzetting van de mogelijkheden om handhavend op te treden tegen overtredingen van de specifieke zorgplicht is opgenomen in de nota van toelichting bij het Bal1 . (Stb. 2018, 293, p. 526-527).

Artikel 7.2 Omgevingsvergunningsplicht

Het eerste lid bepaalt dat niet mag worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam zonder vergunning. Het tweede lid bevat uitzonderingen het verbod in het eerste lid. Kort gezegd zijn de gevallen onder a en b in principe geregeld en het bepaalde onder c sluit uit dat de werking van gemalen en andere activiteiten van Delfland met betrekking tot peilbeheer dan wel het bevorderingen van de waterkwaliteit onderhevig is aan een vergunningplicht als bedoeld in dit artikel.

Artikel 7.3 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

Voor bepaalde activiteiten geldt de vergunningplicht van artikel 7.2 niet. In artikel 7.8 tot en met 7.57 staan activiteiten die zonder vergunning zijn toegestaan, mits wordt voldaan aan de regels in die artikelen. Voor het lozen van water gelden enkele aanvullende regels. Deze regels worden hieronder uitgelegd.
Water lozen in een watergang komt vaak voor. Meestal gaat het om regenwater van woningen, bedrijven of tuinbouwkassen. Er mag geen wateroverlast voor de omgeving zijn. Daarom mag er niet teveel water worden geloosd en niet binnen hetzelfde peilgebied. Anders kan het waterpeil te hoog worden.
Delfland kan op grond van artikel 3.7 maatwerkvoorschriften stellen. Ook moet de activiteit voldoen aan sommige regels die in Besluit kwaliteit leefomgeving staan (zie artikel 3.10).

Artikel 7.4 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

Naast de aanvraagvereisten in artikel 3.3 gelden voor een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in dit hoofdstuk aanvullende vereisten.

Artikel 7.5 Beoordelingsregels

De betekenis van de woorden ‘in acht genomen’ en ‘rekening houden met’ is opgenomen in de toelichting bij artikelen 4.6 – 4.8.

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringtechnisch werk zijn de beoordelingsregels van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 7.6 Bepalen beste beschikbare technieken

Dit artikel geeft een nadere duiding aan het criterium genoemd in artikel 7.5, eerste lid, aanhef en onder d.

Artikel 7.7 Beoordelingsregel Seveso-inrichting

In het Besluit Activiteiten Leefomgeving zijn regels opgenomen over het exploiteren van een Seveso-inrichting. In aanvulling daarop bepaalt deze waterschapsverordening dat een Seveso-inrichting geen negatief effect mag hebben op een Natura 2000-gebied. Doel hiervan is voorkomen dat de kwaliteit van het Natura 2000-gebied niet aangetast wordt.

AFDELING 7.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE LOZINGEN

Naast de regels genoemd in deze afdeling, moet de activiteit ook voldoen aan het bepaalde in artikel 3.10.

Paragraaf 7.2.1 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

Artikel 7.8 Lozen van grondwater bij saneringen

fvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel. 10.29a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen voor het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in het oppervlaktewater geloosd.
Voor lozingen in het oppervlaktewater zijn emissiegrenswaarden geformuleerd voor oppervlaktewateren die voor lozingen geen bijzondere bescherming nodig hebben, en wateren waarbij een bijzondere bescherming wel aan de orde kan zijn. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die een grotere omvang hebben en daardoor minder kwetsbaar zijn voor lozingen, zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht in dit hoofdstuk.

Artikel 7.9 Lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die bijvoorbeeld na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren kunnen duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt. De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Maar het is niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om het waterschap te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het

raadzaam om contact op te nemen met het waterschap om na te gaan of er in een bepaald gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.
In dit artikel is een emissiegrenswaarde voor onopgeloste bestanddelen opgenomen. Het beperken van visuele verontreiniging valt onder de specifieke zorgplicht en is daarom niet uitgeschreven in dit artikel.
Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het voormalige Besluit lozing afvalwater huishoudens geen specifieke eisen bevatte voor deze lozingen. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 7.10 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren áls er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 7.11 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de hoeveelheid te lozen water wordt aangepast.

De plicht om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor lozingen bij ontwatering (bijvoorbeeld bronbemalingen) die minder dan 48 uur duren, of bij lozingen vanuit huishoudens. Voor lozingen bij ontwatering met een duur tussen 48 uur en 8 weken geldt een afwijkende termijn voor het verstrekken van gegevens en bescheiden: ten minste 5 werkdagen voor de start van de lozingsactiviteit wordt het bevoegd gezag geïnformeerd in plaats van 4 weken

Paragraaf 7.2.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Artikel 7.12 Lozen van afvloeiend hemelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten

plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Bal of drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

De regeling voor het lozen van afvloeiend hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht (artikel 7.1) worden aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In deze verordening is ervoor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Tot die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK’s, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels of rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater, zijn aangelegd. Dit afvloeiend hemelwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. De regels hierover staan in het omgevingsplan. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Als laatste mogelijkheid is het lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Dit is alleen toegestaan wanneer het lozen via een andere route niet mogelijk is.

Artikel 7.13 Melding

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale weg en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken worden aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig, ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg of wijziging, op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

Paragraaf 7.2.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater

Artikel 7.14 Lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringtechnisch werk mogelijk is, is lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2.000 inwonerequivalenten. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Binnen de in het eerste lid aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt, is het verboden direct in het oppervlaktewater te lozen. Aansluiting op de riolering ligt dan voor de hand. Buiten deze afstandsgrenzen moet het huishoudelijk afvalwater gezuiverd worden voordat het geloosd mag worden in het oppervlaktewater.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die al voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd in het eerste lid, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daarvoor is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

De eisen aan lozingen van huishoudelijk afvalwater gelden niet voor spoorvoertuigen en voor militaire oefeningen op militaire terreinen. De voorzieningen voor de opvang van huishoudelijk afvalwater bij spoorvoertuigen kunnen via de spoorwegwetgeving worden geregeld. Bij militaire oefeningen is de plaatsing van IBA's redelijkerwijs niet mogelijk.

Artikel 7.15 Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd in het oppervlaktewater worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Hierbij wordt voor lozingen in het oppervlaktewater een onderscheid gemaakt tussen lozingen in aangewezen wateren (wateren die geen bijzondere bescherming behoeven) en niet-aangewezen wateren (wateren die wel bijzondere bescherming behoeven). De lijst van aangewezen wateren is opgenomen in bijlage II bij deze verordening. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIWrapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag. De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in het oppervlaktewater van huishoudelijk afvalwater worden gesteld, komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater. Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden op grond van tabel 2.3, voor kiezen te lozen via een

septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5 inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via zo'n voorziening geloosd mogen worden. Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de in de NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.niet in het veld toepasbaar is.

Artikel 7.16 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren áls er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 7.17 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals het aantal inwonerequivalenten en de wijze van behandelen van het afvalwater. Eveneens moeten gegevens aan het bevoegd gezag verstrekt worden als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.4 Lozen van koelwater

Artikel 7.18 Koelwater

Deze afdeling is niet van toepassing op lozingen van koelwater afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Bij het opstellen van dat besluit is al beoordeeld bij welke milieubelastende activiteiten koelwater kan vrijkomen. Als dat het geval is, zijn er in dat besluit regels over het lozen van koelwater opgenomen. Maar het lozen van koelwater kan ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder dat besluit vallen. Voor die bedrijven is daarom in dit artikel het lozen van koelwater op een oppervlaktewaterlichaam geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een hemelwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd. De maximaal te lozen warmtevracht hangt af van het type oppervlaktewaterlichaam waarop wordt geloosd. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening; andere oppervlaktewaterlichamen zijn nietaangewezen oppervlaktewaterlichamen. De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 kJ per m3 per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:
De warmtevracht = L x ΔT x W, waarbij
L = lozingsdebiet (m3/s)
ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.
W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4.190 kJ/m3 per graad temperatuurstijging. Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

Artikel 7.19 Melding

Dit artikel verplicht om ten minste vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verschaft over de maximale warmtevracht. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.5 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

Artikel 7.20 Bij reinigen en conserveren geen afvalwater lozen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen bij werkzaamheden aan bouwwerken in de buurt van oppervlaktewater. Hierbij kan gedacht worden aan (spoor)bruggen, sluizen, steigers, kadewanden of panden die grenzen aan het oppervlaktewater.

De regels in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (paragraaf 3.1.6) en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen (paragraaf 3.5) schreven voor dat bij het reinigen en conserveren maatregelen getroffen dienden te worden om het op het oppervlaktewaterlichaam lozen van stoffen te voorkomen. Deze regels betroffen gedetailleerde instructies waaraan de lozer moest voldoen. Hierdoor mocht slechts afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd bij het afwassen met water en het schoonspuiten met water onder een druk van ten hoogste 200 bar. Voor andere reinigings- en conserveringswerkzaamheden zijn regels gesteld in artikel 7.21.

Artikel 7.21 Werkinstructie bij reinigen en conserveren

Het onderhouden van bouwwerken houdt veelal in dat de bouwwerken van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings- en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubeschermende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door het afschermen van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvangen en verwerken van vrijkomende stofdeeltjes.

Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubeschermende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Voor de reinigings- en conserveringswerkzaamheden moet een werkinstructie opgesteld worden waarin in ieder geval de maatregelen staan die getroffen worden om het lozen te voorkomen of, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De werkinstructie kan de maatregelen bevatten die onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen worden beschreven, maar het is ook mogelijk om andere maatregelen of technieken te treffen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6.23 van het Bal.

Artikel 7.22 Werkinstructie bij bouwen, renoveren en slopen

Als bouwwerken worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat bij deze werkzaamheden aan bouwwerken, die in de buurt van of boven het oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden, verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam zo veel mogelijk wordt voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom moet een werkinstructie worden opgesteld waarin naast de werkwijze in ieder geval is aangegeven welke preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen in een oppervlaktewaterlichaam terechtkomen. Er moet worden gehandeld conform deze werkinstructie en de daarin genoemde maatregelen moeten worden getroffen.

Artikel 7.23 Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Als het bij het reinigen of conserveren nodig is om te werken met een gesloten hulpconstructie en afzuiging, geldt een emissiegrenswaarde voor de hoeveelheid stof die naar de buitenlucht wordt afgevoerd. Deze eis is bedoeld om te voorkomen dat het stof alsnog in het oppervlaktewater terecht kan komen. Als de afstand tot een oppervlaktewaterlichaam zodanig groot is dat een lozing redelijkerwijs niet te verwachten is, geldt dit artikel niet.

Artikel 7.24 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van stof.

Artikel 7.25 Melding

Op grond van dit artikel moeten aan het bevoegd gezag ten minste vier weken voor aanvang van de reinigings- of conserveringswerkzaamheden of de bouw- of sloopwerkzaamheden de in het eerste lid van dit artikel genoemde gegevens en bescheiden verstrekt worden. Daarbij moet de werkinstructie worden toegestuurd. Het derde lid bevat een uitzondering op deze plicht voor periodieke reinigingswerkzaamheden waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld gevelreiniging.

Paragraaf 7.2.6 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Artikel 7.26 Inerte goederen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het overslaan van inerte goederen. Inerte goederen zijn goederen die niet bodembedreigend zijn. Inerte goederen geven bij overslag geen significante milieubelasting. Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Overslaan is te beschouwen als een handeling binnen het transportproces tussen een onderneming en een andere partij (onderneming of particulier). Bij overslaan gaat het om 'het van en naar een transportmiddel verplaatsen van goederen of materialen'. Onder overslaan vallen bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen. De afdeling heeft geen betrekking op 'opslaan'. Het opslaan van goederen is al uitputtend geregeld in het Bal.

Artikel 7.27 Lozen bij opslaan van inerte goederen

Afvalwater dat in contact is geweest met opgeslagen inerte goederen kan worden geloosd in oppervlaktewater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt voordat het wordt geloosd. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was bepaald dat de lozing geen visuele verontreiniging mag veroorzaken. Die bepaling keert niet terug, want het voorkomen van visuele verontreiniging is onderdeel van de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 7.28 Lozen bij overslaan van inerte goederen

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (bijvoorbeeld zand of grind op een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd 14 haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er

onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Paragraaf 7.2.7 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen

Artikel 7.29 Lozen bij opslaan van goederen die kunnen uitlogen

Dit artikel heeft betrekking op goederen die bij contact met water kunnen uitlogen. Dit artikel geldt voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat besluit is geregeld dat het te lozen afvalwater in een vuilwaterriool moet worden geloosd. Voor het doelmatig beheer van afvalwater kan het water ook op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam worden geloosd. Dit artikel is dus een maatwerkregel op het Bal. De verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool kan in deze waterschapsverordening niet worden 'uitgezet'. Daarom is in het omgevingsplan een regel opgenomen die bepaalt dat de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt, als in de waterschapsverordening lozen in het oppervlaktewater is toegestaan.

Lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk en ook niet binnen een afstand van 40 meter aangesloten kan worden op een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk. Als er binnen die afstand wel een vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk aanwezig is, is het niet toegestaan om te lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Het ligt dan voor de hand om aan te sluiten op die riolering of zuiveringtechnisch werk. De afstand is de afstand van het vuilwaterriool of zuiveringtechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

Bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam moet voldaan worden aan de emissiegrenswaarden in de tabel. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Niet voor alle goederen zijn alle stoffen in de tabel relevant. Zo zijn bijvoorbeeld voor agribulk alleen het chemisch zuurstofverbruik, onopgeloste stoffen, som van stikstofverbindingen en som van fosforverbindingen van belang.

Artikel 7.30 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Dit artikel met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijft niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren áls er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in artikel 7.29 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I bij deze verordening.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. 15 Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van

opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 7.31 Lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het:
- bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen;
- overslaan van zout voor het strooien op wegen;
- overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk; en
- overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.

Met 'bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen' wordt het overslaan bedoeld wat in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld voor inrichtingen.

De andere overslaghandelingen (strooizout, niet-inerte goederen die vrijkomen bij of nodig zijn in een werk) hebben betrekking op wat in het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was geregeld voor het overslaan buiten een inrichting. Bij 'niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk' kan gedacht worden aan het vervangen of aanleggen van een walbeschoeiing in het oppervlaktewater, het aanbrengen of vervangen van kabels in de bodem of oppervlaktewater en andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit materiaal kan van allerlei aard zijn, zoals beschadigde walbeschoeiing en oude kabels. Ook het nieuwe materiaal kan worden overgeslagen voordat het in het werk wordt aangebracht. In dit geval betreft het dus de nieuwe walbeschoeiing, nieuwe kabels en soortgelijk materiaal die nodig zijn in een werk.

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (op bijvoorbeeld een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Artikel 7.32 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag bepaalde gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de

stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen. Opgemerkt wordt dat de term stoffen preciezer is dan de term "goederen". De melder moet met andere woorden kenbaar maken waaruit de materie is opgebouwd of bestaat. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast

Paragraaf 7.2.8 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Artikel 7.33 Lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioolstelsels

In dit artikel wordt het lozen van afvalwater vanuit openbare ontwateringsstelsels, openbare hemelwaterstelsels en openbare vuilwaterriolen in oppervlaktewater toegestaan. Voorwaarde daarbij is dat deze stelsels voorkomen op het overzicht van voorzieningen en maatregelen dat is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) als bedoeld in het voormalige artikel 4.22, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Op grond van het overgangsrecht van artikel 4.93 van de Invoeringswet Omgevingswet blijven GRP's van kracht tot het tijdstip waarop de periode verstrijkt waarvoor het plan is vastgesteld, of tot het tijdstip waarop het gemeentebestuur besluit dat het plan vervalt. Bij het vaststellen van het GRP is betrokkenheid van het waterschap voorgeschreven. Gemeente en waterschap bepalen gezamenlijk welke maatregelen aan de riolering het meest doelmatig zijn. Daarbij wordt onder meer gelet op de effecten van lozingen uit de riolering op het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast verplichtte het voormalige artikel 3.8 van de Waterwet tot afstemming van taken en bevoegdheden over de afvalwaterketen. Een omgevingsvergunning voor lozen vanuit de riolering is in dat licht overbodig. Ook het nieuwe stelsel gaat uit van samenwerking tussen overheden bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden (zie artikel 2.2 Omgevingswet). De Omgevingswet voorziet in artikel 3.14 in een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders om een (facultatief) gemeentelijk rioleringsprogramma vast te stellen. Ongetwijfeld zal het college het waterschap daarbij betrekken. Als het college een rioleringsprogramma heeft vastgesteld, is het lozen vanuit de in dat programma opgenomen voorzieningen daarom eveneens toegestaan. De naam 'rioleringsprogramma' is overigens niet limitatief, de gemeente kan dit programma bijvoorbeeld ook een waterprogramma noemen.

Artikel 7.34 Lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Voor lozingen vanuit 'overheids-IBA's' geldt dezelfde regeling als voor de lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 7.33.

Paragraaf 7.2.9 Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door Delfland op een oppervlaktewaterlichaam

Artikel 7.35 Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Dit artikel heeft betrekking op baggerwerkzaamheden en ontgravingen en geldt alleen voor de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Dit artikel heeft dus geen betrekking op een eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie.

Het artikel is niet alleen van toepassing op waterbeheerders die baggerwerkzaamheden en ontgravingen verrichten. Ook als die werkzaamheden door derden worden verricht (zoals de onderhoudsplichtigen), is het artikel van toepassing.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan als die plaatsvindt in hetzelfde oppervlaktewater waar ook het baggeren of ontgraven plaatsvindt.

Artikel 7.36 Werkinstructie bij verontreinigde waterbodem

Bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden, waarbij de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem in de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd', bedoeld in artikel 29, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit valt, is het gewenst dat het ontgraven of baggeren met een grotere zorgvuldigheid gebeurt dan wanneer de kwaliteit in een andere (minder schadelijke) kwaliteitsklasse valt. De kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' komt overeen met een waterbodem die volgens het oude recht de interventiewaarden overschreed. In dat geval is het opstellen van een werkinstructie verplicht.

Artikel 7.37 Lozen bij werkzaamheden door of namens Delfland

Dit artikel heeft betrekking op lozingen afkomstig van andere werkzaamheden op een oppervlaktewaterlichaam (anders dan ontgravingen of baggerwerkzaamheden) die door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvinden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever. Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan zonder verdere voorwaarden. Vanzelfsprekend geldt wel de specifieke zorgplicht.

Artikel 7.38 Lozen van algen en bacteriën

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van algen en bacteriën op een oppervlaktewaterlichaam wat door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvindt in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Het artikel bepaalt dat algen en bacteriën afkomstig van een oppervlaktewaterlichaam op een ander oppervlaktewaterlichaam geloosd mogen worden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Daarbij geldt de voorwaarde dat beide oppervlaktewaterlichamen in beheer zijn bij dezelfde waterbeheerder.

Het artikel maakt mogelijk dat de waterbeheerder, in het kader van het oppervlaktewaterbeheer, algen en bacteriën naar eigen inzicht in het eigen beheersgebied kan verplaatsten.

Artikel 7.39 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de in het eerste lid genoemde gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.10 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Artikel 7.40 Lozen bij schoonmaken en in gebruik nemen van drinkwaterleidingen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvalwater afkomstig van het schoonmaken en in gebruik nemen van leidingen voor het opslaan, transporteren en distribueren van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater.

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het

distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m3 of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam bestaat geen bezwaar, voor zover het afvalwater geen chemicaliën zoals desinfecteermiddelen bevat. Een lozing die wel zulke middelen bevat, is alleen mogelijk als het bevoegd gezag daarvoor een maatwerkvoorschrift heeft gesteld.

Paragraaf 7.2.11 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Artikel 7.41 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Calamiteitenoefeningen worden uitgevoerd om bij brand of een andere calamiteit de schade tot een minimum te beperken. Het testen van een brandbestrijdingsinstallatie valt binnen het begrip ‘calamiteitenoefening’. Bij calamiteitenoefeningen kan afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden, gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in het oppervlaktewater stroomt. Om de gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken, wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van oefenblusschuimen die geen slecht-afbreekbare organische fluorverbindingen of andere halogeenverbindingen bevatten. Deze oefenblusschuimen hebben vergelijkbare uitvloei- 18 eigenschappen als echt blusschuim, maar bevatten niet de schadelijke werkzame stof van blusschuimen.

Om overlap met regels uit het Bal te voorkomen, is een afstemmingsbepaling opgenomen in dit artikel. Het artikel heeft geen betrekking op afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als bedoeld in artikel 3.259 van het Bal.

Artikel 7.42 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over of er blusschuim bij de oefening wordt gebruikt en welke stoffen dat blusschuim bevat.

Paragraaf 7.2.12 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Artikel 7.43 Lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

Het afvalwater dat vrijkomt bij het telen van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, moet op grond van artikel 4.795 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden of worden geloosd in een vuilwaterriool. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt. Deze uitzondering is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het

vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 7.44 Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het sorteren van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.761 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 7.45 Lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.773 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van 19 bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 7.46 Lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

Op grond van de artikelen 4.801 en 4.804 van het Bal mag brijn, afkomstig van de bereiding van gietwater of drinkwater voor landbouwhuisdieren, niet worden geloosd. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater wel toegestaan. In dit artikel wordt deze lozingsroute weer mogelijk gemaakt. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden voor dit afvalwater.

Artikel 7.47 Lozen bij ontijzeren grondwater

Het lozen van afvalwater afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten is niet geregeld in het Bal. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 7.48 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater, zoals dit artikel, schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren áls er wordt bemonsterd. Met het toevoegen van ‘NEN-ISO 15705’ wordt deze regel gelijkgetrokken met andere regels in deze verordening.

Artikel 7.49 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.13 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Artikel 7.50 Uitzondering voorgeschreven lozingsroute

Volgens de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Bal moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel en het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Maar in sommige gevallen is dat niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor die gevallen is in het omgevingsplan opgenomen dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. Maar de gemeente is niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in de genoemde artikelen van het Bal is opgenomen, op te heffen. Daarom bepaalt dit artikel dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Paragraaf 7.2.14 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Artikel 7.51 Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Deze afdeling is van toepassing op lozingen afkomstig van (kleinschalige) voedselbereiding, ongeacht of die lozing afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal of niet. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca. Deze afdeling is niet van toepassing op grootschalige voedselbereiding als bedoeld in artikel 3.128 van het Bal, met uitzondering van de kantine van die bedrijven.

Artikel 7.52 Lozen bij bereiden van voedingsmiddelen

Het afvalwater dat vrijkomt bij voedselbereiding wordt in het algemeen geloosd op een vuilwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan. Als er geen vuilwaterriool aanwezig is, kan het afvalwater ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het afvalwater samen met huishoudelijk afvalwater wordt behandeld in een zuiveringsvoorziening zoals een IBA. Die zuiveringsvoorziening moet wel berekend zijn op de verwerking van het afvalwater afkomstig van de voedselbereiding.

Artikel 7.53 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, aan het bevoegd gezag te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.15 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Artikel 7.54 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze - afhankelijk van de vraag - uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daarvoor wordt een aantal m3 grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater op een oppervlaktewaterlichaam of elders geloosd. Het

spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen is zonder nadere voorschriften toegestaan.

Artikel 7.55 Melding

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Paragraaf 7.2.16 Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Artikel 7.56 Lozen van spoelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van een tweetal afvalwaterstromen afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig.

Onderdeel a regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van zeezand tijdens het transport ervan, is toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewater gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. Als voorwaarde is opgenomen dat het lozen tijdens het varen plaatsvindt.

Onderdeel b regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het scheiden van zand en grind, is toegestaan.

De regels over het lozen van spoelwater van zeezand in brak oppervlaktewater en het lozen van organismen en slib veroorzaakt door het kweken en verwerken van mosselen en oesters zijn niet overgenomen uit het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze lozingen komen in de praktijk alleen voor in de rijkswateren.

Paragraaf 7.2.17 Asverstrooiing

Artikel 7.57 Asverstrooiing

De toegestane lozing betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzondere plek. Het artikel heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien.

HOOFDSTUK 8 AANSLUITEN OPENBAAR VUILWATERRIOOL OF ANDER RIOOL OP ZUIVERINGSTECHNISCH WERK

De regels in dit hoofdstuk zijn ontleend aan de Aansluitverordening Delfland.

Artikel 8.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

Dit artikel is een aanvulling op artikel 3.3 die alleen geldt voor de activiteiten in dit hoofdstuk.

Artikel 8.4 Beoordelingsregels

De betekenis van de woorden ‘in acht genomen’ en ‘rekening houden met’ is opgenomen in de toelichting bij artikelen 4.6 – 4.8.

HOOFDSTUK 9 LOZINGSACTIVITEITEN OP ZUIVERINGS-TECHNISCH WERK

Artikel 9.1 Specifieke zorgplicht

Voor de relatie tussen de specifieke zorgplicht en de algemene zorgplicht wordt verwezen naar de toelichting op artikel 1.4.

Artikel 9.2 Omgevingsvergunningsplicht

In het gebied van Delfland is een vergunning nodig voor het lozen op een zuiveringstechnisch werk. Dit mag niet zonder vergunning. Er zijn uitzonderingen. Soms is geen vergunning van Delfland nodig. Dit staat in lid 2 van artikel 9.1. Hierin staat dat de activiteit dan in artikel 3.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL) moet staan.

Artikel 9.3 Aanvraagvereisten aanvraag omgevingsvergunning (aanvullend)

Dit artikel is een aanvulling op artikel 3.3 die alleen geldt voor de activiteiten in dit hoofdstuk.

Artikel 9.4 Beoordelingsregel

Aan de hand van de beoordelingsregels wordt bepaald een activiteit wordt vergund.

HOOFDSTUK 10 BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEIT MET BETREKKING TOT AFVALWATERTRANSPORTLEIDINGEN

Dit hoofdstuk bevat regels ter bescherming van afvalwatertransportleidingen. De aanleiding voor het stellen van regels is dat de bescherming van afvalwatertransportleidingen wensen te over laat. Delfland wil dat de kans op een incident waarbij de leiding scheurt of anderszins beschadigt kleiner wordt. Wanneer zich een dergelijk incident voordoet, is de maatschappelijk hinder al snel groot. Ook de kosten om de schade te repareren zijn doorgaans fors.

Een afvalwatertransportleiding is een zuiveringtechnisch werk (uit de definitie in de Omgevingswet volgt dat een zuiveringtechnisch werk ook het transport van afvalwater kan omvatten). In de afvalwaterketen bevindt dit type leiding zich tussen het openbaar vuilwaterriool en een afvalwaterzuiveringsinstallatie (eveneens een zuiveringtechnisch werk). In die keten hebben gemeenten en waterschappen een complementaire taak. Artikel 2.16 Omgevingswet bepaalt dat gemeenten verantwoordelijk is voor de inzameling van stedelijk afvalwater en het transport daarvan naar een zuiveringtechnisch werk. Artikel 2.17 Omgevingswet bepaalt dat waterschappen afvalwater, gebracht in een zuiveringtechnisch werk, moeten zuiveren.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de regels in dit hoofdstuk zuiver publiekrechtelijk van aard zijn. De regels hebben dus geen gevolgen voor het bezit en houderschap, als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 10.1 moet in samenhang met artikel 10.2 (omvang beperkingengebied) en artikel 10.10 (vergunningvrije activiteiten) worden gelezen. Voor veel beperkingengebiedactiviteiten geldt een vrijstelling van de vergunningplicht ook al vinden die plaats in het beperkingengebied. Alleen de beperkingengebiedactiviteiten met een (potentieel) groot effect op de leidingen zijn vergunningplichtig in het *gehele* beperkingengebied. Te denken is aan het aanleggen van een bouwput of het uitvoeren van heiwerkzaamheden. In bijlage 2 van deze toelichting zijn een aantal voorbeelden opgenomen die de systematiek van deze regels visueel weergeven. In de toelichting bij artikel 10.10 is de samenhang tussen die artikelen verder uitgewerkt.

Artikel 10.1 Aanwijzing beperkingengebiedactiviteiten

Dit artikel beschrijft de activiteiten die als een beperkingengebiedactiviteit gelden. Afstanden dienen op maaiveldniveau te worden gemeten. In bijlage 2 zijn enkele afbeeldingen opgenomen die bepaalde situaties visueel weergeven.

Onder sub a en sub b wordt met het ‘aanleggen van een kabel of leiding’ ook verstaan het werkzaamheden aan een bestaande kabel of leiding die tot gevolg hebben dat de geografische positie van de kabel of leiding wijzigt.

Onder sub c wordt met ‘ontgraven van een afvalwatertransportleiding’ de situatie bedoelt dat de (een deel) buitenkant van de leiding bloot komt te liggen. De tijdsduur van het bedoelde blootliggen doet niet ter zake. Ook de situatie dat slechts een klein deel van de buitenzijde bloot komt te liggen is een beperkingengebiedactiviteit.

Onder sub d wordt met ‘1.0 meter diepte’ het diepste punt bedoeld. Zie ook de afbeelding in bijlage 2.

Onder sub i wordt met ‘op welke wijze dan ook’ aangeven dat ieder handeling die een belasting oplevert van, omgerekend, ten minste drie ton per vierkante meter, een beperkingengebiedactiviteit behelst. In theorie kan de belasting van het aardoppervlak ook buiten het beperkingengebied zijn gelegen. Zie hiervoor de afbeelding in bijlage 2.

Onder sub h wordt met ‘bomen’ ook struiken verstaan waarvan geldt dat de omvang van het wortelpatroon doorgaans vergelijkbaar is met die van een (kleine) boom.

De betekenis van de woorden ‘overkluizing’ en ‘voorziening die voorziet in het faciliteren van een belasting van meer dan 3 ton per vierkante meter’ onder sub j moeten ruim worden uitgelegd. Te denken is aan tramrails of een (asfalt)weg die in een beperkingengebied wordt aangelegd.

Onder sub k wordt onder ‘heien’ verstaan het in de grond brengen van staal, hout, beton of soortgelijke materialen door middel van het aanhoudend slaan, trillen, drukken, schroeven of boren.

Het oogmerk van sub n is dat Delfland te allen tijde daadwerkelijk in staat is om vlot bij de leiding te geraken zodat bij een calamiteit snel en adequaat kan worden gehandeld.

Artikel 10.2 Aanwijzing beperkingengebieden

De regels in dit hoofdstuk gelden voor de leidingen die zijn opgenomen in de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland. In dit verband is ook artikel 1.13 van de verordening relevant. In bijlage 2 is een beperkingengebied gevisualiseerd.

Artikel 10.3 Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland

De ligging van de beperkingengebieden met betrekking tot afvalwatertransportleidingen staan in de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland. In bijna alle gevallen zullen die leidingen onder het maaiveld liggen.

Artikel 10.4 Specifieke zorgplicht

De relatie tussen de algemene zorgplicht en de specifieke zorgplicht is toegelicht in de toelichting op artikel 1.4.

Artikel 10.5 Omgevingsvergunningplicht

Op grond van dit artikel is het verboden zonder een omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit in een beperkingengebied te verrichten.

Artikel 10.6 Vrijstelling omgevingsvergunningplicht

In sub a is geregeld dat regels behorende bij een zakelijk recht in de beschreven situaties prevalleren boven de regels in dit hoofdstuk.
Onder sub d is tot uitdrukking gebracht dat beperkingengebiedactiviteiten die voltooid zijn op het moment dat de verordening in werking treedt, zijn vrijgesteld van de vergunningplicht. Onder voltooien kan onder meer de situatie worden verstaan dat het werk door de aannemer is opgeleverd of dat er geen grondroering meer plaatsvindt. Het gaat erom dat actieve handelingen, die onderdeel zijn van de betreffende beperkingengebiedactiviteit, (potentieel) geen risico vormen voor de afvalwatertransportleidingen.

Artikel 10.7 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning (aanvullend)

Bij de aanvraag van een vergunning dient informatie te worden gegeven zodat Delfland kan beoordelen of de activiteit kan worden vergund. Dit artikel vraagt om specifieke informatie. Daarnaast moet ook informatie worden gegeven die in artikel 3.3 staat.

Artikel 10.8 Beoordelingsregel afvalwatertransportleidingen

De aanvraag van een vergunning wordt beoordeeld aan de hand van de hier genoemde criteria. Voor de betekenis van de woorden 'in acht nemen' wordt verwezen naar de toelichting op artikelen 4.6 - 4.8.

AFDELING 10.2 OMGEVINGSVERGUNNINGVRIJE BEPERKINGENGEBIEDACTIVITEITEN

Artikel 10.10 Omgevingsvergunningvrije beperkingengebiedactiviteiten afvalwatertransportleiding

Voor sommige activiteiten uit dit hoofdstuk heeft u geen vergunning nodig. Dit artikel geeft aan onder welke voorwaarden er geen vergunning nodig is. Verwezen wordt naar de algemene toelichting op dit hoofdstuk.

De bepalingen in artikel 10.10 dienen in samenhang met de bepalingen in artikel 10.1, artikel 10.2, artikel 10.3, artikel 10.5 en artikel 10.6 te worden gelezen. Een voorbeeld is het planten van een boom op zes meter vanaf de buitenkant van een afvalwatertransportleiding die als zodanig is aangegeven op de Legger Afvalwatertransportleidingen Delfland (artikel 10.3).
Op grond van artikel 10.2 vindt het planten plaats in een beperkingengebied. Het planten bevindt zich immers binnen een van de stroken van tien meter aan weerszijden van de leiding.
Op grond van artikel 10.1, aanhef en onder h geldt het planten als een beperkingengebiedactiviteit. De definitie van een beperkingengebiedactiviteit is volgens de begripsbepalingen van de Omgevingswet overigens 'activiteit in een beperkingengebied'.
Op grond van artikel 10.5 geldt een vergunningplicht voor beperkingengebiedactiviteiten. Het planten is dus vergunningplichtig.
Echter, op grond van artikel 10.6, aanhef en onder c geldt een vrijstelling van de vergunningplicht als die activiteit valt onder het bepaalde in artikel 10.10.
In artikel 10.10, aanhef en onder d geldt een vrijstelling als de boom, kort gezegd, vijf meter vanaf de leiding wordt geplant. De boom wordt op zes meter afstand geplant.
De slotsom is dat dit hoofdstuk geen vergunningplicht bevat voor het planten van de boom.

In onderstaande tabel zijn de beperkingenactiviteiten uit artikel 10.1 weergegeven die onderwerp zijn van bepalingen in artikel 10.10. Door het lezen van de bepaling en artikel 10.1 en de corresponderende bepaling in artikel 10.10 kan vlot worden beoordeeld of er een vergunningplicht geldt.

Aanwijzing beperkingengebiedactiviteit in artikel 10.1	Corresponderende bepaling in artikel 10.10
Sub d	Sub a
Sub e	Sub b
Sub g	Sub c

Sub h	Sub d
Sub i	Sub e
Sub j	Sub f
Sub n	Sub g
Sub p	Sub h

HOOFDSTUK 11 VERHARDINGSACTIVITEITEN

Sinds 2001 zijn gemeenten en, in voorkomend geval, rijk en provincies verplicht om, voorafgaand aan het nemen van een planologisch besluit, over de effecten van dat planologisch besluit op het watersysteem advies (de watertoets) te vragen aan de water-beheerder. In de Delflandse praktijk speelt de compensatie van nieuw te realiseren verhard oppervlak (indien het voorgenomen planologisch besluit daarin voorziet), vanwege de versnelde afstroming van neergeslagen hemelwater die daarvan het gevolg is, in de watertoets een belangrijke rol.

Inherent aan een advies is dat het opvolgen ervan niet kan worden afgedwongen. Indien een ontwerp van een planologisch besluit niet, of in onvoldoende mate, voorziet in de door Delfland in het kader van de watertoets geadviseerde compensatie van te realiseren verhard oppervlak, staat hem slechts de weg van beroep op de bestuursrechter tegen het planologisch besluit open (en dan nog niet eens in alle gevallen). In de praktijk wordt in toenemende mate de behoefte gevoeld om de compensatie van nieuw te realiseren verhard oppervlak te kunnen afdwingen. Daartoe strekt de regeling in hoofdstuk 11.

Artikel 11.1
In lijn met de hoofstukken over de andere categorieën van wateractiviteiten begint ook dit hoofdstuk met een aanwijzing van de wateractiviteiten – in hoofdstuk 11: verhardings-activiteiten – die onder de reikwijdte van het hoofdstuk vallen. Vooralsnog zijn alleen de grote infrastructurele werken behorende tot de droge waterstaat als zodanig aangewezen. Andere categorieën van verhardingsactiviteiten kunnen mettertijd aan de aanwijzing worden toegevoegd en daarmee onder de reikwijdte van hoofdstuk 11 worden gebracht.

Artikel 11.2
Tezamen met artikel 11.1 vormt artikel 11.2 de kern van hoofdstuk 11. Kort gezegd komt die erop neer dat het verrichten van een verhardingsactiviteit die in artikel 11.1 als zodanig is aangewezen, verboden is, indien daarvoor geen omgevingsvergunning is verleend. Uitzonderingen op de vergunningplicht zijn verhardingsactiviteiten die reeds zijn voltooid op het moment van inwerkingtreding en, onder voorwaarden, de vervanging van bestaande verhardingen.

Artikelen 11.3 – 11.5
De aanvrager om een omgevingsvergunning voor een (aangewezen) verhardingsactiviteit dient bij zijn aanvraag een compensatieplan over te leggen dat voldoet aan de vereisten die daaraan zijn gesteld in artikel 11.3. Die vereisten zijn in lijn met de criteria die Delfland hanteert in het kader van de watertoets bij voorgenomen planologische besluiten. Leidt toepassing van de vereisten tot een compensatie van minder dan vijf kubieke meter, dan hoeft bij de aanvraag om een omgevingsvergunning geen compensatieplan te worden overgelegd. Vanzelfsprekend dient ervoor te worden gewaakt dat initiatiefnemers door middel van het opknippen van hun verhardingsactiviteit en de daarmee gemoeide compensatie onder de verplichting tot het overleggen van een compensatieplan uitkomen (salamitaktiek).

In het kader van de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt nagegaan of de compensatie overeenkomstig het bij die aanvraag overlegde plan toereikend is. Is dat het geval, dan wordt aan de omgevingsvergunning het voorschrift verbonden dat het compensatieplan wordt uitgevoerd. In dat verband kan de verhardingsactiviteit ook

voorwaardelijk worden vergund. Een dergelijke voorwaardelijk vergunning houdt in dat de verhardingsactiviteit pas mag worden verricht, als de compensatie is uitgevoerd.

HOOFDSTUK 12 SLOTBEPALINGEN

Artikel 12.1 Citeertitel

Hier staat op welke manier naar deze verordening verwezen moet worden.

Artikel 12.2 Inwerkingtreding

Hier is de inwerkingtreding geregeld.

BIJLAGE 1. UITLEG MET FIGUREN BIJ HOOFDSTUK 4

In afdeling 4.2 van de waterschapsverordening is bepaald in welke gevallen geen vergunning is vereist voor activiteiten op of nabij waterstaatswerken. In deze bijlage zijn deze gevallen toegelicht.

Paragraaf 4.2.1. Steigers en vlonders

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het plaatsen en weghalen van een steiger of vlonder. Let op: kijk eerst goed waar u de steiger of vlonder wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld: de regels voor het plaatsen van een steiger of vlonder bij een watergang, én de regels voor het plaatsen van een steiger of vlonder bij een dijk of kade. Let op: wilt u de steiger of vlonder gebruiken om een gemotoriseerde boot aan te leggen? Dan moet u zich houden aan extra regels. U mag een gemotoriseerde boot niet overal aanleggen. U mag ook niet overal varen met een gemotoriseerde boot. De regels staan in de Vaarverordening van Delfland en een verordening van de gemeente.

Artikel 4.9 Aanleggen, wijzigen en houden steiger of vlonder
Lid 2: een steiger of vlonder plaatsen bij een watergang of een bergingsgebied
Wilt u een steiger of vlonder plaatsen bij een watergang, zoals een sloot, of een bergingsgebied? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen steiger of vlonder bij oevers met een natte ecologische zone**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een steiger of vlonder kunnen waterplanten niet goed groeien.
- **2b. De afstand tussen de steiger of vlonder en een gemaal is minimaal 50 meter**
  2c. De afstand tussen de steiger of vlonder en een lozingspunt is minimaal 10 meter
  2d. De afstand tussen de steiger of vlonder en een stuw of duiker is minimaal 10 meter
  Er gelden extra regels voor een steiger of vlonder op bepaalde plekken. Op deze plekken stroomt het water vaak sneller. Een steiger of vlonder kan het water nog harder laten stromen. Zo kan er schade ontstaan aan de oever. Een gemaal, lozingspunt en duiker zijn belangrijk voor het transport van water. Een steiger kan de het stromen van water afremmen en daarom moeten er ruimte zitten tussen steiger of vlonder en de plaats van een gemaal, lozingspunt of duiker.
- **2e. De afstand tussen 2 steigers of vlonders is minimaal 2 meter**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. Waterplanten zorgen voor schoon en gezond water. We moeten het water goed kunnen blijven onderhouden. Daarom mogen er niet te veel steigers of vlonders dicht bij elkaar in het water liggen.
- **2f. De steiger of vlonder steekt minimaal 35 cm boven het water uit**
  Er moet genoeg ruimte zijn onder de steiger of vlonder. Het water moet goed door kunnen blijven stromen ook als het water tijdelijk hoger staat. Is de zijkant van de steiger of vlonder dicht? Dan moet de afstand tussen het water en de onderkant van de zijkant minimaal 35 centimeter zijn. Dus: geen enkel onderdeel van de steiger of vlonder mag minder dan 35 centimeter boven het water liggen. We gaan hierbij uit van het waterniveau in een normale situatie. Dit noemen we ook wel: flexibel schouwpeil.

- **2g. De steiger of vlonder mag maximaal 1,5 meter over het water uitsteken**
  2h. De steiger of vlonder mag maximaal 1/8 deel van de breedte van het water innemen
  2i. De steiger of vlonder mag maximaal 6 meter breed zijn
  Boten moeten makkelijk door het water kunnen blijven varen. Daarom mag de steiger of vlonder niet te groot zijn. Hoe groot precies, hangt af van het water waar de steiger of vlonder in staat. Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. Waterplanten zorgen voor schoon en gezond water. We moeten het water goed kunnen blijven onderhouden. Daarom mag de steiger of vlonder niet te groot zijn, en hebben we regels over de vorm ervan.

In de tekeningen hieronder ziet u de regels over afmetingen.

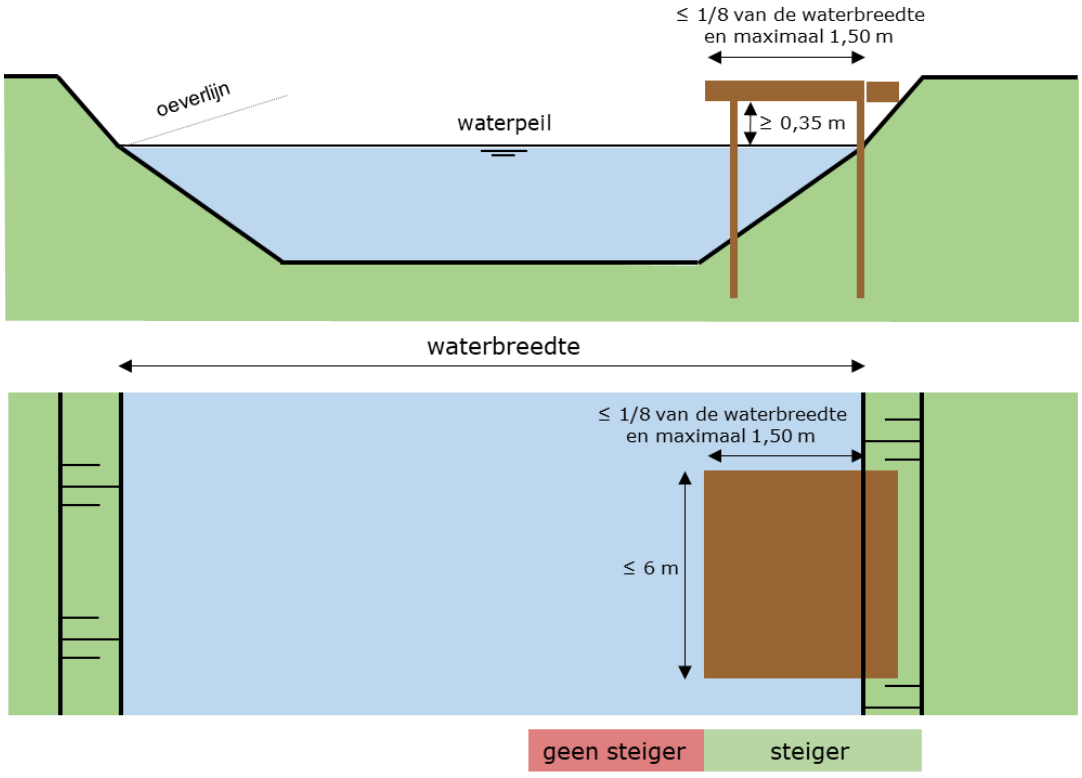

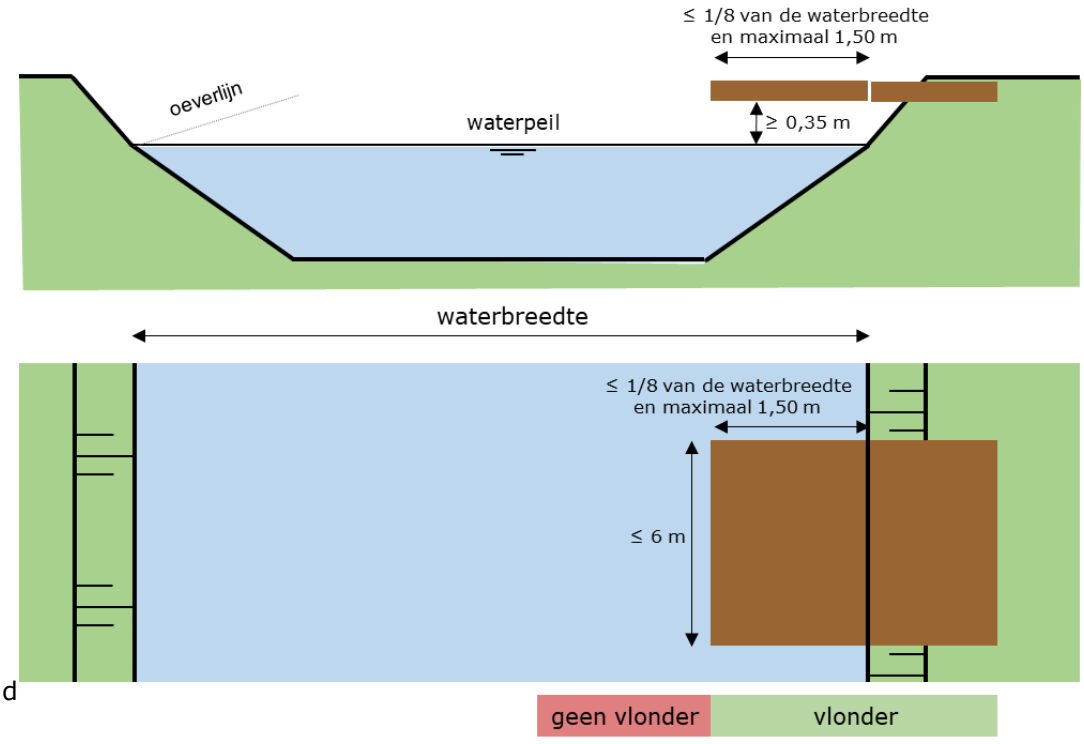

d

Let op: bouwt u een steiger of vlonder aan een dijk of kade? Dan gelden er nog meer regels.
Let op: wilt u de steiger of vlonder gebruiken om een gemotoriseerde boot aan te leggen? Dan moet u zich houden aan extra regels. U mag een gemotoriseerde boot niet overal aanleggen. U mag ook niet overal varen met een gemotoriseerde boot. De regels staan in de Vaarverordening van Delfland en een verordening van de gemeente.

Lid 3: een steiger of vlonder plaatsen aan een dijk of kade
Wilt u een steiger of vlonder plaatsen aan een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. En u moet zich houden aan de regels voor het plaatsen van een steiger of vlonder aan een watergang. Daarnaast gelden bepaalde regels bij een dijk of kade:

- **3a. Plaats geen vlonder of steiger op de bovenkant van een dijk of kade, of op de waterkant**
  Het Hoogheemraadschap van Delfland moeten de dijken en kades kunnen controleren. Want het is belangrijk dat ze stevig genoeg blijven om het water tegen te houden. We kunnen dijken en kades niet goed controleren als er een vlonder of steiger op de dijk of aan de waterkant zit.
- **3b. Plaats de palen voor een steiger of vlonder zonder trilling. Gebruik dus geen heiblok of trilblok. U kunt de palen wel in het water drukken**
  3c. Zorg dat de grond niet uitspoelt als u de palen voor een steiger of vlonder plaatst; een veilige manier is de palen te drukken.
  Door trillingen kan de grond minder stevig worden of uitspoelen. Zo kan de dijk of kade gedeeltelijk of helemaal inzakken, en het water niet meer goed tegenhouden.
- **3d. Maak een oeverbescherming over de hele lengte van de steiger of vlonder**
  Door de steiger of vlonder kan er grond uitspoelen. Zo kan de dijk of kade beschadigd raken, en het water niet meer goed tegenhouden.

In de tekening hieronder ziet u de regels.

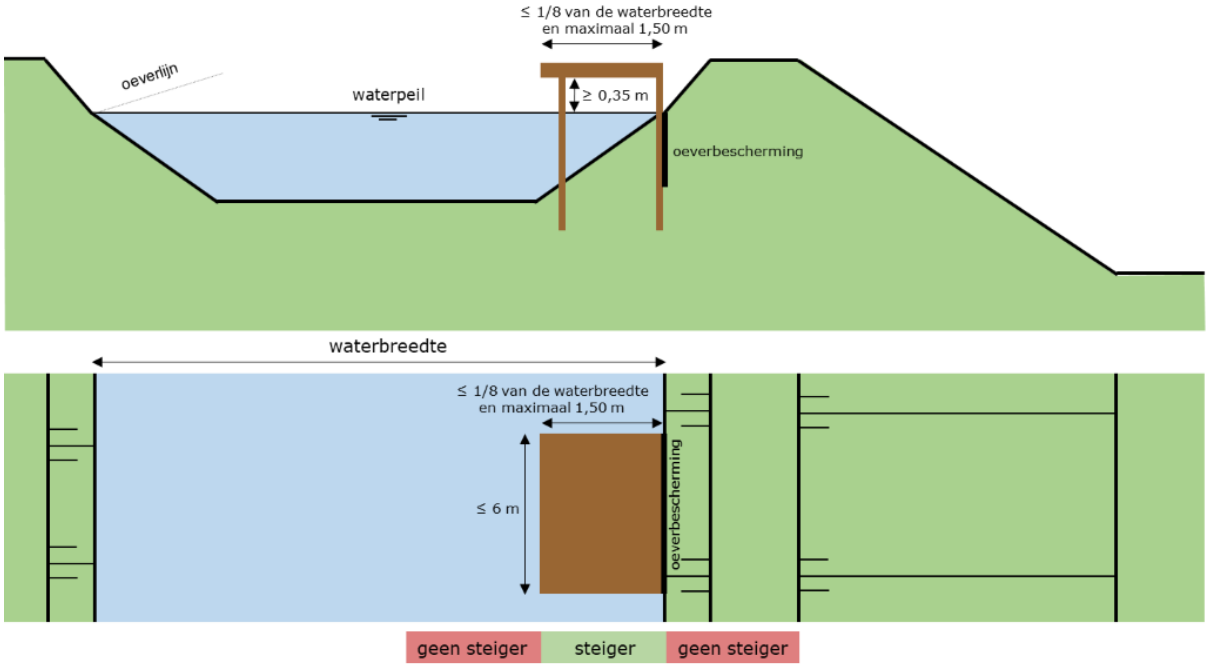

Let op: wilt u de steiger of vlonder gebruiken om een gemotoriseerde boot aan te leggen? Dan moet u zich houden aan extra regels. U mag een gemotoriseerde boot niet overal

aanleggen. U mag ook niet overal varen met een gemotoriseerde boot. De regels staan in de Vaarverordening van Delfland en een verordening van de gemeente.

Artikel 4.10 Verwijderen steiger of vlonder
Lid 2: een steiger of vlonder weghalen bij een watergang of een bergingsgebied
Wilt u een steiger of vlonder weghalen bij een watergang of een bergingsgebied? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

Lid 3: een steiger of vlonder weghalen bij een dijk of kade
Wilt u een steiger of vlonder weghalen van een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **3b. Voorkom trillingen als u een steiger of vlonder weghaalt van een dijk of kade.**
  3c. Zorg dat er geen grond uitspoelt als u de steiger of vlonder weghaalt.
  De kade of dijk kan beschadigd raken door trillingen of grond die wegspoelt. Een beschadigde dijk of kade kan soms niet meer goed het water tegenhouden.

Paragraaf 4.2.2. Afmeerpalen

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het plaatsen en weghalen van een afmeerpaal. Let op: kijk eerst goed waar u de afmeerpaal wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld: de regels voor het plaatsen van een afmeerpaal in een watergang, én de regels voor het plaatsen van een afmeerpaal bij een dijk of kade. Let op: wilt u de afmeerpaal gebruiken om een gemotoriseerde boot aan te leggen? Dan moet u zich houden aan extra regels. U mag een gemotoriseerde boot niet overal aanleggen. U mag ook niet overal varen met een gemotoriseerde boot. De regels staan in de Vaarverordening van Delfland en een verordening van de gemeente.

Artikel 4.11 Plaatsen, wijzigen en houden afmeerpaal
Lid 1: een afmeerpaal plaatsen in een watergang of een bergingsgebied
Wilt u een afmeerpaal plaatsen in een watergang of een bergingsgebied? Dan moet u daarvoor een melding doen bij het Hoogheemraadschap van Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen afmeerpaal bij oevers in een natte ecologische zone.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Op iedere plek met een afmeerpaal, groeien door het aanleggen van boten geen waterplanten.
- **2b. De afstand tussen de afmeerpaal en een gemaal is minimaal 50 meter.**
  2c. De afstand tussen de afmeerpaal en een lozingspunt is minimaal 10 meter.
  2d. De afstand tussen de afmeerpaal en een ondersteunend kunstwerk is minimaal 10 meter.
  Op deze plekken stroomt het water vaak sneller. Een afmeerpaal kan het water nog harder laten stromen. Zo kan er schade ontstaan aan de oever. Gemalen, lozingspunten, stuwen en duikers zijn belangrijk voor het transport van water. Een afmeerpaal kan de werking daarvan hinderen en daarom moeten er ruimte zitten tussen een afmeerpaal en de plaats van een gemaal, lozingspunt, stuw of duiker.

- **2e. De afstand tussen de afmeerpaal en en een bestaande afmeerpaal is minimaal 2 meter.**
  2f. De afstand tussen de afmeerpaal en de oeverlijn is maximaal 1,5 meter.
  2g. De afstand tussen de afmeerpaal en de oeverlijn is maximaal 1/8 van de breedte van het water.
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. Waterplanten zorgen voor schoon en gezond water. Wij moeten het water en de oevers goed kunnen blijven onderhouden. En boten moeten makkelijk door het water kunnen blijven varen.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

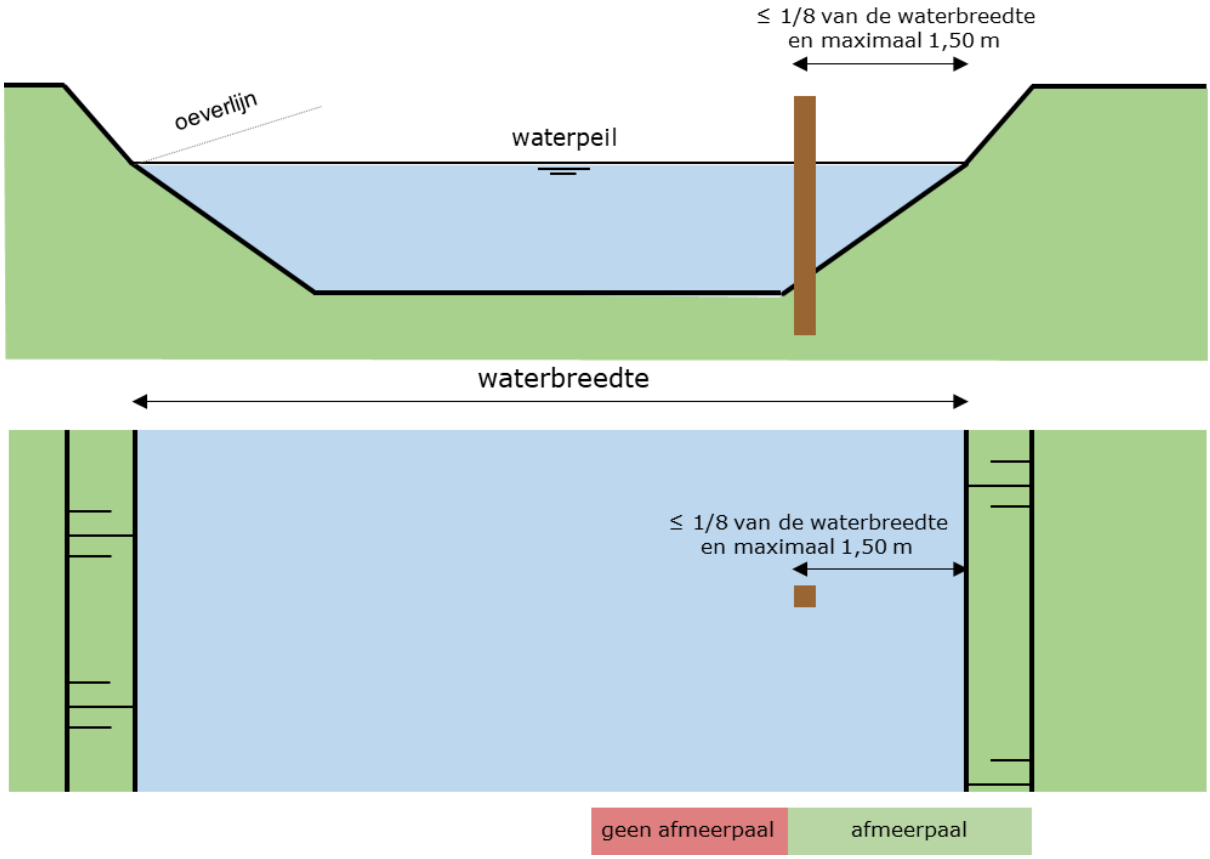

Let op: plaatst u een afmeerpaal aan een dijk of kade? Dan gelden er nog meer regels.
Let op: wilt u de afmeerpaal gebruiken om een gemotoriseerde boot aan te leggen? Dan moet u zich houden aan extra regels. U mag een gemotoriseerde boot niet overal aanleggen. U mag ook niet overal varen met een gemotoriseerde boot. De regels staan in de Vaarverordening van Delfland en een verordening van de gemeente.

Lid 2: een afmeerpaal plaatsen aan, op, boven een dijk of kade
Wilt u een afmeerpaal plaatsen bij een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Hoogheemraadschap van Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het plaatsen van een afmeerpaal in een watergang. Daarnaast gelden bepaalde regels bij een dijk of kade:

- **3a. Plaats geen afmeerpaal op de bovenkant of op het buitentalud van een dijk of kade.**
  De dijken en kades moeten stevig genoeg blijven om het water tegen te houden. De

dijken en kades worden minder stevig als er afmeerpalen op de bovenkant of op het buitentalud worden gezet.

- **3b. Plaats de afmeerpaal zonder trilling.**
  3c. Zorg dat de grond niet uitspoelt als u de afmeerpaal plaatst.
  Door trillingen kan de grond minder stevig worden of uitspoelen. Zo kan de dijk of kade gedeeltelijk of helemaal inzakken, en het water niet meer goed tegenhouden. Gebruik dus geen heiblok of trilblok. Een veilige manier is de palen te drukken.
- **3d. Maak een oeverbescherming tussen de afmeerpalen die u plaatst.**
  Men gebruikt afmeerpalen om schepen aan vast te leggen. Het schroefwater van een schip kan de bodem omwoelen. Daarom is er oeverbescherming nodig om te voorkomen dat de bodem en de oever uitspoelt.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

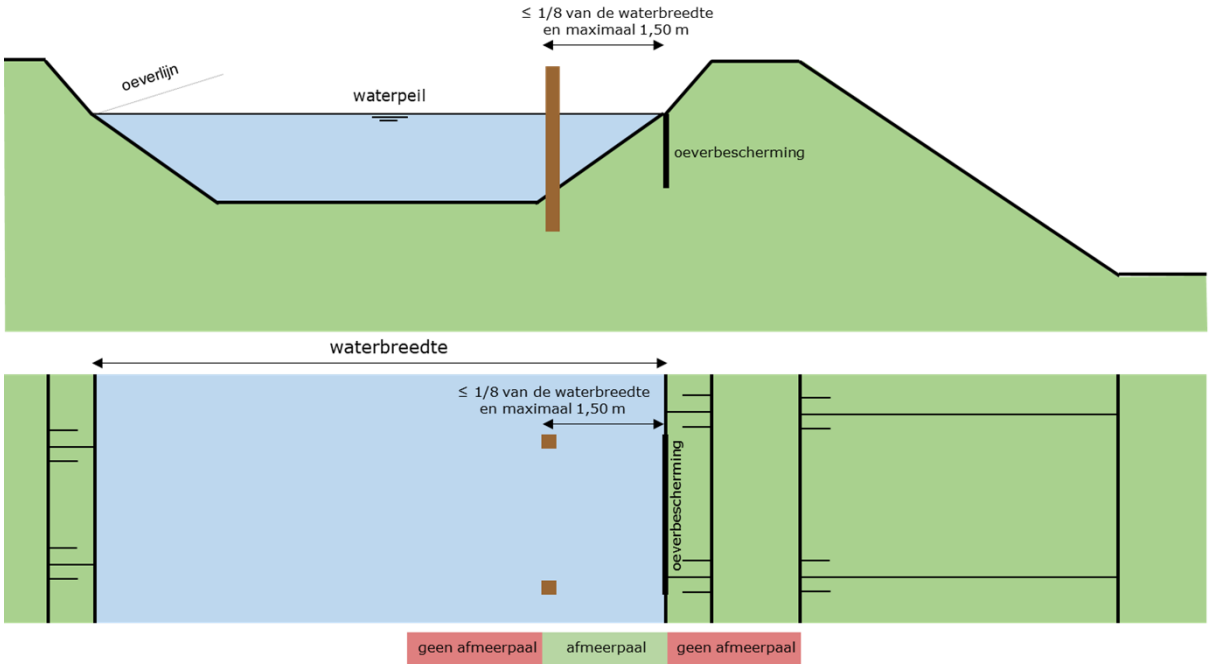

Artikel 4.12 Verwijderen afmeerpaal

Lid 3: weghalen van afmeerpalen van een dijk of kade?

Wilt u afmeerpaal weghalen van een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Hoogheemraadschap van Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **3b. Voorkom trillingen als u een afmeerpaal weghaalt van een dijk of kade.**
  3c. Zorg dat er geen grond uitspoelt als u de afmeerpaal weghaalt.
  De kade of wijk kan minder stevig worden of beschadigd raken door trillingen of grond die wegspoelt. Een beschadigde dijk of kade kan soms niet meer goed het water tegenhouden.

Paragraaf 4.2.3. Bruggen

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over regels voor het plaatsen en weghalen van een brug.

Artikel 4.13 Aanleggen, wijzigen en houden brug

Lid 2: een brug plaatsen in secundair water of een bergingsgebied

Wilt u een brug plaatsen in secundair water of een bergingsgebied? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **2a. Bouw geen brug in natte ecologische zones.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Op iedere plek met een brug, groeien minder of geen waterplanten.
- **2b. De onderkant van de brug ligt minimaal 0,5 meter boven het waterpeil.**
  Het water moet goed kunnen blijven doorstromen ook als het water bij extreme buien stijgt.
- **2c. Maak de brug niet breder dan 4 meter.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. Waterplanten zorgen voor schoon en gezond water.
- **2d+e. Plaats de brug op minimaal 5 meter afstand van een andere burg of van een ondersteunend kunstwerk.**
  Bruggen mogen niet te dicht bij andere bruggen of ondersteunende kunstwerken (zoals een stuw) liggen. Want dan kan het water niet goed doorstromen. Dit kan dan teveel worden verstoord.
- **2f. Maak geen steunpunt tussen de twee oevers.**
  Het water moet goed kunnen blijven doorstromen.
- **2g. Neem maatregelen om te voorkomen dat de oever erodeert of instort.**
  De oever kan beschadigd raken door de grond die wegspoelt. Onder de brug is beschadiging aan de oever minder goed te zien en moeilijk te herstellen. Een manier om dat te doen is het plaatsen van oeverbescherming over de hele breedte van de brug plus minimaal 2 meter aan iedere kant.

Lid 3: geen brug plaatsen in of naast een dijk of kade

Wilt u een brug plaatsen in, boven of naast een dijk of kade, primair water, een natte ecologische zone of een kunstwerk? Dat mag niet zonder vergunning. Een brug zelf en het plaatsen van een brug kunnen de dijk of kade minder stevig maken.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

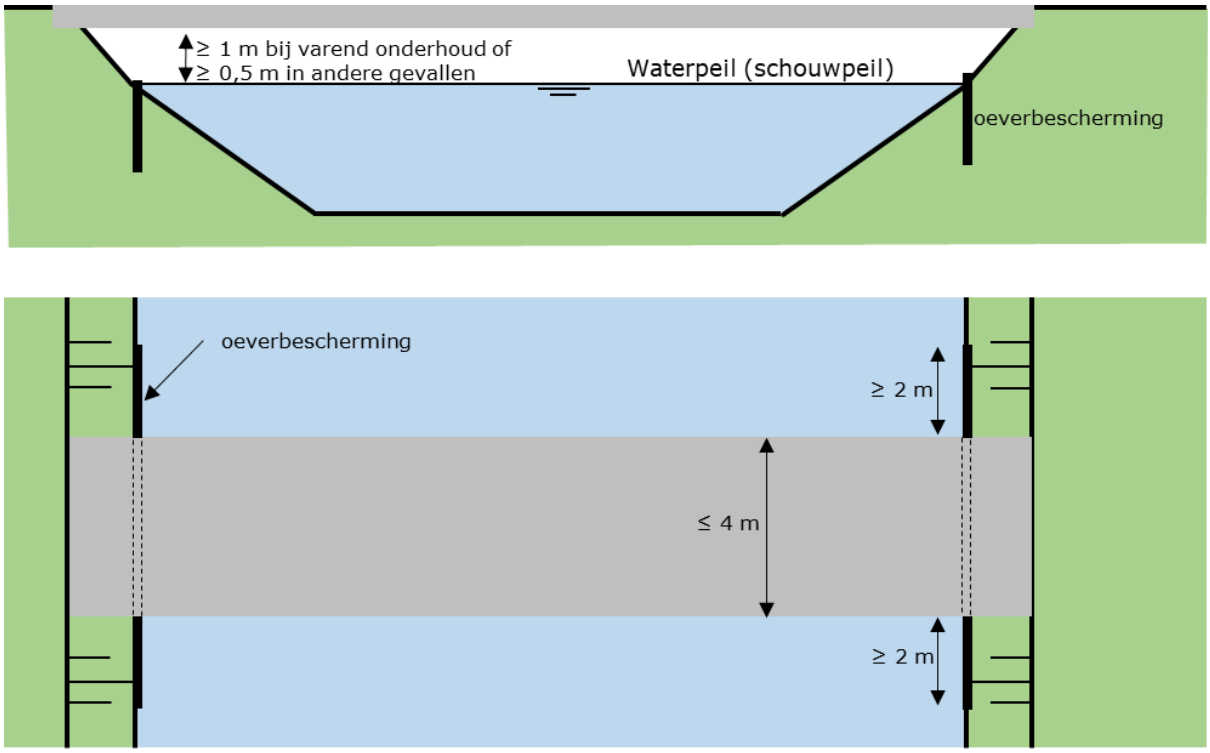

Artikel 4.14 Verwijderen brug

Wilt u een brug weghalen uit of van een dijk of kade, primair water, een natte ecologische zone of een kunstwerk? Dat mag niet zonder vergunning. In of bij een bergingsgebied, secundair water mag een brug wel weggehaald worden. Dan moet u daarvoor een melding doen bij Hoogheemraadschap van Delfland.

Paragraaf 4.2.4. Oeverbescherming

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het aanleggen en weghalen van oeverbeschermings. Let op: kijk eerst goed waar u de oeverbescherming wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor het plaatsen van een oeverbescherming in een watergang, én de regels voor het plaatsen van een oeverbescherming bij een dijk of kade.

Artikel 4.15 Aanleggen, wijzigen en houden oeverbescherming

Lid 2: oeverbeschermings aanleggen in een watergang of een bergingsgebied

Wilt u een oeverbescherming aanleggen in een watergang of een bergingsgebied? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen oeverbescherming in een natte ecologische zone.**
  Er moeten genoeg planten kunnen groeien in de natte ecologische zone. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een oeverbescherming kunnen waterplanten niet goed groeien.
- **2b. Plaats de oeverbescherming dan in een rechte lijn zoveel mogelijk op de doorgaande oeverlijn.**
  2c. Maak de oeverbescherming gronddicht.
  2f. Zorg ervoor dat u geen water opvult met grond.
  De watergangen moeten met een oeverbescherming even breed blijven. Er mag ook geen grond uit de oever in het water komen. Zo kan het water overal goed stromen als dat nodig is. En zo past er evenveel water in de watergang.
- **2d. Laat lozingspijpen uitsteken tot buiten de oeverbescherming.**
  Het gras moet gemaaid worden. Dat lukt niet als er lozingspijpen uitsteken.

Lid 3: oeverbescherming aanleggen bij een dijk of kade

Wilt u een oeverbescherming maken bij een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **3. Gebruik een beschoeiing.**
  Een beschoeiing is relatief eenvoudig te plaatsen. Wilt een damwand plaatsen? Vraag Delfland of u een damwand mag plaatsen met een vergunning. Bij de vergunning horen regels over het materiaal. En over de manier waarop u de damwand plaatst. Als een damwand niet voorzichtig wordt geplaatst, wordt de dijk of kade minder stevig.

Artikel 4.16 Verwijderen oeverbescherming

Wilt u een oeverbescherming weghalen uit een watergang, dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **3. Staat de oeverbescherming in de legger van Delfland? Dan moet u vragen of u de oeverbescherming mag weghalen met een vergunning.**
  Deze oeverbescherming is bij een dijk of kade onderdeel van de dijk of kade. De oeverbescherming houdt grond op zijn plek. Grond kan zo het water tegenhouden. Daarom mag u de oeverbescherming niet zomaar weghalen.
- **2b. Herstel de oude waterkant als u een oeverbescherming weghaalt.**
  Het water stroomt minder goed als grond in het water komt. Ook als het water smaller wordt. Daarom moet het water weer net zo breed worden als vóórdat er een damwand of beschoeiing was. In de legger staat de plek van de waterkant.

Paragraaf 4.2.5. Straatmeubilair

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het plaatsen en weghalen van straatmeubilair. Let op: kijk eerst goed waar u straatmeubilair wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor het plaatsen van straatmeubilair in een watergang, én de regels voor het plaatsen van straatmeubilair bij een dijk of kade.

Artikel 4.17 Plaatsen, wijzigen en houden straatmeubilair

Lid 2: plaatsen van straatmeubilair naast een primair water

Wilt u straatmeubilair plaatsen naast de waterkant van een primair water? Dan geldt deze regel:

- **2. Plaats het straatmeubilair op minimaal 1,5 meter afstand van de waterkant.** Het water moet goed kunnen blijven doorstromen.

Hieronder ziet u de regel in een tekening.

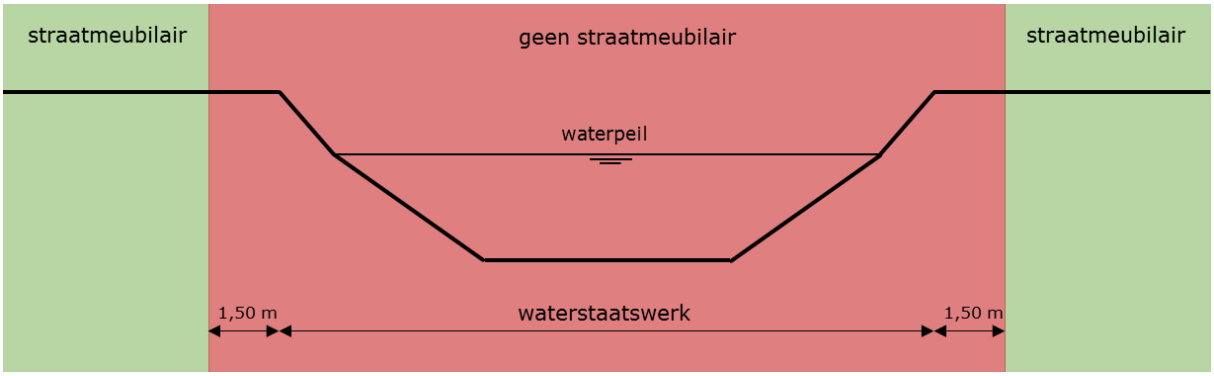

Lid 3: plaatsen van straatmeubilair naast een secundair water

Wilt u straatmeubilair plaatsen naast de waterkant van een secundair water? Dan geldt deze regel:

- **3. Plaats het straatmeubilair op minimaal 0,5 meter afstand van de waterkant.** Het water moet goed kunnen blijven doorstromen en goed onderhouden kunnen worden.

Hieronder ziet u de regel in een tekening.

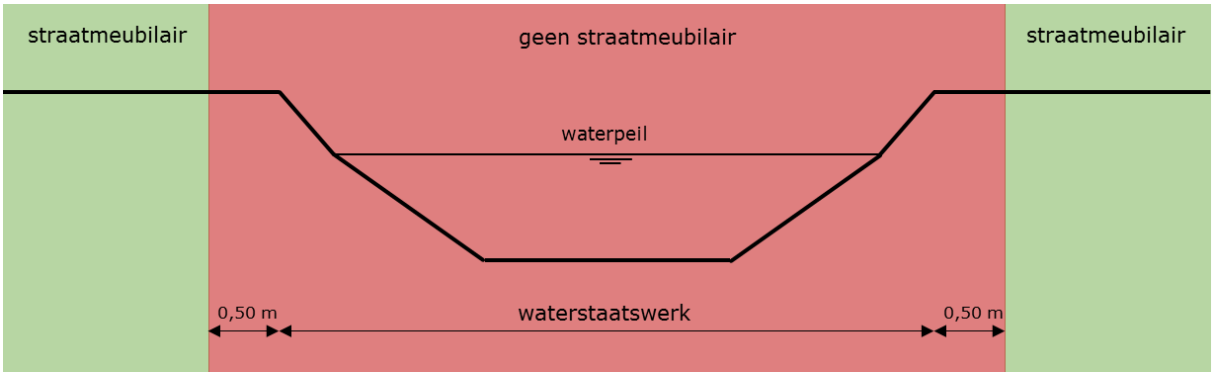

Lid 4: plaatsen van straatmeubilair op of naast een dijk of kade

Wilt u straatmeubilair plaatsen op of naast de dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **4a. U plaatst alleen reflectorpalen, bermplanken of borden. De borden staan op flespalen of buispalen.**
  4b. U fundeert het straatmeubilair zonder verzwaarde voet.

Er lopen veel wegen langs water in Delfland. Straatmeubilair mag geen schade veroorzaken aan een dijk of kade. Die moet stevig genoeg blijven om het water tegen te houden. Een zware voet kan gaten veroorzaken in de dijk of kade. Staat het bord op een flespaal, buispaal of reflectorpaal? Dan is dat meestal niet schadelijk voor de dijk of kade.

- **4c. Maakt u gaten in de dijk of kade? Vul de gaten na elke werkdag. Gebruik grond die geschikt is voor deze dijk of kade.**
  De dijk of kade worden minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Lid 5: plaatsen van straatmeubilair op de zeewering
Wilt u straatmeubilair plaatsen op de zeewering? Dan moet u zich houden aan alle regels over het plaatsen van straatmeubilair op een dijk. Daarnaast geldt bepaalde regels:

- **5a. U mag alleen het straatmeubilair op, boven of over de dijk plaatsen. Het mag niet in de dijk.**
  Straatmeubilair mag geen schade veroorzaken aan de dijk. Die moet stevig genoeg blijven om het water tegen te houden.
- **5b. Grond die u uitgraaft gebruikt u in de buurt van het straatmeubilair.**
  Straatmeubilair mag geen schade veroorzaken aan een duin. In de duinen stuift het zand anders dichtbij grote voorwerpen. Het zand moet in de duinen blijven.

Artikel 4.18 Verwijderen straatmeubilair
Wilt u straatmeubilair weghalen van een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **2. Ontstaan er gaten doordat u straatmeubilair weghaalt? Dan moet u de gaten meteen dichtmaken. Gebruik grond die geschikt is voor de dijk of kade.**
  3. Maakt u gaten in de dijk of kade? Vul de gaten na elke werkdag. Gebruik grond die geschikt is voor deze dijk of kade.
  De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Paragraaf 4.2.6. Kabels

Hoe weet u wat mag? Hieronder staat de uitleg voor het leggen en weghalen van kabels. Let op: kijk eerst goed waar u kabels wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 3 sets regels, bijvoorbeeld:

- de regels voor het leggen van kabels in een watergang,
- de regels voor het leggen van kabels die gelden bij alle dijken of kades, én
- de regels voor het leggen van kabels die alleen gelden bij een polderkade.

Artikel 4.19 Aanleggen, wijzigen en houden kabel
Lid 3: een kabel leggen in of naast een watergang
Wilt u een kabel leggen in of naast een primair water? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een kabel in een primair water, zoals een kanaal:

- **3b. Leg de kabel minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte**
  Als we het water en de oevers onderhouden of baggeren, willen we voorkomen dat we kabels raken en beschadigen.
- **3c. Hang een kabel niet lager dan de onderkant van de brug**
  3d. Gebruik een sleufloze techniek met boorspoeling om de kabel te leggen.
  Een kabel leggen in of naast een primair water gebeurt vaak. De waterkant moet wel heel

blijven. Legt u de kabel door een sleuf te graven, te boren of een boogzinker te gebruiken? Dan kunnen de oevers beschadigen en zijn ze misschien niet stevig genoeg meer. Hangt de kabel te laag onder de brug? Dan kan het water niet meer goed stromen.

Lid 5: een kabel leggen in of naast een dijk of kade
Wilt u een kabel leggen in of naast een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een kabel in of naast een dijk of kade:

- **5a. Gooi de afgegraven grond na elke werkdag weer terug in het graafgat.**
  5b. Zorg dat u elke afgegraven grondsoort weer terugbrengt in de laag waar die zat.
  5c. Zorg dat u verschillende grondsoorten in de dijk of kade na afloop laag voor laag verdicht.
  5d. Zorg dat de dijk of kade er na het werk weer net zo uitziet als ervoor (zie artikel 4.20 lid 2d).
  Kabels in de dijk of kade zijn nodig om huizen aan de kade aan te sluiten op stroom en internet. Alleen moet de dijk of kade wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u gaten in de dijk of kade meteen weer dichtmaken.

Lid 6: een kabel leggen in of naast de zeewering
Wilt u een kabel leggen in of naast de zeewering? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een kabel in of naast een dijk. Daarnaast geldt deze regel bij de zeewering:

- **6. Zit de kabel in de zeewering? Dan ligt de kabel in een stedelijk gebied.**
  In stedelijk gebied zijn kabels noodzakelijk. Buiten het stedelijk gebied wil Delfland weten waar er kabels komen. Daarom is er buiten het stedelijk gebied een vergunning nodig.

Lid 7: een kabel leggen naast de Delflandsedijk
Wilt u een kabel leggen naast de Deflandsedijk? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een kabel in of naast een dijk. Daarnaast geldt deze regel bij de Delflandsedijk:

- **7. Gebruik geen boogboring om de kabel te leggen.**
  Kabels in de dijk zijn nodig om huizen aan de dijk aan te sluiten op stroom en internet. Alleen moet de dijk wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden.

Lid 8: een kabel leggen in of naast een regionale waterkering of polderkade
Wilt u een kabel leggen in of naast een regionale waterkering of polderkade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een kabel in een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels bij een regionale waterkering of polderkade:

- **8a. Gebruik geen hoogspanningskabel.**
  8b. De kabel ligt haaks op de kade.
  8c. Houd bij een kabel in de dijk maximaal 80 cm afstand tussen de onderkant van de kabel en het maaiveld.
  8d. In de kade ligt de kabel in een sleuf.
  8e. Gebruik geen boogboring naast de kade.
  Kabels in de kade zijn nodig om huizen aan de kade aan te sluiten op stroom en internet. Alleen moet de kade wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u gaten in de kade meteen weer dichtmaken. En mag u de kabel alleen loodrecht op de kade leggen.

Lid 11: een kabel leggen in, onder of naast een duiker
Wilt u een kabel leggen in, onder of naast een duiker? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan deze regel over het leggen van een kabel in, onder of naast een duiker:

- **11. Houd bij een duiker minimaal 20 cm afstand tussen de kabel en de boven- of onderkant van de duiker.**
  Dit is om de duiker te beschermen tegen beschadiging, zodat het water erdoorheen kan blijven stromen.

Artikel 4.20 Verwijderen kabel
De regels voor het weghalen van een kabel zijn vergelijkbaar als die voor het leggen ervan.

Paragraaf 4.2.7. Leidingen en mantelbuizen

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het leggen en weghalen van leidingen en mantelbuizen. Let op: kijk eerst goed waar u de leiding of mantelbuis wilt leggen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 3 sets regels, bijvoorbeeld:

- de regels voor het leggen van leidingen en mantelbuizen in een watergang,
- de regels voor het leggen van leidingen en mantelbuizen die gelden bij alle dijken of kades, én
- de regels voor het leggen van leidingen en mantelbuizen die alleen gelden bij een polderkade.

Artikel 4.21 Aanleggen, wijzigen en houden leiding of mantelbuis
Lid 2: een leiding of mantelbuis leggen in of naast een watergang
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen in of naast een primair water? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een leiding of mantelbuis in een primair water, zoals een kanaal:

- **2b. Leg de leiding of mantelbuis minimaal 1,30 meter onder de leggerdiepte**
  De leiding of mantelbuis moet diep genoeg in de bodem liggen. Als we het water en de oevers onderhouden of baggeren, willen we voorkomen dat we leidingen of mantelbuizen raken en beschadigen.
- **2a. Leg de leiding of mantelbuis onder de watergang haaks op die watergang.**
  2c. Hang een leiding of mantelbuis niet lager dan de onderkant van de brug.
  2d. Zorg dat de leiding of mantelbuis voldoet aan de eisen van NEN 3650 serie.
  2e. Gebruik onder primair water een sleufloze techniek met boorspoeling.
  3b. Gebruik geen boogboring om de leiding of mantelbuis te leggen.
  Een leiding of mantelbuis leggen in of naast een primair water is eenvoudig en gebeurt vaak. De waterkant moet wel heel blijven. Legt u de leiding of mantelbuis door een sleuf te graven, te boren of een boogzinker te gebruiken? Dan kunnen de oevers beschadigen en zijn ze misschien niet stevig genoeg meer. Hangt de leiding of mantelbuis te laag onder de brug? Dan kan het water niet meer goed stromen.

Lid 4: Een leiding of mantelbuis leggen in of naast een dijk of kade
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen in of naast een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een leiding of mantelbuis in of naast een dijk of kade:

- **4a. De druk in de leiding of mantelbuis is maximaal 3 bar.**
  4b. De doorsnede van de leiding of mantelbuis is maximaal 110 mm dik.
  4c. De leiding of mantelbuis voldoet aan NEN 3650 serie.
  4d. Legt u de leiding met gas of vloeistof zonder sleuf? Dan heeft u een mantelbuis nodig.
  4e. De mantelbuis is aan beide kanten waterdicht.
  4g. Gooi de afgegraven grond na elke werkdag weer terug in het graafgat.
  4h. Zorg dat u elke afgegraven grondsoort weer terugbrengt in de laag waar die zat.
  4i. Zorg dat u verschillende grondsoorten in de dijk of kade na afloop laag voor laag verdicht.
  4j. Zorg dat de dijk of kade er na het werk weer net zo uitziet als ervoor.
  Leidingen of mantelbuizen in de dijk of kade zijn nodig om huizen aan de dijk of kade aan te sluiten op gas, water en riool. Alleen moet de dijk of kade wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u de gaten meteen weer dichtmaken.

Lid 5: een leiding of mantelbuis leggen in of naast de zeewering
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen in of naast de zeewering? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een leiding of mantelbuis in of n aast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels bij de zeewering:

- **5a. In de dijk ligt de leiding of mantelbuis binnen stedelijk gebied.**
  In stedelijk gebied zijn leidingen en mantelbuizen noodzakelijk. Buiten het stedelijk gebied wil Delfland weten waar leidingen en mantelbuizen komen. Daarom is er buiten het stedelijk gebied een vergunning nodig.
- **5b. Gebruik geen boogboring om de leiding of mantelbuis te leggen.**
  Leidingen of mantelbuizen in de dijk of kade zijn nodig om huizen aan de dijk of kade aan te sluiten op gas, water en riool. Alleen moet de dijk of kade wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u de gaten meteen weer dichtmaken.

Lid 6: een leiding of mantelbuis leggen naast de Delflandsedijk
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen naast de Delflandsedijk? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een leiding of mantelbuis in of naast een dijk of kade. Daarnaast geldt deze regel naast de Delflandsedijk:

- **6. Gebruik geen boogboring om de leiding of mantelbuis te leggen.**
  Leidingen of mantelbuizen in de dijk zijn nodig om huizen aan de dijk aan te sluiten op gas, water en riool. Alleen moet de dijk wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u de gaten meteen weer dichtmaken.

Lid 7: een leiding of mantelbuis leggen in of naast een regionale waterkering of polderkade
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen naast een regionale waterkering of polderkade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan alle regels over het leggen van een leiding of mantelbuis in of naast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels bij een regionale waterkering of polderkade:

- **7a. De leiding of mantelbuis ligt loodrecht op de kade.**
  7b. Houd bij een leiding of mantelbuis in de kade maximaal 1 meter afstand tussen de onderkant van de leiding en het maaiveld.
  7c. In de kade ligt de leiding of de mantelbuis in een sleuf.
  7d. Gebruik geen boogboring naast de kade.

Leidingen of mantelbuizen in de kade zijn nodig om huizen aan de kade aan te sluiten op gas, water en riool. Alleen moet de kade wel stevig genoeg blijven om water tegen te houden. Daarom moet u gaten in de kade meteen weer dichtmaken. En mag u de leiding of mantelbuis alleen loodrecht op de kade leggen.

Lid 8: een leiding of mantelbuis leggen in, onder of naast een duiker
Wilt u een leiding of mantelbuis leggen in, onder of naast een duiker? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Ook moet u zich houden aan deze regel over het leggen van een leiding of mantelbuis in, onder of naast een duiker:

- **8b. Houd bij een duiker minimaal 20 cm afstand tussen de leiding of mantelbuis en de boven- of onderkant van de duiker.**
  Dit is om de duiker te beschermen tegen beschadiging, zodat het water erdoorheen kan blijven stromen.

Artikel 4.22 Verwijderen leiding of mantelbuis
De regels voor het weghalen van een kabel zijn vergelijkbaar als die voor het leggen ervan.

Paragraaf 4.2.8. Hekken

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het plaatsen en weghalen van hekken. Let op: kijk eerst goed waar u het hek wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor het plaatsen van een hek naast een watergang, én de regels voor het plaatsen van een hek op of naast een dijk of kade.

Artikel 4.23 Aanbrengen, wijzigen en houden hek
Lid 2: Hek plaatsen naast een watergang
Wilt u een hek plaatsen naast een watergang? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen hek in een natte ecologische zone.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de natte ecologische zone. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een hek kunnen planten niet goed groeien. Een hek kan ook dieren tegenhouden.
- **2b. Plaats het hek haaks op het water.**
  Het water en de waterkant moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

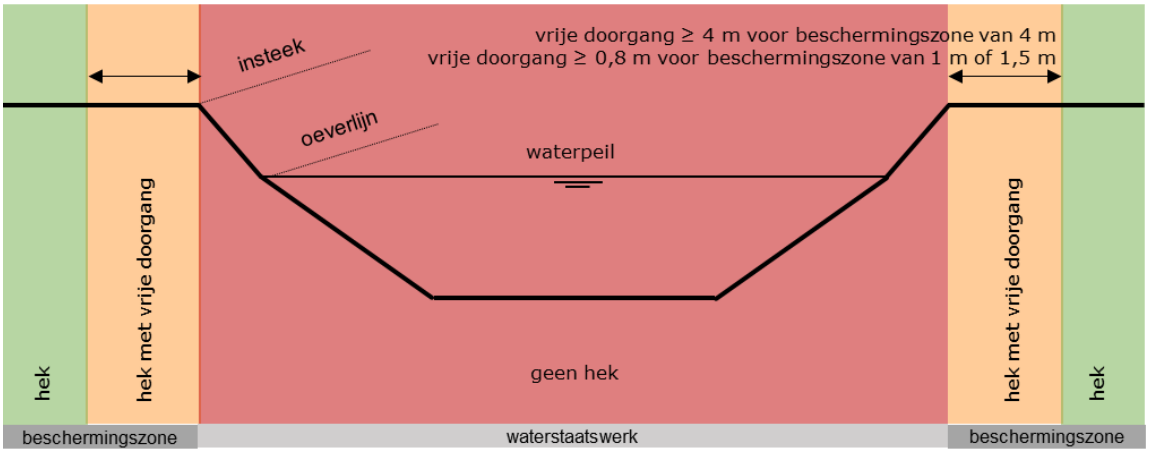

Lid 3: Hek plaatsen op of naast de Delflandsedijk

Wilt u een hek plaatsen op of naast de Delflandsedijk? Dan gelden bepaalde regels:

- **3a. Maak het hek maximaal 1 meter hoog.**
  3b. Maak een vrije doorgang bij het water door het hek korter te maken. Of door een draaibaar deel in het hek te maken. De vrije doorgang is minimaal 4 meter breed.
  De dijk moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **3c. Ontstaan er gaten in de dijk doordat u hek plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze dijk.**
  De dijk wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk het water minder goed tegenhouden.

Lid 4: Hek plaatsen op of naast een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade

Wilt u een hek plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade die niet is aangeheeld? Een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade is een kade die aan de landkant weer omlaag gaat. De kade is buiten goed te zien. Dan gelden bepaalde regels:

- **4a. Plaats het hek niet op het buitentalud of de kruin van kade. Dus alleen op het binnentalud.**
  4b. Maak het hek maximaal 1 meter hoog op het binnentalud en tot 1 meter van de teenlijn landwaarts.
  De kade moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **4c. Wilt u een hek plaatsen met een ingegraven verzwaarde voet? Dan moet u Delfland vragen of dit met een vergunning mag.**
  De kade kan minder stevig worden door een hek met een ingegraven verzwaarde voet. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden. Daarom moet u voor het plaatsen van een hek met een ingegraven verzwaarde voet een vergunning aanvragen.
- **4d. Ontstaan er gaten in de kade doordat u een hek plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

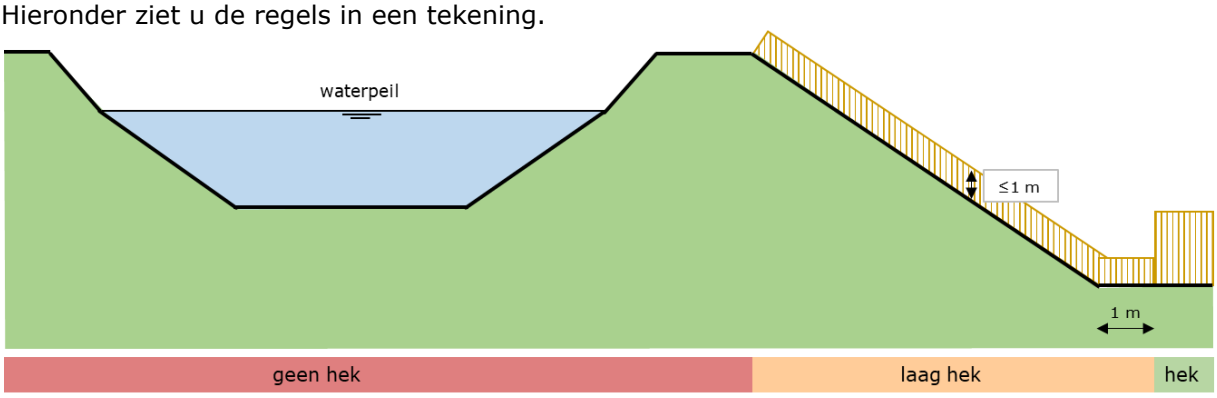

Lid 5: Hek plaatsen op of naast een aangeheelde regionale waterkering of polderkade

Wilt u een hek plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade die is aangeheeld? Een aangeheelde regionale waterkering of polderkade is een kade die hoog blijft aan de landkant. De kade is buiten niet goed te zien. Dan gelden bepaalde regels:

- **5a. De afstand tussen het hek en de buitenkruinlijn is minimaal 2 meter.**
  5b. Plaatst u een hek evenwijdig aan de kade? En plaatst u het tussen de 2 en 3 meter van de buitenkruinlijn? Dan mag het hek hier maximaal 1 meter hoog

zijn.
De kade moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.

- **5c. Wilt u een hek plaatsen met een ingegraven verzwaarde voet? Dan moet u Delfland vragen of dit met een vergunning mag.**
  De kade kan minder stevig worden door een hek met een ingegraven verzwaarde voet. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden. Daarom moet u voor het plaatsen van een hek met een ingegraven verzwaarde voet een vergunning aanvragen.
- **5d. Ontstaan er gaten in de kade doordat u het hek plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

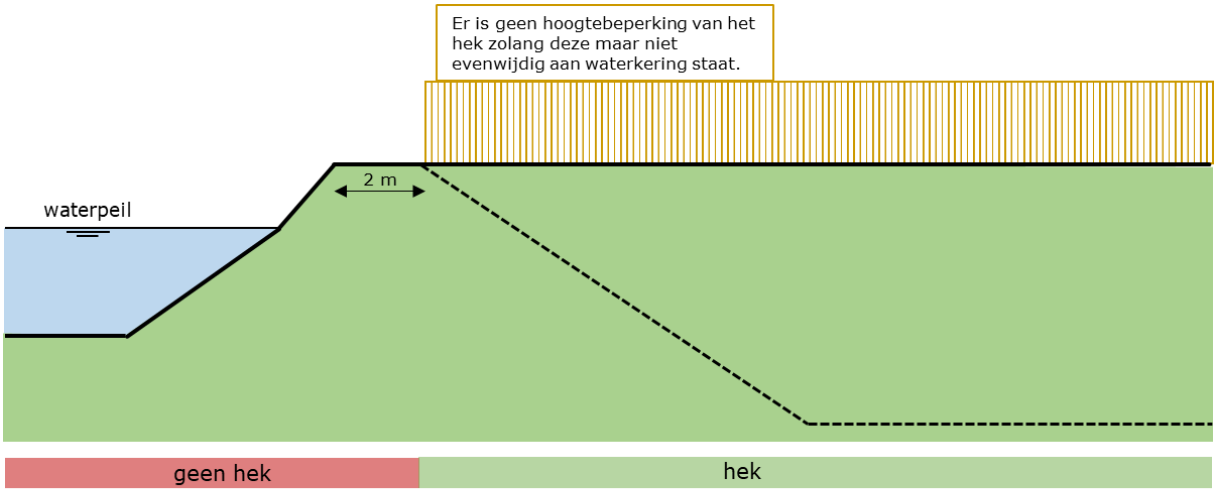

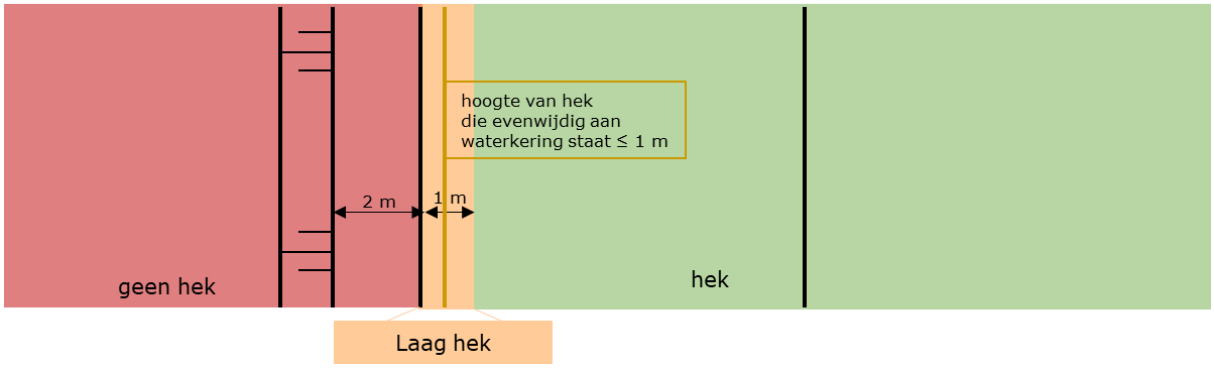

Artikel 4.24 Verwijderen hek
Lid 2: hek weghalen van of bij een dijk of kade
Wilt u een hek weghalen van of bij een dijk of kade? Dan geldt deze regels

- **2. Ontstaan er gaten doordat u een hek weghaalt? Dan moet u aan het einde van de werkdag de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de dijk of kade.**
  De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Paragraaf 4.2.9. Schuttingen

Artikel 4.25 Aanbrengen, wijzigen en houden schutting

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het aanleggen en weghalen van een schutting. Let op: kijk eerst goed waar u de schutting wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor het plaatsen van een schutting naast een watergang, én de regels voor het plaatsen van een schutting op of naast een dijk of kade.

Lid 2: Schutting plaatsen naast een watergang

Wilt u een schutting plaatsen naast een watergang? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen schutting in een natte ecologische zone.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de natte ecologische zone. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een schutting kunnen planten niet goed groeien. Een schutting kan ook dieren tegenhouden.
- **2b. Plaats de schutting haaks op het water.**
  Het water en de waterkant moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

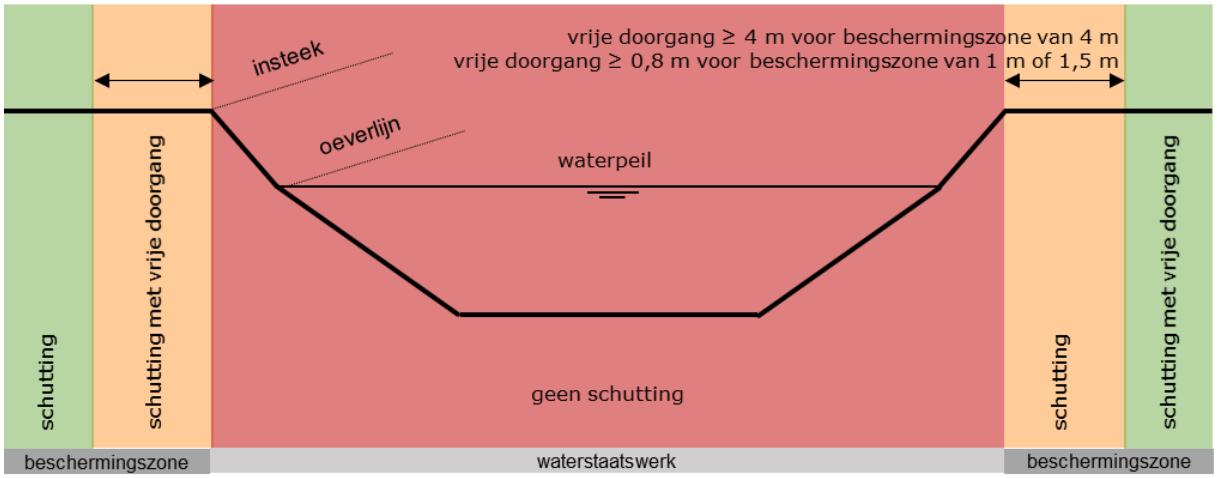

Lid 3: Schutting plaatsen op of naast de Delflandsedijk

Wilt u een schutting plaatsen op of naast de Delflandsedijk? Dan gelden bepaalde regels:

- **3a. Plaats de schutting minimaal 1 meter buiten de teenlijn.**
  De dijk moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle. Daarom mag er geen schutting op staan.
- **3b. Ontstaan er gaten in de dijk doordat u de schutting plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze kade.**
  De dijk wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

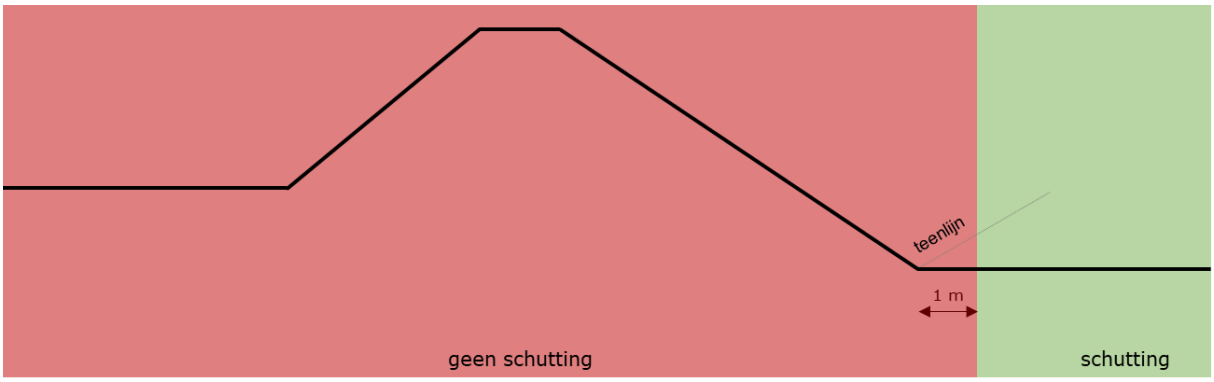

Lid 4: Schutting plaatsen op of naast een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade

Wilt u een schutting plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade die niet is aangeheeld? Een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade is een kade die aan de landkant weer omlaag gaat. De kade is buiten goed te zien. Dan gelden bepaalde regels:

- **4a. Plaats de schutting minimaal 1 meter buiten de teenlijn.**
  De kade moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **4b. Wilt u een schutting plaatsen met een ingegraven verzwaarde voet? Dan moet u Delfland vragen of dit met een vergunning mag.**
  De kade kan minder stevig worden door een schutting met een ingegraven verzwaarde voet. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden. Daarom moet u voor het plaatsen van een schutting met een ingegraven verzwaarde voet een vergunning aanvragen.
- **4c. Ontstaan er gaten in de kade doordat u de schutting plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

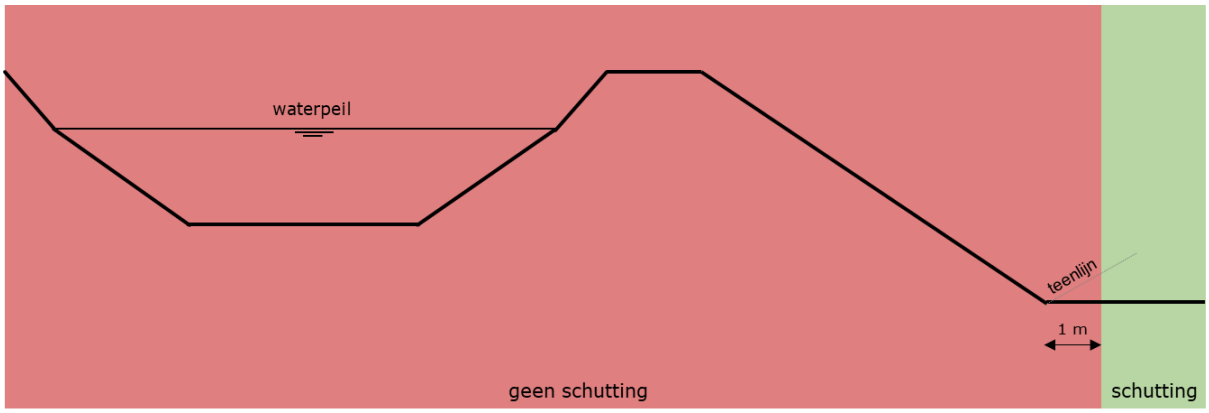

Lid 5: Schutting plaatsen op of naast een aangeheelde regionale waterkering of polderkade

Wilt u een schutting plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade die is aangeheeld? Een aangeheelde regionale waterkering of polderkade is een kade die hoog blijft aan de landkant. De kade is buiten niet goed te zien. Dan gelden bepaalde regels:

- **5a. De afstand tussen de schutting en de buitenkruinlijn is minimaal 2 meter.**
  De kade moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **5b. Plaatst u een schutting evenwijdig aan de kade? En plaatst u het tussen de 2 en 3 meter van de buitenkruinlijn? Dan mag de schutting hier maximaal 1 meter**

hoog zijn.
Delfland moet de kade kunnen controleren. Bij een lage schutting kunnen we over de schutting heen kijken.

- **5c. Wilt u een schutting plaatsen met een ingegraven verzwaarde voet? Dan moet u Delfland vragen of dit met een vergunning mag.**
  De kade kan minder stevig worden door een schutting met een ingegraven verzwaarde voet. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden. Daarom moet u voor het plaatsen van een schutting met een ingegraven verzwaarde voet een vergunning aanvragen.
- **5d. Ontstaan er gaten in de kade doordat u de schutting plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

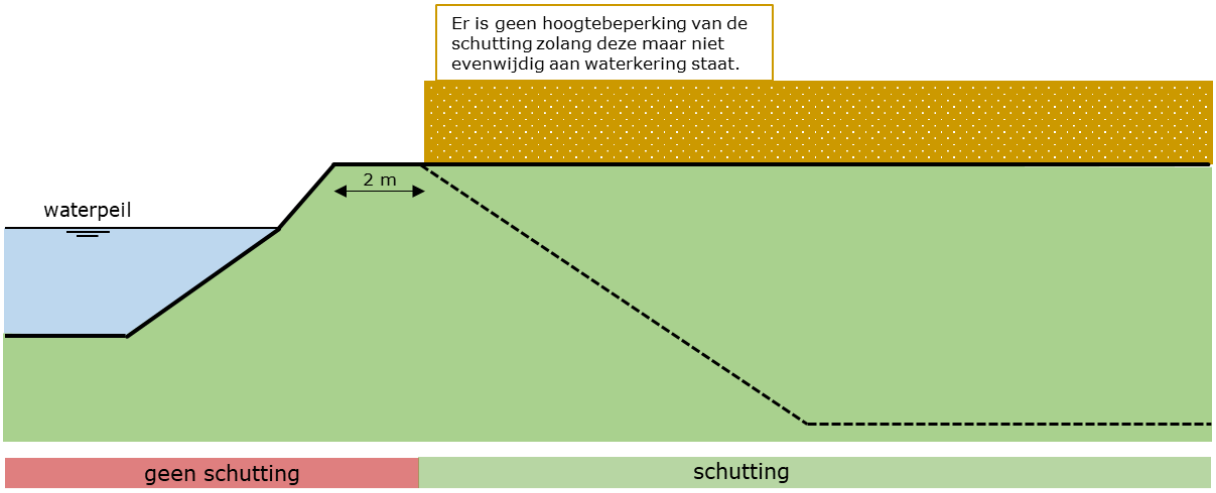

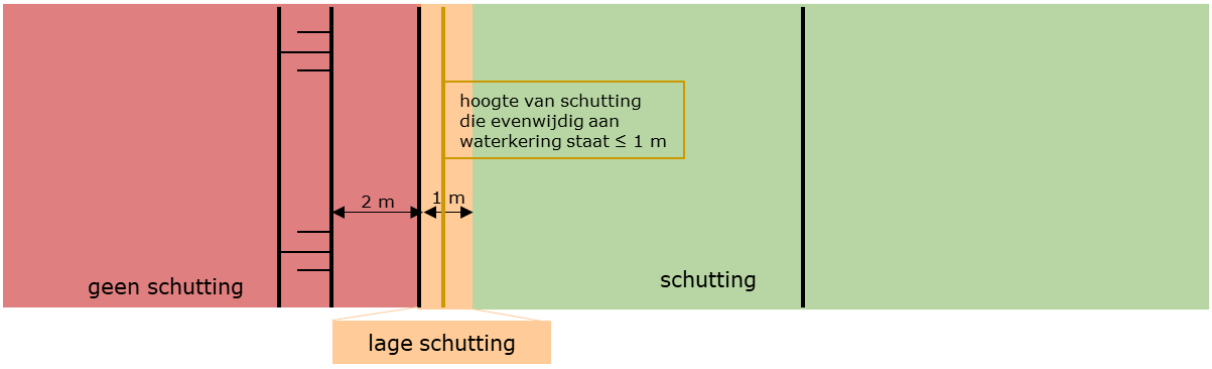

Artikel 4.26 Verwijderen schutting
lid 2: schutting weghalen van of bij een dijk of kade
Wilt u een schutting weghalen van of bij een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **2. Ontstaan er gaten doordat u een schutting weghaalt? Dan moet u de gaten aan het einde van de werkdag dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de dijk of kade.**
  De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Paragraaf 4.2.10. Veeafrasteringen

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het aanleggen en weghalen van een veekerende voorziening. Let op: kijk eerst goed waar u de veekerende voorziening wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor het plaatsen van een veekerende voorziening naast een watergang, én de regels voor het plaatsen van een veekerende voorziening op of naast een dijk of kade.

Artikel 4.27 Aanbrengen, wijzigen en houden veekerende voorziening

Lid 2: veekerende voorziening plaatsen naast een watergang

Wilt u een veekerende voorziening plaatsen naast een watergang? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Plaats geen veekerende voorziening in een natte ecologische zone.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de natte ecologische zone. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een veekerende voorziening kunnen planten niet goed groeien. Een veekerende voorziening kan ook de verkeerde dieren tegenhouden.
- **2b. Maak de veekerende voorziening maximaal 1 meter hoog.**
  Het water en de waterkant moeten goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.

Lid 3: veekerende voorziening plaatsen op of naast de Delflandsedijk

Wilt u een veekerende voorziening plaatsen op of naast de Delflandsedijk? Dan gelden bepaalde regels:

- **3a. Maak de veekerende voorziening maximaal 1 meter hoog.**
  3b. Zorg voor een vrije doorgang van minimaal 4 meter. U maakt deze doorgang door op deze plek geen veekerende voorziening te zetten. Of door ervoor te zorgen dat de draad makkelijk los kan.
  De dijk moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **3c. Ontstaan er gaten in de dijk doordat u de veekerende voorziening plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de dijk.**
  De dijk wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk het water minder goed tegenhouden.

Lid 4: veekerende voorziening plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade

Wilt u een veekerende voorziening plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade? Dan gelden bepaalde regels:

- **4a. Plaats de veekerende voorziening niet op het buitentalud.**
  4b. Plaatst u de veekerende voorziening op de kruin van een kering? Maak de afrastering dan maximaal 60 cm hoog.
  4c. Plaatst u de veekerende voorziening op een aangeheelde kering? Maak de afrastering dan op de kruin en tot op 2 meter uit de buitenkruinlijn maximaal 60 cm hoog.
  De kade moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **4d. Ontstaan er gaten in de kade doordat u de veekerende voorziening plaatst? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Hieronder ziet u de regels in een tekening.

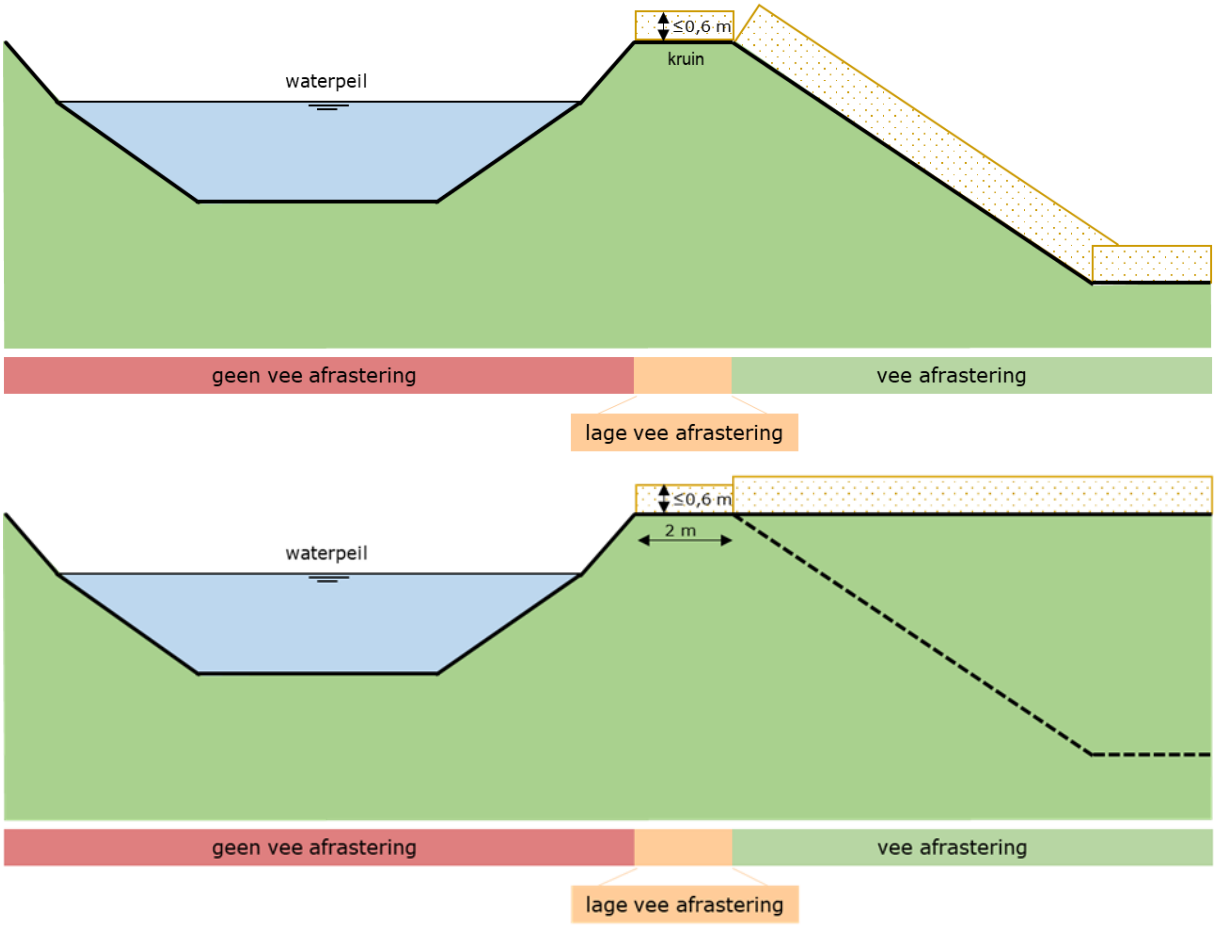

Artikel 4.28 Verwijderen veekerende voorziening

lid 2 veekerende voorziening weghalen van of bij een dijk of kade

Wilt u een veekerende voorziening weghalen van of bij een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **2. Ontstaan er gaten doordat u de veekerende voorziening weghaalt? Dan moet u de gaten aan het einde van de werkdag dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de dijk of kade.**
  De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Paragraaf 4.2.11. Werken

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het aanleggen en weghalen van een werk. Let op: kijk eerst goed waar u een werk wilt plaatsen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan meer dan één sets regels, bijvoorbeeld:

- de regels voor het plaatsen van een werk naast een watergang, én
- de regels voor het plaatsen van een werk op een dijk of kade, én
- de regels voor het plaatsen van een werk op regionale waterkering die is aangeheeld.

Artikel 4.29 Aanleggen, wijzigen en houden werk

Lid 3: een werk plaatsen naast een watergang

Wilt u een werk neerzetten aan de oever van watergang? Dan gelden bepaalde regels:

- **3a. Zet geen werk neer in en bij natte ecologische zones.**
  Er moeten genoeg waterplanten kunnen groeien in de waterkant. En er moet genoeg plek zijn voor vissen om te paaien. Waterplanten en vissen zorgen voor schoon en gezond water. Bij een werk kunnen waterplanten niet goed groeien.
- **3b. Zorg dat het werk geen opstal (bijvoorbeeld een houten tuinhuis) is.**
  3c. Zorg dat het werk eenvoudig weg te halen is.
  De oever moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.
- **3d. Graaf geen grond weg om het werk te plaatsen.**
  Er kan schade ontstaan aan de waterkant als u grond weg graaft.

Lid 4: een werk plaatsen op of naast een dijk of kade

Wilt u een werk neerzetten op, aan of naast een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **4a. Maak de vloer van het werk maximaal 6 m2 groot.**
  4b. Zorg dat het werk eenvoudig is weg te halen.
  4c. Graaf geen grond weg om het werk te plaatsen. (zie artikel 4.30 lid 4d)
  De dijk of kade moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle. De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

In artikel 4.29 lid 9 staat dat u geen werken op de Delflandsedijk mag plaatsen. Dit mag wel in de beschermingszone van de Delflandsedijk. Hiervoor gelden de regels in artikel 4.29 lid 4.

Lid 5: een werk plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade

Wilt u een werk plaatsen op of naast een regionale waterkering of polderkade die niet is aangeheeld? Dan moet u zich houden aan alle regels over het plaatsen van een werk in of naast een dijk. Daarnaast gelden bepaalde regels voor een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade. Een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade is een kade die aan de landkant weer omlaag gaat. De kade is buiten goed te zien.

- **5a. Zet het werk niet neer op, boven, of over het buitentalud, kruin en/of binnentalud.**
  5b. Zet het werk bij een aangeheelde kering niet neer op, boven, of over het buitentalud.
  5c. Wilt u een opstal (bijvoorbeeld een houten tuinhuis) plaatsen? Houd dan minimaal 2 meter afstand tussen de opstal en de teenlijn landwaarts. In een voorland is de afstand tussen de opstal en de buitenkruinlijn waterwaarts minimaal 1,5 meter.
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden. De kade moet goed bereikbaar zijn voor bijvoorbeeld onderhoud of controle.

Hieronder ziet u de regels in een tekening voor een niet-aangeheelde regionale waterkering of polderkade.

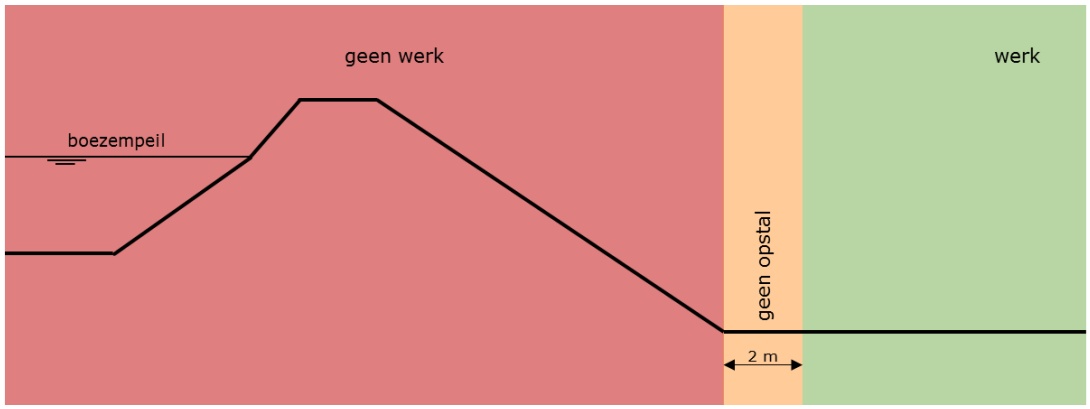

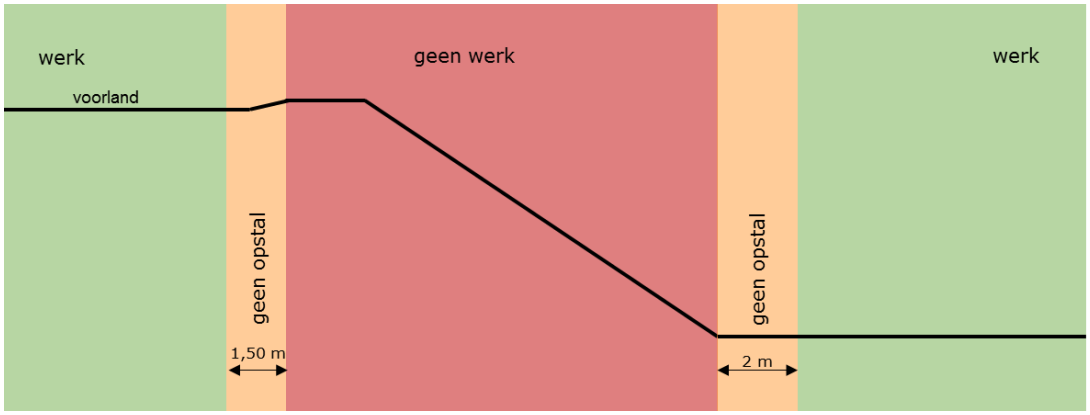

Hieronder ziet u de regels in een tekening voor een aangeheelde regionale waterkering of polderkade.

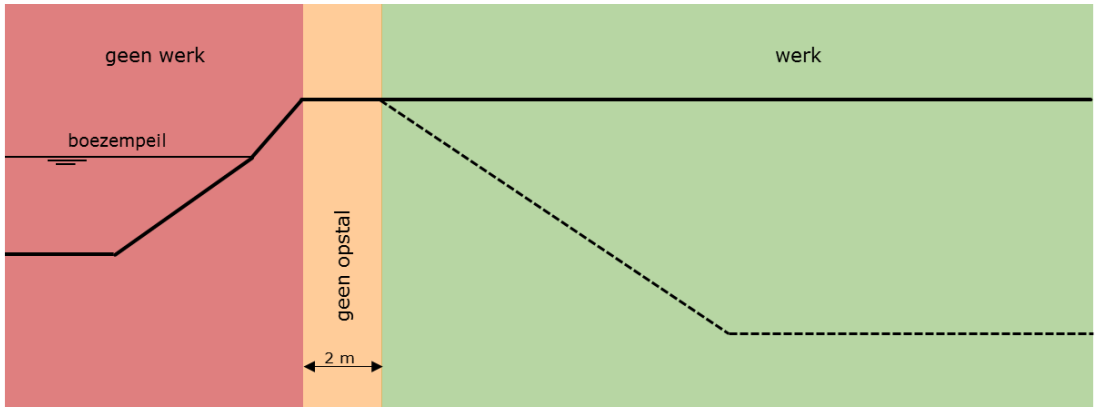

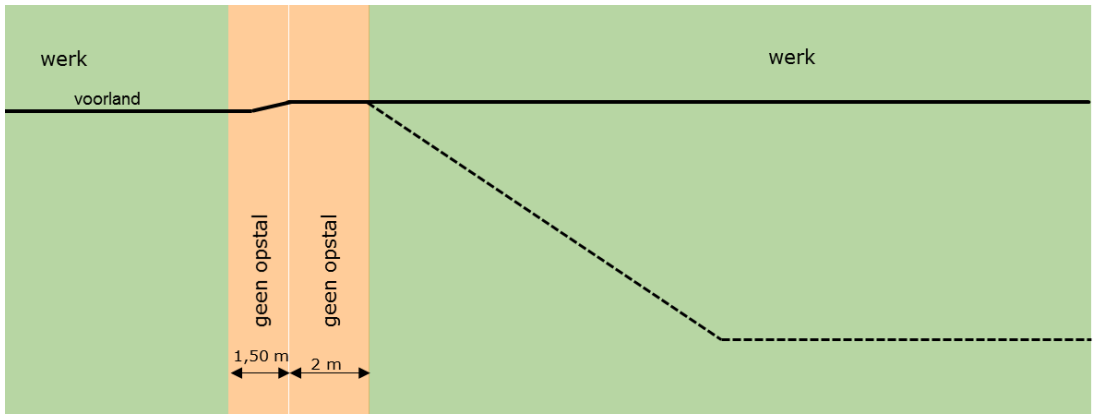

Artikel 4.30 Verwijderen werk

lid 3: een werk weghalen van een dijk of kade

Wilt u een werk weghalen van een dijk of kade? Dan geldt deze regel:

- **3. Ontstaan er gaten doordat u het werk weghaalt? Dan moet u de gaten aan het einde van de werkdag dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor de dijk of kade.**
  De dijk of kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de dijk of kade het water minder goed tegenhouden.

Paragraaf 4.2.12. Beplanting

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over de regels voor het planten van bomen, struiken en planten en het weghalen ervan. Let op: kijk eerst goed waar u beplanting wilt planten, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan meer dan één sets regels, bijvoorbeeld:

- de regels voor het planten van beplanting bij een watergang, én
- de regels voor het planten van beplanting in een dijk of kade, én
- de regels voor het planten van beplanting in regionale waterkering die is aangeheeld.

Artikel 4.31 Aanbrengen en houden beplanting

Lid 2: Beplanting planten naast een watergang

Wilt u beplanting planten naast een watergang? Dan gelden bepaalde regels:

- **2. Plant niets in het waterstaatswerk.**
  Het talud kan beschadigd raken door het planten van planten, bomen of struiken. Om de oevers stevig te houden, mag u er niet in graven. Beplanting kan ondersteunende kunstwerken, zoals een stuw, beschadigen. Dan werkt de stuw niet goed meer.
- **2a. Plant geen beplanting in en naast natte ecologische zones.**
  De beplanting kan slecht zijn voor het ecologische evenwicht op deze plekken.
- **2b. Plant geen bomen of struiken in de beschermingszone.**
  We kunnen de oever minder goed onderhouden als er bomen en struiken in de beschermingszone staan.

Lid 3: Beplanting planten in of naast een dijk of kade

Wilt u beplanting planten in of naast een dijk of kade? Dan gelden bepaalde regels:

- **3a. De afstand tussen 2 bomen is minimaal 15 meter. U meet de afstand tussen de middelpunten van de bomen.**
- **3b. Ontstaan er gaten in de dijk of kade doordat u een boom of struik plant? Dan moet u de gaten dichtmaken. Gebruik materiaal dat geschikt is voor deze dijk of kade.**
  De kade wordt minder stevig als er gaten in zitten. En daardoor kan de kade het water minder goed tegenhouden.

Lid 4: Beplanting planten naast de Delflandsedijk

Wilt u beplanting planten naast de Delflandsedijk? Dan moet u zich houden aan alle regels over het plaatsen van een werk in of naast een dijk. Daarnaast gelden bepaalde regels voor de Delflandsedijk:

- **4a. De afstand tussen een boom en de Delflandsedijk is minimaal 3 meter.**
  4b. De afstand tussen een struik en de Delflandsedijk is minimaal 1,5 meter.
  Bij harde windstoten kan een boom omwaaien. Er ontstaat dan een gat. Dit maakt de dijk

lager of zwakker. Bomen en struiken halen water uit de bodem. Hierdoor kan de grond sneller samengedrukt worden. En als er wortels afsterven, ontstaan er gaten in de bodem. Hierdoor kan de dijk lek worden. En niet meer goed het water tegenhouden.

In de tekening hieronder ziet u de regels.

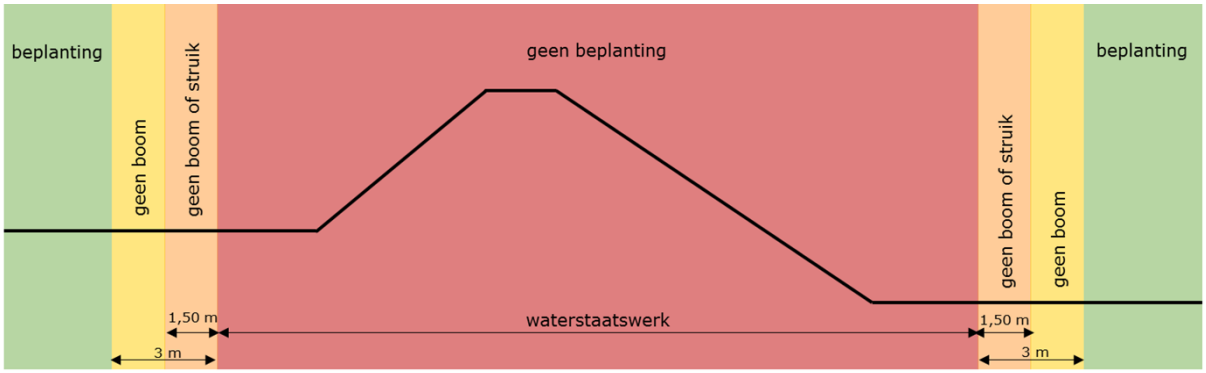

Lid 5: Beplanting planten in of naast een niet-aangeheelde regionale waterkering
Wilt u beplanting planten op of naast een regionale waterkering die niet is aangeheeld? Dan moet u zich houden aan alle regels over het planten van beplanting in of naast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels voor een regionale waterkering die niet is aangeheeld. Een niet-aangeheelde regionale waterkering is een kade die aan de landkant weer omlaag gaat. De kade is buiten goed te zien.

- **5a. Plant geen beplanting in, op, boven, over of onder het buitentalud, kruin en/of binnentalud van de kade.**
  5b. De afstand tussen een boom en de teenlijn landinwaarts is minimaal 7 meter.
  5d. Komt de boom in een voorland? Dan is de afstand tussen de boom en de buitenkruinlijn aan de waterkant minimaal 3 meter.
  5c. De afstand tussen een struik en de teenlijn landinwaarts is minimaal 6 meter.
  5e. Komt de struik in een voorland? Dan is de afstand tussen de struik en de buitenkruinlijn aan de waterkant minimaal 1,5 meter.
  De beplanting kan invloed hebben op de kade. Bij harde windstoten kan een boom omwaaien. Er ontstaat dan een gat. Dit maakt de dijk lager of zwakker. Beplanting haalt water uit de bodem. Hierdoor kan de grond sneller samengedrukt worden. En als er wortels afsterven, ontstaan er garen in de bodem. Hierdoor kan de dijk lek worden. En niet meer goed het water tegenhouden.

In de tekeningen hieronder ziet u de regels voor niet-aangeheelde regionale waterkering.

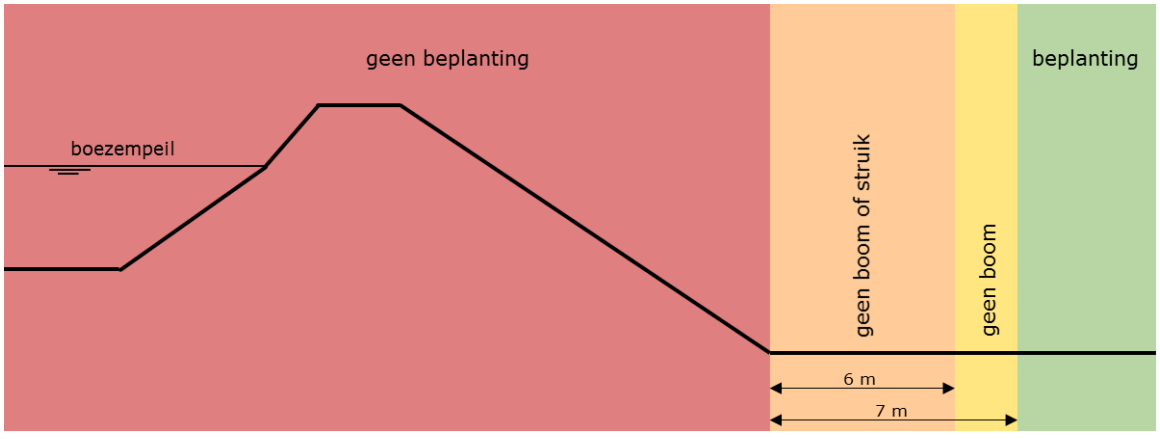

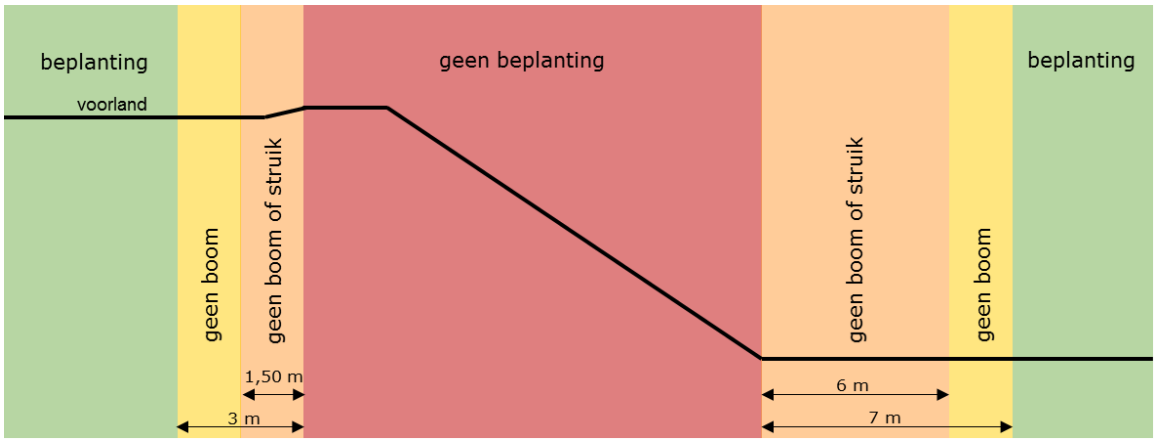

Lid 6: Beplanting planten in of naast een aangeheelde regionale waterkering
Wilt u beplanting planten op of naast een regionale waterkering die is aangeheeld? Dan moet u zich houden aan alle regels over het planten van beplanting in of naast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels voor een regionale waterkering die is aangeheeld. Een aangeheelde regionale waterkering is een kade die hoog blijft aan de landkant. De kade is buiten niet goed te zien.

- **6a. Plant geen beplanting in, op, of boven het buitentalud van de kade.**
  6b. De afstand tussen een boom en de buitenkruinlijn is minimaal 7 meter.
  6d. Komt de boom in een voorland? Dan is de afstand tussen de boom en de buitenkruinlijn aan de waterkant minimaal 3 meter.
  6c. De afstand tussen een struik en de buitenkruinlijn is minimaal 3,5 meter.
  6e. Komt de struik in een voorland? Dan is de afstand tussen de struik en de buitenkruinlijn aan de waterkant minimaal 1,5 meter. (zie artikel 4.32 lid 6e)
  De beplanting kan invloed hebben op de kade. Bij harde windstoten kan een boom omwaaien. Er ontstaat dan een gat. Dit maakt de dijk lager of zwakker. Beplanting haalt water uit de bodem. Hierdoor kan de grond sneller samengedrukt worden. En als er wortels afsterven, ontstaan er garen in de bodem. Hierdoor kan de kade lek worden. En niet meer goed het water tegenhouden.

In de tekening hieronder ziet u de regels op verheelde of aangeheelde of aangevulde regionale waterkering.

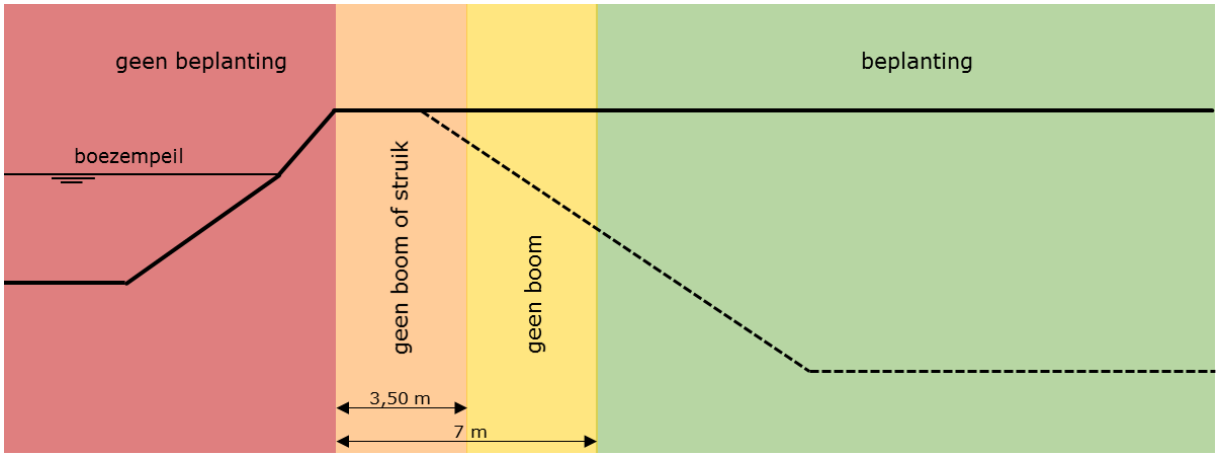

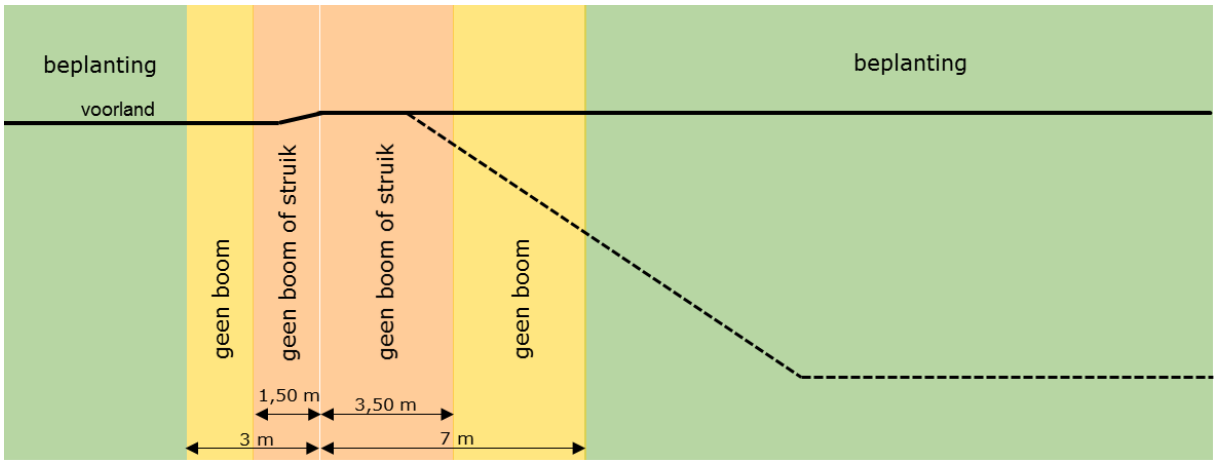

Lid 7: Beplanting planten in of naast een niet-aangeheelde polderkade
Wilt u beplanting planten op of naast een niet-aangeheelde polderkade? Dan moet u zich houden aan alle regels over het planten van beplanting in of naast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels voor een polderkade die niet is aangeheeld. Een niet-aangeheelde polderkade is een kade die aan de landkant weer omlaag gaat. De kade is buiten goed te zien.

- **7a. Plant geen beplanting in het buitentalud, kruin en/of binnentalud van de kade.**
  7b. De afstand tussen een boom of struik en de teenlijn landinwaarts is minimaal 6 meter.
  De beplanting kan invloed hebben op de kade. Bij harde windstoten kan een boom omwaaien. Er ontstaat dan een gat. Dit maakt de kade lager of zwakker. Beplanting haalt water uit de bodem. Hierdoor kan de grond sneller samengedrukt worden. En als er wortels afsterven, ontstaan er garen in de bodem. Hierdoor kan de kade lek worden. En niet meer goed het water tegenhouden.

In de tekening hieronder ziet u de regels voor niet verheelde of aangeheelde polderkade.

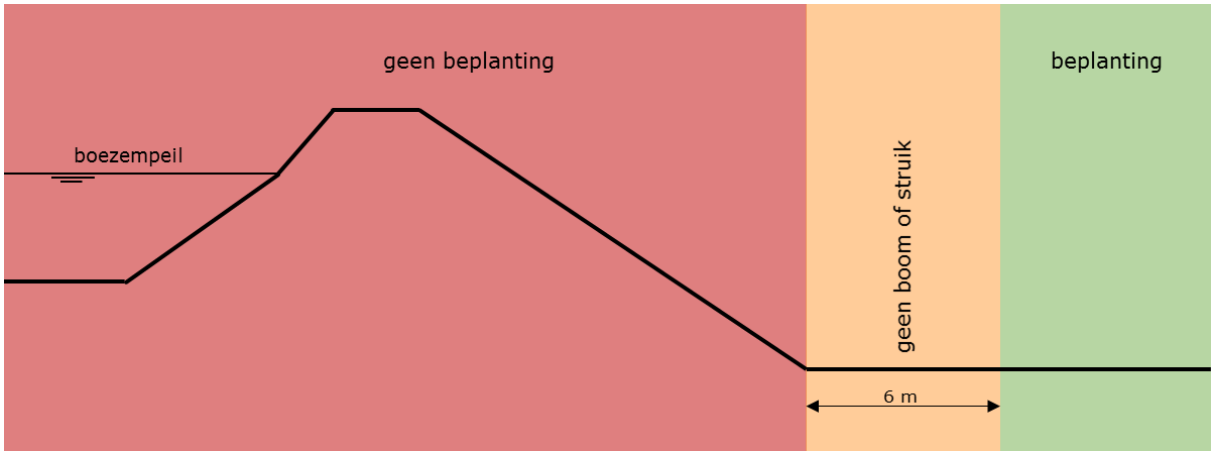

Lid 8: Beplanting planten in of naast een aangeheelde polderkade
Wilt u beplanting planten op of naast een polderkade die is aangeheeld? Dan moet u zich houden aan alle regels over het planten van beplanting in of naast een dijk of kade. Daarnaast gelden bepaalde regels voor een polderkade die is aangeheeld. Een aangeheelde polderkade is een kade die hoog blijft aan de landkant. De kade is buiten niet goed te zien.

- **8a. Plant alleen beplanting aan de kant van de aanheling.**
  8b. De afstand tussen een boom en de buitenkruinlijn landwaarts is minimaal 6 meter.
  8c. De afstand tussen een struik en de buitenkruinlijn landwaarts is minimaal 4 meter.
  De beplanting kan invloed hebben op de dijk. Bij harde windstoten kan een boom omwaaien. Er ontstaat dan een gat. Dit maakt de dijk lager of zwakker. Beplanting haalt water uit de bodem. Hierdoor kan de grond sneller samengedrukt worden. En als er wortels afsterven, ontstaan er gaten in de bodem. Hierdoor kan de dijk lek worden. En niet meer goed het water tegenhouden.

In de tekening hieronder ziet u de regels voor niet verheelde of aangeheelde polderkade.

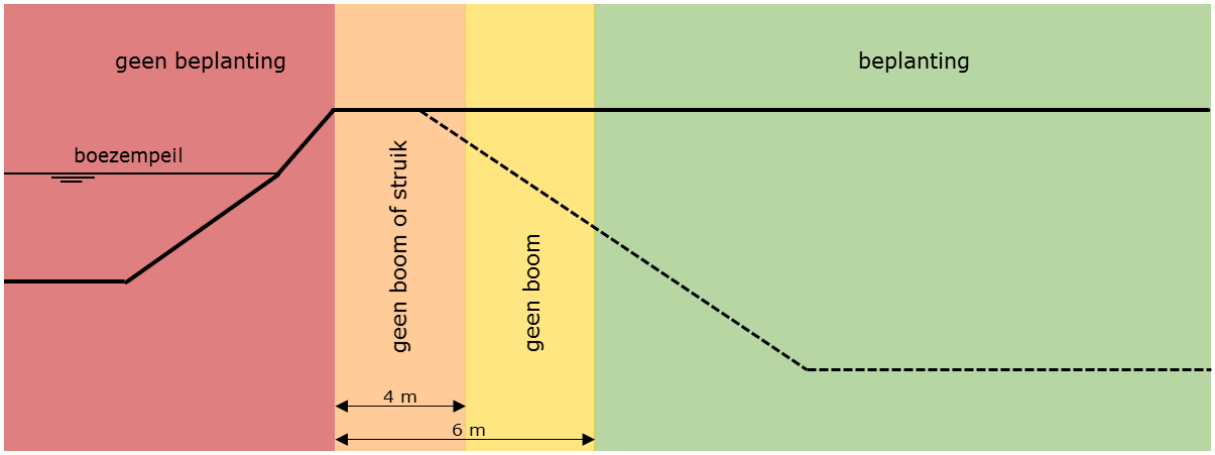

Artikel 4.32 Verwijderen beplanting
Lid 3: Beplanting weghalen van een dijk of kade
Wilt u beplanting weghalen van een dijk of kade? Dan geldt deze regel:

- **3. Haalt u een boom, struik of planten weg van een dijk of kade? Maak dan de kuil die ontstaat, weer dicht. Doe dit met materiaal dat past bij de dijk of kade.**
  Als u beplanting weghaalt, kunnen er gaten ontstaan in de waterkering. De dijk of kade kan daardoor minder stevig worden, en minder goed het water tegenhouden.

Paragraaf 4.2.13. Beweiden

Artikel 4.33 Beweiden
Wilt u een dijk of kade beweiden met vee? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Laat alleen geiten of schapen grazen op een dijk of kade.**
  Paarden en koeien zijn veel zwaarder. Zij zullen eerder de grasmat van een dijk beschadigen. En als de grasmat vertrapt is, kan er erosie komen. Door erosie wordt een dijk minder stevig.
- **3b. Laat niet meer dan 15 schapen of geiten per hectare grazen. Het gaat om schapen of geiten van 1 jaar of ouder. Dus lammetjes tellen niet mee.**
  De grasmat kan beschadigen als er te veel schapen of geiten op de dijk lopen. Als de grasmat vertrapt is, kan er erosie komen. Door erosie wordt een dijk minder stevig.
- **3d. Voer de geiten of schapen niet bij op een dijk of kade.**
  Worden schapen of geiten bijgevoerd? Dan staan ze te veel op een plek, en kunnen ze de grasmat vertrappen.

- **3e. Bemest de dijk of dam niet extra als er geiten of schapen op grazen.**
  Als u de dijk extra bemest, groeit onkruid extra hard. Daardoor wordt de grasmat minder stevig.

Paragraaf 4.2.14. Evenementen

Artikel 4.34 Voorbereiden en houden evenement
Wilt u een evenement op het strand organiseren? Dan gelden bepaalde regels:

- **2a. Hou evenement alleen op het strand (en niet in de duinen).**
  2b. Hou het evenement tussen 1 maart en 1 november.
  2c. Laat het evenement niet langer duren dan 3 maanden.
  2d. Wilt u een constructie zoals een kraam of bord op het strand neerzetten? Houd dan minimaal 2 meter afstand van de duinvoet.
  2e. De vloer van een tijdelijke constructie zoals een kraam is maximaal 20 m² groot.
  2f. Graaf het strand niet af.
  2g. Laat geen auto's of motoren toe op het strand tijdens het evenement.
  Er mag geen schade ontstaan aan het strand. Er ontstaat geen schade doordat de evenementen kort duren. En doordat mensen alleen lopen, fietsen of zwemmen op het strand. Een motorwedstrijd mag dus niet. Auto's en bestelwagens mogen wel op het strand komen voor het brengen van bijvoorbeeld kramen, eten en drinken.

Op de tekening hieronder ziet u op welk deel van het strand u een evenement mag organiseren.

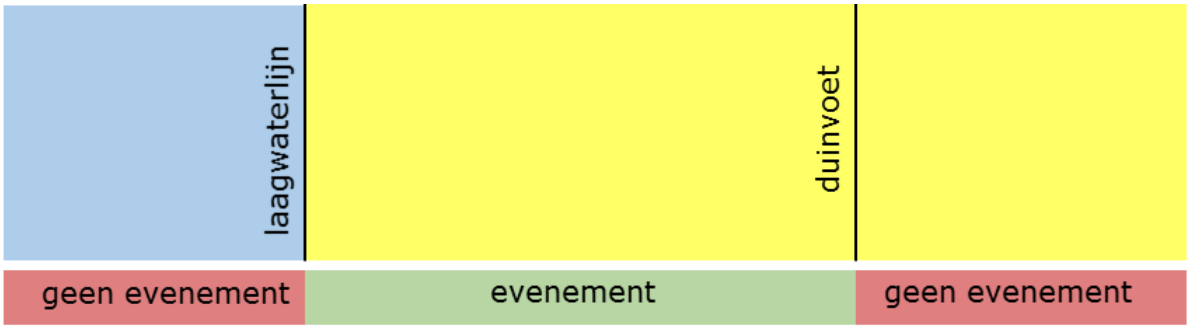

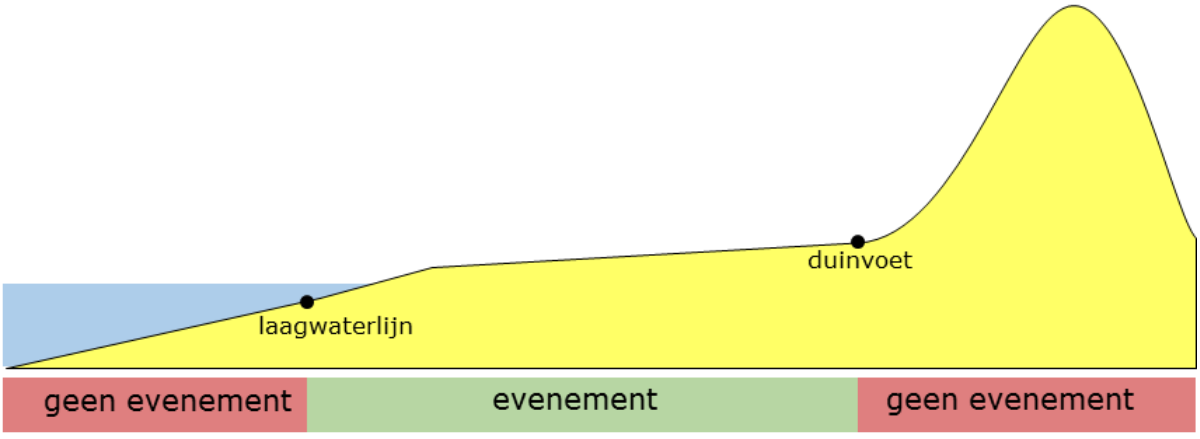

Paragraaf 4.2.15. Grondmechanisch onderzoek en proefsleuven

Hoe weet u wat mag? Hieronder leest u de uitleg over regels voor bodemonderzoek. Let op: kijk eerst goed waar u het onderzoek wilt doen, en welke sets met regels daarbij horen. Soms moet u zich houden aan 2 sets regels. Bijvoorbeeld de regels voor bodemonderzoek in een watergang, én de regels voor bodemonderzoek bij een dijk of kade.

Artikel 4.35 Uitvoeren grondmechanisch onderzoek

Lid 2: bodemonderzoek doen in een watergang

Wilt u bodemonderzoek doen in een watergang? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Daarnaast gelden bepaalde regels:

- **2a. Meteen na het onderzoek haalt u alle gereedschappen en materialen die u gebruikte, weer weg.**
  2b. De gaten die u heeft gemaakt, maakt u weer dicht.
  Het water moet goed kunnen blijven doorstromen. In de bodem boren of monsters nemen is meestal niet schadelijk voor een watergang. Je boort in de bodem en haalt de boor er weer uit. Ruim wel het gebruikte gereedschap na afloop op. Anders vervuilt het water.

Lid 3: bodemonderzoek doen in een dijk of kade

Wilt u bodemonderzoek doen in een dijk of kade? Dan moet u daarvoor een melding doen bij Delfland. Dan moet u zich houden aan alle regels over het doen van bodemonderzoek in een watergang. Daarnaast gelden ook de regels hieronder.

- **3a. Ligt op de dijk of kade geen openbare weg? Gebruik dan materieel van maximaal 3,5 ton.**
  De dijk of kade kan inzakken als u te zware machines en voertuigen gebruikt.
- **3b. Haal peilbuizen meteen weg als u klaar bent met meten.**
  Laat u peilbuizen te lang zitten, dan komen er gaten in de dijk of kade.
- **3c. Maak gaten meteen waterdicht met bentoniet of zwelkleikorrels.**
  Als u gaten in de dijk of kade niet meteen dicht maakt, kan er water doorheen komen.

BIJLAGE 2. UITLEG MET FIGUREN BIJ HOOFDSTUK 10

In deze bijlage is een aantal afbeeldingen opgenomen ter verduidelijking van de systematiek van regels in hoofdstuk 10, in het bijzonder de regels in de artikelen 10.1, 10.2 en 10.10. De objecten in een afbeelding hebben verhoudingsgewijs niet altijd de juiste omvang. Zo zijn de twee bomen in het plaatje slechts tweemaal hoger dan de diameter van de leiding. In werkelijkheid zullen bomen doorgaans aanzienlijk omvangrijker zijn.

Abstracte weergave beperkingengebied afvalwatertransportleiding

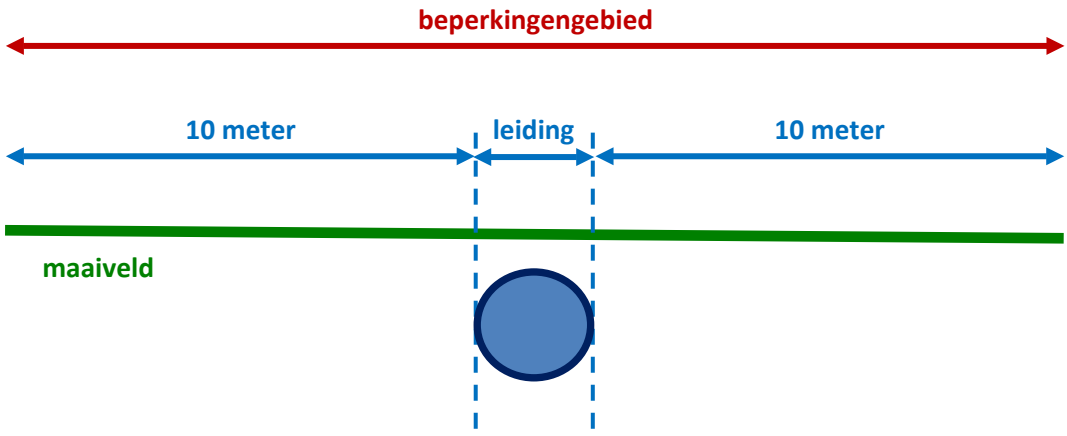

Voorbeeld Ontgraving

Op grond van artikel 10, eerste lid, onder d van de verordening is een ontgraving van meer dan 1,0 meter diepte een beperkingengebiedactiviteit. De wijze meten volgt uit onderstaande figuur. Het gaat om de verticale afstand tussen het maaiveld en het diepste punt.

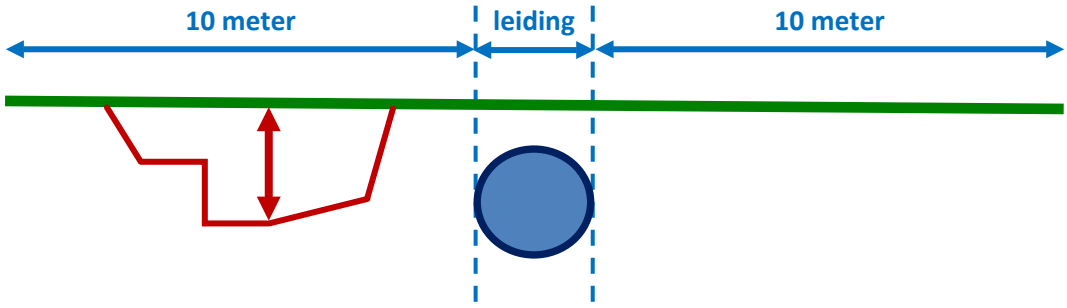

Voorbeeld bomen

De boom uiterst links in de afbeelding staat in het beperkingengebied omdat die staat binnen de strook van 10 meter, gemeten op maaiveldniveau, vanaf de buitenzijde van de leiding. Deze boom is niet vergunningplichtig omdat de kortste afstand tussen die boom en de buitenkant van de leiding meer dan vijf meter bedraagt.

De boom rechts staat ook in beperkingengebied, maar is wel vergunningplichtig. De reden is omdat de kortste afstand tussen de buitenkant van de boom en de buitenkant van de leiding, gemeten op maaiveld, korter is dan vijf meter. Het gegeven dat de afstand tussen het hart van de boom en de buitenkant wellicht meer dan vijf meter bedraagt, doet niet ter zake. Het gaat immers om de kortste afstand gemeten op maaiveldniveau. Hieruit volgt dat het mogelijk is dat een boom ten tijde van het planten niet vergunningplichtig is, en na verloop van tijd, waarin de stam dikker wordt, wel vergunningplichtig raakt.

In de afbeelding hieronder zijn de afstanden weergeven: het totale beperkingengebied aan weerszijden van de leiding 10 meter (donderblauw); de afstand van 5 meter aan weerszijden van de leiding aangaande het vergunningplichtig zijn van het planten en houden van bomen (rood); de korste afstand (groen).

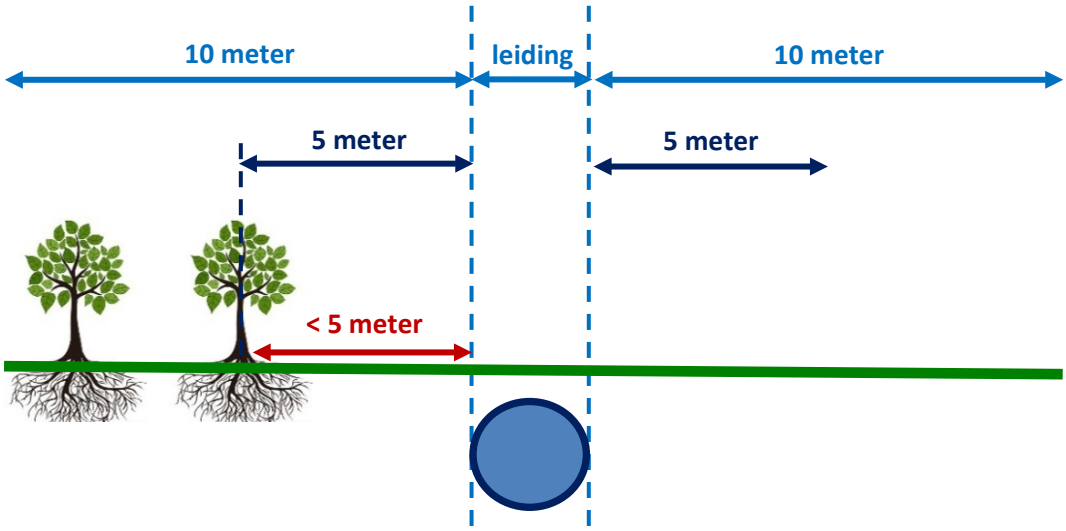

Voorbeeld belasten van de grond

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, onder i van de verordening is een belasting van de grond, op welke wijze dan ook, met 3 ton of meer een beperkingengebiedactiviteit. Als de belasting gelijk is aan, omgerekend, ten minste 3 ton per vierkante meter, is aan de voorwaarde in eerste zin voldaan. Het oppervlak waarop de belasting plaatsvindt hoeft dus niet noodzakelijk een omvang te hebben van één vierkante meter. Deze situatie is weergegeven bij pijl links.

Er geldt op grond van artikel 10.10 een vrijstelling van de vergunning voor zover de kortste afstand ten opzichte van de buitenkant van de leiding ten minste twee meter bedraagt. Echter, wanneer er een belasting plaatsvindt op een bodemoppervlak dat zich verder dan twee meter van de buitenkant van de leiding bevindt, kan er, omgerekend, nog steeds een belasting plaatsvinden van 3 ton per vierkante meter in het gebied dat zich bevindt binnen twee meter van de buitenkant van de leiding. Deze situatie is weergegeven bij pijl rechts.

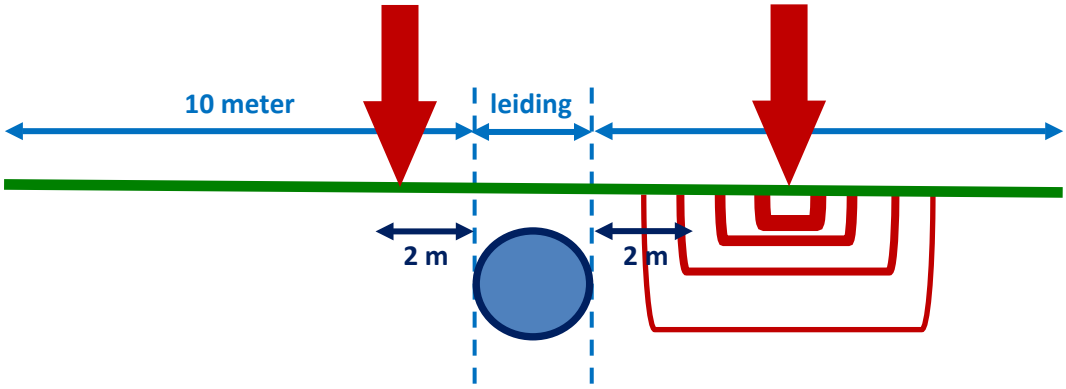

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2605
Vertrouwelijk	Ja
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	B.02
Titel	Besluitvorming Toekomst AWZI De Groote Lucht

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Versienummer	1
Dossiernummer	2605
D&H datum	dinsdag 6 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1. Het gevraagde besluit

1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

2. Aanleiding

Begin 2020 is geconstateerd dat afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen binnenkort het einde van haar levensduur bereikt en toe is aan vervanging. Het doel is dat er in 2030 een zuivering staat die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt. Deze zuivering moet ook in de toekomst voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid.

Er is een verkenning uitgevoerd naar de voor- en nadelen van grootschalige renovatie op de huidige locatie of nieuwbouw op het nabijgelegen terrein Vergulde Hand West. Op 15 juli 2021 heeft de VV besloten tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. Hierna is nader onderzoek gedaan naar beide alternatieven en uitwerking gegeven aan het referentieontwerp. Nu ligt de keuze tussen renovatie en nieuwbouw als voorkeursvariant definitief voor. De eindresultaten van deze verkenning zijn dit voorjaar opgeleverd en ter beeldvorming besproken met de commissie WVK (30 maart 2022). In dit beeldvormend overleg heeft de commissie WVK aangegeven verder te kunnen gaan richting besluitvorming. Daarbij is nog op enkele punten aanvullende informatie gevraagd. Deze wordt verschaft in voorliggend bestuursvoorstel en de bijlagen.

Voor nieuwbouw is medewerking van de gemeente Vlaardingen nodig. De gemeenteraad van Vlaardingen heeft in juli 2021 in een motie aangenomen waarin bezwaren zijn aangegeven tegen nieuwbouw. In het tweede deel van de verkenning is in het gezamenlijk proces met de gemeente in het bijzonder aandacht gegeven aan het wegnemen van deze bezwaren.
Leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen zijn in april 2022 tijdens een bezoek aan AWZI De Groote Lucht geïnformeerd over de afvalwaterzuivering en de kansen en uitdagingen richting de toekomst en in augustus op de AWZI Harnaschpolder. Alle inzichten uit de verkenning zijn op 1 september in de raadscommissie toegelicht.

De resultaten van de verkenning (2020-2022) zijn besproken met ambtenaren en het college van burgemeester en wethouders (B&W) van Vlaardingen. Daarbij is gezamenlijk geconstateerd dat de inzichten uit de verkenning laten zien dat de bezwaren bij nieuwbouw, zoals door de gemeenteraad verwoord, zullen worden weggenomen. Het college van B&W

heeft aangegeven de voorkeur van Delfland voor nieuwbouw daarmee te willen ondersteunen en nadere afspraken hierover met Delfland te willen vastleggen in een gewijzigde intentieovereenkomst. Deze overeenkomst is op 16 augustus 2022 door het college van B&W vastgesteld en op 23 augustus 2022 door het college van D&H.
In de betreffende overeenkomst zijn ook afspraken vastgelegd over de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op de beoogde locatie voor de nieuwe AWZI.

Deze overeenkomst is de opmaat naar het vastleggen van definitieve afspraken over de realisatie van een nieuwe AWZI op Vergulde Hand West in een overeenkomst met de gemeente, onder meer over grondaankoop en het combineren met opgaven van gemeente Vlaardingen (meekoppelkansen).

Met het vastleggen van de intentie van de gemeente Vlaardingen om nieuwbouw mogelijk te maken, wordt een belangrijk zorgpunt van het algemeen bestuur van Delfland weggenomen. Hiermee kan een besluit worden genomen over het voorkeursalternatief en budget beschikbaar worden gesteld voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om op tijd te kunnen starten met de voorbereidingen om uiteindelijk in Vlaardingen een nieuwe zuivering in gebruik te kunnen nemen.

3. Beoogd effect

De verkenningsfase voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht wordt afgerond. Met het nemen van het voorkeursbesluit voor nieuwbouw en het beschikbaar stellen van de benodigde middelen kunnen de benodigde vervolgstappen worden gezet. Met als eerste punt te komen tot een definitieve overeenkomst met de gemeente Vlaardingen over het verkrijgen van de benodigde percelen en overige wederzijdse afspraken over het vervolg van het project.

4. Kernboodschap

Afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen bereikt binnenkort het einde van haar levensduur en is toe aan vervanging.

Delfland heeft een verkenning gedaan naar zowel nieuwbouw als renovatie. Daarbij is nieuwbouw als beste optie naar voren gekomen. Het renoveren van de bestaande zuivering brengt grote risico’s met zich mee. Ook is er gerede twijfel of een gerenoveerde zuivering op de langere termijn kan voldoen aan eisen en ambities van de toekomst. Een nieuwe zuivering kan beter voldoen aan de huidige én ook aan de toekomstige wettelijke eisen voor effluent en aan de ambities en eisen op het gebied van duurzaamheid. Een nieuwe zuivering is beter voor de volksgezondheid en de waterkwaliteit in het gebied en draagt bij aan een duurzame regio.

Voor nieuwbouw is medewerking nodig van de gemeente Vlaardingen. Deze heeft eerder bezwaren geuit over nieuwbouw op basis van zorgen over geur, geluid en ruimte voor schone bedrijvigheid. De resultaten van een gezamenlijke verkenning laten zien dat deze bezwaren kunnen worden weggenomen.

Op basis van de gezamenlijke conclusie ondersteunt het college van B&W van Vlaardingen de Delflandse voorkeur voor nieuwbouw. Het college van B&W heeft hierover afspraken met Delfland vastgelegd in een intentieovereenkomst.

Met het voorliggend besluit spreekt verenigde vergadering van Delfland definitief voorkeur uit voor nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht en stelt budget beschikbaar voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om afspraken te kunnen maken met de gemeente Vlaardingen over de voorwaarden waaronder zij instemmen met een nieuwe zuivering op Vergulde Hand West, om het gesprek hierover met de omgeving goed te kunnen voeren en om tijdig de vervolgstappen voor het project in gang te kunnen zetten. In 2030 moet in Vlaardingen een zuivering staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt, een zuivering die past in de omgeving en die meerwaarde biedt voor de hele regio.
Dossiernummer: 2605

5. Historie – eerdere besluitvorming

- 23 april 2020: VV besluit voor het verkennen van alternatieven voor de lange termijn (2028-2060) van AWZI DGL.
- 24 november 2020: D&H sluit een intentieovereenkomst over samenwerking en verkenning toekomst AWZI "De Groote Lucht" met de gemeente Vlaardingen. Deze is in januari 2022 verlengd tot 1 september 2022.
- De commissie WVK is gedurende de verkenning periodiek geïnformeerd.
- 14 juli 2021: de gemeenteraad van Vlaardingen heeft een motie aangenomen 'Geen nieuwbouw afvalwaterzuivering op bedrijventerrein de Vergulde Hand West'.
- 15 juli 2021: VV besluit tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. In dezelfde vergadering is een motie aangenomen 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht'.
- Gedurende de verkenning heeft intensief ambtelijk en periodiek ook bestuurlijk overleg plaatsgevonden met medewerkers respectievelijk wethouder Bikkers van Vlaardingen.
- 12 april 2022: bezoek gemeenteraad Vlaardingen en VV aan AWZI DGL
- Er hebben meerderde gezamenlijk bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met gedeputeerden Water en RO van Provincie Zuid-Holland en de wethouder van Vlaardingen over de milieucategorie van het huidige terrein van de AWZI en het beoogde terrein voor nieuwbouw. Afspraken hierover zijn vastgelegd in het Woonwerkakkoord Hoekse Lijnpartners en provincie Zuid-Holland, dat in mei 2022 door alle partijen is ondertekend. Hiermee is een belangrijke zorg van de gemeente weggenomen.
- Op 10 mei 2022 heeft Delfland een ambtelijke presentatie gegeven in een informeel overleg met het college van B&W van Vlaardingen.
- Op 17 mei 2022 heeft overleg plaatsgevonden tussen de dijkgraaf Daverveldt, portefeuillehouder Egas, wethouder Bikkers en burgemeester Wijbenga-Van Nieuwenhuizen, waarin de positieve grondhouding van het college van B&W voor nieuwbouw is bevestigd.
- In de geheel periode van voorjaar 2022 hebben er meerdere overleggen op ambtelijke en bestuurlijk niveau plaatsgevonden over het mogelijk maken van de eventuele nieuwbouw van de AWZI DGL en de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op een deel van de beoogde locatie.
- 16 augustus 2022: B&W Vlaardingen vaststelling gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht.
- 23 augustus 2022: D&H besluit tot het ondertekenen van de gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht
- 1 september 2022: beeldvormende presentatie raadscommissie Vlaardingen

6. Regelgeving en Beleid

Waterschap:

- Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland waarin de zuiveringstaak aan Delfland is opgedragen.
- Waterwet: Zorgplicht zuiveren stedelijk afvalwater.
- Beleidskader Participatie Delfland
- Nota Activabeleid 2018

Ruimtelijke procedures:

- Voor de planologische inpassing van nieuwbouw is op dit moment de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Zonder deze inpassing is nieuwbouw niet mogelijk. De gemeente Vlaardingen moet hiertoe het benodigde bestemmingsplan opstellen. Een alternatief voor

het planologisch mogelijk maken van nieuwbouw is het instrument van provinciaal inpassingsplan, indien de provincie nieuwbouw van de AWZI van provinciaal belang vindt.
- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen met het oog op nieuwbouw. Alternatief is dat Delfland een projectbesluit neemt. Dit instrument is nieuw voor waterschappen onder de Omgevingswet. Een projectbesluit wijzigt het omgevingsplan. Een projectbesluit van Delfland moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.
- Er worden vergunningen aangevraagd voor de nieuwe zuivering (bevoegd gezagen: provincie, gemeente, Rijkswaterstaat en Delfland zelf).
- Voor nieuwbouw moet grond worden aangekocht van de gemeente en een private ontwikkelaar. Delfland streeft naar minnelijke verwerving. Deze en andere financiële afspraken met de gemeente worden definitief vastgelegd in de overeenkomst die wordt gesloten in najaar 2022

7. Financiën

Investeringsplan
Er is een SSK-raming opgesteld van het referentieontwerp voor nieuwbouw (zie de vertrouwelijke bijlage 3 Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL). Binnen het beleid van Delfland is het gebruikelijk om op basis van deze raming een investeringsplan aan te vragen inclusief ontwerpkrediet. Bij een groot project als dit kent de raming in deze fase echter nog zeer grote onzekerheden. Er zijn in de volgende fases van het project nog veel keuzes te maken of nader uit te werken om ambities en eisen van Delfland te concretiseren in het ontwerp. Deze keuzes hebben impact op deze kostenraming. Denk daarbij aan de toe te passen zuiveringstechnologie, de verduurzamingsmaatregelen, de integratie en realisatie van de Zoetwaterfabriek in de nieuwe AWZI DGL, enz. Er is op dit moment bovendien sprake van een overspannen markt, een tekort aan personeel en grondstoffen, en een hoge inflatie. Ook hierdoor kan de raming nog wijzigen in de komende jaren, waarbij deze steeds nauwkeuriger zal worden.

Gezien de grote onzekerheid van de totaal raming in deze fase van het project heeft het college besloten geen aanvraag te doen voor het vaststellen van een investeringsplan, maar alleen een verzoek tot het beschikbaar stellen van een ontwerpkrediet. Op die manier kan verder invulling gegeven worden aan de vervolgstappen van dit project en kan daarbij ook de totaal raming verder worden verfijnd. De VV krijgt bij het volgende besluitvormingsmoment een verzoek tot het vaststellen van een investeringsplan met een grotere zekerheid dan nu.

Ontwerpkrediet
Voor de volgende projectfase wordt een ontwerpkrediet aangevraagd van € 21.370.000. De onderbouwing van het ontwerpkrediet treft u in vertrouwelijke bijlage 4. Dit bedrag is inclusief het budget dat nodig is voor verwerving van de benodigde gronden. Door het beschikbaar stellen van dit budget, kan gestart worden met het proces van minnelijke verwerving.

Het ontwerpkrediet is bestemd voor de nog te maken keuzes in het ontwerp van de nieuwe AWZI DGL en verdere onderbouwing daarvan met aanvullende onderzoeken, denk hierbij aan studie naar de kwaliteit van het influent, onderzoek naar optimalisatie van het aan- en afvoerend systeem en conditionerende onderzoeken. Dit leidt tot een stabielere scope van het project met het oog op de marktuitvraag en uiteindelijke realisatie. Op het eind van deze fase wordt het voorlopige investeringsplan geactualiseerd en het uitvoeringskrediet aangevraagd, op basis van een voorstel voor verdere aanpak en fasering van het project en de aangescherpte SSK-raming. We maken daarbij gebruik van een probabilistische raming, waarin de bandbreedte van de onzekerheden is meegenomen. Onderdeel van dat besluit voor een uitvoeringskrediet zal ook zijn op welke wijze Delfland de financiering, het effect op de

tarieven en begroting en financiële structuur, sturing en verantwoording verder gaat vormgeven.

Ten behoeve van de uitgevoerde verkenning is eerder een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld van € 720.000,- vanuit het algemeen onderzoekskrediet. Vanuit het voorliggende ontwerpkrediet wordt dit onderzoekskrediet teruggeboekt naar het algemeen onderzoekskrediet.

Kosten interne projectorganisatie
Voor dit project wordt afgeweken van het Delflandse beleid voor wat betreft kosten van de interne projectorganisatie. Het voorstel is om deze te dekken vanuit het aangevraagde ontwerpkrediet (en het later vanuit het uitvoeringskrediet) en daarmee te activeren. Een belangrijke reden hiervoor is dat de omvang van de projectorganisatie anders onevenredig op de exploitatie drukt. Daarnaast kan de inzet van mensen binnen de projectorganisatie behoorlijk fluctueren afhankelijk van de projectfase waarin het project zich bevindt en de nog te kiezen contractvorm.

Exploitatiekosten
Bij het opgestelde ontwerp van een nieuwe AWZI is ook een raming gemaakt van de exploitatiekosten. De gemiddelde jaarlijkse lasten voor een nieuw te bouwen zuivering zijn geraamd op € 16.500.000 (prijspeil 2022). Deze raming kent net als de investeringsraming grote onzekerheden, vanwege nader te maken ontwerpkeuzes, grondstof- en energieprijzen etc. zie bijlage 3. In de volgende uitwerkingsslag zal deze exploitatieraming verder worden aangescherpt en zal een vergelijk t.o.v. de exploitatie van de huidige installatie worden opgesteld.

8. Duurzaamheid

Duurzaamheidsambities uit de strategie Delfland energieneutraal, strategie Waterketen en beleidskader Delfland circulair zijn vertaald naar eisen aan het referentieontwerp voor nieuwbouw en uiteindelijke ontwerpkeuzes. Hierin zijn afwegingen gemaakt tussen verbruik van energie en chemicaliën en terugwinnen van energie en grondstoffen, omdat hierin altijd keuzes nodig zijn. Voor het terugwinnen van grondstoffen en zoetwater is in het referentieontwerp als uitgangspunt gekozen dat alleen stoffen worden teruggewonnen waarvoor een afnemer beschikbaar is, omdat het anders niet duurzaam is om deze nu al te produceren. Er is op de nieuw te bouwen zuivering voldoende ruimte om aanvullende functionaliteiten toe te voegen (flexibiliteit).

Er is in het referentieontwerp gestuurd op:
- Minimaliseren energieverbruik en maximaliseren energieproductie (biogas en zonnepanelen)
- Afvangen van CO2
- Terugwinnen van fosfaat uit het slib door HVC
- Ruimte voor toekomstige functies: terugwinnen grondstoffen wanneer er nieuwe afzetmarkten bij komen, hogere eisen effluentkwaliteit/productie extra zoetwater, warmtewinning uit afvalwater (TEA)
- Aansluiting van de nieuwe AWZI DGL op de Zoetwaterfabriek is uitgangspunt voor dit referentieontwerp. Inmiddels is duidelijk dat realisatie van de oorspronkelijk geplande Zoetwaterfabriek niet mogelijk is. In de ontwerpfase wordt de productie van zoetwater t.b.v. het doorspoelen van de Krabbeplas meegenomen als integraal onderdeel van de nieuwe AWZI DGL.

Het referentieontwerp houdt rekening met risico's voor wateroverlast en overstroming uit oppervlaktewater, bijvoorbeeld in aanleghoogtes en watercompensatie.

De meeste keuzes die bijdragen aan circulair bouwen, klimaatadaptatie, biodiversiteit en inpassing in de leefomgeving worden in volgende fases gemaakt, wanneer nadere invulling wordt gegeven aan ontwerp, inrichting en realisatie. De mogelijkheden zijn op hoofdlijnen verkend, onder andere met experts in circulariteit en partners zoals Eneco.
In de nadere uitwerking zal worden samengewerkt met de bedrijven en andere partijen in de nabije omgeving van de AWZI De Groote Lucht.
Ook bij het afbreken van de huidige AWZI is duurzaam en circulair handelen het uitgangspunt. Keuzes hierover kunnen leiden tot aanpassing van de kosten die nu zijn geraamd.

Voor het zuiveren van het afvalwater op de AWZI De Groote Lucht zullen ook op de nieuwe zuivering chemicaliën nodig zijn. In de door de VV vastgesteld strategie waterketen is opgenomen dat we onderzoek doen naar duurzame alternatieven.

9. Organisatorische en personele consequenties

Voor het project Nieuwbouw AWZI de Groote Lucht wordt binnen Delfland een nieuwe projectorganisatie ingericht. Deze projectorganisatie valt direct onder de secretaris-directeur. De projectorganisatie bestaat bij voorkeur uit medewerkers die in dienst zijn bij Delfland. Tijdelijke inzet of specifieke kennis worden ingehuurd. De projectorganisatie wordt de komende maanden opgebouwd

10. OR

De ondernemingsraad (OR) is op verschillende momenten geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de toekomst AWZI de Groote Lucht. Voor het maken van een keuze over de toekomst AWZI de Groote Lucht geldt het "politiek primaat". Artikel 25 WOR geeft de OR het adviesrecht bij bijvoorbeeld "het doen van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming". Gedurende het traject van de komende jaren zinj er voor de OR tal van formele inspraakmomenten. Om te voorkomen dat zaken gemist worden, en om het ontwerptraject en alle besluitvorming zo mogelijk te vereenvoudigen, heeft de OR een brief met speerpunten opgesteld. Zie bijlage 6.

11. Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico's bij nieuwbouw van AWZI DGL zijn:

- *Gemeente Vlaardingen verleent geen medewerking en besluit tegen nieuwbouw*

Beheersmaatregelen:

- Afspraken maken met het college van B&W over het actief en volledig informeren van de gemeenteraad van Vlaardingen.
- In gesprek gaan met de gemeenteraad over de aanvullende inzichten uit het tweede deel van de verkenning (sinds het voorlopig voorkeurbesluit tot nu). Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 1 september 2022.
- Er is een gewijzigde overeenkomst op de bestaande intentieovereenkomst gesloten met gemeente Vlaardingen, waarin (financiële) afspraken vastgelegd zijn vóór de vaststelling van een exploitatieplan dat nodig is bij het uiteindelijke ruimtelijke besluit dat de gemeente moet nemen om nieuwbouw mogelijk te maken, zijnde het vaststellen van het bestemmingsplan.
- Bij uitblijven van voldoende en tijdige medewerking van de gemeente Vlaardingen kan Delfland medewerking van de provincie Zuid-Holland vragen om nieuwbouw mogelijk te maken (zie punt 6 Regelgeving en beleid).

- *Tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen op het terrein dat nodig is voor de nieuwe AWZI DGL worden niet tijdig verwijderd*

Beheersmaatregel:

- In de nadere nog te sluiten overeenkomst met de gemeente Vlaardingen wordt het benodigde oppervlak voor de AWZI DGL én het moment waarop dit schoon beschikbaar moet zijn vastgelegd. Er worden afspraken gemaakt over wederzijdse rechten en plichten om deze afspraak te borgen.
- In de gesloten gewijzigde intentieovereenkomst zijn de randvoorwaarde voor een dergelijk nadere overeenkomst al vastgelegd.

- *Scope van het ontwerp blijft aan wijzigingen onderhevig*

Beheersmaatregel:

- In het begin van de volgende fase worden uitgangspunten, eisen en wensen nogmaals tegen het licht gehouden en in- en extern getoetst. Daarna worden de eisen en wensen vastgesteld en worden eventuele wijzigingen alleen doorgevoerd na toetsing op risico's en kansen (tijd, geld kwaliteit).
- Voorafgaand aan elke nieuwe fase wordt dit weer gedaan voor de definitieve eisen en wensen waaraan de realisatie van de nieuwe AWZI DGL moet voldoen.

- *Locatiefactoren en milieueffecten vragen wijzigingen in het ontwerp*

Beheersmaatregel:

- Conditionerende onderzoeken uitvoeren in volgende fase.
- Voortzetten intensieve en proactieve samenwerking met DCMR en bevoegd gezag (provincie en gemeente).
- Uitvoeren van een MER op basis van het voorlopig ontwerp, zodat ontwerpwijzigingen nog eenvoudig door te voeren zijn.

- *Oververhitte markt drijft kosten op of levert beperkt aantal/geen inschrijvers voor een project van deze omvang*

Beheersmaatregel:

- Delfland heeft een marktanalyse uitgevoerd om te bepalen welke marktstrategie passend is bij de huidige markt en doelen en ambities van Delfland. Hieruit volgt o.a. dat marktpartijen alleen open staan voor het project als de omvang en de risico's beperkt worden.
- Nader uitwerken risicoallocatie opdrachtnemer-opdrachtgever, waarbij gebruik wordt gemaakt van kennis en ervaringen van andere waterschappen, andere overheden en marktpartijen.

- *Besluit governance waterketen blijft uit, waardoor marktbenadering van het project niet bepaald kan worden*

Beheersmaatregel:

- Bij verkenning governance waterketen het tijdpad van dit project leidend laten zijn. Besluitvorming in de VV over de governance waterketen is gepland eind 2022.

<u>Risico's van het alternatief (renovatie)</u>

Bureau Horvat & Partners heeft een nadere analyse gedaan naar de risico's van renovatie, zie bijlage 2. Nadere bestudering en vergelijking met andere gelijksoortige projecten leidt tot de conclusie dat risico's van renovatie (zonder beheersing) 'hoog' tot 'onacceptabel' zijn. Veel van de risico's komen voort uit de beperkte ruimte op het terrein en het feit dat de bouwwerkzaamheden plaatsvinden op een operationele installatie. Er zijn wel verschillende beheersmaatregelen mogelijk. Voorbeelden zijn het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsplan, de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie en de inzet van tijdelijke voorzieningen voor de ombouw. Er zijn veel beheersmaatregelen nodig om het risicoprofiel terug te brengen tot een acceptabel niveau. Dit werkt door in de kosten en doorlooptijd van

het project en op de werkdruk van de interne en externe organisatie. Gesprekken van Delfland met marktpartijen bevestigen dit beeld. Ook blijft er ondanks deze beheersmaatregelen nog altijd een substantieel restrisico bestaan bijvoorbeeld dat de AWZI DGL tijdelijk het water niet kan zuiveren (continuïteit) en/of dat zich een veiligheidsincident voordoet op de locatie. Ook hier spelen de eerdergenoemde risico's ook nog steeds, zoals de overspannen markt, milieueffecten, enz.

12. Communicatie (in- en extern) en participatie

- Zie bijlage 1 voor een overzicht van hoe de input uit de participatie gedurende de hele verkenning is verwerkt. Uitgangspunt voor deze verkenning was het participatiebeleid van Delfland en de eisen die de aankomende Omgevingswet stelt.
- Voorliggende stukken worden actief gedeeld met het college van B&W en de gemeenteraad van Vlaardingen, zodat alle partijen over dezelfde informatie beschikken voor hun besluiten.
- Belanghebbenden die gedurende de verkenning interesse hebben getoond in het project worden actief geïnformeerd over het beschikbaar zijn van de resultaten van de verkenning, via e-mail en via de website van Delfland.
- In augustus 2022 is actief gecommuniceerd in Vlaardingen en specifiek naar de bewoners van de Westwijk, Zuidbuurt en de ondernemers van de Vergulde Hand oost over het besluitvormingsproces van het project.
- Raadsleden zijn uitgenodigd om op 23 augustus 2022 een bezoek te brengen aan AWZI Harnaschpolder.
- Na het besluit van de VV wordt hierover gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van Delfland.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

- 14 september: commissie WVK - oordeelsvorming
- 29 september: Verenigde Vergadering - besluitvorming (definitieve voorkeursbeslissing en financiële besluiten voor de volgende fase van het project)

14. Bevoegd orgaan

Artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht:
Het college is belast met de voorbereiding en de uitvoering van besluiten van de Verenigde Vergadering.

De VV is bevoegd om:
- investeringsplannen vast te stellen.
- krediet beschikbaar te stellen.

15. Toelichting

Op het onderwerp geur heeft na de beeldvormende commissie van 30 maart 2022 nog aanvullend onderzoek plaatsgevonden. In het beeldvormend overleg en bijbehorende stukken was toegelicht dat er voor de geurberekeningen nog een extra controle zou worden gedaan. In het proces met gemeente Vlaardingen en DCMR was namelijk geconstateerd dat de bij het referentieontwerp berekende geurcontouren een belemmering zouden vormen voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein naast de nieuwe AWZI tot. We hebben in beeld gebracht welke aanvullende maatregelen voor het beperken van geur nog mogelijk zijn en berekend tot welke geurcontour dit zou leiden. Hiermee is aangetoond dat met deze aanvullende maatregelen de geurcontour dermate beperkt zal worden, dat er geen

belemmering is voor het ontwikkelen van andere functies naast de AWZI DGL. Daarmee is een belangrijk bezwaar van de gemeente Vlaardingen weggenomen. De aanvullende inzichten over geur zijn besproken met DCMR en gemeente Vlaardingen en nader toegelicht in de notitie van DCMR (bijlage 5).

Proces met de gemeente Vlaardingen
Op 12 april 2022 zijn leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen op bezoek geweest bij AWZI De Groote Lucht en op 23 augustus bij AWZI Harnaschpolder.
Er is op verschillende momenten overleg geweest tussen de portefeuillehouder en de wethouder en ook met de dijkgraaf en burgemeester.
Op 10 mei 2022 is een ambtelijke presentatie gehouden in het informeel overleg van het college van B&W.

In de overleggen met wethouder, burgemeester en bij de presentatie voor B&W is geconstateerd dat de bezwaren die de gemeenteraad heeft geuit in de motie in juli 2021 door Delfland zullen worden weggenomen. Het college van B&W heeft daarom aangegeven verder in gesprek te willen gaan over de voorwaarden waaronder Vlaardingen en Delfland tot overeenstemming kunnen komen over nieuwbouw van de AWZI.

Het is niet mogelijk gebleken om hierover al tot definitieve afspraken te komen, bijvoorbeeld over de aankoop van de gronden, onder meer door de samenloop met het initiatief van Vlaardingen voor tijdelijke huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne op het voor nieuwbouw beoogde terrein. Het gezamenlijke streven is om deze afspraken uiterlijk dit najaar 2022 vast te leggen in een overeenkomst. Deze positieve grondhouding wordt door het college van B&W bevestigd in de gesloten Intentieovereenkomst.

16. Bijlagen

Inhoudelijke bijlagen van de commissie WVK van 30 maart 2022 dienen mede ter onderbouwing van dit voorstel.

Aanvullende bijlagen bij dit voorstel:
1. Input participatie (toegezegd in commissie WVK 30/3/2022)
2. Rapport Risicoanalyse renovatie (toegezegd in technisch vragenuur 19/4/2022)
3. Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL update exploitatie (dit is hetzelfde stuk als in maart 2022, aangevuld met de raming van de exploitatiekosten) (vertrouwelijk)
4. Onderbouwing ontwerpkrediet (inclusief budget voor grondverwerving) (vertrouwelijk)
5. Samenvatting geur (DCMR)
6. Brief OR Delfland d.d. 30 mei 2022
7. Gewijzigde intentieovereenkomst inzake de toekomst afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) De Groote Lucht te Vlaardingen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Dossiernummer	2605

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 6 september 2022, dossiernummer 2605;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen d.d. 14 september 2022.

Overwegende dat:
- De AWZI De Groote Lucht te Vlaardingen het eind van zijn levensduur bereikt heeft;
- Er in 2030 een toekomstbestendige zuivering moet staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt;
- Deze zuivering ook in de toekomst moet voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid;
- Nieuwbouw van de AWZI de beste optie is om nu en in de toekomst te voldoen aan deze eisen en ambities;
- Renovatie van de bestaande zuivering grote risico's kent voor continuïteit en veiligheid;
- Aangetoond is dat de bezwaren bij nieuwbouw die de gemeenteraad van Vlaardingen in een motie heeft verwoord (d.d. 14 juli 2021) zullen worden weggenomen.

Gelet op:
de artikelen 77 Waterschapswet en 3, eerste en tweede lid, Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;

Besluit:
1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris, de voorzitter,

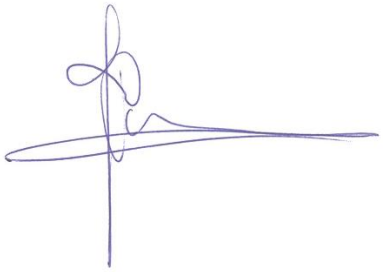

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2605

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Versienummer	1
Dossiernummer	2605
D&H datum	dinsdag 6 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1. Het gevraagde besluit

1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

2. Aanleiding

Begin 2020 is geconstateerd dat afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen binnenkort het einde van haar levensduur bereikt en toe is aan vervanging. Het doel is dat er in 2030 een zuivering staat die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt. Deze zuivering moet ook in de toekomst voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid.

Er is een verkenning uitgevoerd naar de voor- en nadelen van grootschalige renovatie op de huidige locatie of nieuwbouw op het nabijgelegen terrein Vergulde Hand West. Op 15 juli 2021 heeft de VV besloten tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. Hierna is nader onderzoek gedaan naar beide alternatieven en uitwerking gegeven aan het referentieontwerp. Nu ligt de keuze tussen renovatie en nieuwbouw als voorkeursvariant definitief voor. De eindresultaten van deze verkenning zijn dit voorjaar opgeleverd en ter beeldvorming besproken met de commissie WVK (30 maart 2022). In dit beeldvormend overleg heeft de commissie WVK aangegeven verder te kunnen gaan richting besluitvorming. Daarbij is nog op enkele punten aanvullende informatie gevraagd. Deze wordt verschaft in voorliggend bestuursvoorstel en de bijlagen.

Voor nieuwbouw is medewerking van de gemeente Vlaardingen nodig. De gemeenteraad van Vlaardingen heeft in juli 2021 in een motie aangenomen waarin bezwaren zijn aangegeven tegen nieuwbouw. In het tweede deel van de verkenning is in het gezamenlijk proces met de gemeente in het bijzonder aandacht gegeven aan het wegnemen van deze bezwaren.
Leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen zijn in april 2022 tijdens een bezoek aan AWZI De Groote Lucht geïnformeerd over de afvalwaterzuivering en de kansen en uitdagingen richting de toekomst en in augustus op de AWZI Harnaschpolder. Alle inzichten uit de verkenning zijn op 1 september in de raadscommissie toegelicht.

De resultaten van de verkenning (2020-2022) zijn besproken met ambtenaren en het college van burgemeester en wethouders (B&W) van Vlaardingen. Daarbij is gezamenlijk geconstateerd dat de inzichten uit de verkenning laten zien dat de bezwaren bij nieuwbouw, zoals door de gemeenteraad verwoord, zullen worden weggenomen. Het college van B&W

heeft aangegeven de voorkeur van Delfland voor nieuwbouw daarmee te willen ondersteunen en nadere afspraken hierover met Delfland te willen vastleggen in een gewijzigde intentieovereenkomst. Deze overeenkomst is op 16 augustus 2022 door het college van B&W vastgesteld en op 23 augustus 2022 door het college van D&H.
In de betreffende overeenkomst zijn ook afspraken vastgelegd over de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op de beoogde locatie voor de nieuwe AWZI.

Deze overeenkomst is de opmaat naar het vastleggen van definitieve afspraken over de realisatie van een nieuwe AWZI op Vergulde Hand West in een overeenkomst met de gemeente, onder meer over grondaankoop en het combineren met opgaven van gemeente Vlaardingen (meekoppelkansen).

Met het vastleggen van de intentie van de gemeente Vlaardingen om nieuwbouw mogelijk te maken, wordt een belangrijk zorgpunt van het algemeen bestuur van Delfland weggenomen. Hiermee kan een besluit worden genomen over het voorkeursalternatief en budget beschikbaar worden gesteld voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om op tijd te kunnen starten met de voorbereidingen om uiteindelijk in Vlaardingen een nieuwe zuivering in gebruik te kunnen nemen.

3. Beoogd effect

De verkenningsfase voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht wordt afgerond. Met het nemen van het voorkeursbesluit voor nieuwbouw en het beschikbaar stellen van de benodigde middelen kunnen de benodigde vervolgstappen worden gezet. Met als eerste punt te komen tot een definitieve overeenkomst met de gemeente Vlaardingen over het verkrijgen van de benodigde percelen en overige wederzijdse afspraken over het vervolg van het project.

4. Kernboodschap

Afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen bereikt binnenkort het einde van haar levensduur en is toe aan vervanging.

Delfland heeft een verkenning gedaan naar zowel nieuwbouw als renovatie. Daarbij is nieuwbouw als beste optie naar voren gekomen. Het renoveren van de bestaande zuivering brengt grote risico’s met zich mee. Ook is er gerede twijfel of een gerenoveerde zuivering op de langere termijn kan voldoen aan eisen en ambities van de toekomst. Een nieuwe zuivering kan beter voldoen aan de huidige én ook aan de toekomstige wettelijke eisen voor effluent en aan de ambities en eisen op het gebied van duurzaamheid. Een nieuwe zuivering is beter voor de volksgezondheid en de waterkwaliteit in het gebied en draagt bij aan een duurzame regio.

Voor nieuwbouw is medewerking nodig van de gemeente Vlaardingen. Deze heeft eerder bezwaren geuit over nieuwbouw op basis van zorgen over geur, geluid en ruimte voor schone bedrijvigheid. De resultaten van een gezamenlijke verkenning laten zien dat deze bezwaren kunnen worden weggenomen.

Op basis van de gezamenlijke conclusie ondersteunt het college van B&W van Vlaardingen de Delflandse voorkeur voor nieuwbouw. Het college van B&W heeft hierover afspraken met Delfland vastgelegd in een intentieovereenkomst.

Met het voorliggend besluit spreekt verenigde vergadering van Delfland definitief voorkeur uit voor nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht en stelt budget beschikbaar voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om afspraken te kunnen maken met de gemeente Vlaardingen over de voorwaarden waaronder zij instemmen met een nieuwe zuivering op Vergulde Hand West, om het gesprek hierover met de omgeving goed te kunnen voeren en om tijdig de vervolgstappen voor het project in gang te kunnen zetten. In 2030 moet in Vlaardingen een zuivering staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt, een zuivering die past in de omgeving en die meerwaarde biedt voor de hele regio.
Dossiernummer: 2605

5. Historie – eerdere besluitvorming

- 23 april 2020: VV besluit voor het verkennen van alternatieven voor de lange termijn (2028-2060) van AWZI DGL.
- 24 november 2020: D&H sluit een intentieovereenkomst over samenwerking en verkenning toekomst AWZI "De Groote Lucht" met de gemeente Vlaardingen. Deze is in januari 2022 verlengd tot 1 september 2022.
- De commissie WVK is gedurende de verkenning periodiek geïnformeerd.
- 14 juli 2021: de gemeenteraad van Vlaardingen heeft een motie aangenomen 'Geen nieuwbouw afvalwaterzuivering op bedrijventerrein de Vergulde Hand West'.
- 15 juli 2021: VV besluit tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. In dezelfde vergadering is een motie aangenomen 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht'.
- Gedurende de verkenning heeft intensief ambtelijk en periodiek ook bestuurlijk overleg plaatsgevonden met medewerkers respectievelijk wethouder Bikkers van Vlaardingen.
- 12 april 2022: bezoek gemeenteraad Vlaardingen en VV aan AWZI DGL
- Er hebben meerderde gezamenlijk bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met gedeputeerden Water en RO van Provincie Zuid-Holland en de wethouder van Vlaardingen over de milieucategorie van het huidige terrein van de AWZI en het beoogde terrein voor nieuwbouw. Afspraken hierover zijn vastgelegd in het Woonwerkakkoord Hoekse Lijnpartners en provincie Zuid-Holland, dat in mei 2022 door alle partijen is ondertekend. Hiermee is een belangrijke zorg van de gemeente weggenomen.
- Op 10 mei 2022 heeft Delfland een ambtelijke presentatie gegeven in een informeel overleg met het college van B&W van Vlaardingen.
- Op 17 mei 2022 heeft overleg plaatsgevonden tussen de dijkgraaf Daverveldt, portefeuillehouder Egas, wethouder Bikkers en burgemeester Wijbenga-Van Nieuwenhuizen, waarin de positieve grondhouding van het college van B&W voor nieuwbouw is bevestigd.
- In de geheel periode van voorjaar 2022 hebben er meerdere overleggen op ambtelijke en bestuurlijk niveau plaatsgevonden over het mogelijk maken van de eventuele nieuwbouw van de AWZI DGL en de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op een deel van de beoogde locatie.
- 16 augustus 2022: B&W Vlaardingen vaststelling gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht.
- 23 augustus 2022: D&H besluit tot het ondertekenen van de gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht
- 1 september 2022: beeldvormende presentatie raadscommissie Vlaardingen

6. Regelgeving en Beleid

Waterschap:

- Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland waarin de zuiveringstaak aan Delfland is opgedragen.
- Waterwet: Zorgplicht zuiveren stedelijk afvalwater.
- Beleidskader Participatie Delfland
- Nota Activabeleid 2018

Ruimtelijke procedures:

- Voor de planologische inpassing van nieuwbouw is op dit moment de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Zonder deze inpassing is nieuwbouw niet mogelijk. De gemeente Vlaardingen moet hiertoe het benodigde bestemmingsplan opstellen. Een alternatief voor

het planologisch mogelijk maken van nieuwbouw is het instrument van provinciaal inpassingsplan, indien de provincie nieuwbouw van de AWZI van provinciaal belang vindt.
- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen met het oog op nieuwbouw. Alternatief is dat Delfland een projectbesluit neemt. Dit instrument is nieuw voor waterschappen onder de Omgevingswet. Een projectbesluit wijzigt het omgevingsplan. Een projectbesluit van Delfland moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.
- Er worden vergunningen aangevraagd voor de nieuwe zuivering (bevoegd gezagen: provincie, gemeente, Rijkswaterstaat en Delfland zelf).
- Voor nieuwbouw moet grond worden aangekocht van de gemeente en een private ontwikkelaar. Delfland streeft naar minnelijke verwerving. Deze en andere financiële afspraken met de gemeente worden definitief vastgelegd in de overeenkomst die wordt gesloten in najaar 2022

7. Financiën

Investeringsplan
Er is een SSK-raming opgesteld van het referentieontwerp voor nieuwbouw (zie de vertrouwelijke bijlage 3 Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL). Binnen het beleid van Delfland is het gebruikelijk om op basis van deze raming een investeringsplan aan te vragen inclusief ontwerpkrediet. Bij een groot project als dit kent de raming in deze fase echter nog zeer grote onzekerheden. Er zijn in de volgende fases van het project nog veel keuzes te maken of nader uit te werken om ambities en eisen van Delfland te concretiseren in het ontwerp. Deze keuzes hebben impact op deze kostenraming. Denk daarbij aan de toe te passen zuiveringstechnologie, de verduurzamingsmaatregelen, de integratie en realisatie van de Zoetwaterfabriek in de nieuwe AWZI DGL, enz. Er is op dit moment bovendien sprake van een overspannen markt, een tekort aan personeel en grondstoffen, en een hoge inflatie. Ook hierdoor kan de raming nog wijzigen in de komende jaren, waarbij deze steeds nauwkeuriger zal worden.

Gezien de grote onzekerheid van de totaal raming in deze fase van het project heeft het college besloten geen aanvraag te doen voor het vaststellen van een investeringsplan, maar alleen een verzoek tot het beschikbaar stellen van een ontwerpkrediet. Op die manier kan verder invulling gegeven worden aan de vervolgstappen van dit project en kan daarbij ook de totaal raming verder worden verfijnd. De VV krijgt bij het volgende besluitvormingsmoment een verzoek tot het vaststellen van een investeringsplan met een grotere zekerheid dan nu.

Ontwerpkrediet
Voor de volgende projectfase wordt een ontwerpkrediet aangevraagd van € 21.370.000. De onderbouwing van het ontwerpkrediet treft u in vertrouwelijke bijlage 4. Dit bedrag is inclusief het budget dat nodig is voor verwerving van de benodigde gronden. Door het beschikbaar stellen van dit budget, kan gestart worden met het proces van minnelijke verwerving.

Het ontwerpkrediet is bestemd voor de nog te maken keuzes in het ontwerp van de nieuwe AWZI DGL en verdere onderbouwing daarvan met aanvullende onderzoeken, denk hierbij aan studie naar de kwaliteit van het influent, onderzoek naar optimalisatie van het aan- en afvoerend systeem en conditionerende onderzoeken. Dit leidt tot een stabielere scope van het project met het oog op de marktuitvraag en uiteindelijke realisatie. Op het eind van deze fase wordt het voorlopige investeringsplan geactualiseerd en het uitvoeringskrediet aangevraagd, op basis van een voorstel voor verdere aanpak en fasering van het project en de aangescherpte SSK-raming. We maken daarbij gebruik van een probabilistische raming, waarin de bandbreedte van de onzekerheden is meegenomen. Onderdeel van dat besluit voor een uitvoeringskrediet zal ook zijn op welke wijze Delfland de financiering, het effect op de

tarieven en begroting en financiële structuur, sturing en verantwoording verder gaat vormgeven.

Ten behoeve van de uitgevoerde verkenning is eerder een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld van € 720.000,- vanuit het algemeen onderzoekskrediet. Vanuit het voorliggende ontwerpkrediet wordt dit onderzoekskrediet teruggeboekt naar het algemeen onderzoekskrediet.

Kosten interne projectorganisatie
Voor dit project wordt afgeweken van het Delflandse beleid voor wat betreft kosten van de interne projectorganisatie. Het voorstel is om deze te dekken vanuit het aangevraagde ontwerpkrediet (en het later vanuit het uitvoeringskrediet) en daarmee te activeren. Een belangrijke reden hiervoor is dat de omvang van de projectorganisatie anders onevenredig op de exploitatie drukt. Daarnaast kan de inzet van mensen binnen de projectorganisatie behoorlijk fluctueren afhankelijk van de projectfase waarin het project zich bevindt en de nog te kiezen contractvorm.

Exploitatiekosten
Bij het opgestelde ontwerp van een nieuwe AWZI is ook een raming gemaakt van de exploitatiekosten. De gemiddelde jaarlijkse lasten voor een nieuw te bouwen zuivering zijn geraamd op € 16.500.000 (prijspeil 2022). Deze raming kent net als de investeringsraming grote onzekerheden, vanwege nader te maken ontwerpkeuzes, grondstof- en energieprijzen etc. zie bijlage 3. In de volgende uitwerkingsslag zal deze exploitatieraming verder worden aangescherpt en zal een vergelijk t.o.v. de exploitatie van de huidige installatie worden opgesteld.

8. Duurzaamheid

Duurzaamheidsambities uit de strategie Delfland energieneutraal, strategie Waterketen en beleidskader Delfland circulair zijn vertaald naar eisen aan het referentieontwerp voor nieuwbouw en uiteindelijke ontwerpkeuzes. Hierin zijn afwegingen gemaakt tussen verbruik van energie en chemicaliën en terugwinnen van energie en grondstoffen, omdat hierin altijd keuzes nodig zijn. Voor het terugwinnen van grondstoffen en zoetwater is in het referentieontwerp als uitgangspunt gekozen dat alleen stoffen worden teruggewonnen waarvoor een afnemer beschikbaar is, omdat het anders niet duurzaam is om deze nu al te produceren. Er is op de nieuw te bouwen zuivering voldoende ruimte om aanvullende functionaliteiten toe te voegen (flexibiliteit).

Er is in het referentieontwerp gestuurd op:
- Minimaliseren energieverbruik en maximaliseren energieproductie (biogas en zonnepanelen)
- Afvangen van CO2
- Terugwinnen van fosfaat uit het slib door HVC
- Ruimte voor toekomstige functies: terugwinnen grondstoffen wanneer er nieuwe afzetmarkten bij komen, hogere eisen effluentkwaliteit/productie extra zoetwater, warmtewinning uit afvalwater (TEA)
- Aansluiting van de nieuwe AWZI DGL op de Zoetwaterfabriek is uitgangspunt voor dit referentieontwerp. Inmiddels is duidelijk dat realisatie van de oorspronkelijk geplande Zoetwaterfabriek niet mogelijk is. In de ontwerpfase wordt de productie van zoetwater t.b.v. het doorspoelen van de Krabbeplas meegenomen als integraal onderdeel van de nieuwe AWZI DGL.

Het referentieontwerp houdt rekening met risico's voor wateroverlast en overstroming uit oppervlaktewater, bijvoorbeeld in aanleghoogtes en watercompensatie.

Dossiernummer: 2605

De meeste keuzes die bijdragen aan circulair bouwen, klimaatadaptatie, biodiversiteit en inpassing in de leefomgeving worden in volgende fases gemaakt, wanneer nadere invulling wordt gegeven aan ontwerp, inrichting en realisatie. De mogelijkheden zijn op hoofdlijnen verkend, onder andere met experts in circulariteit en partners zoals Eneco.
In de nadere uitwerking zal worden samengewerkt met de bedrijven en andere partijen in de nabije omgeving van de AWZI De Groote Lucht.
Ook bij het afbreken van de huidige AWZI is duurzaam en circulair handelen het uitgangspunt. Keuzes hierover kunnen leiden tot aanpassing van de kosten die nu zijn geraamd.

Voor het zuiveren van het afvalwater op de AWZI De Groote Lucht zullen ook op de nieuwe zuivering chemicaliën nodig zijn. In de door de VV vastgesteld strategie waterketen is opgenomen dat we onderzoek doen naar duurzame alternatieven.

9. Organisatorische en personele consequenties

Voor het project Nieuwbouw AWZI de Groote Lucht wordt binnen Delfland een nieuwe projectorganisatie ingericht. Deze projectorganisatie valt direct onder de secretaris-directeur. De projectorganisatie bestaat bij voorkeur uit medewerkers die in dienst zijn bij Delfland. Tijdelijke inzet of specifieke kennis worden ingehuurd. De projectorganisatie wordt de komende maanden opgebouwd

10. OR

De ondernemingsraad (OR) is op verschillende momenten geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de toekomst AWZI de Groote Lucht. Voor het maken van een keuze over de toekomst AWZI de Groote Lucht geldt het “politiek primaat”. Artikel 25 WOR geeft de OR het adviesrecht bij bijvoorbeeld “het doen van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming”. Gedurende het traject van de komende jaren zinj er voor de OR tal van formele inspraakmomenten. Om te voorkomen dat zaken gemist worden, en om het ontwerptraject en alle besluitvorming zo mogelijk te vereenvoudigen, heeft de OR een brief met speerpunten opgesteld. Zie bijlage 6.

11. Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico’s bij nieuwbouw van AWZI DGL zijn:

- *Gemeente Vlaardingen verleent geen medewerking en besluit tegen nieuwbouw*

Beheersmaatregelen:

- Afspraken maken met het college van B&W over het actief en volledig informeren van de gemeenteraad van Vlaardingen.
- In gesprek gaan met de gemeenteraad over de aanvullende inzichten uit het tweede deel van de verkenning (sinds het voorlopig voorkeurbesluit tot nu). Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 1 september 2022.
- Er is een gewijzigde overeenkomst op de bestaande intentieovereenkomst gesloten met gemeente Vlaardingen, waarin (financiële) afspraken vastgelegd zijn vóór de vaststelling van een exploitatieplan dat nodig is bij het uiteindelijke ruimtelijke besluit dat de gemeente moet nemen om nieuwbouw mogelijk te maken, zijnde het vaststellen van het bestemmingsplan.
- Bij uitblijven van voldoende en tijdige medewerking van de gemeente Vlaardingen kan Delfland medewerking van de provincie Zuid-Holland vragen om nieuwbouw mogelijk te maken (zie punt 6 Regelgeving en beleid).

- *Tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen op het terrein dat nodig is voor de nieuwe AWZI DGL worden niet tijdig verwijderd*

Beheersmaatregel:

- In de nadere nog te sluiten overeenkomst met de gemeente Vlaardingen wordt het benodigde oppervlak voor de AWZI DGL én het moment waarop dit schoon beschikbaar moet zijn vastgelegd. Er worden afspraken gemaakt over wederzijdse rechten en plichten om deze afspraak te borgen.
- In de gesloten gewijzigde intentieovereenkomst zijn de randvoorwaarde voor een dergelijk nadere overeenkomst al vastgelegd.

- *Scope van het ontwerp blijft aan wijzigingen onderhevig*

Beheersmaatregel:

- In het begin van de volgende fase worden uitgangspunten, eisen en wensen nogmaals tegen het licht gehouden en in- en extern getoetst. Daarna worden de eisen en wensen vastgesteld en worden eventuele wijzigingen alleen doorgevoerd na toetsing op risico's en kansen (tijd, geld kwaliteit).
- Voorafgaand aan elke nieuwe fase wordt dit weer gedaan voor de definitieve eisen en wensen waaraan de realisatie van de nieuwe AWZI DGL moet voldoen.

- *Locatiefactoren en milieueffecten vragen wijzigingen in het ontwerp*

Beheersmaatregel:

- Conditionerende onderzoeken uitvoeren in volgende fase.
- Voortzetten intensieve en proactieve samenwerking met DCMR en bevoegd gezag (provincie en gemeente).
- Uitvoeren van een MER op basis van het voorlopig ontwerp, zodat ontwerpwijzigingen nog eenvoudig door te voeren zijn.

- *Oververhitte markt drijft kosten op of levert beperkt aantal/geen inschrijvers voor een project van deze omvang*

Beheersmaatregel:

- Delfland heeft een marktanalyse uitgevoerd om te bepalen welke marktstrategie passend is bij de huidige markt en doelen en ambities van Delfland. Hieruit volgt o.a. dat marktpartijen alleen open staan voor het project als de omvang en de risico's beperkt worden.
- Nader uitwerken risicoallocatie opdrachtnemer-opdrachtgever, waarbij gebruik wordt gemaakt van kennis en ervaringen van andere waterschappen, andere overheden en marktpartijen.

- *Besluit governance waterketen blijft uit, waardoor marktbenadering van het project niet bepaald kan worden*

Beheersmaatregel:

- Bij verkenning governance waterketen het tijdpad van dit project leidend laten zijn. Besluitvorming in de VV over de governance waterketen is gepland eind 2022.

<u>Risico's van het alternatief (renovatie)</u>

Bureau Horvat & Partners heeft een nadere analyse gedaan naar de risico's van renovatie, zie bijlage 2. Nadere bestudering en vergelijking met andere gelijksoortige projecten leidt tot de conclusie dat risico's van renovatie (zonder beheersing) 'hoog' tot 'onacceptabel' zijn. Veel van de risico's komen voort uit de beperkte ruimte op het terrein en het feit dat de bouwwerkzaamheden plaatsvinden op een operationele installatie. Er zijn wel verschillende beheersmaatregelen mogelijk. Voorbeelden zijn het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsplan, de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie en de inzet van tijdelijke voorzieningen voor de ombouw. Er zijn veel beheersmaatregelen nodig om het risicoprofiel terug te brengen tot een acceptabel niveau. Dit werkt door in de kosten en doorlooptijd van

het project en op de werkdruk van de interne en externe organisatie. Gesprekken van Delfland met marktpartijen bevestigen dit beeld. Ook blijft er ondanks deze beheersmaatregelen nog altijd een substantieel restrisico bestaan bijvoorbeeld dat de AWZI DGL tijdelijk het water niet kan zuiveren (continuïteit) en/of dat zich een veiligheidsincident voordoet op de locatie. Ook hier spelen de eerdergenoemde risico's ook nog steeds, zoals de overspannen markt, milieueffecten, enz.

12. Communicatie (in- en extern) en participatie

- Zie bijlage 1 voor een overzicht van hoe de input uit de participatie gedurende de hele verkenning is verwerkt. Uitgangspunt voor deze verkenning was het participatiebeleid van Delfland en de eisen die de aankomende Omgevingswet stelt.
- Voorliggende stukken worden actief gedeeld met het college van B&W en de gemeenteraad van Vlaardingen, zodat alle partijen over dezelfde informatie beschikken voor hun besluiten.
- Belanghebbenden die gedurende de verkenning interesse hebben getoond in het project worden actief geïnformeerd over het beschikbaar zijn van de resultaten van de verkenning, via e-mail en via de website van Delfland.
- In augustus 2022 is actief gecommuniceerd in Vlaardingen en specifiek naar de bewoners van de Westwijk, Zuidbuurt en de ondernemers van de Vergulde Hand oost over het besluitvormingsproces van het project.
- Raadsleden zijn uitgenodigd om op 23 augustus 2022 een bezoek te brengen aan AWZI Harnaschpolder.
- Na het besluit van de VV wordt hierover gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van Delfland.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

- 14 september: commissie WVK - oordeelsvorming
- 29 september: Verenigde Vergadering - besluitvorming (definitieve voorkeursbeslissing en financiële besluiten voor de volgende fase van het project)

14. Bevoegd orgaan

Artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht:
Het college is belast met de voorbereiding en de uitvoering van besluiten van de Verenigde Vergadering.

De VV is bevoegd om:
- investeringsplannen vast te stellen.
- krediet beschikbaar te stellen.

15. Toelichting

Op het onderwerp geur heeft na de beeldvormende commissie van 30 maart 2022 nog aanvullend onderzoek plaatsgevonden. In het beeldvormend overleg en bijbehorende stukken was toegelicht dat er voor de geurberekeningen nog een extra controle zou worden gedaan. In het proces met gemeente Vlaardingen en DCMR was namelijk geconstateerd dat de bij het referentieontwerp berekende geurcontouren een belemmering zouden vormen voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein naast de nieuwe AWZI tot. We hebben in beeld gebracht welke aanvullende maatregelen voor het beperken van geur nog mogelijk zijn en berekend tot welke geurcontour dit zou leiden. Hiermee is aangetoond dat met deze aanvullende maatregelen de geurcontour dermate beperkt zal worden, dat er geen
Dossiernummer: 2605

belemmering is voor het ontwikkelen van andere functies naast de AWZI DGL. Daarmee is een belangrijk bezwaar van de gemeente Vlaardingen weggenomen. De aanvullende inzichten over geur zijn besproken met DCMR en gemeente Vlaardingen en nader toegelicht in de notitie van DCMR (bijlage 5).

Proces met de gemeente Vlaardingen
Op 12 april 2022 zijn leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen op bezoek geweest bij AWZI De Groote Lucht en op 23 augustus bij AWZI Harnaschpolder.
Er is op verschillende momenten overleg geweest tussen de portefeuillehouder en de wethouder en ook met de dijkgraaf en burgemeester.
Op 10 mei 2022 is een ambtelijke presentatie gehouden in het informeel overleg van het college van B&W.

In de overleggen met wethouder, burgemeester en bij de presentatie voor B&W is geconstateerd dat de bezwaren die de gemeenteraad heeft geuit in de motie in juli 2021 door Delfland zullen worden weggenomen. Het college van B&W heeft daarom aangegeven verder in gesprek te willen gaan over de voorwaarden waaronder Vlaardingen en Delfland tot overeenstemming kunnen komen over nieuwbouw van de AWZI.

Het is niet mogelijk gebleken om hierover al tot definitieve afspraken te komen, bijvoorbeeld over de aankoop van de gronden, onder meer door de samenloop met het initiatief van Vlaardingen voor tijdelijke huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne op het voor nieuwbouw beoogde terrein. Het gezamenlijke streven is om deze afspraken uiterlijk dit najaar 2022 vast te leggen in een overeenkomst. Deze positieve grondhouding wordt door het college van B&W bevestigd in de gesloten Intentieovereenkomst.

16. Bijlagen

Inhoudelijke bijlagen van de commissie WVK van 30 maart 2022 dienen mede ter onderbouwing van dit voorstel.

Aanvullende bijlagen bij dit voorstel:
1. Input participatie (toegezegd in commissie WVK 30/3/2022)
2. Rapport Risicoanalyse renovatie (toegezegd in technisch vragenuur 19/4/2022)
3. Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL update exploitatie (dit is hetzelfde stuk als in maart 2022, aangevuld met de raming van de exploitatiekosten) (vertrouwelijk)
4. Onderbouwing ontwerpkrediet (inclusief budget voor grondverwerving) (vertrouwelijk)
5. Samenvatting geur (DCMR)
6. Brief OR Delfland d.d. 30 mei 2022
7. Gewijzigde intentieovereenkomst inzake de toekomst afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) De Groote Lucht te Vlaardingen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Dossiernummer	2605

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 6 september 2022, dossiernummer 2605;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen d.d. 14 september 2022.

Overwegende dat:
- De AWZI De Groote Lucht te Vlaardingen het eind van zijn levensduur bereikt heeft;
- Er in 2030 een toekomstbestendige zuivering moet staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt;
- Deze zuivering ook in de toekomst moet voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid;
- Nieuwbouw van de AWZI de beste optie is om nu en in de toekomst te voldoen aan deze eisen en ambities;
- Renovatie van de bestaande zuivering grote risico's kent voor continuïteit en veiligheid;
- Aangetoond is dat de bezwaren bij nieuwbouw die de gemeenteraad van Vlaardingen in een motie heeft verwoord (d.d. 14 juli 2021) zullen worden weggenomen.

Gelet op:
de artikelen 77 Waterschapswet en 3, eerste en tweede lid, Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;

Besluit:
1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris, de voorzitter,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2605

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Versienummer	1
Dossiernummer	2605
D&H datum	dinsdag 6 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1. Het gevraagde besluit

1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

2. Aanleiding

Begin 2020 is geconstateerd dat afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen binnenkort het einde van haar levensduur bereikt en toe is aan vervanging. Het doel is dat er in 2030 een zuivering staat die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt. Deze zuivering moet ook in de toekomst voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid.

Er is een verkenning uitgevoerd naar de voor- en nadelen van grootschalige renovatie op de huidige locatie of nieuwbouw op het nabijgelegen terrein Vergulde Hand West. Op 15 juli 2021 heeft de VV besloten tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. Hierna is nader onderzoek gedaan naar beide alternatieven en uitwerking gegeven aan het referentieontwerp. Nu ligt de keuze tussen renovatie en nieuwbouw als voorkeursvariant definitief voor. De eindresultaten van deze verkenning zijn dit voorjaar opgeleverd en ter beeldvorming besproken met de commissie WVK (30 maart 2022). In dit beeldvormend overleg heeft de commissie WVK aangegeven verder te kunnen gaan richting besluitvorming. Daarbij is nog op enkele punten aanvullende informatie gevraagd. Deze wordt verschaft in voorliggend bestuursvoorstel en de bijlagen.

Voor nieuwbouw is medewerking van de gemeente Vlaardingen nodig. De gemeenteraad van Vlaardingen heeft in juli 2021 in een motie aangenomen waarin bezwaren zijn aangegeven tegen nieuwbouw. In het tweede deel van de verkenning is in het gezamenlijk proces met de gemeente in het bijzonder aandacht gegeven aan het wegnemen van deze bezwaren.
Leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen zijn in april 2022 tijdens een bezoek aan AWZI De Groote Lucht geïnformeerd over de afvalwaterzuivering en de kansen en uitdagingen richting de toekomst en in augustus op de AWZI Harnaschpolder. Alle inzichten uit de verkenning zijn op 1 september in de raadscommissie toegelicht.

De resultaten van de verkenning (2020-2022) zijn besproken met ambtenaren en het college van burgemeester en wethouders (B&W) van Vlaardingen. Daarbij is gezamenlijk geconstateerd dat de inzichten uit de verkenning laten zien dat de bezwaren bij nieuwbouw, zoals door de gemeenteraad verwoord, zullen worden weggenomen. Het college van B&W

heeft aangegeven de voorkeur van Delfland voor nieuwbouw daarmee te willen ondersteunen en nadere afspraken hierover met Delfland te willen vastleggen in een gewijzigde intentieovereenkomst. Deze overeenkomst is op 16 augustus 2022 door het college van B&W vastgesteld en op 23 augustus 2022 door het college van D&H.
In de betreffende overeenkomst zijn ook afspraken vastgelegd over de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op de beoogde locatie voor de nieuwe AWZI.

Deze overeenkomst is de opmaat naar het vastleggen van definitieve afspraken over de realisatie van een nieuwe AWZI op Vergulde Hand West in een overeenkomst met de gemeente, onder meer over grondaankoop en het combineren met opgaven van gemeente Vlaardingen (meekoppelkansen).

Met het vastleggen van de intentie van de gemeente Vlaardingen om nieuwbouw mogelijk te maken, wordt een belangrijk zorgpunt van het algemeen bestuur van Delfland weggenomen. Hiermee kan een besluit worden genomen over het voorkeursalternatief en budget beschikbaar worden gesteld voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om op tijd te kunnen starten met de voorbereidingen om uiteindelijk in Vlaardingen een nieuwe zuivering in gebruik te kunnen nemen.

3. Beoogd effect

De verkenningsfase voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht wordt afgerond. Met het nemen van het voorkeursbesluit voor nieuwbouw en het beschikbaar stellen van de benodigde middelen kunnen de benodigde vervolgstappen worden gezet. Met als eerste punt te komen tot een definitieve overeenkomst met de gemeente Vlaardingen over het verkrijgen van de benodigde percelen en overige wederzijdse afspraken over het vervolg van het project.

4. Kernboodschap

Afvalwaterzuivering De Groote Lucht (AWZI DGL) in Vlaardingen bereikt binnenkort het einde van haar levensduur en is toe aan vervanging.

Delfland heeft een verkenning gedaan naar zowel nieuwbouw als renovatie. Daarbij is nieuwbouw als beste optie naar voren gekomen. Het renoveren van de bestaande zuivering brengt grote risico’s met zich mee. Ook is er gerede twijfel of een gerenoveerde zuivering op de langere termijn kan voldoen aan eisen en ambities van de toekomst. Een nieuwe zuivering kan beter voldoen aan de huidige én ook aan de toekomstige wettelijke eisen voor effluent en aan de ambities en eisen op het gebied van duurzaamheid. Een nieuwe zuivering is beter voor de volksgezondheid en de waterkwaliteit in het gebied en draagt bij aan een duurzame regio.

Voor nieuwbouw is medewerking nodig van de gemeente Vlaardingen. Deze heeft eerder bezwaren geuit over nieuwbouw op basis van zorgen over geur, geluid en ruimte voor schone bedrijvigheid. De resultaten van een gezamenlijke verkenning laten zien dat deze bezwaren kunnen worden weggenomen.

Op basis van de gezamenlijke conclusie ondersteunt het college van B&W van Vlaardingen de Delflandse voorkeur voor nieuwbouw. Het college van B&W heeft hierover afspraken met Delfland vastgelegd in een intentieovereenkomst.

Met het voorliggend besluit spreekt verenigde vergadering van Delfland definitief voorkeur uit voor nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht en stelt budget beschikbaar voor de volgende fase van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht. Dit is nodig om afspraken te kunnen maken met de gemeente Vlaardingen over de voorwaarden waaronder zij instemmen met een nieuwe zuivering op Vergulde Hand West, om het gesprek hierover met de omgeving goed te kunnen voeren en om tijdig de vervolgstappen voor het project in gang te kunnen zetten. In 2030 moet in Vlaardingen een zuivering staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt, een zuivering die past in de omgeving en die meerwaarde biedt voor de hele regio.
Dossiernummer: 2605

5. Historie – eerdere besluitvorming

- 23 april 2020: VV besluit voor het verkennen van alternatieven voor de lange termijn (2028-2060) van AWZI DGL.
- 24 november 2020: D&H sluit een intentieovereenkomst over samenwerking en verkenning toekomst AWZI "De Groote Lucht" met de gemeente Vlaardingen. Deze is in januari 2022 verlengd tot 1 september 2022.
- De commissie WVK is gedurende de verkenning periodiek geïnformeerd.
- 14 juli 2021: de gemeenteraad van Vlaardingen heeft een motie aangenomen 'Geen nieuwbouw afvalwaterzuivering op bedrijventerrein de Vergulde Hand West'.
- 15 juli 2021: VV besluit tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. In dezelfde vergadering is een motie aangenomen 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht'.
- Gedurende de verkenning heeft intensief ambtelijk en periodiek ook bestuurlijk overleg plaatsgevonden met medewerkers respectievelijk wethouder Bikkers van Vlaardingen.
- 12 april 2022: bezoek gemeenteraad Vlaardingen en VV aan AWZI DGL
- Er hebben meerderde gezamenlijk bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met gedeputeerden Water en RO van Provincie Zuid-Holland en de wethouder van Vlaardingen over de milieucategorie van het huidige terrein van de AWZI en het beoogde terrein voor nieuwbouw. Afspraken hierover zijn vastgelegd in het Woonwerkakkoord Hoekse Lijnpartners en provincie Zuid-Holland, dat in mei 2022 door alle partijen is ondertekend. Hiermee is een belangrijke zorg van de gemeente weggenomen.
- Op 10 mei 2022 heeft Delfland een ambtelijke presentatie gegeven in een informeel overleg met het college van B&W van Vlaardingen.
- Op 17 mei 2022 heeft overleg plaatsgevonden tussen de dijkgraaf Daverveldt, portefeuillehouder Egas, wethouder Bikkers en burgemeester Wijbenga-Van Nieuwenhuizen, waarin de positieve grondhouding van het college van B&W voor nieuwbouw is bevestigd.
- In de geheel periode van voorjaar 2022 hebben er meerdere overleggen op ambtelijke en bestuurlijk niveau plaatsgevonden over het mogelijk maken van de eventuele nieuwbouw van de AWZI DGL en de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op een deel van de beoogde locatie.
- 16 augustus 2022: B&W Vlaardingen vaststelling gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht.
- 23 augustus 2022: D&H besluit tot het ondertekenen van de gewijzigde intentieovereenkomst inzake toekomst AWZI De Groote Lucht
- 1 september 2022: beeldvormende presentatie raadscommissie Vlaardingen

6. Regelgeving en Beleid

Waterschap:

- Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland waarin de zuiveringstaak aan Delfland is opgedragen.
- Waterwet: Zorgplicht zuiveren stedelijk afvalwater.
- Beleidskader Participatie Delfland
- Nota Activabeleid 2018

Ruimtelijke procedures:

- Voor de planologische inpassing van nieuwbouw is op dit moment de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Zonder deze inpassing is nieuwbouw niet mogelijk. De gemeente Vlaardingen moet hiertoe het benodigde bestemmingsplan opstellen. Een alternatief voor

het planologisch mogelijk maken van nieuwbouw is het instrument van provinciaal inpassingsplan, indien de provincie nieuwbouw van de AWZI van provinciaal belang vindt.
- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen met het oog op nieuwbouw. Alternatief is dat Delfland een projectbesluit neemt. Dit instrument is nieuw voor waterschappen onder de Omgevingswet. Een projectbesluit wijzigt het omgevingsplan. Een projectbesluit van Delfland moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.
- Er worden vergunningen aangevraagd voor de nieuwe zuivering (bevoegd gezagen: provincie, gemeente, Rijkswaterstaat en Delfland zelf).
- Voor nieuwbouw moet grond worden aangekocht van de gemeente en een private ontwikkelaar. Delfland streeft naar minnelijke verwerving. Deze en andere financiële afspraken met de gemeente worden definitief vastgelegd in de overeenkomst die wordt gesloten in najaar 2022

7. Financiën

Investeringsplan
Er is een SSK-raming opgesteld van het referentieontwerp voor nieuwbouw (zie de vertrouwelijke bijlage 3 Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL). Binnen het beleid van Delfland is het gebruikelijk om op basis van deze raming een investeringsplan aan te vragen inclusief ontwerpkrediet. Bij een groot project als dit kent de raming in deze fase echter nog zeer grote onzekerheden. Er zijn in de volgende fases van het project nog veel keuzes te maken of nader uit te werken om ambities en eisen van Delfland te concretiseren in het ontwerp. Deze keuzes hebben impact op deze kostenraming. Denk daarbij aan de toe te passen zuiveringstechnologie, de verduurzamingsmaatregelen, de integratie en realisatie van de Zoetwaterfabriek in de nieuwe AWZI DGL, enz. Er is op dit moment bovendien sprake van een overspannen markt, een tekort aan personeel en grondstoffen, en een hoge inflatie. Ook hierdoor kan de raming nog wijzigen in de komende jaren, waarbij deze steeds nauwkeuriger zal worden.

Gezien de grote onzekerheid van de totaal raming in deze fase van het project heeft het college besloten geen aanvraag te doen voor het vaststellen van een investeringsplan, maar alleen een verzoek tot het beschikbaar stellen van een ontwerpkrediet. Op die manier kan verder invulling gegeven worden aan de vervolgstappen van dit project en kan daarbij ook de totaal raming verder worden verfijnd. De VV krijgt bij het volgende besluitvormingsmoment een verzoek tot het vaststellen van een investeringsplan met een grotere zekerheid dan nu.

Ontwerpkrediet
Voor de volgende projectfase wordt een ontwerpkrediet aangevraagd van € 21.370.000. De onderbouwing van het ontwerpkrediet treft u in vertrouwelijke bijlage 4. Dit bedrag is inclusief het budget dat nodig is voor verwerving van de benodigde gronden. Door het beschikbaar stellen van dit budget, kan gestart worden met het proces van minnelijke verwerving.

Het ontwerpkrediet is bestemd voor de nog te maken keuzes in het ontwerp van de nieuwe AWZI DGL en verdere onderbouwing daarvan met aanvullende onderzoeken, denk hierbij aan studie naar de kwaliteit van het influent, onderzoek naar optimalisatie van het aan- en afvoerend systeem en conditionerende onderzoeken. Dit leidt tot een stabielere scope van het project met het oog op de marktuitvraag en uiteindelijke realisatie. Op het eind van deze fase wordt het voorlopige investeringsplan geactualiseerd en het uitvoeringskrediet aangevraagd, op basis van een voorstel voor verdere aanpak en fasering van het project en de aangescherpte SSK-raming. We maken daarbij gebruik van een probabilistische raming, waarin de bandbreedte van de onzekerheden is meegenomen. Onderdeel van dat besluit voor een uitvoeringskrediet zal ook zijn op welke wijze Delfland de financiering, het effect op de

tarieven en begroting en financiële structuur, sturing en verantwoording verder gaat vormgeven.

Ten behoeve van de uitgevoerde verkenning is eerder een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld van € 720.000,- vanuit het algemeen onderzoekskrediet. Vanuit het voorliggende ontwerpkrediet wordt dit onderzoekskrediet teruggeboekt naar het algemeen onderzoekskrediet.

Kosten interne projectorganisatie
Voor dit project wordt afgeweken van het Delflandse beleid voor wat betreft kosten van de interne projectorganisatie. Het voorstel is om deze te dekken vanuit het aangevraagde ontwerpkrediet (en het later vanuit het uitvoeringskrediet) en daarmee te activeren. Een belangrijke reden hiervoor is dat de omvang van de projectorganisatie anders onevenredig op de exploitatie drukt. Daarnaast kan de inzet van mensen binnen de projectorganisatie behoorlijk fluctueren afhankelijk van de projectfase waarin het project zich bevindt en de nog te kiezen contractvorm.

Exploitatiekosten
Bij het opgestelde ontwerp van een nieuwe AWZI is ook een raming gemaakt van de exploitatiekosten. De gemiddelde jaarlijkse lasten voor een nieuw te bouwen zuivering zijn geraamd op € 16.500.000 (prijspeil 2022). Deze raming kent net als de investeringsraming grote onzekerheden, vanwege nader te maken ontwerpkeuzes, grondstof- en energieprijzen etc. zie bijlage 3. In de volgende uitwerkingsslag zal deze exploitatieraming verder worden aangescherpt en zal een vergelijk t.o.v. de exploitatie van de huidige installatie worden opgesteld.

8. Duurzaamheid

Duurzaamheidsambities uit de strategie Delfland energieneutraal, strategie Waterketen en beleidskader Delfland circulair zijn vertaald naar eisen aan het referentieontwerp voor nieuwbouw en uiteindelijke ontwerpkeuzes. Hierin zijn afwegingen gemaakt tussen verbruik van energie en chemicaliën en terugwinnen van energie en grondstoffen, omdat hierin altijd keuzes nodig zijn. Voor het terugwinnen van grondstoffen en zoetwater is in het referentieontwerp als uitgangspunt gekozen dat alleen stoffen worden teruggewonnen waarvoor een afnemer beschikbaar is, omdat het anders niet duurzaam is om deze nu al te produceren. Er is op de nieuw te bouwen zuivering voldoende ruimte om aanvullende functionaliteiten toe te voegen (flexibiliteit).

Er is in het referentieontwerp gestuurd op:
- Minimaliseren energieverbruik en maximaliseren energieproductie (biogas en zonnepanelen)
- Afvangen van CO2
- Terugwinnen van fosfaat uit het slib door HVC
- Ruimte voor toekomstige functies: terugwinnen grondstoffen wanneer er nieuwe afzetmarkten bij komen, hogere eisen effluentkwaliteit/productie extra zoetwater, warmtewinning uit afvalwater (TEA)
- Aansluiting van de nieuwe AWZI DGL op de Zoetwaterfabriek is uitgangspunt voor dit referentieontwerp. Inmiddels is duidelijk dat realisatie van de oorspronkelijk geplande Zoetwaterfabriek niet mogelijk is. In de ontwerpfase wordt de productie van zoetwater t.b.v. het doorspoelen van de Krabbeplas meegenomen als integraal onderdeel van de nieuwe AWZI DGL.

Het referentieontwerp houdt rekening met risico's voor wateroverlast en overstroming uit oppervlaktewater, bijvoorbeeld in aanleghoogtes en watercompensatie.

Dossiernummer: 2605

De meeste keuzes die bijdragen aan circulair bouwen, klimaatadaptatie, biodiversiteit en inpassing in de leefomgeving worden in volgende fases gemaakt, wanneer nadere invulling wordt gegeven aan ontwerp, inrichting en realisatie. De mogelijkheden zijn op hoofdlijnen verkend, onder andere met experts in circulariteit en partners zoals Eneco.
In de nadere uitwerking zal worden samengewerkt met de bedrijven en andere partijen in de nabije omgeving van de AWZI De Groote Lucht.
Ook bij het afbreken van de huidige AWZI is duurzaam en circulair handelen het uitgangspunt. Keuzes hierover kunnen leiden tot aanpassing van de kosten die nu zijn geraamd.

Voor het zuiveren van het afvalwater op de AWZI De Groote Lucht zullen ook op de nieuwe zuivering chemicaliën nodig zijn. In de door de VV vastgesteld strategie waterketen is opgenomen dat we onderzoek doen naar duurzame alternatieven.

9. Organisatorische en personele consequenties

Voor het project Nieuwbouw AWZI de Groote Lucht wordt binnen Delfland een nieuwe projectorganisatie ingericht. Deze projectorganisatie valt direct onder de secretaris-directeur. De projectorganisatie bestaat bij voorkeur uit medewerkers die in dienst zijn bij Delfland. Tijdelijke inzet of specifieke kennis worden ingehuurd. De projectorganisatie wordt de komende maanden opgebouwd

10. OR

De ondernemingsraad (OR) is op verschillende momenten geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de toekomst AWZI de Groote Lucht. Voor het maken van een keuze over de toekomst AWZI de Groote Lucht geldt het “politiek primaat”. Artikel 25 WOR geeft de OR het adviesrecht bij bijvoorbeeld “het doen van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming”. Gedurende het traject van de komende jaren zinj er voor de OR tal van formele inspraakmomenten. Om te voorkomen dat zaken gemist worden, en om het ontwerptraject en alle besluitvorming zo mogelijk te vereenvoudigen, heeft de OR een brief met speerpunten opgesteld. Zie bijlage 6.

11. Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico’s bij nieuwbouw van AWZI DGL zijn:

- *Gemeente Vlaardingen verleent geen medewerking en besluit tegen nieuwbouw*

Beheersmaatregelen:

- Afspraken maken met het college van B&W over het actief en volledig informeren van de gemeenteraad van Vlaardingen.
- In gesprek gaan met de gemeenteraad over de aanvullende inzichten uit het tweede deel van de verkenning (sinds het voorlopig voorkeurbesluit tot nu). Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 1 september 2022.
- Er is een gewijzigde overeenkomst op de bestaande intentieovereenkomst gesloten met gemeente Vlaardingen, waarin (financiële) afspraken vastgelegd zijn vóór de vaststelling van een exploitatieplan dat nodig is bij het uiteindelijke ruimtelijke besluit dat de gemeente moet nemen om nieuwbouw mogelijk te maken, zijnde het vaststellen van het bestemmingsplan.
- Bij uitblijven van voldoende en tijdige medewerking van de gemeente Vlaardingen kan Delfland medewerking van de provincie Zuid-Holland vragen om nieuwbouw mogelijk te maken (zie punt 6 Regelgeving en beleid).

- *Tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen op het terrein dat nodig is voor de nieuwe AWZI DGL worden niet tijdig verwijderd*

Beheersmaatregel:

- In de nadere nog te sluiten overeenkomst met de gemeente Vlaardingen wordt het benodigde oppervlak voor de AWZI DGL én het moment waarop dit schoon beschikbaar moet zijn vastgelegd. Er worden afspraken gemaakt over wederzijdse rechten en plichten om deze afspraak te borgen.
- In de gesloten gewijzigde intentieovereenkomst zijn de randvoorwaarde voor een dergelijk nadere overeenkomst al vastgelegd.

- *Scope van het ontwerp blijft aan wijzigingen onderhevig*

Beheersmaatregel:

- In het begin van de volgende fase worden uitgangspunten, eisen en wensen nogmaals tegen het licht gehouden en in- en extern getoetst. Daarna worden de eisen en wensen vastgesteld en worden eventuele wijzigingen alleen doorgevoerd na toetsing op risico's en kansen (tijd, geld kwaliteit).
- Voorafgaand aan elke nieuwe fase wordt dit weer gedaan voor de definitieve eisen en wensen waaraan de realisatie van de nieuwe AWZI DGL moet voldoen.

- *Locatiefactoren en milieueffecten vragen wijzigingen in het ontwerp*

Beheersmaatregel:

- Conditionerende onderzoeken uitvoeren in volgende fase.
- Voortzetten intensieve en proactieve samenwerking met DCMR en bevoegd gezag (provincie en gemeente).
- Uitvoeren van een MER op basis van het voorlopig ontwerp, zodat ontwerpwijzigingen nog eenvoudig door te voeren zijn.

- *Oververhitte markt drijft kosten op of levert beperkt aantal/geen inschrijvers voor een project van deze omvang*

Beheersmaatregel:

- Delfland heeft een marktanalyse uitgevoerd om te bepalen welke marktstrategie passend is bij de huidige markt en doelen en ambities van Delfland. Hieruit volgt o.a. dat marktpartijen alleen open staan voor het project als de omvang en de risico's beperkt worden.
- Nader uitwerken risicoallocatie opdrachtnemer-opdrachtgever, waarbij gebruik wordt gemaakt van kennis en ervaringen van andere waterschappen, andere overheden en marktpartijen.

- *Besluit governance waterketen blijft uit, waardoor marktbenadering van het project niet bepaald kan worden*

Beheersmaatregel:

- Bij verkenning governance waterketen het tijdpad van dit project leidend laten zijn. Besluitvorming in de VV over de governance waterketen is gepland eind 2022.

<u>Risico's van het alternatief (renovatie)</u>

Bureau Horvat & Partners heeft een nadere analyse gedaan naar de risico's van renovatie, zie bijlage 2. Nadere bestudering en vergelijking met andere gelijksoortige projecten leidt tot de conclusie dat risico's van renovatie (zonder beheersing) 'hoog' tot 'onacceptabel' zijn. Veel van de risico's komen voort uit de beperkte ruimte op het terrein en het feit dat de bouwwerkzaamheden plaatsvinden op een operationele installatie. Er zijn wel verschillende beheersmaatregelen mogelijk. Voorbeelden zijn het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsplan, de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie en de inzet van tijdelijke voorzieningen voor de ombouw. Er zijn veel beheersmaatregelen nodig om het risicoprofiel terug te brengen tot een acceptabel niveau. Dit werkt door in de kosten en doorlooptijd van

het project en op de werkdruk van de interne en externe organisatie. Gesprekken van Delfland met marktpartijen bevestigen dit beeld. Ook blijft er ondanks deze beheersmaatregelen nog altijd een substantieel restrisico bestaan bijvoorbeeld dat de AWZI DGL tijdelijk het water niet kan zuiveren (continuïteit) en/of dat zich een veiligheidsincident voordoet op de locatie. Ook hier spelen de eerdergenoemde risico's ook nog steeds, zoals de overspannen markt, milieueffecten, enz.

12. Communicatie (in- en extern) en participatie

- Zie bijlage 1 voor een overzicht van hoe de input uit de participatie gedurende de hele verkenning is verwerkt. Uitgangspunt voor deze verkenning was het participatiebeleid van Delfland en de eisen die de aankomende Omgevingswet stelt.
- Voorliggende stukken worden actief gedeeld met het college van B&W en de gemeenteraad van Vlaardingen, zodat alle partijen over dezelfde informatie beschikken voor hun besluiten.
- Belanghebbenden die gedurende de verkenning interesse hebben getoond in het project worden actief geïnformeerd over het beschikbaar zijn van de resultaten van de verkenning, via e-mail en via de website van Delfland.
- In augustus 2022 is actief gecommuniceerd in Vlaardingen en specifiek naar de bewoners van de Westwijk, Zuidbuurt en de ondernemers van de Vergulde Hand oost over het besluitvormingsproces van het project.
- Raadsleden zijn uitgenodigd om op 23 augustus 2022 een bezoek te brengen aan AWZI Harnaschpolder.
- Na het besluit van de VV wordt hierover gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van Delfland.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

- 14 september: commissie WVK - oordeelsvorming
- 29 september: Verenigde Vergadering - besluitvorming (definitieve voorkeursbeslissing en financiële besluiten voor de volgende fase van het project)

14. Bevoegd orgaan

Artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht:
Het college is belast met de voorbereiding en de uitvoering van besluiten van de Verenigde Vergadering.

De VV is bevoegd om:
- investeringsplannen vast te stellen.
- krediet beschikbaar te stellen.

15. Toelichting

Op het onderwerp geur heeft na de beeldvormende commissie van 30 maart 2022 nog aanvullend onderzoek plaatsgevonden. In het beeldvormend overleg en bijbehorende stukken was toegelicht dat er voor de geurberekeningen nog een extra controle zou worden gedaan. In het proces met gemeente Vlaardingen en DCMR was namelijk geconstateerd dat de bij het referentieontwerp berekende geurcontouren een belemmering zouden vormen voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein naast de nieuwe AWZI tot. We hebben in beeld gebracht welke aanvullende maatregelen voor het beperken van geur nog mogelijk zijn en berekend tot welke geurcontour dit zou leiden. Hiermee is aangetoond dat met deze aanvullende maatregelen de geurcontour dermate beperkt zal worden, dat er geen
Dossiernummer: 2605

belemmering is voor het ontwikkelen van andere functies naast de AWZI DGL. Daarmee is een belangrijk bezwaar van de gemeente Vlaardingen weggenomen. De aanvullende inzichten over geur zijn besproken met DCMR en gemeente Vlaardingen en nader toegelicht in de notitie van DCMR (bijlage 5).

Proces met de gemeente Vlaardingen
Op 12 april 2022 zijn leden van de nieuwe gemeenteraad van Vlaardingen op bezoek geweest bij AWZI De Groote Lucht en op 23 augustus bij AWZI Harnaschpolder.
Er is op verschillende momenten overleg geweest tussen de portefeuillehouder en de wethouder en ook met de dijkgraaf en burgemeester.
Op 10 mei 2022 is een ambtelijke presentatie gehouden in het informeel overleg van het college van B&W.

In de overleggen met wethouder, burgemeester en bij de presentatie voor B&W is geconstateerd dat de bezwaren die de gemeenteraad heeft geuit in de motie in juli 2021 door Delfland zullen worden weggenomen. Het college van B&W heeft daarom aangegeven verder in gesprek te willen gaan over de voorwaarden waaronder Vlaardingen en Delfland tot overeenstemming kunnen komen over nieuwbouw van de AWZI.

Het is niet mogelijk gebleken om hierover al tot definitieve afspraken te komen, bijvoorbeeld over de aankoop van de gronden, onder meer door de samenloop met het initiatief van Vlaardingen voor tijdelijke huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne op het voor nieuwbouw beoogde terrein. Het gezamenlijke streven is om deze afspraken uiterlijk dit najaar 2022 vast te leggen in een overeenkomst. Deze positieve grondhouding wordt door het college van B&W bevestigd in de gesloten Intentieovereenkomst.

16. Bijlagen

Inhoudelijke bijlagen van de commissie WVK van 30 maart 2022 dienen mede ter onderbouwing van dit voorstel.

Aanvullende bijlagen bij dit voorstel:
1. Input participatie (toegezegd in commissie WVK 30/3/2022)
2. Rapport Risicoanalyse renovatie (toegezegd in technisch vragenuur 19/4/2022)
3. Kosten nieuwbouw en renovatie AWZI DGL update exploitatie (dit is hetzelfde stuk als in maart 2022, aangevuld met de raming van de exploitatiekosten) (vertrouwelijk)
4. Onderbouwing ontwerpkrediet (inclusief budget voor grondverwerving) (vertrouwelijk)
5. Samenvatting geur (DCMR)
6. Brief OR Delfland d.d. 30 mei 2022
7. Gewijzigde intentieovereenkomst inzake de toekomst afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) De Groote Lucht te Vlaardingen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming Verkenning toekomst AWZI DGL
Dossiernummer	2605

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 6 september 2022, dossiernummer 2605;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen d.d. 14 september 2022.

Overwegende dat:
- De AWZI De Groote Lucht te Vlaardingen het eind van zijn levensduur bereikt heeft;
- Er in 2030 een toekomstbestendige zuivering moet staan die weer 30 tot 40 jaar het afvalwater uit de huishoudens en bedrijven in Vlaardingen, Schiedam, Maassluis, Maasland en De Lier goed en duurzaam schoonmaakt;
- Deze zuivering ook in de toekomst moet voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en duurzaamheid;
- Nieuwbouw van de AWZI de beste optie is om nu en in de toekomst te voldoen aan deze eisen en ambities;
- Renovatie van de bestaande zuivering grote risico's kent voor continuïteit en veiligheid;
- Aangetoond is dat de bezwaren bij nieuwbouw die de gemeenteraad van Vlaardingen in een motie heeft verwoord (d.d. 14 juli 202~~2~~1) zullen worden weggenomen.

Gelet op:
de artikelen 77 Waterschapswet en 3, eerste en tweede lid, Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;

Besluit:
1. Als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen te kiezen voor nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West.
2. Het ontwerpkrediet, inclusief de middelen voor grondverwerving, ter grootte van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project Toekomst AWZI De Groote Lucht en in een volgend besluitvormingsmoment een investeringsplan voor dit project vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,	de voorzitter,
ir. P.C. Janssen	dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2605

Verwerking input uit de participatie bij Verkenning toekomst AWZI De Groote Lucht

10 mei 2022 -DMS 2096224

In de verkenning naar renovatie of nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen is vanaf het begin op verschillende manieren invulling gegeven aan participatie (zie bijlage 9 'Verantwoording participatie' van de stukken van commissie WVK 30 maart 2022). De input die daarbij is opgehaald is meegenomen in de verdere uitwerking van alternatieven, nadere onderzoeken, onderbouwing ten behoeve van bestuurlijke besluitvorming en in de manier waarop deze stappen in het proces zijn vormgegeven. In de commissie Waterveiligheid en Waterketen van Delfland is gevraagd om een overzicht te geven van de opgehaalde input en wat hiermee is gedaan. Onderstaande tabel maakt dit inzichtelijk. Ook bij de verdere uitwerking van renovatie of nieuwbouw in de volgende fase wordt deze input betrokken.

Genoemde zorgen, kansen, aandachtspunten	**Wat is ermee gedaan in de verkenning?**
Geurhinder voor dichtstbijzijnde woningen, Zuidbuurt, Westwijk, recreanten, (toekomstige) bedrijven	Geurhinder is een belangrijke zorg van verschillende partijen in de omgeving. Met name bij nieuwbouw van de AWZI, omdat deze zo'n 350m dichterbij de woonwijk komt te liggen. Bij het opstellen van het referentieontwerp heeft geur een belangrijke rol gespeeld. Er zijn maatregelen in het ontwerp opgenomen om geur te beperken en de installaties die het meeste geur afgeven zijn zo ver mogelijk van de bebouwing gepositioneerd. Er zijn twee geurberekeningen uitgevoerd om de geurcontouren te bepalen. De eerste berekening heeft geleid tot nadere ontwerpkeuzes in het definitieve referentieontwerp om de geurcontouren zo klein te krijgen dat ze binnen de norm voor bestaande geurgevoelige objecten blijft. De methodiek voor de berekeningen is afgestemd met DCMR. Momenteel vindt een derde iteratiestap plaats om in beeld te brengen hoe de geurcontouren nog meer beperkt kunnen worden, zodat zij ook zo min mogelijk beperkingen opleggen voor de vestiging van bedrijven direct naast de AWZI. De maatregelen die in het ontwerp zijn opgenomen, zijn ook opgenomen in de kostenramingen.
Geluidshinder	Geluidshinder is een belangrijke zorg van verschillende partijen in de omgeving. Met name bij nieuwbouw van de AWZI, omdat deze zo'n 350m dichterbij de woonwijk komt te liggen. Het gebied kent al veel geluidshinder vanuit omliggende industrie. Er is een berekening van de geluidsproductie gemaakt op basis van het ontwerp van nieuwbouw in deel 1 van de verkenning. De methodiek voor de berekeningen is afgestemd met DCMR. Omdat uit de berekening bleek dat het ontwerp ruim binnen de geluidsnormen blijft, zijn geen nieuwe berekeningen gedaan voor het uiteindelijke referentieontwerp.

Kwaliteit woon- en leefomgeving door dichterbij komen van de AWZI	Een genoemde zorg is dat het dichterbij komen van de AWZI negatief effect heeft op de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in de omliggende woonwijken. Vlaardingen ligt in een industriële regio en er is al hinder vanuit de omliggende industrie. In het referentieontwerp zijn keuzes gemaakt om de impact van milieueffecten te minimaliseren. In een ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan is een mogelijke inpassing van de nieuwe zuivering samen met stakeholders in beeld gebracht. Daarbij is rekening gehouden met groene buffers en een aantrekkelijke overgang tussen de AWZI en het omliggende gebied.
Verkeer: Marathonweg en Maassluissedijk, ontsluiting	Er is voor renovatie en nieuwbouw een inschatting gemaakt van de toename van het aantal verkeersbewegingen richting 2060. Het betreft met name slibtransporten. Er zijn, naast het aantal transportbewegingen, ook andere redenen om de slibproductie te beperken en dit heeft geleid tot specifieke ontwerpkeuzes. Er is geen significant verschil tussen het aantal verkeersbewegingen bij nieuwbouw of renovatie. Bij het referentieontwerp van nieuwbouw is gekozen voor ontsluiting van het AWZI-terrein via het bedrijventerrein, omdat ontsluiting vanaf de Maassuissedijk minder wenselijk is vanwege verkeersveiligheid. Verkeersbewegingen tijdens renovatie of bouw is een belangrijk aandachtspunt voor verdere uitwerking in de volgende fases van het project.
Externe veiligheid	Externe veiligheid is een aandachtspunt bij een AWZI. In het referentieontwerp is met de positionering van bepaalde installaties gezorgd dat de veiligheidscontouren binnen het AWZI-terrein blijven. Bij de huidige AWZI is dit ook het geval en bij renovatie zal dit ook mogelijk zijn.
Hinder tijdens de bouw	Hinder tijdens de renovatie of bouw is een belangrijk aandachtspunt voor verdere uitwerking in de volgende fases van het project.
Milieucategorie huidige AWZI-terrein en vestiging van zware industrie	Er zijn zorgen voor de komst van zware industrie op het huidige AWZI-terrein in geval dat de AWZI op de nieuwe locatie wordt gebouwd. Dit is onwenselijk voor de leefomgeving en werkgelegenheid. Buck Consultants International is daarom gevraagd om in beeld te brengen wat de geschiktheid is van het terrein voor verschillende typen bedrijvigheid. Op basis van locatiekenmerken is geconcludeerd dat het terrein niet goed geschikt is voor zware industrie. Daarnaast is overleg gestart met de gemeente en provincie over deze zorg. Dit heeft ertoe geleid dat in het woon-werkakkoord Hoekse Lijn, dat naar verwachting in mei wordt gesloten, wordt vastgelegd dat de AWZI in geval van nieuwbouw de huidige

	milieucategorie meeneemt naar de nieuwe locatie. Daarmee krijgt het huidige terrein een lagere milieucategorie.
Nieuwe invulling huidige AWZI-terrein	Er zijn veel ideeën ter tafel gebracht voor invulling van het huidige terrein in geval dat de AWZI wordt nieuwgebouwd. Deze ideeën zijn gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan. Ze kunnen als inspiratie dienen voor vervolggesprekken als een definitief besluit is genomen over de locatie van de nieuwe AWZI.
Bestaande woningen op Vergulde Hand West	Het behouden van de bestaande woningen op Vergulde Hand West was een uitgangspunt bij het referentieontwerp. Dit heeft doorgewerkt in de keuzes van vormgeving van het terrein en keuzes voor installaties van de AWZI (vanwege geur, geluid, externe veiligheid).
Ruimte voor uitplaatsing bedrijven o.m. om ruimte te maken voor woningbouw	De wens is om zoveel mogelijk ruimte te behouden voor de ontwikkeling van bedrijventerrein. Daarom is het referentieontwerp zo compact mogelijk ontworpen. Dit is mogelijk, omdat er bij nieuwbouw weer van nul af wordt ontworpen. Zelfs met het reserveren van ruimte voor toekomstige aanvullende functionaliteiten is de oppervlakte van de nieuwe AWZI iets kleiner dan het huidige AWZI-terrein. Het huidige AWZI-terrein kan na sloop beschikbaar komen voor ontwikkeling tot bedrijventerrein. Hoe groot het resterende deel van de Vergulde Hand West is dat ontwikkeld kan worden voor bedrijven is met name afhankelijk van de geurcontouren. Daarom wordt hiervoor nog een aanscherping van het referentieontwerp onderzocht. Om ruimte voor bedrijven verder te maximaliseren zijn in de verdere (ruimtelijke) uitwerking van de nieuwe AWZI in overleg met gebiedspartners nog nadere keuzes te maken. Denk daarbij aan het gezamenlijk inpassen van de benodigde watercompensatie, groen en parkeervoorziening voor de AWZI en het bedrijventerrein.
Mogelijke beperkingen voor gebiedsontwikkelingen langs de Hoekse Lijn	Gesprekspartners vroegen zich af of een AWZI op de nieuwe locatie beperkingen oplegt voor de gewenste ontwikkelingen langs de Hoekse Lijn. In vervolggesprekken met gemeente en provincie is geconcludeerd dat deze effecten vooral samenhangen met de eerder beschreven ruimte voor bedrijven die uitgeplaatst dienen te worden voor woningbouw. Er zijn geen andere beperkingen in beeld gekomen.
Kansen voor woningbouw	Gesprekspartners hebben aangegeven de voorkeur te hebben voor woningbouw op Vergulde Hand West of het huidige AWZI-terrein. Dit heeft geen plek gekregen in de verkenning van de toekomst van de AWZI. De bestemming van de overige terreinen (naast de AWZI) is een taak van de gemeente en zal in de volgende fase verder uitgewerkt worden. De gemeente heeft aangegeven behoefte te hebben aan het vestigen van

	bedrijven in dit gebied. Dat is ook in de beheersverordening van Vergulde Hand West vastgelegd.
Duurzaamheid van de zuivering (circulariteit, energie, grondstoffen)	Gesprekspartners noemden het belang van duurzaamheid van de toekomstige zuivering op het vlak van energie, grondstoffen en terugwinning daarvan. De gerenoveerde/nieuwe zuivering kan bijdragen bij aan de duurzaamheidsdoelen van veel partijen in de regio en aan een duurzamere regio. Bij het referentieontwerp zijn ontwerpkeuzes gemaakt om dit te optimaliseren.
Duurzaamheid hergebruik materialen	Gesprekspartners noemden het belang van hergebruik van materialen in geval van renovatie. Hiervan is een kwalitatieve inschatting gemaakt bij de vergelijking tussen renovatie en nieuwbouw. Bij verdere uitwerking van renovatie of nieuwbouw is dit een aandachtspunt, zowel het zoveel mogelijk hergebruiken van materialen en onderdelen van de huidige zuivering als het gebruik van in de toekomst herbruikbare materialen.
Samenwerking AWZI en bedrijven ernaast op het vlak van duurzaamheid	Gesprekspartners noemden als mogelijke kans het samenwerken met naastgelegen bedrijven op het vlak van duurzaamheid. In de volgende fase van het project kan dit verder worden verkend.
AWZI en benutten thermische energie	Met name het gebruik van restwarmte van de AWZI is veel genoemd als duurzaamheidskans voor de AWZI en de omgeving. Overleg met Eneco en de gemeente hierover is gestart. Gezamenlijk zal dit verder worden verkend.
Klimaatbestendige inrichting	Gesprekspartners hechten belang aan een goede klimaatbestendige inrichting van de toekomstige AWZI. Zowel voor de AWZI zelf als voor de omgeving. In het referentieontwerp en kostenraming is al rekening gehouden met watercompensatie inclusief de extra klimaatopgave, met groene daken en met de aanleg van installaties boven het niveau van een mogelijke overstroming uit regionaal water. Overige aspecten dienen verder in detail te worden uitgewerkt in de volgende fase. Daarbij moet samenwerking worden gezocht met de ontwikkeling van het terrein naast de AWZI, zowel de groene gebieden aan westzijde als de bedrijventerreinen oostelijk. Deze ideeën zijn ook gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan.
Kosten van de AWZI	Gesprekspartners waren geïnteresseerd in de kosten van nieuwbouw en renovatie. Deze inzichten zijn kwalitatief benoemd in de openbare rapporten.
Kosten voor de gemeente	Kosten voor de gemeente zijn benoemd als aandachtspunt. Er is in afstemming met de gemeente een overzicht gemaakt van mogelijke meekoppelkansen, werk-met-werk en andere financiële posten. Hierover moeten nadere afspraken worden gemaakt.

Veiligheid van de zuivering voor 'aanvallen' van buiten	In de gesprekken is gevraagd naar de veiligheid van een nieuwe zuivering onderaan de dijk voor 'aanvallen' van buitenaf. Het projectteam heeft dit risico ingeschat als zeer beperkt en niet onderscheidend. In algemene zin zijn veiligheid en security van de AWZI altijd een aandachtspunt dat meegaat in de verdere uitwerking van renovatie of nieuwbouw.
Gevolgen voor zoetwaterproductie voor Waterharmonica en Krabbeplas	Gesprekspartners benadrukten het belang van de doelen die zijn afgesproken in het project S.C.H.O.O.N., namelijk levering van zoetwater aan de Waterharmonica en de Krabbeplas. Deze doelen vormen een uitgangspunt bij de uitwerking van de ontwerpen in de verkenning. Ook in de volgende fase blijft productie van zoetwater een belangrijke doelstelling van het ontwerp, maar dan op een andere manier dan met de oorspronkelijk geplande zoetwaterfabriek.
Hoeveelheid groen in het gebied (ecologie en landschap)	De hoeveelheid groen in dit gebied is genoemd als zorg en als kans. Er mag geen groen verdwijnen en liefst komt er meer terug dan er was. Sommige gesprekspartners willen de Vergulde Hand West groen houden, maar dit is door de gemeente beoogd als bedrijventerrein. De ontwerpen voor renovatie en nieuwbouw zijn alleen op de huidige locatie en op het terrein Vergulde Hand West gepositioneerd. Er wordt geen oppervlakte van het Oeverbos of Volksbos gebruikt. In alle gevallen zal bij verdere uitwerking ruimte voor groen op en om de zuivering moeten zijn. Dit dient meerdere doelen (biodiversiteit, recreatie, landschap, hittestress, wateropvang). Er zijn ook ideeën ter tafel gekomen om de AWZI en het groen in het gebied meer te integreren en daarmee de hoeveelheid groen te maximaliseren. Al deze ideeën zijn gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan.
Landschappelijke inpassing en uitstraling AWZI	Er is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een goede landschappelijke inpassing van de AWZI op de rand van het bijzonder provinciaal landschap Midden-Delfland. Deze ideeën zijn gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan. In de volgende fase zullen deze verder worden uitgewerkt in samenwerking met betrokken partijen.
Recreatieve verbindingen	Het belang van recreatieve verbindingen tussen de stad, met name Westwijk, en het groen speelt zowel bij renovatie als bij nieuwbouw. Deze ideeën zijn gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan als mogelijke meekoppelkans bij nieuwbouw. In een volgende fase zou dit verder kunnen worden meegenomen in de integrale gebiedsontwikkeling.

Verbetering rioolsysteem en leidingen	Bij nieuwbouw zijn er mogelijk kansen om het aanvoerend rioleringssysteem te optimaliseren. Dit moet in de volgende fase verder worden onderzocht. Dan moet ook worden gekeken naar optimale ligging van leidingen in relatie tot andere functies in het gebied.
Educatie en informatie	Veel gesprekspartners noemden het belang van educatie en informatie over het project en over AWZI's in het algemeen. In de verkenning is hier in de participatie en communicatie al een begin mee gemaakt. In volgende fases van het project kan dit verder uitgewerkt worden, samen met gebiedspartners. Het kan dan gaan over het actief verbinden van het project met onderwijsinstellingen in de buurt, maar ook over de uitwerking van manieren om op en rond de zuivering structureel in te zetten op educatie en informatie (bv. informatieborden, uitkijktoren, informatiecentrum). Deze ideeën zijn gevisualiseerd in het ontwerpend onderzoek onder leiding van Posad Maxwan.
Zuiveren afvalwater: met name medicijnresten en microplastics, continuïteit	Gesprekspartners onderschrijven het belang van het goed zuiveren van afvalwater. Ook voor opkomende stoffen zoals medicijnresten en microplastics. Bij de uitwerking van het referentieontwerp is dit meegenomen als (toekomstig) doel. Ook het belang van de continuïteit van het zuiveren van afvalwater wordt ondersteund. Om meer zicht te krijgen op de risico's hiervoor bij renovatie heeft bureau Horvat&partners een nadere risicoanalyse gedaan van renovatie.
Windmolens op huidige AWZI-terrein	Er zijn zorgen genoemd over de windmolens op het huidige terrein, omdat deze beperkingen opleveren bij de ontwikkeling naar een nieuw bedrijventerrein. Binnen de risicozonering rondom de molens zijn aan bebouwing voorwaarden verbonden en er zijn zorgen over de aantrekkelijkheid van een bedrijventerrein nabij de windmolens. Anderen noemen juist het belang van de molens voor de regionale opgave van duurzame energie. De hoeveelheid ontwikkelbaar terrein in geval van vertrek van de AWZI is door Posad Maxwan in beeld gebracht. Daarbij is het uitgangspunt dat de windmolens blijven staan. In een volgende fase kan dit eventueel verder worden onderzocht.

Horvat & Partners

www.horvat.nl

Risicoanalyse renovatie-alternatief AWZI De Groote Lucht

Definitief

Horvat & Partners

Horvat & Partners B.V.
Oude Delft 49
2611 BC Delft

Postadres
Postbus 3300
2601 DH Delft

+31 (0)85 750 50 50
info@horvat.nl
www.horvat.nl

Horvat & Partners ondersteunt publieke opdrachtgevers in de infrastructuur met audits, evaluaties en door middel van advies. Dit doen wij altijd vanuit een onafhankelijke rol: wij hebben geen belang bij de uitkomsten van ons werk. Voor ons betekent dit onder andere dat we niet voor opdrachtnemende partijen zoals aannemers werken en alleen medewerkers bij klanten detacheren als we zeker zijn dat dit onze onafhankelijkheid niet aantast.

Dit rapport is opgesteld in opdracht van mevrouw ir. M.J.A. Hendriks van Hoogheemraadschap van Delfland.

Risicoanalyse renovatie-alternatief AWZI De Groote Lucht

Definitief

ir. Matthijs Boon
ir. Timo Eijkelkamp
dr. ir. Kasper Lendering
prof. drs. ir. Han Vrijling

Voor akkoord: ir. Maarten van de Voort

Rapportnummer: 21026-R-001

Delft, 17 februari 2022

Bron foto voorkant: Hoogheemraadschap van Delfland

Bestuurlijke samenvatting

De context

Begin 2020 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna: Delfland) geconstateerd dat de AWZI De Groote Lucht (hierna: AWZI DGL) in Vlaardingen aan het eind van zijn levensduur is. Delfland is daarom gestart met het project Verkenning Toekomst AWZI DGL. Dit project verkent verscheidene alternatieven voor de lange termijn van AWZI DGL met als doel om in 2028 te beschikken over een zuivering met een ontwerplevensduur tot 2060. De verkenning gaat uit van twee mogelijke scenario's: i) grootschalige renovatie van de huidige afvalwaterzuiveringsinstallatie en ii) een nieuw te bouwen AWZI op het terrein Vergulde Hand West aan de overzijde van de Maassluissedijk. Ingenieursbureau Sweco heeft in het eerste deel van de verkenning twee varianten uitgewerkt voor renovatie en drie voor nieuwbouw. Het dagelijks bestuur van Delfland heeft in de zomer 2021 de voorkeur voor nieuwbouw uitgesproken op basis van een kwalitatieve vergelijking tussen de alternatieven, waaronder een eerste inschatting van risico's tijdens en na de bouw. Dit alternatief wordt daarom verder uitgewerkt tot een schetsontwerp, waarna het bestuur medio 2022 een definitief besluit zal nemen tussen nieuwbouw of renovatie. De huidige planning voorziet de start van de realisatiefase in 2024 en oplevering in 2028.

Onze opdracht en aanpak

Delfland heeft Horvat & Partners gevraagd om hen te ondersteunen bij de onderbouwing voor de keuze tussen het renovatie- en het nieuwbouwalternatief. Delfland heeft daarbij specifiek gevraagd naar een verdieping van de reeds uitgevoerde risicoanalyse van het renovatie-alternatief. Dit rapport beschrijft de resultaten van deze verdiepende risicoanalyse en bestaat uit een beschrijving van het risicodossier dat focust op de realisatiefase en een kwalitatieve doorkijk naar de exploitatiefase na 2028.

Om de risico's in kaart te brengen, hebben we diverse risicosessies en overleggen met betrokkenen van Delfland en Sweco gehouden, met onder meer leden van het projectteam, de objectbeheerder en procestechnologen. In die sessies hebben we risico's geïdentificeerd en per risico hebben we oorzaken en gevolgen bepaald en geclassificeerd. Ook hebben we beheersmaatregelen geïdentificeerd en de beheersbaarheid ingeschat. Ten slotte hebben we de risicoallocatie bepaald.

Onze conclusies over het risicoprofiel

Op basis van onze analyse en de gehouden overleggen en risicosessies trekken we de volgende conclusies t.a.v. het risicoprofiel van het renovatie-alternatief.

A. Het risicodossier geeft een globaal beeld van de risico's van het renovatie-alternatief. Het globale karakter volgt met name uit het ontbreken van een uitgewerkte uitvoeringsmethode en een uitvoerings- en faseringsplan. Dit resulteert in verschillende risico's die we (zonder beheersing) classificeren als 'hoog' tot 'onacceptabel'.

B. We zien de volgende onderscheidende risico's van het renovatie-alternatief:
    a. Uitvoerbaarheid: De kans dat het huidige ontwerp voor renovatie in het werkende systeem niet mogelijk is. Dit komt doordat de omvang en locatie nog niet van alle objecten in beeld is en doordat de beschikbare ruimte (voor zowel de te plaatsen onderdelen als voor werkruimte tijdens de renovatie) op het terrein beperkt is.
    b. Bedrijfsvoering: De kans dat de uitvoering van de renovatiewerkzaamheden het zuiveringsproces verstoort. Dit kan leiden tot lozing van (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater en daarmee tot ecologische schade en imagoschade voor

Delfland. Verstoring van het zuiveringsproces wordt veroorzaakt door onzekerheid over de effectiviteit van het systeem tijdens renovatie en incidenten of fouten tijdens de uitvoering.

c. Veiligheid: De kans dat een veiligheidsincident optreedt voor (bouw)personeel of omgeving met persoonlijk letsel of grote materiele schade tot gevolg. Oorzaken zijn het werken met explosieve en giftige stoffen en biologische agentia op de AWZI, het werken onder tijdsdruk (opgelegd doordat het zuiveringsproces doorgang moet vinden) en de beperkte ruimte ter plaatse.

d. Planning: De kans dat de renovatie niet tijdig gereed is. Dit kan leiden tot vertragingskosten en het niet tijdig gerealiseerd hebben van voldoende biologische capaciteit om aan de zuiveringseisen te voldoen. Naast de risico's onder de andere thema's is het op dit moment ontbreken van een faseringsplanning voor uitvoering van dit project een belangrijke oorzaak.

e. Kosten: De kans dat de kosten van renovatie de geraamde kosten overstijgen. Naast de risico's onder andere thema's is het beperkte inzicht in de staat van de objecten op de AWZI een belangrijke oorzaak (mogelijk moeten meer onderdelen worden vervangen dan nu geraamd).

C. Zonder beheersing kwalificeren we verschillende risico's in het dossier als 'hoog' tot 'onacceptabel'. De risico's zijn evenwel beheersbaar: we zien verschillende beheersmaatregelen waarmee de risico's naar onze verwachting kunnen worden teruggebracht tot een acceptabel niveau. Voorbeelden zijn het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsplan, de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie en de inzet van tijdelijke voorzieningen voor de ombouw.

D. De benodigde beheersmaatregelen om het risicoprofiel terug te brengen tot een acceptabel niveau zijn omvangrijk en de kosten ervan substantieel. Op basis van een globale indicatie schatten we dat de benodigde beheersing leidt tot een toename van de geraamde kosten van qua ordegrootte ten minste 30%. 'Ten minste', omdat we van bepaalde beheersmaatregelen de kosten nu niet kunnen inschatten, zoals de kosten van extra inzet van de beheerorganisatie, kosten voor zuigend ontgraven en kosten voor verplaatsen of zelfs verwijderen van windmolens. Deze kosten dienen bij een afweging tussen renovatie en nieuwbouw te worden meegenomen.

E. Verder merken we op dat er aan verschillende beheersmaatregelen nadelen kleven. Zo kan een beheersmaatregel als het verplaatsen of zelfs verwijderen van de windmolens (om ruimte te bieden voor de renovatie) het imago van Delfland schaden. De windmolens zijn namelijk onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES), waarover met regionale partners afspraken zijn gemaakt. Verder leiden bepaalde maatregelen tot relatief hoge tijdsgebonden kosten, bijvoorbeeld voor een versterkte uitvoeringsorganisatie. Dit heeft als nadelig bijeffect dat, indien een risico ondanks de genomen beheersmaatregelen toch optreedt, de gevolgkosten bij een vertraging hoger zijn.

F. We benadrukken dan ook dat er ook na beheersing sprake is van een substantieel restrisico op meerkosten, vertraging en hinder voor omgeving. Zo resteert er bijvoorbeeld een (weliswaar kleinere) kans op verstoring van de bedrijfsvoering, leidend tot lozing van (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater en daardoor ecologische schade. Ook blijft er een kans op vertraging van de uitvoering (en daarmee gemoeid gaande vertragingskosten en hinder voor de omgeving) doordat de bedrijfsvoering geen ingrepen toelaat, bijv. door een momentaan hoge aanvoer van influent. Verder blijft er een kans bestaan op veiligheidsincidenten met effect op betrokkenen op de zuivering, maar ook op de omgeving. Vanwege deze restrisico's zal een risicoreservering nodig blijven. Wij schatten die op 25 tot 30% van het subtotaal investeringskosten in de raming. De risicoreservering in de huidige renovatieraming bedraagt 24%, wat net onder de genoemde bandbreedte ligt.

G. Verder zien we de volgende onderscheidende risico's na realisatie van het renovatie-alternatief (tijdens de beheerfase):
    a. Flexibiliteit: De gerenoveerde AWZI is minder flexibel t.a.v. toekomstige ontwikkelingen. Bij nieuwbouw is er meer ruimte om hier rekening mee te houden, bijvoorbeeld door ruimtereserveringen. We benadrukken dat dergelijke reserveringen kosten met zich meebrengen.
    b. Hogere exploitatiekosten: Verder zien we het risico op een suboptimale exploitatie, omdat de AWZI niet optimaal kan worden ingericht. Zo kunnen langere leidingen en meer bochtstukken leiden tot een hoger energieverbruik.
    c. Niet-verwijderde objecten: Ten slotte kunnen bij renovatie mogelijk niet alle bestaande onderdelen van de zuivering worden verwijderd, die na renovatie buiten gebruik zijn. Dit kan een belemmering vormen voor toekomstige aanpassing en een oorzaak zijn van zettingsverschillen.

H. We merken ten slotte op dat het in dit rapport beschreven risicoprofiel een belangrijke bouwsteen is voor een afweging tussen de alternatieven voor renovatie en nieuwbouw, maar op zichzelf onvoldoende om deze afweging op te baseren. Daarbij dienen bijvoorbeeld ook de kosten en andere afwegingscriteria (bijv. toekomstbestendigheid) bij te worden betrokken.

Aanbevelingen voor een eventueel vervolg

We doen de volgende aanbevelingen t.b.v. een gelijkwaardige afweging op kosten en risico's tussen nieuwbouw en renovatie. Indien het bestuur om andere zwaarwegende redenen of op basis van andere afwegingscriteria niet voor renovatie kiest, dan vervalt de noodzaak tot opvolging van deze aanbevelingen.

1. Werk het ontwerp verder uit, bepaal een ombouwmethode en -volgorde en stel een uitvoerings- en faseringsplan op. Betrek de beheerder hierbij t.b.v. een goede afstemming tussen uitvoeringwijze en bedrijfsvoering.

2. Voer nader onderzoek uit naar de staat van onderdelen van de huidige AWZI. Maak voor onderdelen waarvan de staat onzeker is een inschatting van de consequenties van mogelijke scenario's (hergebruik, renovatie of vervanging) voor ontwerp en uitvoering.

3. Actualiseer het risicodossier door, op basis van het voorgaande, risico's concreter te maken en te kwantificeren.

4. Werk beheersmaatregelen nader uit, raam de kosten ervan en neem deze op in de raming. Maak bij het uitwerken van beheersmaatregelen een expliciete afweging tussen de kosten van beheersmaatregelen en de voorziene risicoreductie.

5. Maak een integrale afweging tussen nieuwbouw en renovatie op basis van dossiers (ontwerpen, ramingen, uitvoeringsplannen, planningen, risicodossiers, etc.) die op hetzelfde niveau zijn uitgewerkt.

6. Communiceer met de omgeving (o.a. de gemeente) in het geval van een eventuele keuze voor renovatie duidelijk de specifieke restrisico's en de effecten daarvan voor de omgeving; denk aan het restrisico op lozing van ongezuiverd effluent.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 8

1.1 Aanleiding 8

1.2 Doelstelling, scope en onderzoeksvragen 8

1.3 Werkzaamheden 9

1.4 Leeswijzer 10

2 Contextbeschrijving project 11

2.1 Beschrijving AWZI De Groote Lucht 11

2.2 Beschrijving renovatie-alternatief 12

3 Risicoprofiel voorbereiding en realisatie renovatie 15

3.1 Opzet van het risicodossier 15

3.2 Risicodossier en risicoprofiel voor beheersing 16

3.2.1 Uitvoerbaarheid 17

3.2.2 Bedrijfsvoering 18

3.2.3 Veiligheid 19

3.2.4 Planning 20

3.2.5 Kosten 21

3.3 Beheersmaatregelen en beheersbaarheid 21

3.3.1 Nader onderzoek naar staat, anticiperen op onzekerheid 23

3.3.2 Gedetailleerd faserings- en uitvoeringsplan 23

3.3.3 Versterkte uitvoeringsorganisatie 24

3.3.4 Behoedzame/voorzichtiger uitvoering 24

3.3.5 Ondersteuning beheerorganisatie 24

3.3.6 Tijdelijke voorzieningen voor ombouw 25

3.3.7 Tijdelijke veiligheidsmaatregelen 25

3.3.8 Verplaatsen of verwijderen van de windmolens 25

3.3.9 Minder kansrijke maatregelen 25

3.4 Risicoallocatie 26

4 Doorkijk risico's na realisatie 28

5 Conclusies en aanbevelingen 30

5.1 Conclusie 30

5.2 Aanbevelingen 31

Bijlage A Overzicht risicosessies en besprekingen 33

Bijlage B Referentielijst 35

Bijlage C Afkortingen 36

Bijlage D Classificatie kansen en gevolgen 37

Bijlage E Risicodossier 38

Bijlage F Kosten van beheersing risico's 39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Begin 2020 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna: Delfland) geconstateerd dat de AWZI De Groote Lucht (hierna: AWZI DGL) in Vlaardingen aan het eind van zijn levensduur is. Delfland is daarom gestart met het project Verkenning Toekomst AWZI DGL. Dit project verkent verscheidene alternatieven voor de lange termijn van AWZI DGL met als doel om in 2028 te beschikken over een zuivering met een ontwerplevensduur tot 2060. De verkenning gaat uit van twee mogelijke scenario's: i) grootschalige renovatie van de huidige afvalwaterzuiveringsinstallatie en ii) een nieuw te bouwen AWZI op het terrein Vergulde Hand West aan de overzijde van de Maassluissedijk. Ingenieursbureau Sweco heeft in het eerste deel van de verkenning twee varianten uitgewerkt voor renovatie en drie voor nieuwbouw. Het dagelijks bestuur van Delfland heeft in de zomer 2021 de voorkeur voor nieuwbouw uitgesproken op basis van een kwalitatieve vergelijking tussen de alternatieven, waaronder een eerste inschatting van risico's tijdens en na de bouw. Dit alternatief wordt daarom verder uitgewerkt tot een schetsontwerp, waarna het bestuur medio 2022 een definitief besluit zal nemen tussen nieuwbouw of renovatie. De huidige planning voorziet de start van de realisatiefase in 2024 en oplevering in 2028.

Delfland heeft Horvat & Partners gevraagd om hen te ondersteunen bij de onderbouwing voor de keuze tussen het renovatie- en het nieuwbouwalternatief. Delfland heeft daarbij specifiek gevraagd naar: i) een verdieping van de reeds uitgevoerde risicoanalyse van het renovatie-alternatief en ii) een advies over de uitgangspunten van de op te stellen kostenraming voor het nieuwbouwalternatief. Dit rapport beschrijft de resultaten van de verdiepende risicoanalyse van het renovatie-alternatief. Het advies over de uitgangspunten van de op te stellen kostenraming voor het nieuwbouwalternatief is opgenomen in een aparte notitie [21026-N-001].

1.2 Doelstelling, scope en onderzoeksvragen

De doelstelling van het onderzoek is om de aard en beheersbaarheid van risico's die gepaard gaan met het renovatie-alternatief voor zowel de bouwfase als de exploitatiefase in beeld te brengen.

Dit onderzoek bestaat uit twee delen: i) het opstellen van een risicodossier dat focust op risico's tijdens de realisatiefase (t/m 2028) van het renovatiealternatief en risico's zowel kwalitatief als kwantitatief beschrijft en ii) het leveren van een kwalitatieve doorkijk naar de periode na oplevering (na 2028). Er bestaan twee varianten voor het renovatie-alternatief: R1 en R2. Deze risicoanalyse spitst zich toe op variant R1, omdat deze meer onderdelen bevat en daardoor complexer is om te realiseren. Wanneer in dit rapport wordt gesproken over "het renovatie-alternatief" bedoelen we variant R1 uit het rapport van Sweco [03d].

Het geleverde risicodossier bevat alleen risico's die onderscheidend zijn voor renovatie ten opzichte van nieuwbouw. Dit betekent dat risico's die alleen voor nieuwbouw of zowel voor renovatie als nieuwbouw gelden, niet zijn opgenomen in dit dossier. Daarnaast spelen er tal van andere aspecten die van belang zijn bij de afweging tussen de alternatieven. Het geleverde dossier is daarom slechts een van de bouwstenen voor die afweging.

We vertalen bovenstaande doelstelling in de volgende onderzoeksvragen die we in dit rapport niet letterlijk beantwoorden, maar als leidraad voor onze aanpak hebben gebruikt:

1. Wat zijn de belangrijkste uitgangspunten die leiden tot ontwerp, uitvoeringswijze en bouwfasering? Hoe zijn deze uitgangspunten onderbouwd?

   a. Hoe werkt de huidige afvalwaterzuiveringsinstallatie / welke processen lopen er?
   b. Welke veranderingen vinden er plaats tijdens en na de renovatie van de installatie (bijv. als gevolg van wet- en regelgeving)?

2. Wat zijn de belangrijkste risico's die samenhangen met het ontwerp, de uitvoeringswijze en de bouwfasering en welke classificering van kans en gevolg past bij deze risico's?
3. Welke risico's gelden specifiek voor renovatie, welke zijn ook van toepassing op nieuwbouw en zijn daarmee niet onderscheidend?
4. In hoeverre zijn de risico's beheersbaar (eenvoudig – normaal – moeilijk – niet te beheersen) en waarom?
5. Wat is een passende allocatie (bij opdrachtgever of opdrachtnemer) van risico's?
6. Welke onderscheidende risico's heeft renovatie voor de toekomstige operatie na realisatie?

1.3 Werkzaamheden

De aanpak voor ons onderzoek omvatte een documentenanalyse, een sitebezoek en verschillende werksessies. Een overzicht van de aanwezigen per werksessie staat in Bijlage A, waar de verwijzing [V-nummer] in de tekst correspondeert met de respectievelijke sessie in de bijlage. Wij hebben voor ons onderzoek de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

1. Kick-off: In dit startoverleg met het begeleidingsteam van de opdrachtgever hebben we doelstelling, scope, werkzaamheden, benodigde documenten en te betrekken rolhouders vastgesteld [V-1].
2. Documentenanalyse: Een analyse van documenten zoals de beschikbare ontwerpdocumenten, nulmeting, beschrijving van de huidige AWZI en kostenramingen en het huidige risicodossier.
3. Sitebezoek: We hebben ter beeldvorming een rondleiding op AWZI DGL gehad van een objectbeheerder/procestechnoloog en adviseur/programmeur van Delfland [V-2].
4. Toelichting ontwerp: In deze sessie heeft Marc Scheffers, de ontwerper van het renovatiealternatief van Sweco, een toelichting gegeven op het renovatiealternatief en de ontwerpkeuzes. [V-3].
5. Eerste risicosessies met rolhouders: We hebben twee risicosessies gehouden om de ongewenste top- en begingebeurtenissen in beeld te krijgen:
   a. Risicosessie 1A om een eerste aanzet te doen voor formulering ongewenste top- en begingebeurtenissen [V-4].
   b. Risicosessie 1B ter aanvulling om aanvullende informatie op thema's veiligheid en bedrijfsvoering te krijgen [V-5].
6. Opstellen concept risicodossier: De input uit de sessies hebben we verwerkt tot een concept risicodossier met formulering van thema's, gebeurtenissen, kansen en gevolgen.
7. Aanvullende risicosessies: Vervolgens hebben we twee verdiepende risicosessies gehouden met de focus op kwantificering en beheersbaarheid. Tevens dienden deze sessies ter verificatie van de formuleringen in het concept risicodossier.
   a. Risicosessie 2A met thema's uitvoerbaarheid en bedrijfsvoering [V-6].
   b. Risicosessie 2B met thema veiligheid [V-7].

8. Opstellen conceptrapport: Dit conceptrapport hebben wij ter aanvulling op het risicodossier opgesteld om de context, risico's, beheersing en allocatie nader toe te lichten en een kwalitatieve doorkijk te geven naar risico's na realisatie.
9. Bespreking conceptrapport en concept risicodossier ter wederhoor: Op 8 februari 2022 hebben wij dit rapport besproken met het begeleidingsteam van Delfland.
10. Verwerken van het ontvangen commentaar in een definitieve rapportage: Naar aanleiding van de vragen, op- en aanmerkingen op het conceptrapport hebben we voorliggende definitieve versie van het rapport opgesteld.
11. Eindbespreking: Dit rapport is onderwerp van een bespreking op 15 februari 2022 met ambtelijk opdrachtgever en portefeuillehouder en de leden van het begeleidingsteam.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van dit rapport bevat een korte beschrijving van de context en huidige status van het project. Dit rapport is geschreven ervan uitgaande dat de lezer bekend is met de huidige zuivering en de plannen voor renovatie. Voor een nadere toelichting op de huidige zuivering en zuiveringsprocessen, verwijzen we daarom naar het startdocument VT AWZI DGL [02b]. In het document Realistische Alternatieven [03d] worden de verschillende alternatieven uitgebreider beschreven. In dit rapport verwijzen wij naar documenten middels [nummer] uit de referentielijst.

Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op het risicoprofiel tijdens voorbereiding en realisatie, inclusief beheersing en allocatie van risico's. Hoofdstuk 4 bevat een kwalitatieve doorkijk naar het risicoprofiel na realisatie. Hoofdstuk 5 beschrijft onze conclusies en aanbevelingen.

Bijlage A bevat een overzicht van de gehouden werksessies en aanwezigen. Bijlage B bevat een overzicht van de gerefereerde documenten. Bijlage C bevat een overzicht van de in dit rapport gebruikte afkortingen. Bijlage D bevat de gehanteerde classificaties van kans en gevolg en bijbehorende matrix om de risicoklasse te bepalen. Bijlage E bevat het risicodossier. Bijlage F bevat een overzicht van de kosten voor beheersing van de risico's.

2 Contextbeschrijving project

2.1 Beschrijving AWZI De Groote Lucht

De huidige AWZI De Groote Lucht is sinds 1982 in gebruik en staat aan de Maassluissedijk te Vlaardingen. Het terrein ligt buitendijks direct aan 't Scheur en is eigendom van het Hoogheemraadschap van Delfland. De hoofdfunctie van de AWZI is het zuiveren van afvalwater van huishoudens en bedrijven uit: De Lier, Maasland, Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. Vanwege de buitendijkse ligging wordt het aangevoerde water opgevoerd naar de AWZI. Het huidige systeem heeft een ontwerpcapaciteit van 12.000 m^3/uur regenweerafvoer. De hydraulische afvoer behaalt tijdens regenwaterafvoer de ontwerpcapaciteit doordat het toevoerend transportstelsel hierop is uitgelegd en ingesteld. De biologische ontwerpcapaciteit is 257.956 v.e. (54,8 kg O_2/jaar). In 2019 was de zuivering biologisch voor 99% belast.

Figuur 1: Luchtfoto met in het midden AWZI De Groote Lucht aan 't Scheur. De AWZI grenst aan recreatiegebied, braakliggend terrein en bedrijventerrein. Ten oosten van de AWZI ligt de bebouwing van de gemeente Vlaardingen.

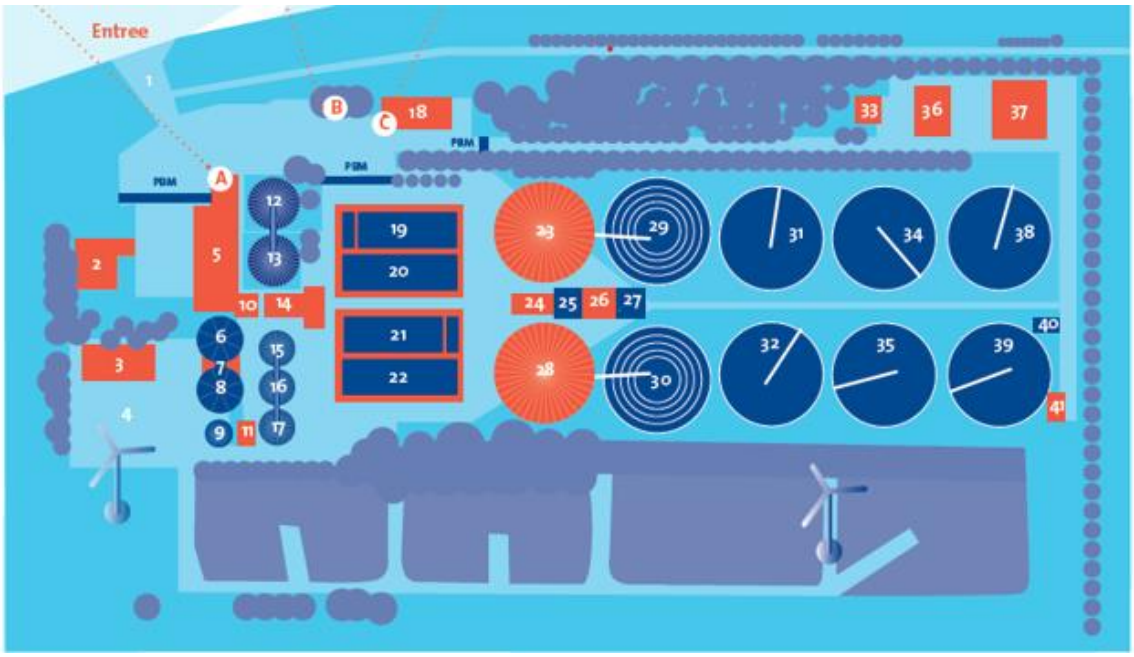

Figuur 2: Overzichtskaart van de huidige zuivering; een toelichting op de relevante procesonderdelen volgt hieronder. [Delfland]

Het zuiveringsproces kan worden opgedeeld in twee lijnen: de waterlijn en de sliblijn. De waterlijn beschrijft de route die het afvalwater binnen de zuivering aflegt en de sliblijn de route voor slib. Onderstaande toelichtingen beschrijven de volgorde van en geven uitleg bij de belangrijkste procesonderdelen per lijn aan de hand van Figuur 2.

De volgorde van procesonderdelen in de waterlijn is als volgt:

- Het ontvangstwerk (14). Hier komt het aangevoerde afvalwater binnen en vindt de verwijdering van grofvuil en de verdeling over de twee parallelle zuiveringsstraten plaats.
- De vier voorbezinktanks (19-22). Hier bezinkt primair slib en drijven oliën en vetten op, alvorens het wordt afgevoerd.
- Twee denitrificatietanks (29, 30). In deze slakkenhuizen vindt de denitrificatie van het afvalwater plaats in een anoxisch/anaeroob proces. Daarbij wordt stikstof (N) en fosfor (P) uit het afvalwater gehaald.
- Twee aeratietanks (19-22). De tanks liggen onder de voorbezinktanks. Hier wordt zuurstof toegevoegd en vindt verdere afbraak van organische verontreiniging plaats.
- Zes nabezinktanks (31, 32, 34, 35, 38, 39). Hier bezinkt actiefslib. Een deel van dit slib gaat terug in het zuiveringsproces, een deel wordt afgevoerd (zie de sliblijn hieronder).
- Het zandfilter (37) inclusief methanoldosering. Dit filter is in 1999 aangelegd voor de aanvullende verwijdering van biologische verontreinigingen, maar is buiten gebruik gesteld toen de denitrificatie-installatie in gebruik werd genomen (2009).
- De effluentgoot (41). Via deze goot wordt het gezuiverde water afgevoerd naar 't Scheur.

De volgorde van procesonderdelen in de sliblijn is als volgt:

- Gravitaire indikkers (15-17). Het bezonken primair slib uit de voorbezinktanks wordt behandeld in de primaire gravitaire indikker (15) en secundair slib in de secundaire indikker (16). De humus indikker (17) fungeert als reserve.
- Bandindikker (14). De bandindikker dikt het secundair slib verder in en bevindt zich onder het ontvangstwerk.
- Twee vergistingstanks (6-8). Hier wordt het ingedikte slib vergist tot biogas.
- De gaskoepel of gashouder (9) wordt gebruikt als opslag voor biogas, voor het verwerkt wordt tot groengas in de groengasinstallatie (11). Dit gas wordt geleverd aan het aardgasnet.
- Slibontwatering (2). De ontwateringscentrifuges ontwateren het uitgegiste slib verder, alvorens het wordt opgeslagen in de slibsilo (2) voor het met wegtransport wordt afgevoerd naar de slibverwerkingsinstallatie van HVC.

2.2 Beschrijving renovatie-alternatief

Het renovatie-alternatief is een van de twee mogelijkheden (naast het nieuwbouwalternatief) om invulling te geven aan de behoefte om te beschikken over een zuivering met een ontwerplevensduur tot 2060. Dit vereist een vergroting van de ontwerpcapaciteit en -belasting (naar respectievelijk 15.331 m^3/uur en 400.000 v.e.). Daarnaast worden de lozingseisen aan stikstof en fosfor aangescherpt (naar respectievelijk 10 mg/l en 1 mg/l) en moet de AWZI bijdragen aan de doelstelling van Delfland om in 2025 energieneutraal te zijn en het grondstoffenverbruik met 50% gereduceerd te hebben. In 2050 wil Delfland volledig klimaatneutraal zijn. Bij renovatie worden alle installaties vervangen en blijven alleen bepaalde delen van civiele constructies behouden, te weten de huidige voorbezinktanks, beluchtingstanks en nabezinktanks, maar ook aan deze constructies worden aanpassingen gedaan.

Het project bevindt zich nog in de verkenningsfase. Omdat nieuwbouw de voorkeur van het bestuur van Delfland heeft, wordt dat alternatief verder uitgewerkt tot schetsontwerp. De

uitwerking van het renovatie-alternatief is daarom beperkt tot een ruimtelijk conceptontwerp, te zien in Figuur 3 verderop in deze paragraaf, en een processchema op hoofdlijnen. Het huidige ontwerp is procestechnologisch doorgerekend (volumeberekening) om de benodigde afmetingen van de belangrijkste procesonderdelen te bepalen. Daarnaast is een eerste inschatting van de risico's beschikbaar in het risicodossier [03e] en een eerste inschatting van de kosten in de raming [04d], inclusief een toelichting [03c]. Een gedetailleerd ontwerp, faserings- en uitvoeringsplan zijn niet gemaakt.

Het renovatie-alternatief heeft een paar belangrijke kenmerken die het onderscheiden van nieuwbouw:

- Renovatie betekent werken aan een systeem dat in bedrijf is. Er kan niet zonder meer een deel van het systeem uitgezet worden om dat te renoveren. Dit betekent dat de vervanging van procesonderdelen plaatsvindt terwijl de zuivering haar primaire taak uitvoert. De aanvoer van influent kan hooguit enkele uren worden ononderbroken, mits het droog weer is en de aanvoer daardoor beperkt. In het geval van nieuwbouw geldt dit niet; de nieuwe zuivering kan op het nieuwe terrein gebouwd worden en in bedrijf worden genomen, alvorens de oude zuivering afgekoppeld wordt.
- Op de huidige locatie is weinig ruimte beschikbaar. De procesonderdelen staan dicht op elkaar. Bovendien staan er twee windmolens op het terrein, die een deel van het ongebruikte terrein innemen. Dit beperkt de beschikbare ruimte voor bouwmateriaal en -materieel. Ook zal er eerst gesloopt moeten worden voordat bepaalde nieuwe onderdelen gebouwd kunnen worden. Bij nieuwbouw vindt de realisatie plaats op een 'greenfield'.
- De staat van bepaalde onderdelen van de huidige installatie is onbekend. Deze onderdelen zijn niet te inspecteren omdat ze grotendeels ondergronds liggen. Voorbeelden zijn: kabels, leidingen en funderingen van civiele constructies. Dit bemoeilijkt aan- en afkoppelen, graven en hergebruik. De staat van onderdelen die wel inspecteerbaar zijn, is globaal beschreven in een nulmeting door RHDHV [02a] op basis van een visuele inspectie terwijl de zuivering in bedrijf was.
- Renovatie betekent werken in vervuilde ondergrond. Het gehele terrein is opgehoogd met vervuild havenslib, wat is geclassificeerd als bodemvervuiling van de zwaarste categorie. Dit betekent dat de uitvoering tijdens graafwerkzaamheden te maken krijgt met deze vervuilde grond. Dit speelt in mindere mate op de nieuwbouwlocatie, waar slechts enkele plekken vervuild zijn. Wanneer gekozen wordt voor het nieuwbouwalternatief dient de huidige AWZI gesloopt te worden. In dit geval vindt de sloop plaats als de AWZI buiten bedrijf is, waardoor het eenvoudiger is om contact met de verontreinigde ondergrond te minimaliseren.

Figuur 3: Overzichtskaart van het conceptontwerp van het renovatie-alternatief.

Ondanks het ontbreken van een uitgebreid faseringsplan is er al wel nagedacht over een werkvolgorde voor de belangrijkste werkzaamheden in zowel waterlijn als sliblijn. Onderstaande werkvolgordes voor de waterlijn en sliblijn volgen uit een toelichting door de ontwerper van Sweco en een beknopte beschrijving in het document Realistische Alternatieven [03d]. De nummers in de tekst verwijzen naar de nummers in Figuur 3. De volgorde van de belangrijkste werkzaamheden in de waterlijn is als volgt:

1. aanleggen twee nieuwe aerobe/anoxische tanks (4 en 5): in het renovatieontwerp bieden de twee tanks mogelijk de reservecapaciteit voor de ombouw wanneer de voorbezinktanks buiten bedrijf zijn[1];
2. ombouwen huidige beluchtingstanks tot anaerobe tanks (3);
3. ombouwen huidige denitrificatietanks en buiten werking zijnde oxidatiebedden tot vier nieuwe nabezinktanks (7);
4. slopen roostergoedverwijdering (1) en zandvang (19) en nieuw bouwen op de locatie van de huidige slibbuffers.

De volgorde van de belangrijkste werkzaamheden in de sliblijn is als volgt:

1. bouwen van nieuwe slibbuffer voor slib vanuit AWZI De Nieuwe Waterweg (11);
2. slopen van de huidige slibbuffers om ruimte te maken voor de bouw van de nieuwe roostergoedverwijdering (1) en zandvang (19) (zie boven);
3. slopen van twee van de drie huidige gravitaire indikkers, de derde indikker (12) blijft behouden;
   Noot: extra mechanische indikkers dienen de aanvullende capaciteit te leveren tijdens de ombouw wanneer de voorbezinktanks buiten bedrijf zijn; deze zijn nog niet opgenomen in het ontwerp.
4. bouwen van een nieuwe slibvergistingstank (14) naast de huidige twee tanks;
5. vervangen van overige slibinstallaties zoals ontwateringscentrifuges (15) en mechanische indikkers (13).

[1] De voorbezinktanks kunnen één voor één buiten bedrijf genomen worden, bijvoorbeeld voor onderhoud. Tijdens renovatie is dit echter niet mogelijk omdat de zuivering constructief uit twee straten bestaat. Tijdens werkzaamheden aan de VBT's (of de daaronder gelegen AT's) dient een hele straat en daarmee twee VBT's buiten bedrijf genomen te worden.

3 Risicoprofiel voorbereiding en realisatie renovatie

Dit hoofdstuk beschrijft het risicoprofiel van het renovatie-alternatief voor de voorbereidingsfase en de realisatiefase. Daarbij focussen we op de voor renovatie (in vergelijking met nieuwbouw) onderscheidende risico's. Het risicoprofiel is nader uitgewerkt in het risicodossier dat is opgenomen in Bijlage E.

Paragraaf 3.1 beschrijft de opzet van het risicodossier. Paragraaf 3.2 beschrijft per thema de belangrijkste risico's in het risicodossier. Paragraaf 3.3 gaat in op de beheersbaarheid van de risico's en beschrijft de beheersmaatregelen die genomen kunnen of moeten worden om het risicoprofiel te verkleinen. Paragraaf 3.4 gaat ten slotte in op de risico-allocatie.

3.1 Opzet van het risicodossier

Het risicodossier volgt de structuur van een foutenboom die de verschillende manieren beschrijft waarop het renovatieproject kan falen. Figuur 4 bevat ter illustratie een schematische weergave van de foutenboom, met een nadere voorbeelduitwerking voor het thema 'veiligheid'. Bovenaan de foutenboom staan de ongewenste topgebeurtenissen (OTG) die we in de eerste risicosessie gezamenlijk met betrokkenen hebben vastgesteld. Deze zijn gekoppeld aan verschillende onderliggende ongewenste begingebeurtenissen (OBG) en hun respectievelijke oorzaken.

De vijf ongewenste topgebeurtenissen zijn als volgt:

1. Uitvoerbaarheid: Realisatie van het huidige ontwerp blijkt niet uitvoerbaar.
2. Bedrijfsvoering tijdens renovatie: Renovatie verstoort zuivering en leidt tot (tijdelijk) niet voldoen aan eisen, bijvoorbeeld aan effluent.
3. Veiligheid: Incidenten bij renovatie leiden tot letsel voor (bouw)personeel en omgeving of grote materiele schade.
4. Planning: Renovatie blijkt niet uitvoerbaar binnen beschikbare tijd (oplevering 2028); we merken op dat veel van de risico's onder de voorgaande topgebeurtenissen en de bijbehorende beheersmaatregelen ook planningsgevolgen kennen.
5. Kosten: Renovatie leidt tot aanzienlijk hogere werkelijke kosten; we merken op dat veel van de risico's onder de voorgaande topgebeurtenissen en de bijbehorende beheersmaatregelen ook kostengevolgen kennen.

Het risicodossier bevat de volgende elementen:

- een uniek volgnummer;
- het thema, wat correspondeert met de ongewenste topgebeurtenis;
- een beschrijving van de ongewenste begingebeurtenis;
- een beschrijving van de oorzaken, die tot optreden van het risico kunnen leiden;
- een beschrijving van de gevolgen van het optreden van een risico;
- een classificatie van kans en gevolg en de daaruit volgende risicoklasse (vóór beheersing), die gebaseerd is op de risicomatrix van Delfland (zie Bijlage D);
- een beschrijving van de beheersmaatregelen en een classificatie van de beheersbaarheid:
    - Eenvoudig: met beperkte kosten en wijze van beheersing is gebruikelijk;
    - Normaal: kosten zijn substantieel, maar wijze van beheersing is gebruikelijk;
    - Moeilijk: kosten van beheersing zijn hoog en wijze van beheersing is complex;
    - Niet te beheersen: spreekt voor zich.
- de allocatie van het risico: bij de opdrachtgever of bij de opdrachtnemer.

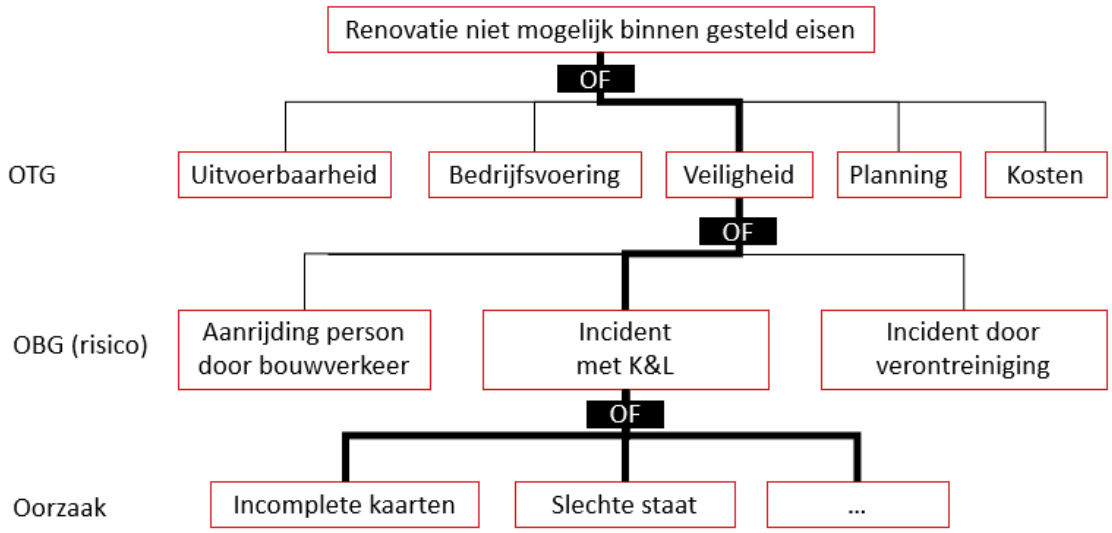

Figuur 4: Voorbeeld van de foutenboom voor het thema veiligheid, inclusief ongewenste topgebeurtenis (benoemd per thema), ongewenste begingebeurtenis en oorzaak.

3.2 Risicodossier en risicoprofiel voor beheersing

Deze paragraaf dient als beschrijving bij het risicodossier in Bijlage E en bevat een toelichting per thema op de belangrijkste risico's van het renovatiealternatief in de voorbereiding en realisatiefase. Tabel 1 vat de range van de risicoclassificaties per thema uit het risicodossier samen, die varieert van 'verwaarloosbaar' voor het thema uitvoerbaarheid tot 'ontoelaatbaar' voor het thema planning. We benadrukken dat dit de risicoclassificatie is vóór het treffen van beheersmaatregelen, zie ook paragraaf 3.3.

Deze paragraaf gaat per thema in op de risico's met risicoclassificatie 'hoog', 'zeer hoog' of 'ontoelaatbaar'. Voor een volledig beeld van het risicoprofiel verwijzen we naar het risicodossier in Bijlage E. We merken op dat de betrokkenen tijdens de risicosessies hebben benadrukt dat het alleen mogelijk was om de risico's op hoog abstractieniveau te identificeren. De reden hiervoor is dat het ontwerp in deze fase nog beperkt en de uitvoeringsmethode en fasering nog niet zijn uitgewerkt.

Thema	Laagste risicoclassificatie	Hoogste risicoclassificatie
Uitvoerbaarheid	Verwaarloosbaar	Zeer Hoog
Bedrijfsvoering	Medium	Hoog
Veiligheid[2]	Hoog	Hoog
Planning	Zeer hoog	Ontoelaatbaar
Kosten[3]	Zeer hoog	Zeer hoog

Tabel 1: Range van de risicoclassificaties per thema, op een schaal: verwaarloosbaar – laag – medium – hoog – zeer hoog – ontoelaatbaar.

[2] Voor het thema 'veiligheid' zijn meerdere risico's gedefinieerd met dezelfde risicoclassificatie. Daarom zijn voor dit thema de laagste en hoogste risicoclassificaties gelijk.

[3] Voor het thema 'kosten' is slechts één risico gedefinieerd. Daarom zijn voor dit thema de laagste en hoogste risicoclassificaties gelijk.

3.2.1 Uitvoerbaarheid

We classificeren de risico's m.b.t. 'uitvoerbaarheid' tot 'zeer hoog', omdat niet is aangetoond dat het huidige ontwerp voor renovatie uitvoerbaar is. De beperkingen door de beschikbare ruimte ter plaatse en het feit dat het zuiveringsproces doorgang moet blijven vinden vormen de voornaamste onzekerheden.

Gebeurtenis: Onder 'uitvoerbaarheid' vallen alle gebeurtenissen waardoor het huidige ontwerp voor renovatie in het werkende systeem niet uitvoerbaar is. De betrokkenen hebben weliswaar het beeld dat een renovatie van de AWZI uitvoerbaar is, onder meer omdat er in het verleden (weliswaar kleinere) renovaties en vervangingen hebben plaatsgevonden.[4] De uitvoerbaarheid van het huidige ontwerp is echter onvoldoende aangetoond.

Oorzaak: We zien twee belangrijke oorzaken voor het niet mogelijk zijn van het huidige ontwerp voor renovatie in het werkende systeem.

- Het staat niet vast of er voldoende ruimte is voor de nieuw te plaatsen onderdelen en of er voldoende werkruimte is voor plaatsing van deze onderdelen tussen de onderdelen van het bestaande systeem. De renovatie vereist een ombouw inclusief bouwmaterieel en -materialen, nieuw aan te leggen tijdelijke en permanente leidingen en tijdelijke (pomp)installaties. De kans bestaat dat de ruimte tussen de onderdelen van het bestaande systeem en de voor bedrijfsvoering benodigde werkruimte, onvoldoende is voor de renovatie. Dit risico komt voort uit twee grondoorzaken:
    - De omvang en locatie is nog niet van alle objecten in beeld. Dit is bijvoorbeeld nog niet duidelijk voor de tijdelijke mechanische slibindikking. Ook zou een wijziging van uitgangspunten als influentkarakteristieken of effluenteisen tot een grotere omvang van onderdelen van het systeem kunnen leiden dan in het huidige ontwerp.
    - De beschikbare ruimte op het terrein is beperkt. Dit speelt bijvoorbeeld bij de nieuw te bouwen AT's, waar de windmolens de beschikbare ruimte beperken.
- Het is niet duidelijk of tijdens de renovatie aan de randvoorwaarden van het zuiveringsproces kan worden voldaan. Het systeem van de zuivering draait momenteel op de volledige ontwerpcapaciteit van 12.000 m^3/uur en beschikt over beperkte redundantie en nauwelijks tot geen overcapaciteit. Bovendien dient voorkomen te worden dat de uitvoering het zuiveringsproces belemmert en kunnen niet zonder meer delen van het systeem worden 'uitgezet'. De raakvlakken tussen bedrijfsvoering en renovatie kunnen daarom kritische situaties hiertussen veroorzaken.

Op dit moment zijn het ontwerp, uitvoeringsplan en -fasering nog niet zodanig uitgewerkt dat deze risico's beheerst zijn. Zo is er enkel een globaal ruimtelijk ontwerp (met plaatsing van de belangrijkste onderdelen van het systeem) en is er geen ombouwwijze bepaald d.m.v. een uitvoerings- en faseringsplan. Ook is nog niet onderzocht hoe nieuwe onderdelen kunnen worden aangesloten op het bestaande systeem (bijvoorbeeld de AT's). Hierdoor ontbreekt een belangrijke toets of dit ontwerp uitvoerbaar is, gegeven de beperkte ruimte en de randvoorwaarden aan het zuiveringsproces.

Kans van optreden: Het ontwerp, uitvoerings- en faseringsplan dienen nog verder uitgewerkt en gedetailleerd te worden. De beperkte ruimte en de raakvlakken tussen bedrijfsvoering en renovatie maken het aannemelijk dat tijdens verdere uitwerking aanpassingen aan het huidig ontwerp nodig zijn. De aard en omvang van deze aanpassingen kan variëren van kleine tot ingrijpende wijzigingen. Een voorbeeld van een kleine wijziging is het gebruiken van een leiding met een grotere diameter. Een ingrijpende wijziging is bijvoorbeeld nodig wanneer blijkt

[4] Zo is rond het jaar 2000 een nieuwe compactinstallatie aangesloten op de effluentgoot. Daarbij is een tijdelijke pompinstallatie ingezet, tussen de nabezinktankgoot naar het uitstortpunt bij het Scheur. De werkzaamheden zouden circa drie weken hebben geduurd en verliepen zonder problemen, mede door goede afspraken met de aannemer over responstijd i.r.t. de functionaliteit van de zuivering.

dat door ruimtegebrek de AT's niet de benodigde effectiviteit kunnen halen op de voorziene locatie. Dit geldt in mindere mate voor de mechanische indikkers, omdat dit kleine installaties zijn die waarschijnlijk makkelijk inpasbaar zijn in het huidige ontwerp. Bovendien leiden de randvoorwaarden aan het zuiveringsproces en de vele raakvlakken tussen bedrijfsvoering en renovatie tot een grote kans (kansklasse 4 = 'groot', zie bijlage D) op vertraging van de uitvoering.

Gevolg: De omvang van de gevolgen van een wijziging zijn afhankelijk van de aard van de wijziging en de fase waarin het risico optreedt en vallen maximaal in klasse 4 ('ernstig'). Hierbij maken we onderscheid tussen een kleine en een ingrijpende wijziging en tussen de planuitwerkingsfase en de realisatiefase.

- Een kleine wijziging tijdens de planuitwerking is van de ordegrootte € 100 duizend (Matig) voor het aanpassen van het ontwerp en bijbehorende vertraging.
- Een gewijzigd ontwerp is mogelijk ook substantieel kostbaarder omdat er een andere inrichting nodig is dan bij de huidige variant; de meerkosten voor realisatie liggen dan mogelijk in de range € 1 mln. tot € 10 mln. (gevolgklasse 4, 'ernstig').
- Daarnaast kan tijdens verdere planuitwerking blijken dat het renovatie-alternatief niet uitvoerbaar is binnen de gestelde kaders. In dat geval dient Delfland een stap terug te zetten in het ontwerpproces en i) alsnog te kiezen voor nieuwbouw of ii) de uitgangspunten voor renovatie aan te passen. Dat laatste achten we niet reëel. De gevolgen van een omschakeling naar nieuwbouw zijn groot. Hoewel het nieuwbouwalternatief reeds is uitgewerkt tot een schetsontwerp, zal er ten minste een jaar vertraging optreden en de kosten liggen tussen de € 100 duizend en € 1 mln. (gevolgklasse 3, 'behoorlijk').
- Een wijziging tijdens de realisatiefase voor aanpassingen aan het ontwerp, uitvoerings- en faseringsplan en de bijbehorende vertraging van het uitvoeringsteam zal ten minste tussen de € 1 mln. en € 10 mln. liggen en dus gevolgklasse 4 (gevolgklasse 4, 'ernstig').

3.2.2 Bedrijfsvoering

We classificeren de risico's m.b.t. 'bedrijfsvoering' tot 'hoog', vanwege de mogelijke verstoring ervan door de uitvoering. Deze classificering is lager dan bijv. bij 'uitvoerbaarheid', omdat we ervan uitgaan dat de bedrijfsvoering prioriteit krijgt boven de uitvoering en er in principe niet bewust wordt gekozen voor verstoring van het zuiveringsproces.

Gebeurtenis: Onder 'bedrijfsvoering' vallen alle gebeurtenissen waardoor de renovatie het zuiveringsproces verstoort en tot het (tijdelijk) niet voldoen aan eisen leidt, voornamelijk aan effluentkwaliteit. De belangrijkste risico's zijn het niet toereikend zijn van het tijdelijke systeem voor het halen van de effluenteisen en/of het optreden van lozingen van ongezuiverd afvalwater.

Oorzaak: Als mogelijke oorzaken van het (tijdelijk) niet voldoen aan de effluenteisen zien we:

- Overschatting effectiviteit tijdelijke systeem. Het ontwerp gaat ervan uit dat tijdens renovatie de twee nieuw te bouwen AT's voldoende effectief zijn, zodat er ruimte is om de VBT's te renoveren. Het risico bestaat dat de AT's onvoldoende effectief zijn om het buiten werking zijn van de VBT's op te vangen.
- Optreden incidenten of fouten. Een ongeluk, fouten of uitloop van uitvoeringswerkzaamheden kunnen leiden tot (tijdelijke) uitstroom van ongezuiverd afvalwater.
- Onvoldoende inzicht in en voorbereiding op raakvlakken tussen de renovatie en bedrijfsvoering. Dit gebrek aan afstemming kan bijvoorbeeld ontstaan door onvoldoende communicatie tussen aannemer en bedrijfsvoering over werkplanningen en de wederzijdse gevolgen voor de operatie/uitvoering of een gebrek aan duidelijke afspraken tussen beide partijen.

Kans van optreden: De nieuw te bouwen AT's voldoen na realisatie aan de ontwerpcapaciteit voor 2060. Omdat deze capaciteit tijdens de renovatie nog niet volledig benut wordt, kunnen de AT's tijdens de ombouw een deel van de zuiveringscapaciteit van de VBT's overnemen. De procestechnologen van Delfland geven aan dat dit op basis van een grondstoffenbalans voldoende zou moeten zijn om aan de effluenteisen te blijven voldoen. De kans dat er voor een langere periode niet wordt voldaan aan de capaciteitseisen achten wij daarom klein (kansklasse 2). De kans op incidenten en fouten tijdens de uitvoering van de renovatie schatten wij groter in (kansklasse 4), door het grote aantal te vervangen onderdelen en beperkte mogelijkheden om bouw- en processtromen te scheiden. Calamiteitslozingen komen ook in de huidige situatie voor, maar niet frequent. De renovatie vergroot de kans hierop. Wij achten de kans op een onderbreking van het zuiveringsproces door een gebrek aan afstemming klein (kansklasse 2), vanwege de prioriteit die het zuiveringsproces heeft over de uitvoering. Wij verwachten daarom dat een conflict tussen bedrijfsvoering en uitvoering eerder zal leiden tot vertraging van de uitvoering (kansklasse 4) in plaats van een onderbreking van de bedrijfsvoering.

Gevolg: Het optreden van dit risico kan leiden tot uitstroom van (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater. Dit kan zowel structureel zijn in het geval van een ontwerpfout, waarbij gedurende een langere periode (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater wordt geloosd op het Scheur. Of incidenteel, door een incident of fout tijdens de uitvoering, waarbij voor een korte periode (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater wordt geloosd op het Scheur of tijdelijk vrijkomt op het terrein van de AWZI. De gevolgen hiervan zijn verschillend:

- Financieel: Indien tijdens de verdere uitwerking van het ontwerp blijkt met het huidige renovatieontwerp niet aan de effluenteisen kan worden voldaan, dan dient het ontwerp mogelijk ingrijpend te worden aangepast, met extra kosten als gevolg. Een (ontwerp)wijziging tijdens de planuitwerking is van de ordegrootte € 100 duizend door herontwerp en vertraging en valt daarmee in gevolgklasse 2 (Matig); een wijziging tijdens de realisatiefase schatten we op circa € 5 mln. en dus gevolgklasse 4 (Ernstig). Indien tijdens de realisatie blijkt dat effluenteisen niet worden gehaald, of er door incidenten wordt geloosd, dan kan een lozing met een boete worden bestraft door de oppervlaktewaterbeheerder (RWS). We hebben geen inzicht in de hoogte van die kosten. Volgens de beheerder is er niet eerder een boete opgelegd, omdat eerdere lozingen het gevolg waren van een overmachtsituatie. Delfland kon toen aantonen dat ze er alles aan gedaan had om de lozing te voorkomen.
- Planning: Daarnaast kunnen zowel ontwerpaanpassingen, als incidenten met lozingen leiden tot vertraging door herontwerp van procesonderdelen of benodigde herstel- en schoonmaakwerkzaamheden. Bovendien kan een gebrek aan afstemming tussen bedrijfsvoering en renovatie de bedrijfsvoering belemmeren en uitvoering vertragen.
- Imago/politiek: Hiernaast is er schade voor het imago van Delfland met mogelijk politieke gevolgen voor de verantwoordelijke bestuurder, vanwege de mogelijke maatschappelijke en ecologische impact van een vervuilende overstort of lozing. Delfland dient daarom aantoonbaar alles in het werk gesteld te hebben om overstort of lozing te voorkomen, anders kan dit leiden tot regionale commotie. Dit gevolg classificeren wij als Behoorlijk (gevolgklasse 3).

3.2.3 Veiligheid

We classificeren de risico's m.b.t. 'veiligheid' tot 'hoog', omdat de renovatiewerkzaamheden de kans op incidenten vergroten.

Gebeurtenis: Onder 'veiligheid' vallen alle gebeurtenissen waardoor een onveilige situatie optreedt voor (bouw)personeel en omgeving, die leidt tot incidenten, met persoonlijk letsel of

grote materiële schade tot gevolg. Risico's hebben betrekking op het raken van kabels en leidingen, aanrijdingen, explosiegevaar en werken met verontreinigde grond.[5]

Oorzaak: Op de zuivering wordt gewerkt met explosieve en giftige stoffen en biologische agentia. De vaak wisselende fasering van vervoerstromen over de bouwplaats, het werken onder tijdsdruk en beperkte ruimte om bedrijfsvoering en bouwverkeer te scheiden vergroten de kans op ongevallen tijdens de renovatie. Daarbij komt dat de locatie, staat en inhoud van systeemonderdelen (met name kabels en leidingen) niet altijd bekend zijn en kunnen afwijken van de bekende areaalgegevens. Bovendien wordt er gewerkt in verontreinigde grond, bijvoorbeeld voor het ontgraven van oude kabels en leidingen of het ontmantelen van oude systemen.

Kans van optreden: De veiligheidsexperts van Delfland geven aan dat alle bovengenoemde oorzaken in het verleden al eens voorgevallen zijn binnen Delfland en daarom een aanzienlijke kans van optreden hebben. Zij schatten de kans op basis van hun expertise op 10% (kansklasse 3).

Gevolg: De voornaamste mogelijke effecten zijn persoonlijk letsel of grote materiele schade. Persoonlijk letsel kan ontstaan door een explosie, contact met of elektriciteit, biologische agentia of een giftige stof (zoals bijvoorbeeld H_2S) of een aanrijding. De beperkte ruimte op de zuivering kan de omgang met een dergelijke calamiteit bemoeilijken, wat kan leiden tot groter letsel of materiële schade. Daarnaast leiden dergelijke incidenten tot vertragingen (vanwege verstoring van het bedrijfsproces bij kapotte kabels en leidingen) en mogelijke imagoschade. Dergelijke gevolgen classificeren we als gevolgklasse 4 (Ernstig).

3.2.4 Planning

We classificeren de risico's m.b.t. 'planning' tot 'ontoelaatbaar', omdat de haalbaarheid van de planning niet is aangetoond en wij verwachten dat de opleverdatum van 2028 niet haalbaar is. De capaciteit van de zuivering wordt daardoor mogelijk overschreden.

Gebeurtenis: Onder 'planning' vallen alle gebeurtenissen waardoor de renovatie niet uitvoerbaar is binnen de beschikbare tijd (oplevering 2028) en die niet al onder de andere thema's zijn geïdentificeerd. We merken op dat veel van de risico's onder de andere thema's ook planningsgevolgen kennen. We zien daarnaast het risico dat de voorbereiding en de realisatie een langere doorlooptijd kennen.

Oorzaak: De belangrijkste oorzaak is dat er nu geen uitgewerkt uitvoeringsplan en -fasering liggen. Het uitwerken hiervan vraagt een aanzienlijke inspanning, waarvoor uitgebreide afstemming tussen project en bedrijfsvoering nodig is. Door het ontbreken van een uitvoeringsplan is er nu geen inzicht in of de voorziene doorlooptijd van de realisatie realistisch is. De realisatie kan vertraagd worden doordat de complexiteit van de renovatie toch meer tijd vergt dan verwacht. Of door tegenvallers, bijvoorbeeld in de staat van (her te gebruiken) onderdelen, veiligheidseisen of door calamiteiten.

Kans van optreden: Op dit moment ontbreekt een detailplanning van de werkzaamheden, waardoor voltooiing van de realisatie uiterlijk in 2028 niet aangetoond is. Op basis van onze ervaring schatten we in dat oplevering voor eind 2028 onzeker is.[6] Hoewel een gefaseerde

[5] Voor het beschrijven van de veiligheidsrisico's in het dossier heeft Horvat gebruik gemaakt van een bowtie-diagram opgesteld door veiligheidsdeskundigen van Delfland. Zij hebben dit diagram opgesteld o.b.v. hun ervaring. Ze hebben daarbij in het bijzonder gebruik gemaakt van informatie over incidenten specifiek voor renovaties, die volgen uit een onderzoek van de Arbeidsinspectie, waar beide veiligheidsexperts aan hebben meegewerkt.

[6] We schatten de benodigde doorlooptijd als volgt in. Per medio 2022 wordt een alternatief gekozen. Daarna volgt de planuitwerkingsfase (een jaar), de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbesteding zelf (anderhalf jaar) en het

oplevering van nieuw te bouwen onderdelen een capaciteitsprobleem mogelijk kan voorkomen, is dit nog niet uitgewerkt. Bovendien zijn er verschillende nieuw te bouwen onderdelen die door betrokkenen als prioritair genoemd worden: zowel de AT's als de aanpassing van de sliblijn. Daarom achten wij de kans op een te late (deel)oplevering zeer groot (kansklasse 5).

Gevolg: Wij sluiten niet uit dat een verlate oplevering problematisch kan zijn. Volgens het startdocument [02b] is AWZI DGL in 2027 biologisch volledig belast. Dat betekent dat de aanvullende capaciteit voor de vuillast, die o.a. geleverd wordt door de nieuw te bouwen AT's, op dat moment gereed moet zijn. Indien capaciteitsbeperkende uitvoeringswerkzaamheden zoals de renovatie van de VBT's niet voltooid zijn voor dit moment, kan dit leiden tot structureel niet voldoen aan de effluenteisen en bijbehorende financiële kosten en imagoschade. Wij classificeren dit gevolg als 'behoorlijk' (gevolgklasse 3).

3.2.5 Kosten

We classificeren het risico m.b.t. 'kosten' tot 'zeer hoog' omdat de staat van de onderdelen van de huidige AWZI niet volledig in beeld is en daardoor onzekerheden bestaan met betrekking tot de her te gebruiken onderdelen in het renovatieontwerp.

Gebeurtenis: Onder 'kosten' vallen alle gebeurtenissen waardoor de renovatie aanzienlijk hogere werkelijke kosten kent dan geraamd en die niet al onder de andere thema's zijn geïdentificeerd; veel van de risico's onder de andere thema's hebben immers ook kostengevolgen. We zien één risico specifiek voor de kosten van de renovatie, namelijk dat er om andere redenen meer onderdelen vervangen dienen te worden dan geraamd.

Oorzaak: De huidige nulmeting van de staat van de objecten op de AWZI [02a] beschrijft de uitkomst van een visuele inspectie op hoofdlijnen die in korte tijd is uitgevoerd terwijl de installatie in bedrijf was. De opstellers geven aan dat details niet zijn bekeken en alle onderwaterdelen of anderszins moeilijk bereikbare delen niet geïnspecteerd zijn (bijv. betonconstructie en fundering). De nulmeting geeft dus slechts een globaal inzicht in de staat van de te hergebruiken onderdelen.

Kans van optreden: Door het ontbreken van een volledige en accurate nulmeting en het grote aantal objecten dat zich onder de grond bevindt, lijkt de kans op tegenvallers in de staat van de objecten groot (kansklasse 4).

Gevolg: De belangrijkste gevolgen van dit risico zijn extra kosten. Dat kunnen extra kosten zijn voor het vervangen van meer onderdelen dan nu voorzien en kosten voor bijbehorende vertraging van de uitvoering. Wij schatten in dat deze kosten kunnen oplopen tot € 1 mln. en wij classificeren de gevolgen daarom als Ernstig (gevolgklasse 4).

Noot: Tijdens de risicosessies is ook het risico geïdentificeerd dat objecten het einde van de levensduur bereiken, voordat ze in het kader van de renovatie worden vervangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor tijdelijke maatregelen. Omdat we geen reden hebben om aan te nemen dat renovatie een langere doorlooptijd heeft dan nieuwbouw (waar planologische procedures tot vertraging kunnen leiden), zien we dit risico niet als onderscheidend.

3.3 Beheersmaatregelen en beheersbaarheid

Het risicodossier bevat per risico beheersmaatregelen die gericht zijn op het reduceren van het risico. Deze maatregelen zijn gericht op het verkleinen van de kans van optreden of het

opstellen van DO en UO (anderhalf jaar). Dit resulteert in een start van de uitvoering op zijn vroegst medio 2026. Wij schatten dat de uitvoering drie jaar zal duren. Volgens deze schatting kan de gerenoveerde AWZI op zijn vroegst medio 2029 opgeleverd worden.

gevolg ervan. Het risicodossier bevat tevens een inschatting van de beheersbaarheid van risico's (eenvoudig, normaal, moeilijk of niet te beheersen). We schatten in dat geen van de risico's onbeheersbaar is. Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste beheersmaatregelen:

- nader onderzoek naar de staat van de objecten op de AWZI, en in het ontwerp en de uitvoering rekening houden met de onzekerheden;
- opstellen van een gedetailleerd faserings- en uitvoeringsplan;
- inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie om dit plan uit te voeren;
- behoedzame/voorzichtiger uitvoeringswijze (zoals zuigend ontgraven om schade aan kabels en leidingen te voorkomen);
- ondersteuning door de beheerorganisatie;
- inzet van tijdelijke voorzieningen voor ombouw, zoals pompen en tijdelijke leidingen;
- tijdelijke veiligheidsmaatregelen, zoals geleidebarriers;
- verplaatsen of verwijderen van de windmolens.

Noot: aan het eind van deze paragraaf noemen we, voor de volledigheid, nog twee minder kansrijke beheersmaatregelen.

We benadrukken dat veel beheersmaatregelen omvangrijk zijn en de kosten ervan substantieel. Dit uit zich in onder meer hogere engineeringskosten, uitvoeringskosten, kosten voor tijdelijke maatregelen om veiligheid en bedrijfsvoering te borgen, kosten voor ondersteuning door de beheerorganisatie en kosten voor een behoedzamere/voorzichtigere uitvoering (bijv. grond zuigend ontgraven). We geven waar mogelijk een indicatie van de kosten van de beheersing. Deze kosten hebben we in een separate bijlage opgenomen, omdat we verwijzen naar vertrouwelijke getallen uit de huidige renovatieraming. Op basis van een globale indicatie schatten we in dat de benodigde beheersing leidt tot een toename van de geraamde kosten van qua ordegrootte ten minste 30%. Kosten voor onder meer verplaatsen of zelfs verwijderen van de windmolens en voor extra inzet van de beheerorganisatie hebben we in dit stadium niet kunnen kwantificeren en vallen buiten de genoemde 30%. Voor een nadere onderbouwing verwijzen we naar de bijlage.

Bepaalde beheersmaatregelen vormen zelfs een bron voor hogere gevolgkosten indien risico's alsnog optreden. Denk bijvoorbeeld aan de kosten van vertraging van de uitvoering: deze zijn relatief hoog door de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie. Ditzelfde geldt in mindere mate voor vertraging tijdens de voorbereiding, vanwege de hogere engineeringskosten. Dit is een belangrijk nadeel van dergelijke beheersmaatregelen.

Daarom is het van belang om bij een nadere uitwerking van het risicodossier en de beheersmaatregelen een expliciete afweging te maken tussen i) de meerkosten van de beheersmaatregelen en ii) de voorziene risicoreductie. We zien in de praktijk regelmatig dat een dergelijke afweging vaak ontbreekt en de genomen beheersmaatregelen meer kosten dan dat ze aan risicoreductie opleveren. We verwachten dat de hier voorgestelde beheersmaatregelen en de genoemde kosten ervan wel in verhouding staan tot de voorziene risicoreductie.

Verder benadrukken we dat er na beheersing sprake is van een substantieel restrisico. Het restrisicoprofiel na beheersing bestaat voor een groot deel uit de oorspronkelijke risico's waarvan door beheersing de kans en/of het gevolg zijn afgenomen. Hoewel beheersmaatregelen het risico dus verkleinen, vervalt het doorgaans niet.

- Zo resteert ondanks alle maatregelen een kans op verstoring van de bedrijfsvoering. Beheersmaatregelen zullen nooit volledig kunnen voorkomen dat er ongelukken optreden, fouten worden gemaakt of werkzaamheden uitlopen. Dus er blijkt sprake van een (kleinere) kans op lozing van (ongezuiverd) afvalwater.
- Hiernaast blijft de kans bestaan dat de uitvoering op bepaalde momenten geen doorgang kan vinden, doordat de bedrijfsvoering dit niet toelaat. De mogelijkheden om onderdelen uit bedrijf te nemen zijn reeds beperkt omdat de huidige zuivering volledig belast is. Omstandigheden zoals een verhoogde aanvoer van influent door regenval of

uitval van installaties (die het einde van de levensduur hebben bereikt) kunnen ertoe leiden dat bepaalde geplande renovatiewerkzaamheden ad hoc geen doorgang kunnen vinden en moeten worden uitgesteld. Hierdoor vertraagt de uitvoering, wat leidt tot vertragingskosten. We schatten in dat de kosten van stilstand van de uitvoeringsorganisatie van de ordegrootte € 100 duizend per week bedragen.

Vanwege deze restrisico's zal het risicoprofiel substantieel blijven. In de kostenraming dient daarom een risicoreservering te worden opgenomen. Wij schatten de hoogte ervan op 25% tot 30% van het subtotaal investeringskosten in de raming. De risicoreservering in de huidige renovatieraming bedraagt 24%, wat net onder de genoemde bandbreedte ligt.

Ten slotte kan juist na het uitvoeren van een beheersmaatregel een risico zich (deels) manifesteren. Zo kan na de eerste uitwerking van een faseringsplan blijken dat het huidige ontwerp niet uitvoerbaar is en moet worden aangepast, wat leidt tot vertraging en kosten voor herontwerp. Of zelfs dat renovatie überhaupt niet mogelijk blijkt, binnen de gestelde eisen. Toch heeft uitvoering van een dergelijke beheersmaatregel de voorkeur omdat optreden ervan tijdens de uitvoering tot minder beheersing en nog hogere kosten zal leiden (door hogere vertragingskosten en/of kosten voor noodmaatregelen).

3.3.1 Nader onderzoek naar staat, anticiperen op onzekerheid

Er is momenteel een globaal beeld van welke onderdelen vervangen dienen te worden en welke, met enige constructieve aanpassingen, gehandhaafd kunnen worden (bijv. hergebruik van de civiele constructies zoals VBT's, BT's en NBT's). Voor meer inzicht hierin dient een nader onderzoek / inspectie te worden uitgevoerd.

Van een deel van de onderdelen van het systeem is de staat waarschijnlijk niet vooraf te bepalen. Deze staat zal pas blijken tijdens de uitvoering, wanneer delen van het systeem uit bedrijf zijn genomen. Deze onderdelen van het systeem dienen expliciet in beeld te worden gebracht. Vooraf dienen kans op en gevolgen van een eventuele vervanging of renovatie van deze onderdelen gekwantificeerd te worden. Deze inschatting dient als basis om per onderdeel de beheersing te bepalen. Om de gevolgen van een tegenvallende staat te beperken, dienen ontwerp en uitvoering te anticiperen op dergelijke tegenvallers. Dit kan door het uitwerken van verschillende scenario's m.b.t. de staat van bepaalde objecten, de gevolgen en de mogelijkheden om die gevolgen te beperken. Dit biedt daarnaast inzicht in het risicoprofiel (en uiteindelijk de benodigde risicoreservering).

3.3.2 Gedetailleerd faserings- en uitvoeringsplan

De belangrijkste beheersmaatregel achten we het uitwerken van een gedetailleerd faserings- en uitvoeringsplan voor realisatie van het ontwerp. Zonder deze plannen zijn alle vijf de ongewenste topgebeurtenissen niet aantoonbaar beheerst en is er een groot risico op vertraging, hoge kosten, veiligheidsincidenten en verstoring van de bedrijfsvoering.

De vele raakvlakken tussen renovatie en bedrijfsvoering vragen om een plan met aandacht voor bouwplaatsinrichting, logistiek en veiligheid. Hierbij moet het uitgangspunt zijn om bouw- en processtromen zoveel mogelijk te scheiden. De fasering dient rekening te houden met de benodigde ruimte voor de ombouw en deze te optimaliseren door een handige bouwvolgorde. Bij het huidige ontwerp bijvoorbeeld door de gistingstanks en de gashouder nieuw te bouwen op een andere locatie. Hierdoor ontstaat er ruimte om de indikkers nieuw te bouwen, waardoor er vervolgens meer ruimte ontstaat om de VBT's te renoveren.

Een belangrijk onderdeel van de uitvoeringsfasering vormen de renovatiewerkzaamheden die het zuiveringsproces direct beïnvloeden, dit zijn een soort 'omschakelmomenten'. Daarmee bedoelen we het aansluiten van nieuwe onderdelen of het (tijdelijk) uit bedrijf nemen van

bestaande onderdelen voor renovatie. Voor die werkzaamheden is het nodig om gedetailleerde dag- en uurplanningen op te stellen, om de bedrijfsvoering minimaal te verstoren.

Omdat de huidige AWZI op volledige capaciteit draait, vraagt dit een intensieve afstemming met de objectbeheerder over randvoorwaarden, mogelijkheden en onmogelijkheden. Een randvoorwaarde wordt bepaald door de weersomstandigheden. Bij hevige regenval heeft de AWZI de volledige capaciteit nodig om het influent te kunnen verwerken en is er voor omschakelmomenten mogelijk geen ruimte. Een andere randvoorwaarde is uitval van bepaalde onderdelen, waardoor de overige onderdelen niet buiten bedrijf gesteld kunnen worden zonder capaciteit te verliezen. In dat geval staat de uitvoeringsorganisatie stil. Aangezien de uitvoeringsorganisatie van het renovatieproject een relatief grote omvang heeft in vergelijking met nieuwbouw (zie volgende paragraaf voor een toelichting), zijn de financiële gevolgen van vertraging ook groot. Om die gevolgen te beperken, dient de planning over enige flexibiliteit te beschikken m.b.t. omschakelmomenten.

Het is noodzakelijk om de belangen van renovatie en bedrijfsvoering te scheiden. Indien één partij verantwoordelijk is voor beide processen, kan uitvoering het zuiveringsproces gaan overheersen of andersom. Daarom dient een afstemmings- en overlegstructuur tussen het projectteam (met de aannemer) en de bedrijfsvoeringsorganisatie ingericht te worden. Dit onder regie van een rolhouder op directeursniveau (dit zou de Asset Owner kunnen zijn), die tevens het escalatieniveau vormt voor het geval dat de partijen er samen niet meer uitkomen.

Daarnaast is het raadzaam een beslis ondersteunende procedure in te richten. Dit kan een stroomschema zijn om met behulp van scenario's te bepalen in welk geval welk besluit genomen dient te worden. Daarbij eventueel gebruikmakend van een rekenmodel van de zuivering gebaseerd op de prestatie-eisen per procesonderdeel. Een dergelijke procedure kan zo bijdragen aan een onderbouwde afweging tussen de belangen van uitvoering en bedrijfsvoering.

3.3.3 Versterkte uitvoeringsorganisatie

De uitvoering van een dusdanig gedetailleerd en uitgebreid uitvoeringsplan vergt een uitvoeringsorganisatie die zwaarder is ingericht dan gebruikelijk (ook in vergelijking met nieuwbouw) en versterkt is met extra werkvoorbereiders, (deel)projectmanagers, uitvoerders en assistent-uitvoerders, veiligheidsfunctionarissen en planners. Deze dient bij cruciale omschakelstappen in de fasering te sturen op de planning op dag- of uurniveau voor een continue afstemming tussen bedrijfsvoering en uitvoering. Bovendien dient de uitvoeringsorganisatie te beschikken over extra veiligheidsfunctionarissen die toezien op de naleving van veiligheidsrichtlijnen en afspraken uit werkvergunningen.

3.3.4 Behoedzame/voorzichtiger uitvoering

Vanwege de aanwezigheid van vervuilde grond, gevaarlijke stoffen, biologische agentia en kabels en leidingen waarvan de staat en ligging niet altijd bekend zijn, is een behoedzame uitvoering van belang. Een mogelijke vorm hiervan is zuigend ontgraven. Ook zal bij bepaalde werkzaamheden moeten gewerkt in beschermende pakken. Dergelijke maatregelen leiden tot een langere doorlooptijd van werkzaamheden en vormen daarom een uitgangspunt voor de planning en fasering.

3.3.5 Ondersteuning beheerorganisatie

Daarnaast is er vanuit de beheerorganisatie zowel tijdens de voorbereiding op de uitvoering, als tijdens de uitvoering een aanzienlijke ondersteuning voor de renovatie nodig. Die ondersteuning bestaat in de voorbereidingsfase bijvoorbeeld uit het doordenken van

faseringsplannen en tijdens uitvoering uit onder meer het ondersteunen/begeleiden van het overschakelen of afschakelen van processen naar tijdelijke of nieuwe systemen. Om zowel uitvoering van renovatie, als continuering van de reguliere bedrijfsvoering van de zuiveringsprocessen te garanderen, is aanvullende capaciteit van de beheerorganisatie nodig. Wij verwachten dat de meer ervaren beheerders binnen Delfland vrijgemaakt worden ten behoeve van de beheersing van raakvlakken tussen renovatie en bedrijfsvoering en in te huren personeel tijdens de renovatie routinematige procestaken overneemt van deze beheerders.

3.3.6 Tijdelijke voorzieningen voor ombouw

De uitvoering vergt mogelijk fysieke voorzieningen om de ombouw mogelijk te maken. Dit zijn voorzieningen om het snel en veilig omschakelen van bestaande naar nieuwe onderdelen van de AWZI mogelijk te maken en daarmee de bedrijfsvoering zo min mogelijk te hinderen. Voor het huidige ontwerp zijn dit bijvoorbeeld het aanleggen van een bypass van de roostergoedverwijdering naar de nieuwe AT's en van de AT's naar de DNT's, zodat de VBT's tijdelijk uit bedrijf kunnen worden genomen voor de ombouw. Verder valt te denken aan tijdelijke pompinstallaties (plaatsing, huur en exploitatie).

3.3.7 Tijdelijke veiligheidsmaatregelen

In principe kan de renovatie op een veilige manier uitgevoerd worden, desnoods door meer tijd te nemen en zo een goede scheiding van processen te realiseren. Veel beheersmaatregelen liggen voor de hand en zijn gebruikelijk zoals het opstellen van een V&G-plan en een Taak Risico Analyse (TRA). Daarnaast zijn er specifieke maatregelen om de renovatie veilig te kunnen uitvoeren. Zo valt te denken aan scheiding van werkstromen met behulp van geleidebarriers en aparte ingangen voor bouwverkeer, waarbij de realisatie van aparte ingangen de nodige aandacht vraagt omdat de toegangsweg over de kering loopt en hiervoor een vergunning nodig is. Dergelijke maatregelen dienen te worden meegenomen in het uitvoerings- en faseringsplan of gelden als uitgangspunt daarvoor (voor bijv. de doorlooptijd van werkzaamheden).

3.3.8 Verplaatsen of verwijderen van de windmolens

Indien blijkt dat er onvoldoende ruimte is op de zuivering om het ontwerp in te passen en als wijziging van het ontwerp geen oplossing biedt, kan er ruimte worden gemaakt door het verplaatsen van de windmolens of deze zelfs te verwijderen. Met name verwijderen is kostbaar, omdat daarvoor na tien jaar het contract met looptijd van 25 jaar moet worden opengebroken. Delfland heeft een kostenindicatie gemaakt o.b.v. het contract met de exploitant. Deze zijn terug te vinden in bijlage F. Naast deze financiële gevolgen bestaat ook het risico op imagoschade voor Delfland, zeker bij verwijderen. Deze windmolens zijn namelijk onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES), waarover met regionale partners afspraken zijn gemaakt.

3.3.9 Minder kansrijke maatregelen

Twee beheersmaatregelen zien we vooralsnog niet als kansrijk, maar willen we voor de volledigheid wel noemen:

- De eerder genoemde beheersmaatregelen gaan uit van de huidige uitgangspunten voor renovatie. Als alternatief kan Delfland besluiten om de uitgangspunten te wijzigen. Voorbeelden hiervan zijn i) het verkleinen van de ontwerpcapaciteit en een deel van het verzorgingsgebied te laten bedienen door een andere zuivering; ii) Het accepteren van een lagere effluentkwaliteit; iii) stoppen met de terugwinning van grondstoffen als biogas en zoetwater.

- Het aankopen van aangrenzend terrein zou uitkomst kunnen bieden om extra ruimte te creëren. Delfland geeft echter aan dat de verwerving van de aanliggende terreinen zoals het Oeverbos (in het westen) of het bedrijventerrein (in het oosten) weinig kansrijk is, zo niet onmogelijk (o.a. vanwege de publieke opinie).

3.4 Risicoallocatie

Voor de risicoallocatie hanteren we het uitgangspunt om het risico te alloceren bij de partij die het beste in staat is dit risico in te schatten en te beheersen: de opdrachtgever (Delfland) of de opdrachtnemer (de aannemer). In het risicodossier geven we per risico aan welke allocatie we passend achten. Omdat de risico's in dit stadium vrij abstract zijn, is de allocatie dat ook. We geven in deze paragraaf daarom een korte toelichting op de belangrijkste overwegingen bij de allocatie van risico's per thema.

De rode draad is dat Delfland primair verantwoordelijk is voor het meegeven van passende kaders voor uitvoering (en eventueel ontwerp) en de opdrachtnemer voor de uitvoering ervan binnen die kaders. Een geëigende manier om die kaders te bepalen, is het opstellen van een referentieontwerp met bijbehorend uitvoeringsplan en -fasering. Dit vormt de referentie voor een uitvoerbare en inpasbare oplossing. Vanuit dit ontwerp en plan kunnen vervolgens functionele eisen worden gedestilleerd, die de aannemer enige oplossingsruimte bieden om een eigen uitvoering (en eventueel ontwerp) te bepalen. Ook kan Delfland ervoor kiezen om de oplossingsruimte te beperken, bijvoorbeeld door het ontwerp bindend voor te schrijven.

De mate waarin Delfland ertoe in staat is om een referentieontwerp (met uitvoeringsplan en -fasering) op te stellen en daaruit de kaders te destilleren, is medebepalend voor de contractvorm. Indien Delfland over de daarvoor benodigde capaciteit en kennis beschikt, dan ligt een contractvorm als D&C of zelfs E&C voor de hand. Indien Delfland die kennis en ervaring niet heeft (of kan inhuren), dan is een samenwerking van Delfland met een aannemer in een bouwteam of alliantie een optie. Het verder uitwerken van de voor- en nadelen van dergelijke contract- en samenwerkingsvormen valt buiten de scope van onze opdracht.

Hieronder beschrijven we de overwegingen m.b.t. de allocatie per thema.

- Uitvoerbaarheid: Hoewel de uitvoering primair de verantwoordelijkheid van de aannemer is, heeft Delfland als opdrachtgever de verantwoordelijkheid om hiervoor kaders op te stellen. De uitvoerbaarheid hangt immers primair samen met de beschikbare ruimte op het terrein en het raakvlak m.b.t. de bedrijfsvoering op de AWZI. Delfland dient kaders te stellen waarbinnen de renovatie uitvoerbaar is, zonder de bedrijfsvoering te schaden. Denk aan het beschikbaar stellen van de fysieke werkruimte voor de renovatie, of aan het bieden van tijdsvensters voor omschakelmomenten. Of zelfs het inkaderen van de oplossingsruimte, in de vorm van een referentieontwerp.

  Delfland kan deze kaders contractueel voorschrijven, maar dit introduceert nieuwe risico's. Het is van belang dat deze kaders voldoende ruimte bieden voor de uitvoering. Indien deze te stringent zijn, dan bestaat het risico dat aannemers niet zullen inschrijven. Maar zodra een gegadigde heeft ingeschreven, dan accepteert deze de verantwoordelijkheid voor uitvoering binnen de kaders en zijn optredende tegenvallers voor zijn risico en rekening. Indien de kaders te veel ruimte bieden, dan kan dat de bedrijfsvoering schaden. Als Delfland na contractering de kaders wil wijzigen, dan leidt dat mogelijk tot vertraging en meerkosten; dit risico ligt bij Delfland.
- Bedrijfsvoering: Het borgen van de bedrijfsvoering hangt samen met het voorgaande punt. In de eerste plaats zijn er duidelijke kaders nodig waarbinnen de aannemer moet werken, om verstoring van de bedrijfsvoering te voorkomen. Het stellen van kaders is de verantwoordelijkheid van Delfland. Delfland is vervolgens ook verantwoordelijk voor het bieden van voldoende oplossingsruimte waarmee effluenteisen continu haalbaar zijn (zowel tijdelijk als na realisatie). De gecontracteerde opdrachtnemer is vervolgens

verantwoordelijk voor het uitvoeren hiervan binnen de kaders. Verstoring van de bedrijfsvoering als gevolg van bijvoorbeeld fouten, schade door of uitloop van werkzaamheden van de aannemer zijn voor risico en rekening van de aannemer.

Delfland kan als opdrachtgever maatregelen voorschrijven om het risico op verstoring van de bedrijfsvoering te verkleinen. Te denken valt aan het voorschrijven van processen voor het buiten dienst nemen van kabels of leidingen of het voorschrijven van zuigend ontgraven. Of een coördinatieverplichting opleggen, die de aannemer verplicht af te stemmen met de beheerder. Ook kan Delfland de aannemer vragen om de risico's m.b.t. de zuivering actief te beheersen. Bijvoorbeeld door gegadigden bij aanbesteding een risicobeheersplan in te laten dienen, als een van de EMVI/BPKV-kwaliteitscriteria. Inschrijvers worden mede beoordeeld op de kwaliteit van hun beheersplan en kunnen zich hiermee positief onderscheiden. De door de winnende inschrijver voorgestelde beheersmaatregelen worden onderdeel van het contract en daarmee contractueel afdwingbaar.

- Veiligheid: De verantwoordelijkheid voor een veilige uitvoering van de renovatie ligt primair bij de aannemer. Kaders voor een veilige uitvoering volgen uit onder meer de Arbowetgeving. Deze wet- en regelgeving is echter abstract (het betreft immers 'doelregelgeving' en geen 'doe-regelgeving'). Ook raakt de uitvoering ter plaatse de veiligheid van de eigen medewerkers op de AWZI. Daarom kan Delfland concrete maatregelen voorschrijven (om een ondergrens vast te leggen), bijvoorbeeld ten aanzien van het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen, het plaatsen van hekwerken en geleidebarriers of het aanleggen van een tijdelijke in- en uitgang voor bouwverkeer. Mochten er toch veiligheidsincidenten optreden, dan blijft dat primair de verantwoordelijkheid van de aannemer. Delfland is ervoor verantwoordelijkheid dat medewerkers op AWZI zich aan de veiligheidsafspraken houden.
- Kosten en planning: De staat van de onderdelen van de AWZI vormt een belangrijk risico voor de kosten en de planning. De onzekerheid daarvan is primair het risico van de opdrachtgever. Delfland beschikt immers over de informatie over de staat of kan deze tijdig (lees: voor uitvoering) verzamelen. Het is niet passend om risico's m.b.t. de onzekere staat volledig bij de aannemer te beleggen, omdat deze een informatieachterstand heeft en het risico niet goed kan inschatten. Bij aanbestedingen waar dergelijke risico's toch bij de aannemer wordt belegd zien wij dat ofwel de aanbesteding mislukt, of de inschrijvers nemen een forse risico-opslag op, of tijdens uitvoering ontstaat een vechtsituatie met alsnog financiële tegenvallers voor de opdrachtgever. Wel kan Delfland de aannemer vragen om dit opdrachtgeversrisico actief te beheersen. Dat kan bijvoorbeeld door in de uitvoering rekening te houden met de verschillende scenario's die samenhangen met de staat van onderdelen (hergebruik, renovatie of vervanging). Dit risico kan onderwerp zijn van een risicobeheersplan, dat in de uitvraag wordt opgenomen als EMVI/BPKV-criterium.

4 Doorkijk risico's na realisatie

Dit hoofdstuk beschrijft een kwalitatieve doorkijk naar de risico's van renovatie die we in dit stadium voorzien voor de periode na realisatie (na 2028). Deze risico's hebben betrekking op flexibiliteit, suboptimale exploitatie en niet-verwijderde oude objecten.

- Flexibiliteit: De beperkte ruimte op de zuivering beperkt de mate waarin de AWZI na realisatie nog aangepast kan worden. Dat wil zeggen dat de fysieke aanpassingen, die nodig zijn vanwege eventuele veranderende eisen of behoeften, lastig in te passen zijn op het volgebouwde terrein. Voorbeelden van dergelijke exogene veranderingen zijn:
    - aanscherping in effluenteisen met betrekking tot stoffen die al gezuiverd worden, zoals nitraat en fosfaat, of verscherpte grenswaarden van gevaarlijke stoffen;
    - nieuwe effluenteisen met betrekking tot nog niet gezuiverde stoffen, bijvoorbeeld microplastics, medicijnresten of stoffen waarvan de status verandert naar "zeer zorgwekkend";
    - zwaardere veiligheidseisen met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden door het personeel op de zuivering;
    - toename van de benodigde capaciteit, bijvoorbeeld vanwege wensen met betrekking tot de centralisatie van de afvalwaterzuiveringsprocessen tussen de AWZI's binnen Delfland of bij naastgelegen waterschappen.

  Daarnaast zijn er ook mogelijke veranderingen die uit eigen ambitie voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn het terugwinnen van bepaalde grondstoffen en het produceren van meer zoetwater dan beoogd met de Zoetwaterfabriek.

  Noot: Aankoop van aangrenzend terrein zou uitkomst kunnen bieden om de gewenste flexibiliteit toch te verkrijgen, maar de verwerving ervan lijkt weinig kansrijk, zo niet onmogelijk (zie ook paragraaf 3.3.9). Bovendien gaat dit gepaard met aanvullende kosten. Het nieuwbouw-alternatief biedt de mogelijkheid om ruimte te reserveren voor het garanderen van de benodigde flexibiliteit t.o.v. bovenstaande veranderingen. Ook dit leidt tot extra kosten, die meegenomen dienen te worden in de nieuwbouwraming, te meer omdat het bestuur flexibiliteit als afwegingscriterium heeft aangemerkt.
- Hogere exploitatiekosten: De randvoorwaarden die de bedrijfsvoering van de huidige zuiveringsinstallatie met zich meebrengt, beperken het ontwerp van het renovatie-alternatief. De positie en uitvoering van bepaalde onderdelen (met name leidingen) zal door eisen vanuit de fasering en ruimtelijke beperkingen niet altijd optimaal zijn en daarom leiden tot aanvullende exploitatiekosten ten opzichte van het nieuwbouwalternatief, bijvoorbeeld in de vorm van hogere energiekosten.

  De benodigde leidingen zijn bijvoorbeeld langer en bevatten meer bochten om de benodigde afstanden te overbruggen, wat leidt tot een groter energieverlies en wellicht aanvullende benodigde pompcapaciteit. Dit komt bovenop de benodigde opvoerhoogte om het afvalwater onder vrij verval door de zuivering te laten stromen, die mede wordt bepaald door de huidige positionering van de voor- en nabezinktanks. Deze worden namelijk gehandhaafd in het renovatie-alternatief, maar de onzekerheden met betrekking tot de anoxische/aerobe tanks (zie risico 1) maken vrij verval wellicht onmogelijk.

  De huidige locatie van de mechanische indikker illustreert dergelijke complicaties. Deze indikker is later geplaatst en medewerkers van Delfland geven aan dat deze idealiter dichterbij de slibvergisting was geplaatst. Door ruimtegebrek was dit echter niet mogelijk. Deze suboptimale positionering leidt tot meerkosten in de exploitatie. Het huidige detailniveau van het ontwerp laat niet toe om deze meerkosten in dit stadium te kwantificeren. Wij verwachten dat de exploitatiekosten voor nieuwbouw lager zullen zijn dan voor renovatie, omdat de nieuwe installatie langs een optimalere vervallijn kan worden aangelegd en er daarom minder pompenergie nodig is.
- Niet-verwijderde oude objecten: Het kan blijken dat het niet altijd mogelijk is om objecten die niet langer in gebruik zijn te verwijderen, hoewel dit een uitgangspunt van het

renovatie-alternatief is. Een oorzaak kan zijn dat bepaalde leidingen onbereikbaar zijn omdat de fasering vereist hier bovenop te bouwen, of omdat deze diep in de grond liggen. Dit zorgt voor een complexere en onduidelijkere situatie na realisatie. Bovendien kan het leiden tot zettingsverschillen en problemen bij toekomstige verbouwingen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusie

Op basis van onze analyse, concluderen we het volgende:

A. Onze analyse en de gehouden werksessies resulteren in een globaal beeld van de risico's van het renovatie-alternatief. Het globale karakter volgt met name uit het ontbreken van een uitgewerkte uitvoeringsmethode en een uitvoerings- en faseringsplan. Dit resulteert in verschillende risico's die we (zonder beheersing) classificeren als 'hoog' tot 'onacceptabel'.

B. We zien de volgende onderscheidende risico's van het renovatie-alternatief:
    a. Uitvoerbaarheid: De kans dat het huidige ontwerp voor renovatie in het werkende systeem niet mogelijk is. Dit komt doordat de omvang en locatie nog niet van alle objecten in beeld is en doordat de beschikbare ruimte (voor zowel de te plaatsen onderdelen als voor werkruimte tijdens de renovatie) op het terrein beperkt is.
    b. Bedrijfsvoering: De kans dat de uitvoering van de renovatiewerkzaamheden het zuiveringsproces verstoort. Dit kan leiden tot lozing van (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater en daarmee tot ecologische schade en imagoschade voor Delfland. Verstoring van het zuiveringsproces wordt veroorzaakt door onzekerheid over de effectiviteit van het systeem tijdens renovatie en incidenten of fouten tijdens de uitvoering.
    c. Veiligheid: De kans dat een veiligheidsincident optreedt voor (bouw)personeel of omgeving met persoonlijk letsel of grote materiele schade tot gevolg. Oorzaken zijn het werken met explosieve en giftige stoffen en biologische agentia op de AWZI, het werken onder tijdsdruk (opgelegd doordat het zuiveringsproces doorgang moet vinden) en de beperkte ruimte ter plaatse.
    d. Planning: De kans dat de renovatie niet tijdig gereed is. Dit kan leiden tot vertragingskosten en het niet tijdig gerealiseerd hebben van voldoende biologische capaciteit om aan de zuiveringseisen te voldoen. Naast de risico's onder de andere thema's is het op dit moment ontbreken van een faseringsplanning voor uitvoering van dit project een belangrijke oorzaak.
    e. Kosten: De kans dat de kosten van renovatie de geraamde kosten overstijgen. Naast de risico's onder andere thema's is het beperkte inzicht in de staat van de objecten op de AWZI een belangrijke oorzaak (mogelijk moeten meer onderdelen worden vervangen dan nu geraamd).

C. Zonder beheersing kwalificeren we verschillende risico's in het dossier als 'hoog' tot 'onacceptabel'. De risico's zijn evenwel beheersbaar: we zien verschillende beheersmaatregelen waarmee de risico's naar onze verwachting kunnen worden teruggebracht tot een acceptabel niveau. Voorbeelden zijn het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsplan, de inzet van een versterkte uitvoeringsorganisatie en de inzet van tijdelijke voorzieningen voor de ombouw.

D. De benodigde beheersmaatregelen om het risicoprofiel terug te brengen tot een acceptabel niveau zijn omvangrijk en de kosten ervan substantieel. Op basis van een globale indicatie schatten we dat de benodigde beheersing leidt tot een toename van de geraamde kosten van qua ordegrootte ten minste 30%. 'Ten minste', omdat we van bepaalde beheersmaatregelen de kosten nu niet kunnen inschatten, zoals de kosten van extra inzet van de beheerorganisatie, kosten voor zuigend ontgraven en kosten voor verplaatsen of zelfs verwijderen van windmolens. Deze kosten dienen bij een afweging tussen renovatie en nieuwbouw te worden meegenomen.

E. Verder merken we op dat er aan verschillende beheersmaatregelen nadelen kleven. Zo kan een beheersmaatregel als het verplaatsen of zelfs verwijderen van de windmolens (om ruimte te bieden voor de renovatie) het imago van Delfland schaden. De windmolens zijn namelijk onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES), waarover met regionale partners afspraken zijn gemaakt. Verder leiden bepaalde maatregelen tot relatief hoge tijdsgebonden kosten, bijvoorbeeld voor een versterkte uitvoeringsorganisatie. Dit heeft als nadelig bijeffect dat, indien een risico ondanks de genomen beheersmaatregelen toch optreedt, de gevolgkosten bij een vertraging hoger zijn.

F. We benadrukken dan ook dat er ook na beheersing sprake is van een substantieel restrisico op meerkosten, vertraging en hinder voor omgeving. Zo resteert er bijvoorbeeld een (weliswaar kleinere) kans op verstoring van de bedrijfsvoering, leidend tot lozing van (gedeeltelijk) ongezuiverd afvalwater en daardoor ecologische schade. Ook blijft er een kans op vertraging van de uitvoering (en daarmee gemoeid gaande vertragingskosten en hinder voor de omgeving) doordat de bedrijfsvoering geen ingrepen toelaat, bijv. door een momentaan hoge aanvoer van influent. Verder blijft er een kans bestaan op veiligheidsincidenten met effect op betrokkenen op de zuivering, maar ook op de omgeving. Vanwege deze restrisico's zal een risicoreservering nodig blijven. Wij schatten die op 25 tot 30% van het subtotaal investeringskosten in de raming. De risicoreservering in de huidige renovatieraming bedraagt 24%, wat net onder de genoemde bandbreedte ligt.

G. Verder zien we de volgende onderscheidende risico's na realisatie van het renovatie-alternatief (tijdens de beheerfase):
    a. Flexibiliteit: De gerenoveerde AWZI is minder flexibel t.a.v. toekomstige ontwikkelingen. Bij nieuwbouw is er meer ruimte om hier rekening mee te houden, bijvoorbeeld door ruimtereserveringen. We benadrukken dat dergelijke reserveringen kosten met zich meebrengen.
    b. Hogere exploitatiekosten: Verder zien we het risico op een suboptimale exploitatie, omdat de AWZI niet optimaal kan worden ingericht. Zo kunnen langere leidingen en meer bochtstukken leiden tot een hoger energieverbruik.
    c. Niet-verwijderde objecten: Ten slotte kunnen bij renovatie mogelijk niet alle bestaande onderdelen van de zuivering worden verwijderd, die na renovatie buiten gebruik zijn. Dit kan een belemmering vormen voor toekomstige aanpassing en een oorzaak zijn van zettingsverschillen.

H. We merken ten slotte op dat het in dit rapport beschreven risicoprofiel een belangrijke bouwsteen is voor een afweging tussen de alternatieven voor renovatie en nieuwbouw, maar op zichzelf onvoldoende om deze afweging op te baseren. Daarbij dienen bijvoorbeeld ook de kosten en andere afwegingscriteria (bijv. toekomstbestendigheid) bij te worden betrokken.

5.2 Aanbevelingen

We doen de volgende aanbevelingen t.b.v. een gelijkwaardige afweging op kosten en risico's tussen nieuwbouw en renovatie. Indien het bestuur om andere zwaarwegende redenen of o.b.v. andere afwegingscriteria niet voor renovatie kiest, dan vervalt de noodzaak tot opvolging van deze aanbevelingen.

1. Werk het ontwerp verder uit, bepaal een ombouwmethode en -volgorde en stel een uitvoerings- en faseringsplan op. Betrek de beheerder hierbij t.b.v. een goede afstemming tussen uitvoeringwijze en bedrijfsvoering.

2. Voer nader onderzoek uit naar de staat van onderdelen van de huidige AWZI. Maak voor onderdelen waarvan de staat onzeker is een inschatting van de consequenties van mogelijke scenario's (hergebruik, renovatie of vervanging) voor ontwerp en uitvoering.

3. Actualiseer het risicodossier door, op basis van het voorgaande, risico's concreter te maken en te kwantificeren.

4. Werk beheersmaatregelen nader uit, raam de kosten ervan en neem deze op in de raming. Maak bij het uitwerken van beheersmaatregelen een expliciete afweging tussen de kosten van beheersmaatregelen en de voorziene risicoreductie.

5. Maak een integrale afweging tussen nieuwbouw en renovatie op basis van dossiers (ontwerpen, ramingen, uitvoeringsplannen, planningen, risicodossiers, etc.) die op hetzelfde niveau zijn uitgewerkt.

6. Communiceer met de omgeving (o.a. de gemeente) in het geval van een eventuele keuze voor renovatie duidelijk de specifieke restrisico's en de effecten daarvan voor de omgeving; denk aan het restrisico op lozing van ongezuiverd effluent.

Bijlage A Overzicht risicosessies en besprekingen

Nr.	Overleg	Datum	Locatie	Aanwezigen	Organisatie
V-1	Kick-off	23-11-2021	MS Teams	Michelle Hendriks	Delfland
				Janiek Baarends	Delfland
				Kasper Lendering	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
				Maarten van de Voort	Horvat & Partners
V-2	Sitebezoek	03-12-2021	AWZI DGL	Peter de Been	Delfland
				Floris Nonhebel	Delfland
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
V-3	Toelichting ontwerp	09-12-2021	MS Teams	Michelle Hendriks	Delfland
				Floris Nonhebel	Delfland
				Carlo Langelaan	Delfland
				Matthijs de Jong	Delfland
				Mariska Ronteltap	Delfland
				Marc Schetters	Sweco
				Kasper Lendering	Horvat & Partners
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
V-4	Risicosessie 1A	13-12-2021	MS Teams	Floris Nonhebel	Delfland
				Carlo Langelaan	Delfland
				Peter de Been	Delfland
				Erik Knol	Delfland
				Marinus Vellekoop	Delfland
				Michelle Hendriks	Delfland
				Janiek Baarends	Delfland
				Kasper Lendering	Horvat & Partners
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
				Han Vrijling	Horvat & Partners
V-5	Risicosessie 1B	17-12-2021	MS Teams	Raymond Dijkshoorn	Delfland
				Mariska Ronteltap	Delfland
				Carlo Langelaan	Delfland
				Kasper Lendering	Horvat & Partners
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
				Han Vrijling	Horvat & Partners
V-6	Risicosessie 2A	11-01-2022	MS Teams	Floris Nonhebel	Delfland
				Carlo Langelaan	Delfland
				Peter de Been	Delfland
				Erik Knol	Delfland
				Marinus Vellekoop	Delfland
				Mariska Ronteltap	Delfland
				Janiek Baarends	Delfland
				Michelle Hendriks	Delfland
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners
				Han Vrijling	Horvat & Partners

V-7	Risicosessie 2B	18-01-2022	MS Teams	Remko Hakhoff	Delfland
				Gerben Idzenga	Delfland
				Matthijs Boon	Horvat & Partners
				Timo Eijkelkamp	Horvat & Partners

Bijlage B Referentielijst

Nr.	Omschrijving	Type	Datum	Opsteller
02a	Nulmeting AWZI DGL	PDF	01-06-2019	RHDHV
02b	Startdocument Verkenning Toekomst AWZI DGL	PDF	21-08-2020	Delfland
03a	Eindrapport Verkenning Toekomst AWZI DGL	PDF	01-06-2021	Delfland & Sweco
03b	Effectbepaling AWZI De Groote Lucht	PDF	20-07-2021	Sweco
03c	Toelichting kostenramingen renovatie en nieuw-bouw	PDF	29-06-2021	Delfland
03d	Beschrijving realistische AWZI-alternatieven	PDF	07-06-2021	Sweco
03e	Risicodossier Verkenning Toekomst AWZI DGL	Excel	29-06-2021	Delfland
04a	SSK-Rekenmodel Delfland N1	Excel	20-04-2021	Sweco
04b	SSK-Rekenmodel Delfland N2	Excel	20-04-2021	Sweco
04c	SSK-Rekenmodel Delfland N3	Excel	20-04-2021	Sweco
04d	SSK-Rekenmodel Delfland R1	Excel	20-04-2021	Sweco
04e	SSK-Rekenmodel Delfland R2	Excel	20-04-2021	Sweco
05	Risicomatrix Delfland	Excel	01-05-2020	Delfland
06	Windturbines aandachtspunten tbv Masterplan DGL	Word	07-02-2020	Delfland

Bijlage C Afkortingen

Afkorting	Betekenis
AT	Aerobe/Anoxische Tank
BT	Beluchtingstank
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
DGL	De Groote Lucht
DNT	Denitrificatietank
DO	Definitief ontwerp
D&C	Design & Construct
E&C	Engineering & Construct
LCC	Life Cycle Costs
NBT	Nabezinktank
OBG	Ongewenste begingebeurtenis
OTG	Ongewenste topgebeurtenis
RWS	Rijkswaterstaat
TRA	Taak Risico Analyse
UO	Uitvoeringsontwerp
v.e.	Vervuilingseenheden
VO	Voorlopig ontwerp
V&G-plan	Veiligheid- & gezondheidsplan
VBT	Voorbezinktank

Bijlage D Classificatie kansen en gevolgen

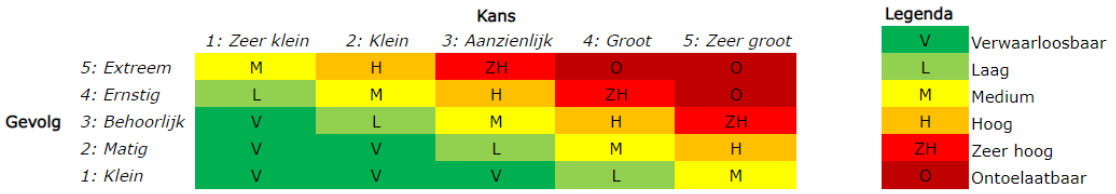

Figuur 5: Matrix ter bepaling van de risicoklasse per risico. Deze is gebaseerd op de matrix gebruikt door Delfland.

Gevolgklasse	Waarde	Financieel	Veiligheid	Reputatie
Extreem	5	>10 M	Meerdere doden	Internationale commotie
Ernstig	4	1M-10M	Een dode, blijvend ernstig letsel	Landelijke commotie
Behoorlijk	3	100k-1M	Ernstig gewonde / langdurig verlet	Regionale commotie
Matig	2	10k-100k	Lost time incident	Lokale commotie
Klein	1	1-10k	EHBO / bijna ongeval	<10 klachten

Tabel 2: Definitie van de verschillende gevolgklassen.

Kansklasse	Waarde	Percentage	Classificatie
Zeer groot	5	40%	Risico treedt op bij minimaal 2 van de 5 projecten
Groot	4	20%	Risico treedt op bij 1 op de 5 projecten
Aanzienlijk	3	10%	Risico treedt op bij 1 op de 10 projecten
Klein	2	5%	Risico treedt op bij 1 op de 20 projecten
Zeer klein	1	1%	Risico treedt op bij 1 op de 100 projecten

Tabel 3: Definitie van de verschillende kansklassen.

Bijlage E Risicodossier

Los bijgevoegd.

Bijlage F Kosten van beheersing risico's

Los bijgevoegd.

Notitie

Aan
Gemeente Vlaardingen, Hoogheemraadschap Delfland

Kopie aan

Datum	**Project**	**Auteur**
10-06-2022		DCMR

Onderwerp
Samenvatting verkenning AWZI geuraspecten

Inleiding

Vanaf 2021 zijn de betrokken partijen met elkaar in overleg over de noodzakelijk toekomstige uitbreiding van de AWZI Groote Lucht. Het hoogheemraadschap voorziet in een aanzienlijke capaciteitsuitbreiding vanaf 2028 t/m 2060. Er zijn 2 opties beschikbaar: renovatie op de bestaande locatie en uitbreiding op een nieuwe locatie op de Vergulde Hand West. Op basis van de inzichten uit het eerste deel van de verkenning heeft het bestuur van Delfland in juli 2021 de voorlopige voorkeur uitgesproken voor nieuwbouw. Vanuit de omgeving, de gemeente Vlaardingen in het bijzonder, zijn zorgen en bezwaren geuit tegen nieuwbouw van een AWZI op Vergulde Hand West (o.a. in de motie van de gemeenteraad d.d. 14 juli 2021). De gemeente Vlaardingen heeft de wens uitgesproken op de huidige locatie te renoveren. De nieuwe AWZI komt ca. 350 m dichterbij bestaande woningen.

In het tweede deel van de verkenning is verdere uitwerking gegeven aan het ontwerp van nieuwbouw, waarbij in het bijzonder aandacht is besteed aan het wegnemen of minimaliseren van bezwaren, waaronder de geurbelasting. Deze notitie gaat alleen over het milieuaspect geur. Het milieuaspect geur is namelijk van grote invloed gebleken en daarmee (van de milieuonderwerpen) onderdeel van de uiteindelijk besluitvorming. Afgesproken is om een samenvattend overzicht te geven van de bevindingen over geur.

In de nadere uitwerking van de nieuwbouwvariant is een referentieontwerp opgesteld en is de bijbehorende geurbelasting berekend. De conclusies zijn in deze notitie weergegeven. Hierbij wordt ook in beperktere mate ingegaan op de bestaande situatie en op de renovatievariant.

Gebruik is gemaakt van gegevens en onderzoeken die zijn aangeleverd door het hoogheemraadschap[1].

1 Voorwaarden en uitgangspunten

De volgende voorwaarden en uitgangspunten hebben zich gaandeweg uitgekristalliseerd:

a) Bewoners van de Westwijk mogen geen (geur)hinder ondervinden van de nieuwe AWZI.
b) Er zullen strenge eisen gelden in het kader van het Activiteitenbesluit en de omgevingsvergunning milieu.
c) De voorwaarden en mogelijkheden worden verder uitgewerkt in een MER (de m.e.r. procedure start echter pas na een bestuurlijk besluit over de twee varianten).
d) De toekomstige geurcontouren mogen de ontwikkeling van het bedrijventerrein Vergulde Hand West niet belemmeren. Ook mogen geen belemmeringen ontstaan voor toekomstige ontwikkelingen in het gebied ten noorden van de metrolijn.

Ad b). Voor de nieuwbouwvariant geldt een geurgrenswaarde (uitgedrukt in een contour) van maximaal 0,5 ouE/m3 [2]als 98-percentiel ter hoogte van geurgevoelige objecten (zoals woningen).

[1] Zie bronvermelding eind van de notitie

[2] OU staat voor “Odour Unit”

Als uitzondering hierop geldt voor “andere geurgevoelige objecten” een grenswaarde van 1 ouE/m3 als 98-percentiel.[3] Het betreft dan bedrijventerreinen, gezoneerde industrieterreinen en woningen buiten de bebouwde kom.

Voor de renovatievariant geldt het volgende. Voor zover het nieuwe installaties (met grotere capaciteit) betreft zal bij vergunningverlening worden uitgegaan van de best beschikbare technieken. Voor de gehele AWZI zal een integrale afweging van de technieken en haalbare geurbeperking plaatsvinden (bijv. BREF’s[4] en geurnormen). De uiteindelijk geurcontouren zullen naar verwachting kleiner worden dan de huidige situatie. Wellicht echter groter dan de nieuwbouwvariant (zie verder onder 2).

Geurcontouren worden altijd berekend met behulp van een geurmodel. Definitieve toetsing aan de wettelijke voorschriften zal plaatsvinden bij het verlenen van vergunningen voor de nieuwe AWZI op basis van het dan voorliggend ontwerp.

2 Geurberekeningen en -beoordeling varianten nieuwbouw , renovatie en bestaand

Nieuwbouw
In maart 2022 is voor het op dat moment uitgewerkte referentieontwerp een geurberekening uitgevoerd.

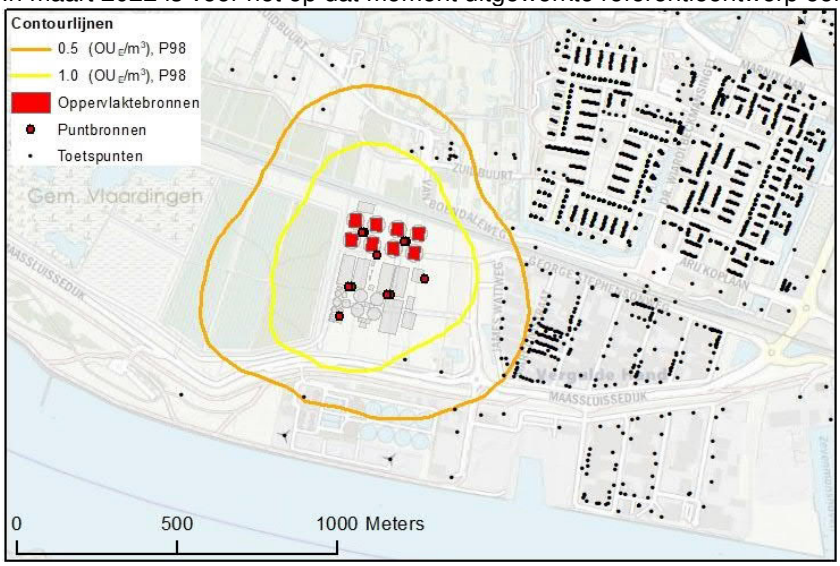

Figuur 1 Geurcontouren 98-percentielwaarde van het referentieontwerp conform het Verkennend geuronderzoek referentieontwerp (25-03-2022)

Bij nadere beschouwing bleek dit ontwerp met deze geurcontouren mogelijk beperking op te leveren ten opzichte van de omgeving en toekomstige ontwikkelingen in de omgeving (zie de ruime oranje contour, maar ook de gele contour die over geheel Vergulde Hand West ligt. Binnen de gele contour kan er eigenlijk niets ontwikkeld worden.)

In mei is daarom aanvullend onderzoek uitgevoerd om extra maatregelen toe te voegen aan het opgestelde referentieontwerp. Het resultaat van deze aanvullende stap wordt hieronder getoond. Feitelijk zijn er extra maatregelen toegepast op alle mogelijke geurbronnen, zoals afdekken en nabehandeling nabezinktanks, retourslibgemaal, effluentgemaal etc. Voor de geurbehandeling van de procesonderdelen is in de berekeningen een geurreductie van 95% toegepast. Het reduceren van de geuremissie met ten minste 95% is technisch alleen mogelijk door alle geurhoudende lucht af te vangen en door een driestaps reinigingstechniek te leiden. Dit vergt flinke extra inspanningen, maar lijkt haalbaar.

[3] Inhoudende dat gedurende 98 procent van een geheel kalenderjaar, deze norm niet wordt overschreden. 2 procent van de tijd kan de norm wel worden overschreden. Toch beschouwd men een dergelijke situatie als niet hinderlijk.

[4] **BREF-documents** staat voor **BAT Reference documents** en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. 'BAT' staat dan weer voor Best Available Techniques oftewel Best Beschikbare Techniek. In een BREF-document staat beschreven wat de meest milieuvriendelijke technieken zijn die een bedrijf kan toepassen.

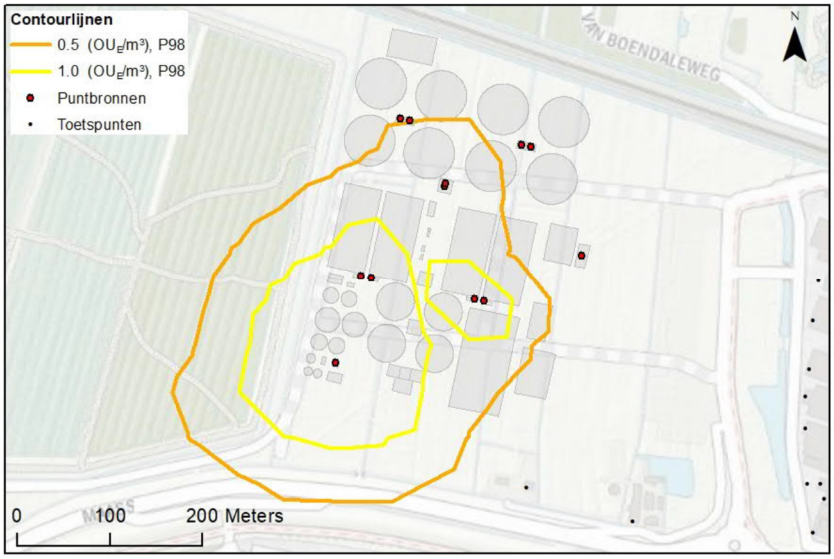

Figuur 2 Geurcontouren 98-percentielwaarde van het referentieontwerp met aanvullende maatregelen (2-06-2022)

Het resultaat is dan wel dat er feitelijke geen (geur)belemmeringen overblijven voor Vergulde Hand West en het opnieuw in te richten voormalige AWZI terrein. Het geuronderzoek geeft als beeld dat deze richting het oosten binnen de inrichting ligt. In westelijke richting zou deze zich tot circa 100 a 150 meter over het volksbos uitstrekken. Voor het huidige gebruik geeft dat geen belemmeringen.
Zie onderstaande figuur.

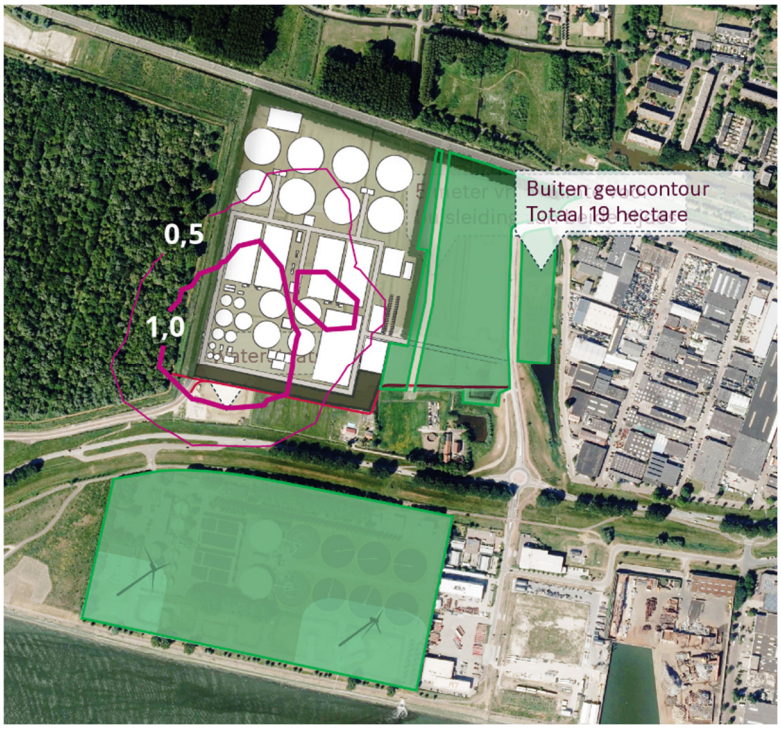

Figuur 3 Verbeelding geurcontour en resterend oppervlakte op Vergulde Hand West

In de praktijk kunnen incidenten bij een AWZI altijd tot geurhinder leiden in een relatief groot gebied. Dit risico is niet geheel met maatregelen weg te nemen en komt niet terug in dit type geurcontour. Dat zal wel een aandachtspunt zijn bij vergunningverlening en toezicht.

<u>Renovatie</u>
Voor renovatie is geen referentieontwerp uitgewerkt. Om die reden zijn geen geurberekeningen uitgevoerd. Het is niet reëel om de geurcontour van de nieuwbouwvariant, waarbij alles afgedekt en afgezogen is, te gebruiken voor de gerenoveerde zuivering. Dit heeft ermee te maken dat alles afdekken en afzuigen van de bestaande zuivering naar verwachting een grote uitdaging is, omdat er destijds geen rekening mee is gehouden bij het ontwerp. De aanvullende maatregelen bij nieuwbouw zijn niet dus met zekerheid uitvoerbaar bij renovatie. Er is een indicatieve inschatting gemaakt door de contour van de eerste geurberekening (figuur 1) 90 graden gedraaid over de bestaande situatie te leggen.

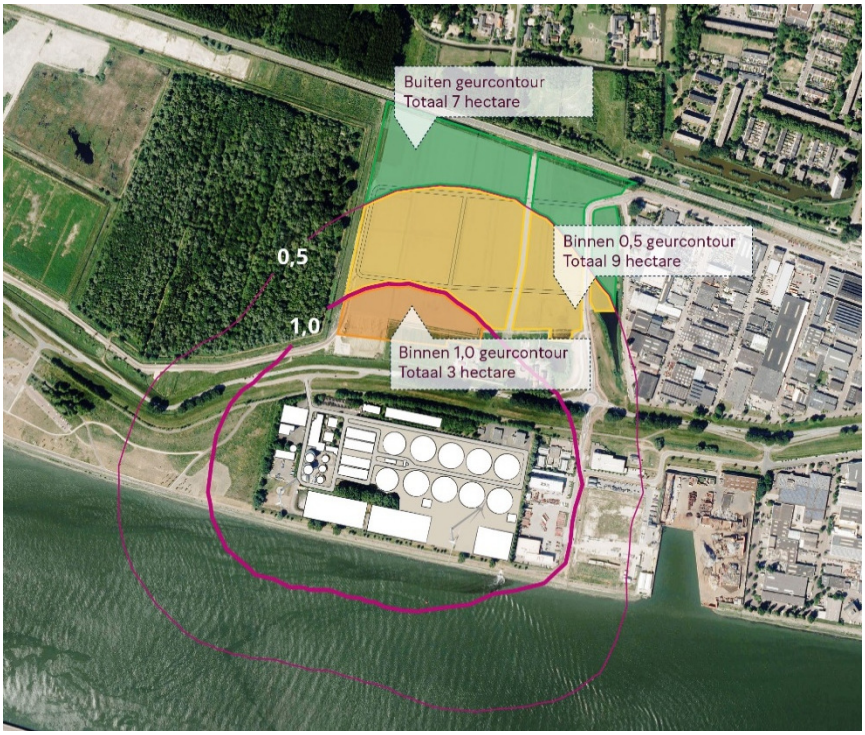

Figuur 4 Indicatieve geurcontouren 98-percentielwaarde bij renovatie.

Feitelijk laten deze indicatieve geurcontouren zien dat:
- Maar net wel/niet voldaan wordt aan de normen voor de huidige geurgevoelige objecten Maassluissedijk;
- Er zou een beperkte belemmering zijn voor de ontwikkeling van de bedrijven op Vergulde Hand West (zuidzijde, binnen de 1,0 geurcontour). Dus ook hier zouden aanvullende maatregelen moeten worden genomen om dit allemaal mogelijk te maken. Het hoogheemraadschap stelt dat dergelijke extra voorzieningen zeer moeilijk realiseerbaar zijn bij renovatie (de AWZI moet ondertussen wel afvalwater blijven zuiveren). Dit is niet vergaand onderzocht.

<u>Huidige situatie</u>
De huidige zuivering opereert binnen de vergunning en dat betekent dat tot ongeveer 2028 (als renovatie of nieuwbouw is afgerond) dit de realiteit is. De huidige (vergunde) situatie is in beeld gebracht op basis van een onderzoek dat in 2020 is uitgevoerd. Zoals eerder gesteld zullen bij renovatie en capaciteitsuitbreiding de verouderde normen niet meer gelden en zal een nieuwe afweging van technieken en maatregelen worden gemaakt.

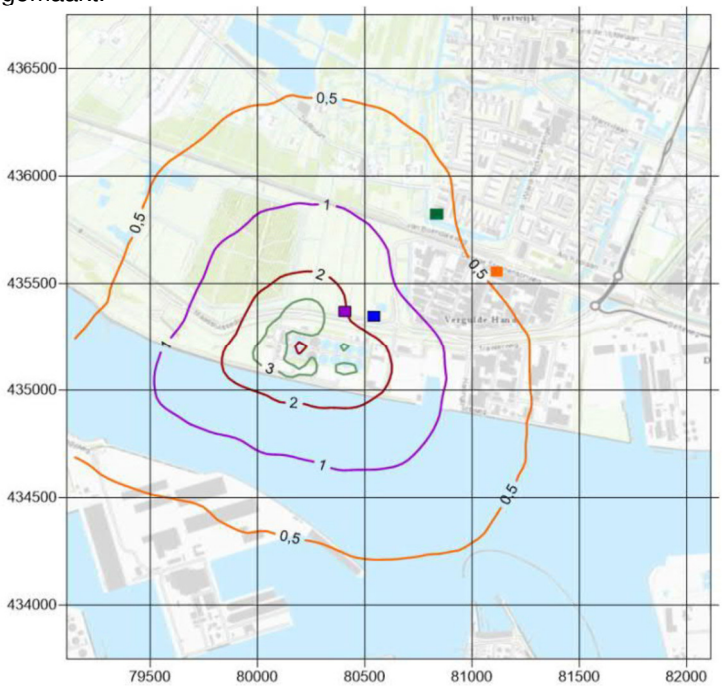

Figuur 5 Geurcontouren 98-percentielwaarde voor de huidige situatie

In de huidige situatie is de geuremissie hoger dan in beide varianten. Dit komt doordat er in de huidige situatie minder geurbehandeling plaatsvindt bij de verschillende procesonderdelen. Hierdoor valt de contour in de huidige situatie groter uit. Ten opzichte van de huidige situatie zal de geursituatie op de nieuwe locatie voor alle geurgevoelige objecten verbeteren.

3 Samenvatting

Of nu gekozen wordt voor de renovatie- of nieuwbouwvariant, beide varianten geven uiteindelijk een flinke reductie van geur ten opzichte van de huidige situatie.

Er is een goed beeld ontstaan van de mogelijke geurbelasting voor de nieuwbouwvariant. De nieuwbouwvariant met strengere normen is uitvoerbaar , maar vergt vergaande extra geurreducerende maatregelen (vergelijkbaar met AWZI Harnaschpolder). Het onderhoud en beheer van de extra maatregelen vergt extra organisatorische en financiële inzet van het hoogheemraadschap.

Omdat daarna zeer acceptabele geurcontouren ontstaan, geeft deze variant geen beperkingen voor de ontwikkeling van bedrijven op Vergulde Hand West en zal naar verwachting geen geurhinder ontstaan bij woonbebouwing (Westwijk) en eventuele ontwikkelingen met arbeidsmigranten op Vergulde Hand West. Indien voor deze optie wordt gekozen, zal in het ruimtelijke proces de geurcontour juridisch moeten worden vastgelegd. Onder de Omgevingswet kan dit mogelijk door een zogenoemde “bebouwingscontour geur” vast te stellen.
Als gekozen wordt voor de renovatie variant, moet het hoogheemraadschap opnieuw naar de tekentafel, want er moet dan een referentieontwerp voor renovatie worden uitgewerkt (dat is nu niet gedaan).
Pas als dat er is kan ook worden uitgewerkt welke aanvullende geurmaatregelen mogelijk zijn. Ten opzichte van bestaande woonbebouwing zal altijd sprake zijn van flinke geurreductie. Ten opzichte van de ontwikkelingen op Vergulde Hand West zullen mogelijk nog beperkingen ontstaan (afhankelijk van de haalbare maatregelen).

Gehanteerde bronnen:

- Sweco (2022) AWZI De Groote Lucht – Verkennend Geuronderzoek Aanvullende Maatregelen Referentieontwerp. NL22-648800269-23177. Definitief 03. 02-06-2022.
- Hoogheemraadschap Delfland – Memo Aanvullend geuronderzoek toekomst AWZI De Groote Lucht, 31 mei 2022.
- Sweco (2022) AWZI De Groote Lucht – verkennend geuronderzoek referentieontwerp. NL22-648800269-20118. Definitief 01. 25-03-2022.
- RHDHV (2020) Geuronderzoek wijziging geursituatie RWZI De Groote Lucht. BH3706I&BRP001F01. Definitief/F01. 3-11-2020.

Hoogheemraadschap van Delfland
T.a.v. de heer ir. P.C. Janssen, WOR-bestuurder
Postbus 3061
2601DB DELFT

UW BRIEF
-
UW KENMERK
-
ONS KENMERK
2101724
DELFT
30 mei 2022

ONDERWERP
Speerpunten OR bij besluitvorming Toekomst DGL

Beste Pieter,

Aanleiding en procedure
Op verschillende momenten zijn wij door de organisatie geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de Toekomst van de Groote Lucht. Voor het maken van een keuze over de Toekomst van DGL geldt het 'politiek primaat'. Artikel 25 in de WOR geeft de OR adviesrecht bij bijvoorbeeld 'het doen van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming'. Gedurende het hele traject van de komende jaren zijn er tal van formele inspraakmomenten. Om te voorkomen dat we zaken missen, en om het ontwerptraject en alle besluitvorming zo mogelijk te vergemakkelijken, geven wij nu alvast in dit prille stadium onze speerpunten mee.

In dit traject zien wij dat al veel belangen (zoals kosten, omgeving, duurzaamheid) worden meegenomen in bijvoorbeeld de afweging renovatie/nieuwbouw. Graag voegen wij daar onderstaande belangen aan toe, ingedeeld naar onze welbekende speerpunten. Het meenemen van deze belangen in de besluitvorming draagt bij aan het maken van een juiste keuze, een kwalitatief goed ontwerp en draagvlak van betrokken medewerkers. De speerpunten zullen gedurende het gehele traject van pas komen en een leidraad bieden voor de belangen die de OR zal inbrengen.

Speerpunt 1: Medezeggenschap geborgd
Vanzelfsprekend heeft het betrekken van medewerkers meerwaarde. Enerzijds vanuit draagvlak, anderzijds vanuit kennis en ervaring. Kennis van waar bijvoorbeeld een nieuw ontwerp aan moet voldoen. Ervaring met wat in de huidige praktijk wel of juist niet goed werkt. Dit kan onveilige situaties of dure aanpassingen achteraf voorkomen.

- Wij adviseren om in de verdere aanpak te beschrijven hoe medewerkers betrokken worden bij ontwerp, besluitvorming, aanleg en gebruik van de zuivering(en).

BIJLAGE(N) -
CONTACT Stephanie Colenberg • E ondernemingsraad@hhdelfland.nl
POSTADRES Postbus 3061, 2601 DB Delft • WEBSITE www.hhdelfland.nl
TEAM Personeel en Organisatie en Crisisbeheersing

Speerpunt 2: Werkplezier
Medezeggenschap is een belangrijke succesfactor voor het speerpunt Werkplezier. Ook belangrijk is loopbaanperspectief. Bijvoorbeeld een vraag als "wat gebeurt er met mijn werk in de toekomst?" Deze vraag kan bedoeld zijn als zorg, daarom is transparantie in het hele traject erg belangrijk. Maar deze vraag kun je ook zien als een kans. In het hele project, en ook daarna, zijn heel veel (nieuwe) functies en rollen te onderscheiden. Functies en rollen die wellicht ontwikkelkansen bieden door, al dan niet tijdelijk, ter vervanging van of naast de eigen functie iets anders te doen. En daar kunnen we nu al op voorsorteren door medewerkers waar mogelijk op te leiden.

- Wij adviseren zorgvuldig en transparant om te gaan met medewerkers die zich zorgen maken over de toekomst.
- Daarnaast adviseren wij nu al actief op zoek te gaan naar welke ontwikkelkansen dit biedt voor de medewerkers.
- Start waar mogelijk alvast met opleiden zodat we straks als organisatie gesteld staan. Bedenk hierbij dat het opleiden van eigen mensen niet alleen bijdraagt aan werkplezier, maar bovendien vaak veel goedkoper is dan inhuur, en dat het bijdraagt aan het behouden van kennis.

Speerpunt 3: Arbeidsomstandigheden
Hierbij denken wij vooral aan veiligheid en gezondheid voor medewerkers. Zowel op de nieuwe zuivering, als op de huidige zuivering totdat deze er niet meer is. Renovatie van de huidige zuivering heeft als extra aandachtspunt dat er 'verbouwd wordt terwijl de winkel open is'. Ongeacht de keuze: zowel bij renovatie als nieuwbouw geldt uiteraard dat de veiligheid op de huidige zuivering niet mag afbrokkelen doordat er bijvoorbeeld geen vervangingsinvesteringen meer worden gedaan. In het ontwerp van de nieuwe zuivering is het verstandig om goed te luisteren naar de 'lessons learned' op de huidige zuivering.

- Wij adviseren een veiligheidsanalyse te maken, ongeacht de keuze voor nieuwbouw of renovatie, met input van medewerkers die dagelijks op de zuivering werken.
- Maak daarbij onderscheid tussen de veiligheid op de huidige zuivering, veiligheidseisen in het ontwerp van de nieuwe zuivering, veiligheid tijdens de bouw, en veiligheid op de uiteindelijke nieuwe zuivering.
- Laat een V&G-adviseur ook actief meekijken met de plannen en ontwerpen en geef deze een positie in het projectteam.

Daarnaast is het belangrijk om rekening te houden met ontwikkelingen als Hybride Werken, bereikbaarheid, etc.

Speerpunt 4: Organisatie
Hierbij denken wij aan drie aspecten:

Financiële impact
De vorige grote klus, de AWZI Harnaschpolder, had een enorme financiële impact. En dat had ook effect op de ruimte voor de totale loonkosten. En daarmee heeft het bijgedragen aan de flinke werkdruk, mede aangezien de ambities er de laatste jaren niet minder op zijn geworden. Hoewel de financiële besluitvorming in hoofdzaak bij het bestuur ligt, vinden wij het belangrijk om het volgende mee te geven:

- Wij adviseren om een financiële constructie te kiezen waarbij ook in de toekomst voldoende ruimte is voor (de ontwikkeling van) de totale loonkosten.
- Daarnaast adviseren wij om ook tijdens dit traject de bredere ambities in balans te houden met wat de organisatie aan kan. Dat betekent dus prioriteren én keuzes maken.

Governance
Wat is Delflands visie op het toekomstig beheer van deze, maar ook de andere zuiveringen? Blijven we het zelf doen, besteden we het uit, gaan we samenwerkingsverbanden aan? Een keuze met mogelijk een grote impact voor de direct betrokken medewerkers, maar ook voor andere processen die hieraan raken. Wij nemen nu geen voorschot op welke keuze gemaakt moet worden, maar geven wel mee dat wij (en de medewerkers) graag betrokken worden bij het maken van de keuze.

- Wij adviseren om transparant en met medezeggenschap na te denken over het toekomstige beheer van de nieuwe zuivering, en ook de andere zuiveringen. Wij ontvangen hier graag een adviesaanvraag voor.

Hoe organiseren we het werk
Hierbij zien wij drie aandachtsgebieden: de organisatie van de huidige zuivering, de organisatie van de nieuwe zuivering na oplevering, en de projectorganisatie die voorbereiding, ontwerp en uitvoering van de nieuwe zuivering gaat begeleiden.

- Wij adviseren: organiseren doen we samen. Ieder vanuit de eigen rol. Doe het niet hiërarchisch, doe het niet vanuit een familiecultuur, maar doe het op de Samenspelmanier. Geef het goede voorbeeld, waardeer en beloon succes. Samen komen we verder.

Speerpunt 5: Communicatie
Zoals eerder in deze brief benoemd is transparantie en het meenemen van medewerkers in het traject van groot belang voor onder andere werkplezier en de kwaliteit van het eindresultaat. Daarbij zijn verschillende doelgroepen te onderscheiden. Uiteraard gaat het hier in eerste instantie om direct bij de zuivering(en) betrokken medewerkers. Vanuit onder andere de ontwikkelkansen is het traject ook relevant voor andere medewerkers, zij het wellicht op een ander detailniveau. En uiteraard gaat Delfland communiceren met de omgeving. Dit alles vraagt om een zorgvuldige planmatige aanpak.

- Wij adviseren om een communicatieplan op te stellen, waarin met onderscheid van doelgroepen (intern en extern) wordt beschreven welke concrete communicatieve acties worden ondernomen.

Vervolg
Wij zijn uiteraard graag bereid om het bovenstaande nader toe te lichten en waar mogelijk input te leveren in het proces. Wij vertrouwen erop dat onze speerpunten worden meegenomen.

Namens de Ondernemingsraad,

Rien van Driel, voorzitter

cc: Louwrens van Slooten, Afdelingshoofd Personeel, Organisatie, Calamiteiten, Veiligheid en Management ondersteuning

GEWIJZIGDE INTENTIEOVEREENKOMST

INZAKE

TOEKOMST AFVALWATERZUIVERINGSINSTALLATIE (AWZI) DE GROOTE LUCHT TE VLAARDINGEN

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon: **gemeente Vlaardingen**, zetelende te Vlaardingen, aldaar kantoorhoudende aan de (3131 CR) Markt 11, te dezer zake krachtens artikel 171 lid 2 Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder de heer Koen Kegel, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders van ....., hierna te noemen: *"de Gemeente",*

en

2. de publiekrechtelijke rechtspersoon: **Hoogheemraadschap van Delfland**, zetelende te Delft, aldaar kantoorhoudende in de (2611 AL) Phoenixstraat 32, te dezer zake krachtens artikel 95, tweede lid, vertegenwoordigd door de hoogheemraad R. Egas, handelende ter uitvoering van het besluit van dijkgraaf en hoogheemraden van ...., hierna te noemen: *"Delfland",*

de Gemeente en Delfland hierna tezamen te noemen: *"partijen",*

Overwegende dat:

i partijen op 26 januari 2021 een "intentieovereenkomst" over de mogelijkheden van het stichten van een nieuwe AWZI zijn aangegaan, waarvan de looptijd door hen in januari 2022 is verlengd tot 1 september 2022;

ii een kopie van de onder i genoemde intentieovereenkomst en een kopie van de brief waarmee de looptijd daarvan is verlengd zijn aangehecht aan deze overeenkomst (bijlagen 1 en 2);

iii voor de inhoud van de onder i genoemde intentieovereenkomst ter bekorting naar die overeenkomst wordt verwezen;

iv de raad van Vlaardingen op 14 juli 2021 in een motie aan burgemeester en wethouders, getiteld "Geen nieuwbouw AWZI op bedrijventerrein de Vergulde Hand West", bezwaren heeft geuit tegen nieuwbouw van een AWZI op bedrijventerrein de Vergulde Hand West (bijlage 3);

v de Verenigde Vergadering van Delfland op 15 juli 2021 een voorlopige voorkeur heeft uitgesproken voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie De Vergulde Hand West te Vlaardingen ten opzichte van de renovatie van de bestaande AWZI "De Groote Lucht" te Vlaardingen, en ook een motie heeft aangenomen, getiteld 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht' (bijlage 4);

vi Delfland in de nadere uitwerking en onderbouwing van het referentieontwerp voor een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West heeft zich ingespannen om tegemoet te komen aan de bezwaren die zijn geuit in de onder iv genoemde motie;

vii burgemeester en wethouders van Vlaardingen kennis hebben genomen van de onder vi genoemde nadere uitwerking en onderbouwing, en hebben geconstateerd dat de in de onder iv genoemde motie geuite bezwaren kunnen worden weggenomen, namelijk voor zover het betreft de milieucategorie van het terrein van de huidige AWZI "De Groote Lucht", de geurcontouren van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West en de ruimte en mogelijkheden voor de ontwikkeling van het resterende deel van die locatie – dus naast de nieuwe AWZI – tot bedrijventerrein;

viii burgemeester en wethouders van Vlaardingen in hun onder vii genoemde constatering aanleiding zien om op welwillende wijze met Delfland verder te overleggen over de voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West van gemeentewege benodigde besluiten (m.n. planologie), grondtransacties en kostenverhaal;

ix burgemeester en wethouders hebben bewilligd in het een verzoek van de rijksoverheid om een tijdelijke opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden te realiseren en wel op dat deel van de locatie Vergulde Hand West waaraan Delfland een nieuwe AWZI toedenkt;

x de onder ix genoemde opvanglocatie deels is gelegen in de 1,5 Odour Unit-contour rondom de huidige AWZI "De Groote Lucht", voortvloeiend uit artikel 3.5b, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, waarbinnen geurgevoelige objecten als woningen niet zijn toegestaan;

xi burgemeester en wethouders de realisatie van (een deel van) de onder ix genoemde opvanglocatie in de 1,5 Odour Unit-contour rondom de huidige AWZI "De Groote Lucht" niettemin aanvaardbaar achten, van wege het tijdelijke karakter ervan;

xii Delfland zich met de realisatie van (een deel van) de onder ix genoemde opvanglocatie in de 1,5 Odour Unit-contour rond de huidige AWZI "De Groote Lucht" kan verenigen, op voorwaarde dat:

a. Delfland uiterlijk op 1 juni 2026 over dat deel van de locatie Vergulde Hand West waaraan een nieuwe AWZI is toegedacht volledig kan beschikken, in die zin dat de op dat deel te realiseren tijdelijke opvanglocatie volledig zal zijn ontmanteld en dat deel niet, krachtens welke titel dan ook, in gebruik is bij derden, noch dat daartoe aan derden enig recht of enige titel is verleend, en
b. de Gemeente de kosten van voorzieningen of maatregelen, hoe ook genaamd, aan de huidige AWZI "De Groote Lucht" die tot doel hebben dat ter plaatse van een of meer delen van de onder ix genoemde opvanglocatie alsnog wordt voldaan aan de wettelijke maximaal toelaatbare geurbelasting, en die worden bevolen door het bevoegde gezag of de rechter, voor haar rekening neemt;
c. de onder b genoemde voorzieningen en maatregelen de lopende bedrijfsvoering op de huidige AWZI "De Groote Lucht" op geen enkele wijze belemmert;

xiii partijen voorts aanpalende onderwerpen hebben geformuleerd waarover zij overeenstemming dienen te bereiken alvorens de Gemeente mee kan werken aan de realisatie van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West, waaronder afspraken over de oplevering van de huidige locatie van de AWZI de Groote Lucht, en het mogelijk maken van recreatieve verbindingen in de nabijheid van de het zuiveringsterrein tussen de woonwijk en de groene gebieden;

xiv de onder viii en xiii bedoelde overleggen als doel hebben de voorbereiding en sluiting van een vervolgovereenkomst ("anterieure overeenkomst") waarin de afspraken tussen de Gemeente en Delfland over het bevorderen van (onder meer) de onder viii bedoelde besluiten, grondtransacties en kostenverhaal en de onder xiii bedoelde aanpalende onderwerpen zullen worden vastgelegd.

Verklaren overeen te komen als volgt:

Artikel 1 Doel van deze overeenkomst

1. De in deze overeenkomst neergelegde afspraken hebben als doel de voorbereiding en sluiting van (een) vervolgovereenkomst(en) tussen de Gemeente en Delfland, en wel voor het geval de Verenigde Vergadering van Delfland in september 2022 een voorkeur uitspreekt ("voorkeursbeslissing") voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West te Vlaardingen, ter vervanging van de huidige AWZI "De Groote Lucht", ten opzichte van renovatie van die huidige AWZI.
2. Partijen streven er naar de benodigde vervolgovereenkomst(en) te hebben gesloten vóór 31 december 2022.
3. Delfland is ermee bekend dat burgemeester en wethouders niet eerder zullen besluiten tot het sluiten van de vervolgovereenkomst(en), dan nadat de raad van Vlaardingen daarover is gehoord.

Artikel 2 Niveau overleg

Waar deze overeenkomst voorziet in overleg tussen partijen, vindt dat overleg plaats op ambtelijk niveau alsmede, indien een dagelijks-bestuurder van een der partijen daarom verzoekt, op bestuurlijk niveau (dagelijks bestuur).

Artikel 3 Overleg over besluiten van de Gemeente

1. De Gemeente en Delfland overleggen over de besluiten die van gemeentewege nodig zijn voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West.
2. Voor het overleg als bedoeld in dit artikel zijn de onder vi genoemde uitwerking en nadere onderbouwing van het referentieontwerp voor een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West het vertrekpunt. Delfland zal zich ervoor inspannen dat redelijkerwijs haalbare verbeteringen in het ontwerp, bezien vanuit de omgeving, worden meegenomen in opvolgende uitwerkingen, onderbouwingen en ontwerpen voor een nieuwe AWZI.
3. Deze overeenkomst laat de publiekrechtelijke verantwoordelijkheden van de bestuursorganen van de Gemeente onverlet, in zoverre dat geen sprake zal zijn van tekortkoming in de nakoming van deze overeenkomst door de Gemeente, indien die publiekrechtelijke verantwoordelijkheden ertoe verplichten dat een bestuursorgaan van de Gemeente, op aanvraag of ambtshalve, een besluit neemt dat niet in lijn is met de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West.

Artikel 4 Overleg grondtransactie(s)

1. De Gemeente en Delfland overleggen over de aankoop/verkoop van de gronden die bij de Gemeente in eigendom zijn die nodig zijn voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West.
2. Delfland doet de Gemeente vóór 1 september 2022 schriftelijk opgave van de gronden die het betreft. Deze opgave bestaat uit een grondplankaart en een grondplanlijst. De opgave is voorlopig, in zoverre dat die nog kan worden gewijzigd, indien verdere

uitwerking of detaillering van het ontwerp voor een nieuwe AWZI daartoe aanleiding geeft.

3. De verkoop van gemeentelijke eigendommen vindt plaats tegen marktconforme voorwaarden, waaronder een marktconforme prijs, uitgaande van ruwe bouwgrond ten behoeve een bedrijfsterrein, en van de overige voorwaarden en de Algemene Verkoopvoorwaarden 1997.
4. De marktconforme grondprijs wordt vastgesteld door een door de Gemeente aan te wijzen onafhankelijke taxateur. De kosten van deze waardebepaling komen voor rekening van Delfland.
5. Indien Delfland niet kan instemmen met de taxatie van de door Gemeente aangestelde taxateur kan Delfland zelf een tweede taxateur aanwijzen;
6. Indien Gemeente niet kan instemmen met taxatie van de door Delfland aangestelde taxateur stellen beide Partijen een gezamenlijke taxatiecommissie in die belast is met het verrichten van een taxatie van de in het tweede lid bedoelde gronden overeenkomstig het bepaalde in het derde lid en met het opmaken en uitbrengen van een daarvan opgemaakt rapport dat voldoet aan de gebruikelijke standaarden, waaronder in elk geval die van het NRVT.
7. Deze overeenkomst strekt als zodanig zelf niet tot verkoop en levering van gronden die in eigendom zijn bij de Gemeente aan Delfland. Bindende afspraken daarover zullen eerst worden gemaakt in de vervolgovereenkomst(en), genoemd onder xiv en in artikel 1, en/of in een of meer afzonderlijke koopovereenkomsten.

Artikel 5 Overleg aanpalende onderwerpen

De Gemeente en Delfland treden in overleg dan wel hervatten het overleg over de onderwerpen, die zijn opgenomen in de aan deze overeenkomst gehechte tabel (bijlage 5). De opsomming van onderwerpen in de tabel is niet-limitatief. Elke partij kan voorstellen om aan de tabel onderwerpen toe te voegen, mits die onderwerpen verband houden met de locatie Vergulde Hand West en/of de bouw van een nieuwe AWZI op die locatie.

Artikel 6 Onderwerpen vervolgovereenkomst(en)

1. In vervolgovereenkomst(en), genoemd onder xiv en in artikel 1, zal (zullen) onder meer – doch niet uitsluitend – de volgende onderwerpen worden geregeld:
   a. de benodigde planologische procedures en vergunningen;
   b. de vergoeding van de gemeentelijke plankosten, waaronder interne apparaatskosten, door Delfland aan de Gemeente, al dan niet door verdiscontering in de koopsom voor de gronden zoals hierna bedoeld onder f;
   c. de vergoeding door Delfland aan de Gemeente van planschade als gevolg van het planologisch besluit strekkende tot de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West;
   d. zonodig: een bijdrage aan de bovenwijkse voorzieningen en/of een bijdrage aan de ruimtelijke ontwikkelingen;
   e. planning en overlegstructuur;
   f. overlast en/of schade aan omringende openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld door bouwverkeer;
   g. de verkoop door de Gemeente aan Delfland van de gronden die worden aangewend voor de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie de Vergulde Hand West en levering van die gronden op een dusdanig tijdstip, dat Delfland daarover op uiterlijk 1 juni 2026 zal kunnen beschikken;
   h. zonodig: afspraken over werkwijze met betrekking tot benodigde besluiten van de Gemeente, waaronder vaststellen wijziging bestemmingsplan, grondverkoop en vergunningverlening;

i. zonodig: de huur van werkterreinen;
j. zonodig: de vestiging of verlegging van zakelijke (gebruiks)rechten ten behoeve van (met name) ondergrondse infrastructuur, zoals in- en effluentleidingen;
k. de in artikel 5 bedoelde onderwerpen;
l. totstandkomingsvoorbehouden en publiekrechtelijke positie van de Gemeente en Delfland

Artikel 7 Nalaten handelingen in strijd met bouw nieuwe AWZI

1. De Gemeente garandeert dat de onder ix e.v. genoemde opvanglocatie met al hetgeen dat in dat kader is aangebracht of geplaatst of daartoe dient, voor zover die opvanglocatie zich bevindt op dat deel van de locatie Vergulde Hand West waaraan Delfland de bouw van een nieuwe AWZI toedenkt, op 1 juni 2026 is ontmanteld en ontmanteld wordt gehouden.
2. Afgezien van de in deze overeenkomst beschreven huisvesting van Oekraïense ontheemden, zal de Gemeente dat deel van de locatie van Vergulde Hand West waaraan Delfland de bouw van een nieuwe AWZI toedenkt niet in gebruik geven, hoe ook genaamd en krachtens welke titel dan ook, aan derden.
3. Ook overigens zal de Gemeente geen handelingen verrichten met betrekking tot de locatie Vergulde Hand West waarvan zij weet of redelijkerwijs kan weten dat die handelingen aan de bouw van een nieuwe AWZI op die locatie, uitgaande van 1 juni 2026 als startdatum voor het bouwrijp maken, in de weg staan of zouden kunnen staan.
4. Voor de toepassing van dit artikel is de aan deze overeenkomst gehechte tekening op kadastrale ondergrond met het grondbeslag van dat deel van de locatie Vergulde Hand West waaraan Delfland de bouw van een nieuwe AWZI (referentieontwerp) toedenkt (bijlage 6), bepalend.

Artikel 8 Bepalingen m.b.t. de tijdelijke huisvesting Oekraïense ontheemden

1. Kosten van voorzieningen of maatregelen, hoe ook genaamd, aan de huidige AWZI "De Groote Lucht" die tot doel hebben dat ter plaatse van een of meer delen van de onder ix genoemde opvanglocatie alsnog wordt voldaan aan de wettelijke maximaal toelaatbare geurbelasting, en die worden bevolen door het bevoegde gezag of de rechter, zijn voor rekening van de Gemeente.
2. De in het vorige lid genoemde voorzieningen en maatregelen mogen de lopende bedrijfsvoering op de huidige AWZI "De Groote Lucht" op geen enkele wijze belemmeren.
3. Indien belemmering van de bedrijfsvoering, bedoeld in het vorige lid, evenwel onvermijdelijk is, zijn de hogere kosten die daarvan het gevolg zijn voor rekening van de gemeente.

Artikel 9 Einde intentieovereenkomst

De intentieovereenkomst d.d. 26 januari 2021 eindigt van rechtswege per de datum van ondertekening van de voorliggende overeenkomst door beide partijen.

Artikel 10 Beëindiging overeenkomst van rechtswege

Deze overeenkomst eindigt van rechtswege, indien en zodra de Verenigde Vergadering van Delfland op 29 september 2022 een voorkeur uitspreekt voor renovatie van de bestaande AWZI "De Groote Lucht" ten opzichte van de bouw van een nieuwe AWZI op de locatie Vergulde Hand West. De beëindiging werkt niet terug.

Artikel 11 Beëindiging overeenkomst door opzegging

1. Indien op 31 december 2022 geen vervolgovereenkomst als bedoeld onder x en in artikel 1 is gesloten, kan deze overeenkomst door elke partij worden opgezegd.
2. Opzegging op grond van het vorige lid geschiedt door middel van een aangetekende brief.

Artikel 12 Forumkeuze

Geschillen over de uitvoering van deze overeenkomst worden voorgelegd aan de rechtbank te Rotterdam, onverminderd het recht van partijen om de voorzieningenrechter in de rechtbank te verzoeken tot het treffen van een voorlopige voorziening.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Deze overeenkomst treedt in werking terstond nadat zij voor beide partijen is ondertekend. De inwerkingtreding werkt niet terug.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt te Vlaardingen op 29 augustus 2022

voor de Gemeente:

29-08-2022

K. Kegel

voor Delfland:

R. Egas

Bijlagen

1. Intentieovereenkomst 2021 Samenwerking aan verkenning voor toekomstlocaties voor De Groote Lucht
2. Brief Verlenging Intentieovereenkomst De Groote Lucht (nr. 1884661, d.d. 18-1-2022)
3. Motie gemeenteraad Vlaardingen
4. Motie Verenigde Vergadering Delfland
5. Inhoudelijke onderwerpen voor nadere afspraken
6. Tekening/kadastrale ondergrond met grondbeslag referentieontwerp

Intentieovereenkomst Delfland en gemeente Vlaardingen

Samenwerking aan verkenning voor toekomstlocaties voor De Groote Lucht

---

PARTIJEN:

1 De publiekrechtelijke rechtspersoon **Hoogheemraadschap van Delfland**, zetelend te Delft en kantoorhoudende te (2611 AL) Delft, aan de Phoenixstraat 32 (postadres: Postbus 3061, 2601 DB Delft);
ingevolge het bepaalde in artikel 95 van de Waterschapswet te dezer zake vertegenwoordigd door de Dijkgraaf de heer dr. P.H.W.M. Daverveldt;

hierna te noemen: "**Delfland**";

2 de publiekrechtelijke rechtspersoon **gemeente Vlaardingen**, zetelend te Vlaardingen en kantoorhoudend te Vlaardingen aan de (3131 CR) Markt 11 (postadres: Postbus 1002, 3130 EB Vlaardingen);
Ingevolge het bepaalde in artikel 171 van de Gemeentewet te dezer zake vertegenwoordigd door de (waarnemend) Burgemeester de heer B. Eenhoorn;

hierna te noemen: "**Vlaardingen**".

Delfland en Vlaardingen hierna gezamenlijk te noemen: "**Partijen**"

OVERWEGEN HET ONDERSTAANDE:

I. Delfland heeft als waterschap de wettelijke taak om te zorgen voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, het beheer van de waterkeringen en het kwantiteitsbeheer van het grondwater. Hieronder valt onder meer de zorg voor afvalwaterzuivering.

II. Afvalwaterzuivering De Groote Lucht te Vlaardingen (hierna: "**de AWZI**") is één van de afvalwaterzuiveringen van Delfland. De AWZI zuivert afvalwater van bedrijven en huishoudens en overtollig hemel - en grondwater. Vlaardingen is één van de belanghebbenden bij de AWZI.

III. De AWZI is op korte termijn aan het einde van zijn technische en economische levensduur. Delfland voert derhalve een onderzoek uit naar de mogelijkheid (a) tot renovatie en (b) om op een andere locatie een nieuwe AWZI te bouwen.
Indien uit dit onderzoek volgt dat het bouwen van een nieuwe AWZI de beste optie is, dan heeft Delfland een nieuwe locatie nodig ter grootte van circa dertien (13) hectare.
Hierbij is voor Delfland het volgende van belang.

IV. Aan de overkant van de AWZI, te weten tegenover de Maassluissedijk 175, hebben Vlaardingen en een derde partij, te weten de besloten vennootschap Védégé Beheer BV (hierna: "**VDG**"), statutair gevestigd te Rotterdam, kantoor houdende te (4844 CL) Terheijden, aan de Bredaseweg 8, een aantal percelen braakliggend terrein in eigendom.
Op deze percelen beoogt Vlaardingen tot op heden bedrijventerrein De Vergulde Hand West te realiseren, al dan niet samen met VDG.
Delfland en Vlaardingen hebben overlegd over de mogelijke nieuwbouw van een AWZI op deze locatie. Gegeven het maatschappelijk belang van de AWZI staat Vlaardingen hier positief tegenover, zowel in hoedanigheid van bevoegd gezag ter zake de

Paraaf Delfland

Paraaf gemeente Vlaardingen

bestemming als in hoedanigheid van eigenaresse van een deel van de percelen en van het op de AWZI aangesloten gemeentelijke rioleringssysteem.

V. Gegeven het onder III. en IV. overwogene wensen partijen gezamenlijk alle juridische, praktische en financiële mogelijkheden te verkennen om de onder III. vermelde optie (b) van nieuwbouw te realiseren op de onder IV. vermelde percelen voor zover Vlaardingen daarvan het eigendom heeft, kadastraal bekend gemeente Vlaardingen sectie L, nummer 473, totaal groot circa 15.090 m2 en sectie L, nummer 557, totaal groot circa 45.418 m2 (hierna: "**de Percelen**").
Hiertoe sluiten zij voor de duur van 12 maanden de Overeenkomst (hierna: "**de Overeenkomst**").

VI. Vlaardingen krijgt gedurende de duur van de Overeenkomst de gelegenheid te verkennen of zij wenst over te gaan tot aankoop en ontwikkeling van het perceel waarop de AWZI thans gevestigd is.

VII. Partijen wensen de hiertoe gemaakte afspraken in de Overeenkomst vast te leggen. Partijen geven hun samenwerking en de verkenning vorm door prestaties in natura, te weten door elkander personeel, kennis en informatie beschikbaar te stellen.

VIII. De Overeenkomst doet niet af aan de publiekrechtelijke aspecten die bij de (mogelijke) verhuizing respectievelijk nieuwbouw van een AWZI aan de orde komen. De Overeenkomst is derhalve uitsluitend privaatrechtelijk van aard.

IX. Voorts overwegen Partijen, dat de Overeenkomst niet tot doel heeft dat de ene partij de andere partij een opdracht tot het verrichten van werkzaamheden of diensten verstrekt, zodat Partijen jegens elkander geen resultaatsverplichtingen hebben.

X. Op basis van het bovenstaande gaan Delfland en Vlaardingen voor het hierboven omschreven doel een samenwerking aan voor een duur van 12 maanden, onder de hiernavolgende bepalingen.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1. Doel van de Overeenkomst: verkenning van de mogelijkheden tot het stichten van een nieuwe AWZI op de Percelen.

1.1 De Overeenkomst heeft voor Partijen gezamenlijk tot doel om:
   a. Delfland de gelegenheid te bieden om alle publiekrechtelijke, privaatrechtelijke, financiële en overige van belang geachte aspecten, voordelen en nadelen te verkennen om een nieuwe AWZI op de Percelen te kunnen stichten; en
   b. Vlaardingen gelegenheid te bieden te verkennen welke mogelijkheden zij Delfland kan bieden om zulks te realiseren, waaronder begrepen het toereikend wijzigen van de bestemming en het verkopen van de Percelen aan Delfland, alsmede om te verkennen of en voor welke doelen zij wenst over te gaan tot aankoop en ontwikkeling van het perceel van de huidige AWZI.

1.2 In de Overeenkomst en bij de uitvoering daarvan maken Partijen hiertoe nader afspraken over:
   a. de wijze van samenwerking, taakverdeling en verdeling van risico's en verantwoordelijkheden; en
   b. de wijze waarop financiën tussen Partijen worden geregeld.

1.3 Partijen kunnen nader afspreken dat een partij werkzaamheden verricht, of doet verrichten, die normaliter door de andere partij verricht worden.

Artikel 2. Duur van de Overeenkomst.

2.1 De Overeenkomst gaat in op de dag nadat de laatste Partij heeft ondertekend en heeft een looptijd van 12 (twaalf) maanden. De Overeenkomst eindigt van rechtswege 12 maanden na de hier bedoelde datum.
2.2 Partijen kunnen de looptijd van de Overeenkomst verlengen, doch slechts schriftelijk en met wederzijdse overeenstemming.

Artikel 3. Verantwoordelijkheden van Partijen

3.1 Elke Partij vraagt de voor zijn activiteiten ter uitvoering van de Overeenkomst mogelijk benodigde vergunningen, ontheffingen en andere publiekrechtelijke toestemmingen aan of doet daarvan een melding bij het bevoegd gezag.
3.2 Elke Partij zal de eigen bestuursorganen voortdurend informeren over het sluiten van de Overeenkomst alsmede over de voortgang daarvan en de andere Partij hierbij betrekken
3.3 Vlaardingen zal, door inspanningen van het college van Burgemeester en Wethouders, haar gemeenteraad zo spoedig mogelijk informeren en raadplegen ter zake al hetgeen de mogelijk vereiste wijziging van de bestemming van de Percelen bij verkoop daarvan aan Delfland en het daarop stichten van een AWZI betreft. Vlaardingen zal zich ertoe inspannen dat haar gemeenteraad zich aan het in de Overeenkomst bepaalde gebonden acht.
3.4 Partijen zullen gezamenlijk de voordelen en nadelen onderzoeken van de twee in de considerans omschreven alternatieven voor de AWZI en elkander telkens elke daartoe gewenste medewerking verlenen. Zij zullen elkaar voortdurend openlijk, volledig, uit eigen beweging en op eerste verzoek van de andere Partij informeren over alle bevindingen, ook in geval deze nog niet definitief zullen zijn.
3.5 Indien uit de verkenning volgt, dat Partijen gezamenlijk besluiten dat het wenselijk is om de Percelen aan Delfland te verkopen voor het stichten van een AWZI, streeft Vlaardingen ernaar daaraan mee te werken. Alsdan zullen Partijen een koopovereenkomst ter zake de Percelen sluiten. In dat geval zullen zij voorts alle benodigde en gewenste publiekrechtelijke medewerking verlenen, onverlet het in artikel 15.4 ter zake daarvan bepaalde.
3.6 Indien uit de verkenning volgt, dat Vlaardingen ertoe besluit om het perceel van de huidige AWZI om haar moverende reden aan te kopen en dat Delfland besluit daaraan mee te werken, zullen Partijen een koopovereenkomst ter zake dat perceel sluiten. In dat geval zullen zij voorts alle benodigde en gewenste publiekrechtelijke medewerking verlenen, onverlet het in artikel 15.4 ter zake daarvan bepaalde.

Artikel 4. Planning.

4.1. Partijen stellen gezamenlijk een planning vast van de door elk der Partijen uit te voeren werkzaamheden. Zij streven ernaar de planning zoveel mogelijk aan te houden. In de planning zullen zij zogeheten "go-no-go" momenten verwerken waarop Partijen gezamenlijk dan wel elk voor zich besluiten of zij de verkenning voortzetten
4.2. Delfland streeft ernaar vóór 1 juli 2021 een voorlopig besluit te nemen over de in de considerans onder III vermelde mogelijkheden van a. renovatie en b. nieuwbouw.

Artikel 5. Financiën

5.1 Iedere Partij draagt de eigen kosten voor de voorbereiding, uitvoering en administratie van (a) haar taken en verantwoordelijkheden uit de Overeenkomst en van (b) eventuele nadere werkafspraken die zij op grond van artikel 1.3 maken, zulks onverlet het in artikel 5.3 bepaalde.
5.2 Vlaardingen zal de Percelen gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet aan enige derde verkopen, te koop aanbieden, noch ter zake daarvan andere overeenkomst sluiten of een overeenkomst of een aanspraak aanbieden die tot gebruik door een derde

kan leiden. Voorts garandeert Vlaardingen dat er geen derde partij is die reeds bij het sluiten van de Overeenkomst enig (dergelijk) recht op de Percelen kan doen gelden.

5.3. Als bijdrage aan de door Vlaardingen uit hoofde van de Overeenkomst te verrichten werkzaamheden, ongeacht de uiteindelijke aard en omvang daarvan, betaalt Delfland aan Vlaardingen een bedrag van € 25.000,=. Dit bedrag is gebaseerd op 10% van de door Vlaardingen begrote, verhaalbare plankosten. Voorts is dit bedrag niet belast met omzetbelasting respectievelijk, voor zover dat wel het geval zal blijken te zijn, inclusief elke eventuele omzetbelasting.
Vlaardingen zal per kwartaal van de looptijd van de Overeenkomst 25% van deze bijdrage aan Delfland factureren. Delfland zal Vlaardingen nader informeren over de adressering van de facturen en in de facturen te vermelden gegevens, waaronder het projectnummer en het inkoopordernummer.
Indien de Overeenkomst eerder eindigt dan per de in artikel 2.1 bedoelde einddatum, is de totale bijdrage van Delfland beperkt tot een bijdrage van 25% per kwartaal over de volle kwartalen die de Overeenkomst zal hebben geduurd.
Delfland zal aan Vlaardingen uit hoofde van de Overeenkomst geen andere bijdrage, compensatie of schadevergoeding verschuldigd zijn dan het in dit artikellid bepaalde.

5.4. Indien Partijen op enig moment een koopovereenkomst ter zake de Percelen sluiten, behoudt Vlaardingen de bevoegdheid tot het bij die koopovereenkomst bedingen van wettelijk kostenverhaal op grond van afdeling 6.4. van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.
De door Delfland uit hoofde van artikel 5.3 betaalde bijdrage geldt dan als reeds betaald voorschot op het kostenverhaal, zodat die bijdrage in mindering strekt op het bij de koopovereenkomst te bedingen kostenverhaal.

Artikel 6. Intellectueel eigendom, kennis en expertise

6.1 De intellectuele eigendomsrechten van de uit hoofde van de Overeenkomst gegenereerde resultaten behoren toe aan Delfland en Vlaardingen gezamenlijk.

6.2 Eventuele achtergrondkennis blijft eigendom van de partij die dergelijke achtergrondkennis heeft ingebracht.

6.3 Elk der Partijen heeft het recht om resultaten uit de verkenning te publiceren, zulks telkens na voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Artikel 7. Aansprakelijkheid voor schade.

7.1 Partijen zijn jegens elkander en hun personeelsleden en overige medewerkers nimmer aansprakelijk voor schade als gevolg van de al dan niet juiste uitvoering van al hetgeen in de Overeenkomst geregeld en bedoeld is.

Artikel 8. Publieke communicatie

8.1 Elk der Partijen is bevoegd over het bestaan en de uitvoering van de Overeenkomst respectievelijk over de samenwerking berichten aan het publiek te verspreiden, zulks telkens in overleg met de andere partij. Elk van hen staat daarbij in voor de juistheid van elk bericht.

8.2. Partijen overleggen bij voorkeur zoveel mogelijk met elkaar alvorens een dergelijk bericht te verspreiden.

Paraaf Delfland

Paraaf gemeente Vlaardingen

Artikel 9. Opzegging en ontbinding.

9.1 Elk der Partijen is bevoegd de Overeenkomst tussentijds op te zeggen. Partijen treden bij voorkeur eerst in overleg over de reden voor opzegging.
9.2 Voor tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van ten minste een kalendermaand. Opzegging dient schriftelijk plaats te vinden, met opgave van de reden voor opzegging.
9.3 Bij ontbinding en opzegging van de Overeenkomst alsmede bij het anderszins eindigen van de Overeenkomst:
   a. dragen Partijen ieder de eigen apparaatskosten en zijn zij over en weer geen betaling verschuldigd, zulks onverlet het in artikel 5.4 bepaalde; en
   b. zijn Partijen over en weer geen schadevergoeding of compensatie, in welke vorm dan ook, aan elkaar verschuldigd.

Artikel 10. Kosten bij overtreding of niet-nakoming

10. Alle kosten, zowel in als buiten rechte, bij de ene partij veroorzaakt door toerekenbare niet-nakoming door de andere partij van enige bepaling van de Overeenkomst, zijn voor rekening van de laatste partij.

Artikel 11. Woonplaatskeuze

11.1 Vanaf de ingangsdatum van de Overeenkomst richten Partijen hun mededelingen aan het in de Overeenkomst vermelde correspondentieadres of kantooradres van de andere partij.
11.2 Elke partij licht de andere partij schriftelijk in indien zijn correspondentieadres of kantooradres wijzigt.
11.3 Voor het geval een partij van adres verandert zonder opgave daarvan aan de andere partij, blijft het in lid 1 bedoelde adres als adres van die partij aangemerkt.

Artikel 12. Contactpersonen Overeenkomst

12.1 Vanaf de ingangsdatum van de Overeenkomst gelden de hierna genoemde personen als eerste contactpersoon voor al hetgeen de uitvoering van de Overeenkomst betreft:
   - Delfland : mevrouw P. Oude Essink
   - Vlaardingen : de heer P. Joormann
12.2 Een partij kan op elk moment een andere contactpersoon aanwijzen en zal daarvan dan schriftelijk opgave doen aan de andere partij, met vermelding van alle contactgegevens.

Artikel 13. Publiekrechtelijke bevoegdheden van Partijen

13.1 De Overeenkomst laat de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid van elk der Partijen onverlet, althans van hun bestuursorganen
13.2 Partijen onderkennen dat elk van hen, en dan met name hun bestuursorganen, bij de uitoefening van (onder meer) krachtens de Overeenkomst benodigde besluiten en rechtshandelingen gebonden zijn aan hun publiekrechtelijke verantwoordelijkheid, die voortvloeit uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en aan wet- en regelgeving. Ook zullen zij voorts acht slaan op gerechtvaardigde belangen van derden. Het in de Overeenkomst bepaalde kan aan deze verantwoordelijkheid niet afdoen. Het invulling geven aan deze verantwoordelijkheid kan ook niet leiden tot aansprakelijkheid van een partij jegens de andere partij.

Paraaf Delfland

Paraaf gemeente Vlaardingen

Artikel 14. Recht en Geschillen

14.1 Op deze Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
14.2 Alle geschillen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige Overeenkomst, dan wel van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg zullen zijn, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Den Haag.

Artikel 15. Algemene bepalingen

15.1 De Overeenkomst bevat de gehele overeenkomst die Partijen terzake hebben gesloten en treedt in de plaats van alle eventuele eerdere gemaakte afspraken.
15.2 Elke wijziging van de Overeenkomst, waaronder mede begrepen tot verlenging, is slechts bindend, indien deze schriftelijk is vastgelegd en door beide Partijen bevoegd is ondertekend.
15.3 Indien een bepaling van de Overeenkomst niet rechtsgeldig blijkt te zijn, blijft de Overeenkomst voor het overige in stand. Partijen zullen over de bepaling die niet rechtsgeldig is, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen, voor zover dat nodig of gewenst is, die wel rechtsgeldig is en zoveel mogelijk aansluit bij de strekking van de niet-rechtsgeldige bepaling.
15.4 De Overeenkomst laat onverlet dat een Partij eventueel een publiekrechtelijke vergunning of ontheffing moet verkrijgen dan wel enige melding moet doen.
15.5 Het uitoefenen van een publiekrechtelijke taak of bevoegdheid door een partij of door een tot haar behorend bestuursorgaan leidt nimmer tot aansprakelijkheid jegens de andere partij voor schade uit hoofde van de Overeenkomst.

Aldus ondertekend:

Te Vlaardingen op

Gemeente Vlaardingen
namens deze,
de wethouder

dhr. B.T. Bikkers

Te Delft op 7 januari 2021

Hoogheemraadschap van Delfland
namens deze,
de hoogheemraad,

dhr. R. Egas

Paraaf Delfland

Paraaf gemeente Vlaardingen

Gemeente Vlaardingen

Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Bezoekadres:
Westnieuwland 6
3131 VX Vlaardingen

Telefoon:
(010) 248 4000

www.vlaardingen.nl/contact

www.vlaardingen.nl

Hoogheemraadschap Delfland
Phoenixstraat 32
2611 AL DELFT

t.a.v. Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden
2611 AL32

datum	onderwerp	pagina
18-1-2022	Verlenging Intentieovereenkomst De Groote Lucht	1/1

briefnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
1884661	1567880	--

Geachte College,

Op 26 januari 2021 is een intentieovereenkomst gesloten tussen het Hoogheemraadschap van Delfland en de Gemeente Vlaardingen met de looptijd van een jaar. In de overeenkomst is afgesproken dat gezamenlijk onderzocht zal worden hoe de toekomst van de afvalwater zuiveringsinstallatie De Groote Lucht er uit gaat zien. De verwachting was dat aan het eind van 2021 hierover besluitvorming zou kunnen plaatsvinden.

Het vraagt echter meer tijd om tot een zorgvuldige en gedragen besluit te komen. U heeft aangegeven de overeenkomst daarom te willen verlengen. Daar stemmen wij vanzelfsprekend mee in, tot dat een besluit genomen is over De Groote Lucht. Naar verwachting zal dat rond de zomer van dit jaar zijn.

Door middel van de wederzijdse ondertekening van deze brief wordt de looptijd van de intentieovereenkomst verlengd met een periode van iets minder dan 8 maanden. De intentieovereenkomst eindigt van rechtswege op 1 september 2022, tenzij wij dan wederom verlenging zijn overeengekomen. De voorwaarden en afspraken van de intentieovereenkomst blijven ongewijzigd.

Wij verzoeken u deze brief voor akkoord te ondertekenen en aan ons te retourneren, waarna de verlenging van de intentieovereenkomst rechtsgeldig tot stand is gekomen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

de secretaris,
drs. E. Stolk

de burgemeester,
drs. B. Wijbenga - van Nieuwenhuizen

Voor akkoord Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden,
Namens deze:

Wilt u bij beantwoording van deze brief het briefnummer 1884661 vermelden.

briefnummer	in behandeling bij	pagina
1884661	de heer P.C.H.M. Joormann	1/1

Motie Geen nieuwbouw afvalwaterzuivering op bedrijventerrein de Vergulde Hand West

Datum raadsvergadering: 14 juli 2021

Onderwerp: Geen nieuwbouw afvalwaterzuivering op bedrijventerrein de Vergulde Hand West

De gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen in openbare vergadering bijeen op 14 juli 2021,

Constaterende dat:

- Het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap Delfland op 15 juli het voorlopig voorkeursalternatief toekomst AWZI De Groote Lucht op de agenda heeft staan ter besluitvorming;
- Het rapport Verkenning toekomst AWZI De Groote Lucht, opgesteld door het Hoogheemraadschap Delfland, stelt dat renovatie en nieuwbouw gelijkwaardig zijn;
- Dhr. Egas in zijn rol als hoogheemraad heeft aangegeven tijdens de vergadering van de Vlaardingse Raadscommissie op 24 mei jl. dat het de voorkeur van het Dagelijks Bestuur van het Hoogheemraadschap Delfland is dat er nieuwbouw plaatsvindt van de Groote Lucht op de Vergulde Hand West;
- Het college van burgmeester en wethouders van de gemeente Vlaardingen een brief heeft gestuurd aan de dijkgraaf en de hoogheemraden (1852496);
- Een raadsmemo heeft gezonden aan de gemeenteraad (1851611) over het voorlopig voorkeursalternatief over de toekomst van AWZI De Groote Lucht;

Overwegende dat:

- De Vergulde Hand West grotendeels eigendom is van de gemeente Vlaardingen;
- Bestemmingsplanwijzingen moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad;
- De Vergulde Hand West categorie 3 bedrijven toestaat en geen categorie 5 en het niet wenselijk is hier geen wijzigingen in aan te brengen
- De Westwijk grenzend aan de Vergulde Hand West de meest kwetsbare wijk van Vlaardingen is en bedrijvigheid die de leefbaarheid onderdruk kan zetten hier niet gewenst is;
- Vlaardingen een grote bouwopgave heeft met als ambitie om een stad te zijn die doorgroeit naar 39.000 huishoudens in 2030;
- De realisatie van de bouwopgave gezocht moet worden bij de verdichting rondom OV-knooppunten, waaronder bij Vlaardingen West;

Spreekt zijn mening uit:

- Het niet wenselijk acht categorie 5 te gaan bestemmen op de Vergulde Hand West;
- Zij tegen nieuwbouw van de AWZI De Groote Lucht is op de Vergulde Hand West;

Verzoekt het college om:

- In gesprek te blijven met het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap Delfland over de renovatieplannen van de AWZI de Groote Lucht;

Verzoekt de griffier om:

- Deze motie en de stemuitslag op de dag van stemming over deze motie aan de leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van het Hoogheemraadschap Delfland toe te zenden;

en gaat over tot de orde van de dag.

NAAM EN FRACTIE,

Indiener(s): Rianne Molenaar, Neill Voorburg, Koen Kegel, Corné Venema, Frans Hoogendijk en Erik van Pienbroek

Fractie(s): VV2000/Leefbaar Vlaardingen, GroenLinks, D66, CDA, ONS. Vlaardingen en CU-SGP

Motie 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht'

De Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland, bijeen op 15 juli 2021

Constaterende dat:

- Het Hoogheemraadschap van Delfland deze bestuursperiode onderzoekt hoe zij ook in de toekomst haar zuiveringstaak goed kan blijven uitvoeren;
- De afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) De Groote Lucht binnenkort het einde van haar levensduur zal bereiken;
- Er een voorstel van het college van dijkgraaf en hoogheemraden aan de Verenigde Vergadering is voorgelegd om nieuwbouw van de Groote Lucht op een naastgelegen locatie van de huidige locatie in Vlaardingen verder uit te werken;
- Voor, tijdens en na dit traject is en zal worden samengewerkt met de relevante gebiedspartners;
- Er een verschil van inzicht bestaat tussen Delfland en de gemeenteraad en het college van de gemeente Vlaardingen over het voorliggende besluit tot nieuwbouw van de AWZI;

Overwegende dat:

- De Verenigde Vergadering en het college veel waarde hechten aan een goede samenwerking met de gebiedspartners;
- Nieuwbouw van de AWZI De Groote Lucht de voorkeur geniet van het college;
- Een goede samenwerking essentieel is gezien het voorstel tot nieuwbouw;

Verzoekt het college om:

- Actief in te zetten op de communicatie en samenwerking met de gebiedspartners en in het bijzonder met de gemeente Vlaardingen;
- Te streven naar een 'win-win'-scenario voor alle betrokken partijen waarbij het college maximale inspanning pleegt om de huidige bezwaren van de gemeente Vlaardingen weg te nemen bij de verdere uitwerking van nieuwbouw van de AWZI De Groote Lucht;
- De Verenigde Vergadering te informeren over de voortgang van dit samenwerkingstraject en de uitwerking van dit scenario;

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de fracties van:

VVD	Natuurterreinen	PvdA
Ir. W.F. van Valkenburg	Hans Schouffoer	Leon Hombergen
AWP	CDA	Categorie Bedrijven
Hans Middendorp	Maarten Jansen	Constant van Kretschmar
CU/SGP Delfland		
Pieter-Jan hofman		

Onderwerp	Belang	Voorgestelde afspraken in intentieovereenkomst
Grondverwerving nieuw AWZI terrein	Afvalwaterzuivering = gezondheid en milieu	- Markt conforme prijs. Tot standkoming op basis van taxatie en referenties. - Oppervlakte en locatie o.b.v. referentieontwerp incl. groene zoom en waterberging t.b.v. AWZI (kaart) - Timing: intentie van Delfland is zsm grond verwerven, exacte timing is ntb met dossier Huisvesting en andere eigenaar
Planologisch proces	Betrouwbare overheid Doelmatigheid	- Vlaardingen zet planologische bevoegdheden in om nieuwbouw mogelijk te maken (bestemmingsplan, vergunningen etc.). - Delfland stelt de onderbouwing op (onderzoeken, whh-plan, ...) en laat bestemmingsplan/omgevingsplan opstellen voor eigen deel, incl. ontsluiting. De gemeente adviseert hierbij en stelt het kostenverhaal op en neemt het plan in procedure. - Delfland is initiatiefnemer dus ook communicatie etc.; gemeente faciliteert. - Ook iets afspreken over de reeds vergoede kosten. In ant ovk geen separaat kostenverhaal (naast grondverwerving)
Geurcontour nieuwe AWZI	Leefomgeving en economie	- Geurbelasting voldoet aan de eisen van het Activiteitenbesluit voor bestaande geurgevoelige objecten, zoals woningen Westwijk. - Geurbelasting leidt niet tot beperking van ontwikkeling van bedrijventerrein op het overig deel van Vergulde Hand West en voor ontwikkelingen in het gebied ten noorden van de metrolijn.
Zoetwater Krabbeplas	Recreatie	Delfland heeft de intentie om levering van zoetwater met de nieuwe AWZI conform afspraken S.C.H.O.O.N. mogelijk te maken vanaf in bedrijfname nieuwe AWZI (beoogde planning: 2028), indien technisch en economisch mogelijk. Dit wordt nader onderzocht. Nadere afspraken hierover worden gemaakt in het kader van kwaliteitsprogramma Nieuw Waterland.
Warmte voor andere functies	Duurzaamheid	Samen verkennen mogelijkheden voor gebruik van restwarmte van de AWZI voor omliggende functies. Delfland en Eneco hebben een convenant waarbij ze streven naar benutten restwarmte van de AWZI's (bv. lokaal gebruiken van de restwarmte). Delfland neemt initiatief voor verder onderzoek. Dit is een aanvulling op de Warmtevisie van de gemeente, waarin nu nog niet is gekeken naar warmte van de AWZI.
Toekomst bestaand terrein	Economie	- Delfland sloopt en verkoopt binnen enkele jaren na in bedrijfname nieuwe AWZI. - Gemeente wenst een actieve rol bij invulling en verdere bestemming van het terrein. Nader af te stemmen hoe dit kan worden ingevuld. Het streven is zo hoog mogelijke grondprijs en passend bij gewenste ontwikkelingen bedrijvigheid (conform Woonwerkakkoord Hoekse Lijnpartners en provincie Zuid-Holland).
Tijdelijke huisvesting	Woningbouw; Afvalwaterzuivering = gezondheid en milieu	Nieuwbouw AWZI blijft mogelijk ook bij tijdelijke huisvesting van Vluchtelingen. Nadere afspraken worden hierover gemaakt in separaat traject.
Watercompensatie	Leefomgeving	Delfland draagt zorgt voor aanleg eigen watercompensatie (eigen terrein). Nadere afstemming over de gezamenlijke uitvoering van totale watercompensatie voor Vergulde Hand West (AWZI én bedrijven).
Parkeren	Bereikbaarheid; economie	Verkennen van de mogelijkheden omgezamenlijk gebruik mogelijk te maken van parkeerplaatsen voor de AWZI en voor bezoekers bedrijventerrein en Volksbos.
Groen rond AWZI	Landschap; biodiversiteit	- De nieuwe AWZI krijgt een groene omzoming, passend bij de doelen op het gebied van biodiversiteit, educatie en recreatie. Biodiversiteit is een van de doelen van Delfland.
Recreatieve verbindingen	Recreatie	- Gemeente wenst goede, veilige en aangename verbindingen (wandelen en fietsen) in en rondom het gebied voor aansluiting Westwijk, Volksbos en Oeverbos. - Delfland heeft de intentie om dit mede mogelijk te maken, bijvoorbeeld een wandelpad of fietspad langs AWZI aan te leggen, waarmee ook zicht op de zuivering wordt gegeven. - Mogelijkheden worden verder onderzocht en moeten passend zijn bij visie op recreatieve verbindingen, (sociale) veiligheid van de gemeente en bij de kerntaken van het waterschap.
Beleving, inrichting en uitstraling AWZI terrein	Klimaatadaptatie; landschap; biodiversiteit	Groene, biodivers en klimaatbestendige inrichting; wel zichtbaar, niet permanent toegankelijk voor derden.
Educatie en informatie	Educatie	Samen verder verkennen van de mogelijkheden tijdelijke of permanente informatie en educatie.
Riolering en persleiding	Afvalwaterzuivering = gezondheid en milieu	Aan/afvoerend stelsel samen optimalisaties verkennen.
Bouwoverlast (verkeer, geluid, stof)	Leefomgeving	Delfland zal hinder tijdens de bouw (verkeer, geluid, stof etc.) zo veel mogelijk minimaliseren.

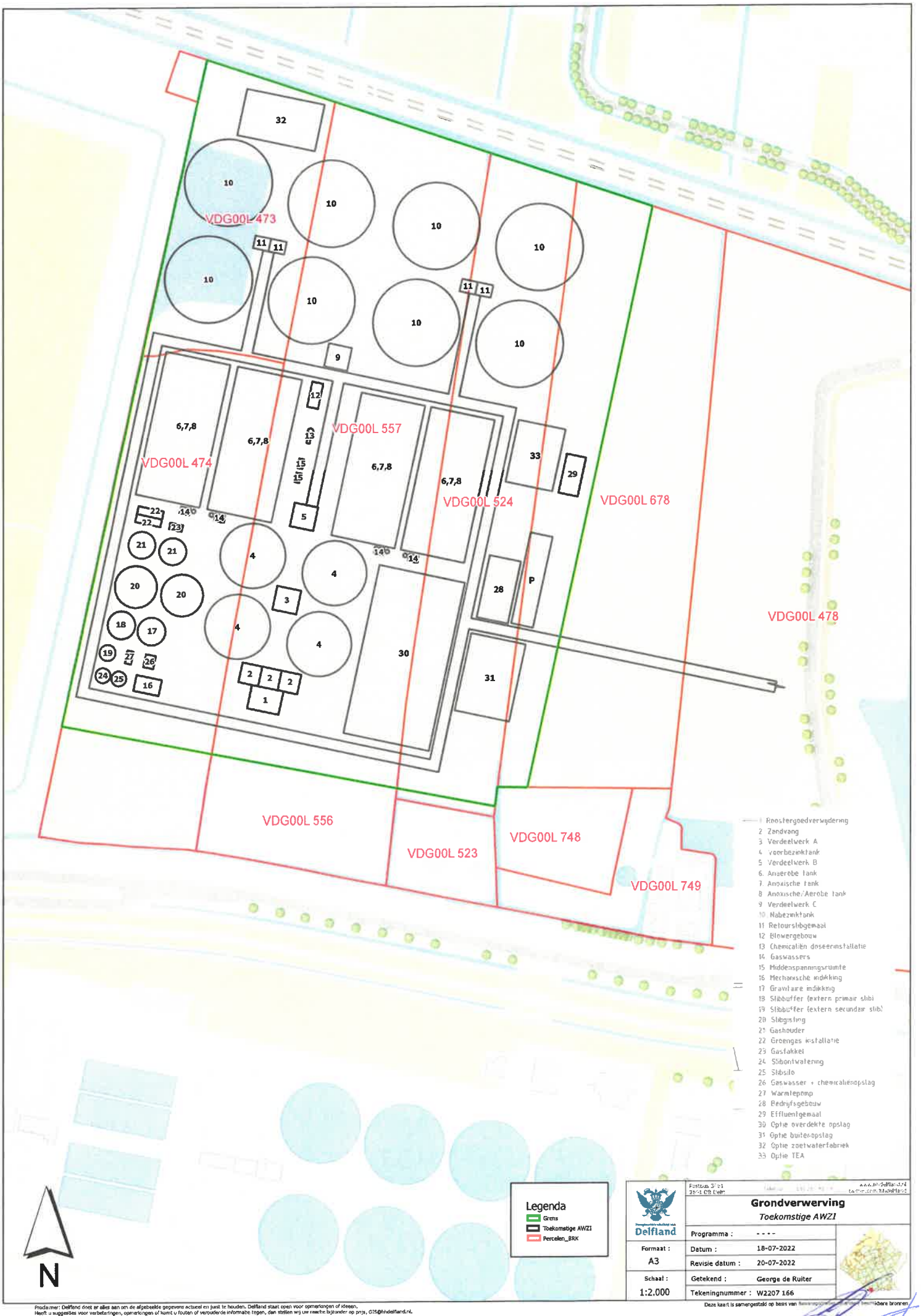

Disclaimer: Delfland doet er alles aan om de afgebeelde gegevens actueel en juist te houden. Delfland staat open voor opmerkingen of ideeën.
Heeft u suggesties voor verbeteringen, opmerkingen of komt u fouten of verouderde informatie tegen, dan stellen wij uw reactie bijzonder op prijs, GIS@hhdelfland.nl.
Deze kaart is samengesteld op basis van [illegible] bronnen.

Planning en betrokkenheid gemeenteraad bij Toekomst AWZI DGL

26 september 2022

Dit memo beschrijft de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het project Toekomst AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen.

Korte termijn: Route richting definitieve afspraken over nieuwbouw van de AWZI
De colleges van Vlaardingen en Delfland streven ernaar om voor eind 2022 definitieve afspraken te maken over randvoorwaarden en uitgangspunten voor nieuwbouw van AWZI DGL op het terrein Vergulde Hand West. Hiertoe wordt een anterieure overeenkomst (AOK) opgesteld, waarin in ieder geval afspraken worden gemaakt over grondverkoop, wijziging bestemming, voorwaarden en meekoppelkansen.

Oktober 2022:	Besloten informatieavond raadscommissie; Participatie met belanghebbenden in de omgeving (informatieavonden en excursie naar AWZI Harnaschpolder).
November 2022:	College van B&W van Vlaardingen en college van D&H van Delfland stellen concept AOK vast. Start BOB-procedure met gemeenteraad.
December 2022:	15 december besluitvorming gemeenteraad, waarna vaststelling plaatsvindt in het college van D&H van Delfland.

Vervolg vanaf 2023
Ook na besluitvorming over de AOK blijft de gemeenteraad gedurende vele jaren betrokken bij het project. Het ontwerp van de nieuwe zuivering moet technisch-inhoudelijk en ruimtelijk verder worden uitgewerkt. De gemeente en belanghebbenden worden daarbij op verschillende momenten en manieren betrokken.

- De gemeenteraad wordt gedurende het hele project periodiek geïnformeerd over voortgang, inhoud en het gezamenlijk proces.
- Gemeente levert ambtelijk input bij het verdere ontwerp van de AWZI en daaraan gerelateerde maatregelen.
- Delfland en gemeente organiseren samen participatie en communicatie op onderwerpen die voor belanghebbenden in het gebied van belang zijn. Denk daarbij aan: landschappelijke inpassing, milieueffecten, etc.
- Delfland stelt een *milieueffectrapportage* (m.e.r.) op en voert de benodigde onderzoeken uit ten behoeve van bestemmingsplan en vergunningen. Hierbij worden de gebruikelijke procedures gevolgd voor participatie en formele besluitvorming.
- Gemeenteraad stelt het *bestemmingsplan* vast. Delfland zorgt voor de benodigde onderbouwing (waaronder m.e.r.). De procedure begint met de formele terinzagelegging, gedurende welke zienswijzen kunnen worden ingediend. Die zienswijzen worden besproken in een ‘nota van beantwoording zienswijzen’. Deze wordt vastgesteld door de gemeente (als vaststeller van het bestemmingsplan)
- Vlaardingen en Delfland (huidige grondeigenaar) stemmen af over de oplevering en verkoop van het huidige AWZI-terrein aan ‘t Scheur. Hier ligt een rol voor de gemeenteraad bij het wijzigen van het bestemmingsplan voor de locatie (o.a. verlaging milieucategorie) en daarmee sturing op de gewenste toekomstige ontwikkeling.
- Gemeente is bevoegd gezag voor een deel van de benodigde vergunningen.
- Gedurende het hele proces zal ook de provincie betrokken zijn, in ieder geval in haar rol van bevoegd gezag voor de vergunningverlening.

Onderwerp: Antwoorden op schriftelijke vragen en toezeggingen vanuit de wethouder raadscommissie Vlaardingen (1 september 2022)

Datum: 26-9-2022

Vraag / opmerking	Fractie	Antwoord
Besluitvorming		
Samenwerkingsovereenkomst loopt tot 31 december hoe moeten wij deze datum zien? Aangezien de raad vanaf november deze stukken zal gaan behandelen en dit mogelijk langer zal duren dan 1 normale 3 weekse cyclus.	Leefbaar	Zie memo over planning en betrokkenheid van de gemeente(raad) in de besluitvorming over de toekomst van AWZI De Groote Lucht (op korte termijn en in de volgende fases van het project). Hiermee wordt u ook geïnformeerd over de toezeggingen van de wethouder: • Wethouder Kegel zegt toe dat de gemeenteraad in de maand november in gelegenheid wordt gesteld om zich uit te spreken over de anterieure overeenkomst die gesloten kan worden tussen de gemeente Vlaardingen en het Hoogheemraadschap van Delfland betreft de verplaatsing van De Groote Lucht. • Wethouder Kegel zegt toe in samenspraak met het Hoogheemraadschap van Delfland een bijeenkomst te organiseren voor ondernemers en daarnaast een bijeenkomst voor bewoners voorafgaand aan het sluiten van een anterieure overeenkomst betreft de verplaatsing van De Groote Lucht.
Reacties van ons als Leefbaar, maar ook van Vlaardingers zijn niet positief. Ondanks soms mooie woorden blijft er een onaangenaam gevoel heersen over deze nieuwbouw. Hoe bent u van plan om dit gevoel niet alleen bij de raad, maar ook bij de Vlaardingers weg te nemen?	Leefbaar	Delfland heeft gedurende de verkenning op meerdere manieren en momenten zowel de raad als de omwonenden van de zuivering geïnformeerd en uitgenodigd mee te praten. In het tweede deel van de verkenning is in het bijzonder aandacht gegeven aan de zorgen die de gemeenteraad en andere belanghebbenden daarbij hebben geuit. De aanvullende inzichten die dat heeft opgeleverd zijn actief gedeeld en besproken met raad en omgeving. Het is begrijpelijk dat de onderzoeksrapporten alleen niet alle zorgen wegnemen. Daarom is het van belang dat de gemeenteraad en belanghebbenden ook in de volgende fases van het project steeds goed geïnformeerd en betrokken blijven. Zo kunnen ze de vinger aan de pols houden of de ongewenste

		effecten van een nieuwe AWZI zich inderdaad niet voordoen, of dat aanscherping van bepaalde eisen nodig is. Op 4 en 6 oktober zijn er bijeenkomsten voor respectievelijk ondernemers en bewoners. Ook worden zij uitgenodigd om op 15 oktober een kijkje te nemen bij onze jongste zuivering AWZI Harnaschpolder in Den Hoorn, zodat zij beeld krijgen van hoe een moderne zuivering eruitziet en hoe deze is ingepast in de omgeving. Ook bij deze bijeenkomsten haalt Delfland weer op wat er leeft aan ideeën en zorgen zodat dit kan worden meegenomen in het vervolgtraject. Na besluitvorming wordt de omgeving uitgenodigd input te leveren op onderdelen die nog verder moeten worden uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld de landschappelijke inpassing van de gewenste nieuwe zuivering. Delfland blijft zich in alle fases van het project samen met de gemeente inzetten om belanghebbenden in de omgeving van de zuivering goed te informeren en te betrekken. In de definitieve overeenkomst tussen Vlaardingen en Delfland worden afspraken vastgelegd over de randvoorwaarden voor de nieuwe AWZI. Deze worden uiteindelijk vertaald in bestemmingsplan en vergunningseisen.
Milieuaspecten		
Wat zijn de verwachte piekbelastingen qua geluid? Bijvoorbeeld bij zomerse dagen?	Leefbaar	Delfland heeft door ingenieursbureau Sweco onderzoek laten uitvoeren naar de geluidemissie van ‘nieuwbouw alternatief N1’ (ref: NL21-648800269-10058; d.d. 15-11-2021). Bij dit soort onderzoeken wordt gerekend met een representatieve dag (een dag die 12 keer per jaar voorkomt). Er zijn geen aparte berekeningen per seizoen, wel wordt onderscheid gemaakt tussen geluid tijdens de dag, avond en nacht. De berekeningen laten zien dat een nieuwe zuivering onder de richtwaardes en grenswaardes blijft voor de omliggende typen bebouwing. Hieronder staan de bevindingen uit dat onderzoek:

2.1 Directe hinder

De AWZI behoort tot categorie 27 uit bijlage 1 van het besluit Omgevingsrecht. In bijlage 1, onderdeel D staan vervolgens beschreven welke categorieën tot belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken. Het AWZI, dus behorend tot categorie 27, behoort daar niet toe. Er is derhalve geen sprake van een wettelijke noodzaak tot het vaststellen van een geluidzone rondom het terrein volgens de Wet geluidhinder.

Het betreft, eveneens volgens Bijlage I van het Besluit omgevingsrecht, een vergunningplichtige inrichting (Type C). Een inrichting Type C valt niet onder afdeling 2.8 van het Activiteitenbesluit. Ten aanzien van het aspect geluid, betekent dit dat vergunningverlenging in eerste instantie plaatsvindt op basis van de principes uit de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening 1998.

Indien geen lokaal (gebiedsgericht) beleid is vastgesteld met een gemeentelijke nota industrielawaai, wordt in eerste instantie uitgegaan van de richtwaarden voor woonomgevingen uit onderstaande tabel. Overschrijding hiervan kan toelaatbaar zijn op grond van een bestuurlijk afwegingsproces. Hierbij speelt het bestaande referentieniveau van het omgevingsgeluid, andere bronnen van geluid dan de AWZI, een belangrijke rol en geldt er een maximum etmaalwaarde van 50 dB(A).

Gelet op de ligging van de inrichting, in de nabijheid van andere industrie en bebouwing, wordt in het kader van deze studie uitgegaan van een richtwaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde. In tabel 2-1 zijn de richtwaarden opgenomen.

Tabel 2-1: Richtwaarden vanuit de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening 1998

Aard van de woonomgeving	**Aanbevolen richtwaarden in de woonomgeving in dB(A)**		
	Dag	**Avond**	**Nacht**
Landelijke omgeving	40	35	30
Rustige woonwijk, weinig verkeer	45	40	35
Woonwijk in de stad	50	45	40

Het ten hoogste toelaatbare maximale geluidniveau, overgenomen uit de handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening, ter plaatse van de gevel van geluidgevoelige bestemmingen (woningen) bedraagt:

- 70 dB(A) in de dagperiode;
- 65 dB(A) in de avondperiode;
- 60 dB(A) in de nachtperiode.

4.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

In tabel 4-1 is het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in de representatieve bedrijfssituatie in dB(A) weergegeven.

De geluidbelasting op de gevels van de woningen op de Maassluissedijk zijn lager dan 50 dB etmaalwaarde. Aangezien deze woning in een gemengd gebied staat, is dit onder de richtwaarde. De woningen op de Zuidbuurt hebben 44 dB als etmaalwaarde, dus ook onder de richtwaarde.

Tabel 4-1 $L_{Ar,LT}$ representatieve bedrijfssituatie in dB(A)

Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
Vrij veld punt oost	5	46	46	46	56
Vrij veld punt west	5	45	45	45	55
Vrij veld punt noord	5	44	44	44	54
Vrij veld punt zuid	5	40	40	40	50
Maassluissedijk 192	4,5	37	37	37	47
Zuidbuurt 85	4,5	34	34	34	44
Zuidbuurt 87	4,5	34	34	34	44
Zuidbuurt 89	4,5	34	34	34	44

4.2 Maximale geluidniveaus

In tabel 4-2 zijn de maximale geluidniveaus weergeven van de woningen. Dit is de hoogste waarde van de piek van de geluidbronnen of het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau. De berekende waarden zijn ruim onder de grenswaarden. Alle rekenresultaten zijn opgenomen in bijlage 2.

Tabel 4-2: $L_{A,max}$ representatieve bedrijfssituatie in dB(A)

Omschrijving	Nummer	Hoogte (m)	Dag	Avond	Nacht
Vrij veld punt zuid	4	5	66	40	40
Maassluisedijk 188	188	7,5	52	37	37
Maassluissedijk 192	192	4,5	48	37	37
Vrij veld punt west	3	5	45	45	45
Vrij veld punt oost	2	5	46	46	46
Vrij veld punt noord	1	5	44	44	44
Zuidbuurt 85	85	4,5	35	34	34
Thomas a Kempisstraat	100	7,5	32	32	32
Zuidbuurt 93	93	4,5	34	34	34
Zuidbuurt 87	87	4,5	34	34	34
Zuidbuurt 89	89	4,5	34	34	34

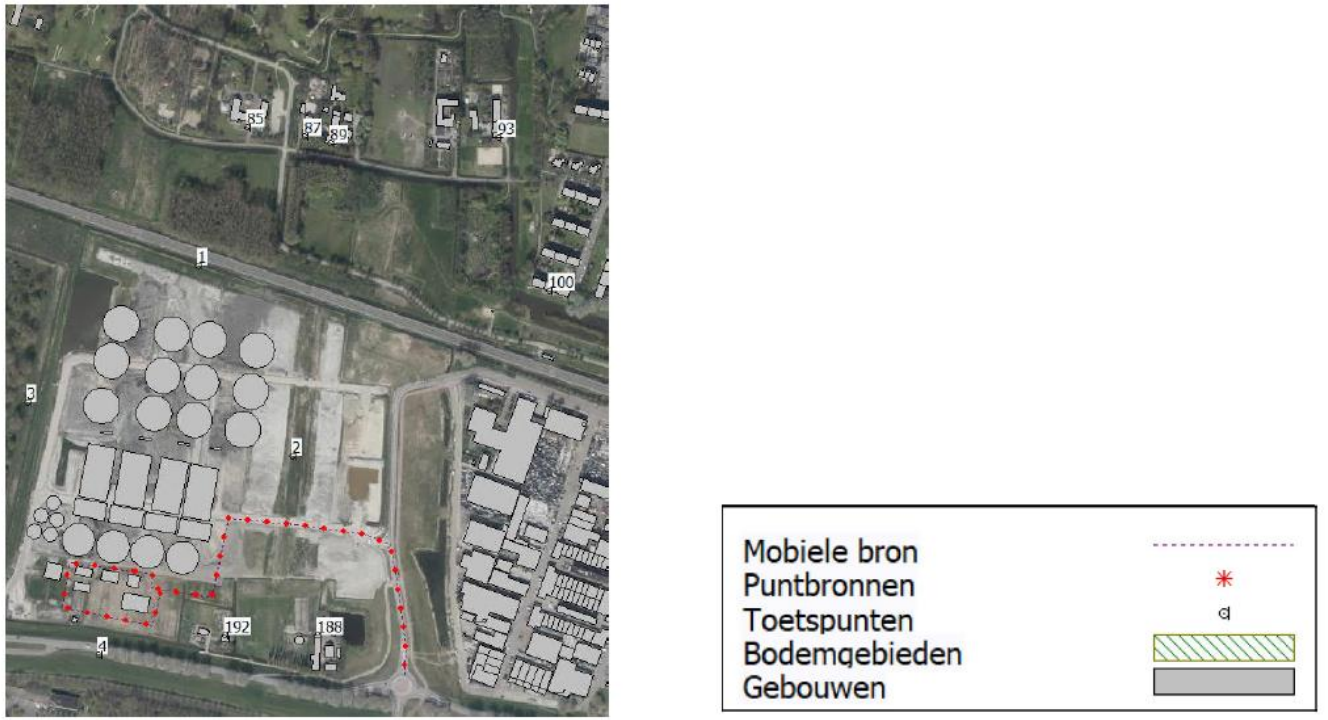

Figuur 3-2: Overzicht van ingevoerde toetspunten en mobiele bronnen

U geeft aan dat er weinig risico's zijn bij nieuwbouw. Echter een kleine zoektocht op internet echt een aantal nieuwbouwprojecten zijn die veel en voor een vrij lange periode overlast veroorzaken. Leefbaar zou graag een overzicht ontvangen van de nieuwbouw en renovatie projecten van afvalwaterzuiveringen in Nederland vanaf 2000. Daarbij zouden wij graag inzicht krijgen in hoe succesvol dit is verlopen en hoe het zit met de klachten van deze zuiveringen.	Leefbaar	Een dergelijk overzicht van alle renovatie en nieuwbouwprojecten in Nederland vanaf 2000 bestaat niet. Wel wisselen de waterschappen kennis uit over technieken, bouwmethoden etc. Daarnaast hebben we ingenieursbureau Sweco aan onze zijde, met specialisten op het gebied van afvalwaterzuivering en ervaring in het hele land. Op het vlak van techniek zijn we verplicht om de best beschikbare techniek te gebruiken. Zowel bij nieuwbouw als renovatie zal er een opstartperiode zijn waarin de installaties en zuiveringsproces en het werk daaromheen ingesteld moeten worden. In deze periode is het extra belangrijk om met gemeente, DCMR en omgeving in contact te blijven, vinger aan de pols te houden en bij te sturen. Een van de projecten waarvan wij leren is de RWZI in Utrecht, die nieuw gebouwd is op bestaand RWZI-terrein midden in de bebouwde kom. Ook Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft projecten in voorbereiding en al gerealiseerd, waarover we kennis uitwisselen. Ook leren we van de eigen ervaringen bij AWZI Harnaschpolder. Zie onderstaande antwoord over de lessen van deze AWZI m.b.t. geur.
Hoe kunnen wij Vlaardingers garanderen dat er geen geur- en geluidsoverlast zal gaan plaatsvinden en hoe kunnen we ervoor zorgen dat wij hier garanties over afspreken?	Leefbaar	Alle zuiveringen in Nederland moeten voldoen aan de strenge eisen van het Activiteitenbesluit ter plaatse van geurgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Er wordt alleen vergunning verleend als is aangetoond dat aan deze eisen wordt voldaan. In de verkenningsfase is onderbouwd dat de nieuwe zuivering zal voldoen aan de strenge eisen voor geur en geluid met maatregelen die bij andere zuiveringen al vaker zijn toegepast. Door gebruik van de best beschikbare technieken, wordt de situatie qua geur voor het hele gebied dan beter dan de huidige situatie. (Zie memo DCMR, bij de raadsstukken van 1 september 2022) In de overeenkomst die Vlaardingen en Delfland dit najaar willen sluiten, worden de randvoorwaarden voor ontwerp en realisatie van de nieuwe AWZI vastgelegd. Het definitieve ontwerp van de zuivering wordt door DCMR getoetst aan deze eisen en uiteindelijk worden deze eisen ook vastgelegd in de omgevingsvergunning. Wanneer de nieuwe zuivering in bedrijf is wordt periodiek getoetst (met metingen en waarnemingen) of de werkelijke situatie voldoet aan de eisen. Waar nodig worden dan aanvullende maatregelen genomen. We weten dat er extra maatregelen mogelijk zijn, die niet zijn meegenomen in de huidige berekeningen en kostenraming.

		In de praktijk zien wij dat de momenten van geurhinder van onder andere Harnaschpolder zich beperken tot incidenten en tijdens onderhoud van een installatie. Wij weten geuroverlast dus tot een minimum te beperken en zijn hierover goed in contact met de omgeving door het actief vooraf informeren van bewoners en een duidelijk loket voor meldingen.
Bij andere renovaties en nieuwbouw keuzes zijn vooraf een concept mer gemaakt. Kunnen wij deze ook verwachten?	Leefbaar	Ja, er wordt een MER opgesteld voor de onderbouwing en toetsing van de milieueffecten van de nieuwe AWZI. Dit is verplicht en dient ter onderbouwing van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningen.
Wij zijn op werkbezoek geweest op de harnaschpolder, horende dat dit een voorbeeldproject is. Zou u de Vlaardingse gemeenteraad wat meer informatie kunnen geven over de overlastklachten en die dwangsommen van de provincie Zuid-Holland met betrekking tot de stankoverlast en hoe dat proces is verlopen en welke verbeterpunten u hieruit meeneemt bij eventuele nieuwbouw.	Leefbaar	De beslissing om de ontwikkelingen van de AWZI Harnaschpolder en woonwijk naast elkaar mogelijk te maken is gelijktijdig genomen in het toenmalige streekplan Zuid-Holland West (1997) van de provincie Zuid-Holland en later uitgewerkt in verschillende bestemmingsplannen en uitwerkingsplannen. De AWZI Harnaschpolder en de naastgelegen woningbouwlocaties en bedrijventerreinen zijn vervolgens volgtijdelijk ontwikkeld (eerst de AWZI; de woningbouwlocaties en bedrijventerreinen in de jaren daarna). In de opstartfase van AWZI Harnaschpolder is er veel geuroverlast geweest. Dit werd veroorzaakt doordat de voorbezinktanks en de helft van de nabezinktanks voorzien waren van drijvende afdichtingen. Deze afdichtingen werkten niet goed en moesten ook nog eens extra vaak worden schoongemaakt, wat extra overlast gaf. De zuivering voldeed daardoor niet aan de geuremmissie-eis uit de omgevingsvergunning en ook niet aan de prestatie-eisen uit het prestatiecontract dat Delfland heeft afgesloten met de beheerder Delfluent Services. Delfluent heeft de afdichtingen en geurbehandeling herontworpen en geïnvesteerd in maatregelen om de geuroverlast te voorkomen. De zuivering blijft na alle maatregelen ruim binnen de vergunningseis. Kortom voorkomen van overlast door geur (en ook geluid) is een combinatie van techniek en gedrag. Daarom is er in de jaren daarna een streng bedrijfsvoeringsregime ingevoerd met een dagelijkse rondgang langs de installaties om: • Ieder punt waar maar een beetje geur ontstond technisch aan te pakken (zoals rubber afdichtingen bij luiken, deuren, instellen afzuiging); • Medewerkers bewust te maken en aan te sturen op het voorkomen van geuroverlast in hun dagelijkse werkzaamheden (deuren en luiken niet langer open laten dan nodig etc..).

		Leerpunten die Delfland hieruit meeneemt zijn: • Voldoen aan de vergunning-eisen moet onderdeel zijn van de prestatie-eis voor ontwerp en oplevering. • Zorg voor positieve en negatieve prikkels op kritische prestatie-eisen voor het voldoen aan milieuwetgeving, gedurende de bedrijfsvoering van de nieuwe zuivering. • Stuur in de dagelijkse bedrijfsvoering zichtbaar en serieus op het beperken van overlast voor de omgeving in het gedrag van medewerkers. • Neem klachten serieus en los ze voortvarend op zodat je vertrouwen krijgt. • Pas de best beschikbare techniek toe. Hier wordt door de vergunningsverlener ook op toe gezien.
Ontwerp en inpassing		
Bij de impressies zien wij veel tanks op maaiveldniveau. Hoe hoog worden de gebouwen?	Leefbaar	In het huidige ontwerp zijn bouwhoogtes vergelijkbaar met die van de huidige AWZI. In volgende ontwerpstappen kan worden gekeken of lager bouwen mogelijk en wenselijk is. Dit vraagt een integrale afweging van technologie, bodemgesteldheid, landschappelijke inpassing en financiën. Vanuit technisch oogpunt speelt daarbij mee dat het water onder vrij verval door de zuivering moet stromen, om energieverbruik zo laag mogelijk te houden, maar ook hoe de bodemgesteldheid is en wat de kosten zijn van het plaatsen van tanks in de grond. Voor de wensen vanuit landschappelijk oogpunt is inbreng nodig vanuit de gemeente en omgeving. De impressies laten zien wat landschappelijk mogelijk zou zijn en ook is toegepast bij andere zuiveringen. Ook voor gebouwen die geen onderdeel uitmaken van de zuiveringsinstallatie zal afstemming plaatsvinden over bouwhoogte en andere wensen en eisen vanuit ruimtelijk opzicht.
In het eindrapport wat bij in juni 2021 gekregen hebben staat geen afbeelding van de reserve ruimte in ontwerp R2. Kunnen wij deze alsnog ontvangen?	Leefbaar	Er is geen figuur gemaakt van de reserveruimte van R2, omdat deze reserveruimte gelijk is aan of zelfs kleiner dan bij R1. In figuur 8 van het betreffende rapport is de ruimtelijke uitwerking van R2 te zien. Qua ruimtebeslag zijn er twee belangrijke verschillen met R1: - R2 heeft geen voorbezinktanks, wel aerobe tanks. Dit levert echter geen ruimtewinst, omdat in R1 de huidige voorbezinktanks worden hergebruikt en de anaerobe tanks daaronder zijn gepositioneerd (dubbel ruimtegebruik). - In R2 zijn de anoxische/aerobe tanks groter dan bij R1. Dit is zichtbaar gemaakt met de rode stippellijn.

Ter illustratie hierbij ook figuur 11 van R1 met indicatie van de reserveruimte. Hierbij is in de rode stippellijn ook zichtbaar wat het extra ruimtebeslag zou zijn van R2.

Renovatie		
Bij renovatie zou er evt ook nog mogelijkheden zijn om extra grond toe te voegen. Leefbaar ziet graag een overzicht van de eventuele mogelijkheden en hoort graag beargumenteerd waarom dit wel of niet een mogelijkheid zou zijn.	Leefbaar	Er is niet onderzocht wat de mogelijkheid is om het huidige AWZI-terrein te vergroten. Het huidige terrein ligt tussen de primaire waterkering en 't Scheur. Aan westzijde ligt het Oeverbos, met een vergelijkbare waarde als het Volksbos. Aan oostzijde ligt het bestaande bedrijventerrein Koggehaven, waarin enkele bedrijven recent nog hebben geïnvesteerd. De mogelijkheid om een of beide van deze bestaande functies op te heffen is niet onderzocht door Delfland, omdat dit als minder haalbaar werd geacht dan het ontwikkelen op een terrein nog niet bebouwd is en de bestemming bedrijventerrein heeft (zijnde de Vergulde Hand West).
De renovatie risicoanalyse laat zien dat het risico voor renovatie hoog is. Echter als wij dit rapport goed bekijken dan is de conclusie dat ze het niet kunnen analyseren vanwege het feit dat het niet voldoende onderzocht is en dat het bij een gedegen onderzoek tot het stempel acceptabel niveau zou kunnen leiden. Appels met peren kunnen niet met elkaar vergeleken worden naar de mening van Leefbaar. Wanneer gaat u het verder onderzoek naar renovatie doen?	Leefbaar	Renovatie en nieuwbouw zijn in de verkenning op vergelijkbaar detailniveau uitgewerkt. In deel 1 zijn alternatieven voor nieuwbouw (N1, N2, N3) en renovatie (R1, R2) ontworpen op dezelfde uitgangspunten en functionaliteit, zodat ze objectief vergelijkbaar waren en inzichtelijk werd waar ze in verschillen. In deel 2 is nadere uitwerking gegeven aan onderdelen waarover meer inzicht gewenst was. Voor nieuwbouw is onder meer in detail onderzocht wat de geurmatregelen en -effecten zijn, omdat daar zorgen over waren in de omgeving. Voor renovatie is nader onderzoek gedaan naar de risico's (zie rapport Horvat&Partners bij de raadsstukken 1 september 2022), omdat deze zwaar hebben meegewogen bij de voorlopige voorkeur van Delfland. Het onderzoek bevestigt dat de risico's 'hoog' tot 'onacceptabel' zijn. Horvat&Partners benoemt maatregelen om de risico's te verkleinen en geeft aan dat deze maatregelen veel tijd, capaciteit en geld kosten. Een groot deel van de risico's en beheersmaatregelen kan pas beter inzichtelijk worden gemaakt bij verder onderzoek (bijvoorbeeld naar de feitelijke toestand van installaties of bodem) en bij verdere uitwerking van het ontwerp en een uitvoeringsplan. Ook na deze nadere uitwerking blijven er bij renovatie altijd meer risico's dan bij nieuwbouw, voor de continuïteit van het zuiveringsproces en de veiligheid van de mensen op het terrein (restrisico). In een project werk je van grof naar fijn. Het is onmogelijk en onwenselijk (qua tijd, geld en inzet) om alle alternatieven tot in detail uit te werken. Er wordt geen verder onderzoek gedaan naar renovatie. Pas wanneer zou worden gekozen voor renovatie (dus geen nieuwbouw) worden dergelijke nadere onderzoeken en uitvoeringsplannen opgesteld. Het referentieontwerp voor nieuwbouw dient ter onderbouwing van de investeringsbeslissing en het ruimtebeslag van nieuwbouw; niet ter vergelijking met renovatie.

Nieuwbouw		
Welke locaties voor nieuwbouw zijn er onderzocht en kunt u beargumenteerd aangeven waarom locaties zijn afgevallen en waarom er voor de vergulde hand is gekozen?	Leefbaar	In de voorbereiding van de verkenning is gekeken welke locaties beschikbaar en geschikt zouden zijn voor een nieuwe AWZI, voor het verzorgingsgebied van DGL. Daarbij is gekeken naar beschikbare ruimte, de afstand tot het bestaande leidingstelsel waarmee het afvalwater wordt aangevoerd vanuit Vlaardingen, Schiedam, Maasland, Maassluis en De Lier en naar de mogelijkheid om met de nieuwe zuivering zoet water te leveren aan het regionaal watersysteem. Alleen de Vergulde Hand West bleek daarbij realistisch. De ruimte in het hele gebied is schaars, er zijn dus weinig vrije terreinen met een oppervlakte van rond de 12 ha. De nabijheid van het bestaande leidingstelsel weegt daarbij zwaar mee, vanwege de hoge kosten en ruimtelijke (on)mogelijkheden om nieuwe leidingen aan te leggen in sterk verstedelijkt gebied. Een zuivering dichter bij het boezemsysteem van Delfland, om zoetwater te leveren, bleek vanuit het watersysteem geen meerwaarde te hebben. De huidige DGL en Vergulde Hand West hebben als voordeel dat ze juist dicht bij de Krabbeplas liggen waar het te produceren zoet water doorheen moet gaan stromen.
Toekomst huidig terrein		
Op welke wijze gaat u de achtergelaten grond saneren?	Leefbaar	De AWZI wordt gesloopt en de leeflaag wordt hersteld, zodanig dat het terrein geschikt is voor de functie bedrijventerrein.
Externe veiligheid (toezegging wethouder)		
Wethouder Kegel zegt toe de gemeenteraad te informeren of het toegestaan is om in de omgeving van een gasfabriek te mogen lopen met een rugzak.		Op de huidige AWZI DGL wordt groen gas geproduceerd. Ook op de nieuwe AWZI zal dit het geval zijn. Er gelden dan dezelfde regels met betrekking tot externe veiligheid. De functies rondom de zuivering zijn ook vergelijkbaar (recreatie en natuur in Oeverbos / Volksbos, bedrijventerrein Koggehaven / Vergulde Hand, fiets- en wandelpad, waterkering). Dit is openbare ruimte waar mensen zonder belemmering mogen verblijven. Op het terrein zelf gelden de regels vanuit de zgn. ATEX-richtlijnen rondom procesonderdelen met explosiegevaar. Wanneer er bezoekers op de zuivering komen, dan mogen zij alleen – onder begeleiding – de route lopen die veilig is bevonden vanuit ATEX-regels. Mensen die binnen die zones werken, moeten zich aan specifieke richtlijnen houden qua gedrag, kleding, apparatuur e.d.. In het Referentieontwerp voor nieuwbouw is deze externe veiligheid onder andere gewaarborgd door:

		• Procesonderdelen met de hoogste ATEX-zonering zijn op voldoende afstand van de bebouwing geplaatst zodat voldaan wordt aan de gestelde eisen. Er is hier tevens rekening gehouden met de recreatie in het Volksbos; • Procesonderdelen zijn op voldoende afstand van de dijk gesitueerd, zodat de integriteit van dijk gewaarborgd blijft. Met andere woorden: buiten de hekken van de zuivering is geen verhoogd risico en binnen de hekken gelden specifieke richtlijnen om de veiligheid te borgen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2590
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.01
Titel	Bestuursrapportage 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

1. De bestuursrapportage over 2022, zoals opgenomen als bijlage 1, vast te stellen;
2. De begroting 2022 op basis van de Burap 2022 bij te stellen met € 22,7 miljoen hogere
kosten, € 10,0 miljoen hogere opbrengsten, € 1,8 miljoen lagere belastingopbrengsten en
€ 3,1 miljoen onttrekking uit de reserve kostenegalisatie voor doorgeschoven werken uit 2021(conform de jaarstukken 2021). Per saldo bedraagt de verslechtering van het exploitatieresultaat € 11,4 miljoen;
3. Besluiten € 0,2 miljoen aan de reserve tariefdemping watersysteembeheer te onttrekken;
4. Besluiten tot een verlaging van de begrote dotatie voor toekomstige kapitaallasten zuiveringsbeheer met € 11,2 miljoen;
5. Kennis te nemen van de voortgang in de activiteiten ten behoeve van de doelrealisatie 2022;
6. Kennis te nemen van de verwachte investeringsuitgaven over 2022 overeenkomstig paragraaf 2.3 van de Bestuursrapportage 2022;
7. Kennis te nemen van de projectenoverzichten investeringen.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Bestuursrapportage 2022
Versienummer	1.0
Dossiernummer	2590
D&H datum	dinsdag 30 augustus 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. De bestuursrapportage over 2022, zoals opgenomen als bijlage 1, vast te stellen;
2. De begroting 2022 op basis van de Burap 2022 bij te stellen met € 22,7 miljoen hogere kosten, € 10,0 miljoen hogere opbrengsten, € 1,8 miljoen lagere belastingopbrengsten en € 3,1 miljoen onttrekking uit de reserve kostenegalisatie voor doorgeschoven werken uit 2021(conform de jaarstukken 2021). Per saldo bedraagt de verslechtering van het exploitatieresultaat € 11,4 miljoen;
3. Besluiten € 0,2 miljoen aan de reserve tariefdemping watersysteembeheer te onttrekken;
4. Besluiten tot een verlaging van de begrote dotatie voor toekomstige kapitaallasten zuiveringsbeheer met € 11,2 miljoen;
5. Kennis te nemen van de voortgang in de activiteiten ten behoeve van de doelrealisatie 2022;
6. Kennis te nemen van de verwachte investeringsuitgaven over 2022 overeenkomstig paragraaf 2.3 van de Bestuursrapportage 2022;
7. Kennis te nemen van de projectenoverzichten investeringen.

2) Aanleiding

Conform de Waterschapswet en door de verenigde vergadering vastgestelde P&C-kalender 2022 wordt in de bestuursrapportage 2022 door D&H verantwoording afgelegd over de voortgang van de realisatie van de programmadoelen en de daarbij optredende afwijkingen in de begroting.

3) Beoogd effect

Het informeren van de verenigde vergadering over de voortgang in de realisatie van de programmadoelen en een bijstelling van de begroting 2022 op basis van de prognoses van het exploitatieresultaat en de investeringen voor het boekjaar 2022.

4) Kernboodschap

Delfland ervaart de gevolgen van diverse macro-economische ontwikkelingen met een grote invloed op onze taakuitvoering en daardoor worden de financiële resultaten beïnvloed. Ondanks deze ontwikkelingen verloopt de realisatie van de bestuurlijke doelen en de hieraan gekoppelde prestatie-indicatoren grotendeels conform de begroting. Feit is echter wel dat dit dikwijls met de nodige moeite gebeurt. Het risico op vertraging is sterker aanwezig dan voorheen.
Het verwachte investeringsvolume neemt met € 2,2 miljoen af ten opzichte van de begroting. Binnen en tussen de verschillende investeringsplannen wordt zoveel mogelijk geanticipeerd op schaarste en prijzen van materialen, om voor het geheel van Delfland een zo goed mogelijk resultaat te behalen. Dit heeft gevolgen voor het volume van de realisatie van afzonderlijke projecten.

Het exploitatieresultaat komt uit op € 11,4 miljoen als gevolg van met name de sterke stijging van prijzen voor energie en grondstoffen. Dit raakt voornamelijk het exploitatieresultaat van de zuiveringstaak dat daalt met € 11,2 miljoen. Het exploitatieresultaat van de watersysteemtaak daalt met € 0,2 miljoen.

Dossiernummer: 2590

5) Historie – eerdere besluitvorming

De begroting 2022 is vastgesteld op 18 november 2021 in de verenigde vergadering.

6) Regelgeving en Beleid

In de bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de verwachte realisatie conform de verordening beleids-en verantwoordingsfunctie Delfland. Het gaat daarbij primair om de programmadoelen en de vraag of deze volgens planning worden behaald. De financiële afwijkingen worden conform het budgetrecht van de verenigde vergadering toegelicht per programma. Deze toelichtingen geven inzicht in de mutaties die zich hebben voorgedaan en behoeven instemming op de bijstelling van de kosten en opbrengsten en daarmee het resultaat per saldo en instemming op de onttrekkingen uit de reserves om het nadelig resultaat af te dekken.

7) Financiën

In deze bestuursrapportage stellen we de exploitatiebegroting bij voor de prognose per 31 juli 2022 van de verwachte kosten en opbrengsten.

De verdeling van het totaal van het verwachte negatieve exploitatieresultaat over de programma's is in onderstaande tabel weergegeven. In de bestuursrapportage wordt per programma ingegaan op de mutaties.

(bedragen * € 1 miljoen)	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Mutatie Burap	Gewijzigde begroting 2022
Waterveiligheid	26,6	26,8	0,0	26,8
Waterkwaliteit	11,5	14,2	0,0	14,2
Waterkwantiteit	36,3	42,6	1,4	44,0
Waterketen	85,2	93,1	10,5	103,6
Financiën	10,1	10,8	-0,3	10,5
Organisatie en bestuur	41,5	47,8	2,0	49,8
Algemene dekkingsmiddelen	-221,0	-245,8	0,9	-244,9
Totaal resultaat	-9,8	-10,5	14,5	4,0
Kosten egalisatie	4,2	0,0	-3,1	-3,1
Tariefegalisatie/demping ZH		19,2	-11,2	8,0
Tariefegalisatie/demping WSH	0,1	-8,7	-0,2	-8,9
Vrije reserve	5,5	0,0	-	0,0
Mutatie reserves	9,8	10,5	-14,5	-4,0

De mutatie van het exploitatiesaldo bedraagt € 11,4 miljoen, na onttrekking aan de reserve kostenegalisatie. Deze mutatie heeft voor € 11,2 miljoen betrekking op de taak Zuiveringsbeheer en voor € 0,2 miljoen op de taak Watersysteembeheer.

	Bedragen x € 1 miljoen	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Mutatie	Bijgestelde begroting 2022
	Watersysteembeheer				
A	Kosten	116,1	127,4	3,6	131,0
B	Belastingopbrengsten	-100,8	-115,5	-0,6	-116,1
C	Dividenden en overige algemene opbrengsten	-5,2	-3,2	-0,2	-3,4
D	**Resultaat vóór bestemming**	**10,1**	**8,7**	**2,8**	**11,5**
E	Reserve tariefdemping WS	0,1	-8,7	0,0	-8,7
F	Reserve kostenegalisatie 2021	3,0	0,0	-2,6	-2,6
G	Inzet reserve tariefdemping	-0,2	0,0	**-0,2**	-0,2
H	Algemene reserve WS	-0,1	0,0	0,0	0,0
I	Reserve niet vrij besteedbaar WS	-12,9	0,0	0,0	0,0
J	**Mutatie reserves watersysteembeheer**	**-10,1**	**-8,7**	**-2,8**	**-11,5**
K	**Resultaat watersysteembeheer na bestemming**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Zuiveringsbeheer				
L	Kosten	126,7	131,1	19,1	150,2
M	Belastingopbrengsten	-135,4	-126,9	2,4	-124,5
N	Dividenden en overige algemene opbrengsten	-26,2	-23,4	-7,6	-31,0
O	Coronaschadeuitkering	0,0	0,0	-2,2	-2,2
P	**Resultaat vóór bestemming**	**-34,9**	**-19,2**	**11,7**	**-7,5**
Q	Dotatie reserve Harnaschpolder	5,2	5,2	0,0	5,2
R	Reserve kostenegalisatie 2021	1,2	0,0	-0,5	-0,5
S	Dotatie toekomstige kapitaallasten	0,0	14,0	**-11,2**	2,8
T	Reserve tariefdemping ZH	-1,3	0,0	0,0	0,0
U	Algemene reserve ZH	5,5	0,0	0,0	0,0
V	Reserve niet vrij besteedbaar ZH	24,3	0,0	0,0	0,0
W	**Mutatie reserves zuiveringsbeheer**	**34,9**	**19,2**	**-11,7**	**7,5**
X	**Resultaat zuiveringsbeheer na bestemming**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Watersysteembeheer
De hogere kosten bij Watersysteembeheer betreffen grotendeels de kosten van in 2021 geplande maar in 2022 uitgevoerde werkzaamheden (A ter grootte van F). Deze kosten worden gedekt uit de reserve kostenegalisatie conform de resultaatbestemming van de jaarstukken 2021.
Voor het overige zijn de meerkosten het gevolg van prijsontwikkelingen en het aandeel van overheadkosten (extra inspanningen in het kader van informatievoorziening en krapte op de arbeidsmarkt). De hogere belastingopbrengsten (B) hebben een complex aan oorzaken waarbij de trend van de afgelopen jaren dat minder kwijtschelding nodig is het grootste onderdeel is.

Zuiveringsbeheer
Het exploitatieresultaat (P) bij Zuiveringsbeheer betreft voornamelijk het effect van de sterke prijsstijgingen voor energie en grondstoffen (L) vanuit zowel de eigen energiecontracten als het PPS-contract, waarbij de CBS-indices de hoogte van de verschuldigde dienstverleningsvergoeding sterk beïnvloeden. Daarnaast is sprake van lagere verwachte belastingopbrengsten conform de analyse uit de jaarrekening 2021 deels gecompenseerd door hogere verwachte belastingopbrengsten door minder oninbaarheid(M) en hogere opbrengsten uit de verkoop van groen gas en de overeenkomsten uit grensoverschrijdend afvalwater (N). De kosten voor in 2021 geplande en in 2022 uitgevoerde werkzaamheden worden ook hier gedekt door de onttrekking uit de reserve kostenegalisatie (R).

Voorgesteld wordt om het nadelige exploitatieresultaat van €11,4 miljoen als volgt te verwerken:
- de begrote dotatie aan de reserve toekomstige kapitaallasten zuiveringsbeheer van € 14 miljoen te verlagen met € 11,2 miljoen naar € 2,8 miljoen;
-€ 0,2 miljoen te onttrekken aan de reserve tariefdemping watersysteembeheer.
Het saldo van de begroting 2022 blijft hierdoor nihil.
Dossiernummer: 2590

De omvang van de activiteiten die vanuit 2021 in 2022 worden afgerond is kleiner dan aangegeven bij de jaarrekening 2021. Van de oorspronkelijke storting van € 4,2 miljoen in de reserve kostenegalisatie zal voor € 1,1 miljoen niet uitgevoerd worden. Het voornemen is om bij de behandeling van de jaarstukken 2022 het restant te storten in de reserve tariefdemping conform de nota Reserves en voorzieningen.

Het uiteindelijke exploitatieresultaat over 2022 kan in het verdere verloop van 2022 nog wijzigen mede door de onzekerheden in het verloop van de prijsstijgingen en door noodzakelijke beheersmaatregelen in het kader van de droogtesituatie 2022.
Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 wordt een besluit genomen over de definitieve bestemming van het resultaat.

Investeringsuitgaven

Investeringsuitgaven per programma (bedragen in € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2022	Bijstelling Burap 2022	Geraamde investeringen Burap 2022
Waterveiligheid	12,8	-1,5	11,3
Waterkwaliteit	2,0	-0,2	1,8
Waterkwantiteit	5,0	-1,4	3,6
Waterketen	7,0	3,5	10,5
Financiën	0,0	0,0	0,0
Organisatie en bestuur	2,8	-2,6	0,2
Totaal	***29,6***	***-2,2***	***27,4***

Op basis van aanbestedingstrajecten, samenwerking met andere partijen en de voortgang van lopende investeringstrajecten zal naar verwachting van de begrote € 29,6 miljoen ca. € 27,4 miljoen aan investeringsplannen en kredieten worden gerealiseerd. Daarnaast wordt binnen en tussen de verschillende investeringsplannen zoveel mogelijk geanticipeerd op schaarste en prijzen van materialen, om voor het geheel van Delfland een zo goed mogelijk resultaat te behalen. Dit heeft gevolgen voor het volume van de realisatie van afzonderlijke projecten.
De concrete stand van de prognose van de investeringsuitgaven is toegelicht per programma in de bestuursrapportage. In bijlage 1 van de bestuursrapportage zijn overzichten van de investeringsprojecten met verzamelkredieten en bijbehorende deelkredieten ter informatie opgenomen.

8) Duurzaamheid

Niet van toepassing.

9) Organisatorische en personele consequenties

De organisatie heeft moeite om aan de grotere behoefte aan personele inzet volgend uit de Kadernota 2022 te voldoen. Er is sprake van onderschrijdingen op de kosten van eigen personeel door de moeizame invulling van de vacatures en tegelijkertijd hogere kosten door inhuur en de extra inspanningen om de vacatures vervuld te krijgen.

10) OR

De OR wordt via het reguliere WOR-overleg geïnformeerd over de bestuursrapportage.

11) Risico's en beheersmaatregelen

In hoofdstuk 4 van de voorliggende Bestuursrapportage 2022 zijn de afwijkingen op de in de begroting opgenomen risico's vermeld.

Dossiernummer: 2590

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

De interne organisatie wordt via een bericht op het samenwerkingsportaal geïnformeerd over de voortgang van de programmadoelen en de bijstelling van de begroting.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Niet van toepassing.

14) Bevoegd orgaan

Dijkgraaf en hoogheemraden stellen de Bestuursrapportage op en leggen deze ter vaststelling voor aan de verenigde vergadering.
In het kader van het budgetrecht, zoals geregeld in de Waterschapswet (artikelen 99 tot en met 102), is de verenigde vergadering het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de in de Bestuursrapportage 2022 genoemde begrotingsbijstelling.
Ook voor de instemming met de onttrekkingen aan de reserves is de verenigde vergadering het bevoegd orgaan.

15) Toelichting

Niet van toepassing.

16) Bijlagen

Bijlage 1: Bestuursrapportage 2022
Bijlage 2: Projectenoverzicht investeringen Waterkeringen Burap 2022
Bijlage 3: Projectenoverzicht investeringen SGBP2 Waterkwaliteit Burap 2022
Bijlage 4: Projectenoverzicht investeringen SGBP3 Waterkwaliteit Burap 2022
Bijlage 5: Projectenoverzicht investeringen verzamelkrediet Watersysteem Burap 2022
Bijlage 6: Projectenoverzicht investeringen Waterketen Burap 2022

Dossiernummer: 2590

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Bestuursrapportage 2022
Dossiernummer	2590

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 30 augustus 2022, dossiernummer 2590;

gelezen het positieve advies van de gezamenlijke commissie P&C 15 september 2022;

Overwegende dat:
1. de bestuursrapportage 2022 een onderdeel is van de vastgestelde planning- en Control kalender 2022 en bedoeld is om inzicht te geven in afwijkingen bij het bereiken van de doelen en prestatie-indicatoren zoals opgenomen in de begroting 2022;
2. begrotingsbijstellingen worden voorgesteld die betrekking hebben op de realisatie van het lopende boekjaar 2022;
3. in de jaarlijkse controle op de jaarrekening een toetspunt is dat kosten en opbrengsten passen binnen de verenigde vergadering vastgestelde begroting van kosten en opbrengsten.

Gelet op:
1. artikel 77 van de Waterschapswet

Besluit:
1. De bestuursrapportage over 2022, zoals opgenomen als bijlage 1, vast te stellen;
2. De begroting 2022 op basis van de Burap 2022 bij te stellen met € 22,7 miljoen hogere kosten, € 10,0 miljoen hogere opbrengsten, € 1,8 miljoen lagere belastingopbrengsten en € 3,1 miljoen onttrekking uit de reserve kostenegalisatie voor doorgeschoven werken uit 2021(conform de jaarstukken 2021). Per saldo bedraagt de verslechtering van het exploitatieresultaat € 11,4 miljoen;
3. Besluiten € 0,2 miljoen aan de reserve tariefdemping watersysteembeheer te onttrekken;
4. Besluiten tot een verlaging van de begrote dotatie voor toekomstige kapitaallasten zuiveringsbeheer met € 11,2 miljoen;
5. Kennis te nemen van de voortgang in de activiteiten ten behoeve van de doelrealisatie 2022;
6. Kennis te nemen van de verwachte investeringsuitgaven over 2022 overeenkomstig paragraaf 2.3 van de Bestuursrapportage 2022;
7. Kennis te nemen van de projectenoverzichten investeringen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,	de voorzitter,
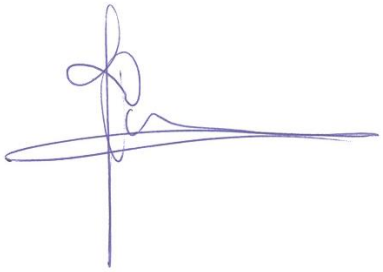	
ir. P.C. Janssen	dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2590

Bestuursrapportage 2022

30 augustus 2022

Inhoudsopgave

Leeswijzer 3
1. Inleiding 4
2. Managementsamenvatting 4
3. Rapportage per programma 7
3.1 Waterkeringen en waterbewustzijn 7
3.1.1 Programmalijn: Waterkeringen 7
3.1.2 Programmalijn: Waterbewustzijn 7
3.1.4 Investeringsuitgaven Waterkeringen en waterbewustzijn 8
3.2 Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe verbinding 9
3.2.1 Programmalijn: Waterkwaliteit 9
3.2.2 Programmalijn: Biodiversiteit 10
3.2.3 Programmalijn: Recreatief medegebruik 10
3.2.4 Verbinding met partners en faciliteren vanuit netwerk en kennis 10
3.2.5 Exploitatie Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe verbinding 10
3.2.6 Investeringsuitgaven Investeringsprojecten Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe beleving 11
3.3 Waterkwantiteit en klimaatadaptatie 12
3.3.1 Programmalijn: Waterkwantiteit 12
3.3.2 Programmalijn: Klimaatadaptatie 12
3.3.3 Exploitatie Waterkwantiteit en Klimaatadaptatie 12
3.3.4 Investeringsuitgaven Waterkwantiteit 13
3.4 Waterketen en circulariteit 14
3.4.1 Programmalijn: Waterketen 14
3.4.2 Programmalijn: Transitie waterketen 14
3.4.3 Energie- en klimaatneutraal 15
3.4.4 Programmalijn: Circulaire economie 15
3.4.3 Exploitatie Waterketen en circulariteit 16
3.4.4 Investeringsuitgaven Waterketen en circulariteit 17
3.5 Financiën 18
3.5.1 Programmalijn: Financiën 18
3.5.2 Programmalijn Algemene dekkingsmiddelen 19
3.5.3 Exploitatie Financiën 19
3.5.4 Waterschapsbelastingen 20
3.6 Organisatie en Bedrijfsvoering 23
3.6.1 Programmalijn: Organisatie 23
3.6.2 Programmalijn: Informatievoorziening 23
3.6.3 Programmalijn: Regulering en dienstverlening 24
3.6.4 Programmalijn: Interne dienstverlening en bestuursondersteuning 24
3.6.5 Programmalijn: Communicatie 24
3.6.6 Programmalijn: Personeel 25
3.6.7 Programmalijn: Digitale transformatie 25
3.6.8 Programmalijn: Innovatie 25
3.6.9 Exploitatie Organisatie en Bedrijfsvoering 26
3.6.10 Investeringsuitgaven Organisatie en Bedrijfsvoering 27
3.7 Totaal resultaat van alle programma's 27
4. Risicomanagement 29
Bijlagen 30

Leeswijzer

Voor u ligt de bestuursrapportage 2022 van het Hoogheemraadschap van Delfland. Hierin laat het hoogheemraadschap zien hoe halverwege 2022 de uitvoering van de begroting 2022 zich ontwikkelt.

De bestuursrapportage volgt de structuur van de vastgestelde begroting 2022 (VV 18 november 2021). De nadruk in de bestuursrapportage ligt op afwijkingen in de uitvoering van de afgesproken activiteiten en prestatie-indicatoren. Tevens wordt ingegaan op de afwijkingen in de kosten en opbrengsten per programma.

Na de inleiding in hoofdstuk 1, wordt in hoofdstuk 2 een beknopte managementsamenvatting gegeven en wordt het verwachte exploitatieresultaat over 2022 aangegeven. We presenteren daarin het resultaat van de watersysteemtaken en de zuiveringstaak afzonderlijk. Ook wordt hier de samenvatting van het verloop van investeringsuitgaven getoond.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de voortgang per programma. We herhalen het doel van het programma en gaan in op afwijkingen in de voortgang van de voor 2022 afgesproken activiteiten. Halverwege het jaar zijn nog niet alle activiteiten afgerond. We geven daarom expliciet aan als we verwachten dat een bepaalde activiteit **niet in 2022 zal plaatsvinden of niet zal worden afgerond** en wat de oorzaak daarvan is.

Per programma wordt vervolgens de actuele prognose van de kosten en opbrengsten gegeven en worden afwijkingen groter of gelijk aan € 0,1 miljoen bruto toegelicht.
De actuele prognose geldt als voorgestelde bijstelling van de begroting 2022.
In de overzichten worden naast elkaar getoond: de vastgestelde begroting 2022 (november 2021) en de bijgestelde begroting 2022.

Na de exploitatieoverzichten wordt elk programma afgesloten met het actuele inzicht in de investeringsuitgaven. Hierbij wordt toegelicht wat de belangrijkste reden is van de afwijking van de investeringsuitgaven ten opzichte van de raming in de begroting.

In hoofdstuk 4 Risicomanagement worden de gebeurtenissen beschreven die zich in de eerste zeven maanden hebben voorgedaan.

1. Inleiding

In deze bestuursrapportage (Burap) 2022 rapporteren we per programma over:
- De afwijkingen op de programmadoelen;
- De prestatie-indicatoren;
- De exploitatieopbrengsten en -kosten;
- De investeringsuitgaven.
- De ontwikkelingen en de risico's ten opzichte van de programmabegroting 2022.

De peildatum van de Burap is 31 juli 2022.

2. Managementsamenvatting

2.1 Inleiding

Het jaar 2022 is zonder meer een bijzonder jaar. Nadat de wereld bijna twee jaar in de ban was geweest van de coronapandemie leek deze begin 2022 op zijn retour en ook het werk van Delfland leek langzaam maar zeker weer in rustiger vaarwater te komen. Het jaar was echter nog maar amper begonnen of de wereld zag er heel anders uit. Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen en sindsdien merkt de hele wereld op grote schaal de gevolgen daarvan. Daarnaast spelen er enkele andere ontwikkelingen op macroschaal die ook de nodige invloed hebben op het werk van Delfland. In deze managementsamenvatting geven wij een overzicht van die ontwikkelingen op hoofdlijnen, lichten we toe wat ze betekenen voor het huidige begrotingsjaar en beschouwen we de effecten hiervan op volgende jaren.

2.2. Macro-economische ontwikkelingen en hun effect op de werkzaamheden van Delfland

Samengevat hebben de volgende ontwikkelingen een belangrijke invloed op het werk van Delfland:

1. <u>De oorlog in Oekraïne</u>
   Het allerbelangrijkste direct merkbare effect van de oorlog is het feit dat de prijzen van energie extreem zijn gestegen. In dit begrotingsjaar heeft dat een direct en fors financieel effect op de kosten die Delfland maakt voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden. Dit geldt met name voor het zuiveren van afvalwater.
   Daarnaast wordt de beschikbaarheid van grondstoffen en bouwmaterialen sterk negatief beïnvloed door de oorlog. Een situatie die overigens ook vóór het uitbreken van de oorlog, door de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande afname van productie- en transportcapaciteit in o.a. China, al sterk merkbaar was.

2. <u>Toename van computercriminaliteit (cybercrime)</u>
   De afgelopen jaren is duidelijk geworden hoezeer bedrijfsprocessen van de meest uiteenlopende organisaties, en dus ook van Delfland, gevoelig kunnen zijn voor risico's op het gebied van computercriminaliteit. Gelukkig heeft Delfland de afgelopen periode forse stappen gezet in het reduceren van deze risico's, maar wij merken dat het inperken van cyberrisico's blijvend een forse inspanning van de organisatie vraagt. Bovendien zijn (inter)nationaal de nodige aanwijzingen dat de oorlog in Oekraïne tot een toename van digitale aanvallen op Westeuropese organisaties heeft geleid; reden te meer om het niveau van waakzaamheid op dit terrein verder te verhogen.

3. <u>Toenemende krapte op de arbeidsmarkt</u>
   Een ontwikkeling die bij aanvang van de huidige bestuursperiode al werd gesignaleerd is de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Hoewel het jaarlijkse natuurlijke verloop van het personeel bij Delfland zich binnen normale grenzen beweegt, wordt het steeds moeilijker om alle vacatures die hierdoor ontstaan tijdig in te vullen. Bovendien is de voor 2022 toegekende formatie gegroeid. Zo zijn we bij gebrek aan aanbod op de arbeidsmarkt geregeld genoodzaakt te kiezen voor het tijdelijk extern inhuren van personeel, maar ook goed gekwalificeerde inhuurkrachten zijn soms lastig te vinden. Het sterkst speelt deze situatie bij financiële en ICT-functies, maar ook bij andere functies kost het veel extra wervingsinspanning en is het niet eenvoudig om mensen met de juiste kennis en vaardigheden binnen te halen.
   Daar komt bij dat het met het oog op kennisbehoud en gezien de veelal hogere kosten eigenlijk niet wenselijk is het aandeel externe inhuur binnen ons personeelsbestand toe te laten nemen.

Alles overziend concluderen we dat Delfland ondanks de bovengenoemde ontwikkelingen tot nu toe de meeste bestuurlijke doelen nog altijd worden gehaald. Feit is echter wel dat dit dikwijls met de nodige moeite gebeurt. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de doelrealisatie per programma. Hier wordt volstaan met de notie dat bovengenoemde ontwikkelingen ook in de komende jaren naar verwachting de

nodige effecten zullen hebben op het werk van Delfland. Daarop wordt in paragraaf 2.5 van deze managementsamenvatting teruggekomen.

2.3 Prognose financieel resultaat exploitatie op hoofdlijnen

Prognose
Op basis van de cijfers uit deze Bestuursrapportage wordt het geprognotiseerde exploitatieresultaat naar beneden bijgesteld met **€ 11,4 miljoen (nadelig)** Van de in paragraaf 2.2 geschetste ontwikkelingen heeft de oorlog in Oekraïne veruit het grootste directe effect op deze prognose via de sterk gestegen prijzen voor energie. Deze werken zowel door in de kosten als in de opbrengsten (verkoop groen gas en duurzaamheidscertificaten).

Op hoofdlijnen ziet de prognose er als volgt uit:

Zuiveringsbeheer	
1. Toename kosten zuiveringsbeheer:	€ 18,6 miljoen
2. Toename overige inkomsten Zuiveringsbeheer:	€ -7,6 miljoen
3. Compensatie schade a.g.v. coronapandemie (inschatting):	€ -2,2 miljoen
4. Lagere heffingsopbrengst dan begroot:	€ 2,4 miljoen
Subtotaal:	*€ 11,2 miljoen (nadelig)*
Watersysteembeheer	
5. Toename kosten watersysteembeheer:	€ 1,0 miljoen
6. Hogere heffingsopbrengst dan begroot:	€ -0,6 miljoen
7. Toename overige inkomsten Watersysteembeheer:	€ -0,2 miljoen
Subtotaal:	*€ 0,2 miljoen (nadelig)*
TOTAAL	**€ 11,4 miljoen (nadelig)**

Opmerkingen bij de bovenstaande tabel:

ad 1.
De kostenstijging bij zuiveringsbeheer wordt grotendeels veroorzaakt door gestegen energieprijzen.

ad 2.
De toename van de inkomsten bij zuiveringsbeheer wordt grotendeels veroorzaakt door gestegen energieprijzen (verkoop groen gas en duurzaamheidscertificaten).

ad 4.
De heffingsopbrengsten zuiveringsbeheer vallen lager uit dan begroot vanwege een te hoog begroot aantal vervuilingseenheden huishoudens (dat deels gecompenseerd wordt door minder oninbaarheid). Dit is in de jaarrekening 2021 reeds gemeld en toegelicht.

ad 6.
De hogere heffingsopbrengsten bij watersysteembeheer zijn grotendeels het gevolg van lagere kwijtschelding dan begroot.

Overig
Naast bovenstaande effecten is de prognose dat nog voor netto € 3,1 miljoen extra kosten gemaakt worden voor werkzaamheden die waren doorgeschoven vanuit 2021. Dit betreft voornamelijk baggerwerkzaamheden en IT-projecten. Hiermee was bij de begroting nog geen rekening gehouden, in de jaarrekening 2021 is hiervoor een reserve kostenegalisatie gevormd.

Voorstel resultaatsbestemming
Bij het bestemmen van het bovenstaande verslechtering van het resultaat moet conform de verplichte begrotings- en heffingssystematiek worden uitgegaan van twee gescheiden systemen voor enerzijds het watersysteembeheer en anderzijds het zuiveringsbeheer.

Voor het watersysteembeheer wordt voorgesteld de verslechtering van het resultaat met € 0,2 miljoen, analoog aan 2021, te verwerken door € 0,2 miljoen te onttrekken aan de tariefdempingsreserve watersysteembeheer.

Voor het zuiveringsbeheer wordt voorgesteld de verslechtering van het resultaat met € 11,2 miljoen te verwerken door de begrote dotatie aan de reserve toekomstige kapitaallasten zuiveringen te verlagen van € 14 miljoen naar € 2,8 miljoen.

2.4 Investeringen

Op basis van aanbestedingstrajecten, samenwerking met andere partijen en de voortgang van lopende investeringstrajecten zal naar verwachting van de begrote € 29,6 miljoen ca. € 27,4 miljoen aan investeringsplannen en kredieten worden gerealiseerd. Daarnaast wordt binnen en tussen de verschillende investeringsplannen zoveel mogelijk geanticipeerd op schaarste en prijzen van materialen, om voor het geheel van Delfland een zo goed mogelijk resultaat te behalen. Dit heeft gevolgen voor het volume van de realisatie van afzonderlijke projecten.
De samenstelling van de verwachte realisatie is in onderstaande tabel gepresenteerd. De concrete stand van de prognose van de investeringsuitgaven is toegelicht per programma. In bijlage 1 zijn overzichten van de investeringsprojecten met verzamelkredieten en bijbehorende deelkredieten ter informatie opgenomen.

Ontwikkeling Investeringsuitgaven

Investeringsuitgaven per programma (bedragen in € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2022	Bijstelling Burap 2022	Geraamde investeringen Burap 2022
Waterveiligheid	12,8	-1,5	11,3
Waterkwaliteit	2,0	-0,2	1,8
Waterkwantiteit	5,0	-1,4	3,6
Waterketen	7,0	3,5	10,5
Financiën	0,0	0,0	0,0
Organisatie en bestuur	2,8	-2,6	0,2
Totaal	***29,6***	***-2,2***	***27,4***

2.5 Doorkijk 2023 en verder

In de onlangs vastgestelde Kadernota 2023 is al gewaarschuwd voor mogelijke (substantiële) kostenstijgingen in de nabije toekomst, met name als gevolg van de oorlog in Oekraïne, gestegen energie- (en grondstof) prijzen. In deze Bestuursrapportage wordt duidelijk dat deze prijsstijgingen zich inmiddels hebben voorgedaan en wij schatten in dat deze effecten niet op korte termijn zullen verdwijnen, maar door zullen werken in 2023 en verder. Hetzelfde geldt voor de krapte op de arbeidsmarkt en de benodigde extra inspanningen op het terrein van informatiebeveiliging/ cybersecurity.

Vanzelfsprekend wordt alles in het werk gesteld om waar mogelijk de kostenstijgingen voor energie te beperken. Zo zal Delfland vanaf 2023 voor het zuiveringsproces gebruik gaan maken van het zelf opgewekte groene gas, dat daardoor weliswaar niet meer aan derden verkocht zal worden, maar waarmee de behoefte voor het inkopen van aardgas drastisch vermindert. Financieel is het effect beperkt. Ook zullen wij in gesprek gaan met Delfluent om te bezien in hoeverre de prijsstijgingen op de energiemarkt op de juiste manier zijn door vertaald naar kosten voor Delfland.

In ieder geval zal het niet mogelijk zijn een eventuele stijging van de exploitatiekosten in 2023 opnieuw op te vangen met een lagere dotatie aan de reserve toekomstige kapitaallasten zuiveringen. En ook voor de meerjarige investeringskredieten zullen aanpassingen worden voorbereid.

Alles overziend verdient het daarom nadrukkelijk de aanbeveling bij de voorbereiding van de begroting 2023 nader te spreken over de wijze waarop met deze ontwikkelingen omgegaan dient te worden. Daarbij staan kort samengevat verschillende mogelijkheden open tot een aanpassing van ambities en doelen van Delfland zoals die zijn opgenomen in het Bestuursakkoord.

In de voorbereiding van de begroting zal het dagelijks bestuur met voorstellen komen om het gesprek hierover op geordende wijze te kunnen voeren.

3. Rapportage per programma

3.1 Waterkeringen en waterbewustzijn

3.1.1 Programmalijn: Waterkeringen

Doel: Veilige toekomstbestendige waterkeringen.
De primaire, regionale en overige waterkeringen zijn stevig en toekomstbestendig zodat in het beheergebied veilig kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. We zorgen voor adequaat onderhoud en we beoordelen de waterkeringen periodiek op stabiliteit en hoogte. We nemen risico-gestuurd passende maatregelen die we afstemmen met de omgeving.

Prestatie-indicator: Percentage keringen op orde op basis van het actuele oordeel voor de primaire en regionale keringen.
De prestatie-indicator geeft de mate weer waarin de keringen voldoen aan de door Rijk en provincie vastgestelde normen, voor de primaire en regionale waterkeringen, op basis van de beschikbare toets resultaten. Afgekeurde keringen brengen we op orde.

Prestatie-indicatoren: Mate waarin primaire en regionale waterkeringen voldoen aan normen

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Primaire waterkeringen (55 kilometer)	100%	100%	87%
Regionale waterkeringen (437 kilometer)	86%	87%	87%

Conform de landelijke afspraken heeft Delfland alle primaire waterkeringen beoordeeld aan de nieuwe veiligheidsnorm uit de Waterwet. Hieruit is gebleken dat delen van de Delflandsedijk (traject 14-3 en 14-4) niet voldoen. De kans op instabiliteit van het voorland is hier te groot. De PI zakt hierdoor naar 87%. In 2023 komen naar verwachting de uitkomsten over hoe het herstel van deze trajecten kan worden opgepakt en op welke termijn.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.1.2 Programmalijn: Waterbewustzijn

Doel: De meerwaarde van gedragsinzichten voor ons werk herkennen en er op gepaste wijze resultaat uit halen.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.1.3 Exploitatie Waterkeringen en waterbewustzijn

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Gewijzigde begroting 2022
Waterkeringen	26,6	0,0	26,6
Waterbewust	0,2	0,0	0,2
Totaal	26,8	0,0	26,8

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022.

3.1.4 Investeringsuitgaven Waterkeringen en waterbewustzijn

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Investeringsvolume		
	Begroting 2022	Mutaties Burap 2022	Begroting na Burap 2022
Waterkeringen	12,8	-1,5	11,3
Totaal	12,8	-1,5	11,3

Investeringsprojecten Waterkeringen Wat gaan we daarvoor doen?	Begroting 2022 (€1 miljoen)	Bijgestelde begroting 2022
Groot onderhoud regionale keringen 4,9 km	12,8	11,3

Toelichting op de afwijking:
De uitgaven 2022 worden € 1,5 miljoen lager ingeschat. Door de hogere prijzen voor materiaal (staal en hout) zijn de ontwerpen van enkele projecten geoptimaliseerd en daardoor is de planning naar achteren geschoven. Ook de onzekerheid in de levering van deze materialen speelt mee in de verwachte jaaruitgave. Doordat er gewerkt wordt met een verzamelkrediet is er snel geschakeld en zijn andere projecten parallel opgestart. De verwachting is dat de lagere besteding deels wordt goedgemaakt in 2023. Gelet op de huidige markt is er de nodige onzekerheid.

3.2 Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe verbinding

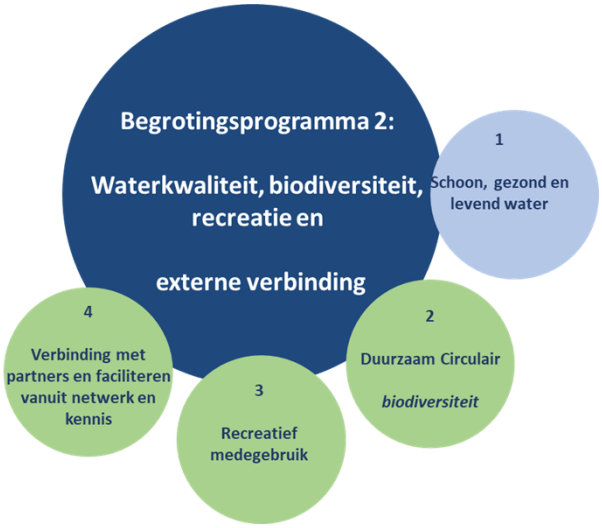

3.2.1 Programmalijn: Waterkwaliteit

Doel: Schoon, gezond en levend water.
Het water in het beheergebied is schoon, gezond en levend voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. De ecologische en chemische waterkwaliteit van Delfland voldoet in 2027 aan de doelen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en we werken aan het verder verbeteren van de waterkwaliteit in overig water. Samen met onze gebiedspartners nemen we hiervoor de noodzakelijke maatregelen. We zorgen daarnaast voor adequaat onderhoud, beleid, vergunningverlening en handhaving.

Prestatie indicatoren

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Bijgestelde prognose 2022*
1) Zomergemiddelde stikstofgehalte Boezem Westland/Midden Delfland & Boezem Haaglanden/Schie	2,8 & 2,1 mg/l	2,3 & 2,0 mg/l	2,3 & 2,0 mg/l
*2) ESF's: aantal verbeterstappen m.b.t. de 8 ESF's in de KRW-waterlichamen t.o.v. 2021***	-	14	14
3) Toxiciteit: percentage metingen gewasbeschermingsmiddelen dat geen belemmeringen geeft voor ecologie	81	92	92

Activiteiten 2022:
De uitvoering van de activiteiten 2022 verloopt volgens plan. Hoewel wij geen taskforce opzetten voor het onderzoek hoe we gewenste gedragsverandering via repressie kunnen bereiken, hebben wij een pakket aan interventies voor de glastuinbouw opgesteld waar dit onderzoek in is opgenomen.
Een deel van het verwachte onderhoud hoeft nog niet in 2022 plaats te vinden, maar kan doorschuiven naar de komende jaren. Ook worden de middelen voor bijdragen aan investeringen door derden in 2022 niet benut. Dit is het gevolg van:

- Het later dan gepland vaststellen van de uitvoeringsstrategie voor de waterkwaliteit in overig water;
- Het ontbreken van voldoende inzicht in de exacte lokale knelpunten;
- De krappe beschikbaarheid van personeel bij de gemeenten;
- De verminderde samenwerkingsmogelijkheden als gevolg van de Covid-19 crisis.

De eerste fase van de strategie "Delfland bewust" is verlengd tot juli 2023, omdat voor het ontwikkelen van een betrouwbaar beeld van microverontreinigingen binnen ons beheersgebied meer meet- en

monitoringsonderzoeken nodig zijn voor microplastics, medicijnresten en opkomende- en zeer zorgwekkende stoffen. Deze onderzoeken vallen buiten het reguliere monitoringsprogramma van Delfland en zijn volop in ontwikkeling en kosten daarom meer tijd.
Fase 2 blijft ongewijzigd en loopt door tot 2027.

Prestatie-indicator: kwaliteit van het zwemwater

Prestatie-indicator Zwemwaterkwaliteit	*Rekening 2021*	***Begroting 2022***	*Prognose 2022*
Maximaal aantal locaties met een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken	2	6	6

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.
De prestatie-indicator is afgegeven voor een heel zwemseizoen, wat betekent dat eind september 2022 hier iets definitiefs over te zeggen is.
Het aantal locaties met meer dan 3 weken een negatief zwemadvies is op de BURAP-peildatum 31 juli 2022 3 (Madestein-Zuid, Madestein-Noord, Krabbeplas-Oost).
Vanwege de explosieve toename van blauwalg in de maand augustus is het aantal locaties met meer dan 3 weken een negatief zwemadvies is per 30 augustus 2022 6 (Madestein-Zuid, Madestein-Noord, Krabbeplas-Oost, Delftse Hout, Plas Prinsenbos, Plas Wilhelminapark). Zoals gemeld in de evaluatie Zwemwater 2021 kennen de zwemlocaties Wollebrand en Madestein-Zuid een permanent negatief zwemadvies voor heel 2022 als gevolg van de classificatie 'slecht' voor bacteriën. Met het in 2021 vastgestelde Afwegingskader zwemwater voeren we gesprekken met de gemeenten waar zwemlocaties aanwezig zijn. Besluiten over de eerste zwemwater maatregelplannen zijn voorzien voor de winterperiode 2022-2023.

3.2.2 Programmalijn: Biodiversiteit

Doel: Delfland zet zich actief in voor de biodiversiteit door verbeteringen in werk en terreinen uit te voeren en bij alle werkzaamheden flora en fauna te ontzien. Daarmee dragen we bij aan biodiversiteitsherstel.

Activiteiten 2022:
Door een lange aanlooptijd in de werving van medewerkers was de bezetting binnen het programma niet op volledige sterkte. Dit heeft geleid tot een tragere opstart van alle activiteiten en lagere externe kosten voor de activiteit '*Door ontwikkelen vanuit de vijf icoonsoorten*'. In Q3 2022 zal de bezetting pas op volledige sterkte komen.

3.2.3 Programmalijn: Recreatief medegebruik

Doel: Delfland faciliteert recreatief medegebruik waar mogelijk (kansen grijpen).

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.2.4 Verbinding met partners en faciliteren vanuit netwerk en kennis

Doel: Verbinding met partners en faciliteren vanuit netwerk en kennis
Het waterbelang en de doelen van Delfland inbrengen en borgen in ruimtelijke en complexe plannen van derden voor de fysieke leefomgeving. Daarnaast kennisuitwisseling in binnen- en buitenland en ondersteuning van het streven om 20 miljoen mensen en 40 stroomgebieden wereldwijd te voorzien van schoon, voldoende en veilig water.

Activiteiten 2022:
De watervisie wordt in ons overleg met de andere overheden opgesteld. De huidige watervisie voldoet nog in het dagelijks gebruik ervan. De voorgenomen aanpassing in 2022 vindt daarom niet plaats.

3.2.5 Exploitatie Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe verbinding

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Bijgestelde begroting 2022
Waterkwaliteit	11,3	0,2	11,5
Biodiversiteit	0,5	-0,1	0,4
Recreatief medegebruik	0,7	0,0	0,7
Externe verbinding	1,6	-0,1	1,6
Totaal	14,2	0,0	14,2

Het exploitatiesaldo van het programma stijgt met € 0,1 miljoen. De belangrijkste oorzaken worden per programmalijn toegelicht.

Programmalijn Waterkwaliteit
De kosten stijgen met € 0,2 miljoen naar € 11,6 miljoen. Dit is het gevolg van:
- Hogere kapitaallasten van € 0,1 miljoen als gevolg van in 2021 opgeleverde investeringen;
- Hogere kosten van € 0,3 miljoen voor het afronden van de projecten microverontreiniging en Weidevogels Zuidpolder die in 2021 waren vertraagd. Hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve kostenegalisatie conform de besluitvorming bij de jaarstukken 2021;
- Lagere kosten doordat onderhoud aan de ecologische zones nog niet hoeft plaats te vinden en omdat het bedrag voor bijdragen aan derden in 2022 niet wordt aangewend. Samen een verlaging met € 0,2 miljoen.

Programmalijn Biodiversiteit
Lagere kosten door onderbezetting binnen het programma die heeft geleid tot een latere opstart van activiteiten.

Programmalijn Externe verbinding
- De kosten dalen met € 0,1 miljoen omdat er dit jaar geen redenen zijn om de Watervisie aan te passen.

3.2.6 Investeringsuitgaven Investeringsprojecten Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe beleving

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Investeringsvolume		
	Begroting 2022	Mutaties Burap 2022	Begroting na Burap 2022
Waterkwaliteit	2,0	-0,2	1,8
Totaal	2,0	-0,2	1,8

Investeringsprojecten Waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en externe beleving	Begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022
Uitgaven (*€1 miljoen)		
Realisatie en groot onderhoud netwerk van Natte Ecologische Zones	Ca. 1,3	1,2
Realisatie maatregelen waterkwaliteit in overig water	Ca. 0,2	0,0
Realisatie vismigratievoorzieningen	Ca. 0,5	0,6

Toelichting op de afwijking:
De uitgaven aan de Ecologische zones blijven iets achter in 2022, omdat we verwachten aan de Natte Ecologische Zone Oude Spui dit jaar € 0,1 miljoen minder uit te geven door dat er meer tijd nodig was voor voorbereiding van de uitvoering. De kosten voor vismigratievoorzieningen nemen met € 0,1 miljoen toe, omdat de uitvoering vooruitloopt op de planning. Voor de maatregelen in overig water geldt dat er in 2022 geen uitgaven worden gedaan. De uitgaven die waren begroot in 2022 hebben plaatsgevonden in 2021. Nieuwe investeringen zijn in voorbereiding voor de komende jaren.

3.3 Waterkwantiteit en klimaatadaptatie

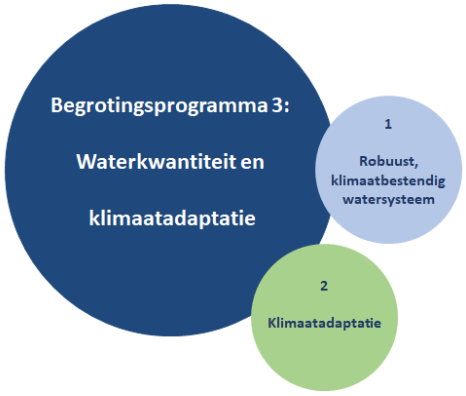

3.3.1 Programmalijn: Waterkwantiteit

Doel: Robuust, klimaatbestendig watersysteem
In 2027 is het watersysteem zo ingericht dat in het beheergebied kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De kans op inundatie van het gebied door hevige regenval wordt zodanig verkleind dat deze aan de normering voldoet.

Prestatie-indicator: Het oppervlak van het beheergebied van Delfland (totaal: 40.600 hectare) dat voldoet aan de normen voor inundatie zoals genoemd in de provinciale waterverordening.

Prestatie-indicator: Voldoet aan normering voor inundatie in hectare

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	***Begroting 2022***	*Prognose 2022*
Voldoet aan normering voor inundatie (in hectare).	40.015 (98,7%)	39.925 (98,3%)	39.925 (98,3%)

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.3.2 Programmalijn: Klimaatadaptatie

Doel: De regio Delfland is klimaatbestendig en water robuust in 2050.

Activiteiten 2022:
Door personele wijzigingen en daaraan gekoppelde werving- en selectieprocedures was de personele bezetting niet op sterkte. Hierdoor konden minder activiteiten worden voorbereid en zijn er minder externe kosten gemaakt. In Q3 2022 zal de bezetting pas op volledige sterkte komen.

3.3.3 Exploitatie Waterkwantiteit en Klimaatadaptatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Bijgestelde begroting 2022
Waterkwantiteit	39,9	1,6	41,5
Klimaatadaptatie	2,7	-0,2	2,5
Totaal	42,6	1,4	44,0

Het exploitatiesaldo van het programma stijgt met € 1,4 miljoen. De belangrijkste oorzaken worden per programmalijn toegelicht.

Programmalijn Waterkwantiteit:

- Hogere kosten van € 1,9 miljoen voor het alsnog afronden van de baggerwerkzaamheden die waren voorzien in het jaar 2021. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve kostenegalisatie;
- Lagere afschrijvingslasten van € 0,3 miljoen doordat er minder werkzaamheden in 2021 zijn afgerond dan geraamd bij de opstelling van de begroting.

Programmalijn Klimaatadaptatie:
- Lagere kosten van € 0,2 miljoen doordat door een kleinere personele bezetting ook minder materiële uitgaven worden gedaan.

3.3.4 Investeringsuitgaven Waterkwantiteit

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Investeringsvolume		
	Begroting 2022	Mutaties Burap 2022	Begroting na Burap 2022
Waterkwantiteit	5,0	-1,4	3,6
Totaal	5,0	-1,4	3,6

Investeringsprojecten Waterkwantiteit	Begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022
Uitgaven (*€1 miljoen)		
Groot onderhoud en/of renovatie van diverse gemalen	2,7	2,9
Nieuwbouw en/of vervanging van diverse gemalen	1,7	0,3
Verbeteringen in het watersysteem	0,6	0,4

Toelichting op de afwijking:
Vanwege onvoorziene omstandigheden hebben zich wat verschuivingen voorgedaan bij de investeringen met per saldo een verschuiving van de werkzaamheden en kosten naar 2023. De belangrijkste verschuiving is dat bij de realisatie van gemaal Dijkpolder gebleken is dat er sprake is van een tweede vloer, waardoor een nieuw palenplan gemaakt moet worden. Het merendeel van de werkzaamheden en kosten komen daardoor in 2023. En voor de filterinstallatie in de Broekpolder is er een flinke vertraging in de levering van materialen waardoor ook hier de werkzaamheden en kosten in 2023 vallen. De afstemming over Gemaal Commandeurspolder en gemaal Hooipolder heeft begin dit jaar meer tijd gevraagd waardoor deze kosten opschuiven.

3.4 Waterketen en circulariteit

3.4.1 Programmalijn: Waterketen

Doel: Doelmatig en toekomstbestendig transport en zuiveringsproces.
Delfland transporteert en zuivert afvalwater en verwerkt adequaat het vrijkomende zuiveringsslib. Daarbij optimaliseert Delfland de doelmatigheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid van het werkproces.

Prestatie-indicator: Het verwijderingsrendement van stikstof en fosfaat

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Verwijderingsrendement stikstof %	82%	80%	80%
Verwijderingsrendement fosfaat %	81%	80%	80%

Prestatie-indicator: Vermindering rioolvreemd water in %

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Vermindering rioolvreemd water in %	1	1	1

Hoe minder rioolvreemd water, hoe beter dat is voor het zuiveringsproces. Gemeenten en andere partijen hebben invloed op de hoeveelheid rioolvreemd water, door afkoppelen en andere rioleringsmaatregelen. Het percentage heeft betrekking op de bestaande gebieden niet op nieuwbouw.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.4.2 Programmalijn: Transitie waterketen

Doel: Transitie van lineaire naar circulaire waterketen.
Delfland is onderdeel van de waterketen. Onze kerntaken zijn het transporteren en zuiveren van het afvalwater. Dit doen we duurzaam, en in samenwerking met de andere waterketen-partners. We streven naar een toekomstgerichte waterketen-transitie van lineair naar circulair.

Activiteiten 2022:
In de uitvoering van de activiteiten zijn geen afwijkingen te melden
Ten aanzien van de toekomst van de AWZI de Groote Lucht zal na vaststelling van het voorkeursalternatief door de verenigde vergadering (VV) een separate projectorganisatie worden ingericht.

3.4.3 Energie- en klimaatneutraal

Doel: Delfland is energieneutraal in 2025. Het energieverbruik is gelijk aan onze duurzame bronnen.

Prestatie-indicator: Energieneutraal in %

	Streefwaarden			
Prestatie-indicatoren:	*2020*	*2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Energieneutraal in %	*71**	*93***	*85***	93

*gerealiseerde waarden
** geprognosticeerde waarden

Wij zijn energieneutraal, wanneer ons energieverbruik (uitgedrukt in primaire energie: TJ) gelijk is aan de duurzame bronnen waarover we als Delfland kunnen beschikken. Dit bereiken we door op het energieverbruik te besparen en duurzame energiebronnen te verwerven. Naar verwachting zal de prestatie-indicator Energieneutraal dit begrotingsjaar uitkomen op 93%. Dat is hoger dan begroot. Deze positieve ontwikkeling wordt veroorzaakt doordat meer duurzame energie (groene stroom) is ingekocht en door de toename van onze eigen groen gasproductie (AWZI Houtrust).

Prestatie-indicator: Hoeveelheid CO_2 uitstoot in tonnen

Waarden conform rekenmethodiek Klimaatmonitor					
Prestatie-indicatoren:	*2019*	*2020*	*2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Hoeveelheid CO2-uitstoot (in tonnen)	*8.478**	*6.547**	*7.183***	*4.500***	*6.752***

*gerealiseerde waarden gebaseerd op de methodiek van de Klimaatmonitor.
**bijgestelde geprognosticeerde waarden gebaseerd op de methodiek van de Klimaatmonitor, conform huidige ontwikkelingen.

We zijn klimaatneutraal wanneer we niet meer bijdragen aan klimaatverandering (geen uitstoot broeikasgassen). We verbeteren onze CO2 footprint door de ontwikkelstappen die we zetten. In eerder afgegeven prognoses - ook in de begroting 2022 - is het gebruik van polymeren en metaalzouten bij het zuiveringsproces niet meegewogen in de CO2-uitstoot. Bij de Klimaatmonitor worden deze wel meegenomen. De invloed hiervan wordt nu zichtbaar in de gerealiseerde waarde van 2020 en de bijgestelde prognoses voor 2021 en 2022. Vanaf 2023 verwacht Delfland een daling in de CO2 uitstoot als gevolg van verduurzamingprojecten.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.4.4 Programmalijn: Circulaire economie

Doel: Delfland draagt actief bij aan de ontwikkeling van een circulaire economie door producten, materialen en grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk te hergebruiken

Prestatie-indicator: Het aandeel opdrachten waarin duurzame/circulaire ambitie meegenomen is. We streven ernaar vanaf 2023 alle opdrachten van Delfland (inkoop en bouw) circulair uit te vragen conform het Grondstoffenakkoord, de transitieagenda voor de Bouw.

Streefwaarden			
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
GWW-opdrachten met duurzame/ circulaire ambitie (conform Grondstoffenakkoord)	*71%*	*90%*	*90%*
*(Advies)diensten en leveringen met duurzaam/circulaire ambitie**	*26%*	-	*40%*

In de oorspronkelijke begroting 2022 werd deze PI gesaldeerd en gemiddeld weergegeven voor de inkoopstromen GWW- projecten en (advies) diensten. Ter verduidelijking zijn de waarden voor beide inkoopstromen apart opgenomen.

Activiteiten 2022:
De meeste activiteiten worden uitgevoerd zoals opgenomen in de begroting. In afwijking daarop wordt het volgende gemeld:

- Conform afspraken uit het grondstoffenakkoord GWW is Delfland goed op weg naar 100 % circulair uitvragen in 2023. Delfland streeft ook naar circulair uitvragen bij adviesdiensten en leveringen. Extra aandacht voor het inkoopproces, bewustwording en interne communicatie over de duurzame, circulaire ambities van Delfland zullen naar verwachting leiden tot een verbetering van de score op diensten en leveringen. Dit was eerder niet apart in beeld.
- In 2022 wordt eerst verkend op welke wijze hergebruik van materialen voor Delfland het beste toegepast kan worden.

3.4.3 Exploitatie Waterketen en circulariteit

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Bijgestelde begroting 2022
Waterketen	90,9	10,5	101,4
Transitie waterketen	1,0	0,0	1,0
Energie- en klimaatneutraal	0,3	0,0	0,3
Circulaire economie	0,9	0,0	0,9
Totaal	93,1	10,5	103,6

Het exploitatiesaldo van het programma stijgt met € 10,5 miljoen. De belangrijkste oorzaken worden hieronder toegelicht.

Programmalijn Waterketen
Voor de programmalijn Waterketen is er sprake van € 17,9 miljoen hogere kosten en € 7,4 miljoen hogere opbrengsten. De belangrijkste oorzaken zijn:

PPS-fee (nadelig saldo € 14,1 miljoen)
- Hogere kosten voor de dienstverleningsvergoeding PPS als gevolg van de hoge olieprijzen die gekoppeld zijn aan index elektriciteit van € 14,1 miljoen.

Groengas (voordelig saldo € 2,1 miljoen)
- Hogere kosten voor energie bij het maken van groen gas als gevolg van de ontwikkeling van de energieprijzen: € 3,3 miljoen;
- Lagere kosten door de structurele verwerking van de Btw-verrekening op de kosten groen gas van € 0,7 miljoen;
- Hogere opbrengsten uit de verkoop van groengas en duurzaamheidscertificaten van € 5,4 miljoen door de stijging van de gasprijzen;
- Hogere kosten van € 0,3 miljoen voor de contractueel overeengekomen winstafdracht aan de PPS partner op de productie en verkoop van groen gas door hogere netto groen gasopbrengsten;
- Hogere structurele lasten voor vennootschapsbelasting 2021 en 2022 van € 0,4 miljoen door hogere opbrengsten uit de verkoop van groengas en duurzaamheidscertificaten.

Grensoverschrijdend afvalwater (voordelig saldo € 2,0 miljoen)
- Hogere opbrengsten uit de behandeling van grensoverschrijdend afvalwater door hoge energieprijzen die gekoppeld zijn aan de energie indexen van € 2,0 miljoen.

Overige (nadelig saldo € 0,5 miljoen)
- Hogere kosten voor afschrijvingen door in 2021 opgeleverde investeringen: € 0,2 miljoen (incidenteel).
- Hogere kosten voor de inkoop van chemicaliën als gevolg van stijging van de inkoopprijzen € 0,1 miljoen
- Hogere kosten door de niet begrote eenmalige bijdrage aan een noodstroomvoorziening voor gemaal Meerzicht conform contractuele afspraken van € 0,2 miljoen.

In de Kadernota 2023 was bij de financiële mutaties in mindere mate rekening gehouden met het structurele btw- voordeel bij de productie van groen gas, de prijsstijgingen en de doorwerking van de indexen van de olie- en gasprijzen op de dienstverleningsvergoeding PPS en de kosten en opbrengsten uit de productie en verkoop van groen gas en te behandelen afvalwater van derden. De prijsstijgingen in de Burap zijn groter dan waarmee in de Kadernota rekening gehouden was en werken door in de begroting 2023.

3.4.4 Investeringsuitgaven Waterketen en circulariteit

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Investeringsvolume		
	Begroting 2022	Mutaties Burap 2022	Begroting na Burap 2022
Waterketen	6,0	1,4	7,4
Energie- en klimaatneutraal	1,0	2,1	3,1
Totaal	7,0	3,5	10,5

Investeringsprojecten Waterketen	Begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022
Verwachte uitgaven * € 1 miljoen		
Instandhouding De Groote Lucht en Nieuwe Waterweg	1,5	6,3
Voorbereiding Nieuwbouw AWZI De Groote Lucht	0,5	0,3
Collectieve zuivering en Zoetwaterfabriek	2,0	0,7
Gemaal Morsestraat	2,0	0,1

Investeringsprojecten energieneutraal	Begroting 2022	Prognose 2022
Verwachte uitgaven * € 1 miljoen		
Voorbereiding en realisatie opwekking zonne-energie	1,0	3,1

Toelichting op de afwijking:
De hogere uitgaven vinden allemaal plaats binnen de hiervoor afgegeven kredieten. Na een periode van voorbereiding vinden in 2022 uitgaven plaats die eerder waren voorzien voor het jaar 2021.

3.5 Financiën

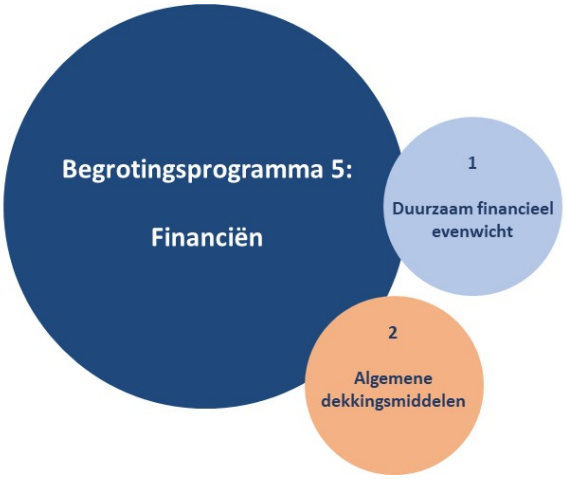

3.5.1 Programmalijn: Financiën

Doel: Een duurzaam financieel evenwicht.
Een goed beheer van de concernfinanciën door het tijdig, juist en volledig opleggen van kostendekkende belastingaanslagen, het opnemen in de begroting van baten en lasten waaronder verplichte (stel)posten, en het beheren en muteren van reserves en voorzieningen.

Delfland beheerst zijn financiële processen goed op basis van een sluitende P&C-cyclus, actueel financieel beleid, een goed functionerende financiële administratie en adequate ondersteuning van de bedrijfsprocessen op het gebied van financiën, inkoop en vastgoed. Dit volgen we aan de hand van drie prestatie-indicatoren.

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Netto schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet in %)	243%	232%	237%
Externe financiering in % vaste activa	80%	79%	79%
Vrije kasstroom (in € mln.)	21,0	3,9	-8,4

De NSQ daalt minder dan begroot als gevolg van het verwachte lagere saldo zoals opgenomen in de Burap 2022. De verwachte kasstroom over 2022 daalt hierdoor van € 3,9 met € 12,3 miljoen naar € -8,4 miljoen. Als gevolg hiervan zal de omvang van de reserves van Delfland kleiner zijn dan geraamd in de Kadernota 2023. Concreet werkt dit door in de reserve toekomstige kapitaallasten zuivering. De eventuele consequenties hiervan worden bij de begroting 2023 betrokken.
In onderstaand overzicht wordt de opbouw van de vrije kasstroom weergegeven.

Aflossingscapaciteit - verwachte kasstroom (bedragen*€ 1 mln.)	Rekening 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
Totale opbrengsten	268,2	269,0	277,0
Totale lasten	-243,4	-258,5	-281,0
Afschrijvingen	39,6	40,7	40,7
Mutatie afschrijvingen	-0,2	0	0
1 totaal kasstroom exploitatie	**64,3**	**51,2**	**36,7**
*2 kasstroom investeringen**	-25,6	-29,6	-27,4
Subtotaal kasstroom (vóór verplichte aflossing)	42,5	21,6	9,3
3 kasstroom aflossingen			
Aflossing leningen (PPS)	-17,7	-17,7	-17,7
Totaal vrije kasstroom	**21,0**	**3,9**	**-8,4**

De afwijking van de kasstroom is het gevolg van de per saldo hogere verwachte kosten voor 2022 zoals opgenomen in de Burap 2022. De grootste afwijking betreffen de gestegen dienstverleningsvergoeding PPS.

Een duurzaam financieel evenwicht

Figuur 3.5 Balans tussen opgaven, lasten en schuldpositie

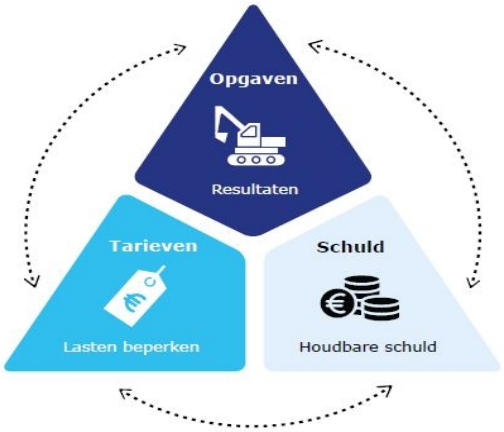

Activiteiten 2022
In juli 2022 heeft aan een langlopende fixe geldlening van € 50 miljoen een contractuele renteherziening plaatsgevonden. Het nieuwe rentepercentage bedraagt 2,662%. Het oude percentage bedroeg 2,75%. Voor het overige zijn er geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.5.2 Programmalijn Algemene dekkingsmiddelen

Doel: financiering van de waterschapstaken door het tijdig, juist en volledig opleggen van belastingaanslagen.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten. In aanvulling op de activiteiten is de indiening van het verzoek om vergoeding van de Coronaschade 2020 voorbereid door de RBG en getoetst door de accountant. Dit najaar wordt het oordeel van het ministerie op de ingediende declaratie verwacht.

3.5.3 Exploitatie Financiën

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Bijgestelde begroting 2022
Financiën	10,8	-0,3	10,5
Dekkingsmiddelen	-245,8	0,9	-244,9
Mutaties Reserves	10,5	-3,1	7,4
Totaal	-224,5	-2,5	-227,0

In de tabel is de regel “Mutaties reserves” verbijzonderd van de regel “Dekkingsmiddelen” ten opzichte van de presentatie in de begroting. Als mutatie is hier rekening gehouden met de onttrekking aan de reserve kostenegalisatie.

Het voordelige saldo van het programma neemt toe met € 2,7 miljoen. Dit is het saldo voor resultaatsbestemming van de Burap 2022. Per programmalijn worden de mutaties hieronder verder toegelicht.

Programmalijn Financiën
Het saldo is € 0,3 miljoen voordelig doordat de afrekening van de RBG over 2021 met € 0,3 miljoen positief uitvalt voor Delfland.

Programmalijn Algemene dekkingsmiddelen
Het saldo binnen deze programmalijn is € 0,9 miljoen nadelig doordat:

- Diverse vertragingen en per saldo lagere kosten uit verschillende programma's voor € 1,6 miljoen in mindering zijn gebracht op de stelpost scherper sturen. Deze stelpost was in de begroting 2022 opgenomen als tegenhanger voor een aantal intensivering in de uitgaven voor € 2,5 miljoen;
- Incidenteel hogere dividenduitkering van de Nederlandse Waterschapsbank over 2020 en 2021 van € 0,2 miljoen;
- Lagere belastingopbrengsten uit de zuiveringsheffing conform de analyse van de jaarrekening 2021 ad € 2,3 miljoen als gevolg van te hoog begrote vervuilingseenheden huishoudens (bruto 35.000 vervuilingseenheden, € 2,9 miljoen en minder oninbaar voor € 0,6 miljoen (6.900 vervuilingseenheden);
- Hogere belastingopbrengst watersysteemheffing voor € 0,6 miljoen, conform de analyse van de jaarrekening 2021:
  - Hogere opbrengst Gebouwd (WOZ-waarde) ad € 0,2 miljoen;
  - Meer opbrengsten van € 0,6 miljoen door daling kwijtschelding (11% naar 10%);
  - Minder opbrengsten ad € 0,2 miljoen door toename oninbaar (9.500 vervuilingseenheden) ingezetenen;
- Hogere opbrengst door de schade-uitkering Coronacompensatie 2020 voor € 2,2 miljoen. De aanvraag voor de schade-uitkering is ingediend en zoals voorgeschreven voorzien van een verslag van bevindingen van de accountant.

Programmalijn Mutaties reserves
De mutatie die in de tabel wordt gepresenteerd heeft betrekking op de reserve kostenegalisatie 2021. Dit betreft voor ruim € 2,6 miljoen een onttrekking aan de reserve kostenegalisatie watersysteem en voor ruim € 0,5 miljoen aan de reserve kostenegalisatie zuiveringssysteem ter dekking van werkzaamheden die voor 2021 waren begroot, maar in 2022 worden uitgevoerd, waaronder baggerwerkzaamheden voor € 1,9 miljoen en informatiebeveiliging voor € 0,9 miljoen.

De in 2021 gemaakte reservering voor in totaal € 4,2 miljoen blijft deels onbenut. De sloop en afvoer van de slibgistingsinstallatie op de zuivering Nieuwe Waterweg, van circa € 0,8 miljoen wordt niet in 2022 uitgevoerd maar later als onderdeel van aanpassingen aan diverse bedrijfspanden en installaties. Ook een deel van de reservering voor microverontreiniging van € 150.000, blijft onbenut. Bij de besluitvorming van de jaarstukken 2022 zal worden voorgesteld het restant van circa € 1,1 miljoen te storten in de reserve tariefdemping.

In de mutatie van € 3,1 miljoen is nog geen rekening gehouden met de verwerking van het totaal van alle Burap mutaties van € 11,4 miljoen nadelig, waarvan € 11,2 miljoen de taak zuiveringsbeheer betreft en € 0,2 miljoen de taak watersysteembeheer. In het concept besluit ter vaststelling van de bestuursrapportage zal aan de VV worden voorgesteld om de begrote dotatie aan de reserve toekomstige kapitaallasten zuiveringsbeheer te verlagen met € 11,2 miljoen en € 0,2 miljoen te onttrekken aan de reserve tariefdemping watersysteembeheer.

3.5.4 Waterschapsbelastingen

Voor het heffen en innen van de belastingen is een gemeenschappelijke regeling getroffen: de Regionale Belasting Groep (RBG). De RBG is een uitvoerende organisatie die in opdracht van onder andere Delfland de belastingheffing en -inning uitvoert.

Heffingsgrondslagen
Op basis van de inzichten uit de jaarrekening 2021 komen we tot een bijstelling van de prognose voor 2022.

Belastingeenheden

Belastingsoort	Eenheid	Actuele begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Gewijzigde begroting 2022
Watersysteemheffing				
Ingezetenen (bruto)	Huishoudens	535.900		535.900
Gebouwd	WOZ (mln.)	207.059	725	207.784
Ongebouwd (overig)	Hectare	14.000	0	14.000
Ongebouwd (wegen)	Hectare	4.650	0	4.650
Natuur	Hectare	3.000	0	3.000
Verontreinigingsheffing	Vervuilingseenheid	400	0	400
Zuiveringsheffing (bruto)	Vervuilingseenheid	1.544.100	-35.000	1.509.100

Toelichting
Door de laatste inzichten, waaronder de raming van de RBG, is de WOZ-waarde verhoogd en het bruto aantal vervuilingseenheden verlaagd. De hogere opbrengst gebouwd heeft betrekking op de actuele stand van het areaal dat is gebruikt voor de heffing 2022. Dit areaal is iets groter en heeft een 0,3 % grotere waarde dan waarmee gerekend in de begroting 2022.
De vervuilingseenheden voor de zuiveringsheffing zijn lager dan begroot. In de begroting is vanaf 2021 een foutief getal verwerkt voor het aantal v.e. van de huishoudens. Dit is reeds toegelicht bij de analyse van de rekening 2021.

Kwijtschelding en oninbaar
Het aantal huishoudens in de tabel (watersysteemheffing ingezetenen) is het totaal aantal heffingplichtigen, dus vóór aftrek van kwijtschelding en oninbaar. Op grond van de kwijtscheldingsnorm van 100% van de bijstandsuitkering en het inzicht uit de jaarrekening 2021 verwachten wij dat circa 53.600 huishoudens voor kwijtschelding in aanmerking komt. Dit is een daling van 11% uit de begroting naar 10% van het totaal.
De mate van oninbaarheid wordt geraamd op 9.500 huishoudens (1,8% van het totaal). Voor gebouwd wordt een oninbaarheid geraamd van 0,6% van de totale WOZ-waarde.
Het aantal vervuilingseenheden bij de zuiveringsheffing is het totaal aantal, dus vóór oninbaar. Bij de zuiveringsheffing wordt rekening gehouden dat van het aantal vervuilingseenheden (i.c. woningen) 1,4% (17.100 vervuilingseenheden) niet wordt geïnd (dit was 2% respectievelijk 24.700 vervuilingseenheden). Dit percentage is hoger dan bij de watersysteemheffing ingezetenen, omdat voor de zuiveringsheffing sinds 2017 geen kwijtschelding meer wordt verleend. Bij bedrijven gaat het om 1,4% (4.300 vervuilingseenheden).

Belastingopbrengsten

De belastingtarieven voor 2022 staan vast. Het actuele areaal resulteert in een gewijzigde opbrengst ten opzichte van de begroting. De gevolgen hiervan voor de belastingopbrengsten zijn in onderstaande tabel zichtbaar.

Belastingopbrengsten

Belastingsoort (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022	Mutatie burap 2022	Gewijzigde begroting 2022
a. Watersysteembeheer			
Ingezetenen (netto)	54.874	386	55.260
Gebouwd	57.120	200	57.320
Ongebouwd (overig)	1.275	0	1.275
Ongebouwd (wegen)	2.118	0	2.118
Natuur	13	0	13
Verontreinigingsheffing	37	0	37
Opbrengst voorgaande jaren	0	0	0
Netto- opbrengsten watersysteem 1)	115.439	586	116.025
b. Zuiveringsbeheer			
Opbrengst lopend jaar	126.892	-2.295	124.597
Opbrengst voorgaande jaren			
Netto -opbrengsten zuivering 2)	126.892	-2.295	124.597

1) Opbrengsten ingezetenen na aftrek van kwijtschelding en oninbaar
2) Opbrengsten zuivering na aftrek oninbaar.

Toelichting

De meeropbrengst bij ingezetenen wordt veroorzaakt door het lagere percentage kwijtschelding. De meeropbrengst bij de categorie gebouwd wordt veroorzaakt door een hogere WOZ-waarde.
Bij de zuiveringsheffing hebben twee zaken invloed op de belastingopbrengsten: de verlaging van het bruto aantal vervuilingseenheden met 35.000 enerzijds (€ 2,9 miljoen minder opbrengsten) en de verlaging van het percentage oninbaar anderzijds (meeropbrengst van € 0,6 miljoen). Per saldo een lagere opbrengst van € 2,3 miljoen dan initieel begroot.

Tarieven

In onderstaande tabel staan ter informatie tarieven zoals die voor 2022 zijn vastgesteld.

Tarieven 2022

Belastingsoort (bedragen * € 1)	Begroting 2022
Watersysteembeheer	
Tarief ingezetenen per huishouden	116,88
Tarief gebouwd in proc. economische waarde	0,0276%
Tarief ongebouwd per ha.	91,11
Tarief ongebouwd per ha. (wegen)	455,53
Tarief natuur per ha.	4,40
Tarief verontreinigingsheffing per v.e.	83,75
Zuiveringsbeheer	
Tarief woningen en bedrijven per v.e.	83,75

3.6 Organisatie en Bedrijfsvoering

3.6.1 Programmalijn: Organisatie

Doel: Een professionele, toekomstbestendige, rechtmatig handelende en resultaatgerichte organisatie.
We zijn een professionele organisatie die in verbinding staat met de maatschappij en strategieën ontwikkelt om veranderingen tegemoet te treden en deze te vertalen naar ons handelen. We zijn een organisatie die door duidelijke sturing op doelen en goed ingerichte processen resultaatgericht opereert en die ervoor zorgt dat medewerkers goed toegerust zijn voor die toekomstige ontwikkelingen. Gerichte aandacht voor integriteit en auditen verankert rechtmatigheid en bevordert continu leren.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.6.2 Programmalijn: Informatievoorziening

Doel: Een betrouwbare, wendbare en efficiënte informatievoorziening.
Zorgdragen voor een betrouwbaar informatiebeleid, architectuur, (geo)-informatievoorziening en een centrale regie op functioneel beheer en gegevensbeheer en betrouwbare ICT-diensten.

Activiteiten 2022 Informatiebeveiliging en Privacy:
- Bij de kadernota 2023 is ingestemd met uitbreiding capaciteit zowel op het terrein van de informatieveiligheid als op het terrein van de privacy, mede op basis van de adviezen van de audit BIO/AVG. In aanvulling op de uitbreiding in de kadernota wordt gezien de werkdruk en de arbeidsmarktomstandigheden de werving van deze posities al gestart vanaf juli 2022. Wanneer deze uitbreiding gerealiseerd is kunnen we naast de reguliere werkzaamheden ook verder met de activiteiten volgend uit de aanbevelingen die gedaan zijn bij de audit BIO-AVG.
- Tevens hebben we op het terrein van informatiebeveiliging een aantal gewenste ontwikkelingen al in 2022 geïntensiveerd om tot betrouwbare en veilige GEO- en ICT-diensten te komen. De toenemende kosten hiervan worden deels gecompenseerd door lagere directe kosten en deels gedekt door inzet van de kostenegalisatiereserve uit 2021.

Activiteiten 2022 Wendbare informatievoorziening (IV)
Door verschillende vacatures in combinatie met een lastige markt om deze te vervullen, kunnen we nog niet de gewenste invulling geven aan de regie op functioneel beheer en gegevensbeheer. Ook de verbetering van de inrichting van de IV-organisatie loopt achter op de planning door de ontstane vacatures. Als gevolg hiervan wordt langzamer voortgebouwd aan de meerjarige opgave voor informatievoorziening. In 2022 zetten we minder stappen dan gepland. Deze schuiven door naar 2023.

3.6.3 Programmalijn: Regulering en dienstverlening

Doel: Een effectieve en efficiënte regulerings- en dienstverleningsketen als schakel tussen buiten en binnen.
De reguleringsketen vormt de transparante en efficiënte schakel tussen buiten en binnen. Toezicht en handhaving worden effectief ingezet om het naleefgedrag te bevorderen en waar mogelijk structureel te verbeteren. Met de implementatie van de Omgevingswet verbeteren we onze dienstverlening, borgen we het waterbelang in onze eigen instrumenten en in die van andere overheden, en maken wij de participatie van inwoners in onze besluitvorming eenvoudiger.

Prestatie-indicator: Vergunningen verstrekken binnen wettelijke termijn

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
De vergunningen worden binnen de wettelijke termijn van 8 weken verstrekt	87%	95%	85%

Door de complexiteit van een deel van de vergunningaanvragen en handhavingsacties is de termijn soms niet haalbaar. Daarom geldt een streefwaarde van 95%.

Regulering
Activiteiten 2022:
Met de huidige bezetting en omstandigheden is de verwachting dat ca 85% van de aanvragen binnen de gestelde termijn kan worden afgehandeld. Alle mogelijke middelen worden op dit moment ingezet om de bezetting op orde te brengen en de medewerkers op te leiden. De omstandigheden op de arbeidsmarkt maken dat lastig.

Toezicht en Handhaving
Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.6.4 Programmalijn: Interne dienstverlening en bestuursondersteuning

Doel: Een betrouwbare, wendbare en efficiënte interne product- en dienstverlening en een juiste, tijdige en transparante besluitvorming.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten.

3.6.5 Programmalijn: Communicatie

Doel: *Communicatie draagt bij aan de reputatie van Delfland als deskundige, betrouwbare en transparante overheid en partner.*

Prestatie-indicator: Gemiddelde klanttevredenheidsscore 7 of hoger

	Streefwaarden		
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Rapportcijfer voor het contact met het Hoogheemraadschap van Delfland	Niet beschikbaar	7,5	-*

*In de periode september/oktober 2022 wordt het klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, waarna de resultaten aan de dijkgraaf en vervolgens VV worden voorgelegd.

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten 2022.

3.6.6 Programmalijn: Personeel

Doel: Een toekomstgerichte, aantrekkelijke en veilige werkgever.
Delfland blijft in beweging: wij zijn extern georiënteerd en zetten in op continue verbetering. Kennisdeling en duurzame inzetbaarheid staan centraal. We houden oog op veiligheid en gezondheid van medewerkers. Daarnaast willen we een aantrekkelijke werkgever zijn.

Prestatie-indicatoren: Medewerkersmotivatie en Total Recordable Case Frequency (TRCF)

Streefwaarden			
Prestatie-indicator	*Rekening 2021*	*Begroting 2022*	*Prognose 2022*
Medewerkersmotivatie	7,3	7,2	7,3
TRCF	2,5	5	2,5

TRCF = aantal ongelukken per miljoen gewerkte uren

Activiteiten 2022:
- De uitvoering van het Plan van Aanpak Veiligheid uit met als doel niveau 3 van de veiligheidsladder is in 2022 niet haalbaar. Uit de audit op veiligheid blijkt dat we momenteel staan op niveau 2 van de veiligheidsladder. Om op niveau 3 te komen moeten op verschillende onderdelen nog acties gerealiseerd worden die het nodige vragen van de organisatie en het management en niet realiseerbaar zijn in 2022;
- De visie op talentmanagement wordt ontwikkeld in tweede helft 2022. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt investeren we extra in capaciteit op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie en recruitment. We zetten extra in op campusrecruitment, continue werving, inzet eigen medewerkers bij het zichtbaar maken van Delfland en wat we doen en bij het binnenhalen van nieuwe medewerkers.

3.6.7 Programmalijn: Digitale transformatie

Doel:
Delfland hanteert digitale transformatie als strategisch instrument voor verbetering van primaire en ondersteunende werkprocessen en systemen.
Ondersteunen van de transitie van Delfland om in 2029 minder handmatig werk uit te voeren en te werken met veiligere en intelligentere systemen die medewerkers ondersteunen met advies en het voorspellen van werk (bijvoorbeeld voorspellend onderhoud).

Activiteiten 2022:
Er zijn geen afwijkingen in de voorgenomen activiteiten 2022.

3.6.8 Programmalijn: Innovatie

Doel: Ontwikkeling van kennis en stimuleren van innovaties gericht op het creëren van maatschappelijke meerwaarde.

Activiteiten 2022:
Door de hoge werkdruk in de organisatie worden nauwelijks nieuwe innovatieve projecten door de organisatie aangedragen. De lopende projecten worden voortgezet, maar er is nu onvoldoende tijd en ruimte om nieuwe initiatieven te nemen.

3.6.9 Exploitatie Organisatie en Bedrijfsvoering

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2022	Mutatie Burap 2022	Bijgestelde begroting 2022
Organisatie	10,3	-1,7	8,6
Informatievoorziening	14,2	1,8	16,0
Regulering en dienstverlening	9,7	0,0	9,7
Interne dienstverlening en bestuursondersteuning	7,4	2,0	9,4
Communicatie	1,7	0,2	1,9
Personeel	1,3	-0,2	1,1
Digitale transformatie	0,4	0,0	0,4
Innovatie	2,8	-0,1	2,7
Totaal	47,8	2,0	49,8

Het exploitatiesaldo van het programma stijgt met € 2,0 miljoen. De belangrijkste oorzaken worden per programmalijn toegelicht.

Programmalijn Organisatie
- Lagere kapitaallasten van € 1,9 miljoen voor de huisvesting. Deze kapitaallasten maken onderdeel uit van de programmalijnen Interne dienstverlening en bestuursondersteuning en Personeel. Abusievelijk zijn deze in de begroting opgenomen als onderdeel van de programmalijn Organisatie. Deze verschuiving is neutraal binnen het programma;
- Hogere kosten van € 0,1 miljoen voor de inkoopprocedures. De kosten hangen samen met het aantal inkooptrajecten. Dit was eerder niet opgenomen in de begroting;
- Hogere kosten voor het maken van een impact analyse BIO en bewustwordingscampagne informatieveiligheid van de organisatie van € 0,1 miljoen.

Programmalijn Informatievoorziening
- Hogere kosten voor informatiebeveiliging van € 1,9 miljoen, waarvan € 1,1 miljoen voor het zogenoemde security operations centrum (SOC), € 0,7 miljoen extra inzet voor betrouwbare en veilige GEO- en ICT-diensten en € 0,1 miljoen voor de validatie van de versterking van de informatiebeveiliging waaronder een extra pen-test;
  Voor € 0,9 miljoen betreft dit uitgaven die oorspronkelijk voor 2021 waren voorzien, voor dit bedrag vindt een onttrekking aan de reserve kostenegalisatie plaats.
  Deze kosten werken structureel door in de begroting 2023 en zijn in de Kadernota 2023 opgenomen;
- Lagere kosten van € 0,1 miljoen voor ontwikkeling databeheer watersysteem vanwege het ontbreken van een projectleider door problemen met werving.

Programmalijn Interne dienstverlening en bestuursondersteuning
- Hogere kapitaallasten voor de huisvesting van € 1,9 miljoen. Dit is een verschuiving vanuit de programmalijn Organisatie en budget neutraal binnen het programma.
- Per saldo afgerond € 0,1 miljoen hogere kosten opgebouwd uit vier ontwikkelingen:
  Hogere kosten voor het wagenpark door uitbreiding en prijsontwikkeling van € 0,2 miljoen, hogere kosten voor schoonmaak van € 0,2 miljoen als gevolg van een aangescherpt programma van eisen en prijsontwikkeling, lagere kosten voor de catering van € 0,1 miljoen en de beveiliging van € 0,2 miljoen.

Programmalijn Communicatie
- Hogere kosten van € 0,2 miljoen door extra inzet op het Klantcontactcentrum, de aanpassing van het samenwerkingsportaal en arbeidsmarktcommunicatie om de wervingskracht van Delfland te vergroten.

Programmalijn Personeel
- Lagere kosten voor arbeidsparticipatie van € 0,3 miljoen. Doordat de kosten worden gemaakt bij de afzonderlijke afdelingen is dit per saldo budget neutraal.
- Hogere uitgaven van € 0,1 miljoen, voor afschrijvingen welke abusievelijk waren begroot in de programmalijn Organisatie.

Programmalijn Innovatie
Lagere kosten van € 0,1 miljoen doordat er weinig nieuwe projecten voor het innovatiefonds zijn.

3.6.10 Investeringsuitgaven Organisatie en Bedrijfsvoering

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Investeringsvolume		
	Begroting 2022	Mutaties Burap 2022	Begroting na Burap 2022
vervangingsinvesteringen ICT en facilitair	2,8	-2,6	0,2
Totaal	2,8	-2,6	0,2

Toelichting op de afwijking:
In 2022 vindt alleen de vervanging van mobiele devices plaats conform het door de VV verleende krediet. De lage bezetting binnen de bedrijfsvoering heeft geleid tot het achterblijven van de overige projecten.

3.7 Exploitatieresultaat per taak

De exploitatiebegroting bestaat uit twee hoofdtaken, Watersysteembeheer en Waterzuivering, die ook financieel gescheiden zijn. Overeenkomstig de nota kostenverdeling worden de kosten voor overhead (extra inspanningen in het kader van informatievoorziening en krapte op de arbeidsmarkt) verdeeld over beide exploitaties.
In de toelichting onder de tabel wordt verwezen naar de rij waar de toelichting betrekking op heeft.

	Bedragen x € 1 miljoen	Jaarstukken 2021	Begroting 2022	Mutatie	Bijgestelde begroting 2022
	Watersysteembeheer				
A	Kosten	116,1	127,4	3,6	131,0
B	Belastingopbrengsten	-100,8	-115,5	-0,6	-116,1
C	Dividenden en overige algemene opbrengsten	-5,2	-3,2	-0,2	-3,4
D	**Resultaat vóór bestemming**	**10,1**	**8,7**	**2,8**	**11,5**
E	Reserve tariefdemping WS	0,1	-8,7	0,0	-8,7
F	Reserve kostenegalisatie 2021	3,0	0,0	-2,6	-2,6
G	Inzet reserve tariefdemping	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
H	Algemene reserve WS	-0,1	0,0	0,0	0,0
I	Reserve niet vrij besteedbaar WS	-12,9	0,0	0,0	0,0
J	**Mutatie reserves watersysteembeheer**	**-10,1**	**-8,7**	**-2,8**	**-11,5**
K	**Resultaat watersysteembeheer na bestemming**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Zuiveringsbeheer				
L	Kosten	126,7	131,1	19,1	150,2
M	Belastingopbrengsten	-135,4	-126,9	2,4	-124,5
N	Dividenden en overige algemene opbrengsten	-26,2	-23,4	-7,6	-31,0
O	Coronaschadeuitkering	0,0	0,0	-2,2	-2,2
P	**Resultaat vóór bestemming**	**-34,9**	**-19,2**	**11,7**	**-7,5**
Q	Dotatie reserve Harnaschpolder	5,2	5,2	0,0	5,2
R	Reserve kostenegalisatie 2021	1,2	0,0	-0,5	-0,5
S	Dotatie toekomstige kapitaallasten	0,0	14,0	-11,2	2,8
T	Reserve tariefdemping ZH	-1,3	0,0	0,0	0,0
U	Algemene reserve ZH	5,5	0,0	0,0	0,0
V	Reserve niet vrij besteedbaar ZH	24,3	0,0	0,0	0,0
W	**Mutatie reserves zuiveringsbeheer**	**34,9**	**19,2**	**-11,7**	**7,5**
X	**Resultaat zuiveringsbeheer na bestemming**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Watersysteembeheer
De meerkosten voor Watersysteembeheer worden voor het grootste deel veroorzaakt door de uitvoering in 2022 van oorspronkelijk voor 2021 geplande werkzaamheden (A ter grootte van F). Bij de vaststelling van de jaarstukken 2021 is ingestemd met het alsnog in 2022 uitvoeren van nog niet in 2021 afgeronde werkzaamheden. Daarvoor is bij de bestemming van het resultaat 2021 een dotatie gedaan aan de reserve kostenegalisatie. In 2022 leidt dit enerzijds een stijging van de kosten (A) en tegelijkertijd een onttrekking aan de reserve kostenegalisatie (F) als dekking voor deze kosten. Voor het overige zijn de meerkosten het gevolg van prijsontwikkelingen en het aandeel van bovengenoemde overheadkosten.

De hogere belastingopbrengsten (B) hebben een complex aan oorzaken waarbij de trend van de afgelopen jaren dat minder kwijtschelding nodig is het grootste onderdeel is.

Voorgestelde resultaatsbestemming
De resterende verslechtering van het resultaat op de watersysteemtaak is € 0,2 miljoen. Voorgesteld wordt om deze, analoog aan de verwerking in 2021, te verwerken door € 0,2 miljoen te onttrekken aan de tariefdempingsreserve watersysteembeheer (G).

Zuiveringsbeheer
De belangrijkste oorzaak van de verwachte verslechtering van het exploitatieresultaat (P) is de sterke stijging van de prijzen voor energie en grondstoffen (L). Deze stijging raakt vooral de zuiveringstaak van Delfland zowel vanuit de eigen energiecontracten als vanuit het PPS-contract met Delfluent. Dat laatste wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de CBS-indices per 1 januari 2022 die voor een belangrijk deel de door Delfland aan Delfluent verschuldigde dienstverleningsvergoeding van het PPS contract bepalen.
Ook worden voor € 0,5 miljoen voor 2021 geplande taken uitgevoerd in 2022 (R), waarvoor bij de bestemming van het resultaat 2021 een dotatie is gedaan aan de reserve kostenegalisatie.
Aan de opbrengstenkant van de exploitatie komen voor een deel de gestegen energieprijzen terug. Dat zien we in extra opbrengsten uit de verkoop van groengas en duurzaamheidscertificaten en in opbrengsten uit de overeenkomsten voor de behandeling van grensoverschrijdend afvalwater (N).
Naast toegenomen opbrengsten is ook sprake van een verwachte toekenning van de rijksoverheid als vergoeding voor in 2020 geleden aan Coronaschade (O).

Tot slot moeten tegelijk met de kostenstijgingen de belastingopbrengsten naar beneden worden bijgesteld (M) overeenkomstig de analyse van de jaarrekening 2021 als gevolg van te hoog begrote vervuilingseenheden huishoudens wat overigens voor een deel wordt gecompenseerd door minder optredende oninbaarheid.

Voorgestelde resultaatsbestemming
De verslechtering van het resultaat op de zuiveringstaak saldeert (P en R) op € 11,2 miljoen. Voorgesteld wordt om deze verslechtering in de resultaatsbestemming te verwerken door de begrote dotatie aan de reserve toekomstige kapitaallasten zuiveringen te verlagen van € 14 miljoen naar € 2,8 miljoen (S).

4. Risicomanagement

Medio 2022 is nagegaan welke risico's zijn opgetreden in de eerste zeven maanden van 2022. Op basis hiervan en op basis van de ontwikkelingen per risico zijn de risico's en beheersmaatregelen geactualiseerd. De updates, ingedeeld naar nieuwe, gewijzigde en vervallen risico's en beheersmaatregelen, zullen bij begroting 2023 worden gerapporteerd.

Centrale risico's

In de eerste zeven maanden van 2022 zijn er situaties geweest die vallen onder de centrale risico's met mogelijk hoog tot zeer hoog risico.

Risico Restrisico normering waterkeringen

Op 30 januari 2022 (storm Corrie) en 21 februari 2022 (storm Franklin) is vanwege hoge waterstanden opgeschaald naar fase 1. Extra dijkbewaking is ingezet langs de Delflandsedijk en de kust. Verder is de keersluis bij Maassluis dichtgezet om water tegen te houden. Uiteindelijk werd duidelijk dat er geen schades waren aan de Delflandse dijk en de zeewering.

- *Risico Ongeval tijdens werkzaamheden*
  Het aantal incidentmeldingen is in de rapportageperiode van 2022 nagenoeg gelijk ten opzichte van 2021 (37 meldingen tot en met juli van dit jaar ten opzichte van 36 meldingen in dezelfde periode vorig jaar). Er zijn daarvan een zevental incidenten geregistreerd waarbij een EHBO (5) of doktersbehandeling (2) nodig was. Er is geen sprake van blijvend letsel noch is verzuimd als gevolg van het incident. De kosten van materiële schade dan wel voorgestelde maatregelen als gevolg van gemelde bijna incidenten en/of gevaarlijke situaties zijn van dien aard dat deze vanuit de bestaande budgetten kan worden ingevuld.
- *Risico Lokale verontreiniging watergang*
  Op 21 april 2022 is Delfland opgeschaald naar fase 1 in verband met een rioolwater overstort bij gemeentelijk rioolgemaal Berkel- gemeente Lansingerland. De riool overstort vond plaats omdat rioolgemaal Berkel niet uitgezet was, terwijl dit wel de afspraak is vanwege de aansluiting van de persleiding op gemaal Slauerhoflaan in Delft. De watergang waarop de overstort plaatsvond is tijdig afgedamd, zodat de rest van het watersysteem geen overlast heeft ondervonden. Het vervuilde water is afgevoerd met vrachtwagens. De overstort heeft stankoverlast veroorzaakt en lokaal tot waterkwaliteitsproblemen geleid. De werkzaamheden (ca. €0,02 miljoen) zijn opgevangen in de exploitatiebegroting.
- *Risico Pandemie*
  We hebben de landelijke coronamaatregelen gevolgd: thuiswerken, beperkte bezetting op locatie, maatregelen voor ergonomie, hybride werken en geestelijke gezondheid. Mede als gevolg van Covid is er nog sprake van verhoogd verzuim, zowel kortdurend als langdurend verzuim. De kosten zijn binnen de begroting opgevangen.
- *Risico Aanscherping van de normering van de primaire keringen*
  De trajecten 14-3 en 14-4 langs de Nieuwe Waterweg (opgeleverd in juni 2022) blijken niet te voldoen aan de in de Waterwet vastgestelde nieuwe normen voor de primaire waterkeringen, terwijl deze trajecten wèl voldeden aan de oude normen. Delfland gaat samen met het Hoogwaterbeschermingsprogramma bepalen welke vervolgmaatregelen op termijn nodig zijn. In 2022 leidt dit niet tot extra uitgaven.
- *Risico Dienstverleningsvergoeding PPS*
  Door de stijging van de olieprijs, die gekoppeld is aan de elektriciteitsindex, is de dienstverleningsvergoeding aan Delfluent ca. € 14 miljoen hoger dan begroot.

Bijlagen

Bijlage I Overzicht prestatie-indicatoren 2022

3.1.1 Programmalijn: Waterkeringen	Streefwaarden	
Prestatie-indicator	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Primaire waterkeringen (55 kilometer)	100%	**87%**
Regionale waterkeringen (437 kilometer)	85%	**87%**

3.2.1 Programmalijn: Waterkwaliteit	Streefwaarden	
Prestatie-indicator	Begroting 2022	**Prognose 2022**
1) Zomergemiddelde stikstofgehalte West- en Oostboezem*	2,3 & 2,0 mg/l	**2,3 & 2,0 mg/l**
2) ESF' s: aantal verbeterstappen m.b.t. de 8 ESF' s in de KRW-waterlichamen t.o.v. 2021	14	**14**
3) Toxiciteit: percentage metingen gewasbeschermingsmiddelen dat geen belemmeringen geeft voor ecologie	92	**92**

Prestatie-indicator Zwemwaterkwaliteit	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Maximaal aantal locaties met een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken	6	**6**

3.3.1 Programmalijn: Waterkwantiteit	Streefwaarden	
Prestatie-indicator	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Voldoet aan normering voor inundatie (in hectare).	39.925 (98,3%)	**39.925 (98,3%)**

3.4.1 Programmalijn: Waterketen	Streefwaarden	
Prestatie-indicator	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Verwijderingsrendement stikstof %	80%	**80%**
Verwijderingsrendement fosfaat %	80%	**80%**

Prestatie-indicator	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Vermindering rioolvreemd water in %	1	**1**

3.4.3 Programmalijn: Energie- en klimaatneutraal		
Prestatie-indicatoren:	Begroting 2022	**Prognose 2022**
Energieneutraal in %	**85****	**93**

** geprognosticeerde waarden

Waarden conform rekenmethodiek Klimaatmonitor		
Prestatie-indicatoren:	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
Hoeveelheid CO2-uitstoot (in tonnen)	***4.500*****	***6.752*****

***bijgestelde geprognosticeerde waarden gebaseerd op de methodiek van de Klimaatmonitor, conform huidige ontwikkelingen*

3.4.4 Programmalijn: Circulaire economie		
Prestatie-indicator	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
GWW-opdrachten met duurzame/ circulaire ambitie (conform Grondstoffenakkoord)	***90%***	***90%***
*(Advies)diensten en leveringen met duurzaam/circulaire ambitie**	***-***	***40%***

**In de oorspronkelijke begroting 2022 werd deze PI gesaldeerd en gemiddeld weergegeven voor de inkoopstromen GWW- projecten en (advies) diensten. Ter verduidelijking zijn de waarden voor beide inkoopstromen apart opgenomen.*

3.5.1 Programmalijn: Financiën	*Streefwaarden*	
Prestatie-indicator	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
Netto schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet in %)	*232%*	***237%***
Externe financiering in % vaste activa	*79%*	***79%***
Vrije kasstroom (in € mln.)	*3,9*	***-8,4***

Programmalijn: Regulering en dienstverlening	*Streefwaarden*	
Prestatie-indicator	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
De vergunningen worden binnen de wettelijke termijn van 8 weken verstrekt	*95%*	***85%***

Programmalijn: Communicatie	*Streefwaarden*	
Prestatie-indicator	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
Rapportcijfer voor het contact met het Hoogheemraadschap van Delfland	*7,5*	***-****

**In de periode september/oktober 2022 wordt het klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, waarna de resultaten aan de dijkgraaf en vervolgens VV worden voorgelegd.*

	Streefwaarden	
Prestatie-indicator	*Begroting 2022*	***Prognose 2022***
Medewerkersmotivatie	*7,2*	***7,3***
TRCF	*5*	***2,5***

BURAP 2022

Projectenoverzicht verzamelkrediet

1. Programma en uitvoering in cijfers

2. Verkenningen op kaart

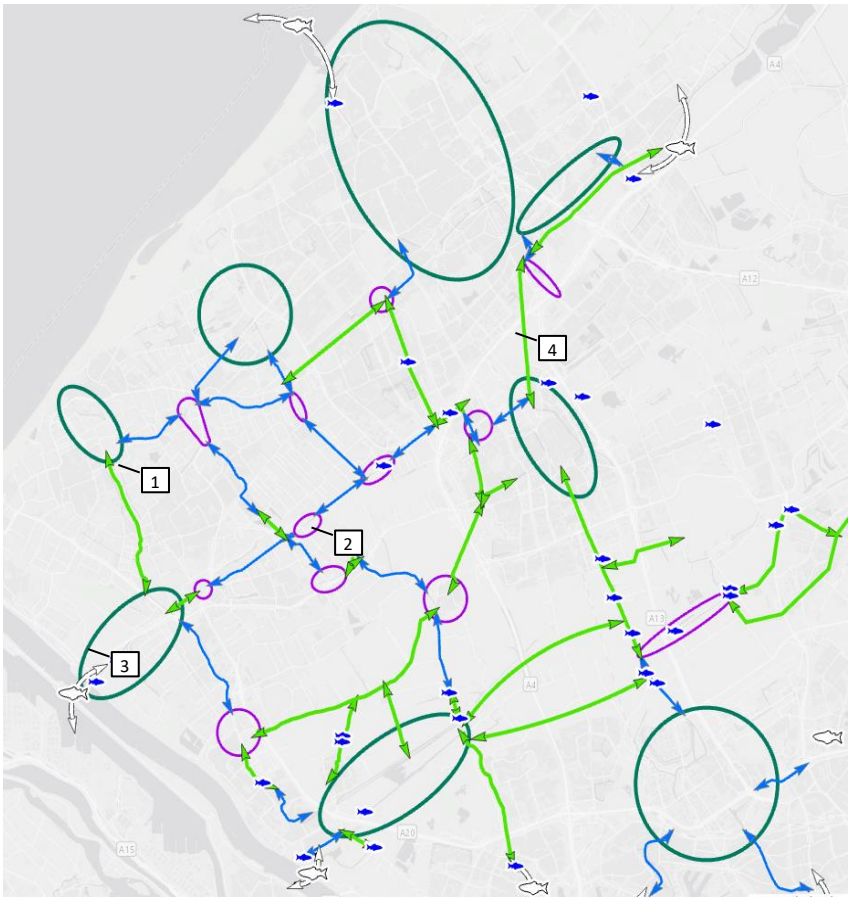

Verkenningen die in 2022 zijn gestart:

1. NEZ Waalplas
2. NEZ Zeven gaten
3. NEZ De Rel
4. NEZ Slagenlandschap Plaspoelpolder

3. Financiën in zicht

	Project	Naam	Totaal uitvoerings krediet	Reeds afgesloten	Totale kosten incl verpl. projecten	Restant krediet	POP-Subsidie
	nvt	NEZ Waalplas	€ 90.000			€ 90.000	
	nvt	NEZ zeven gaten	€ 160.000			€ 160.000	
	nvt	NEZ De Rel	€ 300.000			€ 300.000	
	nvt	NEZ Slagenlandschap Plaspoelpolder	€ 480.000			€ 480.000	
	nvt	Verzamelkrediet aanpak KRW opgave Waternatuur maatregelen 2022 - 2027	€ 6.970.000			€ 6.970.000	
		Totaal	**€ 8.000.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 8.000.000**	**€ 0**

4. Planning in perspectief

Projecten Waternatuur	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*krediet*
NEZ Waalplas							€ 90.000
NEZ zeven gaten							€ 160.000
NEZ De Rel							€ 300.000
NEZ Slagenlandschap Plaspoelpolder							€ 480.000
Verzamelkrediet aanpak KRW opgave Waternatuur maatregelen 2022 - 2027							€ 6.970.000
							€ 8.000.000

Legenda
ontwerpfase
realisatiefase
Ontwikkelbeheer

5. Projecten in beeld

NEZ Waalplas (ID0066)

Betreft: Aanleg NEZ, opp. Nog niet bekend
Uitgave: geen

Opgave
Aanleg NVO i.c.m. projectontwikkeling Waelpark (trekker is de projectontwikkelaar).

Context
In samenwerking met de ontwikkelaar verkennen hoe een goede NEZ in de grote waterplas meegenomen kan worden.

Realisatie
Grove planning, waarschijnlijk in 2024

Zeven Gaten (ID0299)

Betreft: Aanleg NEZ, opp. Nog niet bekend
Uitgave: geen

Opgave
Verbeteren van het natuurgebied Zeven Gaten samen met Zuid Hollands Landschap, waar voor ons de aanleg van een NEZ belangrijk is

Context
Samen met Zuid Hollands Landschap verkennen wat hier mogelijk is om het gebied te verbeteren.

Realisatie
Grove planning, waarschijnlijk 2024. Planning is afhankelijk van de verkenning naar technische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid.

De Rel (ID0072)

Betreft: Aanleg NEZ, opp. Nog niet bekend
Uitgave: geen

Opgave
Combinatie tussen ontwikkeling natuur begraven, verbreding van de Rel en aanleg NEZ

Context
Samen met Zuid Hollands Landschap verkennen wat hier mogelijk

Realisatie
Grove planning, waarschijnlijk 2024/2025. Planning is afhankelijk van de verkenning naar technische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid.

Slagenlandschap Plaspoelpolder (ID1011)

Betreft: Aanleg NEZ, opp. nog niet bekend
Uitgave: geen

Opgave
Verbeteren van een natuurgebied met daarbij kansen voor een NEZ

Context
In samenwerking met de gemeente, eventueel Rijkswaterstaat wordt een natuur/recreatiegebied anders ingericht. Hier is de mogelijkheid om een NEZ te realiseren

Realisatie
Grove planning, waarschijnlijk 2024. Planning is afhankelijk van de verkenning naar technische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid.

6. Uitvoering in historisch perspectief

Het gewenste netwerk van natte ecologische zones om de doelen te halen, is in onderstaande afbeelding weergegeven. Met het netwerk worden de kerngebieden (groene cirkels) met een kwalitatief goed leefgebied met elkaar verbonden door stapstenen (paarse cirkels) die bestaan uit rustpunten op strategische plekken langs relatief kale watergangen (blauwe lijnen) en groene corridors (groene lijnen) die bestaan uit vrijwel aaneengesloten natte ecologische zones.

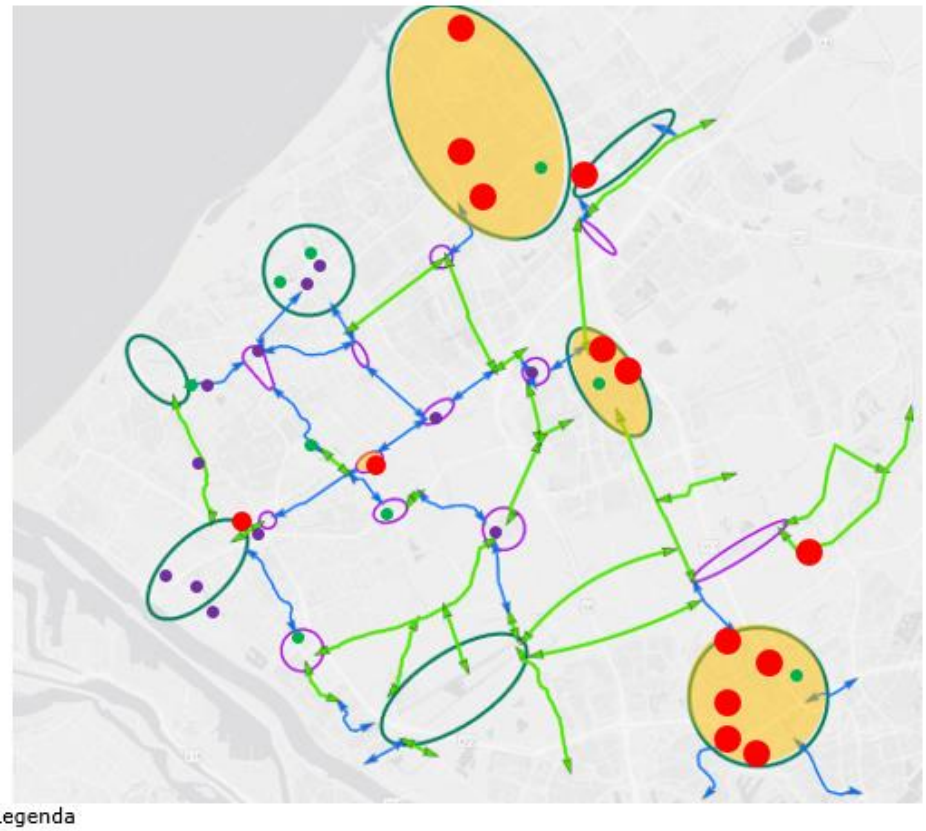

Legenda

- Kerngebied
- Kerngebied met opgave
- Stapsteen
- Stapsteen met opgave
- Groene corridor
- Verbinding met voldoende kleine afstand tussen stapstenen en kerngebieden

De focus ligt op het afmaken en versterken van dit netwerk. In de afbeelding is het volgende opgenomen:

- De groene stippen zijn uitgevoerde projecten in de periode van SGBP 1 en SGBP 2;
- De paarse stippen zijn projecten die nog worden uitgevoerd binnen SGBP2;
- De rode stippen zijn de locaties die we op dit moment op de planning hebben staan om verder te verkennen en uit te voeren in SGBP3. Dit is onderdeel van het investeringsplan dat in november 2021 in de VV is vastgesteld.

In de planperiode van SGBP3 streven we naar het aanleggen van de laatste benodigde stapstenen en de drie stedelijke kerngebieden van Den Haag, Delft en Schiedam-Rotterdam. Dit zijn complexe gebieden, waar slechts beperkte kansen zijn om mee te liften op (woningbouw)ontwikkelingen in de stad. Daarom gaan we hierop zoek naar alternatieve oplossingen zoals drijvende eilanden en vissenbossen. Daarnaast is buitengewoon onderhoud nodig voor bestaande NEZ'zen.

BURAP 2022

Projectenoverzicht verzamelkrediet

1. Programma en uitvoering in cijfers

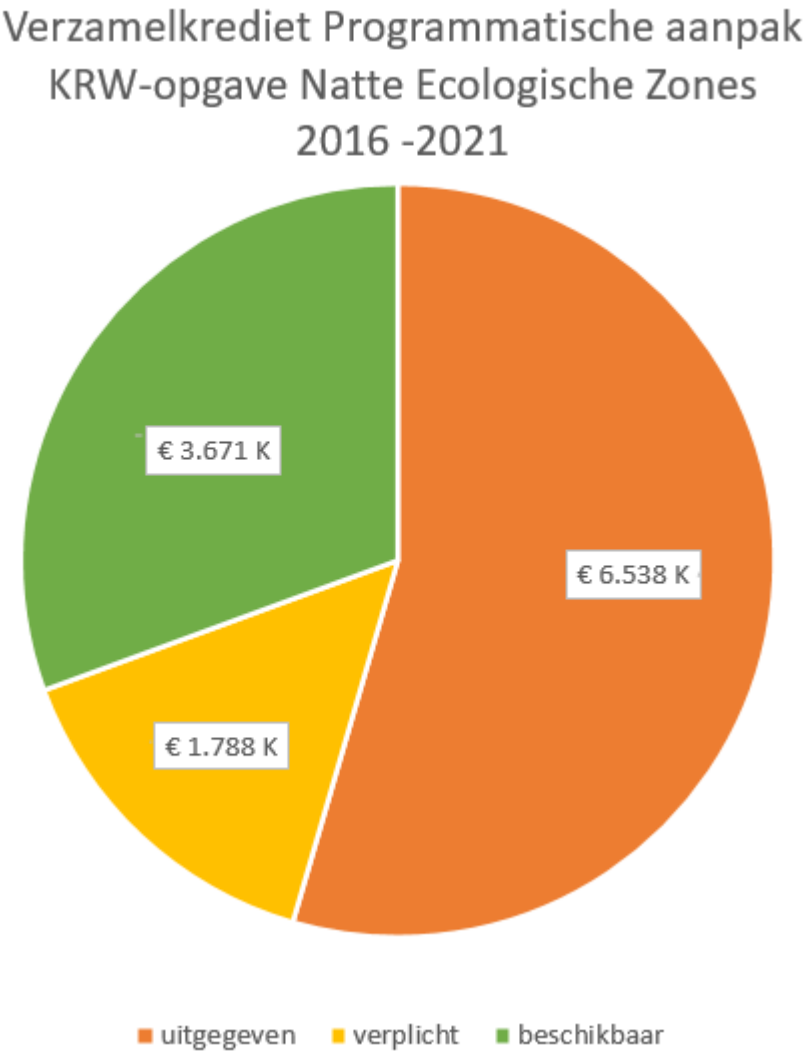

2. Uitvoering op kaart

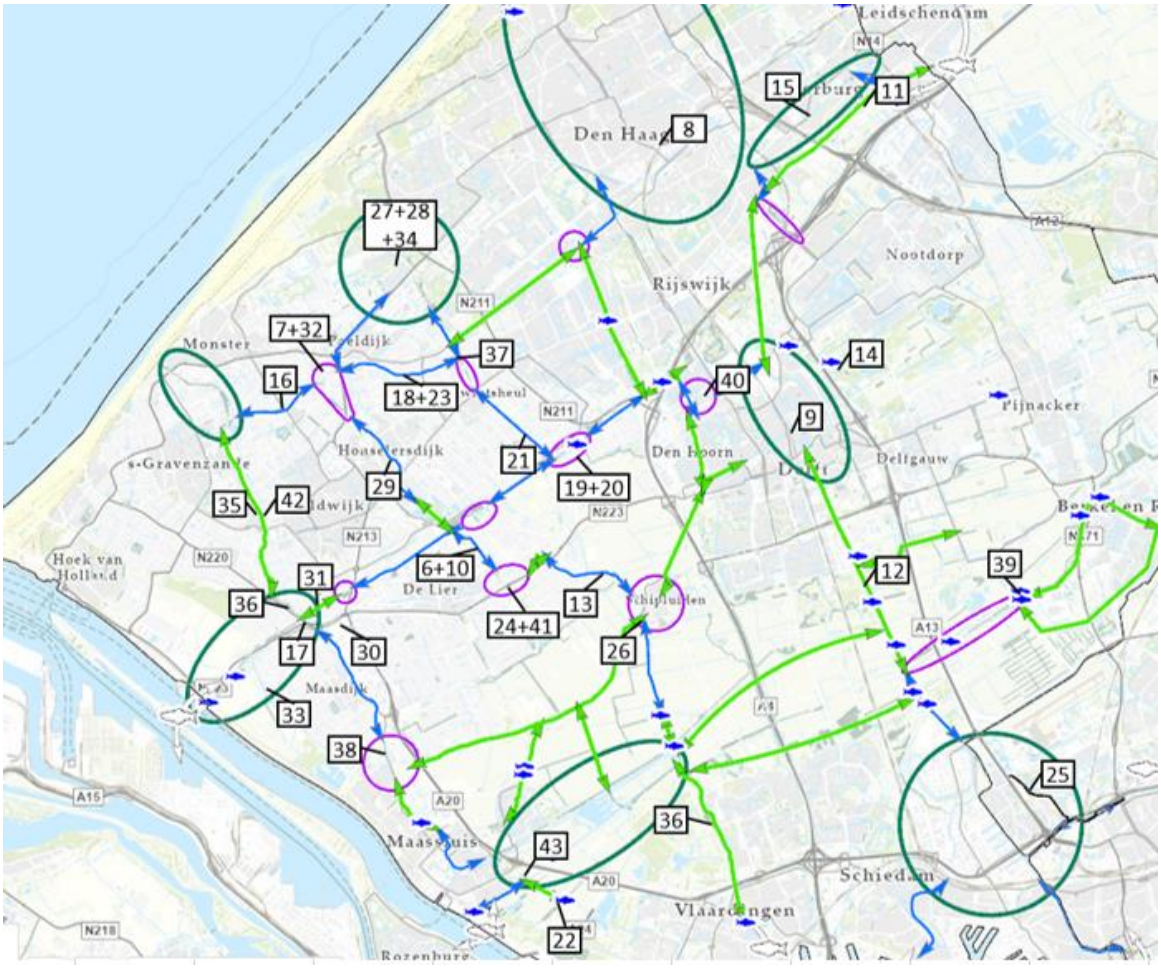

Uitvoering gestart in 2022:
33. Oude Spui
37. Van Buerenlaan
42. Dijckerwaal

Uitvoering gestart en afgerond in 2022:
41. NEZ Lierwatering submerse vegetatie

3. Financiën in zicht

	Project	Naam	Totaal uitvoerings krediet	Reeds afgesloten	Totale kosten incl verpl. projecten	Restant krediet	POP-Subsidie
1	0.701956/001	Verzamelkrediet KRW-opgave NEZen 2016-2021	€ 13.982			€ 13.982	
2	0.702011/001	Uitwerking ecologische sleutelfactoren	€ 430.025	€ 430.025	€ 430.025		
3	0.701956/003 0.701946/007	Uitwerking ecologische sleutelfactoren en uitvoeren Wateranalyses	€ 497.194	€ 497.194	€ 497.194		
4	0.701956/009 0.701981/001 0.701998/001	Herprioritering vismigratie-knelpunten 2016-2021 en prioritering bestaande vispassages	€ 374.918	€ 374.918	€ 374.918		
5	0.701956/026	Project Verkenningen	€ 17.192	€ 17.192	€ 17.192		
6	0.701891/001	NEZ Strijp zuid	€ 182.280	€ 182.280	€ 182.280		
7	0.701917/001	NEZ Gantel-Nieuweweg	€ 144.268	€ 144.268	€ 144.268		
8	0.701956/006	Floatlands Den haag	€ 71.797	€ 71.797	€ 71.797		
9	0.701956/013	Vergroening stadsgracht	€ 10.256	€ 10.256	€ 10.256		
10	0.701956/004	NEZ oostelijke randweg De lier	€ 50.172	€ 50.172	€ 50.172		
11	0.701956/008	Vissenbossen Oostboezem	€ 165.525	€ 165.525	€ 165.525		
12	0.701956/020	Vissenbossen Westboezem	€ 154.805	€ 154.805	€ 154.805		€ 55.229
13	0.701956/023	NEZ Dorppolder	€ 25.551	€ 25.551	€ 25.551		
14	0.701973/001	NEZ polder Biesland	€ 35.684	€ 35.684	€ 35.684		
15	0.701980/001	NEZ Broeksloot Voorburg	€ 3.312	€ 3.312	€ 3.312		
16	0.701974/001	NEZ Boschsloot	€ 10.408	€ 10.408	€ 10.408		
17	0.701995/001	NEZ Groeneweg 179	€ 267.118	€ 267.118	€ 267.118		€ 6.603
18	0.701952/001	NEZ Overhoeken Gantel	€ 16.496	€ 16.496	€ 16.496		
19	0.701956/022	NEZ Rietlanden Woudse polder	€ 316.517	€ 316.517	€ 316.517		€ 104.090
20	0.701956/021	Plantenkorven	€ 16.170	€ 16.170	€ 16.170		
21	0.701956/015	NEZ Blakervaart	€ 20.650	€ 20.650	€ 20.650		
22	0.701943/001	NEZ watergang Aalkeet buitenpolder	€ 26.549	€ 26.549	€ 26.549		
23	0.701956/012	Onderzoek Groenbeheer en plaag (bestrijdende insecten nabij kassen	€ 24.470		€ 24.470		
24	0.701950/001	NEZ Lierwatering	€ 1.374.937	€ 1.150.393	€ 1.167.700	€ 207.237	€ 319.902
25	0.701951/001	NEZ Rotterdam Schie	€ 619.508		€ 568.672	€ 50.836	
26	0.701956/014	NEZ perceel Gaag weg 2	€ 275.000		€ 45.032	€ 229.968	€ 127.500
27	0.701956/002	NEZ Madestein (witte vlek)	€ 553.000	€ 550.871	€ 549.075	€ 3.925	€ 97.382
28	0.701956/016	NEZ Madestein Noordoost	€ 522.000		€ 44.012	€ 477.988	€ 74.857
29	0.701956/017	NEZ Strijp, Honselersijk	€ 153.723		€ 153.723		€ 60.380
30	0.701956/018	NEZ Honderdland	€ 409.706	€ 389.013	€ 407.816	€ 1.890	
31	0.701956/024	NEZ Hoogspanningstracé Zwethkanaal	€ 428.585		€ 26.742	€ 401.843	€ 47.067
32	0.701956/025	NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan	€ 247.000		€ 68.903	€ 178.097	€ 63.441
33	0.701956/027	NEZ Oude Spui	€ 1.632.000		€ 1.459.769	€ 172.231	€ 487.758
34	0.701956/028	NEZ Madestein Zuidwest	€ 972.400		€ 1.089	€ 971.311	€ 34.262
35	0.701956/029	NEZ Waelpark, Bijckerwael	€ 37.099		€ 37.079	€ 20	
36	0.701956/030	NEZ Vlaardingervaart en Nieuwe water	€ 520.000		€ 63.458	€ 456.542	
37	0.701956/031	NEZ Van Buerenlaan	€ 325.000		€ 52.130	€ 272.870	€ 81.633
38	0.701975/001	NEZ Coldenhovelaan	€ 406.420	€ 391.520	€ 396.691	€ 9.729	
39	0.701991/001	NEZ Plas Molenweg te Berkel	€ 276.083	€ 263.973	€ 276.083	€ 0	
40	0.701956/032	NEZ Middendorpweg	€ 88.000		€ 22.867	€ 65.133	
41	0.701956/035	NEZ Lierwatering submerse vegatatie	€ 107.000		€ 106.642	€ 358	
42	0.701956/034	NEZ Galgenweg (locatie 8a Westland)	€ 100.000		€ 17.890	€ 82.110	
43	2022	NVO Lombokstraat	€ 75.000			€ 75.000	
		Totaal	**€ 11.997.800**	**€ 5.582.657**	**€ 8.326.730**	**€ 3.671.070**	**€ 1.560.104**

4. Planning in perspectief

Projecten	2022	2023	2024	2025	2026	*krediet*
3 vooroevers in de Woudse pld						€ 75.000
NEZ Lierwatering						€ 17.300
NEZ Rotterdamse Schie/701956						€ 165.912
NEZ Madestein Witte Vlek						€ 12.900
Effecten plaagsoorten en waardplanten NEZ						€ 0
NEZ Gaagweg Schipluiden						€ 229.968
NEZ Madestein Noordoost						€ 478.000
NEZ Strijp - Honselersdijk						€ 99.300
NEZ Honderdland						€ 6.700
NEZ Zwethkanaal (Groeneweg 177 + Hoogspanningstracé)						€ 401.843
NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan						€ 178.100
NEZ Oude Spui						€ 1.535.402
NEZ Madestein Zuidwest						€ 971.300
NEZ Waelpark Dijckerwael						€ 34.286
NEZ Optimalisatie Nieuwe Water						€ 470.000
NEZ Van Buerenlaan						€ 272.500
NEZ Coldenhovelaan/701956						€ 10.900
NEZ Plas Molenweg Berkel/701956						€ 12.000
NEZ Middendorpweg						€ 65.000
NEZ Lierwatering submerse vegatatie						€ 0
NEZ Galgenweg (locatie 8a Westland)						€ 82.100
NVO Lombokstraat						€ 75.000
						€ 5.193.511

Legenda

- ontwerpfase
- realisatiefase
- Ontwikkelbeheer

5. Projecten in beeld

Uitwerking Ecologische Sleutelfactoren (ID0331 tm ID336)

Betreft: Doelbepaling
Uitgave: 2016 € 80.029 & 2017 € 349.996

Opgave
De ESF's zijn uitgewerkt voor het Delfland watersysteem en daardoor goed bruikbaar voor ons watersysteem.

Context
SGBP2 is gestart in 2016. Om een betere grip te krijgen op de ecologie van de verschillende waterlichamen is de Stowa methodiek van Ecologische sleutelfactoren (ESF's) in kaart gebracht en uitgewerkt.

Realisatie
De werkzaamheden zijn 2017 afgerond.

Uitwerking Ecologische Sleutelfactoren en uitvoeren Wateranalyses (ID0331 tm ID336)

Betreft: Doelbepaling
Uitgave: 2018 € 497.194

Opgave
De ecologische knelpunten zijn in kaart gebracht en maatregelen worden geformuleerd.

Context
Op basis van de Ecologische Sleutelfactoren zijn watersysteemanalyses uitgevoerd voor de KRW-waterlichamen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in de zomer van 2018 afgerond.

Herprioritering vismigratie-knelpunten 2016-2021 en prioritering bestaande vispassages (ID0420 & ID0323)

Foto locatie

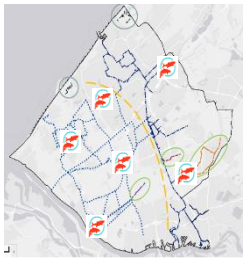

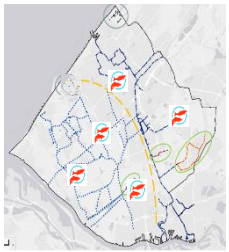

Betreft: Doelbepaling
Uitgave: 2018 € 374.918

Opgave
In 2018 wordt een herprioritering uitgevoerd op de lijst met vismigratieknelpunten voor de periode 2016-2021. Deze lijst wordt afgestemd met de programmering voor groot onderhoud gemalen. Tevens wordt een prioritering uitgevoerd binnen de lijst met bestaande vispassages.

Context
Het optimaliseren van bestaande vispassages kan de ecologische waterkwaliteit verbeteren. Geprioriteerde vispassages zijn als eerst aangepakt.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2018 afgerond.

Project Verkenningen

Foto locatie

Betreft: doelbepaling
Uitgave: 2020 € 17.192

Opgave
Het verkennen van de locaties Golfpark Rotterdam, Erasmusvaart, Wilgenrijk en NEZ de Hoop.

Context
Er is gestart met onderzoeken voor de haalbaarheid van nieuw locaties.

Realisatie
De verkenningen zijn in 2020 afgerond voor € 17.192.

NEZ Strijp Zuid (ID0427/ID0516)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 2x1m.
Uitgave: 2018 € 182.280

Opgave
Het vervangen van de golfbreker.

Context
De golfbreker is vervangen. Achter de nieuwe golfbreker ontstaat een luwte, waardoor de vegetatie zich beter kan ontwikkelen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2018 afgerond.

NEZ Gantel-Nieuweweg (ID0075)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,02 ha, 40 m
Uitgave: 2017 € 144.268

Opgave
NEZ gerealiseerd ism gemeente Westland op een locatie voor een gewenste stapsteen.

Context
Deze locatie ligt op een plek in het NEZ netwerk waar weinig natte ecologische zones zijn. Ook wordt hier veel gevaren door recreatievaart en de huidige oevers zijn hard beschoeid. Deze plek kwam vrij dankzij de gemeente en hier is een oever gerealiseerd in de luwte. De oever is goed aangeslagen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2017 afgerond.

Floatlands Den Haag (ID0270)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, Twee proeflocaties
Uitgave: 2019 € 71.800

Opgave
Realisatie van 2 drijvende ecosystemen in samenwerking met Den Haag op een plek waar weinig tot geen ruimte is voor een traditionele natte ecologische zone

Context
Den Haag is een gebied waar weinig ruimte is voor ecologie. De kades zijn veelal beschoeid en buiten het bestaande water is weinig ruimte om iets te realiseren. Samen met de Den Haag zijn 2 drijvende ecosystemen van 2 verschillende aanbieders. Mocht dit concept nog eens elders toegepast worden, dan kunnen de lessen uit deze pilot daarin worden meegenomen. Deze pilot biedt een kans om toch kwalitatief goede ecologische zones te realiseren.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2019 afgerond.

Vergroening stadsgracht Delft (ID0094)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,15 ha, 500 m
Uitgave: 2019 € 10.256

Opgave
Realisatie van een drijvend ecosysteem in samenwerking met Delft in de Phoenixgracht.

Context
Samen met Delft heeft Delfland drijvende ecosystemen gerealiseerd in de Phoenixgracht. Het betreft een pilot die Delft graag wilde uitvoeren met de gedachte dat er na de pilot de Phoenixgracht verder konden gaan vergroenen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2019 afgerond.

NEZ Oostelijke randweg De Lier (ID0109)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering 0,15 ha, 109 m
Uitgave: 2020 € 15.619 2021 € 34.553

Opgave
Realisatie NEZ Oostelijke randweg De Lier.

Context
Met de gemeente Westland is afgesproken dat zij een natte ecologische zone aanleggen, binnen het project Oostelijke Randweg de Lier, ter hoogte van de nieuwe brug over de Lee. Delfland draagt daar financieel aan bij.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2021 afgerond. Er is € 50.172 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet; de overige kosten zijn gerealiseerd in het programma Waterkwantiteit.

Vissenbossen Oostboezem (ID0271)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 3 vissenbossen
Uitgave: 2018 € 165.525

Opgave
Onderzoek naar alternatief habitat voor vissen in de Oostboezem.

Context
De vissenbossen zijn aangelegd op een drietal strategische plaatsen waar waardevolle zijwateren verbonden zijn met de boezem.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2018 afgerond.

Vissenbossen Westboezem (ID503, 520 & 523)

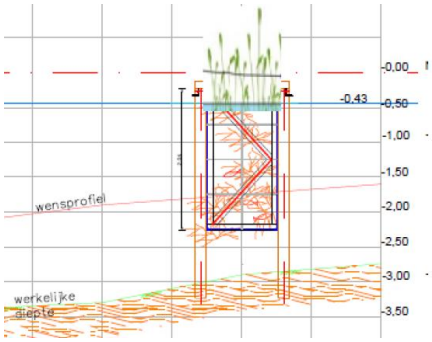

Betreft: Uitvoering, 3 vissenbossen
Uitgave: 2020 € 154.805
Ontvangsten: € 55.229 POP-subsidie

Opgave
Onderzoek naar alternatief habitat voor vissen in de Westboezem.

Context
In en rond vaarwegen is een groot gebrek aan structuur ten behoeve van waterorganismen. Om hier verbetering in aan te brengen is op drie locaties een proef gestart om te zien of deze “scheepvaartbestendige” vissenbossen ook ecologische effectief zijn.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2020 afgerond.

NEZ Dorppolder Noord (ID0426)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,06 ha, 550 m
Uitgave: 2019 € 25.551

Opgave
Optimalisatie waterhuishouding Dorppolder.

Context
Bij de optimalisatie van de Dorppolder is in overleg met de grondeigenaar een NEZ aangelegd.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2019 afgerond. Er is € 25.551 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet; de overige kosten zijn gerealiseerd in het programma Waterkwantiteit.

NEZ polder Biesland ID0226)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,031
Uitgave: 2017 € 35.684

Opgave
De oever van de bestaande NVO optimaliseren.

Context
NVO die in loop der jaren droog is komen te liggen door nieuw peilbesluit met lager waterpeil. Opnieuw afgraven op kosten vanuit het verzamelkrediet.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2017 afgerond. Er is € 35.684 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet.

NEZ Broeksloot Voorburg ID0427/ID507)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering
Huidig: 2x1m. Voorstel: 2x1,5m.
Uitgave: 2017 € 3.312

Opgave
Aangepast maaibeheer.

Context
Het maaien is op verzoek aangepast.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2017 afgerond. Er is € 3.312 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet.

NEZ Boschsloot (ID0235)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering
Uitgave: 2017 € 10.408

Opgave
Uitvoering verkenning locatie NEZ Boschsloot te Naaldwijk.

Context
Het onderzoek voor is uitgevoerd.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2017 afgerond. Er is € 10.408 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet.

NEZ Groeneweg 179 (ID0031)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,15 ha.
Uitgave: 2019 € 267.118

Opgave
Aanleg van een natuurvriendelijke oever langs het Zwethkanaal op het terrein van een particuliere eigenaar.

Context
In samenwerking met de gemeente is het mogelijk geworden dat we op een particulier perceel een NEZ kunnen aanleggen. Dit op een belangrijk knooppunt in het netwerk.

Realisatie
De werkzaamheden zijn uitgevoerd in 2019.

NEZ Overhoeken Gantel

Foto locatie

Betreft: Uitvoering
Uitgave: 2017 € 16.496

Opgave
Het verkennen van de NEZ-locatie langs de Gantel nabij kassen.

Context
Bij langs de Gantel zijn een aantal overhoeken nabij de kassen. Tijdens de verkenning was er veel weerstand vanuit de tuinbouw vanwege plaaginsecten. Hierdoor heeft het project een no go gekregen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2017 afgerond. Er is € 16.496 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet.

NEZ Rietlanden Woudse polder (ID0087&ID0548)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering 0,25 ha.
Uitgave: 2020 € 316.517
Ontvangsten: € 104.090 POP-subsidie

Opgave
Het aanleggen van een NEZ-stapsteen op een cruciale locatie in het NEZ-netwerk.

Context
Op deze locatie is een NEZ (0,25 Ha) aangelegd. Tegelijkertijd wordt dit voor de komende drie jaar een onderzoek locatie van Delfland. Op deze plek, met veel scheepvaart, wordt onderzocht wat het beschermende effect is van verschillende oeverconstructies. Achter de constructies (die over een lengte van bijna 1 km zijn aangelegd) wordt ook onderzocht wat effectieve manieren zijn van inplanten van submerse vegetatie. Het onderzoek loopt gedurende een periode van drie jaar.

Realisatie
De werkzaamheden zijn uitgevoerd in 2020.

Plantenkorven (ID0550)

Foto locatie

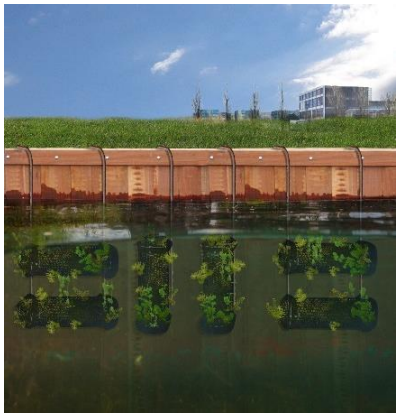

Betreft: Uitvoering, aanleg van plantenkorven
Uitgave: 2020 € 16.170

Opgave
Een innovatieve benadering om waterplanten te faciliteren in drukke watergangen met harde beschoeiing.

Context
De constructie en ontwikkeling van de waterplanten is een jaar gemonitord en vervolgens uitgebreid. Komende periode wordt op een zestal verschillende locaties korven geplaatst. Hierdoor wordt meer informatie verschaft over de variatie in voedselrijkdom van het water en de stroming als gevolg van scheepvaart.

Realisatie
De werkzaamheden zijn uitgevoerd in 2020.

NEZ Blakervaart (ID0511)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering
Uitgave: 2019 € 20.650

Opgave
Realisatie NEZ in combinatie met een kadeverbetering.

Context
Bij de kadeverbetering is er rekening gehouden met de aanleg van een NEZ.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2019 afgerond. Er is € 20.650 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet.

NEZ watergang Aalkeet buitenpolder

Foto locatie

Betreft: Uitvoering
Uitgave: 2020 € 26.549

Opgave
Realisatie NEZ in combinatie met de verbreding van de watergang.

Context
Bij de verbreding van de watergang is tegelijkertijd een NEZ aangelegd.

Realisatie
De werkzaamheden zijn in 2020 afgerond. Er is € 26.549 bijgedragen vanuit het verzamelkrediet; de overige kosten zijn gerealiseerd in het programma Waterkwantiteit.

Onderzoek 'Groenbeheer en plaag(bestrijdende) insecten nabij kassen' (ID0139)

Foto locatie

Betreft: Onderzoek effecten plaagsoorten en waterplanten
Uitgave: 2020 € 24.470

Opgave
Effect regulier beheer bermen t.o.v. natuurlijk beheer in Poelzone op populaties plaaginsecten glastuinbouw, hun natuurlijke vijanden en waardplanten van deze insectengroepen.

Context
In 2020 is gestart met een onderzoek en in 2022 vindt een vervolgonderzoek plaats.

Realisatie
De werkzaamheden zijn gerealiseerd en afgerond 2020.

NEZ Lierwatering (ID0051)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 1,2 ha., 752 m
Uitgave: tm 2021 € 1.150.393 2024 € 17.300
Ontvangsten: € 319.902 POP-subsidie

Opgave
Het realiseren van een NEZ-stapsteen op een cruciale locatie in het NEZ-netwerk.

Context
In de oksel van de Lierwatering is een grote NEZ gerealiseerd, in samenwerking met de gemeente Westland die hier recreatieve voorzieningen wil realiseren (wandelpad).

Realisatie
De werkzaamheden zijn afgerond in 2021. Nu in ontwikkelbeheer.

NEZ Rotterdamse Schie (ID0065)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 1,27 ha.
Uitgave: tm 2021 € 453.596
prognose 2022 € 88.512 2023 77.400

Opgave
Aanleg van NEZen om het kerngebied van Rotterdam-Schiedam te versterken.

Context
In de Rotterdamse Schie worden, na een participatietraject met de omgeving, verschillende soorten natuur ecologische zones gerealiseerd, die bijdrage aan het kerngebied rond de Schie.

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van € 619.508 gerealiseerd.

NEZ perceel Gaagweg 2 (ID0105)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,35 ha.
Uitgave: 2021 € 45.000 2022 € 10.000
2023 € 200.00 2026 € 20.000
Ontvangsten: € 127.500 POP-subsidie

Opgave
De locatie vormt een stapsteen in het NEZ-netwerk van Delfland.

Context
Realisatie van een NEZ (vispaaiplaats) op perceel van particulier eigenaar in Schipluiden (Midden-Delfland).

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van € 275.00 gerealiseerd. De realisatie wordt in 2023 verwacht.

NEZ Plas Madestein (Witte vlek) (ID0091 &ID 0099)

Foto locatie

Opgave
Realisatie van NEZen om het kerngebied Madestein te versterken.

Context
Realisatie van een vispaaiplaats d.m.v. ontpolderen van een deel van de Oostmadepolder en het vergroten en verbinden met de boezem van een moerasgebied. En de realisatie van waterplantzones t.b.v. een ecologische verbinding tussen de deelgebieden van kerngebied Wennetjessloot-Madestein.

Realisatie
De werkzaamheden zijn afgerond in 2021. Nu in ontwikkelbeheer.

Betreft: Uitvoering,
1,00 ha. 1.500 m Perceel zuidkant plas Madestein
0,40 ha. 2.500 m Verbindingszone Wennetjessloot-NEZ Madestein
Uitgave: tm 2021 € 550.871 2024 € 12.900
Ontvangsten: € 97.382 POP-subsidie

NEZ Madestein noordoost (D0078)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,68 ha.
Uitgave: 2021: € 22.000
2022: € 50.000 2023: € 410.000
Prognose 2026: € 40.000 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 74.857 POP-subsidie

Opgave
Het optimaliseren en formaliseren van bestaande rietkragen, het aanleggen van een vispaaiplaats en het formaliseren van bestaand drijfbladzones.

Context
De NEZ Madestein Noord Oost bestaat uit 10 deellocaties die onderdeel zijn van het kerngebied Madestein. De NEZ Madestein NO bestaat uit rietoevers en drijfbladzones met ondergedoken waterplanten.

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van € 522.000 gerealiseerd. De realisatie wordt in 2023 verwacht.

NEZ Strijp, Honselersdijk (ID0062)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,20 ha., 1713 m
Uitgave: 2020 € 11.240 2021 € 43.200
Prognose 2022 € 50.000 2023 € 49.283
2026 € 19.300 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 60.380 POP-subsidie

Opgave
Optimalisatie en vastleggen bestaande rietkragen binnen bebouwd gebied, in overleg met gemeente en omwonenden.

Context
De rietkragen waren verland en worden in fases opnieuw gerealiseerd, inclusief een golfbreker.

Realisatie
Het project wordt in fases en voor een bedrag van € 153.723 gerealiseerd. De realisatie wordt in 2023 afgerond.

NEZ Honderdland (ID0395)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,55 ha.
Uitgave: 2019 € 363.192 2020 € 25.821
2021 € 13.991
2022 € 6.702 Ontwikkelbeheer

Opgave
Aanleg vispaaiplaats middenin het NEZ-netwerk.

Context
Aanleg vispaaiplaats nabij de ontwikkeling van bedrijventerrein Honderdland is in samenwerking met gemeente en ontwikkelaar gerealiseerd.

Realisatie
Het project is gerealiseerd en in ontwikkelbeheer.

NEZ Hoogspanningstracé Zwethkanaal (ID0032)

Foto locatie

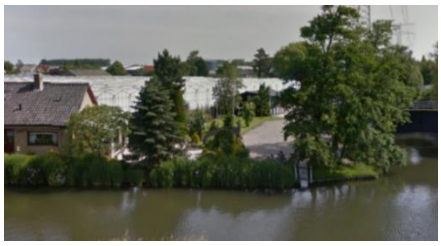

Betreft: Uitvoering, 0,43 ha.
Uitgave: 2020 € 26.742 2021 € 0
Prognose 2022 € 50.000 2023 € 331.843
2026 € 20.000 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 47.067 POP-subsidie

Opgave
Aanleg van drie NEZ-en (Groeneweg 177, St. Jorispad 17 en 24) die een bijdrage leveren aan het realiseren van habitat voor vegetatie en macrofauna (en vis).

Context
In samenwerking met de gemeente Westland zijn drie percelen beschikbaar gekomen. Tevens moet HHD op verzoek van beheer en onderhoud 2 beschoeiingen vervangen, deze worden in dit project ingericht als NEZ-oevers.

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van totaal € 428.585 gerealiseerd.

NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan (ID0113)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,01 ha., 40 m
Uitgave: 2020 € 23.722 2021 € 45.181
Prognose 2022 € 166.200
2026 € 11.900 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 63.441 POP-subsidie

Opgave
Vervolg net aangelegde NEZ Nieuwe waterweg, Honselersdijk (ID00075) om een volledige stapsteen te realiseren.

Context
Realisatie van een NEZ tussen een jachthaven en een kas in samenwerking met de gemeente Westland.

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van €247.000 gerealiseerd.

NEZ Oude Spui (ID0046 & ID0069)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 2,4 ha.
Uitgave: 2020 € 34.113 2021 € 54.683
Prognose 2022 € 600.000 2023 € 452.302
2024 € 452.302
2026 € 38.600 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 487.758 POP-subsidie

Opgave
Realisatie van een NEZ in het kerngebied Oranjekanaal.

Context
In overleg met gemeente Rotterdam (i.v.m. nieuw bestemmingsplan Oranjebuitenpolder) wordt ten zuiden van de Oude Spui nieuwe watergangen met NEZen aangelegd.

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor alle locaties samen voor een bedrag van € 1.632.00 gerealiseerd.

NEZ Madestein Zuidwest (ID0038)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 1,3 ha., 2894 m
Uitgave: 2020 € 1.089 2021 € 0
Prognose 2022 € 50.000 2023 € 882.700
2026 € 38.600 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 34.262 POP-subsidie

Opgave
Het aanleggen van een NEZ om het kerngebied van Madestein te versterken.

Context
Realisatie van natuurvriendelijke oevers, waterplantzones en een vispaaiplaats, i.c.m. de herinrichting van het Landschapspark Vroondaal (trekker is gemeente Den Haag).

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 972.400 gerealiseerd.

NEZ Waelpark, Dijckerwael (ID0066)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,03 ha, 400 m
Uitgave: 2020 € 2.813
Prognose 2022 € 11.000 2023 € 11.000
2024 € 12.286

Opgave
Realisatie van een NEZ midden in het NEZ-netwerk.

Context
Aanleg en aanpassing NVO i.c.m. projectontwikkeling Waelpark (trekker is de projectontwikkelaar).

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 37.099 gerealiseerd.

NEZ Vlaardingervaart en Nieuwe water (ID0100)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,8 ha., 2.000 m
Prognose 2022 € 60.000 2023 € 420.000
2026 € 20.000

Opgave
Optimalisatie op twee cruciale locaties in het NEZ-netwerk.

Context
Realisatie van NEZ door herprofilering van de land-waterovergang van de oevers en het verflauwen van het onderwatertalud.

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 500.000 gerealiseerd.

NEZ Van Buerenlaan (ID0517)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,43 ha.
Uitgave: 2021 € 20.889
Prognose 2022 € 45.000 2023 € 215.611
2026 € 10.900 Ontwikkelbeheer
Ontvangsten: € 81.633 POP-subsidie

Opgave
Het betreft een stapsteen langs het KRW-waterlichaam Gantel in Kwintsheul, gemeente Westland, op een cruciale plek in het netwerk.

Context
De NEZ wordt op privaat terrein gerealiseerd. Delfland werkt samen met deze eigenaar, die gelijktijdig inrichtingswerk op het terrein uitvoert. Voor de start van de uitvoering is Delfland afhankelijk van de eigenaar.

Realisatie
Het project wordt naar verwachting in 2023 gerealiseerd voor een bedrag van naar schatting € 292.400.

NEZ Coldenhovelaan (ID0236)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,3 ha., 644 m
Uitgave: tm 2021 € 395.520
Prognose 2024 € 10.900

Opgave
Realisatie NEZ op een cruciale locatie van het NEZ-netwerk.

Context
In samenwerking met de gemeente Westland is de mogelijkheid geboden hier een NEZ aan te leggen.

Realisatie
De werkzaamheden zijn afgerond in 2021 en het project is gerealiseerd voor € 406.420. Nu in ontwikkelbeheer.

NEZ Plas Molenweg te Berkel (ID0037)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering, 0,25 ha., 600 m
Uitgave: tm 2021 € 263.973
Prognose 2023 € 12.110

Opgave
Aanleg NEZ op een cruciale locatie in het NEZ-netwerk.

Context
Aanleg van natuurvriendelijke oevers van voormalige recreatieplas i.s.m. de eigenaar, Natuurmonumenten.

Realisatie
De werkzaamheden zijn afgerond in 2021 en het project is gerealiseerd voor € 276.083. Nu in ontwikkelbeheer

NEZ Middendorpweg (ID0100)

Foto locatie

Betreft: Uitvoerig, 0,13 ha
Uitgave: 2021 € 3.066 2022 € 19.800
Prognose: 2023 € 65.133

Opgave
Realisatie van een NEZ langs een verbindingszone tussen twee corridors en binnen een zoekgebied voor een kerngebied. De locatie ligt volgens de visie van het netwerk op de goede plaats, in een vrij luw gedeelte, en zal naar verwachting bijdragen aan een robuuster netwerk.

Context
Realisatie van NEZ in een nieuwe woonwijk in Rijswijk.
Er is sprake van enige mate van recreatievaart, maar het niet langs een doorgaande vaarroute, dus de vaarbewegingen zijn beperkt tot de direct omwonenden. Met gemeente worden afspraken gemaakt over de aanleg van steigers die de ontwikkeling van de NEZ niet belemmeren.

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 88.000 gerealiseerd.

NEZ Lierwatering submerse vegetatie (ID0500)

Foto locatie

Betreft: Uitvoering,
aanbrengen submerse waterplantzone
Prognose: 2022 €107.000

Opgave
Realisatie van een ondergedoken waterplantzone.

Context
De NEZ lierwatering (ID0051) is goed ontwikkeld: Oevervegetatie en drijfbladvegetatie komt hier goed tot ontwikkeling. De ondergedoken vegetatie is nog niet vaak aangeplant.
In deze NEZ wordt een pilot uitgevoerd om te zien of deze vegetatie ook kan worden ontwikkeld.

Realisatie
Het project wordt voor een bedrag van € 106.642 gerealiseerd.

NEZ Galgenweg (locatie 8a Westland) (ID0501)

Foto locatie

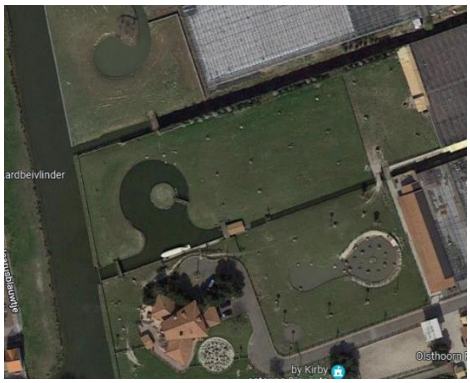

Betreft: Uitvoering, aanleg NEZ
Prognose: 2022: € 17.890 2023 € 79.610
2026 € 2.500

Opgave
Realisatie van een NEZ middenin het NEZ-netwerk.

Context
In samenwerking met de gemeente Westland en de eigenaar is het mogelijk om een NEZ aan te leggen in de plas en langs de oever van de eigenaar.

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 100.000 gerealiseerd.

NVO Lombokstraat (ID0502)

Foto locatie

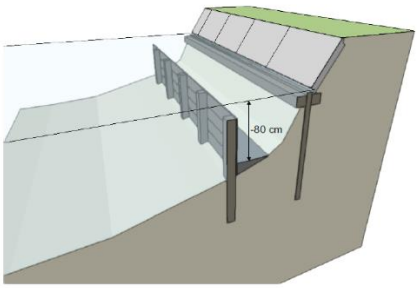

Betreft: Uitvoering, aanleg NEZ
Prognose: 2022 € 75.000

Opgave
Realisatie NEZ in samenwerking met kadeverbeteringstraject in Delft.

Context
Met de kadeverbetering is het mogelijk om een combinatie te maken met een NEZ. Deze locatie wordt een pilot uitgevoerd, waarin een NEZ in het ontwerp wordt opgenomen.

Realisatie
Het project wordt naar schatting voor een bedrag van € 75.000 gerealiseerd.

6. Uitvoering in historisch perspectief

Het gewenste netwerk van natte ecologische zones om de doelen te halen, is in onderstaande afbeelding weergegeven. Met het netwerk worden de kerngebieden (groene cirkels) met een kwalitatief goed leefgebied met elkaar verbonden door stapstenen (paarse cirkels) die bestaan uit rustpunten op strategische plekken langs relatief kale watergangen (blauwe lijnen) en groene corridors (groene lijnen) die bestaan uit vrijwel aaneengesloten natte ecologische zones.

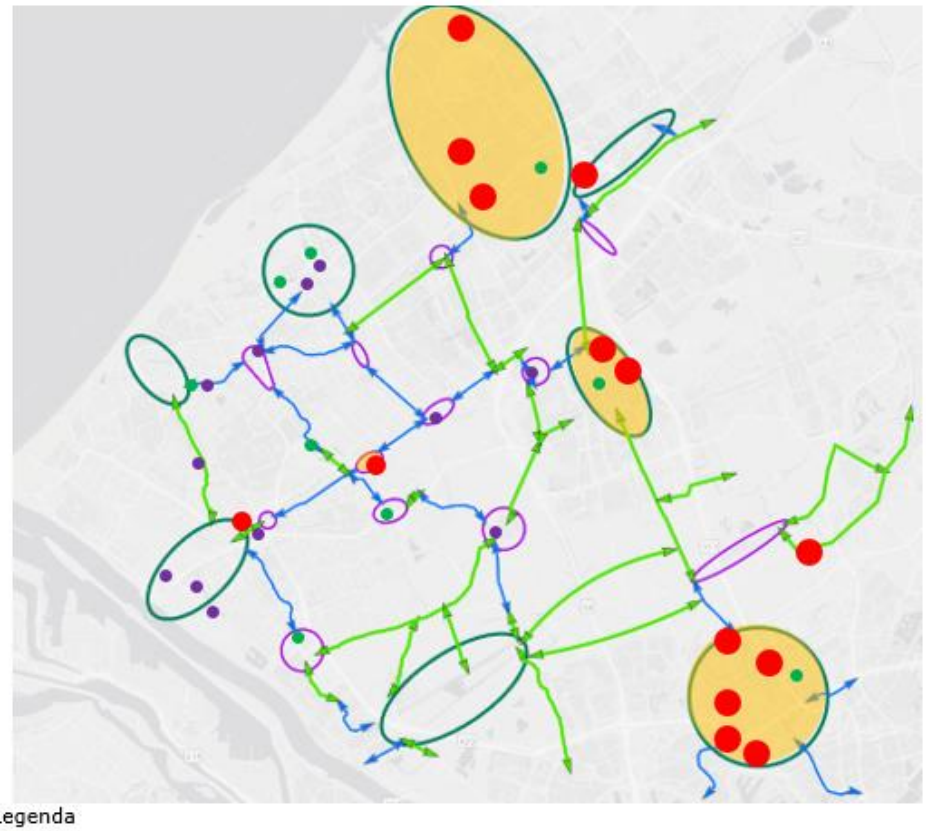

De focus ligt op het afmaken en versterken van dit netwerk. In de afbeelding is het volgende opgenomen:

- De groene stippen zijn uitgevoerde projecten in de periode van SGBP 1 en SGBP 2;
- De paarse stippen zijn projecten die nog worden uitgevoerd binnen SGBP2;
- De rode stippen zijn de locaties die we op dit moment op de planning hebben staan om verder te verkennen en uit te voeren in SGBP3. Dit is onderdeel van het investeringsplan dat in november 2021 in de VV is vastgesteld.

In de planperiode van SGBP3 streven we naar het aanleggen van de laatste benodigde stapstenen en de drie stedelijke kerngebieden van Den Haag, Delft en Schiedam-Rotterdam. Dit zijn complexe gebieden, waar slechts beperkte kansen zijn om mee te liften op (woningbouw)ontwikkelingen in de stad. Daarom gaan we hier op zoek naar alternatieve oplossingen zoals drijvende eilanden en vissenbossen. Daarnaast is buitengewoon onderhoud nodig voor bestaande NEZ'zen.

Projectenoverzicht investeringen Waterkeringen

1. Programma en uitvoering in cijfers

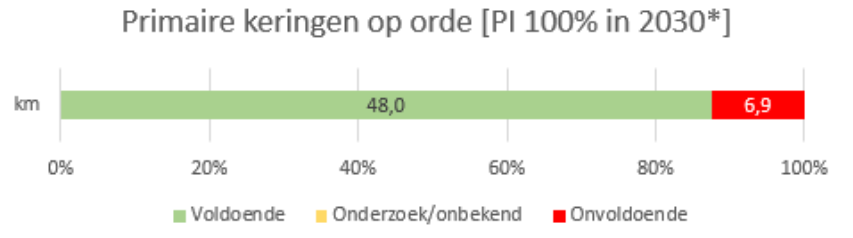

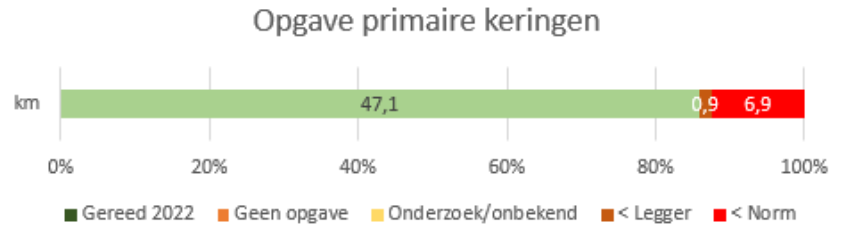

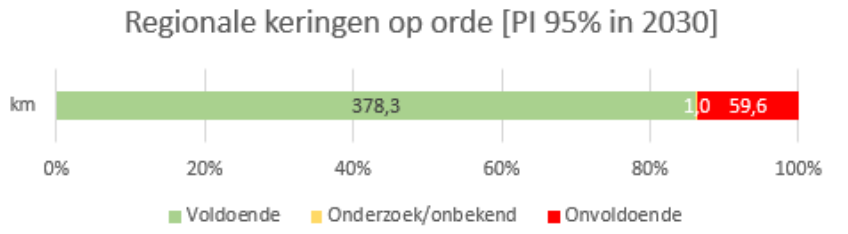

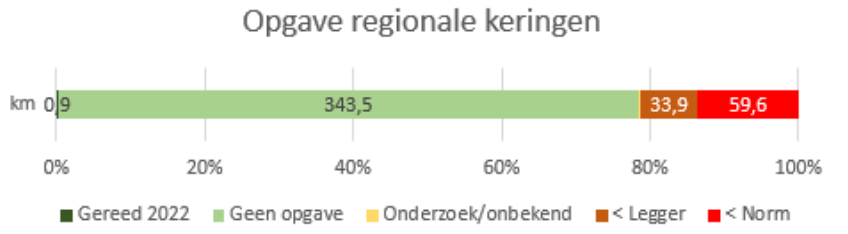

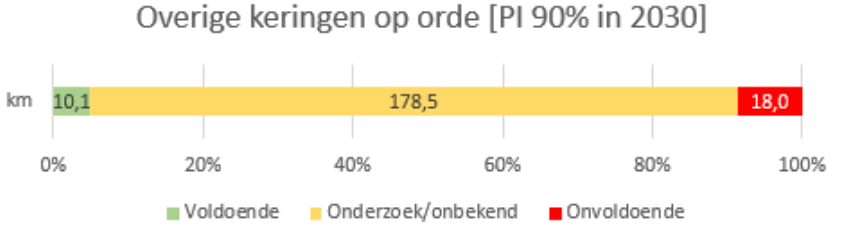

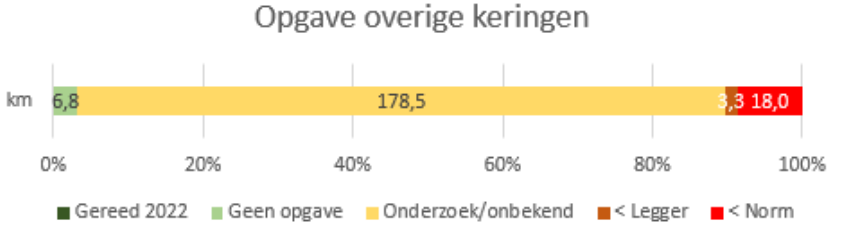

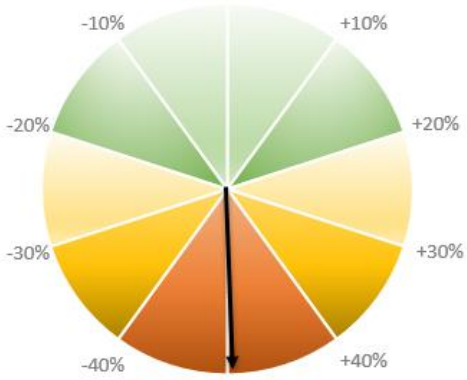

Afwijking in geprognotiseerd onderhoud 2022
[van 4,9 km naar 9,3 km]

Prognoses in de uitgave 2022
[van € 12,8 mln. naar € 11,3 mln.]

*) Per 1 januari 2017 is de normering van de waterveiligheid gewijzigd. De Waterschappen en Rijkswaterstaat hebben formeel tot 2050 de tijd om eventuele versterking uit te voeren.

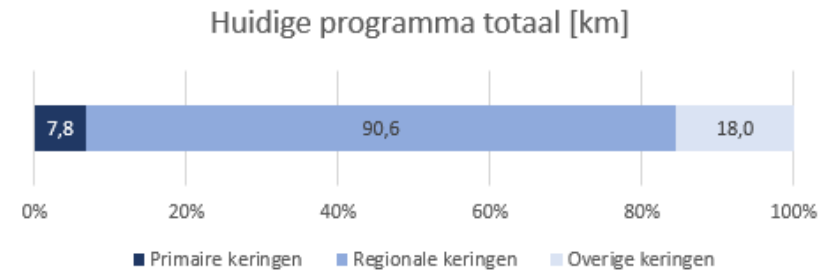
Huidige programma totaal [km]
7,8
90,6
18,0
0%
20%
40%
60%
80%
100%
Primaire keringen
Regionale keringen
Overige keringen

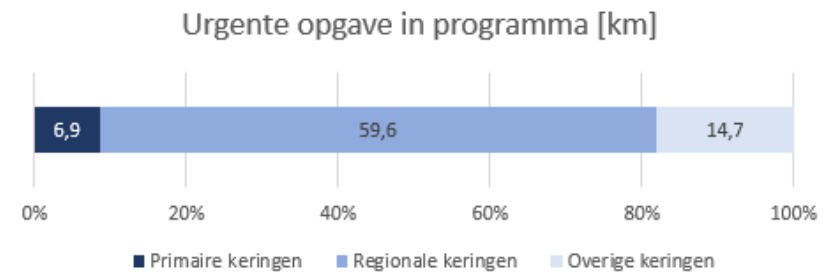
Urgente opgave in programma [km]
6,9
59,6
14,7
0%
20%
40%
60%
80%
100%
Primaire keringen
Regionale keringen
Overige keringen

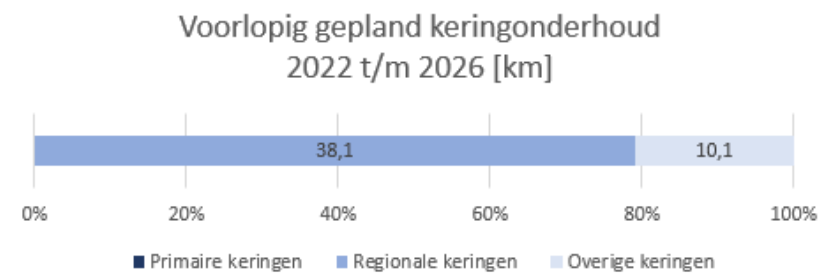
Voorlopig gepland keringonderhoud
2022 t/m 2026 [km]
38,1
10,1
0%
20%
40%
60%
80%
100%
Primaire keringen
Regionale keringen
Overige keringen

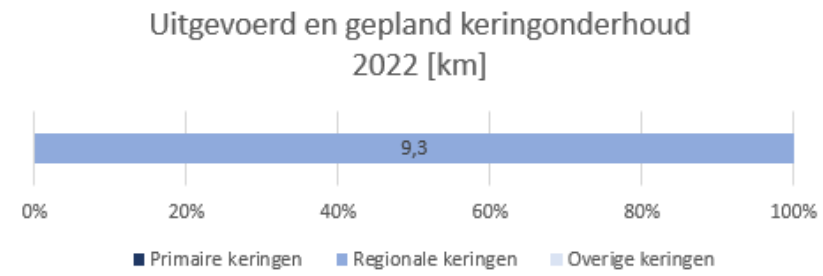
Uitgevoerd en gepland keringonderhoud
2022 [km]
9,3
0%
20%
40%
60%
80%
100%
Primaire keringen
Regionale keringen
Overige keringen

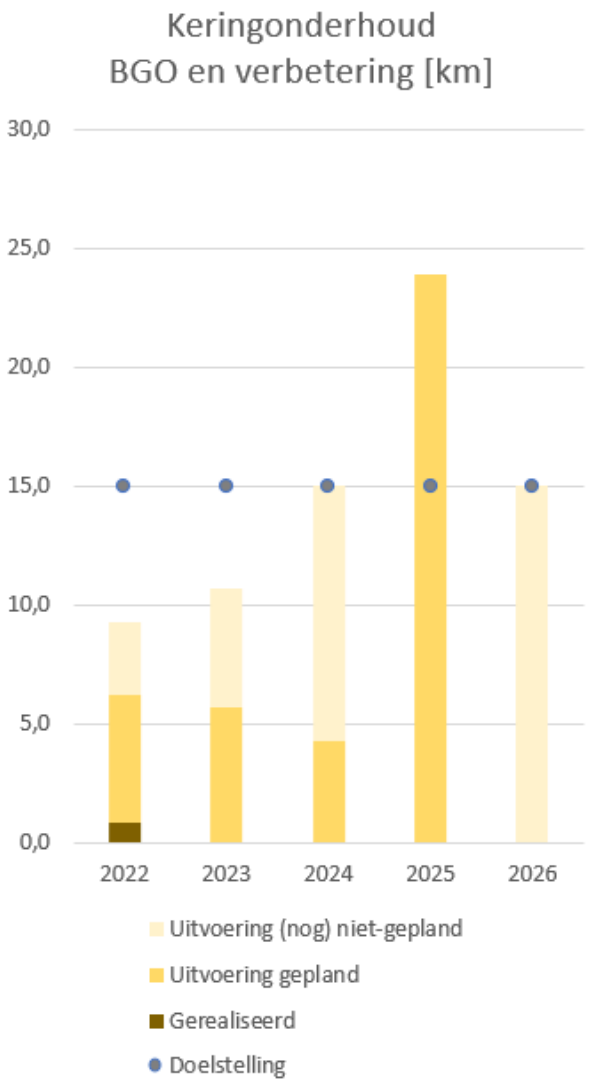
Keringonderhoud
BGO en verbetering [km]
30,0
25,0
20,0
15,0
10,0
5,0
0,0
2022
2023
2024
2025
2026
Uitvoering (nog) niet-gepland
Uitvoering gepland
Gerealiseerd
Doelstelling

2. Uitvoering op kaart

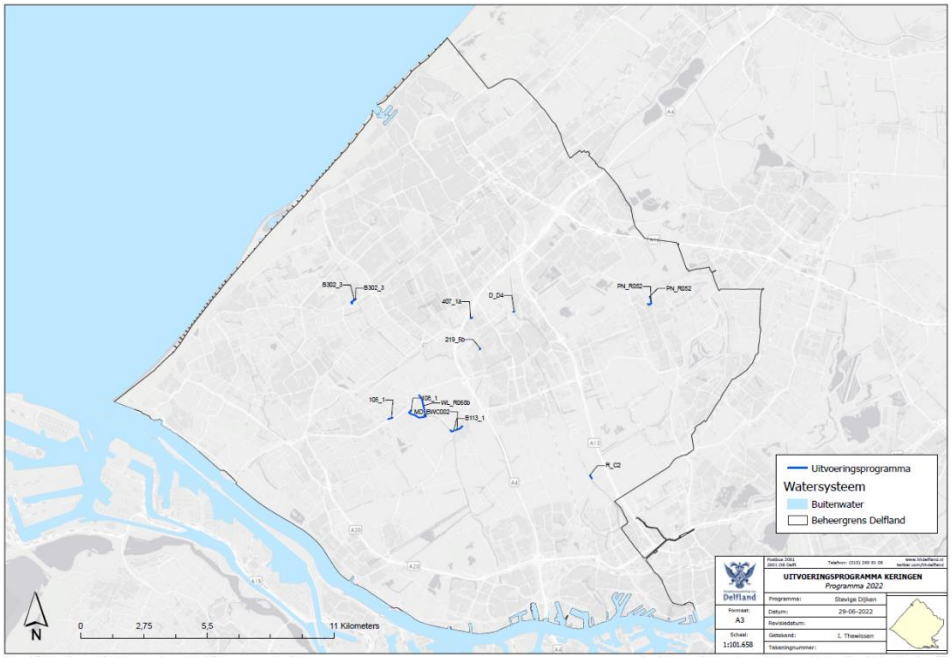

2022
9,1 km buitengewoon onderhoud.
0,2 km verbeteren
0 kunstwerken
Verwacht uit te geven: € 11,3 mln

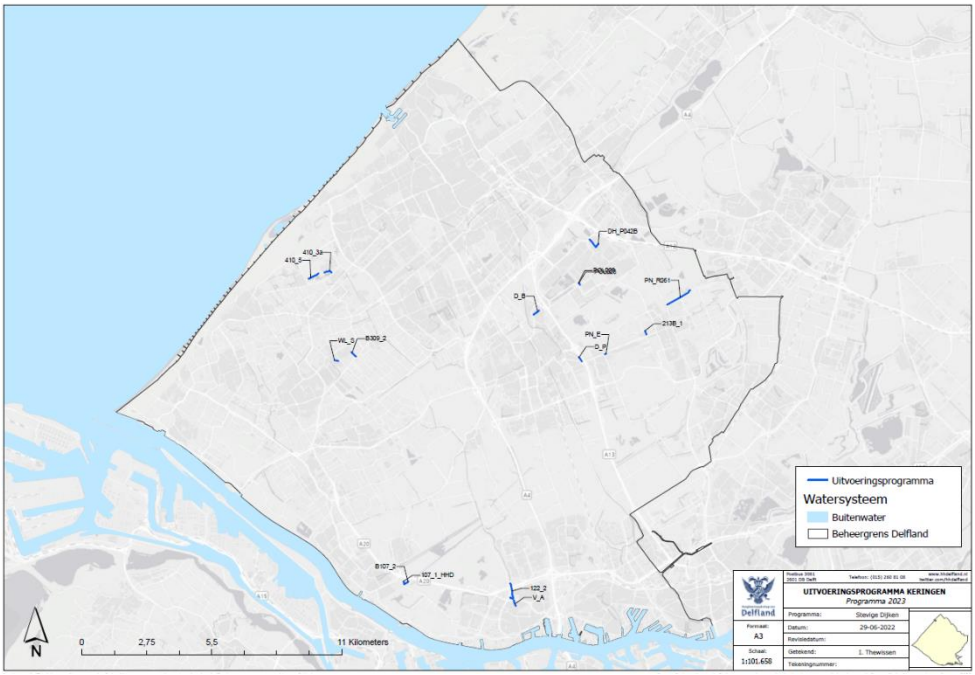

2023
10,7 km buitengewoon onderhoud.
0 km verbeteren
0 kunstwerken
Verwacht uit te geven: ca. € 13,5 mln

3. Financiën in zicht

Project-nummer	Naam	Totaal krediet	Reeds afgesloten	Lopende projecten	Restant krediet
701753	Complex BGO	€ 10.154.951	€ 6.289.951,00	€ 3.376.628,00	€ 488.372,00
701916	Gecombineerd BGO 2016 - 2020	€ 35.756.000	€ 8.885.289,00	€ 23.164.231,00	€ 3.706.480,00
701994	Verbeteren waterkeringen 2016 - 2020	€ 18.960.000	€ 3.123.016,00	€ 14.162.671,00	€ 1.674.313,00
702084	verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen	€ 16.360.050	€ 129.713,00	€ 1.548.664,00	€ 14.681.673,00
		€ 81.231.001	***€ 18.427.969***	***€ 42.252.194***	***€ 20.550.838***

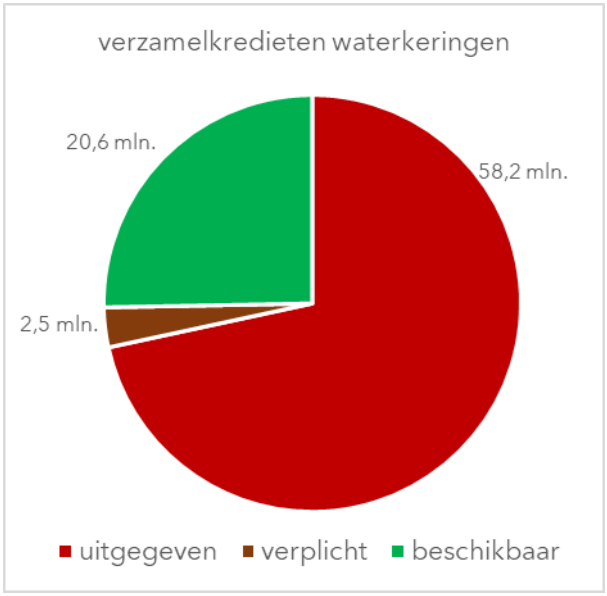

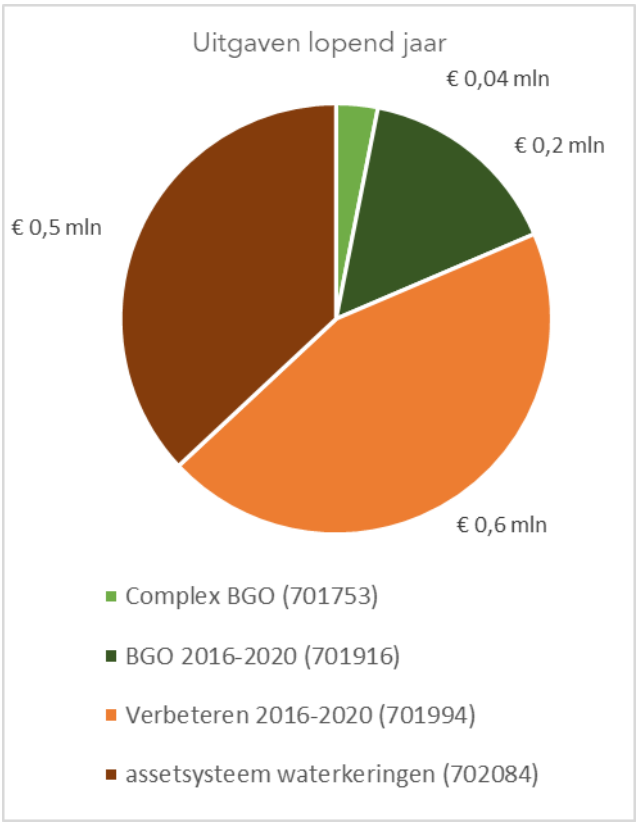

4. Planning in perspectief

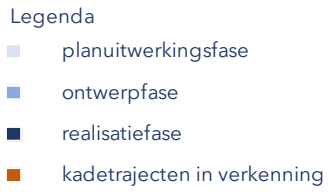

Projecten	2021	2022	2023	2024	2025	*(benodigd) krediet*
BGO Cluster zeer complex/701753						€ 3.865.000
BGO Groene Kades						€ 4.960.000
BGO WOK Dijkshoornseweg Midden						€ 60.500
Kadeverbetering N468						€ 12.580.000
BGO Delft Noord DSM (WOK)/701916						€ 80.000
BGO Cluster Berkel/701916						€ 6.912.820
BGO Cluster Westland/701916						€ 2.732.831
BGO Dijkhoornseweg/701916						€ 1.665.000
BGO cluster Maassluis/701916						€ 3.065.000
BGO Cluster Midden Delfland/701916						€ 1.565.000
Hazepad Pijnacker-Nootdorp						€ 2.205.000
BGO WOK Vaartweg - Broekkade						€ 6.540.000
BGO WOK Pijnackersevaart						€ 735.966
WOK KVP dorp De Zweth						€ 2.706.000
Waterkerende constructies Schipluiden - Leidschendam - Voorburg						€ 9.790.000
KVP Gaagpad en Laan van Adrichem						€ 1.412.000
Kade Schieveen Delftweg						€ 506.000
BGO WOK Lombokstraat						€ 485.000
BGO Zijtwende De Lier						€ 200.000
BGO Berkelse Zwethsluis						€ 2.456.104
BGO Wateringse Sluis						€ 830.000
De Scheg - Pijnacker-Nootdorp						€ 520.000
Oude Bovendijk - Rotterdam						€ 55.000
Cluster Den Haag/Leidschendam-Voorburg - fase 1						*€ 664.051*
Groene kades - 0,6km - (DH_P042b)						
Groene kades - 0,5km						
Complexe kades - 0,2km						
Cluster Lansingerland/Pijnacker-Nootdorp - fase 1						*€ 19.078.349*
Complexe kades - 6km - (PN_R055, PN_R056)						
Groene kades - 0,7km						
Complexe kades - 6,3km						
WOK kades - 0,8km						
Cluster Westland - fase 1						*€ 1.245.000*
Groene kades - 1,75km - (WL_R065b)						
Cluster Maassluis/Midden-Delfland - fase 1						*€ 2.574.230*
WOK kades - 1,5km						
Cluster Delft - fase 1						*€ 661.470*
Groene kades - 1,3km						
Grootschalige Vervanging van Beschoeiingen						€ 8.034.251

5. Projecten in beeld

Project Hazepad Pijnacker-Nootdorp (afgerond)

Impressie project

Betreft: kadeverbetering (groene kade in een stedelijke omgeving) - 955 m
Urgentie: zeer hoog
Prognose uitgave: € 1.846.500,- (1,4 x normbedrag)

Opgave
Uit de inspecties en de toets van oktober 2019 is gebleken dat de regionale waterkering als gevolg van zettingen van de binnenberm, waarop het fietspad Hazepad langs de Tweemolentjesvaart in de gemeente Pijnacker-Nootdorp is gelegen, instabiel is en met een hoge prioriteit hersteld moet worden.

Context
De waterkering en het daarop liggende fietspad is gelegen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Vanwege urgentie van de kade is een alternatief ontwerp uitgevoerd welke het (potentieel) habitat van de vleermuizen niet aantast.

Gerealiseerd
Het werk aan de kade is opgeleverd. De gemeente Pijnacker-Nootdorp en Delfland hebber begin dit jaar de oplevering van de kadeverbetering en het fietspad feestelijk geopend.

Project Vaartweg (ontwerpfase)

Impressie project

Betreft: buitengewoon onderhoud (bijzonder object) – 1.262 m
Urgentie: 5
Prognose uitgave: € 6.540.000,- (0,9 x normbedrag)

Opgave
De kade langs de Vaartweg en de Broekkade voldoet niet aan de minimaal vereiste hoogte en moet worden opgehoogd. De stabiliteit van een deel van de Broekkade is onvoldoende en moet verbeterd worden. Tevens wordt een NEZ gecreëerd.

Context
Project omvat delen van diverse aard: van oude woningen vlak langs het water tot groene kade.

Gerealiseerd
Het bouwteam heeft het afgelopen jaar niet de gewenste resultaten kunnen boeken. Ook bleek de opdracht groter dan verwacht en moet het werk daardoor opnieuw worden aanbesteed. Er is gekozen voor een andere aanpak door het project gefaseerd uit te voeren. De eerst fase betreft het noordelijke gedeelte met groene kades. De realisatie van de eerste fase wordt door de aannemer het laatste kwartaal van 2022 opgestart. De realisatie van de andere twee delen worden begin 2023 opgepakt.

Project BGO WOK Pijnackerse Vaart (ontwerpfase)

Impressie project

Betreft: buitengewoon onderhoud (complexe groene kade in een stedelijke omgeving) – 561 m
Urgentie: 3 (verschilt van 1 tot 5 afhankelijk van het traject)
Prognose uitgave: € 735.966,- (0,8 x normbedrag)

Opgave
Het doel van het project is het op hoogte brengen van een tiental trajecten over een lengte van bijna 3 kilometer langs de Pijnackerse Vaart tegen de meest aanvaardbare maatschappelijke kosten en met draagvlak van de omgeving

Context
De kade langs de Pijnackerse Vaart is een regionale waterkering en ligt deels in de gemeente Pijnacker-Nootdorp en deels in de gemeente Delft. Gedurende 2021 is gebleken dat de opgave nog onvoldoende duidelijk was om het project tot een goed einde te brengen. Het project is teruggebracht naar de initiatieffase waarin de opgave opnieuw tegen het licht is gehouden. Hierin zijn de wensen vanuit het assetsysteem waterkeringen alsmede wensen vanuit andere afdelingen gecombineerd tot een eenduidige opdracht voor het Projectenbureau.

Gerealiseerd
De opgave is opgesplitst in een deel wat klaar is om tot uitvoering te brengen (561 meter) en een deel wat eerst nader verkend moet worden (2.357 meter). De voortgang van het project verloopt voorspoedig. Verwacht wordt dat een deel van de 561 meter in 2022 al zal worden opgeleverd, en volledige oplevering in 2023 zal plaatsvinden.

Project De Scheg (in afronding)

Impressie project

Betreft: buitengewoon onderhoud (groene kade) - 350 m
Urgentie: 3
Prognose uitgave: € 500.000,- (1,0 x normbedrag)

Opgave
Deze opgave in Pijnacker bevat de gehele polderkade tussen het Molenpad (fietspad) richting het zuiden, om met een bocht naar het westen aan te sluiten op de spoorbaan van de Randstadrail. Het betreft een kadeophoging voor 350 meter.

Context
Er is een meekoppelkans ontstaan met de werkzaamheden van de projectontwikkelaar die in het gebied actief is. Vanwege de snelheid is gekozen om alleen de kering op te hogen daar waar de projectontwikkelaar werkzaamheden uitvoert.

Gerealiseerd
Het project is zeer voorspoedig uitgevoerd met oplevering in juli 2022.

Project Schipluiden (in afronding)

Impressie project

Betreft: waterkerende constructie – 801 m
Urgentie: 5
Prognose uitgave: € 8.407.708,- (basis voor normbedrag)

Opgave
In de kern van Schipluiden worden delen van de Dorpsstraat en de Vlaardingsekade langs de Gaag versterkt, die op hoogte en instabiliteit zijn afgekeurd.

Context
Het project bevindt zich te midden van het historisch centrum omringd door bebouwing op beperkte afstand van de kademuren. Er is veel intensief overleg met gemeente en omwonenden om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het bestaande beeld en de overlast te minimaliseren.

Gerealiseerd
Er is veel werk verzet aan de kade in Schipluiden het afgelopen halfjaar. Oplevering van de kadewerkzaamheden heeft plaatsgevonden in maart 2022. Op dit moment worden de laatste overgebleven restpunten opgepakt waarna de buitenruimte vanaf oktober kan worden overgedragen aan de gemeente. Tegelijkertijd wordt de schadeafhandeling regelmatig gemonitord. De afhandeling van eventuele neveneffecten van de toegenomen trillingen is overgedragen aan de wegbeheerder.

Project Cluster Westland Fase 1 – Traject WL_R065b (aanbestedingsfase)

Impressie project

Betreft: BGO (complexe groene kade langs kassen) – 1750 m
Urgentie: 5
Prognose uitgave: € 1.245.000,- (1,1 x normbedrag)

Opgave
Kadetraject WL_R065b start bij de gemetselde wand van de brug Woudseweg te Westland. Het traject loopt tot de doodlopende boezemtak bij de Oostbuurtseweg.

Context
Het traject WL_R065b grenst aan een andere opgave, namelijk WL_R068. Dit traject wordt nog verkend en zit daarom niet in de scope van deze opdracht. Dit traject is het eerste traject van een hele reeks aan kadetrajecten die binnen het project Cluster Westland Fase 1 opgepakt zal worden.

Gerealiseerd
Het projectteam is voortvarend aan de slag gegaan met dit werk. De ontwerpfase is afgerond en de opdracht naar de aannemer is verstrekt. Wegens de lange en onzekere levertijden van het hout zal de uitvoering op zich laten wachten tot zeker het vierde kwartaal van 2022. De levertijden en prijsstijgingen van het hout zijn op dit moment reden voor uitloop bij meerdere projecten waar beschoeiingen worden vervangen.

Project Kadeverbetering N468 (ontwerpfase)

Impressie project

Betreft kadeverbetering / weg op kering – 2.600 m
Urgentie: 5
Prognose uitgave: € 12.577.200,- (geen representatief kental)

Opgave
Delfland werkt aan een grootschalige stabiliteitsopgave bij de N468. Deze opgave geldt voor ongeveer 2,6km, verdeeld over de kade onder de N468 langs de Gaag tussen de A4 nabij Delft en Maasland (in totaal 6,2km). De kadetrajecten zijn voornamelijk te vinden aan de Molenweg, de Rijksstraatweg en de Gaagweg .

Context
De provincie Zuid Holland voert samen met het Hoogheemraadschap van Delfland groot onderhoud uit aan de N468 bij Schipluiden. De weg wordt opnieuw ingericht en de dijk wordt verstevigd. De gemeente Midden-Delfland neemt na de werkzaamheden het eigendom, beheer en onderhoud van de N468 over van de provincie.

Gerealiseerd
Het definitief ontwerp is inmiddels overgedragen aan het bouwteam wat nu start aan het doorontwikkelen richting een uitvoeringsontwerp. Bij het afronden van het definitieve ontwerp is mede door oorlog en prijsstijgingen van asfalt en staal besloten om pas op de plaats te maken. Met bestuurders van de drie betrokken overheden worden scenario's opgesteld en onderzocht hoe om te gaan met deze situatie. Het feit blijft dat Delfland vanwege haar wettelijke taak de waterveiligheid zal moeten waarborgen op dit traject.

Grootschalige Vervanging van Beschoeiingen (aanbestedingsfase)

Impressie project

Betreft beschoeiing – 9.500 m
Urgentie: 5
Prognose uitgave: € 8.034.251,- (geen representatief kental)

Opgave
Gedurende de afgelopen jaren zijn ca. 10 km oeverconstructies (grotendeels houten beschoeiingen) als slecht beoordeeld vanuit verscheidene inspecties. Dit betekent dat deze oeverconstructies op korte termijn vervangen dienen te worden om instabiliteit van de kering te voorkomen. Hiermee is de vervanging van deze oeverconstructies uitgezet als BGO-investeringsproject.

Context
OBW heeft het afgelopen jaar gewerkt aan het voorbereiden van de scope van dit project. Begin 2022 zijn de werkzaamheden overgedragen aan het Projectenbureau. Het doel is om in 2022 op de meest kritische locaties vervangende beschoeiing aan te brengen, waarbij een stabiele onderhoudsarme constructie wordt gerealiseerd voor een periode van minimaal 20 jaar.

Gerealiseerd
Het Projectenbureau kreeg dit jaar voor het eerst een opdracht om beschoeiingen grootschalig te vervangen (9,5km). De ontwerpfase van deze opgave is inmiddels achter de rug en er zijn drie aannemers geselecteerd vanuit de BGO ROVK. Ook hier geldt dat uitvoering op zich laat wachten vanwege de lange en onzekere levertijden van hout. De verwachte startdatum is in november van dit jaar.

Werkvoorraad

Het nieuwe Ontwikkelteam van asset management voert voortaan een verkenning uit van trajecten die vanuit de programmering zijn doorgezet, voordat het traject (of bundeling van trajecten) bij het Projectenbureau als opdracht wordt ingediend en tot uitvoering zal worden gebracht.

De eerste twee nieuwe onderhoudstrajecten zijn inmiddels overgedragen aan het Projectenbureau en worden daar nu opgestart als investeringsprojecten. Het gaat om een groene kade in Den Haag (Ypenburg) en de Katwijkerlaan en Oude Leedeweg in Pijnacker-Nootdorp.

Binnenkort is de volgende batch van nieuw te onderhouden trajecten van het Ontwikkelteam gereed. Dit bevat een 6-tal trajecten die zich grotendeels in de gemeentes Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp en Delft bevinden. Deze worden aan het Projectenbureau in opdracht gegeven zodra deze gereed zijn.

Aanvullend bereidt het Ontwikkelteam een 15-tal onderhoudstrajecten met langere planvormingstrajecten voor. Dit zijn trajecten waar gesprekken met de diverse wegbeheerders lopen, de zogenoemde meekoppelkansen. Deze bevinden zich in verschillende fases tussen verkenning, variantenstudies tot ontwerpen en afspraken maken i.r.t. kostenverdeling.

Tot slot, de waterveiligheidsketen is momenteel bezig met het voorbereiden van de opvolgende batch van trajecten die aan onderhoud toe zijn. Ca. 30 km onvoldoende getoetste keringen worden momenteel geprioriteerd om vervolgens door het Ontwikkelteam te worden opgepakt ter verkenning.

De verkenning en advisering van alle nieuwe trajecten vanuit het Ontwikkelteam is hierbij belangrijk zodat er vanuit de programmering een goede afweging gemaakt kan worden om een traject als (onderdeel van een) project wel of niet naar het Projectenbureau door te zetten. Met deze werkwijze hebben we gelijk voldoende basisinformatie om effectief en doelgericht de opgave naar uitvoering te brengen.

6. Uitvoering in historisch perspectief

Binnen Assetsysteem waterveiligheid wordt al sinds 2013 met verzamelkredieten gewerkt. Waren deze eerst naar categorie ingedeeld, in 2016 zijn deze geëvolueerd naar twee verzamelkredieten voor respectievelijk buitengewoon onderhoud en de kadeverbeteringen. In 2020 is het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen vastgesteld voor het uitvoeren van buitengewoon onderhoud en verbeteringsmaatregelen aan waterkeringen, waterkerende constructies en kunstwerken voor de periode 2020 – 2023. Dit krediet wordt jaarlijks met de begroting herijkt en aangevuld met de volgende jaarschijf.

De strategie voor uitvoering is om de meest urgente trajecten als eerste uit te voeren en kansen om mee te liften met ander werk (bijvoorbeeld door gemeenten) te benutten. De planning is erop gericht om in 2030 95% van de regionale en 90% van de overige keringen op orde te hebben. Hiervoor is het nodig om de komende jaren een tandje bij te zetten. Na toetsing van de in 2017 opgewaardeerde keringen (zie VV van 6 april 2017), blijkt een groot deel niet op orde. Het huidig uitvoeringsprogramma bestaat uit 84,5 kilometer onder de norm en 38,1 kilometer onder de legger. Vanuit de toets op de waterkeringen wordt nog een aanvullende opgave verwacht. Daarnaast groeit de opgave als gevolg van verdergaande zetting/bodemdaling. Veel trajecten zakken met 5 tot 10 mm per jaar zodat iedere 10 tot 15 jaar onderhoud uitgevoerd moet worden.

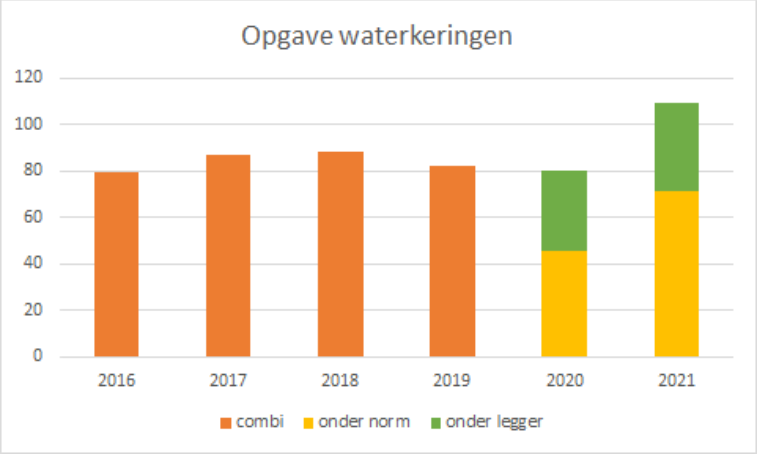

De afgelopen jaren is de realisatie qua kilometers en uitgave wisselend geweest. Het is zoeken om daadwerkelijke realisatie en voorbereiding van nieuwe projecten in balans te brengen. De component omgevingsmanagement en technische complexiteit van projecten verstoren makkelijk de balans.
Om in 2030 de regionale en overige keringen op orde te hebben (PI van respectievelijk 95% *<22 km niet op orde>*en 90% *<20 km niet op orde>*), is een groei noodzakelijk van de jaarlijkse uitvoeringswerkzaamheden. Om dit mogelijk te maken is in 2021 gestart met procesverbetering met specifiek meer aandacht voor planvorming en voorbereiding van de projecten. Vanuit het regulier beheer wordt ook gewerkt aan meer evenwicht tussen correctief en preventief onderhoud (nu nog te vaak correctief) teneinde de keringen in goede staat te houden.

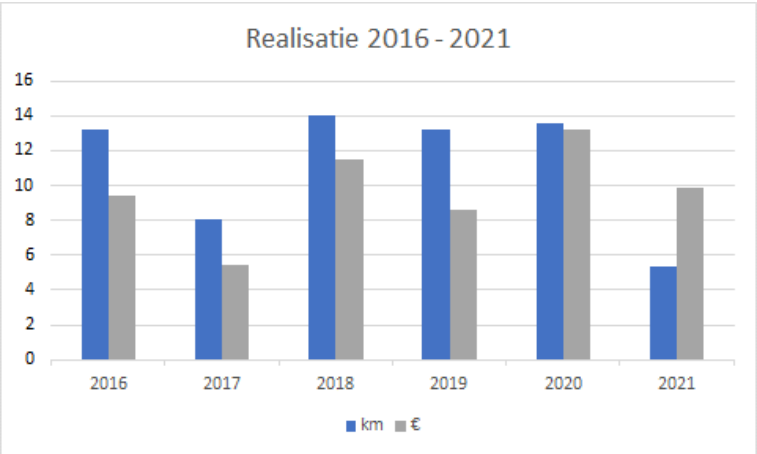

Projectenoverzicht Investeringen Watersysteem (702077)

1. Programma en uitvoering in cijfers

Op basis van begroting, Burap en uitgaven t/m 22 augustus 2022

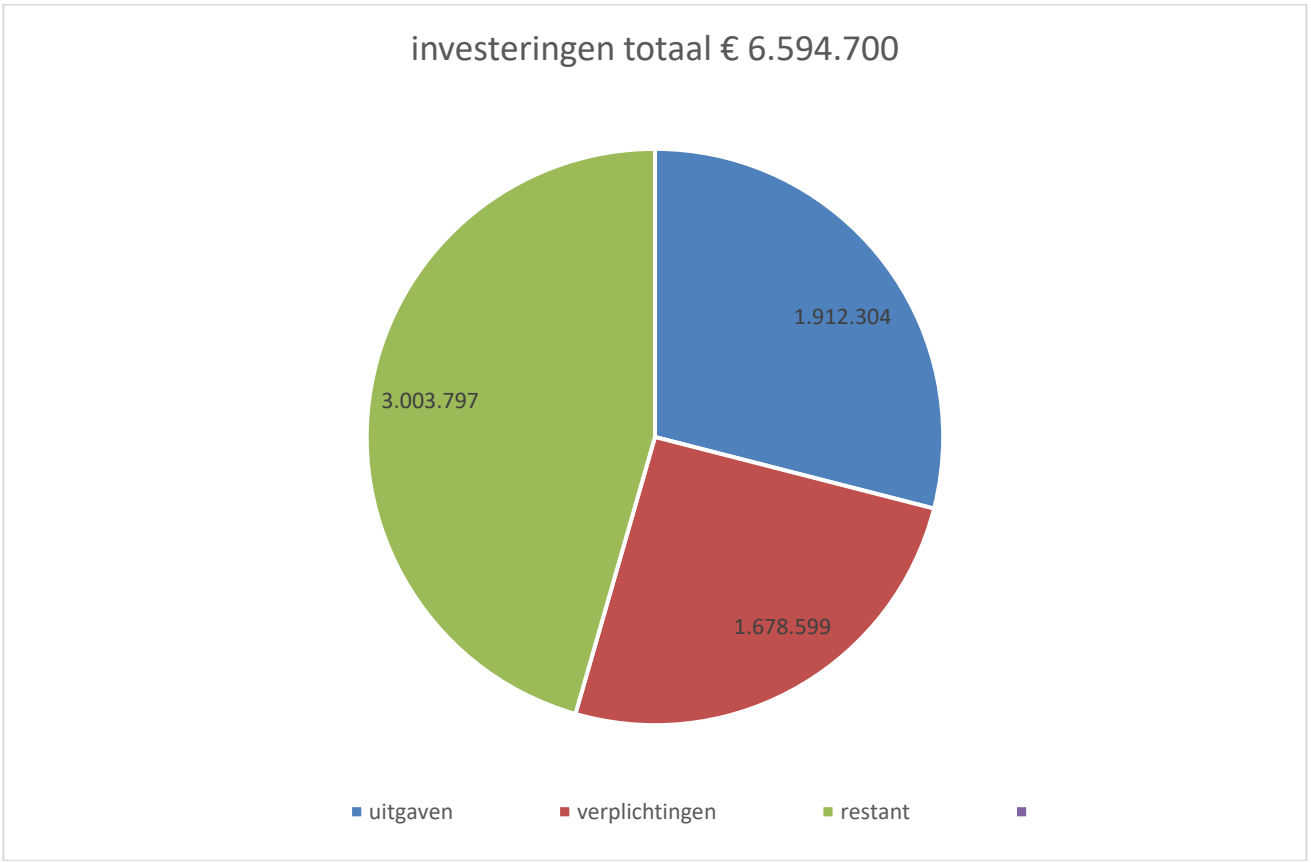

2. Uitvoering op de kaart

2.1 *Projecten afgerond in 2021:*

Objecten:

A) Schuif Dorpskade Wateringen
B) Gemaal Westland (financieel 2022)
C) Duiker Nollaantje (financieel 2022)

2.2 *Projecten gerealiseerd in 2022*

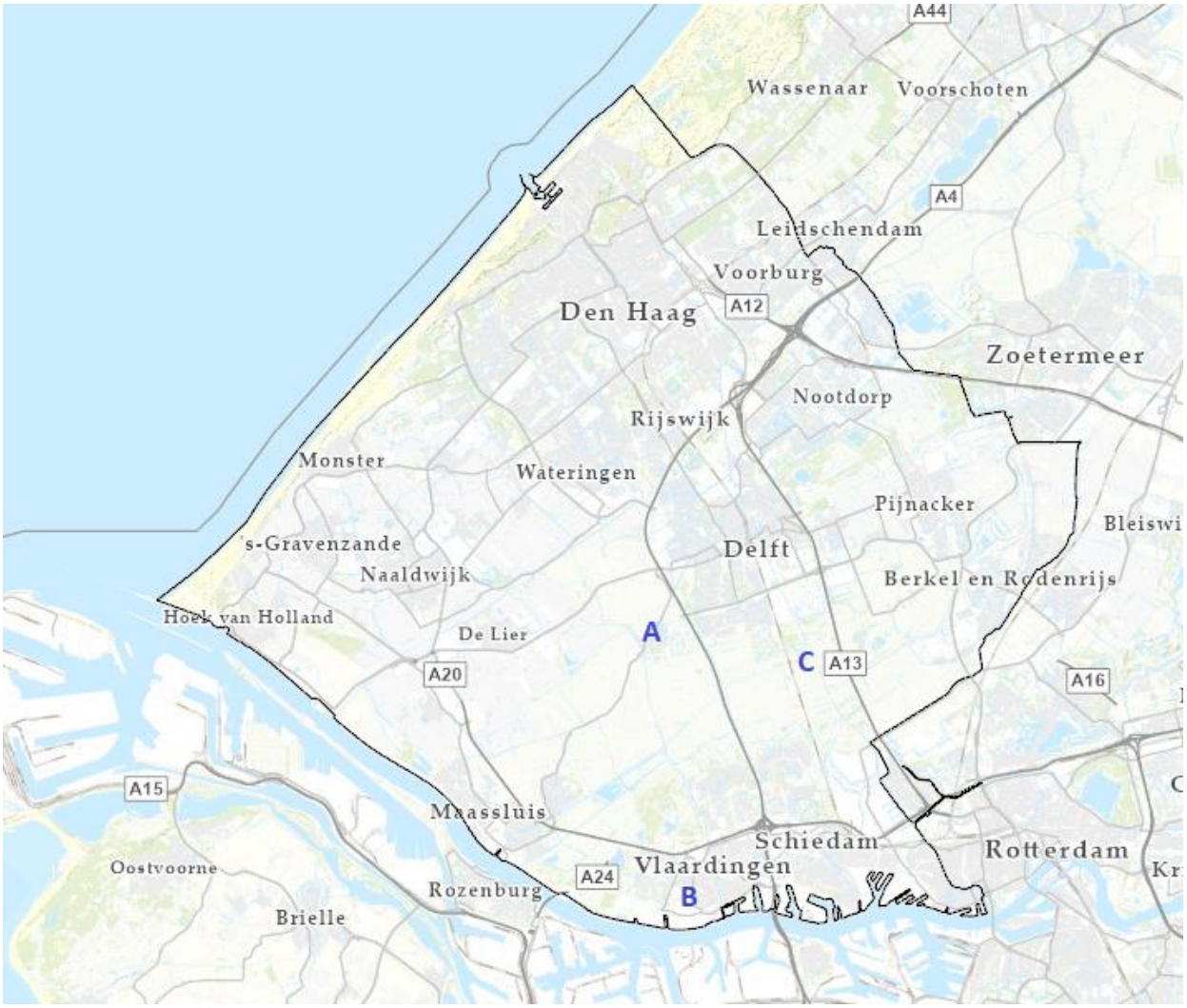

Objecten:

A) Gemaal Klaas Engelbrechts
B) Gemaal Vlaardingen West
C) Gemaal Noord-Kethelpolder

2.3 *Projecten in uitvoering doorlopend naar 2023*

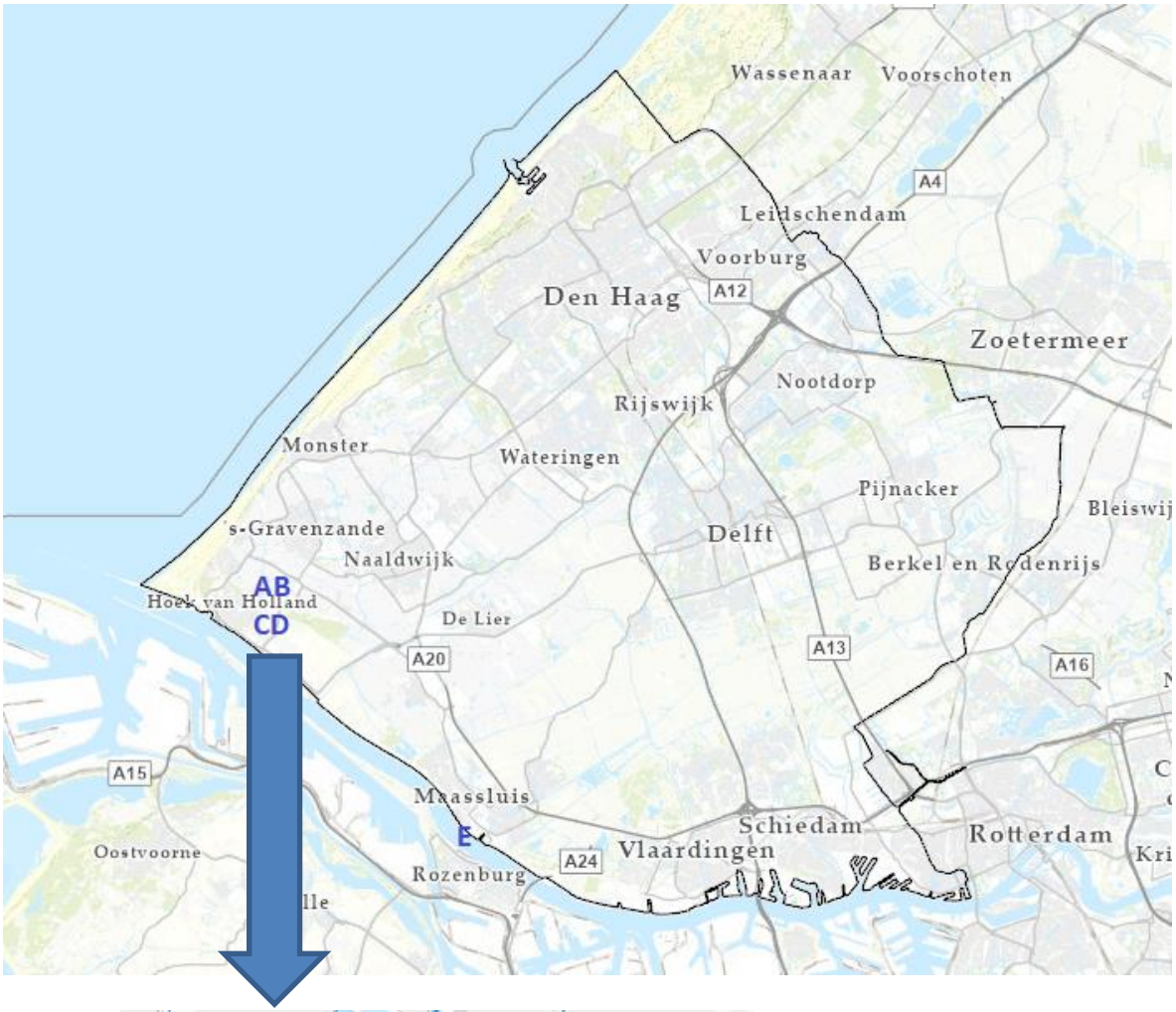

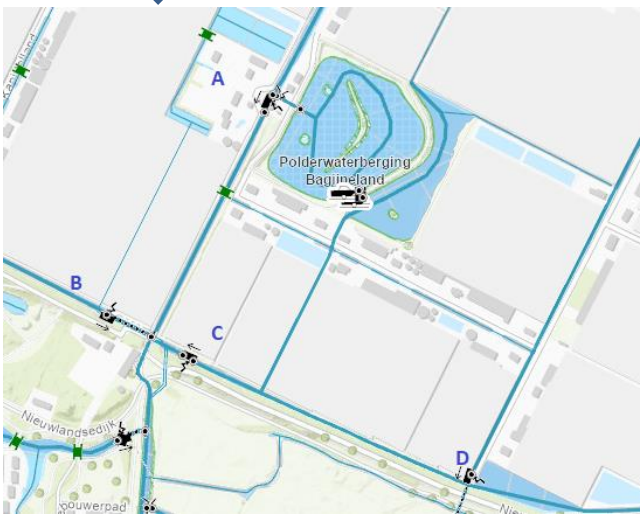

Objecten:

A) Gemaal Nieuwlandse Molen
B) Gemaal West Nieuwland Noordland
C) Gemaal Bagijneland Nieuwland Noordland
D) Gemaal Oost Nieuwland Noordland
E) Gemaal de Zaaijer

2.4 *Projecten gestart in 2022*

Onderzoek en ontwerp:

A. Gemaal Oude Lierpolder
B. Gemaal Tedingerbroekpolder hoog en laag
C. Gemaal Voordijkhoornse polder
D. Gemaal Kralingerpolder
E. Gemaal Duifpolder

3 Financiën in zicht

Subproject-nummer	Omschrijving	Totaal uitvoeringskrediet	Reeds afgesloten	Realisatie t/m 22 aug. 2022	Verplichtingen	Restantkrediet	Prognose Realisatie t/m eind	
0.702077/001	Onderhoud/aanleg gemalen/stuwen/inlaat	€ 499.700	€ -	€ 28.655	€ 6.171	€ 464.874	€ 28.655	
0.702077/002	KHR Gemaal Klaas Engelbrechts	€ 594.000	€ -	€ 276.739	€ 254.093	€ 63.168	€ 542.670	gereed eind 2022
0.702077/003	Gemaal Westland	€ 110.000	€ -	€ 32.821	€ 32.822	€ 44.357	€ 107.821	gereed eind 2021
0.702077/004	Schuif Dorpskade	€ 180.000	€ 172.036	€ 172.036	€ -	€ 7.964	€ 172.036	gereed eind 2021
0.702077/005	Gemaal Vlaardingen-West	€ 967.000	€ -	€ 697.007	€ 258.753	€ 11.240	€ 969.706	gereed eind 2022
0.702077/006	Nollaantje	€ 301.000	€ -	€ 300.174	€ -	€ 826	€ 300.174	gereed eind 2021
0.702077/007	Gemaal Noord-Kethelpolder	€ 341.000	€ -	€ 216.441	€ 133.444	€ -8.885	€ 349.885	gereed eind 2022
0.702077/008	Gemaal Kerkpolder-Noord	€ 882.000	€ -	€ 9.075	€ -	€ 872.925	€ 9.075	
0.702077/009	Gemaal Voordijkhoornsepolder	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
0.702077/010	Gemaal Nieuwlandse Molen	€ 1.625.000	€ -	€ 87.467	€ 31.339	€ 1.506.194	€ 236.806	
0.702077/011	Gemaal Oost Nieuwland Noordland	€ 340.000	€ -	€ 2.624	€ 316.120	€ 21.255	€ 56.335	
0.702077/012	Opmaling Nieuwland Noordland	€ 310.000	€ -	€ 5.264	€ 286.647	€ 18.089	€ 60.580	
0.702077/013	Opmaling Bagijneland Nieuwland Noordlan	€ 305.000	€ -	€ 1.442	€ 278.948	€ 24.610	€ 63.984	
0.702077/014	Groot onderhoud Gemaal Oude Lierpolder	€ 50.000	€ -	€ 31.790	€ -	€ 18.210	€ 50.000	
0.702077/016	Optimalisatie gemaal Kralingerpolder	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.000	krediet in aanvraag
0.702077/017	Gemaal de Zaaijer	€ -	€ -	€ 50.767	€ 80.262	€ -131.029	€ 131.000	krediet in aanvraag
0.702077/018	Renovatie gemaal Tedingerbroekpolder	€ 90.000	€ -	€ -	€ -	€ 90.000	€ 20.000	
0.702077/019	Gemaal Duifpolder		-	-	-		€ 20.000	krediet in aanvraag
	Totaal	€ 6.594.700	€ 172.036	€ 1.912.304	€ 1.678.599	€ 3.003.798	€ 3.138.727	

4 Planning in perspectief

Subproject-nummer	Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
0.702077/001	Onderhoud/aanleg gemalen/stuw en/inlaat					
0.702077/002	KHR Gemaal Klaas Engelbrechts					
0.702077/003	Gemaal Westland					
0.702077/004	Schuif Dorpskade					
0.702077/005	Gemaal Vlaardingen-West					
0.702077/006	Nollaantje					
0.702077/007	Gemaal Noord-Kethelpolder					
0.702077/008	Gemaal Kerkpolder-Noord					
0.702077/009	Gemaal Voordijkhoornsepolder					
0.702077/010	Gemaal Nieuw landse Molen					
0.702077/011	Gemaal Oost Nieuw land Noordland					
0.702077/012	Opmaling Nieuw land Noordland					
0.702077/013	Opmaling Bagijneland Nieuw land Noordland					
0.702077/014	Groot onderhoud Gemaal Oude Lierpolder					
0.702077/016	Optimalisatie gemaal Kralingerpolder					
0.702077/017	Gemaal de Zaaijer					
0.702077/018	Renovatie gemaal Tedingerbroekpolder					
0.702077/019	Gemaal Duifpolder					

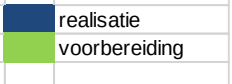

5 Projecten in beeld

5.2 Projecten afgerond in 2021

Project schuif Dorpskade Wateringen

Foto locatie (objectcode 411201)

Betreft: Instandhouding en verbetering functionaliteit
Urgentie: Functionaliteit
Uitgave: € 172.036

Opgave

Het vervangen van de essentiële onderdelen en aanpassen van de instroom constructie om de functie te verbeteren.

Context

Het huidige object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en in de planning naar voren gehaald i.v.m. een knelpunt welke door peilbeheer was ingebracht m.b.t. het functioneel gedrag van het object. In de huidige constructie kwamen de takken etc. meestal klem te zitten in de schuif of kwamen in de leiding terecht (het krooshek houdt niet altijd alles tegen). Het vuil was moeilijk te verwijderen uit de leiding.

Realisatie

Afgesloten.

Project gemaal Westland

Foto locatie (objectcode 350182)

Betreft: Instandhouding en verbetering functionaliteit
Urgentie: Functionaliteit
Eindprognose project 108.000

Opgave

Het vervangen reparatie van de essentiële onderdelen zoals terugslagkleppen, midden spanning vermogen schakelaars en frequentie regelaars.

Context

Het huidige object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en werkzaamheden zijn door OTI gerealiseerd. Werkzaamheden aan de vermogensschakelaars en frequentie regelaars zijn op exploitatie uitgevoerd.

Realisatie

Gereed.

Duikers Nollaantje

Foto locatie

Opgave
Verhelpen wateroverlast vanuit de watersysteem analyses

Context
Duikers voldoen niet aan de benodigde doorstroom capaciteit en ons programma van eisen. Object is vanuit de exploitatie omgezet naar Investeringen in overleg met afdeling controlling.

Realisatie
Gereed.

Betreft: Vervanging duiker t.b.v.
Oplossen knelpunt WSA.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Eindbedrag project 300.200

5.3 Projecten gerealiseerd in 2022

Project gemaal Klaas Engelbrechtpolder

Foto locatie (objectcode 113102)

Opgave
Instandhouding onderhoud en aanbrengen automatische krooshekreiniger m.b.t. Arbowet.

Context
Locatie was vanuit de instandhouding gesignaleerd en in de planning naar voren gehaald i.v.m. een knelpunt welke door de veiligheidskundige was ingebracht m.b.t. het krozen van de locatie.

Realisatie
Gereed.

Betreft: Instandhouding en aanpassing krooshekreiniger t.b.v.
Arbo-omstandigheden
Urgentie: Arbo technisch
Eindprognose project 543.000

Project gemaal Vlaardingen-West

Foto locatie (objectcode 127101)

Betreft: Instandhouding en aanpassing t.b.v. kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Eindprognose project 969.800

Opgave

Instandhouding onderhoud en aanpassing van de opgave m.b.t het gevraagd debiet.

Context

Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en in de planning naar voren gehaald i.v.m. de gevraagde extra capaciteit vanuit de gebiedsstudie uitgevoerd in 2018.

Realisatie

Gereed.

Gemaal Noord-Kethelpolder

Foto locatie (objectcode 211102)

Betreft: Instandhouding en aanpassing t.b.v. Kwantiteit/kwaliteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Eindprognose project 349.900
Urgentie: Waterkwaliteit opgave m.b.t. vismigratie

Opgave

Instandhouding onderhoud en het dubbelzijdig vispasseerbaar maken van het gemaal.

Context

Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en stond op de lijst als prioritaire knelpunt m.b.t. vismigratie.

Realisatie

Gereed.

5.4 Projecten gestart in 2022 uitvoering doorlopende naar 2023

Gemaal Nieuwlandse Molen

Foto locatie (objectcode 306139)

Betreft: Instandhouding t.b.v. kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 236.800

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase.

Gemaal Oost Nieuwland Noordland

Foto locatie (objectcode 306137)

Betreft: Instandhouding t.b.v. Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 56.400

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase.

Gemaal West Nieuwland Noordland

Foto locatie (objectcode 306135)

Betreft: Instandhouding t.b.v. Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 60.600

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase.

Opmaling Bagijneland Nieuwland Noordland

Foto locatie (objectcode 306160)

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase

Betreft: Instandhouding t.b.v.
Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 64.000

Boezemgemaal de Zaaijer (door OTI)

Foto locatie (objectcode 150183)

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase en uitvoering

Betreft: Instandhouding t.b.v.
Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 131.000

5.5 Projecten startend in 2022

Gemaal Voordijkhoornsepolder

Foto locatie (objectcode 219102)

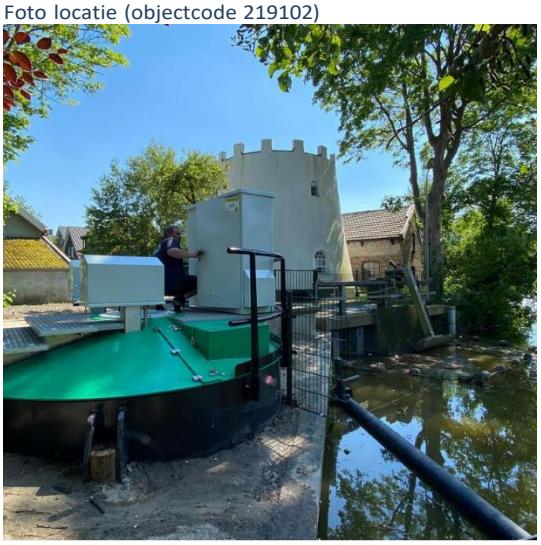

Betreft: Instandhouding en aanpassing t.b.v. Kwantiteit/kwaliteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Uitgave: 2021 € 0
Prognose: 2022 € 0
Urgentie: Waterkwaliteit m.b.t. vismigratie

Opgave
Instandhouding onderhoud en het dubbelzijdig vispasseerbaar maken van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en stond op de lijst als prioritaire knelpunt m.b.t. vismigratie. De Instandhouding is momenteel uitgesteld i.v.m. de pilot met de vislift-UP.

Realisatie
Ontwerpfase voor het gemaal. De vislift is gerealiseerd en resultaten worden momenteel gemonitord. Naar aanleiding van de uitkomsten van de pilot zal een renovatieplan voor het gemaal opgesteld worden.

Gemaal Oude Lierpolder

Foto locatie (objectcode 117102)

Betreft: Instandhouding t.b.v. Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 50.000

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd.

Realisatie
Ontwerpfase.

Gemaal Tedingerbroekpolder (boven- en ondergemaal)

Foto locatie (objectcode 218101)

Betreft: Instandhouding t.b.v.
Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 20.000

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en vismigratie.

Realisatie
Ontwerpfase

Gemaal Kralingerpolder

Foto locatie (objectcode 116102)

Betreft: Instandhouding t.b.v.
Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 20.000

Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal.

Context
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en vismigratie.

Realisatie
Ontwerpfase

Gemaal Duifpolder

Foto locatie (objectcode 106101)

Betreft: Instandhouding t.b.v. Kwantiteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022

Gemaal Kerkpolder-Noord (on hold)

Foto locatie (objectcode 211101)

Betreft: Instandhouding en aanpassing t.b.v.
Kwantiteit/kwaliteit opgave.
Urgentie: Waterkwantiteit opgave
Prognose t/m eind 2022 10.000
Urgentie: Waterkwaliteit opgave m.b.t. vismigratie
Prognose t/m eind 2022 0

6 Werkvoorraad

De objecten zijn en worden geïnspecteerd conform de NEN 2767 om een juist inzicht te krijgen van de conditie van de objecten. Vanuit deze inspectie worden de uitkomsten gespiegeld met het functionele gedrag van de objecten om zodoende een volledig in zicht te hebben van de opgave bij de objecten.

Projectenoverzicht verzamelkrediet vervangingsinvesteringen Waterketen (702070)

1. Inleiding

Delfland heeft als één van de taken het transporteren en zuiveren van afvalwater. Om deze taak goed te kunnen uitvoeren, is het van belang om zowel het transportsysteem, als de zuiveringen in goede staat te houden.

Op basis van een Masterplan voor de zuiveringen De Groote Lucht en Nieuwe Waterweg, lange-termijn asset planning (LTAP) voor de rioolgemalen en persleidingen, is bepaald dat er een aantal vervangingsinvesteringen moet worden uitgevoerd, om de installaties beschikbaar te houden, zodat we aan de taak kunnen voldoen.

Om deze investeringen te kunnen doen, heeft de VV een verzamelkrediet beschikbaar gesteld. In voorliggende projectenoverzicht bieden we de VV zicht op de stand van zaken en voortgang.

2. Planning in perspectief

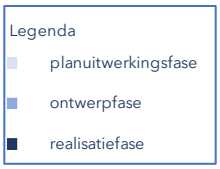

	Projecten	2021	2022	2023	2024	2025	benodigd krediet
0.702070/002	Vervanging elektr. installaties/controllers van 4 rioolgemalen	■					€ 1.400.000
0.702070/004	Vervanging effluentgemaal NWA	■	■	■			€ 2.500.000
0.702070/006	Vervangen by-passleiding AWZI Nieuwe Waterweg	■					€ 500.000
0.702070/007	Vervanging primair slibpompinstallaties DGL	■	■				€ 710.000
0.702070/009	Vervanging ontvangstwerk DGL	■	■	■			€ 2.080.000
0.702070/010	Aanpassing slibontwatering DGL	■	■				€ 1.400.000
0.702070/011	Aanpassing luchtbehandeling DGL	■	■	■			€ 1.500.000
0.702070/013	Overkluizing influentleidingen DGL	■					€ 410.000
0.702070/016	8 rioolgemalen NWA elektr. techn. aanpassen	■	■	■	■		€ 800.000
0.702070/017	Vervanging controllers en elektr. installaties DGL	■	■	■			€ 2.000.000
0.702070/018	Vervanging controllers en elektr. installaties NWA	■	■	■			€ 1.000.000
0.702070/019	Vervangen persleiding Perdiksepad	■	■				€ 500.000
0.702070/020	Vervangen bestaande leidingen RG Maasdijk	■	■	■			€ 50.000
0.702070/021	Vervanging luchtbehandeling rioolgemalen DGL	■	■	■			€ 50.000
	SUBTOTAAL VERVANGINGEN						***€ 14.900.000***
0.702082/001	Veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA	■					€ 2.315.000
	TOTAAL						***€ 17.215.000***

3. Financiën in beeld

Project-nummer	Naam	Totaal krediet	Reeds afgesloten	Lopende projecten	Restant krediet
702070	Instandhoudingsprojecten	€ 14.900.000	€ 464.549	€ 7.023.712	€ 7.411.739
702082	Veilige toestand biogasinstallaties	€ 2.315.000	€ 0	€ 1.339.698	€ 975.302
		€ 17.215.000	***€ 464.549***	***€ 8.363.410***	***€ 8.387.041***

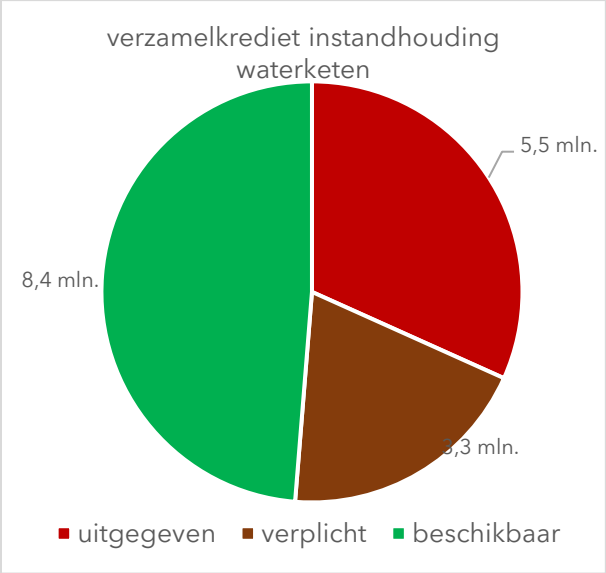

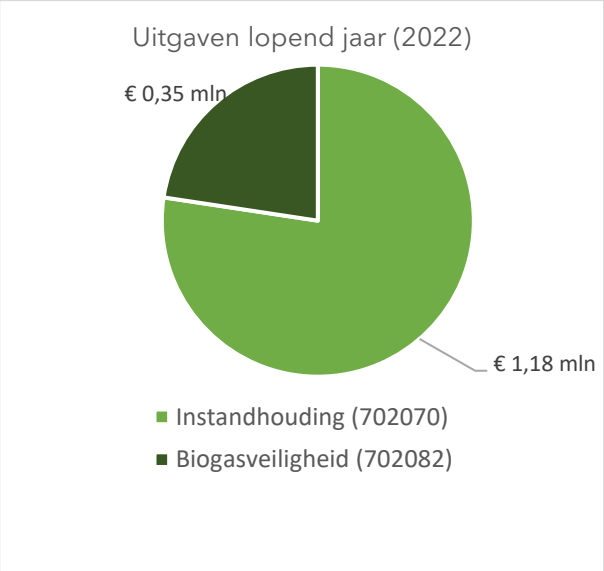

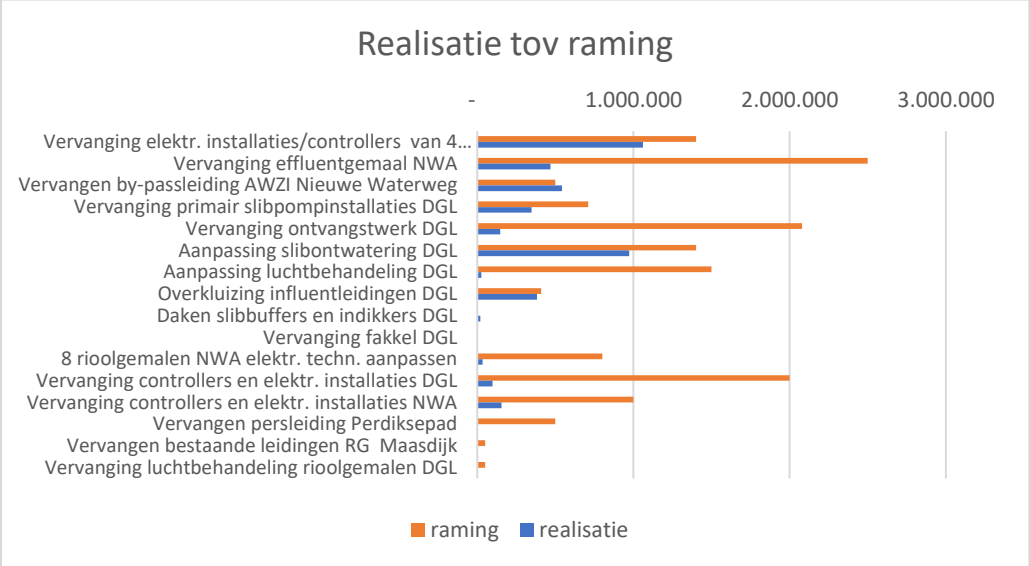

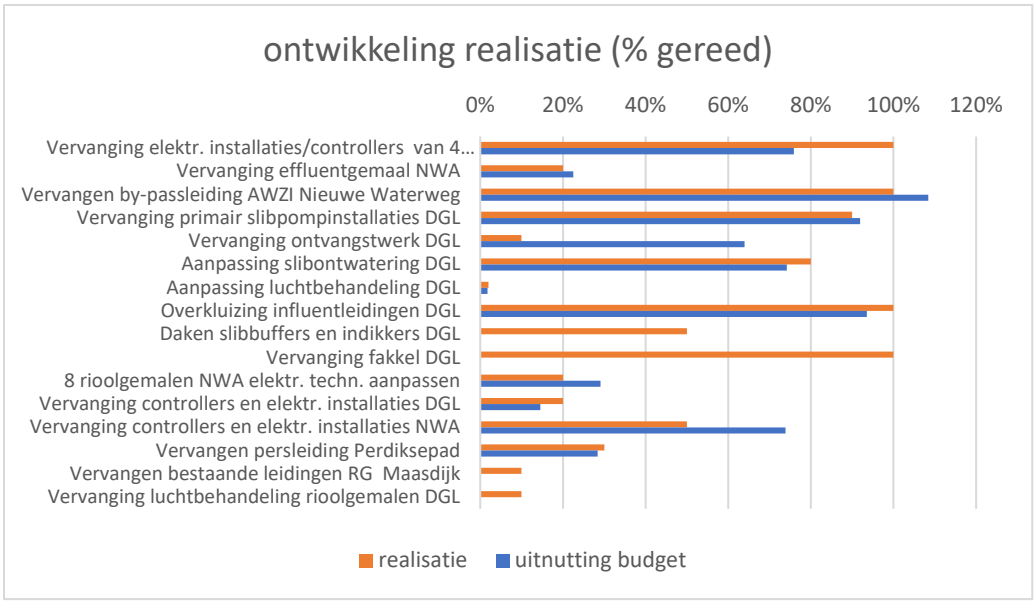
ontwikkeling realisatie (% gereed)
0%
20%
40%
60%
80%
100%
120%
Vervanging elektr. installaties/controllers van 4...
Vervanging effluentgemaal NWA
Vervangen by-passleiding AWZI Nieuwe Waterweg
Vervanging primair slibpompinstallaties DGL
Vervanging ontvangstwerk DGL
Aanpassing slibontwatering DGL
Aanpassing luchtbehandeling DGL
Overkluizing influentleidingen DGL
Daken slibbuffers en indikkers DGL
Vervanging fakkel DGL
8 rioolgemalen NWA elektr. techn. aanpassen
Vervanging controllers en elektr. installaties DGL
Vervanging controllers en elektr. installaties NWA
Vervangen persleiding Perdiksepad
Vervangen bestaande leidingen RG Maasdijk
Vervanging luchtbehandeling rioolgemalen DGL
realisatie
uitnutting budget

4. Projecten in beeld

4.1 Algemeen beschouwd

De meeste projecten lopen aardig, hoewel we merken dat we vaak meer tijd nodig hebben dan vooraf gedacht. Door gebruik van het verzamelkrediet is er ruimte om iets te schuiven (in tijd, prio, scope en zelfs deelprojecten). Hierbij kort de stand van zaken. In 4.2 t/m 4.12 zijn de Instandhoudingsprojecten toegelicht. In §4.13 wordt ingegaan op het project “Veilige toestand biogasinstallaties”, vanwege de sterke samenhang met de instandhoudingsprojecten. In §4.14 lichten we enkele recente ontwikkelingen toe in de waterketen, die om projectherziening vragen.

4.2 Vervanging elektr. Installaties/controllers van 4 rioolgemalen

Het project

De vier rioolgemalen die via de Maassluisstreng afvoeren naar AWZI DGL (RG De Lier, RG Maasland, RG Merellaan en RG Maassluis) hadden een verouderde besturing en elektrische installatie. In 2019 is gestart met de vervanging hiervan. Daarbij was een belangrijke randvoorwaarde dat de rioolgemalen tijden de ombouw volledig in bedrijf zouden kunnen zijn. In eerste instantie was alleen de vervanging van de besturing gepland, maar het bleek logischer om tegelijkertijd de volledig elektrische installatie te vervangen. Zo is het project ook uitgevoerd.

Figuur 1: Oude besturingskast RG De Lier

Voortgang

Dit project is in 2021 afgerond. De 4 rioolgemalen (De Lier, Maasland, Merellaan en Maassluis) zijn qua controllers weer geheel up tot date. Tevens zijn de elektrische installaties volledig vervangen. Project is binnen de kaders uitgevoerd.

4.3 Vervanging effluentgemaal NWA

Het project

Het effluentgemaal op NWA is nu voorzien van 2 effluentpompen. Hierin is geen redundantie aanwezig, terwijl dat wel gewenst is. De pompen zijn aan het einde van de levensduur en vervanging is noodzakelijk. Uitval leidt nu direct tot ongezuiverde lozingen op de Nieuwe Waterweg.

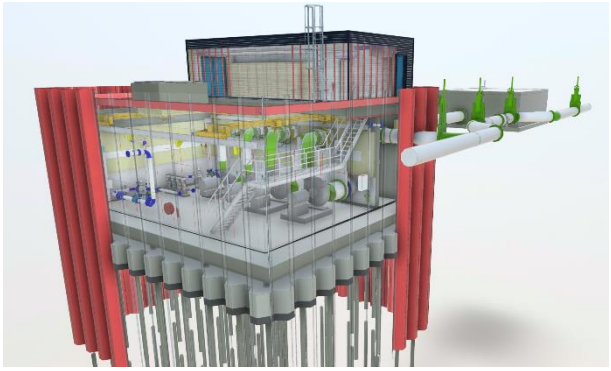

Figuur 2: Ontwerp effluentgemaal NWA

Het effluentgemaal zou worden vervangen door een nieuw gemaal. Hierbij wordt rekening gehouden met grotere betrouwbaarheid en er wordt voorgesorteerd op mogelijke nabehandelingstechnieken (zoals benodigd voor de Collectieve Zuivering van gewasbeschermingsmiddelen). Hier zit een afhankelijkheid tussen de te gebruiken techniek en de ontwerpcriteria voor het effluentgemaal. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de bedrijfswaterinstallatie en de gewenste betrouwbaarheid van de lozing.

Voortgang

Het effluentgemaal NWA is flink vertraagd doordat we het huidige definitief ontwerp niet kunnen vaststellen. De exacte uitvoering van het effluent gemaal is namelijk afhankelijk van de wijze waarop we de collectieve zuivering gaan uitvoeren. Zoals wellicht bekend is de realisatie van de collectieve zuivering vertraagd door de aangepaste bromaatwetgeving. Er is een schetsontwerp gemaakt, maar dit kan pas naar een voorlopig ontwerp worden omgezet als de criteria helder zijn. Daarbij vallen de ramingen veel hoger uit dan eerder verwacht. Deze zijn zelfs zo hoog, dat er een heroverweging gemaakt dient te worden van welke voorzieningen nu benodigd en wenselijk zijn. Vanwege deze ontwikkelingen is de realisatie van het effluentgemaal flink vertraagd.

4.4 Vervangen bypassleiding AWZI Nieuwe Waterweg

Het project

Op AWZI NWA is een leiding aanwezig om bij een verstoring op de zuivering, toch het water (ongezuiverd) af te kunnen voeren om te voorkomen dat ofwel de zuivering onder water loopt, ofwel in het verzorgingsgebied diverse overstorten op lokaal water optreden. Hiervoor is een directe verbinding aanwezig tussen de inkomende influentleidingen en het effluentgemaal, de bypassleiding. In geval van uitval van de zuivering, kunnen de aanvoerende rioolgemalen, zonder tussenkomst het effluent direct op de Nieuwe Waterweg afvoeren. De bestaande bypassleiding was door diverse aanpassingen kwetsbaar geworden. In 2019 is een nieuwe bypassleiding aangelegd, waarbij tevens enkele afsluiters zijn geplaatst om de leiding beter te kunnen gebruiken.

Figuur 3: Vervangen bypassleiding

Voortgang

Dit project is in 2021 afgerond. Het project is binnen de kaders uitgevoerd.

4.5 Vervanging primair slibpompinstallaties DGL

Het project

Op DGL zijn onder de beide voorbezinktanks (VBT's) pompkelders aanwezig, waar het bezonken slib uit de VBT's (primair slib) kan worden verpompt naar de primair slibindikkers. Deze kelders zijn echter niet veilig toegankelijk. Daarnaast zijn er beperkt reserveonderdelen beschikbaar bij uitval. Ook is het leidingwerk op onderdelen zeer slecht. Om de primair slibpompen veilig en betrouwbaar te kunnen gebruiken, is een vervanging voorgesteld. Hierbij zijn de pompensets veilig onderhoudbaar en is een reserveset beschikbaar die in korte tijd geplaatst kan worden indien nodig.

Figuur 4: Primair slibpompen

Voortgang

Afgelopen zomer heeft de uitvoering van dit werk plaatsgevonden. De realisatie is later uitgevoerd dan de planning, onder meer doordat de voorbereiding langer heeft geduurd omdat relevante gegevens moeilijk boven water te halen waren en de aanbiedingen hoger uitvielen dan vooraf geraamd. Dit heeft tot een vertraging in de aanbesteding geleid. Het project is in de zomer van 2022 afgerond en kan binnenkort worden overdragen.

4.6 Vervanging ontvangstwerk DGL

Het project

Op DGL komen de influentleidingen samen in het ontvangstwerk. Daar zitten spijlenroosters die het grove vuil verwijderen en afvoeren naar de grofvuilcontainers. Gebleken is afgelopen jaren dat de gehele installatie op meerdere punten niet meer voldoet. In eerste instantie zijn allerlei noodmaatregelen genomen om de installatie veilig te kunnen gebruiken (zoals te borgen dat de installatie aanrakingsveilig is en personeel niet in aanraking kan komen met bewegende onderdelen), maar ook was duidelijk dat structurelere aanpassingen nodig waren. Uit het Masterplan bleek dat aanpassingen noodzakelijk waren, ondermeer omdat de bestaande roosters niet de gewenste restlevensduur hadden. Er is gekozen voor een minimale aanpassing, waarbij de installatie tot 2028 veilig de functie kan vervullen. Hierbij worden de roosters vervangen en de vuilafvoer.

Figuur 5: Ontvangstwerk DGL

Voortgang

De aanbesteding voor de civiele aanpassingen heeft plaatsgevonden. De realisatie staat voor begin 2023 gepland. Dit is later dan vooraf gepland. Door de locatie van het ontvangstwerk, de beperkte mogelijkheden tot aanpassing binnen de kaders én de risico's die marktpartijen zagen, heeft de voorbereiding aanzienlijk langer geduurd. Daarbij zijn in de aanbesteding nog enkele aanpassingen gedaan, waarmee het project een scope-wijziging heeft ondergaan. Hierbij zal het project naar verwachting wel voldoen aan de gestelde eisen.

4.7 Aanpassing slibontwatering DGL

Het project

Het slib dat vrijkomt na de slibvergisting (zowel van DGL als NWA, zowel primair, als secundair slib) moet worden ontwaterd. Daarbij wordt het percentage droge stof van ca. 2% naar 20% gebracht, zodat de af te voeren volumes naar de slibverbrandingsinstallatie aanzienlijk wordt beperkt. De hiervoor benodigde centrifuges waren niet meer betrouwbaar genoeg, waarbij ook reserveonderdelen niet meer beschikbaar waren. Uiteindelijk is besloten om de remmotoren te vervangen en de besturing. Daarbij is tevens de installatie voor poly-electroliet aangepast van dosering in poedervorm, naar dosering in vloeibare vorm. Dit was nodig omdat PE-poeder kan leiden tot stofexplosies, gevoelig is voor menselijk verwerking. Er worden 2 verbeteringen doorgevoerd om menselijk contact met biologische agentia te vermijden, de inline slibkoekmeting en de centraatmeting.

Figuur 6: Slibcentrifuges DGL

Vanwege de wisselwerking met diverse processen en de mogelijkheid om alleen de minimale aanpassingen door te kunnen voeren, is het project uiteindelijk in eigen beheer uitgevoerd. Na de ontwerpfase bleek dat potentiële opdrachtnemers geen verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hergebruik van diverse onderdelen en dat de daarvoor benodigde vervangingen ervoor zouden

zorgen dat het beschikbare budget een factor 3-5 zou worden overschreden, evenals de gewenste realisatietijd. In eigen beheer zou het project binnen budget en conform planning kunnen worden uitgevoerd. Daarvoor is dan ook gekozen.

Voortgang

De ombouw van de slibontwateringsinstallatie is in de loop van 2022 afgerond. De remmotoren zijn geplaatst, de besturing is vernieuwd en de aansluitingen zijn in 2021 voorbereid. In 2022 is de tank voor vloeibaar polyelectrociet geplaatst en zijn de inline slibkoek en centraatmeters geplaatst. De komende periode wordt gebruikt om de werking te optimaliseren.

4.8 Aanpassing luchtbehandeling DGL

Het project

Bij de aanvraag van het verzamelkrediet was er grote onzekerheid over de luchtbehandeling van DGL en de houdbaarheid hiervan. Er is een luchtbehandelingsinstallatie aanwezig, gebaseerd op ventilatie van de huidige procesonderdelen. Uit het masterplan kwam naar voren dat het nodig was om meerdere procesonderdelen hierop aan te sluiten én hiervoor aanvullende behandeling te realiseren. Stapsgewijs is vervolgens bepaald welke aanpassingen nodig waren.

Figuur 7: Schoorsteen - onderdeel luchtbehandeling

Een eerste stap in het scherp krijgen van de opgave is uitvoeren van een geuremissieberekening. Hieruit kwam naar voren dat de huidige emissie voldoet aan de wettelijke geurcontouren. Er is dus geen noodzaak voor aanvullende behandeling.

Een tweede stap was om inzicht te krijgen in de mogelijkheid tot behandeling. Hieruit bleek dat de aanwezige installatie te beschouwen is als de Best Beschikbare Techniek (BBT). Daaruit kwam dus geen noodzaak om andere technieken toe te passen.

Een derde stap was om te onderzoeken of er andere stoffen zijn die behandeling vragen. Hierbij is vooral gekeken naar de aanwezigheid van biologische agentia. Uit een globaal onderzoek bleek dat het niet waarschijnlijk was dat er biologische agentia is die mate aanwezig waren dat alle vrijkomende lucht behandeld moest worden. Er zullen nog detailmetingen worden uitgevoerd en een monitoringsplan worden opgesteld. Mogelijk komen daar nog noodzakelijke aanvullende voorzieningen uit.

Een vierde stap was om te onderzoeken welke installaties aanvullende ventilatie en luchtbehandeling vragen. Hierbij was de slibsilo een potentiële bron. Daarbij is gebleken dat de huidige ventilatie (aangebracht om vanuit biogasveiligheid de gasophoping te voorkomen) naar de buitenlucht voldoet aan de geurcontouren. Verder lijkt een lokale behandeling daarbij eenvoudiger dan een centrale behandeling. Een andere nodig geacht aanpassing is de afdekking van de bassins van de aeratietanks. Dit werd noodzakelijk geacht om de aeratietanks (AT's) menstoegankelijk te maken. Uiteindelijk bleek het mogelijk om met een andere aanpassing, namelijk het verwijderen van wanden waardoor sprake is van natuurlijke ventilatie, deze tanks menstoegankelijk te maken.

Voortgang

De bedachte aanpassing van de luchtbehandeling DGL is voorlopig stilgezet, omdat er geen aanpassingen nodig zijn op basis van de beschikbare informatie. Er is aanvullend onderzoek naar aanwezigheid biologisch agentia (meetprogramma) opgestart. Daarnaast zijn de meest kritische objecten voor mogelijke verspreiding van biologische agentia (slibretourvijzels en opvoervijzels) afgelopen zomer afgedekt. Doordat voldaan wordt aan de geurcontouren, zijn aanvullende maatregelen voorlopig niet nodig.

4.9 Overkluizing influentleidingen DGL

Het project

Op het terrein van DGL komen 3 influentleidingen (afkomstig uit Maasssluis, Schiedam en Vlaardingen) het terrein op. Doordat deze leiding onderheid zijn, terwijl het omliggende terrein zakt, zijn drempels ontstaan. Deze drempels zijn voor persoonsverkeer hoogstens hinderlijk. Naar verwachting komt er echter steeds meer zwaar verkeer op de zuivering, waarmee het risico om bezwijken van deze leidingen zou toenemen. Om de leidingen tegen deze belasting te beschermen, was een nieuwe ontlastconstructie nodig. Dit is een gefundeerde constructie die over de leidingkruisingen heen wordt geplaatst. Deze overkluizing zorgt ervoor dat de belasting wordt afgevoerd. Bedacht is een wand van buispalen, waar overheen een serie betonplaten is gelegd. De weg wordt hier overheen aangebracht.

Voortgang

Dit project is in 2021 afgerond. Project is binnen de kaders uitgevoerd, waarbij wel bleek dat door de aanwezigheid van eerder aangebrachte bescherming van beton het project technisch complexer was. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de initiële kostenraming.

4.10 8 rioolgemalen NWA elektrotechnisch aanpassen

Het project

Er zijn meerdere gemalen waarvan de frequentieomvormers (FO's) van de pompen inmiddels zijn afgeschreven. Aanvankelijk leek het om 8 rioolgemalen te gaan, inmiddels zijn er 7 geïdentificeerd. Dit zijn 5 rioolgemalen afvoerend naar NWA (RG Naaldwijk, RG 's Gravenzande, RG Staelduinen, RG Maasdijk en RG Honselersdijk) en 2 rioolgemalen afvoerend naar DGL (RG Schiedam en RG Vlaardingen) worden de komende jaren voorzien van nieuwe FO's, waarbij tevens de goede werking van de elektrische installatie wordt gecontroleerd en zo nodig aangepast. Qua werkzaamheden is dit reguliere vervanging, qua financiering is dit opgezet als een project. Het wordt door de beheerafdeling (OTI) uitgevoerd.

Voortgang

Vervanging Frequentieomvormers 8 RG – project loopt conform planning. Dit jaar zijn er 2 frequentieomvormers vervangen, de komende jaren volgen de andere.

4.11 Vervanging controllers en elektrotechnische installaties DGL

Het project

De controllers en elektrische installaties van DGL zijn grotendeels obsolete. Dat betekent dat er geen ondersteuning meer wordt verleend en dat er geen reserveonderdelen meer zijn. Omdat de functionaliteit van de AWZI tot 2028 gegarandeerd moet worden, is het niet noodzakelijk om alle onderdelen te vervangen. Immers zo lang iets werkt en niet aangepast hoeft te worden, is vervanging niet noodzakelijk. Er is een vervangingsplan gemaakt en de kwetsbaarheid is onderzocht. Enkele installaties worden wel aangepast.

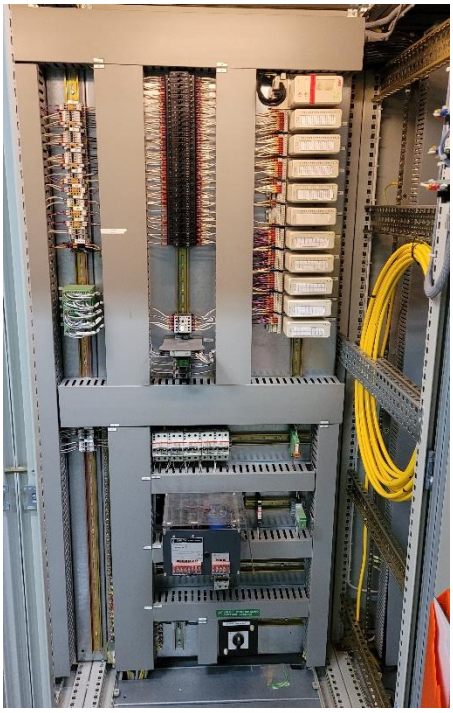

Figuur 8: Bestaande besturingskast

Voortgang

Ombouw PA DGL – hierbij wordt zoveel mogelijk meegelift met de instandhoudingsprojecten. Inmiddels is de controller van de slibontwatering vervangen door een nieuw systeem. Om te anticiperen op het mogelijk niet doorgaan van het project zoetwaterfabriek, wordt er door de functioneel beheerder een memo opgesteld wat dit voor impact heeft op de voorgenomen vervanging van de controller van de zandfilters op DGL

4.12 Vervanging controllers en elektrotechnische installaties NWA

Het project

De controllers en elektrische installaties van NWA zijn deels obsolete. Het Masterplan heeft uitgewezen dat de zuivering nog kan blijven functioneren tot 2040, maar dat er wel aanpassingen nodig zijn. Daarbij is de realisatie van de Collectieve Zuivering en de daaraan gekoppelde vervanging van het effluentgemaal een belangrijke toevoeging. Hierop moet de besturing ook worden ingericht.

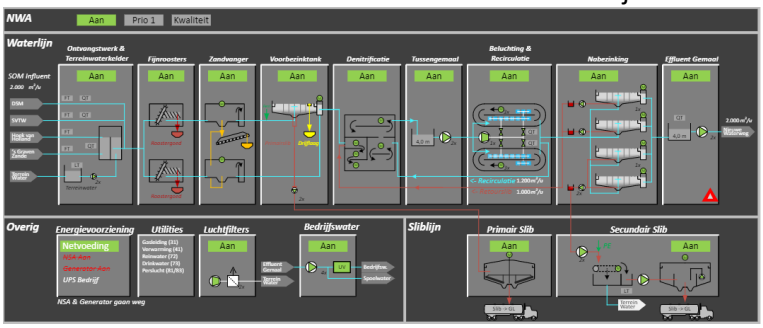

Figuur 9: HMI-opbouw

Vanuit de vervanging PA NWA is een team ingericht om dit in te kunnen vullen. Er is gestart met een inventarisatie van welke systemen er zijn en welke behoefte er is. Hierbij wordt gewerkt aan een standaard, om daarmee invulling te geven aan de implementatie van de Visie op de Procesautomatisering. Ook is er invulling gegeven aan de benodigde functionele behoefte en aan de systemen om dit ook in te kunnen vullen.

Voortgang

Het project loopt goed. Inmiddels is er demosoftware afgestemd met de gebruikers om de gebruikersinteractie te toetsen, op basis waarvan de software verder wordt ontwikkeld. De softwareontwikkeling loopt ook voorspoedig, waardoor geen extra benodigde capaciteit te verwachten is. Binnen de tactische laag is besloten om de bestaande besturingskasten te vervangen, deze zijn inmiddels al meer dan 20 jaar oud, hiervoor is de aanbestedingsprocedure gevoerd, dit is een Europese aanbesteding. De PA hardware is door het projectteam zelf ingekocht bij de hardware leverancier; om te anticiperen op de oplopende levertijden. Hiervoor zijn inmiddels afspraken gemaakt. De verwachte levering is voor sommige componenten inmiddels meer dan een jaar. Volgens de planning moet dan de PA ombouw van de zuivering plaatsvinden in Q3 2023.

4.13 Biogasveiligheid

Het project

In 2018 is een Explosieveiligheidsdocument (EVD) opgesteld voor de zuiveringen DGL en NWA. Daarin wordt gekeken naar welke risico's er zijn binnen de Atex-zonering. Hieruit kwam naar voren dat er meerdere aanpassingen nodig waren om te komen tot een inherent veilige toestand voor de biogasinstallaties. De maatregelen zijn ondergebracht in organisatorische maatregelen (bijvoorbeeld om te komen tot veilige procedures, de kans op explosies te verkleinen door antistatische kleding te gebruiken) en technische maatregelen (bijvoorbeeld om te voorkomen dat ergens gasophoping kan optreden, door de ventilatie aan te passen of ruimtes aan te passen).

Figuur 10: Dak slibgistingstank voor aanpassing

Figuur 11: Dak slibgistingstank na aanpassing

De technische maatregelen zijn voornamelijk doorgevoerd op DGL. Hiervoor zijn installaties aangepast en daarmee is de kans op zowel het ontstaan van een explosie, door ontstekingsbronnen weg te nemen, als de effecten van een explosie, door het wegnemen van ruimtes waar explosief materiaal zich kan ophopen verkleind. Hiermee is de installatie inherent veilig gemaakt.

Voor NWA is de conclusie dat de meest doelmatige maatregel zou bestaan uit het ontmantelen van de slibverwerkingslijn op NWA. Door het primair en secundair slib af te voeren naar DGL en daar te verwerken in de slibverwerking, zouden de meeste installaties (silbbuffers, slibgisting etc.) kunnen

worden ontmanteld. Daarmee wordt de installatie op NWA inherent veilig, omdat er geen biogas meer wordt geproduceerd. Bijkomend voordeel is dat er op DGL een groengasinstallatie is, zodat het biogas ook direct verwerkt kan worden.

Voortgang

Eind 2021 was een groot gedeelte van de technische maatregelen gerealiseerd. De meeste risico's zijn daarmee al aanzienlijk verlaagd. De ventilatie van de slibsilo is aangepast, de primair slibpompen zijn verplaatst van het bedrijfsgebouw naar een pompengebouw, de veiligheidskleppen zijn aangepast zodat bij stroomuitval deze automatisch naar een veilige toestand gaan etc.
In 2022 is de nieuwe fakkel op DGL geplaatst, de vloeibare PE-dosering (Zie 4.7) op de Slibontwatering aangesloten. De geplande ontmanteling van de slibverwerking op NWA heeft vertraging opgelopen. Doel was om alle overbodige installaties volledig te verwijderen, inclusief fundering, dit had echter een flinke impact op de te behouden installaties, hetgeen ook kostenverhogend werkt. Er is daarom overeengekomen deze sloop minstens een jaar uit te stellen, totdat duidelijk is hoe de bedrijfsgebouwen gebruikt zullen blijven worden.
Er kan wel een nieuw EVD in het najaar worden opgesteld.
De organisatorische maatregelen (besluit toepassing antistatische kleding, nieuwe handboek veiligheid, procedure derden etc.) zijn in voorbereiding en al grotendeels in uitvoering.

4.14 Nieuwe ontwikkelingen

Er zijn afgelopen periode enkele nieuwe projecten geïdentificeerd die om een spoedige aanpassing vragen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het budget dat overblijft van andere sub projecten die niet zijn gerealiseerd zoals verwacht, omdat de urgentie lager bleek (zoals de aanpassing van de luchtbehandeling op DGL). Deze projecten zijn nu in voorbereiding:

- Persleiding Maassluis-DGL (na calamiteit als kwetsbaar geacht) - is na vervanging van leiding over Blankenburgverbinding (voorjaar 2022) geïnspecteerd. Resultaten van inspectie komen binnenkort en dan volgt uitvoeringsplan
- Persleiding bij Maassluis (PVC-leiding vanaf stuwput) – na de breuk in 2021 is deze provisorisch hersteld. In 2023/24 worden beide PVC-leidingen vervangen
- Persleiding Maasdijk-Staelduinen – wordt vervangen vanwege kwetsbaarheid (PVC) en ligging in particuliere terreinen. Dit wordt gecombineerd met aanleg van persleiding vanuit De Lier naar 's Staelduinen (tbv de Collectieve Zuivering)
- Persleiding De Lier-Maasland (Perdiksepad) – moet worden "verlegd" om aan de behoefte van de stakeholder RijkZwaan tegemoet te komen. Een gedeelte is al verlegd, het resterende gedeelte is in voorbereiding.
- Vervangen geurbehandeling 4 rioolgemalen van Maassluisstreng. Na stankklachten lijkt het noodzakelijk om de bestaande geurbehandelingen te onderzoeken en zo nodig te vervangen. De 4 gemalen voeren af op DGL en dateren van 1982. De geurbehandeling is later bijgebouwd en is opgezet als maatwerk. Dit jaar wordt onderzocht of deze gestandaardiseerd kunnen worden naar een aantoonbaar werkend concept.
- De vervanging van AWZI De Groote Lucht lijkt als gevolg van de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen later te kunnen starten dan eerder aangenomen. De benodigde grond zal later beschikbaar komen. Hierdoor moet de AWZI De Groote Lucht 2-3 jaar langer operationeel worden gehouden. Momenteel wordt inzichtelijk gemaakt wat dat betekent en of er eventuele nieuwe vervangingsinvesteringen benodigd zijn.

Indien mogelijk worden deze projecten opgepakt vanuit het verzamelkrediet. Indien het budget ontoereikend blijkt, zal een aanvullend bestuursvoorstel worden opgesteld.

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2642
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.02
Titel	Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 1 (dms nr. 2110154);
2. Het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland tegelijk met de Omgevingswet in werking te laten treden;
3. Vast te stellen de Toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 (dms nr. 2110155).

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet
Versienummer	-
Dossiernummer	2642
D&H datum	dinsdag 23 augustus 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De VV besluit:

1. Vast te stellen het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 1 met dms nr. 2110154;
2. Het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland tegelijk met de Omgevingswet in werking te laten treden;
3. Vast te stellen de Toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 met dms nr. 2110155.

2) Aanleiding

Op 1 januari 2023 treedt (behoudens eventueel uitstel) de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt de wetten omtrent de fysieke leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. O.a. de Waterwet (grotendeels), de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet ruimtelijke ordening en een groot aantal AmvB's gaan op in de Omgevingswet en vier AMvB's.

Daarnaast zal tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet de Waterschapsverordening Delfland in werking treden en de Keur Delfland worden ingetrokken.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Delfland moet een aantal regelingen van Delfland worden gewijzigd om deze regelingen hun volledige werking te laten behouden. Het betreft het wijzigen van verwijzingen naar artikelen in bestaande wetten, zoals de verwijzing naar de Omgevingswet in plaats van de Waterwet. Daarnaast betreft het wijziging van terminologie, zoals de wijziging van 'Waterbeheerplan' in 'Waterbeheerprogramma' en het laten vervallen van zaken die niet meer voorkomen onder de Omgevingswet, zoals 'projectplannen'.

De wijzigingen zijn alleen 'technisch' van aard. Hiermee wordt bedoeld dat aan de wijzigingen geen beleidskeuzes ten grondslag liggen.

De volgende regelingen worden middels het bijgevoegde Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland (Bijlage 1) aangepast:

1. Vaarverordening Delfland;
2. Legesverordening Delfland 2020;
3. Delegatiebesluit Delfland 2019;
4. Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017;
5. Inspraakverordening Delfland;
6. Legger Delfland;
7. Verordening regeling verspreidbare bagger Delfland 2020;

Naast deze regelingen, dienen ook de Verordening verontreinigingsheffing Delfland en de Verordening zuiveringsheffing Delfland te worden aangepast. Aangezien voor deze twee verordeningen geldt dat zij ieder jaar worden ingetrokken en er nieuwe verordeningen worden vastgesteld, zullen de wijzigingen die moeten plaatsvinden vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het reguliere proces worden meegenomen.

De in het invoeringsbesluit opgenomen wijzigingen met betrekking tot de Legesverordening Delfland 2020 zijn er alleen op gericht de Legesverordening Delfland 2020 na inwerkingtreding van de Omgevingswet volledige werking te laten behouden. In een separaat traject wordt de Legesverordening Delfland 2020 nog in zijn geheel bezien.

Tot slot zal ook de Verordening Nadeelcompensatie Hoogheemraadschap van Delfland via een separaat traject nog worden aangepast. De reden daarvoor is dat de wijzigingen niet alleen technisch van aard zullen zijn, maar ook inhoudelijk.

3) Beoogd effect

Door de regelingen te wijzigen, behouden de regelingen na inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Delfland hun volledige werking.

4) Kernboodschap

Met het besluit tot vaststelling van het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland worden de regelingen zodanig gewijzigd dat zij hun volledige werking na de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Delfland behouden.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De Waterschapsverordening staat ter vaststelling op de agenda van de Verenigde Vergadering van 29 september 2022 en zal in werking treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

De Omgevingswet zal (behoudens eventueel uitstel) in werking treden met ingang van 1 januari 2023.

6) Regelgeving en Beleid

De te wijzigen regelingen zijn gebaseerd op hogere regelgeving, bijvoorbeeld op artikel 78 lid 1 Waterschapswet, dat luidt:
'Het algemeen bestuur maakt de verordeningen die het nodig oordeelt voor de behartiging van de taken die het waterschap zijn opgedragen.'

In het Invoeringsbesluit Omgevingswet is onder 'Gelet op' de regelgeving vermeld waarop de te wijzigen regelingen zijn gebaseerd:

- de artikelen 56, 77, 78, 79, 81, 83, 108, 110, 111, 113, 115 en 132 Waterschapswet;
- artikel 42 Scheepvaartverkeerswet;
- artikel 3 lid 4 en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;
- artikel 10.3 en artikel 2.39 Omgevingswet;
- artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;

7) Financiën

De vaststelling van het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland heeft geen financiële consequenties.

Dossiernummer: 2642

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

N.v.t.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

De Inspraakverordening Delfland is op grond van artikel 2, derde lid, aanhef en onder a alsmede onder b niet van toepassing op de te wijzigen regelingen, aangezien het hier ondergeschikte herzieningen van eerder genomen besluiten betreft. Inspraak is alleen zinvol als er voor Delfland beleidsvrijheid is, waarbij rekening kan worden gehouden met de zienswijzen van belanghebbenden.

Het vastgestelde Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland wordt bekend gemaakt in het Waterschapsblad.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland wordt bekend gemaakt in het Waterschapsblad. De geconsolideerde teksten (doorlopende teksten) van de gewijzigde regelingen worden gepubliceerd op overheid.nl (lokaleregelgeving.overheid.nl).

14) Bevoegd orgaan

De thans te wijzigen regelingen zijn in het verleden vastgesteld door de Verenigde Vergadering. Die bevoegdheid is sindsdien niet gewijzigd. Derhalve is de Verenigde Vergadering ook het bevoegd orgaan om de regelingen te wijzigen.

De regelgeving waaruit voortvloeit dat de Verenigde Vergadering hiertoe bevoegd is, is opgenomen onder 'gelet op' in het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland.

15) Toelichting

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening Delfland moet een aantal regelingen van Delfland worden gewijzigd om deze regelingen hun volledige werking te laten behouden. De wijzigingen zijn alleen 'technisch' van aard. Hiermee wordt bedoeld dat aan de wijzigingen geen beleidskeuzes ten grondslag liggen.

De volgende regelingen worden middels het bijgevoegde Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland (Bijlage 1) aangepast:

1. Vaarverordening Delfland
2. Legesverordening Delfland 2020
3. Delegatiebesluit Delfland 2019
4. Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017
5. Inspraakverordening Delfland
6. Legger Delfland
7. Verordening regeling verspreidbare bagger Delfland 2020

Aangezien het om technische wijzigingen van de regelingen gaat, is er voor gekozen om de regelingen te wijzigen en niet om de regelingen in te trekken en nieuwe regelingen vast te stellen.

Vanwege de in werking getreden Legger Delfland, worden met dit besluit in de regelingen ook nog enkele verwijzingen naar de legger aangepast. Bijvoorbeeld daar waar in de regelingen het woord 'legger' is opgenomen, wordt dit gewijzigd in 'Legger Delfland'.

Dossiernummer: 2642

Het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

De wijzigingen zijn per regeling per artikel opgenomen in een 'was/wordt lijst', die is bijgevoegd als bijlage 3 bij dit voorstel.

16) Bijlagen

Bijlage 1: Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland
Bijlage 2: Toelichting Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland
Bijlage 3: Was/wordt lijst
Bijlage 4: Geconsolideerde tekst Vaarverordening Delfland
Bijlage 5: Geconsolideerde tekst Legesverordening Delfland 2020
Bijlage 6: Geconsolideerde tekst Delegatiebesluit Delfland 2020
Bijlage 7: Geconsolideerde tekst Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017
Bijlage 8: Geconsolideerde tekst Inspraakverordening Delfland
Bijlage 9: Geconsolideerde tekst Legger Delfland
Bijlage 10: Geconsolideerde tekst Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet
Dossiernummer	2642

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 23 augustus 2022, dossiernummer 2642;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie;

Overwegende

1. dat enkele verordeningen, de Legger Delfland (het tekstueel deel) en het Delegatiebesluit Delfland 2019 dienen te worden aangepast met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet
2. dat enkele aanpassingen van verwijzingen dienen te worden doorgevoerd naar aanleiding van de in werking getreden Legger Delfland;

Gelet op:

1. de artikelen 56, 77, 78, 79, 81, 83, 108, 110, 111, 113, 115 en 132 Waterschapswet;
2. artikel 42 Scheepvaartverkeerswet;
3. Artikel 3 lid 4 en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;
4. Artikel 10.3 en artikel 2.39 Omgevingswet;
5. Artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;

Besluit:

1. Vast te stellen het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 1 met dms nr. 2110154;
2. Het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland tegelijk met de Omgevingswet in werking te laten treden;
3. Vast te stellen de Toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland zoals toegevoegd als bijlage 2 met dms nr. 2110155.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

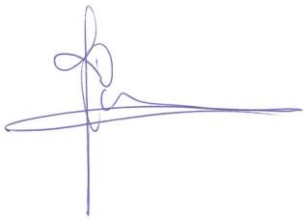

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2642

Bijlage 1 bij dossier 2642:

Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland (dms nr. 2110154)

Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland

Intitulé

Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 23 augustus 2022, dossiernummer 2642;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie van dinsdag 13 september 2022;

Gelet op

- de artikelen 56, 77, 78, 79, 81, 83, 108, 110, 111, 113, 115 en 132 Waterschapswet;
- artikel 42 Scheepvaartverkeerswet;
- Artikel 3 lid 4 en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;
- Artikel 10.3 en artikel 2.39 Omgevingswet;
- Artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;

Overwegende

- dat enkele verordeningen, de Legger Delfland (het tekstueel deel) en het Delegatiebesluit Delfland 2019 dienen te worden aangepast met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet
- dat enkele aanpassingen van verwijzingen dienen te worden doorgevoerd naar aanleiding van de in werking getreden Legger Delfland;

Besluit:

Vast te stellen:

Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland

PARAGRAAF 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

1. *Vaarverordening Delfland*: Verordening van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland, vastgesteld op 19 februari 2015, Waterschapsblad 2015, nr. 3127, 24 april 2015, laatstelijk gewijzigd bij besluit d.d. 5 april 2022, Waterschapsblad 2022, nr. 4443, 19 april 2022;
2. *Delegatiebesluit Delfland 2019*: het besluit van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent delegatie, vastgesteld op 14 februari 2019, Waterschapsblad 2019, nr. 2393, 28 februari 2019;

3. *Inspraakverordening Delfland*: Verordening van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent inspraak, vastgesteld op 24 november 2011;
4. *Legesverordening Delfland 2020*: Verordening van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent leges, vastgesteld op 21 november 2019, Waterschapsblad 2019, nr. 13477, 23 december 2019;
5. *Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017*: Verordening van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland, vastgesteld op 16 februari 2017, Waterschapsblad 2017, nr. 1642, 23 februari 2017;
6. Legger Delfland: De legger als bedoeld in artikel 5.1 Waterwet en artikel 78 lid 2 Waterschapswet, vastgesteld bij besluit van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland d.d. 10 maart 2022, Waterschapsblad 2022, nr. 3583, 28 maart 2022;
7. *Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020*: Verordening van de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland, vastgesteld op 23 april 2020, Waterschapsblad 2020, nr. 5637, 29 mei 2020;

PARAGRAAF 2: WIJZIGING BESTAANDE REGELINGEN

Artikel 2.1 Vaarverordening Delfland

De Vaarverordening Delfland wordt als volgt gewijzigd:

I. In artikel 1 wordt in de definitie van 'Waterstaatswerk' <<artikel 5.1 Waterwet>> vervangen door <<artikel 2.39 lid 4 Omgevingswet>>;
II. In artikel 1 wordt in de definitie van 'Waterstaatswerk' <<legger>> vervangen door <<Legger Delfland>>.

Artikel 2.2 Delegatiebesluit Delfland 2019

Het Delegatiebesluit Delfland 2019 wordt als volgt gewijzigd:

I. Aan artikel 1 wordt na onderdeel b een onderdeel toegevoegd, luidende: <<**c.** Legger Delfland: de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet, artikel 78 Waterschapswet, artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst.>>;
II. Artikel 2 onderdeel 2 komt te vervallen;
III. In artikel 2 onderdeel 3 wordt het woord <<legger>> vervangen door <<Legger Delfland>>;
IV. In artikel 2 onderdeel 5 wordt de zinsnede <<het vaststellen van leggerwijzigingen voortvloeiend uit de vaststelling van projectplannen of de verlening van watervergunningen>> vervangen door <<het vaststellen van wijzigingen van de Legger Delfland voortvloeiend uit de vaststelling van projectbesluiten of de verlening van vergunningen voor de aanleg, wijziging of verwijdering van een waterstaatswerk>>;
V. In artikel 2 onderdeel 6 wordt het woord <<leggerwijzigingen>> vervangen door <<wijzigingen van de Legger Delfland>>;
VI. In artikel 2 onderdeel 7 wordt de zinsnede <<het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in de artikelen 5.21 en 5.22 Waterwet voor onderzoeken en daarmee verband houdende werkzaamheden>> vervangen door <<het opleggen van

gedoogplichten als bedoeld in artikel 10.17 Omgevingswet, alsmede het wijzigen van gedoogplichtbeschikkingen als bedoeld in artikel 10.23 Omgevingswet>>;

VII. Artikel 2 onderdeel 8 komt te vervallen.

Artikel 2.3 Inspraakverordening Delfland

De Inspraakverordening Delfland wordt als volgt gewijzigd:

I. Artikel 2 lid 2 onderdeel a komt te vervallen;
II. Artikel 2 lid 2 onderdeel c komt te vervallen.

Artikel 2.4 Legger Delfland

Het tekstueel deel van de Legger Delfland wordt als volgt gewijzigd:

I. In artikel 1.1 wordt <<*bergingsgebied*: bergingsgebied als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet>> vervangen door <<*bergingsgebied:* bergingsgebied als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet>>;
II. In artikel 1.1 wordt <<*beschermingszone*: beschermingszone als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<*beschermingszone:* beschermingszone als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;>>;
III. In artikel 1.1 wordt <<*buitenkruinlijn*: buitenkruinlijn als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland;>> vervangen door <<*buitenkruinlijn:* buitenkruinlijn als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;>>;
IV. In artikel 1.1 wordt in de definitie van Legger Delfland <<artikel 5.1 Waterwet>> vervangen door <<artikel 2.39 Omgevingswet>>;
V. In artikel 1.1 wordt in de definitie van Legger Delfland <<artikel 6.38 Omgevingsverordening Zuid-Holland>> vervangen door <<artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening>>;
VI. In artikel 1.1 wordt in de definitie van onderhoudsverplichting <<watervergunningen>> vervangen door <<vergunningen>>;
VII. In artikel 1.1 wordt <<*oppervlaktewaterlichaam*: oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<*oppervlaktewaterlichaam:* oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;>>;
VIII. In artikel 1.1 wordt <<*primaire waterkering*: primaire waterkering als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<*primaire waterkering:* primaire waterkering als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;>>;
IX. In artikel 1.1 komt de definitie van 'projectplan' te vervallen;
X. Aan artikel 1.1 wordt na de definitie van 'profiel van vrije ruimte' een definitie van 'projectbesluit' toegevoegd: <<*projectbesluit*: projectbesluit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet>>;
XI. In artikel 1.1. wordt in de definitie van 'vergunning' <<watervergunning als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<omgevingsvergunning als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;>>;
XII. In artikel 1.1 wordt na de definitie van 'vergunning' de definitie van 'vergunning eigen dienst' ingevoegd, luidende: <<*vergunning eigen dienst:* vergunning die is aangevraagd door het Hoogheemraadschap van Delfland en verleend door dijkgraaf en hoogheemraden;>>;

XIII. In artikel 1.1 wordt <<*verheelde waterkering*: verheelde waterkering als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland;>> vervangen door <<*verheelde waterkering:* verheelde waterkering als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;>>;
XIV. In artikel 1.1 wordt na de definitie van 'waterkering' de definitie van 'Waterschapsverordening' ingevoegd, luidende: <<W*aterschapsverordening:* Waterschapsverordening Delfland;>>;
XV. In artikel 1.1 wordt <<*waterstaatswerk*: waterstaatswerk als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<*waterstaatswerk:* waterstaatswerk als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;>>;
XVI. In artikel 1.1 wordt <<*watersysteem*: watersysteem als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet;>> vervangen door <<*watersysteem:* watersysteem als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;>>;
XVII. In artikel 1.1 komt de definitie van 'watervergunning' te vervallen
XVIII. In artikel 1.5 lid 4 wordt het woord <<projectplan>> vervangen door <<projectbesluit of vergunning eigen dienst>>;
XIX. In artikel 1.5 lid 5 wordt <<artikel 3.6 of 3.7 Keur Delfland is vrijgesteld van de watervergunningplicht als bedoeld in artikel 3.1 Keur Delfland>> vervangen door << de Waterschapsverordening is vrijgesteld van de vergunningplicht als bedoeld in artikel 4.3 Waterschapsverordening>>;
XX. In artikel 3.2 lid 1 onderdeel a wordt het woord <<projectplan>> vervangen door <<projectbesluit>>;
XXI. In artikel 3.2 lid 1 onderdeel b wordt het woord <<projectplan>> vervangen door <<projectbesluit>>;
XXII. In artikel 3.2 lid 2 wordt het woord <<projectplan>> vervangen door <<projectbesluit>>;
XXIII. In artikel 3.2 lid 3 wordt het woord <<projectplan>> vervangen door <<projectbesluit>>;

Artikel 2.5 Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017

De verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017 wordt als volgt gewijzigd:

I. In artikel 2 lid 2 wordt het woord <<Waterbeheerplan>> vervangen door <<Waterbeheerprogramma>>.

Artikel 2.6 Legesverordening Delfland 2020

De Legesverordening Delfland 2020 wordt als volgt gewijzigd:

I. In artikel 3 lid 1 wordt het woord <<watervergunning>> vervangen door <<omgevingsvergunning voor een wateractiviteit>>;
II. In artikel 3 lid 2 wordt het woord <<watervergunning>> vervangen door <<omgevingsvergunning voor een wateractiviteit>>;
III. In artikel 7 lid 1 onderdeel a wordt het woord <<watervergunningen>> vervangen door <<omgevingsvergunningen voor een wateractiviteit>>
IV. In artikel 7 lid 1 onderdeel d wordt het woord <<watervergunning>> vervangen door <<omgevingsvergunning voor een wateractiviteit>>;
V. In artikel 9 lid 1 onderdeel a wordt het woord <<watervergunning>> vervangen door <<omgevingsvergunning voor een wateractiviteit>>;
VI. In artikel 9 lid 1 onderdeel b wordt het woord <<watervergunning>> vervangen door <<omgevingsvergunning voor een wateractiviteit>>;

Artikel 2.7 Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

De Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020 wordt als volgt gewijzigd:

I. In artikel 1 lid 1 komt in de definitie van 'ontvangstplicht' de zinsnede <<de in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet opgenomen ontvangstplicht, respectievelijk>> te vervallen;
II. In artikel 1 lid 1 komt in de definitie van 'watergang' de zinsnede <<Wateren van>> te vervallen;
III. In artikel 1 lid 1 komt in de definitie van 'baggerspecie' de zinsnede <<in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet respectievelijk>> te vervallen;
IV. In artikel 1 lid 1 komt in de definitie van 'eigenaar' de zinsnede << in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet respectievelijk>> te vervallen;

PARAGRAAF 3: OVERGANGSRECHT

Artikel 3.1 Projectplannen

Op de vaststelling van projectplannen als bedoeld in artikel 5.4 Waterwet waarvan het ontwerp voor de inwerkingtreding van afdeling 5.1 van de Omgevingswet ter inzage is gelegd, blijven het Delegatiebesluit Delfland 2019 en de Inspraakverordening Delfland, zoals deze luidden tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, van toepassing.

Artikel 3.2 Gedoogplichtbeschikkingen

1. Op een ambtshalve opgelegde gedoogplichtbeschikking als bedoeld in artikel 5.21 Waterwet en artikel 5.24 Waterwet die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is bekend gemaakt, blijft het Delegatiebesluit Delfland 2019 van toepassing, zoals dat luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, totdat de betreffende gedoogplichtbeschikking onherroepelijk is.
2. Indien voor een ambtshalve te nemen gedoogplichtbeschikking als bedoeld in artikel 5.21 Waterwet en artikel 5.24 Waterwet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet toepassing is gegeven aan artikel 4:8 Algemene Wet bestuursrecht, blijft het Delegatiebesluit 2019 van toepassing zoals dat luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, totdat de te nemen gedoogplichtbeschikking onherroepelijk is.
3. Indien voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag als bedoeld in artikel 5.22 lid 1 Waterwet is ingediend, blijft het Delegatiebesluit Delfland 2019 van toepassing, zoals dat luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, totdat het besluit op de aanvraag onherroepelijk is.

Artikel 3.3 Waterbeheerplan

Op een ontwerp van een waterbeheerplan als bedoeld in artikel 4.6 Waterwet blijft de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland van toepassing, zoals die luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, indien het ontwerp voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage is gelegd.

PARAGRAAF 4: SLOTBEPALINGEN

Artikel 4.1 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland.

Artikel 4.2 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 29 september 2022.
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,	de voorzitter,
ir. P.C. Janssen	dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage 2 bij dossier 2642:

Toelichting behorende bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland (dms nr. 2110155)

TOELICHTING behorende bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland.

Algemene toelichting

Op 1 januari 2023 treedt (behoudens eventueel uitstel) de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt de wetten omtrent de fysieke leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. O.a. de Waterwet (grotendeels), de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet ruimtelijke ordening en een groot aantal AmvB's gaan op in de Omgevingswet en vier AMvB's.

Daarnaast zal tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet de Waterschapsverordening Delfland in werking treden en de Keur Delfland worden ingetrokken.

Het gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Waterschapsverordening is dat een aantal regelingen van Delfland dient te worden gewijzigd om deze regelingen hun volledige werking te laten behouden. Het betreft het wijzigen van verwijzingen naar artikelen, wijziging van terminologie en het laten vervallen van zaken die niet meer voorkomen onder de Omgevingswet, zoals 'projectplannen'. De wijzigingen zijn alleen 'technisch' van aard. Hiermee wordt bedoeld dat aan de wijzigingen geen beleidskeuzes ten grondslag liggen.

Tot slot is op 10 maart 2022 middels het Besluit Legger Delfland (Waterschapsblad 2022, nr. 3583, maart 2022) de Legger Delfland vastgesteld. Nadien is gebleken dat is verzuimd enkele redactionele wijzigingen (verwijzingen naar de legger) met het oog hierop door te voeren in enkele bestaande regelingen. Deze wijzigingen zijn meegenomen in dit invoeringsbesluit.

Artikelsgewijze toelichting

PARAGRAAF 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In dit artikel zijn de definities van de verschillende regelingen, die met dit besluit worden gewijzigd, opgenomen.

PARAGRAAF 2: WIJZIGING BESTAANDE REGELINGEN

Artikel 2.1 Vaarverordening Delfland

De Vaarverordening Delfland wordt gewijzigd vanwege de in de definitie van waterstaatswerk opgenomen verwijzing naar de Waterwet en de legger.

Artikel 2.2 Delegatiebesluit Delfland 2019

Het delegatiebesluit Delfland 2019 wordt op een aantal plaatsen gewijzigd. Een aantal artikelen waarin verwezen wordt naar de Waterwet wordt gewijzigd in verwijzingen naar de Omgevingswet. Tevens is op een aantal plaatsen de terminologie gewijzigd. Artikel 2 onderdeel 2 vervalt, omdat projectplannen onder de Omgevingswet niet meer bestaan. Daarvoor in de plaats komen projectbesluiten en ‘vergunningen eigen dienst’. Zowel projectbesluiten als ‘vergunningen eigen dienst’ hoeven niet te worden opgenomen in het delegatiebesluit. Op grond van artikel 5.44 Omgevingswet is de bevoegdheid tot het nemen van projectbesluiten reeds door de wetgever bij dijkgraaf en hoogheemraden belegd.

Datzelfde geldt voor de 'vergunningen eigen dienst'. Het besluit tot verlening van deze vergunningen is op grond van afdeling 4.1 van het Omgevingsbesluit bij dijkgraaf en hoogheemraden belegd. Daarnaast vervalt artikel 2 onderdeel 8. Artikel 5.21, artikel 5.22 en artikel 5.24 Waterwet gaan op in artikel 10.17 Omgevingswet, waardoor artikel 2 onderdeel 8 van het delegatiebesluit kan worden samengevoegd met artikel 2 onderdeel 7. Vanwege de in werking getreden Legger Delfland, wordt tot slot aan artikel 1 de definitie van 'Legger Delfland' toegevoegd.

Artikel 2.3 Inspraakverordening Delfland

Artikel 2 lid 2 onderdeel a komt te vervallen, vanwege de intrekking van de Keur. De Waterschapsverordening Delfland behoeft niet in de inspraakverordening te worden opgenomen, omdat afdeling 3.4 Awb reeds van toepassing is verklaard op de Waterschapsverordening Delfland in artikel 16.31 Omgevingswet. Daarnaast vervalt artikel 2 lid 2 onderdeel c, omdat projectplannen niet meer bestaan onder de Omgevingswet. Daarvoor in de plaats komen projectbesluiten en 'vergunningen eigen dienst'. Op projectbesluiten is afdeling 3.4 Awb in artikel 16.71 Omgevingswet reeds van toepassing verklaard en voor 'vergunningen eigen dienst' geldt het door de Verenigde Vergadering op 11 maart 2021 vastgestelde participatiebeleid.

Artikel 2.4 Legger Delfland

De in het tekstueel deel van de Legger Delfland opgenomen terminologie en verwijzingen naar wetsartikelen wordt met dit besluit aangepast aan de Omgevingswet en de Waterschapsverordening.

Artikel 2.5 Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017

In de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017 vindt een terminologische wijziging plaats. Het waterbeheerplan zoals genoemd in artikel 4.6 Waterwet komt terug als waterbeheerprogramma als genoemd in artikel 3.7 Omgevingswet.

Artikel 2.6 Legesverordening Delfland 2020

In de legesverordening Delfland 2020 vindt een terminologische wijziging plaats. 'Watervergunning' wordt vervangen door 'omgevingsvergunning voor een wateractiviteit'.

Artikel 2.7 Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

In de verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020 wordt verwezen naar het van toepassing zijnde artikel in de Waterwet alsmede naar de artikelen in de Omgevingswet die van toepassing zijn op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de verwijzing naar het artikel in de Waterwet te vervallen. Tevens wordt, vanwege de in werking getreden Legger Delfland, de verwijzing naar de 'Legger Wateren' gewijzigd in 'Legger Delfland'.

PARAGRAAF 3: OVERGANGSRECHT

In de Invoeringswet Omgevingswet zijn allerlei overgangsrechtelijke bepalingen opgenomen. Daaruit volgt o.a. dat het 'oude recht' onder bepaalde omstandigheden van toepassing blijft nadat de Omgevingswet in werking is getreden. Om die reden is in dit invoeringsbesluit een aantal overgangsrechtelijke bepalingen opgenomen, waardoor het overgangsrecht van de Omgevingswet in lijn is met de regelingen van Delfland.

Artikel 3.1 Projectplannen

Op grond van artikel 4.62 lid 2 Invoeringswet Omgevingswet blijft het oude recht van toepassing op de vaststelling van projectplannen als bedoeld in artikel 5.4 Waterwet indien het ontwerp voor de inwerkingtreding van afdeling 5.1 van de Omgevingswet ter inzage is gelegd. Om die reden blijven ook het Delegatiebesluit 2019 en de Inspraakverordening Delfland, zoals zij luidden voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, op deze situaties van toepassing.

Artikel 3.2 Gedoogplichtbeschikkingen

In bepaalde gevallen blijft op ambtshalve (te nemen) gedoogplichtbeschikkingen het oude recht van toepassing. Het betreft hier gedoogplichtbeschikkingen die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn bekend gemaakt, maar die nog niet onherroepelijk zijn. En het betreft te nemen gedoogplichtbeschikkingen, waarvoor voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet toepassing is gegeven aan artikel 4:8 Awb. Om die reden blijft het Delegatiebesluit 2019, zoals dat luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, in deze situaties van toepassing. Het Delegatiebesluit 2019, zoals dat luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijft eveneens van toepassing indien voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag als bedoeld in artikel 5.22 lid 1 Waterwet is ingediend, totdat het besluit op de aanvraag onherroepelijk is.

Artikel 3.3 Waterbeheerplan

Op ontwerp-waterbeheerplannen blijft het oude recht van toepassing, indien het ontwerp voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage is gelegd. Om die reden blijft de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie, zoals die luidde tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, van toepassing in deze situatie.

PARAGRAAF 4: SLOTBEPALINGEN

Artikel 4.1

Het besluit wordt aangehaald als Invoeringsbesluit Omgevingswet Delfland.

Artikel 4.2

Het besluit treedt in werking op hetzelfde moment als de Omgevingswet in werking treedt.

vingBijlage 3 bij dossier 2642:

Was/wordt lijst (dms nr. 2110158)

Was/wordt lijst

In onderstaande lijst zijn per regeling de wijzigingen opgenomen.

In de kolom 'regeling' is opgenomen welke regeling het betreft.

In de kolom 'artikel' is opgenomen welk artikel het betreft.

In de kolom 'was' is opgenomen hoe het betreffende artikel luidde voor de wijziging.

In de kolom 'wordt' is opgenomen hoe het artikel luidt na de wijziging.

In de kolommen 'was' en 'wordt' is het gedeelte van de tekst dat wijzigt, vetgedrukt.

Regeling	**Artikel**	**Was**	**wordt**
Vaar-verordening Delfland	Artikel 1 definitie waterstaatwerk	Waterstaatswerk: wateren, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken, die als zodanig in de **legger** zijn aangegeven, tenzij hiervoor een vrijstelling geldt van de opneming in de legger als bedoeld in **artikel 5.1 van de Waterwet**.	Waterstaatswerk: wateren, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken, die als zodanig in de **Legger Delfland** zijn aangegeven, tenzij hiervoor een vrijstelling geldt van de opneming in de legger als bedoeld in **artikel 2.39 lid 4 Omgevingswet.**
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 1 onderdeel c	**-**	**c. Legger Delfland: de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet, artikel 78 Waterschapswet, artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst.**
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 2	**het vaststellen van projectplannen Waterwet binnen het**	Vervalt

		vastgestelde investeringsplan, uitgezonderd de volgende gevallen: • **a.** **indien het de aanleg, verlegging of versteking van een primaire waterkering betreft en/of de projectprocedure van artikel 5.5 en verder Waterwet van toepassing is;** • **b.** **indien de verenigde vergadering bij het vaststellen van het investeringsplan voor het project waarvoor het projectplan wordt vastgesteld, heeft bepaald dat het projectplan door haarzelf dient te worden vastgesteld;**	
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 3	het wijzigen van de ligging van de duinvoet door middel van het wijzigen van de betreffende, bij de **legger** behorende kaart(en), indien de jaarlijkse meting van de duinvoet daartoe aanleiding geeft;	het wijzigen van de ligging van de duinvoet door middel van het wijzigen van de betreffende, bij de **Legger Delfland** behorende kaart(en), indien de jaarlijkse meting van de duinvoet daartoe aanleiding geeft;
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 5	het vaststellen van **leggerwijzigingen** voortvloeiend uit de vaststelling van **projectplannen of de verlening van watervergunningen**	het vaststellen van **wijzigingen van de Legger Delfland** voortvloeiend uit de vaststelling van **projectbesluiten of de verlening van vergunningen voor de aanleg, wijziging of verwijdering van een waterstaatswerk**
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 6	het vaststellen van **leggerwijzigingen** gericht op technische aanpassingen als gevolg van in het veld aangetroffen situaties die niet stroken met de legger;	het vaststellen van **wijzigingen van de Legger Delfland** gericht op technische aanpassingen als gevolg van in het veld aangetroffen situaties die niet stroken met de legger;
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 7	**het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in de artikelen**	**Het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in artikel**

		5.21 en 5.22 Waterwet voor onderzoeken en daarmee verband houdende werkzaamheden	**10.17 Omgevingswet, alsmede het wijzigen van gedoogplichtbeschikkingen als bedoeld in artikel 10.23 Omgevingswet**
Delegatiebesluit Delfland 2019	Artikel 2 onderdeel 8	**het opleggen van gedoogplicht als bedoeld in artikel 5.24 Waterwet voor aanleg en wijziging van een waterstaatswerk en daarmee verband houdende werkzaamheden.**	Vervalt
Inspraak-verordening Delfland	Artikel 2 lid 2 onderdeel a	**de Keur;**	Vervalt
Inspraak-verordening Delfland	Artikel 2 lid 2 onderdeel c	**projectplannen als bedoeld in artikel 5.4 Waterwet - niet zijnde projectplannen genoemd in artikel 5.5. Waterwet - in de volgende gevallen:** **- als het projectplan grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties heeft of vermoedelijk zal krijgen;** **- als het projectplan grote impact op de omgeving, omwonenden en/of belanghebbenden heeft of vermoedelijk zal krijgen;** **- als de geraamde bouwkosten (kale bouwkosten excl. BTW) van het project hoger zijn dan € 500.000,00;** **- als het projectplan (mede) ziet op activiteiten waarvoor, als een vergunning eigen dienst nog nodig zou zijn, die vergunning zou worden voorbereid met toepassing van afd. 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht;**	Vervalt

Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'bergingsgebied'	*bergingsgebied:* bergings -gebied als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*bergingsgebied:* bergings -gebied als bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'beschermings-zone'	*beschermingszone:* besch ermingszone als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*beschermingszone:* besch ermingszone als bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'buitenkruinlijn'	*buitenkruinlijn:* buitenkru inlijn als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland**	*buitenkruinlijn:* buitenkru inlijn als bedoeld in **bijlage 1 bij de Waterschaps-verordening Delfland**
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'Legger Delfland'	*Legger Delfland:* de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel **5.1 Waterwet**, artikel 78 Waterschapswet, **artikel 6.38 Omgevingsverordening Zuid-Holland** en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst	*Legger Delfland:* de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel **2.39 Omgevingswet**, artikel 78 Waterschapswet, **artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening** en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'onderhouds-verplichting'	*onderhoudsverplichting:* de aansprakelijkheid voor het onderhoud van de bij het waterschap in beheer zijnde waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone, zoals in de legger of in voorschriften bij **watervergunningen** of overeenkomst is aangegeven	*onderhoudsverplichting:* de aansprakelijkheid voor het onderhoud van de bij het waterschap in beheer zijnde waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone, zoals in de legger of in voorschriften bij **vergunningen** of overeenkomst is aangegeven
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'oppervlaktewaterlichaam'	*oppervlaktewaterlichaam* : oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*oppervlaktewaterlichaam* : oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'primaire waterkering'	*primaire waterkering:* primaire waterkering als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*primaire waterkering:* primaire waterkering als bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'projectplan'	***projectplan:* projectplan als bedoeld in Waterwet**	Vervalt

Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'projectbesluit'	-	***projectbesluit*: projectbesluit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'vergunning'	*vergunning:* watervergunning als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*vergunning:* omgevingsvergunning als bedoeld in **bijlage 1 bij de Waterschaps verordening**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'vergunning eigen dienst'	-	***vergunning eigen dienst:* vergunning die is aangevraagd door het Hoogheemraadschap van Delfland en verleend door dijkgraaf en hoogheemraden**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'verheelde waterkering'	*verheelde waterkering:* verheelde waterkering als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland**	*verheelde waterkering:* verheelde waterkering als bedoeld in **bijlage 1 bij de Waterschapsverordening**
Legger Delfland	Artikel 1.1. definitie 'Waterschaps-verordening'	-	***Waterschaps-verordening*: Waterschaps-verordening Delfland**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'waterstaatswerk'	*waterstaatswerk:* waterstaatswerk als bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*waterstaatswerk:* waterstaatswerk als bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'watersysteem'	*watersysteem:* watersysteem zoals bedoeld in **artikel 1, eerste lid, Waterwet**	*watersysteem:* watersysteem zoals bedoeld in **de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet**
Legger Delfland	Artikel 1.1 definitie 'watervergunning'	*watervergunning:* zie vergunning	Vervalt
Legger Delfland	Artikel 1.5 lid 4	Het Hoogheemraadschap van Delfland is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van een **projectplan** aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk, zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen.	Het Hoogheemraadschap van Delfland is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van een **projectbesluit of vergunning eigen dienst** aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk, zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen.

Legger Delfland	Artikel 1.5 lid 5	De meldingplichtige, van een activiteit voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk, waarvan de aanleg of de wijziging van waterstaatswerken op grond van **artikel 3.6 of 3.7 Keur Delfland is vrijgesteld van de watervergunningplicht als bedoeld in artikel 3.1 Keur Delfland**, is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van die melding aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen. Onder meldingplichtige wordt hier ook verstaan degene die de meldingplichtige activiteit verricht of datgene houdt waarop die meldingplicht betrekking heeft.	De meldingplichtige, van een activiteit voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk, waarvan de aanleg of de wijziging van waterstaatswerken op grond van **de Waterschapsverordening is vrijgesteld van de vergunningplicht als bedoeld in artikel 4.3 Waterschapsverordening**, is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van die melding aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen. Onder meldingplichtige wordt hier ook verstaan degene die de meldingplichtige activiteit verricht of datgene houdt waarop die meldingplicht betrekking heeft.
Legger Delfland	Artikel 3.2	**Artikel 3.2 Leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen** • **1.**Voor oppervlaktewaterlichamen geldt het volgende onderwatertalud: ○ **a.** bij kleigronden van 1:2 of flauwer, tenzij in een vergunning of **projectplan** anders is bepaald; ○ **b.** bij zand- en veengronden van 1:3 of flauwer, tenzij in een vergunning of **projectplan** anders is bepaald. • **2.**Voor oppervlaktewaterlichamen geldt een bovenwatertalud van 1:1 of flauwer, tenzij	**Artikel 3.2 Leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen** • **1.**Voor oppervlaktewaterlichamen geldt het volgende onderwatertalud: ○ **a.** bij kleigronden van 1:2 of flauwer, tenzij in een vergunning of **projectbesluit** anders is bepaald; ○ **b.** bij zand- en veengronden van 1:3 of flauwer, tenzij in een vergunning of **projectbesluit** anders is bepaald. • **2.**Voor oppervlaktewaterlichamen geldt een bovenwatertalud van 1:1 of flauwer, tenzij

		een oeverconstructie aanwezig is of tenzij in een vergunning of **projectplan** anders is bepaald. • **3.**Voor natte ecologische zones en gestapelde waterbergingszones geldt, indien van toepassing, het talud zoals dat in een vergunning of **projectplan** is bepaald.	een oeverconstructie aanwezig is of tenzij in een vergunning of **projectbesluit** anders is bepaald. • **3.**Voor natte ecologische zones en gestapelde waterbergingszones geldt, indien van toepassing, het talud zoals dat in een vergunning of **projectbesluit** is bepaald.
Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017	Artikel 2 lid 2	Het **Waterbeheerplan**, inclusief een ruimtelijke paragraaf, wordt eenmaal in de zes jaar vastgesteld. De verantwoording over de voortgang maakt onderdeel uit van de jaarlijkse beleids- en verantwoordingscyclus.	Het **Waterbeheerprogramma**, inclusief een ruimtelijke paragraaf, wordt eenmaal in de zes jaar vastgesteld. De verantwoording over de voortgang maakt onderdeel uit van de jaarlijkse beleids- en verantwoordingscyclus.
Legesverordening Delfland 2020	Artikel 3 lid 1	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een **watervergunning**, of voor een verzoek om een inhoudelijke wijziging van een bestaande **watervergunning**, wordt • **a.** Een tarief geheven van €275,00. • **b.** In afwijking van het tarief onder a wordt voor een aanvraag of verzoek, dat betrekking heeft op een relatief groot tot zeer groot ruimtelijk of infrastructureel project en dat van het Hoogheemraadschap om intensieve medewerking vraagt leges geheven naar het bedrag van de werkelijke kosten die het Hoogheemraadschap maakt.	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit**, of voor een verzoek om een inhoudelijke wijziging van een bestaande **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit**, wordt • **a.** Een tarief geheven van €275,00. • **b.** In afwijking van het tarief onder a wordt voor een aanvraag of verzoek, dat betrekking heeft op een relatief groot tot zeer groot ruimtelijk of infrastructureel project en dat van het Hoogheemraadschap om intensieve medewerking vraagt leges geheven naar het bedrag van de

		• **c.** Het bedrag als bedoeld onder b wordt gespecificeerd in een door of namens het Dagelijks bestuur, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag of het verzoek, aan de aanvrager of verzoeker overgelegde begroting. • **d.** Als onder b van toepassing is, zijn onder a en b niet van toepassing op tweede en verdere aanvragen of verzoeken, die gelet op hun onderlinge samenhang, betrekking hebben op hetzelfde project waarop de eerste aanvraag betrekking heeft, of daarop redelijkerwijs betrekking hadden kunnen hebben.	werkelijke kosten die het Hoogheemraadschap maakt. • **c.** Het bedrag als bedoeld onder b wordt gespecificeerd in een door of namens het Dagelijks bestuur, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag of het verzoek, aan de aanvrager of verzoeker overgelegde begroting. • **d.** Als onder b van toepassing is, zijn onder a en b niet van toepassing op tweede en verdere aanvragen of verzoeken, die gelet op hun onderlinge samenhang, betrekking hebben op hetzelfde project waarop de eerste aanvraag betrekking heeft, of daarop redelijkerwijs betrekking hadden kunnen hebben.
Legesverordening Delfland 2020	Artikel 3 lid 2	Onverminderd artikel 3, eerste lid, onder a en b worden de leges verhoogd met extra kosten, die nodig zijn voor extern advies in verband met de aanvraag voor een **watervergunning** of het verzoek voor een inhoudelijke wijziging van een bestaande **watervergunning**.	Onverminderd artikel 3, eerste lid, onder a en b worden de leges verhoogd met extra kosten, die nodig zijn voor extern advies in verband met de aanvraag voor een **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit** of het verzoek voor een inhoudelijke wijziging van een bestaande **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit**.
Legesverordening Delfland 2020	Artikel 7 lid 1	**Artikel 7 Vrijstellingen** • **1.**Er worden geen leges in rekening gebracht: ○ **a.** Voor het in behandeling nemen van aanvragen van **watervergunningen** door of vanwege het Hoogheemraadschap van Delfland;	**Artikel 7 Vrijstellingen** • **1.**Er worden geen leges in rekening gebracht: ○ **a.** Voor het in behandeling nemen van aanvragen van **omgevingsvergunningen voor een wateractiviteit** door of vanwege het

		○ **b.** Indien een aanvraag wordt ingetrokken voordat deze in behandeling is genomen; ○ **c.** Indien de aanvraag niet-ontvankelijk wordt verklaard, of indien wordt besloten om de aanvraag niet te behandelen; ○ **d.** Voor het verlenen van een **watervergunning** voor houtopstanden en/of werken die op last van het Hoogheemraadschap van Delfland moeten worden verwijderd vanwege noodzakelijke werkzaamheden.	Hoogheemraadschap van Delfland; ○ **b.** Indien een aanvraag wordt ingetrokken voordat deze in behandeling is genomen; ○ **c.** Indien de aanvraag niet-ontvankelijk wordt verklaard, of indien wordt besloten om de aanvraag niet te behandelen; ○ **d.** Voor het verlenen van een **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit** voor houtopstanden en/of werken die op last van het Hoogheemraadschap van Delfland moeten worden verwijderd vanwege noodzakelijke werkzaamheden.
Legesverordening Delfland 2020	Artikel 9 lid 1	Leges worden terugbetaald indien: • **a.** De **watervergunning** door of namens het Dagelijks bestuur wordt ingetrokken of • **b.** De **watervergunning** wordt vernietigd en deze vernietiging onherroepelijk is.	Leges worden terugbetaald indien: • **a.** De **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit** door of namens het Dagelijks bestuur wordt ingetrokken of • **b.** De **omgevingsvergunning voor een wateractiviteit** wordt vernietigd en deze vernietiging onherroepelijk is.
Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020	Artikel 1 lid 1 definitie 'ontvangstplicht'	*ontvangstplicht*: **de in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet opgenomen ontvangstplicht, respectievelijk** de in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet opgenomen gedoogplicht, beide plichten uitsluitend voor zover het (bagger-)specie betreft	*ontvangstplicht*: de in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet opgenomen gedoogplicht, beide plichten uitsluitend voor zover het (bagger-)specie betreft

Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020	Artikel 1 lid 1 definitie 'watergang'	*watergang*: primair water, zoals bedoeld in de Legger **Wateren van** Delfland, waarvan het onderhoud geschiedt door of namens Delfland	*watergang*: primair water, zoals bedoeld in de **Legger Delfland**, waarvan het onderhoud geschiedt door of namens Delfland
Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020	Artikel 1 lid 1 definitie 'baggerspecie'	*baggerspecie*: baggerspecie en specie zoals bedoeld **in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet respectievelijk** in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet	*baggerspecie*: baggerspecie en specie zoals bedoeld in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet
Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020	Artikel 1 lid 1 definitie 'eigenaar'	*eigenaar*: de eigenaar van een kadastraal perceel grenzend aan de watergang en tevens rechthebbende zoals bedoeld **in artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet respectievelijk** in artikel 10.3 lid 1 van de Omgevingswet	*eigenaar*: de eigenaar van een kadastraal perceel grenzend aan de watergang en tevens rechthebbende zoals bedoeld in artikel 10.3 lid 1 van de Omgevingswet

Bijlage 4 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Vaarverordening Delfland (dms nr. 2110160)

Vaarverordening Delfland

Intitulé

Vaarverordening Delfland

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland heeft op 11 november 2014 de vaarverordening Delfland vastgesteld voor ter inzage legging. Na deze inzage periode is de vaarverordening Delfland voorgelegd aan de verenigde vergadering van Delfland. Op 19 februari 2015 heeft de verenigde vergadering de vaarverordening Delfland vastgesteld.

Toelichting

De Vaarverordening Delfland vervangt de Beleidsregel Scheepvaartverkeersmaatregelen Delfland en de twee bijbehorende verkeersbesluiten waarin de vaarregels nu zijn geregeld. De verordening is een vereenvoudiging en verduidelijking van de regels uit de beleidsregel en de verkeersbesluiten. Eén van de resultaten van de vereenvoudiging van de regels is het vervallen van de verplichting om een motorvaartvergunning aan te schaffen op ruimschoots het grootste gedeelte van de vaarwateren. Tevens zijn in samenspraak met verschillende belanghebbende partijen nieuwe vaarkaarten opgesteld.

Indien u vragen heeft naar aanleiding van deze publicatie, kunt u op werkdagen van 9:00 tot 16:00 uur contact opnemen met de sector Waterbeheer, team Regulering en Planadvisering, tel. 015-2701868. De vaarverordening Delfland wordt van kracht na deze publicatie in het Waterschapsblad. Tegen dit vaststellingsbesluit kan geen beroep worden ingesteld.

Vaarverordening Delfland

Artikel 1 begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- Het college: het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland.

- Drijvend object: een object te water dat, uit hoofde van zijn feitelijke bestemming of gebruik, plaatsgebonden is.

- Gemotoriseerd vaartuig: een schip dat is voorzien van enige vorm van mechanische middelen tot voortbeweging. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt in de brandstof of elektriciteitsvoorziening van de motor.

- Natte ecologische zone: een zone in/langs water waarin door inrichting, ecologisch geoptimaliseerd beheer of een combinatie van deze maatregelen, leefgebied is gecreëerd voor waterplanten en -dieren.

- Nautisch beheer: de zorg voor een vlotte en veilige afwikkeling van het scheepvaartverkeer.

- Schip: elk vaartuig, met inbegrip van een vaartuig zonder waterverplaatsing en een watervliegtuig, dat feitelijk wordt gebruikt of geschikt is om te worden gebruikt als middel tot verplaatsing te water.

- Stremming: gehele of gedeeltelijke belemmering van de doorvaart op een watergang die is opgenomen in bijlage 2 of 3 van de vaarverordening Delfland.

- Vaarseizoen: de periode van 1 april tot 31 oktober.

- Vaarstrook: dat deel van het vaarwater dat op de waterspiegel vrijgehouden moet worden om veilig en vlot scheepvaartverkeer mogelijk te maken.

- Vaartuig; zie schip.

- Vaarwater: elk voor het openbaar verkeer met schepen openstaand water.

- Vaarwegbeheer: het in stand houden van het vaarwegprofiel ten behoeve van de scheepvaart overeenkomstig de aan dat water toegekende vaarwegfunctie.

- Waterscooter: snelle motorboot gebouwd of ingericht om door één of meer personen skiënd door of over het water te worden voortbewogen. Hieronder vallen óók Jetski's.

- Waterstaatswerk: wateren, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken, die als zodanig in de Legger Delfland zijn aangegeven, tenzij hiervoor een vrijstelling geldt van de opneming in de legger als bedoeld in artikel 2.39 lid 4 Omgevingswet.

Artikel 2 Reikwijdte vaarverordening

De artikelen in deze verordening zijn alleen van toepassing voor die wateren waar Delfland nautisch beheerder is (zie bijlage 1).

Artikel 3 vaarverboden:

a. Het is verboden te varen met waterscooters.

b. Het is verboden zonder ontheffing van het college te varen met vaartuigen die de volgende afmetingen overschrijden:

- maximale diepgang: 1,00 meter;

- maximale lengte: 21,00 meter;

- maximale breedte: 3,50 meter.

a. Het is verboden te varen met een gemotoriseerd vaartuig anders dan op de wateren aangewezen in bijlage 2.

b. Het is verboden zonder ontheffing van het college te varen met een gemotoriseerd vaartuig op de wateren aangewezen in bijlage 3.

c. Een ontheffing moet tijdens het varen in het vaartuig aanwezig zijn.

Artikel 4 aanwijzingsbevoegdheid college:

Het college kan wateren toevoegen aan of verwijderen van de kaarten in de bijlage 2 en 3.

Artikel 5 afmeren, aanleggen en/of ligplaats innemen:

a. Het is verboden ligplaats in te nemen, aan te meren of te ankeren met een vaartuig:

I op zodanige wijze dat een minimale vaarstrook van 8 meter breed wordt beperkt;

II binnen 20 meter van een bocht;

III als dat schadelijk is of een belemmering vormt voor het functioneren van een natte ecologische zone of een waterstaatswerk;

b. Het is verboden om vaartuigen en drijvende objecten onbeheerd los te laten drijven.

c. Van het verbod in artikel 5 lid a. onder I kan door het college ontheffing worden verleend. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 6 maximale vaarsnelheid:

De maximale vaarsnelheid bedraagt 6 kilometer per uur, tenzij bij verkeersbesluit van het college voor een specifiek water anderszins is bepaald.

Artikel 7 tijdelijk belemmeren of stremmen scheepvaart

1. Tijdelijk stremmen van een water welke is opgenomen in bijlage 2 of 3 wordt minimaal 8 weken voor aanvang van de stremming gemeld aan Delfland.

2. De melding van een stremming wordt schriftelijk gedaan via het daarvoor geldende meldingsformulier.

3. Het stremmen van water in het vaarseizoen vindt alleen plaats indien aangetoond kan worden dat het redelijkerwijs niet mogelijk is om buiten het vaarseizoen te stremmen.

Artikel 8 uitzonderingen

De geboden en verboden genoemd in deze verordening gelde niet voor vaartuigen:

a. waamee waterstaatkundig onderhoud en/of toezicht wordt verricht;

b. ten behoeve van toezicht en handhaving;

c. die krachtens artikel 3.27 van het Binnenvaartpolitiereglement, een blauw licht tonen.

Artikel 9 leges:

Aan besluiten, zijnde verkeersbelsuiten dan wel ontheffingen op verkeersbesluiten of op deze verordening, doe worden genomen ten behoeve van derden, zoals het afkondigen vna stemmingen en het verlenen van ontheffingen voor het gemotoriseerd varen, kunnen leges verbonden worden.

Artikel 10 intrekkingen, inwerkingtreding en citeertitel:

1. de besluiten genoemd in bijlage 4 worden ingetrokken;

2. deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie in het Waterschapsblad;

3. deze verordening wordt aangehaald als de 'vaarverordening Delfland'.

Ondertekening

Aldus besloten door de Verenigde Vergadering, op 19 februari 2015,

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris , de Voorzitter,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart mr. M.A.P. van Haersma Buma

Nota van Toelichting behorende bij de Vaarverordening Delfland

Inleiding

Delfland is verantwoordelijk voor het waterbeheer, inclusief de afvalwaterzuivering en de waterstaatkundige veiligheid in het gebied dat globaal is gelegen tussen Den Haag, Berkel en Rodenrijs, Rotterdam en Hoek van Holland. Naast de verantwoordelijkheid voor het waterbeheer heeft Delfland ook taken op het gebied van het nautisch beheer. De nautisch beheerder ziet toe op de regels uit landelijke wetgeving (zoals de Scheepvaartverkeerswet) en lokale wetgeving (zoals deze verordening) met de intentie om vlot en veilig verloop van het scheepvaartverkeer te regelen.

In 1992 is Delfland door de Provincie Zuid-Holland aangewezen als nautisch beheerder voor de vaarwateren die niet vallen onder het nautisch toezicht van een andere beheerder. In de praktijk zijn dit de vaarwateren die niet in het beheersgebied vallen van de zes grote steden in Delfland (Den Haag, Rotterdam, Schiedam, Delft, Maassluis en Vlaardingen, zie ook bijlage 1 van de Vaarverordening voor een overzicht van bevoegde gezagen). Waarschijnlijk zal de provincie Zuid-Holland haar vaarwegenverordening aanpassen, waardoor er een verschuiving in de aanwijzing van

vaarwegbeheerders zal plaatsvinden. In deze verordening wordt alleen gesproken over het nautisch beheer. Op het gebied van nautische bevoegdheden zijn voorlopig geen veranderingen in de bevoegdheden gepland.

In het belang van een vlot en veilig verloop van het scheepvaartverkeer maar ook ter in stand houding van de wateren waarover gevaren mag worden én ter voorkoming of beperking van schade door de scheepvaart aan waterstaatkundig gezien de kwetsbare wateren, heeft Delfland op grond van artikel 3 lid 4 van het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland en de aanwijzingsbesluiten van de provincie Zuid-Holland, alsmede op grond van artikel 42 van Scheepvaartverkeerswet in voorliggende Vaarverordening regels gesteld voor de onder het nautisch beheer van Delfland vallende wateren.

Ten opzichte van de eerder door de provincie aangewezen vaarwegen is een aantal veranderingen doorgevoerd. In overleg met verschillende belanghebbenden zijn wateren aangewezen die draagkrachtig genoeg zijn om naast het functioneren als deel van het Delflandse watersysteem als nevenfunctie de functie vaarweg te dragen.

De vaarverordening Delfland is ter vervanging van een aantal oude verkeersbesluiten, welke worden ingetrokken met het van kracht worden van deze verordening. Aanleiding voor het opstellen van deze vaarverordening is het actualiseren van de nautische regelgeving van Delfland, evenals het herzien van het nut en de noodzaak van het oude vaarvergunningstelsel. In het kader van deregulering is deze nieuwe verordening een compleet en compact overzicht van de actuele nautische kaders en regels van Delfland.

Toelichting artikel 1, begripsomschrijvingen:

Waar van toepassing zijn definities overgenomen uit hogere wetgeving zoals het binnenvaart politiereglement of de Scheepvaartverkeerswet.

Toelichting artikel 2, reikwijdte vaarverordening:

Er zijn verschillende nautische toezichthouders voor de vaarwateren in het gebied van Delfland. In 1992 heeft de provincie Zuid-Holland in een aanwijsbesluit nautische bevoegdheden toegewezen aan verschillende instanties (besluit Provinciale Staten van Zuid-Holland, registratienummer 921353). In bijlage 1 is een kaart opgenomen met de wateren waarover Delfland nautisch beheerder is. Met verschillende kleuren is aangegeven welke andere bevoegde gezagen nautisch beheerder zijn over de overige wateren in het gebied van Delfland.

Artikel 3, vaarverboden:

Voor waterscooters geldt een algeheel vaarverbod. In het verleden zijn door meerdere toezichthoudende instanties algehele vaarverboden ingesteld voor waterscooters ter voorkoming van ongewenste situaties. Zie ook Wijzigingsbesluit verkeersbesluit AGV2, Besluit “tot instellen waterscooterverbod voor bepaalde vaargebieden en tot instellen vaargebieden voor het snelvaren met waterscooters” van RWS etc. Delfland heeft in de hier voorgaande beleidsregel Scheepvaartverkeersmaatregelen besloten, ter voorkoming van overlast en gezien het beperkte vaarwegprofiel van de wateren waarover gemotoriseerd gevaren mag worden en de kwetsbaarheid van oevers en ecologische waarden, een algeheel vaarverbod in te stellen voor waterscooters. Dit verbod is overgenomen in deze verordening.

Net zoals in de oude nautische besluiten van Delfland is een maximum gesteld aan de afmetingen van schepen die mogen varen over de wateren die onder het nautische beheer vallen van Delfland. De afmetingen zijn niet gewijzigd ten opzichte van de oude situatie en er is wederom een mogelijkheid om – onder voorwaarden – een ontheffing te verkrijgen voor boten met grotere afmetingen.

De door middel van wind- en/of spierkracht voortgedreven vaartuigen mogen volgens het Binnenvaartpolitiereglement op elk voor het openbaar verkeer met schepen openstaand water varen. In de praktijk betekent dit dat deze vaartuigen mogen varen op alle wateren waarop het fysiek mogelijk is om te varen. Om meer duidelijkheid te creëren in waar gemotoriseerd gevaren mag worden, is een vaarkaart opgesteld in samenspraak met de verschillende belanghebbenden in het beheersgebied van Delfland.

Gemotoriseerd vaarverkeer kan schade veroorzaken aan de flora en fauna en kan het functioneren van het watersysteem belemmeren. Daarom is bij het vaststellen van de vaarkaarten in bijlage 2 en 3 rekening gehouden met de draagkracht van iedere individuele watergang. Voor de wateren die draagkrachtig genoeg zijn en waarbij een belang is om er gemotoriseerd op te kunnen varen, is in overleg met de verschillende belanghebbende partijen bepaald dat deze wateren geschikt zijn om vaarwater als nevenfunctie te krijgen. In bijlage 2 is de kaart met vaarwateren weergegeven waarover een ieder gemotoriseerd mag varen. In bijlage 3 is de kaart weergegeven met vaarwateren waarop met ontheffing gemotoriseerd gevaren mag worden.

De wateren in bijlage 2 zijn wateren die draagkrachtig genoeg zijn om doorgaande gemotoriseerde recreatievaart aan te kunnen. De wateren in bijlage 3 zijn dit niet. Dit kan komen omdat er veel ecologische waarden in het water zijn aangetroffen die schade ondervinden van teveel gemotoriseerd vaarverkeer. Maar er kan ook bepaald zijn dat de draagkracht beperkt is omdat de watergang bijvoorbeeld niet breed genoeg is voor doorgaande gemotoriseerde recreatievaart. Er kan door het college een ontheffing worden verleend voor het gemotoriseerd mogen varen op de wateren die genoemd zijn in bijlage 3.

Iedereen die in aanmerking wil komen voor een ontheffing zal zelf de informatie aan moeten leveren waaruit blijkt dat er voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. particulieren kunnen een ontheffing aanvragen wanneer zij kunnen aantonen dat zij aan het water genoemd in bijlage 3 wonen of een perceel in eigendom of in huur hebben.

2. Ondernemers kunnen een ontheffing aanvragen wanneer zij kunnen aantonen dat zij commerciële belangen hebben bij het bevaren van een watergang genoemd in bijlage 3.

3. Verder kan voor scholing, onderzoek en voor evenementen een ontheffing verleend worden om te mogen varen op de wateren genoemd in bijlage 3.

4. Particulieren en ondernemers kunnen een ontheffing aanvragen wanneer zij kunnen aantonen dat vóór het van kracht worden van deze verordening een ontheffing werd verkregen voor één van de wateren genoemd in bijlage 3. Met ingang van deze verordening kan hiervoor ook een ontheffing verleend worden.

Artikel 4, aanwijzingsbevoegdheid college

Delfland kan watergangen toevoegen aan of verwijderen uit bijlage 2 of 3, wanneer zij dit nodig acht. Hierbij worden de verschillende belangen afgewogen zoals het functioneren van het watersysteem, de

veiligheid en de vrijheid van het scheepvaartverkeer, de instandhouding en bruikbaarheid van vaarwateren voor het vaarverkeer, etc.

Toelichting artikel 5, afmeren, aanleggen en/of ligplaats innemen:

Delfland is nautisch beheerder en heeft vanuit dat oogpunt een aantal voorwaarden gesteld aan het afmeren, aanleggen en ligplaats innemen. De voorwaarden zijn bedoeld ter bescherming van het watersysteem en de ecologische waarden in dit watersysteem en ter voorkoming van gevaarlijke situaties. Naast de voorwaarden die Delfland stelt, kan een gemeente vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening en planologie bepalen waar zij aangemeerde schepen toestaat. Per gemeente verschilt of hier invulling is, bijvoorbeeld in de vorm van een ligplaatsenbeleid.

De minimale vaarstrook is dat deel van het vaarwater dat op de waterspiegel vrijgehouden moet worden om veilig en vlot scheepvaartverkeer mogelijk te maken. Dit is in het gebied van Delfland 8 meter, conform de Beleidsvisie kleine waterrecreatie Nederland 2001-2020. Afmeren, aanleggen en ligplaats innemen op plaatsen waar niet kan worden voldaan aan deze minimale vaarstrook, kan onder voorwaarden worden toegestaan met behulp van ene ontheffing.

In het oude verkeersbesluit van Delfland was opgenomen dat de bepaling van een minimale vaarstrook niet van toepassing was indien betreffende gemeente een andere vrij te houden doorvaartbreedte formeel heeft bepaald. Deze bepaling is komen te vervallen aangezien Delfland verantwoordelijk is voor een veilige en vlotte doorvaart op wateren waar zij nautisch beheerder is.

Toelichting artikel 6, maximale vaarsnelheid:

Door het limiteren van de vaarsnelheid wordt voorkomen dat onnodige opwerveling van slib (negatieve invloed op waterkwaliteit) en schade aan waterstaatswerken ontstaat.

Toelichting artikel 7, tijdelijk belemmeren of stremmen scheepvaart:

De meeste administratieve handelingen en de uitwerking van een verkeersbesluit tot stremmen van de doorvaart zijn geregeld in het Besluit administratieve bepalingen scheepvaart (Babs). Aanvullend op het bepaalde in het Babs worden in deze verordening eisen gesteld aan de manier van melden van een stremming bij het bevoegde gezag. Aangezien de wateren waarover gemotoriseerd gevaren mag worden vaak wateren zijn die in de zomerperiode intensief gebruikt worden, heeft het de voorkeur om stremmingen zoveel mogelijk te laten plaatsvinden buiten het vaarseizoen. Na 1 oktober en voor 1 april vindt vrijwel geen vaarverkeer plaats en is een stremming relatief eenvoudig af te stemmen met belanghebbenden.

Artikel 8, uitzonderingen:

Voor motorschepen waarmee waterstaatkundig onderhoud en/of onderzoek moet worden verricht en voor motorschepen ten behoeve van toezicht en handhaving (of om een andere reden een blauw licht voeren) gelden de artikelen in deze verordening niet, voor deze motorschepen gelden de regels uit het Binnenvaart politiereglement en de Scheepvaartverkeerswet.

Artikel 9, leges:

Anticiperend op een eventuele wijziging van de Legesverordening Delfland kan in de toekomst besloten worden om leges te heffen op het verlenen van ontheffingen en het nemen van besluiten op basis van deze verordening.

Artikel 10, intrekkingen, inwerkingtreding en citeertitel:

Geen toelichting.

Overige toelichtingsonderwerpen:

Bebording:

Het college kan volgens het Besluit administratieve bepalingen Scheepvaartverkeer (Babs) bij verkeersbesluit bepalen om verkeerstekens te plaatsen, zoals verkeersborden uit het Binnenvaartpolitiereglement (BPR).

Bijlage 1: Overzicht nautisch bevoegde gezagen in Delfland

Delfland is conform het aanwijzigingsbesluit van de provincie Zuid-Holland nautisch beheerder van die wateren waar geen andere nautische beheerder is. In onderstaande kaart is weegegeven hoe de verdeling van het nautisch beheer er in het beheersgebied van Delfland uitziet.

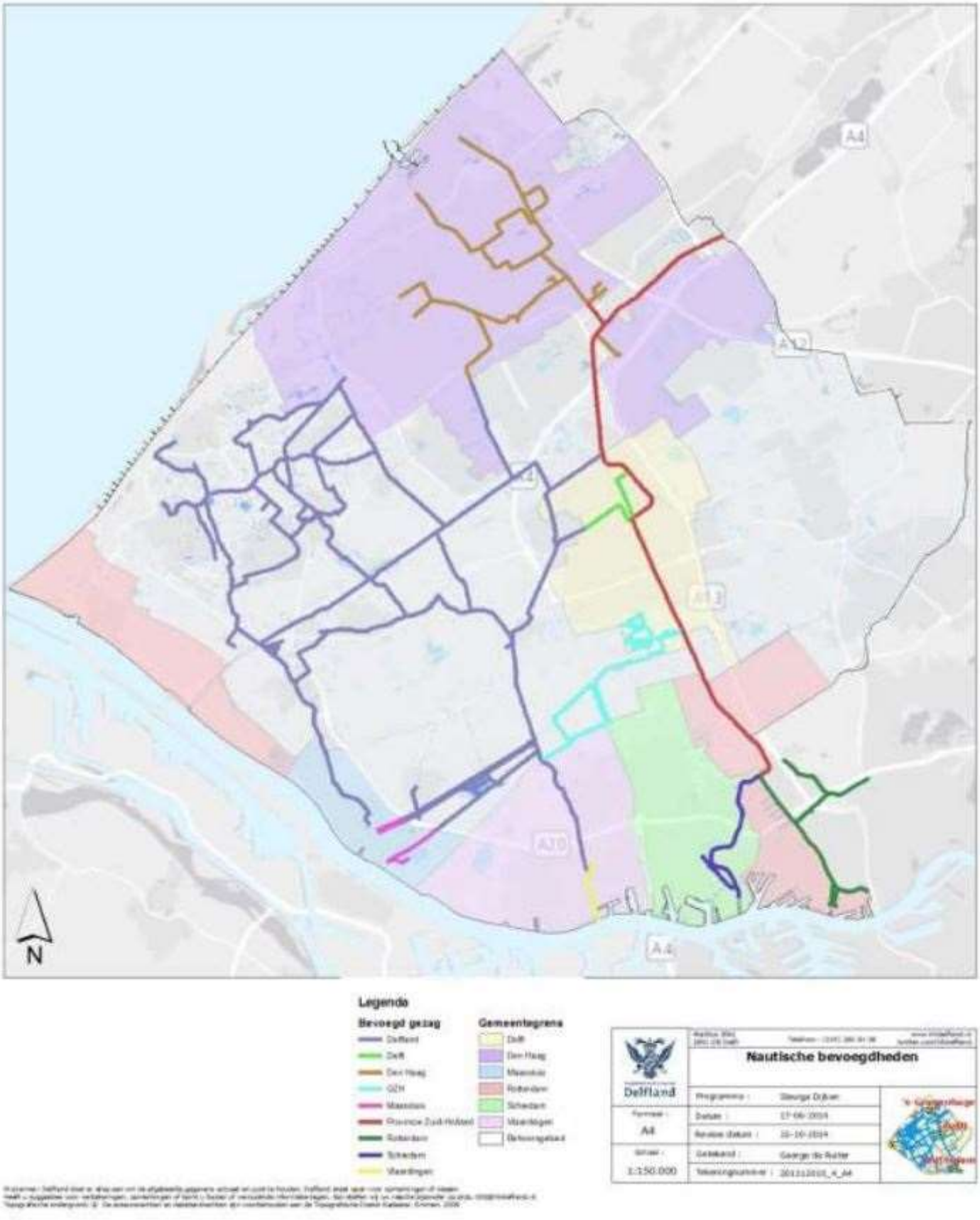

Bijlage 2: Kaart met wateren waarover gemotoriseerd gevaren mag worden

Op deze kaart zijn de wateren groen gekleurd waarover zonder ontheffing gemotoriseerd gevaren mag worden. In de Vaarverordening Delfland zijn regels gesteld voor het gebruik van deze wateren als vaarwater. Denk hierbij aan vaarsnelheden, mogelijkheden om aan te leggen, etc.

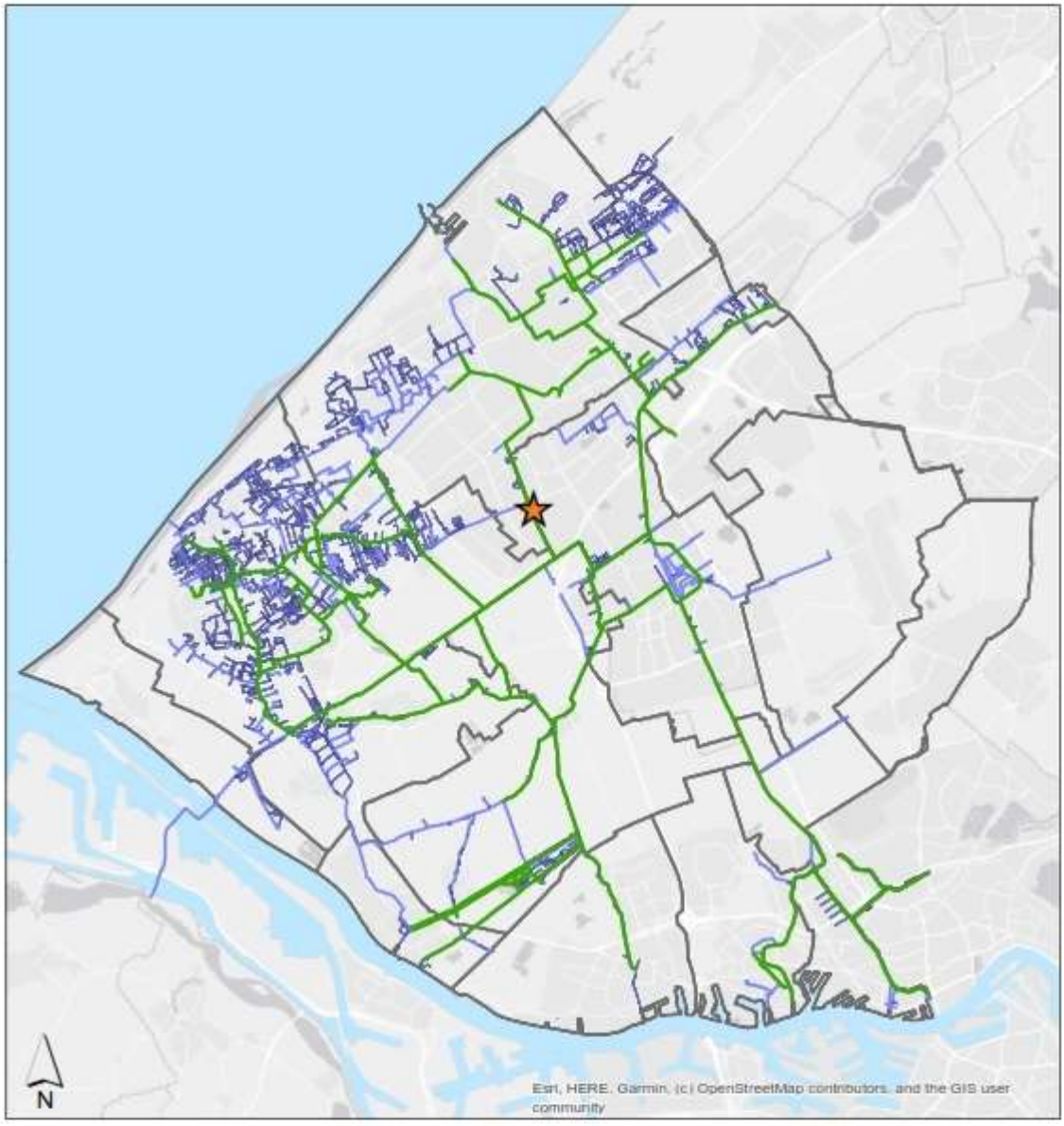

Voor de Strijp en Reijnerwatering is met ingang van het vaarseizoen 2022 een Verkeersbesluit op grond van de Scheepvaartverkeerswet vastgesteld. Er gelden op grond van dit besluit beperkingen in de doorvaartmogelijkheden. Ook voor andere wateren opgenomen op deze kaart kan een Verkeersbesluit worden genomen.
Op www.hhdelfland.nl kunt u de actuele informatie vinden over beperkingen in de doorvaartmogelijkheden.

Legenda
Ja
Gemeentegrens

Delfland
Vaarwegen
Beheergebied HHD
A4
1:150.000

Bijlage 3: Kaart met wateren waar met ontheffing gevaren mag worden (geel)

Op deze kaart zijn wateren geel gekleurd waarover alleen met ontheffing van Delfland gevaren mag worden. Om een ontheffing te krijgen, dient voldaan te worden aan de eisen gesteld in de Vaarverordening Delfland.

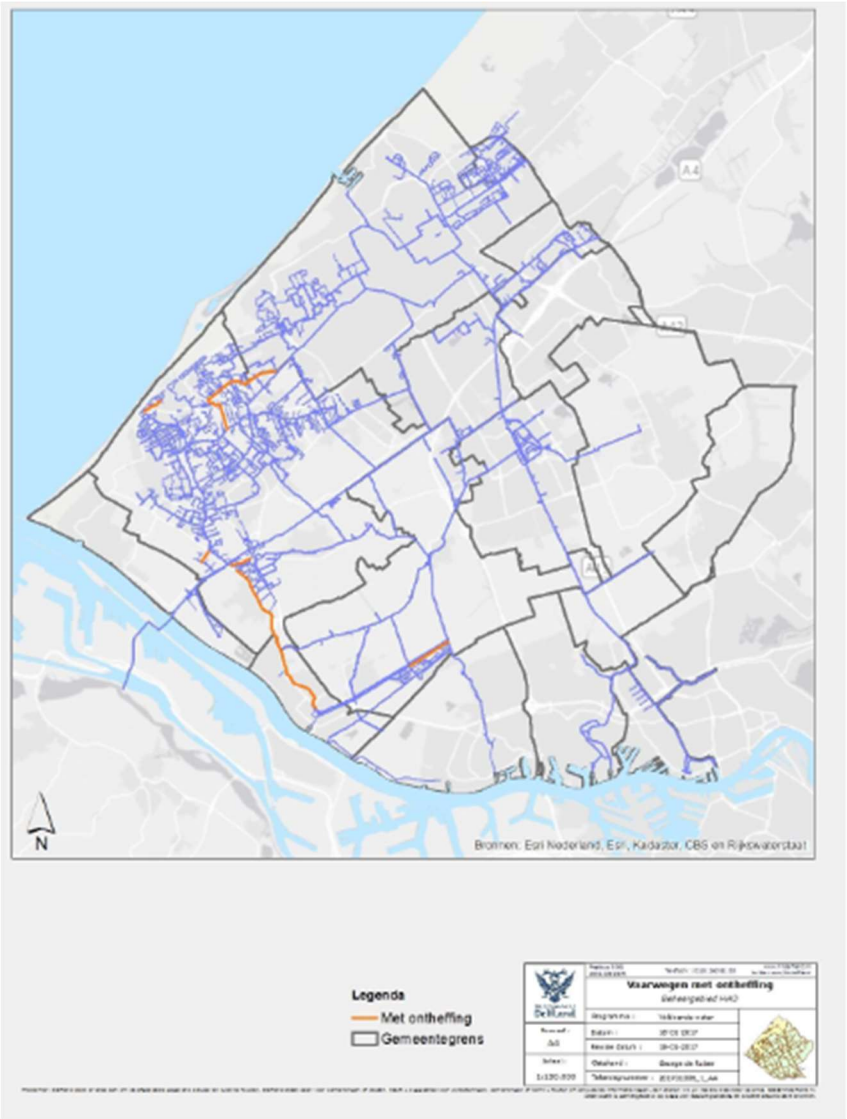

Bijlage 5 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Legesverordening Delfland 2020 (dms nr. 2110162)

Legesverordening Delfland 2020

Intitulé
Verordening van de verenigde vergadering van de Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent leges (Legesverordening Delfland 2020)

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 15 oktober 2019 (dossiernummer 1501);

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie van 5 november 2019;

overwegende dat de 'Legesverordening Delfland 2017' dient te worden geactualiseerd;

gelet op de artikelen 110, 111, 113, 115 en 132 van de Waterschapswet;

Besluit:
Stelt vast de navolgende Legesverordening Delfland 2020:

Legesverordening Delfland 2020

Artikel 1 Aard van de belasting en belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor de door het Hoogheemraadschap te verlenen diensten overeenkomstig de in artikel 3 genoemde heffingsmaatstaven en tarieven.

Artikel 2 Belastingplichtige

Belastingplichtig is de aanvrager van de diensten, dan wel degene ten behoeve van wie deze diensten worden aangevraagd.

Artikel 3 heffingsmaatstaven en tarieven

1. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, of voor een verzoek om een inhoudelijke wijziging van een bestaande omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, wordt

    a. Een tarief geheven van €275,00.

    b. In afwijking van het tarief onder a wordt voor een aanvraag of verzoek, dat betrekking heeft op een relatief groot tot zeer groot ruimtelijk of infrastructureel project en dat van het Hoogheemraadschap om intensieve medewerking vraagt leges geheven naar het bedrag van de werkelijke kosten die het Hoogheemraadschap maakt.

c. Het bedrag als bedoeld onder b wordt gespecificeerd in een door of namens het Dagelijks bestuur, voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag of het verzoek, aan de aanvrager of verzoeker overgelegde begroting.

d. Als onder b van toepassing is, zijn onder a en b niet van toepassing op tweede en verdere aanvragen of verzoeken, die gelet op hun onderlinge samenhang, betrekking hebben op hetzelfde project waarop de eerste aanvraag betrekking heeft, of daarop redelijkerwijs betrekking hadden kunnen hebben.

2. Onverminderd artikel 3, eerste lid, onder a en b worden de leges verhoogd met extra kosten, die nodig zijn voor extern advies in verband met de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit of het verzoek voor een inhoudelijke wijziging van een bestaande omgevingsvergunning voor een wateractiviteit.

Artikel 4 Inbehandelingname

1. Indien een begroting als bedoeld in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, is uitgebracht, wordt een aanvraag of schriftelijk verzoek in behandeling genomen op de tiende werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag of het verzoek voor de tiende werkdag schriftelijk is ingetrokken.

2. Indien de leges als bedoeld in artikel 3, tweede lid, worden verhoogd met de kosten voor extern advies, wordt een aanvraag of schriftelijk verzoek in behandeling genomen op de tiende werkdag na de dag waarop het bedrag voor de kosten van extern advies aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag of het verzoek voor de tiende werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Artikel 5 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een aanslag. De aanslag bevat een dagtekening.

Artikel 6 Tijdstip en wijze van betaling

1. De leges moeten binnen een maand na dagtekening van de aanslag worden betaald.

2. In afwijking van het eerste lid kan door of namens het Dagelijks bestuur voor de leges als bedoeld in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, op een daartoe ingediend schriftelijk verzoek, worden besloten dat de aanslag in termijnen mag worden betaald.

Artikel 7 Vrijstellingen

1. Er worden geen leges in rekening gebracht:

    a. Voor het in behandeling nemen van aanvragen van omgevingsvergunningen voor een wateractiviteit door of vanwege het Hoogheemraadschap van Delfland;

    b. Indien een aanvraag wordt ingetrokken voordat deze in behandeling is genomen;

    c. Indien de aanvraag niet-ontvankelijk wordt verklaard, of indien wordt besloten om de aanvraag niet te behandelen;

d. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit voor houtopstanden en/of werken die op last van het Hoogheemraadschap van Delfland moeten worden verwijderd vanwege noodzakelijke werkzaamheden.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Teruggaaf

1. Leges worden terugbetaald indien:

    a. De omgevingsvergunning voor een wateractiviteit door of namens het Dagelijks bestuur wordt ingetrokken of
    b. De omgevingsvergunning voor een wateractiviteit wordt vernietigd en deze vernietiging onherroepelijk is.

2. Voor terugbetaling van leges als bedoeld in het eerste lid moet een aanvraag worden ingediend als bedoeld in artikel 132 van de Waterschapswet.

Artikel 10 Nadere regels door het Dagelijks bestuur

Het Dagelijks bestuur kan nadere regels geven over het heffen en het invorderen van de leges.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Het Dagelijks bestuur kan, voor bepaalde gevallen, deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing, gelet op het belang dat de verordening beschermt, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 12 Overgangsbepaling, inwerkingtreding en citeertitel

1. De ‘Legesverordening Delfland 2017’ wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2020, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op aanvragen en verzoeken die vóór deze datum zijn ingediend.

2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag volgend op de dagtekening van het Waterschapsblad waarin zij wordt geplaatst.

3. De datum van ingang van de legesheffing van onderhavige verordening is 1 januari 2020.

4. Deze verordening wordt aangehaald als: ‘Legesverordening Delfland 2020’.

Toelichting bij de Legesverordening Delfland 2020

Deze toelichting bestaat uit een algemeen deel en een artikelsgewijze toelichting.

Algemeen

Het Hoogheemraadschap mag leges heffen op grond van de artikelen 110, 113 en 115 Waterschapswet. Leges zijn waterschapbelastingen. Door middel van het heffen van leges verhaalt het Hoogheemraadschap de kosten van de dienstverlening op degene die daar om vraagt.

Artikel 115, eerste lid, aanhef en onder c, van de Waterschapswet biedt uitdrukkelijk de mogelijkheid om leges te heffen voor het behandelen van verzoeken tot het verlenen van watervergunningen. Voor de meeste standaardverzoeken wordt een gefixeerd tarief geheven en voor de complexere aanvragen wordt een tarief op maat geheven via een begrotingsconstructie.

De Waterschapswet spreekt over het behandelen van verzoeken tot het verlenen van watervergunningen. Dat wil zeggen dat legesheffing niet mogelijk is voor het verlenen of wijzigen van een watervergunning zonder dat daar een verzoek van de aanvrager om de watervergunning aan ten grondslag ligt. In die gevallen waarin ambtshalve watervergunningen worden verleend of gewijzigd kunnen dus geen leges worden geheven. Legesheffing onafhankelijk van het resultaat van de behandeling, dus bijvoorbeeld in het geval de watervergunning wordt geweigerd, is wel toegestaan.

De tariefberekening moet een relatie hebben met de kosten die het waterschap voor de dienstverlening maakt. Een verschil in tarief kan alleen gerechtvaardigd worden door een andere vorm van dienstverlening en een daarmee samenhangend afwijkend kostenverloop. Er hoeft echter geen rechtstreeks verband te bestaan tussen de hoogte van de leges die in een individueel geval worden geheven en de kosten die de overheid in dit individuele geval heeft moeten maken.

Op grond van artikel 111 van de Waterschapswet moet de belastingverordening in ieder geval de volgende elementen bevatten:

- De belastingplichtige;
- Het voorwerp van de belasting;
- Het belastbaar feit;
- De heffingsmaatstaf;
- Het tarief;
- Het tijdstip van ingang van de heffing;
- De datum van inwerkingtreding.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Aard van de belasting en het belastbare feit.

Karakter leges
Oorspronkelijk werden onder de benaming 'leges' schrijfkosten in rekening gebracht als vergoeding voor door de overheid verstrekte diensten. Geleidelijk is hierin verandering gekomen. Het legesbegrip en de aard en omvang van de dienst die hieronder wordt verstaan, alsmede uit welke kostenposten deze dienst mag worden opgebouwd is met name ontwikkeld in de jurisprudentie.

Doorslaggevend voor het antwoord op de vraag of sprake is van dienstverlening waarvan de kosten kunnen worden verhaald in de vorm van leges is, of diegene voor wie de dienst wordt verleend, een individueel belang heeft bij die dienst.[1] Hiervan is sprake wanneer een watervergunning (of ontheffing) wordt aangevraagd voor een activiteit die voor anderen verboden is. Het opheffen van een dergelijk verbod dient het individueel belang en bijgevolg kunnen de kosten van het verlenen van een watervergunning worden verhaald.

Dienstverlening
De heffing van leges wordt op een tweetal punten beperkt:

1. Er moet sprake zijn van dienstverlening. Hiervan is sprake bij een verzoek om een aanvraag voor een watervergunning of een verzoek om een inhoudelijke wijziging van een bestaande watervergunning.

[1] *Handreiking kostentoerekening. Heffingen, rechten en tarieven*, Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (10 oktober 2014) 34 e.v.

2. De te verhalen werkelijke kosten moeten rechtstreeks (direct of indirect) in relatie staan tot de verleende dienst. Uit de *Handreiking kostentoerekening. Heffingen, rechten en tarieven*, Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (10 oktober 2014) p. 41 e.v. volgt welke kosten mogen worden verhaald en welke kosten niet.

   Kosten die verhaald mogen worden in de vorm van leges zijn:

   a. Personeelskosten. Hieronder vallen de loonkosten van de personen die direct betrokken zijn bij de uitvoering van de dienstverlening. Kosten van vooroverleg bij de aanvraag van een watervergunning zijn directe personeelskosten. Voor het hanteren van het juiste, in rekening te brengen uurloon van de betrokken ambtenaar wordt de vigerende *Handleiding Overheidstarieven* van het Ministerie van Financiën gehanteerd. Per salarisschaal is in deze Handleiding bepaald welk uurtarief in rekening mag worden gebracht;
   b. Huisvestingkosten;
   c. Specifieke automatiseringskosten;
   d. Materiële kosten;
   e. Overhead;
   f. Omzetbelasting (onder bepaalde voorwaarden);
   g. Kosten van afschrijvingen, bijdragen aan reserves en voorzieningen;
   h. Rentekosten;
   i. Incidentele invoeringskosten en overige perceptiekosten;
   j. Kosten van vrijgestelde en niet geregelde diensten;
   k. Toezicht, maar dan louter en alléén als er controletaken plaatsvinden in het kader van het proces van de watervergunningverlening en het tot stand brengen van de situatie waarop de watervergunning betrekking heeft.

   Kosten die niet verhaald mogen worden in de vorm van leges zijn:

   a. Inspraak, bezwaar en beroep;
   b. Schadevergoedingszaken en toezicht (met uitzondering van de zogenaamde eerste controle);
   c. Het opstellen van een beleidsplan;
   d. Handhaving.

Conclusie
Artikel 1 bevat de aanwijzing van het belastbare feit: het in behandeling nemen van een aanvraag voor de door het Hoogheemraadschap te verlenen diensten. De heffingsmaatstaf en het tarief voor deze diensten is uitgewerkt in artikel 3.

De verschuldigdheid van de leges ontstaat vanaf het in behandeling nemen van de aanvraag ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a en niet voor de afgifte van de watervergunning. Voor het moment waarop leges zijn verschuldigdheid ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b wordt verwezen naar de toelichting op artikel 4, eerste lid.

Artikel 2 Belastingplichtige. Wie moet leges betalen?

Belastingplichtig is de aanvrager van de watervergunning of de wijziging hiervan of degene ten behoeve van wie de watervergunning of de wijziging is aangevraagd. In de praktijk zal in beginsel de aanslag aan de watervergunninghouder worden verzonden. Indien de aanvrager van de

watervergunning een ander is dan de watervergunninghouder en deze expliciet in de aanvraag heeft aangegeven dat de aanslag moet worden verzonden aan hem, dan zal de aanslag worden verzonden aan de aanvrager.

Artikel 3 Heffingsmaatstaf en tarieven

Eerste lid, aanhef
Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een watervergunning. Daarnaast worden ook leges geheven voor het in behandeling nemen van een verzoek om een inhoudelijke wijziging van een bestaande watervergunning, hieronder mede begrepen een verzoek om verlenging van de uitvoeringstermijn. Verzoeken om een kennelijke verschrijving of een misslag te herstellen worden niet gekwalificeerd als een verzoek om een inhoudelijke wijziging en zijn bijgevolg niet legesplichtig.

Eerste lid, aanhef en onder a
Voor circa 90% van de aanvragen of verzoeken bij het Hoogheemraadschap wordt één standaard gefixeerd tarief geheven. Voor de hoogte van dit gefixeerde tarief wordt aansluiting gezocht bij de bestaande praktijk op basis van de hiervoor geldende Legesverordening Delfland 2013, alwaar voor circa 90% van de watervergunningen of verzoeken een tarief van €250,00 werd geheven. Dit bedrag wordt geïndexeerd over de afgelopen drie jaar en afgerond op €275,00.

Eerste lid, aanhef en onder b
Voor de behandeling van aanvragen en verzoeken die betrekking hebben op relatief grote tot zeer grote ruimtelijke of infrastructurele projecten worden de verschuldigde leges bepaald door de omvang van de werkelijke kosten die het Hoogheemraadschap hiervoor maakt.

Het betreft projecten in het kader van een Tracébesluit en voor grote projecten inzake de aanleg van wegen en snelwegen, gaswinning, spoorwegen, bruggen, tunnels en elektriciteit en de grotere bouw- of landschapsprojecten, zoals bijvoorbeeld de (gedeeltelijke) aanleg van een woonwijk, een bedrijventerrein, maar ook voor bijvoorbeeld een andere inrichting van het landschap waarvoor medewerking van het Hoogheemraadschap wordt gevraagd.

Kosten die in rekening kunnen worden gebracht staan opgesomd onder de toelichting op artikel 1. De grootste kostenpost voor het Hoogheemraadschap is veelal het vooroverleg dat aan de diverse watervergunningen of verzoeken voorafgaat.

Eerste lid, aanhef en onder c
Een initiatiefnemer moet vooraf kunnen weten wat de hoogte is van de leges die hem in rekening worden gebracht. Het tarief moet bovendien transparant zijn. Blijkens een uitspraak van de Hoge Raad (HR 22 juli 1985, nr. 22 780), na conclusie van A-G Moltmaker, BNB 1985/259 met noot van A.L.C. Simons, Belastingblad 1985, p. 493 met noot van PdB, betekent dit "*dat de verordening niet (…) het bedrag van de belasting hoeft te vermelden, maar dat ook op andere wijze kan worden aangegeven tot welke belastingverplichtingen het belastbare feit leidt, mits daarbij op voldoende duidelijke wijze aan de belastingplichtige inzicht wordt gegeven in het beloop van het hem te heffen bedrag*."

Uit voornoemde uitspraak van de Hoge Raad volgt dat het tarief in de verordening niet hoeft te worden gefixeerd op één vast bedrag (maar het mag wel). Dit betekent dat met een begrotingsconstructie kan worden gewerkt. Deze constructie houdt in dat door of namens het Dagelijks bestuur een begroting wordt opgesteld voor de werkelijke kosten die het Hoogheemraadschap maakt voor de aan een project verbonden watervergunningen en verzoeken. Deze kosten zullen als leges in rekening worden gebracht. De initiatiefnemer is dus bekend met de hoogte van de leges voordat hij beslist of hij zijn verzoek gestand doet.

Het moment dat de begroting aan de aanvrager wordt voorgelegd kan zijn in de fase dat de eerste watervergunning wordt aangevraagd, maar in de praktijk is het ook mogelijk om eerder een begroting op te stellen indien het Hoogheemraadschap over voldoende gegevens beschikt. In dit geval kan de aanvrager een aan hem overgelegde begroting door of namens het Dagelijks bestuur accorderen voor dat de eerste aanvraag in het kader van het bewuste project wordt ingediend.

De begroting wordt uiteindelijk als legesaanslag voor het gehele project en de hieraan gerelateerde watervergunningen en verzoeken bij de eerste watervergunning van het project opgelegd.

Eerste lid, aanhef en onder d
Omdat de leges voor de watervergunningen en verzoeken bij een project bij de eerste aanvraag ten behoeve van dit project worden geheven is het begrotingstarief alleen van toepassingen bij de eerste aanvraag en dus niet nogmaals bij de tweede of verdere aanvragen of verzoeken van hetzelfde project. Dit is alléén anders indien sprake is van externe advieskosten die niet reeds in de begroting zijn opgenomen – zie ook de toelichting op artikel 3, tweede lid, hierna. Deze kosten voor extern advies zullen dus wel in de vorm van leges worden geheven bij een tweede of verdere aanvraag of verzoek in een project.

Tweede lid
In de gevallen waarin het Hoogheemraadschap in het kader van een aanvraag of verzoek externe advisering inwint, kunnen deze kosten in rekening worden gebracht bij de aanvrager. De externe advieskosten worden bovenop de verschuldigde leges in rekening gebracht.

Externe advieskosten *kunnen* in een begroting ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b worden opgenomen als extra kosten. Dit laat evenwel onverlet dat indien ná een reeds opgestelde begroting blijkt dat voor het project een aanvraag of een verzoek om een inhoudelijke wijzigingen van een bestaande watervergunning externe advieskosten nodig zijn die niet zijn meegenomen in de begroting deze externe advieskosten als leges in rekening worden gebracht.

Artikel 4 Inbehandelingname

Eerste lid
In de begrotingsconstructie zoals die door het Hoogheemraadschap wordt toegepast, krijgt de aanvrager of verzoeker na de mededeling van de begroting een termijn van tien dagen om zijn aanvraag of schriftelijk verzoek desgewenst in te trekken. Als de aanvrager of verzoeker niet tijdig reageert op de aan hem overgelegde begroting, wordt de aanvraag of het verzoek in behandeling genomen en is hij leges verschuldigd.

Tweede lid
De kosten van de externe dienstverlening worden van tevoren ter kennis gebracht aan de aanvrager of verzoeker. Het kan bijvoorbeeld gaan om een second opinion, extern advies, extra onderzoek, of de aanschaf van (meet) instrumenten. Deze kosten verschillen per geval. De aanvrager of verzoeker krijgt na de mededeling van de externe advieskosten een termijn van tien dagen om zijn aanvraag of verzoek desgewenst in te trekken. Als de aanvrager of verzoeker niet tijdig reageert op de ter kennisgeving medegedeelde externe advieskosten wordt de aanvraag of het verzoek in behandeling genomen en is hij leges verschuldigd voor de externe advieskosten.

Onder extern advies wordt verstaan: specialistisch (veelal technisch) advies dat voor Delfland noodzakelijk is voor het kunnen afgeven van een watervergunning.

Artikel 5 Wijze van heffing

Op grond van artikel 125 van de Waterschapswet kunnen de leges worden geheven ‘bij wege van aanslag, bij wege van voldoening op aangifte of op andere wijze’. In dit artikel is gekozen om de leges door middel van een aanslag te heffen. De aanslag bevat een dagtekening. De dagtekening is onder meer van belang voor de termijn van zes weken, waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen de verschuldigdheid van de leges en voor de start van de betalingstermijn.

De aanslag wordt uitgebracht door de heffingsambtenaar van de gemeenschappelijke regeling Regionale Belasting Groep (hierna: RBG). De RBG is daarvoor afhankelijk van de gegevens die aan hem worden verstrekt door of namens het Dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap.

Artikel 6 Tijdstip en wijze van betaling

Op grond van artikel 139 van de Waterschapswet kan in de belastingverordening worden afgeweken van de betalingstermijnen uit artikel 9 van de Invorderingswet. In dit artikel is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en wordt de betalingstermijn voor de leges vastgesteld op één maand na dagtekening van de aanslag. Uitzondering hierop kan alléén worden gemaakt voor de betaling van leges in de vorm van een begrotingsconstructie. Op daartoe ingediend verzoek kan met het Hoogheemraadschap een betaling in termijnen worden overeengekomen.

Artikel 7 Vrijstellingen

In dit artikel worden de vrijstellingen van de legesheffing geregeld. Er worden geen leges in rekening gebracht voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een watervergunning als de activiteit door het Hoogheemraadschap zelf of in opdracht van het Hoogheemraadschap wordt verricht. Hiervan is overigens geen sprake indien in het kader van handhaving een watervergunning wordt aangevraagd om illegale werken te legaliseren. In dat geval is deze vrijstelling niet van toepassing. Er worden ook geen leges in rekening gebracht als de aanvraag niet-ontvankelijk wordt verklaard of buiten behandeling wordt gesteld of indien deze wordt ingetrokken voordat deze in behandeling is genomen. Tot slot acht het Hoogheemraadschap het niet opportuun om leges te heffen indien houtopstanden en/of werken op last van het Hoogheemraadschap moeten worden verwijderd in verband met noodzakelijke werkzaamheden en deze houtopstanden en/of werken na de werkzaamheden desgevraagd (kunnen) worden vergund. Voor de goede orde zij hier opgemerkt dat het zo kan zijn dat houtopstanden en/of werken die illegaal blijken te zijn, na verwijdering dus mogelijk niet kunnen worden vergund, omdat legaliseren onmogelijk is.

Artikel 9 Teruggaaf

In dit artikel is bepaald dat indien in bezwaar, beroep of hoger beroep een watervergunning wordt vernietigd of de watervergunning door het Dagelijks bestuur wordt ingetrokken de leges, op aanvraag, kunnen worden terugbetaald. Indien van een dergelijke vernietiging of intrekking sprake is moet ingevolge artikel 132 van de Waterschapswet de aanvraag voor teruggaaf binnen zes weken nadat de omstandigheid welke aanspraak op teruggaaf deed ontstaan zich heeft voorgedaan, worden ingediend bij het Hoogheemraadschap. Deze omstandigheid kan zijn een beslissing op bezwaar of een uitspraak van de bestuursrechter bij de Rechtbank (beroep) of van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hoger beroep). Het moet voorts ook gaan om een onherroepelijke vernietiging. Dat wil zeggen, de beslissing op bezwaar of de uitspraak moet formele rechtskracht hebben gekregen. Hiervan is sprake bij een einduitspraak. Er is dan geen mogelijkheid meer om in beroep of hoger beroep te gaan.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Een hardheidsclausule onderscheidt zich van ontheffings- en vrijstellingsbepalingen, doordat vooraf niet (precies) te voorzien is of afwijking nodig zal zijn en zo ja, om welke gevallen of groepen gevallen het bij de toepassing zal kunnen gaan. Het moet dus gaan om onvoorzienbare en in ieder geval zeer uitzonderlijke gevallen.

Artikel 12 Overgangsbepaling, inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel bevat onder andere het tijdstip van ingang van de heffing en de datum van inwerkingtreding en bekendmaking van de verordening. Tevens bevat dit artikel de citeertitel.
Ook bevat het artikel een overgangsbepaling. De Legesverordening Delfland 2017 blijft van toepassing op aanvragen voor het verlenen van watervergunningen of verzoeken om inhoudelijke wijzigingen van bestaande watervergunningen die zijn ingediend vóór 1 januari 2020.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 november 2019.

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris, de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage 6 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Delegatiebesluit Delfland 2020 (dms nr. 2110165)

Besluit van de Verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent delegatie Delegatiebesluit Delfland 2019

Intitulé

Besluit van de Verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland houdende regels omtrent delegatie Delegatiebesluit Delfland 2019

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. delegeren: het overdragen van bevoegdheden van de verenigde vergadering aan dijkgraaf en hoogheemraden krachtens artikel 83, eerste lid, van de Waterschapswet;

b. college: dijkgraaf en hoogheemraden.

c. Legger Delfland: de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet, artikel 78 Waterschapswet, artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst

Artikel 2 Gedelegeerde bevoegdheden

Gedelegeerd worden de volgende bevoegdheden:

Waterbeheer

1. het overnemen in beheer of onderhoud van waterstaatkundige werken;

2. Vervallen.

3. het wijzigen van de ligging van de duinvoet door middel van het wijzigen van de betreffende, bij de Legger Delfland behorende kaart(en), indien de jaarlijkse meting van de duinvoet daartoe aanleiding geeft;

4. het aangeven van de ligging van het waterstaatswerk, de beschermingszone en/of het profiel van vrije ruimte, indien daar bij de Delflandse dijk twijfel over bestaat;

5. het vaststellen van wijzigingen van de Legger Delfland voortvloeiend uit de vaststelling van projectbesluiten of de verlening van vergunningen voor de aanleg, wijziging of verwijdering van een waterstaatswerk.

6. het vaststellen van wijzigingen van de Legger Delfland gericht op technische aanpassingen als gevolg van in het veld aangetroffen situaties die niet stroken met de legger;

7. het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in artikel 10.17 Omgevingswet, alsmede het wijzigen van gedoogplichtbeschikkingen als bedoeld in artikel 10.23 Omgevingswet.

8. Vervallen.

Onroerende zaken

9. het verkrijgen en vervreemden van registergoederen;

10. het vestigen, wijzigen, opzeggen en afstand doen van zakelijke rechten.

Aanbestedingen

11. de vaststelling van de wijze en het houden van aanbestedingen voor uit te voeren werken, leveringen en diensten.

Financiën

12. het aangaan van geld- en kapitaalmarkttransacties binnen de ruimte van de vastgestelde jaarbegroting en de meerjarenraming;

13. het aangaan en wijzigen van rekening-courantovereenkomsten;

14. het verlenen van vermindering of kwijtschelding van verplichtingen aan hen, die verplichtingen jegens het hoogheemraadschap zijn aangegaan.

Personeel

15. het vaststellen van de Sectorale Arbeidsvoorwaarden Waterschapspersoneel (SAW) en uitvoering daarvan voor zover die niet reeds aan het college is toegekend.

Juridisch en procedureel

16. te besluiten tot overige privaatrechtelijke rechtshandelingen;

17. de aanwijzing van bestuursleden voor rechtspersonen en samenwerkingsverbanden waarin het hoogheemraadschap deelneemt;

18. het voeren van de volgende (gerechtelijke) procedures:

    a. het instellen van bezwaar en beroep en het voeren van verweer in bezwaarprocedures en procedures bij de bestuursrechter;

    b. het instellen van procedures, het voeren van verweer en afzien van verweer in procedures bij de burgerlijke rechter;

    c. het indienen van inspraakreacties, zienswijzen en adviezen in procedures ter voorbereiding van besluiten van andere overheden;

19. het aangaan van vaststellingsovereenkomsten en schikkingen alsmede het opdragen van geschillenbeslechting aan scheidslieden;

20. het stellen van nadere regels, voor onderwerpen die door de verenigde vergadering in verordeningen zijn bepaald.

Artikel 3 Voorwaarden voor gebruik van gedelegeerde bevoegdheden

1. Indien het gebruik van een gedelegeerde bevoegdheid tot gevolg heeft dat het hoogheemraadschap financiële verplichtingen aangaat, kan deze bevoegdheid pas worden uitgeoefend als de verenigde vergadering de daarvoor benodigde gelden ter beschikking heeft gesteld.

2. Indien gebruik wordt gemaakt van een gedelegeerde bevoegdheid, vindt dit plaats binnen de door de verenigde vergadering vastgestelde kaders.

Artikel 4 Inlichtingenplicht gebruik gedelegeerde bevoegdheden

1. Het college doet jaarlijks aan de verenigde vergadering mededeling over de gebruikmaking van de gedelegeerde bevoegdheden.

2. Het college verschaft desgevraagd aan de verenigde vergadering inlichtingen over de uitoefening van gedelegeerde bevoegdheden.

Artikel 5 Citeertitel, vervanging oud besluit en inwerkingtreding nieuw Delegatiebesluit

1. Dit besluit kan worden aangehaald als: Delegatiebesluit Delfland 2019

2. Het Delegatiebesluit Delfland 2019 met de daarbij behorende toelichting treedt in werking op 1 maart 2019.

3. Het Delegatiebesluit d.d.18 mei 2017, vv kenmerk 1260646 wordt met ingang van 1 maart 2019 ingetrokken, zij het dat de op grond hiervan genomen besluiten van kracht blijven.

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 februari 2019,

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

de Voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Toelichting bij het Delegatiebesluit Delfland 2019

Algemene toelichting

De verenigde vergadering (VV) kan bevoegdheden delegeren aan het college. Dit is bij Delfland al sedert 1969 geregeld in het Delegatiebesluit. In 1995 is er een wijziging gekomen in de systematiek van bevoegdheidsverdeling. Vóór 1995 konden provinciale staten in het Reglement van Delfland bepalen welke bevoegdheden voor delegatie in aanmerking kwamen. Na 1995 konden provinciale staten bepalen welke bevoegdheden niet voor delegatie in aanmerking kwamen. Sinds 1999 is de bevoegdheidsverdeling landelijk geregeld in de Waterschapswet en daar staat ook in welke bevoegdheden niet voor delegatie in aanmerking komen.

Sinds 1995 worden in het Delegatiebesluit Delfland de volgende criteria in acht genomen bij delegatie van bevoegdheden aan het college:

- doelmatigheid;
- snelheid;
- routinematigheid.

Bevoegdheden verenigde vergadering

Artikel 56 van de Waterschapswet luidt: “Het waterschapsbestuur is bevoegd tot regeling en bestuur ter behartiging van de taken die het waterschap in het reglement zijn opgedragen.” In artikel 77 Waterschapswet is bepaald dat de in artikel 56 omschreven bevoegdheid tot regeling en bestuur bij het algemeen bestuur berust voor zover deze niet bij of krachtens reglement dan wel bij wet of amvb is toegekend aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of aan het bestuur van een afdeling.

In artikel 83 Waterschapswet is de delegatiegrondslag gegeven. In het eerste lid is bepaald: “Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur en aan het bestuur van een afdeling bevoegdheden van het algemeen bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen overdracht verzet.” In het tweede lid is een aantal delegatieverboden neergelegd.

Bevoegdheden college

Artikel 84 geeft de bevoegdheden van het college aan. Het college is belast met de dagelijkse aangelegenheden van Delfland en met de voorbereiding en uitvoering van beslissingen van de VV Daarnaast heeft het college de door de VV gedelegeerde bevoegdheden.

Bij gebruik bevoegdheid delegatiebesluit vermelden

In artikel 10:19 Awb is bepaald dat een besluit dat op grond van een gedelegeerde bevoegdheid wordt genomen, het delegatiebesluit en de vindplaats daarvan vermeld.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Er zijn begripsomschrijvingen gegeven van ‘delegeren’ en ‘college’.

De overdracht van bevoegdheden van de VV naar het college wordt delegatie genoemd. Delegatie is een echte overdracht van bevoegdheden, dat wil zeggen dat de bestuursbevoegdheid wordt overgedragen aan het college die deze op eigen naam en onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent. De VV kan de bevoegdheid na delegatie niet meer zelf uitoefenen.

Artikel 2 Gedelegeerde bevoegdheden

In artikel 2 worden alle bevoegdheden van de VV opgesomd die aan het college worden overgedragen.

Waterbeheer

Onder 1. het overnemen in beheer of onderhoud van waterstaatkundige werken.

Het Delegatiebesluit van 1995 vermeldt hierover het volgende. Indien door leggerwijziging de oorspronkelijke particuliere onderhoudsverplichting bij Delfland komt te berusten, dient terzake een overnameregeling getroffen te worden. De leggerwijziging is een blijvende bevoegdheid van de VV. De uitvoering in de vorm van de overnameregeling leent zich voor delegatie.

In 2016 is daaraan toegevoegd:

Het overnemen in beheer van waterstaatswerken is aan de orde als in projecten van derden nieuwe waterstaatswerken worden aangelegd. Als waterbeheerder neemt Delfland neemt dergelijke waterstaatswerken in beheer, maar het is niet altijd nodig om ook de eigendom te verkrijgen. Het onderhoud van nieuwe waterstaatswerken wordt in leggers geregeld.

Onder 2. het vaststellen van projectplannen Waterwet binnen het vastgestelde investeringsplan.

In het Delegatiebesluit van 1995 is de bevoegdheid tot de aanleg of verbetering van waterstaatswerken gedelegeerd. Met de inwerkingtreding van de Waterwet is dit type besluit vervangen door projectplannen op grond van de Waterwet.

De bevoegdheid projectplannen Waterwet vast te stellen is in 2011 bij apart besluit gedelegeerd (VV 20-11-2014 BIS 37857).

Onder 3. het wijzigen van de ligging van de duinvoet door middel van het wijzigen van de betreffende, bij de legger behorende kaart(en), indien de jaarlijkse meting van de duinvoet daartoe aanleiding geeft.

Deze bevoegdheid is toegekend in de Legger zeewering (VV 24-04-2014 BIS 35204).

Onder 4. het aangeven van de ligging van het waterstaatswerk, de beschermingszone en/of het profiel van vrije ruimte, indien daar bij de Delflandse dijk twijfel over bestaat.

Deze bevoegdheid is toegekend in de Legger Delflandse dijk, Rivierdijk en de Legger Delflandse dijk, Zeedijk (VV 17-02-2011 BIS 19316).

Onder 5. het vaststellen van leggerwijzigingen voortvloeiend uit de vaststelling van projectplannen of de verlening van watervergunningen.

Deze bevoegdheid is bij apart besluit gedelegeerd (VV 18-02-2016 BIS 46293).

Onder 6. het vaststellen van leggerwijzigingen gericht op technische aanpassingen als gevolg van in het veld aangetroffen situaties die niet stroken met de legger.

Deze bevoegdheid is bij apart besluit gedelegeerd (VV 18-02-2016 BIS 46293).

Onder 7. het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in de artikelen 5.21 en 5.22 Waterwet voor onderzoeken en daarmee verband houdende werkzaamheden.

Onder 8. het opleggen van gedoogplicht als bedoeld in artikel 5.24 Waterwet voor aanleg en wijziging van een waterstaatswerk en daarmee verband houdende werkzaamheden.

De bevoegdheden tot het opleggen van gedoogplichten als bedoeld in de artikelen 5.21 en 5.22 Waterwet voor onderzoeken en daarmee verband houdende werkzaamheden en opleggen van

gedoogplicht als bedoeld in artikel 5.24 Waterwet voor aanleg en wijziging van een waterstaatswerk en daarmee verband houdende werkzaamheden worden gedelegeerd, omdat het voor de voortgang van projecten noodzakelijk is dat het college slagvaardig kan optreden als een rechthebbende niet wenst mee te werken.

Artikel 5.21 betreft de plicht onderzoeken en daarmee verband houdende werkzaamheden op of in gronden te gedogen. Artikel 5.22 betreft de plicht om onderzoek te gedogen dat een derde moet verrichten (bijvoorbeeld in het kader van een watervergunningaanvraag) op gronden van anderen. Voordat een gedoogplicht kan worden opgelegd, moet eerst worden geprobeerd toestemming van de rechthebbende te krijgen. Pas als dat niet lukt, kan een gedoogplicht worden opgelegd.

De onderzoeken waarvoor een gedoogplicht wordt opgelegd, moeten redelijkerwijs nodig zijn voor de uitvoering van de taken van het waterschap of voor de beoordeling van een vergunningaanvraag. De Waterwet voorziet in een regeling voor het geval een rechthebbende schade lijdt door het opleggen van een gedoogplicht. Als een gedoogplicht wordt opgelegd op verzoek van een derde, dan moet daaraan de voorwaarde worden verbonden dat vergoeding van eventuele schade voldoende is verzekerd. Bij de gedoogplichten die het waterschap zelf oplegt, geldt op grond van de Waterwet dat de rechthebbende bij eventuele schade een verzoek om schadevergoeding/nadeelcompensatie kan indienen.

Artikel 5.24 betreft de plicht om te gedogen dat op iemands gronden een waterstaatswerk wordt aangelegd of gewijzigd. Het opleggen van een gedoogplicht voor aanleg of wijziging van een waterstaatswerk kan niet als het in het belang van de rechthebbende is dat de gronden worden onteigend. Dat is bijvoorbeeld het geval dat (de rest van) het perceel niet meer bruikbaar is.

Onroerende zaken

Onder 9. het verkrijgen en vervreemden van registergoederen.

Deze bevoegdheid is volgens het Delegatiebesluit van 1995 gedelegeerd gelet op een slagvaardig optreden. Daarbij is opgemerkt dat deze in zijn volle omvang kon worden gedelegeerd vanwege de voorwaarde dat in de begroting of in een begrotingswijziging een aankoop (specifiek dan wel in een post onvoorzien) moet zijn voorzien.

Onder 10. het vestigen, wijzigen, opzeggen en afstand doen van zakelijke rechten.

Het vestigen van zakelijke rechten (zoals erfpacht en opstal) was voor 1995 al gedelegeerd. Bij besluit van 6 juli 2006 is daar in het kader van de volledigheid aan toegevoegd: wijzigen, opzeggen en afstand doen van zakelijke rechten.

Aanbestedingen

Onder 11. de vaststelling van de wijze en het houden van aanbestedingen voor uit te voeren werken, leveringen en diensten.

Deze bevoegdheid was voor 1995 al gedelegeerd aan het college.

In 2016 is de toelichting aangevuld met:

Of een overheid moet aanbesteden volgt uit wet- en regelgeving. Waar het gaat om de vraag op welke wijze aanbesteed moet worden geven wet- en regelgeving beperkte keuzevrijheid. Er kan gekozen worden voor enkele toegestane procedures en de wijze waarop inschrijvingen worden beoordeeld. De VV kan kaders stellen voor de wijze waarop met de keuzevrijheid wordt omgegaan.

Financiën

Onder 12. het aangaan van geld- en kapitaalmarkttransacties binnen de ruimte van de vastgestelde jaarbegroting en de meerjarenraming.

Deze bevoegdheid was – weliswaar anders geformuleerd – al voor 1995 gedelegeerd.

In 2016 is de toelichting aan gevuld met de tekst:

Dit betreft in het bijzonder het jaarlijkse proces voor het aangaan van grote leningen, waarover in de jaarrekening wordt gerapporteerd.

Onder 13. het aangaan en wijzigen van rekening-courantovereenkomsten.

Deze bevoegdheid was al voor 1995 gedelegeerd. Dit gebeurt maandelijks om ervoor te zorgen dat de betalingen kunnen worden gedaan. Hier wordt in de jaarrekening over gerapporteerd.

Onder 14. het verlenen van vermindering of kwijtschelding van verplichtingen aan hen, die verplichtingen jegens het hoogheemraadschap zijn aangegaan.

Deze bevoegdheid was al voor 1995 gedelegeerd. Bij besluit van 2016 is de formulering aangepast om duidelijk te maken dat het hier niet gaat over kwijtschelding op grond van de Kwijtscheldingsverordening, maar over de kwijtschelding van facturen of bijvoorbeeld verplichtingen uit overeenkomsten. In de praktijk wordt deze bevoegdheid gebruikt om af te zien van invordering bij dubieuze debiteuren. Hier wordt in de jaarrekening over gerapporteerd.

Personeel

Onder 15. de vaststelling van de SAW en uitvoering van de SAW voor zover die niet reeds aan het college is toegekend.

In de SAW is opgenomen dat het college de SAW vaststelt. De uitoefening van deze bevoegdheid is echter alleen mogelijk wanneer deze bevoegdheid aan het college gedelegeerd is.

Juridisch en procedureel

Onder 16. tot overige privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten.

Delfland gaat regelmatig ook andere dan de reeds genoemde privaatrechtelijke overeenkomsten aan, bijvoorbeeld met leveranciers voor de levering van goederen of om een gemaal te bouwen en om met andere overheden om samen te werken.

Onder 17. de aanwijzing van bestuursleden voor rechtspersonen en samenwerkingsverbanden waarin het hoogheemraadschap deelneemt.

Volgens de toelichting bij het Delegatiebesluit van 1995, VV 23 november 1995, nr. 95.04098, geschiedt delegatie van deze bevoegdheid op grond van doelmatig bestuur.

De rechtspersonen waarin het hoogheemraadschap deelneemt, kunnen verbonden partijen zijn, zoals genoemd in de begroting, en andere gremia. Aanwijzing van bestuursleden door het college is niet mogelijk als die aanwijzing op grond van de wet aan de VV is voorbehouden.

Voorbeelden van rechtspersonen waarin het hoogheemraadschap deelneemt, zijn: de

Nederlandse Waterschapsbank NV, de Holding IOPW NV en de coöperatieve vereniging UA Clean Tech Delta. Voorbeelden samenwerkingsverbanden zijn de Stuurgroep Digitale Delta, het Bestuurlijk overleg Centraal Holland en het waterschapsoverleg Rijn-West.

In de wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat de aanwijzing van bestuursleden voor gemeenschappelijke regelingen waarin de VV deelneemt door de VV dient te gebeuren. De bevoegdheid tot het aanwijzen van bestuursleden voor gemeenschappelijke

regelingen leent zich dus niet voor delegatie en is in 2016 geschrapt. Voor gemeenschappelijke regelingen waarin het college deelneemt dient het college de bestuursleden aan te wijzen.

Onder 18. het voeren van de volgende (gerechtelijke) procedures.

De bevoegdheden tot het instellen van bezwaar, beroep, rechtsgedingen, rechtsvorderingen waren al voor 1995 gedelegeerd aan het college. De bevoegdheid tot het indienen van inspraakreacties, etc. is daar bij besluit van 6 juli 2006 aan toegevoegd. In 2016 is de terminologie aangepast aan de begrippen in de op dat moment geldende regelgeving.

Onder 19. het aangaan van vaststellingsovereenkomsten en schikkingen alsmede het opdragen van geschillenbeslechting aan scheidslieden.

De bevoegdheden tot het treffen van dadingen en het opdragen van geschillenbeslechting aan scheidslieden (arbitrage) waren al voor 1995 gedelegeerd aan het college. Bij besluit van 6 juli 2006 is de term 'dading' gewijzigd in 'vaststellingsovereenkomst' om aan te sluiten bij de begrippen in de geldende regelgeving, met de toevoeging 'en schikkingen', omdat het niet altijd tot een vaststellingsovereenkomst komt, maar soms wel tot schikkingen ter beëindiging of voorkoming van een juridische procedure.

In artikel 7:900 BW wordt de vaststellingsovereenkomst als volgt omschreven: Bij een vaststellingsovereenkomst binden partijen, ter beëindiging of ter voorkoming van onzekerheid of geschil omtrent hetgeen tussen hen rechtens geldt, zich jegens elkaar aan een vaststelling daarvan, bestemd om ook te gelden voor zover zij van de tevoren bestaande rechtstoestand mocht afwijken.

Onder 20. het stellen van nadere regels, voor onderwerpen die door de verenigde vergadering in verordeningen zijn bepaald.

De VV kan in verordeningen bepalen dat het college voor bepaalde onderwerpen zelf nadere regels kan bepalen. Dit is gebeurd in de Keur Delfland, de Algemene subsidieverordening Delfland en in alle belastingverordeningen.

Artikel 3 Voorwaarden voor gebruik van gedelegeerde bevoegdheden

Het aangaan van verplichtingen namens Delfland is pas toegestaan als de VV de daarvoor benodigde gelden ter beschikking heeft gesteld. Bij vaststelling of wijziging van de begroting kunnen gelden ter beschikking worden gesteld. De VV kan ook gelden ter beschikking stellen door een investeringsplan vast te stellen en daarbij krediet te verstrekken.

Op welke wijze de VV gelden ter beschikking stelt is geregeld in onder meer de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie, de Nota investerings- en activabeleid.

Verder vindt gebruikmaking van de gedelegeerde bevoegdheid plaats binnen de door de VV vastgestelde kaders, zoals Waterbeheerplan, Keur en andere verordeningen.

Artikel 4 Inlichtingenplicht gebruik gedelegeerde bevoegdheden

In artikel 10:16, tweede lid, Awb is bepaald dat degene aan wie de bevoegdheid is gedelegeerd (college), het bestuursorgaan (VV) op diens verzoek inlichtingen verschaft over de uitoefening van de bevoegdheid. Deze bepaling is in artikel 3 van het Delegatiebesluit nader uitgewerkt. Het eerste lid bevat een structurele jaarlijkse rapportageplicht. Het tweede lid bevat een inlichtingenplicht op verzoek.

De inlichtingenplicht houdt verband met de mogelijkheid voor de VV om beleidsregels (artikel 4:8 Awb) te stellen over de wijze waarop de gedelegeerde bevoegdheden moeten worden uitgeoefend en de mogelijkheid om het delegatiebesluit (deels) in te trekken (artikel 10:18 Awb).

Artikel 5 Citeertitel, vervanging oude besluiten en inwerkingtreding nieuw Delegatiebesluit

Lid 3 is opgenomen om duidelijk te maken dat besluiten die zijn genomen op grond van eerdere delegatiebesluiten bevoegd zijn genomen.

Bijlage 7 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland (dms nr. 2110169)

Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017

Intitulé

Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens alsmede het verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van het waterschap en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;

b. financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van het waterschap, teneinde te komen tot een goed inzicht in:

i. de financiële positie;

ii. het financieel beheer;

iii. uitvoering van de begroting;

iv.de uitvoering van investeringsprojecten;

v. het afwikkelen van vorderingen en schulden; alsmede tot het

afleggen van rekening en verantwoording daarover;

c. rechtmatigheid: de mate waarin in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving, waaronder waterschapsverordeningen alsmede besluiten van algemeen bestuur, wordt gehandeld;

d. doelmatigheid: de mate waarin bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen worden gerealiseerd;

e. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde doelen en effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald;

f. netto-kosten: kosten die aan een bepaald programma, product c.q. kostendrager worden toegerekend en waarvan zijn afgetrokken de opbrengsten (met uitzondering van de belasting- en andere algemene opbrengsten) die aan hetzelfde programma, product c.q. kostendrager worden toegerekend;

g. beleidsproducten: de beleidsproducten die zijn opgenomen in de door de Unie van Waterschappen vastgestelde BBP-productenstructuur;

h. beheerproducten: de beheerproducten die zijn opgenomen in de door de Unie van Waterschappen vastgestelde BBP-productenstructuur;

i. Waterschapswet: de Waterschapswet zoals deze luidt na het in werking treden van de Wet modernisering waterschapsbestel van 21 mei 2007 (Staatsblad 2007, 208);

j. Waterschapsbesluit: 'Besluit van 29 november 2007, houdende regels met betrekking tot de waterschappen' (Staatsblad 2007, 497).

k. college: dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Delfland.

l. Verenigde Vergadering (VV): het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland

m. Programma: een samenhangend geheel van activiteiten als hoofdonderdeel van de begroting.

n. investeringen: zowel aanschaffingen als vervaardigingen, de laatste ook wel investeringsprojecten genaamd.

o. begroting: beleidsinstrument van de verenigde vergadering waarin zij enerzijds vaststelt het beleid, als opdracht aan het college, en anderzijds daarvoor de financiële middelen beschikbaar stelt aan het college (autorisatie tot besteding van de ter beschikking gestelde middelen), als bedoeld in het Waterschapsbesluit.

p. beleid: het geheel vanin het begrotingsjaar te bereiken resultaten.

q. meerjarenraming: de meerjarenraming als beschreven in het Waterschapsbesluit.

r. jaarverslaggeving: het jaarverslag en de jaarrekening als bedoeld in het Waterschapsbesluit.

Hoofdstuk 2 Beleidsvoorbereiding en verantwoording

Artikel 2 beleids- en verantwoordingscyclus

1. De verenigde vergadering stelt -aanvullend op de wet- en regelgeving- de onderdelen vast van de beleids- en verantwoordingscyclus voor het begrotingsjaar, de periode van de meerjarenraming en geeft aan op welk moment in het jaar de onderdelen daarvan aan haar moeten worden aangeboden ter behandeling en/of vaststelling.

2. Het Waterbeheerprogramma, inclusief een ruimtelijke paragraaf, wordt eenmaal in de zes jaar vastgesteld. De verantwoording over de voortgang maakt onderdeel uit van de jaarlijkse beleids- en verantwoordingscyclus.

3. Het college zorgt er voor dat de onderdelen van de beleids- en verantwoordingscyclus voldoen aan datgene wat in deze verordening daarover wordt bepaald.

Artikel 3 programma's

1. De verenigde vergadering stelt de programma's vast waarnaar de begroting wordt ingericht.

Beleidsbepaling

Artikel 4 kaders meerjarenbeleid

Het college biedt de verenigde vergadering jaarlijks ter vaststelling aan de kaders voor het beleid in de komende begrotingsjaren, afgezet tegen de beleidsuitvoering in het voorgaande begrotingsjaar (Kadernota).

Artikel 5 meerjarenraming

a. Het college biedt de verenigde vergadering jaarlijks voor 1 augustus ter behandeling aan de meerjarenraming voor het komende begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren.

b. In het onderdeel 'financiering' van de toelichting van de meerjarenraming worden opgenomen:

    a. een vermogensbehoeftenplanning;

    b. een beschouwing over de rente-ontwikkeling;

    c. een rentegevoeligheidanalyse;

    d. een financiële risicoanalyse.

Artikel 6 begroting en investeringen

1. Het college biedt de verenigde vergadering jaarlijks een ontwerp voor de begroting aan, gebaseerd op de meerjarenraming, met daarin opgenomen:

    a. de te realiseren doelstellingen, in het bijzonder de beoogde effecten;

    b. een investeringsplanning, bestaande uit:

        I. een overzicht van de lopende en voorgenomen nieuwe investeringen;

II. een raming van de investeringsuitgaven en de daaraan gerelateerde inkomsten.

2. Het college zorgt er voor dat de begrote exploitatielasten- en baten naar programma zijn ingedeeld en dat deze, door middel van de vastgestelde kostenverdeling, eenduidig kunnen worden toebedeeld aan de reglementaire taken en de beleids- en beheerproducten.

3. De verenigde vergadering mandateert met het vaststellen van de begroting D&H tot het besteden van de ter beschikking gestelde middelen tot maximaal de bedragen die per programma zijn opgenomen en mandateert D&H tot het innen van exploitatiebaten.

Artikel 7 investeringsvoorstellen en -kredieten

1. Voor nieuwe investeringen die in de loop van het begrotingsjaar in uitvoering worden genomen, worden investeringsvoorstellen en aanvragen voor investeringskredieten aan de verenigde vergadering ter goedkeuring voorgelegd.

2. Met het goedkeuren van het investeringskrediet stelt de verenigde vergadering aan D&H middelen ter beschikking tot het voldoen van de investeringslasten tot maximaal het vastgestelde krediet voor de betreffende investering.

3. Pas nadat het investeringskrediet door de verenigde vergadering is goedgekeurd, mogen verplichtingen ter zake van die investering worden aangegaan.

4. Investeringskredieten kunnen als zodanig of in één keer worden aangevraagd, of in delen, te weten: onderzoeks-, ontwerp- en uitvoeringskrediet.

Uitvoering, sturing en beheersing

Artikel 8 beheersing

1. Het college zorgt voor het per programma vastleggen van gegevens over:

a. de voortgang van de voorgenomen maatregelen;

b. de geleverde prestaties;

c. de bereikte doelstellingen en effecten;

d. de gerealiseerde netto lasten;

zodat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid door de verenigde vergadering kan worden getoetst.

Artikel 9 ruimte bij begrotingsuitvoering

1. Het college is bevoegd de netto exploitatielasten van een programma te overschrijden onder de volgende voorwaarden:

a. tot maximaal 10 procent van de begrote kosten van dat programma;

b. met een absoluut maximum van € 500.000,- totaal voor dat programma;

c. de hiervoor benodigde financiële ruimte wordt elders binnen de begroting gevonden, en

d. de overschrijding dient een doel dat past binnen het vastgestelde beleid.

2. Het college is bevoegd overschrijdingen van netto exploitatielasten te dekken uit de 'post onvoorzien' in de begroting.

3. Het college is bevoegd de voor een investering toegekende middelen:

a. met 10% te overschrijden en de geraamde inkomsten met 10% te onderschrijden;

b. met een absoluut maximum van € 500.000,- totaal voor de investering;

c. de overschrijding dient een doel dat past binnen het vastgestelde beleid

Rapportage en interne verantwoording

Artikel 10 actieve informatieplicht, tussentijdse rapportage en begrotingswijzigingen

1. Het college informeert de verenigde vergadering door middel van tussentijdse rapportages over:

a. de stand van zaken betreffende de realisatie van het beleid;

b. de voortgang van de uitvoering van investeringen;

c. (dreigende) overschrijding van de netto exploitatielasten en de dekking daarvan;

d. (dreigende) overschrijding van de investeringskredieten;

2. De rapportages gaan voorts in op materiële afwijkingen betreffende:

a. de inzet van middelen;

b. de getroffen maatregelen;

c. de geleverde prestaties en

d. de bereikte doelstellingen en effecten.

3. In de rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan materiële afwijkingen van:

a. de gerealiseerde exploitatielasten ten opzichte van de begroting;

b. de gerealiseerde investeringslasten en -baten;

c. de realisatie van de belastingopbrengsten per soort belasting;

d. de renteontwikkeling op de kapitaalmarkt.

4. Onder ‘materiële afwijkingen’ wordt in ieder geval verstaan financiële afwijkingen groter dan € 50.000 op het niveau van een Beleid en beheer product (BBP, zowel positief als negatief).

5. De inrichting van de tussentijdse rapportages is geënt op die van de begroting.

6. Het college geeft in de rapportages aan of een begrotingswijziging noodzakelijk is en legt daartoe separaat een voorstel voor aan de verenigde vergadering.

Artikel 11 jaarverslaglegging

1. Het college legt na afloop van ieder begrotingsjaar aan de verenigde vergadering verantwoording af over het gevoerde beleid en gedane investeringen door middel van het ter vaststelling aanbieden van het jaarverslag en de door de accountant gecontroleerde jaarrekening.

Hoofdstuk 3 uitgangspunten financieel beleid

Artikel 12 financieel beleid algemeen

a. Het college doet voorstellen aan de verenigde vergadering die zijn gericht op een volledig en actueel beleid van het waterschap ten aanzien van de volgende onderwerpen:

b. waardering en afschrijving van activa;

c. weerstandsvermogen en risicomanagement,

d. reserves en voorzieningen;

e. kostenverdeling en onderbouwing van tarieven;

f. treasurybeleid.

Artikel 13 waardering en afschrijving van activa

1. Waardering en afschrijving van activa geschiedt met de volgende uitgangspunten:

    a. investeringen voor een bedrag lager dan € 100.000 worden niet geactiveerd;

    b. de kosten van eigen personeel en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend, worden in de vervaardigingsprijs daarvan opgenomen;

    c. in voorkomende gevallen kan een redelijk deel van de kosten van ondersteunende diensten van het waterschap in de vervaardigingsprijs van vaste activa worden opgenomen;

    d. materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven.

2. De uitwerking van dit artikel geschiedt in de Nota Activabeleid.

Artikel 14 weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen

1. Het beleid van het college omtrent het weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen omvat in ieder geval:

    a. een beschrijving van de risico's die het waterschap loopt;

    b. de weerstandscapaciteit van het waterschap, zijnde de middelen en mogelijkheden van het waterschap om niet begrote kosten en risico's te dekken;

    c. het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, reserves, de weerstandscapaciteit of anderszins;

    d. de vorming en besteding van reserves;

    e. de vorming en besteding van voorzieningen;

    f. de berekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

2. Als element van het in het eerste lid onder d bedoelde onderdeel reserves wordt voor de reserves die onderdeel uitmaken van de algemene reserves en voor de bestemmingsreserves die niet zijn bedoeld voor tariefsegalisatie per reserve ingegaan op de aard, reden en gewenste omvang.

3. Als element van het in het eerste lid onder e bedoelde onderdeel voorzieningen wordt per voorziening ingegaan op de aard, reden en gewenste (bij onderhoudsvoorzieningen) of noodzakelijke (bij overige voorzieningen) omvang.

De uitwerking van dit artikel geschiedt in de nota's "Reserves en Voorzieningen" en 'Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.

Artikel 15 kostenverdeling en onderbouwing tarieven

1. Het beleid van het college omtrent kostenverdeling en onderbouwing van tarieven omvat in ieder geval:

    a. een beschrijving van het systeem van kostenverdeling.

    b. de wijze waarop het waterschap invulling geeft aan de eis uit het Waterschapsbesluit dat de kostenverdeling plaatsvindt op basis van objectieve, bedrijfseconomische criteria;

    c. de kwantitatieve grondslagen die onderdeel vormen van de kostenverdelingssystematiek;

    d. de methodiek voor de berekening van de rentelasten van vaste activa;

    e. de onderbouwing van de tarieven die gelden voor de door het bestuur in rekening te brengen rechten als bedoeld in artikel 115 van de Waterschapswet, zijnde rechten ter zake van:

i) het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde bezittingen van het waterschap of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij het waterschap in beheer of in onderhoud zijn;

ii) het genot van door of vanwege het bestuur van het waterschap verstrekte diensten;

iii) het behandelen van verzoeken tot het verlenen van vergunningen of ontheffingen;

f. de onderbouwing van de prijs van producten en diensten die het waterschap aan derden kan leveren, waaronder ook begrepen verhuur, verkoop en erfpacht van onroerende zaken, alsmede de kosten van bestuursdwang, en waarbij onderscheid wordt gemaakt in directe kosten, indirecte kosten en toegerekende kosten;

g. de mate van kostendekkendheid van de onder e en f bedoelde tarieven.

2. Het college zorgt er voor dat er een actueel overzicht is van de tarieven, prijzen en kosten van de in dit artikel bedoelde rechten, diensten en zaken.

3. De uitwerking van dit artikel geschiedt in onder meer in de legesverordening, de precarioverordening, de kostentoedelingsverordening en de nota kostenverdeling.

Artikel 16 financiering

1. Het college zorgt er voor dat bij de uitoefening van de financieringsfunctie:

a. een continue toegang tot de financiële markten aanwezig is;

b. voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de programma's binnen de door de verenigde vergadering met de begroting vastgestelde kaders te kunnen uitvoeren;

c. de onderstaande risico's verbonden aan de financieringsfunctie worden beheerst: renterisico's, kredietrisico's, interne liquiditeitsrisico's, koersrisico's en valutarisico's;

d. de rentekosten van de leningen zo veel mogelijk worden beperkt en er een voldoende rendement op de uitzettingen wordt bereikt;

2. Het risicobeheer van het waterschap wordt gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

a. de uitvoering van de financieringsfunctie is er op gericht toekomstige (financiële) risico's te beperken;

b. bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden;

c. het wettelijk kader van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) en de overige door de rijksoverheid opgestelde wet- en regeling wordt als uitgangspunt voor het beheersen van renterisico's gehanteerd;

d. voor wat betreft de toekomstige omvang en samenstelling van de kortlopende leningenportefeuille wordt de berekende kasgeldlimiet van de Wet Fido in acht genomen. Kortlopend betreft een looptijd van minder dan 1 jaar.

e. wat betreft de toekomstige omvang en samenstelling van de langlopende leningenportefeuille wordt de berekende renterisiconorm van de Wet Fido in acht genomen. Langlopend betreft een periode van meer dan 1 jaar;

f. de verenigde vergadering wordt door middel van de producten van de p&c cyclus geïnformeerd over het verloop van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

3. In het Treasurystatuut (art 24, lid 1, sub i van deze verordening), wordt aangegeven voor welke bedragen en onder welke voorwaarden het college middelen mag aantrekken en uitzetten en wordt dit artikel uitgewerkt.

Hoofdstuk 4 Paragrafen in begroting en jaarverslag

Artikel 17 algemeen

1. Het college zorgt er voor dat de paragrafen in begroting en in het jaarverslag voldoen aan de relevante bepalingen van het Waterschapsbesluit en aan de in deze verordening opgenomen aanvullende eisen.

2. In de hieronder genoemde paragrafen van de begroting wordt ingegaan op de wijze waarop in het begrotingsjaar invulling zal worden gegeven aan het desbetreffende onderdeel van het in artikel 12 bedoelde beleid.

3. Indien het in het tweede lid bedoelde beleid afwijkt van de in artikel 12 bedoelde beleidskaders, wordt daarop in de betreffende paragraaf ingegaan, waarbij de reden van afwijking wordt vermeld.

4. De paragrafen van het jaarverslag bevatten de verantwoording over hetgeen in de overeenkomstige paragrafen van de begroting is opgenomen. Indien tijdens de realisatie is afgeweken van de kaders die zijn vastgelegd in het desbetreffende onderdeel van het in artikel 12 bedoelde beleid wordt daarop specifiek ingegaan, waarbij de reden van afwijking wordt vermeld.

Artikel 18 paragraaf Risico's en weerstandsvermogen

1. Het college geeft in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen van de begroting en van het jaarverslag de risico's van materieel belang weer. Het college brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en actualiseert de risico's die worden genoemd in het beleid bedoeld in artikel 14.

2. Het college geeft in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen van de begroting en van het jaarverslag aan hoeveel de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt en in hoeverre financiële schades en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de beschikbare weerstandscapaciteit kan worden opgevangen.

Artikel 19 paragraaf bedrijfsvoering

1. In de paragraaf Bedrijfsvoering in de begroting gaat het college in op de bedrijfsvoerings onderwerpen.

2. In de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag wordt gerapporteerd over nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast wordt speciale aandacht gegeven aan:

    1. de organisatieontwikkeling;

    2. het aantal personeelsleden in dienst, onderverdeeld naar leeftijd en beloningsschaal;

    3. de instroom, uitstroom en het percentage ziekteverzuim van het personeel;

    4. de kosten van ingehuurde externen.

3. Het college rapporteert in de paragraaf Bedrijfsvoering van de begroting en het jaarverslag over de plannen en voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie.

Artikel 20 paragraaf verbonden partijen

1. In de begroting en het jaarverslag wordt in de paragraaf Verbonden partijen in elk geval ingegaan op alle verbonden partijen, het beëindigen van relaties met bestaande verbonden partijen, wijzigingen bij of ten aanzien van bestaande verbonden partijen en eventuele ontwikkelingen bij bestaande verbonden partijen. Hierbij wordt tevens ingegaan op de financiële risico's.

Artikel 21 paragraaf financiering

1. In de begroting en het jaarverslag doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

    a. de algemene interne en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de financieringsfunctie;

    b. de afwijkingen ten opzichte van het in de meerjarenraming verwoorde beleid;

    c. de ontwikkeling van de rente (rentevisie);

    d. de liquiditeitsprognose en de financieringsbehoefte;

    e. de kasgeldlimiet;

    f. de renterisiconorm;

    g. de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie;

    h. de plannen inzake het risicobeheer, inclusief de eventuele inzet van derivaten.

Hoofdstuk 5 Administratie en organisatie

Artikel 22 administratie

1. Het college zorgt er voor dat de administratie zodanig van opzet en werking is, dat zij in ieder geval dienstbaar is aan:

   a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen;

   b. het geven van een actueel en volledig inzicht in de bezittingen van het waterschap, waaronder ook worden begrepen de niet-geactiveerde objecten met cultuurhistorische waarde (waaronder panden, bedrijfsgebouwen, bedrijfsmiddelen en kunstvoorwerpen) alsmede overige investeringen die niet zijn geactiveerd;

   c. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, voorraden, vorderingen, schulden, rechten, verplichtingen, ontvangsten, betalingen, kosten en opbrengsten;

   d. het verschaffen van informatie over baten, lasten, prestaties, maatregelen en effecten aan budgethouders voor zowel de planning, de uitvoering als de verantwoording van de realisatie;

   e. het doelmatig beheer van geldstromen en financiële posities;

   f. de interne en externe informatievoorziening over de uitvoering van de financieringsfunctie;

   g. het verkrijgen van inzicht in en bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde beleid in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;

   h. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde beleid in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;

   i. de controle van de registratie van gegevens en de controle op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid.

Artikel 23 financiële administratie

1. Het college zorgt er voor dat:

   a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoen aan het Waterschapsbesluit en andere relevante wet- en regelgeving;

   b. de financiële administratie tijdig alle door de verenigde vergadering en het college genomen besluiten waaraan financiële gevolgen verbonden zijn alsmede alle overige gegevens en stukken verstrekt krijgt die ten behoeve van een juiste verzorging van de financiële administratie, de verslaggeving en het beheer van de vermogenswaarden nodig is;

c. de vereiste informatie tijdig verstrekt wordt aan het rijk, de provincie(s), de Europese Unie en het Centraal Bureau voor de Statistiek, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan het waterschap.

Artikel 24 organisatie en administratieve organisatie

1. Het college zorgt voor en legt (in een besluit) vast:

a. een eenduidige indeling van de organisatie van het waterschap en een eenduidig toewijzing van de taken van het waterschap aan organisatorische eenheden;

b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;

c. de wijze waarop wordt gewaarborgd dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt;

d. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;

e. de te maken afspraken met de verantwoordelijken voor organisatorische eenheden over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;

f. de regels voor de verlening van decharge over het gevoerde beheer van de organisatorische eenheden;

g. de interne regels (protocol) voor de inkoop en aanbesteding van werken, diensten en leveringen die waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de Europese en nationale regels ter zake;

h. regels die aangeven welke elementen in ieder geval moeten worden opgenomen in voorstellen voor investeringen die aan de VV worden voorgelegd;

i. regels ter uitvoering van het gestelde in artikel 16, die samen met regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening in een Treasurystatuut worden opgenomen;

j. de wijze waarop wordt voorkomen dat misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van het waterschap wordt gemaakt.

k. de opzet, het bestaan en de werking van de geautomatiseerde systemen.

l. de wijze waarop de gegevensbestanden worden beveiligd en veilig gesteld.

Het college actualiseert de in het eerste lid bedoelde organisatie en regeling zodra hiertoe aanleiding is.

Hoofdstuk 6 slotbepalingen

Artikel 25 inwerkingtreding

1. Deze verordening met onderstaande bijlage, treedt, in werking de dag na de publicatie werkt terug tot en met 1 januari 2017.

2. De verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap Delfland 2012 wordt per 1 januari 2017 ingetrokken.

Artikel 26

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017'

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 februari 2017

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris, de Voorzitter,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart mr. M.A.P. van Haersma Buma

Toelichting op de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Delfland 2017

Algemeen

1. Inleiding

Artikel 108 van de Waterschapswet stelt dat de VV een verordening moet vaststellen die betrekking heeft op 'het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie' van het waterschap. Het artikel luidt als volgt:

Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

De verordening bevat in ieder geval:

a. regels voor waardering en afschrijving van activa;

b. grondslagen voor de berekening van door het waterschapsbestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 115;

c. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden;

d. de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.

2. Doel en reikwijdte van de verordening

Het doel van artikel 108 is dat de VV de uitgangspunten vastlegt voor de uitvoering van de 'financiële functie'. Het beleidsmatige karakter van deze functie is in de afgelopen jaren door diverse ontwikkelingen steeds groter geworden. Waar vroeger de nadruk veelal lag op beheersmatige en vooral financiële aspecten, is nu de term beleids- en verantwoordingsfunctie meer op zijn plaats.

Dit betekent ook dat de begrippen uit artikel 108 breder dan 'financieel' moeten worden opgevat en dat artikel 108 betrekking heeft op de beleids- en verantwoordingsfunctie.

Deze functie is een verzamelbegrip voor alle onderwerpen die te maken hebben met de voorbereiding van meerjarenraming en begroting, de uitvoering en beheersing van het daarin opgenomen beleid en de verantwoording daarover, zowel intern als extern.

Het zijn onderwerpen waarbij vooral de VV een centrale rol vervult. De VV neemt aan de voorkant beslissingen en controleert lopende en na afloop van de uitvoering voor een bepaald begrotingsjaar op basis van de begroting. Dit maakt dat de beleids- en verantwoordingsfunctie essentieel is voor het functioneren van Delfland.

3. Gehanteerde uitgangspunten

Deze verordening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

a. de verordening werkt de taakverdeling uit tussen het algemeen en het dagelijks bestuur, hetgeen tot uitdrukking komt in de planning- en controlcyclus als onderdeel van de beleids- en verantwoordingfunctie;

b. de verordening geeft invulling aan en sluit tevens aan bij de opzet van de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW);

c. met de verordening wordt een bijdrage geleverd aan de uniformiteit tussen en daarmee de vergelijkbaarheid van waterschappen.

3.1. Taakafbakening VV – college

De taakverdeling tussen de VV en het college is op hoofdlijnen als volgt te omschrijven:

a. door middel van deze verordening en de verordening op basis van de artikel 109 van de Waterschapswet geeft de VV het college de kaders mee waarbinnen beleidsvoorstellen moeten worden gedaan en de wijze waarop het beleid moet worden gerealiseerd;

b. de VV spreekt zich bij de behandeling van de Kadernota en de meerjarenraming uit over het meerjarig beleid en de financiële consequenties daarvan;

c. op basis van een ontwerp van het college stelt de VV via de begroting het beleid van Delfland voor het komend jaar vast en stelt tevens de maximale (financiële) middelen beschikbaar die daarbij mogen worden ingezet;

d. over het beleid en de benodigde middelen kan transparant naar de samenleving worden gecommuniceerd;

e. het is vervolgens aan het college om het beleid te realiseren. Het college moet er voor zorgen dat deze middeleninzet rechtmatig, doeltreffend en doelmatig is:

f. door middel van een goede uitvoering en interne organisatie moet er voor worden gezorgd dat de beleidsdoelen daadwerkelijk worden bereikt (doeltreffendheid, dat dit met zo min mogelijk middeleninzet gebeurt (doelmatigheid) en dat de middelen worden ingezet zoals is toegestaan (rechtmatigheid);

g. gedurende het begrotingsjaar informeert het college de VV over de uitvoering van het beleid en na afloop van het begrotingsjaar legt het college hierover verantwoording af.

Hierbij wordt aangegeven in hoeverre de voornemens zijn gerealiseerd en de middelen zijn ingezet. Ook wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de doelmatigheid en rechtmatigheid;

h. op basis van de genoemde rapportages kan de VV een oordeel geven over het gevoerde beleid en indien noodzakelijk het beleid en/of de uitvoering daarvan bijstellen;

i. uiteindelijk kan de VV verantwoording afleggen aan de samenleving over het gevoerde beleid.

3.2. Aansluiting verordening op opzet nieuwe verslaggevingregels

De Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) geven de algemene regels die de wetgever voor de beleids- en verantwoordingsfunctie stelt. In deze verordening worden de regels van het besluit vertaald naar de situatie en inzichten van Delfland.

3.3 Bijdrage aan de uniformiteit en vergelijkbaarheid van waterschappen

In het Interdepartementaal Beleidsonderzoek financiering waterbeheer (IBO) dat ten grondslag lag aan de Wet modernisering waterschapsbestel IBO, is geconcludeerd dat de in begrotingen en jaarrekeningen van de waterschappen gepresenteerde financiële posities slecht vergelijkbaar waren, omdat de waterschappen de verslaggevingregels niet uniform toepasten en de ruimte die de regels boden verschillend interpreteerden. Hierdoor konden externe partijen van de waterschappen, zoals de provincies, ministeries, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en ingezetenen alsmede hun koepelorganisaties, op het verkeerde been worden gezet. De kwaliteit van bedrijfsvergelijkingen wordt bepaald door de mate waarin de waterschappen op de punten waarop wordt vergeleken echt vergelijkbaar zijn. In vrijwel iedere bedrijfsvergelijking van de waterschappen wordt geconstateerd dat

de vergelijkbaarheid van waterschappen nog niet optimaal is, waardoor nog niet alle mogelijkheden van de bedrijfsvergelijkingen worden benut.

Waterschappen hechten een toenemend belang aan bedrijfsvergelijkingen om zichzelf te verbeteren, nog transparanter te zijn en verantwoording af te leggen. Omdat deze verordening de mogelijkheid biedt om meer uniformiteit en vergelijkbaarheid van de waterschappen te realiseren, is in Unieverband besloten deze mogelijkheid te benutten.

4 Opbouw van de verordening

De verordening kent zes hoofdstukken.

In het hoofdstuk 1 Begripsbepalingen worden enkele kernbegrippen gedefinieerd.

Hoofdstuk 2 Beleidsvoorbereiding en verantwoording gaat over de beleids- en verantwoordingscyclus. De VV stelt de kaders voor de uitvoering van het beleid.

Zij doet dat vooral door het behandelen van de Kadernota met de meerjarenraming en het daarin opgenomen beleid ten aanzien van de programma's die het waterschap hanteert.

De kern van de beleidsbepaling is de beantwoording per programma van de vragen:

- wat willen we bereiken?
- wat gaan we daarvoor doen?
- wat gaat het kosten?

De Kadernota vormt een belangrijke basis voor het opstellen van de begroting, die uiteindelijk door de VV wordt vastgesteld.

Het college voert vervolgens de begroting uit en zorgt voor de beheersing van deze uitvoering. Vervolgens rapporteert het college aan de VV, waarbij een belangrijke plaats is ingeruimd voor de vragen:

- wat hebben we bereikt?
- wat hebben we hiervoor gedaan?
- wat heeft het gekost?

De VV legt verder in deze verordening de hoofdlijnen vast van de rolverdeling tussen zichzelf en het college en formuleert daarbij een aantal eisen welke het college verder moet uitwerken en ook aan moet voldoen.

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten financieel beleid behandelt de uitgangspunten die de VV stelt aan enkele belangrijke onderdelen van het financieel beleid. In dit hoofdstuk komen onder andere investeringen (activering en afschrijving), reserves en voorzieningen, financiering en de onderbouwing van tarieven aan de orde. Dit zijn onderwerpen die (in)direct van invloed zijn op de financiële positie van het waterschap. De artikelen in hoofdstuk 3 voldoen aan het voorschrift uit artikel 108 dat de verordening

in ieder geval regels stelt voor de kostprijsberekeningen, de waardering van activa en de financieringsfunctie.

In hoofdstuk 4 Paragrafen in begroting en jaarverslag komen de paragrafen van de begroting en de jaarverslaggeving aan de orde. Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag welke eisen de VV stelt aan de inhoud van de paragrafen, in aanvulling op de gestelde eisen uit de BBVW.

Hoofdstuk 5 Administratie en organisatie bevat de uitgangspunten voor de administratieve organisatie rond de beleids- en verantwoordingsfunctie en voor de administratie.

De VV moet er immers van op aan kunnen dat de aansturing van de ambtelijke organisatie en de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van en binnen de ambtelijke organisatie goed zijn vastgelegd. Bovendien moeten er administratieve systemen zijn die de uitvoering van het beleid, de begroting, het inzicht in de financiële positie en de toepassing van de paragrafen ondersteunen. Deze systemen dienen tevens de rapportages en verantwoording van de ambtelijke organisatie aan het college en de rapportage van het college aan de VV te ondersteunen.

De VV stelt ook hiervoor de kaders. Overeenkomstig het principe ‘sturen op hoofdlijnen', dat de laatste jaren praktijk is geworden, gaat het dan vooral om eisen waaraan het college moet voldoen en niet om de meer gedetailleerde uitvoeringsregels zelf.

Tenslotte zijn in hoofdstuk 6 Slotbepalingen de inwerkingtreding en de citeertitel van de verordening geregeld.

Toelichting op de artikelen

Artikel 1

Hierin worden de gebruikte termen en begrippen verklaard, waarbij wordt aangesloten bij de definities uit de Waterschapswet, het Waterschapsbesluit en de Wet financiering decentrale overheden.

Artikel 2

Lid 1

De interactie tussen VV en college rond beleidsvoorbereiding, kaderstelling, controle en verantwoording speelt zich in belangrijke mate af rond de onderdelen van de beleids- en verantwoordingscyclus die jaarlijks wordt doorlopen. De informatie die de VV tijdens de verschillende onderdelen van de cyclus krijgt, stelt de VV in staat haar rol goed in te vullen.

Door vaststelling van de Planning en controlcyclus en de bijbehorende P&C kalender bepaalt de Verenigde Vergadering de onderdelen van de beleids- en verantwoordingscyclus en de tijdstippen waarop deze zullen worden behandeld.

Lid 2

Het waterbeheersplan is een belangrijk beleidsbepalend instrument van het waterschap.

Op basis van de Waterwet geeft Delfland daarmee voor een periode van zes jaar aan welk beleid wordt nagestreefd, welke maatregelen worden getroffen om dit beleid te realiseren en welke financiële middelen daarmee gemoeid zijn. Het waterbeheersplan heeft ook een belangrijke externe werking en kent een verplichte inspraakprocedure. De genoemde aspecten beleidsdoelen, maatregelen en financiën zijn ook verplichte elementen van de begroting en meerjarenraming .Het waterbeheersplan maakt dan ook integraal onderdeel uit van de beleidscyclus, zoals in lid 2 is vastgelegd. In het vervolg zal in het waterbeheersplan ook een ruimtelijke paragraaf worden opgenomen. Hierin wordt aangegeven hoe de doelen vanuit ruimtelijk perspectief een impact hebben op de woon-, werk en leefomgeving.

In het jaar dat het waterbeheersplan wordt vastgesteld zal het beheersplan en de meerjarenraming (grotendeels) een identieke inhoud kennen. In latere jaren is de meerjarenraming het meest aangewezen instrument om het waterbeheersplan jaarlijks te evalueren en voortschrijdend bij te stellen.

Lid 3

De verslaggevingsvoorschriften zijn gericht op versterking van de beleidsbepalende, kaderstellende, controlerende en verantwoordende rol van de VV. Door het toepassen van de voorschriften kan het beleidsmatige karakter van met name de Kadernota met de meerjarenraming, de begroting en het jaarverslag worden vergroot en kunnen deze instrumenten van uitvoeringsinformatie worden voorzien. Om er voor te zorgen dat deze mogelijkheden ten volle worden benut, geeft het derde lid aan dat het college verantwoordelijk is voor de juiste toepassing van de regels uit het Waterschapsbesluit.

Artikel 3

Een eis uit het Waterschapsbesluit is dat de begroting een ‘programmaplan' bevat, waarin alle baten en lasten van het waterschap moeten worden opgenomen. Datzelfde geldt voor de programmaverantwoording die een onderdeel van het jaarverslag is. Eén van de gevolgen van deze eis is dat de belastingopbrengsten en andere algemene dekkingsmiddelen, zoals dividend, in een programma moeten worden verantwoord. De VV bepaalt de programma-indeling op basis waarvan het beleid wordt gepresenteerd. De in de regelgeving gehanteerde definitie van programma is: een samenhangend geheel van activiteiten op basis waarvan de VV het beleid van het waterschap vaststelt.

Artikel 4

Een logische eerste stap in de beleids- en verantwoordingscyclus is de evaluatie van de beleidsuitvoering in de voorafgaande periode. Dit artikel geeft aan dat dit gestalte zal worden gegeven door de behandeling door de VV van een document waarin de bevindingen over deze beleidsuitvoering zijn opgenomen en waarin op basis daarvan voorstellen worden gedaan voor de beleidskaders die voor de komende meerjarenperiode zouden kunnen gelden. Dit document kent het Hoogheemraadschap van Delfland reeds in de vorm van de Kadernota.

Artikel 5

Lid 1

In de meerjarenraming wordt het beleid van het waterschap voor de komende jaren integraal weergegeven en wordt aangegeven wat de financiële consequenties van dit beleid zijn, inclusief de gevolgen voor de op te leggen waterschapsbelastingen. Het document is vooral van belang voor de kaderstellende en beleidsbepalende functie van de VV. In de besprekingen over of ter voorbereiding van de meerjarenraming geeft de VV het college de beleidsmatige en financiële kaders mee die gelden voor de uitwerking van het meerjarenbeleid.

Conform de verslaggevingsregels bestaat het document uit twee hoofdonderdelen.

In het eerste hoofdonderdeel worden het beleid en de financiële consequenties daarvan weergegeven op basis van de indeling in programma's die het waterschap hanteert.

Per programma dient expliciet te worden weergegeven welke doelstellingen het waterschap nastreeft, wat wordt gedaan om die doelstellingen te halen en wat dat aan middeleninzet met zich brengt.

Voor een goede, integrale beoordeling door de VV is het van groot belang dat de meerjarenraming naar programma's het volledige beleid en alle netto-kosten van het waterschap omvat.

In het tweede hoofdonderdeel van de meerjarenraming worden zowel de context van het meerjarenbeleid als een nadere toelichting op enkele belangrijke gevolgen van het meerjarenbeleid weergegeven. Tot deze gevolgen behoren onder andere de investeringen die als gevolg van het meerjarenbeleid zullen moeten worden gedaan, de benodigde financiering, de exploitatiekosten en de ontwikkeling van de waterschapsbelastingen.

Voor het begrotingsproces is het van groot belang dat er voldoende helderheid is over de beleidsambities en het financiële kader waarbinnen deze ambities moeten worden gerealiseerd.

De meerjarenraming speelt ook een belangrijke rol in de relatie met artikel 99 van de Waterschapswet. Dit artikel stelt dat de begroting alleen dan niet in evenwicht mag zijn als aannemelijk kan worden gemaakt dat dit evenwicht in de eerstkomende jaren wel tot stand zal zijn gebracht. De meerjarenraming is het instrument waarmee het evenwicht in meerjarenperspectief kan worden aangetoond. Met evenwicht wordt hier bedoeld dat de kosten en opbrengsten van een jaar gelijk zijn en er dus sprake is van een sluitende begroting.

Lid 2

Het tweede lid geeft weer uit welke onderdelen de financieringsparagraaf van de meerjarenraming moet bestaan. Deze onderdelen kennen de volgende achtergrond.

Ten behoeve van het opstellen van de meerjarenraming worden alle lange termijnontwikkelingen geanalyseerd. Op basis hiervan wordt het langetermijnbeleid van het waterschap uitgestippeld, in de tijd uitgezet en financieel doorgerekend. Dit zal voor de hieruit voortvloeiende vermogensbehoefte ook moeten gebeuren. Om de rentekosten van deze vermogensbehoefte als onderdeel van de exploitatielasten te kunnen ramen, moet het waterschap ook inschatten op welke wijze de rente zich naar verwachting in de toekomst zal ontwikkelen.

Omdat de rentekosten een belangrijke kostenpost van de exploitatie van Delfland vormt, wordt in de meerjarenraming eveneens uiteengezet welke invloed veranderingen van rentepercentages op de rentekosten kan hebben en de invloed hiervan op de belastingtarieven.

Artikel 6

Lid 1

Het eerste lid is een kapstokbepaling die in het algemeen aangeeft wat de inhoud van de begroting is. Zoals al is aangegeven, bevat de begroting de uitwerking van het meerjarenbeleid voor het komende jaar. Het college biedt deze uitwerking in de vorm van de ontwerpbegroting aan de VV aan en net zoals dit geldt voor de meerjarenraming geldt ook voor dit ontwerp dat het voor het oordeel van de VV van groot belang is dat al het beleid waartoe het eerder heeft besloten, in de ontwerpbegroting is opgenomen.

Net zoals de meerjarenraming moet ook de begroting inzicht bieden in de doelstellingen van programma's, in de beleidsuitgangspunten en hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van enkele beheersmatige aspecten, in de financiële positie en in de te heffen belastingen.

De begrotingsstructuur bestaat uit:

a. het programmaplan, waarin het beleid en de financiële consequenties daarvan worden weergegeven op basis van de indeling in programma's die het waterschap hanteert. Het ligt voor de hand dat de indeling naar programma's gelijk is aan de indeling die in de meerjarenraming is opgenomen;

b. de paragrafen die als een toelichting op het programmaplan kunnen worden beschouwd en die gezamenlijk nader inzicht geven in de financiële positie van het waterschap;

c. de begroting naar programma's, wat in feite niet meer is dan een beknopt overzicht van de programma's die het waterschap hanteert en wat de geraamde netto-kosten van de programma's zijn. De aanwezigheid van dit onderdeel van de begroting vloeit met name voort uit de noodzaak een dergelijk overzicht in de jaarrekening op te nemen.

d. de begroting naar kostendragers, die vooral van belang is omdat deze het vertrekpunt is voor de belastingheffing. In dit deel van de begroting worden netto-kosten namelijk gespecificeerd naar de taken die in het provinciaal reglement aan het waterschap zijn toegewezen en waarvoor het waterschap belasting heft. De Waterschapswet spreekt van drie kostendragers:

Watersysteembeheer, zuiveringsbeheer en wegenbeheer. De kostendrager wegenbeheer is voor Delfland niet van toepassing. De begroting naar kostendragers geeft allereerst aan welke netto-kosten aan een bepaalde taak worden toegerekend. Vervolgens laat de begroting zien in welke mate rekening wordt gehouden met eventuele bedragen voor onvoorziene kosten, kwijt te schelden of oninbaar te verklaren belastingopbrengsten, algemene opbrengsten (zoals dividenden) en toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Tot slot maakt de begroting duidelijk welke belastingopbrengsten moeten worden verkregen om de kosten van de taakuitoefening te dekken. Dit laatste bedrag is het startpunt voor de belastingheffing en -invordering;

a. de begroting naar kosten- en opbrengstsoorten, waarin de lasten en baten zijn onderscheiden naar de verschillende productiemiddelen die door een waterschap bij de realisatie van het beleid worden ingezet. Met deze indeling naar kosten- en opbrengstsoorten wordt ook een belangrijk deel van de Europese rapportageverplichtingen die voortvloeien uit de Economische en Monetaire Unie ingevuld.

De begrotingen naar programma's, kostendragers en kosten- en opbrengstsoorten vormen de basis voor de controle van de rechtmatigheid en het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant.

Lid 2

Ondanks dat in het programmaplan aandacht wordt besteed aan de investeringen die het waterschap van plan is te gaan doen om het beleid uit te voeren, is de begroting vooral gericht op het autoriseren van de netto-kosten en belastingopbrengsten.

De opname van investeringsprojecten en -bedragen in een vastgestelde begroting geeft nog geen autorisatie tot het uitvoeren van de investeringen. Het autoriseren van investeringen vereist aparte besluitvorming van de VV. Het tweede lid bepaalt dat het college ter voorbereiding op deze besluitvorming tegelijk met de ontwerpbegroting een overzicht agendeert waarop die investeringen zijn vermeld waarvan de planning is dat zij in het begrotingsjaar zullen starten dan wel worden uitgevoerd.

Artikel 7

Lid 1

De VV autoriseert het college met het vaststellen van de begroting om het opgenomen beleid te gaan uitvoeren. Hiermee worden alle afzonderlijke verplichtingen die in de programma's en de begroting naar kostendragers besloten liggen in materiële zin, oftewel financieel, geaccordeerd. Conform de lijn uit de verslaggevingsregels hebben de baten en lasten die zijn vermeld in de begroting naar kosten en opbrengstsoorten alleen informatieve waarde voor de Verenigde Vergadering en worden deze niet apart geautoriseerd. Autorisatie van de netto-kosten van de programma's betekent een impliciete autorisatie van de onderliggende baten en lasten uit de begroting naar kosten- en opbrengstsoorten.

Lid 2

In de toelichting op artikel 6 is aangegeven dat in de VV aparte besluitvorming over investeringsvoorstellen plaatsvindt. Dit hoeft echter niet te betekenen dat de VV ieder investeringsvoorstel apart behandelt. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat de VV voor investeringen met een geringere financiële omvang en/of minder bestuurlijk-beleidsmatig belang (waaronder bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen en voorbereidingskredieten voor projecten) zogenaamde verzamelbesluiten neemt, mits een dergelijk besluit deugdelijk is onderbouwd.

Lid 3

Over de investeringen zal in de loop van het jaar besluitvorming moeten plaatsvinden.

Om een verantwoorde beslissing te kunnen nemen, zal in het voorstel dat aan de VV wordt voorgelegd, worden ingegaan op het doel van de investering, het beoogd effect en de consequenties die de investering meebrengt zoals mogelijk toenemende exploitatielasten, personeelsformatie, de organisatie en de werkwijze van het waterschap.

Tot het voorstel behoort ook een gespecificeerde raming van uitgaven en eventuele inkomsten zoals subsidies. Wanneer met de uitvoering van een bepaalde investering meerdere jaren zijn gemoeid, zal een planning naar de jaren van uitvoering worden opgenomen, om een goede voortgangsbewaking en efficiënte financieringsactiviteiten mogelijk te maken.

Op basis van de kostenraming in het investeringsbesluit, verstrekt de VV, na een aanvraag daartoe, het benodigde krediet.

Nadat de VV het investeringsplan heeft vastgesteld en het investeringskrediet heeft verleend, kan met de uitvoering van het betreffende project worden begonnen.

Artikel 8

Lid 1

Lopende de uitvoering van het in de begroting opgenomen beleid zal het bestuur per programma willen nagaan of met deze uitvoering de beoogde doelstellingen en effecten alsmede maatregelen en prestaties gerealiseerd worden en wat de middeleninzet daarbij is. Wanneer deze beleidsaspecten worden geregistreerd, kan dit worden nagegaan en kan ook de doeltreffendheid en doelmatigheid van de beleidsuitvoering in beeld worden gebracht. Deze bepaling maakt het college verantwoordelijk voor een adequate registratie.

Artikel 9

Lid 1

Tijdens de beleidsuitvoering is de hoofdregel dat budget onder- en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) autorisatie door de VV behoeven en dat begrotingswijzigingen vooraf door het college ter autorisatie aan de VV worden voorgelegd. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een voorstel voor een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de VV daarmee instemt, wordt de besteding alsnog geautoriseerd.

Alle overschrijdingen dienen voor 31 december aan de VV te zijn voorgelegd. Mocht dit niet zijn gelukt, dan kunnen deze bedragen bij de jaarrekening alsnog worden geautoriseerd. De VV dient hier dan wel expliciet op gewezen te worden. De (begrotings)overschrijdingen zullen helder in de jaarrekening tot uitdrukking moeten komen en als de VV de betreffende jaarrekening vaststelt, autoriseert zij de desbetreffende bedragen alsnog.

Lid 2 en 3

Over- en onderschrijdingen van budgetten zijn echter nooit geheel uit te sluiten en het is verstandig door middel van afspraken tussen VV en college enige flexibiliteit in te bouwen zodat de uitvoering niet bij iedere afwijking behoeft te worden stopgezet totdat de VV een besluit kan nemen. De bedoelde afspraken tussen VV en het college zijn in dit artikel opgenomen. De hierin opgenomen grenzen ten aanzien van over- en onderschrijdingen, houden rekening met de omvang van de programmabudgetten (door de VV geautoriseerde budgetten).

Artikel 10

Dit artikel formaliseert een belangrijk onderdeel van de rol van de VV tijdens de beleidsuitvoering. In dit artikel wordt aangegeven welke informatie het college standaard zal verstrekken. Op basis van deze informatie kan de VV de uitvoering van de begroting volgen en besluiten of bijsturing nodig is. De stand van zaken van en prognose voor het lopende begrotingsjaar kunnen daarnaast, samen met de jaarverslaggeving van het afgelopen jaar, mede een belangrijke basis zijn voor het inzicht in en het opstellen van de komende begroting.

Lid 1

Het eerste lid gaat over de verplichting voor het college om belangrijke afwijkingen van de beleidsuitvoering ten opzichte van het vastgestelde beleid direct, dat wil zeggen zodra ze zich voordoen en buiten de afgesproken periodieke tussentijdse rapportages, aan de VV te melden.

Lid 2 t/m 6

Bij het vaststellen van de jaarlijkse beleids- en verantwoordingscyclus, op basis van artikel 2 van deze verordening, geeft de VV aan welke tussenrapportages er verschijnen en de momenten waarop deze worden aangeboden.

Met het tweede tot en met het zesde lid van dit artikel geeft de VV de kaders voor de inhoud van de tussenrapportages. Gedurende de uitvoering van investeringsprojecten zal regelmatig over het verloop daarvan aan de VV worden gerapporteerd.

Het vierde en vijfde lid zorgen ervoor dat deze informatie in de tussentijdse rapportages wordt opgenomen. De bepalingen regelen dat in dit onderdeel van de rapportages in ieder geval aandacht wordt besteed aan de verhouding tussen de werkelijk bestede investeringsbedragen en het krediet dat voor de investering beschikbaar was gesteld.

Indien het investeringskrediet dreigt te worden overschreden, zal een voorstel voor het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet aan de VV moeten worden gedaan.

In artikel 6 is het minimale bedrag van de afwijking benoemd waarboven financieel moet worden gerapporteerd.

Artikel 11

In dit artikel komt het sluitstuk van de beleids- en verantwoordingscyclus aan de orde, namelijk de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het college en de controle van de VV daarop. Dit gebeurt in belangrijke mate via het jaarverslag en de jaarrekening

Het jaarverslag bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

De jaarrekening kent als onderdelen:

- de exploitatierekening naar programma's;
- de exploitatierekening naar kostendragers met toelichting;
- de exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten;
- de balans met toelichting.

Het is belangrijk dat de indeling van de jaarverslaggeving zoveel mogelijk aansluit op die van de begroting zodat inzicht, controle en verantwoording van de VV worden gefaciliteerd.

De programmaverantwoording is het belangrijkste onderdeel van de jaarverantwoording, omdat daarin wordt aangegeven in welke mate het via de begroting vastgestelde beleid is gerealiseerd.

De regelgeving geeft aan dat in dit onderdeel aandacht moet worden besteed aan:

a. de doelen en effecten die zijn bereikt;

b. de maatregelen die zijn getroffen en prestaties die zijn geleverd;

c. de netto-kosten die zijn gerealiseerd;

d. hoe de onder a, b en c genoemde resultaten zich verhouden tot hetgeen in de begroting werd gesteld.

Artikel 12

Artikel 108 van de Waterschapswet bepaalt dat de VV in deze verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid moet vastleggen. In deze verordening is die verplichting langs twee lijnen uitgewerkt:

a. op grond van dit artikel 12 krijgt het college de opdracht te zorgen voor beleidsvoorstellen ten aanzien van de in het eerste lid van artikel 12 genoemde onderwerpen en waarbij het college rekening moet houden met datgene wat ter zake in het Waterschapsbesluit en deze verordening (met name de artikelen 13 tot en met 16) wordt bepaald;

b. via de paragrafen van de begroting doet het college voorstellen aan de VV omtrent het meer operationele beleid.

De onder a. bedoelde beleidsvoorstellen leiden uiteindelijk tot het door de VV vastgestelde financieel beleid van het waterschap.

Artikel 13

De verordening moet volgens artikel 108 Waterschapswet in elk geval bevatten: ‘regels voor waardering en afschrijving van activa'. In de BBVW worden nadere eisen gesteld aan de wijze waarop het bestuur dient om te gaan met waardering en afschrijving van activa. Deze zijn echter nog te algemeen om in het verkeer tussen VV en college voldoende helderheid te hebben over het beleid met betrekking tot waardering en afschrijving van activa. Dit beleid wordt in een separate nota nader omschreven. Dit artikel bevat de hoofdlijnen waaraan het nader te formuleren beleid moet voldoen en daarmee geeft de VV de kaders aan voor het beleid ten aanzien van het waarderen en afschrijven van activa.

Lid 1

Het eerste lid geeft de uitgangspunten voor waardering en afschrijving van activa aan.

Lid 2

Dit lid geeft aan dat de uitwerking van de uitgangspunten is opgenomen in de nota activabeleid.

Artikel 14

Bij de taakuitoefening en in de bedrijfsvoering loopt het waterschap risico's van uiteenlopende aard. Tegen een deel van deze risico's kan het waterschap zich verzekeren, kunnen er voorzieningen worden gevormd, of kunnen de risico's anderszins worden opgevangen. Voor een deel van de risico's is dit echter niet het geval. De niet gedekte risico's kunnen, als deze zich voordoen, (grote) financiële consequenties hebben. Het is dus zaak om inzicht te hebben in de risico's die we lopen en deze te beheersen. Het uitsluiten van risico's is echter niet mogelijk. Niet gedekte risico's die zich voordoen, moet Delfland kunnen opvangen met het beschikbare eigen vermogen (reserves), door belastingverhoging of door ombuigingen binnen de lopende begroting.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de relatie tussen het weerstandsvermogen (de algemene reserves en middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële financiële betekenis kunnen zijn.

Het beleid met betrekking tot risico's, reserve en voorzieningen is door de VV vastgelegd in twee afzonderlijke beleidsnota’s te weten; de Nota Risicomanagement en de Nota reserves en voorzieningen. Voor de inhoudelijke toelichting op artikel 14 van deze verordening verwijzen wij dan ook naar deze twee nota’s.

Artikel 15

Nagenoeg alle kosten worden door belastingplichtigen opgebracht. Dit schept niet alleen bijzondere verplichtingen in de sfeer van transparantie en verantwoording afleggen, maar vereist ook een consistente en zo volledig mogelijke toepassing van bedrijfseconomische principes in het systeem waarmee de gemaakte kosten uiteindelijk aan de kostendragers (waterschapstaken) worden toegerekend.

Omdat de wijze van kostentoerekening grote invloed kan hebben op de kosten per kostendrager en daarmee op de hoogte van de belastingtarieven is kostentoerekening een onderwerp dat ook de nodige betrokkenheid van de VV vereist.

De VV wordt, vanuit zijn kaderstellende en beleidsbepalende bevoegdheid, betrokken bij de ontwikkeling van het kostentoerekeningssysteem en stelt de hoofdlijnen van dit systeem dan ook vast in een aparte nota. Daarnaast wordt in de begroting de paragraaf kostentoerekening' opgenomen waarin de principes van de kostentoerekeningssystematiek van Delfland worden beschreven.

In artikel 15 worden hiervoor de kaders geschetst. Een belangrijk onderdeel daarvan is de wijze waarop het waterschap invulling geeft aan de eis uit het Waterschapsbesluit dat de kostentoerekeningssystematiek zich moet baseren op bedrijfseconomische criteria.

In de onderdelen e. en f. van het eerste lid komen enkele bijzondere aspecten van de kostentoerekening en kostprijsberekening aan de orde.

Onderdeel e. is de invulling van de eis uit artikel 108, tweede lid, onderdeel b van de Waterschapswet dat in deze verordening de basis moet liggen voor de grondslagen die worden gehanteerd voor de bepaling van de tarieven voor rechten, zoals leges.

Datzelfde geldt voor de kostprijzen van de producten en diensten die in onderdeel f. worden genoemd.

Artikel 16

De financieringsfunctie van Delfland staat bloot aan snelle interne en externe ontwikkelingen. Hierdoor kunnen er aanzienlijke risico's verbonden zijn aan de uitvoering van de financieringsfunctie. Om deze risico's te beheersen, te verantwoorden en adequaat op ontwikkelingen te kunnen inspelen moet er een duidelijk beleidskader zijn waarbinnen de financieringsactiviteiten plaatsvinden.

Eén van de gevolgen van de op 1 januari 2001 in werking getreden ‘Wet Financiering decentrale overheden' (Wet Fido) is dat het waterschap het beleidskader met betrekking tot de financieringsfunctie in een financieringsstatuut moest opnemen en dat dit statuut door de VV moest worden vastgesteld.

De VV beperkt zich in deze verordening tot de hoofdlijnen van het financieringsbeleid en geeft het college opdracht deze hoofdlijnen verder uit te werken in een verdere organisatie en het functioneren van de financieringsfunctie. Deze uitwerking vindt plaats in het Treasurystatuut.

De Wet Fido legt de nadruk op de bestuurlijke aansturing van de financieringsfunctie. Daarom is bij de uitwerking van de functie in deze verordening de centrale positie van de VV als uitgangspunt gehanteerd. Dit orgaan stelt het financieringsbeleid(skader) vast, sanctioneert de uitvoering en ziet toe op een goed verloop daarvan. Dit beleid(skader) is in dit artikel opgenomen.

Deze bepalingen zijn niet de enige formele dragers van het financieringsbeleid van Delfland. Andere instrumenten voor de bestuurlijke aansturing van de financieringsfunctie zijn de financieringsparagraaf in de meerjarenraming, de begroting en het jaarverslag. Artikel 108 van de Waterschapswet stelt dat omtrent financiering in elk geval in deze verordening moeten worden opgenomen: de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Lid 1

Het eerste lid gaat over de doelstellingen van de financieringsfunctie. De hoofddoelstelling is het leveren van een zo goed mogelijke bijdrage aan de uitvoering van de taken die aan Delfland zijn opgedragen.

Lid 2

In het tweede lid is de risico-attitude van het waterschap opgenomen. De financiering van de reglementaire taken brengt financiële risico's voor Delfland met zich mee. De wetgever

beoogt met de Wet Fido een kader aan te reiken waarmee deze risico's kunnen worden beheerst. Dit kader is voor Delfland een gegeven, maar binnen het wettelijk kader kan er voor worden gekozen om hogere dan wel lagere risico's te lopen. Door middel van een zogenaamde risico-attitude geeft het waterschap aan wat zij op dit punt aanvaardbaar vindt. De risico-attitude geeft in feite de opvattingen van het waterschap weer ten aanzien van de aard van de risico's die men wil lopen bij de uitvoering van de financieringsfunctie.

De in het tweede lid opgenomen risicoattitude is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

a. de financieringsfunctie heeft ten opzichte van de wettelijke taken een ondergeschikte rol. Financiering volgt en is dus dienstbaar aan de publieke taken.

b. de activiteiten die in het kader van de financieringsfunctie worden ondernomen worden risicomijdend (maar daardoor nog niet passief) uitgevoerd;

c. de uitvoering van de financieringsfunctie voegt geen risico's toe aan de financiële risico's die nu eenmaal verbonden zijn aan het uitvoeren van de wettelijke taken;

d. de financieringsfunctie is er op gericht toekomstige risico's te verminderen of te verschuiven;

e. het wettelijk kader van de Wet Fido wordt als basis voor de beheersing van renterisico's gehanteerd.

In bepaalde situaties kan het noodzakelijk zijn dat gedurende een bepaalde periode wordt afgeweken van het in het tweede lid opgenomen risicoprofiel. Wanneer een dergelijke situatie zich voordoet zal de VV hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn in de Wet Fido geregeld. Overschrijding is niet toegestaan. Gedeputeerde Staten van de provincie moeten in hun hoedanigheid van toezichthouder ingrijpen, maar kunnen onder bijzondere omstandigheden een tijdelijke overschrijding van drie aaneengesloten kwartalen tolereren. Bij overschrijding van deze termijn kan Delfland worden geconfronteerd met preventief toezicht op het sluiten van kortlopende (kasgeldlimiet) of langlopende (rente-risico-norm) leningen. De VV moet daarom wanneer overschrijding van de maximale termijn van drie aaneengesloten kwartalen dreigt, zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.

Lid 3

De wettelijke verplichtingen bepalen dat de VV in deze verordening ook moet aangeven binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen van de treasuryfunctie moeten worden gerealiseerd. Dit gebeurt in het derde lid. Een richtlijn is een bindend voorschrift c.q. een aanwijzing voor een handelwijze. Een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft voor een bepaalde handeling, verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid. Omdat het waterschap zich wat dit soort zaken betreft vrijwel volledig aan de Wet Fido conformeert, wordt de uitvoering van de treasuryfunctie in belangrijke mate door de Wet Fido gestuurd. Daarom wordt in dit lid bepaald dat het college bij het opstellen van de richtlijnen en limieten in het Treasurystatuut, zich volledig baseert op de Wet Fido.

Artikel 17

De gehanteerde lijn in deze verordening is dat de VV het financiële beleid op hoofdlijnen vaststelt in daartoe strekkende beleidsregels met betrekking tot activa, kostentoerekening, reserves en voorzieningen en afschrijvingen dat in de paragrafen van de begroting en het jaarverslag op de toepassing en uitvoering van dit beleid wordt ingegaan.

In meer algemene zin bevatten de paragrafen van de begroting, naast de context van het beleid, de beleidsuitgangspunten en hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van beheersmatige aspecten en de waterschapsbelastingen. In de gelijknamige paragrafen van het jaarverslag wordt aangegeven in welke mate het beleid is gerealiseerd en wat de redenen van eventuele afwijkingen ten opzichte van het voorgenomen beleid zijn geweest.

De regelgeving (Waterschapsbesluit en Ministeriële regeling Beleidsvoorbereiding en -Verantwoording Waterschappen) geeft aan dat de begroting in ieder geval de volgende paragrafen bevat:

- ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar;
- uitgangspunten en normen;
- incidentele baten en lasten;
- kostentoerekening;
- overige bestemmingsreserves' en voorzieningen;
- waterschapsbelastingen;
- weerstandsvermogen;
- financiering;
- verbonden partijen;
- bedrijfsvoering;
- EMU-saldo.

In het jaarverslag moeten in ieder geval de volgende paragrafen zijn opgenomen:

- ontwikkelingen in het begrotingsjaar;

- incidentele baten en lasten;
- ‘overige bestemmingsreserves' en voorzieningen;
- waterschapsbelastingen;
- weerstandsvermogen;
- financiering;
- verbonden partijen;
- bedrijfsvoering;
- investeringen;
- EMU-saldo;
- Wet normering topinkomens (WNT).

Artikel 18

In dit artikel wordt geregeld over welke risico's en hun financiële consequenties de VV in de verplichte paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarverslaggeving wil worden geïnformeerd. Het Waterschapsbesluit verplicht een aantal zaken op te nemen in de paragraaf, namelijk:

a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; waarbij een beschouwing moet worden gegeven over de stand aan het begin;

b. de mutaties en de stand aan het eind van het begrotingsjaar van de algemene reserves en de voorzieningen;

c. een inventarisatie van de risico's;

d. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Artikel 19

Onder bedrijfsvoering wordt in de regelgeving verstaan het geheel van interne organisatieonderdelen en processen die ondersteunend zijn aan de primaire processen van de waterschappen. De bedrijfsvoering zoals bedoeld in dit besluit, is ook essentieel voor de waarborging van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de beleidsuitvoering.

Het domein van de bedrijfsvoering is de verantwoordelijkheid van het college en beleid op dit gebied wordt in de eerste plaats vormgegeven door dit orgaan. Het Waterschapsbesluit geeft aan dat het college in de paragrafen van de begroting en het jaarverslag moet ingaan op de stand van zaken, de realisatie van het beleidsvoornemens en beleidsrealisatie ten aanzien van de bedrijfsvoering, waarbij wordt ingespeeld op de informatiebehoefte van de VV. Op deze wijze worden aspecten van de bedrijfsvoering niet alleen transparant voor de VV, maar ook voor geïnteresseerden buiten de organisatie.

Met dit artikel van de verordening wordt geregeld over welke zaken, met betrekking tot de bedrijfsvoering de VV in de verplichte paragraaf van begroting en jaarverslag zal worden geïnformeerd.

Artikel 20

Onder verbonden partijen wordt verstaan: organisaties waarmee het waterschap een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij een financieel belang heeft. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om NV' s, BV's, gemeenschappelijke regelingen, VOF' s, stichtingen, verenigingen en commanditaire vennootschappen.

Mede omdat er altijd een zeker (financieel) risico aan deze relaties verbonden is, is het van belang dat er voldoende inzicht wordt geboden in deze zogenaamde verbonden partijen. Daarom moet op grond van het Waterschapsbesluit in de paragraaf verbonden partijen van begroting en jaarverslag ingegaan worden op:

a. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting (begroting);

b. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen (begroting);

c. de verantwoording van datgene wat op grond van a en b is gerealiseerd (jaarverslag).

Dit artikel van de verordening regelt over welke feiten aangaande verbonden partijen de VV in elk geval in de verplichte paragraaf van de begroting en het jaarverslag geïnformeerd zal worden.

Artikel 21

Als gevolg van de invoering van de Wet financiering decentrale overheden per 1 januari 2001 zijn de waterschappen al enkele jaren verplicht een financieringsparagraaf in de begroting (en de jaarverslaggeving) op te nemen. De paragraaf in de begroting is, in samenhang met hetgeen in artikel 16 van deze verordening is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken, en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie door de VV. Artikel 16 geeft de hoofdlijnen van het beleid weer. Deze hoofdlijnen vinden hun weerslag in de financieringsparagraaf in de begroting en in het jaarverslag. Een verplicht onderdeel daarvan is voorgeschreven in het Waterschapsbesluit en luidt: ‘de beleidsvoornemens (en beleidsrealisatie) ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsfunctie'. Artikel 21 regelt over welke feiten inzake de financieringsfunctie de VV in elk geval in de verplichte paragraaf financiering bij de begroting en jaarstukken wil worden geïnformeerd. Uit de financieringsparagraaf moet blijken dat de uitvoering van de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak dient, dat het beheer prudent is en dat aan kasgeldlimiet en renterisiconorm wordt voldaan.

Artikel 22

De definitie van het begrip ´administratie´ (niet te verwarren met het begrip ‘financiële administratie' zoals in artikel 23 is uitgewerkt) die in deze verordening wordt gehanteerd is: het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens alsmede het verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van het waterschap en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

In artikel 22 worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van Delfland. In hoofdlijnen wordt daarmee vastgesteld welk soort informatie moet kunnen worden gegenereerd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen.

Deze verordening regelt niet - inherent aan de taakafbakening tussen VV en college - de regels en activiteiten die daarvoor in de uitvoering nodig zijn. Dat is een taak van het college. Het ligt voor de hand dat het college deze zaken wel in een besluit vastlegt voor de aansturing van de ambtelijke organisatie. Eén en ander geldt ook voor de onderwerpen die in de artikelen 23 en 24 aan de orde komen.

Artikel 23

In de verslaggevingsregels zijn diverse bepalingen opgenomen die invloed hebben op de wijze waarop deze administratie moet worden ingericht en bijgehouden, waaronder waarderingsgrondslagen, balansindeling en verplicht op te leveren financiële gegevens.

Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan de VV, maar ook aan de provincies, in hun rol als toezichthouders, het CBS, het Rijk, de Europese Unie etc.

Bij ministeriële regeling worden nadere eisen gesteld aan deze verantwoordingsinformatie van waterschappen.

Artikel 24

De term ‘administratieve organisatie' staat voor het stelsel van organisatorische maatregelen dat is gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging. In dit artikel legt de VV de uitgangspunten vast voor de inrichting van de administratieve organisatie, waaraan het college door het stellen van regels voor de ambtelijke organisatie invulling moet geven. De VV geeft geen nadere uitvoeringsregels om aan de uitgangspunten te voldoen. Deze uitvoeringsregels zijn aan het college.

In de onderdelen a. en b. worden eisen gesteld aan de toedeling van taken aan organisatieonderdelen en de toewijzing van functies aan functionarissen. Onderdeel c. is een belangrijke bepaling, omdat hierin het college de opdracht krijgt door middel van organisatorische maatregelen de rechtmatigheid, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de beleidsuitvoering te waarborgen.

In de onderdelen d., e. en f. worden eisen gesteld aan de budgettoedeling en de verantwoording daarover. Onderdeel g. gaat over de inkoop van goederen en diensten en de aanbesteding van werken. Dit zijn belangrijke en kwetsbare activiteiten die een groot budgettair effect kunnen hebben. Het hanteren van een protocol is naast de desbetreffende administratieve aspecten tevens te zien als een vorm van risicobeheersing. De aansprakelijkheid kan worden beperkt en er wordt jegens derden rechtszekerheid gecreëerd. Onderdeel g. legt aan het college de zorg op om regels ter zake op te stellen. De regelgeving van de Europese Unie en de nationale wetgever dienen daarbij nageleefd te worden. Doordat de regels worden vastgelegd kan de accountant bij zijn controle van de jaarstukken nagaan of de regels zijn nageleefd, het is een onderdeel van de rechtmatigheidstoets. Onderdeel i.

draagt het college op een financieringsstatuut (Treasurystatuut) op te stellen dat met name protocollen bevat voor de dagelijkse uitvoering.

Artikel 25

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige opgestelde 'Verordening Beleids- en Verantwoordingsfunctie Delfland. De oude verordening blijft nog van kracht op de begroting en jaarrekening van 2015 en eerder.

Artikel 26

In dit artikel wordt de naam aangegeven waarmee men naar deze verordening kan verwijzen.

Bijlage 8 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Inspraakverordening Delfland (dms nr. 2110174)

Inspraakverordening Delfland

Intitulé

Inspraakverordening Delfland

Inspraakverordening

Artikel 1 Begripsbepaling

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. inspraak: een door of namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden geboden gelegenheid voor ingezetenen en belanghebbenden om hun mening over te nemen besluiten van de verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland kenbaar te maken;

b. ingezetenen: ingezeten als bedoeld in artikel 11 Waterschapswet;

c. belanghebbenden: belanghebbenden als bedoeld in artikel 1:2 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Object van inspraak

1. Onverminderd het bepaalde bij wet, algemene maatregel van bestuur of provinciale verordening vallen onder de werking van deze verordening de door de verenigde vergadering van Delfland te nemen besluiten van algemene strekking, tenzij deze daarvoor naar hun aard of naar hun belang niet in aanmerking komen.

2. In ieder geval vallen onder de werking van deze verordening ontwerpbesluiten over:

a. Vervallen.

b. Kostentoedelingsverordening op grond van artikel 120 Waterschapswet;

c. Vervallen.

d. de legger(s) op grond van artikel 78 Waterschapswet.

3. Deze verordening is niet van toepassing:

a. op ondergeschikte herzieningen van eerder genomen besluiten;

b. op besluiten die voortvloeien uit een voorschrift van een hoger gezag, bij de uitvoering waarvan geen of nauwelijks beleidsvrijheid bestaat;

c. op besluiten die slechts een interne werking voor Delfland hebben;

d. op besluiten die slechts een beperkte groep van belanghebbenden betreffen;

e. indien en voorzover bij of krachtens een wettelijk voorschrift inspraak is voorgeschreven;

f. indien de uitvoering van een besluit dermate spoedeisend is dat de inspraak niet kan worden afgewacht.

Artikel 3 Inspraakprocedure

1. Op de voorbereiding van besluiten als bedoeld in artikel 2 is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde uniforme openbare voorbereidingsprocedure van overeenkomstige toepassing.

2. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden kan bepalen dat in afwijking van of in aanvulling op de in het vorige lid bedoelde procedure op een andere wijze inspraak wordt geboden.

Artikel 4 Terinzagelegging

De terinzagelegging overeenkomstig het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, gebeurt in het Gemeenlandshuis en/of een andere vestiging van het Hoogheemraadschap van Delfland en digitaal op de website van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Artikel 5 Rapportage

In het voorstel aan de verenigde vergadering maakt het college van dijkgraaf en hoogheemraden melding van de gehouden inspraakprocedure en van de ontwerpbeantwoording van het college van dijkgraaf en hoogheemraden op de ingekomen zienswijzen.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 15 december 2011 en vervangt de Inspraakverordening Delfland, zoals vastgesteld door de verenigde vergadering op 15 september 1994 en gewijzigd op 19 februari 2004, 16 maart 2006 en 3 juli 2008.

Artikel 7 Overgangsrecht

Voor ontwerpbesluiten die ter inzage liggen of ter inzage hebben gelegen op het moment van inwerkingtreding van deze verordening blijft de Inspraakverordening Delfland 2008 van toepassing.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "Inspraakverordening Delfland 2011"

Toelichting bij de Inspraakverordening Delfland

Algemeen

In artikel 79 van de Waterschapswet is aan waterschappen de verplichting opgelegd een inspraakverordening vast te stellen waarin is geregeld op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van door de VV vast te stellen beleid worden betrokken. Daarbij is voorgeschreven dat de inspraak wordt verleend met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover in de verordening niets anders wordt bepaald.

In de Inspraakverordening is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard. Daarnaast is uitdrukkelijk de mogelijkheid opengehouden om op een andere manier inspraak te verlenen. Verder zijn aanvullende bepalingen opgenomen die zien op de wijze waarop ontwerpbesluiten ter inzage worden gelegd en hoe gerapporteerd dient te worden over de inspraak en de uitkomsten daarvan.

Met vaststelling van de Inspraakverordening Delfland voldoet de verenigde vergadering aan de verplichting op grond van artikel 79 van de Waterschapswet.

Het doel van inspraak

Het doel van inspraak is tweeledig. Enerzijds wordt ingezetenen en belanghebbenden de mogelijkheid geboden om hun zienswijze over een ontwerpbesluit van het waterschapsbestuur kenbaar te maken. Anderzijds is inspraak voor het waterschap een belangrijk hulpmiddel om op basis van een evenwichtige belangenafweging tot een besluit te komen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepaling

ad a.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden is op grond van artikel 84 lid 2 van de Waterschapswet belast met de voorbereiding van alle door de verenigde vergadering te nemen besluiten. Daarom is de verantwoordelijkheid voor het bieden van de gelegenheid tot inspraak bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland gelegd.

ad b.

In artikel 11 van de Waterschapswet worden onder ingezetenen verstaan degenen die hun werkelijke woonplaats hebben in het gebied van het waterschap.

ad c.

Artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat onder belanghebbende wordt verstaan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Dit artikel geeft eveneens bepalingen in welke hoedanigheid bestuursorganen en rechtspersonen als belanghebbenden kunnen worden aangemerkt.

Artikel 2 Object van inspraak

Op 1 mei 2009 is artikel 79 Waterschapswet gewijzigd. Sindsdien moet in de Inspraakverordening geregeld worden op welke wijze ingezeten en belanghebbenden bij de voorbereiding van het beleid van het algemeen bestuur betrokken moet worden. Deze laatste wijziging heeft plaatsgevonden om het artikel meer in lijn te brengen met dezelfde artikelen in de Gemeentewet en de Provinciewet. Bij de

totstandkoming van deze wetten is in de Parlementaire Geschiedenis uitdrukkelijk vermeld dat het ter volledige beoordeling van de gemeenteraad en provinciale staten is ten aanzien van welke beleidsvoornemens inspraak wordt verleend. Het is dus ter volledige beoordeling van de verenigde vergadering om te bepalen welke besluiten onder de werking van de inspraakverordening vallen.

Uitgangspunt van de Inspraakverordening is dat het aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden is om te bepalen of een concreet besluit van algemene strekking al dan niet onder de werking van de Inspraakverordening valt. Dit beginsel is in die zin beperkt dat in het tweede lid van dit artikel is bepaald in welke gevallen de Inspraakverordening in ieder geval van toepassing is en in het derde lid in welke gevallen de Inspraakverordening niet van toepassing is.

Lid 2 sub c.

Bij projecten die grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties kunnen krijgen of projecten die een grote impact op de omgeving, omwonenden en/of belanghebbenden kunnen hebben, moet gedacht worden aan de aanleg of verbetering van regionale waterkeringen, de aanleg van waterbergingsgebieden of de aanleg of wijziging van grote oppervlaktewaterlichamen (met een oppervlakte groter dan één hectare of een lengte van meer dan 500 meter). Met name bij dit soort projecten is inspraak van belang om bij het vaststellen van een projectplan een evenwichtige belangenafweging te kunnen maken.

Lid 3

Inspraak is alleen zinvol als er voor het hoogheemraadschap een keuze is, waarbij rekening kan worden gehouden met de zienswijzen van belanghebbenden. Het kan voorkomen dat het hoogheemraadschap besluiten neemt, waarbij geen keuzeruimte is. Er is bijvoorbeeld geen keuzeruimte als de Keur wordt herzien om deze aan te passen aan wijzigingen in de Waterwet of als voor belastingheffing, waarvoor in de Waterschapswet, de Waterwet en daarop gebaseerde Algemene maatregelen van bestuur regels zijn gesteld, een belastingverordening wordt vastgesteld. Verder is het niet noodzakelijk om *alle* ingezetenen en belanghebbenden inspraak te bieden als bij een besluit slechts één belanghebbende of een beperkte groep van belanghebbenden betrokken is.

Artikel 3 Inspraakprocedure

Artikel 79 van de Waterschapswet schrijft voor dat inspraak wordt verleend door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, voorzover in de verordening niet anders is bepaald. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht beschrijft de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Uitgangspunt van de Inspraakverordening is dat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov) wordt toegepast. Het komt echter voor dat in aanvulling daarop behoefte is aan het houden van een inspraakavond of een hoorzitting. In andere gevallen is het voldoende om alleen een inspraakavond te houden, zonder dat formeel de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen in te brengen. Om die reden is in het tweede lid van het artikel bepaald dat ook op een andere manier inspraak kan worden geboden.

Als afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet wordt toegepast, dan heeft dit gevolgen voor de rechtsbescherming, want tegen besluiten die met de uov zijn voorbereid staat – voorzover daartegen beroep kan worden ingesteld – rechtstreeks beroep open, terwijl in andere gevallen eerst bezwaar moet worden gemaakt.

In afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is geregeld op welke wijze een ontwerp-besluit moet worden bekendgemaakt en ter inzage gelegd. Verder is aangegeven op welke wijze een zienswijze kan worden ingediend.

Artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht vermeldt een termijn van zes weken voor het naar voren brengen van zienswijzen. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag waarop het ontwerp-besluit ter inzage is gelegd. Zienswijzen kunnen schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht. Tenslotte wordt opgemerkt dat in de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een ieder die gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid van inspraak wordt geïnformeerd over de inhoud van het uiteindelijke besluit.

Artikel 4 Terinzagelegging

De terinzagelegging van de stukken gebeurt in beginsel in het Gemeenlandshuis van Delfland. Omdat het praktisch is als stukken die vanuit een andere vestiging worden voorbereid, bij de betreffende vestiging ter inzage worden gelegd, bestaat de mogelijkheid om de stukken in een van de andere vestigingen van Delfland ter inzage te leggen.

Bijlage 9 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Legger Delfland (dms nr. 2110178)

Legger Delfland

[De actuele bij de Legger Delfland behorende leggerkaart is beschikbaar via de website van het Hoogheemraadschap van Delfland [deze link: https://www.hhdelfland.nl/]

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 8 februari 2022, dossiernummer 2470

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie;

gelet op:

- artikel 5.1 van de Waterwet;
- artikel 78, eerste lid, Waterschapswet;
- artikel 78, tweede lid, Waterschapswet;
- artikel 81, eerste lid, Waterschapswet;
- artikel 5, Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland;
- artikel 7.4 Omgevingsverordening Zuid-Holland;
- Inspraakverordening Delfland. artikel 5.1
- Besluit Legger Delfland;

Overwegende

het wenselijk is om voor de huidige leggers voor verschillende waterstaatswerken één integrale legger in de plaats te stellen, waarin tevens is bepaald wie ten aanzien van die waterstaatswerken onderhoudsplichtig is en wat de onderhoudsplichten behelzen, alsmede dat overtreding van die onderhoudsplichten kan worden bestraft met gebruikmaking van het strafrecht;

Besluit:

Vast te stellen:

Legger Delfland

Tekstueel deel van de Legger Delfland (leggertekst)

1 Algemene bepalingen

1.1 Algemeen / Leggergegevens

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Onderstaande begrippen kunnen zonder verlies van betekenis zowel in enkelvoud als meervoud worden gebruikt. In de Legger Delfland wordt verstaan onder:

aanliggend eigenaar: eigenaar van een kadastraal perceel dat aan het oppervlaktewaterlichaam grenst, of van een kadastraal perceel dat gescheiden is van het oppervlaktewaterlichaam door een strook grond ter breedte van één meter of minder. Indien op basis van het bepaalde in de vorige volzin geen aanliggend eigenaar kan worden bepaald, wordt als aanliggend eigenaar aangemerkt de eigenaar van een kadastraal perceel waarvan de begrenzing van het oppervlaktewaterlichaam deel uit maakt;

afsluitmiddel: een beweegbare constructie met als doel een waterkerende functie te kunnen vervullen;

aquaduct: een open constructie waarmee een watergang over een weg, spoorweg of andere waterloop wordt gevoerd; waterkerend kunstwerk;

bergend vermogen: de hoeveelheid (oppervlakte)water die maximaal in een bergingsgebied, een gestapelde waterbergingszone of een waterbergingsconstructie kan worden geborgen;

bergingsgebied: bergingsgebied als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

beschermingszone: beschermingszone als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

binnenboezempeil: het in een peilbesluit vastgestelde niveau van het binnenboezemwater; het polderpeil van de binnenboezem;

binnentalud: hellend vlak van de waterkering aan de landzijde van de waterkering;

bodembreedte: breedte van de waterbodem van een oppervlaktewaterlichaam op het moment dat het oppervlaktewaterlichaam aan de leggerdiepte voldoet;

boezemkade: een langs een boezemwater gelegen waterkering die moet voorkomen dat boezemwater het achtergelegen land binnenstroomt;

boezemland: direct op boezemwater afwaterend gebied;

boezempeil: het in een peilbesluit vastgestelde niveau van boezemwater;

boezemwater: onderdeel van het stelsel van met elkaar in open verbinding staande oppervlaktewaterlichamen waarop polders en het boezemland overtollig water lozen en waaruit voor polders benodigd water onttrokken kan worden;

bovenwaterbeloop: buitentalud van een waterkering gelegen boven schouwpeil;

bovenwatertalud: deel van de oever dat boven het schouwpeil ligt; deel van de oever tussen oeverlijn en insteek;

breedte droog: de breedte van het droge deel van de natte ecologische zone gemeten vanaf de oeverlijn;

breedte opening: de maatgevende (inwendige) opening van de constructie;

breedte nat: de breedte van het natte deel van de natte ecologische zone gemeten vanaf de oeverlijn;

buitengewoon onderhoud: onderhoudsverplichting als bedoeld in de Legger Delfland;

buitenkruinlijn: buitenkruinlijn als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;

buitentalud: hellend vlak van de waterkering aan de waterkerende zijde van de waterkering;

compartimenteringskering: waterkering die als zodanig geen directe waterkerende functie heeft, behoudens in geval van doorbraak of overstroming van een andere waterkering;

compartimenteringswerk: een constructie met als doel het afsluiten van delen van het oppervlaktewatersysteem om leegstromen te voorkomen bij een calamiteit;

coupure: afsluitbare droogstaande opening in een waterkering; waterkerend kunstwerk;

datum inwerkingtreding: datum waarop het besluit tot vaststelling van de legger, de partiële leggerwijziging of de partiële leggercorrectie in werking is getreden;

datum vaststelling: datum waarop het bestuur van het Hoogheemraadschap het besluit tot vaststelling van de legger, een partiële leggerwijziging of een partiële leggercorrectie heeft genomen;

Delfland: het Hoogheemraadschap van Delfland;

Delflandsedijk: primaire waterkering die beveiliging biedt tegen overstromingen vanuit de Nieuwe Waterweg, het Scheur en de Nieuwe Maas en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

dijk-in-boulevard: verharde dijk onder de boulevard van Scheveningen, gelegen tussen raai 9990 en raai 10070, die aan weerszijden aansluit op de zandige kust door middel van een diepwand; onderdeel van de primaire waterkering en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

dijkpaal: een markant punt op de waterkering of op het strand dat dient als referentiepunt voor afstandsaanduidingen;

dijksloot: een oppervlaktewaterlichaam gelegen aan de binnenzijde van de waterkering die tot doel heeft kwelwater op de vangen en af te voeren;

dijktafelhoogte: minimaal vereiste kruinhoogte van de waterkering die onder maatgevende omstandigheden nog minimaal als waterkering aanwezig moet zijn, en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

dijkvak: leggervak van de primaire waterkering Delflandsedijk;

doorstroombreedte: maatgevende breedte van de opening van een stuw waar normaliter het water doorheen stroomt;

duiker: een kokervormige constructie met als doel de wederzijdse verbinding tussen oppervlaktewater te waarborgen, waarbij in principe de bodem van de waterloop, in tegenstelling tot die in geval van een brug, wordt onderbroken;

duinvoet: de locatie, vanuit zee gezien, waar het droge strand overgaat in de eerste hoge, min of meer gesloten duinenrij, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

eigenaar: degene die naar burgerlijk recht als eigenaar van de zaak is aan te merken, zomede degene die jegens deze een zakelijk of persoonlijk recht kan doen gelden;

gemaal: pompinrichting, inclusief alle bijbehorende constructies, die de stand van het water of de doorstroming van het water regelt;

gestapelde waterbergingszone: een oppervlaktewaterlichaam, inclusief droge oevers, dat door kunstmatige aanpassing van het peil kan worden ingezet voor een tijdelijke verruiming van de bergingscapaciteit van één of meer watersystemen, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

gewoon onderhoud: onderhoudsverplichting als bedoeld in de Legger Delfland;

grensprofiel: (zand)profiel van de zeewering dat na duinafslag onder maatgevende omstandigheden nog minimaal als waterkering aanwezig moet zijn en dat als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

hevel: een kokervormige constructie, duiker, met een verhoogd middengedeelte dat twee wederzijds gelegen wateren met elkaar verbindt;

HHD: het Hoogheemraadschap van Delfland;

hoogste doorstroomhoogte: hoogst mogelijk in te stellen doorstroomhoogte van de constructie bij normaal bedrijf;

hoogte binnen onderkant benedenstrooms: de maatgevende hoogte van de binnen onderkant van de duiker aan de benedenstroomse zijde;

hoogte binnen onderkant bovenstrooms: de maatgevende hoogte van de binnen onderkant van de duiker aan de bovenstroomse zijde;

hoogte opening: de maatgevende (inwendige) hoogte van de opening van de constructie;

indicatie waterkerend: indicatie voor het onderscheid tussen waterkerende en niet-waterkerende ondersteunende kunstwerken;

inlaatduiker: duiker voor het binnenlaten van hoger gelegen water in een lager gelegen gebied;

insteek: de snijlijn van het bovenwatertalud van het oppervlaktewaterlichaam met het aangrenzende maaiveld; begrenzing van het oppervlaktewaterlichaam;

kadevak: leggervak van de regionale waterkering;

keerschot: een constructie die dient om het water van twee gebieden te scheiden;

kerende hoogte: waterkerende hoogte; maximale waterstand die door een waterkering of ondersteunend kunstwerk kan worden gekeerd gedurende langere tijd;

kruin: het hoogst gelegen deel van het leggerprofiel van een waterkering; hoogst gelegen deel van een kunstwerk waar het water overheen stroomt in extreme afvoersituaties;

kruinbreedte: maatgevende breedte van het leggerprofiel van de waterkering op het hoogste punt van het leggerprofiel van de waterkering; maatgevende breedte van de stuwconstructie waar het water overheen stroomt in extreme situaties;

kruinhoogte: minimaal vereiste hoogte van de waterkering die onder maatgevende omstandigheden nog minimaal als waterkering aanwezig moet zijn, en dat als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

laagste doorstroomhoogte: laagst mogelijk in te stellen doorstroomhoogte van de constructie bij normaal bedrijf;

landscheiding: overige waterkering die is gelegen op of nabij de grens van het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland en aangrenzende waterschappen, en als zodanig is aangegeven in de legger;

legger: de Legger Delfland;

leggeractualisatie: een unieke code die is toegekend aan de toegepaste vaststellingsprocedure van de legger, een partiële leggerwijziging of een partiële leggercorrectie;

leggercode: een unieke code die is toegekend aan een waterstaatswerk, waterkeringen uitgezonderd, en waaraan de specifieke gegevens van dat waterstaatswerk zijn gekoppeld. De leggercode is aangegeven op de leggerkaart;

leggerdatabase: de digitale bestanden waaruit de digitale verbeelding van de legger, de leggerkaart, is samengesteld;

leggerdiepte: de normatieve diepte van het watervoerend deel van primair of secundair water tot waar het buitengewoon onderhoud uitgevoerd moet worden, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

Legger Delfland: de legger van het Hoogheemraadschap van Delfland als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet, artikel 78 Waterschapswet, artikel 7.4 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 5 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, bestaande uit de leggerkaart en de leggertekst;

leggerkaart: digitale verbeelding van de Legger Delfland. De leggerkaart is toegankelijk via de website van het Hoogheemraadschap van Delfland;

leggerprofiel: verticale normatieve dwars- of langsdoorsnede van een waterstaatswerk, en dat als zodanig is aangegeven in de legger;

leggertekst: het tekstueel deel van de Legger Delfland, het onderhavige document;

leggervak: een deel van de waterkering dat kan worden gekarakteriseerd door uniformiteit ten aanzien van de ondergrond of een min of meer eenduidig dwarsprofiel. Een leggervak is voorzien van een unieke code waaraan de specifieke gegevens van het daarin begrepen deel van de waterkering zijn gekoppeld. De code van een leggervak is aangegeven op de leggerkaart;

ligging: de geografische ligging van een waterstaatswerk, beschermingszone of profiel van vrije ruimte;

maaiveld: bovenkant (hoogte) of oppervlak van natuurlijk of aangelegd terrein;

maximale capaciteit: de maximaal per tijdseenheid te verpompen hoeveelheid water;

middenkruinlijn: lijn die het midden van de kruin van de waterkering markeert;

minimale diepte: de normatieve diepte van het watervoerend deel van primair of secundair water welke vereist is, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

NAP: Normaal Amsterdams Peil; het Nederlands standaard vergelijkingsvlak voor de hoogteligging;

natte ecologische zone: deel van een oppervlaktewaterlichaam waarin door inrichting of ecologisch geoptimaliseerd beheer, of een combinatie daarvan, leefgebied is gecreëerd voor waterplanten en -dieren, waarmee verbetering van de waterkwaliteit en biodiversiteit wordt bevorderd, en dat als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

oeverconstructie: grondkerende constructie ter instandhouding van de gronden gelegen aan het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam;

oeverlijn: snijlijn van het water met de oever op het schouwpeil;

onderhoud: onderhoudsverplichting als bedoeld in de Legger Delfland;

onderhoudsplichtige: natuurlijk persoon of rechtspersoon die op grond van de legger verantwoordelijk is voor het onderhoud van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone;

onderhoudsverplichting: de aansprakelijkheid voor het onderhoud van de bij het waterschap in beheer zijnde waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone, zoals in de legger of in voorschriften bij vergunningen of overeenkomst is aangegeven;

ondersteunend kunstwerk: kunstwerk, niet zijnde een waterkering, oppervlaktewaterlichaam of bergingsgebied, dat dienstbaar is aan de functie of werking van een waterstaatswerk of het functioneren van het watersysteem;

onderwaterbeloop: buitentalud van een waterkering gelegen onder schouwpeil;

onderwatertalud: deel van de oever dat onder het schouwpeil ligt;

oppervlaktewaterlichaam: oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

overdimensionering: het in werkelijkheid aanwezige profiel van een waterkering voor zover ruimer dan het leggerprofiel;

overeenkomst: overeenkomst als bedoeld in het burgerlijk wetboek die schriftelijk tot stand is gekomen;

overige waterkering: waterkering waarvan het veiligheidsniveau (norm) niet door het Rijk of Provincie is bepaald;

peilbesluit: bestuurlijk besluit met betrekking tot de na te streven waterhoogte in oppervlaktewaterlichamen;

peilgebied: waterhuishoudkundige eenheid waar eenzelfde waterpeil wordt nagestreefd en waarvan het peil is vastgesteld in een peilbesluit;

polder: waterhuishoudkundige eenheid met een waterpeil anders dan het omringende water, waarvan de waterstand kunstmatig kan worden geregeld;

polderkade: overige waterkering die dient als scheiding tussen polders of als scheiding tussen peilgebieden met een aanzienlijk peilverschil, en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

polderpeil: het in een peilbesluit vastgestelde niveau van polderwater;

polderwater: oppervlaktewaterlichaam dat in een polder ligt;

PP: polderpeil;

primair water: door het Hoogheemraadschap van Delfland als zodanig geclassificeerd oppervlaktewaterlichaam dat een belangrijke transport- en bergende functie heeft; het dient als aan- en afvoerweg naar boezem- of poldergemalen, of er komen belangrijke inlaatconstructies op uit, of het verzorgt de afwatering van minimaal 50 hectare in landelijk gebied of minimaal 20 hectare in stedelijk gebied, of het levert een belangrijke bijdrage aan het waterkerend vermogen van een waterkering;

primaire waterkering: primaire waterkering als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

profiel van vrije ruimte: gereserveerde ruimte, boven, onder en naast een waterstaatswerk of toekomstig waterstaatswerk, voor het blijvend kunnen realiseren van de functie van een waterstaatswerk, of toekomstig waterstaatswerk, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

projectbesluit: projectbesluit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 Omgevingswet;

raai: een denkbeeldige lijn over water en land, loodrecht op de rijksstrandpalenlijn, uitgezet ten behoeve van metingen en dergelijke; locatie van de maatgevende grensprofielen van de zeewering;

referentielijn: lijn die de geografische ligging van een waterstaatswerk aangeeft en waaraan leggergegevens gekoppeld zijn, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

regelbaarheid: aanwijzing voor de wijze van regelbaarheid van een stuw;

regionale waterkering: regionale waterkering als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Omgevingsverordening Zuid-Holland;

rekenpeil: de waterstand, waarmee berekeningen voor de beoordeling van de waterveiligheid van waterkeringen worden gemaakt;

rijksstrandpalen: digitale palen die de rijkstrandpalenlijn vorm geeft;

rijksstrandpalenlijn: langs de gehele kust gelegen referentielijn voor meetraaien;

RSP-lijn: rijksstrandpalenlijn;

secundair water: door het Hoogheemraadschap van Delfland als zodanig geclassificeerd oppervlaktewaterlichaam met een lokale transport- en ontwaterende functie, of dat zorgt voor een zekere drooglegging;

sifon: kokervormige constructie, duiker, met een verlaagd middengedeelte dat geheel met water is gevuld en die twee waterlopen met elkaar verbindt;

schouw: uitoefening van toezicht op de naleving van de onderhoudsverplichtingen in de Legger Delfland met betrekking tot waterstaatswerken en beschermingszones;

schouwpeil: schouwpeil zoals vastgesteld in het peilbesluit;

sluis: afsluitbare en regelbare opening in een waterkering waarbij aan weerszijden van de afsluiting water staat;

strand: gedeelte van de kuststrook tussen de laagwaterlijn en de duinvoet; onderdeel van de beschermingszone van de zeewering (primaire waterkering) en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

stuw: vaste of beweegbare constructie die dient om het peil bovenstrooms van de constructie te verhogen c.q. te regelen;

stuwende duiker: duiker die dient om het peil bovenstrooms van de duiker te verhogen c.q. te regelen;

talud: onder helling gelegen vlak; de hoogte-breedteverhouding van het vlak;

vergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;

vergunning eigen dienst: vergunning die is aangevraagd door het Hoogheemraadschap van Delfland en verleend door dijkgraaf en hoogheemraden;

vergunninghouder: degene aan wie de vergunning is verleend, dan wel degene die de activiteit verricht of het datgene houdt waarop die vergunning betrekking heeft;

verheelde waterkering: verheelde waterkering als bedoeld in bijlage 1 bij de Waterschapsverordening;

vispassage: een kunstmatige passage, niet zijnde een vispassageduiker, ten behoeve van de vistrek bij kunstwerken in wateren;

vispassageduiker: duiker ingericht voor een kunstmatige passage ten behoeve van de vistrek bij kunstwerken in wateren;

waterpeil: het in een peilbesluit vastgestelde niveau van het water;

wandconstructie: een constructie die verticaal geplaatst is met als doel water of grond te keren;

waterbergingsconstructie: ondersteunend kunstwerk, welke dient ter (tijdelijke) verruiming of ontlasting van één of meer watersystemen, en als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

waterbreedte: de gemiddelde breedte van het watervoerend deel;

waterkerend kunstwerk: kunstwerk dat een essentieel onderdeel uitmaakt van een waterkering of een waterkering is én als zodanig op de leggerkaart is aangegeven;

waterkering: zeewering, dijken, kaden en andere kunstmatige of natuurlijke hoogten, onder welke benaming ook, die dienen tot kering van zee-, rivier-, boezem- of polderwater;

Waterschapsverordening: Waterschapsverordening Delfland;

waterscheiding: overige waterkering die dient als scheiding tussen polders of als scheiding tussen peilgebieden met vastgesteld waterpeil, niet zijnde een polderkade, landscheiding, regionale waterkering of primaire waterkering, en die is aangegeven op de bij het peilbesluit, waar de waterscheiding betrekking op heeft, behorende kaart;

waterstaatswerk: waterstaatswerk als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

watersysteem: watersysteem als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet;

watervoerend deel: deel van het oppervlaktewaterlichaam dat tussen de oeverlijnen ligt;

werken: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren, niet zijnde waterstaatswerken;

zeewering: primaire waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door de zee, en die als zodanig is aangegeven op de leggerkaart;

Artikel 1.2 Verplichtingen

1. Wanneer gronden met een beperkt zakelijk recht zijn bezwaard, of krachtens persoonlijk recht in gebruik zijn gegeven, rusten de verplichtingen die ingevolge deze legger zijn gericht aan de eigenaar van de gronden, ook op die gerechtigden onderscheidenlijk die gebruikers.
2. Ieder van de in het eerste lid genoemde gerechtigden of gebruikers kan worden aangesproken voor het nakomen van het geheel van de verplichtingen ingevolge deze legger.

Artikel 1.3 Leggergegevens

Van alle waterstaatswerken en in voorkomend geval de bijbehorende beschermingszone en het profiel van vrije ruimte, die zijn opgenomen op de leggerkaart, worden ten minste de volgende gegevens getoond op de leggerkaart:

1. leggeractualisatie,
2. datum vaststelling,
3. datum inwerkingtreding.

Artikel 1.4 Juistheid van leggergegevens

Indien twijfel bestaat omtrent de ligging en de aard van een waterstaatswerk, beschermingszone of profiel van vrije ruimte, wordt hierover door dijkgraaf en hoogheemraden beslist.

1.2 Onderhoudsplichtigen

Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen

1. Onderhoudsplichtig zijn degenen, die in de legger tot het verrichten van onderhoud van (een onderdeel van) een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, aangrenzende beschermingszones zijn aangewezen.
2. In afwijking van het eerste lid rust de verplichting tot het onderhoud van een waterstaatswerk op degene die ingevolge een vergunning of overeenkomst tot dat onderhoud verplicht is.
3. De houder van een vergunning voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van het op grond van die vergunning aangelegde of gewijzigde waterstaatswerk, zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen.
4. Het Hoogheemraadschap van Delfland is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van een projectbesluit of vergunning eigen dienst aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk, zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen.
5. De meldingplichtige van een activiteit voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk, waarvan de aanleg of de wijziging van waterstaatswerken op grond van de Waterschapsverordening is vrijgesteld van de vergunningplicht als bedoeld in artikel 4.3 Waterschapsverordening, is onderhoudsplichtig voor het onderhoud van een op grond van die melding aangelegd of gewijzigd waterstaatswerk zolang het betreffende waterstaatswerk of de betreffende wijziging nog niet op de leggerkaart is opgenomen. Onder meldingplichtige wordt hier ook verstaan degene die de meldingplichtige activiteit verricht of datgene houdt waarop die meldingplicht betrekking heeft.

1.3 Onderhoudsverplichtingen

Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen

1. De onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, aangrenzende beschermingszones zijn verplicht tot het onderhouden daarvan op de wijze die is voorgeschreven in de legger.
2. Onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven op de leggerkaart kunnen een aanvulling inhouden ten opzichte van de onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven in de leggertekst.
3. Onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven op de leggerkaart kunnen in strijd zijn met de onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven in de leggertekst. Indien hiervan sprake is, gaan de onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven op de leggerkaart in zoverre voor op de onderhoudsverplichtingen die zijn voorgeschreven in de leggertekst.

4. Degene die ingevolge een vergunning of een overeenkomst onderhoudsplichtig is, is, indien die vergunning of overeenkomst bepalingen bevat omtrent de wijze waarop het waterstaatswerk waarop die vergunning of overeenkomst betrekking heeft dient te worden onderhouden, en die bepalingen voorzien in een intensiever of specifieker onderhoud dan is voorgeschreven in de legger, verplicht tot het onderhoud van dat waterstaatswerk overeenkomstig die bepalingen.

2 Waterkeringen

2.1 Leggergegevens van waterkeringen

Artikel 2.1 Leggergegevens van primaire waterkeringen: zeewering

1. Van de zeewering, uitgezonderd de waterkerende kunstwerken die daar deel van uitmaken, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggervak,
   b. ligging van het waterstaatswerk, de landwaartse begrenzing, de zeewaartse begrenzing en de duinvoet,
   c. vorm en afmetingen: het legger- of doorgaand grensprofiel (in dwarsprofiel en lengteprofiel weergegeven),
   d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van het legger- of doorgaand grensprofiel van de waterkering en het gewoon onderhoud van de waterkering.
2. Van waterkerende kunstwerken die deel uitmaken van de zeewering, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. naam, leggercode,
   b. ligging,
   c. functie: type constructie,
   d. vorm, afmeting, constructie: lengte, breedte, diepte, kerende hoogte,
   e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
3. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing,
   b. ligging van het strand.
4. Van het bijbehorende profiel van vrije ruimte worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing.
5. In de legger worden tevens opgenomen:
   a. raai met afmetingen,
   b. rijksstrandpalen, en
   c. rijksstrandpalenlijn,

   een en ander met vermelding van leggercode en ligging.

Artikel 2.2 Leggergegevens van primaire waterkeringen: Delflandsedijk

1. Van de primaire waterkering Delflandsedijk, uitgezonderd de waterkerende kunstwerken die daar deel van uitmaken, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggervak,
   b. ligging van het waterstaatswerk, de buitenkruinlijn, de locatie van het maatgevend profiel en de begrenzing van het waterstaatswerk,
   c. vorm en afmetingen: het leggerprofiel (dwarsprofiel en lengteprofiel),

d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van het leggerprofiel van de waterkering en het gewoon onderhoud van de waterkering.

2. Van de waterkerende kunstwerken die deel uit maken van de Delflandsedijk, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. naam en leggercode,
   b. ligging,
   c. functie: type constructie,
   d. vorm en afmeting: lengte, breedte, diepte, kerende hoogte,
   e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
3. Van de bijbehorende dijkpalen worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggercode,
   b. ligging.
4. Van de bijbehorende raai, locatie maatgevend profiel, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. profielnummer en profielnaam.
5. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing.
6. Van het bijbehorende profiel van vrije ruimte worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing.

Artikel 2.3 Leggergegevens van regionale waterkeringen

1. Van de regionale waterkering, uitgezonderd de waterkerende kunstwerken die daar deel van uitmaken, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   b. leggervak,
   c. ligging van het waterstaatswerk, de buitenkruinlijn, de begrenzing van het waterstaatswerk
   d. functie,
   e. afmetingen: het leggerprofiel (dwarsprofiel), de kruinhoogte, de kruinbreedte, het binnentalud, het buitentalud boven waterpeil en het buitentalud onder waterpeil,
   f. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van het leggerprofiel, het buitengewoon onderhoud van de overdimensionering en het gewoon onderhoud van de waterkering.
2. Van de waterkerende kunstwerken die deel uitmaken van de regionale waterkering, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggercode,
   b. ligging,
   c. functie: type wand constructie, type waterkerende constructie,
   d. afmeting en constructie: lengte, materiaal,
   e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
3. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing.

4. Van het bijbehorende profiel van vrije ruimte worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. ligging en begrenzing.

Artikel 2.4 Leggergegevens van overige waterkeringen: polderkaden

1. Van de polderkade, uitgezonderd de waterkerende kunstwerken die daar deel van uitmaken, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. leggervak,
    b. ligging van het waterstaatswerk, de middenkruinlijn, en de begrenzing van het waterstaatswerk,
    c. functie,
    d. afmetingen: het leggerprofiel (dwarsprofiel), de kruinhoogte, de kruinbreedte, het binnentalud, het buitentalud boven waterpeil, het buitentalud onder waterpeil en de overdimensionering,
    e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van het leggerprofiel, het buitengewoon onderhoud van de overdimensionering en het gewoon onderhoud van de waterkering.
2. Van de waterkerende kunstwerken die deel uitmaken van de polderkade, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. leggercode,
    b. ligging,
    c. functie: type wand constructie, type waterkerende constructie,
    d. afmeting en constructie: lengte, materiaal,
    e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
3. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. ligging en begrenzing.
4. Van het bijbehorende profiel van vrije ruimte worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. ligging en begrenzing.

Artikel 2.5 Leggergegevens van overige waterkeringen: landscheidingen

1. Van de landscheiding, uitgezonderd de waterkerende kunstwerken die daar deel van uitmaken, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. leggervak,
    b. ligging van het waterstaatswerk, de middenkruinlijn, en de begrenzing van het waterstaatswerk,
    c. afmetingen: de kruinhoogte, de kruinbreedte, het binnentalud, het buitentalud
    d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van de leggerafmetingen het gewoon onderhoud van de waterkering.
2. Van de waterkerende kunstwerken die deel uitmaken van de landscheiding, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode,
b. ligging,
c. afmetingen,
d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

3. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. ligging en begrenzing.

Artikel 2.6 Ligging en afmeting van landscheidingen en bijbehorende beschermingszone

1. Tot de landscheiding behoort, indien van toepassing: de kruin, de taluds, de oevervoorzieningen en de bermen, met inbegrip van de daartoe behorende waterkerende kunstwerken, met dien verstande dat de landscheidingen zich uitstrekken:
   a. waar een dijksloot aanwezig is: tot de insteek van de dijksloot aan de zijde van de kruin van de landscheiding;
   b. waar geen dijksloot aanwezig is: over een strook grond van 5 meter breed, horizontaal en loodrecht gemeten uit de aan de betrokken zijde gelegen teenlijn;
   c. waar de landscheiding een verheelde waterkering is, aan de zijde van de verheling: over een strook grond van 6 meter breed, horizontaal en loodrecht gemeten vanuit de aan de oeverzijde gelegen kruinlijn;
   d. waar de landscheiding een waterkerend kunstwerk is: zo groot als het waterkerend kunstwerk;

   tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval de landscheiding zich uitstrekt tot aan de begrenzing van de landscheiding, zoals op de leggerkaart is aangegeven.
2. Voor landscheidingen gelden tenminste de volgende afmetingen:
   a. kruinhoogte: 0,60 meter boven het ter plaatse hoogste vastgestelde peil van de aangrenzende peilgebieden van het Hoogheemraadschap van Delfland dan wel van het peilgebied van het aangrenzende waterschappen, en waar geen peilgebied is vastgesteld geldt 0,60 meter boven boezempeil met als minimum de hoogte van het hoogst aangrenzende maaiveld;
   b. kruinbreedte: 1 meter;
   c. talud: niet steiler dan 1:1,5;

   tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval de landscheiding afmetingen heeft zoals op de leggerkaart is aangegeven.
3. De beschermingszone behorend bij de landscheiding ligt aan weerszijden van de landscheiding en heeft een breedte van 15 meter horizontaal en loodrecht gemeten uit de begrenzing van de landscheiding, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval de beschermingszone van de landscheiding de ligging en afmetingen heeft zoals op de leggerkaart is aangegeven.
4. Indien een deel van de landscheiding ten tijde van de inwerkingtreding van de voormalige Legger Binnenwaterkeringen, landscheidingen, boezemkaden, polderkaden en waterscheidingen in 1997 of ten tijde van de inwerkingtreding van een partiële wijziging van die legger, een ruimere afmeting heeft dan genoemd in het eerste en tweede lid, dan gelden die ruimere afmetingen.

Artikel 2.7 Leggergegevens van overige waterkeringen: waterscheidingen

1. Van de waterscheiding worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. ligging,
b. afmetingen: hoogte,
c. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud en het gewoon onderhoud van de waterscheiding.

Artikel 2.8 Ligging en afmetingen van waterscheidingen

De ligging van de waterscheidingen is aangegeven op de bij het peilbesluit, waar de waterscheiding betrekking op heeft, behorende kaart.

2.2 Onderhoudsplichtigen van waterkeringen

Artikel 2.9 Onderhoudsplichtigen van primaire waterkeringen

1. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een primaire waterkering, voor zover dit het legger- of doorgaande grensprofiel betreft, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. De verplichting tot gewoon onderhoud van een primaire waterkering rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
3. De verplichting tot onderhoud van een waterkerend kunstwerk dat deel uitmaakt van een primaire waterkering, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. Het bepaalde in het eerste tot en met derde lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 2.10 Onderhoudsplichtigen van regionale waterkeringen

1. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een regionale waterkering, voor zover dit het leggerprofiel betreft, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een regionale waterkering, voor zover dit de overdimensionering betreft, rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
3. De verplichting tot gewoon onderhoud van een regionale waterkering rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. De verplichting tot onderhoud van een waterkerend kunstwerk dat deel uitmaakt van een regionale waterkering, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is

aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.

5. Het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 2.11 Onderhoudsplichtigen van overige waterkeringen: polderkaden

1. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een polderkade, voor zover dit het in stand houden van het leggerprofiel betreft, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een polderkade, voor zover dit het in stand houden van de overdimensionering betreft, rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
3. De verplichting tot gewoon onderhoud van een polderkade rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. De verplichting tot onderhoud van een waterkerend kunstwerk dat deel uitmaakt van de polderkade, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 2.12 Onderhoudsplichtigen van overige waterkeringen: landscheidingen

1. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een landscheiding rust op het Hoogheemraadschap van Delfland en het aangrenzende waterschap, ieder voor de helft, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. De verplichting tot gewoon onderhoud van een landscheiding rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
3. De verplichting tot onderhoud van een waterkerend kunstwerk dat deel uitmaakt van de landscheiding, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland en het aangrenzende waterschap, ieder voor de helft, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. Het bepaalde in het eerste tot en met derde lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 2.13 Onderhoudsplichtigen van overige waterkeringen: waterscheidingen

1. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van een waterscheiding rust op het Hoogheemraadschap van Delfland.
2. De verplichting tot gewoon onderhoud van een waterscheiding rust op de eigenaar.
3. De verplichting tot onderhoud van een waterkerend kunstwerk dat deel uitmaakt van de waterscheiding, rust op het Hoogheemraadschap van Delfland, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. Het bepaalde in het eerste tot en met derde lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

2.3 Onderhoudsverplichtingen van waterkeringen

Artikel 2.14 Gewoon onderhoud waterkeringen

1. De onderhoudsplichtigen voor gewoon onderhoud van waterkeringen zijn verplicht tot instandhouding van de waterkering overeenkomstig zijn functie, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
   a. het in stand houden van begroeiingen en materialen, dienstig aan de waterkering,
   b. het bestrijden van dieren die schade toebrengen, met uitzondering van muskus- en beverratten,
   c. het verwijderen van schadelijke begroeiingen voor de waterkering, en
   d. het herstellen van beschadigingen.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

Artikel 2.15 Buitengewoon onderhoud waterkeringen

1. De onderhoudsplichtigen voor buitengewoon onderhoud van waterkeringen, overdimensionering daaronder niet begrepen, of onderdelen daarvan zijn verplicht tot instandhouding daarvan overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie.
2. De onderhoudsplichtigen voor buitengewoon onderhoud van de overdimensionering van waterkeringen of onderdelen daarvan zijn verplicht tot instandhouding daarvan.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, zijn onderhoudsplichtigen voor het buitengewoon onderhoud van waterscheidingen verplicht tot het in voldoende waterkerende toestand houden van de waterscheiding.
4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

Artikel 2.16 Onderhoud waterkerende kunstwerken

1. De onderhoudsplichtigen van waterkerende kunstwerken zijn verplicht tot instandhouding van het waterkerend kunstwerk of onderdelen daarvan overeenkomstig zijn functie, waaronder in ieder geval wordt verstaan: het in stand houden van het waterkerend kunstwerk wat betreft ligging, vorm, afmeting en constructie.

2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

3 Oppervlaktewaterlichamen

3.1 Leggergegevens van oppervlaktewaterlichamen

Artikel 3.1 Leggergegevens van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

1. Van een primair of secundair water worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. leggercode
    b. ligging van het watervoerend deel en het bovenwatertalud
    c. categorie: primair of secundair water
    d. functie: boezem of polderwater
    e. afmetingen: leggerdiepte, minimale diepte, maximale helling van het bovenwatertalud, maximale helling van het onderwatertalud, het leggerprofiel
    f. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van het watervoerend deel, en het gewoon onderhoud watervoerend deel en bovenwatertalud.
2. Van een natte ecologische zone die deel uitmaakt van het oppervlaktewaterlichaam, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    b. leggercode
    c. ligging van het droge deel, het natte deel of het droge en natte deel samen
    d. functie: type en subtype
    e. afmetingen: talud, breedte nat, breedte droog, oppervlakte
    f. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het gewoon en buitengewoon onderhoud.
3. Van een gestapelde waterbergingszone die deel uitmaakt van het oppervlaktewaterlichaam, worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. leggercode
    b. ligging
    c. functie: maximale kunstmatige peilstijging
    d. afmetingen: oppervlakte, bergend vermogen
    e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
4. Van de bijbehorende beschermingszone worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
    a. ligging
    b. afmetingen: breedte en hoogte
    c. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het gewoon onderhoud.

Artikel 3.2 Leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen

1. Voor oppervlaktewaterlichamen geldt het volgende onderwatertalud:
    a. bij kleigronden van 1:2 of flauwer, tenzij in een vergunning of projectbesluit anders is bepaald;
    b. bij zand- en veengronden van 1:3 of flauwer, tenzij in een vergunning of projectbesluit anders is bepaald.

2. Voor oppervlaktewaterlichamen geldt een bovenwatertalud van 1:1 of flauwer, tenzij een oeverconstructie aanwezig is of tenzij in een vergunning of projectbesluit anders is bepaald.
3. Voor natte ecologische zones en gestapelde waterbergingszones geldt, indien van toepassing, het talud zoals dat in een vergunning of projectbesluit is bepaald.

Artikel 3.3 Afmetingen van beschermingszones

1. Beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen aangelegd vóór 1 juni 2009 hebben afmetingen zoals aangegeven in tabel A.
2. Beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen aangelegd vanaf 1 juni 2009 hebben afmetingen zoals aangegeven in tabel B.
3. Beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen aangelegd vóór 1 juni 2009 waarbij de functie door vaststelling van de legger is gewijzigd, hebben afmetingen zoals aangegeven in tabel A behorende bij de oude functie.
4. De ligging en afmetingen van de beschermingszone kunnen op de leggerkaart zijn aangegeven. Indien de ligging en afmetingen van de beschermingszone op de leggerkaart geheel of gedeeltelijk afwijkt van de ligging en afmetingen van de beschermingszone in de leggertekst, prevaleert ten aanzien van die afwijking de leggertekst.

Tabel A: afmetingen beschermingszones van oppervlaktewater aangelegd vóór 1 juni 2009

Polderwater/ boezemwater	Functie	Breedte watervoerende deel	Breedte beschermingszone	Hoogte beschermings-zone vanaf maaiveld
Boezemwater	Primair	niet van toepassing	1 meter	2 meter
Boezemwater	Secundair	≤ 2 meter of ≥ 5 meter	1 meter	2 meter
Boezemwater	Secundair	2 tot 5 meter	1,5 meter	2 meter
Polderwater	Primair	niet van toepassing	4 meter	3,5 meter
Polderwater	Secundair	niet van toepassing	1,5 meter	2 meter

Tabel B: afmetingen beschermingszones van oppervlaktewater aangelegd vanaf 1 juni 2009

Breedte water-voerende deel	Onder-houdsvorm	Zijde water	Breedte beschermingszone	Hoogte beschermings-zone vanaf maaiveld
≤ 5 meter	Rijdend	vanwaar onderhoud plaatsvindt	4 meter	3,5 meter
≤ 5 meter	Rijdend	vanwaar geen onderhoud plaatsvindt	1 meter	2 meter
5 tot 10 meter	Rijdend	Beide zijden	4 meter	3,5 meter
niet van toepassing	Varend	Beide zijden	1 meter	2 meter

niet van toepassing	Varend en/of rijdend	Natte ecologische zone	4 meter	3,5 meter

3.2 Onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen

Artikel 3.4 Onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

1. De verplichting tot gewoon en buitengewoon onderhoud van het watervoerende deel van een primair water rust op het Hoogheemraadschap van Delfland.
2. De verplichting tot buitengewoon onderhoud van het watervoerende deel van een secundair water rust op:
    a. het Hoogheemraadschap van Delfland voor boezemwateren met een breedte groter dan 1,5 meter, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven;
    b. de aanliggend eigenaren voor boezemwateren met een breedte van 1,5 meter of minder en van polderwateren, ieder voor de halve breedte en naar de lengte van zijn recht, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
3. De verplichting tot gewoon onderhoud van het watervoerende deel van een secundair water rust op de aanliggend eigenaren, ieder voor de halve breedte en naar de lengte van zijn recht, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
4. De verplichting tot gewoon onderhoud van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam en de bijbehorende beschermingszone rust op:
    a. de aanliggend eigenaren, ieder aan zijn kant en naar de lengte van zijn recht, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven;
    b. in afwijking van het bepaalde onder a, indien de oeverconstructie een waterkerend kunstwerk is, op diegene die in de artikelen in hoofdstuk 2 als onderhoudsplichtige is aangewezen.
5. In afwijking van het eerste tot en met het vierde lid rust de verplichting tot het gewoon en buitengewoon onderhoud van een gestapelde waterbergingszone op de onderhoudsplichtige die op de leggerkaart is aangegeven.
6. In afwijking van het eerste tot en met het vierde lid rust de verplichting tot het gewoon en buitengewoon onderhoud van een natte ecologische zone op de onderhoudsplichtige die op de leggerkaart is aangegeven.
7. In aanvulling op het eerste tot en met het zesde lid rust ten aanzien van steigers, vlonders en afmeerpalen de verplichting tot onderhoud als bedoeld artikel 3.5, vijfde lid, op degene die ter zake als vergunninghouder of meldingplichtige is aan te merken. Indien op basis van het bepaalde in de vorige volzin naar het oordeel van dijkgraaf en hoogheemraden geen onderhoudsplichtige kan worden bepaald, rust de onderhoudsverplichting op de aanliggend eigenaar.

8. Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

3.3 Onderhoudsverplichtingen van oppervlaktewaterlichamen

Artikel 3.5 Gewoon onderhoud oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

1. De onderhoudsplichtigen voor gewoon onderhoud van het watervoerend deel van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot instandhouding van het oppervlaktewaterlichaam overeenkomstig zijn functie, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
   a. het verwijderen van schadelijke begroeiingen, en
   b. het verwijderen van schadelijk organisch en anorganisch afval.
2. De onderhoudsplichtigen voor gewoon onderhoud van het bovenwatertalud van oppervlaktewaterlichamen en de bijbehorende beschermingszone zijn verplicht tot instandhouding van het oppervlaktewaterlichaam en de beschermingszone overeenkomstig zijn functie, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
   a. het afsteken en ophalen van de kanten om de oeverlijn in stand te houden,
   b. het in stand houden en maaien van het bovenwatertalud,
   c. het in stand houden van oeverconstructies, niet zijnde waterkerende kunstwerken
   d. het maaien en vrijhouden van de beschermingszone, en
   e. het verwijderen van over het oppervlaktewaterlichaam hangende schadelijke begroeiing.
3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid en het tweede lid, zijn onderhoudsplichtigen voor gewoon onderhoud van een gestapelde waterbergingszone verplicht tot de instandhouding daarvan overeenkomstig haar functie.
4. In afwijking van het eerste en tweede lid, zijn onderhoudsplichtigen voor gewoon onderhoud van een natte ecologische zone verplicht tot de instandhouding daarvan overeenkomstig haar functie.
5. De onderhoudsplichtigen als bedoeld in artikel 3.4, zevende lid, zijn verplicht tot het verwijderen van drijfvuil en kroosvuil dat zich één meter rondom steigers, vlonders en afmeerpalen bevindt en, in voorkomend geval, onder steigers of vlonders.
6. Het bepaalde in het eerste tot en met het vijfde lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

Artikel 3.6 Buitengewoon onderhoud oppervlaktewaterlichamen

1. De onderhoudsplichtigen voor buitengewoon onderhoud van oppervlaktewaterlichamen, of onderdelen daarvan, zijn verplicht tot instandhouding daarvan overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie.
2. In toevoeging op het eerste lid, zijn onderhoudsplichtigen voor buitengewoon onderhoud van een gestapelde waterbergingszone verplicht tot de instandhouding daarvan overeenkomstig haar functie.
3. In toevoeging op het eerste lid, zijn onderhoudsplichtigen voor buitengewoon onderhoud van een natte ecologische zone verplicht tot de instandhouding daarvan overeenkomstig haar functie.

4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

4 Bergingsgebieden

4.1 Leggergegevens van bergingsgebieden

Artikel 4.1 Leggergegevens van bergingsgebieden

Van een bergingsgebied worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. naam,
b. ligging,
c. afmetingen: oppervlakte en bergend vermogen, en
d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

4.2 Onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden

Artikel 4.2 Onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden

1. De verplichting tot onderhoud van een bergingsgebied rust op degene die op de leggerkaart is aangegeven.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

4.3 Onderhoudsverplichtingen van bergingsgebieden

Artikel 4.3 Onderhoud van bergingsgebieden

1. De onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden zijn verplicht tot de instandhouding daarvan overeenkomstig zijn functie.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

5 Ondersteunende kunstwerken

5.1 Leggergegevens van ondersteunende kunstwerken

Artikel 5.1 Leggergegevens van afsluitmiddelen

Van een afsluitmiddel worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode,
b. ligging, en
c. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.2 Leggergegevens van compartimenteringswerken

Van een compartimenteringswerk worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode en naam,
b. ligging,
c. functie: type constructie,
d. afmetingen: breedte, lengte, kerende hoogte, en
e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.3 Leggergegevens van duikers

1. Van een duiker worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggercode,
   b. ligging,
   c. afmetingen: hoogte opening, breedte opening, hoogte binnenonderkant benedenstrooms, hoogte binnenonderkant bovenstrooms, lengte, en
   d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van het doorstroomprofiel en de constructie.
2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op alle kokervormige constructies die op grond van deze legger vallen onder duiker.

Artikel 5.4 Leggergegevens van gemalen en bijbehorende persleidingen

1. Van een gemaal worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggercode,
   b. ligging,
   c. functie: maximale capaciteit, en
   d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.
2. Van een persleiding bij het gemaal worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:
   a. leggercode,
   b. ligging,
   c. vorm,
   d. afmetingen: hoogte opening, breedte opening, lengte, en
   e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.5 Leggergegevens van keerschotten

Van een keerschot worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode,
b. ligging,
c. afmetingen: kerende hoogte, en
d. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.6 Leggergegevens van stuwen

Van een stuw worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode,
b. ligging,
c. functie: regelbaarheid, indicatie waterkerend,
d. afmetingen: doorstroombreedte, laagste doorstroomhoogte, hoogste doorstroomhoogte, kruinbreedte, kerende hoogte, en
e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.7 Leggergegevens van waterbergingsconstructies

Van een waterbergingsconstructie worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. naam,
b. ligging,
c. functie: type constructie,
d. afmetingen: oppervlakte en bergend vermogen, en
e. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

Artikel 5.8 Leggergegevens van andere ondersteunende kunstwerken

Van ondersteunende kunstwerken, welke niet benoemd zijn artikel 5.1 tot en met 5.7 worden de volgende gegevens in de legger opgenomen:

a. leggercode,
b. ligging, en
c. onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting.

5.2 Onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken

Artikel 5.9 Onderhoudsplichtigen van duikers

1. De verplichting tot de instandhouding van de constructie van een duiker rust op de eigenaar, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. De verplichting tot het onderhoud ten behoeve van een goede doorstroming door een duiker rust op:
   a. het Hoogheemraadschap van Delfland als deze is gelegen in primair water, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven;

b. de eigenaar als deze is gelegen in secundair water, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.

3. Het bepaalde in het eerste en het tweede lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 5.10 Onderhoudsplichtigen van waterbergingsconstructies

1. De verplichting tot het onderhoud van een waterbergingsconstructie rust op de onderhoudsplichtige die op de leggerkaart is aangegeven.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

Artikel 5.11 Onderhoudsplichtigen van overige ondersteunende kunstwerken

1. De verplichting tot onderhoud van een ondersteunend kunstwerk, niet zijnde een duiker of waterbergingsconstructie, rust op de eigenaar van dat ondersteunend kunstwerk, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven, in welk geval deze verplichting rust op diegene die als onderhoudsplichtige op de leggerkaart is aangegeven.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.5, tweede tot en met vijfde lid, onverlet.

5.3 Onderhoudsverplichtingen van ondersteunende kunstwerken

Artikel 5.12 Onderhoud ondersteunende kunstwerken

1. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken zijn verplicht tot instandhouding van het ondersteunend kunstwerk overeenkomstig zijn functie, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
   a. het in stand houden van het ondersteunende kunstwerk wat betreft ligging, vorm, afmeting en constructie;
   b. in aanvulling op onderdeel a, geldt voor zover het onderhoud van duikers betreft, het openhouden en schoonhouden van de duiker ten behoeve van een goede doorstroming van het water.
2. Het bepaalde in het eerste lid laat het bepaalde in artikel 1.6, tweede tot en met vierde lid, onverlet.

Toelichting op de Legger Delfland

Deel 1: Algemene toelichting op de Legger Delfland

1 Algemeen

1.1 Aanleiding

De verplichting tot het opstellen van een legger door een waterschap is in twee wetten opgenomen: de Waterwet en de Waterschapswet. De Legger Delfland combineert de leggerverplichtingen uit de Waterschapswet en Waterwet in één legger.

In het Waterbeheerplan 2016-2021 is opgenomen dat het Hoogheemraadschap van Delfland, hierna te noemen Delfland, één integrale en actuele legger ontwikkelt voor alle waterstaatswerken. De waterstaatswerken in het beheergebied van Delfland waren opgenomen in zeven aparte leggers. De verschillende waterstaatswerken kunnen tegenstrijdigheden en overlappende zones met beperkingen hebben; een integrale legger zorgt voor helderheid. Vooruitlopend op de integrale legger werden de leggerkaarten al in één viewer op het internet gepresenteerd.

De Legger Delfland is de eerste integrale legger voor alle waterstaatswerken in het beheergebied van Delfland. Deze legger zal stapsgewijs met (deel)wijzigingen of correcties van de legger geactualiseerd en verbeterd worden.

1.2 Legger Delfland

De Legger Delfland is een juridisch instrument waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken in voorkomend geval de bijbehorende beschermingszone en het profiel van vrije ruimte naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen, wat de functie is, op wie de onderhoudsverplichting rust én wat deze inhoudt. De Legger Delfland bestaat uit de twee delen die elkaar aanvullen: het tekstueel deel (de leggertekst) en de digitale verbeelding (de leggerkaart). De leggertekst moet samen met de leggerkaart worden gelezen.

Delfland neemt in de legger alle waterstaatswerken op die van belang zijn voor het functioneren van het watersysteem in het beheergebied van Delfland.

Delfland hanteert de definitie van watersysteem uit de Waterwet, te weten:

> **Watersysteem:** Samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken.

1.3 Functie van de legger

De legger heeft de volgende functies:

- het vastleggen van de ligging van de waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte waarop het ge- en verbodsregime van de Keur van toepassing is,
- het vastleggen van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen,
- bij geschillen geldt de legger als bewijsmiddel, tenzij er een (rechtsgeldige) watervergunning of een overeenkomst is,
- het mogelijk maken van doelmatig onderhoud: de legger beschrijft de normatieve toestand waaraan waterstaatswerken moeten voldoen. Hier worden de waterstaatswerken aan getoetst, en

- heldere communicatie naar ingelanden: transparantie en aanspreekbaarheid door en van Delfland op de onderhoudstoestand en onderhoudsverplichting van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone.

1.4 Ambitie Legger Delfland

Delfland heeft de ambitie uitgesproken voor één integrale actuele betrouwbare complete transparante Legger Delfland. Delfland streeft ernaar om alle waterstaatswerken en in voorkomend geval de bijbehorende beschermingszones en het profiel van vrije ruimte – die van belang zijn voor de taakuitoefening van Delfland - inclusief alle leggergegevens – op de leggerkaart te tonen.

Nieuwe en gewijzigde waterstaatswerken, maar ook verbeterde en ontbrekende gegevens van een waterstaatswerk zullen met wijzigen en correcties van de legger in de legger worden opgenomen.

Als waterstaatswerken (nog) niet op de leggerkaart zijn opgenomen gelden er wel al regels.

1.5 Wettelijk kader van de legger

Delfland is wettelijk verplicht om een zogenoemde legger vast te stellen én bij te houden voor de waterstaatswerken in ons beheergebied. De Legger Delfland is gebaseerd op zowel de Waterwet als de Waterschapswet.

In de Omgevingsverordening Zuid-Holland, het Reglement van bestuur van Delfland en de Inspraakverordening Delfland zijn nadere voorschriften over de inhoud van de legger en de voorbereidingsprocedure opgenomen.

1.5.1 Waterwet (art. 5.1)

In de Waterwet staat dat de beheerder (Delfland) zorg draagt voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. Onderdeel van de legger is een overzichtskaart, waarop de ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones staat aangegeven. De legger gaat vergezeld van een technisch beheerregister van de primaire en regionale waterkeringen. Dit register maakt géén onderdeel uit van de legger. De legger op grond van de Waterwet wordt ook wel de normatieve legger genoemd.

De Waterwet kent de volgende categorieën waterstaatswerken: waterkering, oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied en ondersteunend kunstwerk.

1.5.2 Waterschapswet (art. 78, lid 2)

In de Waterschapswet staat dat het algemeen bestuur de legger, waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen, vaststelt. De legger op grond van de Waterschapswet wordt ook wel de onderhoudslegger genoemd. Het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland is de Verenigde Vergadering.

1.5.3 Omgevingsverordening Zuid-Holland (art. 7.4)

In de Omgevingsverordening worden nadere voorschriften ten aanzien van de inhoud van de Legger Delfland gesteld. Ook staat er dat voor het vaststellen of wijzigen van de ligging van een bergingsgebied of beschermingszone, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

Tabel 1: Inhoudelijke voorschriften vanuit de Omgevingsverordening

De legger bevat in ieder geval:	
Voor primaire en regionale waterkeringen:	**Voor oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden:**

de lengte- en dwarsprofielen,	gemiddelde dwarsprofielen, en
het profiel van vrije ruimte, en	
omschrijving van de ondersteunende kunstwerken* en de bijzondere constructies* die deel uitmaken van de deze waterkering worden. **In de systematiek van de Legger Delfland worden deze kunstwerken/constructies Waterkerende Kunstwerken genoemd.*	omschrijving van de ondersteunende kunstwerken** en de bijzondere constructies** die deel uitmaken van de oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden. *** In de systematiek van de Legger Delfland worden deze kunstwerken/constructies, afhankelijk van zijn/haar aard, als volgt genoemd:* *- Oeverconstructie (onderdeel van oppervlaktewaterlichaam),* *- waterkerend kunstwerk (onderdeel van een waterkering),* *- Ondersteunend kunstwerk*

De verplichting voor het omschrijven van ondersteunde kunstwerken in de legger geldt met ingang van een door gedeputeerde staten in onderling overleg met het dagelijks bestuur te bepalen datum. De provincie heeft deze datum echter niet vastgesteld.

1.5.4 Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland (art. 5)

In het Reglement staat dat de onderhoudsplichtigen én de onderhoudsverplichtingen betreffende de waterkeringen en wateren worden vastgelegd in de legger, oftewel: wie met het onderhoud is belast en wat het onderhoud omvat. Ook moet de functie van het desbetreffende waterstaatswerk vermeld worden in de legger. In het reglement staat ook dat voor het vaststellen van de onderhoudslegger artikel 73 en artikel 74 van de Waterschapswet van toepassing zijn.

1.5.5 Inspraakverordening Delfland (art. 2 en 3)

In de Inspraakverordening staat dat voor de voorbereiding van ontwerpbesluiten over de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet afdeling 3.4 (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

1.6 Opzet Legger Delfland

De Legger Delfland bestaat uit de volgende twee delen die elkaar aanvullen:

a. het tekstueel deel, en
b. de leggerkaart (digitale verbeelding)

Het tekstueel deel wordt de leggertekst genoemd. De leggertekst moet samen met de leggerkaart gelezen worden.

De leggertekst is een tekstdocument. In de leggertekst staan de algemene leggerbepalingen die gelden voor alle waterstaatswerken in het beheergebied van Delfland alsmede de daaraan grenzende beschermingszones en profielen van vrije ruimte. Deze bepalingen gaan over normatieve ligging, vorm en afmeting, constructie en functie, de onderhoudsverplichtingen én de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken en de daaraan grenzende beschermingszones en profielen van vrije ruimte. Daarnaast staan in de leggertekst ook de begripsbepalingen van de begrippen die worden toegepast in de legger (zowel in de leggertekst als op de leggerkaart).

De leggerkaart is een interactieve omgeving die (geografische) kaarten, profielen en tabellen omvat waarin worden ontsloten:

- waterstaatswerken naar normatieve ligging, vorm en afmeting, constructie en functie alsmede de daaraan grenzende beschermingszone en profielen van vrije ruimte, en
- onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen.

De leggerkaart is een digitale verbeelding van de bij de legger behorende digitale gegevensbestanden ("leggerdatabase").

1.6.1 Het tekstuele deel (de leggertekst)

Het tekstuele deel van de legger (de leggertekst) is een tekstdocument en bestaat uit vijf hoofdstukken. Evenals de Waterwet gaat het tekstueel deel van de Legger Delfland uit van de vier hoofdcategorieën (natte) waterstaatswerken: *waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden en ondersteunende kunstwerken*. Deze worden behandeld in de hoofdstukken 2 tot en met vijf.

In *Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen* staat de Begripsbepaling van alle begrippen die worden toegepast in de legger (zowel in de leggertekst als op de leggerkaart). Ook bevat hoofdstuk 1 artikelen over de leggergegevens, onderhoudsplichtigen en verplichtingen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken in de Legger Delfland.

De hoofdstukken 2 tot en met 5 bestaan elk uit drie paragrafen waarin de legger-regels over dat type waterstaatswerk staan. Paragraaf 1 gaat over de leggergegevens en de ligging, vorm, afmeting, constructie en functie van dat type waterstaatswerk. In paragraaf 2 wordt bepaald wie aangewezen is als onderhoudsplichtige en in paragraaf 3 staat voorgeschreven wat dit onderhoud precies inhoudt (de onderhoudsverplichtingen). In de toelichting van de eerste paragraaf staat per waterstaatswerk en leggergegeven aangegeven waar deze gegevens staan.

1.6.2 De digitale verbeelding (de leggerkaart)

De digitale verbeelding, de leggerkaart, is een interactieve omgeving met geografische kaarten, profielen en tabellen waarin staat:

- waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting, constructie en functie alsmede de daaraan grenzende beschermingszone en profielen van vrije ruimte, en
- onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen.

De leggerkaart moet samen met de leggertekst gelezen worden. De leggerkaart (digitale verbeelding) bestaat uit digitale gegevensbestanden ('leggerdatabase'). De vigerende geldende leggerkaart, leggertekst en leggerdatabase zijn te vinden op de website van Delfland (https://www.hhdelfland.nl/over-ons/regelgeving/legger/).

Op de leggerkaart staan de waterstaatswerken en zoneringen. De geografische ligging van de waterstaatswerken en zoneringen wordt zichtbaar als er wordt ingezoomd naar een kleiner gebied. De waterstaatswerken en zoneringen zijn weergegeven als vlak, lijn of symbool. De leggergegevens zijn gekoppeld aan deze vlakken, lijnen en symbolen. Door op een vlak, lijn of symbool te klikken opent een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens van dat waterstaatswerk staan. Bijvoorbeeld de afmetingen of op wie de onderhoudsplicht rust. In het informatiescherm kunnen ook bijlagen zitten. Door op de bijlage te klikken worden deze geopend. Een bijlage is bijvoorbeeld een tekening van het leggerprofiel of aanvullende of afwijkende onderhoudsverplichtingen. Een voorbeeld van de werking van de leggerkaart is weergegeven in Figuur 1.

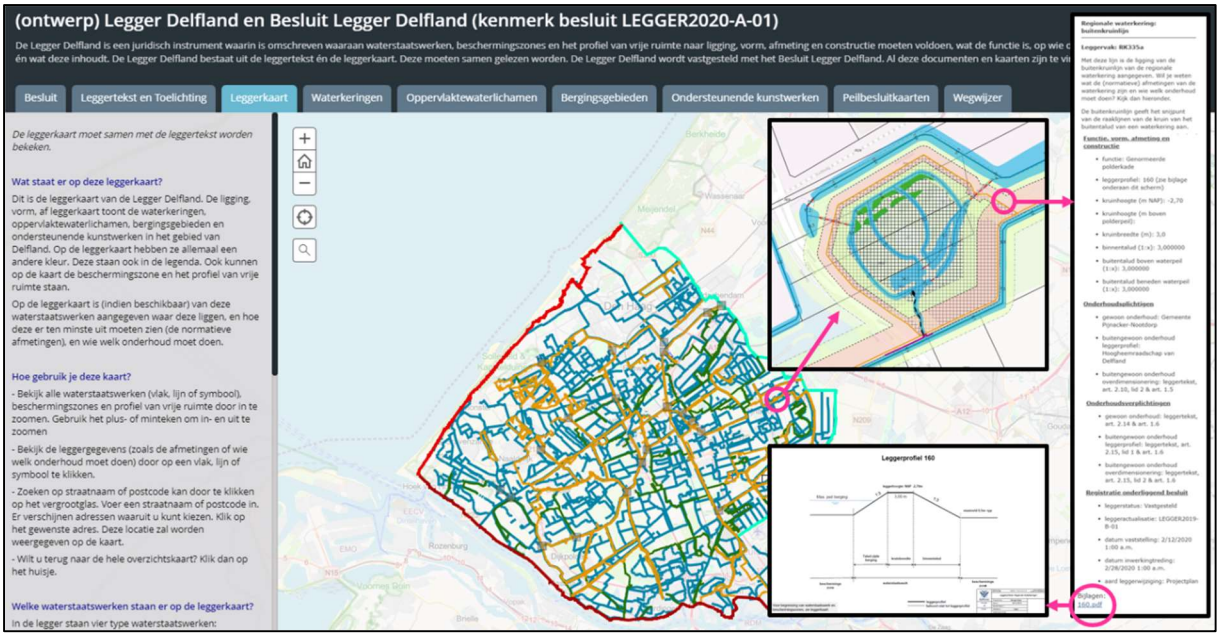

Figuur 1: Werking van de interactieve leggerkaart

1) Zoom in op een kleiner gebied om alle waterstaatswerken en zoneringen te zien; 2) open het informatiescherm met specifieke gegevens door op een waterstaatswerk te klikken; 3) indien aanwezig: open het leggerprofiel door op de bijlage te klikken

1.6.3 Gegevensbestanden (de leggerdatabase)

De leggerkaart (de digitale verbeelding van de legger) bestaat uit digitale gegevensbestanden. Deze gegevensbestanden samen noemen we de 'leggerdatabase'. In deze leggerdatabase staat alles wat op de leggerkaart wordt getoond.

De leggerdatabase is een zip-bestand dat bestaat uit een bestand met de extensie .aprx en een File Geodatabase. Deze leggerdatabase kan gedownload worden van de website van Delfland en geopend worden met een ArcGIS programma. Het bestand met de extensie .aprx bevat een indeling van de leggerkaart met daarin de beschrijving en gemarkeerde objecten. De File Geodatabase is een verzameling van bestanden in een map waarin de geografische datasets zijn opgeslagen. Hierin staan dus alle (geografische) data van alle waterstaatswerken op de leggerkaart.

1.6.4 Wijziging of correctie van de legger

Onze leefomgeving verandert continu en dus ook de waterstaatswerken in het gebied van Delfland (bijv. naar aanleiding van een projectplan of een watervergunning). De Legger Delfland moet dan ook wijzigen. Ook kunnen er nieuwe gegevens beschikbaar komen of kunnen gegevens wijzigen. Ook dat wordt aangepast in de Legger Delfland. Andere aanleiding zijn nieuwe inzichten door kaderstellend beleid, toetsingen of watersysteemanalysen.

Delfland wijzigt en corrigeert de leggers dus regelmatig. We spreken van een leggerwijziging wanneer er daadwerkelijk iets verandert (denk aan een nieuw water of een nieuwe stuw). We noemen het een leggercorrectie, als we de legger corrigeren of aanvullen met informatie over een bestaande situatie, terwijl er feitelijk niets verandert. Een leggercorrectie zal doorgaans de rechtspositie van belanghebbende niet veranderen.

Voordat de legger wordt gewijzigd of gecorrigeerd, leggen we de voorgestelde leggerwijziging ter inzage of ter controle. In deze periode kunnen belanghebbenden de voorgestelde aanpassing controleren en eventueel hun mening geven. Als de ter inzage- of de controleperiode voorbij is, neemt Delfland het besluit om de leggers definitief aan te passen. Hierdoor worden de leggers aangepast. Dit gebeurt doorgaans 8 dagen na de publicatie van het besluit. Soms treedt de leggerwijziging pas later inwerking omdat de werken nog moeten worden uitgevoerd.

1.7 Waterstaatswerken in de legger

In de Legger Delfland zijn waterstaatswerken onderverdeeld in één van de volgende categorieën: waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden of ondersteunende kunstwerken. Deze categorisering volgt de definitie van *waterstaatswerk* in de Waterwet, te weten:

> **Waterstaatswerk**: Waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden en ondersteunende kunstwerken.

In Tabel 2 staat een overzicht van de waterstaatswerken die in de Legger Delfland zijn opgenomen.

Tabel 2: Waterstaatswerken in de legger

Waterkeringen	Primaire waterkeringen (zeewering en Delflandsedijk), regionale waterkeringen, overige waterkeringen (polderkaden, landscheidingen en waterscheidingen) en, indien aanwezig, bijbehorende waterkerende kunstwerken (wand constructies, sluizen, kistdammen, aquaducten en meer).
Oppervlaktewaterlichamen	Primaire en secundaire wateren met, indien aanwezig, bijbehorende natte ecologische zones, gestapelde waterbergingszones.
Bergingsgebieden	Bergingsgebieden.
Ondersteunende kunstwerken[1]	Afsluitmiddelen, waterbergingsconstructies, duikers (sifon, hevel, inlaatduiker, aflaatduiker, etc.), gemalen en bijbehorende persleidingen, keerschotten, stuwen, vispassages en meer.

Waterstaatswerken kunnen een sterk raakvlak met elkaar hebben als ze nabij elkaar liggen. De waterstaatswerken en verschillende beschermingszones kunnen elkaar raken en zelfs overlappen. In het geval waterstaatswerken elkaar overlappen, dan zijn de keurbepalingen en het beleid van toepassing die voor beide typen waterstaatswerken gelden. Hetzelfde geldt voor de overlap tussen een waterstaatswerk en een beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte, de overlap tussen beschermingszones onderling, de overlap tussen profielen van vrije ruimtes onderling, en de overlap tussen een beschermingszone en profiel van vrije ruimte.

1.8 Wat staat er in de legger?

1.8.1 Leggergegevens

Alle waterstaatswerken in het gebied van Delfland moeten in de legger worden opgenomen. Van de waterstaatswerken wordt de ligging, vorm, (normatieve) afmeting, constructie en functie opgenomen in de legger. Ook wordt er een onderhoudsplichtige aangewezen en wordt er aangegeven wat de onderhoudsverplichting inhoudt.

In de Legger Delfland zijn deze gegevens opgenomen in het tekstuele deel, de leggertekst, op de digitale verbeelding, de leggerkaart, of een combinatie van beiden of nog niet opgenomen. Dit verschilt per waterstaatswerk. Ook kunnen er leggergegevens in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst staan. In de artikelsgewijze toelichting van de leggertekst, specifiek in paragraaf 2.1, 3.1, 4.1 en 5.1, wordt aangegeven waar de leggergegevens van elk waterstaatswerk staan.

Bij de inwerkingtreding van de Legger Delfland worden nog niet alle in het gebied aanwezige waterstaatswerken – inclusief bijbehorende leggergegevens – op de leggerkaart getoond. Dit komt bijvoorbeeld doordat er een verwerkingstijd zit tussen de uitvoering van werken en de opname van waterstaatswerken op de leggerkaart. Ook ontbreken er gegevens en waterstaatswerken omdat er in het verleden minder werd geregistreerd.

Als waterstaatswerken nog niet op de leggerkaart staan gelden er wel al regels. Deze regels staan voor zover de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en verplichtingen in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen en Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen. Voor deze waterstaatswerken gelden ook al de geboden en verboden volgend uit de Keur Delfland.

1.8.2 Onderhoudsplichtigen

In de legger is voor elk waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone bepaald wie de onderhoudsplichtige is.

Let op: dit gaat over de aanwijzing van de onderhoudsplichtige, niet over afspraken over wie de uitvoering van het onderhoud doet. Het is mogelijk dat één partij onderhoudsplichtig is, terwijl een andere partij het onderhoud uitvoert. Hiermee is de onderhoudsplichtige voor het onderhoud niet gewijzigd.

Voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone hanteert Delfland de generieke aanwijzing van onderhoudsplichtigen, zoals aangegeven in de leggertekst (in de artikelen in paragraaf 1.2, 2.2, 3.2, 4.2 of 5.2). Op de leggerkaart kan per individueel waterstaatswerk of onderdeel daarvan een onderhoudsplichtige zijn aangewezen. Dit kan dezelfde onderhoudsplichtige zijn als in de leggertekst, of een uitzondering hierop. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde over onderhoudsplichtigen in de leggertekst. Delfland streeft ernaar om alle onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken op de leggerkaart te tonen.

Voor waterstaatswerken welke nog niet zijn opgenomen op de leggerkaart én zijn aangelegd of gewijzigd op grond van een watervergunning of projectplan, of waarvan de aanleg of wijziging op grond van de Keur Delfland is vrijgesteld van de vergunningplicht, gelden wel al regels. Dit is voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Er zijn uitzonderlijke situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Bijvoorbeeld dat de vergunninghouder onderhoudsplichtige is van een waterstaatswerk. Indien dit afwijkt[2] van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen. Wanneer een overeenkomst of watervergunning is geëxpireerd of anderszins niet meer geldt, is het reguliere regime uit de legger van toepassing. Het opnemen van voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen in vergunning zal onder de op handen zijnde Omgevingswet niet meer mogelijk zijn.

Het aanwijzen van onderhoudsplichtigen in vergunning of overeenkomst heeft niet de voorkeur, behalve voor de periode tot opname van de waterstaatswerken in de legger. Omwille van de

inzichtelijkheid dient de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zoveel als mogelijk is te worden geregeld door middel van één instrument, de legger. In vergunning of overeenkomst kan worden aangegeven wie er straks met de wijziging van de legger zal worden aangewezen als onderhoudsplichtige.

1.8.3 Onderhoudsverplichtingen

In de legger staan de onderhoudsverplichtingen van waterstaatswerken voorgeschreven. Onderhoudsverplichtingen zijn voorschriften over het onderhoud van waterstaatswerken.

Delfland hanteert generieke onderhoudsverplichtingen, zoals aangegeven in de leggertekst (in de artikelen in paragraaf 1.3, 2.3, 3.3, 4.3 of 5.3). Op de leggerkaart kunnen per individueel waterstaatswerk of onderdeel daarvan aanvullende of afwijkende onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn in het belang van het beschermen of bevorderen van de ecologische kwaliteit van het waterstaatswerk. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde over onderhoudsverplichtingen in de leggertekst. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

Ook in een vergunning of overeenkomst kunnen aanvullende of afwijkende onderhoudsverplichtingen staan. Dit zal, onder de op handen zijnde Omgevingswet, in een vergunning niet meer mogelijk zijn. Bij afwijkingen is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst is leidend boven het bepaalde in de legger voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

Het opnemen van onderhoudsverplichtingen in vergunning of overeenkomst heeft niet de voorkeur, behalve voor de periode tot opname van de waterstaatswerken in de legger. Omwille van de inzichtelijkheid dienen de onderhoudsverplichtingen zoveel als mogelijk is te worden geregeld door middel van één instrument, de legger.

1.9 Relatie met Keur en Algemene Regels

De keur is een verordening van Delfland en bevat de regels die gelden in waterstaatswerken en bijbehorende zoneringen. Deze regels helpen bij het goed laten functioneren van het watersysteem. In de keur is aangegeven wat er niet mag zonder watervergunning. In de beleidsregels staat onder welke voorwaarden een vergunning verleend wordt. De algemene regels geven aan wanneer bepaalde activiteiten ook zonder vergunning toegestaan zijn. In de legger wordt de ligging van de waterstaatswerken en bijbehorende zoneringen aangegeven en daarmee waar de verschillende regels van Delfland gelden.

1.10 Relatie met een projectplan

Als Delfland een waterstaatswerk wil aanleggen, wijzigen of verwijderen, dan moet Delfland beschikken over een projectplan op grond van de Waterwet. In het projectplan staat het werk beschreven en de manier waarop het wordt uitgevoerd. De waterbeheerder (Delfland in dit geval) doorloopt de projectplanprocedure en stelt het projectplan vast. De op grond van een projectplan nieuw aan te leggen, te wijzigen, of te verwijderen waterstaatswerken en, in voorkomend geval de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte, worden in de Legger Delfland opgenomen met een partiële wijziging van de legger. Dit kan voor of na de realisatie van de werken zijn. In de periode tot wijziging van de legger gelden er wel al regels. Dit is voor wat betreft de onderhoudsverplichtingen en de aanwijzing van onderhoudsplichtigen geregeld in de leggertekst in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen en Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

In het projectplan geeft Delfland doorgaans aan wie er straks bij de wijziging van de legger wordt aangewezen als onderhoudsplichtige voor de nieuwe en gewijzigde waterstaatswerken. Dit is niet de formele aanwijzing van een onderhoudsplichtige. Die vindt namelijk niet plaats middels de

projectplan procedure. Voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerken en, in voorkomend geval, beschermingszone hanteert Delfland zoveel mogelijk de generieke bepalingen, zoals aangegeven in de leggertekst. Met het projectplan wordt de onderhoudsplicht nog niet juridisch vastgelegd.

Het is mogelijk dat er voor de uitvoering van de werkzaamheden uit een projectplan al afspraken zijn gemaakt over de onderhoudsverplichtingen en de aanwijzing van onderhoudsplichtigen in een overeenkomst. Zie hiervoor meer informatie in de Toelichting deel 1, paragraaf 1.13 Relatie met een overeenkomst.

1.11 Relatie met een watervergunning

Als een derde een waterstaatswerk wil aanleggen, wijzigen of verwijderen, dan moet diegene beschikken over een door het bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland verleende watervergunning[3] op grond van de Waterwet. De op grond van een watervergunning nieuw aan te leggen, te wijzigen, of te verwijderen waterstaatswerken en, in voorkomend geval de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte, worden met een wijziging van de Legger Delfland op de leggerkaart opgenomen Dit kan voor of na de realisatie van de werken zijn. In de periode tot wijziging van de legger gelden er wel al regels. Dit is voor wat betreft de onderhoudsverplichtingen en de aanwijzing van onderhoudsplichtigen geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen en Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

In de vergunning aanvraag staat het werk beschreven en de voorschriften op welke wijze manier het dient te worden uitgevoerd. De waterbeheerder (Delfland in dit geval) verleent de watervergunning indien het voldoet aan de vereisten gesteld in het beleid, de regels en de beleidsregels van Delfland. In de watervergunning kunnen voorschriften zijn opgenomen over bijvoorbeeld de uitvoering en minimale afmetingen.

Voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone hanteert Delfland zoveel mogelijk de generieke bepalingen, zoals aangegeven in de leggertekst. Delfland geeft de voorkeur aan het aanwijzen van onderhoudsverplichtingen en onderhoudsplichtigen in de legger in plaats van in de vergunning.

Er zijn uitzonderlijke situaties waarbij de onderhoudsverplichtingen in de legger niet toereikend zijn en de generieke bepalingen voor wat betreft de aanwijzing van onderhoudsplichtigen uit de legger niet gewenst zijn. Het is in zulke situaties beter om de onderhoudsverplichtingen af te stemmen op de specifieke kenmerken en doelstellingen in het gebied. Op de leggerkaart, maar ook in een watervergunning kunnen specifiekere voorschriften over de onderhoudsplichtigen en verplichtingen worden opgenomen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn dergelijke onderhoudsvoorschriften in een vergunning niet toegestaan. In de watervergunning kunnen alleen verplichtingen aan de vergunninghouder worden opgenomen en niet aan een andere entiteit dan aan wie de watervergunning is verleend. Ook is het mogelijk dat er vooraf aan de verlening van een watervergunning al afspraken zijn gemaakt over de onderhoudsverplichtingen en de aanwijzing van onderhoudsplichtigen in een overeenkomst. Zie hiervoor meer informatie in paragraaf 1.13 Relatie met een overeenkomst.

Als de voorschriften in een (rechtsgeldige) watervergunning afwijken van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning in bepaalde gevallen leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen en Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen. Wanneer een watervergunning is geëxpireerd of anderszins niet meer geldt, is het reguliere regime uit de legger van toepassing. Delfland is op grond van de Waterwet bevoegd tot ambtshalve wijziging van de watervergunning (wijziging of aanvullen van de voorschriften en beperkingen) indien dat nodig blijkt te zijn.

1.12 Relatie met watervergunningsvrije activiteiten

Voor sommige activiteiten is een watervergunning niet nodig. Dit zijn bijvoorbeeld activiteiten die onder de Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland vallen. De, op grond van een watervergunningsvrije activiteit, nieuw aan te leggen, te wijzigen, of te verwijderen waterstaatswerken en, in voorkomend geval de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte, worden in de Legger Delfland opgenomen met een wijziging van de legger. Dit kan voor of na de realisatie van de werken zijn. In de periode tot wijziging van de legger gelden er wel al regels. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen en Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

1.13 Relatie met een overeenkomst

Er zijn situaties waarbij het wenselijk is om op een ander moment dan met een wijziging van de legger in een overeenkomst tussen Delfland en een andere partij afspraken te maken over de onderhoudsplichtigen en verplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone.

Voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone hanteert Delfland zoveel mogelijk de generieke bepalingen, zoals aangegeven in de leggertekst. Delfland geeft de voorkeur aan het aanwijzen van onderhoudsverplichtingen en onderhoudsplichtigen in de legger in plaats van in een overeenkomst. In een overeenkomst kan worden aangegeven wie er straks met de wijziging van de legger zal worden aangewezen als onderhoudsplichtige en wat deze onderhoudsverplichting behelst.

Er zijn situaties waarbij de onderhoudsverplichtingen in de legger niet toereikend zijn en de generieke bepalingen voor wat betreft de aanwijzing van onderhoudsplichtigen uit de legger niet gewenst zijn. Het is in zulke situaties beter om de onderhoudsverplichtingen af te stemmen op de specifieke kenmerken en doelstellingen in het gebied. Op de leggerkaart, maar ook in een overeenkomst kunnen voorschriften over de onderhoudsplichtigen en verplichtingen worden opgenomen.

In een overeenkomst kunnen ook afspraken worden gemaakt over de onderhoudsverplichting en aanwijzing van de onderhoudsplichtigen voor de periode totdat de wijziging van de waterstaatswerken is opgenomen in de legger.

Als de voorschriften in een overeenkomst afwijken van het bepaalde in de legger, dan is vaak het bepaalde in de overeenkomst leidend boven de bepalingen in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen. Wanneer een overeenkomst is geëxpireerd of anderszins niet meer geldt, is het reguliere regime uit de legger van toepassing.

1.14 Relatie met provinciale vaarwegen

Sommige oppervlaktewateren in het gebied van Delfland zijn in de Omgevingsverordening Zuid-Holland aangemerkt als vaarweg (kaart 2 van bijlage II van de Omgevingsverordening Zuid-Holland). Voor deze vaarwegen is een vaarwegbeheerder (ook wel *"bakbeheer"* genoemd) aangewezen (lijst A1, lijst A2, lijst B), ook is voor deze vaarwegen een minimaal vaarwegprofiel vastgesteld door de gedeputeerde staten.

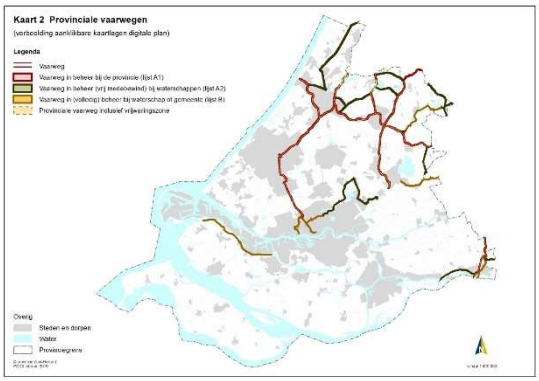

Figuur 2: Omgevingsverordening Zuid-Holland, Bijlage II, Kaart 2 Provinciale vaarwegen (versie 22 januari 2019)

De Legger Delfland geeft slechts de (minimale) afmetingen waar aan een oppervlaktewaterlichaam moet voldoen met het oog op het voorkomen en beperken van wateroverlast en waterschaarste (watertoevoer en -afvoer en waterberging), in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit, én niet de minimale vaarwegprofielen ten behoeve van de provinciale vaarwegen. Deze gegevens behoren niet tot de legger maar kunnen eventueel op de leggerkaart worden getoond onder "Overige informatie (geen onderdeel van de legger)".

Het kan dus voorkomen dat een oppervlaktewater feitelijk ruimere afmetingen heeft dan het normatieve leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam als bepaald in de Legger Delfland.

1.15 Relatie met recreatietoervaartnet

Sommige oppervlaktewateren in het gebied van Delfland zijn in de Omgevingsverordening Zuid-Holland aangemerkt als onderdeel van het recreatietoervaartnet (kaart 12 van bijlage II van de Omgevingsverordening Zuid-Holland). De provincie streeft naar handhaving van de hoofdstructuur van de recreatieve vaarwegen. Het totale netwerk dat van provinciaal belang is, bestaat uit recreatieve vaarwegen die onderdeel uitmaken van het BRTN (Basis Recreatie Toervaart Netwerk- categorie I) en overige vaarwegen (categorie II).

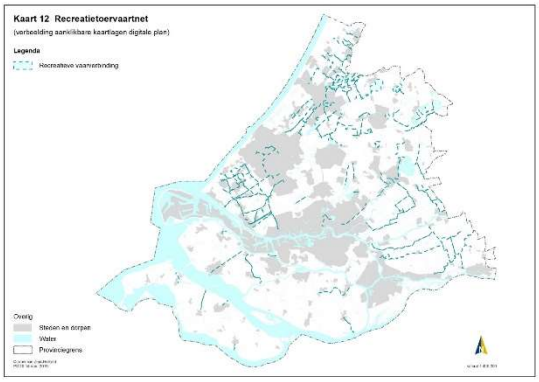

Figuur 3: Omgevingsverordening Zuid-Holland, Bijlage II, Kaart 12 Recreatietoervaartnet (versie 22 januari 2019)

De kaart van het BRTN is te vinden op https://waterrecreatienederland.nl/projecten/brtn-2015-2020/. De kaart met de "overige vaarwegen" is onderdeel van de Omgevingsverordening Zuid-Holland (bijlage II - kaart 12)

De Legger Delfland geeft voor oppervlaktewaterlichamen alleen de minimale afmetingen ten behoeve van het voorkomen en beperken van wateroverlast en waterschaarste (watertoevoer en -afvoer en waterberging), in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit, én niet de minimale vaarwegprofielen ten behoeve van de recreatievaart weer. Deze gegevens behoren niet tot de legger maar kunnen eventueel op de leggerkaart worden getoond onder "Overige informatie (geen onderdeel van de legger)".

Het kan dus voorkomen dat een oppervlaktewater feitelijk ruimere afmetingen heeft dan het normatieve leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam als bepaald in de Legger Delfland.

2 Waterkeringen

Waterkeringen zijn natuurlijke hoogten, kunstmatige hoogten of gedeelte daarvan, eventueel met waterkerende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben, die dienen tot de kering van zee-, rivier-, boezem- of polderwater. Voorbeelden van waterkeringen zijn onder andere de zeewering (duinen), dijken, kaden, dammen en hoge gronden. De waterkeringen kunnen direct het water keren (bij voorbeeld als de waterkering gelegen is aan een watergang) of indirect het water keren (bijvoorbeeld pas na falen van een andere waterkering).

Het waterstaatswerk waterkeringen worden in de legger onderverdeeld in de typen: *primaire waterkeringen*, *regionale waterkeringen* en *overige waterkeringen*. Al naar gelang het type waterkering verschillen de geboden en verboden uit en in deze legger en de Keur Delfland.

2.1 Primaire waterkeringen

Primaire waterkeringen zijn waterkeringen die bescherming bieden tegen overstroming door buitenwater en waarvan de veiligheidsnorm is vastgesteld door het Rijk. De primaire waterkering is aangewezen in de Waterwet. De primaire waterkering binnen Delfland maakt onderdeel uit van het in de Waterwet opgenomen dijkringgebied 14 waarvoor in de Waterwet een norm voor de veiligheid tegen overstroming is opgenomen. De primaire waterkeringen in het gebied van Delfland zijn de *zeewering* en de *Delflandsedijk* (zowel Rivierdijk als Zeedijk). De zeewering is de hoogwaterkering gelegen aan de zee. De Delflandsedijk is de waterkering gelegen langs de Nieuwe Waterweg en de Nieuwe Maas – tussen Hoek van Holland en de Parksluizen in Rotterdam. De Delflandsedijk bestaat uit twee trajecten: 1) de zeedijk van Hoek van Holland tot aan de Maeslantkering in de Nieuwe Waterweg; 2) de rivierdijk vanaf de Maeslantkering via Maassluis, Vlaardingen, Schiedam tot aan de Parksluizen in Rotterdam.

2.2 Regionale waterkeringen

Regionale waterkeringen zijn waterkeringen die bescherming bieden tegen overstroming door binnenwater. Deze waterkeringen zijn aangewezen door de provincie Zuid Holland in de Omgevingsverordening Zuid-Holland. In deze verordening is voor deze waterkeringen ook de veiligheidsnorm tegen overstroming vastgelegd. Een regionale waterkering kan de volgende functies hebben:

- *boezemkade:* een langs boezemwatergelegen waterkering die moet voorkomen dat boezemwater het achtergelegen land binnenstroomt;
- *genormeerde polderkade:* Polderkaden vormen in de regel de peilscheiding tussen twee polders of scheiden peilgebieden met een aanzienlijk peilverschil (hogere polderdelen van de iets lagergelegen polderdelen);
- *compartimenteringskering:* waterkering die als zodanig geen directe waterkerende functie heeft, behoudens in geval van doorbraak of overstroming van een andere waterkering.

2.3 Overige waterkeringen

Overige waterkeringen zijn niet rijks- of provinciaal gereglementeerd en kunnen worden onderscheiden in polderkaden, de landscheidingen (dat wil zeggen: die delen daarvan die geen primaire of regionale waterkering zijn) en waterscheidingen. *Polderkaden* zijn, in de legger, waterkeringen waarvan de veiligheidsnorm door Delfland is vastgesteld. De polderkaden vormen in de regel de peilscheiding tussen twee polders of scheiden peilgebieden met een aanzienlijk peilverschil (hogere polderdelen van de iets lagergelegen polderdelen). Voor sommige polderkaden ('genormeerde polderkade') is de veiligheidsnorm door de provincie vastgesteld. Deze genormeerde polderkaden

behoren, in de legger, tot de regionale waterkering en niet tot de overige waterkering, type polderkade. De *landscheidingen* zijn waterstaatskundige begrenzingen tussen twee waterschappen. De *waterscheidingen* vormen ook een peilscheiding tussen peil-gebieden of -vakken, maar waarvan de waterkerende functie binnen het systeem zeer beperkt is, bijvoorbeeld bij geen of kleine peilverschillen, of als eventueel falen nagenoeg geen, of alleen zeer lokale, wateroverlast of schade veroorzaakt.

2.4 Waterkerende kunstwerken

Van oudsher worden waterkeringen zoveel mogelijk uitgevoerd in grond. Echter kan dit niet overal, mede gelet op het grote ruimtebeslag van dit soort waterkeringen. Bij verbeteringen van de waterkering, of nieuwe ruimtelijke plannen wordt steeds vaker een (onderdeel van de) waterkering niet in grond toegepast. Deze constructies worden in de legger waterkerende kunstwerken genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de min of meer solitaire waterkerende damwanden in de waterlijn, kistdammen en stabiliteitsschermen nabij de teen van de dijk aan de lagergelegen polderzijde. Deze waterkerende kunstwerken noemen we in de legger wandconstructies.

Andere kunstwerken, zoals sommige gemalen, aquaducten, stuwen en sluizen kunnen naast hun waterhuishoudkundige functie, ook een waterkerende functie hebben. Als deze constructies onderdeel zijn van de waterkering óf een zelfstandige waterkering zijn, worden ze op de leggerkaart opgenomen als waterkerend kunstwerk.

Andere civiele werken kunnen soms ook een waterkerende functie hebben. Een voorbeeld hiervan is een tunnel die een waterkering doorkruist. Als deze constructies onderdeel zijn van de waterkering óf een zelfstandige waterkering zijn, worden ze op de leggerkaart opgenomen als waterkerend kunstwerk.

Al deze waterkerende kunstwerken zijn dus óf de waterkering, óf zijn een essentieel onderdeel van de waterkering. Óf een kunstwerk een waterkerend kunstwerk is in de legger wordt bepaald door de beheerder van het waterstaatswerk, Delfland. Bij twijfel of iets een waterkerend kunstwerk is maar nog niet als zodanig op de leggerkaart is opgenomen kan op grond van Artikel 1.4 Juistheid van leggergegevens in de leggertekst door dijkgraaf en hoogheemraden worden beslist.

Delfland maakt in de legger onderscheid tussen twee typen waterkerende kunstwerken:

- *Type 1:* het waterkerend kunstwerk kan het water zelf keren. Hij is voldoende hoog en sterk.
- *Type 2:* het waterkerend kunstwerk ondersteunt de waterkering in grond. In dit geval helpt het kunstwerk zodat de grond van de kade op zijn plek blijft. In sommige gevallen is het waterkerend kunstwerk voldoende hoog, maar dat hoeft niet.

2.5 Waterkering in de legger

Van waterkeringen, en indien aanwezig, bijbehorende waterkerende kunstwerken wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit moeten zien (de normatieve vorm, afmetingen en/of het leggerprofiel), en wie welk onderhoud moet doen. Direct naast de waterkering ligt een beschermingszone en in voorkomend geval een profiel van vrije ruimte. De beschermingszone heeft als doel de bescherming van en/of het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het waterstaatswerk. Het profiel van vrije ruimte heeft tot doel de toekomstige verbetering van de waterkering, zodat het waterkerend vermogen van de waterkering niet in gevaar zal komen. Het profiel van vrij ruimte kan aan één of weerszijden van en/of onder en boven de waterkering liggen.

Welke gegevens van een waterkering en bijbehorende beschermingszone en profiel van vrije ruimte in de legger worden vastgelegd is bepaald in de leggertekst (in de artikelen in hoofdstuk 3

Waterkeringen). Een uitleg over deze leggergegevens en waar deze te vinden zijn staat in de toelichting op deze artikelen.

2.6 Andere kunstwerken in een waterkering

In en rondom de zone van de waterkering kunnen ook andere kunstwerken liggen. Deze kunstwerken behoren, in de legger, niet tot waterstaatswerk waterkering. Uiteraard dienen deze kunstwerken wel te voldoen aan de vereisten voor kunstwerken gelegen in, op of onder een waterkering.

Oeverconstructies (als onderdeel van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam)	Dit zijn grondkerende en/of oever verdedigende constructies. Deze constructies horen, in de zin van de legger, bij het bovenwatertalud van het waterstaatswerk oppervlaktewaterlichaam. Deze oeverconstructies zijn geen onderdeel van de waterkering, maar kunnen wel gelegen zijn in de zone van de waterkering. De leggerkaart kan de ligging van oeverconstructies tonen.
Ondersteunende kunstwerken	Dit zijn kunstwerken die dienstbaar zijn aan een ander waterstaatswerk en/of het functioneren van het watersysteem. Bijvoorbeeld een gemaal, keerschot, vispassage, stuw of duiker. Deze kunstwerken worden, in de legger, ondersteunend kunstwerk genoemd. Ondersteunende kunstwerken zijn geen onderdeel van de waterkering, maar kunnen wel gelegen zijn in de zone van de waterkering. Een uitzondering op de vorige zin is als een (onderdeel van een) kunstwerk (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) kunstwerk (ook) als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven. Een voorbeeld is het Drs. P.H. Schoute gemaal.
Overige kunstwerken	Overige kunstwerken zijn géén waterstaatswerken, als bedoeld in de legger. Bijvoorbeeld een brug waarvan het landhoofd is gelegen in de waterkering. Deze overige kunstwerken zijn geen onderdeel van de Legger Delfland, maar kunnen wel gelegen zijn in de zone van de waterkering.

2.7 Raakvlak met andere waterstaatswerken

De waterkering en bijbehorende beschermingszone kunnen op sommige locaties overlappen met de ligging van andere waterstaatswerken. Bijvoorbeeld:

- Een waterkering en bijbehorende beschermingszone kunnen deels overlappen met een naastgelegen oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone. Oeverconstructies maken deel uit van het bovenwatertalud van het waterstaatswerk oppervlaktewaterlichaam, tenzij deze als waterkerend kunstwerk zijn aangemerkt.
- Een waterkering en bijbehorende beschermingszone kunnen rondom een bergingsgebied liggen. De zoneringen kunnen deels overlappen.
- Een ondersteunend kunstwerk, zoals een inlaatduiker, kan gelegen zijn in de waterkering en bijbehorende beschermingszone.

In het geval waterstaatswerken en zoneringen elkaar overlappen, dan gelden de regels en het beleid behorende bij alle (overlappende) waterstaatswerken zoneringen.

3 Oppervlaktewaterlichamen

Oppervlaktewaterlichamen zijn wateren (inclusief oevers) zoals bijvoorbeeld kanalen, sloten, meren, plassen en beekjes. Oppervlaktewaterlichamen zijn belangrijk voor het voorkomen en waar nodig beperken van wateroverlast en waterschaarste en de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van (maatschappelijke) functies door watersystemen (Doelstellingen Waterwet, artikel 2.1). Op oppervlaktewaterlichamen is de duldplicht uit de waterwet (artikel 5.26) van toepassing.

De, in de Legger Delfland bepaalde eigenschappen van oppervlaktewaterlichamen zijn gericht op de volgende (waterhuishoudkundige) functies[4]: transport van water (zowel de aanvoer als de afvoer van water), de berging van water, het ontwateren dan wel droogleggen van gebieden en verschillende natte ecologische functies.

Voor de definitie van *oppervlaktewaterlichaam* wordt verwezen naar de definities in de Waterwet, te weten:

> **Oppervlaktewaterlichaam**: Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna (artikel 1 Waterwet).

Geïsoleerde wateren die niet in verbinding staan met andere oppervlaktewaterlichamen of watersystemen en geen functie hebben in de aan en afvoer van water of waterberging vallen niet onder het waterstaatwerk oppervlaktewaterlichaam. Zoals een siervijver in de tuin. Sommige geïsoleerde wateren kunnen wel in de legger staan, maar niet als oppervlaktewaterlichaam[5].

Een oppervlaktewaterlichaam bestaat, in de legger, uit een watervoerend deel (het water) en een bovenwatertalud (de oevers). Ook de droge oevers die alleen in bepaalde perioden onder water staan zijn onderdeel van het oppervlaktewaterlichaam. Denk aan drogere oevergebieden die ingericht zijn voor de tijdelijk opslag van water zoals gestapelde waterbergingszones. Eventueel aanwezig oeverconstructies horen, in de legger, bij het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam.

Het waterstaatswerk *oppervlaktewaterlichaam* wordt in de legger onderverdeeld in: *primaire oppervlaktewaterlichamen* en *secundaire oppervlaktewaterlichamen.* Ook wordt er onderscheidt gemaakt in *boezemwater* en *polderwater* en kunnen er extra functies worden toegeschreven aan een oppervlaktewaterlichaam, zoals een *natte ecologische functie* of een *gestapelde waterbergende functie*. Al naar gelang het type oppervlaktewater verschillen de geboden en verboden uit en in deze legger en de Keur Delfland.

Het onderscheidt in (sub)functie is onder andere van belang voor de bepaling van de afmetingen van de beschermingszone van een oppervlaktewater en de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen.

3.1 Primair of secundair water

Als *primair water* worden geclassificeerd oppervlaktewaterlichamen die een belangrijke transport- en bergende functie voor het watersysteem in het gebied van Delfland hebben. Ze dienen als aan- en afvoerweg naar boezem- of poldergemalen, er komen belangrijke inlaatconstructies op uit, verzorgen de afwatering van minimaal 50 hectare landelijk gebied of minimaal 20 hectare in stedelijk gebied, of leveren een belangrijke bijdrage aan het kerend vermogen van een waterkering. Oppervlaktewater dat niet classificeert als primair water wordt bijna altijd geclassificeerd als *secundair water*. Het gaat om oppervlaktewater met een lokale transport- en

ontwaterende dan wel een droogleggende functie. Voor het classificeren van oppervlaktewateren wordt de "Nota herindeling functies oppervlaktewater 2015" toegepast.

3.2 Boezemwater of polderwater

Primair en secundair water wordt onderverdeeld in *boezemwater* en *polderwater.* Het *boezemwater* is het oppervlaktewater waarop het boezemland afwatert, waarop het water van buiten het beheergebied van Delfland wordt ingelaten, waaruit het overtollig water wordt uitgemalen naar buiten het beheergebied van Delfland, waar polders overtollig water kunnen lozen en waaruit polders benodigd water kunnen inlaten. *Polderwater* is oppervlaktewater dat is gelegen in de polder.

3.3 Gestapelde waterbergingszone

Een oppervlaktewaterlichaam kan daarnaast ook de functie gestapelde waterbergingszone hebben. Een gestapelde waterbergingszone is een oppervlaktewaterlichaam, inclusief droge oevers, dat door kunstmatige peilverhoging kan worden ingezet voor een tijdelijke verruiming van de bergingscapaciteit van één of meer watersystemen, én als zodanig is aangegeven op de leggerkaart. Een gestapelde waterbergingszone verschilt met een bergingsgebied in die zin dat niet alle gronden gelegen in een bergingsgebied kunnen worden geclassificeerd als oppervlaktewaterlichaam, omdat deze naast een waterbergende functie ook een significant andere bestemming hebben, zoals bijvoorbeeld een grasland.

3.4 Natte ecologische zone

Een (deel van een) oppervlaktewaterlichaam kan daarnaast ook de functie natte ecologische zone hebben. Een natte ecologische zone is (een deel van een) oppervlaktewaterlichaam, dat als zodanig is aangegeven op de leggerkaart, en waarin door inrichting en/of ecologisch geoptimaliseerd beheer (bijvoorbeeld door specifiek onderhoud en/of restrictief vergunningenbeleid) leefgebied is gecreëerd voor waterplanten en -dieren, of waarin door inrichting en/of ecologisch geoptimaliseerd beheer verbetering van de waterkwaliteit wordt bevorderd. Het zijn zones in of langs water. Dergelijke zones hoeven niet (volledig) onder water te staan; ook bijvoorbeeld drogere zones, waarbij het dienen van de watergebonden ecologie het hoofddoel is, kunnen hier onder vallen. Natte ecologische zones die gedurende bepaalde perioden in het jaar droog staan zoals een vispaaiplaats met opmaling of een drasberm horen hier ook bij. Naast de functie van leefgebied kan een natte ecologische zone ook dienen als (onderdeel van) een ecologische verbindingszone.

Natte ecologische zones worden door Delfland of anderen aangelegd, aangepast of aangewezen voor het behalen van bepaalde waterkwaliteitsdoelen en biodiversiteitsdoelen. Een oppervlaktewaterlichaam kan namelijk ook zonder dat inrichtingsmaatregelen worden genomen worden aangewezen als natte ecologische zone. Dat zal met name het geval zijn indien dat oppervlaktewaterlichaam reeds ecologisch waardevol is of de potentie heeft zich als zodanig te ontwikkelen, zonder dat bijzondere inrichtingsmaatregelen daarvoor nodig zijn. In een dergelijk geval zal kunnen worden volstaan met aangepast onderhoud en terughoudendheid bij de verlening van vergunningen.

Natte ecologische zones worden opgenomen in de legger, onder andere omdat het in stand houden hiervan noodzakelijk is voor het behalen van de doelen. Niet alle natte ecologische zones staan op de leggerkaart.

De aanwezigheid van een natte ecologische zones mag de aan- en afvoerfunctie van een water niet ontoelaatbaar belemmeren. Wateren waar een natte ecologische zone wordt aangelegd of aangewezen moeten daarop gedimensioneerd zijn of worden.

De onderverdeling in type natte ecologische zone vindt plaats in onder andere: *natuurvriendelijke oever, vispaaiplaats, waterplantzone, plasdrasgebied en natte ecologische verbindingszone.* Een scherpe onderverdeling in type natte ecologische zones is niet altijd te maken.

- *Natuurvriendelijke oever (nvo):* De natuurvriendelijke oever is een door de mens ingerichte oever waarbij ontwikkeling van natuur, landschap en ecologie expliciet wordt gestimuleerd. Subtypes van natuurvriendelijke oevers zijn bijvoorbeeld een flauw talud, een plasberm, een drasberm, een vooroever of een drijvende oever.
- *Vispaaiplaats (vpp):* Een vispaaiplaats is een voor de paai en opgroei van vis ingericht gebied in de vorm van een beschutte, ondiepe, plantenrijke waterpartij of een in het voorjaar ondergelopen grasrijk oeverland en die met het watersysteem verbonden is. Subtypes van een vispaaiplaats zijn bijvoorbeeld een ondergelopen grasland (opmaling of badkuip), of een vrij inzwembaar gebied.
- *Waterplantzone (wpz):* Een waterplantzone is een ruimte in het water die is aangewezen als locatie voor ecologische ontwikkeling. Normaliter is dit in de vorm van een zone met veel (submerse en drijvende) waterplanten. Deze voorziening wordt meestal gerealiseerd door geëxtensiveerd beheer te plegen, en is veelal in het doorstroomprofiel te vinden, voor zover de waterhuishouding dit toelaat.
- *Plasdrasgebied (pdg):* Een plas-drasgebied is een ondiep onder water staand gebied, eventueel afgewisseld met enige droge (drassige) en/of diepere delen. Een substantieel deel is rijkelijk begroeid met oever- en moerasvegetatie. Natuurtypen die onder dit kenmerk gevat kunnen worden gaan van intensief beheerde rietlandjes tot ruige moerassen. De ecologische functie van een plas-drasgebied staat door de omvang meer op zichzelf, dit in tegenstelling tot de nvo-typen plas- en drasberm waarvan de ecologische functie vooral de versterking van de ecologische kwaliteit van de aanliggende watergang is.
- *Natte ecologische verbindingszone (nev):* Een natte ecologische verbindingszone verbindt twee of meerdere leefgebieden waardoor er een ecologische infrastructuur wordt gevormd. Een natte ecologische verbindingszone geeft dieren en planten de kans om hun leefgebied uit te breiden.

3.5 Oeverconstructies

Van nature heeft een (onderwater en bovenwater) talud van oppervlaktewateren een natuurlijke helling (van klei, zand, veen of een ander materiaal). De helling is afhankelijk van de grondsoort/ het materiaal. Echter in de praktijk is een schuin onderwater en/of bovenwater talud is niet overal mogelijk en wenselijk, en worden er oeverconstructies geplaatst (zoals een kademuur, damwand en beschoeiing). Oeverconstructies worden bijvoorbeeld geplaatst bij wegen of gebouwen naast het water, beperkte ruimte bij een stedelijke ontwikkeling, bij vaarwegen, bij locaties waar er hogere stroomsnelheden verwacht kunnen worden, bij het vergroten van een perceel, of bij het versterken van een waterkering. Al deze oeverconstructies zijn grondkerende constructies die worden geplaatst ter bescherming van de gronden achter de oeverconstructies tegen afkalving en instorting.

In de legger zijn oeverconstructies in principe onderdeel van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam, tenzij ze als waterkerend kunstwerk zijn aangemerkt. Waterkerende kunstwerken zijn oeverconstructies die primair van belang zijn voor de stabiliteit van de waterkering en als zodanig zijn aangegeven op de leggerkaart.

3.6 Oppervlaktewaterlichaam in de legger

Van oppervlaktewaterlichamen en indien aanwezig, natte ecologische zones en gestapelde waterbergingszones, wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit

moeten zien (de normatieve vorm, afmetingen en/of het leggerprofiel), en wie welk onderhoud moet doen.

Een oppervlaktewaterlichaam bestaat uit het watervoerend deel (het water) en het bovenwatertalud (de oevers). De zone van het bovenwatertalud loopt van de oeverlijn tot de insteek. Een oeverconstructie hoort, in de legger, bij het bovenwatertalud. Direct naast een oppervlaktewaterlichaam ligt een beschermingszone. De beschermingszone heeft als doel de bescherming van en/of het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het waterstaatswerk.

Welke gegevens van een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone in de legger worden vastgelegd is bepaald in de leggertekst, in Artikel 3.1 Leggergegevens van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones. Een uitleg over deze leggergegevens en waar deze te vinden zijn staat in de artikelsgewijze toelichting op dit artikel.

3.7 Leggerprofiel versus werkelijk profiel van een oppervlaktewaterlichaam

Het leggerprofiel is een normatief profiel van een oppervlaktewaterlichaam. In werkelijkheid kan het (dwars)profiel van een watervoerend deel afwijken van het leggerprofiel. Bijvoorbeeld omdat door afkalving een watergang breder is geworden dan op de leggerkaart is aangegeven of omdat de leggerdiepte op de leggerkaart gebaseerd is op de waterafvoercapaciteit en niet op de (werkelijk aanwezige) diepte. Hieronder staan een aantal verschillende voorbeeldsituaties.

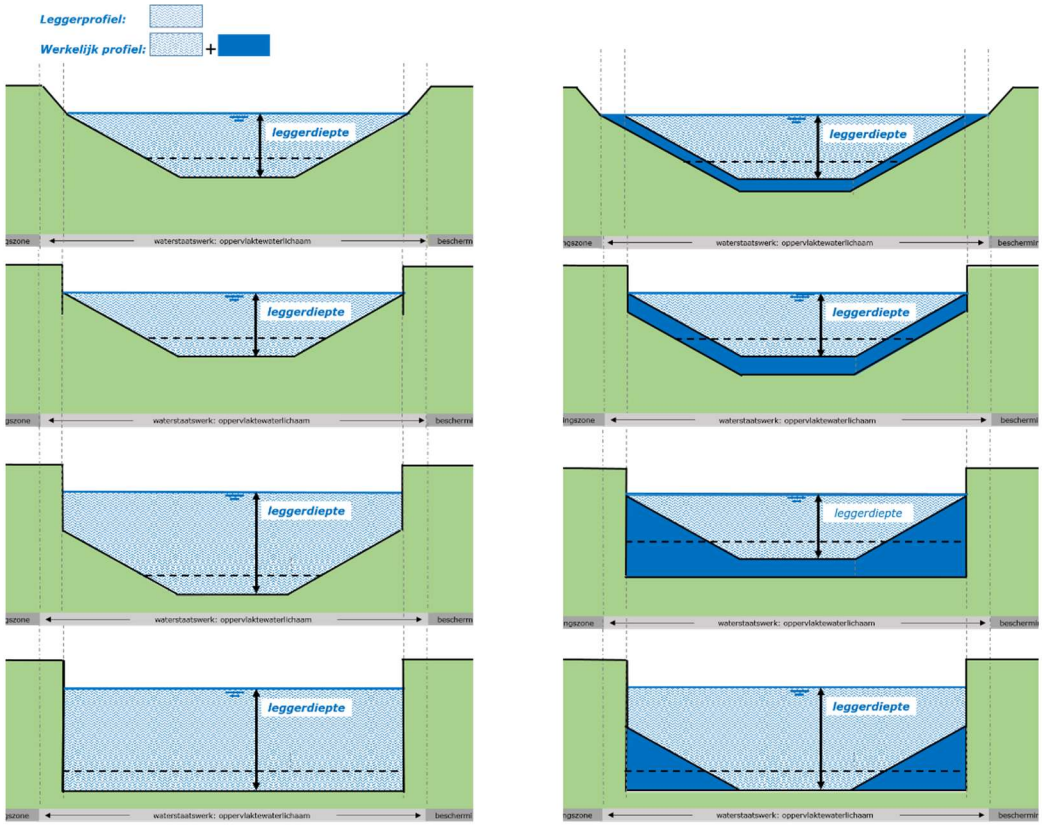

Figuur 4: Voorbeeldsituaties: relatie werkelijk aanwezig (dwars)profiel in relatie tot het leggerprofiel van het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam

Afbeeldingen links: het werkelijk aanwezige profiel is gelijk aan het leggerprofiel; Afbeeldingen rechts: het werkelijk aanwezige profiel is groter dan het leggerprofiel.

3.8 Andere kunstwerken in een oppervlaktewaterlichaam

In en rondom de zone van een oppervlaktewaterlichaam kunnen ook andere kunstwerken liggen. Deze kunstwerken behoren, in de legger, niet tot waterstaatswerk oppervlaktewaterlichaam.

Waterkerende kunstwerken	Dit zijn waterkerende (en grondkerende) oeverconstructies of andere kunstwerken die óf een essentieel onderdeel uitmaken van de waterkering óf de waterkering zijn én als zodanig op de leggerkaart zijn aangegeven. Waterkerende kunstwerken zijn, in de legger, onderdeel van het waterstaatswerk waterkering.
Ondersteunende kunstwerken	Dit zijn kunstwerken die dienstbaar zijn aan een ander waterstaatswerk en/of het functioneren van het watersysteem. Bijvoorbeeld een gemaal, keerschot, vispassage, stuw of duiker. Deze kunstwerken worden, in de legger, ondersteunend kunstwerk genoemd. Ondersteunende kunstwerken zijn geen onderdeel van de waterkering, maar kunnen wel gelegen zijn in de zone van de waterkering. Een uitzondering op de vorige zin is als een (onderdeel van een) kunstwerk (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) kunstwerk (ook) als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven. Een voorbeeld is het Drs. P.H. Schoute gemaal.
Overige kunstwerken	Overige kunstwerken zijn géén waterstaatswerken, als bedoeld in de legger. Bijvoorbeeld een steiger of brug langs of in het water. Deze overige kunstwerken zijn geen onderdeel van de Legger Delfland, maar kunnen wel gelegen zijn in een oppervlaktewaterlichaam.

3.9 Raakvlak met andere waterstaatswerken

Een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone zal op sommige locaties overlappen met de ligging van andere waterstaatswerken. Bijvoorbeeld:

- Een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone kunnen deels overlappen met een naastgelegen waterkering en bijbehorende beschermingszone. Oeverconstructies zijn, in de legger, onderdeel van het bovenwatertalud van het oppervlaktewaterlichaam, tenzij deze als waterkerend kunstwerk zijn aangemerkt.
- Een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone kan in een bergingsgebied liggen. De zoneringen overlappen.
- Een ondersteunend kunstwerk, zoals een stuw of duiker, kan gelegen zijn in een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone.

In het geval waterstaatswerken en zoneringen elkaar overlappen, dan gelden de regels en het beleid behorende bij alle (overlappende) waterstaatswerken zoneringen.

4 Bergingsgebieden

Voor de definitie van *bergingsgebied* wordt verwezen naar de definities in de Waterwet, te weten:

> **Bergingsgebied:** Een krachtens de Wet ruimtelijke ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen (artikel 1 Waterwet).

Lang niet iedere waterberging valt onder deze definitie. Oppervlaktewaterlichamen, al dan niet met een gestapelde waterbergingszone, en waterbergingsconstructies (zoals een bergingskelder): het zijn alle waterbergingen, maar geen bergingsgebieden als bedoeld in de wet en de legger.

In bergingsgebieden gelegen gronden hebben, zo niet in de regel, meestal eerst en vooral andere bestemmingen dan die van verruiming van de waterbergingscapaciteit van het watersysteem. Te denken valt aan grasland met een agrarische bestemming of, in stedelijk gebied, aan een park met een recreatieve of "groene" bestemming. De inzet voor waterberging is hier in de regel tijdelijk van aard. Op bergingsgebieden is de duldplicht uit de waterwet (artikel 5.26) van toepassing.

Van een bergingsgebied wordt in de legger vastgelegd waar deze ligt, wat het bergend volume en de maximale kunstmatige peilstijging is (de functie en normatieve afmetingen), en wie welk onderhoud moet doen. Dit is bepaald in de leggertekst, in Artikel 4.1 Leggergegevens van bergingsgebieden. Een uitleg over deze leggergegevens en waar deze te vinden zijn staat in de artikelsgewijze toelichting op dit artikel.

In een bergingsgebied kunnen oppervlaktewaterlichamen en ondersteunende kunstwerken, zoals een stuw of duiker, gelegen zijn. Rondom een bergingsgebied ligt vaak een waterkering. Het bergingsgebied zal dus op sommige locaties (deels) overlappen met de ligging van andere waterstaatswerken en bijbehorende beschermingszones. In het geval waterstaatswerken en zoneringen elkaar overlappen, dan gelden de regels en het beleid behorende bij alle (overlappende) waterstaatswerken zoneringen.

5 Ondersteunende kunstwerken

In de legger staan vele kunstwerken die van belang zijn voor de taakuitoefening van Delfland. Op de leggerkaart wordt er onderscheid gemaakt in waterkerende kunstwerken[6], oeverconstructies (horend bij het oppervlaktewaterlichaam)[7] en ondersteunende kunstwerken.

Bij ondersteunende kunstwerken, als bedoeld in de legger, moet het gaan om kunstwerken die dienstbaar zijn aan de functie of werking van een *ander* waterstaatswerk (waterkering, oppervlaktewaterlichaam of bergingsgebied) en/of die van belang zijn voor de taakuitoefening van Delfland. Voorbeelden van ondersteunde werken zijn: stuwen, gemalen, duikers (o.a. open duiker, afsluitbare duiker, stuwende duiker, inlaatduiker, aflaatduiker, sifon, afsluitbare sifon, hevel, afsluitbare hevel), keerschotten, waterbergingsconstructies en meer.

Het is mogelijk dat een dat een (onderdeel van een) kunstwerk een essentieel onderdeel is van de waterkering. Dan wordt dit (onderdeel van het) kunstwerk (ook) in de legger opgenomen als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering. Een voorbeeld is het Drs. P.H. Schoute gemaal

Oeverconstructies zijn géén ondersteunende kunstwerken, als bedoeld in de legger. Oeverconstructies zijn onderdeel van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam, tenzij ze als waterkerend kunstwerk op de leggerkaart zijn aangegeven, dan behoren ze tot het waterstaatswerk waterkering.

Overige kunstwerken in het beheergebied van Delfland zijn géén waterstaatswerken, als bedoeld in de legger. Voorbeelden zijn: een steiger of brug langs het water, maar ook bepaalde stuwen, gemalen en inlaten die door particulieren en bedrijven worden beheerd. Deze kunstwerken zijn niet altijd van belang zijn voor de taakuitoefening van Delfland. Of een kunstwerk van belang is wordt bepaald door de waterbeheerder, Delfland.

Van ondersteunende kunstwerken wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit moeten zien (de normatieve vorm, afmetingen en/of het leggerprofiel), en wie welk onderhoud moet doen. Dit kan zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. Welke gegevens van ondersteunende kunstwerken in de legger worden vastgelegd is bepaald in de leggertekst in de artikelen in het hoofdstuk 5 Ondersteunende kunstwerken. Een uitleg over deze leggergegevens en waar deze te vinden zijn staat in de artikelsgewijze toelichting op deze artikelen.

Deel 2: Artikelsgewijze toelichting op het tekstuele deel van de Legger Delfland

Toelichting op Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Toelichting op Paragraaf 1.1 Leggergegevens

Toelichting op Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In de toelichting van dit artikel staat indien nodig een additionele toelichting op een begripsbepaling. Sommige begrippen worden nader omschreven in de Toelichting deel 1. Dit wordt hier niet herhaald. Er wordt dan verwezen naar de desbetreffende paragraaf uit Deel 1 van de toelichting.

aanliggend eigenaar: Het begrip *aanliggend eigenaar* is uitsluitend relevant voor het aanwijzen van onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen. De definitie van dit begrip is aldus geformuleerd dat niet alleen de eigenaar van het perceel van een oppervlaktewaterlichaam maar ook de eigenaar van een zich in de onmiddellijke nabijheid, minder dan 1 meter – gemeten in het horizontale vlak -, daarvan bevindend perceel kan worden aangewezen als onderhoudsplichtige. De aanliggend eigenaar kan maar hoeft niet dezelfde persoon te zijn als de eigenaar (van een waterstaatswerk). In Figuur 5 zijn zes mogelijk situaties weergegeven van de ligging van kadastrale perceelsgrenzen ten opzichte van een oppervlaktewaterlichaam. Telkens geldt hier dat de ligging van het oppervlaktewaterlichaam zoals opgenomen in de Legger Delfland prevaleert boven de fysieke situatie. Voor deze zes situaties is aangegeven wie de aanliggend eigenaar is voor respectievelijk de rechteroever en linkeroever.

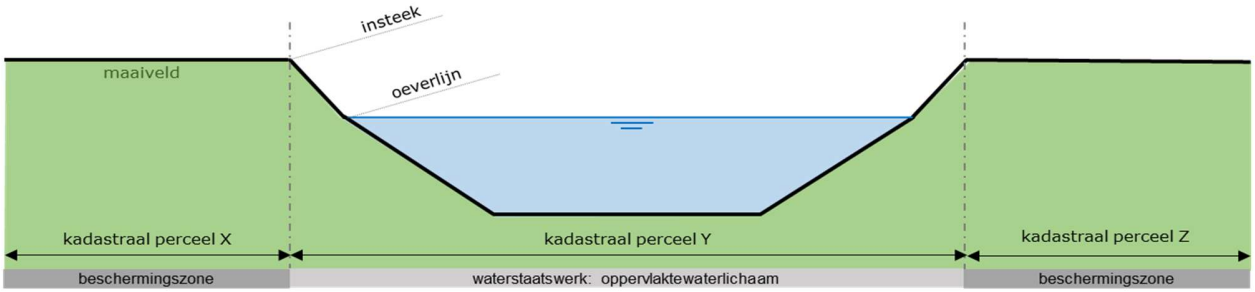

Voorbeeldsituatie 1: De perceelgrens ligt op dezelfde plek als de grens van het oppervlaktewaterlichaam. De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is aan de linkeroever de eigenaar van kadastraal perceel X en aan de rechteroever de eigenaar van kadastraal perceel Z.

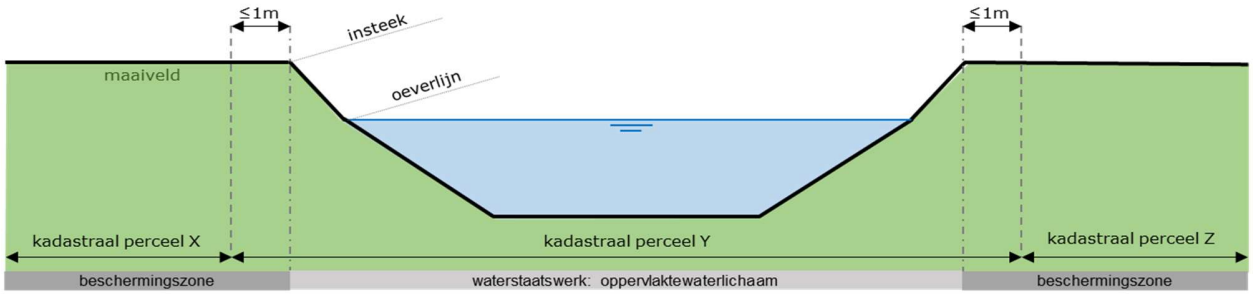

Voorbeeldsituatie 2: De afstand tussen de perceelgrens en de grens van het oppervlaktewaterlichaam is 1 meter of minder. De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is aan de linkeroever de eigenaar van kadastraal perceel X en aan de rechteroever de eigenaar van kadastraal perceel Z.

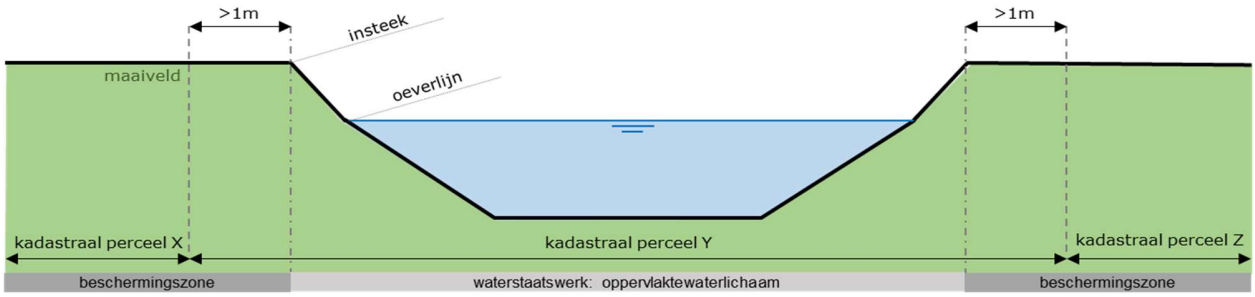

Voorbeeldsituatie 3: De afstand tussen de perceelgrens en de grens van het oppervlaktewaterlichaam is meer dan 1 meter. De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is aan de linkeroever de eigenaar van kadastraal perceel Y en aan de rechteroever de eigenaar van kadastraal perceel Y. De eigenaren van kadastraal perceel X en Z zijn in deze voorbeeldsituatie geen aanliggend eigenaar.

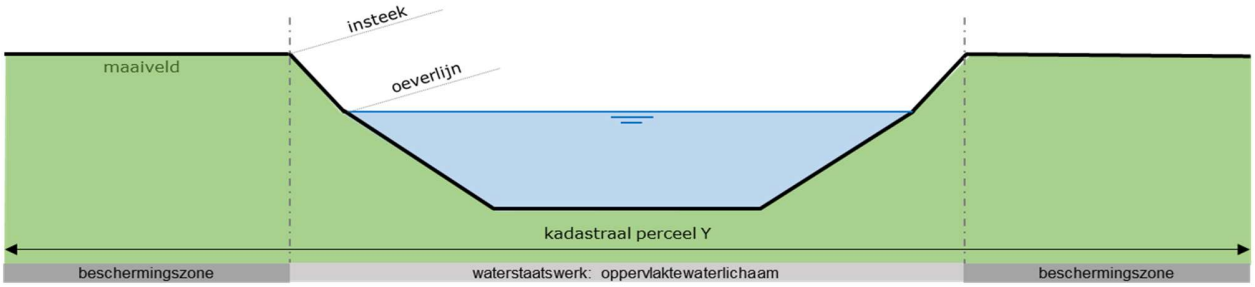

Voorbeeldsituatie 4: De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is de eigenaar van kadastraal perceel Y.

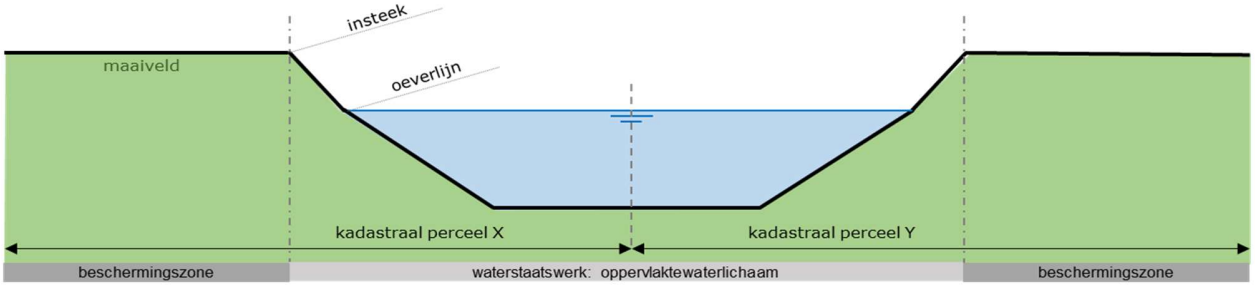

Voorbeeldsituatie 5: De perceelgrens van perceel X en Y ligt in het midden van het oppervlaktewaterlichaam. De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is aan de linkeroever de eigenaar van kadastraal perceel X en aan de rechteroever de eigenaar van kadastraal perceel Y.

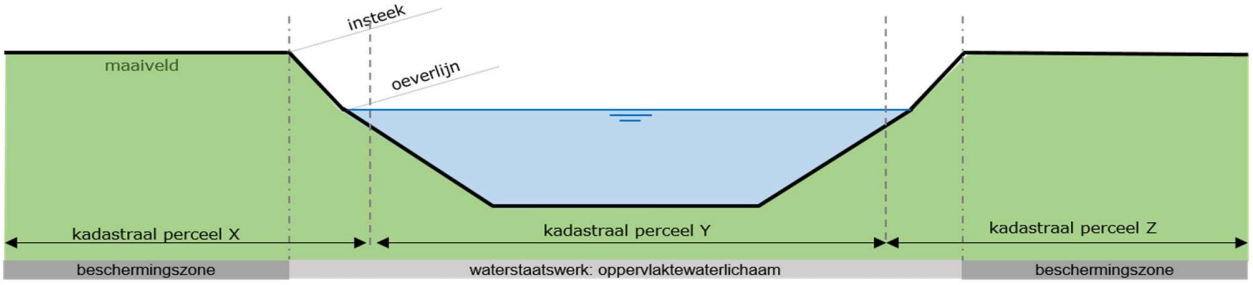

Voorbeeldsituatie 6: De perceelgrens van perceel X, Y en Z ligt in het oppervlaktewaterlichaam. De aanliggend eigenaar van dit oppervlaktewaterlichaam is aan de linkeroever de eigenaar van kadastraal perceel X en aan de rechteroever de eigenaar van kadastraal perceel Z. De eigenaar van kadastraal perceel Y zijn in deze voorbeeldsituatie geen aanliggend eigenaar.

Figuur 5: Het bepalen van de aanliggend eigenaar in zes voorbeeld situaties

afsluitmiddel: Een beweegbare constructie met als doel een waterkerende functie te kunnen vervullen. Een afsluitmiddel is vaak onderdeel van een kunstwerk (stuw, duiker, sluis). Voorbeelden van een

afsluitmiddel zijn bijvoorbeeld een klep of schuif in een stuw, sluisdeuren in een schutsluis of een klep op een duiker. In de legger behoort een afsluitmiddel in beginsel tot de categorie ondersteunend kunstwerk. Een uitzondering op de vorige zin is als een (onderdeel van een) afsluitmiddel (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) afsluitmiddel (ook) als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven.

aquaduct: geen additionele toelichting.

bergend vermogen: dit begrip hoort bij de leggergegevens van de volgende waterstaatswerken: bergingsgebied, gestapelde waterbergingszone (onderdeel van een oppervlaktewaterlichaam) en waterbergingsconstructie.

bergingsgebied: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 4 Bergingsgebieden) staat een nadere toelichting.

beschermingszone: voor de definitie wordt verwezen naar de definitie in de Waterwet:

Beschermingszone: Een aan een waterstaatswerk grenzende zone, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden.

De beschermingszone heeft als doel de bescherming van en/of het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het waterstaatswerk.

binnentalud: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

bodembreedte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

boezemkade: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

boezemland: geen additionele toelichting.

boezempeil: geen additionele toelichting.

boezemwater: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 3.2 Boezemwater of polderwater) staat een nadere toelichting.

bovenwaterbeloop: zie bovenwatertalud.

bovenwatertalud: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

breedte droog: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een natte ecologische zone. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

breedte opening: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een duiker. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.3) staat een nadere toelichting.

breedte nat: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een natte ecologische zone. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

buitengewoon onderhoud: In de Legger Delfland wordt de onderhoudsverplichting van waterstaatswerken voorgeschreven. De algemene verbindende voorschriften staan in de leggertekst. Alleen bij de onderhoudsverplichtingen van waterkeringen en oppervlaktewaterlichamen wordt er onderscheid gemaakt tussen gewoon onderhoud en buitengewoon onderhoud.

buitenkruinlijn: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. Voor de definitie wordt verwezen naar de Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland:

Buitenkruinlijn: Het snijpunt van de raaklijnen van de kruin en het buitentalud van een waterkering.

In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

buitentalud: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

compartimenteringskering: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

compartimenteringswerk: in de legger behoort een compartimenteringswerk tot de categorie ondersteunend kunstwerk.

datum inwerkingtreding: datum waarop het besluit tot vaststelling van de gehele legger of het besluit tot partiële wijziging of correctie van de legger in werking is getreden. Deze datum wordt op de leggerkaart getoond op het informatiescherm van de betreffende waterstaatswerken, beschermingszones en/of het profiel van vrije ruimte.

datum vaststelling: datum waarop het bestuur van het Hoogheemraadschap het besluit tot vaststelling van de gehele legger of het besluit tot partiële wijziging of correctie van de legger heeft genomen. Deze datum wordt op de leggerkaart getoond op het informatiescherm van de betreffende waterstaatswerken, beschermingszones en/of het profiel van vrije ruimte.

Delfland: geen additionele toelichting.

Delflandsedijk: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

dijk-in-boulevard: geen additionele toelichting.

dijkpaal: dijkpalen staan op de leggerkaart. Ze zijn gelegen in de primaire waterkering Delflandsedijk.

dijksloot: geen additionele toelichting.

dijktafelhoogte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van de primaire waterkering Delflandsedijk. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 2.2) staat een nadere toelichting.

dijkvak: dijkvak heeft dezelfde betekenis als leggervak. Het begrip dijkvak wordt gebruikt op de tekeningen van de leggerprofielen van de primaire waterkering Delflandsedijk.

doorstroombreedte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een stuw. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.6) staat een nadere toelichting.

duiker: in de legger behoort een duiker tot de categorie ondersteunend kunstwerk. Er zijn verschillende soorten duikers, te weten: open duiker, afsluitbare duiker, stuwende duiker, inlaatduiker, aflaatduiker, sifon, afsluitbare sifon, stuwende sifon, afsluitbare hevel, stuwende hevel en meer. Een persleiding behorende bij een gemaal is géén duiker. Een duiker verbindt delen van een primair en/of secundair water.

duinvoet: de duinvoet is onderdeel van de primaire waterkering – zeewering. De duinvoet is de overgang van het strand naar het duin en ligt hier op deze plek als de zeewaartse begrenzing van de zeewering. Theoretisch gezien ligt het op de kruising van de twee lijnen, die de hoek van duin en strand aangeven. Door het toepassen van dynamisch kustbeheer kan de duinvoet zeer variabel zijn en jaarlijks op een andere plek liggen. Bij de strandmuur van Scheveningen is geen duin en dus geen duinvoet aanwezig.

Delfland meet jaarlijks de ligging van de duinvoet. Als de meting daartoe aanleiding geeft, dan zal de ligging van de duinvoet op de leggerkaart gewijzigd worden met een partiële wijziging van de legger(kaart).

eigenaar: het begrip *eigenaar* is relevant voor het aanwijzen van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone. Voor zover ingevolge de legger verplichtingen zijn opgelegd aan de *eigenaar of aanliggend eigenaar* van een waterstaatswerk, rusten die verplichtingen ook op degenen die jegens die eigenaar een zakelijk of een persoonlijk recht met betrekking tot dat waterstaatswerk kunnen doen gelden. Het gaat dan meestal om gerechtigden tot een recht van opstal of erfpachters (zakelijk gerechtigden) of huurders of pachters (persoonlijk gerechtigden). Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.2 Verplichtingen.

gemaal: In de legger behoort een gemaal in beginsel tot de categorie ondersteunend kunstwerk. Een uitzondering op de vorige zin is als een (onderdeel van een) gemaal (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) gemaal (ook) als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven.

Een voorbeeld is het Drs. P.H. Schoute gemaal.

gestapelde waterbergingszone: In de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) staat een nadere toelichting.

gewoon onderhoud: In de Legger Delfland wordt de onderhoudsverplichting van waterstaatswerken voorgeschreven. De algemene verbindende voorschriften staan in de leggertekst. Alleen bij de onderhoudsverplichtingen van waterkeringen en oppervlaktewaterlichamen wordt er onderscheid gemaakt tussen gewoon onderhoud en buitengewoon onderhoud.

grensprofiel: Dit begrip hoort bij de leggergegevens van de primaire waterkering – zeewering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 2.1) staat een nadere toelichting.

hevel: een hevel is een duiker. In de legger behoort een duiker tot de categorie ondersteunend kunstwerk.

HHD: geen additionele toelichting.

hoogste doorstroomhoogte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een stuw. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.6) staat een nadere toelichting.

hoogte binnen onderkant benedenstrooms: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een duiker. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.3) staat een nadere toelichting.

hoogte binnen onderkant bovenstrooms: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een duiker. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.3) staat een nadere toelichting.

hoogte opening: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een duiker. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.3) staat een nadere toelichting.

indicatie waterkerend: de indicatie maakt het onderscheid in waterkerend kunstwerk of ondersteunend kunstwerk. Deze indicatie wordt op de leggerkaart aangegeven per kunstwerk in het informatiescherm. 'Ja' staat voor waterkerend kunstwerk; 'Nee' staat voor ondersteunend kunstwerk. Waterkerende kunstwerken zijn (onderdeel van) het waterstaatswerk waterkering.

inlaatduiker: een inlaatduiker is een duiker. In de legger behoort een inlaatduiker in beginsel tot de categorie ondersteunend kunstwerk. Een uitzondering op de vorige zin is als een (onderdeel van een) inlaatduiker (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) inlaatduiker (ook) als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven.

insteek: dit begrip is van belang voor de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1, Figuur 23 tot en met Figuur 27) staat een nadere toelichting.

kadevak: kadevak heeft dezelfde betekenis als leggervak. Het begrip kadevak wordt gebruikt op de tekeningen van de leggerprofielen behorende bij de regionale waterkering.

keerschot: geen additionele toelichting.

kerende hoogte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van ondersteunende kunstwerken en waterkeringen met bijbehorende waterkerende kunstwerken.

kruin: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

kruinbreedte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een stuw. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.6) staat een nadere toelichting.

kruinhoogte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

laagste doorstroomhoogte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een stuw. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.6) staat een nadere toelichting.

landscheiding: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

legger: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.6 Opzet Legger Delfland) staat een nadere toelichting.

leggeractualisatie: is een code (administratieve aanduiding) die Delfland hanteert voor de procedure tot vaststelling van de gehele legger, een partiële leggerwijziging of een partiële leggercorrectie. Deze code wordt getoond op de leggerkaart en is gekoppeld aan de betreffende waterstaatswerken, beschermingszones en/of het profiel van vrije ruimte.

leggercode: de leggercode wordt op de leggerkaart aangegeven. De leggercode representeert één waterstaatswerk of een deel van een waterstaatswerk met uniforme leggergegevens.

leggerdatabase: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.6.3 Gegevensbestanden (de leggerdatabase)) staat een nadere toelichting.

leggerdiepte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

Legger Delfland: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 1.6 Opzet Legger Delfland) staat een nadere toelichting.

leggerkaart: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.6.2 De digitale verbeelding (de leggerkaart)) staat een nadere toelichting.

leggerprofiel: Het leggerprofiel is een verticale normatieve dwars- of langsdoorsnede van een waterstaatswerk. Op welke manier het leggerprofiel in de legger staat verschilt per waterstaatswerk.

leggertekst: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.6.1 Het tekstuele deel (de leggertekst)) staat een nadere toelichting.

leggervak: het leggervak wordt op de leggerkaart aangegeven. Het leggervak representeert een deel van de waterkering met uniforme leggergegevens.

ligging: de ligging van een waterstaatswerk, beschermingszone of profiel van vrije ruimte wordt, indien beschikbaar, aangegeven op de leggerkaart. Sommige (onderdelen van) waterstaatswerken en beschermingszones staan nog niet op de leggerkaart.

maaiveld: geen additionele toelichting.

maximale capaciteit: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een gemaal.

middenkruinlijn: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

minimale diepte: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

natte ecologische zone: een nadere toelichting staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen).

oeverconstructie: oeverconstructies zijn grondkerende constructies ter instandhouding van de gronden gelegen aan het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam. Denk hierbij aan een beschoeiing, damwand of een kademuur. In de legger zijn oeverconstructies onderdeel van het bovenwatertalud van het oppervlaktewaterlichaam, tenzij ze als waterkerend kunstwerk zijn aangemerkt. Waterkerende kunstwerken zijn oeverconstructies die van belang zijn voor de stabiliteit van de waterkering en als zodanig zijn aangegeven op de leggerkaart. Waterkerende kunstwerken horen, in de legger, bij het waterstaatswerk waterkering.

oeverlijn: dit begrip is van belang voor de leggergegevens van zowel een waterkering als oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1 en Toelichting op Artikel 3.1) staat een nadere toelichting.

onderhoud: In de Legger Delfland wordt de onderhoudsverplichting van waterstaatswerken voorgeschreven. De algemene voorschriften staan in de leggertekst (elke derde paragraaf van de hoofdstukken 2 tot en met 5). Met watervergunning of overeenkomst kunnen aanvullende en/of afwijkende onderhoudsverplichtingen zijn voorgeschreven. Op de leggerkaart kunnen aanvullende en/of afwijkende onderhoudsverplichtingen staan. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen.

onderhoudsplichtige: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.8.2 Onderhoudsplichtigen) staat een nadere toelichting.

onderhoudsverplichting: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.8.3 Onderhoudsverplichtingen) staat een nadere toelichting.

ondersteunend kunstwerk: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 5 Ondersteunende kunstwerken) staat een nadere toelichting.

onderwaterbeloop: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een waterkering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

onderwatertalud: dit begrip is van belang voor de leggergegevens van zowel een waterkering als oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Paragraaf 2.1) staat een nadere toelichting.

oppervlaktewaterlichaam: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) staat een nadere toelichting.

overdimensionering: Met het begrip *overdimensionering* wordt het in werkelijkheid aanwezige dwarsprofiel, voor zover ruimer dan het leggerprofiel, van een waterkering aangegeven. Deze

overdimensionering dient doorgaans in stand gehouden te worden. De dimensies van de overdimensionering van een waterkering worden niet aangegeven in de legger, maar kunnen achterhaald door de situatie ter plekke te bekijken in combinatie met het leggerprofiel. Onder overdimensionering valt niet de overhoogte van een waterkering. Onder overhoogte van een waterkering valt de extra aangebrachte hoeveelheid grond bij de versterking van de waterkering, met als doel om na zetting van de ondergrond en de klink van het dijklichaam het gewenste (legger) profiel te bereiken.

overeenkomst: Het betreft hier alleen schriftelijke overeenkomsten. Overeenkomsten die elektronisch tot stand zijn gekomen, vallen buiten de reikwijdte van dit begrip. In de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.13 Relatie met een overeenkomst) staat een nadere toelichting.

overige waterkering: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

peilbesluit: Besluit van het bestuur van het Hoogheemraadschap over de na te streven hoogte van het oppervlaktewater per (deel van een) peilgebied.

peilgebied: geen additionele toelichting.

polder: geen additionele toelichting.

polderkade: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

polderpeil: geen additionele toelichting.

polderwater: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) staat een nadere toelichting.

PP: polderpeil;

primair water: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) staat een nadere toelichting.

primaire waterkering: voor de definitie wordt verwezen naar de Waterwet:

Primaire waterkering: Waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door buitenwater.

In de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

profiel van vrije ruimte: Het profiel van vrije ruimte heeft tot doel de ruimte aan te geven die nodig is om een toekomstige verbetering van een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk te kunnen realiseren. Hierdoor blijft de ruimte die nodig is beschikbaar zodat ook in de toekomst waterstaatswerken en het watersysteem blijvend kunnen functioneren. Het profiel van vrij ruimte kan aan één of weerszijden van en/of onder en boven een waterstaatswerk liggen. Het profiel van vrije ruimte is op de leggerkaart aangegeven als een tweedimensionaal vlak. De ligging en afmetingen van het benodigde profiel van vrije ruimte worden bepaald door de beheerder van het watersysteem.

projectplan: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.10 Relatie met een projectplan) staat een nadere toelichting.

raai: geen additionele toelichting.

referentielijn: geen additionele toelichting.

regelbaarheid: dit begrip hoort bij de leggergegevens van een stuw. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.6) staat een nadere toelichting.

regionale waterkering: voor de definitie wordt verwezen naar de Omgevingsverordening Zuid Holland:

Regionale waterkering: een bij deze verordening aangewezen en indicatief geometrisch begrensde waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door water van een oppervlaktewaterlichaam waarvoor omgevingswaarden zijn vastgesteld als bedoeld in artikel 2.13, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet, niet zijnde een primaire waterkering of een andere dan primaire waterkering die in beheer is bij het Rijk als bedoeld in de artikelen 2.0b en 2.0h van het Besluit kwaliteit leefomgeving;

In de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

rekenpeil: dit begrip hoort bij de leggergegevens van de primaire waterkering – zeewering. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 2.1) staat een nadere toelichting.

rijksstrandpalen: de ligging van de rijksstrandpalen worden getoond op de leggerkaart. Vroeger waren dit echte palen op het strand. Tegenwoordig niet meer, al zijn er nog wel een paar te vinden op het strand.

rijksstrandpalenlijn: de rijksstrandpalenlijn wordt getoond op de leggerkaart.

RSP-lijn: geen additionele toelichting.

schouwpeil: Het schouwpeil wordt in het peilbesluit vastgesteld. Het schouwpeil is maatgevend voor het bepalen van de waterdiepte en het referentieniveau voor het voeren van schouw, verlenen van watervergunningen en het uitvoeren van onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen. Als in het peilbesluit niet expliciet een schouwpeil is opgenomen geldt in peilgebieden waar sprake is van een zomer- en winterpeil, dat het schouwpeil gelijk is aan het winterpeil en als sprake is van een flexibel peil, dat het schouwpeil gelijk is aan het midden tussen de boven- en ondergrens als schouwpeil.

Dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1, Figuur 23) staat een nadere toelichting.

secundair water: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) staat een nadere toelichting.

sifon: een sifon is een duiker. In de legger behoort een duiker tot de categorie ondersteunend kunstwerk.

sluis: geen additionele toelichting.

strand: geen additionele toelichting.

stuw: geen additionele toelichting.

stuwende duiker: een stuwende duiker is een duiker. In de legger behoort een duiker tot de categorie ondersteunend kunstwerk.

talud: geen additionele toelichting.

vergunning: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.11 Relatie met een watervergunning) staat een nadere toelichting.

vergunninghouder: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.11 Relatie met een watervergunning) staat een nadere toelichting.

verheelde waterkering: voor de definitie wordt verwezen naar de Algemene Regels behorende bij de Keur Delfland:

Verheelde waterkering: Waterkering waarvan de hoogte van de achterliggende gronden op natuurlijke wijze op gelijke hoogte of hoger dan de kruinhoogte van de waterkering zijn gelegen.

vispassage: geen additionele toelichting.

vispassageduiker: een vispassageduiker is een duiker. In de legger behoort een duiker tot de categorie ondersteunend kunstwerk.

waterbergingsconstructie: Voorbeelden van waterbergingsconstructies, zoals bedoeld in de legger, zijn waterbergingskelders, krattenconstructies, een bak, wadi's maar ook geïsoleerde waterlopen. Deze constructies maken, in de zin van de legger, geen deel uit van het oppervlaktewater; ze kunnen wel afstromen naar het oppervlaktewater of water ontvangen uit een oppervlaktewater.

Waterbergingsconstructies kunnen (tijdelijk) ingezet worden als waterberging voor de (tijdelijke) verruiming van één of meer (oppervlakte)watersystemen of om water (tijdelijk) vast te houden ter ontlasting van één of meer watersystemen. Constructies ter ontlasting van watersystemen zijn voor Delfland belangrijk in gebieden waar een oplossing van de wateroverlastopgave niet binnen in het watersysteem gevonden kan worden, of als ze worden aangelegd ter compensatie van bijvoorbeeld het verhard oppervlak, met als doel de oorspronkelijke sponswerking van het gebied c.q. de locatie te handhaven.

Waterbergingsconstructies kunnen op de leggerkaart zijn opgenomen als het in stand houden hiervan van belang is voor het functioneren van het watersysteem.

Deze constructies kunnen door Delfland of anderen zijn ingericht en kunnen ook door Delfland of anderen operationeel worden aangestuurd.

waterbreedte: Dit begrip hoort bij de leggergegevens van een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1, Figuur 23) staat een nadere toelichting.

waterkerend kunstwerk: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

waterkering: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

waterscheiding: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

waterstaatswerk: in de Toelichting deel 1 (paragraaf 1.7 Waterstaatswerken) staat een nadere toelichting.

watersysteem: voor de definitie wordt verwezen naar de Waterwet:

> **watersysteem:** Een samenhangend geheel van één of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken.

watervergunning: in de Toelichting deel 1, paragraaf 1.11 Relatie met een watervergunning staat een nadere toelichting.

watervoerend deel: Dit begrip hoort bij een oppervlaktewaterlichaam. In de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen) en in de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1, Figuur 23) staat een nadere toelichting.

werken: geen additionele toelichting.

zeewering: in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen) staat een nadere toelichting.

Toelichting op Artikel 1.2 Verplichtingen

Dit artikel regelt dat als de verplichtingen ingevolge deze legger rusten op de eigenaren van gronden, deze ook gelden voor de beperkt zakelijk gerechtigden en gebruikers krachtens persoonlijk recht. Dit kunnen bijvoorbeeld een huurder, pachter of feitelijk gebruiker van de gronden zijn. De verplichtingen rusten op al deze gerechtigden en eenieder van deze gerechtigden kan aangesproken worden voor het geheel. Deze gebruikers hebben het, soms meer dan de eigenaar, in hun macht om te voldoen aan de verplichtingen en zijn daarbij meestal ook het meest gebaat.

Toelichting op Artikel 1.3 Leggergegevens

Dit artikel regelt dat Delfland van alle op de leggerkaart opgenomen waterstaatswerken en voorkomend geval de bijbehorende beschermingszones en profiel van vrije ruimte altijd de volgende gegevens zal tonen op de leggerkaart: datum vaststelling, datum inwerkingtreding en het legger actualisatienummer van de partiële leggerwijziging of de partiële leggercorrectie waarmee het waterstaatswerk, beschermingszones en profiel van vrije ruimte op de legger is opgenomen of gewijzigd. Deze gegevens worden in beginsel getoond in het informatiescherm dat is gekoppeld aan het symbool, de lijn of het vlak van het waterstaatswerk, beschermingszone of profiel van vrije ruimte.

Met deze registratie is het eenvoudig om te achterhalen wanneer en waarom de leggerkaart is gewijzigd.

Toelichting op Artikel 1.4 Juistheid van leggergegevens

De ligging van een waterstaatswerk, beschermingszone en profiel van vrije ruimte op de leggerkaart is een benadering van de werkelijkheid. De ligging is onder andere van belang om de te bepalen waar de verbodsbepalingen uit de Keur van toepassing zijn.

Door tal van omstandigheden is het mogelijk dat de ligging in de legger afwijkt van de werkelijke ligging. Hierbij valt te denken aan:

- afkalving, verzanding, of verstuiving
- door menselijk toedoen
- de nauwkeurigheid van zoneringen
- de interpretatie van zoneringen en digitalisering (bovenwatertalud en beschermingszones oppervlaktewateren)

Hierdoor kan twijfel ontstaan over de juistheid van de leggergegevens van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone of profiel van vrije ruimte in de legger. Bij twijfel zal dit door Delfland worden onderzocht. Indien de ligging onjuist is zal dit worden gecorrigeerd op de leggerkaart.

De aard van een waterstaatswerk staat op de leggerkaart. Denk hierbij aan de functie van het water, het type waterkering of tot welke categorie een constructie in de legger behoort (bijv.: een ondersteunend kunstwerk, waterkerend kunstwerk, of geen kunstwerk). De aard van het waterstaatswerk in de legger is onder andere van belang om te bepalen welke gebodsbepalingen uit de leggertekst van toepassing zijn en waar de verbodsbepalingen uit de Keur van toepassing zijn. Door tal van omstandigheden is het mogelijk dat de aard van het waterstaatswerk niet duidelijk is of verandert.

Dit artikel regelt dat dijkgraaf en hoogheemraden beslist over de juistheid van de ligging en aard van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone en het profiel van vrije ruimte.

Toelichting op Paragraaf 1.2 Onderhoudsplichtigen

In de Toelichting deel 1, paragraaf 1.8.2 Onderhoudsplichtigen staat een algemene uitleg over onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen

In het eerste lid wordt de verbinding gelegd tussen de waterstaatswerken én onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone. De legger geeft aan wie onderhoudsplichtig zijn. Onder onderhoud wordt bedoeld alle vormen van onderhoud die worden genoemd in de legger. Hieronder wordt dus mede begrepen het gewoon onderhoud, buitengewoon onderhoud en onderhoud als bedoeld in paragraaf 1.3, 2.3, 3.3, 4.3 en 5.3 van de leggertekst.

Let op: dit gaat over de aanwijzing van de onderhoudsplichtige, niet over afspraken over wie de uitvoering van het onderhoud doet. Het is mogelijk dat één partij onderhoudsplichtig is, terwijl een andere partij het onderhoud uitvoert. Hiermee is de onderhoudsplichtige voor het onderhoud niet gewijzigd.

De onderhoudsplichtige van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone volgt uit:

1. Diegene die is aangewezen als onderhoudsplichtige op de leggerkaart,
2. Indien er geen onderhoudsplichtige is aangewezen op de leggerkaart: diegene die is aangewezen als onderhoudsplichtige in de leggertekst.

Het tweede lid regelt dat bij vergunning of overeenkomst kan worden afgeweken met betrekking tot de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen als bedoeld in het eerste lid. Als in een vergunning of overeenkomst een ander is aangewezen als onderhoudsplichtige, gaat dat in zoverre boven het bepaalde in het eerste lid.

Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning zijn opgenomen. Er zijn ook situaties waarin er in een overeenkomst tussen Delfland en een andere partij afspraken over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen. Wanneer een dergelijke bepaling in een overeenkomst of voorschrift in een vergunning is geëxpireerd of anderszins niet meer geldt, is het reguliere regime uit de legger van toepassing.

In het derde tot en met vijfde lid is een vangnet opgenomen voor de situatie dat er (nog) geen onderhoudsplichtige in de legger is aangewezen, omdat de waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone, (nog) niet in de legger zijn opgenomen.

Tabel 3: Onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk die (nog) niet op de leggerkaart is opgenomen

Waterstaatswerken die (nog) niet zijn opgenomen op de leggerkaart	Van toepassing	Onderhoudsplichtigen
Waterstaatswerken aangelegd of gewijzigd op grond van een watervergunning	Leggertekst, art. 1.5, lid 3	Vergunninghouder.
Waterstaatswerken aangelegd of gewijzigd op grond van een projectplan	Leggertekst, art. 1.5, lid 4	Hoogheemraadschap van Delfland.

Waterstaatswerken aangelegd of gewijzigd waarvan de aanleg of wijziging op grond van de Keur is vrijgesteld van de watervergunningplicht.	Leggertekst, art. 1.5, lid 5	Meldingplichtige. Onder meldingplichtigen worden hier ook bedoeld diegene die op de grond van de keur een melding hadden moeten doen, maar niet (correct) hebben gedaan.
Overige waterstaatswerken en beschermingszones	Leggertekst, art. 1.5, lid 1	Diegene die volgt uit de aanwijzing van de onderhoudsplichtige zoals aangegeven in paragraaf 2.2, 3.2, 4.2 en 5.2 van de leggertekst.

Toelichting op Paragraaf 1.3 Onderhoudsplichtigen

Toelichting op Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen

In de Toelichting deel 1, paragraaf 1.8.3 Onderhoudsverplichtingen staat een algemene uitleg over onderhoudsverplichtingen.

In het eerste lid wordt de verbinding gelegd tussen de waterstaatswerken én onderhoudsverplichtingen van waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszone. De legger geeft aan wat de onderhoudsverplichtingen omvatten.

Het tweede en derde lid regelen hoe onderhoudsverplichtingen in de leggertekst zich verhouden tot onderhoudsverplichtingen op de leggerkaart in het geval die verplichtingen van elkaar afwijken. In het geval de afwijking een *aanvulling* is, gelden beide verplichtingen. In het geval de afwijking een *strijdigheid* tussen de verplichtingen behelst, geldt de verplichting op de leggerkaart.

Het tweede lid regelt dat er voor een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone op de leggerkaart een aanvulling op de generieke onderhoudsverplichtingen, zoals voorgeschreven in de leggertekst, kan staan. Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften in de leggertekst over de onderhoudsverplichtingen niet toereikend genoeg zijn. Op de leggerkaart kunnen dan aanvullende voorschriften zijn opgenomen.

Het derde lid regelt dat er voor een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone op de leggerkaart een strijdigheid op de generieke onderhoudsverplichtingen, zoals voorgeschreven in de leggertekst, kan opleveren, én dat deze voorschriften op de leggerkaart leidend zijn boven de bepaalde voorschriften in de leggertekst. Er zijn situaties mogelijk waarin generieke voorschriften in de leggertekst over de onderhoudsverplichtingen niet wenselijk zijn. Op de leggerkaart kunnen dan afwijkende voorschriften zijn opgenomen.

De woorden "in zoverre" geven aan dat de rangorde alleen geldt voor de delen van de onderhoudsverplichtingen die in strijd zijn met elkaar.

Het vierde lid regelt dat het gestelde in de vergunning of overeenkomst leidend is boven het gestelde in de legger voor zover de bepalingen in die vergunning of overeenkomst een onderhoudsregime voorschrijven dat intensiever of specifieker is dan het onderhoudsregime dat voortvloeit uit de legger.

Indien bijvoorbeeld uit een overeenkomst of vergunning volgt dat een contractspartij of vergunninghouder een waterstaatswerk moet onderhouden "overeenkomstig zijn functie", zal dat doorgaans geen intensiever of specifieker onderhoud beteken dan hetgeen is bepaald in de legger. In dat geval geldt de legger onverkort.

Een (fictief) voorbeeld van een specifieker onderhoud is het volgende:

Uit de legger volgt dat waterkering X tweemaal per jaar gemaaid dient te worden. Bij vergunning of overeenkomst is geregeld dat omwille van de biodiversiteit op die plek slechts éénmaal per jaar

gemaaid dient te worden. De onderhoudsverplichting die volgt uit die vergunning of overeenkomst is doorgaans aan te merken als een specifieker onderhoud. Redenen hiervoor kunnen zijn dat er gemotiveerd (omwille van de biodiversiteit) in een concrete situatie (waterkering X) is afgeweken van hetgeen volgt uit de legger.

Het onderhoudsregime dat volgt uit de legger wijkt dus alleen voor zover uit een overeenkomst of vergunning een intensiever of specifieker onderhoudsregime voortvloeit. Het onderhoudsregime dat volgt uit de legger wijkt dus niet voor zover uit een overeenkomst of vergunning een minder intensief of specifiek onderhoudsregime voortvloeit.

Indien niet duidelijk is of een onderhoudsregime dat voortvloeit uit een overeenkomst of vergunning intensiever of specifieker is, geldt dat in ieder geval is voldaan aan de onderhoudsverplichting als is voldaan aan het onderhoudsregime dat voortvloeit uit de legger *en* uit de overeenkomst of vergunning.

De Legger Delfland laat de vergunningen en overeenkomsten overigens in stand. Het Besluit Legger Delfland bevat geen intrekking van een vergunning of de beëindiging van een overeenkomst.

Toelichting op Hoofdstuk 2 Waterkeringen

In dit hoofdstuk staat een toelichting op de artikelen in hoofdstuk 2 in de leggertekst. Een omschrijving van de gebruikte begrippen staat in de leggertekst, in Artikel 1.1 Begripsbepalingen en bijbehorende toelichting. Een algemene uitleg over waterkeringen staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen).

Toelichting op Paragraaf 2.1 Leggergegevens van waterkeringen

Van waterkeringen, en indien aanwezig, bijbehorende waterkerende kunstwerken wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit moeten zien (de normatieve vorm, afmetingen en/of het leggerprofiel), en wie welk onderhoud moet doen. Direct naast de waterkering ligt een beschermingszone en in voorkomend geval een profiel van vrije ruimte. De beschermingszone heeft als doel de bescherming van en/of het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het waterstaatswerk. Het profiel van vrije ruimte heeft tot doel de ruimte aan te geven die nodig is om een toekomstige verbetering van de waterkering te kunnen realiseren, zodat het waterkerend vermogen van de waterkering ook in de toekomst niet in gevaar zal komen. Het profiel van vrij ruimte kan aan één of weerszijden van en/of onder en boven de waterkering liggen.

De ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van waterkeringen, bijhorende waterkerende kunstwerken en beschermingszones, en indien aanwezig, het profiel van vrije ruimte, kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan, of een combinatie van beiden. Dit verschilt per type waterkering. Soms staan deze gegevens zelfs niet in de legger en kunnen deze worden bepaald door de situatie ter plekke te bekijken. Delfland streeft naar een actuele en complete leggerkaart.

Ligging waterkeringen

De leggerkaart toont (een deel van) de ligging van alle waterkeringen, behalve de waterscheidingen. De ligging van waterscheidingen staat op de kaart behorende bij peilbesluiten. Op de leggerkaart kan de ligging van waterkeringen, beschermingszones en het profiel van vrije ruimte, of onderdelen daarvan, zijn aangegeven als vlak, lijn of symbool (Tabel 4). Dit verschilt per waterstaatswerk. De leggerkaart toont niet van elke waterkering alle onderdelen; om de ligging van deze onderdelen te bepalen wordt de leggertekst gehanteerd, en zal indien nodig, de situatie ter plekke worden bekeken.

Tabel 4: Overzicht: weergave van de ligging van (onderdelen) van waterkeringen op leggerkaart

Weergave	Ligging
Vlak	Zone van de waterkering. Zone van een waterkerend kunstwerk. Beschermingszone. Zone van het profiel van vrije ruimte.
Lijn	Begrenzing van het waterstaatswerk, beschermingszone, profiel van vrije ruimte, referentielijn, zoals een buitenkruinlijn, middenkruinlijn of raai, waterkerend kunstwerk (wandconstructie).
Symbool	Waterkerend kunstwerk.

Vorm, afmetingen, constructie en leggerprofiel van waterkeringen

De (driedimensionale) normatieve vorm en afmetingen van de waterkering worden in de legger aangegeven met een leggerprofiel. Het leggerprofiel van een dijk of kade is een verticale normatieve dwars- of langsdoorsnede van een waterkering. De werkelijke afmeting van een waterkering kan groter zijn dan het normatieve leggerprofiel. Figuur 6 toont een voorbeeld van een schematische weergave van het

leggerprofiel van een dijk of kade. Het toont de samenhang tussen de verschillende begrippen zoals de kruin en de teenlijn. Bij de zeewering spreken we niet van leggerprofielen, maar van grensprofielen. Figuur 6 is daarom niet van toepassing op de zeewering.

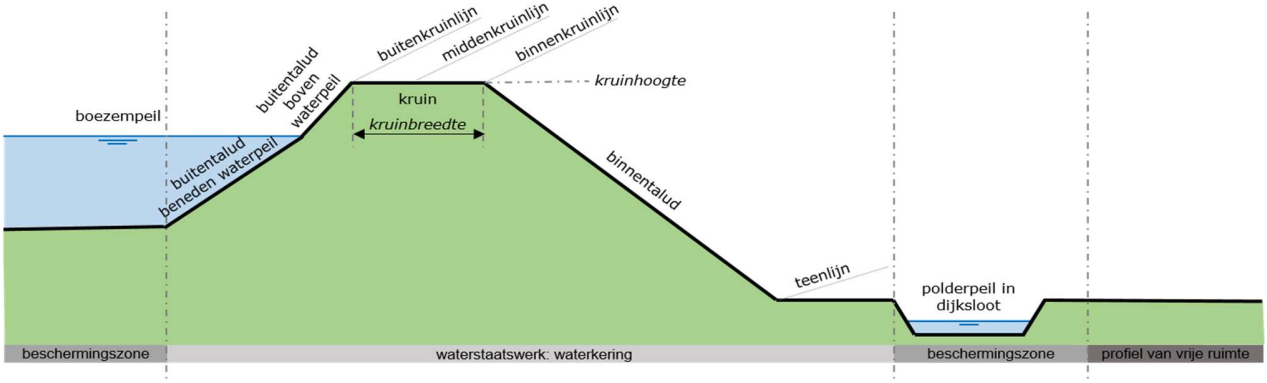

Figuur 6: Schematische dwarsdoorsnede van een waterkering en uitleg bijbehorende begrippen

De leggerkaart toont de normatieve vorm, afmetingen, constructie van een waterkering. Dit kan in een tabel op het informatiescherm en/of als een tekening van het leggerprofiel (in de bijlage van het een informatiescherm). Het informatiescherm kan worden geopend door op de leggerkaart te klikken op de vlakken, lijnen of symbolen die de ligging van de waterkering weergeven. De bijlagen staan onderaan in dit informatiescherm.

De leggerkaart toont niet van elke waterkering de normatieve vorm en afmetingen; om de normatieve vorm en afmetingen van de landscheidingen en de waterscheidingen te bepalen wordt de leggertekst gehanteerd, en zal indien nodig, de situatie ter plekke worden bekeken.

Waterkerende kunstwerken staan op verschillende manieren op de leggerkaart, als vlak, als lijn, als symbool, maar ook als onderdeel van het leggerprofiel van de waterkering.

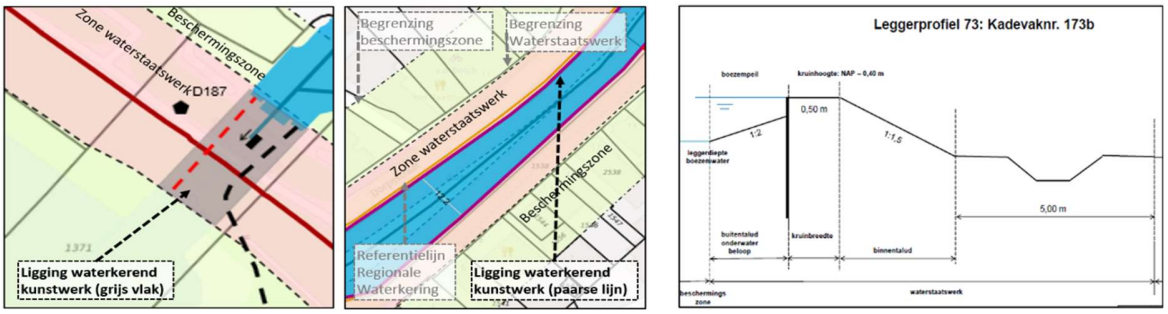

Figuur 7: Waterkerende kunstwerken op leggerkaart (verschillende weergaven)

Toelichting op Artikel 2.1 Leggergegevens van primaire waterkeringen: zeewering

Dit artikel geeft aan welke gegevens van de primaire waterkering, Zeewering en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones, en indien aanwezig, het profiel van vrije ruimte er in de legger staan. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. De leggerkaart toont ook de ligging van de rijksstrandpalen, de rijksstrandpalenlijn en de raaien met afmetingen. In Tabel 5 en Tabel 6 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat

een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van de zeewering. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek de zeewering, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.1 Primaire waterkeringen).

Tabel 5: Leggergegevens primaire waterkering, zeewering, en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones en profiel van vrije ruimte

LEGGERGEGEVENS* WATERKERING		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone waterstaatswerk	Roze vlak op leggerkaart.
	Landwaartse begrenzing	Rode lijn op leggerkaart.
	Zeewaartse begrenzing	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
	Duinvoet	Gele lijn op leggerkaart.
	Raai (met afmetingen)	Zwarte lijn op leggerkaart.
Leggervak		Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
Raainummer		Op informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie (o.a. afmetingen en vorm grensprofiel over 50 jaar én over 200 jaar)	Grensprofiel: Dwarsprofiel	Op informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart en/of op de tekeningen van het dwars- en lengteprofiel van het grensprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.
	Grensprofiel: Lengteprofiel	
	Vorm grensprofiel	
	Rekenpeil (m NAP)	
	Kruinhoogte (m NAP)	
	Ligging (a) (m t.o.v. Rijkstrandpalenlijn)	
	Ligging (b) (m t.o.v. Rijkstrandpalenlijn)	
	Ligging (c) (m t.o.v. Rijkstrandpalenlijn)	
	Ligging (d) (m t.o.v. Rijkstrandpalenlijn)	
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 2 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud legger- of doorgaand grensprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 1 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.14 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud legger- of doorgaand grensprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 1 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**	Zone waterstaatswerk	Op informatiescherm van roze vlak op leggerkaart.
	Duinvoet	Op informatiescherm van gele lijn op leggerkaart.
	Landwaartse begrenzing	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
	Raai met afmetingen	Op informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.

LEGGERGEGEVENS WATERKEREND KUNSTWERK*		*Waar staan deze gegevens?*
Ligging		Grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
Naam en/of Leggercode en/of profiel nummer		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Onderdeel van (type waterkering)	
	Type waterkerende constructie	
	Breedte (m NAP)	
	Diepte (m NAP)	
	Kerende hoogte (m NAP)	
	Lengteprofiel	Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of op de tekeningen van het dwars- en lengteprofiel van het grensprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.
	Dwarsprofiel	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 3 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.16 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
LEGGERGEGEVENS BESCHERMINGSZONE*		*Waar staan deze gegevens?*
Ligging	Beschermingszone	Geel vlak op leggerkaart.
	Beschermingszone: strand	Geel vlak op leggerkaart
	Begrenzing zijde waterstaatswerk	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde en waterzijde	Zwarte Streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Leggervak		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.
LEGGERGEGEVENS PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE*		*Waar staan deze gegevens?*
Ligging	Zone	Lichtblauw vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde beschermingszone	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van lichtblauw vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering, beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan. Er kunnen ook leggergegevens in de bijlagen van dit informatiescherm staan.*

*** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Tabel 6: Overige gegevens op leggerkaart: Rijksstrandpaal en rijksstrandpalenlijn

GEGEVENS RIJKSSTRANDPAAL	***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Symbool op leggerkaart.
Code	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Datum opname in Legger Delfland	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
GEGEVENS RIJKSSTRANDPALENLIJN	***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
Datum opname in Legger Delfland	Op informatiescherm van gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.

Toelichting ligging, vorm, afmeting, constructie en grensprofiel

De leggerkaart toont de ligging van de zeewering (landwaartse begrenzing, duinvoet, zeewaartse begrenzing, zone waterstaatswerk), de normatieve vorm en afmetingen van de waterkering (grensprofiel) en de bijbehorende waterkerende kunstwerken. Naast de waterkering ligt de beschermingszone en indien aanwezig het profiel van vrije ruimte. Ook deze worden getoond op de leggerkaart. Op de leggerkaart staan ook de rijksstrandpalen, de rijksstrandpalenlijn en de raaien.

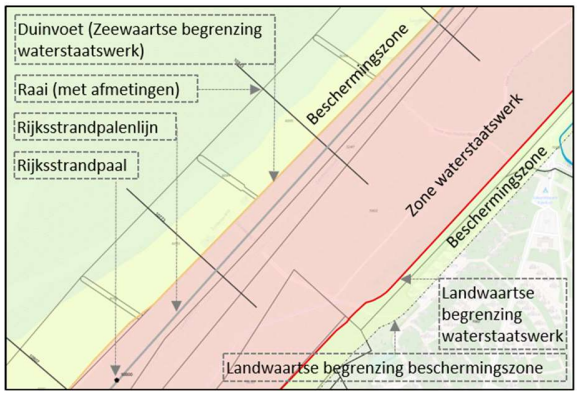

Figuur 8: Weergave van de ligging van de zeewering op de leggerkaart

In de legger zijn de locatie specifieke normatieve vorm en afmetingen van de zeewering aangegeven met grensprofielen en niet met leggerprofielen. De werkelijke afmetingen van de zeewering kunnen groter zijn dan het grensprofiel.

De grensprofielen bestaan uit een lengteprofiel en een dwarsprofiel. De grensprofielen vormen niet de begrenzing van het waterstaatswerk zoals dat bij de leggerprofielen bij bijvoorbeeld de regionale waterkering het geval is. Het grensprofiel geeft wel de landwaartse begrenzing van het waterstaatswerk aan. De duinvoet geeft bij de zandige kust de zeewaartse begrenzing van het waterstaatswerk aan. Door het toepassen van dynamisch kustbeheer kan de ligging van de duinvoet flexibel zijn. De ligging van de duinvoet wordt regelmatig ingemeten en waar nodig met een wijziging van de legger aangepast.

In de dwarsprofielen voor de zandige kust van de zeewering (de primaire waterkering) zijn de doorgaande grensprofielen per raai over 50 jaar en 200 jaar aangegeven. Voor het bepalen van deze grensprofielen zijn zowel berekeningen uitgevoerd voor de maatgevende omstandigheden over 50 als over 200 jaar.

Een raai ligt haaks op de rijksstrandpalenlijn (op de zeewering). De ligging van het grensprofiel komt overeen met de ligging van de raai. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het gewone en alternatieve grensprofiel. De hoogte van het gewone grensprofiel is afhankelijk van de hydraulische randvoorwaarden die gelden voor de betreffende raai. De minimale hoogte is 2,5 meter boven rekenpeil. Wanneer het gewone grensprofiel niet inpasbaar is in het aanwezige duin, wordt een

alternatief grensprofiel ingepast. Deze is lager en breder dan het gewone grensprofiel, maar met hetzelfde volume zand in het profiel dat boven rekenpeil ligt. Het alternatieve grensprofiel is zo hoog als het maaiveld het toelaat, zodat het zo smal mogelijk is. De minimale hoogte is 1 meter boven rekenpeil.

Het dwarsprofiel wordt weergegeven met een schematische dwarsdoorsnede van het grensprofiel om de 'knikpunten' van het grensprofiel te duiden. Figuur 9 toon het gewone grensprofiel en Figuur 10 het alternatieve grensprofiel.

Op de leggerkaart wordt op het dwarsprofiel naast het 50 en 200 jaar grensprofiel ook het gemeten profiel van de zeewering getoond. De afstand wordt gegeven in meters ten opzichte van Rijksstrandpalenlijn; positief is zeewaarts en negatief is landwaarts. De hoogte wordt weergegeven in meters ten opzichte van NAP.

Op het lengteprofiel van het grensprofiel staan per raai de kruinhoogtes van het 50 en 200 jaar grensprofiel aangegeven. Voor het lengteprofiel zandige kust geldt: de hoogtes zijn per raai bepaald. De kruinhoogte van het grensprofiel in het gebied tussen de raaien dient bepaald te worden op basis van maaiveldhoogte.

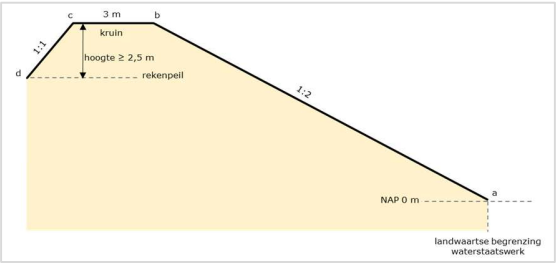

Figuur 9: Primaire waterkering – Zeewering: Schematische weergave 'gewoon grensprofiel'

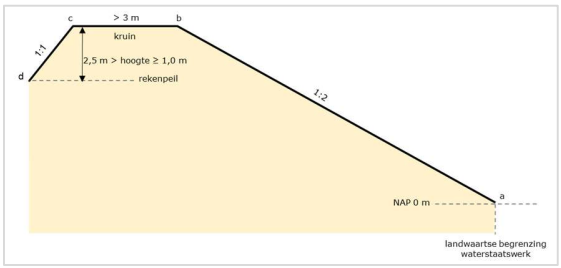

Figuur 10: Primaire waterkering – Zeewering: Schematische weergave 'alternatief grensprofiel'

Hieronder staat een voorbeeld van het 50 en 200 jaar grensprofiel van de zeewering: een dwarsprofiel (Figuur 11) en een lengteprofiel (Figuur 12). Op de leggerkaart worden de grensprofielen van de zeewering zowel getoond op de profiel-tekeningen als in tabel vorm op het informatiescherm op de leggerkaart.

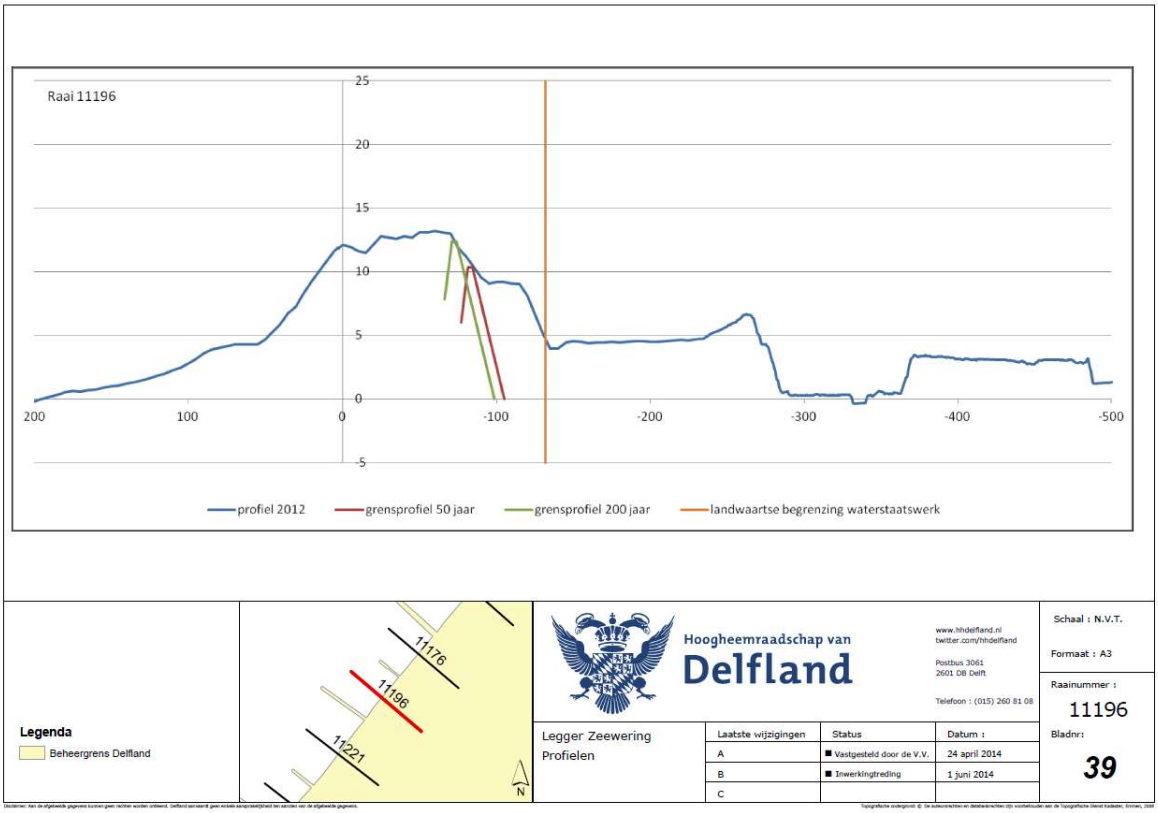

Figuur 11: Grensprofiel Zeewering: dwarsprofiel

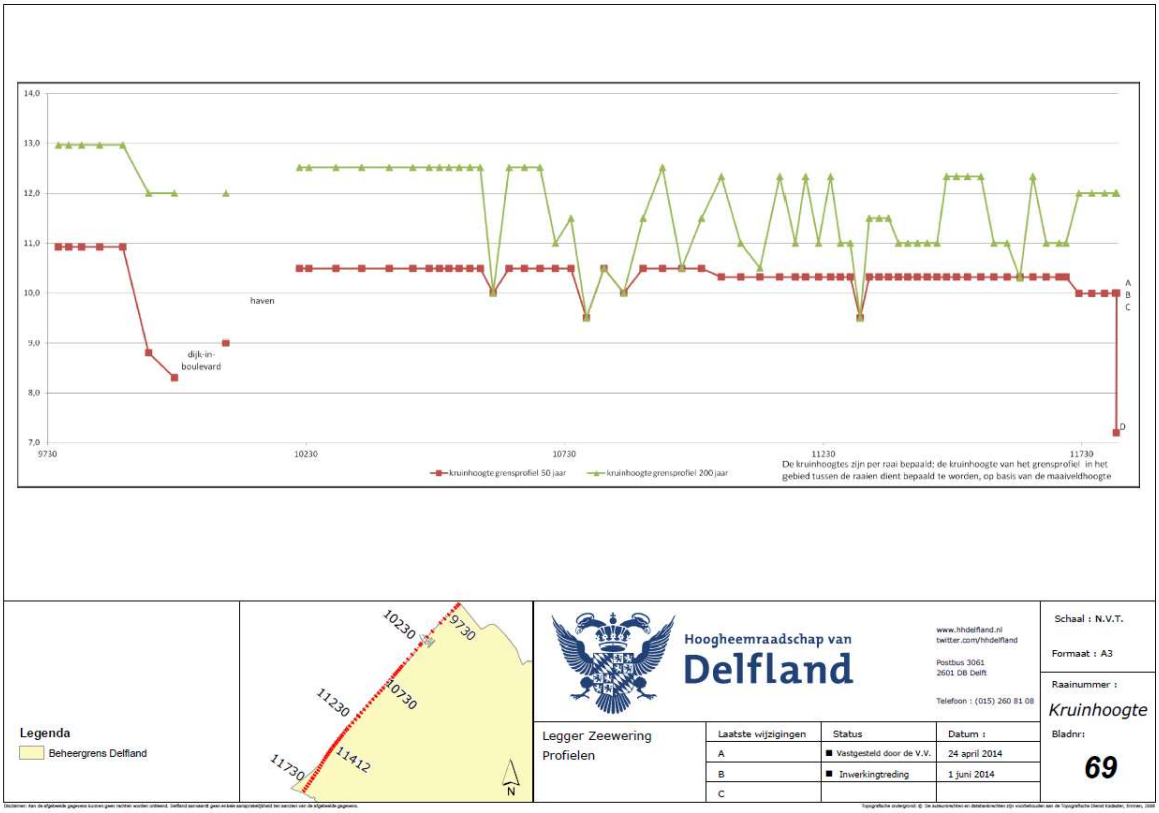

Figuur 12: Grensprofiel Zeewering: lengteprofiel

Toelichting op Artikel 2.2 Leggergegevens van primaire waterkeringen: Delflandsedijk

Dit artikel geeft aan welke gegevens van de primaire waterkering, Delflandsedijk (zeedijk en rivierdijk) en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones, en indien aanwezig, het profiel van vrije ruimte er in de legger staan. Ook de dijkpalen en de locatie van het maatgevend leggerprofiel horen hierbij. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In Tabel 7 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van de Delflandsedijk. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek de Delflandsedijk, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.1 Primaire waterkeringen).

Tabel 7: Leggergegevens primaire waterkering, Delflandsedijk, en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones en profiel van vrije ruimte

GEGEVENS* WATERSTAATSWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone waterstaatswerk	Roze vlak op leggerkaart.
	Buitenkruinlijn (referentielijn)	Rode lijn op leggerkaart.
	Locatie maatgevend leggerprofiel	Zwarte lijn op leggerkaart.
	Dijkpaal	Symbool op leggerkaart.
	Begrenzing	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.

Naam en dijkvak		Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
Leggervak		Op informatiescherm van roze vlak op leggerkaart.
Profielnummer en naam van locatie maatgevend leggerprofiel		Op informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.
Leggercode van dijkpaal		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Leggerprofiel: Dwarsprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of op de tekeningen van het dwars- en lengteprofiel van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
	Leggerprofiel: Lengteprofiel	
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 2 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 1 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.14 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**	Zone waterstaatswerk	Op informatiescherm van roze vlak op leggerkaart.
	Buitenkruinlijn	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
	Locatie maatgevend profiel	Op informatiescherm van zwarte lijn op leggerkaart.
	Dijkpaal	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
GEGEVENS* WATERKEREND KUNSTWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
Naam en/of Leggercode		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of op de tekeningen van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Onderdeel van (type waterkering)	
	Type waterkerende constructie	
	Breedte (m NAP)	
	Diepte (m NAP)	
	Kerende hoogte (m NAP)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.9, lid 3 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.16 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
GEGEVENS* BESCHERMINGSZONE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Beschermingszone	Geel vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde waterstaatswerk	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.

	Begrenzing landzijde	Zwarte Streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.
GEGEVENS* PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone	Lichtblauw vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde beschermingszone	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van lichtblauw vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering, beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan. Er kunnen ook leggergegevens in de bijlagen van dit informatiescherm staan.*

*** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel

De primaire waterkering Delflandsedijk bestaat uit de zeedijk en de rivierdijk. De leggerkaart toont de ligging van de Delflandsedijk (buitenkruinlijn, zone waterstaatswerk en begrenzing waterstaatswerk), de normatieve vorm en afmetingen van de waterkering (leggerprofiel) en de bijbehorende waterkerende kunstwerken. Naast de waterkering ligt de beschermingszone en indien aanwezig het profiel van vrije ruimte. Ook deze worden getoond op de leggerkaart. Op de leggerkaart staan ook de dijkpalen en de locatie van het maatgevend profiel.

De locatie specifieke normatieve vorm en afmetingen worden aangegeven met de (normatieve) leggerprofielen van de Delflandsedijk. De werkelijke afmetingen van de Delflandsedijk kunnen groter zijn dan het normatieve leggerprofiel.

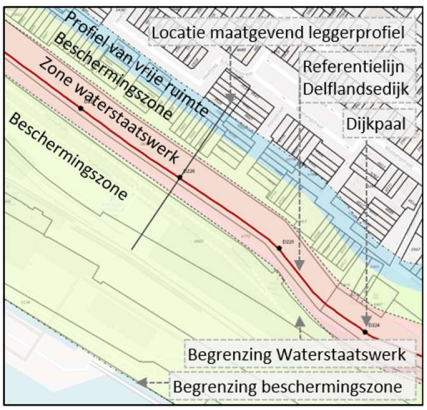

Figuur 13: Voorbeeld weergave:

Het leggerprofiel bestaat uit een lengteprofiel en een dwarsprofiel. Deze staan aangegeven op tekening op de leggerkaart. Een voorbeeld van een locatie specifiek leggerprofiel van de Delflandsedijk is in Figuur 14 (dwarsprofiel) en Figuur 15 (lengteprofiel) weergegeven

De ligging van het dwarsprofiel is haaks op de buitenkruinlijn. Het referentiepunt op de dwarsprofielen komt overeen met de ligging van de buitenkruinlijn op de leggerkaart. De buitenkruinlijn loopt langs de dijkpalen. Op het lengteprofiel en het dwarsprofiel staat de dijktafelhoogte, de dijktafelhoogte 100 jaar (rivierdijk) en/of de dijktafelhoogte 200 jaar (zeedijk).

Het locatie specifieke dwarsprofiel is bepaald naar aanleiding van de situatie op de "locatie van het maatgevend profiel" (zoals aangegeven op de leggerkaart), maar is van toepassing voor meerdere dijkvakken. Op de tekening van het dwarsprofiel staat aangegeven voor welke dijkvakken dit leggerprofiel van toepassing is.

Het uitgangspunt voor de ligging van de beschermingszone van de Delflandsedijk was: de beschermingszone bevindt zich aan weerszijde van het waterstaatswerk. De breedte van de beschermingszone aan de landzijde is overal 25 meter. De beschermingszone aan de rivierzijde van het waterstaatswerk is maatwerk en loopt tot aan het buitenwater.

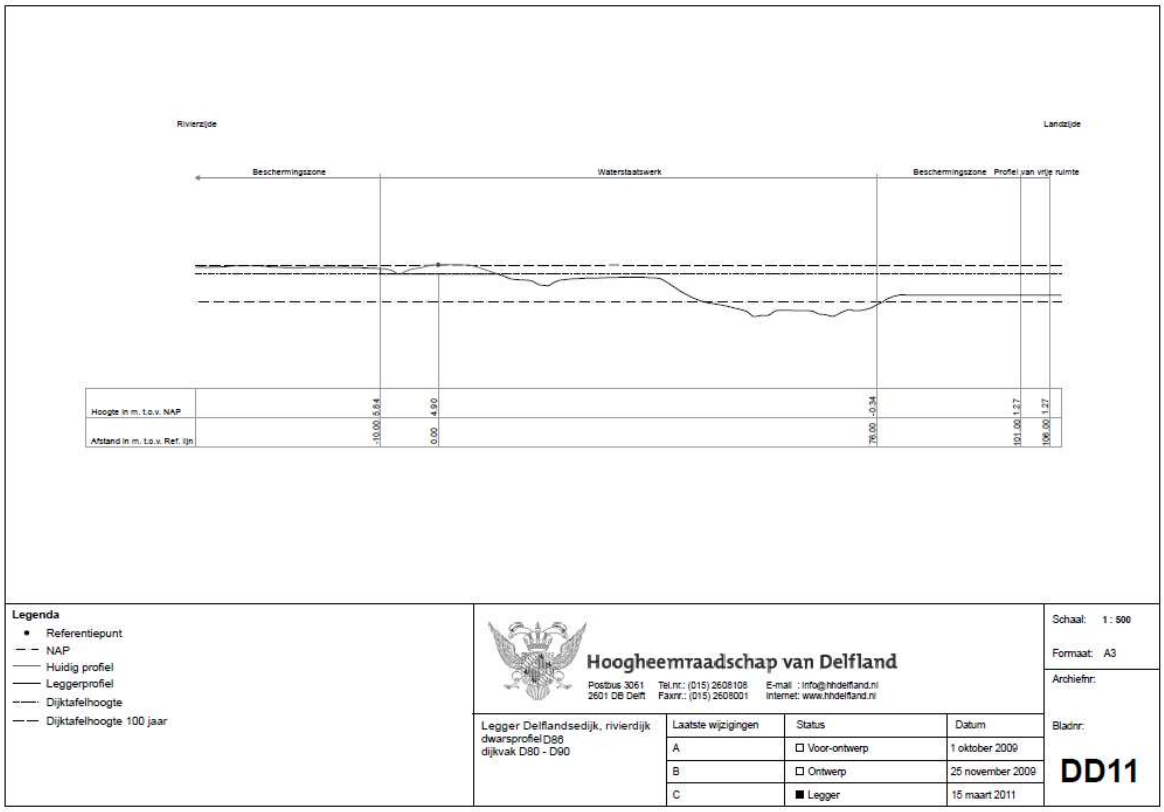

Figuur 14: Leggerprofiel Delflandsedijk, rivierdijk: dwarsprofiel

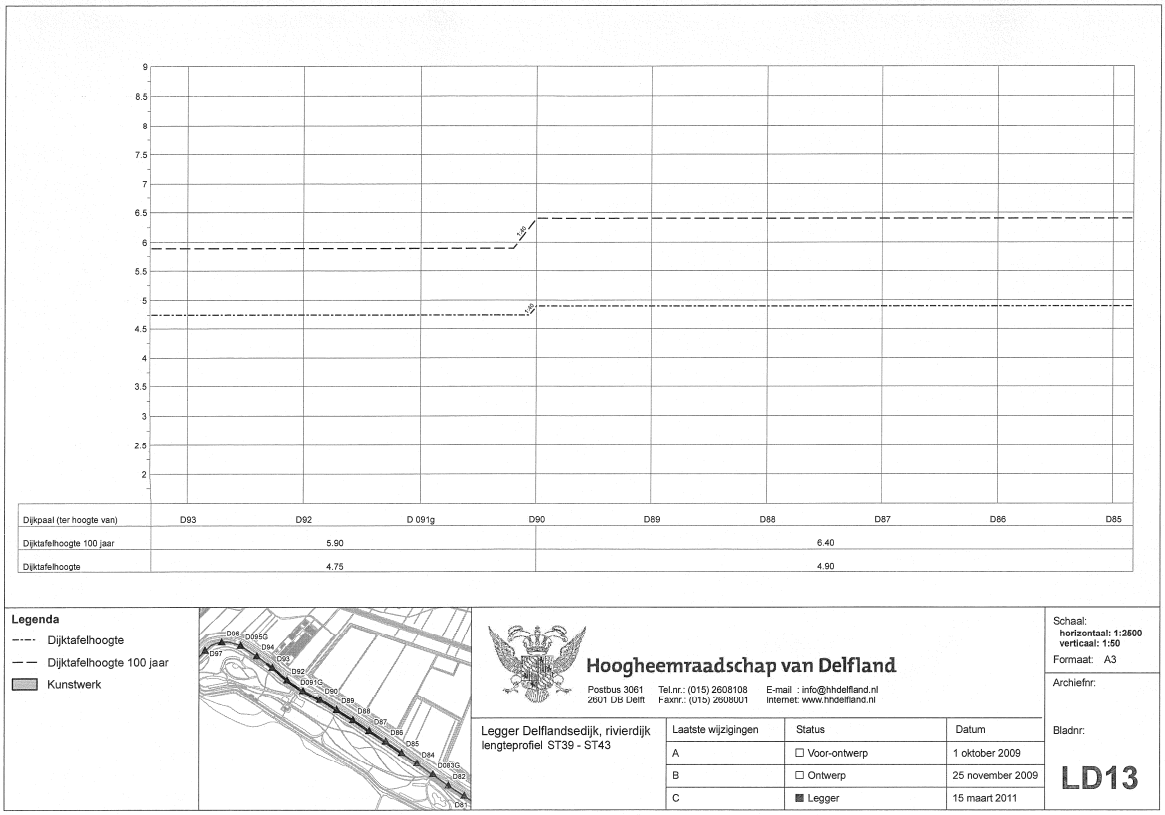

Figuur 15: Leggerprofiel Delflandsedijk, rivierdijk: lengteprofiel

Toelichting op Artikel 2.3 Leggergegevens van regionale waterkeringen

Dit artikel geeft aan welke gegevens van de regionale waterkering en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones, en indien aanwezig, het profiel van vrije ruimte er in de legger staan. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In Tabel 8 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van regionale waterkeringen. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek de regionale waterkeringen, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.2 Regionale waterkeringen).

Tabel 8: Leggergegevens regionale waterkering en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones en profiel van vrije ruimte

GEGEVENS* WATERSTAATSWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone waterstaatswerk	Roze vlak op leggerkaart.
	Buitenkruinlijn (referentielijn)	Oranje lijn op leggerkaart.
	Begrenzing	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
Leggervak		Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Functie	
	Leggerprofiel	

	Kruinhoogte (m + PP)	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of op de tekeningen van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart.
	Kruinhoogte (m + NAP)	
	Kruinbreedte (m)	
	Binnentalud (1:x)	
	Buitentalud boven waterpeil (1:x)	
	Buitentalud onder waterpeil (1:x)	
	Overdimensionering	De vorm en afmeting van de overdimensionering staan niet aangegeven in de legger. De overdimensionering kan worden bepaald door de werkelijk aanwezige afmetingen van de waterkering te vergelijken met het normatieve leggerprofiel.
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.10, lid 3 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.10, lid 1 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud overdimensionering	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.10, lid 2 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.14 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 1 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud overdimensionering	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 2 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**	Zone waterstaatswerk	Op informatiescherm van roze vlak op leggerkaart.
	Buitenkruinlijn	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart.
GEGEVENS* WATERKEREND KUNSTWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Wandconstructie	Paarse lijn op leggerkaart.
	Ander waterkerend kunstwerk	Grijs vlak of symbool op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Onderdeel van (type waterkering)	Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of op de tekeningen van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart.
	Type (wand)constructie	
	Type waterkerende constructie	
	Materiaal	
	Lengte	
	Kerende hoogte (m NAP)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.10, lid 4 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.16 & art. 1.6.

Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
GEGEVENS* BESCHERMINGSZONE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone	Geel vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde waterstaatswerk	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Zwarte Streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.
GEGEVENS* PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone	Licht blauw vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde beschermingszone	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van lichtblauw vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering, beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan. Er kunnen ook leggergegevens in de bijlagen van dit informatiescherm staan.*

*** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel

De leggerkaart toont de ligging van de regionale waterkering (buitenkruinlijn, zone waterstaatswerk en begrenzing waterstaatswerk), de normatieve vorm en afmetingen van de waterkering (leggerprofiel) en de bijbehorende waterkerende kunstwerken. Naast de waterkering ligt de beschermingszone en indien aanwezig het profiel van vrije ruimte. Ook deze worden getoond op de leggerkaart. De werkelijke afmetingen van de regionale waterkering kunnen groter zijn dan het normatieve leggerprofiel.

De locatie specifieke normatieve vorm en afmetingen worden aangegeven op een informatiescherm op de leggerkaart en op de tekeningen van het leggerprofiel (een normatief dwarsprofiel van de waterkering). De ligging van de buitenkruinlijn op de tekeningen van het leggerprofiel komt overeen met de ligging van de buitenkruinlijn op de leggerkaart. De ligging van het leggerprofiel is haaks op de buitenkruinlijn.

Het uitgangspunt voor de ligging van de beschermingszone van een regionale waterkering was: de beschermingszone bevindt zich aan weerszijde van het waterstaatswerk over een afstand van 15 meter horizontaal gemeten uit de begrenzing van het waterstaatswerk.

Hieronder staan twee voorbeelden van de ligging van de regionale waterkering en bijbehorende beschermingszone op de leggerkaart en het bijbehorende locatie specifieke leggerprofiel.

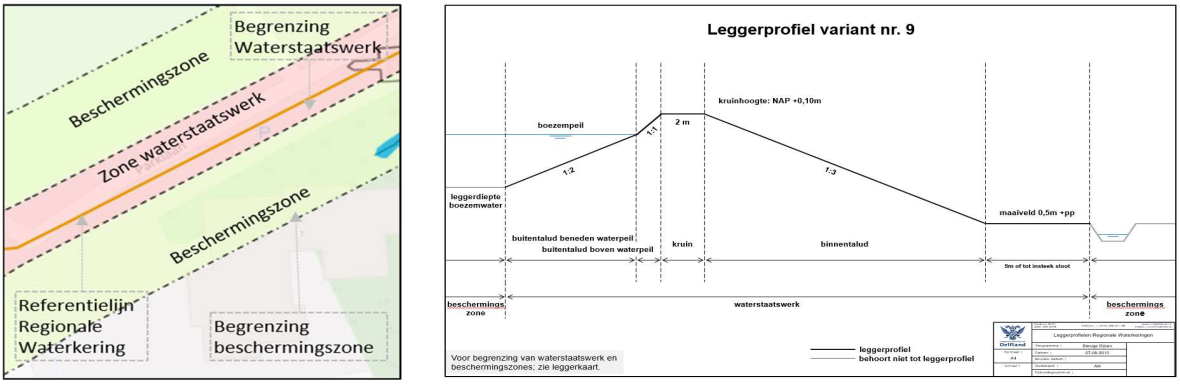

Figuur 16: Voorbeeld weergave: Ligging regionale waterkering (zonder waterkerend kunstwerk) op leggerkaart en bijbehorend locatie specifiek leggerprofiel

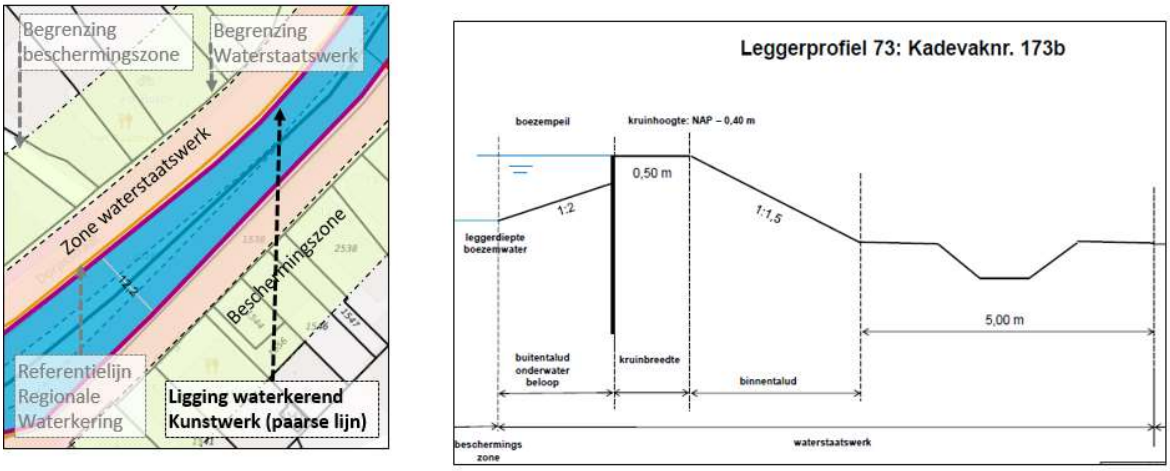

Figuur 17: Voorbeeld weergave: Ligging regionale waterkering (met waterkerend kunstwerk) op leggerkaart en bijbehorend locatie specifiek leggerprofiel

Toelichting op Artikel 2.4 Leggergegevens van overige waterkeringen: polderkaden

Dit artikel geeft aan welke gegevens van een polderkade en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones, en indien aanwezig, het profiel van vrije ruimte er in de legger staan. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In Tabel 9 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van de polderkade. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek de polderkaden, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.3 Overige waterkeringen).

Tabel 9: Leggergegevens polderkade, en bijbehorende waterkerende kunstwerken, beschermingszones en profiel van vrije ruimte

GEGEVENS* WATERSTAATSWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone waterstaatswerk	Roze vlak op leggerkaart.

	Middenkruinlijn (referentielijn)	Groene lijn op leggerkaart.
	Begrenzing	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
Leggervak		Op informatiescherm van groene lijn op leggerkaart.
Afmeting en vorm	Leggerprofiel	Op informatiescherm van groene lijn op leggerkaart en/of op de tekeningen van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van groene lijn op leggerkaart.
	Kruinhoogte (m + PP)	
	Kruinbreedte (m)	
	Binnentalud (1:x)	
	Buitentalud boven waterpeil	
	Overdimensionering	De vorm en afmeting van de overdimensionering staan niet aangegeven in de legger. De overdimensionering kan worden bepaald door de werkelijk aanwezige afmetingen van de waterkering te vergelijken met het normatieve leggerprofiel.
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.11, lid 3 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.11, lid 1 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud overdimensionering	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.11, lid 2 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.14 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 1 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud overdimensionering	Op informatiescherm van oranje lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 2 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**	Zone waterstaatswerk	Op informatiescherm van roze vlak op leggerkaart.
	Middenkruinlijn	Op informatiescherm van groene lijn op leggerkaart.
GEGEVENS* WATERKEREND KUNSTWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Wandconstructie	Paarse lijn op leggerkaart.
	Ander waterkerend kunstwerk	Grijs vlak of symbool op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Onderdeel van (type waterkering)	
	Type (wand)constructie	Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of op de tekeningen van het leggerprofiel. Deze staan in de bijlage van het informatiescherm van groene lijn op leggerkaart.
	Type waterkerende constructie	
	Materiaal	
	Lengte	
	Kerende hoogte (m NAP)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.11, lid 4 & art. 1.5.

Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.16 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van grijs vlak, paarse lijn of symbool op leggerkaart.
GEGEVENS* BESCHERMINGSZONE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone	Geel vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde waterstaatswerk	Gestreepte zwarte lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.
GEGEVENS* PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Zone	Licht blauw vlak op leggerkaart.
	Begrenzing zijde beschermingszone	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
	Begrenzing landzijde	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van lichtblauw vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering, beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan. Er kunnen ook leggergegevens in de bijlagen van dit informatiescherm staan.*

*** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel

De leggerkaart toont de ligging van de polderkade (middenkruinlijn, zone waterstaatswerk en begrenzing waterstaatswerk), de normatieve vorm en afmetingen van de waterkering (leggerprofiel) en de bijbehorende waterkerende kunstwerken. Naast de waterkering ligt de beschermingszone en indien aanwezig het profiel van vrije ruimte. Ook deze worden getoond op de leggerkaart. De werkelijke afmetingen van de polderkade kunnen groter zijn dan het normatieve leggerprofiel.

De locatie specifieke normatieve vorm en afmetingen worden aangegeven op een informatiescherm op de leggerkaart en op de tekeningen van het leggerprofiel (een normatief dwarsprofiel van de waterkering). De ligging van de middenkruinlijn op de tekeningen van het leggerprofiel komt overeen met de ligging van de middenkruinlijn op de leggerkaart. De ligging van het leggerprofiel is haaks op de middenkruinlijn.

Het uitgangspunt voor de ligging van de beschermingszone van een polderkade was: de beschermingszone bevindt zich aan weerszijde van het waterstaatswerk over een afstand van 15 meter horizontaal gemeten uit de begrenzing van het waterstaatswerk.

Hieronder staan twee voorbeelden van de ligging van de polderkade en bijbehorende beschermingszone op de leggerkaart en het bijbehorende locatie specifieke leggerprofiel.

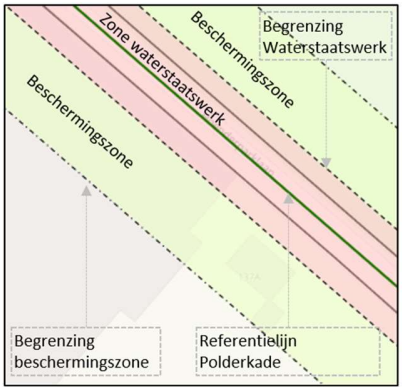

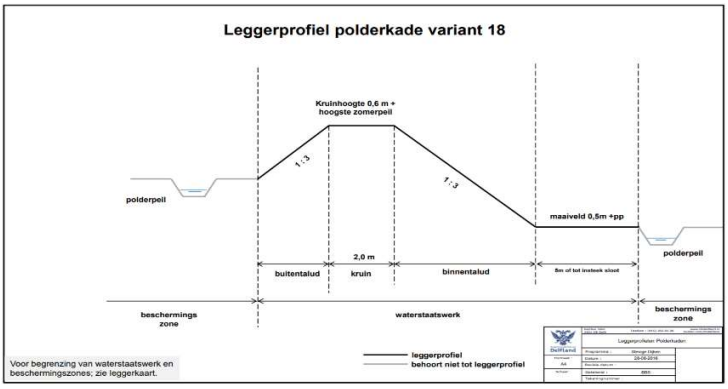

Figuur 18: Voorbeeld weergave: Ligging polderkade (zonder waterkerend kunstwerk) op leggerkaart en bijbehorend locatie specifiek leggerprofiel

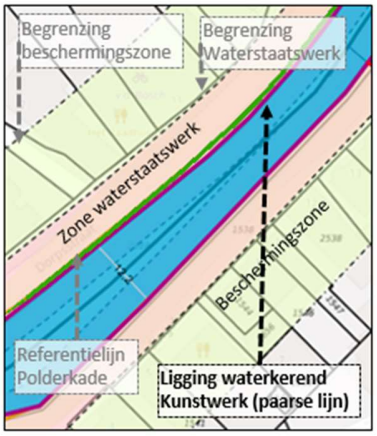

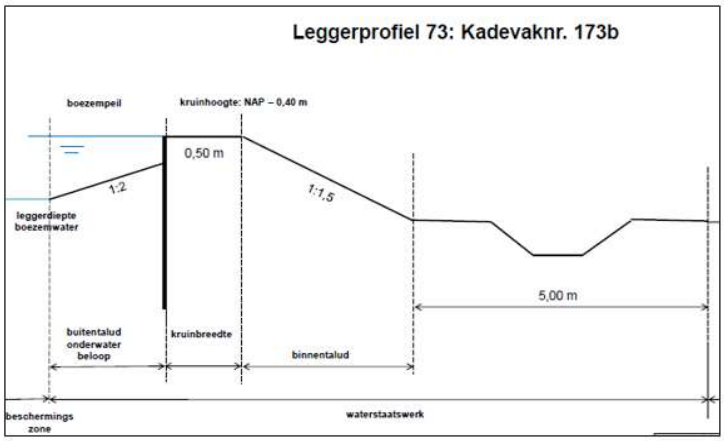

Figuur 19: Voorbeeld weergave: Ligging Polderkade (met waterkerend kunstwerk) op leggerkaart en bijbehorend locatie specifiek leggerprofiel

Toelichting op Artikel 2.5 Leggergegevens van overige waterkeringen: landscheidingen

Dit artikel geeft aan welke gegevens van landscheiding en bijbehorende waterkerende kunstwerken en beschermingszones er in de legger staan. De leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In Tabel 10 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van de landscheiding. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek de landscheiding, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.3 Overige waterkeringen).

Tabel 10: Leggergegevens overige waterkering, type landscheiding, en bijbehorende waterkerende kunstwerken en beschermingszones

GEGEVENS* WATERSTAATSWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Middenkruinlijn (referentielijn)	Cyaanblauwe lijn op leggerkaart.

	Zone waterstaatswerk en begrenzing	De ligging en de begrenzing van de zone van het waterstaatswerk landscheiding staat (nog) niet op de leggerkaart. De ligging kan worden bepaald aan de hand van de ligging van de middenkruinlijn op de leggerkaart, de leggertekst art. 2.6, lid 1, 2 en 4 en de werkelijke situatie.
Leggervak		Op informatiescherm van cyaanblauwe lijn op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting en constructie	Leggerprofiel	Het leggerprofiel en de afmetingen van het waterstaatswerk landscheiding staan niet op de leggerkaart. Het leggerprofiel kan worden bepaald aan de hand van de ligging van de middenkruinlijn op de leggerkaart, de leggertekst art. 2.6, lid 1, 2 en 4 en de werkelijke situatie.
	Kruinhoogte	
	Kruinbreedte	
	Talud	
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van cyaanblauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.12, lid 2 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van cyaanblauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.12, lid 1 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van cyaanblauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.14 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud leggerprofiel	Op informatiescherm van cyaanblauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.15, lid 1 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van cyaanblauw lijn op leggerkaart.
GEGEVENS* WATERKEREND KUNSTWERK		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Wandconstructie	Paarse lijn op leggerkaart.
	Ander waterkerend kunstwerk	Grijs vlak op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van paarse lijn of grijs vlak op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie	Onderdeel van (type waterkering)	
	Type (wand)constructie	
	Type waterkerende constructie	
	Materiaal	
	Lengte	
	Kerende hoogte (m NAP)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van paarse lijn of grijs vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.12, lid 3 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van paarse lijn of grijs vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 2.16 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit**		Op informatiescherm van paarse lijn of grijs vlak op leggerkaart.
GEGEVENS BESCHERMINGSZONE		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Beschermingszone	De ligging, vorm en afmeting van de beschermingszone staat (nog) niet op de leggerkaart. De ligging en afmeting kan worden bepaald aan de hand van de ligging van het waterstaatswerk landscheiding en leggertekst, art. 2.6, lid 3.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan. Er kunnen ook leggergegevens in de bijlagen van dit informatiescherm staan.*

*** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel

De leggerkaart toont alleen de ligging van de middenkruinlijn van de landscheiding. De zone van het waterstaatswerk, de normatieve vorm en afmetingen van de waterkering (leggerprofiel) en de bijbehorende waterkerende kunstwerken en beschermingszones staan (nog) niet op de leggerkaart.

De zone van het waterstaatswerk landscheiding en de begrenzing, de locatie specifieke (normatieve) afmetingen en leggerprofiel en de beschermingszone kunnen worden bepaald aan de hand van de ligging van de middenkruinlijn op de leggerkaart, de leggertekst, Artikel 2.6 Ligging en afmeting van landscheidingen en bijbehorende beschermingszone en de werkelijke situatie.

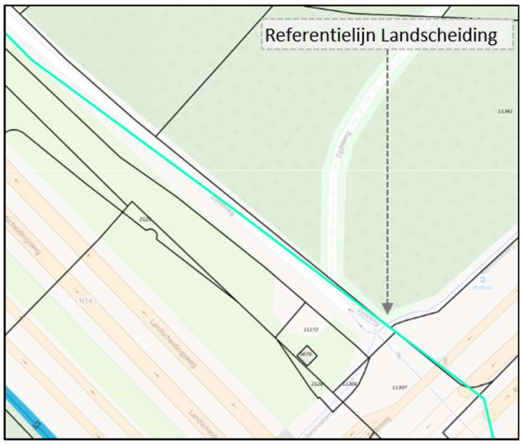

Figuur 20: Weergave van de ligging van de landscheiding op de leggerkaart

Figuur 21 toont een voorbeeld van een locatie specifiek leggerprofiel van de landscheiding. Het midden van de kruin in het leggerprofiel is hetzelfde als de middenkruinlijn op de leggerkaart. De werkelijke afmetingen van de landscheiding kunnen groter zijn dan het normatieve leggerprofiel van de landscheiding.

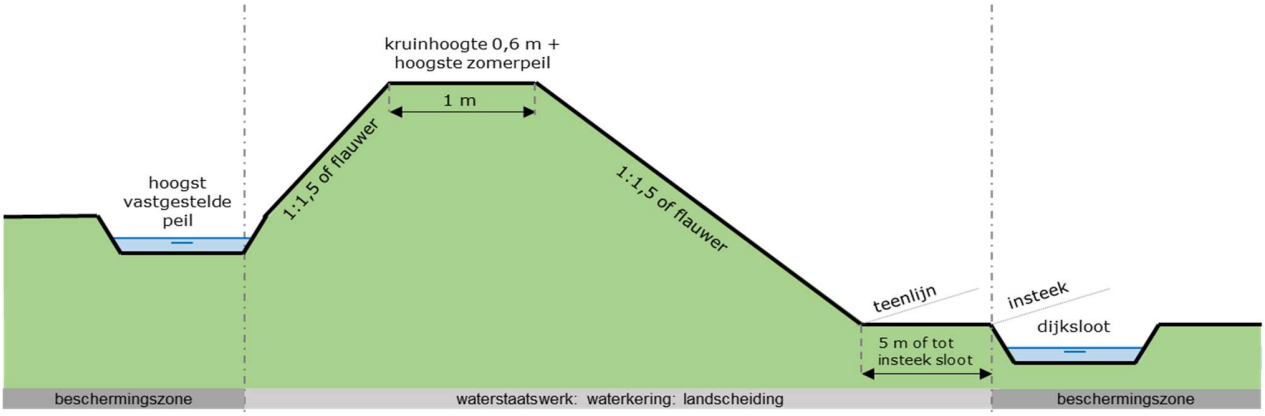

Figuur 21: Voorbeeld van een locatie specifiek leggerprofiel voor de landscheiding

Dit leggerprofiel is bepaald aan de hand van Artikel 2.6 Ligging en afmeting van landscheidingen en bijbehorende beschermingszone in de leggertekst

Toelichting op Artikel 2.6 Ligging en afmeting van landscheidingen en bijbehorende beschermingszones

Dit artikel bepaalt de vorm en afmetingen van de landscheiding.

Het eerste lid bepaalt de ligging en de standaardafmetingen van het waterstaatswerk. Hierbij is het nodig om te weten hoe de waterkering er werkelijk uit ziet.

In het tweede lid bepaalt de standaardafmetingen van het leggerprofiel van een landscheiding.

Het derde lid bepaalt de standaardafmeting van de beschermingszone van een landscheiding.

Het vierde lid draagt zorg voor de instandhouding van de landscheiding conform de bij vaststelling van dat deel van de legger aanwezige werkelijke afmetingen. De landscheiding is als geheel vastgesteld in 1997 in de Legger binnenwaterkeringen, landscheidingen, boezemkaden, polderkaden en waterscheidingen. Nadien is de landscheiding partieel gewijzigd in de legger.

Het uitgangspunt hiervan is dat de landscheiding wat betreft afmetingen in stand gehouden dient te worden. Delfland heeft alleen standaard minimale afmetingen opgenomen in het tekstuele deel van de legger en heeft geen locatie specifieke afmetingen gedefinieerd voor landscheidingen.

Toelichting op Artikel 2.7 Leggergegevens van overige waterkeringen: waterscheidingen

Dit artikel geeft aan welke gegevens van de waterscheiding en bijbehorende waterkerende kunstwerken er in de legger staan. De leggergegevens staan niet op de leggerkaart. De leggergegevens kunnen op de kaart behorende bij peilbesluiten en in de leggertekst staan. Hieronder staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van de waterscheiding. Een algemene uitleg over waterkeringen, en specifiek waterscheidingen, staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 2 Waterkeringen en paragraaf 2.3 Overige waterkeringen).

Een waterscheiding is de grens tussen twee peilgebieden waar een oppervlaktewaterlichaam aanwezig is, niet zijnde een polderkade, landscheiding, regionale waterkering of primaire waterkering. De leggerkaart toont niet de ligging en afmetingen van waterscheidingen. In de legger wordt bepaald waarin de ligging van een waterscheiding is vastgelegd: De ligging is aangegeven op de bij het peilbesluit, waar de waterscheiding betrekking op heeft, behorende kaart. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 2.8 Ligging en afmetingen van waterscheidingen.

In de legger worden geen normatieve afmetingen voorgeschreven. De afmetingen van de waterscheiding moeten ervoor zorgen dat de waterscheiding voldoende waterkerend is. Wat *voldoende waterkerend* op een bepaalde locatie betekent, is per locatie verschillend en wordt door de beheerder bepaald. In de praktijk betekent dit dat er geen water van het ene peilgebied naar het andere peilgebied mag stromen, behalve via een peil-regulerend kunstwerk. Hierbij mag de norm voor wateroverlast niet worden overschreden. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 2.8 Ligging en afmetingen van waterscheidingen en Artikel 2.15 Buitengewoon onderhoud waterkeringen, derde lid.

Toelichting op Artikel 2.8 Ligging en afmetingen van waterscheidingen

Een waterscheiding is de grens tussen twee peilgebieden waar een oppervlaktewaterlichaam aanwezig is. De kaart behorende bij peilbesluiten toont de ligging van waterscheidingen (indicatief). Deze kaart wordt getoond op het tabblad 'Peilbesluitkaarten' bij de leggerkaart. Deze kaart vormt echter géén onderdeel van deze legger. De ligging van de waterscheiding zal met wijziging van een peilbesluit worden gewijzigd.

Toelichting op Paragraaf 2.2 Onderhoudsplichtigen van waterkeringen

Toelichting op Artikel 2.9 tot en met 2.13

In de artikelen 2.9 tot en met 2.13 wordt voor elke waterkering of onderdeel daarvan een onderhoudsplichtige aangewezen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gewoon en buitengewoon onderhoud en voorts naar type waterkering en de waterkerende kunstwerken die deel uitmaken van de waterkering.

In deze artikelen staat een generieke aanwijzing van onderhoudsplichtigen per type waterkering of onderdeel daarvan. Op de leggerkaart kan per individuele waterkering of onderdeel daarvan een onderhoudsplichtige zijn aangewezen. Dit kan dezelfde onderhoudsplichtige zijn als in de leggertekst, of een uitzondering hierop. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst.

Voor waterstaatswerken welke nog niet zijn opgenomen op de leggerkaart én zijn aangelegd of gewijzigd op grond van een watervergunning of projectplan, of waarvan de aanleg of wijziging op grond van de Keur Delfland is vrijgesteld van de vergunningplicht, geldt de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen zoals aangegeven in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Delfland streeft ernaar om alle onderhoudsplichtigen op de leggerkaart te tonen.

In het laatste lid van elk artikel wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen, waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszones.

Toelichting op Paragraaf 2.3 Onderhoudsverplichtingen van waterkeringen

In de artikelen 2.14 tot en met 2.16 zijn de onderhoudsverplichtingen van waterkeringen voorgeschreven. Op de leggerkaart kan, indien nodig, per individuele waterkering of onderdeel daarvan een afwijkende of aanvullende onderhoudsverplichting zijn opgenomen. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, tweede en derde lid.

Ook zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, vierde lid. Een verwijzing naar de specifieke vergunning of overeenkomst kan worden getoond op de leggerkaart.

Toelichting op Artikel 2.14 Gewoon onderhoud waterkeringen

Het gewoon onderhoud is gericht op het waterkerend houden van de waterkering. De concrete verplichtingen zijn vooral bedoeld om de bekleding in stand te houden, kleine schade te voorkomen of te herstellen, en de waterkering toegankelijk te houden voor onderhoudsmaterieel en inspecties.

Onder het in stand houden van begroeiingen dienstig aan de waterkering wordt bijvoorbeeld verstaan het periodiek maaien, het voorkomen van kale plekken en het voorkomen van ongewenste begroeiing met diepe wortels op de waterkering. Door periodiek te maaien is de begroeiing kort genoeg om de waterkering te inspecteren op gaten en scheuren.

Onder materialen dienstig aan de waterkering worden bijvoorbeeld dijkbekledingen anders dan begroeiing verstaan, zoals een asfalt- of steenbekleding. Het in stand houden van deze materialen houdt onder andere in dat ervoor gezorgd wordt dat er geen gaten ontstaan, die de erosiebestendigheid van de waterkering aantasten.

Denk bij het bestrijden van dieren die schade toebrengen, aan het bestrijden van mollen en konijnen en van andere dieren die aantoonbaar schade toebrengen aan het waterkerend vermogen van de waterkering.

De bestrijding van muskus- en beverratten is een taak van Delfland (Waterschapswet, artikel 1, derde lid en Waterwet, artikel 3.2a) en is dan ook uitgezonderd van de onderhoudsverplichting gewoon onderhoud waterkeringen.

Denk bij het verwijderen van schadelijke begroeiing voor de waterkering aan diep wortelende begroeiing en begroeiing die door schaduwwerking ervoor zorgt dat er kale plekken in de bekleding ontstaan. Begroeiing met grote of diepe wortels kan zorgen voor ongewenste gangen of ruimtes in de waterkering. Kale plekken tasten de erosiebestendigheid van een waterkering aan. Onder schadelijke begroeiing rekenen we ook invasieve uitheemse plantensoorten. Deze moeten worden verwijderd om te voorkomen dat zij zich gaan verspreiden.

Denk bij het herstellen van schade aan bijvoorbeeld het inzaaien van kale plekken, het dichten van mollengangen en konijnengangen en andere kleine schade.

Tijdens de schouw wordt gecontroleerd of onderhoudsplichtigen zich aan de onderhoudsplicht hebben gehouden.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Artikel 2.15 Buitengewoon onderhoud waterkeringen

Het buitengewoon onderhoud van de waterkeringen is gericht op het waterkerend houden van de waterkering zodat de waterkering voldoet aan de veiligheidsnormen. Het gaat dan om het instandhouden van het (beschreven) leggerprofiel of het doorgaand grensprofiel van een waterkering.

Voor de waterscheiding geldt het eerste lid niet, maar is het derde lid van dit artikel van toepassing. Voor de waterscheiding is namelijk geen normatief leggerprofiel van de waterkering in de legger opgenomen.

De ligging, vorm, afmetingen en het leggerprofiel van de waterkeringen staan in de leggertekst en/of op de leggerkaart. Voor elk type waterkering wordt dit op een andere manier aangegeven in de legger. Soms zal de situatie ter plekke worden bekeken. Lees hiervoor de Toelichting deel 2, en specifiek:

- Toelichting op Artikel 2.1 Leggergegevens van primaire waterkeringen: zeewering
- Toelichting op Artikel 2.2 Leggergegevens van primaire waterkeringen: Delflandsedijk
- Toelichting op Artikel 2.3 Leggergegevens van regionale waterkeringen
- Toelichting op Artikel 2.4 Leggergegevens van overige waterkeringen: polderkaden
- Toelichting op Artikel 2.5 Leggergegevens van overige waterkeringen: landscheidingen

- Toelichting op Artikel 2.7 Leggergegevens van overige waterkeringen: waterscheidingen

Het buitengewoon onderhoud van de overdimensionering van de waterkeringen is gericht op het in stand houden van de dimensies van de overdimensionering zoals aanwezig ter plekke. Hieronder valt niet de instandhouding van de overhoogte van een waterkering. Onder overhoogte van een waterkering valt de extra aangebrachte hoeveelheid grond bij de versterking van de waterkering, met als doel om na zetting van de ondergrond en de klink van het dijklichaam de gewenste veiligheidsnorm te halen.

Artikel 2.15, tweede lid is alleen van toepassing op de regionale waterkering en de overige waterkering, type polderkaden vanwege leggertekst, artikel 2.10, tweede lid, en artikel 2.11, tweede lid.

Het buitengewoon onderhoud van waterscheidingen is gericht op het in voldoende waterkerende toestand houden van de waterscheiding. Water mag niet zomaar van een gebied met een hoger peil naar een gebied met een lager peil stromen, behalve via peil-regulerend kunstwerken. Buitengewoon onderhoud bij een waterscheiding betekent dat bij falen de waterkerende toestand voldoende wordt hersteld. Het water kan dan niet meer van hoog naar laag stromen. Hierbij moet worden voldaan aan de norm voor wateroverlast.

In het vierde lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Artikel 2.16 Onderhoud waterkerende kunstwerken

Het onderhoud van de waterkerende kunstwerken is gericht op het instandhouden en/of waterkerend houden van het waterkerend kunstwerk zodat het (beschreven) leggerprofiel van de waterkering, waar het waterkerend kunstwerk deel van uit maakt, in stand wordt gehouden. Zodat de waterkering met bijbehorende waterkerende kunstwerken voldoet aan de veiligheidsnormen.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen

In dit hoofdstuk staat een toelichting op de artikelen in hoofdstuk 3 in de leggertekst. Een omschrijving van de gebruikte begrippen staat in de leggertekst in Artikel 1.1 Begripsbepalingen en bijbehorende toelichting. Een algemene uitleg over oppervlaktewaterlichamen staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 3 Oppervlaktewaterlichamen).

Toelichting op Paragraaf 3.1 Leggergegevens van oppervlaktewaterlichamen

Toelichting op Artikel 3.1 Leggergegevens van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

Van (onderdelen van) oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit moeten zien (de normatieve vorm, afmetingen en/of het leggerprofiel), en wie welk onderhoud moet doen.

Dit artikel geeft aan welke gegevens van een oppervlaktewaterlichaam - al dan niet met een extra functies zoals een natte ecologische zones of gestapelde waterbergingszones -, en bijbehorende beschermingszones er in de legger staan. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In Tabel 11 staat per gegeven waar de informatie te vinden is. Onder de tabel staat een uitleg over de ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen.

De werkelijke afmetingen van een oppervlaktewaterlichaam kunnen dieper, breder of anders van vorm zijn dan het normatieve leggerprofiel. Meer informatie hierover staat in de Toelichting deel 1 (paragraaf 3.7, Figuur 4).

De leggerkaart toont (nog) niet alle oppervlaktewaterlichamen en ook (nog) niet alle leggergegevens daarvan. Voor oppervlaktewaterlichamen die (nog) niet zijn opgenomen op de leggerkaart, gelden wel al regels. Dit is voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen. Voor deze waterstaatswerken gelden ook al de geboden en verboden volgend uit de Keur Delfland.

Tabel 11: Leggergegevens Oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende natte ecologische zones, gestapelde waterbergingszones, oeverconstructies en beschermingszones

GEGEVENS*, ** OPPERVLAKTEWATERLICHAAM		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Watervoerend deel	Blauw vlak op leggerkaart. Blauwe lijn op leggerkaart (referentielijn).
	Bovenwatertalud: zone[8]	Lichtbruin vlak op leggerkaart. Let op: De ligging van de zonering van het bovenwatertalud op de leggerkaart is een benadering. De werkelijke afmetingen kunnen anders zijn.
	Bovenwatertalud: Oeverconstructie	Bruine lijn op leggerkaart. Let op: De leggerkaart toont de ligging van een beperkt aantal oeverconstructies. Delfland is niet voornemens om alle aanwezige oeverconstructies op de leggerkaart te tonen. Oeverconstructies zijn, in de zin van de legger, onderdeel van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam, tenzij ze als waterkerend kunstwerk zijn aangemerkt.
	Natte ecologische zone: Droog en nat deel	Groen vlak op leggerkaart.

	Gestapelde waterbergingszone	Paars geruit vlak op leggerkaart.
Leggercode en naam		Op informatiescherm van blauw vlak, blauwe lijn, lichtbruin vlak, bruine lijn, paars geruit vlak en groen vlak op leggerkaart.
Functie, vorm, afmeting, constructie		
Oppervlaktewaterlichaam	Primair of Secundair water	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart.
	Boezem of polderwater	
	Leggerdiepte (m)	
	Leggerdiepte oeverlijn (m)[9]	
	Minimale diepte (m)	
	Maximale helling bovenwatertalud	In de leggertekst, art. 3.2, lid 2.
	Maximale helling onderwatertalud	In de leggertekst, art. 3.2, lid 1.
	Leggerprofiel	Het leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam staat niet op de leggerkaart, maar kan worden bepaald aan de hand van een aantal (legger)gegevens.
	Waterbreedte watervoerend deel (m)	De leggerkaart toont de ligging van het watervoerend deel met een vlak. De waterbreedte is de breedte van dit vlak.
Bovenwatertalud: oeverconstructies	Type	Op informatiescherm van bruine lijn op leggerkaart.
Bijbehorende natte ecologische zone	Type	Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart.
	Subtype	
	Breedte nat (m)	
	Breedte droog (m)	
	Oppervlakte (m2)	
	Leggerprofiel	Het leggerprofiel van een natte ecologische zone staat niet op de leggerkaart. Het leggerprofiel van een natte ecologische zone is overal verschillend en wordt bepaald bij aanleg of aanwijzing.
	Talud	In leggertekst, art. 3.2, lid 3.
Bijbehorende gestapelde waterbergingszone	Maximale kunstmatige peilstijging (m)	Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart.
	Oppervlakte (m2)	
	Bergend vermogen (m3)	
Onderhoudsplichtige		
Oppervlaktewaterlichaam	Gewoon onderhoud watervoerend deel	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 1, 3, 5, 6 en 7 & art. 1.5.
	Gewoon onderhoud bovenwatertalud (inclusief oeverconstructies)	Op informatiescherm van blauwe lijn of bruin vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 4, 5 en 6 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud watervoerend deel	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 1, 2, 5 en 6 & art. 1.5.

Bovenwatertalud: oeverconstructies	Onderhoud	Op informatiescherm van blauwe lijn bruine lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 4 & art. 1.5.
Bijbehorende natte ecologische zone	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 6 en 7 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud	Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 6 & art. 1.5.
Bijbehorende gestapelde waterbergingszone	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 5 en 7 & art. 1.5.
	Buitengewoon onderhoud	Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 5 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		
Oppervlaktewaterlichaam	Gewoon onderhoud watervoerend deel	Op informatiescherm van lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 1, 3, 4 en 5 & art. 1.6.
	Gewoon onderhoud bovenwatertalud (inclusief oeverconstructies)	Op informatiescherm van blauwe lijn of bruin vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 2, 3, en 4 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud watervoerend deel	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.6 & art. 1.6.
Bovenwatertalud: oeverconstructie	Onderhoud	Op informatiescherm van bruine lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 2, 3, en 4 & art. 1.6.
Bijbehorende natte ecologische zone	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 4 en 5 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud	Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.6, lid 1 en 3 & art. 1.6.
Bijbehorende gestapelde waterbergingszone	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 1, 2, 3 en 5 & art. 1.6.
	Buitengewoon onderhoud	Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.6, lid 1 en 2 & art. 1.6.
*Registratie onderliggend besluit****		
Watervoerend deel		Op informatiescherm van blauw vlak op leggerkaart.
Referentielijn Watervoerend deel		Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart.
Bovenwatertalud: zone		Op informatiescherm van lichtgroen vlak op leggerkaart.
Bovenwatertalud: oeverconstructie		Op informatiescherm van bruine lijn op leggerkaart.
Bijbehorende natte ecologische zone		Op informatiescherm van groen vlak op leggerkaart.
Bijbehorende gestapelde waterbergingszone		Op informatiescherm van paars geruit vlak op leggerkaart.
***GEGEVENS*,** BESCHERMINGSZONE*		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging[10] en afmeting	Beschermingszone	In de leggertekst, art. 3.3 en evt. geel vlak op leggerkaart. Let op: De ligging van de zonering van de beschermingszone op de leggerkaart is een benadering. De werkelijke ligging en afmetingen kunnen anders zijn.

	Begrenzing	Zwarte streep-stip-streep lijn op leggerkaart.
Afmetingen	Breedte (m)	Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.3.
	Hoogte vanaf maaiveld (m)	
Onderhoudsplichtige	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.4, lid 4 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Gewoon onderhoud	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 3.5, lid 2 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van geel vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn of het vlak van een (onderdeel van) de waterkering, beschermingszone en/of profiel van vrije ruimte te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de leggergegevens staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle (onderdelen van) oppervlaktewaterlichamen in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het oppervlaktewaterlichaam destijds is aangelegd of gewijzigd, staan. Indien nodig zal het oppervlaktewaterlichaam worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting (normatieve) ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel

De (normatieve) ligging, vorm, afmeting, constructie en leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan, of een combinatie van beiden. Dit verschilt per onderdeel en per locatie. Soms staan deze gegevens zelfs (nog) niet in de legger en kunnen deze worden bepaald door de situatie ter plekke te bekijken. Delfland streeft naar een actuele en complete leggerkaart.

Ligging oppervlaktewaterlichaam

Een oppervlaktewaterlichaam bestaat uit het watervoerend deel (het water) en het bovenwatertalud (de oevers). De zone van het bovenwatertalud loopt van de oeverlijn tot de insteek. De leggerkaart toont de ligging van (onderdelen van) oppervlaktewaterlichamen, al dan niet met een extra functie zoals een natte ecologische zone of gestapelde waterbergingszone. Op de leggerkaart kan de ligging zijn aangegeven als vlak of lijn (Figuur 22). Dit verschilt per onderdeel. De leggerkaart toont nog niet van elk oppervlaktewaterlichaam alle onderdelen[10]; Delfland heeft wel de ambitie om deze op de leggerkaart te tonen. Om de ligging van de ontbrekende onderdelen te bepalen, wordt de leggertekst gehanteerd en zal, indien nodig, de situatie ter plekke worden bekeken.

Een oeverconstructie hoort, in de legger, bij het bovenwatertalud. Soms wordt de ligging van een oeverconstructie op de leggerkaart getoond. Delfland is niet voornemens om alle aanwezige oeverconstructies op de leggerkaart te tonen.

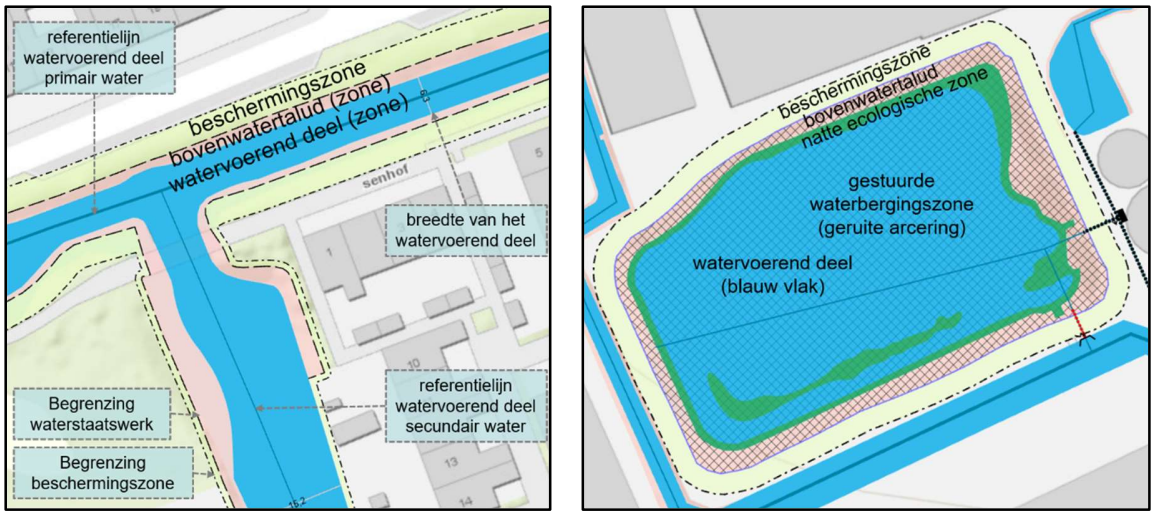

Figuur 22: Weergave van de ligging van (onderdelen) van oppervlaktewaterlichamen op leggerkaart

Links: oppervlaktewaterlichaam; Rechts: oppervlaktewaterlichaam met natte ecologische zone én gestapelde waterbergingszone.

Beschermingszones van een oppervlaktewaterlichaam

De beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam grenst direct aan het oppervlaktewaterlichaam. De ligging en afmetingen van de beschermingszone kunnen zowel op de leggerkaart als de leggertekst staan. De ligging en afmetingen, zoals volgt uit de leggertekst, blijven prevaleren boven de ligging en afmetingen van de beschermingszone op de leggerkaart[11]. De ligging en afmetingen zijn afhankelijk van de begrenzing van het oppervlaktewaterlichaam, het jaar van aanleg of aanpassing, de functie van het water, de aanwezigheid van een natte ecologische zone, de breedte van het water en de vorm van onderhoud (rijdend of varend). Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 3.3 Afmetingen van beschermingszones.

Vorm, afmetingen, constructie en leggerprofiel oppervlaktewaterlichamen

De zonering van het watervoerend deel en/of oevers (bovenwatertalud) is bepalend voor het waterbergend vermogen. De verticale (normatieve) dwarsdoorsnede van een water en de oevers (het bovenwatertalud) is bepalend voor de waterhuishouding (o.a. capaciteit van water aan- en afvoer). Deze (normatieve) afmetingen worden ook wel het leggerprofiel genoemd. Dit zijn vorm en afmetingen waaraan een oppervlaktewaterlichaam, gezien vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt, minimaal aan moet voldoen. De werkelijke afmetingen van een oppervlaktewaterlichaam kunnen afwijken van het normatieve leggerprofiel. Bijvoorbeeld: de werkelijke diepte van het water is dieper dan de leggerdiepte zoals aangegeven op de leggerkaart of de werkelijke breedte van het water is breder zijn dan de waterbreedte zoals aangegeven op de leggerkaart. Informatie hierover staat in de Toelichting deel 1 (paragraaf 3.7).

De leggerkaart toont de (normatieve) vorm, afmetingen en/of constructie van een oppervlaktewaterlichaam. Op de leggerkaart staan de leggergegevens als vlak en/of lijn op de kaart en in een tabel op het informatiescherm. Het informatiescherm kan worden geopend door op de leggerkaart te klikken op de vlakken en lijnen die de ligging van het oppervlaktewaterlichaam weergeven. De leggerkaart toont niet van elk (onderdeel van een) oppervlaktewaterlichaam de normatieve vorm en afmetingen[12];

Delfland heeft wel de ambitie om deze op de leggerkaart te tonen. Om de normatieve vorm en afmetingen van (deze onderdelen van) een oppervlaktewaterlichaam te bepalen, is de leggertekst van belang en zal, indien nodig, de situatie ter plekke worden bekeken.

Het leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam kan in een algemene vorm, met een standaard trapeziumvormig profiel worden weergegeven (Figuur 23). Van zichzelf heeft een (onderwater en bovenwater) talud van oppervlaktewater een natuurlijke helling (van klei, zand, veen of een ander materiaal). Er kan van het standaard trapeziumvormig profiel worden afgeweken, bijvoorbeeld bij een natte ecologische zone (Figuur 24) of als een ander leggerprofiel wenselijk is. Het profiel daarvan is afhankelijk van het doel dat wordt nagestreefd en kan per geval verschillen. Voor het leggerprofiel van secundaire wateren wordt veelal gebruikt gemaakt van standaardafmetingen van het leggerprofiel. Figuur 25 toont het leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam met gestapelde waterbergingszone: door kunstmatige peilstijging wordt er extra bergend vermogen gerealiseerd.

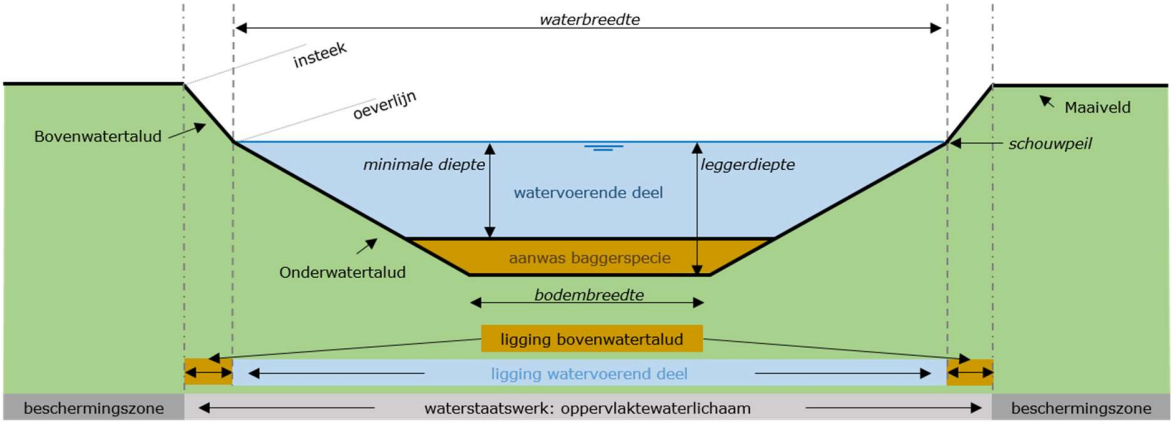

Figuur 23: Schematische weergave standaard trapeziumvormig leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam.

Het oppervlaktewaterlichaam bestaat uit het watervoerend deel en het bovenwatertalud. Het standaard leggerprofiel van het watervoerend deel heeft een trapezium vorm. De zone van het bovenwatertalud loopt van de oeverlijn tot de insteek. De beschermingszone grenst aan het oppervlaktewaterlichaam. De figuur toont de samenhang tussen de verschillende begrippen die met een oppervlaktewaterlichaam en de bijbehorende beschermingszone te maken hebben.

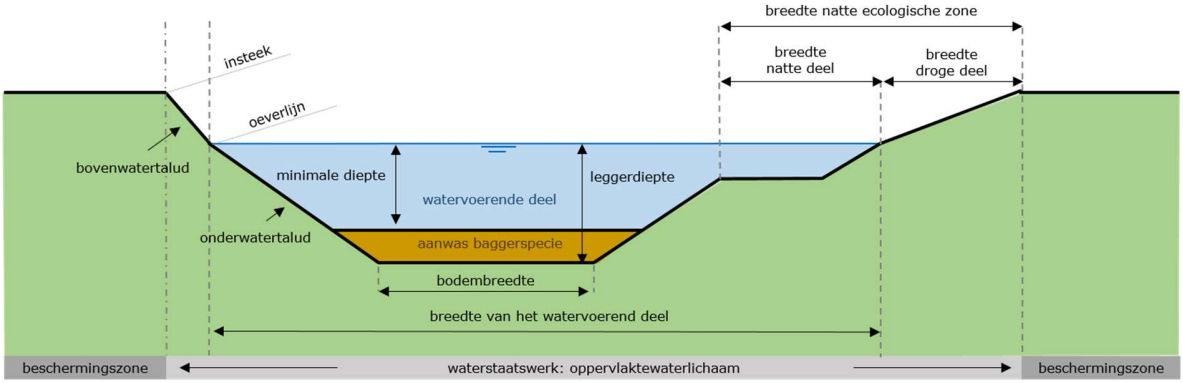

Figuur 24: Schematische weergave leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam met een natte ecologische zone

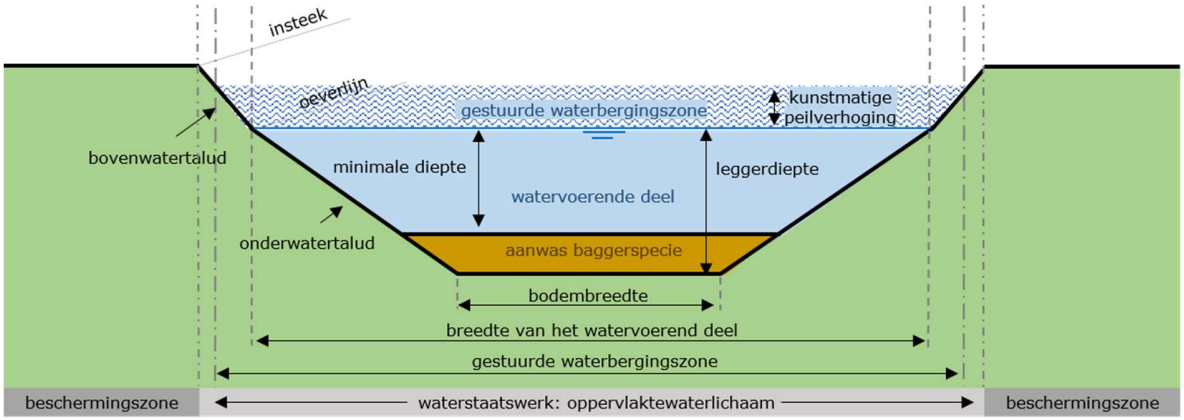

Figuur 25: Schematische weergave leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam met een gestapelde waterbergingszone

Oeverconstructies zijn grondkerende constructies die worden geplaatst ter bescherming van de gronden achter de oeverconstructies tegen afkalving en instorting. Oeverconstructies kunnen in de oeverlijn staan en horen, in de legger, bij het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam, tenzij deze als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, in de legger zijn opgenomen. De aanwezigheid van oeverconstructies verandert het normatieve leggerprofiel van het watervoerend deel niet (Figuur 26). Op sommige locaties is een trapeziumvormig leggerprofiel niet wenselijk vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt; een u-vorm of bak-vorm leggerprofiel kan in zulke situaties beter zijn. Op deze locaties kan er in de legger een leggerdiepte op de oeverlijn[13] zijn aangegeven (Figuur 27).

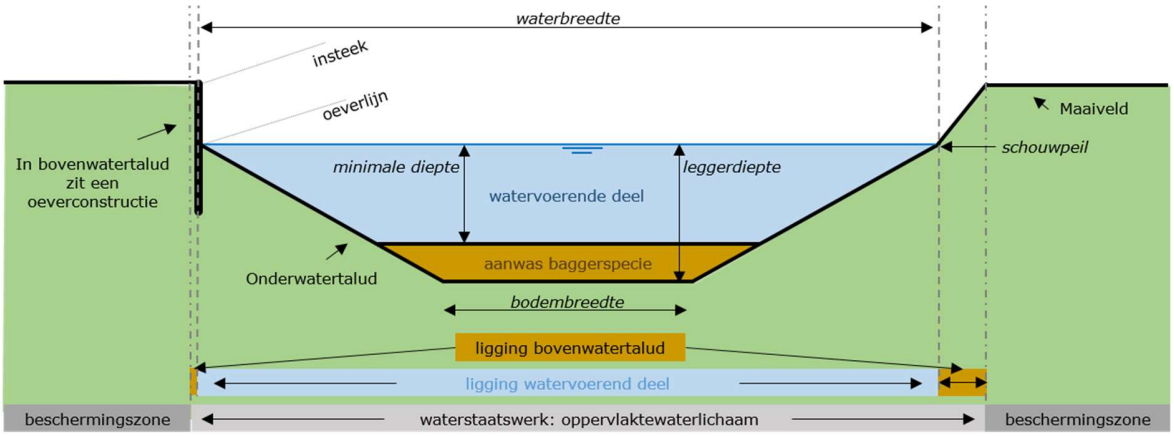

Figuur 26: Schematische weergave leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam met oeverconstructie

De aanwezigheid van een oeverconstructie verandert het normatieve leggerprofiel van het watervoerend deel niet. Let op: de werkelijke afmetingen van het watervoerend deel kunnen breder en dieper zijn dan het leggerprofiel.

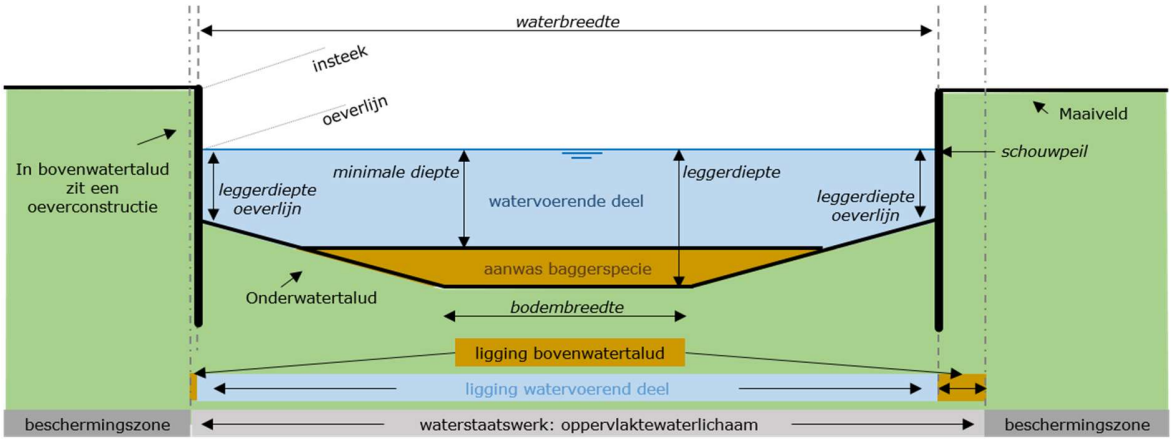

Figuur 27: Schematische weergave bak-vorm leggerprofiel van het watervoerend deel

Een leggerdiepte aan de oeverlijn geeft aan dat het trapezium leggerprofiel niet van toepassing is. Let op: de werkelijke diepte van het watervoerend deel kan dieper zijn dan het leggerprofiel.

Leggerprofiel

Het locatie-specifieke leggerprofiel, waaraan een oppervlaktewaterlichaam minimaal moet voldoen, wordt in de legger niet aangegeven op een tekening, maar kan worden bepaald aan de hand van een aantal leggergegevens, zoals de leggerdiepte en de waterbreedte. Soms staan de benodigde gegevens niet in de legger en moet de situatie ter plekke worden bekeken (bijvoorbeeld het bovenwatertalud). Soms staan deze gegevens in een vergunning of overeenkomst. In onderstaande tabel staat een uitleg over deze (benodigde) leggergegevens. In Figuur 28 tot en met Figuur 35 staat een aantal voorbeelden van het leggerprofiel van het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam. Deze afbeeldingen kunnen helpen in het bepalen van het locatie specifieke leggerprofiel aan de hand van de in de legger aanwezige gegevens.

Ligging en waterbreedte van het watervoerend deel	Het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam is het deel dat tussen de oeverlijnen ligt. Het natte deel van de natte ecologische zone hoort hierbij. De waterbreedte van het watervoerend deel is de breedte tussen de oeverlijnen op het schouwpeil, uitgedrukt in meters. De leggerkaart toont de ligging van het watervoerend deel met een vlak. De waterbreedte is de breedte van dit vlak. De waterbreedte van het leggerprofiel is vaak gelijk aan de werkelijke waterbreedte.
Minimale diepte en leggerdiepte	De minimale diepte van een oppervlaktewaterlichaam geeft het diepste deel van de watergang aan die minimaal vereist is. Indien de waterdiepte kleiner wordt dan de minimale waterdiepte, moet er worden ingegrepen, meestal door het uitvoeren van buitengewoon onderhoud (baggeren). De leggerdiepte geeft aan tot welke diepte dat onderhoud moet worden uitgevoerd. De leggerkaart toont de minimale diepte en leggerdiepte. De dieptes worden gegeven in meters ten opzichte van het schouwpeil. Het schouwpeil is vastgelegd in peilbesluiten.
Leggerdiepte oeverlijn[14]	De leggerdiepte oeverlijn geeft de waterdiepte aan de oeverlijn aan die minimaal vereist. De leggerkaart toont, indien beschikbaar, de leggerdiepte op de oeverlijn. Delfland is voornemens om op termijn voor alle wateren een de leggerdiepte (0 of een andere waarde) op de oeverlijn op te nemen. Als de leggerdiepte aan de oeverlijn nul is, dan is er, vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt geen waterdiepte op de oeverlijn vereist.

Helling bovenwatertalud en onderwatertalud	De helling van het onderwatertalud en het bovenwatertalud mag niet te steil zijn, anders zal het talud inzakken, instorten of afkalven en komt er grond en slib in (het midden van) de watergang terecht waardoor de waterdiepte en de afvoercapaciteit afnemen. De maximale helling van het onderwatertalud en bovenwatertalud is afhankelijk van het bodemtype. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 3.2 Leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen.
Bodembreedte	De bodembreedte van het leggerprofiel is de breedte van de waterbodem op de leggerdiepte. De bodembreedte is een afgeleide van de breedte van het watervoerend deel. Als vuistregel geldt dat de bodembreedte minimaal gelijk is aan 1/3e van de breedte van het water. De bodembreedte is bij brede wateren gelijk aan de breedte van het water minus tweemaal de breedte van het onderwatertalud.
Breedte nat en breedte droog van natte ecologische zones	Breedte droog en breedte nat zijn de gemiddelde breedtes van een natte ecologische zone over de totale lengte van de natte ecologische zone. Bij sommige natte ecologische zones wisselt de breedte sterk over de lengte van de oever; in die gevallen is de breedte 'variabel'. De natte ecologische zone werkt mee in het waterbergende vermogen van een oppervlaktewaterlichaam.

Voorbeelden leggerprofiel watervoerend deel

Hieronder staat een aantal voorbeelden van het leggerprofiel van het watervoerend deel van een oppervlaktewaterlichaam (zonder natte ecologische zone of gestapelde waterbergingszone). Deze afbeeldingen kunnen helpen in het bepalen van het locatie-specifieke leggerprofiel aan de hand van de in de legger aanwezige gegevens. In werkelijkheid kan het dwarsprofiel van een oppervlaktewaterlichaam afwijken van het normatieve leggerprofiel. Informatie hierover staat in de Toelichting deel 1 (paragraaf 3.7).

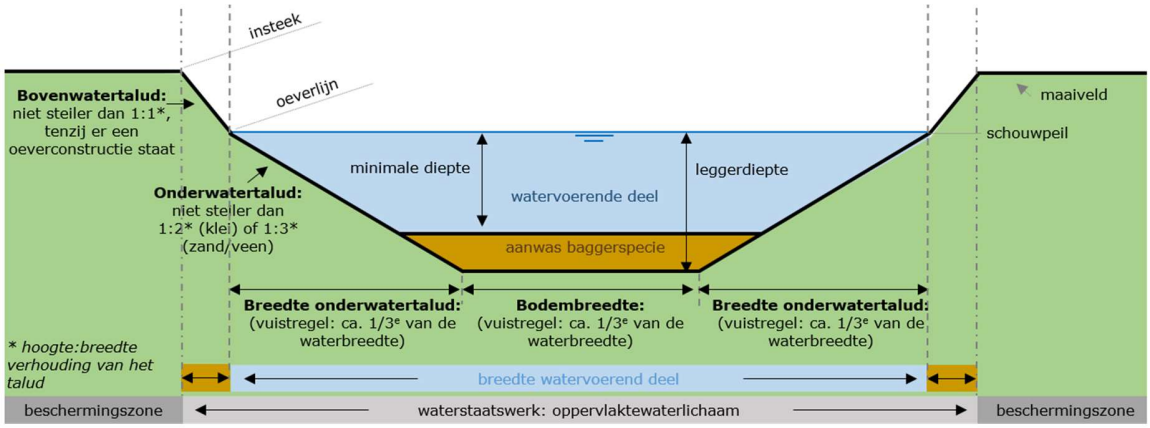

Figuur 28: Voorbeeldsituatie 1: leggerprofiel watervoerend deel van een 'gemiddelde watergang'

Deze situatie kan van toepassing zijn in situaties waarbij het onderwatertalud gelijk aan of flauwer is dan 1:2 (klei) of 1:3 (zand/veen), maar steiler dan 1:5.

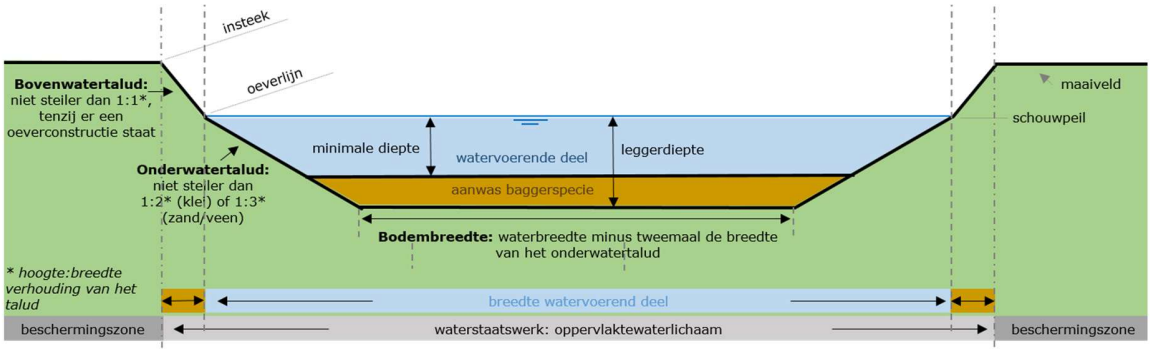

Figuur 29: Voorbeeldsituatie 2: leggerprofiel watervoerend deel van een 'brede watergang'

Bij brede watergangen neemt de diepte niet meer rechtlijnig toe met de breedte; het omslagpunt ligt bij een onderwatertalud met een helling van 1:5.

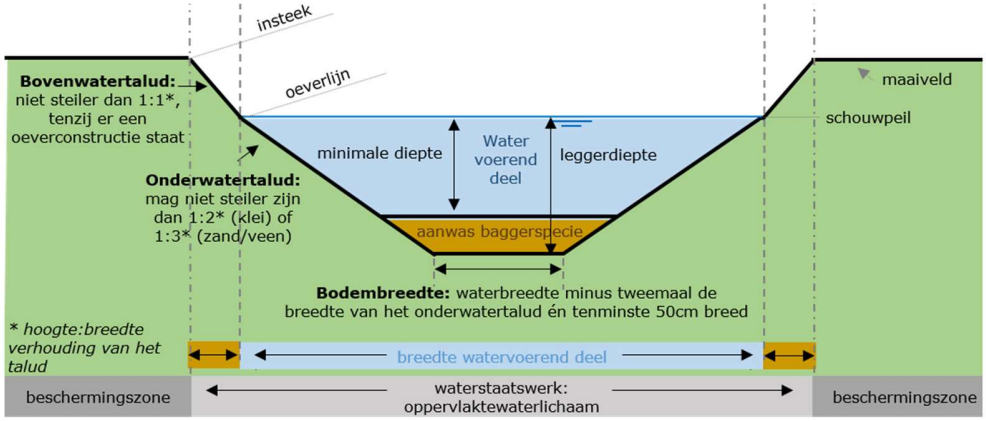

Figuur 30: Voorbeeldsituatie 3: leggerprofiel watervoerend deel van relatief smalle en diepe watergang

Bij relatief smalle en diepe watergangen is de bodembreedte van het leggerprofiel kleiner dan één derde van de breedte van het watervoerend deel.

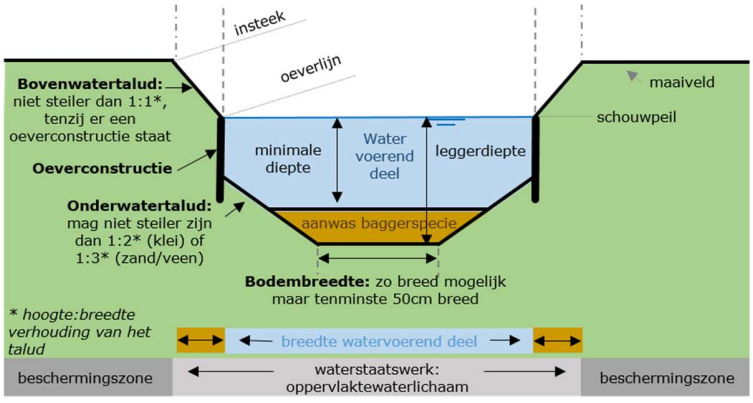

Figuur 31: Voorbeeldsituatie 4: leggerprofiel watervoerend deel van een relatief smalle en diepe watergang

Deze situatie is van toepassing bij relatief smalle en diepe watergangen (smaller dan Voorbeeldsituatie 3). De bodembreedte van het leggerprofiel is tenminste 50cm breed ten behoeve

van onderhoud. Om de leggerdiepte in stand te houden en afkalving van de achterliggende grond te voorkomen zal in bepaalde relatief smalle en diepe watergangen een oeverconstructie aanwezig zijn.

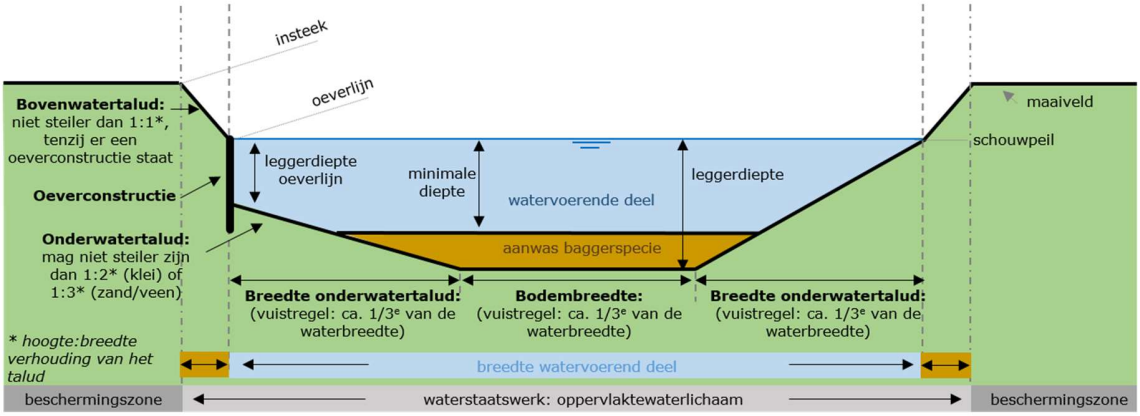

Figuur 32: Voorbeeldsituatie 5: leggerprofiel watervoerend deel, type: half-U-profiel

Deze situatie is van toepassing als er vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt een half-U-Profiel vereist is. Op de leggerkaart staan dan een leggerdiepte op de oeverlijn aan één zijde van de watergang staat aangegeven.

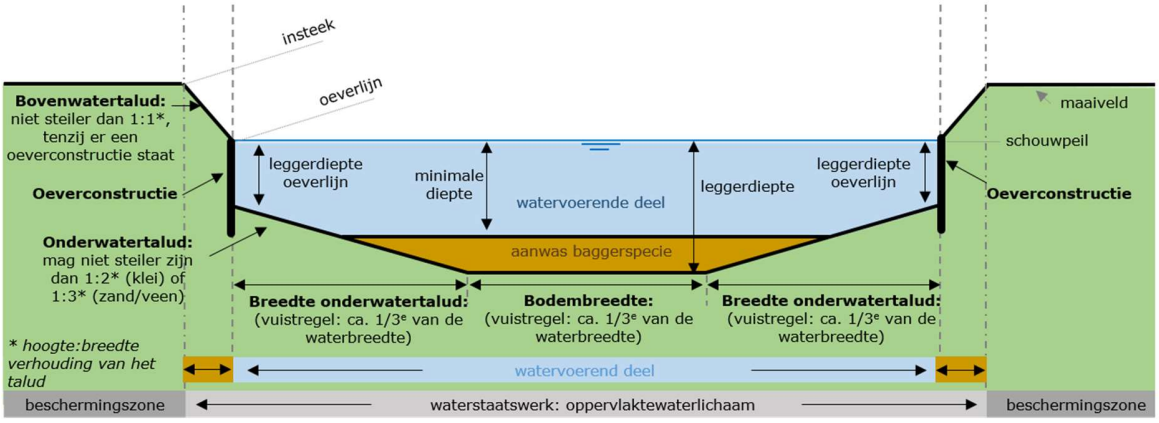

Figuur 33: Voorbeeldsituatie 6: leggerprofiel watervoerend deel, type: U-profiel

Deze situatie is van toepassing als er vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt een U-profiel vereist is. Op de leggerkaart staan dan een leggerdiepte op de oeverlijn aan twee zijden van de watergang staat aangegeven.

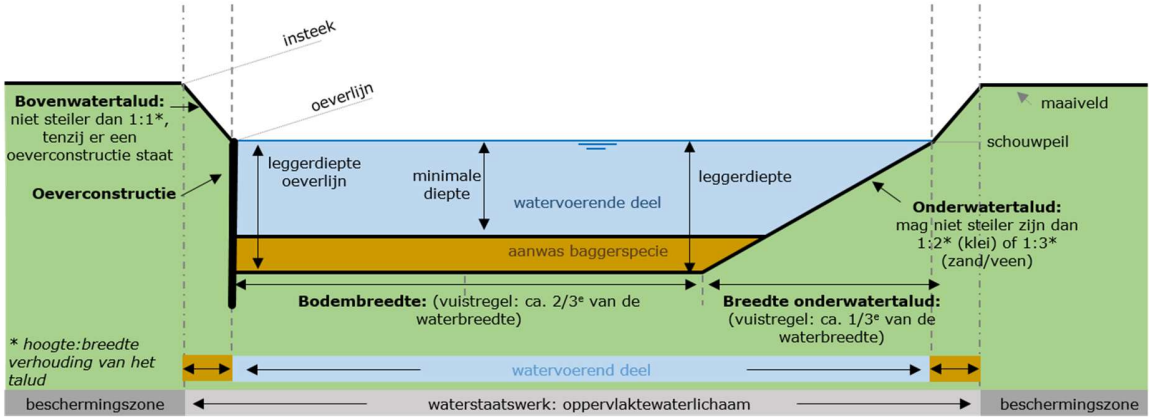

Figuur 34: Voorbeeldsituatie 7: leggerprofiel watervoerend deel, type: half-bak-profiel

Deze situatie is van toepassing als er vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt een half-bak-profiel vereist is. Deze situatie is van toepassing als er op de leggerkaart aan één zijde van de watergang een leggerdiepte op de oeverlijn staat aangegeven en deze gelijk is aan de leggerdiepte (in het midden van de watergang).

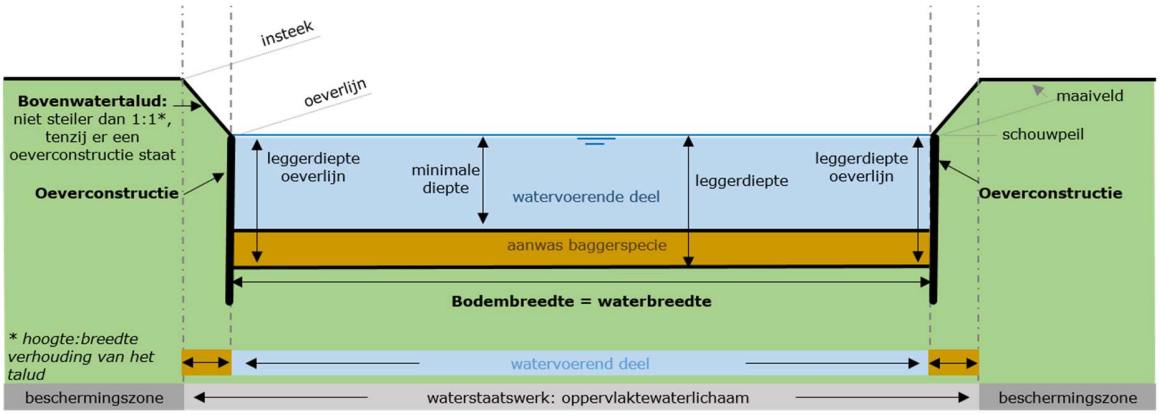

Figuur 35: Voorbeeldsituatie 8: leggerprofiel watervoerend deel, type: bak-profiel

Deze situatie is van toepassing als er vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt een bak-profiel vereist is. Deze situatie is van toepassing als er op de leggerkaart aan twee zijden van de watergang een leggerdiepte op de oeverlijn staat aangegeven en deze gelijk is aan de leggerdiepte (in het midden van de watergang).

Toelichting op Artikel 3.2 Leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen

Dit artikel regelt de maximale helling van het onderwatertalud en bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam. De voorgeschreven taluds hebben als doel voorkomen dat het talud inzakt of afkalft en hierdoor de doorstroming van het water vermindert.

Het talud wordt weergeven als een verhouding hoogte:breedte.

De helling van het onderwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam waar geen natte ecologische zone ligt, is afhankelijk van het bodemtype: bij klei moet de helling flauwer zijn dan 1:2, bij zand en veen moet de helling flauwer zijn dan 1:3. De breedte van het onderwatertalud is bij een helling van 1:2 gelijk aan tweemaal de waterdiepte en bij 1:3 gelijk aan driemaal de waterdiepte.

De helling van het bovenwatertalud moet flauwer zijn dan 1:1 of van een beschoeiing zijn voorzien.

Het profiel en dus de helling van het onderwatertalud en bovenwatertalud, als ook van een natte ecologische zone is afhankelijk van het doel dat met de natte ecologische zone wordt nagestreefd.

Met een watervergunning of projectplan kan hiervan worden afgeweken, bijvoorbeeld als deze helling niet mogelijk of gewenst is. Het gestelde in de watervergunning of projectplan is dan leidend.

De maximale helling van het bovenwatertalud en het onderwatertalud is van belang voor het bepalen van het leggerprofiel van een oppervlaktewaterlichaam. Een toelichting op het leggerprofiel van oppervlaktewaterlichamen staat in de in de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 3.1).

Toelichting op Artikel 3.3 Beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen

Een waterstaatswerk heeft een beschermingszone met als doel de instandhouding van dat waterstaatswerk. Dit geldt ook voor de instandhouding van oppervlaktewaterlichamen. Onderhoud speelt hierbij een belangrijke rol; de beschermingszone biedt onder andere ruimte voor het uitvoeren van onderhoud. Binnen de beschermingszone zijn bepaalde activiteiten niet toegestaan of alleen onder bepaalde voorwaarden.

De beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam grenst direct aan het oppervlaktewaterlichaam. Het oppervlaktewaterlichaam bestaat uit het watervoerend deel met aan beide zijden een bovenwatertalud. Voor oppervlaktewaterlichamen geldt in alle gevallen aan beide zijden een beschermingszone van minimaal 1 meter breed.

De breedte van de beschermingszone is afhankelijk van de manier waarop het onderhoud wordt uitgevoerd en die is deels afhankelijk van de breedte van het oppervlaktewaterlichaam. Uitgangspunt hierbij is dat onderhoud rijdend wordt uitgevoerd vanwege uitvoeringstechnische en financiële aspecten. In alle gevallen moet baggerspecie die vrijkomt bij buitengewoon onderhoud kunnen worden afgevoerd.

In dit artikel staan twee tabellen met afmetingen voor beschermingszones. Met ingang van 1 juni 2009 zijn de Beleidsregels Dempen en graven vastgesteld waarin nieuwe afmetingen voor beschermingszones (toen nog onderhoudsstroken geheten) zijn vastgelegd. Voor situaties die zijn vergund op en na deze datum, gelden de afmetingen uit tabel B. Voor situaties die voor 1 juni 2009 al bestonden, gelden de afmetingen zoals opgenomen in tabel A. Dus als er iets aan een watergang verandert, bijvoorbeeld een verbreding ter compensatie van een demping, dan gelden de afmetingen uit tabel B.

Lid 3: Bij oppervlaktewaterlichamen waarvan de functie verandert van primair naar secundair of andersom, geldt dat niet voor de beschermingszones want die blijven gerelateerd aan de voormalige kwalificatie. Voor primaire wateren die voorheen secundair waren, geldt een beschermingszone van 1,5 meter in plaats van 4 meter. Delfland wil toe naar bredere beschermingszones bij alle wateren, maar eist die bredere zone niet bij oppervlaktewaterlichamen waar de kwalificatie verandert. De bredere beschermingszones worden wel gevraagd zodra er iets aan de watergang verandert, bijvoorbeeld een watergang die wordt verbreed ter compensatie van een demping; dan gelden de afmetingen uit tabel B.

Het vierde lid regelt dat de ligging en afmetingen van de beschermingszone, zoals geregeld in het eerste tot en met het derde lid van dit artikel, blijven prevaleren boven de ligging en afmetingen van de beschermingszone op de leggerkaart[15].

Toelichting op Paragraaf 3.2 Onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen

Toelichting op Artikel 3.4 Onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

Door aanslibbing en groei van waterplanten, kan de aan- en afvoer van water worden belemmerd. Door verlanding van een oppervlaktewaterlichaam neemt de waterbergingscapaciteit ervan af. Ook kan de (ecologische) waterkwaliteit afnemen. Om de doorstroming en de waterbergingscapaciteit in stand te houden, is regelmatig onderhoud nodig. Ook een natte ecologische zone heeft soms onderhoud nodig.
Het onderhoud moet uitgevoerd door degene die volgens de legger onderhoudsplichtig is.

In artikel 3.4 wordt voor elk (onderdeel van een) oppervlaktewaterlichaam een onderhoudsplichtige aangewezen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gewoon en buitengewoon onderhoud en voorts tussen de onderdelen van een oppervlaktewaterlichaam: het watervoerend deel (het natte deel van het water), het bovenwatertalud (de oevers en eventueel aanwezige oeverconstructies) en de bijbehorende beschermingszone, én de eventueel aanwezige natte ecologische zones en gestapelde waterbergingszones). Daarvoor kunnen verschillende partijen onderhoudsplichtig zijn.

Dit artikel is van toepassing op alle oppervlaktewaterlichamen, ook degenen die (nog) niet op de leggerkaart staan.

In artikel 3.4 staat een generieke aanwijzing van onderhoudsplichtigen per type oppervlaktewaterlichaam. Op de leggerkaart kan per (onderdeel van een) oppervlaktewaterlichaam een onderhoudsplichtige zijn aangewezen. Dit kan dezelfde onderhoudsplichtige zijn als in de leggertekst, of een uitzondering hierop. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst.

Voor waterstaatswerken die nog niet zijn opgenomen op de leggerkaart én aangelegd of gewijzigd zijn op grond van een watervergunning of projectplan, of waarvan de aanleg of wijziging op grond van de Keur Delfland is vrijgesteld van de vergunningplicht, geldt de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen zoals aangegeven in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Delfland streeft ernaar om alle onderhoudsplichtigen op de leggerkaart te tonen.

Primair en secundair water

Afhankelijk van of het primair of secundair water is, of het polder of boezemwater is, én in het geval van boezemwater of de waterbreedte meer dan 1,5 meter is of niet, wordt de onderhoudsplichtige van het watervoerende deel van een oppervlaktewaterlichaam bepaald. Op de leggerkaart wordt per watergang aangegeven om welke type water het gaat. De waterbreedte kan worden afgeleid van de breedte van het watervlak op de leggerkaart.

Bij de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen is het uitgangspunt dat primair water, met een groot bovenlokaal belang, door Delfland wordt onderhouden en secundair water, met vooral een lokaal belang, door de aanliggende eigenaren. De onderhoudsplichtige kan het onderhoud desgewenst door een andere partij laten uitvoeren, maar hij of zij blijft echter wel verantwoordelijk voor het uitvoeren van het onderhoud.

Onderstaande tabel wordt gehanteerd voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een oppervlaktewaterlichaam. Dit komt overeen met het eerste tot en met het vierde lid van het artikel. Uitzonderingen worden per watergang aangegeven op de leggerkaart.

Tabel 12: Standaard aanwijzing onderhoudsplichtigen oppervlaktewaterlichamen

		Primair water	Secundair water		
			Boezemwater		Polderwater
			Breedte van meer dan 1,5 meter	Breedte van 1,5 meter of minder	
Buitengewoon onderhoud	**Watervoerend deel**	Hoogheemraadschap van Delfland	Hoogheemraadschap van Delfland	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren
Gewoon onderhoud	**Watervoerend deel**	Hoogheemraadschap van Delfland	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren
	Bovenwatertalud	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren
	Beschermingszone	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren	Aanliggende eigenaren

Lid 4: Bij de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen van het bovenwatertalud is het uitgangspunt dat de goede staat van het bovenwatertalud en de beschermingszone vooral een lokaal belang dienen, dat van de aanliggende eigenaren. De onderhoudsverplichting van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam en bijbehorende beschermingszone rust dus in principe op de aanliggend eigenaren van het oppervlaktewaterlichaam. Een oeverconstructie is in de legger onderdeel van het bovenwatertalud van een oppervlaktewaterlichaam, hij keert immers de grond van het achtergelegen land.

Alleen als een oeverconstructie een waterkerende functie heeft én als waterkerend kunstwerk op de leggerkaart is opgenomen, behoort deze tot de waterkering en is Hoofdstuk 2 Waterkeringen van de leggertekst toepassing. Of een oeverconstructie een waterkerend kunstwerk is, wordt bepaald door Delfland.

De onderhoudsverplichting van een oeverconstructie, als onderdeel van het bovenwatertalud, rust dus ook op de aanliggend eigenaren van het oppervlaktewaterlichaam, tenzij op de leggerkaart anders is aangegeven. Alleen als de oeverconstructie in de legger als waterkerend kunstwerk is aangewezen, geldt de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zoals opgenomen in Hoofdstuk 2 Waterkeringen.

Lid 5: De onderhoudsplicht van gestapelde waterbergingszones wordt per geval bepaald en wordt aangegeven op de leggerkaart.

Lid 6: Natte ecologische zones worden door Delfland of anderen aangelegd voor het behalen van bepaalde waterkwaliteits- en biodiversiteitsdoelen. Ook kunnen bepaalde delen van het oppervlaktewaterlichaam (zowel watervoerend deel als de droge oever) worden aangewezen als natte ecologische zone voor het behalen van deze doelen. De initiatiefnemer is in principe verantwoordelijk voor het onderhoud van natte ecologische zones.

Delfland is als waterbeheerder verantwoordelijk voor het beheer van oppervlaktewateren en dus ook bijbehorende natte ecologische zones. Daarom staan natte ecologische zones op de leggerkaart.

Lid 7: Door de aanleg van steigers, vlonders, afmeerpalen en andere werken in het water, wordt het uitvoeren van gewoon en buitengewoon onderhoud aan de watergang moeilijker gemaakt. Het uitgangspunt bij de aanwijzing van onderhoudsplichtigen is dat het bemoeilijken van het onderhoud

door de aanleg of aanwezigheid van steigers, vlonders, afmeerpalen en andere werken in het water een lokaal belang dient, namelijk dat van de vergunninghouder of melding plichtige. Daarom worden zij aangewezen als onderhoudsplichtige voor de onderhoudsverplichting op de locatie van die steigers, vlonders, afmeerpalen en andere werken.

Het achtste lid legt de verbinding met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszones.

Toelichting op Paragraaf 3.3 Onderhoudsverplichtingen van oppervlaktewaterlichamen

In de artikelen 3.5 en 3.6 zijn de onderhoudsverplichtingen van oppervlaktewaterlichamen voorgeschreven. Op de leggerkaart kan, indien nodig, per individueel oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan een afwijkende of aanvullende onderhoudsverplichting zijn opgenomen. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, tweede en derde lid.

Ook zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, vierde lid. Een verwijzing naar de specifieke vergunning of overeenkomst kan worden getoond op de leggerkaart.

Andere waterstaatswerken ondersteunend aan en/of gelegen in de zone van een oppervlaktewaterlichaam, zijn, indien aanwezig, separaat als ander waterstaatswerk op de legger aangegeven. De onderhoudsplicht van deze laatste waterstaatswerken rust op diegene die bij dat waterstaatswerk is aangewezen, conform het bepaalde bij dat type waterstaatswerk op de leggerkaart.

Toelichting op Artikel 3.5 Gewoon onderhoud oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones

Het gewoon onderhoud is gericht op het waarborgen van de doorstroming en van de berging van water, het beschermen van de waterkwaliteit en het bereikbaar houden van het oppervlaktewaterlichaam voor onderhoudsmaterieel en inspectie. Bij het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam wordt onderscheid gemaakt in onderhoud van het watervoerende deel en het bovenwatertalud en de bijbehorende beschermingszone. Ook wordt er onderscheid gemaakt in gestapelde waterbergingszones en natte ecologische zones.

In het eerste lid wordt de onderhoudsverplichting van het gewoon onderhoud van het watervoerend deel voorgeschreven. Het gewoon onderhoud van het watervoerende deel is primair gericht op het waarborgen van de doorstroming en het bergend vermogen van de betreffende watergang. Het watervoerende deel moet worden vrijgehouden van schadelijke begroeiing. Schadelijke begroeiing is begroeiing die een ontoelaatbare beperking voor de doorstroming van het water betekent of die bij verlanding het bergend vermogen van het oppervlaktewaterlichaam beperkt. Onder schadelijke begroeiing rekenen we ook invasieve uitheemse plantensoorten. Deze moeten worden verwijderd om te voorkomen dat zij zich gaan verspreiden.

Onder gewoon onderhoud van het watervoerend deel valt tevens de verplichting om schadelijk afval te verwijderen. Hierbij gaat het zowel om anorganisch afval zoals zwerf- en drijfvuil, als om organisch afval zoals dode vissen, kadavers en plantenrestanten. Dit afval moet worden verwijderd als dit de

doorstroming belemmert of een negatief effect heeft op de waterkwaliteit. In andere gevallen valt verwijderen van het afval niet onder de verantwoordelijkheid van de waterbeheerder en wordt de verplichting voor het verwijderen van afval vanuit andere (gemeentelijke) verantwoordelijkheden bepaald zoals het schoonhouden van de openbare ruimte, of het milieu. In de praktijk groeit in het water ook vaak eendekroos en/of komen afgevallen bladeren in het water. Het verwijderen van kroos en blad dat geen belemmering vormt voor de doorstroming, de berging of geen risico vormt voor de waterkwaliteit, valt niet onder het gewoon onderhoud van een oppervlaktewaterlichaam.

In het tweede lid wordt de onderhoudsverplichting van gewoon onderhoud van het bovenwatertalud en de beschermingszone voorgeschreven. Onder het gewoon onderhoud van het bovenwatertalud valt de verplichting tot instandhouding van aanwezige oeverconstructies zoals kademuren en beschoeiingen. Het gaat hierbij om oeverconstructies die niet (als onderdeel van) een waterkering (waterkerend kunstwerk) zijn aangewezen[16].

Deze oeverconstructies zijn grondkerende constructies die zijn geplaatst ter bescherming van de gronden achter de oeverconstructies tegen afkalving en instorting. Deze oeverconstructies moeten in stand worden gehouden om te voorkomen dat door afkalving of inzakking een belemmering wordt gevormd voor de doorstroming en berging van het water, voor het uitvoeren van het onderhoud (bijvoorbeeld als aangelegde onderhoudsstroken inzakken) en/of voor het functioneren van een natte ecologische zone.

Ook moeten de beschermingszones worden gemaaid en vrijgehouden zodat deze voor het onderhoudsmaterieel bereikbaar zijn en inspectie kan worden uitgevoerd.

Als onderdeel van het gewoon onderhoud van het bovenwatertalud, moeten overhangende takken van bomen of struiken in het talud, die het onderhoud van het watervoerende deel of een natte ecologische zone of de inspectie of schouw belemmeren of die door schaduwwerking een negatief effect hebben op de (ecologische) waterkwaliteit, worden verwijderd.

In het derde lid wordt een toevoeging op de onderhoudsverplichting van het gewoon onderhoud van een oppervlaktewaterlichaam voorgeschreven, specifiek gericht op het deel gestapelde waterbergingszone. Het onderhoud van een gestapelde waterbergingszone is gericht op het behouden van de waterbergingscapaciteit van het deel van het oppervlaktewaterlichaam boven schouwpeil.

In het vierde lid wordt de onderhoudsverplichting van het gewoon onderhoud van een natte ecologische zone voorgeschreven. In natte ecologische zones (o.a. natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen) is het onderhoud specifiek gericht op het waarborgen en ontwikkelen van een goede ecologische toestand waarbij het menselijk ingrijpen tot een minimum wordt beperkt en waarmee verbetering van de waterkwaliteit en biodiversiteit wordt bevorderd. In afwijking op de onderhoudsverplichting van het gewoon onderhoud van het watervoerende deel en het bovenwatertalud, worden natte ecologische zones meestal met zo min mogelijk ingrepen onderhouden (= extensief onderhoud) en hoeft daar niet standaard een of twee keer per jaar de begroeiing te worden gemaaid. Per natte ecologische zone is bij het gewoon onderhoud meer maatwerk nodig en mogelijk. Het maatwerk is afhankelijk van het type natte ecologische zone en de betreffende omgevingsfactoren. Het type is vastgelegd in de legger. Het gewenste onderhoud per type en per waterstaatswerk kan zijn vastgelegd in beleid en beheerplannen, maar voor individuele waterstaatswerken ook in een vergunning of overeenkomst of op de leggerkaart.

In het vijfde lid wordt de onderhoudsverplichting rondom steigers, vlonders, afmeerpalen en andere werken voorgeschreven. Door de aanleg van steigers, vlonders, afmeerpalen en andere werken in het water wordt het uitvoeren van gewoon en buitengewoon onderhoud aan de watergang moeilijker gemaakt.

In het zesde lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Artikel 3.6 Buitengewoon onderhoud oppervlaktewaterlichamen

Het buitengewoon onderhoud is gericht op het in standhouden van de aan- en afvoercapaciteit van het watersysteem. Daarnaast kan het een bijdrage leveren aan de waterkwaliteit.

In het tweede lid wordt de onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van de gestapelde waterbergingszone voorgeschreven. Deze onderhoudsverplichting is gericht op het behouden van de waterbergingscapaciteit en de aan- en afvoercapaciteit van de gestapelde waterbergingszone.

In het derde lid wordt de onderhoudsverplichting van het buitengewoon onderhoud van een natte ecologische zone voorgeschreven. Bij het buitengewoon onderhoud van een natte ecologische zone dient het specifieke profiel van de natte ecologische zone in stand te worden gehouden. Het kan daarvoor bijvoorbeeld nodig zijn dat de zone hiertoe periodiek wordt uitgekrabd.

In het vierde lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Hoofdstuk 4 Bergingsgebieden

In dit hoofdstuk staat een toelichting op de artikelen in hoofdstuk 4 in de leggertekst. Een omschrijving van de gebruikte begrippen staat in de leggertekst in Artikel 1.1 Begripsbepalingen en bijbehorende toelichting.
Een algemene uitleg over bergingsgebieden staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 4 Bergingsgebieden).

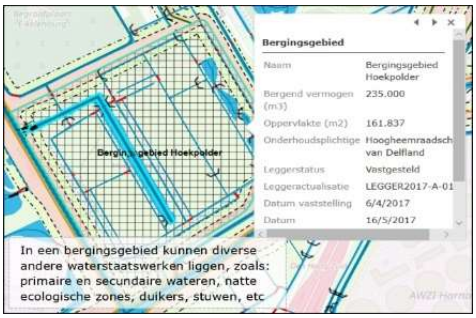

Figuur 36: Weergave van de ligging van een bergingsgebied op de leggerkaart

Toelichting op Paragraaf 4.1 Leggergegevens van bergingsgebieden

Toelichting op Artikel 4.1 Leggergegevens van bergingsgebieden

Leggergegevens van een bergingsgebied kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

GEGEVENS BERGINGSGEBIED		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Blauw geruit vlak op leggerkaart.
Naam		Op informatiescherm van blauw geruit vlak op leggerkaart.
Functie en afmeting	Maximale kunstmatige peilstijging (m)	
	Bergend vermogen (m3)	
	Oppervlakte (m2)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van blauw geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 4.2 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van blauw geruit vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 4.3 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit*		Op informatiescherm van blauw geruit vlak op leggerkaart.

** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Paragraaf 4.2 Onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden

Toelichting op Artikel 4.2 Onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden

In dit artikel worden de onderhoudsplichtigen van bergingsgebieden aangewezen. De onderhoudsplicht van bergingsgebieden wordt per geval bepaald en wordt aangegeven op de leggerkaart.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en in voorkomend geval de beschermingszones.

Voor waterstaatswerken welke nog niet zijn opgenomen op de leggerkaart én zijn aangelegd of gewijzigd op grond van een watervergunning of projectplan, of waarvan de aanleg of wijziging op

grond van de Keur Delfland is vrijgesteld van de vergunningplicht, geldt de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen zoals aangegeven in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Delfland streeft ernaar om alle onderhoudsplichtigen op de leggerkaart te tonen.

Toelichting op Paragraaf 4.3 Onderhoudsverplichtingen van bergingsgebieden

Toelichting op Artikel 4.3 Onderhoud van bergingsgebieden

In artikel 4.3 zijn de onderhoudsverplichtingen van bergingsgebieden voorgeschreven. Het onderhoud van een bergingsgebied is gericht op het behouden van de bergingscapaciteit.

Op de leggerkaart kan, indien nodig, per individueel bergingsgebied een afwijkende of aanvullende onderhoudsverplichting zijn opgenomen. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen tweede en derde lid.

Ook zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen, vierde lid. Een verwijzing naar de specifieke vergunning of overeenkomst kan worden getoond op de leggerkaart.

Andere waterstaatswerken gelegen in een bergingsgebied, zoals bijvoorbeeld watergangen en kunstwerken, of de omringende waterkerende grondlichamen zijn separaat als ander waterstaatswerk op de legger aangegeven. De verplichting tot onderhoud van die andere waterstaatswerken rust op diegene die bij dat waterstaatswerk is aangewezen en conform het bepaalde bij dat type waterstaatswerk.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Toelichting op Hoofdstuk 5 Ondersteunende kunstwerken

In dit hoofdstuk staat een toelichting op de artikelen in hoofdstuk 5 in de leggertekst. Een omschrijving van de gebruikte begrippen staat in de leggertekst in Artikel 1.1 Begripsbepalingen en bijbehorende toelichting. Een algemene uitleg over ondersteunende kunstwerken staat in de Toelichting deel 1 (hoofdstuk 5 Ondersteunende kunstwerken).

Toelichting op Paragraaf 5.1 Leggergegevens van ondersteunende kunstwerken

Van ondersteunende kunstwerken wordt in de legger aangegeven waar deze liggen, en hoe deze er minimaal uit moeten zien (de normatieve vorm en afmetingen), en wie welk onderhoud moet doen. Artikel 5.1 tot en met Artikel 5.8 in de leggertekst geven aan welke gegevens van de ondersteunende kunstwerken er in de legger staan. Deze leggergegevens kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan.
In de artikelsgewijze toelichting staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

De leggerkaart toont (nog) niet alle ondersteunende kunstwerken en ook (nog) niet alle leggergegevens daarvan. Voor ondersteunende kunstwerken die (nog) niet zijn opgenomen op de leggerkaart, gelden wel al regels. Dit is voor de aanwijzing van onderhoudsplichtigen geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen. Voor deze waterstaatswerken gelden ook al de geboden en verboden volgend uit de Keur Delfland.

Toelichting op Artikel 5.1 Leggergegevens van afsluitmiddelen

Leggergegevens van afsluitmiddelen kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan.
In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Het is mogelijk dat een afsluitmiddel, in de legger, een waterkerend kunstwerk is en als zodanig op de leggerkaart staat. Het afsluitmiddel is dan onderdeel van het waterstaatswerk waterkering.

Tabel 13: Leggergegevens afsluitmiddelen: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*,*	***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Symbool op leggerkaart.
Leggercode	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Onderhoudsplichtige	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het symbool van een afsluitmiddel te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het afsluitmiddel staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle afsluitmiddelen in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het afsluitmiddel destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal het afsluitmiddel worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.2 Leggergegevens van compartimenteringswerken

Leggergegevens van compartimenteringswerken kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Tabel 14: Leggergegevens compartimenteringswerken: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*;*	***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Grijs vlak op leggerkaart.
Leggercode	Op informatiescherm van grijs vlak op leggerkaart.
Onderhoudsplichtige	Op informatiescherm van grijs vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Op informatiescherm van grijs vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***	Op informatiescherm van grijs vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het vlak van een compartimenteringswerk te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het compartimenteringswerk staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle compartimenteringswerken in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het compartimenteringswerk destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal het compartimenteringswerk worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.3 Leggergegevens van duikers

Dit artikel is van toepassing op alle kokervormige constructies die op grond van deze legger vallen onder de categorie duiker. Hiertoe behoren onder meer: een open duiker, een afsluitbare duiker, een stuwende duiker, een inlaatduiker, een aflaatduiker, een sifon, een afsluitbare sifon, een hevel, een afsluitbare hevel, een vispassageduiker en meer. Een duiker verbindt delen van een primair en/of secundair water.

Leggergegevens van een duiker kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

De leggerkaart toont de ligging en normatieve vorm en afmetingen van een duiker. De normatieve vorm en afmetingen zijn meestal hetzelfde als de werkelijke afmetingen. Figuur 37 toont een schematische weergave van een duiker.

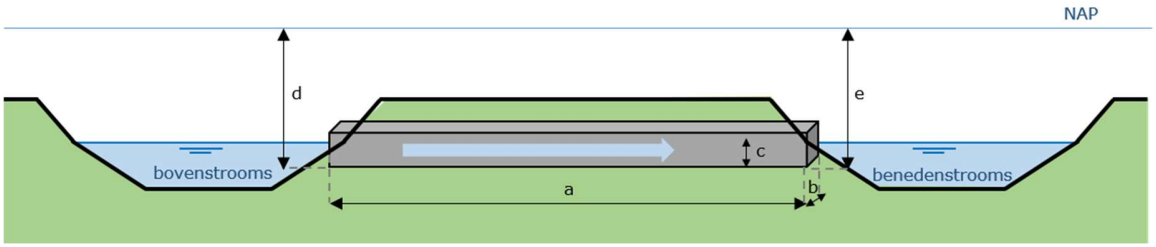

Figuur 37: Schematische weergave leggerprofiel van een duiker.

Afmetingen: lengte (a), breedte opening (b), hoogte opening (c), hoogte binnen onderkant bovenstrooms (d), hoogte binnen onderkant benedenstrooms (e). Deze afmetingen staan op het

informatiescherm van de duiker op de leggerkaart. De hoogte wordt weergegeven ten opzichte van N.A.P.

Tabel 15: Leggergegevens duikers: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*;*		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Rode doorgetrokken of rode gestreepte lijn op leggerkaart.
Ligging vispassageduiker		Rode doorgetrokken of rode gestreepte lijn met symbool op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
Functie	Type duiker	
	Gelegen in primair of secundair water	Op informatiescherm van blauwe lijn op leggerkaart. Deze lijn geeft de referentielijn van het oppervlaktewaterlichaam weer en ligt (deels) op dezelfde locatie als de rode lijn.
Vorm en afmeting	Vorm	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.
	Hoogte opening (m)	
	Breedte opening (m)	
	Hoogte binnen onderkant benedenstrooms (m NAP)	
	Hoogte binnen onderkant bovenstrooms (m NAP)	
	Lengte (m)	
Onderhoudsplichtige	Doorstroomprofiel	Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.9 & art. 1.5.
	Constructie	
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van rode lijn op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op de lijn van een duiker te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van de duiker staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle duikers in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze gegevens kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee deze duiker destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal de duiker worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.4 Leggergegevens van gemalen en bijbehorende persleidingen

Leggergegevens van een gemaal en de persleiding van het gemaal kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Visweringen en visgeleidingen, die bij een gemaal horen, worden (nog) niet apart op de leggerkaart aangegeven. Ze zijn onderdeel van het gemaal.

Het is mogelijk dat een dat een (onderdeel van een) gemaal (ook) een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is dat (onderdeel van het) gemaal (ook) als waterkerend kunstwerk,

behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven. Een voorbeeld is het Drs. P.H. Schoute gemaal.

Tabel 16: Leggergegevens gemaal en persleiding: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS GEMAAL**,		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Symbool op leggerkaart. De pijl geeft de richting aan waar het water naartoe wordt gepompt (gericht naar de watergang met een hoger waterpeil).
Leggercode en naam		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Maximale capaciteit (m3/min)		
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
GEGEVENS PERSLEIDING**,*		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging**		Zwart gestreepte lijn op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van zwart gestreepte lijn op leggerkaart.
Vorm en afmeting	Vorm	
	Hoogte opening (m)	
	Breedte opening (m)	
	Lengte (m)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van zwart gestreepte lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van zwart gestreepte lijn op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van zwart gestreepte lijn op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het symbool van een gemaal of de lijn van een persleiding te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het gemaal en de persleiding staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle gemalen en persleidingen in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het gemaal en de persleiding destijds zijn aangelegd, staan. Indien nodig zal het worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.5 Leggergegevens van keerschotten

Leggergegevens van een keerschot kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan.
In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Het waterpeil bij een keerschot staat niet in de legger, maar in het peilbesluit van het peilgebied.

Tabel 17: Leggergegevens keerschotten: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*;**		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Symbool op leggerkaart.
Leggercode		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Afmeting	Kerende Hoogte (m Nap)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het symbool van een keerschot te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het keerschot staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle keerschotten in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het keerschot destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal het keerschot worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.6 Leggergegevens van stuwen

Een stuw is bedoeld om het bovenstroomse waterpeil te regelen. De streefwaarde voor dit waterpeil hoort bij het bovenstroomse peilgebied en wordt formeel vastgelegd in een peilbesluit, niet in de legger.
In de legger staan wel de relevante gegevens en afmetingen behorende bij de stuw.

Leggergegevens van een stuw kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan.
In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

De leggerkaart toont de ligging en normatieve vorm en afmetingen van een stuw. De normatieve vorm en afmetingen zijn vaak hetzelfde als de werkelijke afmetingen van de stuw. Elke stuw is anders; er zijn stuwen in verschillende soorten en vormen. Figuur 38 toont vier schematische weergaves van een stuw.

Het is mogelijk dat een dat een stuw een essentieel onderdeel is van de waterkering. In dat geval is de stuw als waterkerend kunstwerk, behorende bij de waterkering, op de leggerkaart aangegeven. Op de leggerkaart wordt dan ook de kerende hoogte van de stuw getoond.

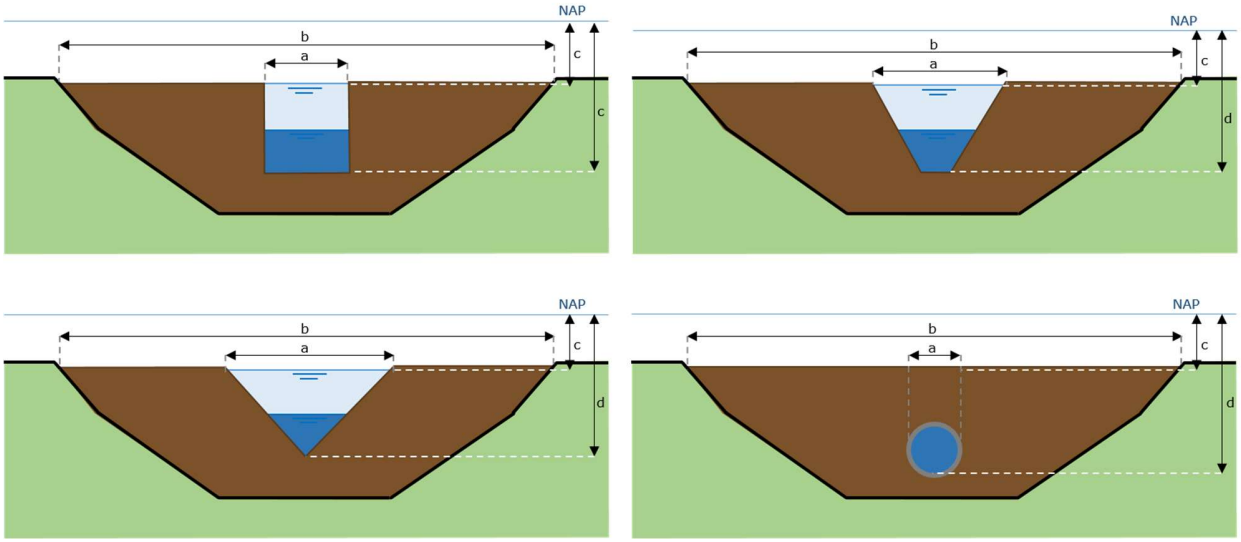

Figuur 38: Schematische weergave leggerprofiel (dwarsprofiel) van een stuw.

Afmetingen: doorstroombreedte (a), kruinbreedte (b), hoogste doorstroomhoogte (c), laagste doorstroomhoogte (d). Deze afmetingen staan op het informatiescherm van de stuw op de leggerkaart. De hoogte wordt weergegeven ten opzichte van N.A.P.

In de legger wordt onderscheid gemaakt tussen drie typen van regelbaarheid van een stuw, aangegeven met bijbehorend symbool:

- regelbaar, automatisch (symbool:): een op afstand regelbare stuw met 2 of meer stuwhoogtes die op basis van peilhoogtes automatisch wordt aangestuurd.
- regelbaar, handmatig (symbool:): handmatig regelbare stuw met 2 of meer stuwhoogtes.
- niet regelbaar (vast) (symbool:): vaste stuw met een vaste stuwhoogte.

Tabel 18: Leggergegevens stuwen: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*:*		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging***		Symbool , of op leggerkaart. De uiteinden van dit symbool zijn gericht naar het deel van de watergang met een hoger waterniveau.
Leggercode		Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.
Functie	Regelbaarheid	
	Indicatie waterkerend	
Vorm en Afmeting	Doorstroombreedte (m)	
	Kruinbreedte (m)	
	Laagste Doorstroomhoogte (m NAP)	
	Hoogste Doorstroomhoogte (m NAP)	
	Kerende hoogte (m NAP)	

Onderhoudsplichtige	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6,
Registratie onderliggend besluit****	Op informatiescherm van symbool op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het symbool van een stuw te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het de stuw staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle stuwen in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee de stuw destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal de stuw worden ingemeten.*

**** Delfland streeft ernaar om identieke naast of achter elkaar gelegen stuwen als afzonderlijk ondersteunend kunstwerk op de leggerkaart op te nemen. Dit is nu nog niet overal het geval.*

***** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.7 Leggergegevens van waterbergingsconstructies

Leggergegevens van waterbergingsconstructies kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Tabel 19: Leggergegevens waterbergingsconstructies: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*;**		***Waar staan deze gegevens?***
Ligging		Blauw vlak op leggerkaart.
Naam		Op informatiescherm van blauw vlak op leggerkaart.
Functie, vorm en afmeting	Type constructie	
	Bergend vermogen (m3)	
	Oppervlakte (m2)	
Onderhoudsplichtige		Op informatiescherm van blauw vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.10 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting		Op informatiescherm van blauw vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***		Op informatiescherm van blauw vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het vlak van een waterbergingsconstructie te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van de constructie staan.*

*** Niet alle waterbergingsconstructies in het gebied van Delfland staan op de leggerkaart. Ook is het mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens ontbreken. Deze kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee de constructie destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal deze worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Artikel 5.8 Leggergegevens van andere ondersteunende kunstwerken

In de legger staan meer soorten ondersteunende kunstwerken dan genoemd in artikel 5.1 tot en met artikel 5.7. Een voorbeeld hiervan is een bepaald type vispassage (niet zijnde een vispassageduiker).

Leggergegevens van deze ondersteunende kunstwerken kunnen zowel op de leggerkaart als in de leggertekst staan. In onderstaande tabel staat per gegeven waar de informatie te vinden is.

Tabel 20: Leggergegevens andere ondersteunende kunstwerken: Waar staat welke informatie?

GEGEVENS*;**	***Waar staan deze gegevens?***
Ligging	Symbool, lijn of vlak op leggerkaart.
Ligging vispassage (niet zijnde vispassage duiker)	Symbool op leggerkaart.
Leggercode	Op informatiescherm van symbool, lijn of vlak op leggerkaart.
Onderhoudsplichtige	Op informatiescherm van symbool, lijn of vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.11 & art. 1.5.
Onderhoudsverplichting	Op informatiescherm van symbool, lijn of vlak op leggerkaart en/of in leggertekst, art. 5.12 & art. 1.6.
Registratie onderliggend besluit***	Op informatiescherm van symbool, lijn of vlak op leggerkaart.

** Door op de leggerkaart op het symbool, lijn of vlak van een ondersteunend kunstwerk te klikken opent er een informatiescherm waarin, indien beschikbaar, de gegevens van het ondersteunend kunstwerk staan.*

*** Delfland streeft naar een complete leggerkaart, maar bij inwerkingtreding van de Legger Delfland staan nog niet alle ondersteunende kunstwerken in het gebied van Delfland op de leggerkaart. Het is mogelijk dat bepaalde (legger)gegevens. Deze gegevens kunnen in de leggertekst en/of in vergunning, projectplan of overeenkomst, waarmee het kunstwerk destijds is aangelegd, staan. Indien nodig zal deze worden ingemeten.*

**** Leggergegevens registratie onderliggend besluit zijn: Leggeractualisatie, Datum vaststelling, Datum inwerkingtreding.*

Toelichting op Paragraaf 5.2 Onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken

In de artikelen 5.9 tot en met 5.11 in de leggertekst wordt voor elk ondersteunend kunstwerk een onderhoudsplichtige aangewezen. Deze artikelen zijn van toepassing op alle ondersteunende kunstwerken, ook die, die (nog) niet op de leggerkaart staan.

In de artikelen 5.9 tot en met 5.11 in de leggertekst staat een generieke aanwijzing van onderhoudsplichtigen per type ondersteunend kunstwerk. Op de leggerkaart kan per individueel ondersteunend kunstwerk een onderhoudsplichtige zijn aangewezen. Dit kan dezelfde onderhoudsplichtige zijn als in de leggertekst, of een uitzondering hierop. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst.

Voor waterstaatswerken die nog niet zijn opgenomen op de leggerkaart én zijn aangelegd of gewijzigd op grond van een watervergunning of projectplan, of waarvan de aanleg of wijziging op grond van de Keur Delfland is vrijgesteld van de vergunningplicht, geldt de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen zoals aangegeven in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Er zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen.

Delfland streeft ernaar om alle onderhoudsplichtigen op de leggerkaart te tonen.

Toelichting op Artikel 5.9 Onderhoudsplichtigen van duikers

Dit artikel is van toepassing op de alle type duikers, zoals o.a.: open duiker, afsluitbare duiker, stuwende duiker, inlaatduiker, aflaatduiker, sifon, afsluitbare sifon, vispassageduiker en hevel.

Het openhouden van een duiker, zodat het doorstroomprofiel van de duiker niet vermindert, is in primaire wateren van groot belang voor de transportfunctie (de aan- en afvoer van water) van deze wateren. Daarom ligt verplichting tot onderhoud hiervan bij Delfland.

Voor het openhouden van duikers in secundaire wateren is de eigenaar van de duiker onderhoudsplichtig. Dat geldt ook voor het in standhouden van de constructie van alle duikers.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de standaard aanwijzing van onderhoudsplichtigen voor duikers. In de Toelichting deel 2 (Toelichting op Artikel 5.3) wordt aangegeven hoe kan worden bepaald of een duiker in een primair of secundair water ligt.

Tabel 21: Standaard aanwijzing onderhoudsplichtigen van duikers

	Primair water	**Secundair water**
Onderhoud ten behoeve van de goede doorstroming	Hoogheemraadschap van Delfland	Eigenaar
Onderhoud ten behoeve van de instandhouding van de constructie	Eigenaar	Eigenaar

In het derde lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken.

Toelichting op Artikel 5.10 Onderhoudsplichtigen van waterbergingsconstructies

In dit artikel wijst Delfland de onderhoudsplichtigen aan van waterbergingsconstructies die op de leggerkaart zijn opgenomen. De aanwijzing van onderhoudsplichtigen van waterbergingsconstructies volgt vaak eerder gemaakte afspraken.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken.

Toelichting op Artikel 5.11 Onderhoudsplichtigen van overige ondersteunende kunstwerken

In dit artikel wijst Delfland de onderhoudsplichtigen aan van alle overige ondersteunende kunstwerken, niet zijnde duikers of waterbergingsconstructies. Het onderhoud van ondersteunende kunstwerken wordt doorgaans gelegd bij de partij die er het meeste belang bij heef. Dit is in de regel de eigenaar van het ondersteunend kunstwerk.

In het derde lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.5 Onderhoudsplichtigen waarin regels over de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken.

Toelichting op Paragraaf 5.3 Onderhoudsverplichtingen van ondersteunende kunstwerken

In de leggertekst, artikel 5.12 zijn de onderhoudsverplichtingen met betrekking tot ondersteunende kunstwerken voorgeschreven. Op de leggerkaart kan, indien nodig, per individueel ondersteunend kunstwerk een afwijkende of aanvullende onderhoudsverplichting zijn opgenomen. De leggerkaart is hierin leidend boven het bepaalde in de leggertekst. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen tweede en derde lid.

Ook zijn situaties mogelijk waarin voorschriften over onderhoudsverplichtingen van een waterstaatswerk en, in voorkomend geval, beschermingszone in een (rechtsgeldige) watervergunning of overeenkomst zijn opgenomen. Indien dit afwijkt van het bepaalde in de legger, dan is het bepaalde in de vergunning of overeenkomst leidend boven het bepaalde in de legger voor zover de voorschriften een specifieker of intensiever onderhoudsregime voorschrijven. Dit is geregeld in de leggertekst, in Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen vierde lid. Een verwijzing naar de specifieke vergunning of overeenkomst kan worden getoond op de leggerkaart.

Toelichting op Artikel 5.12 Onderhoud ondersteunende kunstwerken

Het onderhoud van een ondersteunend kunstwerk is gericht op de waarborging van de functie van het ondersteunende kunstwerk. Delfland streeft ernaar om van alle ondersteunende kunstwerken in het beheer van Delfland de ligging, vorm, afmeting en constructie op de leggerkaart aan te geven. Dit is op dit moment nog niet mogelijk omdat niet alle gegevens beschikbaar zijn. De vorm, afmeting en constructie zal, indien niet aangegeven op de leggerkaart, kunnen worden achterhaald door de situatie ter plekke te bekijken of door de vergunning of het projectplan, waarmee het kunstwerk is aangelegd, te raadplegen.

In het tweede lid wordt de verbinding gelegd met de leggertekst, Artikel 1.6 Onderhoudsverplichtingen waarin regels over onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle waterstaatswerken en onderhoudsplichtigen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 maart 2022

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris, de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

[1] *Sommige van deze kunstwerken kunnen ook een waterkerende functie hebben. Als deze kunstwerken onderdeel zijn van de waterkering óf een zelfstandige waterkering zijn, dan kunnen deze kunstwerken als waterkerend kunstwerk in plaats van ondersteunend kunstwerk in de legger zijn opgenomen.*

[2] *Bij een afwijking in de aanwijzing van onderhoudsplichtigen zal Delfland óf de leggerkaart aanpassen óf de voorschriften in de watervergunning wijzigingen óf in samenspraak met de andere partij de afspraken in de overeenkomst aanpassen.*

[3] *Tenzij de activiteit een watervergunningsvrije activiteit is.*

[4] *Een oppervlaktewaterlichaam kan ook een andere functie hebben, bijvoorbeeld een vaarweg- of recreatievaartfunctie. Bij de bepaling van de normatieve vorm en afmetingen in de Legger Delfland wordt hier geen rekening mee gehouden. Zie ook Toelichting deel 1 (paragraaf 1.14 Relatie met provinciale vaarwegen en 1.15 Relatie met recreatietoervaartnet).*

[5] *Geïsoleerde wateren kunnen als waterbergingsconstructie (ondersteunend kunstwerk) op de leggerkaart staan.*

[6] *Zie ook Toelichting deel 1, paragraaf 2.4 Waterkerende kunstwerken*

[7] *Zie ook Toelichting deel 1, paragraaf 3.5 Oeverconstructies*

[8] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staat (de ligging van) het bovenwatertalud (nog) niet op de leggerkaart. Deze kunnen met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart worden opgenomen.*

[9] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staan er (nog) geen leggerdieptes aan de oeverlijn op de leggerkaart. Deze worden met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart opgenomen. Of een leggerdiepte aan de oeverlijn nodig is wordt bepaald door de beheerder van het waterstaatswerk, Delfland.*

[10] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staan (de ligging van) het bovenwatertalud en de beschermingszone (nog) niet op de leggerkaart. Ook staan een aantal oppervlaktewateren niet op de kaart. Deze worden met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart opgenomen.*

[11] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 toont de leggerkaart de ligging en afmetingen van de beschermingszone (nog) niet. Delfland is bezig met het digitaliseren hiervan, zodat deze met wijzigingen op de leggerkaart kunnen worden opgenomen.*

[12] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staan (de ligging van) het bovenwatertalud en leggerdiepte aan de oeverlijn (nog) niet op de leggerkaart. Ook staan een aantal oppervlaktewateren niet op de kaart. Deze worden met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart opgenomen.*

[13] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staat alleen de leggerdiepte en (nog) niet de leggerdiepte aan de oeverlijn op de leggerkaart. Een leggerdiepte aan de oeverlijn zal met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart opgenomen.*

[14] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 staan alleen de leggerdiepte en de minimale diepte op de leggerkaart. De leggerdiepte aan de oeverlijn staat (nog) niet op de leggerkaart. Een leggerdiepte aan de oeverlijn zal met wijzigingen van de Legger Delfland op de leggerkaart worden opgenomen.*

[15] *Ten tijde van de inwerkingtreding van de Legger Delfland in 2022 toont de leggerkaart de ligging en afmetingen van de beschermingszone (nog) niet. Delfland is bezig met het digitaliseren hiervan, zodat deze op de leggerkaart opgenomen kunnen worden.*

[16] *De onderhoudsverplichting van oeverconstructies die wel (als onderdeel van) een waterkering (waterkerend kunstwerk) zijn aangewezen is geregeld in de leggertekst, artikel 2.16 Onderhoud waterkerende kunstwerken.*

Bijlage 10 bij dossier 2642:

Geconsolideerde versie Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020 (dms nr. 2110181)

Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

Intitulé

Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 17 maart 2020, dossiernummer 925

gelezen het positieve advies van de commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit 7 april 2020;

Gelet op artikel 5.23 lid 2 van de Waterwet en de artikelen 77 en 83 van de Waterschapswet;

Overwegende

dat de Waterwet in artikel 5.23 lid 2 bepaalt, dat rechthebbenden, zoals onder andere eigenaars, huurders, pachters, en overige gebruikers, op grond naast water waar vanwege regulier onderhoud gebaggerd wordt, bagger uit dat water op hun grond moeten ontvangen (in de praktijk ook wel aangeduid als de "ontvangstplicht");

dat de ontvangstplicht in de Omgevingswet in artikel 10.3 lid 1 en 2 in stand zal blijven, waar de Omgevingswet deze plicht aanduidt als "gedoogplicht waterbeheer";

dat het van belang is om het door de verenigde vergadering bij besluit van 30 november 2000 (nummer 0007647) vastgestelde (proef-) beleid ter zake van de ontvangstplicht van onderhoudsbaggerspecie en de bijbehorende bijdrageregeling te herzien en te actualiseren;

dat de verenigde vergadering bij besluit van 17 mei 2018 (dossiernummer 632) de "Strategie Delfland circulair" heeft vastgesteld, waarbij het Hoogheemraadschap van Delfland zich onder meer doel stelde om in 2050 klimaatneutraal en circulair te worden, in 2025 energieneutraal te zijn en in 2030 50% minder grondstoffen te verbruiken;

dat deze strategie onder meer betekent, dat Delflands bagger als grondstof in de (biomassa-) kringloop wordt gezien, dat het transport en daarmee het verbruik van (fossiele) brandstoffen en de emissie van uitlaatgassen zoveel mogelijk beperkt dient te worden, alsmede dat ernaar gestreefd wordt om zoveel mogelijk bagger, met voldoende kwaliteit, op de grond van aanliggende percelen te hergebruiken;

dat het voor de toepassing, de handhaving en het maatschappelijk draagvlak van de ontvangstplicht bevorderlijk is, om aan diegenen die baggerspecie ontvangen, een redelijke bijdrage te betalen;

Besluit:

Vast te stellen de verordening:

Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020.

Artikel 1. Begripsbepalingen.

1. Deze verordening verstaat onder:

Delfland: het Hoogheemraadschap van Delfland

ontvangstplicht: de in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet opgenomen gedoogplicht, beide plichten uitsluitend voor zover het (bagger-)specie betreft

watergang: primair water, zoals bedoeld in de Legger Delfland, waarvan het onderhoud geschiedt door of namens Delfland

baggerspecie: baggerspecie en specie zoals bedoeld in artikel 10.3 lid 1 en 2 van de Omgevingswet

eigenaar: de eigenaar van een kadastraal perceel grenzend aan de watergang en tevens rechthebbende zoals bedoeld in artikel 10.3 lid 1 van de Omgevingswet

gebruiker: een door de eigenaar aangewezen erfpachter, pachter, huurder, opstalgerechtigde, vruchtgebruiker of anderszins gebruiker van een kadastraal perceel grenzend aan de watergang

ontvangstbijdrage: een financiële bijdrage voor het verwerken van ontvangen bagger uit de watergang

Artikel 2. Vergoeding bagger binnen ontvangstplicht.

2.1. De in dit artikel bedoelde ontvangstbijdrage geldt voor het volume aan ontvangst van baggerspecie dat binnen de ontvangstplicht valt. Deze ontvangstbijdrage bedraagt € 6,10 per m3 (kubieke meter) baggerspecie die de eigenaar respectievelijk de gebruiker heeft ontvangen. Delfland stelt hiertoe het volume aan ontvangst van baggerspecie vast en informeert de eigenaar over dit volume.

2.2. Op schriftelijke aanvraag betaalt Delfland de ontvangstbijdrage aan de eigenaar. Indien er sprake is van meer dan één eigenaar, is uitsluitend de eigenaar die als eerste in het Kadaster wordt als zodanig genoemd, gerechtigd de ontvangstbijdrage namens alle eigenaars gezamenlijk aan te vragen en te ontvangen en is deze eigenaar verantwoordelijk is voor de eventuele, al dan niet gedeeltelijke,

doorbetaling aan de overige eigenaars. De als eerste genoemde eigenaar kan een andere eigenaar schriftelijk machtigen om de ontvangstbijdrage namens alle eigenaars gezamenlijk aan te vragen.

2.3. In afwijking van lid 2 betaalt Delfland de ontvangstbijdrage aan de gebruiker op diens schriftelijke aanvraag, indien de eigenaar de gebruiker hiertoe schriftelijk exclusief heeft aangewezen en de eigenaar daarbij afstand doet van zijn aanspraak op de ontvangstbijdrage.

2.4. Met de aanvraag voor de ontvangstbijdrage doet de aanvrager namens alle rechthebbenden afstand van elke aanspraak op bestuursrechtelijke en privaatrechtelijke schadevergoeding, waaronder begrepen nadeelcompensatie, verband houdend met het baggeren in de watergang. Elke eventuele dergelijke bestuursrechtelijke en privaatrechtelijke schadevergoeding wordt voorts geacht in de ontvangstbijdrage te zijn verdisconteerd.

Artikel 3. Moment van aanspraak ontvangstbijdrage. Periode van aanvragen.

3.1. Uitsluitend diegene die eigenaar respectievelijk gebruiker is op een door Delfland jaarlijks aan te wijzen startdatum van het baggeren respectievelijk, bij gebreke van een dergelijke aanwijzing, op de gangbare startdatum van het baggeren, heeft aanspraak op de in artikel 2 bedoelde ontvangstbijdrage.

3.2. Indien een kadastraal perceel op enig moment na de in lid 1 bedoelde startdatum een of meer andere eigenaars of gebruikers heeft, houdt uitsluitend de in lid 1 bedoelde eigenaar of gebruiker aanspraak op de ontvangstbijdrage.

3.3. De in lid 1 bedoelde eigenaar of gebruiker is bevoegd diens aanspraak op de ontvangstbijdrage schriftelijk aan een of meer andere eigenaars of gebruikers over te dragen. Indien een andere eigenaar of gebruiker de aanvraag doet, dient hij hierbij schriftelijk bewijs van een dergelijke overdracht te leveren, bij gebreke waarvan Delfland de aanvraag zal weigeren.

3.4. De gerechtigde tot de aanvraag voor de in artikel 2.3 bedoelde ontvangstbijdrage dient de aanvraag binnen drie jaar na de in lid 1 bedoelde startdatum van het baggeren in te dienen. Het recht op de ontvangstbijdrage vervalt na deze periode van drie jaar.

Artikel 4. Inwerkingtreding verordening en intrekking eerdere besluiten.

4.1. Deze verordening treedt in werking nadat deze is bekend gemaakt, doch niet eerder dan 1 juli 2020.

4.2. Deze verordening wordt aangehaald als: "Verordening bijdrageregeling verspreidbare bagger Delfland 2020".

4.3. Het besluit van de verenigde vergadering van 30 november 2000 tot herziening van het beleid ter zake van de ontvangstplicht van onderhoudsbaggerspecie en de bijbehorende bijdrageregeling (nummer 0007647) wordt ingetrokken per de in lid 1 vermelde datum.

4.4. Het besluit van de verenigde vergadering van november 1995 (nummer 95.02693) en het besluit van de verenigde vergadering van maart 1996 (nummer 96.00198), beide strekkend tot een eigen-bijdrage-regeling ter zake de ontvangstplicht van bagger, worden ingetrokken per de in lid 1 vermelde datum.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 april 2020

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris, de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Ondertekening

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2627
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.03
Titel	Normenkader rechtmatigheid 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

Gevraagd besluit VV:
Het normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen voor de accountantscontrole over het verslagjaar 2022.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Normenkader financiële rechtmatigheid 2022
Versienummer	n.v.t.
Dossiernummer	2627
D&H datum	dinsdag 23 augustus 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

Gevraagd besluit VV:
Het normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen voor de accountantscontrole over het verslagjaar 2022.

2) Aanleiding

In het normenkader is de externe en interne wet- en regelgeving opgenomen die in het kader van de financiële rechtmatigheid in beschouwing moet worden genomen door de externe accountant bij de jaarrekeningcontrole 2022. Het normenkader wordt elk jaar geactualiseerd en voorgelegd aan de VV. Het normenkader van Delfland volgt zoveel mogelijk het door de Unie van Waterschappen in augustus 2022 opgestelde model normenkader. In paragraaf 15 Toelichting van dit voorstel is een overzicht met de wijzigingen tussen het normenkader van Delfland 2021 en 2022 opgenomen

3) Beoogd effect

Het vaststellen van de kaders waarbinnen de financiële rechtmatigheidscontrole moet plaatsvinden bij de jaarrekeningcontrole 2022. Hiertoe is het Normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022 opgesteld.

4) Kernboodschap

Het normenkader financiële rechtmatigheid is de basis voor de interne controle en de accountantscontrole over het verslagjaar 2022. In het normenkader is de regelgeving opgenomen die in het kader van de financiële rechtmatigheid in beschouwing moet worden genomen.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De Controleverordening Delfland (kenmerk 1048074) is vastgesteld op 28 februari 2013 door de verenigde vergadering en betreft een uitwerking van de artikelen 109 en 109a van de Waterschapswet uit 2009.

Voor de operationele uitvoering wordt jaarlijks een normenkader opgesteld. Het normenkader wordt vastgesteld door de Verenigde Vergadering (Controleverordening art 4).

6) Regelgeving en Beleid

Waterschapswet
In de Waterschapswet is in artikel 109, lid 1 opgenomen dat het algemeen bestuur bij verordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze controleverordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.

Dossiernummer: 2627

Controleverordening
De Controleverordening Delfland geeft regels voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. In de Controleverordening is o.a. in artikel 4, lid 2.a vastgelegd dat de verenigde vergadering een normenkader financiële rechtmatigheid vaststelt.

7) Financiën

n.v.t.

8) Duurzaamheid

n.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

n.v.t.

10) OR

n.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is met ingang van 2019 opgenomen in het normenkader van Delfland. De archivering van de aanbestedingsdocumentatie en de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid was niet structureel geborgd in het verleden. Dit heeft in 2019 geleid tot het nemen van een verschoningsbesluit door de VV om de fouten en onzekerheden niet mee te laten wegen in het oordeel van de accountant.

Risico: Inkoopopdrachten die in 2019 of eerder zijn verstrekt en niet conform het inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn aanbesteed kunnen leiden tot uitgaven in 2022 en kunnen daarmee invloed hebben op de financiële rechtmatigheid in 2022. Er vinden namelijk nog uitgaven in 2022 plaats als gevolg van deze in het verleden afgesloten overeenkomsten.

Beheersmaatregel: Het inkoop- en aanbestedingsbeleid enkel van toepassing laten zijn op de inkoopopdrachten die in 2020 t/m 2022 zijn aanbesteed. Delfland heeft na afstemming met een afvaardiging uit de VV (ad hoc commissie) aanvullende maatregelen getroffen om met ingang van 2020 de naleving van en verantwoording over de aanbestedingsprocedures te borgen. Op basis van deze maatregel volgt Delfland een groeimodel waarbij in 2022 de inkoopopdrachten 2020 t/m 2022 worden meegenomen in het normenkader voor financiële rechtmatigheid

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Het normenkader wordt na vaststelling geplaatst op de afdelingsite van CCA op het samenwerkings-portaal.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

n.v.t.

Dossiernummer: 2627

14) Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering stelt het normenkader vast conform artikel 4, lid 1 van de Controleverordening Hoogheemraadschap van Delfland. Het college van D&H stelt het controleplan vast conform artikel 2, lid 3 van deze verordening.

15) Toelichting

Hieronder wordt de relatie van het normenkader met de Waterschapswet en de Controleverordening van Delfland toegelicht.

Waterschapswet
In de Waterschapswet is in artikel 109, lid 1 opgenomen dat het algemeen bestuur bij verordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.

Controleverordening
De Controleverordening Delfland geeft regels voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. In de Controleverordening is o.a. in artikel 4, lid 2.a vastgelegd dat de verenigde vergadering een normenkader financiële rechtmatigheid vaststelt.

Normenkader
In het normenkader is de externe en interne wet- en regelgeving opgenomen die in het kader van de financiële rechtmatigheid in beschouwing moet worden genomen. Onder de financiële rechtmatigheid wordt verstaan de mate waarin het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan en voor zover deze beheershandelingen leiden tot baten, lasten en balansmutaties die in de jaarrekening worden verantwoord in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Waterschapsbesluit.

Jaarlijks vaststellen
Het normenkader wordt elk jaar geactualiseerd en voorgelegd aan de VV. Het normenkader van Delfland volgt zoveel mogelijk het door de Unie van Waterschappen in augustus 2022 opgestelde model normenkader.

Hieronder zijn de belangrijkste wijzigingen tussen het Normenkader 2021 en 2022 opgenomen.

Wijzigingen in Normenkader financiële rechtmatigheid 2022

Vanuit de Unie van Waterschappen wordt jaarlijks een geactualiseerd normenkader m.b.t. de rechtmatigheid opgesteld. Een onderdeel van dat normenkader betreft de financiële rechtmatigheid. Er is voor gekozen om met ingang van 2019 dit format voor de financiële rechtmatigheid ook binnen Delfland te gaan gebruiken. Zij het dat alleen die wet- en regelgeving is overgenomen die voor Delfland van belang is.

Aan het normenkader financiële rechtmatigheid 2022 zijn ten opzichte van hetzelfde normenkader 2021 de volgende wetten toegevoegd, gewijzigd of verwijderd:

Toegevoegd op basis van:
- nieuwe wet- en regelgeving
- bestaande relevante wet- en regelgeving en alsnog opgenomen
- onderliggende relevante besluiten en regelingen bij een wet.

Horizon Europe (verordening EU Nr. 695/2021)
Pensioenreglement ABP 2022
Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland

Dossiernummer: 2627

Subsidieregeling Molens Zuid-Holland 2013
Subsidieregeling instandhouding monumenten
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027

Vervallen als gevolg van:
- Aansluiting op model Unie van Waterschappen;

Regeling wijziging berekeningsmethode daggeldrente schatkistbankieren decentrale overheden 2019
Aanbestedingsreglement werken 2016 (ARW)
Gids proportionaliteit
Europees Sociaal Fonds (ESF)

Niet meer opgenomen, omdat deze conform het model normenkader van de Unie van Waterschappen niet de financiële rechtmatigheid betreffen:

Wet Milieubeheer
Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Aan het normenkader 2022 zijn ten opzichte van het normenkader 2021 geen interne regelgevingen toegevoegd, gewijzigd of verwijderd.

16) Bijlagen

1. Normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Normenkader financiële rechtmatigheid 2022
Dossiernummer	2627

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 23 augustus 2022, dossiernummer 2627;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie van 13 september 2022.

Overwegende dat:
Het normenkader jaarlijks opnieuw door de verenigde vergadering dient te worden vastgesteld:

Gelet op:
Artikel 77 van de Waterschapswet; en
Artikel 109 van de Waterschapswet.

Besluit:

Het normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen voor de accountantscontrole over het verslagjaar 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

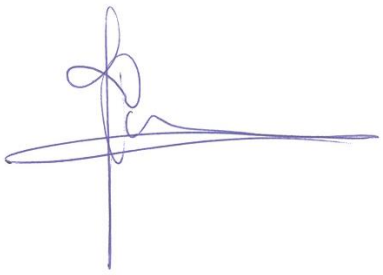

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2627

Normenkader financiële rechtmatigheid Delfland 2022

Europees
De-minimisverordening (verordening (EU) Nr. 1407/2013)
Algemene groepsvrijstellingsverordening (verordening EU nr. 651/2014)
MKB Landbouwvrijstellingsverordening (verordening EU Nr. 702/2014)
Richtlijn 2014/23/EU betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (m.i.v. 18 april 2014)
Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (m.i.v. 18 april 2014)
Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Horizon Europe (verordening EU Nr. 695/2021)

Nationaal
Algemeen
Algemene wet bestuursrecht
Besluit proceskosten bestuursrecht
Besluit tarieven openbaarheid van bestuur
Burgerlijk wetboek
Mededingingswet
Pachtprijzenbesluit 2007
Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet
Wet Basisregistratie Personen
Uitvoeringsbesluit WNT
Wet normering topinkomens
Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers
Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers
Circulaire verrekenen neveninkomsten politieke ambtsdragers
Ruimtelijk (bestuurs)recht
Besluit ruimtelijke ordening
Onteigeningswet
Wet ruimtelijke ordening
Milieu / Natuur
Besluit gebruik meststoffen
Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009
Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet
Visserijwet 1963
Warmtebesluit
Warmteregeling
Warmtewet
Belastingen
Algemene wet inzake Rijksbelastingen
Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009
Fiscale vereenvoudigingswet 2010
Fiscale vereenvoudigingswet 2017
Invorderingswet 1990
Kostenwet invordering rijksbelastingen

Behoort bij VV besluit van 29 september 2022 met dossiernummer 2627

Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen
Regeling diplomatieke en internationale vrijstellingen waterschapsbelastingen
Uitvoeringsbeschikking vennootschapsbelasting 1971
Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971
Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken
Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994
Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
Waterbesluit
Waterregeling
Waterschapsbesluit
Waterschapswet
Waterwet
Wet bronbelasting 2021
Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen
Wet op de Vennootschapsbelasting 1969
Wet Waardering Onroerende Zaken
Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken
Wet wederzijdse bijstand in de Europese Unie bij de invordering van belastingschulden en enkele andere schuldvorderingen 2012
Werkkostenregeling (wkr)
Financiën
Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968
Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968
Wet belastingen op milieugrondslag
Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag
Uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag
Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden
Wet Financiering Decentrale Overheden (FiDO)
Wet houdbare overheidsfinanciën
Wet inkomstenbelastingen 2001
Wet op de accijns
Wet op de belastingen van rechtsverkeer
Wet op de Omzetbelasting
Wet terugvordering staatssteun
Personeel en organisatie
Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
Pensioenreglement ABP 2021
Pensioenreglement ABP 2022
Pensioenwet
CAO Werken voor Waterschappen
Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965
Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011
Werkloosheidswet
Wet arbeid vreemdelingen

Wet DBA
Wet financiering sociale verzekeringen
Wet kaderregeling VUT overheidspersoneel
Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag
Wet op de loonbelasting 1964
Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen
Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
Wet verbetering poortwachter
Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen
Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Ziektewet
Zorgverzekeringswet
Wet Arbeid en Zorg (WAZ)
Archief
Burgerlijk wetboek
Inkoop en aanbestedingen
Aanbestedingsbesluit
Aanbestedingswet 2012
Wet aanpak schijnconstructies
Subsidies
INTERREG
Regeling bijzondere subsidies waterkeren en waterbeheren
Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014
Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland
Subsidieregeling Molens Zuid-Holland 2013
Subsidieregeling instandhouding monumenten
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027

Interne regelgeving
Algemeen, bestuur
Verordening Fractiekosten
Bezwaarschriftenverordening
Aansluitverordening
Nadeelcompensatie
Verordening Nadeelcompensatie
Keur
Keur (watersysteem/waterkeringen en wateren/wegen)
Belastingen
Verordening verontreinigingsheffing
Verordening watersysteemheffing
Verordening zuiveringsheffing
Legesverordening
Vaarverordening
Kwijtscheldingsverordening

Financiën
Controleverordening, inclusief controleprotocol
Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie
Treasurystatuut
Kostentoedelingsverordening watersystemheffing
Beleidsnotitie Risicomanagement
Nota Activabeleid
Nota Reserves en Voorzieningen
Nota Verbonden partijen
Inkoop en aanbesteding
Inkoop en aanbestedingsbeleid[1]
Personeel
Sociaal Statuut

[1] Het inkoop- en aanbestedingsbeleid beperkt zich tot de inkoopopdrachten die in 2020 t/m 2022 zijn aanbesteed.

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2672
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.04
Titel	Versterking Informatiebeveiliging

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de brief voortgang versterking informatiebeveiliging, dd. 30 augustus 2022, nr. 2126018

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Voortgang informatiebeveiliging
Versienummer	1.0
Dossiernummer	2672
VV-datum	donderdag 29 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De VV besluit:
- Kennis te nemen van de brief voortgang versterking informatiebeveiliging, dd. 30 augustus 2022, nr. 2126018

2) Aanleiding

De VV is periodiek over de voortgang van de projectmatige versterking van de informatiebeveiliging geïnformeerd, voor het laatst afrondend in de commissie BFO van 21 juni 2022.
Met deze brief informeert het college de VV over de voortgang van enkele uitgestelde resultaten.

3) Beoogd effect

De verenigde vergadering is geïnformeerd over de voortgang van de versterking van de informatiebeveiliging.

4) Kernboodschap

De rapportage van de eindvalidatie is nog niet beschikbaar omdat de validatie van enkele vertraagde projecten nog in september moet worden uitgevoerd. De tussentijdse validatie wijst op bestaande kwetsbaarheden waaraan nog wordt gewerkt.
Een interne PEN-test is uitgevoerd in mei 2022. In de test is het niet gelukt om online ons netwerk binnen te dringen. Wel zijn enkele bestaande kwetsbaarheden bevestigd en zijn enkele aanvullende kwetsbaarheden geconstateerd die direct zijn verholpen.
De PA-Roadmap is gereed. Hierin worden vijf plateaus onderscheiden. Met de implementatie van de maatregelen per plateau, verbetert de cybersecurity van de PA gaandeweg structureel. Voor het eerste plateau is een detail Projectplan gemaakt, de uitvoering daarvan is inmiddels gestart.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De te nemen maatregelen zijn in december 2020 gestart volgens een daarvoor opgesteld plan van aanpak. Daarin werd een onderscheid gemaakt tussen urgente maatregelen, uit te voeren in de periode december 2020 tot medio februari 2021 (fase 1) en structurele maatregelen, uit te voeren vanaf februari 2021 tot en met oktober 2021 (fase 2). Voor fase 2 is in mei 2021 een nieuw plan van aanpak opgesteld.
In november 2021 is aan de VV gemeld dat enkele maatregelen meer tijd nodig hebben en dat het project eind februari gereed zou zijn. In februari 2022 is gemeld dat drie projecten vertraagd zijn en in april 2022 alsnog gereed zullen zijn. In april is gemeld dat op drie deelprojecten extra vertraging was opgelopen. In juni is de afronding van de vertraagde projecten aangekondigd.

6) Regelgeving en Beleid

Alle genomen maatregelen passen binnen de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO), die sinds 2019 het normenkader is waaraan waterschappen zich conformeren.

7) Financiën

De voortzetting van de werkzaamheden vindt plaats binnen de additionele middelen die voor 2022 zijn toegekend.

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

De genomen maatregelen moeten structureel ingebed worden in het werkproces van de eigen organisatie. Dat moet passen naast het bestaande beheer en onderhoudswerk, dat evenzeer van belang is voor de borging van onze informatiebeveiliging.
De afdelingsmanager ICT stuurt hier doorlopend op.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

N.v.t.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

N.v.t.

14) Bevoegd orgaan

D&H is bevoegd om de verenigde vergadering te informeren over de uitvoering van het beleid.

15) Toelichting

N.v.t.

16) Bijlagen

1. Brief Voortgang informatiebeveiliging, dd. 30 augustus 2022, nr. 2126018
2. Samenvatting Validatierapport (volgt)

Dossiernummer: 2672

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Voortgang informatiebeveiliging
Dossiernummer	2672

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van donderdag 29 september 2022, dossiernummer 2672;

gelezen het positieve advies van de commissie BFO.

Overwegende dat:
in de vergadering van de commissie BFO van 21 juni 2022 is afgesproken de VV te informeren over de uitgestelde resultaten van de projectmatige versterking van de informatiebeveiliging,

Gelet op:
artikel 77 van de Waterschapswet

Besluit:

- Kennis te nemen van de brief Voortgang informatiebeveiliging dd. 30 augustus 2022, nr. 2126018.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

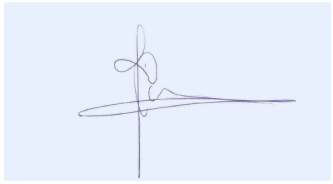

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

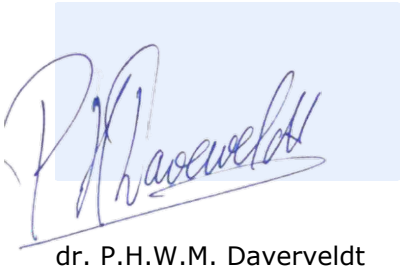

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2672

Hoogheemraadschap van Delfland

Aan:
De leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
2126018
D&H-VERGADERING
30 augustus 2022

Onderwerp: voortgang versterking informatiebeveiliging

Geachte leden,

In onze brief van 14 juni 2022, nummer 2102585, hebben wij u afrondend geïnformeerd over het project Versterking Informatiebeveiliging (VIB). Wij hebben u daarin toegelicht dat resterende projectactiviteiten en vervolgmaatregelen worden ondergebracht in de staande organisatie en toegezegd u in de toekomst via de reguliere P&C-cyclus te blijven informeren over de voortgang op dit terrein.

Daarnaast hebben wij u enkele uitgestelde resultaten in het vooruitzicht gesteld, zowel in onze brief van 14 juni, als al eerder in tussentijds overleg. Daarover informeren wij u met deze brief.

Validatie

Ten eerste zouden wij u een rapport van de eindvalidatie toezenden. Omdat enkele deelprojecten nog niet zijn afgerond, is dat rapport nog niet beschikbaar. Daarom is zoals gebruikelijk een tussentijds validatierapport van de voortgang opgeleverd, waarvan de samenvatting bij deze brief is gevoegd. Het rapport van de eind-validatie zenden wij u zo spoedig mogelijk na.

Uit het tussentijds validatierapport komt op hoofdlijnen naar voren dat het aantal vulnerabilities nog steeds hoog is, vooral vanwege de aanwezigheid van verouderde software. Het vulnerability-management vindt wel plaats op basis van de in het VIB-project opgeleverde vulnerability-scanner. Dit systeem werkt goed en is ingebed in een adequaat werkproces voor het oplossen van de kwetsbaarheden. Ook het opruimen van verouderde software maakt inmiddels onderdeel uit van de reguliere beheerwerkzaamheden van onze ICT-afdeling en wordt over een langere periode planmatig uitgevoerd.

Ook meldt het rapport dat het aantal domain-accounts is toegenomen. De groei is het gevolg van de uitbreiding van het aantal ICT-medewerkers. Omdat tegelijkertijd het deelproject Privileged Acces Management (PAM) was vertraagd, kon deze groei nog niet worden opgevangen zonder uitbreiding van het aantal accounts. PAM is inmiddels afgerond, zodat met ingang van de maand september het aantal accounts substantieel en structureel zal worden teruggebracht tot een zo beperkt mogelijk aantal.

Tenslotte wordt in het validatierapport gewezen op het ontbreken van netwerksegmentatie. Hierover is reeds eerder besloten om in het VIB-project als eerste de werkplekken voor de kantoorautomatisering (KA) en de procesautomatisering (PA) te scheiden. Deze scheiding is inmiddels voltooid en zal in september worden gevalideerd. De verdere segmentering binnen de afzonderlijke KA en PA-domeinen zal in de komende jaren plaats vinden op basis van daartoe opgestelde roadmaps.

Nieuwe PEN-testen

In mei 2022 is een nieuwe interne PEN-test uitgevoerd. In de test is het niet gelukt om ons netwerk binnen te dringen via onze web-sites of via ons WIFI-netwerk. Wel is het bestaan van enkele kwetsbaarheden, die al in onze risico-afweging waren opgenomen, bevestigd en zijn enkele aanvullende kwetsbaarheden geconstateerd die direct zijn verholpen.

In het derde kwartaal van dit jaar wordt een externe PEN-test uitgevoerd.

PA-Roadmap

Wij hebben al eerder toegezegd u over de PA-Roadmap nader te informeren, zodra deze gereed is. Dat is thans het geval. De roadmap is gebaseerd op het technisch assessment dat is opgesteld onder vlag van het VIB-project en waarover wij u eerder hebben geïnformeerd.

In de PA-Roadmap worden vijf plateaus onderscheiden. Met de implementatie van de maatregelen per plateau, verbetert de cybersecurity van de PA gaandeweg structureel. De globale planning van de plateau's loopt over een periode van meerdere jaren. Voor het eerste plateau is een detail Projectplan gemaakt, de uitvoering daarvan is inmiddels gestart.

Een memo over de PA-Roadmap is als bijlage bij deze brief gevoegd. In het memo zijn ook de kosten voor het uitvoeren van de PA-Roadmap benoemd. Het budget voor deze kosten is opgenomen in de Kadernota 2023 en zal tevens worden opgenomen in de Begroting 2023 en de Meerjarenraming 2024-2027.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,

de Secretaris,	de Dijkgraaf,
ir. P.C. Janssen	dr. P.H.W.M. Daverveldt

PA Roadmap

Project *PA BIO logisch*

Aanleiding voor de PA Roadmap

In het kader van het verbeteren van de cybersecurity van de procesautomatisering (PA) is onder regie van het project PA BIO logisch, eind 2021 een Technische Assessment op het PA-domein uitgevoerd door Hudson Cybertec. De resultaten hiervan zijn onder meer in november 2021 gedeeld met de commissie BFO en de VV.

De belangrijkste aanbeveling van Hudson was:
1. Het aanbrengen van fysieke scheiding tussen de KA en PA;
2. Het dieper segmenteren van de PA.

Voor beide aanbevelingen geldt, dat het gegeven advies nog veel ruimte laat voor de wijze van uitvoering. Daarom is er ervoor gekozen (zie memo aan Commissie BFO en VV) een *detail* PA Roadmap te maken en ook een ontwerp van de wijze waarop de diepere segmentering van de PA moet plaatsvinden. Dit is het zogenaamde '*zone en conduit model*', dit is in lijn met Waterschapsbrede architectuur afspraken en de zogenaamde IEC62443 norm (een meer specifieke invulling van de BIO voor PA).

Huidige stand van zaken

Inmiddels is de PA Roadmap en het *zone en conduit model* afgerond en is de implementatie hiervan gestart. Het ontwikkelen van de roadmap heeft plaatsgevonden in de eerste helft van dit jaar en is uitgevoerd door bureau Kienia in samenwerking met Delfland experts.

Om de adviezen van Hudson Cybertec te implementeren op een wijze die past bij Delfland is een afweging gemaakt tussen:
- Het belang van een object voor het primair proces;
- In welke mate de security risico's gemitigeerd moeten worden, hiervoor is een risicoanalyse gemaakt met als uitgangspunt de risicomatrix van Delfland;
- De kosten van implementatie van een maatregel.

In de PA Roadmap worden vijf plateaus onderscheiden. Met de implementatie van de maatregelen per plateau, verbetert de cybersecurity van de PA. Voor het eerste plateau is een detail Projectplan gemaakt, de uitvoering daarvan is inmiddels gestart.

Inhoud van de PA Roadmap

De PA Roadmap heeft drie essentiële onderdelen:
A. De *scheiding* van het PA- en KA-verkeer op de zogenaamde *backbone* tussen de locaties van Delfland, door het aanbrengen van gescheiden netwerkdiensten tussen deze locaties. Het niveau van scheiding komt overeen met het niveau van scheiding dat door netwerk serviceproviders (zoals bijvoorbeeld KPN, Vodafoon, etc.) wordt gehanteerd om verkeer van verschillende klanten te scheiden. Dit is voldoende veilig gezien het risicoprofiel van Delfland.
B. Het *ontvlechten* van PA en KA (computer)systemen en services, zodat in geval een cyberdreiging de PA autonoom door kan blijven draaien, ook al is de KA uitgevallen.

C. De diepere *segmentering* in het PA-domein (volgens het *zone en conduit model*), waardoor wordt bereikt dat een cyberincident binnen de PA zich niet zomaar over het gehele areaal van Delfland kan verspreiden. De opdeling die daarbij gemaakt wordt zorgt ervoor dat er logische functionele eenheden ontstaan, die in 'eilandbedrijf' door kunnen blijven functioneren. Daarnaast worden door een hiërarchische architectuur de meest kritieke besturingsfuncties op de grootst mogelijk afstand geplaatst van het Internet.

<u>Risico Afweging</u>
Zoals gezegd is de PA Roadmap ingedeeld in vijf plateaus. Per plateau verbetert de cybersecurity. Dat is in de onderstaande figuur te zien. Deze figuur is een illustratie, omdat de schalen van de HHD-risicomatrix (Ernst categorie: Zeer Klein, Klein, Matig, Behoorlijk, Ernstig, Extreem) niet lineair (eerder logaritmisch) zijn. De risico's in de PA zijn daarvan afgeleid en kunnen daarom niet in een zuiver meetbare schaal worden geplaatst. De illustratie is door experts gevalideerd ('*expert opinion*').

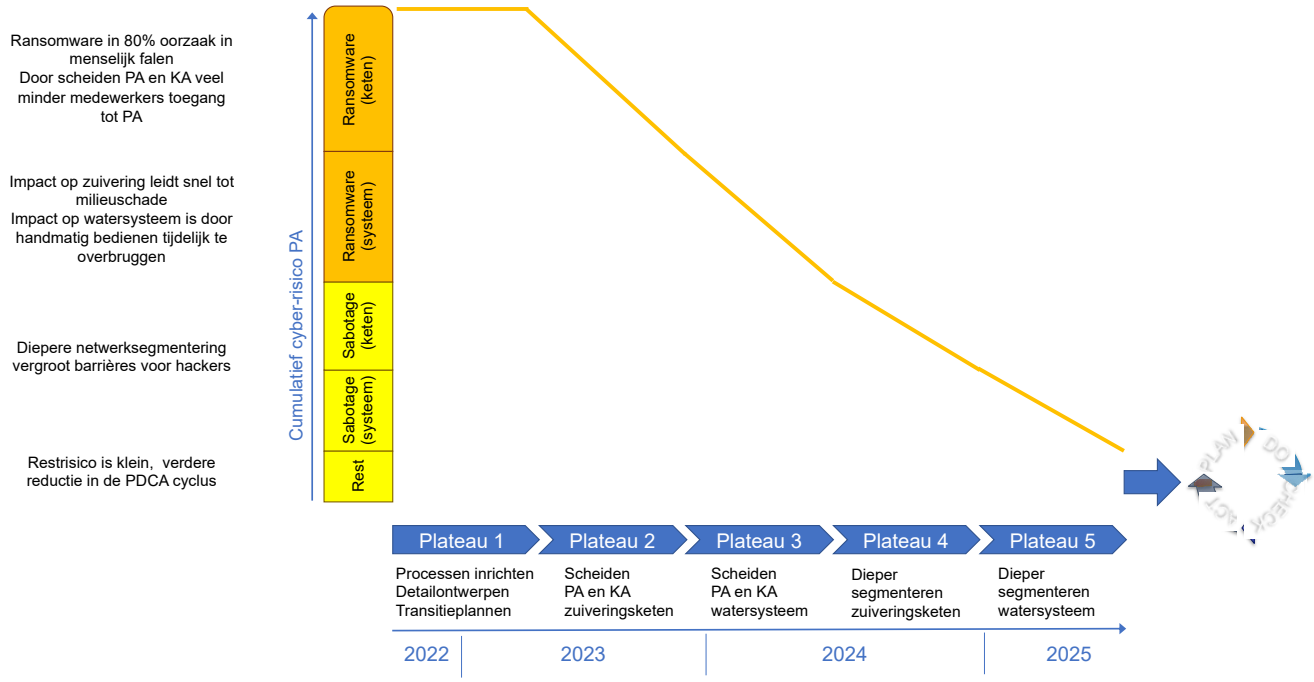

Figuur 1: Risicoverlaging door netwerkscheiding en -segmentering & Planning per plateau

Veruit de grootste veiligheidswinst voor de PA-systemen is te behalen door de *scheiding* van PA en KA. Het grootste risico dat Delfland nu loopt is uitval van systemen door *ransomware*. In ca. 80% van de gevallen blijkt (onbewust) onveilig gedrag van medewerkers bepalend. Door de scheiding van PA en KA wordt het aantal medewerkers met toegang tot PA beperkt, waardoor de kans op ransomware op de PA-systemen afneemt.

De diepere *segmentering* binnen de PA verhoogt het aantal barrières die een hacker moet overwinnen voor hij op afstand een besturings- of bewakingssysteem in de PA kan bereiken. Dit verlaagt de kans op sabotage van de waterveiligheid of -kwaliteit.

Daarom wordt qua volgorde, in plateau 1, 2 en 3 de focus gelegd op het realiseren van de *scheiding* van de PA en KA. En volgt de diepere *segmentering* in plateau 4 en 5.

De waterketen wordt als eerste geïmplementeerd, omdat daar de impact van een cyber-incident minder makkelijk is op te vangen door handmatige bediening. In het watersysteem is dit makkelijker. De impact op het watersysteem uit zich vooral in financiële schade doordat langere tijd meer mensen ingezet moeten worden voor handmatige bediening en reparatie van getroffen systemen. Bij de waterketen is ook milieuschade te verwachten door overstort van vuil water.

Figuur 1 hierboven illustreert de risicoverlaging en geeft per plateau ook de planning in de tijd aan.

Bij de afronding van ieder plateau en voor de start van ieder volgend plateau, zal een herijking plaatsvinden. Dit is nodig, omdat gedurende de looptijd situaties, dreigingen en risico's kunnen veranderen, waardoor bijsturing nodig is. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn, dat de plannen rondom de vernieuwing van AWZI De Grote Lucht conflicteren met de werkzaamheden in plateau 4. Een aanpassing zou dan kunnen zijn om plateau 4 en 5 in de tijd te verwisselen of om de scope van plateau 4 te beperken tot de zuiveringskring van de Nieuwe Waterweg.

Kosten
In onderstaande tabel zijn de kosten per jaar voor de implementatie van de PA Roadmap te zien. De totale kosten voor de vijf plateaus bedragen euro 1,1 miljoen. Daarbovenop komt de inzet van interne capaciteit van Delfland, die uren zijn niet in euro's vertaald.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Kosten PA Roadmap	110k€	425k€	365k€	195k€

Het budget voor de kosten is opgenomen in de Kadernota 2023 en zal tevens worden opgenomen in de Begroting 2023 en de Meerjarenraming 2024-2027.

26 augustus 2022
Jaap den Haan
Afdelingsmanager Onderhoud Technische Installaties & Procesautomatisering

-Vertrouwelijk-

Samenvatting validatie
Versterking Informatiebeveiliging
Week 34/2022

HUDSON CYBERTEC
Cyber Security - Technical Automation

Contactgegevens:

Hoogheemraadschap van Delfland

Phoenixstraat 32
2611 AL Delft

Mevrouw Jolanda Riel

Hudson Cybertec

Laan van ’s-Gravenmade 74
2495 AJ Den Haag

De heer Marcel Jutte

Opleverdatum: 30 augustus 2022

Inhoud

1 Introductie 1
1.1 Vraagstelling Hoogheemraadschap van Delfland 1
1.2 Doel 1
1.3 Scope 1
1.4 Totstandkoming van dit document 1
2 Dashboard week 34/2022 2
3 Risico 3
3.1 Situatie ten opzichte van de start van het project 3

1 Introductie

1.1 Vraagstelling Hoogheemraadschap van Delfland

Het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna te noemen Delfland) heeft een pentest laten uitvoeren. Er is een pentest rapport, een Advies verbeterpunten en een Plan van Aanpak opgeleverd. In december 2020 heeft Delfland aan Hudson Cybertec gevraagd de acties van het project, zoals gedefinieerd in het Plan van Aanpak, te valideren.

Het plan is opgedeeld in fasen. Eind februari 2021 is fase 1 afgerond en heeft Hudson Cybertec een eindrapport opgeleverd. In het eindrapport stonden restpunten die in de periode tot 19 april 2021 zijn opgelost en door Hudson Cybertec gevalideerd.

Half mei 2021 is het Plan van Aanpak Versterking Informatiebeveiliging (VIB) gepresenteerd en is Hudson Cybertec gevraagd ook de uitvoering van dit plan te valideren.

1.2 Doel

Dit dashboard heeft tot doel inzicht te geven in de kwaliteit en volledigheid waarmee binnen het project het Plan van Aanpak wordt uitgevoerd en of het doel van het project, i.c. het verminderen van risico's, daadwerkelijk wordt bereikt.

1.3 Scope

Dit validatierapport heeft betrekking op het project "Versterking Informatiebeveiliging", tot en met week 34 (24 augustus) van 2022.

1.4 Totstandkoming van dit document

Dit rapport is tot stand gekomen op basis van de beschikbare informatie die via email en Teams van Delfland is verstrekt en (telefonische) interviews met projectmedewerkers. De validatie is uitgevoerd door Hudson Cybertec, met uitzondering van de validatie van deelproject 8. Dit deelproject is uitgevoerd door Hudson Cybertec en gevalideerd door VKA.

2 Dashboard week 34/2022

Onderdeel	Opzet	Bestaan	Werking
Deelproject 1: Afronding Fase			
Deelproject 2: Segmentatie (KA)			
Deelproject 3: Vulnerability management			
Deelproject 4: Privileged Access Management (PAM II)			
Deelproject 5: Logging en monitoring			
Deelproject 6: Organisatie	Wordt niet gevalideerd		
Deelproject 7: Netwerkscheiding KA/PA			
Deelproject 8: Netwerkmonitoring van de PA-omgeving			
Deelproject 9: Opdracht advies technische security PA	Wordt niet gevalideerd		
deelproject 10.1: PA VMware platform			
Deelproject 10.2: PA-KA Werkplekscheiding			
Deelproject 10.3: MAC filtering op routers			
Deelproject 10.4: Patchmanagement			
Deelproject 10.5: Calamiteitscenario Cyber Security Incident	Wordt niet gevalideerd		
Deelproject 10.6: Logging en monitoring II			
Deelproject 10.7: Aanbesteding SOC en CERT	Wordt niet gevalideerd		

Kleurcodes:

- groen is ‘ok en gereed’.
- oranje is ‘nog niet gereed’;
- wit is ‘nog niet gereed of niet beoordeeld’.

De werkprocessen van de deelprojecten 2, 3, 4, 5, 7, 8 10.1, 10.2, 10.3, 10.4 en 10.6 maken formeel onderdeel uit van deelproject 6. De werkprocessen beschrijven het gebruik en beheer van het projectresultaat door de staande organisatie. Validatie van de processen is echter toegelicht onder het betreffende deelproject.

Deelproject 8 is door een andere validator beoordeeld, waarbij andere criteria zijn gehanteerd, dan bij de overige validaties. De validator van deelproject 8 heeft bijvoorbeeld de opzet als ‘nog niet gereed’ beoordeeld, terwijl de ontwerpen op advies van de Design Authority (DA) in de stuurgroep zijn goedgekeurd. De validatie van deelproject 8 is opgeleverd op 13 juli en geeft de status weer tot week 28. Het systeem is operationeel, maar nog niet formeel opgeleverd.

3 Risico

Het project heeft een groot deel van de cybersecurity risico's weggenomen, maar er blijven nog substantiële risico's over. In dit hoofdstuk zijn observaties opgenomen die betrekking hebben op het resterende cybersecurity risico.

3.1 Situatie ten opzichte van de start van het project

In het "Advies verbeterpunten netwerkinfrastructuur Hoogheemraadschap Delfland" van 13 november 2020 zijn drie problemen beschreven.

1. **Vulnerabilities** 🟡

   In het advies werd geconstateerd dat er veel oude, kwetsbare, software werd gebruikt en dat security-patches ontbraken. In fase 1 zijn veel van deze vulnerabilities opgelost. In fase 2 is een structureel proces ingericht. Delfland heeft door de implementatie van een eigen vulnerability scanner continu inzicht in de vulnerabilities. De cijfers laten nog steeds een groot aantal 'critical' vulnerabilities zien. Dit komt met name door de aanwezigheid van verouderde software.

2. **Accounts** 🔴

   In het advies werd geconstateerd dat accounts zwakke wachtwoorden hadden en dat (te) veel medewerkers toegang hadden tot (te) veel accounts met verhoogde rechten. In fase 1 zijn de wachtwoorden vervangen door sterke wachtwoorden en is een deel van de accounts met verhoogde rechten opgeruimd. Het aantal "domain admin" accounts blijft echter toenemen (nu 78, op 10 september 2021 waren het er nog 34, Microsoft adviseert "zo weinig mogelijk"). In fase 2 was het beoogde doel van deelproject 4 (privileged access management) het verder beperken van het gebruik van accounts met verhoogde rechten. Dit doel is nog niet bereikt, omdat deelproject 4 niet is afgerond.

3. **Netwerk** 🔴

   In het advies werd geconstateerd dat het netwerk onvoldoende is gesegmenteerd en dat er geen beperkingen waren op aan te sluiten apparaten. Dit laatste punt is grotendeels opgelost, maar van segmentatie is nog geen sprake. De Kantoorautomatiseringswerkplekken (KA werkplekken) zijn ondergebracht in een eigen segment, waardoor deze geen toegang meer hebben tot de Procesautomatiseringsomgeving (PA). Er zijn echter nog 150 werkplekken die wel toegang hebben tot PA, het ontwerp is niet formeel goedgekeurd en de werkprocessen zijn niet vastgesteld. Binnen de PA is geen netwerksegmentatie aangebracht.

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2681
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.05
Titel	Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

1. Delft als vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aan te wijzen.
2. Delft als vestigingsgemeente van het centraal stembureau aan te wijzen, met ingang van het tijdstip waarop artikel I, onderdeel Ka van de "Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen" in werking treedt.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau
Versienummer	2
Dossiernummer	2681
D&H datum	maandag 19 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

Aan de VV te verzoeken:

1. Delft als vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aan te wijzen.
2. Delft als vestigingsgemeente van het centraal stembureau aan te wijzen, met ingang van het tijdstip waarop artikel I, onderdeel Ka van de "Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen" in werking treedt.

2) Aanleiding

Op 15 maart 2023 zijn de verkiezingen van de waterschapsbesturen. Op basis van bepalingen in de Kieswet geschiedt de registratie- en kandidaatstelling onder verantwoordelijkheid van het waterschap, het hoofdstembureau. De verenigde vergadering moet de vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aanwijzen.

3) Beoogd effect

Met het aanwijzen van de vestigingsgemeente kan het hoofdstembureau ingesteld worden.

4) Kernboodschap

Op basis van bepalingen in de Kieswet geschiedt de registratie- en kandidaatstelling onder verantwoordelijkheid van het waterschap, het hoofdstembureau. De verenigde vergadering moet de vestigingsgemeente aanwijzen, zodat daarna het hoofdstembureau kan worden ingesteld. Voor de vestigingsgemeente wordt aansluiting gezocht bij artikel 7 van het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland. Daarin is bepaald dat de zetel van het hoogheemraadschap van Delfland is gevestigd in Delft.

5) Historie – eerdere besluitvorming

Op 5 juli 2018 heeft de verenigde vergadering besloten om Delft als vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aan te wijzen. In het bestuursvoorstel van dat besluit staat dat het besluit voor vier kalenderjaren geldt.

6) Regelgeving en Beleid

Artikel E 6a van de Kieswet bepaalt dat voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur een hoofdstembureau wordt ingesteld. Het is gevestigd in de gemeente, daartoe aangewezen door het vertegenwoordigend orgaan van het waterschap.

7) Financiën

N.v.t.

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10) OR

N.v.t.

Dossiernummer: 2681

11) Risico's en beheersmaatregelen

N.v.t.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

N.v.t.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

N.v.t.

14) Bevoegd orgaan

1. De verenigde vergadering is op basis van artikel E 6a van de Kieswet bevoegd om de vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aan te wijzen.
2. Op 1 januari 2023 treedt de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking. Deze wet wijzigt de Kieswet op een aantal onderdelen. Het hoofdstembureau komt te vervallen, in plaats daarvan zal er een centraal stembureau zijn. Op grond van het nieuwe artikel E 18 lid 1 Kieswet dient de verenigde vergadering de vestigingsgemeente van het centraal stembureau aanwijzen.

15) Toelichting

N.v.t.

16) Bijlagen

N.v.t.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau
Dossiernummer	2681

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van maandag 19 september 2022, dossiernummer 2681;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie.

Overwegende dat:
De verenigde vergadering een vestigingsgemeente voor het hoofdstembureau dient aan te wijzen. En artikel 7 van het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland bepaalt dat de zetel van Delfland is gevestigd in Delft.

Gelet op:
- artikel 84 van de Waterschapswet;
- artikel 77 van de Waterschapswet;
- artikel E 6a van de Kieswet;
- artikel 7 van het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland;
- artikel I onderdeel Ka van de "Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen".

Besluit:

1. Delft als vestigingsgemeente van het hoofdstembureau aan te wijzen.
2. Delft als vestigingsgemeente van het centraal stembureau aan te wijzen, met ingang van het tijdstip waarop artikel I, onderdeel Ka van de "Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen" in werking treedt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris, de voorzitter,

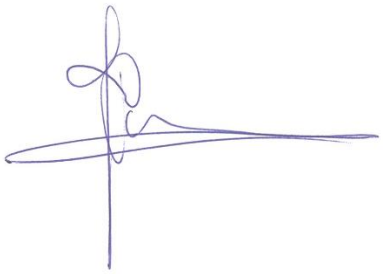

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2681

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2682
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.06
Titel	Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

1. Bij wijze van uitzondering af te wijken van de nota activabeleid en de interne en externe uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote lucht (dossier 2605) te activeren.

Onderwerp	Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht
Versienummer	1.0
Dossiernummer	2682
D&H datum	dinsdag 6 september 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. Bij wijze van uitzondering af te wijken van de nota activabeleid en de interne en externe uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote lucht (dossier 2605) te activeren.

2) Aanleiding

Aan de VV wordt voorgesteld een ontwerpkrediet van € 21.370.000 beschikbaar te stellen voor het project vervanging AWZI De Groote Lucht. In de raming van dat krediet zijn de kosten van de interne projectorganisatie opgenomen. Omdat dit afwijkt van het Delflands beleid om kosten van de projectorganisatie direct ten laste van de exploitatie te brengen, is daar een expliciet besluit van de VV voor nodig.

3) Beoogd effect

Met dit besluit wordt beoogd een gelijkmatiger druk op de exploitatie te bewerkstelligen dan wanneer de kosten van de interne projectorganisatie rechtstreeks ten laste van de exploitatie worden gebracht.

4) Kernboodschap

Voor dit project wordt afgeweken van het Delflands beleid voor wat betreft kosten van de interne projectorganisatie. Het voorstel is om deze bij wijze van uitzondering, in afwijking van de nota activabeleid, te dekken vanuit het aangevraagde ontwerpkrediet (en later vanuit het uitvoeringskrediet) en daarmee te activeren. Daarmee komen zij niet, zoals gebruikelijk, ten laste van de jaarlijkse exploitatie. Na oplevering van het project zullen deze kosten als kapitaallasten (afschrijvingen) alsnog ten laste van de exploitatie komen.

In vergelijking met de projecten die Delfland gebruikelijk uitvoert, is het project vervanging De Groote Lucht van de buitencategorie: het heeft zowel een enorme omvang, als een zeer lange doorlooptijd. Door de uren te activeren ontstaat er een betere sturing op de inzet van personeel gedurende de doorlooptijd van het project. De inzet van mensen binnen de projectorganisatie kan behoorlijk fluctueren afhankelijk van de projectfase waarin het project zich bevindt en de nog te kiezen contractvorm. Daarnaast zouden de kosten door de omvang van de projectorganisatie onevenredig op de exploitatie drukken.

5) Historie – eerdere besluitvorming

Op 16 februari 2017 heeft de VV de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017 vastgesteld (iBabs VV Voorstel_42638)
Op 14 februari 2019 heeft de VV de Nota activabeleid 2018 vastgesteld en kennisgenomen van de Uitvoeringsregels Investeringsproces (iBabs dossiernummer 983)
Op 7 juli 2022 heeft de VV de Kadernota 2023 vastgesteld (iBabs dossiernummer 2449)

6) Regelgeving en Beleid

Waterschapsbesluit
Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap van Delfland 2017
Nota activabeleid 2018

Dossiernummer: 2682

7) Financiën

Ten behoeve van het project vervanging Groote Lucht wordt aan de VV voorgesteld een ontwerpkrediet van € 21.370.000 beschikbaar te stellen (dossiernummer 2605).
In dit ontwerpkrediet is € 1.500.000 opgenomen aan interne en externe uren.

Voor de gehele looptijd van het project, inclusief uitvoering, is in de kadernota 2023 rekening gehouden met € 4.000.000 aan interne en externe uren. In het nog op te stellen investeringsplan zal dat bedrag worden geactualiseerd op basis van de meest recente gegevens.

8) Duurzaamheid

Niet van toepassing.

9) Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing.

10) OR

Niet van toepassing.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Niet van toepassing.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Niet van toepassing.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Niet van toepassing.

14) Bevoegd orgaan

De VV stelt het beleid vast en is bevoegd om af te wijken van het eigen beleid.

15) Toelichting

In dossiernummer 2605 wordt het besluit met betrekking tot het ontwerpkrediet voor het project vervanging Groote Lucht toegelicht.

16) Bijlagen

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Activeren uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote Lucht
Dossiernummer	2682

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 6 september 2022, dossiernummer 2682;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen.

Overwegende dat:
1. Het project vervanging AWZI De Groote Lucht voor wat betreft zowel de financiële omvang als de doorlooptijd een uitzonderlijk project is
2. De kosten van interne en externe uren volgens het activabeleid van Delfland ten laste van de exploitatie komen

Gelet op:
Artikel 77 van de waterschapswet

Besluit:

Bij wijze van uitzondering af te wijken van de nota activabeleid en de interne en externe uren van de projectorganisatie vervanging AWZI De Groote lucht (dossier 2605) te activeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris, de voorzitter,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2682

Verenigde Vergadering

Dossiernummer	2632
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	29 september 2022
Agendapunt	H.07
Titel	Besluitvorming realisatie collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	**29 september 2022**

Voorgesteld besluit

I. Het investeringsplan ter grootte van €12.717.100 te verhogen naar €13.100.000; en
II. Het gecombineerde ontwerp- en uitvoeringskrediet te verhogen van €11.515.000 naar €12.040.000;

op het moment dat onderstaande twee gebeurtenissen zich hebben voorgedaan:

1. een overeenkomst tussen de Waterzuiveringscoöperatie Westland en Delfland tot stand is gekomen en in werking is getreden, inhoudende dat de Waterzuiveringscoöperatie Westland instemt met het toepassen van een zuiveringstechniek op basis van Poeder Actief Kool in plaats van Ozon, en dat die coöperatie de financiële gevolgen hiervan draagt; en
2. de provincie Zuid-Holland en de gemeente Westland ieder voor een bedrag van €1.900.000 garant staan jegens Delfland voor de nakoming van de financiële verplichtingen van de coöperatie c.q. haar leden jegens Delfland uit hoofde van voornoemde overeenkomst.

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming realisatie Collectieve Zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg
Versienummer	29.08.2022
Dossiernummer	2632
D&H datum	dinsdag 23 augustus 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

I. Het investeringsplan ter grootte van €12.717.100 te verhogen naar €13.100.000; en
II. Het gecombineerde ontwerp- en uitvoeringskrediet te verhogen van €11.515.000 naar €12.040.000;

op het moment dat onderstaande twee gebeurtenissen zich hebben voorgedaan:

1. een overeenkomst tussen de Waterzuiveringscoöperatie Westland en Delfland tot stand is gekomen en in werking is getreden, inhoudende dat de Waterzuiveringscoöperatie Westland instemt met het toepassen van een zuiveringstechniek op basis van Poeder Actief Kool in plaats van Ozon, en dat die coöperatie de financiële gevolgen hiervan draagt; en
2. de provincie Zuid-Holland en de gemeente Westland ieder voor een bedrag van €1.900.000 garant staan jegens Delfland voor de nakoming van de financiële verplichtingen van de coöperatie c.q. haar leden jegens Delfland uit hoofde van voornoemde overeenkomst.

2) Aanleiding

Context:
Naar aanleiding van een verzoek van Glastuinbouw Nederland, heeft de Verenigde Vergadering op 25 juni 2020 (dossier 1315) ingestemd met:
1. het collectief verwijderen van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen op de zuivering Nieuwe Waterweg onder de voorwaarde dat de volledige kosten gedekt worden door de coöperatie in oprichting.;
2. het investeringsvoorstel Collectieve Zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe Waterweg en daarmee:
   - het investeringsplan ter grootte van €12.717.100 vast te stellen;
   - het gecombineerde ontwerp- en uitvoeringkrediet ter hoogte van €11.515.000 beschikbaar te stellen.
3. het afschrijven van deze investeringen in 12 jaar.

Onder het voorbehoud van:
- de oprichting van de coöperatie waarmee een zuiveringsovereenkomst wordt aangegaan (deze is inmiddels opgericht, te weten de Waterzuiverings Coöperatie Westland ("WZCW"));
- de overeenkomst tussen Delfland en de WZCW tot stand komt en in werking treedt en
- de provincie Zuid Holland en de gemeente Westland elk voor een maximaal bedrag van €1.900.000 garant staan jegens Delfland voor de nakoming van de financiële verplichtingen door de WZCW c.q. haar leden jegens Delfland uit hoofde van genoemde overeenkomst.

Zuiveringstechniek:
- Om de glastuinbouwsector aan het Activiteitbesluit te kunnen laten voldoen, is eerder een extra zuiveringstrap ontwikkeld gebaseerd op het gebruik van Ozon, een techniek die in

2020 geclassificeerd werd als de 'Best Beschikbare Techniek'. Door het gebruik van Ozon wordt in het influent aanwezig bromide omgezet in bromaat.
- Toen begin 2021 bekend werd dat er een Nederlandse norm voor bromaat in de maak was en werd beschouwd als Zeer Zorgwekkend Stof (ZZS) is door Delfland in goed overleg met de WZCW het project op basis van Ozon stil gelegd om een desinvestering te voorkomen. De VV is hierover geïnformeerd middels brieven zoals genoemd in H5.
- Het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat heeft in april 2022 voor bromaat een norm vastgesteld waaraan met de op Ozon gebaseerde techniek voor de Collectieve Zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg evenals voor de Zoetwaterfabriek op De Groote Lucht- niet kan worden voldaan (VV-besluit onderbreking S.C.H.O.O.N. 2 juni 2022, dossier 2573).

In overleg met de WZCW is daarom gekeken naar alternatieven waaronder de combinatie van Ozon met Poeder Aktief Kool (PAK), de toepassing van Granulair Aktief Kool (GAK) als alternatieve 'Best Beschikbare Techniek' waarbij geen bromaat wordt gevormd. Uiteindelijk is er gekozen voor PAK vanwege de in verhouding met de andere beschouwde alternatieven relatief lage investeringskosten en de mogelijkheid om het relatief snel te realiseren. Daarbij is gebleken dat het toepassen van PAK op een aantal vlakken consequenties heeft, hieronder opgesomd en nader toegelicht in paragraaf 15:

<u>Consequenties voor Delfland</u>
- Gevolgen voor de capaciteit van de zuivering;
- Slijtage van de installatie
- De CO2-footprint van PAK
- Samenstelling en hoeveelheid zuiveringsslib
- Stikstofproblematiek

<u>Consequentie voor de Waterzuiverings Coöperatie Westland</u>
Hogere exploitatiekosten als gevolg van onder andere:
- de inkoopprijs van kool;
- de afvoerkosten van kool houdend slib;
- bovengenoemde consequenties voor Delfland die zich vertalen in hogere exploitatiekosten.

Omdat de kosten geheel ten laste komen van de aangesloten glastuinbouwondernemers, neemt de WZCW in augustus 2022 een besluit over de keuze voor PAK en het aangaan van de benodigde financiële verplichtingen. De afspraken tussen Delfland en de WZCW worden vastgelegd in een overeenkomst.

3) Beoogd effect

Het wijzigen van de beoogde zuiveringsmethode op AWZI Nieuwe Waterweg (van Ozon in PAK), zodat alsnog, in opdracht en voor rekening van de Water Zuivering Coöperatie Westland gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen uit het afvalwater kunnen worden verwijderd. Dit in verband met een wijziging in wet- en regelgeving, waardoor de beoogde zuiveringstechniek met Ozon niet meer kan worden toegepast.

4) Kernboodschap

- Delfland en de WZCW zijn medio 2020 overeengekomen om het restwater uit de teelten van de bij de WZCW aangesloten tuinders na te zuiveren op gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten.
- De oorspronkelijk gekozen techniek hiervoor was na zuiveren met Ozon. Vanwege nieuwe wet- en regelgeving, kan deze techniek niet worden toegepast.
- Delfland en de WZCW hebben om die reden onderzoek gedaan naar een alternatieve zuiveringstechniek. De alternatieve techniek betreft het gebruik van Poeder Aktief Kool (PAK).

  Door in te stemmen met de toepassing van deze PAK techniek wordt het realiseren van de Collectieve Zuivering alsnog mogelijk. Streven is dat in 2024 op AWZI Nieuwe Waterweg het water wordt gezuiverd van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. Bijkomend

voordeel is dat een groot deel van de in het rioolwater aanwezige microverontreinigingen waaronder medicijnresten eveneens worden verwijderd.

- Delfland financiert voor en realiseert en beheert en bedient voor een periode van 12 jaar na oplevering van de installatie in opdracht en op volledige kosten van de Waterzuiveringscoöperatie Westland een Collectieve Zuivering voor gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten.

- De Collectieve Zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe Waterweg is een gezamenlijk project van Glastuinbouw Nederland, de gemeente Westland, Provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Delfland.

5) Historie – eerdere besluitvorming

- 25 juni 2020: besluit Verenigde Vergadering investeringsvoorstel Collectieve Zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe-Waterweg (dossier 1315);
- 25 mei 2021: brief Verenigde Vergadering 'Stand van zaken Collectieve Zuivering AWZI Nieuwe Waterweg' (kenmerk 15166039881);
- 25 november 2021: informatieve Verenigde Vergadering onderwerp 'Ozon en bromaat, Presentatie Voortgang Collectieve Zuivering en S.C.H.O.O.N.'
- 21 december 2021: brief Verenigde Vergadering 'Stand van zaken Collectieve Zuivering AWZI Nieuwe Waterweg en Project S.C.H.O.O.N. (kenmerk 1567458);
- 23 februari 2022: commissie Waterveiligheid en Waterketen agendering brief 'Stand van zaken Collectieve Zuivering AWZI Nieuwe Waterweg en Project S.C.H.O.O.N.' (kenmerk 1567458).

6) Regelgeving en Beleid

Bromaat
Predicaat Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS)
Na het RIVM-onderzoek met betrekking tot de norm voor bromaat heeft bromaat in september 2021 het predicaat ZZS gekregen.
Dit overheidsbeleid is vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Dit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te voorkomen. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting).
Per 1 januari 2016 geldt deze minimalisatieverplichting voor ZZS-en.

Norm
In april 2022 heeft de wetgever de norm vastgesteld voor de bromaat concentratie in het oppervlaktewater; te weten 1 µg/l als jaargemiddelde milieukwaliteitseis.

Activiteitenbesluit milieubeheer
De wettelijke grondslag voor het verwijderen van gewasbeschermingsmiddelen is artikel 3.64a Activiteitenbesluit milieubeheer. Op grond van het eerste lid van dat artikel, dient het drainwater, drainagewater en het spoelwater van een waterdoseringsinstallatie dat gewasbeschermingsmiddelen bevat, alvorens dat wordt geloosd (op het riool), voor ten minste 95 procent van de daarin aanwezige gewasbeschermingsmiddelen te worden ontdaan. Deze verplichting geldt niet, indien het water na lozing wordt geleid door een zuiveringsvoorziening die, of een zuivering technisch werk dat, ten minste 95 procent van de gewasbeschermingsmiddelen uit het water verwijdert (art. 3.64a lid 2).

7) Financiën

In de volgende overzichten is vermeld welke bedragen er beschikbaar zijn gesteld en de huidige financiële ruimte per project.
Bij de Collectieve Zuivering is een vergelijk gegeven van het huidige ozonsysteem en het voorgestelde alternatief met PAK.

Bedragen inclusief BTW.

Dossiernummer: 2632

Collectieve Zuivering
Het huidige investeringsplan en krediet bedraagt voor het gehele project:

Project	Investeringsplan	Krediet	Gerealiseerd	Budgetruimte
Collectieve Zuivering	€ 5.996.100	€ 5.405.000	€ 465.850	€ 4.939.150
PL De Lier Staalduinen	€ 6.721.000	€ 6.110.000	€ 157.500	€ 5.952.500
	€ 12.717.100	€ 11.515.000	€ 623.350	€ 10.891.650

In de onderstaande tabel is een vergelijking opgesteld tussen de ozon- en de PAK -techniek. Om de vergelijking zuiver te houden zijn de tot nu toe gemaakte kosten voor ozon niet meegenomen. Over de reeds gerealiseerde kosten zijn vooraf afspraken gemaakt met de WZCW. Deze kosten zullen door de WZCW worden betaald.

Vergelijking Ozon vs PAK:

	IP	Krediet	Gerealiseerd	Exploitatie per jaar	Over 12 jaar	Totaal over 12 jaar
Ozon	€ 5.996.100	€ 5.405.000	€ 363.000	€ 670.500	€ 8.046.000	€ 14.042.100
PAK (Excl. ontwerpk.ozon)	€ 5.040.000	€ 4.615.000	€ 102.850	€ 1.570.000	€ 18.840.000	€ 23.880.000
PAK (Incl. ontwerpk.ozon)	€ 5.405.000	€ 4.980.000	€ 465.850	€ 1.570.000	€ 18.840.000	€ 24.245.000

Voorgaande is uitgewerkt in ontwerpen en de daarbij behorende kostenramingen, waarbij voor rente en afschrijving is uitgegaan van een looptijd van 12 jaar.

Nieuwe situatie:

Deelproject	IP***	Krediet***	Rente / afschrijving (per jaar)	Onderhoud kosten (per jaar)*	Variabele kosten (per jaar)*
PAK installatie	€ 5.405.000	€ 4.980.000	€ 552.886	€ 120.000	€ 1.450.000
Persleiding en gemaal	€ 7.695.000	€ 7.060.000	€ 787.134	€ 100.000	PM
	€ 13.100.000	€ 12.040.000	€ 1.340.021	€ 120.000 + PM	€ 1.450.000 + PM

* De beheer- en onderhoudskosten zijn eerste inschattingen.
*** De kosten van de persleiding worden nog verder uitgewerkt, deze zijn afhankelijk van het verdere ontwerp.
*** De interne uren van Delfland zijn hier buiten beschouwing gelaten en worden als onderdeel van de werkelijk gemaakte kosten vergoed door de WZCW.

De WZCW vergoedt jaarlijks de werkelijk gemaakte kosten over de contractperiode van 12 jaar. Onderdeel van de kosten zijn: de afschrijving en rente, inkoop van o.a. poederkool, elektriciteit en onderhoudskosten (incl. uren voor de bediening enz.), afvoerkosten van slib etc. Jaarlijks betaalt de WZCW een vast bedrag als voorschot en achteraf vindt verrekening plaats met de werkelijk gemaakte kosten.

Het contract met de WZCW heeft een looptijd van 12 jaar vanaf oplevering van de installatie. Een langere contractperiode is vanuit ondernemersoptiek niet wenselijk. Een kortere periode geeft een verhoging van de jaarlasten en is daarom ook niet gewenst vanuit de ondernemers. Dit betekent dat Delfland de gehele installatie afschrijft in 12 jaar, terwijl de technische levensduur langer is.

De rente is vooralsnog vastgesteld op 3,5%. Dat is binnen Delfland de reguliere rekenrente. Met de WZCW wordt de definitieve marktconforme rente vastgesteld. Daarop worden de betalingen vanuit de glastuinbouw aangepast.

Dossiernummer: 2632

8) Duurzaamheid

CO2 footprint
Uit onderzoek van STOWA (2020-19 Haalbaarheidsstudie duurzame alternatieven Poeder Actief Kool voor PACAS) blijkt dat Poeder Actief Kool een grotere CO2-footprint heeft dan Ozon. De CO2-footprint van PACAS met Poeder Actief Kool is gesteld op 13 kg CO2 per persoon per jaar. Voor een referentie AWZI van 100.000 i.e. resulteert dit in 2.198 ton CO2/jaar voor de PACAS-methode met Poeder Actief Kool. Voor Ozon is dat 1.912 ton CO2/jaar voor een referentie AWZI van 100.000 i.e. De PACAS-methode met Poeder Actief Kool heeft een CO2-uitstoot die 13% hoger is dan Ozon.
STOWA doet onderzoek naar meer milieuvriendelijke varianten. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet en indien mogelijk zullen we in overleg met de coöperatie ook overstappen op duurzamere alternatieven.

Verbeteren waterkwaliteit
Het nazuiveren van het huishoudelijke- en tuinbouwafvalwater draagt bij aan een betere waterkwaliteit.

Een collectieve zuivering op een deze schaal (ruim 10% van de Nederlandse glastuinbouw) wordt gezien als een belangrijke stap naar een circulaire waterketen, waarbij effluent kan worden hergebruikt in eigen gebied. Mede om die reden doen ook de gemeente Westland en de provincie Zuid-Holland mee in de totstandkoming van de collectieve zuivering.

9) Organisatorische en personele consequenties

Binnen de huidige exploitatie kunnen de personeelslasten worden opgevangen. De gemaakte uren zullen worden verrekend met de WZCW.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

1. Zuiveringscapaciteit wordt begrensd
   Toelichting:
- De dienstverlening aan de tuinders met een zuiveringstechniek op basis van PAK wordt de zuiveringscapaciteit van de AWZI Nieuwe Waterweg beperkt tot maximaal 125.000 vervuilingseenheden, conform de huidige zuiveringsmodellen. Vanuit de afvalwaterprognose is de verwachting dat deze belasting in 2035 bereikt wordt (hetgeen nagenoeg overeenkomt met het einde van de overeenkomst met de WZW voor de periode van 12 jaar gerekend vanaf 2024).
  In dat geval kan de dienst aan de WZCW niet meer worden verleend.

Beheersmaatregel
- In de overeenkomst wordt opgenomen dat er in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een alternatieve techniek (minder capaciteit en duurzamer) en dat indien nodig de zuiveringscapaciteit wordt vergroot op kosten van de WZCW.

2. Imagoschade voor Delfland door hoge CO2-footprint van PAK
   Toelichting:
- PAK heeft een iets hogere CO2-footprint dan de eerder voorgestelde Ozon techniek.

Beheersmaatregel
Accepteren en binnen Delfland werken aan het verkleinen van de CO2-footprint waardoor op termijn de CO-2 footprint lager zal worden.
We nemen dit besluit omdat het water per saldo schoner wordt.

3. Exploitatiekosten significant hoger dan verwacht
   Toelichting:

- A. Op dit moment is niet duidelijk in welke vorm en hoe snel er (extra) slijtage aan de apparatuur en overige installatiedelen optreedt door het toepassen van PAK.
  B. aan de kosten van de verwerking van het PAK-rijke slib door HVC kunnen, afhankelijk van de samenstelling, oplopen van ca. € 85 per ton nat slib nu naar € 160 - € 240 per ton nat slib straks. *Dit zou een toename van de exploitatiekosten van ca € 3,6 miljoen per jaar kunnen betekenen.*

Beheersmaatregel
Samen met de WZCW proberen we op korte termijn meer inzicht te krijgen in de kostenontwikkelingen van deze posten. Daarnaast kijken we gezamenlijk hoe we de kosten kunnen beperken, bijvoorbeeld door een vast contract aan te gaan of anderszins. Hiermee proberen we enorme kostenstijgingen voor de WZCW te vermijden omdat de kosten van zowel A. als B. worden doorbelast aan de WZCW.

4. Stikstofvergunning wordt niet afgegeven
   Toelichting:
   Door de zuivering met PAK neemt de slibproductie fors toe (25%) en daarmee het transport van het slib met vrachtauto's (op HVO-diesel) van AWZI Nieuwe Waterweg naar AWZI De Groote Lucht (van ca. 1200 naar ca. 1500 transporten per jaar). Hierdoor is de (omgevings-) vergunning voor de benodigde installaties op beide zuiveringen niet vergunbaar.

Beheersmaatregel
- Wij onderzoeken of intern salderen (samen met de deelnemende tuinders) van stikstof mogelijk is, aangezien de toename van de stikstofemissie minimaal is.
- Het slib elektrisch of waterstof aangedreven transporteren is een oplossing die wordt voorgelegd aan de transporteur.

5. Door lange levertijden van materialen en onderdelen wordt oplevering op 1 januari 2024 niet wordt gehaald.

Beheersmaatregel
Door middel van vooropdrachten wordt de kans op tijdige oplevering vergroot.

6. Door vertraagde besluitvorming wordt de mijlpaal van 1 januari 2024 niet gehaald.

Beheersmaatregel
Planning van de realisatie overleggen aan WZCW en VV en erop wijzen dat er geen ruimte meer in de planning zit.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

De betrokken stakeholders, zijnde de Waterzuiveringscoöperatie Westland, de gemeente Westland, de provincie Zuid-Holland en het Bouwteam, worden schriftelijk geïnformeerd over de door de Verenigde Vergadering genomen besluiten.

Het collegebesluit wordt opgenomen in de D&H-nieuwsbrief.

Collectief voor schoner water
Het college heeft besloten om het algemeen bestuur van Delfland het voorstel voor te leggen om de geplande collectieve zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg uit te voeren met een andere techniek.
Ondernemers in de glastuinbouw zijn verplicht het restwater uit hun kassen te zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen voor zij het lozen op het riool. In 2027 moeten ook de resterende voedingsstoffen uit het water worden verwijderd.

Glastuinbouw Nederland heeft Delfland gevraagd om deze zuiveringsplicht voor een deel van de glastuinbouw collectief uit te voeren. Delfland zuivert dagelijks het afvalwater van de 1,2 miljoen inwoners en 35.000 bedrijven in ons beheergebied. Wij zijn dus een logische partner voor de glastuinbouwondernemers.

Dossiernummer: 2632

De gezamenlijke uitwerking van het verzoek heeft geleid tot een voorstel voor een Collectieve Zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg.

Voor het verwijderen van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten is een extra zuiveringsstap nodig. Die zou worden uitgevoerd met Ozon. Bij nabehandeling met ozon wordt bromide in het aangevoerde water omgezet in bromaat. Recent is door het Rijk bepaald dat bromaat moet worden gezien als zeer zorgwekkende stof waarvoor een zeer strenge norm is vastgesteld. Daarmee is het gebruik van deze techniek voor de collectieve zuivering niet haalbaar en niet wenselijk. '
Delfland en de WCZW hebben daarom gekeken naar een alternatief en dat is nu uitgewerkt. Aan het algemeen bestuur van Delfland wordt de vraag voorgelegd of zij kunnen instemmen met aanpassing van het oorspronkelijke plan.
Het collectief zuiveren levert een beter resultaat op en is duurzamer dan allemaal individuele zuiveringen.

Een Collectieve Zuivering op deze schaal -met ruim 10% van de Nederlandse glastuinbouw- is bovendien een mooie eerste, gezamenlijke stap naar een circulaire waterketen, waarbij schoongemaakt afvalwater kan worden hergebruikt in eigen gebied.

De Water Zuiverings Coöperatie Westland neemt naar verwachting deze zomer een besluit over het aangaan van de overeenkomst met Delfland voor de Collectieve Zuivering.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Na besluitvorming in de Verenigde Vergadering zal het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) binnen de gestelde randvoorwaarden de verdere contractvorming afronden. Pas na de ondertekening van de dienstverleningsovereenkomst tussen de Water Zuiverings Coöperatie Westland en D&H zullen de verplichtingen worden aangegaan. Om het project niet te vertragen is het mogelijk alvast werkzaamheden die in de planning op het kritische pad liggen uit te voeren, dat gaat op basis van vooropdrachten vanuit de WZCW.

14) Bevoegd orgaan

Het college van D&H voor de dagelijkse aangelegenheden en de voorbereiding van de door de Verenigde Vergadering te nemen besluiten (Wsw. art. 84).

De Verenigde Vergadering voor het vaststellen van de investeringsplannen en het voteren van kredieten. (Wsw. art. 99).

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden is op basis van artikel 84 van de Waterschapswet bevoegd overeenkomsten aan te gaan met individuele partijen.
De Verenigde Vergadering is op basis van artikel 77 van de Waterschapswet bevoegd tot het vaststellen van het investeringsplan en het beschikbaar stellen van krediet.

15) Toelichting

<u>Bromaat classificatie ZZS</u>

Samenvatting
Bromaat ontstaat door ozonisatie van bromidehoudend afvalwater. Door het RIVM is aangegeven dat bromaat moet worden beschouwd als Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS). Conform het overheidsbeleid zijn bedrijven verplicht om lozingen en uitstoten van ZZS naar lucht en water te voorkomen. Als dat niet kan moeten de emissie zoveel mogelijk beperkt worden.
Door voor de Collectieve Zuivering te kiezen voor een alternatief proces om gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten uit afvalwater te verwijderen wordt Delfland zelf geen producent van een zeer zorgwekkende stof.

<u>Bromaatnorm</u>

Dossiernummer: 2632

Samenvatting
Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in april 2022 een definitieve milieukwaliteitseis vastgesteld voor bromaat in oppervlaktewater. De milieukwaliteitseis is 1 µg/l als jaargemiddelde en 50 µg/l als maximum. Bij gebrek aan een definitieve Nederlandse milieukwaliteitseis is voor de ontwerpfase van de ozoninstallaties de Zwitserse normafleiding voor bromaat aangehouden. De Zwitserse milieukwaliteitseis ligt, zowel jaargemiddeld als ook maximaal, op 50 mg/l.

Door de recente vaststelling van de veel striktere Nederlandse milieukwaliteitseis, samen met de hoge concentraties bromide in het afvalwater en strikte effluenteisen, is het niet mogelijk om binnen de milieukwaliteitseis ozoninstallaties toe te passen op AWZI De Groote Lucht (Zoetwaterfabriek) en AWZI Nieuwe Waterweg Collectieve Zuivering).

<u>Nieuw ontwerp voor Collectieve Zuivering (voor impressie zie bijlage 3)</u>

Het ontwerp van de Collectieve Zuivering heeft tot doel om minimaal 95% gewasbeschermingsmiddelen te verwijderen uit het afvalwater. Daarnaast heeft de Coöperatie gevraagd om aanvullend ook stikstof en fosfor te verwijderen.

- *Toen bekend werd dat er werd gewerkt aan een norm voor bromaat is gestopt met de voorbereidingen voor de realisatie van de Collectieve Zuivering om een desinvestering te voorkomen.*
- *Toen bekend werd dat door de nieuwe bromaatnorm de toepassing van ozon ter discussie kwam te staan is er ingezet op het vinden van een alternatieve techniek. Aanvankelijk leek dat de combinatie van ozon met actief kool (PAK) te zijn maar uit labtesten is gebleken dat ozon daarbij nauwelijks toegevoegde waarde heeft.*
- *Inmiddels is er het vertrouwen (de eerste labtesten bevestigen dat beeld) dat met de toepassing van PAK aan de eisen kan worden voldaan.*

In opdracht van de WZCW is door Laboratorium Leaf onderzoek uitgevoerd om te bepalen welke concentratie poederkool benodigd is om de vereiste verwijdering van 95% van de gewasbeschermingsmiddelen te halen. De eerste stap was een brede screening in een doseerrange van 15-45 gram poederkool per m3 afvalwater. Met als resultaat dat een dosering van 30 gram per m3 afvalwater benodigd was om de vereiste verwijderingsrendementen te halen. Daarna is het onderzoek herhaald conform het 'Meetprotocol voor testen van het zuiveringsrendement van zuiveringsinstallaties glastuinbouw'. Ook dit onderzoek, dat in zesvoud is uitgevoerd, is afgesloten met de bevestiging dat een dosering van 30 gram per m3 afvalwater afdoende is om de verwijderingsrendementen te behalen.

De rapportage van het door Leaf uitgevoerde onderzoek wordt aangeboden aan de Beoordelingscommissie Zuiveringsinstallaties Glastuinbouw (BZG) ter beoordeling. De rol van de BZG is om een advies te geven over de toe te passen techniek aan de omgevingsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening van de individuele glastuinbouwbedrijven. De omgevingsdiensten voor dit project zijn ODH en DCMR. Beide omgevingsdiensten zullen op basis van het advies van de BZG uiteindelijk al dan niet een beschikking afgeven aan de individuele bedrijven.

Voor het verwijderen van stikstof kan het zuiveringsproces worden geoptimaliseerd door het droge stofgehalte in het actiefslibsysteem te verhogen. Om aanvullend fosfor te verwijderen zal een metaalzout gedoseerd worden in het actiefslibsysteem.

<u>Toelichting bij consequenties nieuwe zuiveringstechniek op basis van PAK (zie ook de risicoparagraaf)</u>

Consequenties voor Delfland
Gevolgen voor de capaciteit van de zuivering (zuiveringscapaciteit wordt begrensd):
In vergelijking met ontwerpen en tests bij andere AWZI's, is de poederkooldosering om 95% verwijdering van gewasbeschermingsmiddelen te behalen drie tot zes keer hoger dan voor de verwijdering van medicijnresten. De gebruikte modellen om het zuiveringsproces te simuleren moeten in de praktijk worden getoetst. Hierbij bestaat het risico dat de modellen niet conservatief genoeg waren en eerder gestopt moet worden met het doseren van poederkool.

Door de dienstverlening aan de tuinders wordt de zuiveringscapaciteit van de AWZI gelimiteerd op maximaal 125.000 vervuilingseenheden, conform de huidige zuiveringsmodellen. Vanuit de afvalwaterprognose is het de verwachting dat deze belasting in 2035 bereikt gaat worden.

Versnelde afschrijving door extra slijtage van de installatie (hogere exploitatiekosten):
Op dit moment is niet duidelijk of en hoe snel er door het toepassen van een poederkooldosering (extra) slijtage aan de apparatuur en overige installatiedelen zal plaatsvinden. In de overeenkomst met de WZCW wordt vastgelegd dat deze hogere exploitatiekosten voor rekening van de WZCW komen.

De CO2 footprint van PAK (Imago Delfland):
Door het toepassen van PAK neemt de CO2-footprint van de Collectieve Zuivering iets toe. Daarom wordt de ontwikkeling van duurzamere zuiveringstechnieken op de voet gevolgd en een eventuele overstap besproken met WZCW. Afspraken daarover worden vastgelegd in de overeenkomst.

Samenstelling en hoeveelheid zuiveringsslib (afname door HVC):
Delfland is deelnemer in de GR Slib die op haar beurt aandeelhouder is van HVC. HVC heeft de verplichting op zich genomen om al het door de GR aangeboden communaal slib en zand te transporteren en te verwerken.

In het slib dat afgevoerd wordt door Delfland vanaf AWZI De Groote Lucht zit nu ongeveer 8% poederkool.

Met de Collectieve Zuivering verandert de samenstelling van het slib significant. Het belangrijkste punt van aandacht voor de verwerking van slib met poederkool is de mate waarin andere stoffen zoals kwik, Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS zoals PFAS en andere), zware metalen (in het bijzonder Arseen), aan het poederkool adsorberen en hoe deze zich verder gedragen bij de eindverwerking van slib. De aanwezigheid van genoemde stoffen in het slib leiden mogelijk tot knelpunten in de afzet van restproducten, in het te lozen afvalwater en/of in de overschrijding van de emissie-eisen voor de rookgassen.

De vraag is in hoeverre HVC dit slib binnen haar vergunningseisen het poederkool houdende slib kan verwerken. Een tweede effect van het poederkool houdende slib is een veel hogere calorische waarde dan normaal slib. Omdat de capaciteit van de slibverwerkingsinstallatie gelijk blijft, kan er dus minder slib verwerkt worden. Om dit te kwantificeren 1 ton poederkool verdringt 8,5 ton slibkoek. Ter illustratie voor de Collectieve Zuivering is circa 340 ton poederkool per jaar benodigd. Dit resulteert dus in een capaciteitsverlaging bij HVC van ca 2.900 ton slibkoek per jaar. Dat is ongeveer een kwart van de slibafzet die Delfland normaalgesproken zou aanleveren voor AWZI Nieuwe Waterweg.

Het proces bij HVC is zo ingericht dat stoffen die niet volledig verbranden weer kunnen vrijkomen in de natuur. Dit kan op drie manieren te weten:
De microverontreinigingen blijven achter in de asrest.
De microverontreinigingen komen vrij via een afvalwaterstroom, hetzij uit de droging hetzij uit de rookgasreiniging en worden geloosd op AWZI Dordrecht.
Microverontreinigingen die niet of onvolledig verbranden en ook via de rookgasreiniging niet afgevangen worden, komen vrij door de schoorsteen als een emissie naar de buitenlucht.

Gezien de diversiteit aan het aantal microverontreinigingen is op voorhand niet vast te stellen wat het effect op de slibverwerkingsinstallatie van HVC is. HVC heeft bevestigd dat zij Delfland ook blijft ontzorgen met het transporteren en verwerken van het slib, maar wel onder een aantal voorwaarden:

Delfland gaat een analyse uitvoeren op het huidige influent en effluent van AWZI Nieuwe Waterweg voor diverse microverontreinigingen. Daarna gaan Delfland en HVC de analyseresultaten gezamenlijk bespreken en de mogelijke gevolgen voor de slibverwerking bepalen. Op basis hiervan wordt gezamenlijk het vervolg bepaald.

Doordat het slib met poederkool een veel hogere calorische waarde heeft dan het slib zonder poederkool, is nu al duidelijk dat er een vermindering van de doorzet gaat optreden. Hierdoor kan HVC voor de hele GR Slib minder tonnen slib verwerken. De aanvoer van poederkool in het slib en de effecten bij toepassing hiervan zal aan de Waterschappen in de GR worden voorgelegd en besproken.

Als blijkt dat HVC het slib zelf niet kan verwerken zullen zij ons blijven ontzorgen en het slib bij een hiertoe geschikte alternatieve verwerker aanbieden. Afhankelijk van de samenstelling van het specifieke poederkoolrijke slib kunnen de kosten oplopen van ca. € 85 per ton nat slib naar € 160 - € 240 per ton nat slib. Dit zou een toename van de exploitatiekosten van ca. € 3,6 miljoen per jaar kunnen betekenen. In de overeenkomst met de WZCW wordt vastgelegd dat deze hogere exploitatiekosten voor rekening van de WZCW komen.

Stikstofproblematiek (omgevingsvergunning):
Het transporteren van slib van AWZI Nieuwe Waterweg naar AWZI De Groote Lucht wordt op dit moment uitgevoerd door vrachtauto's die rijden op HVO-diesel. De aanpassingen die gedaan worden om de Collectieve Zuivering te realiseren (doseren van poederkool en metaalzouten) hebben een fors effect op de slibproductie. Het benodigde aantal transporten van het slib naar de AWZI De Groote Lucht neemt daardoor met ongeveer 25% toe. Indien het transport van slib tussen AWZI Nieuwe Waterweg en AWZI De Groote Lucht uitgevoerd zou blijven worden met de huidige vrachtauto's ontstaat een situatie die naar alle waarschijnlijkheid qua stikstof voor beide installaties niet vergunbaar is.
Op basis van het ontwerp zijn het 192 extra transporten ten opzichte van het ontwerp van NWA. Het aantal van 192 is gebaseerd op 30 mg/l aan PACAS. Dit kan conform het ontwerp ook 45 mg/l worden, dan zijn het er ca 1,5 keer zoveel (dus ongeveer 300 per jaar extra). In de huidige vergunning was het aantal 1200 en die moet dus met ca. 300 opgehoogd worden naar ca. 1500 transporten per jaar.
Om te voorkomen dat we geen vergunning krijgen is in het huidige ontwerp uitgegaan van het elektrificeren van in ieder geval de extra benodigde transporten. Om elektrische transporten mogelijk te maken is het minimaal noodzakelijk om op de locatie Nieuwe Waterweg een snellader te plaatsen om de vrachtauto's elektrisch op te kunnen laden op de momenten dat zij hun lading aan het laden of lossen zijn.

Waterzuiveringscoöperatie

Substantieel hogere exploitatiekosten:

De exploitatiekosten door het gebruik van PAK zijn substantieel hoger dan bij het gebruik van Ozon. Daarbij zijn er nog grote risico's/onzekerheden die maken dat de exploitatiekosten substantieel kunnen stijgen. De kosten voor de Collectieve Zuivering zullen op basis van werkelijke kosten worden verrekend met de WZCW.

<u>Besluitvormingsproces Delfland</u>
Na de besluitvorming van de WZCW wordt de overeenkomst Delfland - WZCW opgesteld. Deze overeenkomst wordt door D&H aangegaan en ter kennisname aan de VV gestuurd

<u>Besluitvormingsproces WZCW</u>
Door de WZCW wordt op 23 augustus 2022 een principebesluit genomen op basis van de dan bekende gegevens.
De overeenkomst Delfland - WZCW wordt opgesteld.

<u>Planning/tijdlijn</u>
- Augustus 2022: principebesluit WZCW
- 2 september 2022: advies Beoordelingscommissie Zuiveringsinstallaties Glastuinbouw (BZG) aan omgevingsdiensten Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) en DCMR
- September 2022: afronden overeenkomst Delfland - WZCW
- 29 september 2022 VV neemt besluit
- Oktober 2022: aangaan overeenkomst (Delfland en WZCW), informeren VV
- 2023 Realisatie Collectieve Zuivering
- 2024 Ingebruikname Collectieve Zuivering en persleiding De Lier Staelduinen

Dossiernummer: 2632

16) Bijlagen

1. SSK samenvatting VV PAK (vertrouwelijk)
2. SSK samenvatting VV Persleiding/gemaal De Lier - Staelduinen (vertrouwelijk)

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Besluitvorming realisatie Collectieve Zuivering op AWZI Nieuwe Waterweg
Dossiernummer	2632

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 23 augustus 2022, dossiernummer 2632;

gelezen het positieve advies van de commissie WVK van 14 september 2022.

Overwegende dat:
- 25 juni 2020 unaniem is ingestemd met het investeringsvoorstel collectieve zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe Waterweg (dossier 1312) omdat dit project bijdraagt aan de verbetering van de waterkwaliteit en circulaire waterketen binnen Delfland;
- de deelnemende tuinbouwondernemers de kosten van dit project dragen
- de risico's zo goed als mogelijk beheerst worden

Gelet op:
Artikel 77 van de Waterschapswet
D&H-besluit (2632)

Besluit:

I. Het investeringsplan ter grootte van €12.717.100 te verhogen naar €13.100.000; en
II. Het gecombineerde ontwerp- en uitvoeringskrediet te verhogen van €11.515.000 naar €12.040.000;

op het moment dat onderstaande twee gebeurtenissen zich hebben voorgedaan:

1. een overeenkomst tussen de Waterzuiveringscoöperatie Westland en Delfland tot stand is gekomen en in werking is getreden, inhoudende dat de Waterzuiveringscoöperatie Westland instemt met het toepassen van een zuiveringstechniek op basis van Poeder Actief Kool in plaats van Ozon, en dat die coöperatie de financiële gevolgen hiervan draagt; en
2. de provincie Zuid-Holland en de gemeente Westland ieder voor een bedrag van €1.900.000 garant staan jegens Delfland voor de nakoming van de financiële verplichtingen van de coöperatie c.q. haar leden jegens Delfland uit hoofde van voornoemde overeenkomst.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 29 september 2022.

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de secretaris,

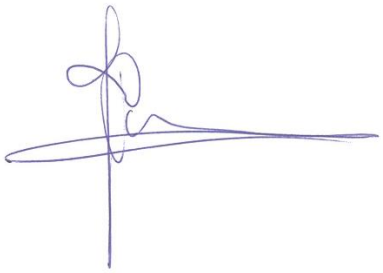

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 2632

Motie uitbreiding instrument verhardingsactiviteiten

De Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland, bijeen op 29 september 2022

Constaterend dat:
- in de Waterschapsverordening verhardingsactiviteiten worden gereguleerd;
- dat de Waterschapsverordening een krachtig instrument kan zijn om wateroverlast tegen te gaan en naar meer klimaatadaptatie toe te werken;
- dat het borgen van een klimaatbestendig Delfland, in onder andere het vergunningsbeleid, een speerpunt is van dit bestuur, zoals ook is vastgelegd in de *Motie 'Klimaatverandering: klaar voor een robuuste toekomst!';*
- dat het realiseren van logistiek vastgoed in het buitengebied (grote distributiecentra) of het herinrichten van glastuinbouwgebieden voor versnelde waterafvoer zorgt op grote oppervlaktes en dat daarnaast potentieel bergingsgebied wordt opgeslokt;
- dit eveneens geldt voor ophoging van terrein voor bijvoorbeeld voorbelasting.

Hierbij van mening zijnde dat:
- het niet de bedoeling is dat deze activiteiten niet gerealiseerd kunnen worden, maar dat er rekening wordt gehouden met het watersysteem in relatie tot de draagkracht van de afvloeiing van het hemelwater. Zeker als het gaat om piekhoosbuien. Vragen spelen dan bijvoorbeeld of dat nabijgelegen wegen of tunnels niet onderlopen en of sloten of hemelwaterafvoer voldoende capaciteit hebben.

Verzoekt het dagelijks bestuur van Delfland om
- te onderzoeken de verhardingsactiviteiten in de Waterschapsverordening aan te vullen met onder meer:
  - realiseren van een gebouw met een aaneensluitend dakoppervlak van meer dan ten minste een hectare op ongebouwd terrein met inbegrip van bijbehorende te asfalteren aangrenzende terreinen;
  - het al dan niet tijdelijk ophogen van een omvangrijk terrein met sterk aangedrukte of verdichte grond of anderszins met niet waterdoorlatend materiaal.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fracties van:

CDA	CU/SGP	50 PLUS